image
not
available

H. 1. 90

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

MISSALE
MIXTUM
DICTUM
MOZARABES.

Digitized by Google

Digitized by Google

MISSALE
MIXTUM
SECUNDUM REGULAM
BEATI ISIDORI
DICTUM
MOZARABES

PRÆFATIONE, NOTIS, ET APPENDICE

AB ALEXANDRO LESLEO

S. J. SACERDOTE ORNATUM.

PARS PRIMA.

ROMÆ MDCCLV.

Sumptibus Venantii Monaldini Bibliopolæ in Via Curſus ;

TYPIS JOANNIS GENEROSI SALOMONI

SUPERIORUM PERMISSU.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BENEDICTUS XIV. P.M.

SSmo Domino Noſtro

BENEDICTO XIV.

PONTIFICI MAXIMO

VENANTIUS MONALDINUS BIBLIOPOLA ROMANUS
FELICITATEM.

QUOD ſumptibus meis prodit *Miſſale Mozarabicum*, nemini potiùs, quàm SANCTITATI TUÆ conſecrandum

dum fuit; neque enim majori Tutela Liber protegi, neque digniore nomine inſigniri poteſt, quam BENEDICTI XIV. doctiſſimi, Maximique Pontificis, ejus ſcilicet, quem nobiliſſima in Domo, atque in ſplendididiſſima Civitate natum Vita, cum præclara virtutum fama in litteris, & in ſollicitudine Paſtorali acta, per ampliſſimos munerum, & Eccleſiaſticorum honorum gradus, ad Eccleſiæ Principatum evexit. Et quamvis nemini ignotum ſit, bonas quaſcumque artes, cunctaque laudabilium Scientiarum genera SANCTITATEM TUAM complecti, atque fovere; ipſumque

que Te, ut aliis exemplo ſis, in maximis Reipublicæ Chriſtianæ negotiis, Litterarias tuas occupationes nunquam intermittere; tamen apparet Tua quædam peculiaris cura, quæ circa res Liturgicas verſatur, quibus excolendis in Palatio Pontificio Academiam inſtituiſti, iiſque publicè tradendis Scholas in Urbe eſſe voluiſti, & ipſe Opus inſigne compoſuiſti, quo Euchariſtici Sacrificii ritus omnes, omnemque œconomiam, magna doctrinæ ſacræ copia, tribus Libris dilucidè, eruditèque explicaſti. Hæc mihi, Beatissime Pater, ſpem maximè fecerunt recentem

hanc

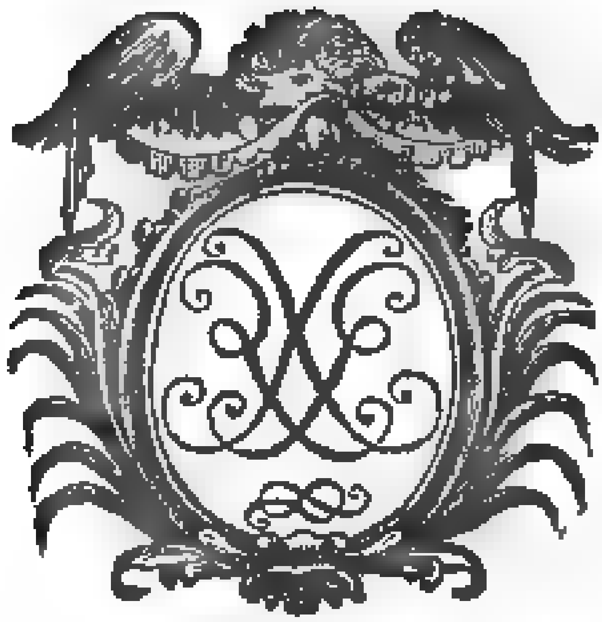
hanc *Miſſalis Mozarabici* editionem a Sanctitate Tua conſueta clementia, & benignitate ſuſceptum iri. Nam cum Liber adeo rarus evaſiſſet, ut ægrè, nec niſi grandi pecunia comparari jam poſſet, diſciplinæ Liturgicæ commodum, atque utilitas flagitare videbantur, ut prælo rurſus committeretur, ne celeberrimarum Eccleſiarum vetuſti ritus, ac cæremoniæ in Principum, & ſumptuoſorum hominum Bibliothecis, propemodùm ignotæ, diutiùs deliteſcerent. Tu vero, Beatissime Pater, pro ſingulari, qua polles, earum rerum notitia, illico perſpi-

ſpicies ordinem rei divinæ faciendæ, quem *Miſſale Mozarabicum* exhibet; ab eo, cui Græci, & Orientales aſſueverunt, diverſum eſſe; Ambroſiano quoque Ordini, & ei, quo Romana utitur Eccleſia, in multis diſſimilem. Hanc quoque continuo animadvertes eam eſſe Liturgiam, quam Catholicæ Hiſpanorum Eccleſiæ a ſuſcepta Fide Chriſtiana ad Pontificatum fortiſſimi, ſanctiſſimique Viri Gregorii Septimi conſtanter retinuerunt; quam Concilia Hiſpana plurimis Decretis confirmarunt; & quam S. Iſidorus doctiſſimis Commentariis illuſtravit; eamque

que ſtatim deprehendes priſcæ Eccleſiarum Galliæ ſacrificandi methodo adeo affinem, atque ſimilem eſſe, ut una, atque eadem utraque dici, haberique poſſit: non enim, quod vulgo traditur, antiqua illa Gallorum Liturgia aut ab Hiſpana diſſentiebat, aut exemplaris inſtar, Liturgiæ Hiſpanæ quodammodo præivit, ſed idem modus, atque ordo Myſteria Divina, & Eccleſiaſtica Officia obeundi in utriuſque gentis Eccleſiis antiquitùs obtinuere. Verum ne pluribus ejuſmodi recenſendis BEATITUDINEM TUAM diutiùs morari videar, cui *Miſſale Mozarabi-*

rabicum , ejuſque uſus , atque præſtantia cognita plane, atque perſpecta ſunt , ad pedes SANCTITATIS TUÆ procumbens rogo, ut ampliſſimo Tuo nomine Librum ornari permittas , meque potentiſſimo Tuo patrocinio tuearis .

HIE-

HIERONYMUS RIDOLFI
SOCIETATIS JESU
In Provincia Romana Præpoſitus Provincialis.

CUM Librum, cui Titulus: *Miſſale Mixtum ſecundum regulam Beati Iſidori dictum Mozarabes, Præfatione, Notis, & Appendice*: a P. Alexandro Lesleo noſtræ Societatis Sacerdote conſcriptum, aliquot ejuſdem Societatis Theologi recognoverint, & in lucem edi poſſe probaverint, poteſtate nobis a Rev. P. Aloyſio Centurioni Vicario Generali ad id tradita, facultatem concedimus, ut typis mandetur, ſi ita iis, ad quos pertinet, videbitur. In quorum fidem has litteras manu noſtra ſubſcriptas, & Sigillo noſtro munitas dedimus. Romæ die 25. Septembris 1755.

Hieronymus Ridolfi.

Inter

INter antiquos Sacrarum Liturgiarum Codices, per quos ſtabilitum ab Apoſtolis Sacri faciendi ordinem, traditamque ab ipſis de Euchariſtia, & Sacramentis reliquis fidem, ac certam, tutamque illam regulam accepimus, qua hujus ætatis Hæreticorum novitates, erroreſque detegimus, revincimus, ac profligamus, locum quoque obtinet ſuum *Miſſale mixtum ſecundum regulam Beati Iſidori dictum Mozarabes*, quod antiquiorum Hiſpaniarum Eccleſiæ rituum, & conſuetudinum compendium exhibet, Apoſtolicamque de Euchariſtia doctrinam complectitur. Miſſale hujuſmodi e tenebris, in quibus veluti ſepultum jacebat, in lucem mittit P. Alexander Lesleus Societatis Jeſu Presbyter diſertiſſima Præfatione, erudiriſque notis illuſtratum, & auctum. Quæ quidem omnia, mandante Reverendiſſimo Patre Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro, attentè pervolvi, quin vel minimum offenderim Orthodoxæ Fidei, Ethicæ Chriſtianæ, debitoque Summis Poteſtatibus obſequio contrarium. Imo cum doctiſſimus Auctor plura collegerit, & expoſuerit, quibus antiqua Eccleſiæ diſciplina, & Eccleſiaſtica Hiſtoria mirificè illuſtrantur, atque Catholica Dogmata comprobantur, plurimum opus profuturum eſſe cenſeo, aut quam primum publici juris fiat tum opto, tum flagito.

Datum Romæ ex Ædibus Aracælitanis Kal. Maij 1755.

Fr. Philippus a Carboneano Ord. Min. Reg. Obſer. in Aracælitano Cænobio Studiorum Præfectus, Sup. & Univ. Inquiſ. Qualif., Sac. Cong. Indicis Conſultor, & in Collegio Urbano de Propaganda Fide Polemicæ Theologiæ Profeſſor.

Nemo

NEmo eſt, qui revocare in dubium poſſit, plurimum ex antiquis Liturgicis Codicibus ad diluendos, profligandoſque Acatholicorum errores, in Eccleſiæ præſidium fuiſſe derivatum. Hos inter Codices recenſendum certè eſt *Miſſale Mixtum ſecundum regulam Beati Iſidori dictum Mozarabes*, e tenebris, in quibus jacebat, à doctiſſimo viro P. Alexandro Lesleo Societ. Jeſu Presbytero in lucem editum, ac doctiſſimis, eruditiſſimiſque notis, & diſſertiſſima Præfatione illuſtratum, in quo non modo veteris Eccleſiæ Majeſtas in Sacra Liturgia elucet, & Heterodoxorum ambitio, & errores retunduntur, verum etiam plurima ad Sacram Hiſtoriam ſpectantia, ſatis dilucidè illuſtrantur. Cum itaque, ut Reverendiſſimo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro Fr. Joſepho Auguſtino Orſi obtemperarem, librum attentè perlegerim, nihil in eo animadverti, quod aut Orthodoxæ Religioni, aut morum ſanctitati, aut Eccleſiaſticæ diſciplinæ, aut tandem debitæ erga Principes reverentiæ adverſetur; Immo cum à Patribus Mantuani Concilii ſeptem ab hinc ſæculis, Liturgicos Mozarabum libros, poſt accuratam diſcuſſionem Orthodoxos fuiſſe pronunciatos, legiſſe meminerim, expedire cenſeo, ut omnium commodo, ac utilitati tam venerabilia Eccleſiaſticæ antiquitatis monumenta typis edantur, & publici juris fiant.

Dabam Romæ die 1. Maij 1755.

Joſephus Dini Philoſophiæ, ac Sacræ Theologiæ Doctor.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Magiſtro Sacri Palatii Apoſtolici.

F. M. de Rubeis Patriarcha Conſtantinop. Viceſgerens.

IMPRIMATUR.

Fr. Joſeph Auguſtinus Orſi Ordinis Prædicatorum, Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter.

PRÆ-

PRÆFATIO.

CUM Miſſale Mozarabum, juſſu & impenſis Franciſci Cardinalis Ximenii de Ciſneros, Toleti typis editum, in manus meas primum veniſſet, hæſi, fateor, in ipſo titulo. Quid hoc, ajebam, *Miſſale mixtum ſecundum regulam Beati Iſidori dictum Mozarabes*? nam S. Iſidorus Miſſale aliquando compoſuit, quod Braulionem,
& Hildefonſum latuit? tum illud *mixtum* cur additur? an fortaſſe 2
(quod Eugenius de Robles prodidit, (*a*) & vulgo creditur) Miſſale appellatum eſt *mixtum*, quia illi recentiora quædam, e Miſſali Toletano deprompta, de mandato Ximenii, inſerta fuerunt? Sed Robleſio, centum & amplius annos, poſt editum Miſſale, hæc ſcribenti, ægre fidem habebam, nec enim moribus optimi Cardinalis convenire videbantur opus egregium, de induſtria, vitiare, & poſteris fraudem facere voluiſſe. Utrumque autem feciſſet, ſi, nulla
præmiſſa admonitione, Miſſale Mozarabum interpolari juſſiſſet. Me 3
etiam ſolicitum habebant variæ de Mozarabum ritibus doctorum hominum opiniones, quas alii vetuſtos eſſe, & in Hiſpaniæ Eccleſiis diu uſitatos aſſerunt. Alii contra e Romanorum, Gallicanorumque rituum permixtione, haud ita pridem, natos contendunt. Alii demum libros liturgicos Mozarabum ab Hæreticis olim fuiſſe vitiatos
opinantur. Ea mihi obverſabantur, cui Miſſale *Ximenii*, ſolo no- 4
mine, adhuc notum erat. Sed ubi librum per otium evolvere, atque diligentius examinare licuit, tam crebra, nec ambigua, genuinæ antiquitatis inditia occurebant, ut de Sacramentarii hujus antiquitate diu ambigendum non fuerit. Formam celebrandæ Euchariſtiæ inveni, non modo a Græcorum, & Orientalium Anaphoris diverſam, ſed ab Ambroſiana quoque, & a Romana liturgia plerumque
diſſentientem. Hanc autem in Hiſpania diu obtinuiſſe fidem facie- 5
bant a Conciliis Hiſpanienſibus ſanciti, & a S. Iſidoro deſcripti ri-

a tus,

(*a*) De Vita, & geſtis Card. Ximenii cap. 31.

tus, qui conſtanter retinentur. Ingens præterea Orationum copia atque varietates, quarum aliæ vetuſtas Eccleſiarum Hiſpaniæ conſuetudines ad memoriam revocant, aliæ fidei dogmata ad mentem Conciliorum Hiſpaniæ aut explicant, aut adverſus priſcos Hæreticorum
6 errores tuentur. Nec quidquam in iis offendi quod pravam Acatholicorum doctrinam ſapiebat, & in mentem veniebat Patres Concilii Mantuani anno MLXIV, coram Alexandro II. Pontifice, libros litur-
7 gicos Mozarabum, accurate diſcuſſos, Orthodoxos pronuntiaſſe. Sunt quidem rubricæ aliquot recentioris ævi. Sed hæ ſeipſas produnt, fa-
8 cile dignoſcuntur, nec Sacramentarii antiquitati officiunt. Quæ cum ſæpius recogitaſſem, & ad maximam affinitatem attendiſſem, quæ Miſſæ Mozarabicæ cum priſca Gallorum Miſſa intercedebat, in hanc ſententiam deveni Miſſale *Ximenii* eam formam peragendi Divina nobis exhibere, quæ in Hiſpania olim, atque in Gallia priſco uſu recepta fuerat, optimumque Cardinalem Ximenium, inſigni hoc opere typis vulgato, Hiſpanienſium pariter, & Gallicanarum Eccleſiarum vetuſtam liturgiam ab oblivione, & interitu vindicaſſe.

I.

Pars prima Miſſalis Mozarabici.

9 Liturgiæ, quam poſtea Mozarabicam nominarunt, a ſuſcepta fide Chriſtiana ad hanc uſque diem, uſus aliquis ſemper in Hiſpania fuit. Exeunte ſæculo decimoquinto ſex Eccleſiæ Mozarabicæ, quibus Saraceni pepercerant, Toleti ſuperſtites numerabantur. (a) Quarum Presbiteri, & Clerus privilegiis haud contemnendis fruebantur, quæ anno 1480 Ferdinandus & Iſabella, Catholici Reges, no-
10 vo Diplomate confirmarunt. Sed Presbiteri Mozarabici Miſſas, aliaque Divina officia, more Romano, plerumque faciebant. Nec, niſi certis quibuſdam feſtivis diebus, ritu Mozarabico ſacra Myſteria celebrare ſolebant. Huic malo Petrus Cardinalis de Mendoza Archiepiſcopus Toletanus remedium afferre cogitaverat, nullum tamen at-
11 tulit. Mendozæ, anno 1495, ſucceſſit Franciſcus Cardinalis Ximenius de Ciſneros, qui, inter primas ſui Archiepiſcopatus curas, ad res Eccleſiaſticas Mozarabum reparandas animum appulit. Primumque effecit, ut Presbiteri Mozarabici proprio ritu, ſæpius quam antea, rem divinam facerent. Quod ut facilius præſtarent, Miſſale, & Breviarium
12 Mozarabum, caractere uſitato, typis edenda curavit. Mozarabes enim in Choro, & ad Altare, haſtenus uſi fuerant libris eccleſiaſticis, quos pauci

(a) Eæ erant Eccleſiæ Parochiales Sancti Marci, Sanctæ Eulaliæ, Sanctorum Juſtæ, & Rufinæ, S. Lucæ, S. Sebaſtiani, & S. Torquati, de quibus, de eorum Clero, & privilegiis agit P. Johannes Pinius in Tractatu Hiſtorico-Chronologico de Liturgia antiqua Hiſpanica n.n.298. ad 310. & n.309. & 364. præmiſſo Tomo ſexto Actorum Sanctorum Julii.

pauci antiquarii expedite legere noverant. Erant enim Codices caractere gothico manu exarati, qui, a multis ſæculis, in uſu communi eſſe deſierat. Hoc ſublato legendi impedimento, *Ximenius* Collegium 13
tredecim Sacerdotum cum tribus Miniſtris inſtituit, qui ritu Mozarabico Miſſas quotidie, & Divina officia, celebrarent. Huic Collegio unum e dictis Presbiteris præeſſe voluit, qui *Cappellanus major*, aut *Abbas* denominaretur. (a) Eidemque Collegio Sacellum amplum, a Corpore Chriſti nuncupatum, in Metropolitana æde Toleti attribuit, proventus annuos, aliaque adjecit honoris, & utilitatis commoda, quæ duabus Julii Papæ Secundi Conſtitutionibus, (b) ſuo, & Capituli Toletani decretis (c) confirmavit. (d) Curam Miſſalis, & 14
Breviarii Mozarabum edendorum Cardinalis Ximenius impoſuit Alfonſo Ortiz, Canonico Toletano, utriuſque Juris Doctori, & literaturæ gothicæ probe gnaro. Eique adjutores dedit Alfonſum Martinez, Antonium Rodriquez, & Hieronymum Guttierez, Presbiteros Eccleſiarum Mozarabicarum Sanctæ Eulaliæ, Sanctarum Juſtæ & Rufinæ, & Sancti Lucæ Parochos, viros probos, & litterarum gothicarum peritos. Miſſale Mozarabum editum fuit Toleti anno 1500 a Pe- 15
tro Hagembach Typographo, qui operam ſuam locaverat Melchiori Gon-

(a) Cardinalis Ximenius in Inſtrumento fundationis apud Pinium citatum cap. [illegible] ita loquitur: „ [illegible] tredecim [illegible] viſibiles ad nutum Archiepiſcopi Toletani, pro ſe ipſo [illegible], Capellanos [illegible] qui dictum Officium (Mozarabicum) juxta antiquam ordinationem debite celebrent, ac unum eorum Capellanum Majorem, ſeu Abbatem deputaverimus, qui aliis præeſſet, dictamque Capellam regeret, ac gubernaret &c.

(b) Altera data [illegible] Kal. Octob. 1508, altera [illegible] Kal. Februarii 1510. extant apud Pinium in citato Tractatu Hiſtorico-Chronologico cap. [illegible] ſect. [illegible] & [illegible].

(c) Data die prima Octobris 1508. extant apud citatum Pinium cap. [illegible] ſect. [illegible] n. [illegible]

(d) P. Le Brun. *explic. Miſſ. Tom. 3. diſſ.* [illegible] *art.* [illegible] *pag. 300. ed. Gall. Pariſ.* animadvertere jubet, Liturgiam Mozarabicam, inconſulto Romano Pontifice, ſola authoritate Cardinalis Ximenii fuiſſe reſtitutam. Unde, inquit, deſperandum non eſſe fore, ut aliquando celebratio Liturgiæ Gallicanæ, quibuſdam ſaltem feſtivis diebus, reſtituatur, ſi Epiſcopus aliquis Gallus zelo, & authoritate Ximenio par id aggredi voluerit. At vix crediderim fallatur, uti Julii Papæ Secundi Conſtitutiones citatæ ſplendide probant. Præterea Julius Papa, in prima ſua Conſtitutione, laudat Ximenium, quod *fervore devotionis accenſus Officium Mozarabicum in certis Eccleſiis Toletanæ Civitatis, in quibus celebrabatur, authoritate ordinaria confirmaverit, & in ſtatum priſtinum reſtituerit.* Et ſane Archiepiſcopus, ordinaria authoritate uſus, efficere potuit, ut Sacerdotes Mozarabici Miſſas, & Eccleſiaſtica Officia, ritu ſuo proprio [illegible] haberent, ne [illegible] Hiſpania [illegible] abiret, [illegible] ignavia eorum, qui ejus frequentandi, celebrandique cauſa, privilegiis, immunitatibus, & prædiiſque fruebantur. In Hiſpania enim uſus Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ, ſive Mozarabicæ nunquam penitus ſublatus fuit, quamvis *damnoſa malitia*, ut Julius Secundus Papa loquitur, plurimum *deminutus fuerit*. At uſus Liturgiæ Gallicanæ, Pontificum conſenſu, & Regum voluntate, ſublatus, longa temporum diuturnitate ab omni Gallia prorſus exulavit. Unde difficilius erit cuilibet Epiſcopo Gallicano, qui id aggrederetur, Liturgiam veterem Gallicanam [illegible], et in uſum [illegible] excitare, quam fuit Cardinali Ximenio præſtare, ne Liturgia Gotho-Hiſpana, Sacerdotum Mozarabum negligentia, penitus interiret.

Gonzio nobili Novarienſi, cujus induſtria, & impenſis ars Typographica Toleti promovebatur, & poſt annos tres, ſcilicet 1502., Breviarium Mozarabum Toleti prodiit, ab eodem Petro Hagembach
16 typis excuſum. Exemplaria Miſſalis Mozarabici raro admodum inveniuntur. Tria mihi vidiſſe contigit, unum chartaceum, duo pergamena, quibus duobus uſus ſum. Unum erat e Bibliotheca Eminentiſſimi Cardinalis Nerei Corſini, Clementis XII. Pontificis Maximi fratris ſui: aliud e Bibliotheca Eminentiſſimi Cardinalis Silvii Valentii Gonzagæ S. R. E. Camerarii. Utrumque exemplar integrum,
17 & folio majori, ut vocant, impreſſum. Miſſale conſtat foliis quadringentis ſexaginta & novem, præter titulum, Præfationem, Calendarium, Aquæ benedictionem, &, in fine, Indicem brevem, quæ omnia foliis decem abſolvuntur. Singula Miſſalis folia paginas duas, paginæ ſingulæ columnas duas habent, paucis admodum exceptis. Caracteres, quibus Typographus uſus eſt, ad germanicas accedunt,
18 crebræ ſunt litterarum, vocumque contractiones. Præmittitur titulus *Miſſale mixtum ſecundum Regulam Beati Iſidori dictum Mozarabes*, titulumque ornat Imago Beatæ Virginis S. Iſidoro caſulam induentis. Conſequitur Præfatio, ſive potius epiſtola dedicatoria ad Cardinalem Ximenium, qua Alfonſus Ortiz rationem reddit injuncti ſibi operis, & ſuam in exequendis Cardinalis Ximenii mandatis dili-
19 gentiam, fidemque commemorat. Deinde conſequitur Kalendarium Mozarabicum, ſæpius auctum, in quo Sancti leguntur Franciſcus, Dominicus, Thomas de Aquino, Petrus Martyr, Antonius de Padua ad ſæculum XIII. pertinentes. Kalendarium hoc excipit Aquæ benedictio, formula ſcilicet benedicendi aquam aſperſionis, plane antiqua, & Gotho-Hiſpana, atque hæc cum benedictione panis Eulogiæ, & Indice in fine libri, extra Miſſale quodammodo ſunt. Miſ-
20 ſale autem Mozarabicum ejus generis eſt, quod *Plenarium perfectum*, ſive *Mixtum* appellant. Non enim ſolas orationes, & preces complectitur, ſed Benedictiones quoque, & Antiphonas, Reſponſoria, Cantica, Hymnos, lectiones ſcripturarum, aliaque cuncta, quæ in Miſſa recitantur rite diſpoſita, &, ſuis locis digeſta, continet. Ejuſmodi autem libri e commixtione Miſſalis ſimplicis, Lectionarii, Antiphonarii, & Benedictionalis compoſiti, *Miſſalia mixta perfecta*, & *plenaria* nuncupabantur. Cujus denominationis ſignificationem cum Eugenius de Robles ignoraſſet, rationem commentus eſt, plane falſam, cur Miſſale *Ximenii*, pro titulo, appellatum fuerit *Mixtum*, ſuaque auctoritate viros quoſdam eruditos in errorem induxit, ut crederent nonnulla, a ritibus Mozarabicis aliena, jubente Ximenio, Miſ-
21 ſali, cum typis ederetur, fuiſſe interpolata. Miſſale Mozarabum ab Adventu inchoatur, qua in re cum Orationali Ghotico, cum Bobienſi Sacramentario, aliiſque libris liturgicis Gallicanis, concordat.

At

At vetuſta Sacramentaria Ritus Romani, aut a Kalendis Januarii
initium ducebant, ut de Sacramentario Leoniano ſuſpicari licet, aut
a Vigilia Natalis Domini, a qua Sacramentarium Gelaſianum, &
Gregoriana antiquiora Sacramentaria incipiunt. Dominicæ Adventus 22
ſex in Miſſali Mozarabico recenſentur, quibus ſingulis propria eſt
Miſſa. Earumque prima pro exemplo Miſſæ Mozarabicæ ponitur,
etſi illi nonnulla deſint, ab ordinario Miſſæ, & a *libro offerentium*
petenda. Miſſas Dominicales Adventus, ſex Miſſæ propriæ Sanctorum 23
excipiunt. Nimirum S. Clementis Primi Papæ, & Martyris, S. Saturnini
Epiſcopi Toloſani, & Martyris, S. Andreæ Apoſtoli, & Martyris,
Sanctæ Eulaliæ Emeritenſis Virginis, & Martyris, Annuntiationis
Beatæ Mariæ Virginis, & Sancti Thomæ Apoſtoli. Subſe- 24
quuntur Miſſa unica Natalis Domini, & aliæ quatuor Miſſæ, ſcilicet
Sancti Stephani Protomartyris, S. Johannis Apoſtoli, Sanctorum Innocentium
Martyrum, & S. Jacobi fratris Domini. In Miſſali *Xe-* 25
menii non habetur Miſſa Vigiliæ Natalis Domini. Hiſpanis enim
tempore Adventus olim vetitum fuerat jejunare, aut Vigilias celebrare,
ob impietatem Priſcillianiſtarum, qui Deum factum eſſe hominem
negantes, hoc maxime tempore, nudis pedibus incedebant,
& jejunia frequentabant. Diei Natalis Domini tam in Miſſali Mo- 26
zarabico, quam in Miſſalibus Gallicanis unica Miſſa attribuitur: at
in vetuſtis Sacramentariis Ritus Romani tres Miſſæ hac die inveniuntur.
Galli olim, & Gotho-Hiſpani Kalendis Januarii jejunabant, 27
in contemptum ſuperſtitionis gentilium. At poſtea inſtituerunt,
ut, ineunte anno, Kalendis Januarii feſtum Circumciſionis Chriſti
Domini celebraretur (a), cujus Miſſa, in Miſſali Mozarabum, habetur.
Et deinde conſequitur Miſſa Dominicæ ante Epiphaniam,
eam ipſam, quam antea, Kalendis Januarii, celebrare ſolebant. Eandemque
in jejunio Epiphaniæ repetunt, præter Lectiones Scripturarum
Laudam, & Sacrificium, quæ diverſa ſunt. Conſequitur Miſſa 28
Epiphaniæ, qua Feſtivitate Hiſpani antiquitus Adventum terminabant.
Ab Epiphania uſque ad initium Quadrageſimæ novem Miſſæ 29
Dominicales numerantur, quarum ultima inſcribitur *ante diem Cineris*,
& *ante carnes tollendas*. Nulla autem in Miſſali Mozarabum, 30
aut in libris Liturgicis Gallicanis, mentio fit Septuageſimæ, Sexageſimæ,
aut Quinquageſimæ. A die Cinerum ad Dominicam Paſcatis, 31
in Miſſali *Xemenii* Miſſæ ſunt una & viginti, quarum ſex ſunt Dominicales,
cæteræ feriales. Ordinem vetuſtum Miſſarum ferialium 32
Quadrageſimæ Mozarabes recentiores intactum ferme ſervarunt. At
priſcam Miſſarum Dominicalium ſeriem male perturbarunt. Nam,
cum, præter morem Gotho-Hiſpanum, Quadrageſimam inciperent
a feria quarta Quinquageſimæ, neque Officium illius diei, neque
Miſ-

(a) Cod. leg. Viſigoth. lib. 12. tit. 2. leg. 11, lib. 12. tit. 2. leg. 4.

Miſſam propriam, in libris ſuis, haberent, officium benedicendi, & diſtribuendi cineres, totum ferme a Miſſali Romano, quo Toletana Eccleſia utebatur, mutuati ſunt. Miſſam vero, quæ antea Dominica prima Quadrageſimæ canebatur, die cineris celebrare inſtituerunt. Eademque lege Miſſam Dominicæ ſecundæ ad Dominicam primam, tertiæ Dominicæ ad ſecundam, & quintæ ad tertiam Dominicam protraxerunt. Miſſas Dominicæ quartæ *mediante*, & Dominicæ ſextæ *in traditione Symboli*, immotas reliquerunt, & pro quinta Domi-
33 nica, cui Miſſa deerat, novam compoſuerunt, atque hunc ordinem Miſſæ Dominicales Quadrageſimæ, in Miſſali Ximenii, tenent. Officium Cinerum conſtat benedictione, & diſtributione Cinerum, Proceſſione, Concione, & Miſſa. Formula benedicendi Cineres utuntur nonnihil diverſa ab ea, quæ in Miſſali S. Pii V. habetur. Cineres omnibus indiſcriminatim diſtribuuntur, nulla mentio ejectionis pœnitentum, ac cilicii, pœnitentibus imponendi. Proceſſio, & Concio nomine tenus indicantur. In Miſſa, Prophetia legitur e capite primo Proverbiorum, quæ olim legebatur feria quarta poſt primam Dominicam quadrageſimæ, Apoſtolus idem legitur, qui eadem quarta feria adhuc legi ſolet. Evangelium e capite quarto S. Matthæi, illud idem eſt, quod modo feria quarta, poſt quartam Dominicam, legitur, ſed quod olim ipſa Dominica prima Quadrageſimæ legebatur. Habet jejunium Chriſti, ejuſque temptationes in deſerto. Quo ſpectant Orationes, quæ in Miſſa recitantur, ad eandem Dominicam pertinentes; quas Mozarabes recentiores ad feriam quartam Cinerum tranſtulerunt, etſi pleraque contineant, quæ nec diei ſolemnis jeju-
34 nii, neque quartæ feriæ conveniant. Dominica prima Quadrageſimæ Evangelium legitur ex Evangelio S. Johannis *cap.*4. habet colloquium Chriſti cum Samaritana, eodemque Orationes hujus Miſſæ ſpectant, quæ olim Dominica ſecunda Quadrageſimæ recitabatur. Dominica ſecunda Evangelium habet ex S. Johannis *cap.* 9. de cæco a nativi-
35 tate, de quo agunt Orationes, quæ in eadem Miſſa dicuntur. Dominica tertia Evangelium habet ex S. Johannis *cap.*xi., in quo de Lazaro a mortuis excitato ſermo eſt, eodemque ſpectant Orationes, quas in Miſſa canunt. At olim Gotho-Hiſpani Dominica quinta Quadrageſimæ in Miſſa, & in Officio commemorare ſolebant inſigne illud miraculum, quo Chriſtus quatriduanum Lazarum ad vi-
36 tam revocavit, uti ex Orationali Gothico apparet. Conſequitur Dominica *mediante*, quarta Quadrageſimæ, cujus Miſſa locum ſuum antiquum retinuit. Evangelium ex Johannis *cap.*vii., & Orationes ſunt de ſermone Chriſti in Templo *die feſto mediante*. Dominica quinta Quadrageſimæ Miſſam habet a Mozarabis recentioribus conſarcinatam, Evangelium legitur ex S. Johannis *cap.*10., in quo Chriſtus, agens de legitimis ſui gregis paſtoribus, ſe *Paſtorem bonum* aper-

aperte dicit, qui oves ſuas cognoſcit, & ab iis cognoſcitur. Ora-
tiones, more ſuo, e Miſſali, & Breviario collegerunt, quæ nihil
habent commune cum Evangelio, quædam de jejunio mentionem
faciunt, ſed aliæ ne quidem jejunium commemorant. Dominica ſex- 37
ta Quadrageſimæ, quæ & Palmarum, & in traditione Symboli de-
nominatur, primum habet benedictionem Palmarum, & Olivarum,
tum conſequitur Miſſa, quæ locum ſuum immota retinuit, poſt
duas lectiones veteris fœderis, Symbolum Apoſtolorum ſolemniter
traditur; deinde legitur Apoſtolus, & poſtea de more Evangelium,
quod ex *capite* xi. S. Johannis deſumitur, deſcribitque triumphalem
Chriſti Domini ingreſſum in Urbem Hieroſolymitanam. Orationes,
ob Symboli traditionem, multa habent de Trinitatis myſterio, &
quædam de Incarnatione. Oratio *poſt pridie* meminit de ſolemnita-
te Palmarum. Atque hæc eſt Miſſarum Dominicalium Quadrageſi- 38
mæ ſeries, quam recentiores Mozarabes induxerunt. Si quis autem
voluerit ordinem vetuſtum reſtituere, is primum debet Miſſam Mo-
zarabicam Dominicæ quintæ auferre, & deinde Miſſam propriam
feriæ quartæ Cinerum componere, ac demum Miſſas cæteras ſuæ
quamque Dominicæ reſtituere, ita ut Dominica prima fiat *de Chri-
ſto in deſerto*, Dominica ſecunda *de Samaritana*, Dominica tertia
de cæco, Dominica quarta *de die feſto mediante*, Dominica quinta
de Lazaro, & demum Dominica ſexta *de Palmis*, *& de traditio-
ne Symboli*. Præter haſce Miſſas Dominicales, ſingulis Quadrageſi- 39
mæ ſeptimanis, feria quarta, & feria ſexta, proprias habent Miſſas,
& ſeptimana ſancta feria quinta in Cœna Domini, & Sabbatum
Sanctum Miſſas proprias habent, feria autem ſexta in Paraſceve fit
Miſſa Præſanctificatorum. Miſſas quadrageſimales excipiunt Miſſæ 40
Paſchales octo, quarum prima die Dominica Reſurrectionis Domi-
ni, ſex aliæ, ſingulis conſequentibus diebus, ſingulæ recitantur; poſt 41
quas, in Miſſali *Ximenii* occurrunt *præparatio Miſſæ*, & *liber om-
nium offerentium*, quibus, præter Orationes, quas dicit Sacerdos
celebraturus, eaſque quas dicit quando veſtes ſacras induit, compre-
henduntur Hymnus *Puerorum*, Pſalmus *Confitemini*, Hymnus *Sal-
ve Regina*, Miſſa S. Jacobi Zebedæi Hiſpaniarum Apoſtoli, pro exem-
plari quodam Miſſæ Mozarabicæ hoc loco propoſita, pleræque Ora-
tiones, & alia, quæ in Miſſis omnibus recitantur. Poſt hæc ſubſe-
quitur Miſſa octava Paſchalis, quæ die Dominica in octava Paſchæ
dicitur. Sunt deinde octo Miſſæ, quæ a Paſcate ad Pentecoſten re- 42
citantur; quarum primæ quatuor totidem Dominicis, ante feſtum
Aſcenſionis, attribuuntur. Rogationes Gotho-Hiſpani, & Mozarabes,
ante feſtivitatem Aſcenſionis, non celebrabant, nec in Miſſa Ximenii
ulla eſt Miſſa *Rogationum*; ſed quinta ad Aſcenſionem Domini ſpe-
ctat, ſexta ad Dominicam poſt Aſcenſionem, ſeptima ad vigiliam
Pente-

43 Pentecoſtes, & octava ad diem Pentecoſtes. Mos autem Gotho-Hiſpanorum, Gallorum, & Mozarabum erat, in hiſce Miſſis, quæ a Paſcate ad Pentecoſten recitabantur, librum Apocalypſis legere, eun-
44 demque morem Miſſale *Ximenii* retinuit. A Pentecoſte ad finem anni liturgici octo dumtaxat Miſſæ Dominicales inveniuntur. Harum prima inſcribitur *in Dominico primo poſt Pentecoſten*, & ultima *in Dominico ante jejunium Kalendarum Novembrium*, quam ſubſequi-
45 tur *Miſſa in Jejunio Kalendarum Novembrium*. His Miſſis antiquis Mozarabes duas adjecerunt, alteram Dominica Trinitatis, alteram die feſtivitatis *Corporis Chriſti* recitandam. Miſſa Trinitatis tres ſcripturæ lectiones a Dominica prima poſt Pentecoſten deſumit, Orationes vero omnes a Dominica Palmarum. Miſſa feſtivitatis *Corporis Chriſti* quædam habet e Miſſali Romano deſumpta, at plurima ejus pars e Miſſis Gotho-Hiſpanis collecta eſt. Officium ad Miſſam *Cibavit eos*, & Oratio *Deus qui nobis*, Miſſale Romanum ſuppeditavit, Apoſtolus ex epiſtola 1. ad Corinthios *cap.*23. ſegmentum ejus eſt qui in Cœna Domini legitur, habet ,ut verba illa *donec veniat* IN CLARITATE DE CŒLIS, quæ Gotho-Hiſpani in ſuis exemplaribus legebant. Evangelium e S. Johannis *cap.*6. idem eſt, quod in Miſſali Romano legitur. Illatio eſt ſegmentum Illationis Miſſæ Gotho Hiſpanæ, quæ feria quarta poſt Dominicam tertiam Quadrageſimæ habetur, adeo oſcitanter huc tranſlata, ut ne ea quidem omiſerint, quæ ſolemnis jejunii propria erant. Oratio *poſt pridie*, e Miſſa Dominicæ ante jejunium Calendarum Novembris, verbatim deſumpta, de Eucharistia hæc habet *panis hic* TRANSMUTATUS *in carnem*, *calix hic* TRANSFORMATUS *in ſanguinem ſit offerentibus gratia*, & *ſumentibus medicina*.

II.

Pars ſecunda Miſſalis Mozarabici.

46 MIſſam jejunii Calendarum Novembrium continuo excipiunt *Sanctorale*, *Commune*, Miſſæ votivæ, & Mortuales. Sanctorale Miſſas habet proprias B. Virginis, & Sanctorum, quas Eccleſia Toletana celebrare ſolebat; paucis exceptis, quæ aut ante Miſſam Natalis Domini, aut poſt eam in Miſſali collocantur. Sunt autem in Sanctorali Miſſæ quatuor B. Virginis, binæ de Cruce, una S. Michaelis Archangeli, binæ S. Johannis Baptiſtæ, quinque Apoſtolorum, una Sanctorum Petri & Pauli, una Simonis, & Judæ, Mathiæ, Bartholomæi, & Matthæi, ſingulorum una; & una Dominicalis quod Dominica ante Feſtum Nativitatis S. Johannis Bapti-
47 ſtæ dicitur. E Sanctis, quorum in Sanctorali ſunt Miſſæ propriæ tres ad Eccleſiam Gallicanam pertinent, Martinus Epiſcopus Turonenſis,

nenſis, Geneſius Arelatenſis, & Columba Senonenſis. Septem ſunt
Eccleſiæ Romanæ, Sebaſtianus, Laurentius, Coſmas, & Damianus,
Agnes, Cæcilia, & Eugenia; una Sabina, Criſpina; una Sicula,
Agatha, tres Africani, Cyprianus, Speratus, & Marciana, una Pa-
læſtina, Maria Magdalene; duo Antiocheni Babilas Epiſcopus, &
Romanus, cum Romano Theodulus Infans, cum Babila tres pueri
commemorantur; una Cappadox, Dorothea, duo Nicomediæ paſſi,
Lucianus, & Adrianus, tres incertæ gentis, & incerti loci paſſionis,
Tyrſus, Julianus, & Chryſtophorus, quamquam hic videatur in Mœſia
paſſus. Cæteri omnes Martyres Hiſpani ſunt, duo & viginti nume- 48
ro, Vincentius Levita Cæſaraugustanus, Eulalia virgo Barcinonenſis,
Fructuoſus Epiſcopus Tarraconenſis, Augurius, & Eulogius ejus
Diaconi, Emeterius, & Celidonius milites Calagurritani, Torquatus
Epiſcopus Accitanus, cum quo, eadem Miſſa, Cteſiphon, Heſichius,
Indaletius, Secundus, Euphraſius, & Cæcilius, coluntur, Juſta, &
Ruffina Sorores Virgines Hiſpalenſes; Juſtus, & Paſtor pueri Com-
plutenſes, Felix Gerundenſis, Gerontius Epiſcopus Italicenſis, Fau-
ſtus, Januarius, Martialis, & Aciſclus Cordubenſes, Germanus &
Servandus in Agro Gaditano, ut ferunt, paſſi Criſpinus Epiſcopus,
Aſtigitanus, & Leocadia Virgo Toletana. Inter Martyres coluntur 49
Leocadia, Gerontius, Criſpinus, Torquatus, ejuſque Socii: nam
Torquatus, aliique ſex Epiſcopi, paſſim Martyres appellantur, nec
immerito: nam primi poſt Apoſtolos, ſuo labore, & ſanguine Ec-
cleſias in Hiſpania conſtituerunt. Criſpinus Aſtigitanus in Hymno
Breviarii Martyr canitur; Leocadia, & Gerontius fidei cauſa carcere
conditi, in vinculis obierunt. Martyribus pariter S. Martinus Turo-
nenſis adjungitur, qui ob orthodoxam fidem ludibria, verbera, &
a patria exilium paſſus eſt, Maria Magdalene, a Gotho-Hiſpanis
Martyr habebatur, uti ex ejus Miſſa apparet. Demum in Sanctorali 50
eſt etiam Miſſa jejunii S. Cypriani, ſive Calendarum Septembris.
Harum Miſſarum longe pars maxima Gotho-Hiſpana eſt: paucæ a
Mozarabis conſcriptæ fuerunt. Contra antiquitatem nonnullarum ex
iſtis Miſſis non faciunt acta Martyrum vitiata, & interpolata, qui-
bus earum compoſitores uſi ſunt: nam, ut in notis animadverto,
acta illa vitiata ſæculo ſexto, & ſeptimo, pro legitimis habeban-
tur. A Mozarabis benedictio Candelarum, & Miſſa Purificationis 51
B. Virginis compoſita ſunt: *Apoſtolus*, *Evangelium*, *Lauda*, *Sa-
crificium*, Oratio, *Miſſa*, & *Illatio* deſumpta ſunt a Miſſa Circum-
ciſionis Domini: cæteræ vero Orationes, & Benedictio e Breviario
collectæ ſunt. Vetuſta quidem, apud Gallos ſaltem, eſt Feſtivitas 52
Nativitatis B. Virginis: at Miſſa, quæ in Sanctorali Mozarabum ei
Feſtivitati attribuitur, partim e Miſſali Romano, partim e Miſſa
Annuntiationis deſumpta, Gotho-Hiſpana cenſenda non eſt. Feſtum
b Conce-

53 Conceptionis B. Virginis, ſæculo nono, Neapoli celebrabatur, ut fidem
facit Calendarium marmoreum Neapolitanum, hoc tempore, quemad-
modum eruditi opinantur, ſcalptum. In eo enim legere eſt VIII.
CONCEPTIO S ANE MARIE VIR. *die octavo* Decembris *Con-
ceptio Sanctæ Annæ Mariæ Virginis* nihilominus Miſſa Conceptio-
nis B. Virginis, quam in Miſſali Ximenii habemus, recentiorum
Mozarabum opus eſt. *Officium ad Miſſam*, & *pſallendo* a Miſſali
Romano, Orationes a Miſſali, & Breviario Mozarabum deſumun-
tur. Miſſa exaltationis S. Crucis, & ipſam feſtivitatem, Mozarabes
recentiores adjecerunt. Evangelium, quod in Miſſa legitur, a Do-
minica prima poſt Pentecoſten, *Sacrificium* a Dominica quarta poſt
54 Paſcha, reliqua a Miſſa Inventionis Crucis mutuantur. Miſſa, &
Feſtivitas Inventionis Sanctæ Crucis antiquæ ſunt, & a Gotho Hiſpa-
nis, & Gallis celebrabantur. Sed recentiores Mozarabes a Miſſa In-
ventionis Crucis Orationem, *Miſſam*, & *alteram Orationem* abſtule-
runt, eaſque Miſſæ Exaltationis Crucis intruerunt, & Miſſæ In-
ventionis fragmentum epiſtolæ undecimæ S. Paulini Nolani *ad Seve-
rum*, pro Oratione, *Miſſa*, & *alia Oratione* intulerunt. Ut igi-
tur hæc Miſſa priſtinæ integritati reſtituatur, ablato hoc frag-
mento Pauliniano, illi reddendæ ſunt Oratio, *Miſſa*, & *alia Ora-
55 tio*, quæ in Miſſa Exaltationis Crucis leguntur. Poſt Sanctora-
le, in Miſſali *Ximenii*, locum obtinet *commune*, quod *Miſſas com-
munes* Martyrum, Confeſſorum, & Virginum complectitur.
quas olim apud Gotho-Hiſpanos in uſu fuiſſe aperte indicat Braulio
in prologo vitæ S. Æmiliani Cuculati ſcribens, mandaſſe ſe ut, die
ſolemnitatis ejuſdem, *Miſſa recitetur communis* unius ſcilicet Con-
56 feſſoris. In Miſſali *Ximenii* Miſſæ communes decem recenſentur,
quarum ſex primæ ſunt Martyrum, ſeptima & octava Confeſſorum,
nona, & decima Virginum. Ejuſmodi Miſſas olim apud Gallos extitiſſe
fidem faciunt Miſſale Gallo-Gothicum, in quo ſunt Miſſæ communes
unius Apoſtoli, & *Martyris* una, & tres pariter *de pluribus Martyri-
bus*, una *Miſſa unius Confeſſoris*, & una *Miſſa de pluribus Confeſſori-
bus*. Et Lectionarium Luxovienſe, in quo occurrunt *Legenda in fe-
ſto unius Martyris*, *Legenda de plures Martyres*, ita enim habet,
Legenda de uno Confeſſore, & *Legenda de plures Confeſſores*. Miſ-
57 ſas communes votivæ excipiunt, quarum octo numerantur. Prima
Miſſa votiva omnimoda, ejuſdemque tituli, in Sacramentario Bo-
bienſi, extat Miſſa. Secunda eſt *pro ſeipſo Sacerdote*, cui ſimilis
Miſſa, in Sacramentario Bobienſi, inſcribitur *Miſſa quomodo Sacer-
dos pro ſe orare debet*. Tertia eſt *Miſſa votiva ſingularis*, quarta
pro Itinerantibus inſcribitur. In Lectionario Luxovienſi N. LXXX. oc-
currunt *Legenda in profectione itineris*, & N. LXXXI. *Legenda de re-
deundo ab itinere*. Quinta *de tribulationibus*, & ſexta *pro Sacer-
dote*

dote vivo inſcribitur. Septima demum, & octava ſunt pro infirmis.
His conjunguntur ſex Miſſæ mortuales. Prima eſt *pro Epiſcopo*, & 58
in Lectionario Luxovienſi N LXXIII. ſunt *Legenda in depoſitione Epi-
ſcopi*. Secunda eſt *pro uno Sacerdote defuncto*, & in Sacramentario
Bobienſi eſt *Miſſa Sacerdotis defuncti*. Tertia eſt *pro Diacono*, aut
Subdiacono defuncto, quarta *pro uno defuncto* quocumque, cui re-
ſpondent *Legenda in depoſitione, cui volueris*, quæ in Lectionario
Luxovienſi extant. Quinta eſt *Miſſa parvulorum defunctorum*, eo-
rum nimirum, qui, ſuſcepto Baptiſmate, ante uſum rationis moriun-
tur. Sexta eſt pro pluribus defunctis, quam Mozarabes, die com-
memorationis omnium defunctorum canere ſolent, huic ſimilem Miſ-
ſam *pro defunctis* habet Sacramentarium Bobienſe. Poſt Miſſas de- 59
functorum conſequitur Miſſa B. Mariæ Virginis, quam Mozarabes die-
bus Sabbati, non impeditis, celebrant, eaque Miſſale Mozarabum
terminatur.

III.

An Miſſale Mozarabum vetuſtum ſit Sacramentarium?

ILlud autem vetuſtum aliquod Sacramentarium nobis exhibere 60
nemo, ut puto, negabit, cum viderit tot ritus, a multis ſæcu-
lis jam antiquatos, frequenter in eo commemorari. Communionem
quotidianam, calicem a Diacono, communicanti populo, traditum.
Fideles tempore paſchali, veſte candida indutos. Publice pœnitentes
ad manuum impoſitionem accedentes, ab Eccleſia ante illationem
munerum ejectos. Symbolum, Dominica Palmarum, competentibus
ſolemniter traditum. Baptiſmum, feſto Epiphaniæ ſolemniter colla-
tum. Lac, & mel Neophitis data, eoſdem, per dies octo, circa
Altare, tempore Sacrificii, collocatos. Silentium a Diacono, ante
Scripturarum Lectionem indictum. Lectionibus, in Miſſa, voce Sa-
cerdotis finem impoſitum. Dyptica a Diacono recitata. Hæc, aliaque 61
plurima vetuſtatis indicia, ſi quis perpenderit, & ſimul animadver-
terit nec *tropas*, nec *proſas*, *nec ſequentias*, in hoc Miſſali inve-
niri, quamquam ante annos ſeptingentos in Occidente cantatæ fue-
rint (a), omneſque Miſſas, quibus liber conſtat, eandem formam li-
turgicam conſtanter retinere, a Latinorum pariter & a Græcorum Li-
turgiis diſſentientem, is minime dubitabit, quin hoc Miſſale vetuſtum
Sacramentarium fuerit, quod Liturgiam quamdam complectitur, a
Miſſa Romana, & Ambroſiana, a Græcorum quoque, & Orientalium
anaphoris plane diverſam.

b 2 *An*

(a) Georgius de *Liturg. Rom. Pontif. tom. 1. diſſert. 3. pag. 195. 201.*

IV.

An Liturgia Miſſalis Mozarabici ſit Gotho-Hiſpana.

62 QUam Liturgiam eam ipſam eſſe, quæ apud Gotho-Hiſpanos, & Antiquiores Mozarabes olim obtinuit, argumenta plurima evincunt, quorum tria hæc præcipua ſeligo. Primum, in Liturgia Miſſalis *Ximenii*, ea omnia inveniuntur, quæ S. Iſidorus, tam in libris de officiis Eccleſiaſticis, quam in epiſtola ad Ludifredum commemorat, & explicat, tamquam partes præcipuas Liturgiæ Eccleſiæ Gotho-Hiſpanæ. Secundum, Liturgia Miſſalis *Ximenii*, ea omnia retinuit, quæ Concilia Hiſpana, in Eucharíſtiæ celebratione, ut obſerventur, decreverunt. Tertium, maxima eſt Liturgiæ Miſſalis *Ximenii* cum priſca Gallorum Liturgia affinitas, ut non tam ſimiles,
63 quam eædem videantur. Primum igitur, teſte S. Iſidoro (*a*), in Liturgia Gotho-Hiſpana erant Cantica, Pſalmi, Hymni, Antiphonæ, & Reſponſoria, & in Miſſis Mozarabicis cantantur *Benedictiones* (*b*), ſive Canticum trium puerorum, Hymnus *Gloria in excelſis*, Antiphona ad Introitum, *ſive officium ad Miſſam*, Reſponſorium ſive
64 *pſallendo*, offertoria ſive *Sacrificium* (*c*), pſalmus *Confitemini*, Laudes, & alleluja (*d*). S. Iſidorus in Liturgia Gotho-Hiſpana commemorat Scripturarum, veteris, & novi Teſtamenti, Lectiones (*e*), ſilentium a Diacono indictum (*f*), concionem Sacerdotis (*g*), oblationes, panis & vini, a Levitis altari illatis, a quibus menſa Domini componebatur. Agit etiam de lotione manuum, de officio precum, de nominum, ſive diptychorum, recitatione, & de pace danda (*h*), quorum nihil in Miſſa Mozarabica deſideratur. Nam Lectiones Scripturarum, plerumque tres, una e veteri, duæ e novo fœdere, recitantur, quandoque quatuor leguntur, binæ ex utroque teſtamento. Lectores vetus Teſtamentum, Levitæ novum legunt. Silentium a Diacono indicitur, Sacerdos concionatur, oblationes, panis & vini, in Miſſis ſolemnibus, Levitæ inferunt altari, eaſque componunt, & tegunt. Manus, ad altare, lavantur, preces dicuntur, nomina recitantur, &
65 pax datur. Neque S. Iſidorus omiſit explicare ſeptem illas orationes, quibus Liturgia Gotho-Hiſpana maxime conſtabat (*i*), eæ autem in in Miſſis omnibus Miſſalis *Ximenii* extant, eundemque ordinem obtinent, quem olim tempore S. Iſidori obtinuerunt. Nulla enim eſt Miſſa Mozarabica, in qua non inveniatur oratio *Miſſæ*, tum *alia oratio*, & deinde tertia, quæ *poſt Nomina* inſcribitur, quam quarta oratio

(*a*) S. Iſidorus de off. Eccl. lib. 1. cap. 4. 5. 6. 7. 8. & epiſt. ad Ludifr.
(*b*) S. Iſid. epiſt. ad Ludifr.
(*c*) S. Iſid. off. lib. 1. c. 14. ep. ad Ludifr.
(*d*) S. Iſid. off. lib. 1. cap. 13.
(*e*) Ibid. cap. 10. 11. & in epiſt. ad Ludifr.
(*f*) S. Iſid. off. lib. 1. [illegible]
(*g*) Ib. l. cap. 9. (*h*) S. Iſid. off. 1. 15. & in epiſt. ad Ludifr.
(*i*) S. Iſid. off. lib. 1. c. 15.

oratio, *ad pacem* dicta, excipit, quinta deinde conſequitur, *Illatio* (*a*) Gotho-Hiſpanis, Romanis *Præfatio*, nuncupata, cujus initio *aures ad Dominum* (*b*), & *ſurſum corda* proclamantur, & in fine *Sanctus* latine, & *Hagios* græce, ter, & *Oſanna in excelſis* (*c*) ſemel, atque iterum cantatur. Huic orationi appendix adnectitur, *poſt ſanctus* dicta, cui olim ſtatim adnectebantur verba conſecratoria elementorum, modo vero, inter hanc appendicem, & conſecrationis formulam, mediat brevis oratiuncula, a Mozarabis excogitata. Facta elementorum conſecratione, ſexta oratio *poſt pridie* a Miſſali noſtro, a S. Iſidoro *confirmatio Sacramenti* denominata (*d*), recitatur, quam ſeptima, quæ eſt *Dominica*, cum ſua præfatione, & appendice, conſequitur. 66
Dona a Sacerdote, uti olim in Gotho-Hiſpana, ita modo in Liturgia Miſſalis *Ximenii*, conſecrantur, prolatis Chriſti verbis (*e*), & in corpus, & ſanguinem Domini, operante Dei omnipotentia, transmutatur. Corpus Dominicum frangitur (*f*), Symbolum Conſtantinopolitanum recitatur (*g*). Sacerdos populo ſolemni formula benedictionem impertitur (*h*). Corpus Chriſti communicantibus diſtribuitur (*i*), &, gratiis Deo actis, populus dimittitur. Præterea S. Iſidorus agit de 67
vigiliis (*k*), de die Dominica, & de feſtivitatibus, in Eccleſia Gotho-Hiſpana celebrari ſolitis (*l*), de Jejuniis Quadrageſimæ, Pentecoſtes, ſeptimi, & noni menſis, & initii anni (*m*). Miſſale vero *Ximenii*, plures habet Miſſas, quæ in ſolemnitatibus Domini, Beatæ Virginis, & Sanctorum recitantur. Sunt Miſſæ, quæ in agendis mortuorum, ſunt aliæ, quæ diebus Jejunii S. Cypriani, S. Martini, Pentecoſtes, & Epiphaniæ celebrantur. Suas quoque Miſſas & feriales, & dominicales, habet Quadrageſima. Et quamvis Jejunia initio anni olim a Gotho-Hiſpanis ſuo loco mota fuerint, & Epiphaniæ feſto præmiſſa, adhuc tamen miſſa, quæ antiquitus initio anni, cum jejunarent, recitabatur, in Miſſali noſtro ſupereſt, &, die Dominica ante Epiphaniam, a Mozarabibus celebratur. Demum eandem Eccleſiaſticæ Hierar- 68
chiæ formam in Miſſali Ximenii obſervare licet, quam ſuo tempore S. Iſidorus agnoverat (*n*), iiidem, quibus olim, cleri & populi gradibus conſtantem. Hæc breviter expoſita, ſi quis attenderit, videbit ſane Miſſale *Ximenii*, eandem Liturgiam exhibere, quam S. Iſidorus in ſuis libris deſcripſerat. Ad Concilia Hiſpanienſia venio, quæ, cum 69
plura, ad rem Liturgicam Gotho-Hiſpanam pertinentia, ſtatuerint, quæ in Liturgia Miſſalis *Ximenii* adhuc retinentur, aliud nobis efficax argumentum ſuppeditant, ad probandum Liturgiam Mozarabicam,

Go-

(*a*) S. Iſid. *de off. Eccl.* l. 1. c. 15.
(*b*) S. Iſid. *epiſt. ad Leudefr.*
(*c*) S. Iſid. *off.* l. 1. c. 15.
(*d*) Ibid. & *in epiſt. ad Leudefr.*
(*e*) Ibid. cap. 18. [illegible]
(*f*) S. Iſid. *de off. Eccl.* l. 1. c. 18.
(*g*) Ibid. cap. 16. (*h*) Ibid. cap. 17.
(*i*) Ibid. cap. 18. [illegible]
(*k*) S. Iſid. off. [illegible] cap. 22.
(*l*) Ibid. [illegible] ad 35. & lib. 2. cap. 18.
(*m*) S. Iſid. lib. 1. cap. 36. ad 41.
(*n*) Ibid. lib. 2. c. 3. ad 14.

Gotho-Hiſpanam eſſe. Primum igitur ritu Mozarabico Sacerdos ſine orario Miſſam non celebrat, ex Decreto Concilii III Braccarenſis (*a*), & unum duntaxat orarium induit, ex Concilio IV Toletano (*b*). In Miſſa panis tandem & vinum, aqua temperatum offertur, ex Concilio III Braccarenſi (*c*), & Sacerdos toties communicat, quoties Miſſam
70 celebrat, ex Concilio Toletano XII. (*d*) in Miſſa canitur Hymnus *Gloria in excelſis*, & Canticum puerorum, ex Concilio IV Toletano (*e*). Evangelium poſt Apoſtolum in Miſſa legitur, ex Concilio Valentino (*f*), & ex Concilio IV Toletano (*g*) *Alleluja* non canitur tempore Quadrageſimæ, neque *Laudа* canitur poſt Apoſtolum, ſed poſt lectum Evangelium (*h*), & in omni Miſſa oratio Dominica recitatur (*i*). Nec ſimpliciter dicitur *Gloria Patri, & Filio &c.* ſed *Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto* (*k*). Ex præcepto Concilii Toletani tertii (*l*), Symbolum Conſtantinopolitanum in Miſſa recitatur, priuſquam Dominica oratio dicatur. Poſtquam dictum eſt Symbolum, Corpus Domini frangitur, tum, ex Decreto Concilii IV Toletani, oratio Dominica recitatur, *fit conjunctio panis & calicis*, deinde Sacerdotis benedictio conſequitur, & *tum demum Corporis, & Sanguinis Domini Sacramentum ſumitur* (*m*). Ex ejuſdem
71 Concilii Decreto lucerna, & cereus paſchalis, Sabbato Sancto benedicantur (*n*). Feria ſexta majoris hebdomadæ officio proprio gaudet, *Indulgentia* poſtulatur, & *Crucis myſterium* prædicatur (*o*). Hymni, humano ingenio compoſiti, in Officio Divino recitantur (*p*), in fine Pſalmorum *Gloria, & honor &c.* canitur (*q*). Liber Apocalypſis a Paſcate ad Pentecoſten legitur (*r*). Concilium Gerundenſe jejunio, & Litanias Pentecoſtes, & Calendarum Novembrium inſtituit (*ſ*), quorum in Miſſali *Ximenii* ſunt Miſſæ propriæ. Concilium Toletanum X. inſtituit, ut feſtivitas Dominicæ Matris, die xv. Kalendarum Januarii celebraretur (*t*), quo die, etiam nunc in Miſſali *Ximenii*, Miſſam habet propriam. Concilium Braccarenſe II, Concilium Emeritenſe, & S. Iſidorus meminerunt de pecunia, quam, certis quibuſdam diebus feſtivis, populus Sacerdoti offerebat (*u*), & Miſſalis *Ximenii* rubrica præcipit ut Sacerdos, converſus ad populum, oblatam pecuniam
72 recipiat. Miſſale *Ximenii* non modo obſervat ea, quæ circa ritus præſcripſerunt Concilia Hiſpanica, verum etiam in orationibus doctrinam Catholicam ad mentem eorumdem conſtanter explicat, & frequenter,

(*a*) Conc. Bracc. III can. 4.
(*b*) Conc. Tolet. IV can. 40.
(*c*) Conc. Bracc. III can. 1.
(*d*) Conc. Tolet. XII can. 5.
(*e*) Conc. Tolet. IV. can. 13. 14.
(*f*) Conc. Valent. can. 1.
(*g*) Conc. Tolet. IV can. 11.
(*h*) Ibid. can. 11. (*i*) *Ibid.* can. 10.
(*k*) *Ibid.* can. 13. 15.
(*l*) Conc. Tolet. III. can. 2.
(*m*) Conc. Tolet. can. 18.
(*n*) *Ibid.* can. 9. (*o*) *Ibid.* can. 7.
(*p*) *Ibid.* can. 13. (*q*) *Ibid.* can. 15.
(*r*) *Ibid.* can. 17. (*ſ*) Conc. Gerundenſe can. 1. (*t*) Conc. Tolet. X. can. 1.
(*u*) Conc. Bracc. II. can. 10. Conc. Emeritan. can. 14. & Iſid. *epiſt. ad Leudefr.*

ter, peculiares illis, loquendi modos adhibet, ſic Spiritum Sanctum a *Patre Filioque procedere*, juxta vetuſtam Hiſpanorum doctrinam, diſtincte prædicat, ſic *hominem*, pro *natura humana*, non raro uſurpat, & Chriſtum *unum de Trinitate* dicit, modum loquendi Concilii Toletani quarti ſecutum (*a*). Denique ne quid Miſſali *Ximenii* deeſſet, quod Sacramentarii Gotho-Hiſpani proprium foret, in eo Miſſæ inveniuntur, quæ diebus feſtivis Circumciſionis Domini, & Inventionis Sanctæ Crucis, celebrarent, quas Leges Viſigothorum obſervari mandaverant. (*b*)

V.

An Liturgia Miſſalis Ximenii eadem ſit atque Gallicana?

TErtium Argumentum, quo probatur Liturgiam Miſſalis *Ximenii* Gotho-Hiſpanam eſſe, in intima ejus ſimilitudine cum Liturgia Gallicana poſitum eſt. Em. Bona (*c*) antea viderat *Miſſam Gallicanam eandem eſſe atque Toletanam*, ſive Mozarabicam, & Mabillonius animadverterat, Miſſam Gallicanam eodem ritu celebratam fuiſſe, quo *Toletana ſeu Mozarabica* celebrabatur (*d*). Sane qui in Gallia ſæculo nono vivebant, quando veteris Gallorum Liturgiæ memoria adhuc ſupererat, pro comperto habebant Miſſam Mozarabicam Toletanorum veterem Galliæ ſacrificandi normam perfecte repræſentare. Quod adeo verum eſt ut Carolus Auguſtus Calvus, cupiens oculis, & auribus percipere diſcrimen, quod inter Miſſam Romanam, & Gallicanam intercedebat, a Sacerdotibus Toletanis Miſſam, ſuo ritu Mozarabico, coram ſe celebrari mandaverit. Quemadmodum in Epiſtola, ad Clerum Ravennatem data, teſtatur. *Uſque ad tempora abavi noſtri Gallicana Eccleſia aliter quam Romana vel Mediolanenſis divina celebrabat Officia ſicut vidimus, & audivimus ab iis, qui ex partibus Toletanæ Eccleſiæ ad nos venientes ſacra officia celebrarunt*. Quæ verba, ut ſcite notat Mabillonius, (*e*) *conſequentiam non haberent, niſi eadem fuiſſet Toletana atque Gallicana liturgia*. Sed modo, inita comparatione, breviter oſtendendum eſt Liturgiam Miſſalis *Ximenii* cum antiqua Gallicana omnino convenire, ut hoc etiam Inditio appareat eandem Gotho-hiſpanam eſſe. Primum itaque tam Galli quam Mozarabes Miſſam a cantu inchoarunt, qui Gallis *prælegere* (*f*), aut *Antiphona ad prælegendum* dicebatur, Mozarabis vero, in Miſſali *Ximenii* dictum eſt *officium*

73 (beside the line beginning "TErtium Argumentum")

74 (beside the line beginning "liturgia. Sed modo")

(*a*) Conc. Tolet. IV. can. 1. *Item Dominus Jeſus Chriſtus, unus de Sancta Trinitate &c.*

(*b*) Cod. Leg. Viſig. lib. 2. Tol. I. leg. XI. & lib. 12. T. I. 4. leg. 6

(*c*) Rerum Liturgic. lib. 1. cap. 12. ſect. 5.

(*d*) Mabillonius de Liturg. Gallic. lib. 1. cap. 5. n. 9.

(*e*) *Ibid.*

(*f*) S. Germanus Pariſienſis in explicatione Miſſæ Gallicanæ *Theſ. nov. anecd.* Tom. 5. *col.* 91.

cium ad Miſſam. Deinde in utraque liturgia, Gallicana ſcilicet, & Mozarabica, Hymnus *Gloria in excelſis* canitur (*a*), aut canticum Zachariæ *Benedictus*, quod Galli *Prophetiam* nuncuparunt (*b*). Hymnum, aut canticum oratio conſequitur, quæ in Miſſali *Ximenii* proprio nomine caret, in libris Gallicanis *collectio poſt prophetiam* quandoque inſcribitur (*c*). Poſtea populus ſalutatur. Et, in utraque liturgia, formula, qua Sacerdos populum, ſalutat eadem eſt, *Dominus*
75 *ſit ſemper vobiſcum* (*d*). In utraque liturgia tres leguntur ſcripturæ lectiones, una e veteri, duæ e novo teſtamento (*e*). Et ante lectiones indicitur ſilentium (*f*). In utraque Hymnus puerorum, poſt lectionem propheticam, recitatur (*g*), & *reſponſorium* ſive, uti Mozarabes loquuntur, *pſallendo* canitur (*h*). poſt lectionem Evangelii concio habebatur, aut Homelia, de qua apud S. Germanum titulus extat (*i*). Preces deinde, & Catechumenorum, atque pœnitentium dimiſſio conſequebantur, de quibus meminit S. Germanus (*k*), & in Miſſali *Ximenii* non levia ſuperſunt veſtigia tam precum, quam miſſionis
76 Catechumenorum. Deinde, in utraque liturgia, fit oblatio munerum conſecrandorum, panis nimirum, & vini, & interim canitur *ſacrificium*, quod S. Germano *ſonum* eſt (*l*). Facta oblatione, lotiſque Sacerdotis, presbiterorum, miniſtrorumque manibus, in utraque liturgia Sacerdos confeſſionem, ſive *apologiam* faciebat (*m*). Tum Sacerdos, in utraque liturgia, populum ſalutat, &, ad Altare accedens, ſeptem illas ſolemnes orationes, quibus liturgiæ Gallicana, Gotho-hiſpana, & Mozarabica præcipue conſtant, & ab aliis quibuſcumque diſtinguuntur, devotè recitabat. Harum orationum plura ſuperſunt exemplaria in Miſſali gothico, quod re ipſa Gallicanum eſt, & aliquot in Miſſali, quod *Gallicanum vetus* inſcripſerunt, ut minime dubitandum ſit quin eæ orationes eundem ordinem in liturgia Gallicana tenuerint, quem in Miſſali *Ximenii* retinuerunt. Harum prima in libris Gallicanis *præfatio*, aut *præfatio Miſſæ* denominatur (*n*), in Miſsali Ximenii *Miſſa*. Secunda in noſtro *alia oratio*, in Miſsalibus Gallicanis *collectio ſequitur* (*o*). Tertia poſt *nomina* tam apud Mozarabes, quam

(*a*) Sacramentarium Bobienſe apud Mabillonium *Muſæi Ital.* tom. 1. part. 2 pag. 281. 282.

(*b*) S. Germanus in explic. Miſſ. Gal.

(*c*) Miſſale Gallo-Gothicum, ſive Gothicum, *in Miſſa Nativitatis Domini*.

(*d*) S. Germanus in expl. Miſſ. Gallic.

(*e*) Lectionarium Luxovienſe. Sacramentarium Bobienſe. S. Germ. in expl. Miſſ. Gallic. S. Gregorius Turonenſis *Hiſt. lib. 4. c. 16.*

(*f*) S. Germanus expl. Miſſ. Gall.

(*g*) S. Germ. ibid. & Lectionar. Luxovienſe M. VIII.

(*h*) S. Gregorius Turonenſis *Hiſt. lib. 8. cap. 3.*

(*i*) In explic. Miſſæ Gallicanæ ubi titulus *de Homeliis*.

(*k*) *Ibid.* ubi eſt titulus *de Catecumeno*.

(*l*) *Ibid.*

(*m*) Miſſale Gothicum, re ipſa Gallicanum, in Miſſa diei Paſchatis, habet exemplar *Apologiæ Sacerdotis*. Aliud eſt in Sacramentario Bobienſi *pag. 375* & tertium in Miſſali *Ximenii*.

(*n*) Miſſale Gothicum. Miſſale Gallicanum vetus.

(*o*) Ibid.

quam apud Gallos dicitur, quarta, apud utraſque *ad pacem* (a), quinta Gallis, aut *Conteſtatio*, aut *Immolatio Miſſæ* inſcribitur, Mozarabis *Illatio*. Ejus vero appendix utriſque *poſt Sanctus* (b) dicitur, Eique verba conſecratoria elementorum ſubjiciuntur. In Miſſis Martyrum *conteſtatio*, Gallorum, non ſecus ac Illatio Mozarabum earum res geſtas, & tormenta quæ paſſi ſunt, commemorare ſolet, quemadmodum Hilduinus Abbas, in vetuſtis Miſſalibus gallicanis, obſervaverat (c). Peracta elementorum conſecratione, ſexta oratio reci- 77
tatur, quam Galli *poſt Myſterium*, aut *poſt ſecreta* appellant (d), Mozarabes *poſt pridie*. In utraque liturgia conſequitur *confractio Dominici corporis*, ut S. Gregorius Turonenſis loquitur (e), & interim, dum Sacerdotes in ara illud confringunt, *confractorium* canitur (f), & tandem ſeptima oratio, quæ *Dominica* eſt, recitatur, illique brevis oratio præmittitur, *ante orationem Dominicam*, Gallis dicta, & ſubſequitur alia, quæ iiſdem *poſt orationem Dominicam* (g) nominatur. His abſolutis, in utraque liturgia, fit commixtio Corporis & Sanguinis Domini (h), tum Sacerdos populo benedictionem impertitur, qui voce Diaconi prius monebatur, ut ſe humiliaret benedictioni (i). Data benedictione, canebatur quod Miſſali Ximenii *ad accedentes inſcribitur* (k), fit deinde communio, qua peracta, in utraque liturgia, orationes poſt communionem (l) recitantur, ac populus dimittitur. Plures alii ritus addi poſſunt, qui a Gallis pariter, atque a Gotho-hiſpanis, & Mozarabibus uſurpabantur, ſed hactenus prolati ſufficiunt ad probandum liturgiam Miſſalis *Ximenii* adeo ſimilem eſſe veteri Gallicanæ, ut una atque eadem, haud immerito, haberi poſſit.

VI.

Satis fit eorum difficultatibus, qui opinantur Liturgiam Miſſalis Ximenii diverſam eſſe a Gallicana.

NON ignoro viros quoſdam eruditos opinatos eſſe Liturgiam Mo- 78
zarabicam nec Gotho-Hiſpanam, neque Gallicanam habendam eſſe. Nam, inquiunt, Galli in Miſſa Hymnum *gloria in excelſis* olim non cantabant, ſed canticum Zachariæ, quod Mozarabes canere non ſolebant. Deinde Galli Litaniam, ſive *Kyrie eleiſon* in Miſſa ſua recitabant, præter morem Gotho-Hiſpanorum. Præterea Honoratus S. Maria (m) non dubitavit aſſerere Liturgiam Mozarabicam a Galli-

(a) *Ibid.* (b) *Ibid.*
(c) Hilduinus epiſt. ad Ludovic. Pium Areopagiticis præmiſſa.
(d) Miſſale Gothic. Miſſale Gal. vetus.
(e) *De glor. Martyr. cap.* 87.
(f) S. German. in expl. Miſſæ Gallic.
(g) S. Germ. expl. Miſſ. Gallic. Miſſale Gothicum, & Gallicanum vetus.
(h) S. Germ. *ibid.*
(i) S. Germ. *ibid* & S. Cæſarius Arelat. Hom. 8. *inter editas a Baluzio*.
(k) S. Germ. in expl. Miſſæ Gal.
(l) Miſſale Goth. & vet. Gallic.
(m) Animadverſiones in uſum criticæ Tom. 3. lib. 5 diſſ. 3 art. 4. ſect. 4. pag. 147. 148. ed. lat. Venet. 1739.

cana differre in collectis, in lectionibus, in canone Miſſarum multa-
rum, in ſymbolo *Apoſtolorum*, quod Mozarabes ante orationem Do-
minicam recitant, & in modo dividendi Hoſtiam. Ad hæc tamen
79 facilis eſt, & expedita reſponſio. Primum enim non ſatis conſtat,
an Galli in Miſſa Hymnum *gloria in excelſis* recitaverint. De eo
quidem Hymno ſilet S. Germanus Pariſienſis, ſive alius, quicumque
fuerit, vetuſtus auctor, explicationis Miſſæ Gallicanæ. Sed cum alia
plura omiſerit, ſilentium ejus non evincit Gallos hunc Hymnum in
Miſſa non cantaſſe, e contra Sacramentarium Bobienſe, ſub hoc ti-
tulo, *Gloria ad Miſſam decantanda*, exhibet integrum Hymnum *glo-
ria in excelſis &c.* & duas orationes ſubjicit poſt Hymnum recitan-
80 das (*a*). Ajunt quidem Sacramentarium Bobienſe puram & putam Li-
turgiam Gallicanam non exhibere. Quod ſane verum eſt. At cum
Liturgiæ Sacramentarii Bobienſis prima pars, quæ ad finem uſque
conteſtationis pertingit, Gallicana ſit, & Hymnus gloria utique ad
hanc partem pertineat, dicendum videtur etiam Gallos Hymnum
gloria in Miſſa recitaſſe. Hanc conjecturam confirmant binæ oratio-
nes poſt Hymnum recitandæ, in eodem Sacramentario, appoſitæ,
nam ritu Gallicano, Gotho-hiſpano, & Mozarabico Hymnum oratio
81 conſequitur. Hac tamen in re erat fortaſſe quædam diſciplinæ va-
rietas, quæ, ob defectum librorum officialium, nobis ſatis per-
ſpecta non eſt, & aliæ Eccleſiæ Gallicanæ Hymnum *gloria* canta-
bant, quod de iis qui Viſigothorum Imperio parebant, & conci-
liorum Hiſpaniæ decretis regebantur, certum videtur; aliæ vero, quan-
doque hunc Hymnum cantabant, quandoque Canticum Zachariæ;
& demum aliæ Hymnum Angelicum, ſimul cum Cantico Zachariæ,
82 in Miſſis ſolemnibus cantare ſolebant. Quem morem tenuiſſe Go-
tho-hiſpanos, & Antiquiores Mozarabes mihi credibile eſt. Recen-
tiores autem Mozarabes, in Miſſa brevitatem ſecuti, Canticum Za-
chariæ frequenter omittere cœperunt, & modo, paucis exceptis, in
83 Miſſis id omnino non canunt. Ad ritum canendi *Kyrie eleiſon* quod
attinet, in eo diſcrimen inter Liturgiam Gallicanam, & Mozarabi-
cam fundari non poteſt, nam ritus Gallicanus non eſt, ſed concilii decre-
to, (*b*) ab Italia, & ab Urbe Roma, tranſlatitius. Præterea Moza-
rabes Antiquiores in Miſſa *Kyrie eleiſon* repetebant, cum preces
Diaconicæ dicerentur. Et recentiores Mozarabes in quibuſdam Miſſis
84 *Kyrie eleiſon* aliquoties dicunt. Iiſdem de cauſis diſcrimen inter Li-
turgiam Mozarabicam & Gallicanam conſtitui nequit in ſymboli re-
citatione, nam valde credibile eſt Gallos, non ſecus atque Gotho-hi-
ſpanos ſymbolum in Miſſa recitaſſe, ſaltem in quibuſdam Eccleſiis,
extat enim, apud Martenium (*c*), Homelia quædam *de dedicatione
tem-*

(*a*) Sacr. Bobien. [illegible]
(*b*) Concilium Vaſenſe can. 3.
(*c*) Martenius de antiq. Eccleſ. ritib. [illegible] lib. [illegible] cap. [illegible] col. [illegible]

templi, quam eruditus editor S. Cæſario Arelatenſi tribuit, in qua mentio fit ſymboli, *Credo in unum Deum Patrem omnipotentem*, in Miſſa recitari ſoliti. Deinde, ritus recitandi ſymboli in Miſſa, peculiari Concilii tertii Toletani decreto (*a*) inſtitutus fuit, iſtiuſmodi autem ritibus translatitius accidebat, ut Eccleſiæ, quæ decretis Conciliorum, a quibus ſuſcepti, aut inſtituti fuerant, non parebant, pro ſuo libito, eos vel rejicerent, vel admitterent. Quare varietas, ab ejuſmodi ritibus orta, non ſufficit ad probandum Gallos Liturgiam habuiſſe diverſam a Gotho-Hiſpana, ſive Mozarabica. Porro animad- 85
vertendum Gotho-Hiſpanos non recitaſſe in Miſſa ſymbolum Apoſtolorum, ut ſcribit Honoratus a Sancta Maria (*b*), ſed ſymbolum Conſtantinopolitanum, uti ex Concilio Toletano tertio patet, illudque idem eſt, quod S. Iſidorus (*c*), aliique, Nicænum appellarunt. At, inquit (*d*), Mozarabes hoſtiam in novem partes dividunt, quod Galli 86
minime faciebant. Sed velim ſcire, an vir eruditus nos docere poſſit, in quot partes Galli antiquitus hoſtias partiri ſolebant? hoc igitur primum oſtendat, & tum in fragmentorum numero diſcrimen Liturgiarum ponat. Quod idem ait (*e*), Liturgiam Gallicanam in col- 87
lectis, in lectionibus, in canone multarum Miſſarum, a Mozarabica diſcriminari, ad rem non eſt, quæſtio enim hic inſtituitur de Liturgiarum Galliæ, & Hiſpaniæ concordia, aut diverſitate, non autem de Miſſalium, & lectionariorum (ſive illa Gallicana, ſive Gotho-Hiſpana fuerint) varietate, & diſcrepantia. Utique eruditus critices doctor optime noverat, in eadem Liturgia, Miſſalium, Sacra- 88
mentariorum, Lectionariorum, aliorumque librorum liturgicorum diverſitatem inveniri, non enim ignorabat Sacramentaria Gregorianum, Gelaſianum, & Leonianum non modo in numero, & prolixitate orationum, Miſſarumque, ſed in verbis etiam, atque in contextu diſcrepare, quin plures admittendæ ſint Liturgiæ Romanæ, ab invicem, pro Miſsalium numero, diſſentientes. Noverat quoque unam eſse Liturgiam Conſtantinopolitanam, etſi Miſsa Chryſoſtomi diverſa quandoque ſit a Baſiliana; unam eſse Liturgiam Syriacam in tanta varietate Anaphorarum; unam eſse Copticam, unam Alexandrinam, quamvis Miſsæ S. Marci, S. Baſilii, S. Cyrilli, & S. Gregorii, in multis, diſsentiant. Unam denique fuiſse Liturgiam Gallicanam, quamvis libri Miſsales, & Lectionarii frequenter non concordabant, uti ex iis, qui adhuc ſuperſunt, conjicere licet. Quamvis igitur Miſsale 89
Mozarabum in orationibus, & in lectionibus Scripturarum non raro diſsen-

(*a*) Can. 2.

(*b*) Animadverſiones in uſum criticæ edit. Lat. Venetiis 1738. Tom. 3 lib. 5 diſſert. 3 ſect. 4 pag. 147 in *Symbolo Apoſtolorum, quod recitabant ante orationem dominicam* idem, in editione Gallica Pariſiis 1720. legitur, Tom. 3 lib. 5. diſſ. 3. ſect. 4 pag. 101.

(*c*) S. Iſidorus de off. Eccleſ. lib. 1. cap. 16.

(*d*) Honoratus a Sancta Maria animad. in uſum crit. T. 3. p. 147. 148 ed. Latinæ Venet. 1738.

(*e*) Ibid.

diſſentiat a Miſsali Gallo-Gothico, & a Lectionario Luxovienſi, non inde conſequitur hos libros ad diverſas Liturgias pertinuiſſe, aut Gallicanam, Gotho-Hiſpanam, & Mozarabicam unam eandemque Liturgiam non fuiſſe. Nam, cum in Miſsali Gallo-Gothico idem typus liturgicus inveniatur, qui in Miſsali Mozarabum *Ximenii*, & in utroque Miſsali deprehendatur idem numerus, idem ordo, eademque diſpoſitio orationum, lectionum, actionumque liturgicarum, ambo hi libri cenſendi ſunt ad unam eandemque Liturgiam pertinere, quæ in Gallia olim, atque in Hiſpania uſu, & praxi Eccleſiarum recepta ſuit. E diverſitate autem Miſsalium id unum legitime colligi poteſt eas a diverſis Auctoribus fuiſse compoſitas. Denique, quod
90 addit (a), Liturgiam Gallicanam in canone multarum Miſsarum a Mozarabico diſcriminari, plane fallitur, nam Miſsæ Gallicanæ, & Mozarabicæ Canonem omnino non habent, in ea vocis acceptione, qua utimur, cum de Miſsa Romana ſermo eſt. Oratiuncula illa *adeſto, adeſto Jeſu bone &c.* manifeſtum eſt recentiorum Mozarabum additamentum, nec nomen *canonis* meretur. Perperam etiam aliqui nomine *canonis* donarunt orationem *poſt Sanctus*, quæ appendix Illationis dici debet.

VII.

Reſpondetur iis, qui ajunt Liturgiam Miſſalis Ximenii vitiatam eſſe.

91 Majoris eſt momenti alia accuſatio, Liturgiam Mozarabicam Miſſalis *Ximenii* adeo vitiatam eſſe, ut eadem dici nequeat atque Gotho-Hiſpana. Hanc accuſationem præ cæteris magna eruditionis ſpecie promovet P. Petrus le Brun (b). Quæ alii ſparſim ſcripſerant, in unum congerit, ſuiſque obſervationibus auget, & illu-
92 ſtrat. At quid tandem opponit? ſcilicet Presbiteros Mozarabicos, priuſquam ſacras veſtes induant, dicere *Ave Maria*. Quando ad Aram accedunt, primum dicere *Ave Maria*, ac deinde confeſſionem facere. Ab Ara, abſoluta Miſſa, receſſuros, dicere *Salve Regina*. Quando amictum induunt, dicere *Impone Domine &c.* amictus, inquit, tempore Leandri, & Iſidori in uſu non erat. Facta elementorum conſecratione, Hoſtiam, & Calicem tectam *filiola* elevare. Tempore Adventus omitti cantum Hymni *Gloria in excelſis*. Miſſale mutationem quamdam paſſum eſſe in oratiuncula *Adeſto*, *Adeſto Jeſu bone*, quæ præcedit conſecratoria Chriſti verba. Omnes ferme rubricas Dominicæ Palmarum, feriæ quintæ, & ſextæ majoris hebdomadæ e Miſſali Romano-Toletano depromptas eſſe. In Miſſali Ximenii deſide-

(a) *Ibid.*
(b) P. Petrus le Brun explicatio Miſſæ Tom 2. diſſ 5. art. 1. §. 1. pag. 301. edit. Gallicæ Pariſiis.

deſiderari rubricam hanc, quam Etherius, & Beatus retulerunt (a): *cum Evangelium a Levita ſuper Altare levatur, primum dicitur* Laus tibi, *& ab omnibus reſpondetur* Laus tibi Domine Rex æternæ gloriæ. Hanc aliam rubricam *quando Chorus dicit* pacem meam *accipiat Sacerdos pacem de patena .. & det eam Diacono, vel puero, & puer det populo*, additam fuiſſe Miſſali, poſtquam pax dari cœpta eſt tabella quadam, quæ *porta pace* Hiſpanis nuncupatur. Formam Hymni *Gloria in excelſis*, quæ in Miſſali *Ximenii* legitur deſumptam eſſe e Miſſali Toletano. Demum, teſte Robleſio (b), Miſſale Mozarabum inſcriptum fuiſſe *Miſſale mixtum*, quia mandante *Ximenio* pleraque recentiora, Mozarabibus ignota, fuerunt immiſſa, quæ e Miſſali Toletano deſumpſerant. Hæc ſunt, quæ Miſſali noſtro 93
opponit eruditus le Brun, & quæ ab aliis paſſim objici ſolent. Quibus ipſe nonnulla adjeci. Si quid enim offendi, quod a ritibus Gotho-Hiſpanis diſcrepare videbatur, in notis indicavi. Hæc tamen integritati Liturgiæ Miſſalis Ximenii non ita nocent, ut Gotho-Hiſpana dici nequeat. Quidquid enim Mozarabes innovarunt, id omne aut in paucis Miſſis, aut in rubricis quibuſdam reponendum eſt. Ac Miſſæ Mozarabicæ omnes formam genuinam Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ retinuerunt, nec una eſt earum, quæ ordinem Romanum, aut Ambroſianum ſectetur. Rubricæ vero, quas tanquam recentes, obji- 94
ciunt, & minus multæ ſunt, maxime ſi cum tota mole Miſſalis conferantur, & integritati ritus Gotho-Hiſpani parum officiunt. Quod ut clarius pateat, rubricas has in claſſes aliquot divido. Et in prima 95
claſſe eas rubricas colloco, quæ vetuſtos ritus Gotho-Hiſpanos ad memoriam revocant, quorum reliquiæ quædam ſunt, quæ certe antiquitati Miſſalis, ejuſque Liturgiæ integritati minime obſunt, imo quodammodo proſunt. Ejuſmodi eſt rubrica illa, quæ in *Miſſa votiva omnimoda*, & in Miſſis defunctorum Sacerdos monetur, ut *poſt Sacrificium* dicat *Kyrie eleiſon*, & chorus, ut reſpondeat *Chriſte eleiſon*, *Kyrie eleiſon*, quæ veſtigia quædam retinuit *precum fidelium*, in quibus, ad ſingulas Diaconi petitiones, populus, elata voce, reſpondebat *Kyrie eleiſon*, & *Chriſte eleiſon*. Secundæ claſſis 96
Rubricæ ad Miſſas privatas pertinent, ad eas ſcilicet quas Presbiter ſine Miniſtrorum apparatu faciebat, ejuſmodi ſunt, quæ monent Presbiterum ut ipſe dicat *Oremus*, ipſe *Aures ad Dominum*, ipſe Evangelium, Apoſtolum, & Prophetiam legat, aliaque dicat, & faciat, quæ, in Miſſa ſolemni, Diaconorum erant. Hæ autem rubricæ ferme omnes antiquæ ſunt. Nam Sacerdotes Gotho-Hiſpani, cum ſine Miniſtris Sacra facerent, ipſi ea agebant, quæ in Miſſa ſolemni Diaconus faciebat. Prætereundum non eſt Miſſalia mixta, ſive plenaria, 97
quale eſt Miſſale Ximenii, præcipue ad uſum Sacerdotum, qui Sacra priva-

(a) Lib. 2. advers. Elipandum. (b) In Vita Cardinalis Ximenii cap. 31.

privatim faciebant, compoſita fuiſſe, aut eorum, qui Eccleſiis rura-
libus, & tenuioribus deſerviebant, quibus librorum Sacrorum copia,
98 & Miniſtrorum apparatus deficiebat. In Miſſis autem privatis cum
non fieret concio, nec publicorum pœnitentium, & catechumenorum
dimiſſiones, de concione, de precibus pro pœnitentibus, cum illis
manus imponerentur, & de eorum, & catechumenorum proſtratio-
ne, atque ab Eccleſia ejectione, in libris Miſſalibus Plenariis raro
fit mentio. In hujuſmodi libris raro etiam preces Diaconicæ inve-
niuntur, nam Diaconus, quando ejuſmodi Miſſis inſerviebat, infe-
rioris Clerici munere fungebatur.

99 In Miſſa Gotho-Hiſpana, & in Mozarabica antiquitus ſemel tan-
tum Euchariſtia elevabatur poſt dictum *te præſtante* (a), ſemel etiam
fiebat *apologia*, ſeu *confeſſio* (b), & ſemel fiebat commemoratio
vivorum, & defunctorum, & ſemel Sacerdos dicebat *Introibo ad Al-
tare Dei &c.* At recentiores Mozarabes in Miſſa ſua bis dicunt *In-
troibo*, ſemel, more Romano, prius quam Sacerdos ad Altare aſcen-
dat, & iterum, more Gotho-Hiſpano, priuſquam illationem inci-
piat. Similiter bis Confeſſionem faciunt, primum ritu Romano,
priuſquam Sacerdos ad Altare aſcendat, & iterum, ritu Gotho-Hiſ-
pano, antequam oratio *Miſſæ* dicatur. Bis quoque Euchariſtiam in
Miſſa attollunt, ut adoretur a populo, primum ritu recentiore, ſta-
tim, facta conſecratione, elevant Corpus & Sanguinem Domini, &
iterum ritu vetuſto Gotho-Hiſpano poſt ea verba, *te præſtante &c.*
Panem Sanctum altius elevant. Vivorum denique & mortuorum bis
commemorationem faciunt, primum ritu Gotho-Hiſpano, dum no-
mina recitantur, & oratio *poſt nomina* dicitur, & rurſus, fracto
Corpore Domini, priuſquam dicatur oratio Dominica, recentiore quo-
dam inſtituto, fit *memento* pro vivis, & priuſquam communicent,
tenentes manu particulam *Gloriæ*, faciunt *memento* pro mortuis. Jam
vero tertiæ claſſis ſunt rubricæ omnes, quæ præter morem Gotho-Hiſ-
panum, dirigunt hanc iteratam ejuſdem cæremoniæ actionem. Hæ
vero rubricæ non multum nocent integritati Liturgiæ noſtræ, ſiqui-
dem ritus, quos dirigunt, antiqui ſunt, quamvis extra locum an-
100 tiquum iterato perficiantur. Quarta claſſis eas rubricas complectitur,
quæ cæremonias quaſdam recentiores ita dirigunt, ut more antiquo
fiant. Ad hanc claſſem pertinent benedictiones candelarum, die Puri-
ficationis, & Cinerum, feria quarta, in capite jejunii, earumque ru-
bricæ. Sed neque hæ officiunt priſco ritui Gotho-Hiſpano, nam cum
formam vetuſtam benedicendi retineant, ad Liturgiam Gotho-Hiſ-
101 panam pertinere cenſendæ ſunt. Quinta claſſis eas habet rubricas re-
centiores, quibus orationes Miſſalis contradicunt. Dolendum ſane has
e Miſ-

(a) Vide notas pag. 540. col. 1.
(b) Apologia Sacerdotis, & Confeſſio idem ſonant, ut in notis monui pag. 537. col. 1.

è Miſſali ſublatas non fuiſſe, cum typis ederetur. Nihilominus antiquitati Liturgiæ Miſſalis noſtri parum nocent, ſecum enim, ut ita dicam, ſuam deferunt Antidotum, ejuſmodi ſunt rubricæ Officii Sabbati Sancti, quæ præcipiunt, ut benedicantur quinque grana thuris cereo infigenda (a). Ut *Diaconus ipſe de Lucerna accendat cereum* (b). Quibus apponitur oratio, quæ inſcribitur Benedictio Cerei, (c) e qua habemus cereum Gotho-Hiſpanum, e cera alba dumtaxat, & papyro fuiſſe compoſitum (d). Illi vero rubricæ, quæ monet Diaconum ut cereum accendat, contradicit oratio *ad benedicendos Diacones* (e), & ea, qua benedicitur Cereus, priuſquam in Eccleſiam deferatur (f), in qua Sacerdos ait ſe cereum accendiſſe. Eodem revocanda eſt rubrica illa, qua prohibetur, ne in Miſſa Cœnæ Dominicæ *pax detur*, & ne Presbyter accipiat pacem, cui contradicit oratio *ad pacem*, quæ præcedit (g), & oratio *ad orationem Dominicam*, quæ in eadem Miſſa conſequitur (h), & , quod magis mirandum, illi opponitur Antiphona *Pacem meam &c.*, quam eadem rubrica mandat, ut cantetur (i). Quorſum enim præſcribitur, ut cantetur Antiphona illa, quæ in Miſſa tunc ſolum cantari ſolet, quando pax datur (k), ſi, in hac Miſſa, pax omnino non detur? Demum claſſis ultima recentiorum 102
rubricarum iis conſtat, quibus Orationes, actioneſque diriguntur, quæ Miſſam aut præcedunt, aut conſequuntur. Ejuſmodi ſunt, quæ præſcribunt orationes recitandas a Sacerdote, quando Sacras Veſtes induit, & eas quas recitat, antequam ad Altare aſcendat, & quas, abſoluto Sacro, recitat ab Altari recedens. Hæc autem antiquitati Miſſalis *Ximenii* parum nocent, quemadmodum nec impediunt, quominus Liturgia Romana antiqua ſit, & Gregoriana; nam ſe ipſas ſtatim produnt, & quodammodo extra Liturgiam ſunt. His ita di- 103
ſtributis, ad ſingulas oppoſitiones P. Le Brun expedita eſt & facilis reſponſio. Et primum opponit rubricam, qua præſcribitur ut Presbiter ter, aut quater dicat *Ave Maria*, antequam Sacras Veſtes induat, & rurſus, antequam confeſſionem faciat, *Ave Maria* dicat. Sed hæ rubricæ, quæ circa illa verſantur, quæ Miſſam præcedunt, & conſequuntur, ad Liturgiam ſtricte non pertinent, ſuam novitatem ſatis clare produnt, ne liturgiæ noceant, ille certe infans in rebus Liturgicis dicendus erit, qui putaret hoſce ritus Gotho-Hiſpanos eſſe. Demum ſi ejuſmodi orationes non ita Liturgiæ Romanæ nocent, ut

(a) Miſſale Mozarabum pag.155.lin.40.
(b) Ibid pag.155. lin.45.
(c) Ibid pag.155. lin.55.
(d) Miſſale Mozarabum pag 155 lin.75.
„ Non hic Tædis adoletur flamma vir-
„ gultis . . . ſed cera famulatur ex lumi-
„ ne, quæ non polluitur exparente, .
„ papyrus etiam niveo adopertus ſub teg-
„ mine flammarum obſequitur incremen-
„ to . . . . favet ignibus cera nutrita gur-
„ gitibus.
(e) Miſſale Mozarabum pag.155. lin.5.
& 11.
(f) Ibid. pag.155. lin 89. & 91.
(g) Ibid. pag.163. lin.75.
(h) Ibid. pag.164. lin.80.
(i) Ibid. pag.165. lin.83.
(k) Ibid. pag.117. lin.16. & 81.

ut Gregoriana dicenda non ſit, nec Liturgiæ Miſſalis *Ximenii* obeſſe
104 poſſunt, ut Gotho-Hiſpana minime cenſeatur. Quod addit *Amictum* inter veſtes Sacerdotales, tempore, Leandri, & Iſidori, locum non habuiſſe, quæſtionem de vocabulo inſtituit. Nam, de re, Ordo Romanus antiquiſſimus, Miſſale noſtrum, & S. Germanus Pariſienſis (*a*) oſtendunt Romanos, Gallos, & Hiſpanos, inter Veſtes Sacerdotales, unam habuiſſe, qua collum tegebant, & humeros. Hanc Ordo Romanus, & Miſſale Mozarabum (*b*) *Anaboladium* nuncupant, quam vocem Romani Ordines amictum interpretantur (*c*), & apud Mozarabes, ab
105 anno 1050., Amictus inter veſtes Sacerdotis recenſebatur (*d*). Scite animadvertit P. le Brun recentiorem eſſe rubricam, qua prohibetur ne diebus Dominicis, & feſtivis Adventus Hymnus *Gloria in excelſis* cantetur in Miſſa (*e*), at hæc ad eam claſſem rubricarum pertinet, cui orationes contradicunt, illi enim clare opponuntur orationes, quas recentiores Mozarabes in Miſſis Adventus recitant, quæ probant ritum
106 omittendi Hymnum *Gloria* inepte ab iis ſuſceptum fuiſſe. Male autem contendit P. le Brun formam Hymni *Gloria*, quæ in Miſſali *Ximenii* extat, recentiorem eſſe, atque e Miſſali Romano-Toletano depromptum. Variæ hujus Hymni editiones, inter ſe non nihil diſcrepantes, antiquitus circumferebantur, quarum quæ primæva ſit difficile dictu eſt, cum omnes in codicibus antiquis inveniantur. Ea vero Hymni *Gloria* formula, quæ in Miſsali *Ximenii* legitur, extat in antiquo Codice Vaticano, e quo eam edidit Em. Thomaſius (*f*), eandem exhibet Sacramentarium Bobienſe (*g*), eandemque, e Codicibus Anglicanis, edidit Uſſerius (*h*), quibus probatur hanc Hymni formulam vetuſtam eſse, eaque Hiſpanos, Gallos, & Anglos olim
107 uſos eſse. At, inquit eruditus Le Brun, formula Hymni *Gloria*, quæ in Breviario Mozarabum adhibetur, diverſa eſt ab ea, quæ in Miſſali legitur. Non abnuo, ſed inde male colligit formulam Miſsalis aut recentem eſse, aut minus antiquam formula Breviarii. Nam
108 utraque antiqua, & utraque apud Gotho-Hiſpanos uſitata. Deinde P. le Brun, tanquam recentem, culpat rubricam, qua præcipitur ut, prolatis verbis conſecratoriis, elevetur Corpus Domini, & Calix, tectus filiola (*i*), at certe non ignoravit ritum elevandi Euchariſtiam, in Miſſa, ut a Populo videri, & adorari queat, vetuſtum eſſe, & ex iis, qui in Occidentis pariter, & Orientis Liturgiis invenitur (*k*). Quod vero ſtatim poſt conſecrationis verba elevari præcipiatur

(*a*) In epiſtola *de officio communi* Theſ. nov. anecd. Tom 5. col. 87.
(*b*) Pag. 174. lin. 37.
(*c*) Ord. Rom. II. & IV. Hittorpii, & III. & VI. Mabillonii.
(*d*) Concilium Coyacenſe cap. 3.
(*e*) Miſſale Mozarabum pag. 1. lin. 19.
(*f*) Operum Tom. 5. pag. 616.
(*g*) Pag. 182.
(*h*) De tribus Symbolis pag. 33.
(*i*) Miſſale Mozarabum pag. 5. lin. 49. & 56.
(*k*) Vide notas pag. 541. col. 2. & 552. col. 2.

piatur ad eas rubricas revocatur, quæ, recentiori uſu, ritum anti-
quum, ſemel tantum in Miſſa peragi ſolitum, iterum, extra lo-
cum antiquum, fieri mandant. Olim enim in Miſſa Gotho-Hiſpana,
& Mozarabica Corpus Chriſti ſemel attollebatur, nunc vero, & ab ali-
quot ſæculis, bis elevatur, tam in Miſſa Mozarabica, quam in Ro-
mana. Cujus rei cauſa, ut omnes norunt, ab Hæreſi Berengarii
petenda eſt, ad quam aperte damnandam in Gallia primum inſtitu-
tum fuit, ut prolatis Conſecrationis verbis illico Corpus, & Sanguis
Domini, a populo adoranda attollerentur a Sacerdote, eumque ri-
tum aliæ Eccleſiæ ſuſceperunt. Hiſpani anno 1255 in Concilio Va-
lentino (*a*), & anno 1323 in Concilio Toletano præcepere, ut Cor-
pus, & Sanguis Chriſti, ſtatim poſt conſecrationem, elevarentur. Qui-
bus Decretis Mozarabes obtemperarunt, & ſimul priſcam conſuetu-
dinem elevandi Corpus Domini, ad ea verba *fidem quam cordi cre-
dimus ore autem dicamus* (*b*), quæ Symboli recitationem præcedunt, 109
conſtanter retinuerunt. Quod vero calicem, filiola, tectum elevent,
non eſt ritus recens, ut P. le Brun opinatus eſt, ſed plane vetuſtus,
non quidem Gotho Hiſpanus, ſed Romanus, ut alibi oſtendo (*c*).
Non abnuo oratiunculam *adeſto adeſto Jeſu bone &c.* a Mozarabis, in- 110
ter orationem *poſt Sanctus*, & verba conſecratoria adjectam eſſe, ut
bene monet P. Le Brun, qui etiam animadvertit voces *poſt pridie*
in Miſſali *Ximenii* deſiderari; at harum vocum defectum, titulus
ipſe orationis, quæ conſecrationem conſequitur, & quæ conſtanter
poſt pridie inſcribitur, aperte indicat. Imo etiam indicat oratiuncu-
lam *adeſto*, præter morem antiquum, quo verba conſecratoria ex-
tremis vocibus orationis *poſt Sanctus* connectebantur, a Mozarabis
adjectam fuiſſe. Adeoque defectus hic, & interpolatio ad claſſem eo-
rum revocari debent, quibus orationes Miſſalis contradicunt. Recte 111
etiam animadvertit P. Le Brun, in Miſſali noſtro non legi illud *Laus
tibi &c.*, quæ dicebantur, quando Diaconus Evangelium de altari
tollebat. Sed, cum hic ritus ſit Miſſarum ſolemnium, non erat cur
Miſſali mixto inſereretur. Nam, ut dixi, ejuſmodi Miſſalia præcipue
excogitata, & compacta fuerint in uſum Presbyterorum, qui pri-
vatas Miſſas celebrabant, in quibus Evangelium non tollitur de Al-
tari, nec a Diacono, ſed a Presbytero celebrante, in ipſo Altari,
legitur. Unde, cum in Miſſa privata Diaconus ſuo munere non fun-
gatur, nec illud *Laus tibi &c.* dicatur, non erat cur in Miſſali no-
ſtro huic rubricæ locus fieret. P. Le Brun etiam contendit rubricam 112
hanc *interim dum Chorus dicit*, pacem meam, *accipiat Sacerdos
pacem de patena, &, dicendo ſic* Habeto oſculum dilectionis, ut
aptus ſis ſacroſanctis myſteriis Dei, *ſtatim det pacem Diacono, vel*

 præ-

(*a*) Apud Em. de Aguirre Concil. Hiſp. Tom.4. pag.309. & 575.

(*b*) Miſſ. Mozarab. pag.4. lin.4.

(*c*) Vide notas pag.541. col.2.

puero, *& puer populo* (a), Miſsali Mozarabum illatam fuiſse poſtquam pax dari cœpta eſt tabella quadam, quæ *porta pace* Hiſpanis denominatur. Idem locus Miſsalis noſtri, in nova editione Gloſsarii latini Dñi du-Cange, *voce* pax, citatur, ad probandam tabellam, qua pax datur, etiam *pacem* denominari. At non video, cur in hac rubrica vox *pax* aliud ſignificare debeat, quam oſculum, aut amplexum pacis, quam Sacerdos de patena accipiebat, & Diacono, vel puero, eum amplectendo, tradebat, & puer populo dabat, proximum ſibi adſtantem amplectendo. At, quod P. Le Brun animadver-
113 tiſse debuit, apud Gotho-Hiſpanos, & Mozarabes antiquiores, Sacerdos celebrans pacem a nemine accipiebat, & nemini dabat. Nam, ut in notis monui (b), initium dandæ pacis a Diacono erat (c), qui populo præcipiebat, ut inter ſe pacem facerent (d), &, oſculando digniorem, pacem Epiſcopis, Presbyteris, & Diaconis, Altari
114 adſtantibus ipſe dabat. Prolixiorem diſcuſſionem requirit alia P. Le Brun oppoſitio aſserentis, omnes ferme Rubricas Dominicæ Palmarum, feriæ quintæ, ſextæ, & Sabbati majoris hebdomadæ, quæ in Miſsali noſtro inveniuntur, deſumptas eſse a Miſsali Romano, quo, tempore Cardinalis Ximenii, Eccleſia Toletana utebatur, quæ accuſatio non alia magis efficaci ratione infringi, ac dilui poſse videtur, quam enumerando ritus Gotho-Hiſpanos, qui in Miſsalis *Ximenii* Miſſis, iis diebus, recurrunt. Primo igitur titulus Dominicæ *in Ramis palmarum* (e); ſecundo Oratio *Domine Jeſu*, qua flores, & rami benedicuntur, crebris reſponſionibus inter ſecta; tertio Oratio Dominica, in fine illius orationis recitata; quarto Benedictio, cui præmittitur *Humiliate*; quinto illud *ſparſit nos* ex officio, ad benedicendum aquam aſperſionis deſumptum, omnia Gotho-Hiſpana ſunt. Quæ autem ſequuntur uſque ad initium Miſsæ, quibus præcipue innititur aſsertio P. Le Brun, formam ſaltem Gotho-Hiſpanam
115 retinuerunt. Nam ultima oratio *Alme pater omnipotens &c.* quæ Gotho-Hiſpana videtur de cantu aperte meminit (f). Proceſſionem quoque, ut triumphalem Chriſti Domini in urbem Hieroſolymitanam ingreſsum repræſentarent, Gotho-Hiſpanos inſtituiſse, valde cre-
116 dibile eſt. At, inquis, Hymnus *gloria*, *laus*, *& honor* Gotho-Hiſpanus non eſt, nec ritus percutiendi fores clauſas Eccleſiæ antiquus habe-

(a) In Miſsali noſtro pag. 5 lin. 95. & pag. 227 lin. 69. ac licet paulo aliter legatur, ita tamen legendum eſſe reor, cur enim Sacerdos Diaconum, aut puerum alloquens, utatur numero multitudinis *Habete & tenete*, non apparet cauſa.

(b) P. 540. col. 1.

(c) S. Iſidorus in epiſt. ad Ludifr. de Diacono ait, *ipſe denat pacem*, *ipſe annuntiat*.

(d) Concilium Coyacenſe ann. 1050 can. 1. *At omnes Miſſas, cum Diaconus dixerit*, *pacem tradite*, *omnibus inter Eccleſiam ſtantibus*, *pacis oſculum invicem tribuatur*.

(e) Vide notas pag. 512. col. 1.

(f) Miſsale Mozarabum pag. 150. *lin.* 57. & infra lin. 51. *ob hoc*, *nos indigni ejus in laude*, *cum omni lætitia concinentes*, *&c.*

haberi debet. Non diffiteor Hymnum *gloria, laus, & honor* poſt
everſionem Imperii Viſigothorum compoſitum fuiſſe (*a*), at inde non
conſequitur Gotho-Hiſpanos Hymnum aliquem alium, aut Pſalmos,
in Chriſti Domini laudem, hac die, non cantaſſe, pro quibus Mo-
zarabes Hymnum *gloria, laus, & honor* cantare cœperunt. Nec di-
ſputo de antiquitate ritus claudendi fores Eccleſiæ, eaſque hac die
pulſandi, quamvis de hujus conſuetudinis vetuſtate Patri Le Brun non
aſſentiar. Eſto, hæc cæremonia recentior ſit, quid ſola faciet inter
tot ritus antiquos? Nam præter mox recenſitos ſexto illud *erigite* 117
vos, poſt primam Prophetiam dictum, ſeptimo Rubrica præſcribens
ut *fiat ſermo ad populum*, ante lectionem Apoſtoli octavo illud
Symbolum nemo ſcribat, nono illud *ſignate vos, & reſpondete*;
decimo, illud *ſubmiſſa voce* ter repetitum, ad duplicem Symboli
repetitionem, & ad brevem exhortationem, de retinenda fide, perti-
nens, antiqua ſunt, & Gotho-Hiſpana, quibus ſi addatur hac die paſ-
ſionem Domini non legi, nec minorem doxologiam *gloria & honor
Patri &c.* omitti, omneſque ritus conſueti Miſſæ Mozarabicæ adji-
ciantur, facile erit dijudicare, quantum a vero ii aberrant, qui aucto-
ritate P. Le Brun nitentes, opinantur ritus majoris hebdomadæ Miſ-
ſalis *Ximenii* omnes ferme recentiores eſſe. Neque puto, ad hoc fu- 118
ſius oſtendendum, opus eſſe particulatim ire per omnes ritus, &
cæremonias feriæ quintæ in Cœna Domini, feriæ ſextæ in Paraſceve,
& Sabbati Sancti. Sufficit animadvertere officium feriæ quintæ in Cœna
Domini, dempta rubrica illa, qua præcipitur ut pax non detur (cui
oratio *ad pacem*, & illa ipſa rubrica contradicit, ut ſuperius indi-
cavi) Gotho-Hiſpanum eſſe. Cæremoniam deferendi Euchariſtiam ad
conditorium, quod ſepulchrum appellant, a Mozarabibus additam
eſſe, nihil tamen habere, quod ritibus Gotho-Hiſpanis opponatur.
Officium diei veneris ſancti, dempta Miſſa præſanctificatorum, quæ 119
etiam ritu Mozarabico celebratur, Gotho-Hiſpanum eſt. Alibi dixi (*b*)
cæremoniam adorationis Crucis, die veneris ſancto, antiquam eſſe,
non tamen Gotho-Hiſpanam, aut Gallicanam. Sed re melius perpen-
ſa, ſuſpicor Gotho-Hiſpanos officium hujus diei ab adoratione Crucis,
vel, ut ipſi loquebantur, a ſalutatione ligni Dominici; inchoaſſe,
quemadmodum indicat oratio, *O Crux ſancta*, a qua officium inci-
pit. Cæremonia igitur adorationis Crucis, quæ nunc, non initio of-
ficii, ſed poſt Indulgentias, peragitur, antiqua habenda eſt, & Gotho-
Hiſpana, quamvis a Mozarabibus recentioribus loco ſuo mota fue-
rit, ut, ad conſuetudines Eccleſiæ Toletanæ, ſe ſe magis accommoda-
rent. *Populo meus &c.* a Gotho-Hiſpanis olim canebatur, & adhuc,
in Breviario, a Mozarabibus canitur. Sed, inquit P. Le Brun, rubri- 120
ca, qua præcipitur ut Diaconus, & Subdiaconus, Miſſæ præſanctifica-

(*a*) Vide notas pag 71. col. 1. (*b*) Vide notas pag. 517. col. 1.

torum miniſtratum, *Dalmaticas nigras induant*, recentior utique eſt, nam tunica Subdiaconi *Dalmatica* nominatur, quod recens eſt. Fateor, imo adeo recens, ut ne nunc quidem *tunica* Subdiaconi proprie *Dalmatica* dicatur. At ille hoc unico exemplo male probat cæteros ritus Miſſalis *Ximenii*, qui ad officia ſanctioris hebdomadæ pertinent *omnes ferme* recentiores eſſe, nonne æquum magis fuiſſet oſcitantiam, & feſtinationem Amanuenſis accuſare? qui debebat ſcripſiſſe *& Diaconus Dalmaticam*, *Subdiaconus Tunicellam nigras accipiat*, aut certe ignorantiam Scriptoris? Nam, cum Subdiaconi tunica, manicis dumtaxat, quæ nonnihil ſtrictiores ſunt, a Diaconi Dalmatica, diſcriminetur, facile erat Scriptori minus accurato *Dalmaticam*, pro *Tunicella* accepiſſe. Sed quid, ſi antiquitus etiam Subdiaconi Dalmatica induebantur, ut vir eruditus Joſephus Vicecomes, opinatur (a)? utique dicendum erraſſe eruditum Le Brun, qui con-
121 ſuetudinem antiquam novitatis accuſavit? Nihilominus, inquiunt, negari non poteſt Eugenium de Robles, Toleti, apud S. Marcum, Parochum Mozarabicum, tradidiſſe Miſſale Mozarabicum, cum typis ederetur, juſſu Cardinalis Ximenii interpolatum fuiſſe, ſic enim ſcribit (b), *notandum vero in impreſſione Miſſalis Mozarabici*, *quam fieri juſſit Cardinalis Franciſcus Ximenius Archiepiſcopus Toletanus*, *& in tranſlatione textus Gothici in latinum*, *eum addidiſſe*, *pleroſque e Sanctis Officii Toletani veteris*, *& Sanctis Mozarabicis miſcuiſſe*, *appoſuiſſe etiam Miſſæ generalem confeſſionem*, *cum oratione adorationis Crucis*, *cæteraſque orationes*, *quæ ante introitum dicuntur*, *& Salve in fine Miſſæ*, *& quia*, *hæc*, *& pleraque alia adjecit*, *ideo Miſſale hanc inſcriptionem habet* Miſſale mixtum &c. & infra (c), *hinc ſequitur pleroſque Sanctos*, *aut majorem eorum partem*, *de quibus dicitur commune Sanctorum*, *adjectos fuiſſe & immiſſos a Franciſco Cardinale Ximenes*, *in tranſlatione textus Gothici in latinum ſermonem*. Hæc ille, unde concludunt, ſi Robleſio fides, fateri neceſſe eſſe Cardinalem Ximenium Miſſale ritibus, & Sanctis Toletanis interpolaſſe, adeo ut Miſſale Mozarabum typis edi-
122 tum nec Gotho-Hiſpanum, nec Mozarabicum dici debeat. Sed multa ſunt, quæ vim hujus argumentationis infringunt. Et primum concedatur, Ximenium ſuo Miſſali eas omnes orationes inſeruiſſe, quæ introitum, ſive *officium ad Miſſam*, præcedunt, demus etiam eum Sanctos plurimos Toletanos Sanctis Mozarabicis addidiſſe, num inde ſequitur Miſſale Mozarabum *Ximenii* Sacramentarium Gotho Hiſpanum non eſſe? haud puto. Nam ſi ſimilia, imo plura additamenta non efficiunt, ut Miſſale Romanum S. Pii Quinti dici nequeat Sacramen-

(a) Joſephus Vicecomes de appar. Miſſæ lib. 3. cap. 7. & 8.

(b) Eugenius de Robles de vita & rebus geſtis Franciſci Cardinalis Ximenii cap. 16. apud Em. de Aguirre Tom. 3. Conc. Hiſp. pag. 169. (c) *Ibid. cap.* 13.

mentarium Gregorianum, ut ipſe P. Le Brun aperte docet (a), quid
eſt cur dicamus Miſſale Ximenii Sacramentarium Mozarabicum habe-
ri non poſſe? præterea, unde habuit Robleſius Cardinalem Xime- 123
nium, hæc omnia Miſſali Mozarabum addidiſſe? inquis, nemo ne-
gare poteſt orationes illas, quas diſtincte nominat Robleſius, in Miſ-
ſali Mozarabum inveniri. Eſto, at inde non ſequitur eas Cardinalem
Ximenium adjeciſſe. Quid ſi a Sacerdotibus Mozarabibus ante Epiſco-
patum *Ximenii* additæ fuerint? Robleſius aſſerit quidem pleraque ad-
ditamenta facta fuiſſe Miſſali *in translatione textus Gothici in lati-*
num. At non indicat, unde iſta anecdota habuerit. Ipſe non interfuit
editioni Miſſalis, ſed centum, & amplius annos, poſt editum Miſſa-
le, hæc de additamentis a Ximenio factis, in Hiſtoria de vita, &
rebus geſtis ejuſdem Cardinalis, Toleti anno 1604, Hiſpanice edi-
dit, nec ullum ſe antiquiorem laudat Scriptorem, qui aſſeruerit
Miſſale Mozarabum a Cardinali Ximenio fuiſſe Interpolatum. Rerum 124
quoque ignorantia, qua Robleſium laboraſſe, ex hoc ipſo loco ap-
paret, ejus auctoritatem valde minuit. Non enim intellexit titulum
Miſſalis mixti, nec noverat ritus faciendi *confeſſionem* in Miſſa (b),
& ſalutandi crucem, in ara poſitam (c), antiquos eſſe. Videtur
etiam opinatus Miſſale, & Breviarium Mozarabum lingua Gothica
fuiſſe compoſita, ut Interprete opus fuerit, qui *textum Gothicum*
in latinum transferret. Liturgiam Romanam, quam Eccleſia Tole-
tana ſæculo xi. ad finem vergente ſuſceperat, officium vetus Tole-
tanum appellat. Aſſeritque Ximenium Miſſali ſuo adjeciſſe *pleroſque*
e Sanctis officii Toletani veteris, & Sanctis Mozarabicis miſcuiſ-
ſe, quæ verba plane falſa ſunt, niſi alludant ad Calendarium Miſſali
Ximenii præmiſſum, quod ad Miſſale nihil pertinet, & niſi nomine
officii Toletani veteris intelligatur Liturgia Romana, tempore Al-
phonſi VI, Toleti ſuſcepta. Nam manifeſtum eſt, ut examinanti
patebit, Miſſale *Ximenii* ne unam quidem Miſſam recentioris Sancti
habere, aut quem Eccleſia Gotho-Hiſpana priſco more non coluit.
Demum Alphonſus Ortiz, quem Cardinalis Ximenius editioni Miſſa- 125
lis, & Breviarii præpoſuerat, omnem fidem narrationi Robleſii detrahit,
is enim, in epiſtolis dedicatoriis, Miſſali, & Breviario præmiſſis, Xi-
menium alloquens, quid ſibi mandatum fuerat, & quid in editione
Miſſalis, & Breviarii præſtiterat, candide exponens, ſibi mandatum
fuiſſe ſcribit, ut antiquitatem intactam præſervaret (d), non modo in
ſententiis, ſed in vocibus etiam, atque litteris, ne quid eorum,
quæ in manuſcriptis Codicibus legebantur, demeret, neve mutaret,
ſed, quæ in vetuſtis monumentis, litteris Gothicis, exarata fuerant,
ea

(a) P. Le Brun Explic. Miſſ. Tom. 1. diſſ. 2. art. 1. pag. 160. ed. Gallicæ.
(b) *Vide notas pag.* 133. *col.* 2.
(c) *Ibid. pag.* 133. *col.* 1.
(d) Epiſt. Dedicatoria Miſſali præmiſſa.

ea totidem verbis, litteris vulgaribus, fideliter tranſcripta, typis edenda curaret. Et, quandoquidem in vetuſtis Codicibus quædam inveniuntur temporis injuria deleta, Ximenius præceperat, ne Ortiſius iſta temere ſuppleret, ſed, ubi ſupererant ſugientium litterarum veſtigia, *ſtilo non mutato ductu* (a), ut locum reficeret. Ubi, vero ne litterarum quidem veſtigia remanſerat, ut, *enucleata veritate*, collato ſcilicet cum ſociis ſtudio, aliiſque Codicibus inſpectis, lacunam reſtauraret. Quæ optimi Cardinalis mandata profitetur Ortiſius ſe, magno cum labore, ac ſumma fide executum eſse, vitia quædam Orthographiæ ſe emendaſse, ſugientium manuſcriptorum Librorum caracteres, in veteres litterarum ductus novo atramento immiſso, revocaſse, ſententias, & voces diſtinxiſse, diſperſa Breviarii officia in unum collegiſse (b), atque coordinaſse teſtatur. Aliud quidquam præſtitiſse ſe minime tradidit, traditurus utique, ſi Miſsalis ordinem mutaſset, ſi Rubricas novas, novaſque Orationes, Miſsalve, Mozarabibus antea inuſitatas, de Miſsali Toletano, aut aliunde petitas adjeciſset. Nam cui bono tacuiſset, quæ cum laude editoris palam fieri poterant, nec ſine damno editionis, & editoris macula, taceri?

126 Nam nemo negabit illa omnia, quæ recenſet Robleſius, Miſsali potuiſse adjici ſine damno editionis, ſi *Ximenius*, aut potius Ortiſius de additamentis poſteros monuiſset. At, nulla præmiſsa admonitione, Miſsale potuiſse, ſine damno editionis, interpolari, nemo non negabit. Quis autem ſine teſtimonio Scriptoris idonei, & Synchroni, ſibi ſuadere poterit Cardinalem Ximenium virum probum, & prudentem, egregium opus Miſsalis Mozarabici vitiare, poſteros decipi, ritus Romanos, pro

127 Mozarabicis, recentiores, pro antiquis venditari voluiſse? At inquit P. Le Brun, ſeries antiqui ritus Gothici ignorabatur, unde Ortiſio, ejuſque ſociis neceſse fuit, Miſsale Mozarabum, novis ritibus e Miſsali Toletano petitis, inſtruere, ut Miſsa Mozarabica expedite celebraretur (c). Demus hoc P. Le Brun. At certe neceſse non fuit tacere de additamentis iſtis, & poſteros ſilentio fallere, ut crederent nihil Miſsali interpolatum fuiſse. Quare ſi quid ejuſmodi additum Miſsali fuiſset, Ortiſius, utpote vir probus, de eo minime tacuiſset. Ponamus enim Ortiſium, ob ignorantiam antiqui ritus Gothici, coactum fuiſse Orationes aliquot, & aliquot Rubricas e Miſsali Toletano in Miſsale Mozarabum transferre, nonne & ſolertiæ ſuæ laudem retuliſset, qui paucis Rubricis, Orationibuſque adjectis, uſum Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ expeditum reddiderat, & fidei pariter, qui, de hac re tota, lectores candide monuerat, & recentiores ritus ab antiquis diſtinxerat? Sed cum Ortiſius nullibi innuat ſe in Miſsali quidquam edidiſse, quod in li-

(a) Ibid.

(b) In epiſtolam Dedicatoriam Breviarii [illegible] præmiſsam.

(c) P. Petrus Le Brun. Explic. Miſsæ Tom. [illegible] p. [illegible]

in libris Mozarabicis non invenerat, ejus ſilentio fides eſt adhibenda, nec putandum virum prudentem, & probum, ut poſteros falleret, laudes ſuas tacere voluiſse. Cæterum, quandoquidem ſatis certum eſt, Miſsam Mozarabicam diu ante Epiſcopatum Cardinalis Ximenii, 128
in urbe Toletana expedite celebratam eſse; imo aliquem ejus uſum, ab everſione Regni Viſigothorum ad hanc uſque diem, Toleti obtinuiſse, neceſse eſt falſum eſse P. Le Brun opinantem ignorantiam antiqui ritus Gothici in cauſa fuiſse, cur Miſsale Mozarabum interpolatum fuerit. Nam, aut Mozarabes ignorantia antiqui ritus non laborabant, aut cum hac ignorantia (ſi ea tenebantur) Miſsam ſuam commode celebrare poterant. Non latuit Ximenium Mozarabes longo annorum decurſu (a), Rubricas quaſdam, & cæremonias Gotho-Hiſpanis ignotas, in ſuam Liturgiam, aut ſponte, aut invite (b), intromiſiſse, eas tamen intactas retinere voluit, non enim illi propoſitum fuerat priſcam Gotho-Hiſpanorum ſacrificandi, & officia Eccleſiaſtica obeundi normam, puram, & putam exhibere, ſed id unum dumtaxat curabat, ut, Miſsali, & Breviario caractere uſitato, typis editis, Miſsa, & officium Mozarabicum, eo ritu, quo ſuo tempore, & ante centum, & amplius annos fieri ſolebant, in poſterum facilius celebrarentur. Quare Ortiſio, ejuſque ſociis mandaverat, ut libros manuſcriptos Miſsalis, & Breviarii Mozarabum diligenter recognoſcerent, eoſque caractere uſitato tranſcriptos prælo ſubjicerent, iiſdem tamen facultatem non dedit purgandi Miſsale, & Breviarium ab additamentis Mozarabum, eaque rejiciendi, quæ illis viſa fuiſsent cum ritibus Gotho-Hiſpanis minus congruere. Et hæc unica, & vera ratio eſt, cur in Miſsali *Ximenii* rubricæ recentioris ævi, quas Le Brun, aliique reprehendunt, intactæ remanſerint, & quas Robleſius perperam tradidit Ximenium adjeciſse, cum ipſe eas in Codicibus manuſcriptis invenerit, a Mozarabis antea adjectas.

Aa

(a) Ab anno enim 711, aut 712, quo Regnum Viſigothorum Saraceni everterunt, ad annum 1500, quo Miſsale Ximenii editum fuit, anni ferme ſeptingenti octoginta, & octo [illegible]

(b) Credibile eſt Mozarabes eos ritus [illegible] fuiſse, quibus orationes, quae in Miſsa [illegible], aperte approbantur, quod poſt [illegible] ab Eugenio III Pontificatum [illegible], is enim in epiſtola (de qua [illegible] de Aguirre Tom 3 Conc. Hiſp. p. 361, & Labbeus Tom 10 Concil. col 1069 meminere) ad Clerum & populum Toletanum ſcribens, conqueritur Mozarabes *Archiepiſcopo Toletano obedientiam denegantes, [illegible] de menſa Latinorum recipere, & in Sacramentis Miſsarum, & in aliis Divinis Officiis, conſuetudinem quoque [illegible], & veſtimentis, juxta antiquam conſuetudinem [illegible] ab Apoſtolica Sede diverſa ſentire præſumere.* Quapropter [illegible] Toletanum [illegible], quatenus Mozarabes [illegible] *in Sacramentis Miſsarum, & in aliis Divinis Officiis a Catholica Eccleſia [illegible] præſumunt* [illegible] *Archiepiſcopo* [illegible] obedientiam [illegible]. Unde [illegible] Mozarabes [illegible], qui hactenus [illegible] obſervaverant, [illegible] & Rubricas quaſdam Romanas, haud ſponte admiſiſse.

VIII.

An Miſſale Mozarabum immune ſit ab erroribus Felicis, & Elipandi.

130 NON defuerunt, qui Miſſale Mozarabum pravæ doctrinæ inſimularunt, & maxime errori Felicis Urgelitani, & Elipandi Toletani, eorumque Sectatorum, qui Chriſtum Dominum Dei Filium adoptivum aſſerebant (a). Huic accuſationi Elipandus (b), & Felix (c) occaſionem præbuerunt, qui, ut prava dogmata tuerentur, veterum Patrum teſtimonia, & auctoritatem librorum liturgicorum
131 Eccleſiarum Hiſpaniæ in medium proferebant. Textus autem omnino ſeptem e libris liturgicis Eccleſiæ ſuæ Elipandus in epiſtola ad Albinum (d), & in libello ſuo, qui in Concilio Francofurdenſe lectus fuerat, cauſæ ſuæ, uti opinabatur, aperte faventes, adduxerat, eoſdemque Felix Urgelitanus protulerat (e). Ex his tamen tres ſunt, qui nihil non catholicum ſapiunt. Elipando enim atque Felici, ut animadvertit Alcuinus, (f) adeo placebat *adoptionis* vocabulum, ut ubicumque illud ſcriptum invenerant *ſine omni conſidera-*
132 *tione referri ad Redemptorem noſtrum* contenderent. Primum igitur textum ex oratione *ante Dominicam orationem* Miſſæ feriæ quartæ poſt Paſcha produxerunt. *Reſpice Domine tuorum fidelium multitudinem, quem per* ADOPTIONIS *gratiam, filio tuo facere dignatus es cohæredem* (g) alterum textum protulerunt ex oratione *Miſſæ* feriæ quintæ poſt Reſurrectionem. *Præceſſit quidem in* ADOPTIONE *donum ſed adhuc reſtat in converſatione judicium* (h). Tertium e Miſſa Defunctorum protulerunt, *& quos feciſti* ADOPTIONIS *participes jubeas Hæreditatis tuæ eſſe conſortes*. Hic textus non legitur in ulla e Miſſis Defunctorum Miſſalis *Ximenii*. At in tribus hiſce textibus vox *adoptio* orthodoxum ſenſum habet, nec cauſæ Eli-

(a) [illegible] Bona *rerum liturg. lib. 1. cap. 11* §. [illegible] aperte hanc ſuſpicionem promovet. *Reprehendi*, inquit, *hoc Officium Mozarabicum, a viris Sanctis, & Orthodoxis compoſitum fuerit* [illegible] *parvo tamen ab inſecutoribus vitiato, ita erroribus refertum eſt, ut Elipandus Toletanus, cum ipſe officii depravator* [illegible] *accepiſſet teſtimonia ad ſuam hæreſim aſtruendam*. P. Petrus le Brun *tom. Miſſ.* [illegible] *diſſ.* 4. *art.* 1. §. [illegible] eadem ferme verba in [illegible]. & P. Johannes Pinius *Tr. Hiſt. Chron. de Liturg. antiq. Hiſp. cap.* 6. §. 4. quæſtionem inſtituit an, *& quouſque Liturgia Mozarab. ex contagione Felicis Urgelitani, & Elipandi Toletani erroribus corrupta fuerit?*

(b) Elipandus in Epiſtola ad Albinum apud *Alcuin.* col. 916. ed. *Pariſ.* 1617. pro[illegible] [illegible] illi eorum Sanctorum Patrum quibuſdam textibus ſubdit: *teſtimonia Sanctorum Patrum Toleti* [illegible] *in Miſſarum* [illegible], at in [illegible] Francofordienſi [illegible]. *Sequitur in eodem libello* [illegible] *Item Prædeceſſores noſtri Eugenius, Hildefonſus, Julianus Toletanæ Sedis Antiſtites in ſuis dogmatibus dixerunt &c.*

(c) Apud Alcuinum oper. [illegible]

(d) Inter opera Alcuini col. 916.

(e) Apud Alcuinum *lib. 3. adverſ. Felicem Urgel.* col. [illegible]

(f) Adverſ. Elipandum *lib.* [illegible] *col.* [illegible]

(g) Miſſale Mozarabum pag. [illegible] lin. [illegible]

(h) Ibid. pag. [illegible] lin. [illegible]

Elipandi patrocinatur, nam, ut Alcuinus (a) animadverterat, in iis *ado-
ptionis nomen ad multitudinem fidelium non ad Chriſti filii Dei
perſonam pertinet*. Quartum textum e *Miſſa de Cœna Domini* cita- 133
runt, *qui, per* ADOPTIVI *hominis paſſionem, dum ſuo non indul-
get corpori, noſtro demum, ideſt iterum, non pepercit*, hunc lo-
cum corruptum fuiſſe, male cohærere verba, & pro *adſumpti homi-
nis*, repoſitum fuiſſe *adoptivi hominis*, Alcuinus notaverat (b). Sed
cum hic textus in Miſſa feriæ quintæ in Cœna Domini non invenia-
tur (c), quomodo reſtitui debeat non ſatis conſtat. Id plane videtur,
adoptivi hominis paſſionem, Mozarabes antiquos, in libris ſuis, non 134
legiſſe, ſed *adſumpti hominis paſſionem*, uti ex ſequenti texto ap-
paret. Hunc, quinto loco, citant e Miſſa, *de feria quinta Paſchæ*,
ubi ſe legiſſe ajunt, *qui pietate ſua per* ADOPTIVI HOMINIS *paſ-
ſionem &c.* locus integer extat in illatione Miſſæ feriæ quintæ poſt
Paſcha (d), *qui pietate ſua per* ADSUMPTI HOMINIS *paſſionem,
quaſi quaſdam, in præſentis populi adquiſitione, manubias, cum
non exterit e Cœlo, exhibuerit e triumpho, & cum non habuerit
divinitas immutabilis pugnam, habuerit fragilitas* ADSUMPTA *vi-
ctoriam*, unde apparet olim etiam Mozarabes legiſſe *adſumpti homi-
nis*, ei enim correſpondet *fragilitas adſumpta*. Neque dicas olim
fragilitas adoptata, aut *adoptiva*, lectum eſſe. Si enim in ſuis Co-
dicibus ita legiſſet, Elipandus integrum textum protuliſſet, nec ſecun-
dam ejus partem, adeo clare illi faventem, omiſiſſet. Sextus textus, 135
e Miſſa de Aſcenſione Domini, profertur. *Hodie Salvator noſter poſt*
ADOPTIONEM CARNIS ſedem repetiit *Deitatis*. Alcuinus animad-
vertit *melius multo* hic dici ADSUMPTIONEM CARNIS, *quam*
ADOPTIONEM CARNIS, quia, inquit, *Filius Dei adſumpſit car-
nem, non adoptavit* (e), & ita in Miſſali Mozarabum, hic locus
adhuc legitur, in oratione *Miſſæ*, die Aſcenſionis Domini (f), *hodie
Salvator noſter poſt* ASSUMPTIONEM CARNIS *ſedem repetiit Dei-
tatis, hodie hominem ſuum intulit patri, quem obtulit paſſioni*, &
ita olim Mozarabes hunc locum legiſſe ſuadent verba, quæ præce-
dunt in hac ipſa oratione. *Placeat, dilectiſſimi fratres .... impoſi-
tum, ætherei faſtigio*, ASSUMPTI HOMINIS *communionem ſequa-
cibus, cordis oculis, contueri &c.* quæ Elipandus non prætermiſiſ-
ſet, ſi in iis *adoptivi hominis communionem* legiſſet. Septimus, & 136
ultimus locus, quem laudant, e *Miſſa S. Sperati* depromitur. *Inge-
niti Patris, unigenite Fili Dei .... qui .... hujus mundi inſti-*

e ... tuo

(a) Contra Elipand. col. 913.

(b) Ibid. lib. 1. col. 911.

(c) Erud tiſſimus Florez Hiſt. Eccl. lib. ... ſiſt 17. hoc deceptus, quibus coram de-
deeſſet inſpiciendi Miſſale Mozarabicum, ſcripſit hunc textum in citato Miſſali in-
veniri.

(d) Miſſale Mozarab. p. 209. lin. 99.

(e) Alcuinus adverſus Elipand. lib. 1. col. 911.

(f) Miſſale Mozarabum pag. 251. lin. 60.

ma petens ADOPTIVI HOMINIS *non horruiſti veſtimentum ſumere*
carnis, quæ verba, in Miſſa S. Sperati, Miſſalis *Ximenii*, non le-
guntur. Ut Alcuinus animadvertit (a), *inconveniens dictio eſt* ADO-
PTIVI HOMINIS VESTIMENTUM CARNIS. At textus citatus,
uti in Breviario Mozarabum extat, in oratione ad matutinas laudes
Sanctorum Sperati, & Comitum, nihil habet alienum a modo lo-
quendi Liturgicorum Hiſpaniæ. *Ingenite patris, unigenite filius*
Dei .... qui .... hujus mundi infima petens, ad ADOPTANDUM HO-
137 MINEM, *non horruiſti veſtimentum ſumere carnis* .... ſingulis hiſce
textibus diſcuſſis apparet, e quatuor ultimis, qui ſoli pravo dogmati
favere poſſunt, ne unum quidem in Miſſali Mozarabum *Ximenii*,
eo modo legi, quo ab Auctoribus hæreſeos citantur, unde planum
eſt falli eos, qui Miſſale noſtrum, libroſque Liturgicos Mozarabum,
138 hæreticos Felicis, & Elipandi hactenus accuſarunt. An Felix vero, &
Elipandus dicendi ſint libros ſuos Eccleſiaſticos recte legiſſe, ſed ma-
le intellexiſſe; an potius cenſendi ſint, libros ſuos Eccleſiaſticos cor-
rumpere voluiſſe, quæſtiones ſunt ad Orthodoxiam Miſſalis noſtri pa-
rum ſpectantes, & breviter examinandæ. Aliqui putant Felicem &
Elipandum libros ſuos, uti in iis ſcriptum invenerunt, bona fide
citaſſe, ſed non bene intellexiſſe, hanc opinionem tenuit doctiſſimus
Pagius (b), ratus Felicem & Elipandum *ex male intellectis Miſſæ*
S. Iſidori orationibus hæreſim hauſiſſe. Et alii, collectis quibuſdam
eorum ſententiis, contendunt Sanctos Patres haſce voces *adoptio*,
adoptatus, *adoptivus*, & ſimiles, eâ ſignificatione adhibuiſſe, qua
139 *aſſumptio*, & *aſſumptus* adhibentur (c). Em. Bona (d), & P. Petrus
Le Brun (e), in diverſam ſententiam abeunt, ii enim putant priſcos
auctores Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ nihil eorum ſcripſiſſe, quæ dog-
mati Felicis, & Elipandi favere videbantur, ſed poſt ruinam Regni
Viſigothorum, libros Liturgicos Mozarabum fuiſſe corruptos, & ab
iſtiuſmodi vitiatis Codicibus Felicem, & Elipandum ſententias, quas
140 laudant, deſumpſiſſe. Sed, quid quid ſit de uſu & ſignificatione illa-
rum vocum *adoptio*, *adoptivus*, *adoptatus*, & an ullo vero ſenſu
Chriſtus Dei filius adoptivus dici poſſit (f), de quibus nolo, hoc lo-
co, contendere, certe non probatur Scriptores Hiſpanos Miſſarum,
& Orationum, de Chriſto loquentes, adhibuiſſe voces *adoptio*, *ado-*
ptatus, & *adoptivus*, eo ſenſu, quo *aſſumptio*, *aſſumptus*, & ſimi-
les adhibentur. Ab ejuſmodi enim vocibus Concilia Hiſpana, & an-
tiquiores Patres Hiſpani, cum de Incarnatione agunt, ut plurimum
abſtinent. Juſtus Urgelitanus (g) diſtincte negat *adoptionem* compe-
tere

(a) Adverſus Elipand. lib. 1. col. 913.
(b) In Baronium ad ann. Chr. 782. n. 9.
(c) Vide P. Petrum Couſtant O. S. B. in vindiciis veterum Codicum confirmatis cap. 8. p. 169.
(d) Rerum Liturg. lib. 1. cap. 11. §. 2.
(e) Expl. Miſſæ To. 2. diſſ. 5. art. 2. §. 6.
(f) Vide Petavium Theol. dogm. To. 5. de Incarn. l. 7. cap. 4.
(g) In canone.

tere Chriſto, & Concilium Toletanum nonum, fidem explicans, clare docet, *hic etiam Dei Filius, natura eſt Filius, non adoptione*. Unde in Hymno Breviarii Mozarabum, die Circumciſionis, de Chriſto canunt, *Patri, non adoptione, ſed coæternus genere*. Solebant enim Liturgici Hiſpani in Miſſis, & Orationibus, fidei dogmata, ſecundum definitiones Conciliorum Hiſpanienſium explicare, quorum 141
etiam verbis frequenter utebantur. Præterea in Hiſpaniam penetraverat Bonoſianorum hæreſis, illuc ab Arianis delata, quæ docebat *Chriſtum Dei Filium, non proprium, ſed adoptivum* eſſe (*a*). Contra quos, teſte S. Iſidoro (*b*), Juſtinianus Epiſcopus Valentinus, ante ſexti ſæculi medium, ſcripſerat. Quare haud credibile videtur Scriptores Liturgiæ Hiſpanæ, modis loquendi Conciliorum, & Scriptorum Hiſpanorum omiſſis, voluiſſe uſurpare ipſiſſimas voces, quibus Bonoſiani ſuam hæreſim exprimebant. Notum enim eſt, quantum Catholici Scriptores cavere ſolebant a vocibus, & modis loquendi, Hæreticorum propriis, quos, etiamſi ſignificationem orthodoxam admittere poterant, vigente adhuc, atque graſſante ſecta, ſuſpectos atque inviſos habebant. Igitur, ſi Codices Liturgici Hiſpanorum fuerunt ali- 142
quando corrupti, ut pro *aſſumptus* legerent *adoptivus*, & *adoptivus*, (de qua re Alcuinus ſubdubitaſſe videtur (*c*) illis profecto libris homines nequam manus intulerunt, poſtquam Saraceni rerum in Hiſpania potiti ſunt, quemadmodum Em. Bona (*d*), P. Petrus Le Brun (*e*), & alii recentiores opinati ſunt, quibus lubens aſſentior: ita tamen ut Elipandus, Felix, eorumque aſseclæ auctores ſceleris cenſeantur. Illis enim falſi crimen imputandum videtur, quorum in- 143
tererat libros Eccleſiaſticos corrumpere, ut vitiatis Codicibus malam cauſam tuerentur. Neque a moribus Felicis Urgelitani id facinoris alienum erat. Is enim, teſte Hincmaro Rhemenſi, Codici S. Hilarii, in Bibliotheca Caroli Magni, manus intuliſſe deprehenſus eſt (*f*), &, corrupto librorum cuſtode, pro ADORATUR ſcripſiſſe ADOPTATUR. Codex adhuc extare traditur, non ſine indiciis patrati criminis (*g*). Felix autem, qui in palatio Codices regios vitiare auſus fuit, facile creditur Eccleſiæ Toletanæ Codicibus (*h*), aut ipſe ma-

c 2 nius

(*a*) S. Iſidorus orig. l. 8. c. 5.
(*b*) Idem de Viris Illuſtribus cap. 33.
(*c*) Adverſus Felicem lib. 7. col. 895.
(*d*) Rerum Liturg. lib. 1. cap. 11. ſect. 11. Verba ſuperius retuli.
(*e*) P. Petrus Le Brun expl. Miſſ. T. 1. diſſ. 5. art. 1. 187. Quamvis, inquit, *Miſſale Mozarabicum compoſitum fuerit a viris piis, & eruditis, tamen, [illegible], in illud errores aliquot irrepſerint ex ignorantia, aut nequitia quorumdam Hiſpaniæ Epiſcoporum, hæreſi adoptionum faventium, quorum Anteſignani fuerunt Felix Urgellitanus Epiſcopus, & Elipandus Archiepiſcopus Toletanus.*
(*f*) Vide Germonium de veteribus Hæreticis Sacr. & Eccleſiaſticorum Codicum corruptoribus part. 2. cap. 1.
(*g*) Vide notam ad S. Hilarium lib. 2. de Trin. n. 19. edit. Maurin.
(*h*) Eſt obſervandum Felicem & Elipandum non citaſſe Codices Bracarenſes, Cordubenſes, aut Urgelitanos, ſed ſolummodo Toletanos. Nam quia hos ſolos corrumpe-

244 nus intuliſſe, aut Elipando, ut eos depravaret, perſuaſiſſe. De numero vero corruptorum librorum quid tenendum ſit, non eſt expeditum certi quidquam ſtatuere, mihi quidem exiguus videtur. Nam, vivo Elipando, id unum conſtabat, eum orationes quaſdam e libris Liturgicis Toletanis citaſſe, quas ſuæ cauſæ ſavere contendebat. Eaſdem omnino, quas Felix laudabat. At libri illi nec Epiſcopis Gallicanis, cum in Synodis, de erroribus Felicis, & Elipandi agerent, nec viris idoneis unquam fuerunt exhibiti, ut examinarentur, an corrupti fuerint, an bona fide citati, an plures eſſent, & ſibi invicem conſentientes? Nihil horum tum, cum oportebat, actum eſt. Epiſcopi Gallicani, de extirpanda adoptivorum hæreſi, dumtaxat ſolliciti, parum curarunt, quid in libris Mozarabicis legeretur, nec inquirere voluerunt an Felix, & Elipandus hoſce libros bona fide, an mendaciter citaſſent. Quamvis optime noverant non deeſſe Hiſpanos, qui negabant ea, in ſuis libris Liturgicis legi, quæ Auctores hæreſis, ut malæ cauſæ patrocinarentur, ex iis citaverant. Aſſerebantque in illis ipſis orationibus, in quibus Felix, & Elipandus ajebant *adoptionem*, & *adoptivi hominis* inveniri, Codices ſuos *adſumptionem*,
245 & *adſumpti hominis*, orthodoxe legere (*a*). Extincta autem, cum ſuis Auctoribus, adoptivorum hæreſi, Johannes Papa decimus, anno 918 (*b*), & rurſus Alexander II, in Concilio Mantuano anno 1064, libros Liturgicos, atque Mozarabum Liturgiam approbarunt (*c*). De libris vero iſtis ab Elipando, & Felice laudatis, nihil poſt Concilium Francofurdenſe amplius auditum eſt. Quos proinde minus multos extitiſſe conjicere licet, ſi enim corruptorum Codicum major fuiſſet copia, frequenter veniſſent in manus Eccleſiaſticorum, eorum notitia certior, & mentio frequentior recurreret. Pauci itaque fuerunt, fortaſſe duo, aut tres, quos periiſſe potius opinandum eſt, quam cenſendum libros liturgicos Mozarabum, ut vulgo jactatur, opere Catholicorum Epiſcoporum fuiſſe emendatos, quin eorum, qui Codices vitiatos emendarunt, aut temporis, quo emendatio facta eſt, ulla ad poſteros notitia pervenerit. Atque hæc ad ea diluenda, quæ contra Miſſale Mozarabum objiciuntur, dixiſſe ſufficiat. Nunc de Liturgia Miſſalis noſtri agendum. Eam a Gotho-Hiſpana, a Gallicana, & a Mozarabica haud diverſam eſſe ſuperius indicavi, modo ejus origo inda-

rumpere potuerunt? & fortaſſe Felix minus tutum putavit ſuæ Eccleſiæ Codicibus magnus interea, aut eos mala fide citare, ne productis Eccleſiæ Tarraconenſis libris, in cujus provincia erat Urgelitana, falſi convinceretur.

(*a*) Apud Alcuinum adverſus Felicem lib. 7. operum col. 795. libri Toletani haud ignoti erant Alcuino, qui videtur opinatus Elipandum, & Felicem eos non recte citaſſe, tamen noluit hac de re quæſtionem inſtituere, nec inquirere voluit, an Felix, & Elipandus, an alii, Codices vitiaverint.

(*b*) Card. Baronius Annal. To. 10. ad ann. Chr. 918. & de Aguirre Conc. Hiſp. T. 3. pag. 149.

(*c*) Card. Baron. in Annal. ad ann. Chr. 1064. & de Aguirre Conc. Hiſp. Tom. 3. pag. 147.

indaganda, ejuſque in Hiſpania perpetuus uſus vindicandus, tum de Auctoribus Miſſalis Mozarabi diſputandum, & tandem de libris liturgicis Gallicanis haſtenus editis pauca adjicienda, ut, comparatione cum Miſſali Ximenii inita, ejus utilitas atque præſtantia magis dignoſcatur.

IX.

An Liturgia Miſſalis Ximenii Apoſtolica ſit?

CHriſti fidem primis Eccleſiæ ſæculis, altas in Hiſpania radices 146
poſuiſſe, Irenæus, Tertullianus, & Cyprianus aperte docent. S. Irenæus in libris adverſus hæreſes, Eccleſias in *Iberis*, & in *Celtis* fundatas commemorat (a). Tertullianus, adverſus Judæos (b) ſcribens, *Hiſpaniarum omnes terminos, & Galliarum diverſas nationes* in Chriſtum jam credidiſſe teſtatur, & S. Cyprianus, in epiſtola quadam Synodica, Eccleſias Hiſpanas, & Hiſpanos Epiſcopos ſuis nominibus appellat (c). Extat etiam apud Gruterum in Theſauro (d) lapis quidam Luſitanus, unde inferunt Neronis perſecutionem, rem Chriſtianam, in Hiſpania antea florentem, pene contriviſſe, eoque tempore paſſi traduntur Martyres Calagaritani Emeterius, & Celedonius (e) non eſt igitur ambigendum, quin Eccleſiæ in 147
Hiſpania mature conſtitutæ fuerint, ſed initia Evangelicæ prædicationis in illis regionibus altius petenda, ad Apoſtolos, eorumque proximos ſucceſſores haud temere referenda videntur, nam præter Jacobum Majorem, quem omnium primum, Hiſpaniam evangelizandi 148
cauſa adiiſſe, vetuſta (f), & haſtenus inconcuſſa Hiſpanorum perſuaſio tenet (g), Paulum Apoſtolum in Hiſpania prædicaſſe antiquorum plurimi teſtantur (h), & ipſe Apoſtolus huic opinioni plurimum favet,

(a) Lib. 1. cap. 3. ed. Eraſmi.
(b) Cap. 7. ed. Pamel.
(c) Epiſt. 67. ed. Pamel.
(d) Pag. 238. 2.
(e) Acta Præſidialia martyrii Sanctorum Emeterii, & Celedonii, Prudentii ævo non extabant, a perſecutoribus enim ex officiis publicis, & ab Eccleſiarum ſcriniis ſublata fuerant, quæ ſuperſunt, a viris fide dignis conſcripta, paſſionis eorum hiſtoria tradit eos paſſos eſſe, *quando Gallicia cum Tarraconenſi faceret, citerioris Hiſpania habebatur*, unde conſequitur, eos martyrium feciſſe, priuſquam Hiſpania in quinque Provincias divideretur, quæ diviſio Hadriano Principi tribuitur.
(f) S. Iſidorus in libro, qui eſt de ortu, & morte Sanctorum atque Patrum inſcribitur, tradit S. Jacobum Majorem *Hiſpaniæ, & Occidentalium locorum populis Evangelium prædicaſſe*. Hunc librum pleriſque S. Iſidoro abjudicant, alii contendunt, tantum eſſe germanum hujus Sancti Doctoris: inter hos eſt Nicolaus Antonius in Bibliotheca veteri Hiſpanica, & Em. de Aguirre, Conc. Hiſp. Tom. 1. pag. 134. excurſu.
(g) Conſulas, ſi vacat, Em. de Aguirre mox citatum, a pag. 130. & Bollandianos Socios Tom. 6. Julii a pag. 4. qui aliorum criticorum difficultatibus ſatisfacere conantur.
(h) In horum numero recenſentur S. Clemens, epiſt. 1. ad Cor. cap. 5. Paulum *ad extremos terminos Occidentis*, id eſt in uſque Hiſpanias evangelizando perveniſſe ſcribens, S. Athanaſius epiſt. ad Dracontium oper. Tom. 1. partis 1. pag. 265. *Paulus loquuti non mencit Romam ire, neque uſque ad*

ſavet, de ſua in Hiſpaniam profectione, tanquam de itinere, haud
149 dubie ſuſcipiendo, ad Romanos ſcribens (a), cara quoque apud Hiſpanos eſt ſeptem Apoſtolicorum virorum memoria, quos Romæ ordinatos, & ab Apoſtolis in Hiſpaniam miſſos, multas Eccleſias fundaſſe vetus traditio prodit (b), quorum nomina Torquatus, Secundus Indaletius, Cteſiphon, Euphraſius, Heſichius, & Cæcilius. Eos, Kalendis Maii, Mozarabes Miſſa, & Officio proprio colunt. Cum itaque Hiſpania Apoſtolos, eorumque diſcipulos fidei præcones habuerit, eoſdem Liturgiæ ſuæ auctores habuiſſe cenſenda eſt. Quæ enim poteſt eſſe Chriſti Eccleſia ſine Sacrificio, & ſine Sacramentis Chriſti? At certe Sacramenta confici nequeunt, nec Sacrificium offerri ſine forma quadam, & ordine celebrandi, conficiendique, hoc eſt,
150 ſine Liturgia. Ratio itaque ſuadet originem Liturgiæ ad Eccleſiarum conditores referendam eſſe. Nec ratio tantum, ſed praxis quoque ævi Apoſtolici perſuadet eoſdem Liturgiam tradidiſſe, qui Eccleſias conſtituerunt, Apoſtoli enim, teſte S. Clemente (c) ſolebant *primitias eorum, qui crediderant, in Epiſcopos, & Diaconos eorum, qui credituri erant, conſtituere* quibus & *formam ſanorum verborum* (d), fidei Symbolum, formam, & ordinem offerendi Sacrificium, & Sacramenta conficiendi, adminiſtrandique tradebant. Morem hunc Apoſtolicum in Gallia tenuiſſe primos ejus gentis Apoſtolos auctor eſt Gregorius Turonenſis (e), *de horum diſcipulis quidam Bituriges ci-*

vita-

ad Hiſpanias properare. S. Cyrillus Hieroſolymitanus catech. XVII. [illegible] edit. Maur. teſtatur Paulum *Evangelii prædicationem in Hiſpaniam extendiſſe.* Theodoretus in pſ. 116. Paulus [illegible] *& in Hiſpanias pervenit.* [illegible] ad Tim. Hom. [illegible] Trophimum [illegible] Paulus [illegible] Trophimum Mileti ægrotantem [illegible] Romæ [illegible] *Hiſpaniam profectus.* Idem Chryſoſtomus Homil. [illegible] in Matthæum [illegible] *Paulum Hieroſolymis in Hiſpaniam currentem.* S. Hieronymus in Iſaiæ cap. [illegible] de Apoſtolo Paulo ſcribit *ad Italiam quoque, & UT IPSE SCRIBIT, ad Hiſpanias alienigenarum portatus eſt navibus.* S. Gregorius Magnus lib. 31. Moral. in Job. cap. [illegible] *Paulus, nunc Judæam, nunc Corinthum, nunc Epheſum, nunc Romam, nunc Hiſpanias peteret, ut in peccati morte jacentibus, æternæ vitæ gratiam nuntiaret.*

(a) Ep. ad Rom. c. 15. v. 24. et ſequentib. unde non conſtat Apoſtolum Paulum in Hiſpaniam Roma profectum eſſe, etſi id non conſtet nobis ex ulla Scriptura ſacra, at antiquorum Patrum teſtimoniis conſtat, quibus adhærendum eſt. S. Hieronymus [illegible] Paulum [illegible] *in Hiſpaniam* [illegible] & S. Gregorius VII. [illegible] ad Reges Hiſpaniæ, apud Baron. [illegible] *Apoſtolus Hiſpaniam* [illegible] in quanam epiſtola Apoſtolus [illegible] ſcripſerit, nobis [illegible] eſt. At S. Hieronymi ætate, imo & ætate S. Gregorii ſupererant monumenta, quæ ad nos non pervenerunt. Qui [illegible] tradiderunt Apoſtolum Paulum Hiſpaniam adiiſſe [illegible] non quia ipſe ad Romanos ſcripſerat *cum in Hiſpaniam proficiſci cœpero, ſpero, quod præteriens videam vos, & a vobis deducar illuc* Rom. 15. 24. ſed quia, ex antiquis Scripturis acceperant, Apoſtolum re ipſa in Hiſpaniam profectum, in illis Regionibus prædicaſſe.

(b) Vide notas pag. [illegible] col. [illegible]

(c) Epiſt. I. ad Corinth. n. [illegible]

(d) S. Paulus Apoſt. epiſt. [illegible] ad Tim. c. 1. v. 13.

(e) Hiſt. lib. 1. cap. 31.

vitatem adgreſſus, ſalutare omnium, Chriſtum Dominum populis nunciavit, ex his ergo pauci admodum credentes, Clerici ordinati, ritum pſallendi ſuſcipiunt, & qualiter Eccleſiam conſtruant, vel omnipotenti Deo ſolemnia celebrare debeant, imbuuntur. Nec aliter in Hiſpania factum, teſtatur fragmentum celebre, Codici Scorialenſi adnexam (*a*), in quo Torquatus, ejuſque ſocii, *ſicut ab Apoſtolis Miſſam, doctrinamque acceperunt, per Hiſpaniam ordinatis Epiſcopis* tradidiſſe leguntur, & S. Gregorius VII ſcribit (*b*) ordinem in Divinis Officiis tenendum eoſdem Hiſpanos docuiſſe, qui labore ſuo, & ſanguine Eccleſias conſtituerunt. Atque inde facile deduceretur Liturgiam Miſſalis *Ximenii* Apoſtolicam eſſe, ſi conſtaret primævam Hiſpanorum ſacrificandi normam eam fuiſſe, quam Concilium quartum Toletanum ſuis decretis confirmavit, quamque Gotho-Hiſpanam dicimus. Sed non deſunt viri eruditi, qui contendunt Litur- 151
giam, quam Hiſpani una cum Fide Chriſtiana ſuſceperunt, Romanam fuiſſe, eam vero, quam Gotho-Hiſpanam, & Mozarabicam appellarunt, Auctores habuiſſe viros celeberrimos Leandrum, & Iſidorum, approbatores vero Concilii quarti Toletani Patres, qui hanc formam Officia Divina celebrandi Eccleſiis omnibus Hiſpaniæ & Galliæ Gothicæ impoſuerunt. Hic igitur examinandum eſt, an Liturgia, quam Apoſtoli, virique Apoſtolici Hiſpanis tradiderunt, Romana fuerit; an potius primæva Liturgia Hiſpana ea cenſenda ſit, quæ poſtea Gotho-Hiſpana, & Mozarabica dicta eſt.

X.

An primæva Hiſpanorum Liturgia eadem fuerit atque Romana?

QUamvis antiquorum nemo aperte docuerit, Liturgiam Roma- 152
nam, a primis gentis Apoſtolis, Hiſpanos accepiſſe, tamen recentiores, hanc opinionem, pluribus, nec contemnendis argumentis perſuadere conati ſunt. Primum enim, inquiunt, ſi *manifeſtum ſit*, ut S. Innocentius ſcribit, nullos in Hiſpania, in Gallia, in Africa, & in adjacentibus Inſulis, Eccleſias conſtituiſſe, *præter eos, quos venerabilis Apoſtolus Petrus, aut ejus ſucceſſores, conſtituerunt Sacerdotes* (*c*), conſequens videtur Romanam Liturgiam non modo in tota Italia, ſed in Africa quoque, in Hiſpania, & in Gallia, a primis fidei præconibus propagatam fuiſſe; credibile enim eſt primos illarum gentium Apoſtolos, ad fidem converſis populis, eam tradidiſſe ſacrificandi, orandi, & Sacramenta conficiendi, adminiſtrandique

(*a*) Extat apud Pinium in Tract. Hiſt. Chron. de antiq. Liturg. Hiſp. n. 9.

(*b*) Apud Em. de Aguirre coll. Hiſp. Tom 3. pag. 148.

(*c*) S. Innocentii I. epiſt. ad Decentium Eugubinum.

dique formam, quam ipſi in ſinu Eccleſiæ Romanæ didicerant. Hoc argumentum prima ſpecie efficax, auctoritate S. Iſidori, & S. Gregorii VII confirmant, adduntque fragmentum Scorialenſe, & Concilia Hiſpana Illiberitanum, & Toletanum primum. Præterea, inquiunt,
153 S. Leander, & S. Iſidorus compoſuerunt Liturgiam, quam Concilium quartum Toletanum approbavit, &, ut ſola in Eccleſiis Regni Viſigothorum obſervaretur, ſuis decretis mandavit. Hanc Liturgiam, quam poſtea Mozarabicam appellarunt, negant eſse primævam formam celebrandi divina, quam Apoſtoli in Hiſpaniam attulerunt,
154 utpote quæ, ſæculo dumtaxat ſeptimo, Concilii Toletani quarti auctoritate invecta eſt. Hæ ſunt præcipuæ hujus ſententiæ rationes, quam ſuſpicioſam facit priſcorum Auctorum ſilentium, neque fundamenta, quibus innititur, tam firma ſunt, quam apparent. Nam non ſatis conſtat eos ſolos in Hiſpania conſtituiſse Eccleſias, quos Beatus Apoſtolus Petrus, ejuſque ſucceſsores illuc Evangelizatum miſerunt, ex hoc enim numero Hiſpani excipiunt S. Jacobum Majorem, & ab antiquorum teſtimonio excipiendus eſt Apoſtolus Paulus, imo & ipſe Apoſtolorum Princeps Petrus, quem in Hiſpania prædicaſse aliqui contendant (a) Diſcipulos aliquot in Hiſpania reliquiſse S. Jacobum Apoſtolum fama prodit. Paulum Apoſtolum, nullos in Hiſpania conſtituiſse Eccleſias, ſiquidem in iis regionibus evangelizaverit, creditu difficile eſt. Idemque de Apoſtolo Petro dicendum videtur. unde non eſt cur dicamus Hiſpanos Liturgiam Romanam una cum fide Chriſti ſuſcepiſse. Imo ſuſpicari licet eos aliam quamdam divina obeundi normam a Jacobo, & a Petro, vel a Paulo Apoſtolo ac-
155 cepiſse. Sed ponamus Apoſtolorum neminem in Hiſpania prædicaſse, fidemque Chriſti Hiſpanos accepiſse ab iis, quos Apoſtolus Petrus, ejuſque Succeſsores illuc evangelizatum miſerunt, non inde continuo ſequitur primævam Hiſpanorum Liturgiam Romanam fuiſse, nam haud incredibile eſt Apoſtolicos viros, Roma ad prædicandum miſsos, quandoque formam liturgicam tradidiſse Romanam, quandoque formam a Romana diverſam inſtituiſse. Quod tum maxime contigiſse opinor, cum Apoſtolici illi Epiſcopi, qui Romæ conſtituti fuerant Sacerdotes, fide Chriſtiana in Eccleſiis Aſiæ, Syriæ, aut Paleſtinæ imbuti, diſciplinæ, & ritibus liturgicis earum Eccleſiarum aſsueve-
156 rant, in quibus baptizati fuerant. De Sanctis Trophimo, & Irenæo refert Anonymus Spelmani, ambos Roma in Galliam ad evangelizandum miſsos eſse, Irenæum quoque, a S. Clemente Papa Epiſcopum ordinatum, & Trophimum prodit *curſum Romanum* Gallis tradidiſse, Irenæum vero curſum Aſiaticum, eamque normam divina celebrandi, quæ poſtea Liturgia Gallicana dicta eſt, in Gallia omnium primum

(a) Bollandiani Tom. 5 Jun. pag. 403. num. 16. Gaſpar Sancius de Prædicatione Apoſtolorum Petri, & Pauli in Hiſpania.

nem inſtituiſſe; aliis quoque Occidentis, & Africæ Eccleſiis, quod 197 ſimile contigiſſe reor; nam, ut concedamus earum Apoſtolos Romæ Miſſionem, & Sacerdotium ſuſcepiſſe, fateri tamen debemus, in illis, ritus, & cæremonias liturgicas, a Romanis diſcrepantes inveniri. Quæ cum vetuſtæ ſint, & earum origo ignoretur, haud temere ad Eccleſiarum conditores referuntur. Sic Mediolanenſis Eccleſia ſuam habuit Liturgiam, a Romana in multis diſſentientem, quæ, etſi Ambroſiana denominetur, tamen eſt S. Ambroſio antiquior (a). Africani ſuam quoque habebant, in qua erant Benedictiones Epiſcopales (b), preces Diaconicæ (c), aliique ritus a Romanis diverſi, quorum unus erat ſolemnis formula poſtulandi Spiritum Sanctum, *ad conſecrandum Sacrificium Corporis, & Sanguinis Domini* (d). Galli quoque ſuam, & Hiſpani ſuam Liturgiam, a Romana diſſentientem habebant, quibus planum eſt, viros Apoſtolicos, Roma, ad evangelizandum miſſos, ritus Romanos aliquando non tradidiſſe Eccleſiis a ſe, in nationibus fundatis. Quare etiamſi conſtaret (quod plane non conſtat) Hiſpanos non alios habuiſſe fidei præcones quam quos Apoſtolus Petrus, aut ejus Succeſſores conſtituerunt Sacerdotes, non inde legitime deduceretur, eos ab initio imbutos fuiſſe Liturgia, & ritibus Romanis. Opponunt tamen S. Iſidorum; qui Miſſæ Hiſpanienſis S. Petrum agnoſcit auctorem, unde concludunt, Miſſam hanc, non aliam fuiſſe quam Romanam. Quam enim aliam S. Petrus Hiſpanis traderet, quam quæ ab eo Romanis tradita fuerat? En verba Sancti Doctoris, e libro primo *de Officiis Eccleſiaſticis*, capite decimo quinto, cui titulus *de Miſſa, & Orationibus*, deſumpta. *Ordo Miſſæ vel orationum, quibus oblata Deo Sacrificia conſecrantur, primum a Sancto Petro eſt inſtitutus, cujus celebratio uno eodemque modo univerſus peragit orbis*. Hunc locum difficilem eſſe nemo non videt; nam S. Doctor loquitur de Miſſæ ordine, cujus celebratio *uno eodemque modo* univerſus peragit Orbis, quænam autem hæc fuerit Liturgia, quiſnam ordo Miſſæ, difficile dictu eſt? Utique S. Iſidorus optime noverat plures, & inter ſe diſſidentes Liturgias ſuo tempore extitiſſe. Quænam igitur ea Miſſa fuit, quam arbitratus eſt omnes Eccleſias, *uno eodemque modo*, celebrare? Hæc nec Miſſa Hiſpana, neque Miſſa Romana fuit. Non enim ignorabat quantum Miſſa, quæ ſuo tempore in Hiſpania celebrabatur, diverſa erat a Romana, & quantum Romana diverſa erat a Gallicana, ab Hiſpanienſi, & ab Orientalium Miſſis. At ſi S. Iſidorus, hoc loco, nec

f de

(a) Joſeph Vicecomes de antiq. Miſſæ Ritt. lib. 1. cap. 10. Em. Bona divina pſalmod. cap. 18.

(b) Optatus contra Parmenian. lib. 6. epiſt. Concilii Carth. ad Innocentium I. Papam, inter epiſtolas S. Auguſtini ep. 175. ad Maurin.

(c) Tertull. de anim. cap. 9. Idem Apolog. cap. 39. & ad Scapulam cap. 2. S. Cypr. ad Demetr. Idem ep. 15. & 55.

(d) S. Fulgentius ad Monim. lib. 2. c. 6. lib. 2. cap. 6. & 9. 10. 12.

de Hiſpana, neque de Romana Miſsa loquatur, exinde probari nequit Liturgiam primævam Hiſpanam, eandem fuiſse atque Romanam.
158 Em. Bona (a) opinatur S. Iſidorum *de re*, & *ſubſtantia* Miſsæ, locutum eſse *non de verborum tenore*, *& cæremoniis*. At, cum de Liturgiarum varietate agitur, non de ipſa re, & ſubſtantia Miſsæ, quam eandem ubique eſse omnes norunt, ſed de ritibus, & cæremoniis ſermo eſt, de quibus ſi Sanctus Iſidorus non loquatur, locus citatus ad rem præſentem omnino non pertinet. Eruditiſſimus
159 Mabillonius (b), cum hunc locum, ex Etherio, & Beato (c), retuliſset, eum putat intelligendum eſse de Liturgia Eccleſiæ univerſalis, ſecundum eas partes accepta, quæ in omnibus Miſſis inveniuntur, quales ſunt Scripturarum lectio, elementorum, oblatio, & conſecratio, Communio, & aliæ quædam partes, quæ in omnibus, omnium gentium Liturgiis, inveniuntur. Ponit (d) enim vir eruditus, Eccleſias tam Orientis, quam Occidentis *in celebrando ſacroſancto Miſſæ Sacrificio*, *modum quemdam*, *in ſumma communem ab initio habuiſſe* (e); & ſimul Eccleſias ſingulas *ritus aliquos ſingulares*, *& diverſos* ab initio etiam habuiſſe. Subditque eos, *qui ad ritus*, *ſingulis Eccleſiis*, *ſeu regionibus*, *proprios attenderunt*, *multum diſcriminis in ſacris officiis agnoviſſe*, *non tantum inter Orientalem*, *& Occidentalem* Eccleſiam; *ſed etiam inter Latinas invicem Eccleſias*. Eos vero, qui attenderunt ad modum illum communem, *Miſſæ ordinem ubique uniformem eſſe* dixiſse. In horum vero numero una cum S. Iſidoro, reponit Etherium, & Beatum, qui, ipſis S. Iſidori verbis uſi, aſſerere non dubitarunt Miſsæ ordinem *uno eodemque modo* Orbem univerſum peragere. *Non ignorabant*, inquit, *eruditi illi Auctores diſcrepantiam Liturgiæ Hiſpanicæ a Romana*, *ſed ita loquebantur*, *habita ratione modi illius generalis*
160 *uniformis*. Non hic inquiro, an partes illæ præcipuæ, quæ tanquam puncta quædam fixa, & certa, in omnibus omnium gentium Liturgiis locum habent, dici debeant *modus communis*, & *ordo* quidam generalis *ubique uniformis* celebrandi Euchariſtiam. Quod fortaſse non deerunt qui negabunt. Sed admiſſo hoc loquendi modo, inde ſequitur S. Iſidorum, quando ſcripſit *Miſſæ ordinem* a S. Petro inſtitutum fuiſse, nec de Romano, neque de Hiſpano ordine intelligendum eſse, ſed de Miſsæ præcipuis partibus, quæ, a Divina, & ab Apoſtolica traditione profectæ, in omnibus tam Orientis, quam

(a) Rerum liturgicarum lib. 1. cap. 5.
(b) De Liturg. Gallic. lib. 1. c. 2. n. 2.
(c) Adverſus Elipand. lib. 1.
(d) Mabill. de Liturg. Gallic. lib. 1. cap. 1. n. 1 & 2.
(e) Euſebius Renaudotius in diſſertatione, præmiſſa Tomo primo ſuæ Collectionis Liturgiarum Orientalium cap. 3. conatur oſtendere, *veteres Liturgias Græcas*, *& Orientales Latinis convenire*, *& utraſque Apoſtolica Myſteriorum celebrandorum forma in præcipuis capitibus reſpondere*.

quam Occidentis Liturgus, eadem recurrunt. At nobis quæſtio eſt de iis, quibus Hiſpana Liturgia diſcriminatur a Romana, non vero de iis, in quibus omnes Liturgiæ conveniunt. Sed concedamus, 161
quod vix negari poteſt (a), S. Iſidorum locutum eſſe de Miſſa, quam, ſuo tempore, in Hiſpania celebrabant, cujus primum auctorem S. Petrum agnoſcit. Num inde confici poſſunt Liturgiam, quam a S. Petro Hiſpani acceperunt, Romanam extitiſſe? haud puto. Neque id in mentem Doctori Hiſpaniæ venire potuit, quem non latebat, quantum a Romana diſtabat Liturgia Hiſpanienſis.
Quid ergo ex hoc S. Iſidori teſtimonio confici poteſt? duo hæc, ni 162
fallor. Dummodo locus integer ſit, nec interpolatus. Primum S. Iſidorum opinatum eſſe Apoſtolorum Principem in Hiſpania prædicaſſe Evangelium, & Eccleſias conſtituiſſe, eiſque eum Liturgiæ ordinem tradidiſſe, qui Gotho-Hiſpanus, & deinde Mozarabicus dictus eſt. Alterum, quod ex primo conſequitur, S. Iſidorum opinatum eſſe Apoſtolos uni, eidemque formæ Liturgicæ conſtanter non adhæſiſſe, ſed (demptis quibuſdam punctis, quæ in omni Liturgia, cum quadam tamen varietate, inveniuntur) pro temporum, locorum, & gentium, ad fidem venientium, varia ratione, modo unam formam celebrandi Divina, modo aliam tenuiſſe, & Eccleſiis tradidiſſe (b), atque proinde Petrum aliam Romanos, aliam, eamque diverſam, Liturgiam Hiſpanos docuiſſe. Sed quidquid ſit de hac conjectura, hoc textu S. Iſidori ea opinio minime confirmari poteſt, quæ tenet Hiſpanos, cum Fide Chriſti, Liturgiam Romanam
ab initio ſuſcepiſſe. Sed neque epiſtola S. Gregorii Septimi, neque 163
monumentum Scorialenſe eidem ſententiæ magis favet. In Regia Scorialenſi Bibliotheca conſervatur inſignis manuſcriptus Codex Conciliorum, e Monaſterio S. Æmiliani, illuc, anno 1598, delatus. In hoc Codice legitur celebre illud monumentum ad originem Liturgiæ Hiſpanicæ pertinens. Johannes Pinius in ſuo tractatu Hiſtorico-

(a) S. Iſidorum, in toto hoc capite, agere de Miſſa Hiſpana, non quacumque, ſed de ea, quæ, ſuo tempore, celebrari ſolebat, ex contextu apparet. Nam cum dixiſſet Miſſæ, & Orationum ordinem, quibus *oblata Deo munera conſecrantur*, a Petrum inſtitutum eſſe, ſubdit *prima earumdem* (ſcilicet Orationum, quibus oblata Deo munera conſecrantur) *Oratio, admonitionis eſt erga Deum. Secunda invocationis eſt &c.*, & ceteras Orationes, quibus Miſſa Gotho-Hiſpana præcipue conſtat, & a ceteris diſtinguitur, ſingillatim enumerat, eaſque omnes dicit *Apoſtolica, & Evangelica doctrina* commendari. Ut dubitare vix poſſimus, quin de Miſſa Gotho-Hiſpana loquatur, quam ſuis propriis indiciis, ab alia quacumque, diſtinguit.

(b) Apoſtolus Petrus in Palæſtina, Antiochiæ, & in Syria, in Ponto, in Galatia, Romæ, in Italia, & in aliis Orientis, & Occidentis Provinciis, Euchariſtiam non ſemel celebravit. Num eodem ubique ritu? Si eodem, quæro num Romano, num Hieroſolymitano? Si Romano, cur in Oriente Liturgia Romana nullibi obtinuit? Si Hieroſolymitano; cur hic ritus Romæ, & in Occidente admiſſus non fuit? Eſt igitur credibile S. Petrum, & alios Apoſtolos uni eidemque Liturgiæ conſtanter non adhæſiſſe.

Chronologico, de Liturgia antiqua Hiſpana (*a*), locum integrum dedit. E quo, ea referam, quæ ad rem noſtram faciunt. Monumenti, ſive auctor, ſive ſcriptor, præmiſſo hoc titulo, *de Miſſa Apoſtolica in Hiſpaniam ducta Julianus, & Felix*, tradit, Sanctos Torquatum, ejuſque ſocios (*b*), *apud Urbem Romam a Sanctis Apoſtolis, Petro, & Paulo, Sacerdotium ſuſcepiſſe*, in Hiſpaniam veniſſe, ibique Eccleſias conſtituiſſe, & *ſicut ab Apoſtolis* MISSAM, DOCTRINAMQUE *acceperunt, per Hiſpaniam ordinatis Epiſcopis* tradidiſſe, *& ſic crevit Fides Catholica pauliſper* (*c*), *donec de Orthodoxis, & Catholicis viris fuit illuſtrata, id eſt, Fulgentio, Petro, Leandro, Iſidoro, Fructuoſo, Juliano. Ab illis exemplum tenuerunt, & (d) nobis reliquerunt. Æra* DCCCCLXV. (*e*) Ex hoc monumento nonnulli conficiunt, Liturgiam Romanam eam fuiſſe, quam Apoſtolici illi Epiſcopi Hiſpaniæ intulerunt. Quia, inquiunt, viri illi Romæ ſacerdotalem dignitatem adepti ſunt, & Ro-
164 ma in Hiſpaniam Evangelium prædicaturi venerunt. Sed huic argumentationi ſuperius ſatisfactum eſt, oſtendendo Apoſtolicos viros, Roma ad Evangelizandum profectos, aliquando Liturgiam tradidiſſe Eccleſiis, quas fundaverant, a Romana diſſentientem. Quam reſponſionem monumentum Scorialenſe, ſi quid valet, ſplendide confirmat, oſtendendo *Miſſam* illam *Apoſtolicam*, quam Torquatus, ejuſque ſocii, *ordinatis per Hiſpaniam Epiſcopis*, tradiderunt,
165 ipſiſſimam Gotho-Hiſpanam extitiſſe. Ea enim Miſſa, ſeu Liturgia fuit, quam Fulgentius, Petrus, Leander, Iſidorus, Fructuoſus, & Julianus uſu, atque operibus editis, illuſtrarunt. Hi autem ſanctiſſimi Hiſpanienſis Eccleſiæ Epiſcopi, in Miſſarum celebratione, Liturgia Gotho-Hiſpana uſi ſunt. De Ildefonſo, Fructuoſo, & Juliano ambigendum non eſt, utpote qui, poſt Concilium Toletanum quartum, Eccleſiis regendis admoti fuerunt. Eadem Liturgia uſum eſſe S. Iſidorum, inſigne ejus opus *de Officiis Eccleſiaſticis* perſuadet, idemque de ejus fratribus Leandro, Fulgentio, & Petro ſentiendum. Neque enim S. Iſidorus unam, aliam vero fratres ejus normam celebrandæ Euchariſtiæ habuerunt. Unde fit, Liturgiam, quam viri Apoſtolici, Roma, in Hiſpaniam ad prædicandum Evangelium, miſſi, Eccleſiis Hiſpaniæ tradiderunt, Gotho-Hiſpanam fuiſ-
166 ſe, non vero Romanam. S. Gregorius VII, ad Alfonſum Sextum, Caſtellæ & Legionis Regem, & ad Sancium Quartum (*f*) Navarræ Regem

(*a*) Cap.1. fol.1. n.p. 10.

(*b*) In hoc monumento ita nominantur *Torquatus, Tiſſon, Indalecius, Secundus, Euphraſius, Ceſilius, & Heſius*.

(*c*) *Pauliſper*, fortaſſe *paulatim*.

(*d*) *Et nobis*, forte legendum *qui nobis* reliquerunt.

(*e*) Anno Chriſti 927, quo monumentum hoc ſcriptum fuit.

(*f*) Extat inter epiſtolas S. Gregorii VII lib.1. ep.64., & apud Baronium in Annal. ad ann.1074., & apud Em. de Aguirre Conc. Hiſp. Tom.3. pag.[illegible]

Regem ſcribens, aperte aſſerit, S. Paulum in Hiſpania prædicaſſe (a), & priſcam Hiſpanorum traditionem de ſeptem illis Apoſtolicis Epiſcopis, Roma in Hiſpaniam, ad Evangelium prædicandum miſſis, diſtincte commemorat: unde, inquit, conjicere licet *quantam concordiam, cum Romana Urbe, Hiſpani in religione, & in ordine Divini Officii habuerint*. Sane ultro conceditur, quod Sanctus Pontifex aſſerit. Notum enim eſt quanta ſollicitudine Hiſpaniæ Epiſcopi concordiam cum Sede Romana conſtanter foverunt, non in iis modo, quæ ad fidem, & mores ſpectant, ſed etiam in iis præcipuis capitibus, quibus Divini Officii ordo maxime conſtat. 167
Quæ, ut antea dictum eſt, in Liturgiis omnibus, tam Orientis, quam Occidentis, eadem obſervantur. Verumtamen, cum varietas Liturgica ſita non ſit in illis Officii Divini partibus, quæ ubique eadem obſervantur, ſed in aliis multis ritibus, & cæremoniis, quæ, ſalva Catholica pace, & Eccleſiaſtica communione, antiquitus, &, ut viris quibuſdam eruditis videtur (b), ævo apoſtolico, ipſis Apoſtolis ſaltem non repugnantibus, introducta fuerunt, concordia Eccleſiarum Hiſpaniæ cum Romana Sede, etiam in ordine Divini Officii retineri potuit, quamvis Hiſpani propria uterentur Liturgia, a Romana diverſa. Quod autem ajunt Liturgiæ Romanæ uſum in 168
Hiſpania quarto, & quinto ſæculo viguiſſe, ſine ſufficienti probatione aſſerunt. Primum eorum argumentum eſt Canon vigeſimus ſex Illiberitanus, quo decernitur, ut diebus Sabbati jejunium obſervetur (c). Unde deducunt, Hiſpanos ineunte quarto ſæculo ritibus Romanis uſos eſſe, quos utique una cum religione Chriſti acceperunt. Fatemur quidem, Hiſpanos & die Sabbati jejunaſſe, & quotidie Euchariſtiam ſumpſiſſe (d), quæ utraque conſuetudo in Romana Eccleſia vigebat. At minime probatur, Hiſpanos has conſuetudines ab Eccleſia Romana accepiſſe. Nam jejunium Sabbati, hoc ipſo Canone Patres Illiberitani inſtituerunt, cum antea minime obſervaretur. Etenim, ut animadvertit Gabriel Albaſpinæus (e), jejunii *ſuperpo-*

(a) Ita enim ſcribit: *Cum Beatus Apoſtolus Paulus Hiſpaniam ſe adiiſſe ſignificet, ac poſtea ſeptem Epiſcopi ab Urbe Roma ad inſtruendos Hiſpaniæ populos a Petro, & Paulo Apoſtolis directi fuiſſent, qui deſtructa idololatria Chriſtianitatem fundaverunt, religionem plantaverunt, ordinem, & officium in Divinis cultibus agendum oſtenderunt, & ſanguine ſuo Eccleſias dedicaverunt, veſtra diligentia non ignoret, quantam concordiam cum Romana Urbe Hiſpania, in religione, & in ordine Divini Officii habuerit ſatis patet &c.*

(b) Joſephus Vicecomes de antiq. Miſſæ ritibus lib. 1. cap. 1. inde commendat varietatem liturgicam ævo Apoſtolico incœpiſſe. Eandem opinionem tenet Lazarus Boquillot in Tractatu Hiſtorico de Liturgia Sacra lib. 1. cap. 6.

(c) Verba Canonis ſunt: *errorem placuit corrigi, ut, omni Sabbati die, jejuniorum ſuperpoſitiones celebremus.*

(d) S. Hieronymus epiſt. 71 ad Lucinium edit. Veron. n. 6 col. 431 *De Sabbato quod quæris, utrum jejunandum ſit, & de Euchariſtia, an accipienda quotidie, quod Romana Eccleſia, & Hiſpaniæ obſervare perhibentur, ſcripſi &c.*

(e) In obſervationibus ad Canonem 26. Concilii Illiberitani.

ſuperimpoſitionem celebrare, eſt jejunium imponere, quod antea
non obſervabatur. Unde apparet Hiſpanis conſuetudinem hanc jeju-
nandi die Sabbati ab initio non fuiſſe; & ex hac unica conſuetu-
dine, quæ ad Liturgiam non pertinet, male inferri, Hiſpanos Ro-
manis ritibus, ſæculo quarto, deditos fuiſſe. Altera vero conſuetudo
quotidie Euchariſtiam accipiendi præter Romanam, & Hiſpaniæ Ec-
169 cleſias, ab aliis quibuſdam obſervabatur. Aliud argumentum e Con-
cilio primo Toletano deſumunt. In eo enim, Canone ſecundo,
permiſſum fuit pœnitentes ad gradum Lectoris aſſumere, ubi aut
neceſſitas ita exigebat, aut approbabat conſuetudo, *ita tamen, ut ſi
Evangelium, & Apoſtolum non legerent*. Et, Canone quarto,
mandatum fuit, ut Subdiaconus, qui, defuncta priore uxore, ſe-
cundam duxerat, ad gradum Lectoris detrudatur, *ita ut Evange-
lium, & Apoſtolum non legat*. Unde inferunt, Hiſpanos, ineunte
ſæculo quinto, Miſſam ritu Romano celebraſſe, in qua binæ tan-
tummodo legebantur Scripturæ Lectiones, Evangelium ſcilicet, &
170 Apoſtolum, ſive Epiſtolam. Sed id male colligunt. Nam Patres
Toletani nec Lectori, pœnitentum e numero aſſumpto, neque Subdia-
cono bigamo officium Lectoris interdicunt, ſed ſolummodo prohi-
bent, ne libros novi fœderis legant. Unde conſequitur, in Miſſa
Hiſpana, præter teſtamentum novum, lectum fuiſſe teſtamentum
vetus, quod Lectori pœnitenti, & Subdiacono, qui ſecundam duxe-
rat uxorem, legere conceſſum fuit. Atque adeo Miſſam Hiſpanam,
anno quadringenteſimo æræ Chriſtianæ, in Lectionum numero, cum
171 Liturgia Miſſalis *Ximenii*, non vero cum Romana, concordaſſe. Hæc
ſunt argumenta, quibus demonſtrare conati ſunt Hiſpanos a viris
Apoſtolicis, Liturgiam Romanam una cum fide Chriſti accepiſſe,
quorum alia incerta, alia levia, alia ſunt, quæ in contrariam par-
tem facile deducuntur. Nunc ad eas rationes examinandas tranſeo,
quibus perſuadere volunt, Liturgiam Gotho-Hiſpanam, ſeu Mozara-
bicam ſæculo ſeptimo excogitatam fuiſſe, & a viris ſanctis Leandro,
& Iſidoro in eum, quem poſtea ordinem retinuit, digeſtam fuiſſe,
atque diſpoſitam.

XI.

An Sanctus Leander auctor habendus ſit Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ?

172 Cum circa originem Liturgiæ Hiſpanicæ duplex hactenus ſen-
tentia fuerit, alia eorum, qui tenent primævam Liturgiam
Hiſpanorum a Romana diſtinguendam non eſſe, alia, huic oppoſita,
eorum qui tenent, Hiſpanos, ab initio, ea ſacrificandi forma uſos,
quæ poſtea Mozarabica dicta eſt. Excluſa prima, quæ eſt de Litur-
gia

gia Romana, conſequens eſt ut dicamus, Liturgiam Gotho-Hiſpanam, ſive Mozarabicam, diu ante ætatem Leandri, & Iſidori uſitatam fuiſſe. Sed quia non defuerunt, nec deſunt viri eruditi, quibus perſuaſum eſt Liturgiam Mozarabicam, ſeu Gotho-Hiſpanam auctores habuiſſe S. Leandrum, aut S. Iſidorum, aut utroſque, eorum argumenta, hoc loco examinanda ſunt, ut, iis amotis, antiquitas Liturgiæ Miſſalis noſtri clarius appareat. Eſt autem animadvertendum aliquos compoſitionem Miſſalis, & Breviarii, a Liturgiæ compoſitione minime diſtinguere, & ita de Auctoribus Miſſalis, & Breviarii loqui, ac ſi iidem fuerint Liturgiæ Mozarabum conditores, cum tamen ſatis perſpicuum ſit, aliud eſſe Miſſale aliquod, aut Breviarium componere, & aliud Liturgiam condere. Quare hæc duo ita diſtinguo, ut modo de Auctoribus Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ, ſeu Mozarabicæ, agatur, poſtea vero ut ſermo ſiat de Auctoribus Breviarii, & Miſſalis Mozarabum. Primum itaque volunt S. Leandrum fuiſſe auctorem Liturgiæ hujus, quia ajunt aptiſſimus fuit S. Leander, qui Liturgiam genti Viſigothorum conderet (a), ſiquidem ejus induſtria ad fidem Catholicam revocati fuerant, & addunt S. Iſidorum ſcripſiſſe (b), Leandrum in *Eccleſiaſticis Officiis non parvo ſtudio* laboraſſe, quæ verba putant ad Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ compoſitionem alludere. Sed unde nam habuerunt, Hiſpanos Epiſcopos formam Liturgiæ novam, ob reditum Viſigothorum ad Catholicam Communionem, in ſuas Eccleſias intromittere voluiſſe? Quis unquam antiquorum de hac innovatione mentionem fecit? At ſi, ſine antiquorum auctoritate, excogita eſt, hujus novæ Liturgiæ, in gratiam gentis Gothorum, compoſitio, nonne, tanquam merum figmentum, rejici debet? Maxime cum plura ſint, nec levia argumenta, quæ perſuadent Catholicam Hiſpanorum Eccleſiam eandem retinuiſſe formam liturgicam poſt converſionem gentis Gothorum, quam antea frequentaverat. At inquiunt Liturgiæ appellationes ſupplent defectum antiquorum Scriptorum, & oſtendunt eam, in gratiam gentis Gothorum, conditam fuiſſe, nam & *Gothica* appellari ſolet, & *Gotho-Hiſpana* recte. Sed hæ appellationes apud recentiores tantummodo inveniuntur, apud Scriptores antiquos, qui ante annum ſeptingenteſimum ſcripſere, minime recurrunt. Deinde, qui pro argumento Liturgiæ ejus nomina producunt, utique norunt eam *Mozarabicam* dictam eſſe, non quidem, quia in gratiam Mozarabum compoſita fuerat, ſed quia Mozarabes ea in ſacris officiis utebantur. Eadem ratione *Gotho-Hiſpana* dicta eſt, & *Gothica*, non quia apud Gothos orta, aut apud eos, priuſquam in Hiſpaniam veniſſent, in uſu fuerat (c), ſed quia Hiſpani, & Vi-

173 174 175 176

(a) Gulielmus Cave *Hiſtoria Scriptorum Eccleſiaſticorum litteraria*, ubi de S. Leandro agit.

(b) De viris illuſtribus cap. 41.

(c) Gothos, tempore [illegible], Chriſti religionem [illegible] lib. 6.

& Viſigothi, in unam quodammodo gentem, & in unam Catholi-
cam Communionem, coaleſcentes, hanc ſacrificandi formam retinue-
runt, eamque ſolam, in omni Viſigothorum imperio, adhiberi volue-
runt, ſatis apte a Neotericis & *Gothica*, & *Gotho-Hiſpana* dicta
eſt. Sed inde male colligunt eam, in gratiam gentis Gothorum, a
S. Leandro, aut ab alio quocumque fuiſſe compoſitam. Quod autem
177 addunt S. Leandrum, Iſidoro teſte *in Eccleſiaſticis Officiis*, *non par-
vo laboraſſe ſtudio*, verum quidem eſt, ſed ad Miſſam Mozarabi-
cam, ſeu Gotho Hiſpanam nihil pertinet, ut infra oſtendam, quan-
do de auctore Miſſalis Mozarabici ſermo erit (*a*), ea enim verba
tantummodo reſpiciunt orationalem librum, quem S. Leander com-
178 poſuerat. P. Petrus Le Brun non modo aſſumit S. Leandrum Litur-
giam Gotho-Hiſpanam compoſuiſſe, ſed methodum quoque tradit,
quam, in ea componenda, ſecutus eſt (*b*). Non enim, inquit, putan-
dus eſt Leander ordinem omnino novum excogitaſſe, imo potius
magnam partem veterum rituum Eccleſiarum Hiſpaniæ retinuiſſe,
quibus, plures Orientalis Eccleſiæ conſuetudines, plures etiam Gallica-
nas inſeruit, ut Liturgiam conderet, quæ omnibus placeret. At con-
tra Honoratus a Sancta Maria opinatur S. Leandrum *novum ordinem
Liturgiæ appoſuiſſe* (*c*), cui ante eum multi Sancti Epiſcopi manus
179 adhibuerant. At ne dicamus S. Leandrum *novum ordinem*, novam-
que

lib. 2. cap. 5. prodidit, e fidelibus adultis, quos e Galatia, Ponto, & Cappadocia captivos duxerant, inter quos aliqui fuerunt Presbyteri, & Epiſcopi, qui ſanctitate morum, & miraculorum dono, multos, e barbara gente, ad rectam fidem perduxere, quibus Baptiſma contulerunt. Conventus, more Chriſtianorum, agere cœperunt, & Eccleſias conſtituerunt, in quibus Epiſcopi, Presbyteri, Diaconi, Clerus, Monachi, & plebs Chriſtiana fuerunt, atque procul dubio illis Liturgia non deſuit, nec defuere martyria. S. Hieronymus ad Lætam epiſt. [illegible] Gothorum exercitus Eccleſiarum circumferre tentoria. Gothi Fidem Catholicam, ab initio ſuſceperunt, poſtea vero, ope Valentis Auguſti, ad ſectam Arianam, [illegible] tranſierunt, qui, poſtea paulo, in Italia, & in Hiſpania, & in Gallia Gothorum regna conſtituerunt. De Theoderico ſecundo Viſigothorum Rege Sidonius Apollinaris lib. 1. epiſt. 2. ſcribit, *Antelucanos Sacerdotum ſuorum cœtus minimo comitatu expetit, grandi ſedulitate veneratur, quamquam ſi ſermo ſecretus, poſſis animadvertere, quod ſervet iſtam pro conſuetudine, potius quam pro ratione*. quænam autem fuerit Liturgia Gothorum, omnino latitat, niſi divinando, ſtatuere poteris, an Liturgiam [illegible] quam in hæreſim Arianam delapſi ſunt, & poſtea poſt, in Thracia, in Italia, in Gallia, & Hiſpania domicilium collocarunt? An Liturgia Conſtantinopolitana in Thracia? An Romana, an Mediolanenſi, in Italia? An Gallicana, & Hiſpana, in Gallia, & in Hiſpania uſi ſunt? An Oſtrogothi & Viſigothi eadem fuerit, an diverſa Liturgia? Omnia incerta, & obſcura. Haud incredibile videtur Gothos patria lingua in Sacris Officiis uſos eſſe, hinc omnino [illegible] Gal[illegible] & Hiſpaniæ [illegible], quæ hoc etiam, ob imperitiam Arrianorum, contempta erant, & deſuetudini.

(*a*) Honoratus a S. Maria animad. in uſum Crit. Tom. 3. lib. 4. diſſert. 3. art. 3. pag. 106. fatetur S. Iſidorum animadvertiſſe S. Leandrum laboraſſe Eccleſiaſticis Officiis, & *Miſſæ ceremoniis reſtaurandis*. Sed hæc ultima verba apud S. Iſidorum non leguntur.

(*b*) P. Petrus Le Brun explic. Miſſ. Tom. [illegible] diſſ. 5. art. 1. pag. 179.

(*c*) Animad. in uſum crit. Tom. 3. lib. 4. diſſ. 3. art. 3. ſect. 4. pag. 106. In hac re, inquit, *magis certe ſtudio eſt multos ſanctos Epiſcopos Liturgiæ huic operam dediſſe. S. Leandrum ei novum ordinem appoſuiſſe, atque additionibus quibuſdam ditaſſe*.

que diſpoſitionem Liturgiæ, præter allatas rationes, prohibet ſilentium
S. Iſidori, & Patrum Conciliorum tertii, & quarti Toletani. Is enim,
cui certe geſta præclara fratris ſui optime nota erant, non præter-
miſit Leandri *fide atque induſtria factum eſſe ut populi gentis Go-*
thorum, ab Ariana inſania ad fidem Catholicam reverterentur,
operaque ab eo compoſita accurate recenſet, de Liturgia tamen, ab
eo compoſita, de *novo ordine*, ab eo, veteri Liturgiæ dato, ne
verbum quidem profert, quamvis locus moneret ut, cum de con-
verſione Gothorum, Leandri induſtria perfecta, mentionem feciſſet,
de Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ auctore loqueretur, nec ambigendum vi-
detur, quin de eo mentionem feciſſet, ſi S. Leander is fuiſſet, qui
novam Liturgiam condiderat, aut veteri novum ordinem, in gra-
tiam gentis Viſigothorum tribuerat. Neque putandum eſt Patres Con- 180
cilii quarti Toletani S. Leandrum, innominatum prætermiſſuros fuiſ-
ſe, ſi eam formam Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ tribuiſſet, quam ſuis
decretis comprobarunt. Cur enim auctorem ejus Liturgiæ ſilerent,
quam ab omnibus Eccleſiis Hiſpaniæ, & Galliæ Gothicæ in poſterum
obſervari voluerunt? At nullus erat iſtiuſmodi auctor, quem lauda-
rent, ſi enim is extitiſſet, utique tempus inutiliter, tot decretis cir-
ca rem liturgicam condendis, minime triviſſent, ſed ratione qua-
dam magis expedita rem totam paucis verbis confeciſſent, præci-
piendo ut ſecundum ordinem, atque methodum a S. Leandro (aut
ab alio quocumque, ſi ullus ejuſmodi extitiſſet) traditam, res divi-
na in poſterum fieret. At illi plures Canones, queis ritus emenda-
rent, condidere, iiſque, quaſi totidem teſtibus, probarunt, Liturgiam
a S. Leandro compoſitam, nullam omnino extitiſſe. Ad conjecturas 181
vero, quibus indulget P. Le Brun, ſi quis attenderit, is profecto in-
veniet eum ſibi in eo contradicere, quod dicat Leandrum ritus plu-
res Gallicanos Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ inſeruiſſe, & in eo, quod ad-
dit (a), ordinem antiquum, quem in Liturgia Gotho-Hiſpana ob-
ſervare licet, *præcipue a priſco ritu Gallicano venire*. Si enim, quod
P. Le Brun fatetur (b), Liturgia Gallicana eadem olim fuerit atque
Hiſpana, ordo antiquus Liturgiæ Hiſpanæ non proveniebat a Litur-
gia Gallicana, ſed ipſe, Liturgia Gallicana, dicendus eſt. Nec opus
erat ut S. Leander Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ compoſitioni, ritus Gal-
licanos insereret, ſiquidem iidem erant Gotho-Hiſpani. In eo vero 182
quod ait S. Leandrum Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ ritus & conſuetudi-
nes Eccleſiæ Orientis intuliſſe, & antiquum ordinem, quem in ea
videre eſt, partim ab Eccleſiis Orientis deveniſſe (c), egregie fallitur.

(a) Explic. Miſſæ. Tom. 2. diſſ. 5. art. 3. pag. 330.

(b) Ibid. art. 4. p. 334. diſtincte ſcribit Liturgiam Gallicanam ferme integram, ſub- ſtare quoad formam, in Miſſali Ximenii, adhuc vigere.

(c) Ibid. art. 3. p. 330.

Nam ne unum quidem ritum, in tota Liturgia Gotho-Hiſpana, de-
183 monſtrare poteſt, qui Græcorum, aut Orientalium dici debeat (a).
Statim occurrit Symbolum Conſtantinopolitanum, quod *ſecundum formam Orientalium Eccleſiarum* Gotho-Hiſpani, & Mozarabes, in Miſſa recitant. Sed primo recitatio Symboli Conſtantinopolitani in Liturgiam Hiſpanam decreto Concilii tertii Toletani illata fuit, non vero a S. Leandro. Secundo Symboli in Miſſa recitatio cenſeri non
184 debet ritus proprius Eccleſiarum Orientis, quippe quæ ſpectat edicto Juſtini Junioris Auguſti, Liturgiis jam olim conſtitutis, addita fuit. Tertio ritus recitandi Symboli, in Miſſa Gotho-Hiſpana, adeo diſcrepat a recitandi modo Græcorum, & Orientalium, ut proprie Gotho-Hiſpanus ſit, nec dici debeat Græcus, aut Orientalis, neque verba illa *ſecundum formam Orientalium*, quæ in canone ſecundo Concilii tertii Toletani leguntur, referuntur ad ritum recitan-
185 di, ſed ad formam ipſam Symboli. Nam Sacerdos Gotho-Hiſpanus, juxta citatum canonem Concilii tertii Toletani (b), peracta donorum conſecratione, priuſquam dicat orationem Dominicam, elevans altum panem Sanctum, ut a populo videri poſſit, elata voce, dicit *fidem, quam corde credimus, ore autem dicamus*, & continuo populus recitat Symbolum Conſtantinopolitanum (c). At Sacerdotes Græci, & Orientales Symbolum, ante conſecrationem elementorum recitant (d), & Græci quidem primum pacem faciunt, & deinde Symbolum dicunt (e), Orientales vero primum recitant Symbolum, & deinde pacis oſculum ſibi invicem tribuunt (f). Sed nec Græci, neque Orientales aut donorum elevationem, aut ſolemnem formulam *fidem, quam corde credimus &c.* recitationi Symboli præmittere ſolent, unde apparet ritum Gotho-Hiſpanum recitandi Symboli plane alium eſſe, atque diverſum a Græcorum, & Orientalium ritibus (g). Con-
ſulto

(a) Hunc lapidem etiam P. Johannes Pinius impegit, qui, in Tractatu Hiſtorico Chronologico de Liturgia antiqua Hiſpanica cap. 4. ſect. 4. num. 83. veſtigia P. Le Brun premens, Liturgiam ſectione hac tertia Liturgiam Romano-Hiſpanam, ex Orientali compoſitam eſſe contendit.

(b) Concilium Toletanum III can. 2. *Pro reverentia ſanctiſſimæ fidei, & propter corroborandas hominum invalidas mentes, conſultu piiſſimi, ac glorioſiſſimi Domini noſtri Reccaredi Regis, ſancta conſtituit Synodus, ut per omnes Eccleſias Hiſpaniæ, & Galliciæ, ſecundum formam Orientalium Eccleſiarum, Concilii Conſtantinopolitani, hoc eſt centum quinquaginta Epiſcoporum Symbolum fidei recitetur, & priuſquam Dominica dicatur Oratio, voce clara, a populo prædicetur, quo & fides vera manifeſtum teſtimonium habeat, & ad Chriſti Corpus, & Sanguinem prælibandum pectora populorum fide purificata accedant.*

(c) Miſſale Mozarabum pag. 5. lin. 30. & pag. 225. lin. 41. & Notæ pag. 9. col. 1.

(d) Euchologium Græcorum Goarii pag. ed. Venet. 1730. & Renaudot. Liturg. Orient. Tom. 1. p. 116.

(e) Euchol. ibid.

(f) Renaudotius ibid.

(g) Erit fortaſſe, qui opponat, Græcos, & Orientales olim Symbolum in Miſſa ante orationem Dominicam recitaſſe, & ſane Johannes Biclarenſis, in Chronico, huic aſſerto aperte favet, ſcribit enim Juſtinum Juniorem, anno primo Imperii ſui, *conſtituiſſe Symbolum Conſtantinopolitanum, in omni Eccleſia Catholica cantandum a populo, priuſquam Dominica dicatur oratio.*

At

ſulto autem Hiſpani inter ſuum ritum recitandi Symbolum, & ritum Græcorum diſcrimina conſtituiſſe videntur, ne crederentur, ſuſcepta conſuetudine recitandi Symboli in Miſſa, legibus Imperatoris Græci obtemperare voluiſſe. Hinc nulla facta mentione edicti Juſtini, aperte dicunt hunc ritum Synodum ſtatuiſſe, *conſultu piiſſimi, ac glorioſiſſimi Reccaredi Regis*, & addunt rationes peculiares, cur Symbolum recitari in Miſſa præceperint, adeo illis cordi erat ne, aut dignitatem Eccleſiæ ſuæ, Liturgiam alienis ritibus interpolando, 186
aut majeſtatem Regni, violaſſe viderentur, ritum quemdam admittendo, qui Imperatoris Græci edictis antea fuerat in Oriente ſuſceptus. Præter Symbolum Conſtantinopolitanum, quod in argumentum rituum ab Orientalibus deſumptorum afferri ſolet, preces Diaconicæ, & ſolemne illud *Sancta Sanctis* in Miſſa Gotho-Hiſpana, & in Orientalium Anaphoris inveniuntur, ſed perperam inde concludunt ſanctos Epiſcopos, Leandrum Hiſpalenſem, Martinum Dumienſem, & Johannem Gerundenſem hoſce ritus, e Græcia, in Hiſpaniam attuliſſe, illi quidem Conſtantinopoli aliquandiu verſati, Græcis litteris probe imbuti fuerunt, at eam ob cauſam (nam nulla alia profertur) male (*a*) in ſuſpicionem vocantur, perinde ac ſi patriam 187
Liturgiam, alienis Græcorum ritibus, interpolaſſent. Nam preces Diaconicæ Gotho-Hiſpanorum, & numero, & ordine differunt ab iis, quas Græci, & Orientales recitant, ut minime cenſendi ſint Gotho-Hiſpani hunc ritum ab Orientalibus deſumpſiſſe. Quin potius *Officium precum* ex iis haberi debet, quæ a primis Liturgiarum conditoribus inſtituta fuerunt, nam & in Liturgiis Gallorum Mediolanenſium, Afrorum, & Hiſpanorum inveniebatur. Verba autem ſolemnia *Sancta Sanctis* in Liturgiis Gotho-Hiſpana, Conſtantinopolitana, & Orientalium diverſas actiones liturgicas conſtituunt. Nam Græci prius *Sancta Sanctis* dicunt, & deinde hoſtiam frangunt (*b*), quem morem Liturgia Alexandrina S. Marci retinet (*c*). At Gotho-Hiſpani prius panem ſanctum frangunt, & tum *Sancta Sanctis* dicunt (*d*). Præterea tam Græci, quam Orientales, quando *Sancta Sanctis* dicunt, Corpus Domini attollunt, ut a populo videatur, & adoretur

At nunc, ut ex eorum libris liturgicis apparet, nec Græci, neque Orientales, Symbolum ante orationem Dominicam, ſed, ut ſuperius monui, ante conſecrationem Elementorum, recitant. Num & eundem tot edictis Imperatoriis, in hac parte, nunquam obtemperaſſe? hoc creditu difficile eſt. Num putandum eos ritum ſuum poſtea mutaſſe? neque hoc, de tot Eccleſiis facile concedendum, maxime cum nulla appareat ratio mutandi locum Symboli. At ſi dicatur Liturgia Orientalium, hoc in loco, mutationem paſſa; tamen diſcriminaretur ritus Gotho-Hiſpanus ab Orientali, & elevatione Corporis Domini, præmiſſa Symboli recitatione, & ſolemni formula *fidem &c.*

(*a*) P. Le Brun expl. Miſſ. diſſ. 5. art. 1. pag. 278. P. Jo. Pinius in Tract. de Lit. Hiſp. cap. 1. ſect. 5.

(*b*) Euchol. Græc. pag. 66. ed. Ven. 1730.

(*c*) Renaudot. Lit. Orient. Tom. 1. pag. 161. 162.

(*d*) Miſſale Mozarab. pag. 6. lin. 90. 97. pag. 231. lin. 25. & 78. & Nota pag. 365. col. 1. & 2.

retur (*a*), at Gotho-Hiſpani, ad ea verba, Hoſtiam non elevant, ſed fragmentum Hoſtiæ, in Calicem dimittunt (*b*). Non eſt igitur cur aures patulas iis præbere debeamus, qui perſuadere nituntur Liturgiam Gotho-Hiſpanam a S. Leandro, aliiſque celeberrimis viris, Græcorum cæremoniis fuiſſe inſperſam, cum ne unum quidem ritum aſſignare queunt, quem neceſſe ſit fateri Gotho-Hiſpanos a Græcis, aut ab Orientalibus mutuatos eſſe.

XII.

An S. Iſidorus auctor fuerit Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ.

188 ALia opinio, quæ S. Iſidorum Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ auctorem agnoſcit, apud recentiores magis accepta, & pervulgata eſt (*c*). Ea duplici argumento fulcitur. Primum eſt recepta hominum perſuaſio, Liturgiæ appellatione, quæ *Iſidoriana* nominatur, confirmata. Aliud eſt, Patres Concilii quarti Toletani hanc provinciam S. Iſidoro dediſſe, ut formam Liturgiæ componeret, quam, amota varie-

189 tate rituum, Eccleſiæ omnes Hiſpaniæ, & Galliæ Gothicæ in poſterum obſervarent. At hæc etiam opinio antiquorum auctoritate caret, & meris conjecturis nititur. Neminem enim antiquorum hactenus laudare potuerunt, qui Liturgiam Gotho-Hiſpanam nominaverit *Iſidorianam*. Guitmundus Epiſcopus Averſanus, qui, anno octogeſimo ſupra milleſimum Æræ Chriſtianæ, defunctus traditur, omnium antiquiſſimus citatur, qui S. Iſidorum Miſſale quoddam Hiſpanum ſcripſiſſe dixerit (*d*), ut mirum ſit Nicolaum Antonium, virum doctum, & accuratum ſcripſiſſe (*e*), *Iſidorianum nomen*, Breviario, & Miſſali Mozarabico *ab ultima antiquitate* attributum eſſe. Neque

190 aliud, quo utuntur, argumentum, majoris momenti eſt. Vulgo quidem jactatur Concilium Toletanum quartum curam condendi novam Liturgiam S. Iſidoro impoſuiſſe: at hæc aſſertio antiquorum auctoritate minime fulcitur, de ea ſilet Concilium Toletanum quartum, quod, ſi id muneris S. Iſidoro tribuiſſet, canonem de ea re, ut fieri ſolet, utique conſtituiſſet. Canon autem ejuſmodi nullus extat. Braulio quoque, & Hildefonſus, qui de operibus S. Iſidori ſcripſerunt, de cura condendæ Liturgiæ, illi impoſita, &, de conſcripta ab eo Litur-

(*a*) Buchol. Græc. pag. 65. Renaudot. Lit. Or. Tom. [illegible] pag. & 165. Tom. [illegible] pag. 191.

(*b*) Miſſale Mozarabum p. 6. & pag. 31.

(*c*) Card. Baronius in Annal. ad an. 633. Mabillon. de Litur. Gallic. lib. 1. cap. [illegible] Nicolaus Antonius Bibl. vet. Hiſp. [illegible] Joannes Mariana de rebus Hiſpaniæ lib. [illegible] & alii Auctores Hiſpani, bene multi, quos omnes nominatim recenſere nimis longum foret, quorum plerique Auctorem Liturgiæ, ab Auctore Miſſalis Mozarabici, non diſtinguunt.

(*d*) Guitmundus *de Corporis, & Sanguinis Chriſti, in Euchariſtia, veritate*, ubi de Miſſali Hiſpano, non autem de Liturgia, loquitur.

(*e*) Bibliothec. vet. Hiſp. lib. 5. cap. [illegible] pag. 169.

Liturgia, mentionem facere debuiſſent, de utraque tamen altum ſi- 191
luerunt. Neque cauſa erat cur Patres Concilii quarti Toletani munus
componendæ novam Liturgiæ formam S. Iſidoro, ulli ve committe-
rent. Illis ſane maxime cordi erat ut una, & eadem forma celebran-
di myſteria, & Eccleſiaſtica obeundi officia, in omni Viſigothorum
Regno æqualiter obſervaretur, eamque introduxerunt, quam poſtea
Eccleſia Gotho-Hiſpana conſtanter retinuit. Sed forma liturgica nova
non erat, neque Eccleſiis Hiſpaniæ, & Galliæ ignota, ſed ea ipſa,
cui, immemorabili conſuetudine, aſſueverant. Cum igitur Patres To-
letani id unum aſſequi vellent, ut antiquum Hiſpanorum ordinem,
ſublatis innovationibus, omnes Eccleſiæ Regni Viſigothorum retine-
rent, nulla illis cauſa ſupererat cur Provinciam S. Iſidoro imponee-
rent novum aliquem rituum, & cæremoniarum ordinem componen-
di. Præterea, ſatis manifeſtum eſt Liturgiam illam, quam S. Iſido- 192
rus, in libris ſuis *de Eccleſiaſticis Officiis*, illuſtrat, & explicat,
non aliam quam Gotho-Hiſpanam eſſe, illam ſcilicet quam Conci-
lium Toletanum quartum ſua auctoritate confirmavit, & ſtabilivit,
& etiam ſatis certo conſtat S. Iſidorum libros *de Eccleſiaſticis Offi-
ciis* ſcripſiſſe antequam Concilium Toletanum quartum celebraretur,
eos enim libros Fulgentio Aſtigitano Epiſcopo, fratri ſuo, inſcripſe-
rat, qui, prius quam Concilium hoc conveniret, pie obierat, Sedem-
que Abentio ceſſerat, uti ex ſubſcriptionibus Epiſcoporum apparet.
Jam vero planum eſt Patres hujus Concilii non demandaſſe S. Iſido-
ro curam componendi Liturgiam, quam optime noverant, diu antea
compoſitam fuiſſe, & uſu frequentatam, neque credibile eſt, ut
Caſſander, ad Pamelium ſcribens, animadverterat, S. Iſidorum, li-
bris ſuis *de Officiis Eccleſiaſticis*, eam explicaſſe, & illuſtraſſe Litur-
giam quam ipſe condiderat. Demum S. Iſidorus, in brevi prologo, 193
quem libris de Officiis Eccleſiaſticis præmiſit, profeſſus dicturum ſe,
quibus auctoribus *orta fuerint ea*, quæ *in Officiis Eccleſiaſticis* ce-
lebrantur, non ſemetipſum, non Leandrum, nec alios Liturgiæ Go-
tho-Hiſpanæ auctores agnoſcit, quam Scripturam Sacram, Apoſtolo-
rum traditionem, eorum nimirum, qui in Hiſpania Eccleſias conſti-
tuerunt, & Eccleſiæ conſuetudinem. Nihil igitur auctoritatis hiſce opi- 194
nionibus tribuendum eſt, quæ S. Leandrum, aut S. Iſidorum Litur-
giæ Gotho-Hiſpanæ auctores, & conditores prædicant. Sunt enim me-
ra recentiorum figmenta, poſt decimum, & undecimum ſæculum,
nullo certo auctore, orta, ab iis deinde propagata, qui ritus patrios,
celeberrimis SS. Leandri, & Iſidori nominibus. Tanquam ſcuto quo-
dam, contra impugnatores protegere, atque tutari nitebantur. At, 195
inquiunt, ſaltem concedendum eſt, datam fuiſſe S. Iſidoro curam
expurgandi veterem Liturgiam ab innovationibus, quæ, Epiſcoporum
incuria, in eam irrepſerant, eamque ob cauſam Liturgiam Gotho-
Hiſpa-

Hiſpanam, haud immerito, *Iſidorianam* eſſe appellatam. Equidem opinor, non modo in iis, quæ ad Liturgiam pertinent, ſed in cæteris quoque, hujus Concilii, canonibus condendis, præcipuas partes S. Iſidori fuiſſe; is enim Synodo præfuit, & magnæ doctrinæ, & ſanctitatis fama vigebat; nihilominus, cum Liturgia Gotho-Hiſpana, apud antiquos Scriptores *Iſidoriana* non appelletur, & Canones omnes Concilii quarti Toletani communi Patrum nomine editi ſint, emendatio Liturgiæ videtur potius toti Concilio, quam S. Iſidoro, tribuenda.

XIII.

An Liturgia Gotho-Hiſpana, ab Apoſtolorum ævo ad excidium Regni Viſigothorum, in Hiſpania conſtanter obtinuerit?

196 JAM vero Liturgiam, quam Concilii quarti Toletani Patres emendarunt, & ſolam, ab omnibus, in Miſſarum celebratione, & in matutinis veſpertiniſque precibus, aliiſque Eccleſiaſticis Officiis adhiberi voluerunt, eam eſſe, quam, ab Apoſtolis ſuis acceptam, Hiſpana Catholicorum Eccleſia, perenni uſu retinuerat, præter hactenus dicta, plura ſunt quæ perſuadent. Nam in decretis hujus Concilii, quæ circa Liturgiæ conſtitutionem verſantur, hæ voces, *nonnulli*, *quidam*, aliæque ſimiles, frequenter recurrunt, quæ, haud obſcure, indicant abuſus, & innovationes, quæ emendantur, fuiſſe paucorum, ritus vero, & cæremonias, quæ conſtituuntur, & communi Patrum voce approbantur, a maxima Eccleſiarum parte, antea fuiſſe, longo uſu receptas, & confirmatas. Sic exempli cauſa canon ſeptimus habet, *comperimus, quod per* NONNULLAS *Eccleſias, in die ſextæ feriæ paſſionis Dominicæ, clauſis Baſilicarum foribus, nec celebratur Officium, nec Paſſio Domini populis prædicatur*. Tum communi omnium nomine præcipitur, ut, die Veneris Sancto, fiat officium, myſterium Crucis prædicetur, & criminum Indulgentia, clara voce, ab omni populo poſtuletur. Sic canon nonus habet, *lucerna, & cereus in pervigiliis Paſchæ apud* QUASDAM *Eccleſias non benedicuntur, &c.* præcipitur deinde ut quotannis lucerna, & cereus benedicantur. Sic canone duodecimo, *in* QUIBUSDAM *quoque Hiſpaniæ Eccleſiis Laudes poſt Apoſtolum decantantur, priuſquam Evangelium prædicetur, &c.* & præcipiunt ut *Laudes* poſt lectum Evangelium cantentur. Hæ voces, cum admodum frequenter, in hiſce decretis recurrant, oſtendunt, quod ajebam, ritus quos Patres approbarunt nec recentes, neque ignotos fuiſſe, ſed jam antea paſſim receptos, abuſus vero paucos admiſiſſe, ut qui *nonnulli*, & *quidam* dici po-
197 tuerint. Neque prætermittendum videtur, in tot decretis, quæ de rebus liturgicis Concilia Hiſpana edidere, ne unum quidem inveniri, quo

quo aut numerus, aut ordo conſtituitur illarum ſeptem ſolemnium orationum, quibus Liturgia Gotho-Hiſpana maxime conſtat, & ab aliis ſecernitur, cujus rei non alia ratio apparet, quam quia hæc præcipua, & maxima pars Liturgiæ, conſtanti uſu, in omnibus Hiſpaniæ Eccleſiis, eodem ordine, ſemper celebrata fuit. Si enim in hanc partem varietas aliqua, aut abuſus irrepſiſſet, procul dubio Epiſcopi, in Synodis, remedium ſtatim adhibuiſſent, quemadmodum a Concilii quarti Toletani Patribus factum eſt, qui canone decimo, inſignem paucorum abuſum caſtigarunt, a quibus, oratio Dominica, diebus dumtaxat Dominicis recitabatur, contra quos decrevit Synodus, ut *quiſquis Sacerdotum, vel ſubjacentium Clericorum, hanc orationem Dominicam quotidie, aut in publico, aut in privato officio præterierit, propter ſuperbiam Judicatus, ordinis ſui honore* 198
mulctetur. Præterea Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ multa, & inſignia occurrunt veſtigia tam in Conciliis Hiſpanis, quam in Scriptoribus, & maxime in Breviario, & in Miſſali noſtro, & in Orationali Gothico *Blanchinii*, ut minime dubitandum ſit, quin hæc ea ſit Liturgia, cui a ſuſcepta fide Chriſtiana, Hiſpani conſtanter adhæſerint. Et ut a Concilio quarto Toletano incipiam, in eo (*a*) mentio fit ſolemnis formulæ *erigite vos*, qua Diaconus populum monebat, ut erecti orarent, eandemque Miſſale *Ximenii* retinuit. Canone IX fit men- 199
tio de lucerna, & cereo paſchali, qui, juxta vetuſtam Hiſpaniæ conſuetudinem (*b*), in vigiliis paſchalibus ſolemniter benedicuntur. Canone XI agunt de *Alleluja* canendo, quem ritum apud Hiſpanos vetuſtum eſſe teſtatur S. Iſidorus (*c*). Canone XIII agitur de Miſſis, 200
de precibus, de Hymnis, de Orationibus, ſeu de manuum Impoſitionibus, quæ inquiunt, ut fierent *admonet, atque hortatur Timotheum Apoſtolus*, quibus verbis, auctorem ſuæ Liturgiæ agnoſcunt Paulum Apoſtolum. Concilium Toletanum III, anno 589, in minori 201
doxologia *Gloria, & honor*, vetuſto Hiſpanorum ritu, dicendum eſſe indicavit (*d*). Canone ſecundo decrevit, ut ante orationem Dominicam, Symbolum Conſtantinopolitanum recitetur. Canone XI meminit de Impoſitione manuum ſuper pœnitentes, &, canone XXIII, de feſtivitatibus Sanctorum, egit. Concilium ſecundum Braccarenſe, 202
anno 572. Canone primo, mandavit ut catechumeni Symbolum fidei, per dies viginti ante Paſcha doceantur, quo etiam tempore *ad purgationem exorciſmi* eos concurrere juſſit, eamque conſuetudinem vetuſtam

(*a*) Can. 4. *Rurſus dicat Archidiaconus erigite vos, & confeſtim omnes ſurgant.*

(*b*) De hac conſuetudine teſtis eſt Prudentius in Hymno quinto cathemerinon.

(*c*) De Eccleſ. Offic. lib. 1 cap 13

(*d*) Anathematiſmo 14. habet Si quis non *dixerit* gloria & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto *anathema ſit*, formam integram Gotho-Hiſpanam minoris doxologiæ Concilium Toletanum IV canone 15 tradidit. *Gloria, & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, in ſæcula ſæculorum. Amen.*

203 tuſtam fuiſſe docet (a). Concilium primum Braccarenſe, anno 561, Capitulo tertio formam tradidit, qua Sacerdos populum ſalutat, & qua populus reſpondere debet (b), præcepitque, ut eadem ſalutandi formula Epiſcopi, & Presbiteri utantur. Idem Concilium capitulo XVI, XVII, & XXI, de commemoratione defunctorum, quæ in oratione *poſt nomina*, & dum diptycha recitantur, fit, & de cantu
204 pſalmorum, in funeribus adhibendo, meminit. Concilium Valentinum, anno 646, capit. I. conſtituit, ut in ordine lectionum, legeretur Evangelium poſt Apoſtolum, & ut catechumenis permittatur intereſſe concioni Sacerdotis, qui mos poſtea invaluit, cum antea diverſa fuerit
205 diſciplinæ ratio. Concilium Barcinonenſe anno 540, conſtituit (c) ut pſalmus quinquageſimus ante Canticum dicatur, & ut Benedictio in matutinis precibus tribuatur fidelibus (d), quæ ii ægre intelligent, quibus Breviarium Mozarabum *Ximenes*, & ratio perſolvendi Divini Officia apud Gotho-Hiſpanos ignota ſunt. Eodem quoque ſpectat canon trigeſimus Concilii Agathenſis, nam antiquitus curſus Gallicanus idem ferme erat qui Gotho-Hiſpanus, ad quem etiam pertinet canon decimus Concilii Gerundenſis, anno 517 celebrati, quo præcipitur, ut oratio Dominica, in matutinis, & veſpertinis precibus, quotidie
206 dicatur. Concilium Tarraconenſe, anno 516, cap. IV. Liturgiam Hiſpanam *ſtatuta Deo ſolemnia* appellavit, utpote quæ ſtatuto numero, & certo ordine diſpoſitarum lectionum Scripturæ, Orationum, Hymnorum, Precum, & Antiphonarum conſtabat. Concilium Toletanum primum, anno 400 canone primo, & quarto, indicat Hiſpanos in Miſſa tres, aut plures Lectiones recitaſſe, & canone quinto, Miſſam quotidie celebrari ſolitum fuiſſe, & canone nono Officium Eccleſiaſticum celebrare, *Antiphonas facere* dixit, quia, uti modo Mozarabum officium, ita tunc Hiſpanorum curſus Eccleſiaſticus ex Antiphonis, cum
207 ſuis orationibus, præcipue conſtabat. Concilium Cæſarauguſtanum primum, anno 380, canone quarto, de Adventu Domini agit, quem in Hiſpania feſtive celebrabant (e). Concilium Illiberitanum, anno 305, prohi-

(a) Conc. Bracar. II. can. 1. *Epiſcopi debent hoc modo omnibus præcipere, ut, ſicut antiqui canones jubent, ante dies viginti baptiſmi, ad purificationem exorciſmi, catechumeni currant, in quibus viginti diebus, omnino catechumeni Symbolum, quod eſt*, Credo in unum Deum Patrem omnipotentem *ſpecialiter doceantur*. In orationali Gothico, dies viginti, qui Dominicam paſchalem præcedunt, *de Traditione* appellantur, quibus diebus, Symbolum privatim tradebatur catechumenis competentibus.

(b) Forma ſalutandi, uti modo in Concilio Bracarenſi primo, can. 1. legitur, ea eſt, *Dominus ſit vobiſcum*, reſpondendi *vero*, *Et cum Spiritu tuo*. De hac nulla eſt difficultas, et cum Miſſale Mozarabum conſtanter habeat, *Dominus ſit* SEMPER *vobiſcum*, & Gallis olim eadem forma uſa fuit, quemadmodum ex S. Germano habemus, aut dicendum illud SEMPER, in textu Concilii deſiderari, aut in formula ſalutandi, aliquam varietatem olim extitiſſe.

(c) Can. 1.

(d) Ibid. can. 2.

(e) Concilium Cæſaraug. can. IV *viginti & uno die, a* XVI *Kal. Januarii, uſque ad diem Epiphaniæ, quæ eſt* VIII *Idus Januarii, continuis diebus, nulli liceat de Eccleſia ſe abſentare, nec latere in domibus, nec* nudis

prohibet, canone vigeſimonono, ne Energumeni nomen, ad altare, cum oblatione recitetur, quo indicat nomina ad altare olim in Hiſpania recitata fuiſſe, quem morem adhuc, ritu proprio, Mozarabes retinuerunt. Et canone quadrageſimo, octavo prohibet ne Sacerdotes pedes lavent recenter baptizatorum, erat enim mos vetuſtiſſimus Hiſpaniæ, & Galliæ, lavare pedes Neophitorum e ſacro lavacro egredientium, qui ritus hoc canone non prohibetur, ſed tantummodo, ne Sacerdotes, hoc eſt ne Epiſcopi, lavent pedes Neophitorum interdicitur, non vero, ne a Presbiteris, Levitiſque laventur (a). Alia plura veſtigia Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ in Conciliis Hiſpanis recurrunt, ſed ea prætereo ne eadem ſæpius repetantur. Alia vero ejuſdem Liturgiæ veſtigia in Miſſali, & in Breviario Mozarabum, atque in orationali Gothico inveniuntur, quibus & horum librorum antiquitas, & Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ perpetuus in Hiſpania uſus comprobantur, 108
& primum omnium occurrit *Illatio* Miſſæ Natalis Domini, *vere dignum ... quia poſt multa tempora, in hac die,* ANTE NON MULTA TEMPORA. *nobis natus eſt Chriſtus Jeſus Unigenitus tuus ...* quæ verba vetuſtiſſimam antiquitatem præ ſe ferre videntur, nec quidquam prohibet quominus a primis Liturgiæ conditoribus, ævo Apoſtolico, ſcripta fuerint, quibus *non ante multa tempora* Chriſtus natus dici potuit. Occurrunt in Miſſali, & in Breviario Mozarabum 109
orationes, quæ conſcriptæ apparent, quando cultus profanorum numinum adhuc vigebat, cum cruentis ſacrificiis, & omni apparatu inſanæ ſuperſtitionis (b), magnam quoque antiquitatem ſapit oratio

h *Miſ-*

nullis pedibus incedere, ſed concurrere ad Eccleſiam, qui non obſervaverit, anathema ſit. Ab univerſis Epiſcopis dictum eſt anathema ſit. Eſt hæc antiquiſſima memoria, quæ extat, ſolemnitatis Adventus Domini, quæ, ut videtur, ante [illegible] [illegible]. Deinde Gotho-Hiſpani ejus [illegible] ad feſtum S. Aciſcli [illegible]. *Miſſale Mozarab.* pag. [illegible] *& ſeq.*

(a) Mediolanenſes quoque ſolebant pedes Neophitorum lavare, ut S. Ambroſius in libro de myſteriis cap. 6, & de Sacramentis lib. 3 cap. 1 indicat. Uſus Romanæ Eccleſiæ contra tunc erat, ut auctor de Sacramentis lib. 3 cap. 1 teſtatur.

(b) In Miſſal. Mozar. pag. [illegible] lin. [illegible] eſt *Illatio* Miſſæ Dominicæ ſecundæ poſt octavas Epiphaniæ [illegible], Miſſa [illegible] ſacrificium Eucharisticum cum cruentis ſacrificiis [illegible], *non [illegible] [illegible], non [illegible] [illegible], ſub illa morte [illegible], non [illegible] eſt ſanguine, non [illegible], ſed [illegible], atque [illegible] eſt hoſtia, ut [illegible] cruenta ſit, non [illegible] ſumatur.* Eadem comparatio inſtituitur, in oratione *poſt Sanctus*, Miſſæ Dominicæ, pro Adventu S. Johannis Baptiſtæ Miſſ. Mozar. pag. [illegible] lin. [illegible]. *Non enim [illegible], [illegible] Tauro [illegible], aut [illegible] de gregibus [illegible] [illegible], quam verus Dominus & Sacerdos [illegible]* [illegible], aperte [illegible] Oratio, ſive Capitulum, quod ſub ſexta laudum, præmittitur orationi Dominicæ, die prima Jejuniorum Kalendarum Januar. In Breviario Mozar. pag. [illegible] lin. [illegible]. *Dilectiſſimi fratres, qui [illegible] [illegible], [illegible] Dominum [illegible], [illegible], & [illegible] [illegible] reſpondeat. [illegible] [illegible], aut [illegible] [illegible], [illegible] ad [illegible] ab [illegible].* Eodem ſpectat oratio quæ, hac die, ad primam in Breviar. Mozarab. pag. [illegible] lin. [illegible] legitur. *Domine, [illegible] Majeſtatis tuæ, de Eccleſia tua, ſimulacra [illegible], & ve-*

rum

Miſſa, quæ Dominica quarta poſt Paſcha recitatur, ſcripta cum, præ multitudine paganorum, fideles pauci eſſent, Crux Chriſti populo deriſioni foret, & perſecutio imminens metueretur (a). Acta
210 Sanctorum Fructuoſi, Augurii, & Eulogii, qui Tarracone, anno 259, in perſecutione Valeriani & Gallieni, paſſi ſunt, antiqua quædam veſtigia Liturgiæ Hiſpanæ, exhibent (b). Nam, præter vetuſtam Hiſpanorum conſuetudinem jejunandi feria quarta, & ſexta, referunt etiam, S. Fructuoſum Epiſcopum, cum ad Amphitheatrum comburendus duceretur, cuidam, a quo rogabatur ut ſui memor foret, reſpondiſſe *in mente me habere neceſſe eſt Eccleſiam Catholicam ab Oriente, uſque in Occidentem diffuſam*, quo reſponſo, quod S. Auguſtinus magnifice laudat (c), Martyr aperte alludebat ad formulam ſolemnem Diaconicarum precum, *Eccleſiam Catholicam, in orationibus, in mente habeamus &c.* quæ adhuc in Miſſa Mozarabica dicitur (d), & circa medium tertii ſæculi in Miſſa Hiſpana dicebatur, unde inferre licet hujuſce preces, rata & præſcripta forma,
215 antea, in Eccleſiis recitari conſueviſſe (e). In Breviario Mozarabum dies

[illegible] ad [illegible] ſui cognitionem habet corda convertat. [illegible] autem [illegible], eo tempore, in [illegible] videntur [illegible] Sacrificio [illegible] habent, & [illegible] fidelium (de quibus [illegible] Tertullianus [illegible]) [illegible] ad Eccleſiam veniebant [illegible].

(a) Miſſ. Mozarab. pag. [illegible] in Offerenda [illegible] *dilecti ſumus fratres, pauci [illegible] Dei omnipotentis [illegible] de morte Chriſti coram populis erubeſcere, ſed de glorioſa ejus [illegible] Dominus [illegible]* [illegible].

(b) Acta Sanctorum Fructuoſi, Augurii, & Eulogii, apud D. Theod. Ruinart, inter Acta Martyrum ſincera & ſelecta pag. [illegible] ed. Pariſien.

(c) In Sermone [illegible] de Sanctis.

(d) Miſſ. Mozarab. pag. [illegible]

(e) Non ignoro virum eruditum Euſebium Renaudotium, in diſſertatione præmiſſa Tomo I. ſuæ collectionis Liturgiarum Orientalium cap. [illegible] & [illegible] Liturgiam ſcriptam [illegible] quas [illegible] P. Petrus Le Brun [illegible] P. Joſ. [illegible] Franc. Hiſt. Chron. de antiq. Lit. [illegible] ſolemnes formulas habuiſſe [illegible] Euchariſtiam, & Sacramenta [illegible] Attamen eorum nihil ſcripto [illegible] ſed tum omnem Liturgiam [illegible] Epiſcoporum Presbyterorum Miniſtrorumque memoriæ [illegible] ſola traditione [illegible] Nam præter [illegible] etiam [illegible] expedite & ordinate in ſuo libro recitaſſe, quoties aut Baptiſmus ſolemniter, aut Euchariſtia celebranda erat. Cumque hæc monſtra, devoranda proponunt, ſententiam ſuam, nullis auctoritatibus, & argumentis plane debilibus confirmant.

die tertia ſeptimorum Kalendarum Januarii, poſt Antiphonam primam, *ad primum* extat oratio, quæ compoſita fuit, quando pagani, quorum pauci antea aures veritati præbuerunt, frequentes ad Eccleſiam confluebant (*a*), quemadmodum tempore Conſtantini Magni, filiorumque ejus contigit. Neque diu poſt ea compoſitæ videntur orationes illæ Orationalis Gothici, & Breviarii Mozarabum (*b*), & *officium ad* quod in Miſſali canitur die Epiphaniæ, quibus mentio fit Baptiſmatis ſolemniter eo die collati (*c*), quam conſuetudinem Siricius Papa ſuſtulit, decretali ſua epiſtola ad Hymerium Tarraconenſem data. Exeunte ſæculo quarto Prudentius Hymnum ſcripſit (qui, in libro cathemerinon, quintus legitur) in laudem luminis paſchalis, quod 213
annis ſingulis, juxta morem vetuſtum Eccleſiarum Hiſpaniæ, ſolemniter accendebatur. Hunc autem Hymnum Prudentium non panxiſſe in laudem lucernarii quod, in Eccleſiis, ad preces veſpertinas accendebatur, ut alii volunt (*d*), neque ad commendandam quotidianam lucernarum accenſionem in privatis Chriſtianorum ædibus, ut Nicolao Heinſio placuit (*e*), contextus Hymni abunde comprobat, ſatis aperte indicans, eum ſcriptum fuiſſe in laudem lucernæ, quæ accendebatur, non ſingulis diebus, ſed vigiliis quibuſdam ſolemnioribus,

(*a*) Pag. 103. lin. 17. *Deinde qui et ſuper omnes gentes* [illegible] *quæ erat* [illegible] [illegible] *plena,* &c. [illegible] Gothic. [illegible]

(*b*) In Orat. [illegible] Gothic. pag. [illegible] & [illegible] mentionem faciunt de Bapt. [illegible] die Epiphaniæ [illegible] Mozarabum pag. [illegible] *Deus* [illegible] *ſit effectus eam* [illegible] *aquas purgamur* [illegible] *& per lavacrum* [illegible] & in Miſſ. [illegible] Mozarabum pag. [illegible] *Chriſto baptiſmatis* [illegible] &c.

(*c*) [illegible] Himerius Tarraconenſis Epiſcopus ad [illegible] Damaſum Papam ſcribens, inter [illegible], conqueritur de [illegible] Baptiſmum die Epiphaniæ [illegible] diebus [illegible]. Huic epiſtolæ reſpondit [illegible] Papa, & [illegible] Gerundenſis, tamen poſt epiſtolam decretalem [illegible] Liturgicon [illegible] Orationum, & Miſſæ conſuetudinem [illegible] laudaſſe.

(*d*) Inter eos, qui putarunt hunc Hymnum Prudentii de lucernario quotidiano ſcriptum fuiſſe, eſt Hugo Menardus in concord. Regul. lib. [illegible] ſect. [illegible] cui ſubſcribit Mabillonius de Liturg. Gallic. [illegible] hæc duplici ratione [illegible]. Prima eſt libri Titulus, qui ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ inſcribitur, hoc eſt de iis, quæ per diem, ſive quæ quotidie fiunt. Talis non eſt accenſio Luminis Paſchalis. At Hymni non correſpondent libri titulo. Nam ex duodecim Hymnis, quibus liber conſtat [illegible] ſpectant ad eas actiones, quæ quotidie redeunt. Sic ex titulo [illegible] Nec [illegible] ordine, quem Hymni in libro, occupant. Quæ eſt ſecunda ratio. Nam ordo [illegible] pendet, quorum [illegible] quod Hymnus, *ad incenſum lucernæ* [illegible] occupat [illegible] Quandoque [illegible] eſt de Nativitate Chriſti [illegible] de qua eſt Hymnus [illegible], tum de Epiphania, de qua eſt Hymnus [illegible] [illegible] de quibus eſt Hymnus [illegible], & demum de Lumine Paſchali, de quo eſt Hymnus V.

(*e*) In notis ad Prudentium, [illegible] ratio eſt, quod, inquit, ritus ſolemniter accendendi Luminis Paſchalis poſt ætatem Prudentii exortus eſt, ſed [illegible] Nam & Auguſtinus, qui ætate Prudentii vixit. In libro de *Civit. Dei* lib. [illegible] cap. [illegible] Moſer [illegible] *Laudem cerei paſchalis* verſibus ſcripſiſſe.

ribus, quibus, poſt noctem inſomnem, Euchariſtia celebrabatur, ita enim habet *nos feſtis trahimus per pia gaudia, noctem Conciliis, votaque proſpera, certatim vigili congerimus prece, extructoque agimus liba ſacrario*. Has autem vigilias paſcales fuiſſe Hymnus pariter docet, nam nocte illa celebrabantur,

qua redit Deus ſtagnis,
Ad ſuperos, ex Acherontiacis; & qua
Marcent ſupplicibus tartara, mitibus,
Exultatque ſui carceris otio
Umbrarum populus liber ab ignibus.

Quæ vigiliis paſchalibus unice competunt. Nam, ut nonnullorum antiquorum ferebat opinio, damnati, apud Inferos, pœnis vacabant, ea nocte, qua ſingulis annis Chriſti Reſurrectio celebrabatur. Non eſt igitur cur a recepta antiquorum ſententia recedamus, quæ tenet Prudentium ſcripſiſſe hunc Hymnum in laudem Paſchalis luminis. Circa
213 finem quarti ſæculi (*a*) Aſterius Epiſcopus Toletanus, corpora martyrum Complutenſium, Juſti, & Paſtoris detexit, illis Baſilicam erexit,
214 & Miſſam eorum, quæ in Miſſali Mozarabum legitur, compoſuit. Ineunte ſæculo quinto, ingens Barbarorum colluvies, depopulata Gallia, Hiſpaniam inundavit. Sacra, prophanaque peſumdedit, & primum cum Hiſpanis, & cum milite Romano, deinde inter ſe pugnando, ſanguine, & cædibus cuncta replevere. De malis, quæ ab iis, hoc tempore, Hiſpani, maxime Catholici (plerique enim Barbarorum erant Arriani, multi quoque Pagani) perpeſſi ſunt. Frequenter mentio recurrit in orationibus Miſſalis, & Breviarii Mozarabum, & orationalis Gothici, quæ apparent tum conſcriptas fuiſſe,
215 dum hæc in Hiſpania gererentur (*b*). Circa hæc tempora Miſſa S. Martini

(*a*) Vide notas p. 96. col. 1.

(*b*) De his plura occurrunt in Miſſa S. Clementis Papæ, & Martyris. Miſſ. Mozar. p. 11. & ſeq. puta in oratione ubi legimus *nobis miſeris parcens mereamur, repulſis adverſariis tibi Domine deſervire*. Et in oratione ad pacem *clementes, & mitiſſime Deus ut . . . ſalvare* [illegible] *reliqua Chriſtianorum, qui verum pactum, neceſſe pro* [illegible] *duriſſima, & ſeaſonale,* [illegible] *ſub* [illegible] *jugum idem ſervi atque* [illegible] proditum, quemadmodum etiam a Lucretio [illegible] ſcripitur. Et in oratione præmiſſa oratione Dominicæ *clementes, & immenſe, & admirabilis Deus* [illegible] *libera nos de aquis multis, & de manu filiorum alienorum, ut qui per te renati ſumus ex aqua, & Spiritu Sancto, non patiamur ab Ethnicis, &* [illegible] *a ſeculo propoſito, ſed* [illegible] *ſagittas* [illegible] *gladios* [illegible] *conſcientiæ,* [illegible] *propter nomen* [illegible] *Dominicæ tertiæ poſt Paſcha* Miſſ. Mozar. p. 199. [illegible] & orationale Gothicum p. 85. [illegible] *Emitte manum tuam Domine, & libera nos de manu filiorum alienorum*. Et ibidem p. 85. [illegible] quæ etiam habetur in Breviario Mozarabum, *Deus . . . remotis jam tandem miſeriarum* [illegible] *ut glorio*-

tini Turonenſis, quæ in Miſſali noſtro extat, videtur compoſita.
Nam in oratione *poſt nomina* hæc habet *hunc virum, quem, cæ-
lestis admirandum, Martyribus adgregandum*, ÆTATIS NOSTRÆ
TEMPORA PROTULERUNT *jubeas auxilium noſtris ferre tempori-
bus* (a). Quæ ſcripta videntur, quando virtutum S. Martini recens
erat memoria, & eorum, qui virum admirabilem de facie noverant,
ſaltem aliqui adhuc vivebant. Unde conjicere licet hanc Miſſam,
triginta, aut quadraginta annis, poſt mortem S. Martini, compoſi-
tam fuiſſe. P. Petrus le Brun opinatur hanc Miſſam non niſi poſt an- 216
num quingenteſimum ſexageſimum eſſe conſcriptam (b), ſcilicet poſt-
quam Suevi ad Catholicam Communionem redierunt. Tum enim opi-
natur cultum S. Martini Hiſpanos ſuſcepiſſe. At quis unquam diceret
eum hominem *ætatis noſtræ tempora protuliſſe*, quem ante annos
centum, & ſexaginta mortuum eſſe conſtaret? Præterea, etſi venera-
tio S. Martini plurimum apud Hiſpanos aucta ſit poſt Suevorum re-
ditum ad Catholicam Communionem, tamen diu antea S. Martinus
in Hiſpania colebatur, uti a S. Gregorio Turonenſi docemur (c). 217
Mabillonius, qui contendit Liturgiam Mozarabicam, hoc eſt, Gotho-
Hiſpanam, minus antiquam eſſe quam Gallicanam (d), contra hunc
locum Miſſæ S. Martini, duo opponit. Primum, inquit, illud *æta-
tis noſtræ* poſſe protrahi *longius quam ad unum ſæculum*. Fateor, ſi
ſermo foret de longævis illis hominibus, qui ante diluvium vixerunt.
Sed quoniam tempore S. Martini hominum vita non fuit diuturnior,
quam modo eſt, ea quæ ante annos centum acciderunt, non *ætate no-
ſtra*, ſed Patrum, aut Avorum ætate geſta dicebantur, quemadmodum 218
modo dicuntur. Deinde opponit, *verba illa* ætatis noſtræ *ex anti-
quiori Liturgia deſumpta fuiſſe*. Si vir eruditus nomine *Liturgiæ*
intelligat Miſſale aliquod, aut Sacramentarium, non repugno. Pla-
num enim eſt pleraſque Miſſas, quæ modo in Miſſali Mozarabico
habentur ex antiquiori aliquo Miſſali Gotho-Hiſpano fuiſſe depromp-
tas. Sed Miſſale illud ejuſdem erat ritus, cujus eſt Miſſa S. Marti-
ni, ſcilicet Hiſpanici, atque adeo Miſſa S. Martini, quamvis olim
in antiquiori Miſſali deſcripta fuerit, in argumentum antiquitatis ri-
tus Hiſpani recte adducitur. Sin, nomine *Liturgiæ* ritum ab Hiſpa-
no Ordine diverſum intelligat, illi non aſſentior, eique Miſſa S. Mar-
tini opponitur, quæ ubique ritum Gotho-Hiſpanum repræſentat, &
argumenta, haſtenus prolata, fidem faciunt, Liturgiam Gotho-Hi-
ſpanam,

melique noſtræ [illegible] *gloria verbi tui* [illegible] P[illegible] ejuſ-
modi in Ordine [illegible] & M[illegible] occurrunt.
Q[illegible] ad Loca [illegible],
in quæ Hiſpani ſe recip[illegible]bant, dum Barba-
ri omnem agrum depopularentur.

(a) Am. Bona rer. liturg. lib. 1. cap. 11.
[illegible] in hoc loco Miſſæ S. Martini ſatis
animadvertit Liturgiam Mozarabicam æta-
tem S. Iſidori longe ſuperare.

(b) Expl. c. Miſſ. Tom. [illegible] pag. [illegible]

(c) De Virt. S. Martini lib. [illegible] cap. [illegible]

(d) De Liturgia Gallicana lib. 1. cap. [illegible]
num. 10.

219 ſpanam, ante annum Chriſti quadringenteſimum, in Hiſpania obtinuiſſe. Ad ſæculum quintum referri poteſt Miſſa Dominicæ quintæ poſt Paſcha, quamvis valde probabile ſit ante annum quadringenteſimum ſcriptam fuiſſe. Ejus enim *Inlatio* (a) haud obſcure alludit ad opinionem illam, quam Miſſale Gallicanum vetus (b), & Miſſale Gallo-Gothicum (c) aperte tradunt, & antiquorum non pauci tenuerunt (d). Moriente Chriſto Domino non modo animam humanam, ſed verbum quoque divinum, ſoluta ad breve tempus hypoſtatica unione, a carne humana ſejunctum fuiſſe, & Corpus Dominicum ab anima, & verbo ſeparatum, jacuiſſe in ſepulchro. Hæc autem opinio, hæreſi Appolinarii, & quorumdam Arrianorum erroribus, nimis favens, poſt Concilium Calcedonenſe, adeo deſeri cæpit, ut vix putandus ſit auctor hujus Miſſæ ſexto ſæculo ſcripſiſſe. Notum enim eſt receptam in Eccleſia diſciplinam non permiſiſſe ut, in Miſſis, & in orationibus publice recitandis, opiniones ſuſpicioſæ insererentur.

220 Ad ſextum ſæculum (niſi forte, quod credibile eſt, antiquior ſit) pertinet forma confeſſionis, ſeu Apologiæ, quam in Miſſa Sacerdotes Hiſpani faciebant, & quam adhuc in Miſſa Mozarabica recitant (e). Ea enim ſcripta fuit, quando concio Sacerdotis habebatur poſt *Apologiam* (f), atque adeo poſt oblationem munerum. Sed cum Concilium Valentinum anno 546, ordinem Miſſæ Hiſpanæ in hac parte mutaverit, præcipiendo ut concio Sacerdotis in Miſſa Catechumenorum haberetur, apparet formam hanc confeſſionis, ſive, uti ajebant, Apologiæ, compoſitam fuiſſe ſaltem circa initium ſexti ſæculi.

221 Ad hæc tempora (niſi forte antiquior ſit) pertinet Miſſa S. Vincentii Martyris (g), in qua eſt, præter conſuetam, alia oratio *ad pacem*, antiquitus, uti videtur peculiaris Eccleſiæ Cæſaraugustanæ, quæ

222 tunicam S. Vincentii diligenter conſervabat (h). Eodem ſæculo ſexto defluente, anno 538, (i) Vigilius Epiſtolam decretalem ſcripſit ad Profu-

(a) Miſſ. Mozar. pag. 245. lin. 14. *Et ſervaret ea ut verbum liber ad inferos pergit, &c.*

(b) Pag. 448. in Immolatione Miſſæ clauſum Paſchæ.

(c) Pag. 318. ed. Rom. 1680. in Immol. Miſſæ clauſum Paſchæ.

(d) Vide notas pag. 549. col. 1. 550. col. 1 & 2.

(e) Miſſ. Mozar. pag. 5. lin. 45. *Accedam ad te, &c.* & pag. 224. lin. 12.

(f) Ex ipſis Apologiæ verbis apparet eam ante concionem recitatam fuiſſe: rogant enim ut Seraphim *mentem Sacerdotis exubilet, doceatque materiam ſermonis afferat &c.*

(g) Miſſ. Mozar. pag. 391. col. 2. in qua, quædam ſunt, quibus inducor ut credam hanc Miſſam ante annum quadringenteſimum ſcriptam eſſe.

(h) S. Gregor. Turonen. Hiſt. Franc. lib. 3. cap. 29. vide etiam notas pag. 560. col. 2.

(i) Epiſtola Vigilii ad Profuturum in aliis exemplaribus data eſt Kalendis Martii, V. Juliano, & Johanne Conſulibus, in aliis Beliſario, & Johanne V.V. C.C. Conſſ. in Cod. ex Colbertino (ut in nota marginali apud Harduinum Concil. Tom. 3. col. 1429. legitur) data eſt Romæ III. Kal. Jun. Flavio Johanne V. C. Conſule. Silverius die 20. Junii 538 ærumnis confectus, obiit; quare ſi epiſtola data fuit Kalendis Martii, a Vigilio, nondum Pontifice, ſcripta fuit; ſed ſi exemplari Colbertino fides habeatur, Vigilius potuit eſſe Pontifex legitimus, quando hanc Epiſtolam decretalem ſcripſit.

Proſuturum Braccarenſem Epiſcopum, de quo infra recurret ſermo, in ea Epiſtola innuit inter Liturgiam Romanam, & Hiſpanam ad diſcrimnais intercedere, quod Hiſpana, pro dierum feſtorum numero, Miſſas, orationeſque diverſas haberet, Romana vero (quod de canone Miſſæ intelligendum eſt) nullo tempore, nullave interveniente feſtivitate preces haberet diverſas, ſed ſemper, *eodem tenore*, *oblata munera conſecraret*. Cumque eandem orationum, Miſſarumque varietatem in Liturgia Mozarabica Miſſalis Ximenii inveniamus, quæ in Liturgia Hiſpana, ineunte ſexto ſæculo, obſervabatur, haud temere aſſerere poſſum Liturgiam Gotho-Hiſpanam, & Mozarabicam a priſca Hiſpanorum Liturgia minime diſſentire. Occurrunt, in Miſſali 223
noſtro, in Breviario Mozarabum, & in Orationali Gothico orationes, quæ, alludunt ad perſecutiones quas Catholici ab Arrianis patiebantur, quarum aliquæ referri poſſunt ad perſecutionem imperante Conſtantio, adverſus Clerum Catholicum motam, aliæ ad perſecutionem ab Eurico Gothorum Rege motam (*a*). At nullæ poſteriores habendæ ſunt, perſecutione Leovigildi, qui ultimus Regum Viſigothorum Eccleſiam Hiſpanam perſecutus eſt. Eo enim extincto, Viſigothi, cum Rege ſuo Reccaredo, ad Eccleſiam Catholicam redie- 224
runt. Et ſimul cum Gothis magna Suevorum multitudo (*b*), a perfidia Arriana, ad orthodoxam fidem converſa eſt. Concilium Toletanum tertium convocatum fuit, in quo, quod ad rem liturgicam pertinet, conſtitutum fuit ut, in Miſſa, Symbolum Conſtantinopolitanum recitaretur priuſquam Dominica diceretur oratio (*c*). Quem ritum Gotho-Hiſpani, & Mozarabes conſtanter retinuerunt. Poſt converſionem gentis Gothorum ad Catholicam Communionem S. Iſido- 225
rus, jam Epiſcopus, hortante fratre ſuo Fulgentio, Aſtigitano Epiſcopo, libros duos *de Eccleſiaſticis Officiis*, ſcripſit, quibus Liturgiam Gotho-Hiſpanam illuſtravit, hos libros, ut ipſe teſtatur *ex ſcriptis vetuſtiſſimorum auctorum*, compoſuit, quorum etiam verbis quandoque uſus eſt. Dolendum ſane, ne nomina quidem iſtorum Scri-

(*a*) Euricus, qui & Euricus, & Evaris, Viſigothorum Regnum, fratre Theodorico interfecto, occupavit æra quingenteſima quarto, ut habet S. Iſidorus in Chron. Gothorum, ſævam vero in Catholicos perſecutionem movit, de qua Sid. [illegible] Apollinaris [illegible] epiſt. lib. 7. epiſt. 6. & S. Gregorius Turonenſis Hiſt. lib. 2. cap. 25. *Truncabat*, inquit, *pro* [illegible] *perverſitati ſuæ*, [illegible] Arrianus, [illegible] *Cælestis carceris* [illegible] *ſubverſebat*. *Sacerdotes vero* [illegible] *truncabat*. Sæviente Eurici perſecutione, fortaſſe ſcripta eſt Miſſa Dominicæ tertiæ poſt octavas Epiphaniæ, cujus *Illatio*, Miſſ. Moz. pag. 71. [illegible] poſt *præciſam* myſterii Trinitatis explicationem, e qua, in Symbolum Athanaſianum, multa tranſ[illegible] ſunt, ita concludit: *per te* [illegible] *confitentem* [illegible] *Per te* [illegible] *& quidquid eſt in perſecutionibus ſervorum* [illegible] *confeſſione*, [illegible] *&c.*

(*b*) De his, Reccaredus Rex in concione coram Concilio habita: *& Suevorum gens* [illegible] *infinita multitudo*, *ad veritatem* [illegible] *convertimus*.

(*c*) Can. [illegible]

Scriptorum ſupereſſe, at hoc ſaltem, ex teſtimonio S. Doctoris, habemus, non defuiſſe Scriptores qui ritus, & cæremonias Eccleſiæ Hiſpa-
226 næ vetuſtiſſimis temporibus ſcripto conſignaverunt. Elipandus Toletanus in epiſtola ad Albinum (a) locum quemdam citat ex oratione, quæ *Benedictio lucernæ* inſcribitur (b), quem S. Iſidoro attribuit. Et nunc ad Concilium Toletanum quartum redivimus, a quo Liturgia Gotho-Hiſpana, quam tot indiciis ſemper apud Hiſpanos viguiſſe deprehendimus, ita conſtituta & confirmata fuit, ut ea, in poſterum, Eccleſiæ omnes Hiſpaniæ & Galliæ Gothicæ ſola uſæ ſunt, exciſo autem, Saracenorum armis, Regno Viſigothorum, Hiſpani, qui & Mozarabes appellati ſunt, eandem ſolam, per trecentos & amplius annos, in ſacris celebrandis, adhibuere. Cumque hæc eadem ſit atque Liturgia Miſſalis *Ximenii*, hanc quoque Apoſtolicam ſortitam eſſe originem aſſerere poſſumus.

XIV.

An Liturgia Romana ab Eccleſiis Provinciæ Braccarenſis in Concilio primo Braccarenſi ſuſcepta fuit?

227 Liturgiam Gotho-Hiſpanam, apud Catholicos Hiſpanos ſolam obtinuiſſe, præter hactenus dicta, perſuadet Scriptorum Hiſpanorum, & maxime S. Iſidori ſilentium de alia quacumque Liturgia, quæ in illis Regionibus aliquando in uſu fuerit. Si enim unus excipiatur canon, quem mox examinabo, nihil in Scriptoribus, nihil in Conciliis Hiſpanienſibus invenire eſt, quod ſuſpicionem moveat, aliam Liturgiam eos unquam ſuſcepiſſe præter hanc unam, quam
228 Gotho-Hiſpanam, & poſtea Mozarabicam appellarunt. Canon quem proxime indicavi eſt vigeſimus ſecundus, aut, ut in aliis Codicibus ponitur, Capitulum quartum Concilii primi Braccarenſis. *Item placuit, ut eodem ordine Miſſæ celebrentur ab omnibus* QUOMODO *Profuturus* (c) (alii, cum Garſia Loaiſa, legunt QUEM Profuturus) *quondam hujus Metropolitanæ Sedis Epiſcopus ab ipſa Apoſtolicæ*
229 *Sedis auctoritate ſuſcepit ſcriptum*. Mabillonius (d), ex hoc canone conſtare putat *Romanum ritum ſaltem in provincia Braccarenſi, Vigilio Pontifice Maximo ſuſceptum fuiſſe*. Et Cajetanus Cenni (e), ex eodem canone, & ex Codice canonum (f), in quo hic canon refer-

(a) Inter opera Alcuini To.2. col.917. ed. Pariſ.

(b) Miſſ. Mozarab. pag.136. lin.16.

(c) Antiquæ Conciliorum editiones habent QUOMODO, editiones vero Labbe, Harduini, & de Aguirre in textu habent QUEM in margine QUOMODO.

(d) De Liturg. Gallicana lib. 1. cap.4. pag.31.

(e) De Antiquit. Eccleſ. Hiſpan. diſſert.VII. n 15. pag.310.

(f) Lib. 4. tit 15. ubi hæc *quod, juxta auctoritatem Apoſtolicæ Sedis, a Profuturo Metropolitano ſuſceptum, Miſſarum ordo debeat celebrari*. Bracc.I. T.t.4. a cap.61. & rurſus, infra *de Paſchæ annuntiatione, de Precum ordine, & de Miſſarum ſolemnitate*. Epiſt. Vigilii ad Protut. Tit.5. a c.98.

inſeritur, putavit probari poſſe Liturgiam Romanam in omne Go-
thorum Regnum intromiſſam fuiſſe. At canon Braccarenſis etſi *Miſ-* 130
ſam ab omnibus, eodem ordine celebrandam eſſe præſcribat, &, in-
terpoſita Apoſtolicæ Sedis auctoritate, varietatem rituum, & cære-
moniarum a Miſſarum celebratione auferre conetur, Romanam ta-
men Liturgiam ſuſcipiendam eſſe aperte non præcipit. Non ignoro
varios eruditos contendere canonem hunc ad epiſtolam decretalem Vi-
gilii, Profuturo Braccarenſi inſcriptam, alludere, in qua epiſtola
extat articulus de Ordine Romano. Attamen, ſi Patres Braccarenſes
voluerunt Liturgiam Romanam in Suevorum Regnum inducere, quo-
modo tam obſcure locuti ſunt? Quare aperte non dixerunt *item pla-
cuit ut omnes Ordine Romano Miſſas faciant*? Si, hoc uno cano-
ne, & rituum concordiam, & Liturgiæ Romanæ ſuſceptionem com-
plecti voluerunt, quare tam diſtincte primum ediderunt, ut de eo
nemo dubitare poſſit, ſecundum adeo obſcure, ut etiam a nomine
Liturgiæ Romanæ abſtinuerint? neque ex Decretali Vigilii (a) erui-
tur Braccarenſis Provinciæ Eccleſias, hoc tempore, Liturgiam Ro- 131
manam admiſiſſe. Profuturus Braccarenſis Epiſcopus Silverio Pontifi-
ci ſcripſerat, eumque de die futuri Paſchatis, de forma baptiſma-
tis, de Eccleſiarum conſecratione, aliiſque de rebus interrogaverat,
inter quas etiam de ordine Miſſæ Romanæ, an pro ſolemnitatum,
& feſtorum numero, diverſus eſſet, an idem ſemper foret? huic
epiſtolæ, (Silverio jam aut mortuo, aut in exilium deportato) Vi-
gilius reſpondit. Et, quod ad rem noſtram facit, hæc habet. *Or-
dinem quoque precum, in celebritate Miſſarum, nullo nos tempore* 132
*nulla feſtivitate ſignificamus habere diverſum, ſed ſemper eodem
tenore oblata Deo munera conſecrare. Quoties vero Paſchalis, Pen-
tecoſtes, Epiphaniæ, Sanctorumque Dei fuerit agenda feſtivitas,
ſingula capitula, diebus apta ſubjicimus, quibus commemorationem
ſanctæ ſolemnitatis, aut eorum facimus, quorum natalitia celebra-
mus. Cætera vero ordine conſueto proſequimur. Quapropter &
ipſius canonicæ precis textum direximus ſubter adjectum, quem Deo
propitio, ex Apoſtolica traditione accepimus. Et ut charitas tua
cognoſcat, quibus locis aliqua feſtivitatibus apta connectes, paſcha-
lis diei preces ſimiliter adjecimus.* Quæ Vigilii verba ad Miſſæ ca- 133
nonem, non autem ad integram Miſſam Romanam, pertinere per-
ſpicuum eſt. Nam ſolus Miſſæ Romanæ canon, eodem tenore con-
ſtanter recitatur, non vero ea, quæ canonem præcedunt, & conſe-
quuntur. Certe tempore Vigilii, multæ & diverſæ *præfationes* in
Miſſis recitabantur, & orationes multæ variæque ante *præfationem*,
& abſoluto canone, dicebantur, quemadmodum Sacramentaria ve-

(a) Extat hæc epiſtola Vigilii apud Em. de Aguirre Conc. Hiſp. Tom. pag. 233 apud Labbe Conc. Tom. 5. col. [illegible] & apud Harduinum Conc. Tom. [illegible] col. [illegible]

tiſta, Leoninum, & Gelaſianum, demonſtrant. In canone quoque
capitula diebus apta inſerebantur infra actionem, uti in Sacramen-
234 tario Gelaſiano videre eſt. Hoc autem, ex reſponſione Vigilii, ſatis
aperte patet, Liturgiam, qua Braccarenſis Provincia utebatur, in
eo, a Romana fuiſſe diſſimilem, quod hæc canonem haberet, pre-
cum ordinem, & verborum tenorem eumdem conſtanter retinentem,
illa vero nullam Miſſæ partem haberet, quæ variabilis non fuerit,
quo apparet Miſſam Braccarenſium eamdem fuiſſe atque Gotho-Hiſpa-
nam, in qua iſta Miſſarum, Precum, & Orationum varietas mani-
235 feſte cernitur. At, cum in decretali Epiſtola Vigilii, nulla fiat men-
tio, de Liturgia Romana ſuſcipienda, ac ne minimum quidem in-
dicium ſit, Braccarenſi Epiſcopo in animum veniſſe, receptum ſuæ
Provinciæ ordinem liturgicum mutare, ex hac epiſtola deduci nequit
Regni Suevorum Eccleſias, abdicata Hiſpana, Romanam Liturgiam
236 hoc tempore admiſiſſe. Neque alia videtur fuiſſe cauſa cur Vigilius
de Liturgiæ Romanæ canone mentionem fecerit, quam ut Profuturi
curioſitati ſatisfaceret, qui ritus Romanos noſcendi cupidus Pontifi-
cem interrogaverat, an, quemadmodum in Hiſpania, pro liturgico-
rum dierum multitudine, Miſſas haberent diverſas, Romanis mos
ſimilis fuerit, & æqualis Miſſarum multitudo, atque varietas? cui
reſpondet Vigilius Eccleſiam Romanam hanc orationum, & precum
varietatem non admittere, *ſed ſemper eodem tenore oblata Deo mu-
nera conſecrare*. Eique textum *canonicæ precis*, (nam de canone
Miſſæ loquebatur) & exemplar Miſſæ Paſchalis miſit, ut iis inſpe-
ctis, ſeriem Liturgiæ Romanæ, ejuſque, ab ordine Hiſpano, diſcre-
237 pantiam, clarius dignoſceret. At, inquiunt, canon Braccarenſis cla-
re præcipit ut Miſſæ ab omnibus *eo ordine* celebrentur, *quem Pro-
futurus* Roma miſſum accepit. Quod idem eſt ac ſi præcepiſſet ut
Miſſæ ab omnibus Ordine Romano fierent. Atque adeo ut Liturgia
Romana, in tota Gallæcia, reciperetur. Mabillonius minime dubi-
tat, quin ordo ille fuerit Gelaſianus (*a*). Nec negari poteſt Roma-
nam Eccleſiam, ſedente Vigilio, Sacramentario Gelaſiano uſam eſſe.
238 Sed ne dicamus Sacramentarium Gelaſianum ad Profuturum miſſum
eſſe, obſtat Vigilii epiſtola, in qua ſcribit ſe Miſſæ canonem, &
Miſſam Paſchalem miſiſſe, de Sacramentario Gelaſiano prorſus ſilet.
Unde Cajetanus Cenni (*b*), recte quidem negat Sacramentarium Ge-
laſianum Profuturo fuiſſe miſſum, at in eo, quod addit, *integrum
ordinem Miſſæ Romanæ* Vigilium in Hiſpaniam non miſiſſe, viro
erudito minime aſſentior, mihi enim certum eſt Miſſam etiam Pa-
ſchalem, quam Vigilium Profuturo miſiſſe conſtat, integrum ordi-
239 nem Miſſæ Romanæ complexam eſſe. Cennius etiam peculiarem opi-
nionem

(*a*) De Liturg. Gallic. lib. 1. cap. 4. pag. 31.

(*b*) De antiquitate Eccleſiæ Hiſpanæ Tom. diſſ. 7. pag. 131.

tionem habet, circa Ordinem Romanum, quem opinatur Braccaren-
ſes, omneſque Hiſpanos, hoc tempore, ſuſcepiſſe (e). Putat enim
orationi *poſt Sanctus* integrum canonem Romanum ſubjectum fuiſ-
ſe, quo abſoluto, orationem *poſt Secreta*, ſive *poſt pridie*, recita-
tam eſſe, & reliqua, uſque ad Miſſæ finem, more conſueto Hiſpa-
no fuiſſe peracta. Sed hujuſmodi ordo, nec Romanus, neque Hiſpa-
nus dici potuit. Sed confuſus quidam, ex utroque conflatus, qui,
uſque ad finem orationis poſt Sanctus, ritum Hiſpanum retinebat,
tum ad finem uſque canonis, Romanum, ac demum, quæ canonem
conſequuntur, more Hiſpano perficeret. Verum, cum hic confuſus 240
ordo, Romanus non ſit, nec a Vigilio, neque ab Apoſtolicæ Sedis
auctoritate in Hiſpaniam miſſus, de eo canon Braccarenſis intelligi
nequit. Sed neque de Gelaſiano ordine intelligendus eſt, nam etſi
Miſſa Paſchalis, quam Vigilius ad Profuturum miſerat, Gelaſiani or-
dinis fuerit, non ideo tamen miſerat ut, ejus inſtar, Profuturus
Miſſas Gelaſianas componeret, quæ in Gallæciæ Eccleſiis recitaren-
tur. Si enim hoc illi curæ fuiſſet, integrum Sacramentarium Gela-
ſianum, non unicam ejus Miſſam, in Hiſpaniam miſiſſet, facilius
namque, & expeditius erat Sacramentarium tranſcribere, & ad uſum
Hiſpanorum accomodare, quam novum componere. Cauſam vero, 241
ob quam Vigilius Romanum canonem, & Miſſam Paſchalem, in
Hiſpaniam miſit, ipſe, in epiſtola, hanc unam aſſignat, ut Profu-
turo, diligenti alienorum rituum indagatori, non modo præcipuam
partem, quæ in canone ſita eſt, ſed omnem Miſſæ Romanæ ordi-
nem ſub aſpectu ita poneret ut ſeriem ejus atque diſpoſitionem ocu-
lis etiam percipere facile poſſet. Canonem vero Braccarenſem vigeſi- 242
mum ſecundum conditum fuiſſe, non ut in Suevorum Regno Litur-
gia Gelaſiana ſuſciperetur, ſed dumtaxat ut concordia in Miſſarum
celebratione induceretur, perſuadent canones decimus nonus, vigeſi-
mus, & vigeſimus primus ejuſdem Synodi, qui omnes agunt de ri-
tuum concordia, omneſque ſanciti fuerunt, poſtquam fuiſſet *relecta
Auctoritas Sedis Apoſtolicæ ad quondam Profuturum directa Epiſco-
pum*. Præterea ſilentium Epiſcoporum Gallæciæ, qui Concilio Toletano 243
quarto interfuerunt, luculenter probat Eccleſias Gallæciæ, tempore illius
Concilii, Romanis ritibus minime addictas fuiſſe. Nemo enim ignorat
auctoritate Concilii quarti Toletani concordiam liturgicam Eccleſiis
totius Imperii Viſigothorum reſtitutam eſſe, & priſcum Hiſpanorum
celebrandi ordinem, ita confirmatum, ut hoc uno in poſterum uti
permiſſum fuerit. Quomodo autem factum eſt ut Gallæciæ Præſules
muti, & elingues ſederent, quando uſum Liturgiæ Romanæ ſibi,
Eccleſiiſque ſuis, interdici animadverterunt, cui jam, ut aſſeritur,
per annos ſupra ſeptuaginta adhæſerant? quare totius provinciæ con-

(e) Ibid.

ſuetudinem, Concilii celebris auctoritate, inductam, & Romanæ Eccleſiæ venerationem non oppoſuerunt? Hujus ſane ſilentii non alia ratio afferri poteſt, quam quia Liturgia Romana apud Gallæciæ po-
244 pulos uſu & praxi nunquam obtinuerat. Denique cura peculiaris, quam Concilium quartum Toletanum poſuerat in iis conſuetudinibus Provinciarum evellendis, quæ liturgicæ concordiæ obeſse poterant, plane perſuadet ritus Romanos in Gallæcia uſitatos minime fuiſse. Nam, ut hoc uno exemplo utar, cum Concilium primum Braccarenſe, auctoritatem, Laodiceni Concilii (*a*), ſecutum, prohibuiſset (*b*), ne Hymni, humano ingenio compoſiti, in Eccleſia canerentur, Patres Toletani, canonem hunc Braccarenſem, contra receptum morem Eccleſiarum Hiſpaniæ, & Galliæ conditum, ſuo decreto (*c*) abrogarunt, impoſita excommunicationis pœna iis, qui Hymnos rejicere, eo nomine auſi fuerint, quod humano ingenio compoſiti fuiſ-
245 ſent, nec in Divinis Scripturis legerentur. Patres igitur Toletani, qui in hac re, longe minoris momenti, adeo ſeveri ſe exhibuerant, ſi in Gallæcia vigentem deprehendiſsent Liturgiam Gelaſianam, eam innominatam utique non prætermiſiſsent. Sed aut aperte ſuſtuliſsent; aut, quod, pro Hiſpanorum erga Romanam Eccleſiam reverentia, magis credibile eſt, ejus uſum in Gallæcia ſuis decretis confirmaſsent. Sed quandoquidem Concilium quartum Toletanum altum ſilet de Romanis ritibus, & conſtat ſolam Liturgiam Gotho-Hiſpanam in Hiſpania, & in Gallia Gothica, poſt hoc Concilium, obtinuiſſe, minime dubitandum videtur, quin Catholici in Gallæcia, eidem Liturgiæ, ſemper adhæſerint, quam reliquæ Hiſpaniarum Provinciæ conſtanter retinuerant.

XV.

De primæva origine Liturgiæ Gallicanæ inquiritur. Et an ex Hiſpania in Galliam, an potius e Gallia in Hiſpaniam propagata fuerit?

246 Liturgiam Gallicanam adeo ſimilem fuiſſe Gotho-Hiſpanæ, ut una atque eadem haberi potuerit, ex hactenus dictis ſatis aperte conſtat. Nunc de primis ejus Auctoribus, ejuſque primæva origine breviter agendum, de qua duplicem opinionem inveni. Alia Hilduini, Sandionyſiani Abbatis, qui Liturgiam Gallicanam fidei, in Galliis, prædicationi coævam facit. Alia anonymi Spelmani, qui eam poſt ſuſceptam Fidem Chriſtianam, in Galliam veniſſe docet. Hilduinus ad Ludovicum Pium ſcribens de rebus geſtis S. Dionyſii (*d*), Pari-

(*a*) Can.59.
(*b*) Can.31. alias 12.
(*c*) Can.13. alias 12.
(*d*) Extat apud Surium menſ. Octob. pag.639. ed.Colonien.

Pariſiorum Epiſcopi, inter Auctores, qui acta Sancti Martyris, 247
Scriptis commendaverant, cum Veterum quemdam laudaſſet. *Huic*, *inquit*, *adſtipulari videntur*, *antiquiſſimi*, &, *nimia vetuſtate*, *pene conſumpti Miſſales libri*, *continentes Miſſæ ordinem more Gallicano*, QUI, AB INITIO RECEPTÆ FIDEI, IN HAC OCCIDENTALI PLAGA EST HABITUS, *uſque quo tenorem*, *quo nunc utimur*, *Romanum ſuſceperit*. Aliaque ſubdit, quibus antiquitas Miſſalium iſtorum confirmatur, & innuitur S. Dionyſium, formam hanc Liturgiæ Gallis tradidiſſe, ut planum ſit, juxta mentem Hilduini, Liturgiam Gallicanam, una cum Fide Chriſtiana, in Gallia natam, aut ſaltem illuc, a primis gentis Apoſtolis, delatam fuiſſe, nec Gallos, præter hanc unam, formam celebrandi divina ullam agnoviſſe, antequam Pipinus, & Carolus Magnus Liturgiam Gregorianam, abrogata Gallica, Eccleſiis intulerunt. At anonymus Spelmani (*a*) tradidit, primam, & vetuſtiſſimam Gallorum Liturgiam, Romanam fuiſſe, Auctoremque habuiſſe S. Petrum Apoſtolorum Principem (*b*). 248
Hunc ordinem, inquit, S. Trophimus Arelatenſis Epiſcopus, & S. Photinus Epiſcopus Lugdunenſis, & Martyr, Apoſtoli Petri diſcipulus, Eccleſiis, quas in Gallia conſtituerant, primi tradidere. Sed, ut 249
idem, ſubdit, poſt mortem S. Photini, S. Irenæus, qui Romæ a S. Clemente Papa fuerat ordinatus Epiſcopus Lugdunenſis, diverſum ordinem celebrandi Divina Gallos docuit (*c*), qui, per omnes Galliarum Eccleſias propagatus, *Liturgiæ Gallicanæ* nomen obtinuit. Hu- 250
jus Liturgiæ, primævum auctorem Anonymus perhibet S. Johannem Apoſtolum, & Evangeliſtam, qui hanc formam obeundi divina Eccleſiis Aſiæ tradidit, additque S. Policarpum Smyrnenſem Epiſcopum, & Martyrem celebrem, eodem ordine Officia Divina perfeciſſe, eidemque aſſueviſſe S. Irenæum, dum in Aſia, diſcipulus Polycarpi, 251
verſaretur. Quare, ſi vetuſto huic Scriptori fides habeatur, *curſus* ſive

(*a*) Henricus Spelmannus Tom. 1 *Concil.* Magn. Brit. pag. 177 Scriptorem quemdam edidit, qui titulum fecit *curſuum & curſuum Eccleſiaſticorum origo*. *Ex Codice MS. vetuſtiſſimo*. Codex, inquit Spelmannus, *ſcriptus erat charactere ore plane Saxonico*, *ſed infecto*. *Frequenter mutilus erat*, & *erroribus grammaticalibus ſcatebat*. Ætas hujus Scriptoris Anonymi, ejuſque patria ignota ſunt. Videtur Monachus Luxovienſis, qui, ſæculo ſeptimo, ſcripſerit. Hoc Anonymo Scriptore utitur Mabillonius in *diſquiſitione de curſu Gallicano*, & animadvertit eum *curſus Eccleſiaſticos* cum *Liturgiis* confundere.

(*b*) Anonymus. *Beatus Trophimus Epiſcopus Arelatenſis*, & *Sanctus Photinus Martyr*, *Epiſcopus Lugdunenſis*, *diſcipulus S. Petri Apoſtoli* ... *curſum Romanum in Galliis* ... *tradiderunt*. Hæc cum diſtincte in Anonymo legantur, qui fit quomodo Mabillonius in diſq. de curſ. Gall. pag. 382. ſcripſerit curſum Aſiaticum in Gallias propagaſſe S. Trophimum Arelatenſem, S. Photinum, & S. Irenæum Epiſcopos Lugdunenſes?

(*c*) Anonymus poſtquam retulerat S. Irenæum, Romæ, a S. Clemente Papa ordinatum fuiſſe Epiſcopum, de curſu Gallicano ſubdit. *Sanctus Johannes Evangeliſta primum curſum Gallorum decantavit*, *inde poſtea Beatus Polycarpus diſcipulus S. Johannis*, *inde poſtea Hireneus*, *qui fuit Epiſcopus Lugdunenſis Galliis*, *tertius ipſe*, *ipſum curſum decantavit in Galliis* ...

ſive *ordo Gallicanus* in Aſia ortus eſt, a S. Johanne Apoſtolo inſtitutus. Sed quoniam Paulus Apoſtolus omnium primus Evangelium in Aſia prædicavit, & Eccleſias conſtituit, quibus utique Liturgiæ ordinem dedit, haud incredibile eſt, ordinem Aſianum a S. Johanne inſtitutum, plurimum retinuiſſe primigeniæ illius Liturgiæ Aſianæ a Paulo traditæ. Qualis autem fuerit, ordo ille Aſiaticus S. Johan-
252 nis, Anonymus non docet, nec nobis, in tanto temporum intervallo, & rituum ſacrorum viciſſitudine, conjicere licet. Id unum videtur credibile, eum magnam affinitatem habuiſſe cum illa Liturgia, quæ, ſæculo ſexto exeunte, in Gallia vigebat. Nam Anonymus aperte ait S. Johannem Evangeliſtam *primum curſum Gallorum* decantaſſe, inde poſtea Beatum Polycarpum, diſcipulum Apoſtoli Johannis, & demum S. Irenæum, tertium *ipſum curſum* in Gallia cantaſſe. Cum autem curſum Aſiaticum, *Gallicanum* nominet, veriſimile eſt, curſum Gallorum ſæculi ſexti, & ſeptimi, quo tempore Anonymus ſcripſiſſe creditur, haud diſſimilem fuiſſe curſui Aſiatico
253 S. Johannis. An vero idem prorſus habendus ſit ordo ille Aſiaticus, atque Gallicanus ſæculi ſexti, aut ſeptimi ambiguum eſt. Nam Anonymus videtur indicare curſum Aſiaticum, poſtquam in Gallia receptus eſt, opere doctorum virorum Lectiones, Modulationes, Antiphonas, Reſponſoria, Sonos, & *Allelujas* recepiſſe, e Sacra Scriptura deſumptas, atque adeo, nonnihil mutatum fuiſſe. Sed, quod dolendum eſt, in textu Anonymi, hoc loco, lacunæ inveniuntur (*a*), quæ ſcriptionis ſeriem abrumpunt, & impediunt ne dignoſcamus, an Liturgia Gallicana formam Aſiaticam puram & putam retinue-
254 rit, an ab ea aliquantulum receſſerit. Ex iis vero, quæ adhuc in textu Anonymi ſuperſunt facile eſt percipere curſum hunc, ſive Aſiaticum, ſive Gallicanum dixeris, eundem fuiſſe atque Gotho-Hiſpanum, uterque enim iiſdem conſtabat partibus, ſcilicet Modulationibus, Sonis, Laudibus, Reſponſoriis, Antiphonis, cum ſuis orationibus, & Scripturarum lectionibus, quemadmodum deſcriptionem Anonymi curſus Gallicani cum Breviario Mozarabum conferenti patebit. Unde nobis colligere licet Liturgiam Aſiatico-Gallicanam haud diver-
255 ſam extitiſſe a Gotho-Hiſpana. Hilduinus quoque haud ægre Anonymo conciliari poteſt, ambo enim conveniunt in aſſerenda antiquitate Liturgiæ Gallicanæ, & in ejus cum Gotho-Hiſpana conſenſu indicando. At Hilduinus cum ſciret Liturgiam Gallicanam apud Pariſienſes a ſuſcepta Fide Chriſtiana, in uſu fuiſſe, quibus a S. Dionyſio, Eccleſiæ conditore, tradita fuerat, in eo erravit, quod putaverit S. Dio-

(*a*) *Anonymus. Hieronymus, qui fuit Epiſcopus Lugdunenſis Galliæ, tertius ipſe, ipſum curſum decantavit in Galliis ... inde a modulationibus, ſeries Scripturarum novi ac veteris Teſtamenti diverſorum procedentium ... virorum peplatis non de proprio, ſed de Sacris Scripturis receperunt Antiphonas, & Reſponſoria, ſeu Sonos ... & Allelujas, compoſuerunt. Et per univerſum orbem terrarum ordo curſus eſt.*

S. Dionyſium ætate Apoſtolica vixiſse, & inter primos, Fidem Chriſtianam in Gallia prædicaſse. At ſi, cum recepta opinione, ponamus S. Dionyſium, imperante Decio, Gallam illuſtraſse, nihil erit in opinione Harduini, quæ Anonymo contradicat. Eruditiſſimus Ma- 256
billonius quæſtionem ſerio inſtituit (*a*), an Liturgia Gallicana ætate *præceſſerit* Hiſpanam, vel, ut ille loquitur, *Mozarabicam*, *eique formam & , exemplum præbuerit?* nec dubitavit ſecundum Gallicanam pronuntiare. *Quam*, inquit, *antiquiorem eſſe* Gotho-Hiſpana *multa perſuadent*. Scilicet (*b*) Liturgiam Gallicanam Auctores habuiſse *Hilarium*, *Muſæum*, *& Sidonium*, Mozarabicam vero, ipſos Hiſpanos *ad Leandrum*, *& Iſidorum ſeptimi ſæculi Epiſcopos*, tanquam ad ſuos Auctores revocare. Eandem quæſtionem retractat P. Johannes Pinius (*c*), argumenta Mabillonii fuſe refert, eaque evincere negat, ordinem Gallicanum antiquiorem eſse Hiſpano, eive formam aut exemplar præbuiſse. Sane argumenta Mabillonii debilia ſunt; 257
etenim conſtat Liturgiam Hiſpanam diu ante Leandrum & Iſidorum in Hiſpania obtinuiſse, & Liturgiam Gallicanam ætatem Hilarii, Sidonii, & Muſæi præceſſiſse. Qui, quamvis libros liturgicos ediderint, tamen auctores habendi non ſunt Liturgiæ Gallicanæ. Sed cum Mabillonius docuerit (*d*) Liturgiam Gallicanam, & Toletanam, ſeu 258
Gotho-Hiſpanam eandem eſse, miror virum eruditum ſerio inquirere voluiſse utra harum antiquior fuerit, & alteri exemplar præbuerit? in eundem lapidem impegit P. Petrus Le Brun, qui cum docuiſſet (*e*) Liturgiam Gallicanam *ſaltem quoad formam* in Miſſali Cardinalis Ximenii adhuc vigere, & pluribus oſtendiſset Liturgiam Mozarabicam Gallicanæ ſimillimam fuiſse (*f*), Galloſque, ſæculo nono, perſuaſum habuiſse, eandem Liturgiam, qua Hiſpani utebantur, in Gallia obtinuiſse, priuſquam Pipinus, & Carolus Magnus Romanum ordinem in Galliam intulerunt, idem nihilominus aſseruit Liturgiam Gallicanam exemplar extitiſse Gotho-Hiſpanæ, & S. Leandrum plures ritus Gallicanos in Liturgiam Hiſpanam tranſtuliſse (*g*), adeo ut ea vetuſtatis ſpecies, quæ in Liturgia Mozarabica cernitur, ab ordine Gallicana mutuata fuerit. His igitur, & ſimilibus prætermiſſis, 259
quæ ſerio de una atque eadem Liturgia agitari nequeunt. Quæri poteſt, an vetuſta hæc forma Divina Officia celebrandi, quam conſtat eandem aliquando in Hiſpania, & in Gallia viguiſse, primævam ſuam originem Hiſpaniæ, an potius Galliæ debeat? & deinde, an e Gallia in Hiſpaniam, an potius ex Hiſpania in Galliam devenerit? Quibus

(*a*) De Liturg. Gallic. lib. 1. cap. 4. n. 4.
(*b*) Ibid. n. 5. & 8.
(*c*) Tract. Hist. Chron. de antiq. Liturg. Hiſp. cap. 5. ſect. 4. a n. 145.
(*d*) De Liturg. Gallic. lib. 1. cap. 3. n. 9.
(*e*) Explic. Miſſæ Tom. 2. diſſert. 5. art. 4. pag. 171.
(*f*) Ibid. pag. 319.
(*g*) Ibid. pag. 320.

260 Quibus interrogationibus, niſi fides adhibeatur Anonymo Spelmani,
nihil, non dicam certi, ſed quod probabile ſit, reſponderi poteſt.
At ſi placuerit Anonymo credere, interroganti an Liturgia Gotho-
Hiſpana, quæ & Gallicana eſt, orta ſit in Hiſpania, an potius in
Gallia? Reſponſio facilis eſt & expedita, eam neque in Gallia, neque
in Hiſpania, ſed in Aſia initium cœpiſse, ubi a S. Johanne Apoſtolo
261 inſtituta fuit, unde in Galliam a S. Irenæo tranſlata eſt. Ad alteram
vero interrogationem, an e Gallia in Hiſpaniam tranſlata fuerit?
difficilior eſt & magis intricata reſponſio. Nam non apparet, præter
hanc unam, apud Hiſpanos antiquos aliam quamcumque formam
liturgicam in myſteriis Catholicorum uſitatam fuiſse: conſtat etiam,
tempore S. Irenæi, & etiam antea, Eccleſias in Hiſpania fuiſse con-
ſtitutas, quæ utique Liturgia non carebant. E quibus conſequitur,
& tempore S. Irenæi, & ante ejus ætatem Hiſpanos hac forma li-
turgica, quæ in Hiſpania Gotho-Hiſpana, in Gallia, Gallicana dicta
eſt, uſos eſse, quin ea ex Gallia in Hiſpaniam devenerit. Quando-
quidem S. Irenæus eam in Gallia adhibere cœpit, poſtquam Epiſco-
pus ordinatus eſt, ut Anonymus teſtatur, quem unum, in hac re,
262 ducem habemus. Igitur, quoniam vetuſta hæc Liturgiæ forma e
Gallia in Hiſpaniam propagata non eſt, & Anonymus dicit eam ex
Aſia in Galliam, opere S. Irenæi, deveniſse. Incredibile non eſt
eandem, aliquanto citius, ex Aſia in Hiſpaniam quoque delatam
fuiſse, ab iis Epiſcopis, quos, juxta vetuſtam Hiſpanorum traditio-
nem, Romæ ordinatos Apoſtoli Petrus & Paulus in Hiſpaniam præ-
dicatum miſerunt. Qui hanc formam Aſianam, utpote haud diſſimi-
lem Liturgiæ, qua Apoſtolus Paulus in Hiſpania uſus fuerat, Eccle-
ſiis a ſe conſtitutis tradiderunt. Hæc ut in re admodum obſcura,
& cujus nullam pene notitiam habemus, tanquam prorſus non incre-
dibilia dicta ſint, nunc ad auctores Miſsalis Mozarabici devenio.

XVI.

An S. Leander, aut S. Iſidorus, aut S. Julianus Auctor fuerit Miſſalis Mozarabici?

263 APud Hiſpanos, aliaſque gentes paſſim admiſsa, atque vulgata
opinio eſt, quæ Miſsale Mozarabum, hoc eſt Gotho-Hiſpanum,
aut a S. Leandro, aut a S. Iſidoro, aut ab utroque editum fuiſse
tenet. Et alii quidem in hoc inſigni opere primas partes S. Lean-
dro, ſecundas S. Iſidoro tribuunt, alii contra Leandrum opus inchoaſ-
264 ſe, Iſidorum perfeciſse volunt. Sed hæ opiniones antiquis ignotæ erant,
nec enim pro iis, ullus citatur Auctor, qui ante excidium Regni
Viſigothorum ſcripſerit. Qua unica ratione argumentationes omnes,
& conjecturæ recentiorum falſi convincuntur. Quomodo enim, ſine
anti-

antiquorum teſtimonio, innoteſcere potuit recentioris ævi Scriptoribus, Sanctos Leandrum, & Iſidorum Miſſalis Gotho-Hiſpani Auctores extitiſſe? S. Iſidorus in libro de viris illuſtribus (*a*), opera S. Leandri recenſet, quin de Miſſali mentionem faciat. *In Eccleſiaſticis Officiis non parvo laboravit ſtudio, in toto enim Pſalterio, duplici editione, orationes conſcripſit, in Sacrificio quoque laudibus, atque pſalmis, multa dulci ſono compoſuit.* Nimirum S. Leander *Orationale* ſcripſit, quod bis edidit, librum quoque *Sacrificiorum*, Antiphonarum ſcilicet, quæ canebantur, dum populus offerebat. Librum *Laudum*, quæ lecto Evangelio canebantur, & *Pſalmorum* librum, eorum ſcilicet, qui in Miſſa canebantur (*b*), compoſuit. In his autem nullus eſt liber Miſſalis, quem profecto S. Iſidorus non omiſiſſet. 265
Eodem argumento conficitur S. Iſidorum Auctorem non eſſe Miſſalis Gotho-Hiſpani, ſeu Mozarabici. Operum ejus catalogum texuere S. Braulio Cæſaraugustanus Epiſcopus (*c*), qui S. Iſidoro annis ferme decem ſuperſtes vixit, & S. Hildefonſus (*d*) Epiſcopus Toletanus, qui nullum ejus commemorant librum liturgicum, præter duos de Officiis Eccleſiaſticis. Hi igitur cum Miſſale a S. Iſidoro conſcriptum non agnoverint, recentiores, qui poſt undecimum ſæculum vixere audiendi non ſunt, quando nobis perſuadere conantur Miſſale Mozarabum a Sancto Doctore compoſitum fuiſſe. Horum e primis fuit Guitmun- 266
dus Averſanus Epiſcopus, qui in opere, quod contra Berengarium ſcripſit, (*e*) Miſſale Mozarabum citans, illud S. Iſidoro attribuit. Guitmundus autem anno octogeſimo ſupra milleſimum obiiſſe traditur. At hæc 267
opinio videtur in Hiſpania ſæculo undecimo nata, & in vicinam Galliam, & etiam in Italiam, ab iis propagata, qui ritus Mozarabicos, contra Impugnatores, auctoritate S. Iſidori, tueri ſatagebant. Liturgia enim Gotho-Hiſpana, qua Mozarabes utebantur, cum apud Romanum Pontificem accuſata fuiſſet, Hiſpani in Italiam Epiſcopos aliquot miſerunt, qui cauſam rituum Mozarabicorum agerent; eorumque normam conſecrandi Euchariſtiam legitimam eſſe demonſtrarent. Ii anno milleſimo ſexageſimo, in Concilio Mantuano, coram Alexandro II. Pontifice, & Epiſcopis congregatis, libros ſuos liturgicos examinandos exhibuere, omnemque cauſam ita egerunt, ut a Pontifice, & univerſo Concilio Liturgia Mozarabica approbata fuerit (*f*). Exinde in Italia quoque compoſitio Miſſalis Mozarabici S. Iſidoro tribui cœpta eſt.

(*a*) Cap. 41.

(*b*) De *Sacrificio ſive Offertoriis* de *Laudibus*, & de *Pſalmis* egit S. Iſidorus off. l. 1. c. 14. 13. & 5.

(*c*) In elogio operibus S. Iſidori præmiſſo.

(*d*) De Viris illuſtribus cap. 9.

(*e*) Guitmundus lib. 3. *de corporis & ſanguinis Chriſti veritate in Euchariſtia*, hæc habet *in quodam Miſſali* S. *Iſidori, quod* DICUNT *dictaſſe Sanctum Iſidorum*, quæ verba dicta quidem ſunt de Miſſali Mozarabico, non tamen aſſeveranter dicuntur, ſed tanquam opinio, nullo certo auctore vulgata, referuntur.

(*f*) Baronius Annal. ad an. 1064. de Aguirre Conc. Hiſp. To. 3. a pag. 170.

268 eſt. Nonnulli putarunt Concilium Toletanum quartum præcepiſſe, ut
in omni Viſigothorum Regno unum eſſet Miſſale, & unum Breviarium, eorumque librorum componendi curam Sancto Iſidoro mandatam fuiſſe (a). Sed hæc opinio Antiquorum ſuffragio minime fulcitur, qui Breviarii, aut Miſſalis, a S. Iſidoro compoſiti mentionem non fecerunt. Præterea, qui in ea ſunt opinione, putant varietatem Miſſalium, & Breviariorum, a Liturgiæ diſcrepantia ſejungi non poſſe, Patreſque Toletanos ſtatuentes, ut *unus modus in Miſſarum ſolemnitatibus, unus in Matutinis, Veſpertiniſque Officiis* teneatur, conſequenter Miſſalium, Lectionariorum, Orationalium, Antiphonariorum, aliorumque librorum liturgicorum varietatem omnem
269 ſuſtuliſſe. At plane conſtat, concordiam liturgicam, una cum varietate librorum liturgicorum, conſiſtere poſſe (b); idque Patribus Concilii quarti Toletani experientia notum erat. Hiſpani enim, quamvis una eademque Liturgia omnes uterentur, tamen, iiſdem libris liturgicis, ubique non utebantur. Imo ſingulæ Provinciæ videntur ſuos habuiſſe proprios Lectionarios, & Miſſales libros (c). Hanc autem, qualemcumque librorum liturgicorum diſcrepantiam, Concilium Toletanum quartum non abſtulit, ſed ſingulis Provinciis ſuas, in hac
270 re, conſuetudines retinere intactas permiſit. Et hinc aliud argumentum deſumitur ad probandum neque S. Leandrum, neque S. Iſidorum Auctores eſſe Miſſalis Mozarabici. Hoc enim Miſſale non erat commune toti Hiſpaniæ, neque proprium Provinciæ Bæticæ, ſed Toletanæ, hoc eſt Carthaginenſis Provinciæ peculiare. Nulla autem erat ratio, cur Metropolitanus Bæticæ curam aſſumeret conſcribendi Miſſa-
271 le uſibus Provinciæ Toletanæ ſingulariter deſtinatum. Demum Elipandus, cum Miſſale hoc citaret, ejus Auctores non Leandrum, non Iſidorum nominavit, ſed prædeceſſores ſuos Epiſcopos Toletanos, Eugenium, Hildefonſum & Julianum (d). Iiſque potius quam S. Iſido-
272 ro tribuenda eſt Breviarii, & Miſſalis Mozarabici compoſitio. Attamen ſi nomine Auctoris hujus Miſſalis is intelligatur, qui Miſſas, quæ in eo continentur, conſcripſerat, nec S. Iſidorus, neque S. Hildefonſus,

(a) Mariana. De reb. Hiſp. lib.6 cap.5. inter decreta Concilii IV. Toletani hoc etiam refert: *Miſſale, & Breviarium unum eſſe in Hiſpania. Ejus rei perficiendæ cura, quoniam Iſidoro creditur demandata, eſſe adeo videtur, ut Breviarium, & Miſſale Mozarabum illi tribuantur.* At ejuſmodi canon nullus umquam a Concilio quarto Toletano conditus fuit.

(b) De hac re, n. 88 quædam dicta ſunt.

(c) Hoc ſpectat canon, vel, ut alii habent cap. 2 Concilii primi Bracarenſis, collati in codicem canonum Eccleſiæ Gotho-Hiſpanæ lib. 4 tit. 14 *de non legendis diverſis lectionibus per ſolemnitatem diversam Miſſæ & Vigiliæ.* Unde conſequitur, diebus non ſolemnibus, permiſſum fuiſſe diverſas lectiones legere, atque adeo non modo in diverſis, ſed in eadem Provincia, quandoque extitiſſe Lectionaria diverſa. Et ſiquidem fas erat habere diverſa Lectionaria, cur non etiam Miſſalia, & Antiphonaria &c.

(d) Elipandus, in epiſtola ad Albinum: *Teſtimonia Sanctorum Patrum Venerabilium, Toleto differentium in Miſſarum oraculis edita ſic dicunt.* Et Concilium Francofordenſe, verba Elipandi ex libello ejus refert: *item prædeceſſores noſtri Eugenius, Hildefonſus, Julianus Toletanæ Sedis Antiſtites, in ſuis dogmatibus dixerunt, &c.*

ſui, neque S. Julianus, neque unus aliquis ejus Auctor dicendus eſt. Quicumque enim Miſſale Mozarabicum paulo attentius evolverit, inveniet illud neque unius Scriptoris, neque unius ævi opus eſſe. Nam præter ſtyli varietatem, quæ in eadem Miſſa nonnunquam deprehenditur, plures ſunt Miſſæ, quæ ante ætatem S. Iſidori compoſitæ fuerunt. Plures etiam ſunt, quæ poſt mortem S. Doctoris conſcriptæ ſunt. Harum vero omnium Miſſarum eumdem hominem Auctorem 273
eſſe nemo dixerit. Sed ſi nomine Auctoris Miſſalis Mozarabici is intelligatur, qui Miſſale Toletanum emendaverit, aut qui una, aut altera Miſſa a ſe compoſita, auxerit, plures hujuſmodi Auctores, inter Epiſcopos Toletanos, inveniuntur. Elipandus Eugenium, Hildefonſum, & Julianum nominavit, & Julianus opera S. Hildefonſi enumerans (a), eorum *partem tertiam Miſſarum, Hymnorumque, atque Sermonum eſſe* ait. Nemo tamen, ut mihi quidem videtur, Auctor 274
Miſſalis, & Breviarii Mozarabici, meliore jure, quam S. Julianus nominatur, de quo Felix, & ipſe Epiſcopus Toletanus, prædeceſſoris ſui opera recenſens, ſcripſit (b). *Item librum Miſſarum, de toto circulo anni, in quatuor partes diviſum, in quibus aliquas vetuſtatis incuria vitiatas & ſemiplenas, emendavit, atque complevit, item librum orationum de feſtivitatibus anni, quas Toletana Eccleſia, per totum circulum anni, eſt ſolita celebrare, partim ſtylo ſui ingenii depromptum, partim correctum, in unum congeſſit, atque Eccleſiæ Dei uſibus, ob amorem reliquit Sanctæ Religionis.* Quibus apparet S. Julianum libros liturgicos Eccleſiæ ſuæ diligenter recognoviſſe, atque emendaſſe. Duo enim opera commemorat Felix, quo- 275
rum primum erat *Liber Miſſarum*, ſive Miſſale, quod in partes quatuor diviſit, &, in quibuſdam Miſſis, Amanuenſium incuria, vitiatum, emendavit, & in aliis Miſſis, quæ ſemiplenæ erant, complevit, eas orationes addendo, quæ defecerant. Integras tamen Miſſas novas Julianum adjeciſſe Felix minime tradidit. Aliud vero ejus opus, *Liber* erat *orationum, de feſtivitatibus anni*, ſive *Sanctorale* Breviarii Toletani, quem librum non modo emendavit, ſed etiam auxit, adjectis orationibus quorumdam Sanctorum, quæ deerant (c). 276
Miſſale hoc Sancti Juliani idem fuiſſe, atque illud, quod *Miſſale Mozarabicum* poſtea dictum eſt, aſſerere non audeo. Nam Miſſale Mozarabicum eſt perfecte mixtum, ſive plenarium, qualis, ut puto, non fuit, liber Miſſarum S. Juliani (d): & præterea Miſſas habet nonnullas, poſt

k 2 excep-

(a) Ad finem operis S. Hildefonſi de Viris illuſtribus, inter opera S. Iſidori, edit.

(b) Ibid.

(c) De hoc Volumine, in adhuc ſuperſtite in Bibliotheca Eccleſiæ Toletanæ, confer Nicolaum Antonium Bib. vet. Hiſp. l. 5. c. 7. n. 415. pag. 309.

(d) Miſſalia mixta, ſive plenaria, ante ſeculum octavum in uſu fuiſſe probat Sacramentarium Bobienſe, quod ejus generis eſt. Ejuſmodi Miſſalia Sacerdotibus privatim, ſine Miniſtrorum concurſu, ſacra facientibus, non modo commoda, atque utilia, ſed ferme neceſſaria erant. Quo-

excidium Regni Gothorum compoſitas. Attamen puto Mozarabes antiquiores libro Miſſarum S. Juliani, uſos eſſe (a) in ſolemni Miſſarum celebratione, & ex eo compoſitum fuiſſe Miſſale hoc mixtum,
277 quod Mozarabicum audit. Quinam autem ejus compoſitores fuerint, pro certo dicere nequeo. Sed quicumque fuerint, videntur, de ſuo, operam tantummodo, & induſtriam contuliſſe, Miſſaſque, ab aliis antea compoſitas, ita diſpoſuiſſe, ut Sacerdotes, ſacra privatim facientes, & qui in Eccleſiis ruralibus, & minime opulentis, deſerviebant, quibus librorum, & miniſtrorum copia deerat, in hoc uno libro Lectionarium, Antiphonarium, Benedictionale, libroſque ordinum, orationum, & precum haberent, apte, ordinatimque, in ſingulis Miſſis, ita diſpoſitos, ut nihil ad expeditam myſteriorum celebrationem deficeret. Miſſale Mozarabicum non ſemel auctum fuiſſe credibile eſt, novis quibuſdam Miſſis receptis. Rubricas quoque nonnullas recentiores Mozarabes adjeciſſe apparet, ut negandum non videatur plures extitiſſe, qui illius compoſitioni manus adhibuerint.

XVI.

Miſſale Mozarabum cum libris liturgicis Gallicanis comparatur.

278 NUnc demum breviter de libris liturgicis Gallicanis hactenus editis dicendum eſt, quos etiam cum Miſſali Ximenii comparare lubet, inde enim & præſtantia Miſſalis noſtri, & quantum res liturgica, non modo Hiſpanorum, ſed Gallorum etiam debeat optimo Cardinali, ſplendidius apparebit. Septem omnino in lucem prodierunt libri ad Liturgiam Gallicanam pertinentes, quatuor libri Miſſales, Lectionarius unus, & duo Officiales, admodum breves. Eminentiſſimus

Quare, cum apud Gotho-Hiſpanos, ſacra privatim facere ſolitum fuerit, credibile eſt Miſſalia mixta apud eos in uſu fuiſſe. Tamen non puto librum Miſſarum a S. Juliano emendatum, mixtum fuiſſe, tum quia Felix hanc qualitatem non prætermiſiſſet, tum etiam quia S. Julianus librum Miſſarum ad uſum Eccleſiæ Toletanæ emendaverat. In ſplendidioribus vero Eccleſiis, in quibus erat ſacrorum librorum, & Miniſtrorum copia, inhoneſtum habebatur, & ſordidum, Miſſale mixtum altari admoviſſe, dum Miſſa ſolemniter canebatur.

(a) Mozarabes Provinciæ Toletanæ libro Miſſarum S. Juliani, aliiſque ejuſdem Eccleſiæ libris liturgicis uſos eſſe certum videtur. Mozarabes vero, ſive Hiſpanos, qui Chriſtianis Principibus ſubditi erant, in ſacris Officiis libros liturgicos Eccleſiæ Toletanæ, adhibuiſſe habemus ex Luca Tudenſi, qui æra 838, anno ſcilicet Chriſti 990 ſcribit, *Adefonſus caſtus* . . *omnem Gothorum ordinem, ſicut Toleto fuerat, tam in Eccleſia, quam in Palatio, Oveto ſtatuit ordinari*. Et rurſus agens de morte Ferdinandi, cognomento Magni, Caſtellæ & Legionis Regis, qui anno Chriſti 1065 obiit, *In ipſa celebri Nativitatis Domini nocte, cum Clerici feſtiva more natalitium matutinum canerent, aſſuit inter eos Dominus Rex . . . audivit nobis verſus, quem tunc temporis* MORE TOLETANO *canebant*. *Succentoribus reſpondentibus*, [illegible] *qui judicaturus terram*, in Breviario Mozarabum, ad matutinas laudes, die Natalis Domini, poſt Canticum *Benedictus* [illegible], adhuc idem verſus *in ſono* canitur, quæ oſtendunt Hiſpanos, tam ſub Imperio Saracenorum, quam ſub Principibus Chriſtianis degentes, libris liturgicis Toletanis, in Miſſa, & in Officiis Eccleſiaſticis uſos eſſe.

mus Thomaſius, omnium primus, e Codicibus Vaticanis (a) tres libros Miſſales Gallicanos Romæ, anno 1680, edidit. Quorum uni *Miſ-* 279
ſale Gothicum, alteri *Miſſale Francorum*, tertio *Miſſale Gallicanum vetus*, titulum præfixit. Mabillonius, cum, in Monaſterio Luxovienſi, detexiſſet *Lectionarium Gallicanum* hoſce tres Miſſales, & ſimul librum Lectionarium, Pariſiis anno 1685, iterum vulgavit, & opus *de Liturgia Gallicana* inſcripſit. Idem, nunquam ſatis laudandus, Mabillonius, in Monaſterio Bobienſi invenit librum Miſſalem, quem in ſecunda parte ſui *Muſæi Italici* edidit, præmiſſo titulo *Sacramentarium Gallicanum*. Denique eruditiſſimi viri Edmundus Martenius, & Urſinus Durandus in Tomo quinto ſui *Theſauri novi Anec-*
dotorum, e MS. Codice Monaſterii S. Martini Auguſtodunenſis, duas 280
epiſtolas edidere, explicationem quamdam Liturgiæ Gallicanæ continentes. Primæ harum epiſtolarum pro titulo eſt *Quomodo ſolemnis ordo in Eccleſia agitur, quibus vel inſtructionibus, Canon Eccleſiaſticus decoratur*. Alteri vero præmittitur *Incipit Epiſtola ſecunda de communi Officio*. Eruditi editores harum epiſtolarum Auctorem agnoſcunt S. Germanum, Pariſienſem Epiſcopum, hos ſecutus, epiſtolas iſtas frequenter ſub nomine S. Germani citare ſoleo, quamvis mihi incertum ſit, an S. Germanus, an alius, e ſpiſſiori aliquo libro officiali, eas compoſuerit. Scatent enim mendis, quæ S. Germano vix tribui poſſunt. Sed quicumque ſit earum Auctor, is certe vetuſtus eſt, ejuſque opus, etſi mendoſum, magno rei liturgicæ Gallicanæ bono, editum fuit. Etenim plura, quæ antea in obſcuro erant, eo innoteſcunt, & plerique ritus Gotho-Hiſpani, eorumque cum Gallicanis affinitas confirmantur. Liber Miſſalis, quem Mabillonius in Monaſterio Bobienſi invenit, quemque *Sacramentarium Gallicanum*
inſcripſit, integer eſt, & ex eo Miſſalium genere, quæ *mixta*, aut 281
plenaria dicuntur, habet enim, præter orationes Miſſales, Lectiones Scripturarum, ſingulis Miſſis, proprias, frequenter binas, non raro ternas (b). Lectiones iſtæ nonnunquam cum iis conveniunt, quas iiſdem diebus aſſignat Lectionarium Luxovienſe, nonnunquam etiam cum iis, quas Miſſale *Ximenii* aſſignat. Sed plerumque tam ab his, quam ab

(a) Hi tres Miſſales libri, e Bibliotheca Monaſterii Floriacenſis, ab Hugonottis anno 1562 direpta, ablati, varia fortuna, in Bibliothecam Vaticanam venere. Vide Mabil. de Lit. Gallic. in præf. ſect. ...

(b) De hoc Codice Mabillonius in præfatione ſect. VIII. ita ſcribit. *Codicem antiquum, ex quo ſubſequentem ordinem Gallicanum deſcripſimus, invenimus in Bibliotheca percelebri, & perantiqua Monaſterii Bobienſis. Scriptus eſt ante annos mille, & quidem litteris majuſculis. BERTVLFVS alicubi legitur in ora folii cujuſdam, quem putamus eſſe ipſum Bertulfum loci Abbatem medio ſæculo ſeptimo. Hunc Codicem magni facimus, quod integer ſit, non mutilus, ut in dictis vetuſtis libris evenire ſolet. Porro continet ſelectiones, lectiones propheticas, Apoſtolicas & Evangelicas, atque contextus omnes ad Miſſam per totum annum. In hoc etiam (quod rariſſimum eſt, & prope ſingulare) habetur liber pœnitentialis, in quo multa ſunt, quæ non vulgaria, ad veteris diſciplinæ Eccleſiaſticæ cognitionem*;

ab illis diſſentiunt. Orationes Miſſales hujus Sacramentarii, non raro
deſumuntur e Miſſali Gothico, ſive Gallo-Gothico, nonnunquam etiam
e Miſſali Mozarabico, aut potius e vetuſto Sacramentario, quo ii
uſi ſunt, qui Mozarabicum compoſuerunt. Miſſæ Sacramentarii Bo-
282 bienſis ad ritum Gallicanum ſtricte non pertinent. Nam ordinem
quemdam, e Gallicano, & Romano commixtum, atque confuſum te-
nent. Lectiones tres, & Orationes omnes, uſque ad finem *conteſta-
tionis*, Hymnum *Gloria in excelſis*, Canticum *Benedicite*, & alia
quædam ex ordine Gallicano deſumunt. At, abſoluta conteſtatione,
nulla illis eſt oratio *poſt Sanctus*, ſed pro ea, *conteſtationi* continuo
ſubjungitur integer Canon Romanus, quo expleto, recitatur oratio
Dominica, &, facta communione, oratio *poſt communionem*, quam
283 alia excipit *conſummatio Miſſæ* inſcripta. Hic ordo *Romenſis* deno-
minabatur, quemadmodum ex titulo Miſſæ primæ conjicere licet, ea
enim pro *ordinario Miſſæ* ponitur, & *Miſſa Romenſis cottidiana* in-
ſcribitur. Ritum hunc Romenſem ſequitur longe maxima pars Miſ-
ſarum Sacramentarii Bobienſis, quæ in *conteſtationem* deſinunt, qui-
bus Canon Romanus, & alia, ad finem uſque Miſſæ recitanda, ad-
duntur, e *Miſſa Romenſi quotidiana* petenda. Sed præter has, ſunt
in Sacramentario Bobienſi ſeptemdecim Miſſæ, quæ ritum Gregoria-
num ſectantur, quibus tres ſunt orationes ante canonem, prima,
nomine proprio caret. Secunda inſcribitur *ſecreta*, tertia *conteſtatio*,
quam Canon Romanus, aliæque orationes ad finem Miſſæ, de more,
284 conſequuntur. Miſſale illud, quod Em. Thomaſius *Miſſale Francorum*
inſcripſit (quia in Miſſa *pro Regibus*, Deum orant *pro Regni Fran-
corum principibus*, & pro *ſtatu Regni Francorum*) integrum non
eſt, ſed ab initio, & in fine mutilum. Habet autem, præter ora-
tiones Miſſales pleraque ad Ordinationem, & Benedictionem Epi-
ſcopi, Presbyteri, Diaconi, & inferiorum Clericorum pertinentia.
Conſecrationem quoque Altaris, ejuſque Miniſterii, & Virginum,
atque Viduarum benedictionem exhibet, omnia ex Sacramentario Ge-
laſiano *Em. Thomaſii* deſumpta, ut conferenti patebit lib. I. N. XCV.
XX. XCVIII. CIII. & LXXXVIII. ubi quædam occurrunt, quibus Gela-
ſianum ſupplet ea, quæ Miſſali Francorum deſunt, & plura, quæ
e Miſſali Francorum in Gelaſianum transferri, queunt. Ordinem,
285 quem in Miſſa, tenet Miſſale Francorum, nec ad Romanam, nec
ad Liturgiam Gallicanam pertinet, ſed ad confuſum quemdam ri-
tum, e Romana, & Gallicana Liturgia compactum. Ab eo tamen
diverſum, quem tenet Sacramentarium Bobienſe. Habet autem ora-
tionem *poſt Prophetiam*, ſcilicet poſt Canticum Zachariæ *Benedi-
ctus Dominus Deus Iſrael &c.* Tum unam *poſt precem*, quam abſo-
lutis precibus Diaconicis recitabant, poſtea duas *ante nomina*, dein-
de duas *ſuper oblata*, has conſequitur *conteſtatio*, quam Ritu Ro-

mano

mine *Præfationem* appellant, *conteſtata* ſubjicitur *Canon actionis*,
facta autem communione, recitatur oratio *poſt communionem*, quam
alia *ad plebem* excipit. Johannes Morinus (a) opinatus eſt Miſſale 286
hoc olim pertinuiſſe ad Eccleſiam Pictavienſem, *quia nullius Sancti, præter Sancti Hilarii Miſſam ſpecialiter continet, ipſius nomine in orationibus, in præfatione, & infra actionem expreſſo*.
Additque exaratum fuiſſe ante annum quingenteſimum ſexageſimum,
Gallis nondum in unum populum cum Francis coaleſcentibus, ter enim pro Regni Francorum nomine *preces fiunt*, *alias* pro Francorum principatu, *alias* pro Principibus Francorum, & *ſemel* pro ſalute, & incolumitate Regni Francorum. At mihi liber non adeo vetuſtus videtur, ſed eo tempore exaratus, quo Reges inertes Regni
Francorum habenas Majoribus domus moderandas tradiderant. Nam
& Majores domus *Principes Francorum* denominabantur. Neque argumenta probant Codicem ad uſum Eccleſiæ Pictavienſis fuiſſe deſcriptum. Si enim unica ſuperſit Miſſa S. Hilarii, id contigit, quia
liber omnino mutilus eſt. Quod nomen S. Hilarii in canone legatur
non magis pro Pictavienſi Eccleſia facit, quam nomen Martini, quod
in eodem canone occurrit, faciat pro Eccleſia Turonenſi. Demum,
quod nomen Hilarii in Miſſa ſæpius recurrit, probat quidem eam Miſſam eſſe propriam S. Hilarii, at non probat librum ad Eccleſiam Pictavienſem aliquando pertinuiſſe. Miſſale, cui Em. Thomaſius nomen impoſuit *Gallicanum vetus*, paucas habet Miſſas integras, e quibus Miſſa 287
S. Germani Autiſſiodorenſis, & Miſſa ſecunda Adventus formam Gallicanam retinuerunt. Aliæ vero Miſſæ hujus libri, ritum quemdam e
Romano, & Gallicano commixtum ſequuntur, harum aliæ pro oratione *poſt Sanctus* partem Romani Canonis ſubjiciunt, talis eſt Miſſa
prima Adventus, in qua, *conteſtationi* ſubjicitur Canon Romanus,
ab his verbis *Hanc igitur oblationem &c.* Aliæ vero integrum Canonem Romanum recipiunt. Talis eſt Miſſa *in Cœna Domini*, in qua 288
Canon Romanus ſubjicitur *conteſtationi*, cauſa feſtivitatis, hoc modo
interpolatus, *Te igitur &c. Communicantes, & diem ſacratiſſimum
celebrantes, quo traditus eſt Dominus noſter Jeſus Chriſtus, ſed &
memoriam venerantes &c. Hanc igitur oblationem, quam tibi offerimus ob diem Jejunii Cœnæ Dominicæ, in qua Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus, in novo teſtamento, ſacrificandi ritum
inſtituit, dum panem ac vinum (quæ Melchiſedech in præfiguratione futuri myſterii Sacerdos obtulerat) in Sacramento ſui Corporis
& Sanguinis transformavit, quæſumus Domine, ut placatus accipias, dieſque noſtros... qui pridie quam pro omnium ſalute pateretur,
hodierno die, ſtans in medio Diſcipulorum ſuorum accepit panem &c.*
Expleto canone, recitatur oratio Dominica, quam excipit *benedictio
ad*

(a) De ſacris Ordinationibus pag. 284.

Digitized by Google

ad populum, tum communio, quam una, & altera oratio conſequuntur. Atque hunc ordinem pars maxima Miſſarum hujus Miſſa-
289 lis retinuerunt. Sunt qui ſuſpicantur Miſſale hoc ad Eccleſiam Autiſſodorenſem ſpectaſſe, quia Miſſa S. Germani in ejus initio ſtatim occurrit. Sed cum pars maxima Codicis, temporis injuria, perierit, quod ex pluribus Sanctorum Miſſis, quas utique complectebatur, unica ſuperſit Miſſa propria S. Germani, non evincit librum ad uſum Eccle-
290 ſiæ Autiſſiodorenſis fuiſſe conſcriptum. De tempore autem, quo liber compoſitus fuit, opinatur Em. Thomaſius, nec diſſentit Mabillonius, Auctorem ejus vixiſſe, priuſquam Galliarum Provinciæ, a Romano Imperio avulſæ, in ditionem Barbarorum tranſiverunt, quia inquiunt, inter ſolemnes Orationes, quæ feria quarta majoris hebdomadæ recitantur, una eſt pro Romano Imperio. At hoc argumentum mihi minime ſatisfacit. Nam plane apparet hoc Miſſale ſcriptum eſſe poſt Magni Gregorii Pontificatum. Deinde orationes illæ ſolemnes, quæ feria quarta, in hoc Miſſali, habentur, in omnibus Sacramentariis Gregorianis aut feria quarta, aut feria ſexta majoris hebdomadæ recitandæ extant, quo loco etiam extant in Miſſali S. Pii V. Unde apparet eas e libris Liturgiæ Romanæ in hoc Miſſale translatas fuiſſe, & quidem verbatim, nec ex iis tempus, quo liber hic compoſitus eſt, indicari poſſe. Ea vero oratio, quam in argumentum adducunt, in Gregorianis Codicibus Rhemenſi, & Ratoldi, & in Gelaſiano Thomaſii habet: *Reſpice ad Romanorum ſive Francorum benignus Imperium*, & in Codice Ottoboniano *reſpice ad Chriſtianum benignus Imperium*, & ordo Romanus vetuſtus *& poſtea dicit pro Rege Francorum ſive pro Imperatore*. Quare cum illud *Romanum Imperium*, non aliud ſignificet quam *Francorum Imperium* Caroli Magni & nepotum ejus, conjicere licet
291 hunc librum ætatem Caroli Calvi non ſuperare. Præſtantiſſimum Miſſale Gallicani ritus, haſtenus editum, illud cenſendum eſt, quod Em. Thomaſius *Miſſale Gothicum* inſcripſit, non alia de cauſa, quam quia, recentiori manu, hunc titulum Codici vetuſto inſcriptum invenerat. Neque Mabillonius hunc titulum, in editione Pariſienſi, mutandum putavit. Ambo tamen fatentur, (quod antea Em. Bona (a) monuerat) librum hunc ad Eccleſiam aliquam Gallicanam olim pertinuiſſe. Et Ma-
292 billonius quidem hoc Miſſale in uſu fuiſſe putavit *apud Gallos, Gothorum Imperio ſubjectos* (b). Ab eadem opinione alienus non erat Em. Thomaſius (c), eamque P. Le Brun amplexus eſt (d). *Merito*, inquit, *Gotho-Gallicanum* Miſſale hoc a Mabillonio nuncupatum eſt, *quia uſitatum*
293 *fuit in Gallia Narbonenſi*, quæ Gothis *parebat*, ego Miſſale hoc Gallo-Gothicum appello, etſi mihi perſuaſum ſit illud, non in Gallia Gothica,

(a) Rerum Liturg. lib. 1. cap. 12. ſect. 4.
(b) De Liturg. Gallic. lib. 1. pag. [illegible]
(c) In præmonitione editionis Romanæ Codicis Sacramentorum promiſſa.
(d) Expl. Miſſ. T. 2. diſſ. [illegible]

thica, ſed in Gallia, Francorum imperio ſubdita, uſitatum fuiſſe.
Occurrunt enim in hoc Miſſali conſuetudines quædam Eccleſiaſticæ,
quas Eccleſia Gotho-Hiſpana non admittebat. Puta Rogationes tri-
duo ante Aſcenſionem celebratæ, & Jejunium quadrageſimale, inte-
gris quadraginta diebus eſurialibus conſtans. Notum autem eſt Ec-
cleſias Galliæ Gothicæ eoſdem ritus, eaſdemque conſuetudines Eccle-
ſiaſticas habuiſſe, atque Gotho-Hiſpanas. De Rogationibus minime 194
ambigendum, quandoquidem, ante Miſſam Aſcenſionis, in Miſſali
Gothico, ſeu Gallo-Gothico inveniuntur tres Miſſæ, totidem diebus
Rogationum, celebrandæ. De Jejunio vero quadrageſimali, quod ab
iis, qui hoc Miſſali utebantur, diebus integris quadraginta eſuriali-
bus celebratum fuerit, haud obſcure indicat oratio *poſt Sanctus* il-
lius Miſſæ, quæ initio Quadrageſimæ aſſignatur. Nam, cum ibi di-
ctum ſit Chriſtum Dominum in Moyſe, & Elia, per quadraginta
dies jejunantibus, Quadrageſimam dedicaſſe, ſubditur. *Deinde etiam
in ſuo ipſe jejunio, eandem numero dierum jejunii ſolemnitatem ſi-
gnificavit, ut quod ipſe Dominus in noſtri corporis infirmitate, pro
nobis jugiter in quadraginta diebus explevit, id nos vel minutatim,*
EODEM NUMERO DIERUM, *calculo diſtributa obſervantia, veſpertinis
refectionibus ſtudeamus imitari.* Quibus apparet hoc ſolemne quadra-
geſimale jejunium, non diebus ſex & triginta, ſed integris diebus qua-
draginta eſurialibus, quibus veſpere reficiebantur, conſtituiſſe. Atque
adeo non quadrageſimam, ſed quinquageſimam, & fortaſſe ſexageſi-
mam, aut ſeptuageſimam obſervaſſe. Non enim *jugiter* quadraginta
dierum jejunium obſervabant, ſed *minutatim*, hoc eſt interpolatis qui-
buſdam diebus non eſurialibus. Sunt & alia plura, quæ afferri poſ-
ſunt, ſed hæc duo ſufficiunt ad probandum Miſſale hoc in Gallia
Gothica uſitatum non fuiſſe. Miſſale *Gothicum*, ſive *Gallo-Gothicum* 195
ordinem Gallicanum in Miſſis plerumque retinuit, de quo ſupe-
rius ſatis dictum eſt. Ne dicam omnes hujus libri Miſſas formam
Gallicanam retinere, prohibet rubrica, die tertia Rogationum,
poſt *Immolationem* adjecta. *Poſt Sanctus, per totas tres Miſſas dicis:
Hanc igitur oblationem familiæ tuæ tibi adſtantis &c.* & ſubjungi-
tur canon Romanus, cauſa ſolemnitatis Rogationum, interpolatus,
qui ſaltem, ab his verbis, *hanc igitur &c.* recitabatur, unde appa-
ret Miſſas Rogationum Gallicanas non fuiſſe, ſed Romenſes, e Litur-
gia Gallicana, & Romana compoſitas. An, præter Miſſas Rogationum, 196
aliæ ſint Miſſæ hujus libri, ad ordinem Romenſem pertinentes, nec
aſſerere pro certo, neque negare volo. Dubium movent Miſſæ plures,
in *conteſtationem* deſinentes, & exemplar *Miſſæ cottidianæ Romenſis*,
in fine Codicis appoſitum. Cur enim illud apponerent, niſi ut inde de-
ſumerent Canonem Romanum, & orationes aliquot, quæ Miſſis qui-
buſdam deficiebant. Sacramentarium Bobianum, & Miſſale Gallicanum 197
l vetus,

[illegible] haud pauca deſumant e Miſſali Gallo-Gothico, quod propterea [illegible] duobus antiquiorem haberi debet. Et viciſſim Miſſale Gallo-Gothicum plura habet e Miſſali Gotho Hiſpano deſumpta (a). Sunt etiam nonnulla in Sacramentario Bobienſi, a Miſſali Gotho-Hiſpano translata, quæ in Gallo-Gothico non inveniuntur (b). Adeo ut nemini dubium eſſe poſſit, qui hos libros attentius contulerit, quin Sacramentarium illud Gotho-Hiſpanum, e quo Miſſale noſtrum Mozarabicum compoſitum fuit, Galli probe cognitum habuerint, eoque plurimum uſi ſint compoſitores horum Miſſalium Gallicanorum, qui haſtenus in lucem prodierunt. An vero Sacramentarium illud Toletanum, idem fuerit atque liber Miſſalis S. Juliani, an alter antiquior, quem ipſe emendavit, nihil ſtatuo. Liber Lectionarius, ordinis Gallicani, quem Mabillonius in Monaſterio Luxovienſi repertum, in libro ſecundo *de Liturgia Gallicana a pag.* 106. edidit, in initio, & in fine, deficientibus membranis, mutilus eſt (c). Legenda quoque, ab initio Quadrageſimæ uſque ad Dominicam Palmarum, & alia nonnulla deficiunt. Segmenta Scripturarum, quæ in hoc libro legenda proponuntur, quandoque cum iis conveniunt, quæ in Miſſali Mozarabum leguntur, quemadmodum in notis monui, at frequenter ab iis recedunt.

199 Illud autem ſingulare habet Lectionarium hoc Luxovienſe, quod etiam in Sacramentario Bobienſi obſervare licet, Miſſarum legendis frequenter primam Lectionem, quam *Propheticam & Prophetiam* appellabant, omnino deficere. Adeo ut Miſſarum Sanctorum pars ferme media duas tantummodo Scripturarum Lectiones habeat, utramque e novo fœdere, & e Miſſis Dominicalibus pleræque prima Lectione, e veteri Teſta-

(a) Ejuſmodi ſunt *collectio ſequitur*, die Sancti [illegible] [illegible], verbatim deſumpta ab oratione *poſt nomina* Miſſalis noſtri. Die Epiphaniæ oratio *poſt myſterium*, deſumpta ab oratione *poſt nomina*. Conteſtatio Miſſæ [illegible] Quadrageſimæ, deſumpta ab [illegible] Gotho-Hiſpana [illegible] feriæ [illegible] hebdomadis ſecundæ Quadrageſimæ. Immolatio Miſſæ feriæ quintæ in Cœna Domini, deſumpta ferme ex [illegible] Gotho-Hiſpana ejuſdem diei. Collectio ſequitur, & oratio poſt nomina Miſſæ S. S. [illegible], deſumptæ a Miſſali noſtro, hæc enim eſt pars prima orationis *Miſſæ*, illa [illegible] ferme eſt [illegible] ejuſdem [illegible]. Demum, [illegible] Miſſæ, & conteſtatio [illegible] Sanctæ Eulaliæ, ſunt ſegmenta [illegible] Miſſa Gotho-Hiſpana, quæ [illegible] Miſſ. noſtro, die Sanctæ Eulaliæ [illegible] recitatur.

(b) *Ejuſmodi ſunt oratio ad pacem* die Sanctorum Innocentium, ex oratione Gotho-Hiſpana, pariter *ad pacem*, deſumpta. Oratio *Miſſæ*, die Sancti Martini, deſumpta ex oratione *poſt nomina* Miſſæ [illegible] noſtri. Orationes *Miſſæ* [illegible] deſumptæ e Miſſa Gotho-Hiſpana ejuſdem cognominis, & orationes omnes, quæ in Miſſa S. Johannis [illegible] recitantur, ex unica oratione Miſſæ Gotho-Hiſpanæ, in partes diſſecta, compoſitæ.

(c) Mabillonius in *[illegible] liturg. Gallicana* [illegible] Codicem hunc *litteris Franco-Gallicis* [illegible] *ante annos mille ſcriptum* [illegible] [illegible] ad librum primum de Liturgia Gallicana [illegible] *Illud ſcio, non* [illegible] *Lectionarium hoc Gallicanæ Eccleſiæ* [illegible] *Lectionem ad uſum Eccleſiæ Romanæ, de quo libro* [illegible] *in charta agemus* [illegible]. De verbis Scripturarum autem Lectionarii Luxovienſis [illegible] *multum a vulgata* [illegible] *, nec omnino cum ea conveniſſe*.

Teſtamento, priventur. Ejuſmodi ſunt Miſſæ quinque Dominicales poſt
clauſum Paſchæ, Miſſa Dominicæ poſt Aſcenſionem Domini, & unica
illa Miſſa Dominicalis, quæ poſt Pentecoſten aſſignatur. Ex aliis vero
Miſſis ea, quæ *in profectione itineris* celebratur, & alia, quæ eſt *de
redeundo ab itinere*, prima Lectione carent, qua etiam carent Miſſa
in conſecratione Presbyteri, Miſſa *de uno Confeſſore*, & aliæ non-
nullæ. Hujus autem defectus cauſa, cum codex, in iis locis, integer 300
ſit, aut revocanda videtur ad varietatem quamdam Liturgicam, aut
forte in eo reponenda, quod Lectiones Propheticæ, ex Lectionario pro-
prio, & ab hoc diſtincto, legi ſolerent. Sed ne, hac de cauſa, pote-
mus, Miſſis allatis nulla ſegmenta e veteri fœdere legenda attribui,
prohibet ipſum Lectionarium, in quo frequenter Lectiones Propheti-
cæ aſſignantur. Quare haud incredibile videtur, in iis locis, in qui-
bus ritus ille, ex Gallicano & Romano conflatus, quem appellabant
Romenſem, invaluerat, uſu etiam receptum fuiſſe, contra morem
Gallicanum, in certis quibuſdam Miſſis duas tantummodo Lectiones,
eaſque e novo Teſtamento legere. Jam vero e quatuor Miſſali- 301
bus libris Gallicanis hactenus editis, ſi Sacramentarium Bobienſe ex-
cipiatur, nullus eſt, cui aliquid non deſit. Nam Miſſali Gallicano
veteri, & Miſſali Francorum plura deficiunt, quam quæ ſuper-
ſunt. Miſſali vero Gallo-Gothico, nonnulla initio, plura in fine de-
ſiderantur. Præterea, dempto Sacramentario Bobienſi, in quo ſunt
Lectiones propriæ Miſſarum, Miſſalia Gallicana nihil præter oratio-
nes, quæ in Miſſa recitantur, & Benedictiones continent. Neque ha-
ctenus liber Antiphonarius Gallicanus detectus eſt, ſine quo Miſſa
Gallicana celebrari nequit. At Miſſale Mozarabum Cardinalis Xime- 302
nii integrum eſt, Miſſas omnes integras habet, tam eas, quas *de tem-
pore* dicunt, quam Votivas, Mortuales, Sanctorum proprias, & com-
munes, quibus nihil deeſt ad expeditam earum celebrationem. Dein-
de Miſſale *Ximenii*, in totius Liturgiæ ordine, atque diſpoſitione, 303
ritum Gotho-Hiſpanum conſtanter retinet, ſine ulla commixtione Ro-
mani, Ambroſiani, aut alterius cujuſlibet ritus. At, e libris Gallica-
nis, nullus eſt, qui ritum antiquum Gallicanum, in omnibus Miſſis,
purum & ſincerum conſervavit. Nam, qui horum perfectiſſimus eſt,
Miſſale Gallo-Gothicum, ab interpolatione Liturgiæ Romanæ immunis
non eſt. Quare, ſive integritas antiqui ritus ſpectetur, ſive ſpectetur 304
uſus, cujus in hujuſmodi libris ratio præcipua habetur, fateri debemus
Miſſale *Ximenii* libris omnibus Gallicanis, hactenus editis, longe præ-
ſtare. Iis enim tam multa adhuc deficiunt, ad expeditam Miſſarum ce-
lebrationem, neceſſaria, ut nemo iſtis libris, quantumvis bene inſtru-
ctus, ſine Miſſalis Ximenii auxilio, vel unicam Miſſam Gallicanam re-
citare poterit, Sacerdos vero Mozarabicus, cui unicum adeſt Miſſale
Ximenii, Miſſas Mozarabicas, atque adeo Gotho-Hiſpanas, & Galli-

 canas,

canas, quotidie, ſi libuerit, expedite facere poteſt. Unde, quod ab initio dicebam, plane conficitur, optimum Cardinalem Ximenium, Miſsali Mozarabico, typis edito, non modo Hiſpanorum, ſed Gallorum etiam priſco ſacrificandi ritui, ſplendide conſuluiſse.

305 Porro, in hac editione, textus Miſsalis Mozarabici talis exhibetur, qualis anno milleſimo quingenteſimo Toleti prodiit. Sunt quidem plura, quæ tuto emendari potuerunt, & quæ libenter emendaſſem, ſed ſatius viſum eſt, textum editionis Toletanæ, cum omnibus ſuis mendis, exhibere, quam, corrigendi ſtudio, quidquam mutare, quod Lector ſcrupuloſus intactum voluiſset. Notas ſcripſi, in margine, aut in extremitate cujuſque paginæ, edendas, ſed quas Ty-
306 pographus ad finem libri adjecit. In his brevitatem ſequor, nec omnia, quæ dici potuerunt, ingero, ſed ea tantummodo refero, quæ ſufficere videbantur. In antiquis ritibus explicandis, raro, ſine Scriptorum veterum auctoritate, quidquam mihi adſumo. Eos, per quos profecerim, ſæpe, ac libenter laudo, eorumque verba quandoque profero, eos autem a quibus diſsentio, aut tacito nomine, aut etiam palam refello. Cætera judicio Lectoris permitto.

EPI-

EPISTOLA DEDICATORIA
EDITIONI TOLETANÆ PRÆMISSA.

Ad Reverendiſſimum in Chriſto Patrem & Dominum D. præſtantiſſimum FRANCISCUM XIMENEM *Archiepiſcopum Toletanum Alfonſi Ortis divini & humani juris Doctoris & Canonici Toletani præfatio incipit.*

IMmortales tibi Antiſtes celeberrime referant gratias ſeculi noſtri homines oportet: quum vetera & quaſi obſoleta noſtre religionis arcana tanto ſtudio renovare inſtitueris: ut incipiant noſtrates majorum ſuorum monimenta incultis caracteribus hactenus obſtruſa: ingenii tui igniculo reſpicere ac propius intueri. Beatiſſimi Iſidori noſtri Eccleſiaſtica officia: que in urbe regia Toletana: cui tu prees Archiepiſcopus: quondam Maurorum irruptione: cunctis abſorptis ſimul cum Chriſtianis: ceu captiva ſuperfuerant: noſtra etatè propriis ſumptibus reſtaurare ac in lucem promere decreveras. Ac non immerito quidem: ne tam illuſtria fidei noſtre myſteria abdita jam penitus interirent: queque adeo ſitu & vetuſtate fuerant exeſa: & errorum caligine reſperſa: ut vix callidus lector congruas ſententias multorum librorum indagine rimari potuerit. Quam profecto duriſſimam provinciam mihi ſervorum tuorum minimo mandare non dubitaſti: quatenus ſumma cum diligentia Miſſarum in primis ſolemnia recenſerem: ac vigili lucubratione: que a vero caracterum ruditate dimiſſa jamdiu fuerant: ſtyli non mutato ductu reficerem: ſervataque verborum dignitate antiquorum majeſtatem cuſtodirem. Nam que pre ſe antiquitatem ferebant intactà eſſe juſſeras: & tandem ſic actum eſt. Nam diſperſis in ordinem redactis: vitiis abraſis, dubiiſque enucleata veritate luſtratis: & ceu abolita multa reſarciens: tuo juſſu ut valui omnia illuſtravi. Unde conflatus liber iſte fuit: prebentibus ad id opem mihi venerabilibus Presbyteris

ejuſ-

ejuſdem officii peritioribus Antonio Roderico: Alfonſo Martino: ac Hieronymo Guterio: beatarum Juſte & Eulalie: ac b ati Luce Evangeliſte Eccleſiarum Rectoribus: quorum Baſilice inter preſſuras Chriſtianorum Toleti fluctuaverant: cum Hiſpania pene omnis Arabum inundatione tabeſceret. Quo fit ut habitantibus Chriſtianis Toleti inter Arabes ejus urbis imperio potitos: nomen Mozarabes inductum hucuſque permanſerit: ut opinor dicti ſunt Mozarabes: hoc eſt inter Arabes degentes. Ut autem Eccleſiaſtica eorum officia memoratu digna neminem de cetero laterent: litteris Latinis, exploſis Gothicis, imprimenda nobili viro Melchiori Gorticio Novarienſi tribuiſti (a). Cujus opera & impenſis Ars impreſſoria in ea urbe valde illuſtrata eſt. Adſit huc igitur lector: qui fidei chriſtiane mirifica noſſe cupit ſacramenta: ubi etiam Sanctorum pro fide certantium: & Martyrum geſta preclara intueri licebit: cum nullibi profecto copioſius ac preclarius reperire queat: dummodo ſingula propenſius perluſtret: qui ſi fidem mihi prebere recuſaverit: credat Iſidoro clariſſimo auctori. Tu quoque teſtis locupletiſſimus adſis Reverendiſſime Pater: cujus lumini pervigili admota ſunt omnia: que probata ſtatuiſti omnibus doctis communia reddere: cum imprimi ſolertius ea juſſeris. Sis felix oro: atque diu ſuperſtes magnificentiſſime Domine.

(a) Miſſale Mozarabum impreſſum fuit opere Petri Hagembach, impenſis Melchioris Goricii vide pag. 474.

CALEN-

CALENDARIUM MOZARABICUM
SÆPIUS AUCTUM.

JANUARIUS.

Aureus numerus.		KAL.	Habet dies xxxi. Luna xxx. Nox habet horas xv. Dies vero ix.	
iii.	A	Janu.	Circumciſio Domini.	iiii. capp.
	b	IIII.	Octava S. Stephani.	iiii. capp.
xi.	c	III.	Octava S. Joannis.	iiii. capp.
	d	II.	Octava Innocentium.	iiii. capp.
xix.	e	Nonas.	Vigilia	
viii.	f	VIII.	Epiphania Domini.	vi. capp.
	g	VII.	Juliani & Baſiliſſe Martyrum.	iiii. capp.
xvi.	A	VI.	Sanctorum quadraginta Martyrum.	ix. lect.
v.	b	V.	Pauli primi Heremite	ix. lect.
	c	IIII.		
xiii.	d	III.	Juliani Presbyteri.	ix. lect.
ii.	e	II.		
	f	Idus.	Sancti Hilarii Epiſcopi	ix. lect.
			Octava Epiphanie	iiii. capp.
Kal. Februarii.				
x.	g	XIX.	Felicis in pincis Confeſſ. & Martyris.	ix. lect.
	A	XVIII.	Mauri Abbatis	ix. lect.
			Poſt v. Luna Dominica ſive Septuageſime.	
xviii.	b	XVII.	Marcelli Pape & Martyris	ix. lect.
vii.	c	XVI.	Speuſippi Eleuſippi Martyrum.	ix. lect.
			Antonii Monachi.	iiii. capp.
	d	XV.	Priſce Virginis.	ix. lect.
xv.	e	XIIII.	Juliani Epiſcopi & Confeſſoris.	ix. lect.
iiii.	f	XIII.	Fabiani & Sebaſtiani Martyrum	vi. capp.
			Sancti Luciani Presbyteri & Martyris.	ix. lect.
	g	XII.	Agnetis Virginis.	vi. capp.
xii.	A	XI.	Vincentii Martyris.	iiii. capp.
i.	b	X.	Ildefonſi Confeſſoris	vi. capp.
	c	IX.	Babyle Epiſcopi & trium puerorum.	ix. lect.
			Timothei Epiſcopi diſcipuli Pauli.	ix. lect.
			Sancte Marie de Pace.	vi. capp.
ix.	d	VIII.	Converſio S. Pauli.	vi. capp.
			Projecti Martyris.	ix. lect.
	e	VII.	Policarpi Epiſcopi & Martyris.	ix. lect.
			Tirſi Martyris	ix. lect.
xvii.	f	VI.	Johannis Criſoſtomi Epiſcopi.	ix. lect.
vi.	g	V.	Johannis Presbyteri & Confeſſoris.	ix. lect.
			Agnetis II.	ix. lect.
	A	IIII.	Valerii Epiſcopi.	ix. lect.
xiiii.	b	III.	S. Bathildis Regine.	ix. lect.
			Octava S. Ildefonſi.	iiii. capp.
iii.	c	II.	Sanctorum Ciri & Johannis Martyrum.	ix. lect.

FEBRUARIUS.

Aureus numerus.		KAL.	Habet dies xxviii. Luna xxvii. Nox habet horas xiv. dies vero x.	
	d	Februa.	Ignatii Epiſcopi & Martyris.	ix. lect.
			Brigide Virginis.	ix. lect.
xi.	e	IIII.	*Purificatio S. Marie.*	vi. capp.
xix.	f	III.	Blaſii Epiſcopi & Martyris	vi. capp.
viii.	g	II.	Gilberti Confeſſoris.	ix. lect. &c.
	A	Nonas.	Agate Virginis & Martyris	vi. capp.
xvi.	b	VIII.	Vedaſti & Amandi Epiſcoporum	ix. lect.
v.	c	VII.	Dorothee Virginis & Martyris	ix. lect.
	d	VI.		
xiii.	e	V.	Apolonie Virginis & Martyris	ix. lect.
ii.	f	IIII.	Scolaſtice Virginis.	vi. capp.
	g	III.		
x.	A	II.	Eulalie Virginis Barchinonenſis	ix. lect.
	b	Idus.	Fructuoſi Auguri & Eulogii ejus Comitum.	ix. lect.
Kal. Martii.				
xviii.	c	XVI.	Valentini Martyris.	ix. lect.
vii.	d	XV.		
	e	XIIII.	Juliane Virginis & Martyris	ix. lect.
xv.	f	XIII.	Pantaleonis Martyris Sociorumque ejus.	vi. capp.
iiii.	g	XII.		
	A	XI.		
xii.	b	X.	Columbani Abbatis.	ix. lect.
i.	c	IX.		
	d	VIII.	Cathedra ſancti Petri.	vi. capp.
ix.	e	VII.	Vigilia.	
	f	VI.	*Mathie Apoſt.*	
xvii.	g	V.	*Locus biſſexti in anno biſſexti quocumque die evenerit Feſtum Sancti Mathie in illo jejunetur vigilia ejus & in ſequenti die celebretur. & feriatur feſtum & ſi ſabbato evenerit ipſo ſabbato celebretur & jejunetur vigilia ejus & feriatur in ſequenti die Dominico.*	
vi.	A	IIII.		
	b	III.		
xiiii.	c	II.		

MAR-

MARTIUS.

Aureus Numerus.		KAL.	Habet dies xxxi. Luna xxx. Nox habet horas xii. dies vero xii.	
iii.	d	Mart.	Adriani Martyris.	in.leſſ.
	e	VI.	Donati Martyris.	in.leſſ.
xi.	f	V.	Emeterii & Celedonii Martyrum.	iiii.capp.
	g	IIII.		
xix.	A	III.		
viii.	b	II.		
	c	Nonas.	Thomæ de Aquino.	vi.capp.
			Perpetuæ & Felicitatis.	in.leſſ.
xvi.	d	VIII.	Iuliani Epiſcopi & Confeſſoris.	vi.capp.
v.	e	VII.		
	f	VI.	Apoloniæ Virginis.	in.leſſ.
			Facundi & Primitivi Martyrum.	in.leſſ.
xiii.	g	V.		
ii.	A	IIII.	Gregorii Papæ & Confeſſoris.	vi.capp.
	b	III.	Leandri Epiſcopi & Confeſſoris.	in.leſſ. iiii.capp.
x.	c	II.	Leonis Papæ.	in.leſſ.
	d	Idus.		
Kal.		Aprilis.		
xviii.	e	XVII.		
vii.	f	XVI.	Patricii Epiſcopi.	in.leſſ.
	g	XV.	Gabrielis Archangeli	vi.capp.
			Eduardi Regis, & Martyris.	in.leſſ.
xv.	A	XIV.	Sancti Joſeph Confeſſoris.	vi.capp.
iiii.	b	XIII.	Cuthberti Epiſcopi & Confeſſoris	in.leſſ.
	c	XII.	Benedicti Abbatis & Confeſſoris.	vi.capp.
xii.	d	XI.	Pauli Epiſcopi & Confeſſoris.	in.leſſ.
i.	e	X.		
	f	IX.		
ix.	g	VIII.	*Annunciatio Sanctæ Mariæ.*	vi.capp.
	A	VII.		
xvii.	b	VI.		
vi.	c	V.	Marcelli Papæ.	in.leſſ.
	d	IIII.		
xiiii.	e	III.		
iii.	f	II.		

APRILIS.

Aureus Numerus.		KAL.	Habet dies xxx. Luna xxix. Nox habet horas xi. dies vero xiii.	
	g	Aprilis.		
xi.	A	IIII.		
	b	III.	Theodoſiæ Martyris.	in.leſſ.
xix.	c	II.	Ambroſii Epiſcopi.	vi.capp.
			Iſidori Confeſſoris.	vi.capp.
viii.	d	Nonas.		
xvi.	e	VIII.		
	f	VI.		
xiii.	A	V.	Fructuoſi Epiſcopi Bracharenſis.	in.leſſ.
			Torquati Confeſſoris.	in.leſſ.
ii.	b	IIII.	Eleutherii Epiſcopi & Martyris.	in.leſſ.
	c	III.		
x.	d	II.	Victoriæ Bracharenſis Martyris.	in.leſſ.
	e	Idus.	Euphemiæ Virginis & Martyris.	in.leſſ.
Kal.		Maii.	Tiburtii & Valeriani Martyrum.	in.leſſ.
xviii.	f	XVIII.		
vii.	g	XVII.		
	A	XVI.		
xv.	b	XV.		
iiii.	c	XIIII.		
	d	XIII.		
xii.	e	XII.		
i.	f	XI.	Vitalis Martyris.	in.leſſ.
	g	X.		
ix.	A	IX.	Georgii Martyris.	iiii.capp.
			Felicis & Fortunati Martyris	in.leſſ.
	b	VIII.	Sancti Proficii Martyris.	in.leſſ.
xvii.	c	VII.	Marci Evangeliſtæ.	vi.capp.
vi.	d	VI.	Cleti Martyris.	in.leſſ.
			Marcelli & Petri.	in.leſſ.
	e	V.	Sancti Georgii Martyris.	in.leſſ.
xiiii.	f	IIII.	Vitalis Martyris.	in.leſſ.
iii.	g	III.	Petri Martyris Ordinis Prædicatorum.	vi.capp.
	A	II.	Eutropii Epiſcopi & Martyris.	vi.capp.

MADIUS.

Aureus numerus.		KAL.	Habet dies xxxi. Luna xxx. Nox habet horas. ix. dies vero. xv.	
xi.	b	Madii.	Apoſtolorum Philippi & Jacobi.	vi. capp.
			Torquati & Comitum ejus Epiſcoporum.	ix. lect.
	c	VI.	Athanaſii Epiſcopi & Confeſſoris	vi. capp.
xix.	d	V.	Inventio Sanctæ Crucis.	vi. capp.
		.	Alexandri, Eventii Martyrum.	ix. lect.
viii.	e	IIII.	Quiriaci Epiſcopi & Martyris.	ix. lect.
	f	III.		
xvi.	g	II.	Johannis ante Portam Latinam.	vi. capp.
v.	A	Nonas.	Inventio Clavorum Dominicorum	vi. capp.
			Sanctæ Trapete Virginis.	ix. lect.
			Domitillæ Virginis.	ix. lect.
	b	VIII.	Revelatio Michaelis.	vi. capp.
			Iſidori Martyris.	ix. lect.
xiii.	c	VII.	Gregorii Nazianzeni.	ix. lect.
			Eodem die Translatio Sancti Nicolai.	vi. capp.
ii.	d	VI.	Gordiani, & Epimachi Martyris.	ix. lect.
	e	V.	Pontii Martyris.	iii. capp.
x.	f	IIII.	Nerei, & Achilei, atque Pancratii Martyris.	ix. lect.
	g	III.		
xviii.	A	II.	Victoris & Coronæ Martyrum.	ix. lect.
			Bonifacii Martyris.	ix. lect.
vii.	b	Idus.		
Kal. Junii.				
	c	XVII.		
xv.	d	XVI.		
iiii.	e	XV.		
	f	XIIII.	Potentianæ Virginis.	ix. lect.
xii.	g	XIII.		
i.	A	XII.		
	b	XI.		
ix.	c	X.		
	d	IX.	Translatio Sancti Dominici.	ix. lect.
xvii.	e	VIII.	Urbani Papæ & Martyris.	ix. lect.
			Translatio, S. Franciſci.	ix. lect.
vi.	f	VII.	Auguſtini Anglorum Epiſcopi.	ix. lect.
	g	VI.		
xiiii.	A	V.	Germani Epiſcopi & Confeſſoris.	ix. lect.
iii.	b	IIII.		
	c	III.		
xi.	d	II.	Petronillæ Virginis.	ix. lect.

JUNIUS.

Aureus numerus.		KAL.	Habet dies. xxx. Luna xxix. Nox habet horas. viii. dies vero. xvi	
	e	Junii.	Nicomedis Martyris.	ix. lect.
xix.	f	IIII.	Marcellini & Petri Martyrum	ix. lect.
viii.	g	III.		
xvi.	A	II.		
v.	b	Nonas.		
	c	VIII.		
xiii.	d	VII.		
ii.	e	VI.	Medardi & Geraldi Epiſcoporum	ix. lect.
	f	V.	Primi & Feliciani Martyrum.	ix. lect.
x.	g	IIII.		
	A	III.	Barnabæ Apoſtoli.	vi. capp.
			Gauſini Confeſſoris.	ix. lect.
xviii.	b	II.	Baſilidis Cirini Naboris Martyrum.	ix. lect.
vii.	c	Idus.	Antonii de Padua Confeſſoris.	ix. lect.
Kal. Julii.				
	d	XVIII.	Baſilii Epiſcopi.	ix. lect.
xv.	e	XVII.	Viti, & Modeſti Martyrum	ix. lect.
iiii.	f	XVI.	Cirici & Julitæ Martyrum.	ix. lect.
	g	XV.	Adriani atque Nataliæ Martyrum	ix. lect.
xii.	A	XIIII.	Marci & Marcelliani Martyrum.	ix. lect.
i.	b	XIII.	Gervaſii & Prothaſii Martyrum.	ix. lect.
	c	XII.	Florentiæ Virginis.	ix. lect.
			Silveſtri Papæ & Martyris.	ix. lect.
ix.	d	XI.		
	e	X.	Conſortiæ Virginis cum XI. millium Martyrum.	ix. lect.
xvii.	f	IX.	Vigilia.	
vi.	g	VIII.	Nativitas Sancti Johannis Baptiſtæ	vi. capp.
	A	VII.	Translatio Sancti Eligii Epiſcopi & Confeſſoris	ix. lect.
xiv.	b	VI.	Johannis & Pauli Martyrum.	ix. lect.
iii.	c	V.		
	d	IIII.	Leonis Epiſcopi & Confeſſoris.	ix. lect.
			Vigilia.	
xi.	e	III.	Apoſtolorum Petri & Pauli.	vi. capp.
	f	II.	Commemoratio Sancti Pauli.	vi. capp.

JULIUS.

Habet dies xxxi. Luna, xxx. Nox habet horas. ix. dies vero xv.

Aureus numerus.		KAL.		
xix.	g	Julii.	Octava Sancti Johannis Baptiſte.	vi.capp.
viii.	A	VI.	Proceſſi & Martiniani Martyrum	ix.lect.
			Viſitatio Sancte Marie.	vi.capp.
	b	V.		
xvi.	c	IIII.		
v.	d	III.		
	e	II.	Octava Apoſtolorum Petri & Pauli	iiii.capp.
xiii.	f	Nonas	Martialis Epiſcopi.	ix.lect.
ii.	g	VIII.		
	A	VII.	Octava Viſitationis Virginis Marie.	iiii.capp.
x.	b	VI.	Septem Fratrum Martyrum.	ix.lect.
	c	V.	Tranſlatio Sancti Benedicti	vi.capp.
xviii.	d	IIII.	Sancte Marciane Virginis	ix.lect.
vii.	e	III	Margarite Virginis.	ix.lect.
	f	II		
xv.	g	Idus.	Quirici Martyris.	ix.lect.
Kal. Auguſti.				
iiii.	A	XVII.	Sancti Alexii Confeſſoris	ix.lect.
			Triumphus Crucis.	vi.capp.
	b	XVI.	Juſte & Ruffine Virginum & Martyrum.	ix.lect.
xii.	c	XV	Marine Virginis & Martyris.	ix.lect.
i.	d	XIIII.		
	e	XIII.	Margarite Virginis & Martyris	ix.lect.
ix.	f	XII	Praxedis Virginis.	vi.capp.
	g	XI	*Marie Magdalene.*	vi.capp.
xvii.	A	X.	Apollinaris Epiſcopi & Martyris	ix.lect.
vi.	b	IX.	Chriſtine Virginis & Martyris.	ix.lect.
			Vigilia.	
	c	VIII.	*Jacobi Apoſtoli.*	vi.capp.
			Chriſtofori & Cucufati & Comitum ejus Martyrum.	ix.lect.
xiiii	d	VII.	Anne matris Marie.	vi.capp.
iii.	e	VI.	Septem dormientium.	ix.lect.
	f	V.	Nazarii Celſi & Pantaleonis Martyrum.	ix.lect.
xi.	g	IIII.	Felicis Epiſcopi.	ix.lect.
			Simplicii Fauſtini & Beatricis Martyrum.	ix.lect.
			Marthe Virginis.	vi.capp.
xix.	A	III.	Abdon & Sennen Martyrum	ix.lect.
	b	II.	Germani Epiſcopi & Confeſſoris.	ix.lect.

AUGUSTUS.

Habet dies xxx. Luna xxix. Nox habet horas. x. dies vero. xiiii.

Aureus numerus.		KAL.		
viii.	c	Auguſt.	Vincula Petri.	vi.capp.
			Machabeorum Martyrum.	ix.lect.
xvi.	d	IIII	Stephani Pape & Martyris.	ix.lect.
v.	e	III.	Inventio Sancti Stephani Martyris.	ix.lect.
	f	II.	Petri Epiſcopi Exomenſis.	iiii.capp.
xiii.	g	Nonas.	Dominici Confeſſoris de Ordine Predicat.	vi.capp.
			Sancte Marie de Nivibus	vi.capp.
ii.	A	VIII.	Transfiguratio Domini	vi.capp.
			Juſti & Paſtoris. Sixti Pape Feliciſſimi & Agapiti Martyrum	ix.lect.
	b	VII.	Donati Epiſcopi Martyris.	ix.lect.
			Mammetis Martyris.	ix.lect.
x.	c	VI.	Ciriaci Largi Sociorumque ejus.	ix.lect.
	d	V.	Vigilia.	
xviii.	e	IIII.	*Sancti Laurentii Martyris*	vi.capp.
vii.	f	III.	Tiburtii Martyris	ix.lect.
	g	II.	Clare virginis de Ordine Minorum.	vi.capp.
xv.	A	Idus	Hypoliti Sociorumque ejus	ix.lect.
Kal. Septembris.				
iiii.	b	XIX.	Euſebii Presbyteri & Confeſſoris.	ix.lect.
			Vigilia.	
	c	XVIII	*Aſſumptio S. Marie.*	vi.capp.
xii.	d	XVII.		
i.	e	XVI.	Octava S. Laurentii.	ix.lect.
	f	XV	Agapiti Martyris.	ix.lect.
ix.	g	XIIII		
	A	XIII.	Bernardi Abbatis.	vi.capp.
xvii.	b	XII.		
vi	c	XI.	Octava Sancte Marie	vi.capp.
			Timothei & Symphoriani Martyrum.	ix.lect.
	d	X.	Vigilia.	
xiiii.	e	IX.	*Bartholomei Apoſtoli.*	vi.capp.
iii.	f	VIII.	Geneſii Martyris.	ix.lect.
	g	VII.	Gerontii Epiſcopi & Confeſſoris.	ix.lect.
xi.	A	VI.	Rufi Martyris.	ix.lect.
			Victoris Epiſcopi.	ix.lect.
xix.	b	V.	Auguſtini Epiſcopi & Confeſſoris.	vi.capp.
	c	IIII.	Decollatio Johannis Baptiſte.	vi.capp.
			Sabine Virginis.	ix.lect.
viii.	d	III.	Felicis & Adaucti Martyrum.	ix.lect.
	e	II.		

SEPTEMB.

SEPTEMBER.

Aureus numerus.		KAL.	Habet dies. xxx. Luna xxix. Nox habet horas xii. dies vero xii.	
xvi.	f	Sept.	Egidii Abbatis & Confeſſoris.	iii. capp.
			Vincentii & Leti Martyrum.	ix. lect.
v.	g	IIII.	Antonini Martyris.	vi. capp.
	A	III.		
xiii.	b	II.	Marcelli Martyris.	ix. lect.
ii.	c	Nonas.	Obdulie Virginis.	iii. capp.
	d	VIII.		
x.	e	VII.		
	f	VI.	*Nativitas Beate Marie Virginis.*	vi. capp.
xviii.	g	V.	Gregorii Martyris.	ix. lect.
vii.	A	IIII.		
	b	III.	Proti & Jacinthi Martyrum	ix. lect.
xv.	c	II.		
iiii.	d	Idus.		
Kal.	Octobris.		Exaltatio Sancte Crucis.	vi. capp.
	e	XVIII.		
			Cornelii & Cipriani.	ix. lect.
xii.	f	XVII.	Octava Sancte Marie.	iiii. capp.
			Nicomedis Martyris	iii. lect.
			Sancti Vincentii	ix. lect.
i.	g	XVI.	Eufemie Virginis & Martyris.	ix. lect.
	A	XV.	Lamberti Epiſcopi & Martyris.	ix. lect.
ix.	b	XIIII.		
	c	XIV.		
xvii.	d	XII.	Vigilia.	
vi.	e	XI.	*Matthei Apoſt.*	vi. capp.
	f	X.	Mauritii & Sociorum eius.	iii. capp.
xiiii.	g	IX.	Tecle Virginis.	ix. lect.
iii.	A	VIII.		
	b	VII.		
xi.	c	VI.	Firmini Epiſcopi & Confeſſoris.	ix. lect.
xix.	d	V.	Coſme & Damiani Martyrum	ix. lect.
	e	IIII.	Fauſti & Januarii & Martialis Martyrum.	ix. lect.
viii.	f	III.	Michaelis Archangeli	vi. capp.
	g	II.	Hieronymi Presbyteri & Confeſſoris	vi. capp.

OCTOBER.

Aureus numerus		KAL.	Habet dies. xxxi Luna xxx. Nox habet horas. xii. dies vero. xi.	
xvi.	A	Octob.	Veriſſimi Maximi & eius Sociorum Martyrum.	ix. lect.
v.	b	VI.	Leodegarii Epiſcopi & Martyris.	ix. lect.
xiii.	c	V.		
ii.	d	IIII.	Franciſci Confeſſoris	vi. capp.
	e	III.		
x.	f	II.		
	g	Nonas.	Marci Epiſc. & Confeſſoris	ix. lect.
			Sergii & Bachi Martyrum	ix. lect.
			Marcelli Martyris.	ix. lect.
xviii.	A	VIII.		
vii.	b	VII.	Dionyſii Sociorumque eius Martyrum.	iii. capp.
	c	VI.		
xv.	d	V.		
iiii.	e	IIII.		
	f	III.	Geraldi Confeſſoris.	ix. lect.
xii.	g	II.	Caliſti Pape & Martyris.	ix. lect.
i.	A	Idus.	Vulfrani Epiſcopi.	ix. lect.
Kal.	Novemb.			
	b	XVII.	Sancti Michaelis.	ix. lect.
ix.	c	XVI.	Victoris Martyris.	ix. lect.
			Lupi Epiſcopi & Confeſſoris	ix. lect.
	d	XV.	Luce Evangeliſte.	vi. capp.
xvii.	e	XIIII.		
vi.	f	XIII.	Irene Virginis & Martyris.	ix. lect.
			Caprasii Martyris.	ix. lect.
	g	XII.	Urſule & XI. millium Virginum.	iii. capp.
xiiii.	A	XI.		
iii.	b	X.	Servandi & Germani Martyrum	ix. lect.
	c	IX.	Proſi Confeſſoris.	ix. lect.
xi.	d	VIII.	Criſpini & Criſpiniani Martyrum	ix. lect.
xix.	e	VII.	Vedaſti & Amandi Epiſcoporum.	ix. lect.
	f	VI.	Vincentii & Sabine & Criſtete Martyrum. Vigilia.	vi. capp.
viii.	g	V.	Apoſtolorum Simonis & Jude.	vi. capp.
	A	IIII.	Euſtachii Sociorumque eius Martyrum.	ix. lect.
xvi.	b	III.	Bellum de Benamarin.	vi. capp.
			Claudii & Sociorum eius.	ix. lect.
v.	c	II.	Quintini Martyris. Vigilia.	ix. lect.

NOVEMBER.

Aureus numerus.		KAL.	Habet dies xxx. Luna xxix. Nox habet horas xiv. Dies vero x.	
	d	Novemb.	Festivitas omnium Sanctorum.	vi. capp.
viii.	e	IIII.	Commemoratio omnium Fidelium defunctorum.	
ii.	f	III.		
	g	II.		
x.	A	Nonas.		
	b	VIII.		
xviii.	c	VII.		
vii.	d	VI.	Octava omnium Sanctorum.	iiii. capp.
			Quatuor Coronatorum Martyrum.	ix. lect.
	e	V.	Theodori Martyris.	ix. lect.
xv.	f	IIII	Menne Martyris.	ix. lect.
iiii.	g	III.	Martini Episcopi & Confessoris.	vi. capp.
	A	II.	Emiliani Abbatis.	ix. lect.
xii.	b	Idus.	Bricii Episcopi & Confessoris.	ix. lect.
Kal.	Decembr.			
i.	c	XVIII.	Clementini & Theodotei Martyrum.	ix. lect.
	d	XVII.	*Eugenii Archiepiscopi Toletani Martyris.*	vi. capp.
ix.	e	XVI	Sancti Sperati vel Comitum ejus Martyrum	ix. lect.
	f	XV	Acisclı & Victorie Martyrum.	ix. lect.
xvii.	g	XIIII.	Octava Sancti Martini.	iiii. capp.
			Romani Monachi Martyris.	iiii. capp.
vi.	A	XIII.	Elisabeth de Ungaria.	vi. capp.
	b	XII.	Odonis Abbatis.	ix. lect.
xiiii.	c	XI.	Presentatione Virginis Marie.	vi. capp.
iii.	d	X.	Cecilie Virginis & Martyris.	vi. capp.
			Octava Sancti Eugenii.	iiii. capp.
	e	IX.	Clementis Pape & Martyris.	vi. capp.
xi.	f	VIII.	Crisogoni Martyris.	ix. lect.
xix.	g	VII.	Catherine Virginis & Martyris.	vi. capp.
	A	VI.		
viii.	b	V	Vitalis & Agricole. Facundi & Primitive Martyrum.	ix. lect.
	c	IIII.		
xvi.	d	III.	Saturnini Martyris. Vigilia.	vi. capp.
v.	e	II.	Sancti Andree Apostoli.	vi. capp.

DECEMBER.

Aureus numerus.		KAL.	Habet dies xxxi. Luna xxx. Nox habet horas xv. dies vero ix.	
xiii.	f	Decemb.	Sancti Eligii Episcopi & Confessoris.	ix. lect.
ii.	g	IIII.	Sancte Anastasie Virginis.	ix. lect.
	A	III.		
x.	b	II.	Barbare Virginis & Martyris.	vi. capp.
	c	Nonas.		
xviii.	d	VIII.	*Nicolai Episcopi & Confessoris.*	vi. capp.
vii.	e	VII.	Octava Sancti Andree.	iiii. capp.
	f	VI.	Conceptio Virginis Marie.	vi. capp.
xv.	g	V	Leocadie Virginis.	vi. capp.
iiii.	A	IIII.	*Eulalie Virginis & Martyris.*	ix. lect.
	b	III.	Damasi Pape.	ix. lect.
xii.	c	II	Eugenie Virginis	ix. lect.
i.	d	Idus.	Lucie Virginis & Martyris.	vi. capp.
Kal. Januarii				
	e	XIX.		
ix.	f	XVIII.	Octava Conceptionis Sancte Marie.	iiii. capp.
	g	XVII	Octava Sancte Leocadie	iiii. capp.
xvii.	A	XVI		
vi.	b	XV.	*Annunciatio Sancte Marie de la O.*	vi. capp.
	c	XIIII.		
xiiii.	d	XIII	Vigilia.	
iii.	e	XII.	*Thome Apostoli.*	vi. capp.
xi.	f	XI.		
	g	X		
xix.	A	IX.	Vigilia.	
	b	VIII.	*Nativitas Domini Nostri Jesu Christi.*	vi. capp.
viii.	c	VII	*Stephani Martyris.*	vi. capp.
	d	VI.	*Johannis Apostoli & Evangeliste.*	vi. capp.
xvi.	e	V.	Sanctorum Innocentum.	vi. capp.
v.	f	IIII.	Thome Archiepiscopi & Martyris.	iiii. capp.
	g	III	Translatio Sancti Jacobi Apostoli	vi. capp.
xiii.	A	II.	Silvestri Pape & Confessoris	iiii. capp.
			Columbe Virginis.	ix. lect.

DENE.

BENEDICTIO AQUÆ.

℣. Adjutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit cœlum & terram.
℣. Sit nomen Domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc & uſque in ſæculum.

Hic faciat Sacerdos ſignum crucis in ipſo ſale, & inſufflet tribus vicibus: & poſtmodum dicat hunc ſequentem exorciſmum. *Exorciſmus Salis.*

EXorcizo te creatura ſalis. In nomine Pa✠tris & Fi✠lii & Spiri✠tus San✠cti, qui te per Eliſeum in aquam mitti juſſit, ut ſanarentur aquæ ſteriles. Qui quoque divina ore ſuo voce ait: Vos eſtis ſal terræ. Et per Apoſtolum ſuum vas electionis, Sermo veſter ſit ſale conditus. Ideoque efficere ſal exorcizatum, ut ſis in remiſſionem peccatorum & ſanitatem mentium. In protectionem animæ atque corpo- g 10

[illegible]

[illegible]

corporis: in confirmationem ſalutis ad expellendas & excludendas omnes dæmonum tentationes. In nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis ✠ & Jeſu Chriſti Filii ejus ✠ qui in Trinitate unus vivit & regnat in ſecula ſeculorum. Amen. *Oratio.*

Virtutis tuæ invictam fortitudinem deprecamur Domine ſancte, Pater æterne, omnipotens Deus, qui inter omnia neceſſaria: quæ per Jeſum Chriſtum Dominum meum procreare juſſiſti, non minimam gratiam conferre dignatus es ſali: ut ex illo poſſint univerſa condiri omnibus ad eſcam. filium tuum Dominum noſtrum procreaſti. Te ſupplices exoramus: ut hoc ſal digneris aſpicere. Quatenus majeſtatis tuæ virtute contra omnes ſpiritus immundos valorem poſſit accipere; Expellat ab omni loco ubi tua fuerit invocatione adſperſum: quicquid poteſt eſſe peſtiferum; ut exhibeat plenum ſalutis effectum. Deterreat omnes præſtigias inimici: & omnia monſtrooſorum genera longius faciat effugere. Gravedines omnes: fantaſiaſque compeſcat, & per ſignum Crucis Filii tui Domini noſtri tutelam fideliſſimam deſiderantibus præſtet. ℟. Amen.

Deinde defert aquam in arcea ad ſacrandam & inſufflat ibidem tribus vicibus & dicit exorciſmum *Exorciſmus aquæ.* *Oratio.*

Diſcede immunde Spiritus ab omnibus quibus fides noſtra uſura eſt religionis officii ſacramentis, nec prætendas culpam criminis: qui agnoſcis potentiam Salvatoris. Non ex meritis confidentia: ſed præcepto. Licet ipſa poteſtas muni-

Lin. 1. *In nomine.* Hac formula concludendi exorciſmum plane Gotho-Hiſpana eſt. Sacramentarium Bobienſe autem, ſic *per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui venturus eſt judicare ſæculum per ignem.*

Lin. 3. *qui in* num forte legendum *qui, in Trinitate unus, cum Spiritu Sancto vivit &c.* ? Concilium Toletanum IV. in profeſſione fidei habet. *Item Dominus Jeſus Chriſtus, unus de Sancta Trinitate &c.*

Lin. 4. *Virtutis.* Eadem oratio exſtat in Sacramentario Bobienſi, exſtat quoque in Pontificali Helinardi Archiepiſcopi Lugdunenſis, in benedictione aquæ, præmiſſa Ordini dedicationis Eccleſiæ, apud Martenium de antiq. Eccleſ. rit. tom. 2. lib. 2. cap. 13. ord. 9. col. 754.

Lin. 4. *tuæ Domine* Ita Pontif. Helinardi, at Bobienſe Sacramentarium *inviſibilem*.

Lin. 5. *æterne omnipotens Deus.* Ita Helinardi Pont. ſic Bobienſe vero *Domine ſancte, pater omnipotens æterne Deus.*

Lin. 5. *neceſſaria.* Ita Pont. Helinardi, at Bobien. Sacram. brevius ſic *qui inter cuncta, quæ procreari juſſiſti*

Lin. 6. *meum.* Helin. *Dominum noſtrum.*

Lin. 7. *omnibus.* Lege, ut in Pont. Helinardi, *quæ omnibus ad eſcam, per eundem filium tuum Dominum noſtrum procreaſti.* Sacr. Bobien. *quæ hominibus ad eſcam per filium tuum Dominum noſtrum, dignatus es largiri*

Lin. 8. *Te ſupplices.* Pont. Helin. *Idcirco te ſupplices &c.* Sacr. Bobien. *per quem, Domine, ſupplices exoramus &c.*

Lin. 8. *hoc ſal.* Ita Helin. & Bobien.

Lin. 8. *aſpicere.* Ita Helin. et Bobien. *ſanctificare*

Lin. 9. *majeſtatis.* Pont. Helin. *ex majeſtatis tuæ virtute.* Sacr. Bobien. *ut ex tuæ majeſtatis tuæ virtutem, contra omnes immundos ſpiritus poſſit accipere*

Lin. 9. *valorem.* Ita Helin. et Bobien. *virtutem*

Lin. 10. *ab omni loco.* Ita Pont. Helin. at Bobien. *a tabernaculis famulorum tuorum*

Lin. 11. *deterreat.* Ita Helin. et Bobien. *detergat*

Lin. 12. *præſtigias.* Ita Bobien. et Helin. *omnia præſtigia.*

Lin. 12. *monſtrooſorum.* Ita Helinard. Bobien. *monſtruorum*

Lin. 12. *effugere.* Ita Bob. Helin. *effugari.*

Lin. 13. *compeſcat.* In Bobienſi additur *& tranquillitatis in omnibus conferat gratiam*, quod in noſtro Miſſali, & in Pontif. Helinardi deſideratur

Lin. 13. *& per.* Ita Helin. et Bobien. *per omiſſo &*

Lin. 14. *præſtet.* Ita Helin. Bob. *præſtet*

Lin. 14. ℟. *Amen.* Helin. *qui tecum &c.* Bobien. nihil addit.

Lin. 15. *diſcede.* Formam hanc exorcizandi aquam, e Pontificali Helinardi, Martenius, ſuperius citatus, col. 750. exhibuit. At in Sacramentario Bobienſi, loco hujus, habetur conſueta forma Gregoriana, *exorcizo te creatura aquæ &c.*

Lin. 17. *Religionis.* Pont. Helin. *Religioſi.*

Lin. 19. *Amen.* H[illegible] recte habet uti eſt.

Lin. 19. *præcepto.* Lege ut in Pontificali Helinard. *ſed præcepti.*

miniſterii digneris eſſe miniſtri. Te igitur communem Dominum aque creatura conveniat: ut conſervante motus ſenſibilitatis intelligens ſubjici ſervicio, quod placere Deo ſtimat non recuſet. Omnem a te communionem demonum removeat: omne collegium iniquitatis expurget. Totam fantaſmatis labem: capax dominice protectionis exterminet: ut gratia ſanctificationis indepta: tuo noſtroque pariter creatori debito famulatu deſerviens: omnem ſpirituum pravorum nequitiam: quocumque loco fuerit adſparſa dejiciat: & ſancte copiam benedictionis inducat. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Humiliate vos benedictioni. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. *Benedictio.*

Domine ſancte Pater omnipotens eterne Deus: inſtitutor & conditor omnium elementorum: qui per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum elementum hoc aque in ſalutem humani generis eſſe voluiſti: te ſupplices deprecamur: ut exauditis orationibus noſtris: illud tue pietatis reſpectu ſanctifices: atque ita ab eo omnium ſpirituum immundorum recedat incurſio: ut ubicumque fuerit in nomine tuo adſperſa: gratia tue benedictionis adveniat: & mala omnia te propitiante recedant. ℟. Amen. Per miſericordiam &c. Dominus ſit ſemper &c.

Hec aqua jam ſanctificata in cruce ſalis ponitur & dicitur. Commixtio ſalis & aque. In nomine Pa ✠ tris & Fi ✠ lii & Spiritus ✠ Sancti qui regnat Deus in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Poſt mixtionem Salis & Aque. *Oratio.*

Eterne omnipotens Deus: qui nobis a te conditam creaturam aque: ubi diſtinxiſti ut liquorem ſimplicem ad lavacrum: ſalem ſoliditatem preberes ad condimentum: quatenus & ſordida poſſint ablui: & fatua imbui. quo & noxa tolleretur originalis, & corrigeretur error ad viam ſalutis. Te officii noſtri functione. immeriti deprecamur: ut hec ſalis & aque in tuo nomine facta permixtio clementie tue ſanctificetur obtutu; quodque myſterialiter baptiſmo ad commodum,

Lin. 1 *communem*. Lege, ut in Pont. Helmardi *per communem Dominum &c.*

Lin. 1 *creature*. Lege *creatura* ut in Helia.

Lin. 2 *conſervante* Pont. Helmardi, ut, *conſervante motu ſenſibilitatis, intelligens ſubjici ſervitio, quo placere Deo ſtimat, non recuſet.*

Lin. 2. *quod* Helia. *quo*

Lin. 3 *ſtimat* Helia. *aſtimat.*

Lin. 7 *adſparſa* Helia. *adſperſa.*

Lin. 7 *inducat* Helia. *infundat*

Lin. 8 ℟ *Amen* Helmardi Pontificale habet *per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui venturus eſt judicare vivos, & mortuos, & ſeculum per ignem*

Lin. 11 *Domine* hanc orationem, que in Pontificali Helmardi extat, Martenius col. 899 edidit, apud quem *Benedictio aque* inſcribitur. At in Sacramentario Bobienſi, oratio, que *Benedictio aque* aſcribitur, eſt conſueta Gregoriana *Deus qui ad ſalutem humani generis &c.* hec vero noſtra, ſed interpolata, & nonnihil mutata, poſt commixtionem ſalis & aque, in Bobienſi exhibetur. Non omittendum, ſolemne illud *Humiliate nos*, & ſalutatio conſueta populi *Dominus ſit ſemper vobiſcum*, que in Miſſali Ximenii leguntur, nec in Pontificali Helmardi, nec in Sacramentario Bobienſi, inveniri.

Lin. 12. *Dominum noſtrum*. Helia. *filium tuum*

Lin. 14. *illud* Helia. *eam*.

Lin. 16 *omnia* Helia. *noſtra*.

Lin. 20. ℟ *Amen*. In Helia. *per Dominum &c.* ſubjiciuntur deinde in Miſſali noſtro ſolemne illud Gotho-Hiſpanum *per miſericordiam tuam &c.* & ſalutatio populi *Dominus ſit ſemper &c.* que in Pontificali Helmardi, & etiam Bobienſi Sacramentario deſiderantur.

Lin. 22 *Eterne* Hec oratio in Pontificali Helmardi extat, & apud Martenium col. 996, edita eſt. In Sacramentario Bobienſi, pro hac oratione ponitur ea, qua in Miſſali Ximenii, poſt exorciſmum, ſal benedicitur, ſed nonnihil immutata, uti ſuperius monui.

Lin. 22. *ubi diſtinxiſti* Lege *ita diſtinxiſti*. In Pont. Helmardi *in ſuo diſtinxiſti*.

Lin. 27 *ad commodum*. Forte *accommodum*. Pont. Helia. *commodum*.

modum : culpe traducis inimicum ſapientie actum erroris manifeſtas adverſum: Sancti Spiritus tui ſanctitate reddas ſanctificatum. Nec ulio contagio reddatur immundum : quod tua fieri credimus majeſtate beatum. ſed ita per te plenum prebeat ſanctificationis effectum : ut ubicumque invocato nomine tuo fuerit manu emiſſum vel modo quolibet aſſumptum : expulſis & exploſis omnibus inſidiis contrarie partis : non ſolum cuncta demonum machinamenta ex eodem loco fugata deficiant. ſed etiam Sanctorum Angelorum cuſtodia ſemper ibi manſura conſiſtat. ℟. Amen. Per miſericordiam &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. Benedictio Dei Patris omnipotentis & Filii & Spiritus Sancti deſcendat & maneat ſuper hanc creaturam ſalis & aque. ℟. Amen.

Antiphona. Sparſit nos Deus hyſſopo : & mundabimur : lavabis nos & ſuper nivem dealbabis nos. ℣. Miſerere mei Deus ſecundum magnam miſericordiam tuam : & ſecundum multitudinem miſerationum tuarum dele iniquitatem meam. *Presb.* Lavabis. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui. *Presb.* Lavabis. ℣. Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam. ℟. Et ſalutare tuum. ℣. Beati qui habitant in domo tua Domine. ℟. In ſecula ſeculorum laudabunt te. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. Oremus. *Oratio*.

EXaudi nos Domine ſancte Pater eterne Deus & mittere dignare ſanctum Angelum tuum de celis, qui nos cuſtodiat : foveat : protegat : viſitet ; & defendat omnes habitantes vel convenientes in hoc habitaculo Dei. Per Chriſtum Dominum &c.

Lin. 7. *ſed etiam*. Pont. Helin. *&c*.

Lin. 10. ℟. *Amen*. Pont. Helin. *per Dominum &c.* in noſtro ſubſequuntur *per miſericordiam &c.* & ſalutatio Populi, & benedictio ſalis & aque ; que omnia Pontificali Heliaardi deſunt.

Lin. 11. *ſparſit*, forte *aſperges*.

DOMI-

DOMINICA PRIMA ADVENTUS DOMINI.

Ad Miſſam Officium.

ECCE ſuper montes pedes evangelizantis pacem alleluia. Et annuntiantis bona alleluia: celebra Juda feſtivitates tuas alleluia. Et redde Domino vota tua quoniam dabit verbum evangelizantibus virtute multa. P. Et redde. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. P. Et redde.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

In adventu Domini non dicitur: Gloria in excelſis. *ſed in aliis Dominicis diebus & feriis: ſed tantum diebus feſtivis.* *Oratio.*

DEus qui per angelicum chorum adventum Filii tui Domini noſtri Jeſu Chriſti annunciare voluiſti, qui per Angelorum preconia gloria in excelſis Deo & in terra pax hominibus bone voluntatis adclamans hoc demonſtraſti: concede ut in hujus Dominice Reſurrectionis feſtivitate pax terris reddita convaleſcat & fraterne dilectionis charitate innovata permaneat. ℟. Amen.

Dicat Sacerdos. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Lectio libri Iſaye prophete. ℟. Deo gratias. *Cap. X.*

ECce dominator Dominus exercituum confringet lagunculam in terrore: & excelſi ſtatura ſuccidentur: & ſublimes humiliabuntur. & ſubvertentur condenſa ſaltus ejus ferro. & Libanus cum excelſis cadet. C. XI. Et egredietur virga de radice Jeſſe. & flos de radice ejus aſcendet. & requieſcet ſuper eum ſpiritus Domini: ſpiritus ſapientie & intellectus: ſpiritus conſilii & fortitudinis: ſpiritus ſcientie & pietatis. & replebit eum ſpiritus timoris Domini. Non ſecundum viſionem oculorum judicabit. neque ſecundum auditum aurium arguet. ſed judicabit in juſticia pauperes. & arguet in equitate pro manſuetis terre. Et percutiet terram virga oris ſui. & ſpiritu labiorum ſuorum interficiet impium. Et erit juſticia cingulum lumborum ejus. & fides cinctorium renum ejus. Habitabit lupus cum agno. & pardus cum hedo accubabit. Vitulus & leo & ovis ſimul morabuntur. & puer parvulus minabit eos. Vitulus & urſus paſcentur: ſimul requieſcent catuli eorum. & leo quaſi bos comedet paleas. Et delectabitur infans ab ubere ſuper foramine aſpidis. & in caverna reguli qui ablactatus fuerit: manum ſuam mittet. Non nocebunt & non occident in univerſo monte ſancto meo: quia repleta eſt terra ſcientia Domini: ſicut aque maris operientes. In die illa radix Jeſſe qui ſtat in ſignum populorum: ipſum gentes deprecabuntur. & erit ſepulchrum ejus glorioſum. ℟. Amen.

Dicat Presb. in cornu ſiniſtrum Altaris. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſp.

Pſallendo. Qui dat nivem ſicut lanam: nebulam ſicut cinerem ſpargit: qui emittit chriſtallum ſuam ſicut fruſta panis. Ante faciem frigoris ejus quis ſubſiſtet? ℣. Mittet verbum ſuum & liqueſaciet ea: flabit ſpiritus ejus & fluent aque. P. Ante. *Dicat Sacerdos.* Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. *ſpon Chorus* Deo gratias. *Cap. XV.*

FRatres. Certus ſum ego ipſe de vobis, quoniam & ipſi pleni eſtis dilectione: repleti omni ſcientia: ita ut poſſitis alterutrum monere. Audacius autem ſcripſi vobis fratres ex parte: tanquam in memoriam vos reducens: propter gratiam que data eſt mihi a Deo. ut ſim Miniſter Chriſti Jeſu in gentibus. ſanctificans Evangelium Dei: ut fiat oblatio gentium accepta & ſanctificata in Spiritu Sancto. Habeo igitur gloriam in Chriſto Jeſu ad Deum. Non enim audeo aliquid loqui eorum que per me non efficit Chriſtus: in obedientiam gentium. In verbo & factis: in virtute ſignorum & prodigiorum: in virtute Spiritus Sancti: ita ut ab Hieruſalem per circuitum uſque ad Illyricum repleverim evangelium Chriſti. Sic autem predicavi hoc evangelium: non ubi nominatus eſt Chriſtus: ne ſuper alienum fundamentum edificarem: ſed ſicut ſcriptum eſt. Quibus non

est annunciatum de eo videbunt: & qui non audierunt intelligent. Propter quod & impediebar plurimum venire ad vos: & prohibitus sum usque adhuc. Nunc vero ulterius locum non habens in his regionibus: cupiditatem autem habens veniendi ad vos ex multis iam praecedentibus annis: cum in Hispaniam proficisci coepero: spero quod praeteriens videam vos: & a vobis deducar illuc, si vobis primum ex parte fruitus fuero. Nunc igitur proficiscar in Hierusalem ministrare sanctis. Probaverunt enim Macedonia & Achaia collationem aliquam facere in pauperes sanctorum qui sunt in Hierusalem. Placuit enim eis: & debitores sunt eorum. Nam si spiritualium eorum participes facti sunt gentiles: debent & in carnalibus ministrare illis. Hoc igitur cum consummavero, & assignavero eis fructum hunc: proficiscar per vos in Hispaniam. Scio autem quoniam veniens ad vos, in abundantia benedictionis Christi veniam. ℟. Amen.

Dicat Sacerdos. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam. III. Cap. ℟. *Chorus.* Gloria tibi Domine.

Anno quintodecimo imperii Tiberii Caesaris, procurante Pontio Pilato Iudaeam, Tetrarcha autem Galileae Herode, Philippo autem fratre eius Tetrarcha Itureae & Trachonitidis regionis, & Lisaniae Abilinae Tetrarcha, sub principibus sacerdotum Anna & Caypha: factum est verbum Domini super Iohannem Zachariae filium in deserto. Et venit in omnem regionem Iordanis, praedicans baptismum poenitentiae in remissionem peccatorum, sicut scriptum est in libro sermonum Esaye prophetae: Vox clamantis in deserto: parate viam Domini, rectas facite semitas eius. Omnis vallis implebitur: & omnis mons & collis humiliabitur: Et erunt prava in directa: & aspera in vias planas: & videbit omnis caro salutare Dei. Dicebat ergo ad turbas quae exierant ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere a ventura ira? Facite ergo fructus dignos poenitentiae: & ne coeperitis dicere, patrem habemus Abraham. Dico enim vobis, quia potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahae. Iam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum excidetur & in ignem mittetur. Et interrogabant eum turbae dicentes: Quid ergo faciemus? Respondens autem dicebat illis: Qui habet duas tunicas, det non habenti: & qui habet escas, similiter faciat. Venerunt autem & publicani ut baptizarentur, & dixerunt ad eum: Magister quid faciemus? At ille dixit ad eos: Nihil amplius quam quod constitutum est vobis faciatis. Interrogabant autem eum & milites dicentes: Quid faciemus & nos? Et ait illis: Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis: & contenti estote stipendiis vestris. Existimante autem populo & cogitantibus omnibus in cordibus suis de Iohanne, ne forte ipse esset Christus: Respondit Iohannes dicens omnibus: Ego quidem aqua baptizo vos: veniet autem fortior me post me: cuius non sum dignus solvere corrigiam calciamentorum eius: ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto & igni. Cuius ventilabrum in manu eius: & purgabit aream suam: & congregabit triticum in horreum suum: paleas autem comburet igni inextinguibili. Multa quidem & alia exhortans evangelizabat populo. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus. Laudo.* Alleluia. ℣. Mitte nobis Domine auxilium de sancto: & de Syon tuere nos alleluya.

Interim quod Chorus dicit alleluia: offert Sacerdos hostiam cum calice & cum orationibus quae sequuntur.

Acceptabilis sit maiestati tuae omnipotens aeterne Deus haec oblatio: quam tibi offerimus pro regibus & sacerdotibus nostris: & pro stabilitate sanctae catholicae & apostolicae fidei cultoribus: per Christum Dominum nostrum. In nomine Patris ✠ & F. & Spiritus Sancti. Amen.

Demittendo patenam super corporale. Deinde accipiat calicem sanctificando sic. In nomine Patris ✠ & Filii & Spiritus Sancti amen.

Oratio.

Offerimus tibi Domine calicem ad benedicendum sanguinem Christi filii tui.

[illegible] deprecationeque [illegible] tuam : ut ante conſpectum divine maieſtatis tue cum odore ſuavitatis aſcendat. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum amen.

Ponat calicem ſuper aram : & accipiat ſindonem ſive ſanctificatum & ponat ſuper calicem dicendo ſic. *Oratio.*

Hanc oblationem quæſumus Domine placatus admitte : & omnium offerentium [illegible] pro quibus tibi offertur peccata indulge. Per Chriſtum Dominum noſtrum amen. *Et dicat junctis manibus inclinando ſe.* *Oratio*

In ſpiritu humilitatis & in animo contrito ſuſcipiamur Domine a te : & ſic fiat ſacrificium noſtrum ut a te ſuſcipiamur hodie : et placeat tibi Domine Deus. Veni Sancte Spiritus ſanctificator : ſanctifica hoc ſacrificium de manibus meis tibi preparatum.

Hic ponat incenſum in thuribulo & incenſet ſacrificium ſi placuerit : poſtea inclinet ſe Sacerdos in medium Altaris junctis manibus & dicat alta voce. Adiuvate me fratres in orationibus veſtris : & orate pro me ad Deum. *Chorus reſpondeat.* Adiuvet te pater & filius & Spiritus Sanctus.

Et Sacerdos vertat ſe ad populum. & [illegible] ſi voluerit. Et dicat Chorus. *[illegible]*

Regnabit Dominus in Hieruſalem : & in conſpectu ſeniorum [illegible]. Et hoc dicit Dominus : erit quaſi pater habitantibus Hieruſalem : & que [illegible] in Sion : & dabo clavem domus David ſuper humeros eius : & aperiet : & non eſt qui claudat Hieruſalem [illegible].

Hic accipiat Sacerdos aquam in manibus & dicat ſeorſum ſuper oblationem cum tribus digitis. In nomine Patris ✠ & Filii & Spiritus Sancti. regnat Deus in ſecula ſeculorum amen.

Inclinet ſe ante Altare & dicat in ſilentio iſtam orationem.

Accedam ad te in humilitate ſpiritus mei : loquar tibi : quia multam ſpem fortitudinem dedisti me : tu ergo fili David qui revelaſti myſterium ad nos in carnem veniſti : [illegible] cruce tue ſecreta cordis mei adaperi : mittens unum de Seraphim qui candens carbo ille qui de altari tuo ſublatus eſt : ſordentia labia mea emundet : mentem & ſubditi : docendi materiam ſubminiſtret : ut lingua que proxi-mum utiliter per charitatem ſerviet [illegible] erroris [illegible] : ſed veritatis [illegible] ſine fine perſonum : per te Deus meus qui vivis & regnas in ſecula ſeculorum amen.

Inſuper hic ſe. Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. *Oratio.*

Adventum Domini noſtri Jeſu Chriſti fratres dilectiſſimi vota omnibus preſtolantes : Dei patris omnipotentiam imploremus : ut corda noſtra pariter & corpora immaculata conſervet. Dei ab[illegible] tatem ſiderum veniat Dux ſideris quærens quod ſuum poſſit prodeſſe. Expectemus [illegible] ſecura venturum : quem ſuper omnem principatum & poteſtatem credimus exaltatum. Simus etiam per ſingula momenta ſolliciti : ut mereamur habere propitium quem credimus & fatemur ad judicandum vivos & mortuos in gloria ſua venturum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Per ineffabilem clementiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Presb. et [illegible]. Oremus. *℟. Chorus.* Agyos agyos agyos Domine Deus Rex eterne tibi laudes & gratias. *Poſtea dicat Presbyter.* Eccleſiam ſanctam Catholicam in orationibus in mente habeamus : ut eam Dominus fide & ſpe & charitate propitius ampliare dignetur : omnes lapſos captivos infirmos atque peregrinos in mente habeamus : ut eos Dominus propitius redimere : ſanare & confortare dignetur. ℟. Chorus. Preſta eterne omnipotens Deus. *Dicat Chorus alta oratione.*

Precibus Domine Deus Pater omnipotens preſtorum [illegible] noſtrorum : conſtituique propitius [illegible] ablue peccatorum : et preſta Domine : ut beneficiis [illegible] noſtra et mundus [illegible] mereamur : terribilemque adventum Domini noſtri Jeſu Chriſti filii tui expectemus [illegible]. Sicque te miſerante hic percipere mereamur omnium veniam delictorum : ut tuum in futuro judicium nobis [illegible] : & denuo participes facti a te mereamur perpetue vite [illegible] : [illegible] conſequamur per [illegible] & [illegible] regnum. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Per miſericordiam tuam Deus noſter in cujus conſpectu ſanctorum Apoſtolorum & Martyrum Confeſſorum atque Vir-

 ginum

gnum nomina recitentur. ℟. Chorus. Amen. Dicat Presb. Offerunt Deo Domino oblationem Sacerdotes nostri: Papa Romensis & reliqui pro se & pro omni clero ac plebibus ecclesie sibimet consignatis: vel pro universa fraternitate. Item offerunt universi Presbiteri, Diacones, Clerici ac populi circumastantes in honorem sanctorum pro se & suis. ℟. Chorus. Offerunt pro se & pro universa fraternitate.

Dicat Sacerdos. Facientes commemorationem beatissimorum Apostolorum & Martyrum: gloriose Sancte Marie Virginis. Zacharie. Joannis. Infantum. Petri. Pauli. Johannis. Jacobi. Andree. Philippi. Thome. Bartholomei. Matthei. Jacobi. Symonis & Jude. Matthie. Marci & Luce. ℟. *Chorus.* Et omnium Martyrum. *Dicat Sacerdos.* Item pro spiritibus pausantium. Hilarii. Athanasii. Martini. Ambrosii. Augustini. Fulgentii. Leandri. Isidori. David. Juliani. Item Juliani. Petri. Item Petri. Johannis. Servi Dei. Vistani. Vivent. Felicis. Cipriani. Vincentii. Gerontii. Zacharie. Crispoli. Domnini. Justi. Saturnini. Salvati. Item Salvati. Bernardi. Remundi. Johannis. Celebruni. Gundisalvi. Martini. Roderici. Johannis. Guterii. Sancii. Item Sancii. Dominici. Juliani. Philippi. Stephani. Johannis. Item Johannis. Felicis. ℟. *Chorus.* Et omnium pausantium. *Dicat Presb.*

Post nomina.

TE quesumus Domine Jesu Christe: ut dilectio adventus tui ita in nobis permaneat: ut a te corda nostra nunquam recedant. Sicque nos jam in eternam advocationem ascribe: ut ad futurum non confundamur: cum ad judicandum veneris orbem. ℟. *Chorus.* Amen.

Dicat Presb. Quia tu es vita vivorum: sanitas infirmorum: ac requies omnium fidelium defunctorum in eterna secula seculorum. ℟. *Chorus.* Amen.

Dicat Presb. Oratio ad pacem.

DOmine Deus omnipotens: qui pro humani generis redemptione coeternum tibi coequalemque filium angelica annunciatione per Marie Virginis uterum usque ad nos voluisti transmittere: atque ante ipsius filii tui adventum Johannem dignatus es destinare preconem. Ut per ejus veridicam in deserto heremi predicationem populus penitens veteranorum facinorum acciperet veniam: per novi autem hominis Dei Regnum evangelizantis divine Trinitatis plenam mundus consequi mereretur ineffabilem gratiam. Dona nobis in hoc tempore adventus unigeniti tui eandem pacis gratiam: quam in preterita largiri dignatus es secula: & dies nos in catholica fide sorte numerandos: quos in fidei primordio a Johanne in Jordane penitentie unda aquarum abluisti: ac postremo per filium tuum in Spiritu Sancto & igne cognoscimus baptizatos. *Respondeat Chorus.* Amen. *Dicat Presb.* Quia tu es vera pax nostra & charitas indisrupta: vivis tecum & regnas cum Spiritu Sancto unus Deus in secula seculorum. ℟. *Chorus.* Amen.

Dicat Presb. elevatis manibus in celum. Gratia Dei Patris omnipotentis: pax ac dilectio Domini nostri Jesu Christi: & communicatio Spiritus Sancti: sit semper cum omnibus vobis. ℟. *Chorus.* Et cum hominibus bone voluntatis. *Dicat Presb.* Quomodo astatis pacem facite. ℟. *Chorus.* Pacem meam do vobis: pacem meam commendo vobis: non sicut mundus dat pacem do vobis. ℣. Novum mandatum do vobis: ut diligatis invicem. *Repetetur.* Pacem meam do vobis. ℣. Gloria & honor patri & Filio & Spiritui Sancto in secula seculorum amen. *Repetetur.* Pacem meam. *Interimque dum Chorus dicit.* Pacem meam: *accipiat Sacerdos pacem de patena dicendo sic.* Habete osculum dilectionis & pacis: ut apti sitis sacrosanctis mysteriis Dei. *Et statim det pacem Diacono vel puero & post populo. Postea inclinet se Sacerdos junctis manibus & dicat.* Introibo ad altare Dei mei. *Respondeat Chorus.* Ad Deum qui letificat juventutem meam. *Presbiter ponat manus super calicem & dicat.* Aures ad Dominum. ℟. *Chorus.* Habemus ad Dominum. *Dicat Presb.* Sursum corda. ℟. *Chorus.* Levemus ad Dominum. *Dicat Presb. inclinando se junctis manibus.* Deo ac Domino nostro Jesu Christo filio Dei qui est in celis dignas laudes dignasque gratias referamus. *Et dicendo.* Gratias referamus. *Elevet Sacerdos manus in altum.* ℟. *Chorus.* Dignum & justum est. *Postea dicat Presbiter. Illatio.*

Di-

Dignum & juſtum eſt. Nos tibi gratias agere, Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus, per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Quem Johannes fidelis amicus preceſſit naſcendo, preceſſit in deſerto heremi predicando, preceſſit baptizando. Viam quoque preparans judici ac redemptori, convocavit peccatores ad penitentiam; & populum ſalvatori adquirens baptizavit in Jordane peccata propria confitentes. Non homines innovando plenam conferens gratiam; ſed predicans Salvatoris admoneat expectare preſentiam. Non remitteret ipſe peccata ad ſe venientibus; ſed remiſſionem peccatorum ad futurum pollicens eſſe credentibus. Ut deſcendentibus in aqua penitentie, ab illo ſperarentur remedium indulgentie, quem venturum audiebant plenum donis veritatis & gratie. Baptizatus ipſe autem ab eo Chriſtus ex elemento viſibili & ſpiritu inviſibili. Docebantur per obedientiam ad miſericordiam per fidem ſterilis, ad fetum virginis. Per Johannem hominem magnum ad Chriſtum hominem Deum. Quem cum Patre, & Spiritu Sancto adorant angeli atque archangeli, throni dominationes, & poteſtates ita dicentes. ℟. Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus Dominus Deus Sabbaoth, pleni ſunt celi & terra gloria majeſtatis tue, oſanna filio David, oſanna in excelſis. Benedictus qui venit in nomine Domini oſanna in excelſis.

Dicat Presbyter poſt Sanctus.

Vere ſanctus & glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Quem olim credimus incarnatum fuiſſe pro ſalute humani generis; & nunc expectamus ad judicium venturum in gloria claritatis cum omnibus ſanctis. Ipſe Dominus ac redemptor eternus. *Deinde dicat Presb. in flexis genibus manibus inclinando ſe ante Altare hanc Orationem.*

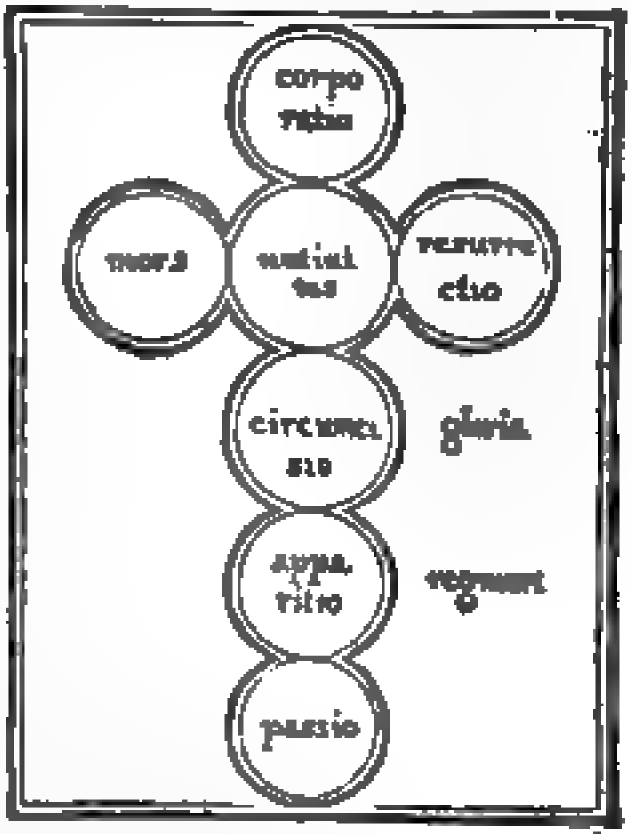
Adeſto adeſto Jeſu bone pontifex in medio noſtri: ſicut fuiſti in medio diſcipulorum tuorum. ſancti ✠ fica hanc oblationem ✠ ut ſancti ficata ✠ ſumamus per manus ſancti angeli tui ſancte Domine ac redemptor eterne. Dominus noſter Jeſus Chriſtus in qua nocte tradebatur accepit panem: & gratias agens bene ✠ dixit ac fregit: deditque diſcipulis ſuis dicens. Accipite & manducate. Hoc. eſt corpus meum: quod: pro: vobis: tradetur. *Hic elevatur corpus.* Quotieſcumque manducaveritis: hoc facite in meam ✠ commemorationem. Similiter & calicem poſtquam cenavit dicens. Hic ✠ eſt: calix: novi: teſtamenti: in: meo: ſanguine: qui: pro: vobis: & pro: multis: effundetur: in: remiſſionem: peccatorum. *Hic elevetur calix coopertus cum filiola.* Quotieſcumque biberitis hoc facite in meam ✠ commemorationem. *Et cum pervenerit ſacerd. ubi dicit.* In meam commemorationem. *Dicat Presb. alta voce omnibus diebus preter feſtivis: pars modo ubi dicit* In claritatem de celis. *Et qualibet vice reſpondeat Chorus.* Amen. Quotieſcumque manducaveritis panem hunc & calicem iſtum biberitis: mortem Domini annunciabitis donec veniet. In claritatem ✠ de celis. ℟. *Chorus.* Amen.

Forma iſta conſecrationis ponitur: ne antiquitas ignoretur ſed hodie ſervetur Eccleſie traditio. Vide infra.

Dicat Presb. poſt pridie. Oratio.

Domine Jeſu Chriſte hanc hoſtiam vivam illuſtratione adventus ſanctifica ut ex ea libantes: mundemur a crimine: & tuam gratiam mereamur percipere ſine fine. ℟. Amen. *Poſtea dicat Presb.*

Te preſtante ſancte Domine: qua tu hec omnia nobis indignis ſervis tuis: valde bona creas: ſancti ✠ ficas: vivificas ✠ benedi ✠ cis ✠ ac preſtas nobis ut ſit benedicta a te Deo noſtro in ſecula ſeculorum. ℟. *Chorus.* Amen. *Et tunc Presb. accipiat corpus Domini de patena & ponat ſuper calicem diſcoopertum: & dicat alta voce omnibus diebus videlicet feſtivis & Dominicis: preter in locis in quibus erit*

Hoc: eſt: enim: corpus: meum.

Hic: eſt: enim: calix: ſanguinis: mei: novi: & eterni: teſtamenti: myſterium: fidei: qui: pro: vobis: & pro: multis: effundetur: in: remiſſionem: peccatorum.

antiphona propria ad confractionem panis. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Dicat Presb. *Fidem quam corde credimus, ore autem dicamus.* *Et elevet Sacerdos Corpus Chriſti ut videatur a populo.* *Et dicat Chorus ſimbolum hoc ut hic oſtenditur.*

CRedimus in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, viſibilium omnium & inviſibilium conditorem. Et in unum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia ſæcula, Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero. Natum non factum. Omouſion Patri, hoc eſt ejuſdem cum Patre ſubſtantiæ. Per quem omnia facta ſunt quæ in cælo & quæ in terra. Qui propter nos homines & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælo. Et incarnatus eſt de Spiritu Sancto ex Maria Virgine & homo factus eſt. Paſſus ſub Pontio Pilato, ſepultus tertia die reſurrexit. Aſcendit ad cælos, ſedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus eſt judicare vivos & mortuos. Cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum & vivificatorem, ex Patre & Filio procedentem. Cum Patre & Filio adorandum & conglorificandum. Qui locutus eſt per Prophetas. In unam ſanctam Catholicam & Apoſtolicam Eccleſiam. Confitemur unum baptiſma in remiſſionem peccatorum. Expectamus reſurrectionem mortuorum, & vitam venturi ſæculi.

Amen.

Et interim faciat Presbyter ſic. Frangat Euchariſtiam per medium: & ponat unam partem in Patena: & de alia parte faciat quinque particulas & ponat in Patena: & accipiat aliam partem & faciat quatuor particulas & ponat in Patena ſimiliter per ordinem ſicut per verſus illos qui ſupra ſunt. Et ſic eam porrigat bene [illegible] & cooperto calice [illegible] pro [illegible]. Poſtea dicat Presbyter ad orationem Dominicam ſequentem iſtam orationem.

Oratio.

VErbum Patris, quod caro factum es ut habitares in nobis. Præſta nobis ut quæ te veniſſe jam credimus, ad omne præmium [illegible] conſequamur: cum præceptis tuis [illegible] præclamemus e terra.

PAter noſter qui es in cælis. ℟. Amen. Sanctificetur nomen tuum. ℟. Amen. Adveniat regnum tuum. ℟. Amen. Fiat voluntas tua ſicut in cælo & in terra. ℟. Amen. Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie. ℟. Quia Deus es. Et dimitte nobis debita noſtra ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris. ℟. Amen. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos a malo. *Dicat Presb.* Liberati a malo, confirmati ſemper in bono, tibi ſervire mereamur Deo ac Domino noſtro. Pone Domine finem peccatis noſtris, da gaudium tribulatis, præbe redemptionem captivis, ſanitatem infirmis, requiemque defunctis. Concede pacem & ſecuritatem in omnibus diebus noſtris. Frange audaciam inimicorum noſtrorum, & exaudi Deus orationes ſervorum tuorum omnium fidelium Chriſtianorum in hac die & omni tempore. Per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen. *Tunc ſumat Presb. illa particula quæ dicitur regnum de Patena, & ponat ſuper calicem & dicat in tempore reſurrectionis voce alta tribus vicibus.* Vicit leo de tribu Juda radix David. ℟. Qui ſedes ſuper Cherubim radix David alleluia. *Et poſtea dicat iſtam orationem ſubmiſſa voce.*

SAncta ſanctis, & conjunctio corporis Domini noſtri Jeſu Chriſti ſit ſumentibus & potantibus nobis ad veniam, & defunctis fidelibus præſtetur ad requiem. *Et mittat particulam in calicem & cooperiat calicem. & dicat alta voce ſic. Item ſacerdos ſic benedicat.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Benedictio. Chriſtus [illegible] Dei Filius [illegible] qui [illegible] eſt [illegible]. ℟. Amen. Accipiat vos [illegible] & [illegible] copioſis. ℟. Amen. Ipſumque Dominum ſemper habeatis protectorem, quem contra poteſtates [illegible] de tribu Juda victorem. ℟. Amen.

Dicat Presb. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri, qui eſt benedictus & vivit & omnia

& omnia regna in secula seculorum. ℟. Amen. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. Dicat Chorus. Gustate & videte quoniam suavis est Dominus [illegible] alleluia. ℣. Benedicam Dominum in omni tempore: semper laus eius in ore meo. ℣. [illegible] ℣. Redimet Dominus animas servorum suorum: & non derelinquet omnes qui sperant in eum. ℣. [illegible] ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui sancto in secula seculorum. Amen. ℣. Alleluia [illegible] *In dicendo* Gustate & videte. *Accipiat Presbyter aliam particulam sequentem que dicitur Gloria. Et ponat super calicem & dicat cum silentio illam orationem.*

PAnem celestem de mensa Domini accipiam: & nomen Domini invocabo. *Et dicat Sacerdos.* Memento pro mortuis. *[illegible] particulam super calicem & dicto Memento dicat illas orationes que sequuntur.*

DOmine Deus meus: da mihi corpus & sanguinem Filii tui Domini nostri Jesu Christi ita sumere: ut per hoc remissionem omnium peccatorum merear accipere: & tuo sancto Spiritu repleri. Deus noster: qui vivis & regnas in secula seculorum. Amen. *Oratio.*

AVe in eternum sanctissima caro Christi: [illegible] summa dulcedo. Panem celestem accipiam & nomen Domini invocabo. *Hic faciat signum cum hostia & sumat particulam quam in manu habet & cooperiat calicem & inclinet ad Patenam & consumat omnes particulas per ordinem. Et deinde accipiat patenam & ponat super calicem & purget bene cum digito pollicis & dicat hanc orationem.*

AVe in eternum celestis potus: qui mihi ante omnia & super omnia dulcis es. *Alia oratio.*

COrpus & sanguis Domini nostri Jesu Christi custodiat corpus & animam meam in vitam eternam. Amen. *Hic accipiat sanguinem & dum Sacerdos sumpserit sanguinem dicat hanc orationem.*

DOmine Deus meus Pater & Filius & Spiritus sanctus: fac me te semper querere & diligere: & a te per hanc sanctam communionem quam sumpsi nunquam recedere: quia tu es Deus & preter te non est alius in secula seculorum. Amen. *Cantet Chorus com.* Rest. Si corpore & sanguine te reficit Dominus. Alleluia. alleluia. *Eat Sacerdos ad cornu altaris & dicat hanc orationem.*

REfecti Christi corpore & sanguine: [illegible] Deo Patri omnipotenti gratias referimus: ut [illegible] eternam refectionem & [illegible] mereamur habere [illegible] & in futuro seculo gaudium perpetuum. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Per misericordiam tuam Deus noster qui es benedictus & vivis & omnia regis in secula seculorum. ℟. Amen. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Dicat Presb. vel Diaconus.* Sacrificium completum sunt in nomine Domini nostri Jesu Christi votum nostrum sit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias. *Hec oratio [illegible] altare. In alia Missa & in aliis non vertatur Sacerdos ad populum nisi quando dicit.* Adiuvate me fratres in orationibus vestris.

IN SECUNDO DOMINICO DE ADVENTU DOMINI.

Ad Missam Officium.

SUper montem excelsum ascende tu qui evangelizas Syon: exalta in fortitudine vocem tuam qui evangelizas Hierusalem. Dic civitatibus Iuda ecce Deus. alleluia. ℣. Deus manifeste veniet & Deus noster & non silebit. ℣. Dic civitatibus. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in secula seculorum. Amen. ℣. Dic civitatibus. *Dicat Presb.* Per omnia semper [illegible] seculorum. ℟. Amen. *Dicat Presb. Oratio.*

DEus qui per angelorum choros [illegible] *pro in prima Missa. Et dicta oratione dicat Presb.* Per misericordiam tuam Deus noster qui es benedictus & vivis & omnia regis in secula seculorum. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Sicut dictum est in prima Missa. Dicat Chorus. Lectio libri Ysaye prophete.* ℟. Deo gratias. *Ca. L.*

HEc dicit Dominus. Audite qui scitis iudicium populus meus: lex mea in corde eorum. Nolite timere obprobrium hominum: & blasphemias eorum ne metuatis. Sicut enim vestimentum sic comedet eos vermis: & sicut lanam sic devorabit eos tinea. Salus autem mea in sempiternum erit: & iustitia mea in generationes generationum. Consurge consurge: induere fortitudinem bra-

chium

chium Domini: consurge sicut in diebus antiquis, in generationibus seculorum. Numquid non tu percussisti superbum: vulnerasti draconem? Numquid non tu siccasti mare, aquam abyssi vehementis? Qui posuisti profundum maris viam, ut transirent liberati. Et nunc qui redempti sunt a Domino revertentur, & venient in Syon laudantes: & leticia sempiterna super capita eorum. Gaudium & leticiam obtinebunt: & fugiet dolor & gemitus. Ego ego ipse consolabor vos. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. *Dicat Chorus.* ℟. Excita potentiam tuam Domine. Et veni ad liberandum nos. ℣. Qui regis Israel intende: qui deducis velut ovem Joseph appare. P. Et veni. *Dicat Presb. Silentium facite.*

Dicat Chorus.

[illegible] epistole Pauli apostoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *XIII.*

FRatres. Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. Non est enim potestas nisi a Deo. Que autem sunt a Deo ordinata sunt. Itaque qui potestati resistit: Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt. Nam principes non sunt timori boni operis: sed mali. Vis autem non timere potestatem? bonum fac: & habebis laudem ex illa. Dei enim minister est tibi in bonum. Si autem malum feceris, time. Non enim sine causa gladium portat. Dei enim minister est: vindex in iram ei qui malum agit. Ideo ex necessitate subditi estote: non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam. Ideo enim & tributa prestatis. Ministri enim sunt Dei, in hoc ipsum servientes. Reddite ergo omnibus debita. Cui tributum, tributum. Cui vectigal, vectigal. Cui timorem, timorem. Cui honorem, honorem. Nemini quicquam debeatis: nisi ut invicem diligatis. ℟. Amen. *Dicat Presbyter vel Diaconus.*

Lectio sancti Evangelii secundum Matheum. *XI. Capi.*

IN illo tempore. Cum audisset Johannes in vinculis opera Christi, mittens duos de discipulis suis, ait illi. Tu es qui venturus es, an alium expectamus? Et respondens Jesus ait illis. Euntes renunciate Johanni que audistis & vidistis. Ceci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur. Et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus, cepit Jesus dicere ad turbas de Johanne. Quid existis in desertum videre? Arundinem vento agitatam? Sed quid existis videre? Hominem mollibus vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. Sed quid existis videre? Prophetam? Etiam dico vobis, & plusquam Prophetam. Hic enim est de quo scriptum est. Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui preparabit viam tuam ante te. Amen dico vobis, non surrexit inter natos mulierum maior Johanne Baptista. Qui autem minor est in regno celorum, maior est eo. A diebus autem Johannis Baptiste usque nunc, regnum celorum vim patitur: & violenti rapiunt illud. Omnes enim prophete & lex, usque ad Johannem prophetaverunt. Et si vultis recipere, ipse est Helias qui venturus est. Qui habet aures audiendi audiat. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. *Dicat Chorus.* Laudes. Alleluia. ℣. Deus convertens vivificabis nos: & plebs tua letabitur in te. P. Alleluia. *Dicat Presb.* Adjuvate me fratres in orationibus vestris: & orate pro me ad Deum. *Respondeat chorus.* Adjuvet te Pater & Filius & Spiritus Sanctus. *Dicat Chorus. Sacrificium quod dicitur offertorium.* Venient ad te populi tui [illegible] & reges gentium per portas tuas ingredientur: & vocabitur civitas Domini. Filia Syon [illegible] alleluia. ℣. Hec dicit Dominus: dabo in pace principes tuos Syon: & Sacerdotes tuos in [illegible] & letabuntur in [illegible]. P. [illegible] Syon. *Dum dicitur sacrificium offerat hostiam Sacerdos in calice cum [illegible]. Hic incipit Missam dicendo.* Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Missa.

ACcedentes ad mensam terribilis omnipotentis Dei: cum summo gaudio Domino Deo nostro illibatas hostias offe-

offeramus fratres chariſſimi: qui dignatus eſt Filii ſui adventum per Johannem Baptiſtam hominibus nunciare. Sic enim aſſatur. Veniet fortior me poſt me: cujus non ſum dignus corrigiam calciamenti ſolvere. Quoniam ego tingo in aqua baptiſmi: ipſe baptizat in Spiritu Sancto & igni. Quia ipſe eſt Filius Dei: quem principes angelice militie per uterum Virginis ſacre in mundo annunciavere venire. Poſcamus ergo Deum Patrem: ut hec que ob ſolemnitatem adventus Filii ſui offerimus holocauſta: non diſcutiens noſtra peccata: in ſuo conſpectu efficiat gratioſa.

℟. Amen.

Dicat Presb. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis &c. *ut ſupra fol.* iii.

Poſtea dicat Orationem.

Oratio.

Jocundetur Domine & tripudiet terra: quia Verbum caro factum habitat in ſacre Virginis membra. In cujus adventu omnium de captivitate redimitur terra: que detinebatur per tranſgreſſionem Ade in obſcurata gehenna. Nunc moveatur mare & omnia que in eo ſunt: montes exultent & omnia ligna ſilvarum: quia Deum homo dignatur per uterum Beate Virginis Marie: de celo in mundum venire. Per ipſius igitur adventum te deprecamur omnipotens Deus: ut noſtre carnis fragilitatem a vinculis peccatorum abſolvas: & perfectis famulis tuis miſericordia plenus occurras.

℟. Amen.

Dicat Presbyt. Per miſericordiam tuam Deus noſter in cujus conſpectu. *Ut ſupra fol.* iiii.

Poſt nomina.

Domine Jeſu Chriſte quem venturum eſſe credimus judicem: qui jam dudum in primo adventu glorie tue propter noſtra ſcelera humilis venire dignatus es: Petimus: ut dum adventus clementie tue ſecundus advenerit: noſtra omnium abſterſo peccato: cum ſanctis tuis facias premiari.

℟. Amen.

Dicat Presb. Quia tu es vita vivorum. *Ut ſupra fol.* iiii.

Ad pacem.

Jeſu virtus infirmitatis noſtre: qui ſine manibus precidentium lapis venturus es abſciſſus a monte: quo omnis latitudo repleta eſt terre. Tu corda noſtra reple dono pacis & gratie: ut qui incarnationis tue celebramus ſolemnia: per pacis bonum future remunerationis liberemur a pena.

℟. Amen.

Dicat Presb. Quia tu es vera pax noſtra &c. Gratia Dei Patris &c. *Et poſtea dicat.* Introibo ad Altare Dei mei &c. *Quere ſupra fol.* iiii.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: vere equum & ſalutare eſt: Domini noſtri Jeſu Chriſti adventum in mirabilibus predicare: quem inter homines naſciturum celeſtis nuncius nunciavit. Virgo terrena dum ſalutaretur audivit: Spiritus Sanctus in utero: dum veniret creavit: ut Gabriele pollicente: Maria credente: Dei verbo Spiritu cooperante: ſequeretur ſalutationem Angelicam ſecuritas: promiſſionem perficeret veritas ut ariſtam obumbrante virtute: diſceret ſe eſſe fecundam virginitas. Ecce concipies in utero & paries filium. Angelus predicavit: & quomodo fiet iſtud Maria reſpondit. Sed quia hec credendo non dubitando reſpondit: implevit Spiritus Sanctus quod Angelus ſpoponderat. Virgo ante conceptum: Virgo ſemper futura poſt partum. Deum ſuum prius mente: dehinc ventre concepit: ſalutem mundi prima ſuſcepit. Virgo plena gratia Dei: & ideo vera mater Filii Dei: quem adorant Angeli. Throni. Dominationes. Et Poteſtates ita dicentes.

Dicat Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus dicat Presb.

Vere Sanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Qui cum in forma Dei eſſet: ſemetipſum exinanivit: formam accipiens ſervi: cum incarnatus in utero Virginis abſcondens Divinitatem ſuam: ſuſcepit infirmitatem noſtram: ipſe Dominus ac Redemptor eternus.

Poſtea dicat. Adeſto adeſto Jeſu bone. *Ut ſupra fol.* v.

Deinde dicat. *Poſt pridie.*

Deus qui ſic dilexiſti mundum: ut Filium tuum unigenitum dares pro mundo. Tu hec libamina: in benedicenda aſſumens & nobis tue benedictionis dona largire. Ut qui ob myſterium Incarnationis tue hec tibi ſacrificia veneranda exhibemus: horum ſacrificiorum propiciatione hic ab omnibus criminibus expiemur. ℟. Amen.

Dicat Presb. Te preſtante Sancte Domine. *Ut ſupra fol.* v. Dñus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

cum spiritu. *Sicut dictum est retro & omnia alia.* *Ad Orationem Dominicam.*

CONfortamini manus languentes: roboramini genua debilia. Hierusalem noli timere. Tollite ad Deum manus vestras, & excitate corda. Quia ecce jam in proximo est redemptio nostra. Cujus incarnatio nos redemit: cujus processio conventione illuminabit, cujusque etiam praeceptum nos docuit orare semper & dicere. Pater noster qui es in caelis. *Totum sicut supra est retro fol. 9.*

Dicat Presb. Sancti Sanctorum conjunctio corporis. *Dicat Presb.* Humiliate vos benedictioni. *Benedictio.*

UNigenitus Filius Dei, qui incarnatus in mundo oculos illuminavit cordium, ipse spiritualem in cordibus vestris aperiat intellectum. R. Amen.

Quique natus de Virgine adimplevit legem, impleat in vobis omnem promissam gratiam suam. R. Amen.

Utque sine confusione mereamini contueri faciem: cujus Incarnationis solemnitatem celebratis attentius. R. Amen.

Dicat Presb. Per mysterium ejusdem ipsius Dei nostri. *Et supra. Dicat Chorus.* Gustate & videte. *Et omnia alia quae sequuntur ut in prima Dominica de adventu fol. 9.*

Oratio. Refecti Christi corpore. *Et dicat Presb.* In nomine Domini nostri Jesu Christi. Votum nostrum sit acceptum in pace. R. Deo gratias.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS DOMINI.

Ad Missam. Officium.

ECce revelabitur gloria Domini gentibus aperietur. Et videbit omnis caro simul. Quod os Domini locutum est, alleluja. V. Deus manifeste veniet. Deus noster & non silebit. P. Quod os. V. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in saecula saeculorum amen. P. Quod os.

Oratio. Deus qui per angelum. *Ut supra in prima Missa.* *Lectio libri Esaiae Prophetae. Cap. LI.*

HAEC dicit Dominus. Audite me qui sequimini quod justum est, & quaeritis Dominum. Attendite ad petram unde excisi estis, & ad cavernam laci de qua praecisi estis. Attendite ad Abraham patrem vestrum, & ad Saram quae peperit vos: quia unum vocavi eum, & benedixi eum, & multiplicavi eum. Consolabitur ergo Dominus Syon: consolabitur omnes ruinas ejus. Et ponet desertum ejus quasi delicias, & solitudinem ejus quasi hortum Domini. Gaudium & laetitia invenietur in ea, gratiarum actio, & vox laudis. Attendite ad me popule meus, & tribus mea me audite. Quia lex a me exiet, & judicium meum in lucem populorum requiescet. Prope est justus meus: egressus est Salvator meus: & brachia mea populos judicabunt. Me insulae expectabunt, & brachium meum sustinebunt. Levate in caelum oculos vestros, & videte sub terra deorsum. Quia caeli sicut fumus liquescent, & terra sicut vestimentum atteretur, & habitatores ejus sicut haec interibunt. Salus autem mea in sempiternum erit, & justitia mea non deficiet. R. Amen.

Psalmellus. Ostende nobis Domine misericordiam tuam. Et salutare tuum da nobis. V. Deus tu conversus vivificabis nos. Et plebs tua laetabitur in te. P. Et salutare.

Dicat Presb. Silentium facite. *Sequentia Epistolae Pauli Apostoli ad Romanos Cap. XI.* R. Deo gratias.

FRatres, nolo vos ignorare mysterium hoc, ut non sitis vobis ipsis sapientes, quia caecitas ex parte contigit in Israel, donec plenitudo gentium intraret, & sic omnis Israel salvus fieret, sicut scriptum est. Veniet ex Sion qui eripiat, & avertat impietatem ab Jacob. Et hoc illis a me testamentum, cum abstulero peccata eorum. Secundum evangelium quidem inimici propter vos: secundum electionem autem charissimi propter patres. Sine poenitentia enim sunt dona & vocatio Dei. Sicut enim aliquando & vos non credidistis Deo, nunc autem misericordiam consecuti estis propter illorum incredulitatem: ita & isti nunc non crediderunt in vestram misericordiam, ut & ipsi misericordiam consequantur. Conclusit enim Deus omnia in incredulitate, ut omnium misereatur. O altitudo divitiarum sapientiae & scientiae Dei: quam incomprehensibilia sunt judicia ejus, & investigabiles viae ejus. Quis enim cognovit sensum Domini? aut quis consiliarius ejus fuit? Aut quis prior dedit illi, & retribuetur ei? Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia: ipsi gloria in saecula saeculorum. R. Amen.

Lectio Sancti Evangelii secundum Matthaeum XXI.

ILLO in tempore. Dominus noster Je-

Jeſus Chriſtus cum veniſſet Bethphage ad montem Oliveti: miſit duos diſcipulos dicens eis: Ite in caſtellum quod contra vos eſt: & ſtatim invenietis aſinam alligatam: & pullum cum ea, ſolvite & adducite mihi. Et ſi quis vobis aliquid dixerit: dicite quia Dominus his opus habet. Et confeſtim dimittet eos. Hoc autem factum eſt ut impleretur quod dictum eſt per Prophetam dicentem. Dicite filie Syon: ecce Rex tuus venit tibi manſuetus: ſedens ſuper aſinam & pullum filium ſubjugalis. Euntes autem diſcipuli: fecerunt ſicut precepit illis Jeſus. Et adduxerunt aſinam & pullum: & impoſuerunt ſuper eos veſtimenta ſua: & eum deſuper ſedere fecerunt. Plurima autem turba ſtraverunt veſtimenta ſua in via. Alii autem cedebant ramos de arboribus: & ſternebant in via. Turbe autem que precedebant, & que ſequebantur: clamabant dicentes: Oſanna filio David: benedictus qui venit in nomine Domini: oſanna in altiſſimis. Et cum intraſſet Hieroſolimam: commota eſt univerſa civitas dicens. Quis eſt hic? Populi autem dicebant. Hic eſt Jeſus propheta a Nazareth Galilee. Et intravit Jeſus in templum Dei: & ejecit omnes ementes & vendentes in templo, & menſas nummulariorum: & cathedras vendentium columbas evertit. Et dicit eis. Scriptum eſt: domus mea: domus orationis vocabitur: vos autem feciſtis illam ſpeluncam latronum. Et acceſſerunt ad eum ceci & claudi in templo: & ſanavit eos. Videntes autem principes Sacerdotum & Scribe: mirabilia que fecit: & pueros clamantes in templo & dicentes. Oſanna filio David: indignati ſunt: & dixerunt ei. Audis quid iſti dicunt? Jeſus autem dixit eis. Utique. Nunquam legiſtis: quia ex ore infantium, & lactentium perfeciſti laudem. Et relictis illis: abiit foras extra civitatem in Bethaniam: ibique manſit.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus.* Alleluja. ℣. Cantate Domino canticum novum: bene pſallite in jubilatione. ℣. Alleluja. *Dicat Presb.* Adjuvate me fratres *fol.* viii.

Chorus dicat Sacrificium.

INgreſſus eſt Daniel in domum Domini, & elevavit ſacrificium populo in loco ſanctificationis ejus dicens. Benedicite Dominum & confitemini ei alleluja. ℣. Confortabit me filius hominis: & dixit Daniel veritatem annuncio tibi: ego ſum Michael princeps magnus. Et dixit ad eum: quomodo poteſt ſervus Domini loqui cum Domino ſuo & locutus eſt dicens. ℣. Benedicite.

Miſſa. Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

COnfortentur queſo Domine Jeſu Chriſte in adventu tuo corda fidelium: tuoque in nomine genua roborentur debilium: tua viſitatione curentur vulnera egrotorum: tuoque tactu oculi illuminentur cecorum: tuo regimine veſtigia firmentur claudorum: tuaque miſeratione vincula abſolvantur peccantium: quoſque perſpicua adventus tui myſtica peractio incarnationis tue nunc promptiſſima devotione ſuſcipere: hos facito in ſecundum judicii tui adventum ad te exultantibus animis pervenire: atque in amenitate paradiſi jocundaturos inducere: ut ab eternis penis tua clementia liberati: utrique eterne participes facti: glorie tue decantent laudis canticum coronati.

℟. Amen.

Alia.

DOmine Jeſu Chriſte qui olim veniſti occultus cum appareris manifeſtus: adſiſte propitius liberaturus populum tuum ab impiorum & a criminum jugo: ut tibi plebs tua ſerviat in equitate: a quo liberantur ab omni malorum oppreſſione.

℟. Amen.

Poſt nomina.

CHriſte Dei filius: cujus incarnatio reparavit mundum: cujuſque nomen angelica eſt voce denunciatum. Tu offerentium nomina illuc aſcribe: quo ipſe preceſſiſti in corpore. Ut quos hic adventus primi gratia redemiſti: in ſecundi adventus examinatione: nulla exurantur pena ſupplicantes; nunc pro defunctorum fidelium quiete exaudiamur: quo te opitulante eterno cum illis pariter fruamur conſortio beatorum.

℟. Amen.

Ad pacem.

DOmine Deus Omnipotens Chriſte Rex glorie: qui es pax vera & charitas ſempiterna: queſumus noſtra archana ſplendore tue pacis irradia: noſtramque conſcientiam charitatis tue dulcedine redde puriſſimam: ut pacifice pacis ex-

peſſimum auctorem; & in adverſis hujus mundi te ſemper cuſtodem habeamus & protectorem. Quatenus tua cuſtodia ſepti: ita pacis ſtudia certiſſime diligamus: ut cum in gloriam adventus tui equus retributor adveneris: eterno potiamur gaudio equitationis.

℟. Chorus Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: vere dignum & honorificum eſt Domine Jeſu Chriſte Deus noſter adventum glorie tue: & Incarnationis: & Nativitatis myſterium ſolemni devotione recolere: noſtreque ſalutis cuſtodiam: quod tantis ſunt prolata vaticiniis cum tripudio animi predicare. Sed quis digne valeat dignationi tue rependere laudes? Cujus opera: nec mirabilia enumerare poſſumus nec virtutes. Quantus tamen ipſe vel qualis ſis: nullus credo audeat dicere: quoniam quantitatem tue vel qualitatem humane ſapientie non eſt datum ſcire. Sed cujus immenſitatem humani ſenſus capacitas non valeat terminare: unum ſolummodo eſt: ut Trinitate Deitatis atque omnipotentie tue ſimpliciter credamus: & veraciter predicemus. Tu itaque clementiſſime Deus vere credulitatis in ſenſibus noſtris incrementum mobi placa: & imaginis ac ſimilitudinis tue formam magiſque reſtaura: ut te quem dudum veniſſe credimus pro remedio captivorum: in ſecundo adventu tuo te in majeſtate venturum ſuſtinentes videre mereamur: conceſſa nobis indulgentia peccatorum: preſta unus equalis & indiviſa Trinitas Deus noſter. Quem celorum omnitudo & virtutum numerus: quem omnium Angelorum multitudo cum ſeraphin & Virtutibus cum Thronis & Dominationibus laudare non ceſſant. In cujus percunctum quadriga illa ſenarum remigio ſuffulta alarum intrinſecus & extrinſecus, innumeris oculis luminata: cum Cherubim hymnum canticis novi concinnunt laudantes atque dicentes.

Dicat Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Dicat Presb. poſt Sanctus.

VEre Sanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: qui non ex viri ſemine natus: ſed ex Spiritu Sancto a Deo Patre conceptus: qui eidem mundo per Incarnationem adveniens ſuorum fidei animas: poſtea ut vitam quam obſtruſa fuerat homini primo prothoplaſto ipſe Dominus ac Redemptor eternus.

Ille dicat Presb. Adeſto adeſto. *Sicut ſcriptum eſt in prima Miſſa fol. v.*

Poſt pridie.

VEni Domine & noli tardare: relaxa facinora plebis tue: conſiſtens omnibus vite premium repromiſiſti. Ut ſicut Incarnationem tua olim reparati ſumus: ita quoque te ad judicium venientem placabilem ſentiamus. Hic quoque te quoſumus ſacrificium noſtrum ſanctificationem tuam infunde: quo in hoc tempore nullo decidamus in crimine: ſed ſancti ſtare cum omnibus Domine adventum imperii ſuſtinere.

℟. Amen.

Te preſtante. *fol.* vi.

Ad Orationem Dominicam.

DOmine Jeſu Chriſte qui pro nobis carnem ex Virgine ſola paſſus & precepiſti nobis orandi ſic orare: ut quod non te docente expedire: propterea orando ut qui dicto ſibi Incarnationis tue: cum ſolemne venerat qui ſuſcipimus: dono Sancti Spiritus dicamus proclamantes in terris. Pater noſter qui es in celis. *Totum ſicut dictum eſt in prima Miſſa.*

Dicat Presb. Sancta Sanctis.

Poſtea dicat benedictionem.

DEus qui ſe ſanctificet vos ad perfectum cujus Incarnationis ovando celebratis myſterium. ℟. Amen. Idem quoque vos admittat mente & corpore: qui ſe voluit naſci de Virgine. ℟. Amen. Ut integer ſpiritus veſter anima & corpus ſine querela ſervetur in adventum ipſius. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus.* Guſtate & videte. *fol.* vii.

IN QUARTA DOMINICA DE ADVENTU DOMINI.

Ad Miſſam. Officium.

ECce ſuper Montes pe. *Require retro in prima Dominica Adventus.* Oratio. Deus qui per Angelicos Choros. *Lectio Libri Iſaye Prophete.* ℟. Deo gratias.

Capitulo undecimo quarto.

A Fi-

A Finibus terre laudes: audivimus gloriam juſti: Et dixi: Secretum meum mihi. Secretum meum mihi. Vhe mihi. Prevaricantes prevaricati ſunt & prevaricatione transgreſſorum prevaricati ſunt. Formido & fovea & laqueus ſuper te: qui habitator es terre. Et erit qui fugerit a facie formidinis: cadet in foveam: & qui ſe explicaverit de fovea: tenebitur laqueo: quia catarecte de excelſis aperte ſunt: & concucientur fundamenta terre. Confractione confringetur terra: contritione conteretur terra: commotione commovebitur terra. Agitatione agitabitur terra ſicut ebrius: & auferetur quaſi tabernaculum unius noctis. Et gravabit eam iniquitas ſua & corruet: & non adjiciet ut reſurgat. Et erit in die illa: viſitabit Dominus ſuper miliciam celi in excelſo: & ſuper reges terre qui ſunt ſuper terram. Et congregabuntur in congregatione unius faſcis in lacum: & claudentur ibi in carcere: & poſt dies multos viſitabitur. Et erubeſcet Luna & confundetur Sol: cum regnaverit Dominus exercituum in monte Syon & in Hieruſalem. Et in conſpectu ſeniorum ſuorum fuerit glorificatus.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Dicat Chorus.

Pſallendo. Exultabunt omnia ligna ſilve ante faciem Dei quia veniet. ℣. Cantate Domino canticum novum cantate Deo omnis terra. P. Quia veniet.

Dicat Presb. Silentium facite.

Chorus reſpondeat. Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. *prime.* Ca. XV.

Chorus Reſp. Deo gratias.

FRatres. In Chriſto omnes vivificabuntur. Unuſquiſque autem in ordine ſuo: primitie Chriſtus. Deinde hi qui ſunt Chriſti: qui in adventum ejus crediderunt. Deinde finis cum tradiderit Regnum Deo & patri: cum evacuaverit omnem principatum & poteſtatem & virtutem. Oportet autem illum regnare, donec ponat omnes inimicos ſub pedibus ejus. Omnia enim ſubjecit ſub pedibus ejus. Noviſſime autem inimica deſtruetur mors. Cum autem dicat omnia ſubjecta ſunt ei: ſine dubio preter eum qui ſubjecit ei omnia. Cum autem ſubjecta fuerint illi omnia: tunc ipſe filius ſubjectus erit illi qui ſibi ſubjecit omnia: ut ſit Deus omnia in omnibus. Alioquin quid facient qui baptizantur pro mortuis. Si omnino mortui non reſurgunt: ut quid & baptizantur pro illis. Ut quid & nos periclitamur omni hora? Quotidie morior propter veſtram gloriam fratres quam habeo. In Chriſto Jeſu Domino noſtro.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Marcum. *XII. Cap.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Cavete a Scribis: qui volunt in ſtolis ambulare: & ſalutari in foro: & in primis cathedris ſedere in Sinagogis: & primos diſcubitus in cenis. Qui devorant domos viduarum ſub obtentu prolixe orationis. Hi accipient prolixius judicium. Et ſedens Jeſus contra gazophilacium: aſpiciebat quomodo turba jactaret es in gazophilacium. Et multi divites jactabant multa. Cum veniſſet autem una vidua pauper: miſit duo minuta: quod eſt quadrans. Et convocans diſcipulos ſuos ait illis. Amen dico vobis; quoniam vidua hec pauper: plus omnibus miſit: qui miſerunt in gazophilacium. Omnes enim ex eo quod abundabat illis miſerunt. Hec vero de penuria ſua omnia que habuit miſit totum victum ſuum. *Cap. XIII.* Et cum egrederetur de templo: ait illi unus ex diſcipulis ſuis. Magiſter: aſpice quales lapides & quales ſtructure. Et reſpondens Jeſus ait illi. Vides has magnas edificationes? Non relinquetur lapis ſuper lapidem: qui non deſtruatur. Et cum ſederet in monte olivarum: interrogabant eum ſeparatim Petrus & Johannes. & Jacobus & Andreas. Dic nobis quando iſta fient & quod ſignum erit quando hec omnia incipient conſummari? Et reſpondens Jeſus: cepit dicere illis. Videte ne quis vos ſeducat. Multi enim venient in nomine meo dicentes quia ego ſum: & multos ſeducent. Cum audieritis autem bella & opiniones bellorum: ne timueritis.

Oport-

Oportet enim hec fieri: ſed nondum finis. Exurget gens contra gentem, & regnum ſuper regnum. Et erunt terremotus per loca, & fames. Initium dolorum hec. Videte autem voſmetipſos. Tradent enim vos in conciliis: & in ſynagogis vapulabitis: & ante Preſides & Reges ſtabitis propter me in teſtimonium illis. Et in omnes gentes primum oportet predicari Evangelium. Et cum duxerint vos tradentes: nolite precogitare quid loquamini: ſed quod datum vobis fuerit in illa hora, id loquimini. Non enim vos eſtis loquentes: ſed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem: & pater filium: & conſurgent filii in parentes: & morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem ſuſtinuerit in finem: ſalvus erit. Cum autem videritis abominationem deſolationis ſtantem ubi non debet: qui legit intelligat. Tunc qui in Judea ſunt fugiant in montes. Et qui ſuper tectum: ne deſcendat in domum: nec introeat ut tollat quid de domo ſua. Et qui in agro erit: non revertatur retro tollere veſtimentum ſuum. Ve autem pregnantibus & nutrientibus in illis diebus. Orate vero ut hyeme non fiant. Erunt enim dies illi tribulationes tales: quales non fuerunt ab initio creature: quam condidit Deus uſque nunc: neque fient. Et niſi breviaſſet Dominus dies: non fuiſſet ſalva omnis caro. Sed propter electos quos elegit: breviavit dies. Et tunc ſi quis vobis dixerit: ecce hic eſt Chriſtus: ecce illic: ne credideritis. Exurgent enim pſeudochriſti: & pſeudoprophete: & dabunt ſigna & portenta ad ſeducendos ſi poteſt fieri: etiam electos. Vos ergo videte. Ecce predixi vobis omnia. Sed in illis diebus poſt tribulationem illam: Sol contenebrabitur, & Luna non dabit ſplendorem ſuum. Et ſtelle celi erunt decidentes: & virtutes que ſunt in celis movebuntur. Et tunc videbunt filium hominis venientem in nubibus cum virtute multa & gloria. Et tunc mittet angelos ſuos: & congregabit electos ſuos a quatuor ventis: a ſummo terre: uſque ad ſummum celi. A ficu autem diſcite parabolam. Cum jam ramus ejus tener fuerit: & nata fuerint folia: cognoſcitis quia in proximo ſit eſtas. Sic & vos cum videritis hec fieri, ſcitote quod in proximo ſit in oſtiis. Amen dico vobis: quoniam non tranſibit generatio hec: donec omnia iſta fiant. Celum & terra tranſibunt: verba autem mea non tranſibunt. De die autem illo vel hora: Nemo ſcit: neque Angeli in celo: neque filius hominis: niſi pater. Videte: vigilate & orate. Neſcitis enim quando tempus ſit. Qui habet aures audiendi audiat.

℟. Amen.

Dicat Chorus. Laudes. Alleluia.

℣. Qui regis Iſrael intende: qui deducis Joſeph velut ovem. P. Alleluia.

Dicat Presb. Adjuvate me fratres in orationibus veſtris. ut *ſupra fol. VIII.*

Dicat Chorus

Sacrificium. Ecce mittit mihi Angelus Jeſum Sacerdotem magnum ſtantem ante faciem Domini. Et Angelus Domini loquebatur ad eum dicens: in conſilio tuo populum tuum & cuſtodies eum. Uſque in eternum. Alleluia Alleluia.

℣. Locutus eſt Angelus Zacharie dicens. Revertar ad Hieruſalem in miſericordia: & domus mea reſtaurabitur: & affluent civitates mee bonis: & multiplicabo populum meum & ſalvabo eum. P. Uſque in eternum.

Miſſa.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu.

Oratio.

ADventum Domini & Redemptoris noſtri quem ab antiquis *Patribus Patriarchis* ſcilicet & Prophetis vaticinatum dum olim pronunciatum: et pro ſalute noſtra dudum conſtat impletum: omni quidem nos tempore condecet chariſſimi fratres cum gaudio meditare: ſed precipue in his diebus annuis recurrentibus: oportet nos votis ſolemnibus celebrare. Nam quia diem illum celeberrimum in quo pro nobis eſt de Virgine natus: jam jamque revoluti anni circulo appropinquare ſentimus: dignum eſt ut adventum ejus qui in eo natus eſt, intente devotiſſime recolentes, omni jam feſta ſolemnia alacres ſolemniter agamus.

℟. Amen.

Dicat Presb. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. ut *ſupra*.

Alia.

DEus qui Unigenitum tuum pro nobis in carne

carne venturum: ac de Virgine naſciturum propheticis vocibus promiſiſti: & in noviſſimis temporibus que promiſeras adimpleſti preſta quęſumus: ut qui eum jam veniſſe mundumque redemiſſe credimus: fatemur & predicamus: rurſumque venturum ad judicium ſperamus: ejus preſentiam cum venerit ſine confuſione cernamus.

℟. Amen.

Poſt nomina.

SAnctorum tuorum Domine commemorantes memorie Patriarcharum, Prophetarumque tuorum non immemores: ipſis enim renunciantibus: adventus tuus claruit mundo. Memoramus etiam Apoſtolos tuos: qui adventum tuum a Prophetis, Patriarchiſque predicatum oculis ſuis cernere meruerunt. Facimus quoque & tuorum Martyrum mentionem: qui te Dominum redemptionem jam veniſſe confeſſi: ad mortem uſque ſunt certati pro veritate. Fidelium preterea tuorum in hac adhuc peregrinatione degentium nomina recenſemus proteſtantes ut eorum vite curſum & perfectionem conſummes quos Sanctos tuos apud te in celeſti habitaculo tantos perfectioſque jam retines. Non obliviſcimur quoque defunctos nature noſtre ac fidei ſocios. Sed precamur te Dominum ampliſſime pietatis: ut eis refrigeria tribuas ſempiterne quietis.

℟. Amen.

Dicat Presb. Quia tu es vita vivorum &c.

Ad pacem.

CHriſte Domine in cujus adventum pax eſt reddita terris: pax collata hominibus bone voluntatis: concede quęſumus ut per primum adventum ad nos in humanitate venisti & mundum tibi in pace reconciliare dignatus es: reconciliatos per te in tua pace preſtes jugiter permanere: quatenus in ſecundo adventu tuo dum in majeſtate & gloria veneris factos heredes pacis eterne: & quam hic tue pacis depoſitum fecerimus: inviolabiliter facias cuſtodire.

℟. Amen.

Dicat Presb. Quia tu es vera pax noſtra totum cum gratia Dei Patris. *ut ſupra in prima Miſſa. Tunc cum Introibo ad Altare Dei mei. ut ſupra dictum eſt fol. IIII.*

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: vere & noble per omnia expedibile: tuam nos clementiam Omnipotens Pater: quibus poſſumus ſemper laudibus predicare: qui hominem non ingenuitatemque condidiſti: ac ſerpentis antiqui fraude deceptis: gratuita miſeratione a morte voluiſti eripere: qui filium tuum quem pro nobis in carne miſſurus eras: ad terras venturum naſciturumque de Virgine longe antea prediſiſti: ejus nativitatis adventum preconantibus Sanctis prenunciaſti: ut expreſſum dudum qui fuerat repromiſſus: magnum mundo faceret gaudium in plenitudine temporum preſentatus. Unde petimus & rogamus: ut qui pieſſimum tuum: ſicut vere pius: & miſericors perire non paſſus es: ſed per humilem adventum filii tui Domini noſtri: quod perierat revocaſti: quod jam inventum & reparatum: ac revocatum eſt: ſic protegas: ſic cuſtodias: ſic ſanes: ſic defendas: ſic liberes. Ut in illo adventu terribili quo iterato illuc venturus eſt judicare: a quibus & pro quibus eſt judicatus: tales inveniat quos redemit. ut in eternum poſſideat quos pretio ſui ſanguinis acquiſivit. ut cum ignibus affectibus et devotorum: tecum & Sancto Spiritu ſine fine laudetur pariter: concinentes: cum Angelis & Archangelis laudantibus atque ita dicentibus. *Dicat Chorus.* Sanctus. Sanctus. Sanctus &c.

Poſt Sanctus dicat Presbyter.

Oratio.

VEre ſanctus: vere benedictus qui venit in nomine Domini: Rex Iſrael. qui jam venit humilis: & adhuc venturus eſt in majeſtate terribilis. Qui jam venit ut judicaretur a mundo: & adhuc venturus eſt ut judicet mundum. Qui jam venit ut redimeret a morte: quos ad vitam predeſtinavit: & adhuc venturus eſt: ut remuneret quos redemit: ipſe Dominus ac Redemptor eternus.

Deinde dicat Presbyter in ſilentio. Oratio. Adeſto adeſto Jeſu bone pontifex. ut ſupra fol. V. Poſtea dicat orationem.

Poſt pridie.

FActum Domine Fili tui Domini noſtri Jeſu Chriſti commemorationem quod veniens ad nos hominis formam aſſumpſit quod pro hominibus quos creaverat redimendo paſ-

poſitionem Crucis perpeſſus eſt. Quod ſepeliri ac ſeque conſtitutorum debitam mortem noſtram mortem ultra ſuſcepit ipſe miſerabiliter: quod alterum ex parte tempore in tertio die conſurgens, & ſanctos qui ſimul tenebantur, reſurgens ſecum in coeleſtibus ſublevando. Quod eodem ad cœlum viam nobis patefecit: per quam conſcendimus in cœlum. Quod venturus ſit iterum ad judicium vivorum & mortuorum: ſanctorum & peccatores æterno ſupplicio damnaturus: ſuiſque ſibi ſemper præcepta ſervantibus æternitatis ſuæ gloriam collaturus. Per ipſum te ergo ſumme Pater exposcimus: ut hanc tuæ placationis hoſtiam quam tibi offerimus, a manibus noſtris placatus accipias: eamque de cœleſti ſede placato vultu reſpiciens benedicas: ut quotquot ex hujus ſumpto libaverimus: ſanitatem ac remedium animæ & corporis hauriamus. ℟. Amen.

Et dicto memento pro vivis & prosequuto fine, dicat Presbyter orationem Dominicam equidem.

SUmme ſumme & omnipotens Deus Pater exaudimus: qui neque enim tibi in aſſumptione carnis adventum recognoscimus noſtræ valeat eſſe remedium: ut cum eo gratiam recipieremus adoptionis: qui a te ante omnia ſecula ſine initio ineffabiliter genitus in natura deitatis tibi extat æqualis. Ut efficeremur tui adoptivi filii qui fueramus noſtro merito æternum ſubacti. Donans quod ſumus non eſſe tanto dignitatis ſolemnitate: ut poſſimus ad te non immerito proclamare & dicere.

Dicat Presb. Pater Noſter. totum. Et poſtea dicat benedictionem. Humiliate vos benedictio.

Benedictio.

ADveniat ſuper vos piaculum gratis ſuperne reſpectus: & illuſtret vos Jeſu Chriſti Domini noſtri & Salvatoris adventus. ℟. Amen.

Non recedat a cordibus veſtris: qui nobis digneatur eſſe ex utero Virginis matris. ℟. Amen.

Quatenus in veſtro maneat pectore placitum manſionum ſedem cum Patre & Spiritu Sancto perpetim habiturus. ℟. Amen.

Dicat Presb. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. Et Refecti Chriſti corpore. *Et oratio ut ſupra in primo Dominico fol. VII.*

IN QUINTO DOMINICO DE ADVENTU DOMINI.

Ad Miſſam Officium

Super montem excelſum. *Require in ſecundo Dominico de Adventu Domini fol. VII. Lectio Libri Iſaye Prophete.*

℟. Deo gratias. *Cap. XVI.*

EMitte agnum dominatorem terre: de petra deſerti ad montem filie Syon. Et erit ſicut avis fugiens: & pulli de nido avolantes. Sic erunt filie Moab in tranſcenſu Arnon. Ini conſilium, coge concilium. Pone quaſi noctem umbram tuam in meridie. Abſconde fugientes & vagos ne prodas: habitabunt apud te profugi mei. Moab eſto latibulum eorum a facie vaſtatoris. Finis eſt enim pulveris: conſummatus eſt miſer: defecit qui conculcabat terram. Et preparabitur in miſericordia ſolium: & ſedebit ſuper eum in veritate in tabernaculo David judicans & querens judicium: & velociter reddens quod juſtum eſt. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Dicat Chorus Laude. Ut inhabitet gloria in terra noſtra: miſericordia & veritas occurrerunt ſibi: juſtitia & pax complexe ſunt ſe. ℣. Veritas de terra orta eſt. Et juſtitia de celo proſpexit: etenim Dominus dabit benedictionem: & terra noſtra dabit fructum ſuum. P. Juſtitia.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Theſſalonicenſes. ℟. Deo gratias. *I. Cap. V.*

FRatres rogamus vos: corripite inquietos. Conſolamini puſillanimes: ſuſcipite infirmos. Patientes eſtote ad omnes. Videte ne quis malum pro malo alicui reddat: ſed ſemper quod bonum eſt ſectamini invicem & in omnes. Semper gaudete. Sine intermiſſione orate. In omnibus gratias agite. Hec enim voluntas Dei eſt in Chriſto Jeſu in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere: prophetias nolite ſpernere. Omnia autem probate: & quod bonum eſt tenete. Ab omni ſpecie mala abſtinete vos. Ipſe autem Deus pacis ſanctificet vos per omnia: ut-

integre ſpiritus veſter: anima & corpus ſine querela in adventu Domini noſtri Jeſu Chriſti ſervetur. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Lucam. XVII.

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus interrogatus a Phariſeis quando venit Regnum Dei? Reſpondit eis & dixit. Non venit Regnum Dei cum obſervatione: nec dicent: ecce hic: aut ecce illic. Ecce enim Regnum Dei intra vos eſt. Et ait ad diſcipulos ſuos. Venient dies: quando deſideretis videre unum diem filii hominis: & non videbitis. Et dicent vobis. Ecce hic & ecce illic. Nolite ire: neque ſectemini. Nam ſicut fulgur coruſcans de ſub celo: in ea que ſub celo ſunt fulget: ita erit filius hominis in die ſua. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Cantet chorus laudes. Alleluja alleluja. ℣. Reſpice Domine de celo: & vide & viſita vineam iſtam. P. Alleluja.

Dicat Presb. Adjuvate me fratres in orationibus veſtris. *fol. 111.*

Cantet chorus Sacrificium. Apparebit tibi Dominus qui in charitate perpetua dilexit te virgo Iſrael alleluja. ℣. Dominus Deus tuus adducet te ad miſericordiam & miſerationem: iterum edificaberis & edificabo. P. Virgo Iſrael alleluja.

Miſſa.

Hilareſcite queſo dilectiſſimi fratres: & levabunda ſurſum attollite corda: quia jam in proximo eſt redemptio veſtra: parate illi viam in cordibus veſtris: ut eo veniente: remuneremini donariis ſempiternis. ℟. Amen.

Dicat Presb. Per miſericordiam. *ut ſupra fol. 111. Dicat Presb.* Oremus. *Et chorus* ℟. Agyos. *Et Presb. dicat* Eccleſiam ſanctam catholicam. *Et chorus* ℟. Preſta eterne omnipotens Deus.

Et Presb. dicat aliam orationem.

In proximo quidem eſt Domine dies adventus tui: ſed queſumus ut antequam venias: expiari mereamur ab omni contagione delicti. Prius dimitte rogamus in nobis omne quod in illa futura examinatione puniatur: ut cum juſtus adveneris judex: non in nobis invenias quod condemnes. ℟. Amen.

Miſſ. Mozar.

Dicat Presb. Per miſericordiam tuam Deus noſter: in cujus conſpectu. *Hic & alia que ſequuntur uſque ad orationem que dicitur poſt nomina.*

Dicat Presb. poſt nomina.

Te queſumus Jeſu Domine Deus noſter: ut nos qui fideliter profitemur adventum tuum: non incurramus ſupplicium ſempiternum: quo adventu tuo & offerentibus venia & defunctis requies condonetur eterna. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Quia tu es. *Et diſtum eſt.*

Dicat Presb. Ad Pacem.

Pax tua Redemptor ac Deus noſter: que te naſcente olim proclamata eſt ab Angelis: habitet in mentibus noſtris: quo ejus ſolidi profectus mereamur cum veneris tue conſortii preſentiam obtinere. ℟. Amen. *Presb. dicat.* Quia tu es vera pax. *Et omnia alia uſque inlatio.*

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt. Nos tibi gratias agere: Domine ſancte pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Cujus incarnatio ſalus facta eſt mundi: & paſſio extitit redemptio hominis procreati. Ipſe igitur nos omnipotens pater queſumus perducat ad premium: qui redemit de tenebris infernorum. Ipſe carnem noſtram a delictis emundet: qui eam ſuſcepit ex Virgine. Ipſe nos ante tue reſtituat majeſtati: quos tibi per ſanguinem ſuum reconciliavit. Ipſe nos ſecundo adventu in examinatione juſtificet, qui in primo contulit donum gratie ſue. Ipſe ad judicandum veniat mitis: qui olim apparuit humilis. Ipſe in judicium oſtendatur nobis manifeſtus, qui dudum venit occultus, cui merito omnes Angeli, & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. *Dicat Chorus.* Sanctus.

Poſt Sanctus dicat Presb.

Vere Sanctus & glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui nos & primo adventu ſuo gratis reparavit: & in ſecundo daturum ſe nobis regnum cum ſanctis Angelis repromiſit. Ipſe Dominus ac Redemptor eternus.

Dicat Presb. Adeſto adeſto. *ut ſupra. Poſtea dicat.* ℣. ℟. *pridie*

V[illegible] ac [illegible] tura noſtra, & hec oblatio [illegible] pro [illegible] [illegible] adventus [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] pro-

C tuam

nis mereamur honorati perſiſtere. ℟. Amen.

Dicat Presb. Te preſtante, & Dominus ſit ſemper vobiſcum. *Et poſtea tenendo corpus Domini ſuper calicem dicat alta voce.* Fidem quam corde credimus. *Dicat Chorus.* Credimus in unum Deum verum. *Et tunc faciat illas particulas, ut ſupra dictum eſt in prima Miſſa. Et Presb. faciat Memento pro vivis. Et perfecto ſymbolo dicat Presb. ad Dominicam Orationem.*

Oratio.

VEnisti te Domine pro noſtra in terris ſalute credimus: venturum te quoque ad judicium ſuſtinemus: & nunc cum fiducia quae docuiſti proclamamus e terra. *Pater noſter. Ut ſupra. Poſt Orationem Dominicam dicat Presb.* Liberati a malo. *Poſtea dicat benedictionem.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

ADventus ſui vos Dominus illuſtratione ſanctificet. ℟. Amen. Vincula veſtra diſſolvat antequam veniat. ℟. Amen. Ut liberati a vinculo peccatorum: intrepide expectetis ejus adventum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. *Et tunc dicat Chorus.* Guſtate & videte. *Et hic faciat Memento pro mortuis. & poſt Memento dicat illas orationes que dicte ſunt in 1. Miſſa. Et ſumat corpus & ſanguinem: & hoc facto dicat Presb. orationes ut in prima Miſſa. Et in fine orationis dicat.* Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace.

℟. *Chorus.* Deo gratias.

IN SEXTO DOMINICO DE ADVENTU DOMINI.

Officium.

SAnctus Dominus Deus omnipotens. Qui erat & eſt & venturus eſt alleluja alleluja. ℣. Deus manifeſte veniet: Deus noſter & non ſilebit. ℣. Qui erat. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℣. Qui erat. *Oratio.* Deus qui per Angelicum Chorum *fol. 1.*

Lectio libri Iſaie Prophete. *Cap. XXXV.*

℟. Deo gratias.

HEc dicit Dominus. Letabitur deſerta & invia: & exultabit ſolitudo & florebit quaſi lilium. Germinans germinabit: & exultabit letabunda & laudans. Gloria Libani data eſt ei: decor Carmeli & Saron. Ipſi videbunt gloriam Domini: & decorem Dei noſtri. Confortate manus diſſolutas: & genua debilia roborate. Dicite puſillanimes confortamini: & nolite timere. Ecce Deus noſter ultionem adducet retributionis. Deus ipſe veniet & ſalvabit nos. Tunc aperientur oculi cecorum: & aures ſurdorum patebunt. Tunc ſaliet ſicut cervus claudus: & aperta erit lingua mutorum. Quia ſciſſe ſunt in deſerto aque: & torrentes in ſolitudine. Et que erat arida in ſtagnum: & ſitiens in fontes aquarum. In cubilibus in quibus prius dracones habitabant: orietur viror calami & junci. Et erit ibi ſemita & via ſancta vocabitur. Non tranſibit per eam pollutus: & hec erit vobis directa via: ita ut ſtulti non errent per eam. Non erit ibi leo: & mala beſtia non aſcendet per eam: nec invenietur ibi. Et ambulabunt qui liberati fuerint & redempti a Domino. Convertentur & venient: & laudabunt Dominum in Sion cum laude: & letitia ſempiterna ſuper caput eorum. Gaudium & letitiam obtinebunt: & fugiet dolor & gemitus. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Suſcipiant Domine montes & colles populo tuo pacem Judicium: judicabit egenos populo. Ut ſalvos faciat pauperum. ℣. Deus judicium tuum da Regi: & juſtitiam tuam filio Regis: ut judicet populum tuum cum juſtitia & pauperes tuos in judicio. ℣. Ut ſalvos faciat.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Theſſalonicenſes.

℟. Deo gratias. *II. CAP.*

FRatres rogamus vos per adventum Domini noſtri Jeſu Chriſti & noſtre congregationis in ipſum, ut non cito moveamini a veſtro ſenſu: neque terreamini. Neque per ſpiritum: neque per ſermonem: neque per epiſtolam: tanquam per nos miſſam quaſi inſtet dies Domini. Ne quis vos ſeducat ullo modo. Quoniam niſi venerit diſceſſio primum & revelatus fuerit homo pecca-

et filius perditionis . qui adverſatur & extollitur ſupra omne quod dicitur Deus : aut quod colitur : ita ut in templo Dei ſedeat : oſtendens ſe tamquam ſit Deus . Non retinetis quod cum eſſemus apud vos : hec dicebam vobis ? Et nunc quid detineat ſcitis : ut reveletur in ſuo tempore . Nam miſterium jam operatur iniquitatis tantum : ut qui tenet : nunc teneat : donec de medio fiat. Et tunc revelabitur ille iniquus quem Dominus Jeſus interficiet ſpiritu oris ſui : & deſtruet illuſtratione adventus ſui eum : cujus eſt adventus ſecundum operationem Sathane . In omni virtute : ſignis & prodigiis mendacibus . & in omni ſeductione iniquitatis : his qui pereunt : eo quod charitatem veritatis non receperunt ut ſalvi fierent. Ideo mittet illos Deus in operationem erroris : ut credant mendacio ut judicentur omnes qui non crediderunt veritati : ſed conſenſerunt iniquitati . Nos autem debemus gratias agere Deo ſemper pro vobis fratres dilecti a Deo : quod elegerit nos Deus primitias in ſalutem : in ſanctificationem ſpiritus : & fidem veritatis . In qua & vocavit nos per Evangelium noſtrum : in acquiſitionem glorie Domini noſtri Jeſu Chriſti .

℟. Amen .

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum . ℟. Et cum.

Principium Sancti Evangelii ſecundum Marcum. I.

Initium Sancti Evangelii Jeſu Chriſti filii Dei : ſicut ſcriptum eſt in *Eſaya* propheta . Ecce mitto Angelum meum ante faciem tuam : qui preparabit viam tuam ante te . Vox clamantis in deſerto parate viam Domino : rectas facite ſemitas ejus . Fuit Johannes in deſerto baptizans: & predicans baptiſmum penitentie in remiſſionem peccatorum , Et egrediebatur ad illum omnis Judee regio : & Hieroſolimite univerſi . & baptizabantur ab illo in Jordanis flumine confitentes peccata ſua . Et erat Johannes veſtitus pilis cameli : & zona pellicia circa lumbos ejus . Et locuſtas & mel ſilveſtre edebat : & predicabat dicens . Venit fortior me poſt me : cujus non ſum dignus procumbens ſolvere corrigiam calciamentorum ejus . Ego baptizo vos in aqua : ille vero baptizabit vos in Spiritu Sancto .

℟. Amen .

Dicat Presb. in medium Altaris . Dominus ſit ſemper vobiſcum . ℟. Et cum ſpiritu.

Dicat Chorus . *Laudes .* Alleluja . ℣. Venite exultemus in Domino jubilemus Deo ſalvatori noſtro alleluja .

Dicat Presb. Adjuvate me fratres &c. ℟. Adjuvet te pater . *Dicat Chorus .*

Sacrificium .

Prope eſt dies Domini : quia preparabit Dominus ſacrificium ſanctificabit vocatos ſuos alleluja ℣. Lauda filia Syon jubila tu Iſrael : letare & exulta filia Jeruſalem : abſtulit Dominus judicium tuum : evertit inimicos tuos Rex Iſrael Dominus in medio tui ſanctificare . *Dicat Presb.*

Miſſa .

Solemnia tui adventus myſteria celebrantes : tibi Chriſte Domine ſupplices fundimus preces : ut nos primitivi adventus incarnatione redemptos : in ſecunda tue apparitione glorifices coronandos . ℟. Amen .

Alia Oratio .

Sincera nos queſumus Domine tue humanitatis ſemper fide corrobora : ut in tua dilectione firmatos : nunquam nos expugnare valeat callidus inimicus .

℟. Amen .

Poſt nomina . Oratio .

Omnipotens ſempiterne Deus : fidelium lumen : rector animarum . qui nos verbi tui incarnatione preparatum materie Virginis conſecraſti . Veniat queſumus ſuper nos virtus Spiritus tui Sancti : & miſericordia Altiſſimi obumbret nos .

℟. Amen .

Ad pacem . Oratio .

Charitatem tue Domine in nos diſtribue unitatem : & nos perpetue dilectionis copula jungat : quod unum fidei ſacramenta locupletant . Amen .

Inlatio .

Dignum & juſtum eſt : vere equum & ſalutare eſt : nos te Deum noſtrum ac Dominum collaudare : qui pietatis tue magnitudinem a noſtre humilitatis inopia diſtuliſti : ſed errorum noſtrorum miſeratus piacula : unigenitum tuum ob noſtre infirmitatis redemptionem miſiſti . Qui nobis vite eterne januam patefaceret : & omnes pravi ſeductoris a noſtri [illegible] hus dominatum excluderet : uſque ſue ſpeculationis adventatione tibi Deo noſtro per ſancti operis exercitia commendaret . Cui merito

 omnes

omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. *Chorus*. Sanctus. *Poſt Sanctus.*

VEre tuæ Trinitatis omnipotentiam Domine confitentes tua ſemper nomina confeſſione locupleta: ut quod tibi Cherubim ac Seraphim inceſſabiliter jubilant: Spiritus Sanctus nos hic perfagrans: hoc ſervituti pro munere ſtatuta nos tibi jubeas convertere. Quia tu es Deus noſter ac Redemptor æternus. *Poſt pridie.*

PRæceptorum tuorum Domine meditatis recurrentes: oblationis hujus libamina ſanctificare digneris: ut tuæ gratiæ ſanctificationem recipientes: ubique ſanctitatem conditionis tuæ diligamus. R. Amen.

Ad orationem Dominicam. Oremus.

EXurge Domine & prævale in virtute tua: & ad nullam deſerendum eos in partem tuam. Eripe propinquos noſtri cura præſumptionem: & ex præſentium tribulatione angeliam patriam nobis orbis petitam.

Pater noſter. *Dicat Presb.* Humiliate vos benedictioni. *Benedictio.*

DOminus Jeſus Chriſtus, qui diſcipulis tuis ſuum Spiritum tribuit: Eccleſiæ tuæ Catholicæ ipſum mittat conſolatorem. R. Amen. Ut communiter ex aqua & Spiritu Sancto renati ſunt, ita ſemper ad ejus protectionem manent. R. Amen. Reſondeat in eis Charitas diffuſa per Spiritum Sanctum: quæ operiat & ſuperet multitudinem peccatorum. R. Amen.

Dicat Presb. Per miſericordiam tuam &c.

IN SANCTI CLEMENTIS PAPÆ ET MARTYRIS

Ad Miſſam. Officium.

DE profundis clamavi ad te Domine, alleluia. Domine exaudi vocem meam alleluia alleluia. V. Fiant aures tuæ intendentes in vocem deprecationis meæ. P. Domine exaudi. V. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſæcula ſæculorum amen. P. Domine exaudi.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſæcula ſæculorum. R. Gloria in excelſis Deo. *Chorus.* Et in terra pax &c.

Iterum dicat Presb. Per omnia ſemper ſæcula. *Oratio.*

GLoria noſtra Deus noſter, qui in cœlo ab Angelis demonſtraris, & in perpetuum dominaris: hic ſidentes ac laborantes prædicamus: preſta nobis amplitudine pietatis tuæ a malis propriis liberari: & ſemper in tuis laudibus gloriari. R. Amen.

Dicat Presb. Per miſericordiam tuam &c. *Lectio Libri Sapientiæ Salomonis. IIII.*

JUſtus ſi morte præoccupatus fuerit, anima ejus in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis eſt non diuturna, neque numero annorum computata. Cani ſunt autem ſenſus hominis, & ætas ſenectutis vita immaculata. Placens Deo factus dilectus, & vivens inter peccatores tranſlatus eſt. Raptus eſt ne malitia mutaret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet animam illius. Faſcinatio enim nugacitatis obſcurat bona, & inconſtantia concupiſcentiæ tranſvertit ſenſum ſine malitia. Conſummatus in brevi explevit tempora multa: placita enim erat Deo anima illius. Propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum. Populi autem videntes & non intelligentes, nec ponentes in præcordiis talia: Quoniam miſericordia Dei & gratia in ſanctos ejus, & reſpectus in electos ipſius. R. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum ſpiritu. *Pſallendo.*

SAlvum me fac Domine, quoniam ingreſſæ ſunt aquæ uſque ad animam meam. V. Infixus ſum in limo profundi, & non eſt ſubſtantia: veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me. P. Quoniam ingreſſæ. *Dicat Presb.* Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Timotheum *II. cap. II.*

CHariſſime: Confortare in gratia quæ eſt in Chriſto Jeſu: quæ audiſti a me per multos teſtes, hæc commenda fidelibus hominibus qui idonei erunt & alios docere. Labora ſicut bonus miles Jeſu Chriſti. Nemo militans Deo implicat ſe negotiis ſæcularibus: ut ei placeat cui ſe probavit. Nam & qui certat in agone non coronatur niſi legitime certaverit. Laborantem agricolam oportet primum de fructibus accipere. Intellige quæ dico: dabit enim tibi Dominus in omnibus intellectum. Memor eſto Jeſum Chriſtum reſurrexiſſe a mortuis ex ſemine David, ſecundum Evangelium meum, in quo laboro uſque ad vincula quaſi male operans: ſed verbum Dei non eſt alligatum. Ideo omnia ſuſtineo propter electos, ut & ipſi ſalutem conſequantur in Chriſto Jeſu Domino noſtro. R. Amen.

Dicat

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem *XII. Cap.*

UNa autem Dominus noſter Jeſus Chriſtus cum aſcendiſſet in naviculam & diſcipuli ejus cum eo, Tranſfretantes trans Regnum. Et aſcenderunt & navigaverunt in regionem Saracenorum. & cum egreſſus eſſet ad terram, dixit diſcipulis ſuis: Niſi granum frumenti cadens in terra mortuum fuerit, ipſum ſolum manet. Si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Qui amat animam ſuam, perdet eam. Et qui odit animam ſuam in hoc mundo, in vitam eternam cuſtodit eam. Si quis mihi miniſtrat, me ſequatur: & ubi ſum ego, illic & miniſter meus erit. Si quis mihi miniſtraverit, honorificabit eum Pater meus. Amen amen dico vobis, non eſt ſervus major Domino ſuo, Neque Apoſtolus major eo qui miſit illum. Si hec ſcitis, beati eritis ſi feceritis ea. Qui accipit ſi quem miſero, me accipit. Qui autem me accipit, accipit eum qui me miſit. Ego ſum via, veritas & vita. Qui credit in me, opera que ego facio & ipſe faciet, & majora horum faciet. Et quodcumque petieritis in nomine meo, hoc faciam, ut clarificetur pater in filio. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. *Laudes* Alleluja. ℣. De profundis clamavi ad te Domine, Domine exaudi vocem meam. ℟. Alleluja.

Dicat Presb. Adjuvate me fratres.

Sacrificium.

FUlgebit juſtus ſicut ſplendor firmamenti. Et ſicut ſtellae [illegible] claritatem lucentes & ſicut ſplendebunt in perpetuas eternitates. [illegible] Fulgebunt & tanquam ſcintillae in arundineto diſcurrent. Judicabunt nationes, & dominabuntur populis: & regnabit eorum Dominus. ℟. In perpetuum.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Miſſa*

CLementiſſimum & mitiſſimum [illegible] Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, fratres chariſſimi deprecemur: ut convenientibus nobis in hodierna Clementis feſtivitate clementiam & ineffabilem ab eo ſumamus [illegible] quibus [illegible] ſeculi periculis perpetuum pervenire gaudium, & evadere poſſimus eternum ſupplicium. ℟. Amen.

Alia.

CLementiſſime & per te Clementi tuo Domine [illegible] fundamen petram ut [illegible] a te Deus qui ſis [illegible] clemens & pius, quem jubes clementem in bonis actibus eſſe. Protectus Eccleſiae tuae [illegible] clementia regere, [illegible] beneficentia protectio [illegible] defendens [illegible] tranquilla [illegible] ſalvare, [illegible] & conſortio ſubvenire nobis in terris [illegible] quo mereatur [illegible] adverſarius [illegible] Domino deſerviens, & ad tuam clementiam quandoque ſine metu judicandi letabundi [illegible]. ℟. Amen.

Poſt nomina.

CLemens & clementiſſime Deus, qui per Clementem Romanorum Epiſcopum plurimas [illegible] congregans [illegible] Martyrum, & miro modo catervam [illegible] pro tua dilectione ſpiritibus fidelium requiem defunctorum, & nobis omnibus [illegible] remiſſionem omnium peccatorum. ℟. Amen.

Ad pacem.

CLemens & mitiſſime Domine, qui pacem tuam per Clementem Epiſcopum cordibus radicaſti fidelium, pacem tuam [illegible] reliquias chriſtianorum. Ut qui veram pacem per [illegible] praedicando [illegible] diverſis nationibus [illegible] jugum, per te qui vera & firmiſſima pax es, pervenire mereamur ad paradiſi gaudium ſempiternum. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt, clementem & pium, aequum & vere ſalutare eſt, Domine ſancte, pater ineffabilis & incomprehenſibilis, clementiae tuae [illegible] gratias agere qui beatiſſimo Clementi apoſtoli tui Petri diſcipulo [illegible] ejus in loco cathedrae honore ſublimaſti, hanc gratiam conferre dignatus es, ut [illegible] ejus eloquio [illegible] & [illegible] ſimulacrorum [illegible] populos [illegible] Ipſe enim ad [illegible] fide [illegible] magiſter Romanae [illegible] Siſinium & ſimul [illegible] ſui corporis [illegible] crudeliſſimus hoſtes. Quid ad [illegible] quod

quod ſunt tentatis: poſtea Fioli quod interpretatur mirabilis: tentare [illegible] eum Theodora coniuge predicti Siſinij predicatione perdocta: Chriſtiana effecta pariter orantes meruerunt lumen reddere oculos caligatum. Unde & cum apud Auguſtum rex huius geſtum per Mamertinum adminiſtratorem illum eum fuiſſet delatum: tali relatione cepit eum imperator commonitum hoc Publium Tarquinium confeſſio accipere in reſponſum: ut eum tranſpontum more mittere non [illegible] in heremo quodam exilium. In quo cum vir Domini Iulianus cum ceteris Rome plebibus deplorantes ſuo paſtore abſentiam devenerunt: & ſanctus ductus ex diuturno tempore ipſis nomine Chriſti ad metalla precidenda impoſitas terras repperiſſet: inter hos anxios & prostratos quos diutius ſuſtinebat pervenit. Hunc accelerabilem ſtudio & angore devenere reſponſum qui a cavoſa inhians aque ſibi deportatam laboriosiſſimum percutit. Ad hec ſanctus Clemens ſolus incipiens et iterum orando grave iterum exoravit: gratias agens Deo: qui communicaverit neceſſitatibus orationum ſtatim petit oraculum. Nec mora ſolus inter homines aſpexit Dei agnum occultum aque venam oſtendere dextro pede levato. Qui ad inſtar Moiſeycum inter conſilium manu propria: non virgam apprehenderat percutere: ſed ſurculum ſidelium corde exculpentum: [illegible] diſſortem in terra deſcenditur: aſſurgens inundaverunt gurgites aquarum. Ad hoc & tale miraculum omnes convenerunt turba civitatum [illegible] laudes & magnificant procul dubio Dominum quem olim ſpreverant conveniunt cultura demonum. Unde iratus ſatis tanti miraculi [illegible] ad interpellandum rogarat populorum. Qui ſtatim preſidem cepit Aufidianum cum ancora ferr gravatum: marinis fluctibus penitus demergendum. Cumque eum deſtrueret cum omnibus ſanctis qui viderunt martyrio coronatum: ceperunt per immenſum mare ponere vultum: ſi forte proſpicerent eum ad litora maris vagis fluctibus receptaculum. Quod mare videns expectationem cultus Chriſti: ſepulchrum ſtratum totum per ſeptem quo mundus volvitur dies ſuum teneatis ſignum apparens demonſtrare eius iubetur [illegible] lateris marmorum ſarcophago tumulatum. Quod hoc divino iuſſu prebuit beneficium: ut nimium vacuata in eius fundamentum hunc electum martyrem deberet [illegible]. O quam mirabilis confeſſor tuo Chriſte tribuiſti adiutorium: ut nihil ſibi quod hic non conſentiret eveniſſe applicaret parte laborum. Nihil Domine ante te incomprehenſibile ſyſtemum eius mortalium predicaſti ſolacium: quem non tam ſancta poſt omnes [illegible] preſerveris in innumerabili. Unde merito omnes angeli & archangeli throni: dominationes: virtutes: principatus & poteſtates: cherubim ac ſeraphim in quorum ſorte omnes conſiſtit numerus electorum: te glorificare & magnificare atque laudare non ceſſant: ita dicentes.

Chorus dicat. Sanctus.

Dicat Presb. poſt Sanctus.

Vere ſanctus & clemens: vere benedictus & ſolus: vere admirabilis & glorioſus Dominus Ieſus Chriſtus ſilius tuus: qui ineffabili clementie ſue dono nullum perire patitur: ſed omnes peccatis gravatos convertat ad ſalutem. Chriſtus Dominus ac Redemptor eternus.

℟ Amen.

Poſt pridie.

Clementiſſime ac ſanctiſſime Domine: ſanctifica hec munera: ſumpturis tribue tibi debitam. Per que & adventum accipiant vere: & ad in ſanctorum cunctis demonſtret preſtans.

℟ Amen.

Ad Orationem Dominicam.

Clemens & immenſe & admirabilis Deus: cui omnia elementa famulantur & omnes elationes mare deſerviunt: liberans nos de aque motu: & de manu ſiliorum alienorum. Ut qui per te renati ſumus ex aqua & Spiritu Sancto: non patiamur ab ethnicis & irregenerandis develli a ſancto propoſito: ſed arcum eorum inconvertibilem conterere: ſagittas deſtruere: pharetras evacuare: gladium premere: lanceas divellere: emiſſa que in nos obviant undique confundere: & in ipſis ſi credere noluerint: & in ipſis retorquendo

do convertere: atque semper fide firma uti permerge. Qualiter qui hec [illegible] nomine illic tua novum quasi in margaritam fulgidum: id est in celestem candidum [illegible] diversis a gemmis [illegible] opprobria portamus [illegible]. Ideo pro fide quam credimus & pro ea usque ad mortem [illegible] remissio peccatorum: ut [illegible] in terra. Pater noster qui.

Benedictio.

Clarum & perfectum Dominum: Clementem suo tuetur adiutorio: & liberet ab omni peccato. ℞ Amen.

Clementem hic donet vos [illegible] in hoc seculo & [illegible] paradiso. ℞ Amen.

Ut sicut Clemens Papa per martyrii gratiam hodierna [illegible] gloriosus migravit e seculo: ita vos directo [illegible] levemini de triumpho. ℞ Amen.

Per misericordiam ipsius Dei nostri qui est benedictus & vivit & omnia regit in secula seculorum amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℞ Et cum.

Chorus dicat. Gustate & videte.

Completur. Refecti Christi corpore. *& cetera omnia ut in prima Missa quere. fol. VII.*

IN NATALE SANCTI SATURNINI EPISCOPI

Ad missam officium.

Gloriam & magnum decorem impones super eum alleluia. Et dabis eum in benedictionem. In seculum seculi alleluia alleluia. ℣ Beatus vir qui timet Dominum: in mandatis eius cupit nimis. P. In seculum. ℣ Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in secula seculorum amen. P. In seculum. *Dicat Presb.* Gloria in excelsis.

Oratio.

Gloria nostra Deus noster: qui in celis ab Angelis [illegible] & in [illegible] hic [illegible] predicaris: [illegible] & tuis [illegible] semper laudibus gloriari. ℞ Amen.

Per misericordiam tuam Deus noster: qui es benedictus & vivis & omnia regis in secula seculorum amen.

Dominus sit semper vobiscum.

Lectio libri Ecclesiastici Salomonis.

℞ Deo gratias. *Cap. L.*

Vir iste conservavit legem Dei excelsi: & in tentatione inventus est fidelis. Et statuit a Domino testamentum eternum: & dedit ei hereditatem gentium: & benedictionem omnium in gloria. Et coronavit eum corona gloriae: & induit eum stola veritatis. Qui curavit gentem suam: & liberavit eam a perditione. Qui prevaluit amplificare civitatem: qui adeptus est gloriam in conversatione gentis: & ingressum domus & atrii amplificavit. Quasi stella matutina in medio nebule: & quasi luna plena in diebus suis lucet. Et quasi sol refulgens: sic ille refulsit in templo Dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas glorie: & quasi flos rosarum in diebus vernis. Quasi lilia que sunt in transitu aque: & quasi thus redolens in diebus estatis. Quasi ignis refulgens: & thus ardens igne. Quasi vas auri solidum: ornatum omni lapide precioso. Quasi oliva pullulans: & cypressus in altitudinem se extollens. In accipiendo ipsum stolam glorie: & vestiri eum in consummationem virtutis. In ascensu altaris sancti: gloriam dedit sanctitatis amictum. In accipiendo autem partes de manu sacerdotum: & ipse stans iuxta aram. Circa illum corona fratrum. Quasi plantatio cedri in monte Libano: sic circa illum steterunt quasi rami palme. Porrexit manum suam in libatione: & libavit de sanguine uve: & fudit in fundamento altaris odorem divinum excelso principi. Tunc exclamaverunt filii Aaron: in tubis productilibus sonuerunt: & auditam fecerunt vocem in memoriam coram Deo. ℞ Amen. *Dicat Presb.* Dominus sit semper vobiscum. *Psallendo.* Posuisti super caput eius coronam de lapide precioso. ℣ Super salutare tuum Domine exultabit vehementer: desiderium anime eius dedisti ei & voluntatem labiorum eius non fraudasti eum. P. Coronam. *Presb.* Silentium facite.

Sequitur epistola Pauli apostoli ad Timotheum. ℞ Deo gratias. *II. Cap. IIII.*

Charissime: Omnis scriptura divinitus inspirata: utilis est ad docendum: ad arguendum: ad corripiendum: ad erudiendum in iustitia: ut perfectus sit homo Dei: ad omne opus bonum instructus. Testificor coram Deo & Christo Iesu: qui iudicaturus est vivos & mortuos: & adventum ipsius: & regnum eius. Pre-

Prædica verbum, inſta opportune, importune: argue, obſecra, increpa in omni patientia & doctrina. Erit enim tempus cum ſanam doctrinam non ſuſtinebunt, ſed ad ſua deſideria coacervabunt ſibi Magiſtros prurientes auribus: & a veritate quidem auditum avertent, ad fabulas autem convertentur. Tu vero vigila, in omnibus labora. Opus fac Evangeliſtæ; Miniſterium tuum imple. Ego enim jam delibor, & tempus reſolutionis meæ inſtat. Bonum certamen certavi, fidem ſervavi, curſum conſummavi. In reliquo repoſita eſt mihi corona juſtitiæ; quam reddet mihi Dominus juſtus judex in die illa. Non ſolum autem mihi; ſed & his qui diligunt adventum ejus.

℟. Amen.

Deinde Præſb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Lucam. *Cap. XIX.*

In diebus illis, Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis & turbis dicens: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere ſibi regnum & reverti. Vocatis autem decem ſervis ſuis, dedit eis decem mnas, & ait ad eos: Negotiamini dum venio. Cives autem ejus oderant eum: & miſerunt legationem poſt eum dicentes: Nolumus hunc regnare ſuper nos. Et factum eſt ut rediret accepto regno: & juſſit vocari ſervos quibus dedit pecuniam, ut ſciret quantum quiſque negotiatus eſſet. Venit autem primus dicens: Domine, mna tua decem mnas acquiſivit. Et ait illi: Euge ſerve bone, quia in modico fidelis fuiſti, eris poteſtatem habens ſupra decem civitates. Et alter venit dicens: Domine, mna tua fecit quinque mnas. Et huic ait: Et tu eſto ſupra quinque civitates. Et alius venit dicens: Domine, ecce mna tua, quam habui *repoſitam* in ſudario. Timui enim quia homo auſterus es: tollis quod non poſuiſti, & metis quod non ſeminaſti. Dicit ei: De ore tuo te judico ſerve nequam. Sciebas quia ego auſterus homo ſum, tollens quod non poſui, & metens quod non ſeminavi: & quare non dediſti pecuniam meam ad menſam, & ego veniens cum uſuris utique exegiſſem illam? Et aſtantibus dixit: Auferte ab illo mnam, & date illi qui decem mnas habet. Et dixerunt ei: Domine, habet decem mnas. Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur & abundabit. Ab eo autem qui non habet, & quod habet auferetur ab eo. Verumtamen inimicos meos illos qui noluerunt me regnare ſuper ſe, adducite huc, & interficite ante me. Qui habet aurem audiendi audiat.

℟. Amen.

Laude. Alleluja. ℣. Tu es Sacerdos in æternum ſecundum ordinem Melchiſedech alleluja.

Sacrificium

Stans Saturninus ad altare in circuitu ejus corona fratrum quaſi germen cedrorum in Libano, circumdederunt eum ſicut arbores palmarum, & obtulit oblationem Domino in conſpectu univerſæ Eccleſiæ alleluja. ℣. Enutritus eſt refulgens in templo Dei, quaſi ſtella matutina in medio nebulæ, & ſicut luna plena in diebus ſuis. Sicut arcus parens illuminans in nebulis gloriæ, & ſicut oliva germinans fructum accepit ſtolam ſanctam. P. Et obtulit oblationem.

Miſſa

Magnum nobis ſemper feſtivum [illegible] ſanctum & martyrem Saturninum, fratres chari, ſimul depreſſo [illegible] præcedentibus [illegible]: qui ſic vitæ noſtri præcepta cuſtodiret, non ſolum ſacerdotium ad vitæ beatitudinem ducere; ſed etiam tanti honoris officium ſimul martyrio conſecravit. Ad cujus præſentiam tanto dæmonum ſagacitas timore concidit, ut longe vaſti [illegible] in ſuis conſuetum ſuis reſponſa non redderent. Cujus rei gentiles furore incenſi comprehendere, ad ſupplicium [illegible] ferre non timuit; quem in Dei confeſſione conſtantem evincere præſentis mortis interminatione non potuit. Proinde debemus in tanti martyris laudem Deo vivo & piiſſimo hoſtiam adhibere, quo per hunc cunctis nobis impertiat quod rogamus, qui per eum dedit populis quo ſolus in Trinitate Dominus crederetur. Amen.

Alia.

Dignum tibi Domine æternæ reſolutionis gratias, & Jeſu Chriſte filio tuo Domino noſtro. In cujus ſimilitudinem beatiſſimus Saturninus, dum offert victimam, ipſe eſt victima. Dumque alte-

viſtimam agit martyrium devotus implevit: ut per eminentiam juſtitiæ atque viſtoriæ & veſtis ſlores & oſtidas In quo prædicatio ſuæ ſanctitatis, dum cathedram ſuſcipit ſanctitatis, coronam rapuit paſſionis. Probat ad officium migravit ad triumphum. Dum ungitur conſecrationis, dum occiditur conſecratur. Primo fidei prædicans ſermone: poſt ſanguine Doctor ad aterum viſtor ad regnum. Erigit ad laudem quos crudivit ad ſalutem. Ambulans vero de virtutibus in virtutem. Ut qui converſatione contulerat intelleſtum conferret conſummatione ſuffragium. Obtinens igitur Deus Summe apud te dare noſtrum indulgentiam poſt deliſtum: qui meruit poſt Sacerdotium ſubire martyrium.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte: qui es ineffabilis bonitas: & inviſta poteſtas: pro cujus nomine beatiſſimus Saturninus, Pontifex & Martyr dum ligare ar a demoniis erenit ad Capitolium a turbis attrahitur: ferociſſique tauri ſupplicio conſecratur. In ejus meritis offerentium ſuſcipe vota: & omnes in commune pro ſua juſtificatione communica. Quo ejuſdem pro nobis requiem etiam apud te mereamur impetrare defunſtis.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte Deus omnium gratiarum largitor: qui præſulem ad ſanſtam Toloſanæ civitatis Sanſtum Saturninum Sacerdotem miſiſti. Ad cujus prædicationem atque virtutem ita ore demonum ſiluerunt: ut ſe confringerent cum oribus ſuis abſtruſa veluti abſentia probarentur. Tu ora noſtra precamur vere perdutatione accinge & viſtorum infuſtria ita ſimulaturi a noſtris peſtiſſandis abate Ut ita pacis monumento conjungamur ad invicem: quo dum ea quæ prædicamus ſermonibus: opere implevierimus: ad te qui es retributor juſtiſſimus ſine confuſione perveniamus. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: æquum ſane eſt, nobiſque ſpeciali devotione præcipuum: ut tibi Domine inexhauſtæ gratias: dum martyres tuos mirabiliter exaltamus referamus. Neque enim Domine dubitabit ſacrum imperium humanæ tradiditum mentes ſuſtinerent: niſi habitantem in ſicutorum tentationibus corporis viriliter ſpiritum erexerit: iiſque confirmata doſtrinæ mihi: ut hab ... ſui demum ſidei munimine roboraret. Nam cum præſentia antiſtitis tui & martyris Saturnini garrula demonum loquacitas ſileſceret: atque ſolitis amarum ora ſaucium: ad ora demonum horrendo gemitu populi furore perireſtus eſt: & eum ſacrificare mortis interminatione compellerent. Ad cujus imperium repreſſa demonum ſacrorum fallacia ſiluiſſent: qui cum correptum ad Capitolium deducent: & Sanſti Spiritus dono profeſſurum præter carnis exitum non paveret: te unum in Trinitate Dominum confiteri: in tanta perverſis plebis ſeditione non timuit. Ad cujus conſtantiam acrius inflammata conſiderationis tumultus exarſit: in necem beatiſſimi Sacerdotis cunſtus populus uno ... clamore conſpirat. Cujus pedes protinus vinculo ſubjungens ad poſteriora tauri quem viſtimæ præcuraverant inſania ut ſiſteret armentum non trepidant: eumque acrioribus ſtimulis extimulatum: & multitudinis clamore ſacramentum per gradus quibus Capitolium deſcendebatur ruiſſe præcipitat. Statimque inter ipſos primordii gradus comminuto capite compagibus totius cerebri interna diffuſit. Nec prius tacitus corpus trahi deſiit: quam impius ſuſtinendo conſlitus fuere conſiſa tumulo membra lacerare. Viſtricemque animam & gloriosa profeſſione ſolidatam: ad beate ſedes ammirantem tradiderunt: in Habitudo ſolo quandiu gremio ſecurus remiſit. Unde merito conſtituti de angelica congregatione exultemus: in hoc martyris tui congreſſione: tuam Domine debeo ac quod ſui virtutem magnificare non deſinat: proclamante atque ita dicente.

Dicat Chorus. Sanſtus.

Poſt Sanſtus.

VEre ſanſtus: gloriosus: potens & admirabilis Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus: cujus

confeſſionem in martyrium illatus furor non admittit: cujuſque amorem infamentium cruciatio non extinguit. Hujus itaque nomen beatiſſimus Saturninus martyrum: & ante ſupplicium prædicavit: & inter ſupplicia non denegavit. Cum perſequentium circumdatus obtutibus conſtituſque ſacrificare dæmonibus teneretur: te unum & verum Deum voce clara ſe teſtatus eſt credere: pro quo etiam & animam poſuit uſque ad mortem: per ipſum Dominum ac Redemptorem æternum. *Poſt pridie.*

Oblatum tibi hoc ſacrificium Deus Pater in hujus martyris tui Saturnini ſolemnitate ſereneus accepta: & illud invisibili gratiæ tuæ benedictione ſanctifica. Et ſicut illum martyr per paſſionem tuæ gratiæ prudentia ſua demonſtravit ſeculo: ſic nos hæc ſacramentorum perceptione custodiente in nobis omnem diabolicæ tempeſtatis horrorem.

℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Ecce dilectiſſimi fratres ſide relata cognoſcimus beatiſſimum Saturninum: & gladio pontificalis Sacerdotio ſanctum: & ad terga tauri ligatum pedibus martyrem conſecratum. Unde omnipotentem Deum: qui et geminam coronam Sacerdotii ſcilicet & martyrii largitus eſt deprecemur. Ut vel ſides nos apud Deum commendet: qui ſupplicium ut ipſi patimur propter ſidem. Ut ſpes nos non deſtituat miſeros: quos non efficit effuſio ſanguinis glorioſos. Atque recreati per momenta: divinis conſolemur ſermonibus: cum ad Deum proclamaverimus e terris. Pater noſter qui es in cœlis.

Benedictio.

Chriſtus Dominus: cujus nomen beatiſſimus Saturninus inter ſævores gentium clara voce confeſſus eſt: confiteatur nomina veſtra coram Patre ſuo & coram Angelis ejus. ℟. Amen.

Quique in prædictum martyrem habitans ſimulacra dæmonicis admovit reſponſum: ipſe orationibus veſtris aperiat ſuæ pietatis auditum. ℟. Amen.

Ut cum eo poſt iſtud ſeculum vitam æternam perpetuam: ob cujus amorem præſentis diei celebratis ſolemnia. ℟. Amen.

Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Hic dicat Chorus: Guſtate & videte:

Oratio poſt communionem. Guſtantes Domine ſuavitatem. *Cætera omnia ut in prima Miſſa.*

IN SANCTI ANDREÆ APOSTOLI

Ad Miſſam. Officium.

Sancta Crux antequam te Dominus aſcenderet timorem terrenum habuiſti: modo vero amorem cœleſtem obtines alleluia alleluia. ℣. Domine probaſti me & cognoviſti me: tu cognoviſti ſeſſionem meam & reſurrectionem meam. ℟. Modo vero. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. ℟. Modo vero.

Dicat Presb. Gloria in excelſis.

Oratio

Gloria noſtra Deus noſter: qui in cœlis ab Angelis demonſtraris: & in perpetuum decantaris: hic ſolemniter ac fideliter prædicaris: præſta nobis amplifica pietatis tuæ munera propitius donari: & ſic per iterum audibus gloriari. ℟. Amen.

Per miſericordiam &c.

Prophetia. Juſtus ſi morte occupatus. *Require retro in Sancti Clementis fol. XX.*

Pſall

Magnificavit Dominus ſanctum ſuum: Dominus exaudiet me dum clamavero ad eum. ℣. Cum invocarem te exaudiſti me Deus juſtitiæ meæ in tribulatione. ℟. Dominus exaudi.

Sequentia epiſtolæ Pauli apoſtoli ad Galathas. VI.

Fratres Bonum facientes ne deficiamus: tempore enim ſuo metemus non deficientes. Ergo dum tempus habemus: operemur bonum ad omnes homines: maxime autem ad domeſticos ſidei. Videte qualibus literis ſcripſi vobis manu mea. Quicumque volunt placere in carne: hi cogunt vos circumcidi: tantum ut crucis Chriſti perſecutionem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem cuſtodiunt: ſed volunt vos circumcidi: Ut in veſtra carne glorientur. Mihi autem abſit gloriari niſi in cruce Domini noſtri Jeſu Chriſti: per quem mihi mundus crucifixus eſt: & ego mundo. In Chriſto enim Jeſu: neque circumciſio aliquid valet: neque præputium: ſed nova creatura. Et quicumque hanc regulam ſecuti fuerint: pax ſuper illos & miſericordia & ſuper Iſrael Dei. De cætero:

neme

nemo mihi moleſtus ſit. Ego autem ſtigmata Domini noſtri Jeſu Chriſti in corpore meo porto. Gratia Domini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpiritu veſtro.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Mattheum. *XVI. Cap.*

ILlo in tempore Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Si quis vult poſt me venire abneget ſemetipſum: & tollat crucem ſuam & ſequatur me. Qui enim voluerit animam ſuam ſalvam facere: perdet eam. Qui enim perdiderit animam ſuam propter me: inveniet eam. Quid enim prodeſt homini ut mundum univerſum lucretur: ſe autem ipſum perdat: & detrimentum ſui faciat? Nam qui me erubuerit & meos ſermones: hunc filius hominis erubeſcet: cum venerit in majeſtate ſua: & Patris & ſanctorum Angelorum. Dico autem vobis vere: ſunt aliqui hic ſtantes: qui non guſtabunt mortem: donec videant regnum Dei.

℟. Amen.

Laudes. Alleluia. ℣. Loquebar de teſtimoniis tuis in conſpectu Regum & non confundebar alleluia.

Sacrificium. Pulchritudo Juſtus. Require in Sancti Clementis fol. XXI.

Miſſa.

ANniverſaria beati Andree apoſtoli ac martyris natalicia celebrantes: conſideremus dilectiſſimi fratres quanta mentis alacritate idem vir ſanctus ſecutus ſit Salvatorem. Nam ſicut Evangelia ſacra teſtantur: dum ſecus mare ambulans hunc & Petrum vocare Dominus dignaretur: audita voce vocationis Chriſti: terrena omnia derelinquentes: cunctaque ſimul vitia vite veteris reſpuentes: a mundanarum jamque rerum cura expediti & liberi: atque ab omnium vitiorum nexibus abſoluti: Salvatoris ac Domini veſtigia ſunt ſecuti. Horum ergo nos exemplis accenſi: ſequamur Chriſtum: contemnamus mundum cum ſuis operibus tranſiturum. Nulla nos cupiditas mundana retineat: nec periturarum amor rerum a Salvatoris noſtri nos amore diſiungat. Quatenus Sanctorum ſequendo veſtigia: pervenire mereamur ad gaudia ſempiterna.

℟. Amen.

Alia Oratio.

SUpplices te rogamus clementiſſime Deus: ut Sancto tuo Andrea apoſtolo ac martyre obtinente: tue cognitionis gratiam uberiori copia atque eminentiori perſpicacia conſequamur. Nec enim hoc rogantes: eodem interveniente nos adepturos eſſe diffidimus: quem tanto tue dilectionis calore ſuccenſum agnoſcimus. Ut non ſolum eis qui eo predicante in te credebant ſalutaria verbi pocula miniſtraret: ſed ipſum quoque impiiſſimum Egeam perſecutorem: ut ab idolorum vaniſſimo cultu recederet: & verum Deum agnoſceret: piis adhortationibus ammoneret. Verum quia nepharius ille ac perfidus gratiam tue cognitionis: quam ceca ſuperbaque mente contempſit: quia non meruit: utique nec accepit. Preſta nobis humillimis ſervis tuis: ut qui te Deum tuo dono credentes agnoſcimus: & agnoſcentes fatemur: a te nunquam penitus recedamus. Sed dum tibi ſubjicimur: tibique fideliter inherere meruerimus: eternitatis tue munera ſortiamur.

Chorus reſp. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

NOminibus Sanctorum Martyrum offerentiumque fidelium: atque eorum qui ab hoc ſeculo tranſierunt: a Miniſtris jam ſacri Ordinis recenſitis: te Dominum Deum noſtrum per interceſſionem ſancti tui Andree apoſtoli & martyris deprecamur. Ut & martyrum patrocinia nobis ſemper opitulentur: & offerentium obſequia a te clementer accipiantur: ac defunctorum fidelium animabus celeſtium receptacula manſionum: & ſempiterne quietis tutamina tribuantur.

℟. Amen.

Ad pacem.

REdemptor noſter & Domine Omnipotens Jeſu Chriſte: qui per ſanguinem crucis tue omnia pacificare dignatus es: ſive que in celis ſunt: ſive que in terris. Dum diſcordiam que inter Angelos & homines per culpam primi parentis contracta fuerat: verum hominem aſſumendo: ac pro omnibus moriendo: per crucis tue trophęum reſolviſti: & pacem inter celeſtes terreſtreſque creaturas ſtabiliſti: reparator hominum atque Angelorum conditor reformaſti

acci-

gaudiis ut cum omni humilitate deposcimus, ut per obtentum sancti Apostoli & martyris tui Andreae pacem tuam, quae exsuperat omnem sensum, non solum hominum, sed etiam ipsorum Angelorum in nostris cordibus perhenniter exaltare concedas.

℟. Amen.

Præfatio.

Dignum & justum est, nos tibi gratias agere, te semper benedicere, teque laudare, summe & omnipotens Deus Pater. A quo hic vir Andreas apostolus [illegible] crucis Christi praedicare [illegible] Domino [illegible] atque [illegible]. Dumque de passionis tuae crucis [illegible] de persecutore [illegible] tormentis [illegible] consolabatur [illegible] persecutorem, ut [illegible] poenas [illegible]. Sed quod [illegible] magis ac magis [illegible] veritas [illegible] praedicatio [illegible]. Unde apostolus & martyr [illegible] tormentis [illegible]. Sed persecutoris [illegible] crudelitatis [illegible] apostoli quasi mors [illegible] ad vindictam [illegible] atque [illegible] quod [illegible] medico [illegible]. Dum [illegible] crucis [illegible] apostolus [illegible] persecutor [illegible] eundem apostolum [illegible] sed [illegible] hoc [illegible] quod [illegible] non credendo [illegible] quae hoc [illegible] gustu [illegible] amarum [illegible] tamen dulce est ac jucundum. Dum pro hoc & [illegible] perhenniter habenda [illegible] & [illegible] reciperet. Per eum quem tecum & cum Sancto Spiritu unum Deum collaudant Angeli atque omnes [illegible] virtutes sine intermissione ita dicentes.

Dicat Chorus. Sanctus. Sanctus.

Post Sanctus.

Vere sanctus, vere benedictus Redemptor noster & Dominus Jesus Christus. Qui amarum passionis poculum ideo quasi verum medicum praegustavit, & ut admissam nostrae salutis [illegible] restaurares: & non ad hoc [illegible] ipse [illegible] provocaret: ipse Dominus ac Redemptor aeternus.

℟. Amen.

Post pridie.

Credimus pariter & fatemur, summe ac [illegible] credulitatis [illegible] te Deum Redemptorem, quem nostrum pro nobis in ligno crucis fuisse suspensum. Deprecamur te etiam [illegible] ut non [illegible] elevares ad caelos. Et apostoli etiam nobis exemplum, ut te sequentes Dominum, passiones tolleremus in mundum, quo exemplo beatus Andreas discipulus tuus ac martyr & apostolus [illegible] crucis pro te supplicium devota mente pertulit. Fac nos quaesumus Domine ipso intercedente hoc in corpore [illegible] ad [illegible] futurum [illegible].

℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

Oratio.

Deus, a quo omnia [illegible] bona [illegible] pro nobis in cruce suspensus, nostrae redemptionis pretium dedit sanguinem suum, ut reconciliati per ejus mortem [illegible] adoptionem [illegible] nobis [illegible] ut possimus te patrem [illegible] appellare: & orationem quam ipse docuit [illegible] ad te non solum vocibus, sed & mente proclamare in terra. Pater noster qui es in caelis.

℟. Amen.

Benedictio.

Sanctus Andreas apostolus, qui pro crucifixo Domino ac Redemptore nostro est in cruce suspensus, pro vobis ad Dominum [illegible] existat semper patronus. ℟. Amen.

Et ob cujus celebrandam solemnitatem [illegible] est hodie [illegible] convenientes, sit pro peccatis vestris ante Deum intercessor assiduus. ℟. Amen.

Ac sicut hic sanctus [illegible] Dei crucifixi per crucem [illegible]

[illegible]

ſuperavit: ita nos per mortificationem crucis cuncta vitia conculcare. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius &c.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Dicat Chorus. Guſtate & videte, *ut ſupra in prima Miſſa.*

IN SANCTE EULALIE VIRGINIS.

Ad Miſſam. Officium.

ALleluia: ortus concluſus ſoror mea: fons ſignatus emiſſiones tue alleluia. Paradiſus cum pomorum fructibus. Alleluia. Alleluia. ℣. Specie tua & pulchritudine tua intende proſpere procede & regna. P. Paradiſus. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. P. Paradiſus cum.

Dicat Presb. Gloria in excelſis.

Oratio.

GLoria noſtra Deus noſter: qui in celis ab Angelis demonſtraris: & in perpetuum decantaris: hec fideliter ac ſolemniter predicare: preſta nobis ampliſſima pietate tua a malis propriis abſterari: & ſemper in tuis laudibus gloriari. ℟. Amen.

Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Lectio libri eccleſiaſtici Salomonis.

℟. Deo gratias. *XXIIII.*

SApientia laudabit animam ſuam: & in Domino honorabitur. In medio populi ſui gloriabitur: & in eccleſiis altiſſimi aperiet os ſuum: & in conſpectu virtutis illius honorabitur. In medio populi exaltabitur: & in plenitudine ſancta admirabitur. In multitudine electorum habebit laudem: & inter benedictos benedicetur dicens. Quaſi cedrus exaltata ſum in Libano: & quaſi cypreſſus in monte Sion: & quaſi palma exaltata ſum in cades. & quaſi plantatio roſe in Hiericho. Quaſi oliva ſpecioſa in campis: & quaſi platanus dilatata ſum juxta aquam. In plateis ſicut cinnamomum & balſamum aromatizans odorem dedi: quaſi myrrha electa dedi ſuavitatem odoris. Quaſi ſtorax & galbanus: & ungula & gutta: & quaſi Libanus non inciſus. Vaporavi habitationem meam: & quaſi balſamum non mixtum odor meus. Ego quaſi terebinthus expandi ramos meos: & rami mei honoris & gratie. Ego quaſi vitis fructificavi ſuavitatem odoris: & flores mei fructus honoris & honeſtatis. Ego mater pulchre dilectionis: & timoris & agnitionis & ſancte ſpei. In me gratia omnis vite & veritatis. Tranſite ad me omnes qui concupiſcitis me: & a generationibus meis implemini. Spiritus enim meus ſuper mel dulcis: & hereditas mea ſuper mel & favum. Memoria mea in generatione ſeculorum. Qui edunt me adhuc eſurient: & qui bibunt me adhuc ſitient. Qui audiunt me non confundentur: & qui operantur in me, non peccabunt. Qui elucidant me vitam eternam poſſidebunt.

℟. Amen.

Dicat Chorus. Pſallendo. Audi filia & vide: quia concupivit rex decorem tuum. Et ipſe eſt Deus tuus. ℣. Lingua tua calamus ſcribe velociter ſcribentis: diffuſa eſt gratia in labiis tuis propterea benedixit te Deus in eternum. P. Et ipſe eſt Deus tuus.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *II. Cap. X.*

CHariſſimi. Qui gloriatur: in Domino glorietur. non enim qui ſeipſum commendat: ille probatus eſt: ſed quem Deus commendat. Utinam ſuſtineretis modicum quid inſipientie mee: ſed & ſupportate me. emulor enim vos Dei emulatione. Deſpondi enim vos uni viro: virginem caſtam exhibere Chriſto. Timeo autem ne ſicut ſerpens Evam ſeduxit aſtutia ſua: ita corrumpantur ſenſus veſtri: et excidant a ſimplicitate & charitate que eſt in Chriſto. Nam ſi is qui venit alium Chriſtum predicat quem non predicavi vobis: aut alium ſpiritum accipitis quem non accepiſtis: aut aliud evangelium quod recepiſtis: recte pateremini. Exiſtimo enim nihil me minus feciſſe a vobis magnis Apoſtolis. Et ſi imperitus ſum ſermone: ſed non ſcientia. In omnibus autem manifeſtus ſum vobis: per fidem que eſt in Chriſto Ieſu Domino noſtro.

℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Mattheum. *XIII.*

ILlo in tempore dixit Dominus Jeſus diſcipulis ſuis parabolam hanc. Simile eſt Re-

Regnum celorum theſauro abſcondito in agro : quem qui invenit homo : abſcondit : & pre gaudio illius vadit : & vendit univerſa que habet : & emit agrum illum. Iterum ſimile eſt regnum celorum homini negociatori : querenti bonas margaritas. Inventa autem una precioſa margarita : abiit & vendidit univerſa que habuit : & emit eam. Iterum ſimile eſt regnum celorum ſagene miſſe in mare. & ex omni genere piſcium congreganti. Quam cum impleta eſſet educentes & ſecus litus ſedentes : elegerunt bonos in vaſa ſua : malos autem foras miſerunt. Sic erit in conſummatione ſeculi. Exibunt Angeli & ſeparabunt malos : de medio juſtorum : & mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus & ſtridor dentium. Intellexiſtis hec omnia? Dicunt ei. Etiam. Ait illis. Ideo omnis ſcriba doctus in regno celorum ſimilis eſt patrifamilias : qui profert de theſauro ſuo nova & vetera.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Canet Chorus. Lauda. Alleluja. ℣. Lauda filia Syon letare & exulta filia Hieruſalem. ℟. Alleluja.

Dicat Presb. Adjuvate me fratres.

Sacrificium.

Sicut cedrus exaltata ſum in Libano & quaſi cypreſſus in monte Syon : quaſi myrrha electa dedi ſuavitatem odoris alleluja. ℣. Sicut ſtorax & galbanus & onix & gutta : & quaſi Libanus non inciſus vaporavi habitationem meam. ego quaſi terebintus expandi ramos : & rami mei honoris & gratie : ego quaſi vitis fructificavi ſuavitatem odoris : in me ſpes omnis vite & virtutis : tranſite ad me omnes qui concupiſcitis me : & a generationibus meis adimplemini : ſpiritus enim meus ſuper mel dulcis. ℟. Quaſi myrrha electa dedi ſuavitatem odoris alleluja.

Miſſa.

Omnes qui ſub impugnantium certamine viciorum : aut vulnerati turpiter : aut perempti de carnis fragilitate conquerimur : quoque ignavie mentis excuſatione corporee imbecillitatis occultemus fratres chariſſimi : & propoſitum aſpiciamus Eulalie virginis : & triumphum. Que nec ſexui ſubjecta nec corpori : virile contemnendo contagium. fit virilis. In qua non fuit corruptele portio : ut eſſet gratie plenitudo. Quam credulitatem fidei : libidinem caſtitate vincentem : & ornavit virginem admiratio caſtitatis : & coronavit martyrem gloria paſſionis : quedam virtus repugnat & gladius. dum & ferrum ſpernit & ignem. & credulitate ſue hoſtem pertulit : & etatis. Hujus ergo interceſſu omnipotentiam ſummi patris oremus : ut ſicut ab eo ejus invicta virginitas locari meruit in regione celorum : ita nobis conceſſa venia delictorum : concedatur locus in regione viventium.

℟. Amen.

Alia Oratio.

Letetur in te Domine queſo virginitas : & huic proxima congaudeat continentia. Non ſemper querunt hujuſmodi bella : ſed animum. Non mucronis confidentiam : ſed pudoris. Non etiam perſonas diſcuſſuras : ſed cauſas. impune inter armatas tranſit acies innocens conſcientia : que ſuperavit crimina : ſuperat & metalla. Facile vincit alios : quiſquis ſe vicerit. & cum laudabile ſit viro feciſſe virtutem : majoris tamen preconii eſt feciſſe virginem rem virilem. Prophanum ſacra ingreditur prelia conſilium. & ſolum Deum in pectore geſtans infert violentiam paſſioni. Nec deeſt lictor tam impudens quam crudelis : qui ſponſam (ſecure dixerim) Chriſti : fornicantium verberibus oculorum : ſupplicio libidinoſe torqueret. Ut que penas in adulterio non luebat : ſaltem penas adulteras ſuſtineret. Dudum quod gravius carnifex putat expectantium oculis corpus exponit : & per divaricatas viſcerum partes : ictuum ſulcos curſus ſui ſanguinis antecedit. Perit tunc tortoris iniqui commentum : ſola patiuntur tormenta ludibrium. Habet quidem virginem noſtram auditas : ſed pudicam. Diſcat ergo : diſcat uterque ſexus ex virgine : non pulchritudinem colere : ſed virtutem. Fidem amare : non formam. Placiturus Domino : non decoris expectare judicium : ſed pudoris. Sed quia tuum eſt Chri-

Chriſte totum quod hec virgo vicerit: tuum quod meruit: tuum etiam quod peregit. Nec enim tela repellimus adverſantium: niſi tue divinitatis beneficio ſublevemur. Nunc preſta nobis ut ſicut hec beatiſſima martyr tua pugnando premium adepta eſt caſtitatis: ita nos commiſſorum noſtrorum ad te dimiſſis contagiis: adipiſcamur premia tue promiſſionis.

℟. Amen.

Poſt nomina.

DOmine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: in cujus nomine beate Eulalie virginis ac martyris tue ſolennia celebramus: que dum ad confeſſionem duceretur: non illam mortis timor intravit: nec vultus pallor obſedit. Non ita terruit comminantis: non dira vox: non cruenta manus: non etiam turbidus aſpectus a propoſita paſſione ſubmovit. Tu nobis martyr: hujus gaudentibus de triumpho: ad te convertendi aditum prebe: & ſancte converſationis tribuito dignitatem. Concedens per hanc oblationem tibi a nobis oblatam: & offerentibus perhennis gratie lucrum: & defunctis eterne pauſationis ſolatium.

℟. Amen.

Ad pacem.

DEus eterne: cujus gratia protecta virgo Eulalia inter flammas non crebuit confiteri: quod ex flamma tot amoris haurire promeruit. Tu nos ejus precatu inter mundi hujus flammarum procelloſa diſcrimina protege: & tue pacis multiplici incremento adimple. Quo & hic bene vivamus: & ad te de hac vita remunerandi ſecura conſcientia properemus.

℟. Amen.

Dicat Preſb. Quia tu es vera pax noſtra &c.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt Domine Deus: qui tam prudentem virginem fidei ſociata apice glorie conſecraſti: tibi gratias agere. Ut per quem facta eſt mater Maria: fieret martyr Eulalia: illa pariendi affectu felix: iſta moriendi. Illa implens incarnationis officium: iſta rapiens paſſionis exemplum. Illa credidit angelo: iſta reſtitit inimico. Illa electa per quam Chriſtus naſceretur: iſta aſſumpta per quam diabolus vinceretur. Dignare Eulalia martyr & virgo placitura Domino ſuo: que Spiritu Sancto protegente tenero ſexu bellum forte ſudaverat: & intra opinionem humane virtutis: ad tolerantiam penarum zelo tui amoris ſe obtulerit: cum in ſpecie precioſi Unigeniti ſanguinem ſuum ſub teſtimonio bone confeſſionis effuderit: & incorrupta flammis viſcera in odorem ſuaviſſimi thimiamatis adoleverit. Vadit ad tribunal cruenti preſidis: non quesita. In qua tam ſolum fuit animus incontinens ad ſecretum quam locus competens ad triumphum. Lucratura regnum: contemptura ſupplicium: inventura queſitum: viſura confeſſum. Non trepida de penis: non ambigua de corona: non defeſſa de eculeo: non diffiſa de premio. Interrogatur: confitetur: occiditur: coronatur. Ingentique miraculo marceſcens tunc exalatum virginis ſpiritum: quem aſſumpſit per flammam: ſuſcepit per columbam. Ut hoc prodigio in celis martyr aſcenderet: quo in terris filium pater oſtenderat. Siquidem nec inhonoratum patiuntur elementa corpuſculum: quod deciderat nix aſperſa velleribus: & virtutis rigorem & virginitatis tecta candorem eluceret. veſtiret abſconderet: ſuperni velaminis operimento. celum funeri preſtat exequias. & per miſericordiam Redemptoris daret anime federa: pro ſepultura redderet dignitatem. Ipſe quem collaudant omnes Angeli: omneſque Sancti ita dicentes. *Dicat Chorus.* Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: pro cujus nomine beatiſſima martyr Eulalia cremandum corpus ſuum obtulit flammis: ſuſcipiens candentis olei ſupplicium in mamillis: ac per reliqua ſuppliciorum genera finem faciens paſſionis. Illa etenim eculeo impoſita crucique appenſa te unum & verum Deum in Trinitate profeſſa eſt in voce ſue confeſſionis: & laudem tui honoris. Ob hoc te petimus immenſa bonitas ſumme Deus: ut que tam de tot penarum generibus triumphare feciſti:

cilis: non ejus precibus & hic in seculo proroganda salvificet: & peracta hujus termini mundi sanctis tuis efficiat coheredes: Christus Dominus ac Redemptor eternus.

Post pridie Oratio.

DEus qui ferventis supplicium flamme ante oculos Martyris Eulalie virginis tue frigidum effecisti: tu e celo ignem illum tui amoris exurte: qui nunquam novit frigescere: quo & hanc in honorem martyris tue oblatam tibi sanctifices hostiam: & cordibus nostris consequenter gratiam spiritualem impertias medicinam.

R. Amen.

Ad orationem Dominicam.

REcensito dilectissimi fratres simbolo nostre credulitatis: Eulalie virginis intueamur robur fidei vel orationis. Que inter flammas jam in consummatione supplicii unum & verum Deum in Trinitate predicat adorandum. Et nos accedamus ad Deum cum lachrimis: ad quem illa accessit consummato supplicio poenarum. Comparantes apud eum de infirmitate nostra: qui ejus roboravit infantiam. Petentes ab eo quod precipit: ut ipse tribuat quod promisit. Invocantes cum ea pectoris intentione parentalem misericordiam nostre: qua miseratione nos docuit orare semper & dicere. Pater noster qui es in.

Benedictio.

JEsus Christus Dominus qui martyrem suam Eulaliam coronavit post flammam: ipse in vobis male cupidinatis restringat incendia. Et qui ejus corpusculum nivei candoris velavit amictu: ipse vos a peccato purificet & delicto. R. Amen. Quique ejus spiritum celesti locavit in regno: premium vobis tribuat sempiternum. R. Amen.

Hic dicat Chorus. Gustate & videte. *Ut supra in Dominica prima Adventus.*

IN FESTIVITATE ANNUNCIATIONIS SANCTE MARIE VIRGINIS

que dicitur e la O. Ad Missam Officium.

ALleluja: Christi generatio sic erat: cum esset desponsata Mater ejus Maria Joseph: antequam convenirent inventa est in utero habens de Spiritu Sancto. Alleluja. ℣. Spiritus Sanctus superveniet in te: & virtus altissimi obumbrabit tibi: P. Antequam convenirent. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in secula seculorum. Amen. P. Antequam.

Dicat Presb. Gloria in excelsis.

Oratio

GLoria tibi Deus: tibi semper gloria: cujus assumptionem hominem videmus quasi gloriam Unigeniti a Patre plenum gratia & veritate. Presta ergo nobis Domine amplissime tue pietatis gratiam: & coeternam tibi permanentem in gloria deitatis. R. Amen.

Per te sempiternum &c.

Lectio libri Ezechielis Prophete. Ca. XLIII.

FActa est super me manus Domini: & eduxit me spiritus: & duxit me ad portam: que respiciebat ad viam orientalem. Et ecce gloria Dei Israel ingrediebatur: & vox erat Dei quasi vox aquarum multarum: & terra splendebat a majestate ejus. Et cecidi super faciem meam: & majestas Domini ingressa est Domini domum: & audivi loquentem ad me de domo. Et vir qui stabat juxta me: dixit ad me. Fili hominis: locus solii mei & locus vestigiorum pedum meorum: ubi habito in eternum. Post hec convertit me ad viam porte sanctuarii: que respiciebat ad Orientem: que erat clausa. Et dixit Dominus ad me. Porta hec quam vides clausa: non aperietur: & vir non transibit per eam: quoniam Dominus Deus Israel ingredietur per eam: & erit clausa principi. Et princeps ipse sedebit in ea: ut comedat panem coram Domino. Rursumque vidi: & ecce gloria Domini implevit domum Dei. Et audivi vocem dicentis. Benedicta gloria Domini. De loco sancto suo. R. Amen.

Psallendo. Mater Syon dicet homo: & homo factus est in ea: & ipse fundavit eam excelsus. ℣. Dominus narravit scripturas populorum suorum & principum eorum qui fuerunt in ea. P. Et ipse fundavit eam. *Dicat Presb.* Silentium facite.

Sequentia epistole Pauli Apostoli ad Philippenses. Cap. IIII.

FRatres gaudete in Domino semper: iterum dico gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus prope est. Nihil solliciti sitis: sed in omni oratione & obsecratione: cum gratiarum actione: petitiones vestre innotescant apud Deum. Et pax Dei que exsuperat omnem sensum custodiat corda vestra & intelli-

intelligentias veſtras: in Chriſto Jeſu. De cætero fratres quæcumque ſunt vera: quæcumque pudica: quæcumque juſta: quæcumque ſancta: quæcumque amabilia: quæcumque bonæ famæ. Si qua virtus, ſi qua laus: hæc cogitate quæ & didiciſtis & accepiſtis: & audiſtis & vidiſtis in me. Hæc agite: & Deus pacis erit vobiſcum.

℞. Chorus. Amen.

Principium Sancti Evangelii ſecundum Matthæum. I.

Liber generationis Jeſu Chriſti filii David filii Abraam. Abraam genuit Iſaac. Iſaac autem genuit Jacob. Jacob autem genuit Joſeph virum Mariæ de qua natus eſt Chriſtus. Omnes ergo generationes ab Abraam uſque ad David generationes quatuordecim. Et a David uſque ad tranſmigrationem Babylonis generationes quatuordecim: & a tranſmigratione Babylonis uſque ad Chriſtum: generationes quatuordecim. Chriſti autem generatio ſic erat. Cum eſſet deſponſata mater ejus Maria Joſeph antequam convenirent: inventa eſt in utero habens de Spiritu Sancto. Joſeph autem vir ejus cum eſſet juſtus, & nollet traducere eam: voluit occulte dimittere eam. Hæc autem eo cogitante: ecce Angelus Domini in ſomnis apparuit ei dicens: Joſeph fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum eſt, de Spiritu Sancto eſt. Pariet autem filium, & vocabis nomen ejus Jeſum: ipſe enim ſalvum faciet populum ſuum a peccatis eorum. Hoc autem totum factum eſt: ut adimpleretur quod dictum eſt a Domino per Eſaiam prophetam dicentem. Ecce virgo in utero habebit & pariet filium, & vocabunt nomen ejus Emmanuel: quod eſt interpretatum: nobiſcum Deus.

℞. Amen.

Laudes. Alleluia. A dextris tuis Domine adſtitit regina: in veſtitu deaurato circumamicta varietate alleluia.

Sacrificium.

Confortamini & jam nolite timere: ecce enim Deus noſter retribuet judicium. Ipſe veniet & ſalvos nos faciet alleluia. Audite itaque domus David: non puſillum vobis certamen præſtare hominibus: quoniam Dominus præſtat certamen propterea dabit vobis ſignum: ecce virgo in utero concipiet & pariet filium, & vocabitur nomen ejus Emmanuel. P. Ipſe veniet.

Miſſa.

Erigamus quæſo fratres chariſſimi in ſublime oculos noſtros: viſuri gloriam Salvatoris. Quomodo Virginem dignatur ut concipiat: quomodo matrem remuneratur ut pariat. Ipſe & munus factus & ſanus: qui & ingreſſus confert quod deerat: & egreſſus non aufert quod donarat. Qui nec genetricem honore fraudat: nec genitricem labore contriſtat. Qui & naſcendo abſtergit gemitum: & nati conſignat eſſe ſtatum. Neque enim hic erat ut haberet illa ſuſpiria: quæ omnium gaudium pariebat: aut origo exultationis naſceretur cum dolore. In receſſu peccatoris ſermonem credulitas careſcere: indubitatumque verbum ſtringit auditus. Et ad virtutem Dei ſpem repromiſſionis fides ſecura conjunxit. Sic concepit animus quod credidit: ſic implevit ſpiritus quem elegit: ut in Redemptore noſtro non deeſſet hominis veritas: ſed poteſtas. O ineffabilis divinitatis opera: ſic interior portio additæ virtutis creſcit augmentum: ut exterior ſtatum integritatis amitteret: unigenitum filium Dei in maternis viſceribus pariendi viam nec invenit nec reliquit. Sic conceptus atque editus: ſignat virginis uterum non deſinit. In quo quantum ad remedium ſalutis noſtræ pertinet: ipſa natura victor a eſt. Nam adverſarium hominis partum ſuperat quantum in conceptione myſterii dedicat regenerationem. Talis itaque homo habet vitæ poteſtatem: qua alios muneratur: quam tam non accepit aliunde qua utitur. Nec mirum eſt tum naſcendo recepere quos creavit: qui antequam naſceretur habuit quos redderet.

℞. Amen.

Alia Oratio.

Domine Jeſu Chriſte qui ita Verbum caro factus es: ut in conceptionem tui virgo illa uterus altiſſimi obumbratione ſuſciperet: & ad pariendum te porta matris tuæ corporis nova pateret: ſolemnitatis hujus encænia proponat ſuſcipe: ac [illegible]

cor dignatus ingredere. Tibi ſoli ſit pervium: cui ſoli id eſſe cupimus preparatum. Ut cum noſtrarum mentium puritatem beneplacitam tibi ipſi fecerimus: operis tui cuſtos & perpetuus habitator eſſe digneris. ℟. Amen.

Poſt nomina Oratio.

Eterne Dei filius: qui virginale matris uterum ſic intraſti ne rumperes: ſic operuiſti: ne ſignata ullo modo violares. Suſcipe benignus hoc ſacrificium: quod tibi ob incarnationis tue dedicamus myſterium. Tribuens per hoc & vivis anime corporiſque ſalutem: & defunctis eterne reparationis felicitatem.

Reſpondeat Chorus. Amen.

Ad pacem Oratio.

Chriſte verbum ſummi patris: qui caro factus es: ut habitares in nobis: illabere ſenſibus noſtris: quo omnes qui tue incarnationis myſterio ſumus redempti: perpetue mancamus pacis ſocietate connexi. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: nos tibi omnipotens Pater gratias agere. Si debitoribus qui reddere deberent dignatus fueris prorogare per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Ex te Deo Patre ſine initio natum: tibique indifferenter: atque indemutabiliter coeternum ac per omnia coequalem. Non adoptione ſed genere: nec gratia ſed natura. Qui in utero ſanctificate ſancte ac virginis clementer illapſus. & ſine ulla ſorde peccati ineffabiliter natus. Vidi virginem ut matrem ſe diceret: aut virginem qui diligeret dubitabat. Quia duplex homo in formam hominem ligabat. Includitur intra hominem Deus: cui totus parvus eſt mundus: illic tenebatur utero matris: illic tecti pudoris pulſatur tumoris invidia: & ſecura eſt conſcientia. Maternum nomen accepit: & damnum virginitatis neſcivit. Maria quid agis? Elige jam quid voceris. Sic enim tantis poteſtas obumbrari: nec virginitas aliquando mentiri. Tuus eſt enim uterus: & divinus eſt partus. Novum denique miraculum vidi in virgine: ut nomen virginitatis non amitteret: nec genetricis ferre pondera didiciſſet. Hec ſola meruit ferre Deum poſt celum: & ſola meruit virgo inveniri poſt partum. Hec ſola meruit Deum & hominem: Deum imperiis ſuis lactis uberis portat. Hunc diem nobis quem devotiſſime celebramus inſtituit: & homo redimendis hominibus factus de ſecreto utero virginali immaculatus emicuit. Nunciatus eſt concipiendus ab Angelo: conceptus ſidei ſingularis arcano: & natus ſine ullo peccato. Cujus fuit ſolius ſine corruptione nova & inuſitata conceptio: & ſine dolore de matre virgine inviolabilis pariendo. Hunc ſolum poſſibile fuit ſine ſemine mirabiliter concipi: & ſine corruptione feliciter naſci. Propter quod eundem Salvatorem noſtrum unigenitum tuum: tecum ſemper & cum Spiritu Sancto regnantem: celi celorum & angeli ac poteſtates ſine ceſſatione collaudant ita dicentes. *Reſpondeat Chorus.* Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Ieſus Chriſtus filius tuus: Ipſe eſt qui caſtitatem contulit: virginitatis decus non abſtulit matri. Qui & pro nobis ex eadem dignatus eſt naſci: & pro noſtra adoptione non abhorruit ſuſcipere mortem. Ipſe Dominus ac Redemptor eternus.

Poſt pridie.

Nunciamus Domine quod credimus: nec tacemus. Te totis viſceribus deprecantes: ut qui genetrici preſtitiſti ut mater eſſet & virgo: tribuas Eccleſie tue ut ſit fide incorrupta: & caſtitate fecunda: atque hec libamina ita tue gratie dulcedo ſanctificet: ut ſumentibus & ſalutem corporum: & delictorum veniam preſtent. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

Deum cujus magnitudo divinitatis capi non poteſt: quique ſine initio Deus ſummus & pater eſt: deprecemur dilectiſſimi fratres: ut idem pater qui naſci filium ſuum voluit ex utero Virginis matris: mundet nos ab omni inquinamento carnis & ſanguinis. Quo ſicut divina

obum-

obumbratione concepit virgo ut pareret, ita eius divina inspiratione accensi contemptum Spiritum Sancti, quem ipse Dominus Iesu Christo docente accepimus, profitentes publice & dicamus. Pater noster.

Benedictio.

Dominus Iesus Christus qui in fortiorum fine processit ex virgine, cor vestrum virginitate incorrupta amore clarificet. ℟. Amen.

Et qui nunciante Angelo Virginis ingressus est uterum, ipse vobis mysteria & salutaria & divina Sacramentum. ℟. Amen.

Quique hodie virginis eius conceptionem devotissime celebratis, ad eius aeternitatem nostri Redemptoris castis animis & mundo corde perveniatis. ℟. Amen.

Per misericordiam ipsius Dei nostri qui est benedictus & vivit & omnia regit in secula seculorum. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus Gustate.

Post Communionem Oratio.

Gratias tibi agimus Domine Deus & te Deum benedicimus de die in diem qui nos in hac die sancta solemnitati tue perducere dignatus es. Ut nos dignum illum annum ac omne per multa curricula annorum in pace & tranquillitate suscipere cum fideli populo tuo. ℟. Amen.

Per misericordiam tuam Deus noster qui es benedictus & vivis & omnia regis in secula seculorum. ℟. Amen. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Solemnia completa sunt in nomine Domini nostri Iesu Christi. Votum nostrum sit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN DIE SANCTI THOME APOSTOLI.

Ad Missam Officium.

Gloriam & magnum decorem. *Require in sancti Saturnini. fol. XXIII.*

Oratio

Gloria nostra Deus noster. *Require in eodem festo* Prophetia.

Iudas & morte preoccupatus. *Require in sancti Clementis fol. XX.*

ante Proph. Dominus sit semper vobiscum.

Chorus ℟. Et cum. *Psallendo* Posuisti super caput eius coronam de lapide pretioso. ℣. Super salutare tuum Domine exultabit vehementer. Desiderium anime eius tribuisti ei: & voluntate labiorum eius non fraudasti eum. ℣. Coronam de lapide pretioso. *Ante Proph.* Silentium facite.

Sequentia epistole Pauli Apostoli ad Colossenses. I.

Fratres gaudeo in passionibus pro vobis & adimpleo ea que desunt passionum Christi in carne mea pro corpore eius quod est Ecclesia. Cuius factus sum ego minister secundum dispensationem Dei, que data est mihi in vos, ut impleam verbum Dei, mysterium quod absconditum fuit a seculis & generationibus. Nunc autem manifestatum est sanctis eius, quibus voluit Deus notas facere divitias glorie Sacramenti huius in gentibus, quod est Christus in vobis spes glorie quem nos annunciamus. Corripientes omnem hominem & docentes in omni sapientia, ut exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo Iesu, in quo & laboro certando secundum operationem eius quam operatur in me in virtute. Cui est honor & gloria in secula seculorum. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Ioannem. XX.

Illo in tempore Thomas unus ex duodecim qui dicitur Didymus non erat cum eis quando venit Iesus. Dixerunt ergo ei alii discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis: Nisi videro in manibus eius fixuram clavorum, & mittam digitum meum in locum clavorum, & mittam manum meam in latus eius, non credam. Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus, & Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis & stetit in medio, & dixit eis: Pax vobis. Deinde dicit Thome: Infer digitum tuum huc & vide manus meas, & affer manum tuam & mitte in latus meum: & noli esse incredulus sed fidelis. Respondit Thomas & dixit: Dominus meus & Deus meus. Dicit ei Iesus: Quia vidisti me Thoma credidisti: beati qui non viderunt & crediderunt. ℟. Amen.

Laudes. Alleluia. ℣. Loquebar de testimoniis tuis in conspectu Regum & non confundebar. ℣. Alleluia.

Sacrificium. Posuisti Domine. *Require retro in sancti Clementis fol. XXI. Missa.*

Ad Deum fratres charissimi puras mentes erigite, eiusque pietatem suppliciter implorate, ut qui per primum suum adventum a nobis peccata [illegible], ipse nos sic in eo regere faciat, ut in secundo adventu in supernis commorandos statuat. Semper patrocinante beato-

ſuffragio beatiſſimi Apoſtoli ſui Didimi: & hic per ejus exempla vitam ducentes: ejus mereamur eſſe ſequipedes: & illic felicitatis ejus inveniamur conſortes.

℟. Amen.

Alia Oratio.

TE te igitur ſumme & admirabilis Deus toto precordio deprecamur. Ut qui beatiſſimo Thome & ſagacitatem inquirendo inſpiras: nobis & indulgentiam peccaminum tribuas: & dono tuo inſpirando prevenias. Quique ſanctiſſimi Thome dubitatione nos roboras, ejus quoſumus merito nos in fide ita ſtabiles operibus ſolidus et judicantem te digne invenias quos coronando etherea ſuſcipias in patria. Quatenus & hec.... ſervorum tuorum accepter libamina, que hodierno die plebs tibi Deo noſtro mente offerunt grata: & pro quibus te ſubmiſſo obſecrant capite tue pietatis clementiam ſe ſe adeptos congaudeant.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus qui tuum Thomam egregium prudens architectum, & in foro non dedignas ambulare venalem: te nos ex illis lapidibus effice vivis, a quibus illa vaſto patio inſtauratur celeſtis. Qual ter candore caſtitatis niveo renitentes: Sanctorum qui nos in Domino jam preceſſerunt poſſimus eſſe in parte patione equales: ut qui pro peccatoribus ab illa ſublimi ſede deſcendiſti ad terras: precibus noſtris placatus effectus, omnibus requiem defunctis fidelibus preſtes.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

CLementiſſime Deus qui in pacis unitate letaris: ſcilicet qui auctor es pacis: & pax ab angelicis conſlamatur ex choris. Concede per hujus interceſſionem athlete: ut ipſius dilectionis vinculo quo diſcipulos ad celos remeans conglobaſti: ipſo nos almifico nexu in tua & proximi dilectione conſtringe.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: vere ſanctum ac pulcrum eſt: te pater omnipotens per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum: ineffabiliter conlaudare hanc creaturam tuam in terris: qui etiam a celeſtibus virtutibus indeſinenter preconiis ſublimaris. Merito enim nullus ſermo tibi ac ager laudes deſerte, quia pax tua ſenſum exuperat omnem. Quis namque creatus creatori exhibeat dignam carminum laudem? Cum ſe horis cunctis indigere tuam proſpicit opem: & figmentum ſuum recolat fragilem ac ſumptum ex pulvere, cum nec ipſa pulverea virtus ſufficienter tibi ſufficit ſaltem. In cujus laude Thomas Apoſtolus tuus populos convertit judaicos a priſtino cultu erroris: & in filios adoptavit ſacro gurgite: inditionis miracula operum: fidei cultu peractorum. Operabatur viſibilis in corporibus virtus: & inviſibilis curabat magnalia interiſecus morbos: redditur ſenſitie lumen corporeum: ut ſecum illuminat cecum. Turpitur merito ulcerosus curatur: ut ſtrabedo idolorum ab omnibus effugetur. Solu corruit idolum: ut auctor ejus ad ſueri thronum. Rex terrenus per fugam dilabitur: ut eternus in eorum mentibus innovetur. Tua ſunt rector iſta miracula: que in tuo nomine ſancti mente impetrant certum. Opus & enim ut geritum cum fidelem denunciat ſervum: & architectum aſſerit eſſe peritum. Vere in edificationem doctus fuit iſte: & in congregandum populum tibi laudabilis valde. Terrena erogas ut celeſtia largiaris: argentum indigentium viſceribus congerens & cetus ampliſſimos in celeſtibus inſtruens. Carcere includitur ut virtus ejus in omnibus propaletur. Rex migrat e ſeculo: ut Apoſtolus liberetur a vinculo. Occiditur temeraria puella que percutere auſa eſt apoſtolum palma: prelentatur a cane comeſſa: ut omnis illa ſit ſalva caterva. Honoratur a beſtia: quem natura deſpexit humana. Et miro modo ab irrationabilibus rationabilis perdocetur. Conſecrantur juvenes benedictione celeſti per venerationem animantis bruti: quos antea brutorum more ſedera conjunxerant nuptialia. Ut ſicuti prioli confunditur cum it ſpiritus per animal inſcanſatum: ita nunc & illorum corrigitur

gitur per hujus myſterium. Tunc per hominem tuorum tranſitum eſt: neque nos corrigitur nunc per virtutem eius premat & curamur: hoc nempe tuo ab Genitore oretur qui cum Sancto Spiritu unus Deus ab Angelis & Archangelis conlaudatur ac dicimus. ℟. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus qui eſt filius tuus natura, non adoptione, nec gratia, ſed generatione. Qui in utraque natura unus Filius creditur: & tertia in Trinitate perſona tecum & cum Spiritu Sancto unus Deus creditur & adoratur: Chriſtus Dominus ac Redemptor æternus.

Poſt pridie.

COncede nobis Domine interventu Apoſtoli tui Thomæ & remiſſionem peccatorum, & bene vivere: aſpirare nobis peragere curſum. Ut & ſacrificia in hujus ſolemnitate paſſionem accepero & ſanctitatibus ea ſancti ſuorum gratia tua infuſiones. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

CHriſte qui beati Thomæ Apoſtolo tuo orandi præcepta tribuiſti, præſta ut ſuffragio apoſtoli tui Thomæ digni effecti, ipſa tua de ſua verba proclamantes intercedamus clamantes e terris. Pater noſter.

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui apoſtolo ſuo Thomæ corpus ſuum dimicandi conceſſit virtutem, ipſe vos muniat ab omni contagione ſui carnis. ℟. Amen. Qui quem exiliis in igne cum ſuis vectiorum: ipſe vobis ſui auxilii porrigat opem. ℟. Amen. Ut qui in ejus feſto rite letamini interventu ejus æterna præmia mereamini. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius.

Hic Chorus dicat: Guſtate.

IN NATIVITATE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI.

Ad Miſſam Officium.

ALleluja. Benedictus qui venit alleluja in nomine Domini alleluja alleluja. ℣. Deus Dominus & illuxit nobis. ℣. In nomine Domini. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſæcula ſæculorum amen. ℣. In nomine Domini.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Gloria in excelſis Deo. *Poſtea dicta Gloria in excelſis, dicat hanc Orationem.*

HOdie nobis theſaurus natus eſt. Hodie nobis lucerna corporis quam ſpiritus Sanctus ... verum lumen apparuit. Hodie ægrorum medicus natus eſt. Hodie paralyticorum ſanitas. Hodie debilium firmamentum confirmare in virtutem. Hodie reſurrectio mortuorum Salvator noſter advenit. Hodie nobis inter noſtrum ſignum hic novum apparuit. Hodie nobis Salvator advenit quem prophetæ prædixerant ex Maria virgine naſciturum. Hodie nobis per ſe ipſum poſitus perpetuus panis in eo oſtenditur qui dixit: Ego ſum panis vivus qui de cœlo deſcendi. Si quis autem de pane iſto manducaverit, non morietur in æternum. Præſta nobis Domine per gloriam nativitatis tuæ a malis propitius liberari: & in tuis laudibus ſemper gaudere. ℟. Amen.

Prophetia. *Lectio libri Iſaye prophetæ.* ℟. Deo gratias. *Cap. IX.*

PRimo tempore alleviata eſt terra Zabulon & terra Nephtalim: & in noviſſimo aggravata eſt via maris trans Jordanem Galilææ gentium. Populus qui ſedebat in tenebris vidit lucem magnam: habitantibus in regione umbræ mortis lux orta eſt eis. Multiplicaſti gentem: ſed non magnificaſti lætitiam. Lætabuntur coram te ſicut qui lætantur in meſſe: ſicut exultant victores quando dividunt ſpolia. Jugum enim oneris ejus & virgam humeri ejus & ſceptrum exactoris ejus ſuperaſti ſicut in die Madian. Quia omnis violenta prædatio cum tumultu, & veſtimentum mixtum ſanguine erit in combuſtionem & cibus ignis. Parvulus enim natus eſt nobis, filius datus eſt nobis: & factus eſt principatus ejus ſuper humerum ejus. Et vocabitur nomen ejus Admirabilis Conſiliarius, Deus, Fortis, Dominator, Pater futuri ſæculi, Princeps pacis. Multiplicabitur ejus imperium, & pacis ejus non erit finis. Super ſolium David ſedebit, & ſuper regnum ejus: ut confirmet illud & corroboret in judicio & in juſtitia amodo & uſque in ſempiternum. *Zelus Domini exercituum* faciet hoc. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus.* *Pſallendo.*

Do-

Dominus dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. ℣. Pete a me: & dabo tibi gentes hereditatem tuam & poſſeſſionem tuam terminos terre. P. Ego.

Dicat Presb. Silentium facite.

Principium epiſtole Pauli apoſtoli ad Hebreos. ℟. Deo gratias. *Cap. I.*

FRatres. Multifarie multiſque modis olim Deus loquens eſt patribus noſtris in Prophetis: Noviſſime diebus iſtis locutus eſt nobis in filio ſuo: quem conſtituit heredem univerſorum: Per quem fecit hec ſecula. Qui cum ſit ſplendor glorie: & figura ſubſtantie ejus: portanſque omnia verbo virtutis ſue: purgationem peccatorum faciens: ſedet ad dexteram majeſtatis in excelſis. Tanto melior angelis effectus: quanto differentius pre illis nomen hereditavit. Cui enim dixit aliquando angelorum: Filius meus es tu: ego hodie genui te? Et rurſus: ego ero illi in patrem: & ipſe erit mihi in filium. Et cum iterum introducit primogenitum in orbem terre dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei. Et ad angelos quidem dicit: Qui facit angelos ſuos ſpiritus: & miniſtros ſuos flammam ignis. Ad filium autem: Thronus tuus Deus in ſeculum ſeculi. Virga equitatis virga regni tui. Dilexiſti juſtitiam & odiſti iniquitatem: propterea unxit te Deus Deus tuus oleo exultationis pre participibus tuis. Et tu in principio Domine terram fundaſti & opera manuum tuarum ſunt celi. Ipſi peribunt: tu autem permanebis: & omnes ſicut veſtimentum veteraſcent. Et velut amictum mutabis eos: & mutabuntur. Tu autem idem ipſe es: & anni tui non deficient.

Reſpondeat Chorus. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. *Cap. II.*

FActum eſt autem cum eſſent ibi: impleti ſunt dies ut pareret: & peperit filium ſuum primogenitum: & pannis eum involvit & reclinavit eum in preſepio: quia non erat eis locus in diverſorio. Et paſtores erant in regione eadem vigilantes & cuſtodientes vigilias noctis ſuper gregem ſuum. Et ecce angelus Domini ſtetit juxta illos: & claritas Dei circumfulſit illos: & timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus. Nolite timere. Ecce enim evangelizo vobis gaudium: quod erit omni populo: Quia natus eſt vobis hodie Salvator: qui eſt Chriſtus Dominus in civitate David. Et hoc vobis ſignum: Invenietis infantem in pannis involutum: & poſitum in preſepio. Et ſubito facta eſt cum angelo multitudo militie celeſtis laudantium Deum & dicentium. Gloria in altiſſimis Deo & in terra pax hominibus bone voluntatis. Et factum eſt ut diſceſſerunt ab illis angeli in celum: paſtores loquebantur ad invicem dicentes. Tranſeamus uſque in Bethleem: & videamus hoc verbum quod factum eſt: quod Dominus oſtendit nobis. Et venerunt feſtinantes: & invenerunt Mariam & Joſeph & infantem poſitum in preſepio. Videntes autem cognoverunt de verbo quod dictum erat illis de puero hoc: & omnes qui audierunt mirati ſunt de his que dicta erant a paſtoribus ad ipſos. Maria autem conſervabat omnia verba hec: conferens in corde ſuo. Et reverſi ſunt paſtores glorificantes & laudantes Deum in omnibus que audierant & viderant: ſicut dictum eſt ad illos.

℟. Amen.

Laude. Alleluia. ℣. Redemptionem miſit Dominus populo ſuo: mandavit in eternum teſtamentum ſuum: ſanctum & terribile nomen ejus. P. Alleluia.

Dicat Presb. Adjuvate me fratres in orationibus veſtris.

Sacrificium.

PArvulus natus eſt nobis: & filius datus eſt nobis: & factus eſt principatus ejus ſuper humeros ejus. Alleluia alleluia.

Miſſa.

ECce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies ſalutis. Lux a terra prodeat: exeamus a tenebris. Advocatus e celo deſcendit: quod oportet agamus. Redemptor mundi apparuit: pro libertate clamemus: venit ad egrotos medicus: vulnera proferamus. Panis vivus credentibus datus eſt: hunc ſumamus. Fons perennis ſitientibus ortus eſt: animas impleamus. Cujus miſericordia veniat & gratia in illo ſibi proceſſu jubeat cultu munificentiorum gradu caſtitatis aſſiſtis: Remo-

tus

nos faciat : in quo animas floruiſſe ſibi non aruiſſe convincat. Atque in illo ſtatu illum vita noſtra delectetur, nobiſque fructificet : in quo ſe generis non crimmis noſtri permanens Deus in nobis naſciturus inſeruit : & pro nobis moriturus apparuit. ℞. Amen. Concedente gratia miſerationis illius : cujus regnum & imperium juge & glorioſum in ſecula ſeculorum. ℞. Chorus. Amen.

Alia Oratio.

TE Domine Jeſu Chriſte : te Deum pluraliter homines ſalvantem : & hominem in Deo ſingulariter potentem invocantes laudamus rogamus. Ut adſis : parcas : miſeraris : ignoſcas. Des in corde vota que compleas : des in ore verba que exaudias : des in opere facta que benedicas. Non petimus renovari nobis : ſicut in hac die olim acta eſt corporalis nativitas tua : ſed petimus incorporari nobis inviſibilem divinitatem tuam : quod preſtitum eſt carnaliter. Sed ſingulariter tunc Marie, nunc ſpiritualiter preſtetur Eccleſie. Ut te fides indubitata concipiat : te mens de corruptione liberata parturiat : te ſemper anima virtute altiſſimi obumbrata contineat. Ne diſcedas a nobis : ſed procedas ex nobis. Si revera Emanuel noſter nobiſcum Deus. Digneris manere in nobis : & pugnare pro nobis. Te enim pugnante nos vincimus. Solve nos queſumus a pannis putribus peccatorum : qui te pro peccatis noſtris dignatus es putredine ligari pannorum. Lac tuum Eccleſie tue parvulos nutriat. Adeo infirmos delicatus olerum cibus paſcat : ut ad percipiendum fortiorem ac ſolidum cibum : validiores quotidie vires creſcant. Et ita noverimus defecatam voluntatem : & fidem exhibere firmiſſimam : ut jugiter exitum auxilio tuo ad vitam pervenire perpetuam.

℞. Amen.

Poſt nomina.

FAmuli tui indigni & exigui ſacerdotes tremende majeſtati tue ſpirituales victimas immolantes. Offerimus tibi Deus hoſtiam immaculatam : quam maternus uterus impolluta virginitate produxit : pudor edidit : ſanctificatio genuit : integritas fudit. Hoſtiaque immolata vivit : & vivens jugiter immolatur. Hoſtia que ſola Deo placere prevalet : quia Dominus eſt. Hanc tibi ſumme pater offerimus pro ſancta Eccleſia tua : pro ſatiſfactione ſeculi delinquentis : pro emundatione animarum noſtrarum : pro ſanitate omnium infirmorum : ac requie : vel indulgentia fidelium defunctorum. Ut mutata ſorte triſtium manſionum : felici perfruantur ſocietate juſtorum.

℞. Chorus. Amen.

Ad pacem. Oratio.

EXcelſum te Deum pariter atque humilem hominem Chriſtum Jeſum : acclives ſervuli ſupplices deprecamur : ut pacem quam aſcenſurus ad celos : tuis charis noticia commendaſti : dones : augmentes : perficias : atque cuſtodias. Atque ita fiat pax tua in virtute : & abundantia in turribus tuis : ne officii oſcula ſint tegmina virus occulti. Sed qui decantantibus angelis pacem tribuiſti hominibus bone voluntatis : in hoc die natalis efficias nos amicos ac filios pacis.

℞. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt : nos omnipotentie & pietati tue referre quas poſſe donaveris laudes clementiſſime pater. Quia poſt multa tempora in hac die ante non multa tempora : que tibi vel ſibi ſemper erat : nobis natus eſt Chriſtus Jeſus unigenitus tuus. Factus eſt ancille filius : Dominus Matris ſue. Partus Marie : fructus Eccleſie. Qui ab illa editur : ab iſta ſuſcipitur. Qui per illam puſillus egreditur : per iſtam magnificus dilatatur. Illa ſalvatorem populis creavit : hec populos. Illa utero vitam portavit : hec lavacro : in illius membris Chriſtus infuſus eſt : in iſtius aquis Chriſtus indutus eſt. Per illam qui erat naſcitur : per iſtam qui perierat invenitur. In illa redemptor gentium vivificatur : in iſta gentes vivificantur. Per illam venit ut peccata tolleret : per iſtam tulit peccata propter que venit.

Per

Per illam nos plorare: per illam nos cantare: in illa infans: in illa pugnat: illa exultat: hic triumphat. Per illam corpora geſtavit: per illam regna ſubjecit. Illam parere fecunditate dedit: illam ſponſi credulitate deſponſavit. Factum denique precioſi amoris incorrupta commercium. Dedit ſponſus ſponſe ſue munera: aquas vivas: ... Chriſtus Eccleſie: e quibus ſemel ad piaculi meritum lavaretur. Dedit oleum letitie: pro odorifero unguento criſmatis ungeretur. Vocavit eam ad menſam ſuam: adipe frumenti ſatiavit illam. Vino leticie inſpiravit: ſuſcite impoſuit ornamentum. Donavit deauratam virtutum varietate veſtitum. Animam ſuam pro illa poſuit. Suſcepto & calcato mortis ſpolio in dotem illi ... exhibuit. Se ipſum illi in cibo ac potu indumentoque conceſſit. Promiſit et ſe illi daturum regnum eternum. Ipſam pollicitus eſt ... in dextera ſui patris regnantem. Conceſſit & ipſi quod conceſſum eſt genitrici: integra non violari. Parere non corrumpi. Sibi ſemper illi ſemper ſedere tanquam ſponſam in thalamo perpetuo: & multiplicare ſuum gremio partum. Fecundam eſſe prolem ... voluntate. Sic & ipſa in ipſo per ipſum dives effecta: ſponſo ac domino ſuo ... refert munera. Hoc enim de proprio ſuo offerendo quod credidit: hoc de exemplo quod eum redamavit. Hoc de dono ipſius id ipſum potuiſſe quod voluit: id ipſum voluiſſe quod potuit. Dedit illi tanquam roſas martyres: velut lilia virgines, quaſi violas continentes. Hec ad illum per miniſtros voluntatis ejus apoſtolos conſerta operis ſui impenſa tranſmiſit. Unde nunc a dextera ejus feliciter & glorioſa perennitate conſiſtens: cum tecum omnipotens Pater & cum Sancto Spiritu regnantem: cum omnibus angelis conlaudando conlaudat & dicit. ℟. Chorus. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Dicat Presb. poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus qui venit e celis ut converſaretur in terris: caro factus eſt ut habitaret in nobis Chriſtus Dominus ac Redemptor eternus.

Dicat Presb. poſt pridie.

HEC Domine dona tua & precepta ſervantes: in altare tuum panis ac vini holocauſta proponimus. Rogantes profundiſſimam tue miſericordie pietatem: ut in eodem Spiritu quo te in carne virginitas incorrupta concepit: has hoſtias Trinitas indiviſa ſanctificet: ut cum a nobis fuerit non minori trepidatione quam veneratione percepta quicquid contra animam male vivit interficiat: quicquid interierat vivificatum reſuſcitet.

℟. Amen.

Dicat Presb. ad orationem Dominicam.

QUod via: ut ſequeremur oſtendis: quod vita: ut imitaremur edocuiſti: quod veritas: ut teneremus indicaſti: tibi ſumme Pater cum tremore cordis proclamamus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Benedictio.

DOminus Jeſus Chriſtus, qui olim pro nobis hodie dignatus eſt naſci, ipſe vos ſua Nativitate benedicat. ℟. Amen. Et qui infantium formam humanitatis vagiens indutus eſt pannis, celeſtium virtutum vos veſtibus adornet. ℟. Chorus. Amen. Atque veſtrorum cordium interius pandat, qui in preſepio poſitus credentibus ſe voluit monſtrari videndum. ℟. Chorus. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Hic dicat Chorus. Guſtate & videte.

Poſt communionem. Oratio.

GRatias tibi agimus Domine Deus: & te Deum benedicimus de die in diem: qui nos in hac die ſancte ſolemnitatis tue perducere dignatus es: fac nos deinde illam nativitatis tue per multa curricula annorum in pace & tranquillitate ſuſcipere cum fideli populo tuo. ℟. Chorus. Amen.

℣. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. ℣. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN SANCTI STEPHANI LEVITE ET MARTYRIS.

Ad Miſſam. Officium.

FRemuerunt cordibus ſuis adverſus Stephanum. Stridebant dentibus in eum. Ipſe autem plenus Spiritu ſancto intendens in cœlum vidit gloriam Dei, [illegible] alleluia alleluia. ℣. Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis eius cupit nimis. ℟. Stridebant. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui ſancto in ſæcula ſæculorum amen. ℟. Stridebant.

Dicat Presb. Gloria in excelſis Deo.

Oratio.

LAudamus te Domine cum angelis: benedicimus te cum virtutibus ſanctis: glorificamus cum patriarchis [illegible]. In quo te apoſtolorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & vel in terra [illegible] [illegible] gloria [illegible] [illegible]. ℟. Amen.

Per miſericordiam. Prophetia Iuſtus Germinat. Require in S. Clemente *fol. XX.*

Pſallenda. Puluſti Domine. Require retro in Sancti Laurentii *fol. XXIII.*

Dicat Presb. Silentium facite.

Lectio libri actuum Apoſtolorum. ℟. Deo gratias. *Cap. VI.*

IN diebus illis, creſcente numero diſcipulorum, factum eſt murmur Græcorum adverſus Hebræos, eo quod deſpicerentur in miniſterio quotidiano viduæ eorum. Convocantes autem apoſtoli multitudinem diſcipulorum, dixerunt: Non eſt æquum nos derelinquere verbum Dei, & miniſtrare menſis. Conſiderate ergo fratres viros ex vobis boni teſtimonii ſeptem, plenos Spiritu ſancto & ſapientia, quos conſtituamus ſuper hoc opus. Nos vero orationi & miniſterio verbi inſtantes erimus. Et placuit ſermo coram omni multitudine. Et elegerunt Stephanum plenum fide & virtute & Spiritu ſancto, & Philippum & Prochorum, & Nicanorem, & Timonem, & Parmenam, & Nicolaum advenam Antiochenum. Hos ſtatuerunt ante conſpectum Apoſtolorum. Et orantes impoſuerunt eis manus. Et verbum Domini creſcebat, & multiplicabatur numerus diſcipulorum in Hieruſalem valde. Multa etiam turba ſacerdotum obediebat fidei. Stephanus autem plenus gratia & fortitudine faciebat ſigna in populo. Surrexerunt autem quidam de Synagoga quæ appellabatur Libertinorum, & Cyrenenſium, & Alexandrinorum, & eorum qui erant a Cilicia & Aſia diſputantes cum Stephano. Et non poterant reſiſtere ſapientiæ & Spiritui qui loquebatur. Propter quod arguerentur ab eo cum omni fiducia. Tunc ſummiſerunt viros qui dicerent ſe audiſſe eum dicentem verba blaſphemiæ in Moyſen & Deum. Commoverunt itaque plebem, & ſeniores, & ſcribas: & concurrentes rapuerunt eum, & adduxerunt eum in concilio. Et ſtatuerunt teſtes falſos dicentes: Homo iſte non ceſſat loqui verba adverſus locum ſanctum hunc & legem. Audivimus enim eum dicentem quoniam Jeſus Nazarenus hic deſtruet locum iſtum, & mutabit traditiones quas tradidit nobis Moyſes. Et intuentes eum omnes qui ſedebant in concilio, viderunt faciem eius tanquam faciem angeli. Dixit autem princeps ſacerdotum Stephano: Si hæc ita ſe habent? Qui ait: Dura cervice & incircumciſi corde & auribus, vos ſemper Spiritui ſancto reſiſtitis: ſicut patres veſtri, ita & vos. Quem prophetarum non ſunt perſecuti patres veſtri? Et occiderunt eos qui prænunciabant de adventu Juſti, cuius vos nunc proditores & homicidæ fuiſtis. Qui accepiſtis legem in diſpoſitione angelorum, & non cuſtodiſtis, ut ... Audientes autem hæc, diſſecabantur cordibus ſuis, & ſtridebant dentibus in eum. Cum autem eſſet plenus Spiritu ſancto, intendens in cœlum vidit gloriam Dei, & Jeſum ſtantem a dextris Dei. Et ait: Ecce video cœlos apertos, & Filium hominis ſtantem a dextris virtutis Dei. Exclamantes autem voce magna, continuerunt aures ſuas, & impetum fecerunt unanimiter in eum. Et ejicientes eum extra civitatem lapidabant: & teſtes depoſuerunt veſtimenta ſua ſecus pedes adoleſcentis qui vocabatur Saulus. Et lapidabant Stephanum invocantem & dicentem: Do-

mine Jeſu, ſuſcipe ſpiritum meum. Poſitis autem genibus, clamavit voce magna: Domine ne ſtatuas illis hoc peccatum. Et cum hoc dixiſſet, obdormivit in Domino. Saulus autem erat conſentiens neci ejus. Facta eſt autem in illa die perſecutio magna in Eccleſia quæ erat Hieroſolymis: & omnes diſperſi ſunt per regiones Judææ & Samariæ, præter Apoſtolos qui remanſerunt in Hieruſalem. Curaverunt autem Stephanum viri timorati, & fecerunt planctum magnum ſuper illum. Saulus autem devaſtabat Eccleſiam per domos intrans, viros ac mulieres trahebat in cuſtodiam. Igitur qui diſperſi erant, pertranſibant evangelizantes verbum Dei.

℞. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Matthæum. *Cap. XXIII.*

ILlo in tempore, Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Super cathedram Moyſi ſederunt Scribæ & Phariſæi. Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, ſervate & facite: ſecundum vero opera eorum nolite facere. Dicunt enim, & non faciunt. Alligant autem onera gravia & importabilia, & imponunt in humeros hominum: digito autem ſuo nolunt ea movere. Omnia vero opera ſua faciunt, ut videantur ab hominibus. Dilatant enim phylacteria ſua, & magnificant fimbrias. Amant autem primos recubitus in cœnis, & primas cathedras in ſynagogis, & ſalutationes in foro, & vocari ab hominibus rabbi. Vos autem nolite vocari ab hominibus rabbi. Unus eſt enim magiſter veſter: omnes autem vos fratres eſtis. Et patrem nolite vocare vobis ſuper terram: unus eſt enim pater veſter qui in cœlis eſt. Væ vobis Scribæ & Phariſæi hypocritæ: quia mundatis quod de foris eſt calicis & paropſidis: intus autem pleni eſtis rapina & immunditia. Phariſæe cæce munda prius quod intus eſt calicis & paropſidis, ut fiat id quod de foris eſt mundum. Væ vobis Scribæ & Phariſæi hypocritæ: quia ſimiles eſtis ſepulchris dealbatis, quæ foris parent hominibus ſpecioſa, intus vero plena ſunt oſſibus mortuorum, & omni ſpurcitia. Sic & vos a foris quidem paretis hominibus juſti: intus autem pleni eſtis hypocriſi & iniquitate. Væ vobis Scribæ & Phariſæi hypocritæ: qui ædificatis ſepulchra prophetarum, & ornatis monumenta juſtorum, & dicitis: Si fuiſſemus in diebus patrum noſtrorum, non eſſemus ſocii eorum in ſanguine prophetarum. Itaque teſtimonio eſtis vobiſmetipſis, quia filii eſtis eorum qui prophetas occiderunt: & vos implete menſuram patrum veſtrorum. Serpentes genimina viperarum, quomodo fugietis a judicio gehennæ? Ideo dico vobis. Ecce ego mitto ad vos Prophetas & Scribas, & ex illis occidetis & crucifigetis, & ex eis flagellabitis in ſynagogis veſtris, & perſequemini de civitate in civitatem: ut veniat ſuper vos omnis ſanguis juſtus qui effuſus eſt ſuper terram, a ſanguine Abel juſti uſque ad ſanguinem Zachariæ filii Barachiæ, quem occidiſtis inter templum & altare. Amen dico vobis, venient hæc omnia ſuper generationem iſtam. Jeruſalem Jeruſalem, quæ occidis Prophetas, & lapidas eos qui ad te miſſi ſunt, quoties volui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos ſuos ſub alas, & noluiſti? Ecce relinquetur domus veſtra deſerta. Dico enim vobis: non me videbitis amodo, donec dicatis: Benedictus qui venit in nomine Domini, Rex Iſrael.

℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℞. Et cum ſpiritu.

Laudo. Alleluja. ℣. Exultabit juſtus in gloria, & gaudebit in lectulo ſempiterno. P. Alleluja.

Sacrificium.

EGo Daniel intellexi numerum annorum in quo factus eſt ſermo Domini: tibi autem Domino Deo noſtro propitiatio & miſericordia alleluja. ℣. Dum aſpicerem in viſibus meis, ecce quaſi filius hominis, amictus auro puriſſimo veniebat: principatus & honor & regnum. P. Tibi autem Domino Deo noſtro.

Miſſa.

PRimum hoc hominibus dilectiſſimi fratres ſub eandem paſſionis formam erat Chriſti, in qua conſtiterunt martyrum primitiæ continentur impoſſibile: ſed tamen in ſimilitudine carnis peccati confor-

mis

mus nobis extitit non equalis. Nam inter homines noſtre pravitatis: noſtreque conditionis: nativitatis lege: vel ſortis: primus hanc viam Stephanus martyr intravit: duriciam ardui itineris vicit: palmam propoſiti muneris occupavit: qui Deum & hominem ſequeretur oſtendit. Ante ipſum quidem Chriſtus: ſed tamen primus ipſe poſt Chriſtum. Hic homo fecit adiutus a Deo: quod ille homo perfecit unitus in Deo. Ille ſervo previus: iſte conſervus. Ille generaliter pro magiſterio: iſte ſpecialiter pro magiſtro. Ille egit ſuum martyrium: iſte cunctorum. Ille in ſe non ingloriosus: iſte pro omnibus glorioſus. Perfecta igitur fides honoret teſtem: laudet auctorem & ſua cuique debita diſcretio reddat officia: & zelo imitationis accenſa: & adjutorio proficiat & exemplo: ſi diſcendo & Domino ſerviat & patrono.

℟. Amen.

Alia Oratio.

TE Domine Jeſu Chriſte benedicimus: teque laudamus: qui tam beatum tamque perfectum martyrem tuum Stephanum tui imitatione feciſti: ut quod etiam in reliquis ſanctis rarum atque difficile eſt: ſic perſecutionis tormenta portaret: ut ultionis vota de perſequentibus non haberet: & eorum impunitatem intrepide in perſecutione peteret: quorum impietatem inter ſaxa ſentiret. Utique cum illi lapides mitterent ſuper eum: iſte pro eis preces fundebat ad Deum. Domine Jeſu: ne hoc illis ſtatuas ad peccatum. Certabat impatientia: cum indulgentia. Illi vulnera inferre: iſte odia non referre. Illi doloribus non cedere: iſte pro hoſtibus ſupplicare. Poſtremo erat in benignitate martyris: quod non erat in voluntate carnificis. Nolle hos puniri: per quos ſe videbat coronari. Hec igitur tam glorioſa pietas: tam perfecta benignitas: que pro illis preces fundebat: credentium populorum vota commendet: fidelium ſpem confortet: ſpectantium neceſſitates adjuvet: ſupplicantium culpas excuſet: & pro Eccleſie unitate & pace catholice plebis invigilet. Hic ſemper pro ſubjectis dum rogat obtineat: qui pro inimicis dum lapidaretur orabat.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte: qui beatiſſimo primoque martyri tuo Stephano: poſt iſtius lapidum conceſſiſti premium ſempiternum: tu ſereno vultu reſpice hoc ſacrificium noſtrum: & preſta nobis famulis tuis: ut prece hujus martyris tam viventibus quam defunctis donetur indulgentia criminum: per quem olim confutata eſt infidelitas Judeorum.

℟. Amen.

Ad pacem.

DEus qui Stephanum plenum gratia & virtute levitici ordinis miniſterio per Apoſtolorum tuorum electionem vel impoſitionem manuum conſecraſti: tu preſta nobis ut qui adducti ſumus in ſortem tue vocationis: ſinum ſic pacis: tenoremque retineamus perfecte dilectionis: quo gratia tua que in Stephano martyre vere predicationis jecit fundamina: in nobis ſincere pacis & charitatis multiplicet nutrimenta. ℟. Amen.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: pulcrumque ſatis eſt: nos tibi in die ſancti martyris tui Stephani annuo nobis circulo revoluto: laudis hoſtias immolare ſacrificium ſolenne perſolvere. Quem ita Domini noſtri Jeſu Chriſti filii tui gratia elegit: doctrina erudivit: potentia confirmavit. Ut inter Levitas primum: inter diſcipulos regnum: inter martyres teneat principatum. Qui veritatis verbo errantes confidentius arguendo: dum ſuaderet ponere cauſam: ubi intelligeret pendere victoriam. Ut objecto in faciem Judeis impietatis eloquio: ſi non corriperet devios: non timeret iratos. Sciens in alterutrum fructuoſam predicationem eſſe juſtitie: ſi aut illis ſuſcepta penitentia placeret oblatio ſanitatis: aut ſibi excitata invidia fieret occaſio paſſionis. Erat ibi Chriſti & proximorum in tali voluntate dilectio aut de commendatis gaudium optare cognatis: aut de illatis premium expectare ſupplicii: ſuum quidem honorem alieno crimine non querebat: ſed videbat utrumque ſibi ſine glo-

gloria non futurum. Si autem per veritatem ipſe alios prædicando acquireret: aut ſe pro veritate quilibet perſequentes occiderent. Agnoſcebat locum ſuum: cognoſcebat officium: quia altare ſe eſſe noverat: ſemetipſum hoſtiam præparabat. Plenus Spiritu Sancto ſacratorem ruſtabat: volens calicem bibere quem tradebat. Stabat inter illos populus: qui ſervi a non parcere: Domini morte didicerant; ſed qui magis uſque ad Deum in atrium ſerventium morte pervenerant. O magna Domini deſiderium charitatis: quid eſt niſi occidi velle pro Domino: & occiſi amorem inter homicidas impavida devotione fateri? Noverat ſe ... moriendo pungendum: cui ſe dudum ſuperbiendo diſpoſitum. Tenebat Magiſtri præcepta quæ didicerat: non ille dignum eſſe diſcipulum: qui ſe non portata cruce ſequeretur. Volebat pervenire quo erat: quo cupiebat levare quod ſuſtinet: nec ſolum ſua opinio jam pararetur. Ecce illi qui in Chriſto tanquam in lapidem offenderant: in Stephanum cum lapidibus irruerunt. Illos dum furor arcet: quos cæcus error impegit. Inde obruerunt docentem: unde occiderant non credentes. Quia illis factus eſt petra ſcandali: Stephano factus eſt corona martyrii. Cui merito ſunt glorioſa angelorum: cæleſtiumque virtutum hymnum laudis debent ſine ceſſatione proclamant: atque dicent.

Dicat Chorus. Sanctus Sanctus Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus: vere in altiſſimis glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. A quo Stephanus martyr primum atque brevi coronari promeruit poſtquam ſuſcepit: dum & cum ceteris conſecrationis Apoſtolorum electione in miniſterio ... ſeptimus & ſingulariter pro Chriſto martyrum adeptus eſt primum. Qui nimo lapidari ſe voluit ſanctis ſibilibus perfidorum: ut ſacrum pervenire poſſet ad lapidem pretioſum: Chriſtum Dominum ac Redemptorem æternum.

Poſt pridie. Oratio.

Omnipotens Deus pater: qui poſt ultimatum ... tui hoſtiam veram Stephanum primum martyrem, ſuſcepiſti: tu nos ad ejus exemplum ſemper eſſe ... placationem & hoſtiam præſtans. Quo dum ipſi per tranſituram ſpiritum ... hoc libamine in ablutionem peccatorum a te ſanctificata ſumamus. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Eterne Dei filius Domine Jeſu: quem Stephanus dum lapidaretur: ut ejus ſpiritum ſuſciperes invocabat: quem poſitis genibus pro inimicis orabat: te nos ſancto & amico in te dirigere dei gere: & pro inimicis te ſacerdotes poſtulare. Quo dum debentibus nobis ex corde dimittimus: ea quæ præcepta ſunt clamare proclamemus e terris. Pater noſter qui es in cælis. ℟. Amen.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Benedictio.

Chriſtus Dei filius: pro cujus nomine Stephanus martyr lapidatus eſt innocens: contra incurſantium dæmonum aſtus vos efficiat fortiores. ℟. Amen. Quique tam pro inimicis orantem conſummato martyrio provexit ad cœlum: conferat in vobis et ſuæ confeſſionis ad eum veniendi poſt tranſitum. ℟. Amen. Ut ... poſt iſtud ſeculum accedat ... veſter: quo prædictus martyr ſpiritum ſuum ſuſcipi clamabat. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Poſt Communionem. Oratio.

Guſtantes Domine ſuavitatem dulcedinis plenitudinem quæſumus: ut ſit nobis hoc in remiſſionem peccatorum & ſanctorum meritum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & cuncta regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Dicat Presb. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace.

℟. Deo gratias.

IN SANCTI JOHANNIS APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.

Ad Miſſam. Officium.

Gloriam & magnum decorem impones ſuper eum alleluia: & dabis eum in benedictionem. Et in ſeculum

ſecu-

Secundum alleluia alleluia ℣. Vitam petiit a te tribuiſti ei Domine in longitudinem dierum in eternum. ℟. Et in ſeculum. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Et in ſeculum.

Hic dicat Presb. Gloria in excelſis Deo.

Oratio.

HOdie nobis theſaurus novus eſt. *Require in Natale Domini fol. XXXVII.*

Prophetia. Lectio libri ſapientie Salomonis. ℟. Deo gratias. *Cap. X.*

SApientia iuſtum deduxit per vias rectas & oſtendit illi regnum Dei: & dedit illi ſcientiam ſanctorum. Honeſtavit illum in laboribus & complevit labores illius. In fraude circumvenientium illum affuit illi & honeſtum fecit illum. Cuſtodivit illum ab inimicis & a ſeductoribus tutavit illum. Et certamen fortem dedit illi ut vinceret & ſciret quoniam omnium potentior eſt ſapientia. Hec venditum iuſtum non dereliquit ſed a peccatoribus liberavit illum. Deſcendit cum illo in foveam & in vinculis non dereliquit illum donec afferret illi ſceptrum regni & potentiam adverſus eos qui eum deprimebant & mendaces oſtendit: qui maculaverunt illum & dedit illi claritatem eternam. Et reddidit iuſtis mercedem laborum ſuorum & deduxit illos in via mirabili & fuit illis in velamento diei & in luce ſtellarum nocte. Et tranſtulit illos per mare rubrum & tranſvexit illos per aquam nimiam. Dominus Deus noſter.

℟. Amen.

Pſallendo. Factus eſt in pace locus eius & habitatio eius in Syon. ℣. Notus in Iudea Deus in Iſrael magnum nomen eius. ℟. In Syon.

Sequentia epiſtole Pauli apoſtoli ad Theſſalonicenſes. ℟. Deo gratias. *prime Ca. IIII.*

FRatres: Nolo vos ignorare de dormientibus ut non contriſtemini ſicut & ceteri qui ſpem non habent. Si enim credimus quod Ieſus mortuus eſt & reſurrexit: ita & Deus eos qui dormierunt per Ieſum adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini: quod nos qui vivimus qui reſidui ſumus in adventum Domini: non preveniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipſe Dominus in iuſſu & in voce Archangeli & in tuba Dei deſcendet de celo: & mortui qui in Chriſto ſunt reſurgent primi. Deinde nos qui vivimus qui relinquimur ſimul rapiemur cum illis in nubibus obviam Chriſto in aera: & ſic ſemper cum Domino erimus.

℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Iohannem. ℟. Gloria tibi Domine. *Cap. XXI.*

ILlo in tempore: Dominus noſter Ieſus Chriſtus dixit Simoni Petro: Simon Iohannis diligis me plus his? Dicit ei: Etiam Domine tu ſcis quia amo te. Dicit ei: Paſce agnos meos. Dicit ei iterum: Simon Iohannis diligis me? Ait illi: Etiam Domine tu ſcis quia amo te. Dicit ei: Paſce agnos meos. Dicit ei tertio: Simon Iohannis amas me? Et dixit ei: Domine tu omnia noſti tu ſcis quia amo te. Dicit ei: Paſce oves meas. Amen amen dico tibi: cum eſſes iunior cingebas te & ambulabas ubi volebas: cum autem ſenueris, extendes manus tuas & alius te cinget & ducet quo tu non vis. Hoc autem dixit ſignificans qua morte clarificaturus eſſet Deum. Et hoc cum dixiſſet dixit ei: Sequere me. Converſus Petrus vidit illum diſcipulum quem diligebat Ieſus ſequentem qui & recubuit in cena ſuper pectus eius & dixit Domino: hic autem quid? Dicit ei Ieſus: Sic eum volo manere donec veniam. Quid ad te? Tu me ſequere. Exivit ergo ſermo iſte inter fratres quia diſcipulus ille non moritur. & non dixit Ieſus non moritur: ſed ſic eum volo manere donec veniam quid ad te? Hic eſt diſcipulus qui teſtimonium perhibet de his: & qui ſcripſit hec. Et ſcimus quia verum eſt teſtimonium eius.

℟. Amen.

Laudes. Alleluia. ℣. Deus meus es tu & confitebor tibi. Deus meus es tu & exaltabo te. ℟. Alleluia. Adiuvent me fratres.

Sacrificium.

OMnis qui me confeſſus fuerit coram hominibus dicit Dominus: confitebor eum coram Patre meo alleluia. ℣. Et quicumque perdiderit animam ſuam propter me: in vitam eternam inveniet eam. ℟. Confitebor.

Miſſa. Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Com-

CONſiderantes dilectiſſimi fratres beatiſſimum Johannem apoſtolum inter ceteros a Domino plus dilectum: offeramus ipſi Chriſto Deo & Salvatori noſtro ſingularem victime hoſtiam: ob ipſius ſancti apoſtoli ſacrate aſſumptionis memoriam. Petentes ab eo: ut hunc nobis concedat eſſe patronum: quem ſuum voluit dilectum eſſe diſcipulum. Efficiatque eum nobis in eternum ſuſtentatorem: quem ſui pectoris fecit recubam eſſe. Exaudiens illum pro membris totius Eccleſie: quem matris ſue voluit curam habere.

℟. Amen.

Alia Oratio.

GEnite ingeniti filius Dei ſummi: qui ſacrum illud archanum pectoris tui dilecto tuo Johanni apoſtolo reſeraſti: cum in ſinu tuo recubans evangelii ſui fluenta ex ipſo pectoris tui fonte haurire promeruit. Tu nos interne propicius: ut per te abdita cognoſcamus: per te bona que manifeſta ſunt impleamus. Reſerans nobis pectoris tui occulta: quibus poſſimus cognoſcere: & conditionis noſtre infirmitatem: & ad tue divinitatis pervenire cognitionem. Manifeſtans de te quid amemus: indicans de nobis quid corrigamus. Quo hujus dilecti tui ſuffragiis: moribus noſtris in melius commutatis: aufugiat peſtis: diſpereat languor: pellatur mucro. Quicquid adverſum eſt fidei chriſtiane intereat: quicquid proſperum: convaleſcat. Arceantur fames: ſedentur lites: hereſum obtrudantur fautores. Fecundetur frugibus terra: veſtiatur virtutibus anima: atque cuncta nobis in commune proveniant bona. Quo tibi Deo noſtro fideliter ſervientes: & his ſine peccato utamur conceſſis: & poſt delicias fruamur eterne poſſeſſionis.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

JEſu Rex noſter & Domine: qui es vita mortalium: tu ſpes unica redemptorum: ſuſcipe hoc ſacrificium quod tibi in honorem Johannis apoſtoli tui dedicandum offertur: ac preſta propicius: ut ſicut olim idem dilectus tuus preſenti in ſeculo degens: exanimata corpora revocavit ad vitam: ita nunc ſuffragio ſuo: & viventium torpentes animos ſuſcipiat ad virtutem: & defunctorum ſpiritus liberet a penali conditione. Quo per iſtum a te Deus tam vivi quam defuncti ſpeciale ſe gaudeant inveniſſe remedium: quem manere predixiſti donec venias incorruptum.

℟. Amen.

Ad pacem.

NOvimus Domine quod pax multa ſit diligentibus nomen tuum: neque ſit in illis ſcandalum: ſicuti fatemur fuiſſe Johannem apoſtolum tuum: qui de pectoris tui archano vividos alterne dilectionis rivulos hauriens predicat omnes in commune: non ſolum ſermone diligere: ſed opere & veritate. Cujus veridica precepti ſanctione commoniti: te ſimpliciter queſumus fili Dei: ut ea nos facias implere que predicat: ea de te ſentire que ipſe ſenſit: ea veritate & te diligere: & a te diligi mereamur: qua ipſe vel te dilexit: vel a te conſtat eſſe dilectus. Ut in pace viventes: & pacis gloriam amplectentes: ad te perveniamus fructibus plenis pacis: & copia benedictionis.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt omnipotens Deus: tibi in omnibus ac pro omnibus ſanctorum tuorum meritis: ex tuis ſcilicet donis quantum poſſumus ſemper agere gratias: tuaſque predicare virtutes. Qui excelſus humilia reſpicis: & attollis humiles in excelſis. Qui nobis poſt manifeſtationem in carne redemptoris noſtri Domini Jeſu Chriſti Salvatoris: verbi predicatores cenſu pauperes: Spiritu Sancto locupletes: apoſtolos predeſtinaſti. Inter quos glorioſiſſimus Evangeliſta Johannes doctrina vitaque inſignis multum enituit: qui in exordio evangelii ſui in principio verbum tuum apud te Deum eſſe ſemper docuit. Cui Dominus jam crucifixus: quem celibem elegerat: matrem ſuam virginem commendavit: eique revelatione mirifica quid myſtice doceret oſtendit. Quem ſine effuſione ſanguinis efficientem glorioſum uſque ad adventum ſue claritatis conſervat ſibimet incorruptum.

gnum. Quę omnis tibimet ſpiritu ſanctus: inter ſanctorum angelorum innumeras legiones ſplendidiſſimo apoſtolorum in choro reſurgens: te Deum cum Cherubin et Seraphin ſine ceſſatione conlaudat & dicit

Chorus. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus, vere pius, vere inviſibiliter glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: qui pręſidentibus ex venire ſuo diſcumbentibus recumbentem in ſinu ſuo dilectum Johannem ſic erigavit, ſic docuit, ſic replevit: ut cor ipſius illuc ad enarrandum incorruptibile principium aſcendere poſſet: quo alius non valuit penetrare. Hic vero de verbo ſummo prędicamento contemplat: cui idem in genera filium tuum & matrem moriens commendavit. & rurſus cum matrem honor conſummatum reddidit: cum una eademque morte: & matrem glorificat: & diſcipulum inter fratres exaltat: cum matrem gloria parendi honorat: & diſcipulum recumbendi honore glorificat. O quam felix venter qui talem genuit prolem: quam honorabile caput quod diſcit recubuit in pectore. Glorioſa quidem Maria quę genuit Chriſtum. Sed & Johannes qui recubuit ſupra Chriſtum. O pariter pręmium in utriſque virginitatis: quod ſic commendatur in vice ſua: cum & Maria nullo perſecutionis mortis ſive cuſtodiretur tormento levantur ex hac vita ſubducitur: & Johannes dum receſſus ſui aurea pręſentem eſſeret ipſe ſibi, corpus vocat ſepulcro. In quo valedicens fratribus ſine ullo mortis dolore ingreſſus requievit uſque ad adventum Domini incorruptus. Iam exemptus a tormento mortis: quam alienus a corruptione extitit carnis. Hunc ergo quia pretioſa eſt in conſpectu tuo Domine mors horum ſanctorum tuorum: te deprecamur ut hęc holocauſta noſtra ſuſcipere noſtris criminibus veniam pręſtes. Quo ad irdas Apoſtolicum & te incorrupto ſequamur ex corde. & tu ad nos veneris apud nos facias manſionem Deus noſter et Redemptor ęternus.

Poſt pridie. Oratio.

Chriſte filius Dei: qui elevatus in cruce diſcipulum matri, & matrem diſcipulo commendans: paſſionis noſtrę calorum [illegible] conſummaſti [illegible] placabiles eſſe [illegible]: ut tam oblationes quam oblatores [illegible] ſanctifices [illegible] viſitando per [illegible] commendes: quo Johannem apoſtolum tuum dilectum tam fecit honorabilem inter fratres.

R. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Vide vide Deus quibus gravati delictis obruimur, qualiterque nobis ipſi quotidie efficimur cauſa veneni & pene ſupplicii: dum cum quotidiano carnes noſtre veneno paſcimus: & de reparatione melioris vitę nullo modo cogitamus. Sed quam certum eſt quod hoc toxicum: quo ſemper exitiamur & ideo per confeſſionem nos ad te redituros exſpectas: ideo ſupplicamus ut apoſtolo tuo Johanne intercedente: qui evocato nomine tuo lethale ebiberit virus: non ſolum ipſe evaſit: ſed etiam alios ex eodem veneno potatos ſuſcitavit. Procul a nobis efficias & incentivum carnis noſtrę: Sed nec [illegible] & virus perſuaſionis hoſtis antiqui. Ut fide te colentes ſicut Johannem apoſtolum non nocuit oblatum venenum: ita nos non noceat latentium viciorum virus occultum: proclamantes atque ita dicentes. Pater noſter qui es in cęlis.

Benedictio.

Deus ęternus: qui Johannem apoſtolum ſuum pre ceteris plus dilexit diſcipulis: efficiat vos ſuę participes charitatis. R. Amen. Quique per eum Druſianam ſuſcitavit a ſomno mortis: ſuſcitet vos a ſoporibus viciorum. R. Amen. Ut cum ſemper recumbatis in pectore: in cęleſti pie premiorum recubare [illegible]. R. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. R. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum ſpiritu tuo.

Chorus. Guſtate & videte.

Poſt communionem Oratio.

Gratias tibi agimus Domine Deus & te Deum benedicimus: qui das in dulcis qui nos in hac die ſancte ſolemnitatis tuę producere dignatus es: & ſic nos dormi-

dum

cium ſancti Johannis apoſtoli tui & evangeliſtæ per multa curricula annorum in pace & tranquillitate ſuſcipere cum fideli populo tuo. ℟. Amen.

Dicat Presb. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum Spiritu. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN NATALE SS. INNOCENTUM.

Ad Miſſam. Officium.

DAbo ſanctis meis primum ſeſſionem alleluja, in reſurrectione eterna & congregabo illos in gaudio meo & lux perpetua lucebit alleluja & eternitas temporum præparata eſt illis alleluja alleluja. ℣. Domine probaſti me & cognoviſti me tu cognoviſti ſeſſionem meam & reſurrectionem meam. ℟. Et lux perpetua. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Et lux.

Oratio.

HOdie nobis theſaurus natus eſt. *Require retro in Natale Domini. fol. XXXVII.*

Lectio libri Hieremiæ prophetæ. ℟. Deo gratias. *Cap. XXI.*

HÆc dicit Dominus. Vox in Rama audita eſt lamentationis fletus & luctus, ploratus & ululatus multus Rachel plorans filios ſuos & noluit conſolari ſuper eos quia non ſunt. Hæc dicit Dominus. Quieſcat vox tua a ploratu: & oculi tui a lachrymis: quia eſt merces operi tuo: ait Dominus. Et revertentur de terra inimici. Et erit ſpes noviſſimis tuis: ait Dominus. Et revertentur filii tui ad terminos ſuos. Audiens audivi Effraim tranſmigrantem. Caſtigaſti me & erudītus ſum: quaſi juvenculus indomitus. Converte me: & revertar: quia tu es Deus meus. Poſtquam enim convertiſti me: egi pœnitentiam, & poſtquam oſtendiſti mihi, percuſſi femur meum. Confuſus ſum & erubui: quoniam ſuſtinui opprobrium adoleſcentiæ meæ: ſi filius meus honorabilis mihi Effraim: ſi puer delicatus: quia ex quo locutus ſum Deo adhuc recordabor ejus. Idcirco conturbata ſunt viſcera mea ſuper eum. Miſerebor miſerans ejus: ait Dominus omnipotens. ℟. Amen.

Pſallenda. Ex ore infantium & lactentium perfeciſti laudem propter inimicos tuos. Ut deſtruas inimicum & defenſorem. ℣. Quoniam videbo cœlos tuos: opera digitorum tuorum: lunam & ſtellas quas tu fundaſti. ℟. Ut.

Sequentia epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *II. Cap. I.*

FRatres. Gratia vobis & pax a Deo Patre noſtro & Domino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, Pater miſericordiarum & Deus totius conſolationis qui conſolatur nos in omni tribulatione noſtra ut poſſimus & ipſi conſolari eos qui in omni preſſura ſunt per exhortationem qua exhortamur & ipſi a Deo. Quoniam ſicut abundant paſſiones Chriſti in nobis, ita & per Chriſtum abundat conſolatio noſtra. Sive autem tribulamur pro veſtra exhortatione & ſalute. Sive conſolamur pro veſtra conſolatione. Sive exhortamur pro veſtra exhortatione & ſalute, quæ operatur tolerantiam earundem paſſionum, quas & nos patimur. & ſpes noſtra firma pro vobis. Scientes quoniam ſicut ſocii paſſionum eſtis ſic eritis & conſolationis.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum. *XVIII. Cap.*

IN diebus illis: oblati ſunt Domino noſtro Jeſu Chriſto parvuli: ut manus eis imponeret: & oraret. Diſcipuli autem increpabant eos. Jeſus vero ait eis. Sinite parvulos: & nolite eos prohibere ad me venire: talium eſt enim regnum cœlorum. Et cum impoſuiſſet eis manus abiit inde. In illa hora acceſſerunt diſcipuli ad Jeſum dicentes. Quis putas major eſt in regno cœlorum. Et advocans Jeſus parvulum: ſtatuit eum in medio eorum. Et dixit. Amen dico vobis: niſi converſi fueritis, & efficiamini ſicut parvuli non intrabitis in regnum cœlorum. Quicunque humiliaverit ſe ſicut parvulus iſte: hic eſt major in regno cœlorum. Et qui ſuſceperit parvulum talem in nomine meo: me ſuſcepit. Qui autem ſcandalizaverit unum de puſillis iſtis qui in me credunt: expedit ei ut ſuſpendatur mola aſinaria in collo ejus: & demergatur in profundum maris. Videre

dere ne conſummatum unum ex his puſillis. Dico enim vobis: quia angeli eorum ſemper vident faciem Patris mei, qui in celis eſt. Venit enim filius hominis ſalvare quod perierat. ℟. Amen.

Domnus Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluja. ℣. Ambulabunt ſancti gaudentes velut agni pleni paſcue. ℣. Alleluja.

Sacrificium. Vidi ſub ara Dei animas occiſorum propter verbum Dei & martyrium ſuum, & magno clamore dicebant ſalus Deo noſtro alleluja alleluja.

Miſſa.

CAtholicam dilectiſſimi fratres religioſa fides ammonet pietatem, innocentibus pro Chriſto infantibus cultum exhibere non luctum: honoris impendere ceremonias: non doloris. Sacramentis carere vota: non lachrimas. Qui ipſam mortis cauſam habeant quam corone: ipſum odio conſtet interfectum quem premio. Recte enim in diem a credentibus laudabuntur: inter quos a perſequentibus querebatur. Etiam nocentes Chriſtum non putabant eſſe: niſi inter innocentes: cum tamen hoc non haberet veneratio pro fide, ſed eſtimatio pro etate. Quos incerto feliſitas perimebat: hos pro certo veritas ſequebatur. Ubi crudelitas impietatis errabat: ibi hoſtiam ſuam Salvatoris pietas agnoſcebat. Scientes igitur illos ſic meruiſſe moriendo crevisse: & quod tunc annis defuit: non meritis deeſſe. Rogemus ut qui ſub perſecutorum manibus perire non dubitant parvuli: in ſupplicantium precibus dignentur intervenire perfecti.

℟. Amen.

Alia oratio.

DEus cujus miſericordia per utrumque ſexum & per omnem occurrit etatem: ita plurimum infantibus affectum paterne pietatis indulgens: ut parvulos nec ab Egypto teneri ſineres: nec ab evangelio prohiberi: dum in lege cum patribus evaderent mundum: & in gratia cum perfectis vocarentur ad regnum: atque inſtitutione doctrine: innocentia expertes mali forma inducerentur exempli. Dona nobis famulis tuis: ut malicie viribus deficati: in ſolum concupiſcentie carnalis invalidi: ducibilem ſervemus diſcipline voluntatem. Quo nimis nec rigida nec ſuperba: ſic ſit blanda ne facilis: ſic innocens: ne imprudens: ſic humilis: ne imbecilis. Quatenus maturo diſcretionis judicio ſic ſufficiat probare quod placeat: ut affectare neſciat quod derelinquat. Atque ita ſalubrem ſumat temperantiam moderante conſilio: ut & ſimplicitatem imitetur infantium: & fortitudinem vindicet pugnatorum. ℟. Amen.

Poſt nomina.

DEus omnipotentie ac benignitatis: Deus miſericordie ac pietatis: qui bethleemitice ac dominice civitati pro temporalibus eternitatis gaudia eterna tribuiſti: ut Rachel ſanctos plorans filios ſuos: que proferebat ex dolore luctum: poſſet ex conſolatione ſentire: que licet videretur de preſenti infantium amiſſione conterrita: erat tamen beata ac de martyrum perpetuitate ſecura. Da cunctis Domine in hoc loco conſiſtentibus & univerſe plebi tue: ut ſic habeant ex ſancte vite converſatione palmam: ſicut habuerunt parvuli ex paſſione victoriam: quo eorum meritis: & ſalus viventium: & defunctorum requies impetretur.

℟. Amen.

Ad pacem.

DEus qui martyrio innocentium parvulorum triumphalem hunc diem eſſe feciſti: & exempla ad augendam eccleſie tue fidem proficientibus tribuere dignatus es: dum beatiſſimi infantes illi etiam paſſionem hodie prompte vicerunt. Da huic populo tuo nomini conſecrato per conſimilis gratie adminiſtrationem meritorum ſanctorum dignitatem: ut ad hanc ſanctorum infantium beatitudinem & profectum fidei & pacis ſemper aſcendat.

℟. Amen.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt omnipotens Pater: nos tibi gratias agere ſemper: & Jeſu Chriſto filio tuo Domino noſtro: cujus ſuſcepte in carne nativitatis infantiam ſic rex impius ac profanus expavit: ut cogeretur occidere, quem non merebatur agnoſcere. Et habet conſcientia deſpecta tremendum: quem non habebat ſuperbus periturus deſpectum. Hic ipſum ſpecialiter perire volens: quia invenire poſſet: generaliter omnes juſſit infantes interfici: & ſerviens uſque ad ipſum caput membra po-

perennitatibus perveniret. Et regalem necem vaginato gladii funere perbellis compingeret. Sic decepti furor & infantes fecit martyres eſſe per mortem, qui adhuc confeſſores non erant per etatem. Et ubi non accreſſit poſſibilitas judicandi, ceſſit felicitas pereundi. Chriſtum igitur in omnium uberibus ceca libidine manus in cruore querebat. & cum non inveniret ignorantia quem interrogaret, non diſcernebat imprudens a quo feriret. Erat decretus ad occidendum: qui non erat doctus ad loquendum. Sed nihil omnino derogat infantibus non loquentibus. Plus eſt enim cauſa clamare quam lingua. Nec prejudicat quod illis defuit ſermo: quos conſtat periiſſe pro verbo. Docuit eſſe vocem ſanguinis mors fraterna: infantia quam tunc leſit non adiit, eternus coronavit: O nefandi furoris immanitas: ipſo quo perimebatur vulnere portabatur occiſus & tenerum pendebat cadaver in capillum: plus lactis egrediens quam cruoris. Sic dolor Chriſti ubera parvulorum tabe fecerunt. Et qui tunc non poterant diſcernere quid ferirent: nunc habent in gaudio quod biberunt. Unde merito tibi Domine omnes angeli non ceſſant clamare ita dicentes. Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus es Nazarene: qui ex ore infantium perfeciſti laudem: ut non humana ſed divina confeſſio aſſereretur: & immatura loquendi etas agnoſceret quem perire lege neſcirent. Per te Domine ac Redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

TIbi ſoli Chriſte Domine a nobis gloria & honor gratiarumque actio datur: qui fecisti parvulos per ignotum tempore mortem pervenire ad eternitatis beate hereditatem. Qui glorificatus es melius in eorum ſanguinis voce quam in etatis profeſſione. Apud quem non eſt queſita cognitio rationis: in quibus coronata eſt materia parvitatis. Tribue perinde nobis illis intercedentibus: & deeſſe in quo male ſumus: & adeſſe in quo ſemper bene tecum vivamus. R. Amen.

Ad Orationem Dominicam. Oratio.

FRatres chariſſimi Martyrum parvulorum exempla incitent nos ad virorum fortium acta. Et ſicut illorum vox ſanguinis clamavit ad Deum: ita nos uniti portata voce exclamemus ad celum: & dicamus in terra. Pater noſter &c.

Benedictio.

DOminus Jeſus Chriſtus: cui parvulorum non vox etatis ſed effuſio ſanguinis eandem dedit clamorem veſtre confeſſionis miſeratus accendat. R. Amen. Qui illos moriendi actione: non expugnatione certaminis coronavit: ipſe det vobis contra omnia ſpiritualia nequitie gloriari ſpirituali victoria. R. Amen. Et qui illos non ex etate, ſed ex ſanguine conſecravit: ipſe vos non pro opere condemnet: ſed pro ſua miſeratione juſtificet. R. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Chorus. Guſtate & videte.

Oratio. Poſt Communionem.

GRatias agimus tibi. *Quere in Natale Domini fol. XL.*

IN SANCTI JACOBI FRATRIS DOMINI.

Ad Miſſam. Officium.

GLoriam & magnum decorem. *Require in ſanctis Saturnini fol. XXIII.*

Oratio.

HOdie nobis theſaurus. *Require in Natale Domini fol. XXXVII.*

Lectio libri ſapientie Salomonis. R. Deo gratias. *Cap. XVIII.*

TEtigit juſtum tentatio mortis: & commotio in heremo facta eſt multitudinis: ſed non diu permanſit ira tua. Properans enim homo ſine querela propugnavit: proferens ſervitutis ſue ſcutum orationem: & per incenſum deprecationem allegans. Reſtitit ire & finem impoſuit neceſſitati: oſtendens quoniam tuus eſt famulus. Vicit autem turbas non virtute corporis ſed armature potentieque verbo vexatorem ſubjecit: juramenta parentum commemorans. Cum enim jam catervatim cecidiſſent ſuper alterutrum mortui: interſtetit & amputavit impetum & diviſit illam que ad vivos ducebat viam. In veſte enim poderis quam habebat: totus erat orbis terrarum: & parentum magnalia in quatuor ordinibus lapidum erant ſculpta: & magnificentia tua in diademate capitis illius ſcripta. R. Amen.

Pſallendo. Os juſti meditabitur ſapientiam & lingua ejus loquetur judicium. ℣ Lex

Dei ejus in corde ipsius: & non supplantabuntur gressus ejus. P. Et lingua.

Sequentia epistole Pauli apostoli ad Timotheum Deo gratias. *I. Cap. I.*

CHarissime. Hoc preceptum commendo tibi fili Timothee secundum precedentes in te prophetias: ut milites in illis bonam militiam: habens fidem & bonam conscientiam. Quam quidam repellentes circa fidem naufragaverunt: ex quibus est Hymeneus & Alexander: quos tradidi Sathane: ut discant non blasphemare.

Ca. II. Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes: orationes: postulationes: gratiarum actiones. Pro omnibus hominibus: pro regibus: & pro omnibus qui in sublimitate sunt: ut quietam & tranquillam vitam agamus: in omni pietate & castitate. Hoc enim bonum est & acceptum coram Salvatore nostro Deo. Qui omnes homines vult salvos fieri: & ad agnitionem veritatis venire. Unus enim Deus: unus & mediator Dei & hominum homo Christus Jesus. Qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus: testimonium temporibus suis. In quo positus sum ego predicator & apostolus & magister. Veritatem dico: non mentior. Doctor gentium in fide & veritate.

R. Amen. *Evangelium.*

UNa dierum Dominus noster Jesus &c. *Quere in festo Sancti Clementis Pape fol. XX.*

Laude. Alleluia. ℣. Beatus homo quem tu erudiris Domine: & de lege tua docueris eum. P. Alleluia.

Sacrificium.

JUsticiam tuam Domine non abscondi in corde meo: veritatem tuam & salutare tuum dixi. non celavi misericordiam tuam & veritatem tuam. A congregatione multa alleluia. ℣. In capite libri scriptum est de me ut facerem voluntatem tuam: Deus meus volui & legem tuam in medio cordis mei: bene nunciavi justiciam tuam in ecclesia magna. P. A congregatione.

Missa.

LEtare sterilis que non paris: gaude animum quod habes premium: non tantum per integritatem mentis: sed & per dignitatem libere carnis. Magnum tibi siquidem est premium: si feras pudicitiam corporis: magnificentius si custodiveris & cordis. Letare gloriam Jacobi qui dignus est nuncupari frater Domini. Estoque constans in Domino: & ejus meritis comparari contigo. Ille etenim solus ingressus est sancta sanctorum & meruit. Ut qui ex utero matris gestabat castimonie puritatem: ad pateretur in memoria temporis veram a Domino claritatem. Ideoque hunc digne suscipit hec passio ad paradisum: & castitas exaltavit usque ad celum. Nam & si qua similia ascendunt certamina si inlesa viriliter dimicando permaneant: pari exornantur corona.

R. Amen. *Alia Oratio.*

MUlta quidem erant replicanda que in te habes: sed omnia gratiam: sed quod ex conservato pudore confertur a Deo: humana lingua non valet proferre in seculo. Cum sit inestimabile sit quod speratur: & gloriosum quod acquiritur. Qui enim carnem mentemque suam gestat: ut Johannes & Jacobus puritate: pectore Christi Domini esse merebitur recubus. Nec enim quispiam in sanctum pectus poterit recumbere: qui non suum dominicum mundum certaverit custodire: ut usque solum puto quod digne hic per Christum sequeretur: quem aut integritas mentis commendat: aut cruoris effusio pulchre decorat. Unde precamur te Christe Dei filius & Salvator noster: ut hujus viri justi suffragio ecclesiam tuam liberes ab adversis: qui eum ejus dignatus es amplare doctrina.

R. Amen.

Post nomina.

EXultans plebs tua Domine in hoc festum Jacobi apostoli tui summe te flagitat precibus. ut sicut idem ab omnibus cognominari promeruit justus: ita nos mereamur in melius mutatis moribus remota vanitate: & esse & appellari tam justicie cultores: quam misericordie sectatores. Offerentes apud te dum vivimus: & nobis pietatis tue suscipimus: & defunctis beatitudinis locum: quo & hic misericordia tua in nobis miseris ostendatur: & post justi sanctis in nobis remuneratio declaretur. R. Amen.

Ad pacem Oratio.

DEus qui beatissimum Jacobum Apostolum tuum a Phariseorum ... precipitatum: valentem effecisti & robustum. cum fides tua intercedens erexerit Petrum: hunc ex alto saxo ruere elapsum. Tu ecclesiam tuam inter procellosas commotionum

[illegible] undis pro gubernator [illegible]. [illegible] gubernationis [illegible] ad portum ſalutis cum ſancto perveniet: quo hic liberati a miſerorum [illegible] ad eo perveniamus in abundantia pacis. R. Amen.

Inlatio

DIgnum & iuſtum eſt: equum vere & pulchrum eſt: nos tibi gratias agere: Domine ſancte Pater omnipotens & Jeſu Chriſte [illegible] Domine noſtre. Cuius [illegible] decorum eſt nomine Iacobus: qui ſemper [illegible] eſt [illegible] [illegible] [illegible] ſuppliciter [illegible] [illegible] Dominum [illegible]. In huius ergo honore [illegible] quas ſancto nomini tuo offerimus omnipotens Deus: libenter ſuſcipe [illegible] atque placabiles [illegible] quo tuo ſemper [illegible] mandatis: per [illegible] quem collaudant omnes angeli atque archangeli, throni dominationes & poteſtates [illegible] dicentes. R. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus

VEre ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Ieſus Chriſtus filius tuus: qui [illegible] in Iacobo [illegible] ut eum & ſacerdotem dignum & martyrem pro [illegible]. Hic igitur Deus Pater eccleſiam quam vivente [illegible] verbo [illegible]. [illegible] Per te Domine et Redemptor eterne.

Poſt pridie

COncede nobis Deus [illegible] donum: qui in Iacobo & [illegible] & [illegible] beneficium gratis conſervaſti militum. [illegible] eſt Iudeus: qui [illegible] habemus [illegible] te rogamus & per eum: ut in hac ſacramenti [illegible] ſanctificare & petere [illegible] ſanctificationem [illegible]. R. Amen.

Ad orationem Dominicam

SIcut [illegible] Iacobus Apoſtolus tuus apud te [illegible] [illegible] Pater noſter qui in celis.

Benedictio.

CHriſtus Deus qui [illegible] predicare [illegible] Phariſeorum contra Iacobum non veretur [illegible]. R. Amen. [illegible] in celis [illegible]. R. Amen. Ut ad eum [illegible] [illegible]. R. Amen. Per [illegible] Dominus in ſempiterna [illegible]. R. [illegible].

Poſt communionem. Gratias tibi agimus. *fol. XL.*

IN CIRCUMCISIONE DOMINI.

Ad Miſſam Officium.

DOminus regnavit decorem induit alleluia. ℣ Induit Dominus fortitudinem & precinxit ſe. ℣ Alleluia. ℣ Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui ſancto in ſecula ſeculorum amen. ℣ Alleluia.

Oratio.

HOdie nobis celorum. *Quere in Natale Domini fol. XXXVII.*

Lectio Iſaie prophete XLVIII.

HEc dicit Dominus. Audi me Iacob & Iſrael quem ego voco. Ego ipſe, ego primus & ego noviſſimus. Manus quoque mea fundavit terram, & dextera mea menſa eſt celos. Ego voco eos & ſtabunt

tuum Israel. Congregamini omnes vos, & audite: quis de eis annuntiavit hæc? Dominus dilexit eum: faciet voluntatem suam in Babylone, & brachium suum in Chaldæis. Ego, ego locutus sum, & vocavi eum: adduxi eum, & directa est via ejus. Accedite ad me, & audite hoc: non a principio in abscondito locutus sum: ex tempore antequam fieret, ibi eram: & nunc Dominus Deus misit me, & Spiritus ejus. Hæc dicit Dominus Redemptor tuus Sanctus Israel: Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, gubernans te in via qua ambulas. Utinam attendisses mandata mea: facta fuisset quasi flumen pax tua, & justitia tua sicut gurgites maris. Et fuisset quasi arena semen tuum, & stirps uteri tui ut lapilli ejus: non interisset, & non fuisset attritum nomen ejus a facie mea. Egredimini de Babylone, fugite a Chaldæis: in voce exultationis annuntiate: & auditum facite hoc: & efferte illud usque ad extremum terræ. Et dicite: Redemit Dominus servum suum Jacob. ℟. Amen.

Psallendo. Notum fecit Dominus salutare suum: ante conspectum gentium revelavit justitiam suam. ℣. Viderunt omnes fines terræ salutare Dei nostri: jubilate Domino omnis terra: cantate & exultate & psallite. ℟. Amen.

Sequentia epistolæ Pauli apostoli ad Philippenses. ℟. Deo gratias. *III.*

Fratres: Gaudete in Domino. Eadem vobis scribere mihi quidem non pigrum, vobis autem necessarium. Videte canes, videte malos operarios, videte concisionem. Nos enim sumus circumcisio, qui spiritu deservimus, & gloriamur in Christo Jesu, & non in carne fiduciam habentes, quamquam & ego habeam confidentiam & in carne. Si quis alius videtur confidere in carne, ego magis: circumcisus octavo die, ex genere Israel, de tribu Benjamin, Hebræus ex Hebræis, secundum legem Pharisæus, secundum æmulationem persequens ecclesiam Dei, secundum justitiam quæ in lege est conversatus sine querela: sed quæ mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus sum propter Christum detrimenta. Verumtamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Domini nostri Jesu Christi. ℟. Amen.

Secundum Lucam. *Cap. II.*

Illo in tempore: postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer, vocatum est nomen ejus Jesus: quod vocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur. Et postquam impleti sunt dies purgationis ejus secundum legem Moysi, tulerunt illum in Hierusalem, ut sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini: quia omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur. Et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege Domini, par turturum aut duos pullos columbarum. Et ecce homo erat in Hierusalem, cui nomen Simeon, & homo iste justus & timoratus, expectans consolationem Israel, & Spiritus Sanctus erat in eo. Et responsum acceperat a Spiritu Sancto, non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini. Et venit in spiritu in templum. Et cum inducerent puerum Jesum parentes ejus, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo: & ipse accepit eum in ulnas suas, & benedixit Deum, & dixit: Nunc dimittis servum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei salutare tuum. Quod parasti ante faciem omnium populorum. Lumen ad revelationem gentium, & gloriam plebis tuæ Israel. Et erat pater ejus & mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Simeon, & dixit ad Mariam matrem ejus: Ecce positus est hic in ruinam & resurrectionem multorum in Israel: & in signum cui contradicetur: & tuam ipsius animam pertransibit gladius, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes. Et erat Anna prophetissa filia Phanuel de tribu Aser. Hæc processerat in diebus multis, & vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua. Et hæc vidua usque ad annos octoginta quatuor: quæ non discedebat de templo, jejuniis & obsecrationibus serviens nocte ac die. Et hæc ipsa hora superveniens confitebatur Domino, & loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem Hierusalem. Et ut perfecerunt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galilæam in civitatem suam Nazareth. Puer autem crescebat & confortabatur plenus sapientia: & gratia Dei erat in illo.

℟. Amen.

Lau-

Lauda. Alleluia. ℣ Omnes gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce letitie. P. Alleluia.

Sacrificium.

SUſcepimus Deus miſericordiam tuam in medio templi tui: ſecundum nomen tuum Deus: ita & laus tua in fines terre alleluia alleluia. ℟ Juſtitia plena eſt dextera tua: letetur mons Syon & exultent filie Jude alleluia. P. In fines.

Miſſa.

DEum qui nobis id proſpicit convenire: ut eum debeamus jugiter conlaudare: tota poſcamus dilectiſſimi fratres mentis intentione: ut concedat nobis hodierna die redemptionis & Domini noſtri Jeſu Chriſti filii ſui preconiis totis laudibus exultare: ut myſterium incarnationis ejus pro noſtre ſalutis redemptione celebrantibus augeat in nobis gaudia nunquam ulterius finienda: & voto multiplicet indiſrupta: ut dum officiis impenſius mancipamur: celeſtium ſacramentorum participium conſequi mereamur. ℟ Amen.

Alia Oratio.

PErfecta impenſis ſapientia Patris omnibus celeſti munere incubere noſtra contemnendo quod offendimus & condonando te inſpirante quod querimus. Abſconde queſumus cordium noſtrorum noxiamque propoſitum: qui pro nobis dignatus es infantie geſtare crepundia. Ut quod in tua carne ſecundum legis litteram fieri circumciſione voluiſti corporea: id noſtre ſaluti competenter impendens: ab omni ſuperfluitate voluptatum abſterge noſtra precordia. Lac tuum nutriat parvulos: qui fieri dignatus es pro noſtra redemptione parvulus. Ut ſicut in te cum iſta preſtares nullum ſenſiſti omnipotentie detrimentum: ita & fides noſtra tuo munere confortata: nullum patiatur aliquando defectum: ſed ad ſolidum gratie tue perveniat firmamentum. ℟ Amen.

Poſt nomina.

DOmine Jeſu Chriſte qui mortalitatem hominum ſic aſſumpſiſti ut mortem noſtram conſumeres: ſic jugum legis in tua carne ſuſcepiſti: ut a noſtra carne eum demeteres: ſic circumciſus in carne corporis tui: ut nos ſine vulnere carnis in corde purgares: atque utroque ſexu proficeret circumciſio ſpiritualis: cum ex virginante genitrice ipſe tanquam Sponſus procederes: & utrumque ſexum in ſacramentum incarnationis amplecteres: ſuſcipiens ſcilicet verum natum ex femina. Unde veneranda illa ſenectus in Simeone atque Anna purgata jam erat & dedicata: ſanctumque etiam in viro feminaque cunctis te ſuſcipiens non deſinit conlaudare. Te queſumus ut ſacram circumciſionis diem ſolemnitate votiva nobis proſequentibus: orationem ſupplicum placatus exaudias: & offerentium ſacrificia ſanctificanda ſuſcipias: atque ſpiritus quieſcentium quorum eſt facta commemoratio nominum in requiem electorum perducas. ℟ Amen.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte ſanctum juſtificans omnium credentium & bonorum omnium largitor: qui ex ei commiſſione propriaque venientibus lapis effectus angularis: cujus myſterio figurante cum Jacob caput unctus eſt ſuppoſitus lapis, cum & Abraham a ſe uno oſtenderet: cum illum ex circumciſione gentium ex ſuo ſui venire portendit: quatenus ex utroque gente unam in te faceres plebem. Te queſumus: te rogamus: ut pro quibus precepta legis impleſti ut ablo vetere preceptorum iterum effectores: ut in pace tua acquiſiti pace poſſimus majeſtati tue placabiles. ℟ Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: te ineffabilis humanitatis ſapientie Deum debitis conlaudare preconiis: cum precipue hac die vel tempore tranſlata pro nobis circumciſione tue recordamur infantie. Et ſicut dignum eſt laudare virtutem tue omnipotentie non valemus. Non enim in te Domine aliquid ſuperfluum in babe pro homine plaſmaveras: quod neceſſario circumciſi debere mandares. Sed ut te Dominum legis oſtenderes ſub lege: nec legem deſtruere & probares. Univerſa enim que carnali populo figuris preteritorum temporum adumbrata mandaſti: etiam in te ipſo ſecundum litteram fieri permiſiſti. Que tamen in nobis per evangelicam veritatem etatemque perfectam ſpiritualiter intelligentibus perficiendi. Sicut circumciſio noſtri cordis non in cultro imprimitur: ſed vox a ſpiritualibus celebratur. Illa nos etenim re-

debeat

delicet pellibus quibus Adam involutus a paradiſi beatitudine extruditur moriturus: ut continentie virtus deſideriis carnalibus amputatis: non corporis pelle: ſed confeſſionis tegmine veſtiatur. Et reformetur paradiſo virginitas mentis & corporis: unde eliminata fuerat corruptio tranſgreſſoris. Pro quibus indultis imperſius commendandis adeſt iſte mortificatis in corpore grandevus meritiſque ſanctiſſimus Simeon: amplexumque ſenilibus ulnis ingentem parvulum ſalutare Domini ſe vidiſſe teſtatur. Sed & illa cui nomen gratia reſonat continentie: candore reſplendens confitens Anna preconiorum officio Dominum confitetur. Offerantur deinde in ſacrificio par turturum: vel pulli gemini columbarum. Ut in combinatione mundi ſimilium avium tam anime quam corporis puritatem: tandem Deo exemplis ex utriſque doceremur. Et in his ſacrificiis que acceptari deſiderant: non ima inhereant: ſed erigantur jugiter in ſuperna. Pro quibus omnibus mirabilibus omnes angeli celorumque virtutes tibi Deo Patri & Filio & Spiritui Sancto cum cherubin & ſeraphin ſine ceſſatione proclamant: ita dicentes.

Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre incomparabiliter te eſſe ſanctum Domine omnis profitetur a te condita creatura: a quo & creantur & ſanctificantur omnia. Hinc queſumus ut quibus juſſis preceptiſque tuis ad inſtar ſanctitatis tue jubes eſſe nos ſanctos: ob circumciſionis unigeniti tui diem cum oblato ſacrificio ſanctifices univerſos. Quia tu es Dominus ac Redemptor eterne.

Poſt pridie Oratio.

DEus auctor omnium & conditor creaturarum: qui & circumciſionem ex fide: & preputium per fidem juſtificare dignatus es: in Eccleſiam tuam que ex circumciſione vel preputio veniens in te ſolidata conſiſtit: ſtatione hodie hujus: & vitiis tu eo circumcidis: & ſpirituali letitia mirificas. Benedicens & nobis famulis tuis: & his ſacrificiis tibi oblatis: qui ſoli pro cunctis ſalutis hoſtia immolaris. ℞. Amen. *Ad orationem Dominicam.*

UNigenite Dei filius: qui nos non carne ſed corde cupiens circumcidi: omne preputium circumciſionis in ſuſcepto homine adimpleſti: tu a cordibus noſtris omne quod tibi non militat gladio verbi tui diſſecando abſcinde: & virtutibus ſpiritualium actionum nos clementer accinge. Quibus potentialiter roboratis ad te proclamare poſſimus e terris: ea que nobis petenda inſtruxiſti: ut dicamus. Pater noſter qui. *Benedictio.*

DOminus Jeſus Chriſtus qui ut legem adimpleret: ſuſcepta carne circumciſionem ſuſcepit corpoream: ipſe cordibus veſtrorum abſcindat illecebras. ℞. Amen. Et qui in Simeonis juſti manibus eſt ſuſceptus: vos ſibimet aſſociet benedictione perpetua letabundus. ℞. Amen. Ut tam corporis quam anime vitiis diſſecatis: ad eum ſine confuſione perveniatis: qui ad confirmandas promiſſiones patrum miniſter confirmatus eſt circumciſionis. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c.

Oratio poſt Communio.

GRatias tibi agimus Domine. *Require in Natale Domini fol. XL.*

IN DOMINICA ANTE EPIPHANIAM DOMINI.

Officium.

DOminus regnavit decorem. *Require in Circumciſione Domini fol. LII.*

Oratio.

HIC eſt Jeſus noſter: in quo ſperabimus: fidem precinente prophetas: & ad quem pervenimus apparentem per gratiam: proinde poſcamus clementiam ejus ut liberet nos: & peccata populo ſuo dimittat: qui pro nobis improbi dignatus eſt totus. ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℞. Amen.

Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Lectio libri Eſaye prophete. ℞. Deo gratias. *Cap. XLIX.*

HEC dicit Dominus. Audite inſule & attendite populi de longe: Dominus ab utero vocavit me: de ventre matris mee recordatus eſt nominis mei. Et poſuit os meum quaſi gladium acutum: in umbra manus ſue protexit me: & poſuit me ſicut ſagittam electam: in pharetra ſua abſcondit me: & dixit mihi. Servus meus es tu Iſrael: quia in te glorificabor. Et ego dixi: in vacuum laboravi ſine cauſa: & vane fortitudinem meam conſumpſi. Ergo judicium meum cum Domino: & opus meum cum

cum Deo meo. Et nunc dicit Dominus, Formans me ab utero servum sibi, ut reducam Jacob ad eum, & Israel non congregabitur. Et glorificatus sum in oculis Domini, & Deus meus factus est fortitudo mea. Et dixit: Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas tribus Jacob, & feces Israel convertendas. Dedi te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremum terrae. ℟. Amen.

Psallenda. Laus tua Deus in fines terrae justitia plena est dextera tua. ℣. Laetetur mons Sion & exsultent filiae Judae, propter judicia tua Domine. P. Justitia.

Sequentia epistolae Pauli apostoli ad Hebraeos. ℟. Deo gratias. *Cap. VI.*

FRatres: Abrahae promittens Deus, quoniam neminem habuit per quem juraret majorem, juravit per semetipsum, dicens: Nisi benedicens benedicam tibi, & multiplicans multiplicabo te. Et sic longanimiter ferens adeptus est repromissionem. Homines enim per majorem sui jurant: & omnis controversiae eorum finis ad confirmationem est juramentum. In quo abundantius volens Deus ostendere pollicitationis heredibus immobilitatem consilii sui, interposuit jusjurandum: Ut per duas res immobiles, quibus impossibile est mentiri Deum, fortissimum solatium habeamus qui confugimus ad tenendam propositam spem, quam sicut anchoram habemus animae tutam ac firmam, & incedentem usque in interiora velaminis: Ubi praecursor pro nobis introivit Jesus secundum ordinem
C. VII Melchisedech Pontifex factus in aeternum. Hic enim Melchisedech Rex Salem Sacerdos Dei summi, qui obviavit Abrahae regresso a caede Regum, & benedixit ei. Cui decimas omnium divisit Abraham: Primum quidem qui interpretatur Rex justitiae: Deinde autem & Rex Salem, quod est Rex pacis. Sine patre, sine matre, sine genealogia, Neque initium dierum, neque finem vitae habens, Assimilatus autem filio Dei, manet sacerdos in perpetuum.

℟. Amen.

Principium *sancti evangelii secundum* Joannem. *Cap. I.*

IN principio erat verbum, & verbum erat apud Deum, & Deus erat verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Quod factum est in ipso vita erat, & vita erat lux hominum, & lux in tenebris lucet, & tenebrae eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Johannes. Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, & mundus per ipsum factus est, & mundus eum non cognovit. In propria venit, & sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus. Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. Et verbum caro factum est, & habitavit in nobis. Et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a patre, plenum gratiae & veritatis. Johannes testimonium perhibet de ipso, & clamat dicens: Hic erat quem dixi, qui post me venturus est, ante me factus est, quia prior me erat. Et de plenitudine ejus nos omnes accepimus, gratiam pro gratia: quia lex per Moysen data est, gratia & veritas per Jesum Christum facta est.

℟. Amen.

Laudes. Alleluja. ℣. Timebunt gentes nomen tuum Domine, & omnes reges terrae gloriam tuam. P. Alleluja.

Confractorium. Panem angelorum de coelo praestitisti filiis tuis Domine, omne delectamentum in se habentem omnisque suavitatis, alleluja alleluja.

Missa.

PRincipium enarrantes anni, quod hodierna die cum primum rite celebrando suscepimus, humili devotione fratres dilectissimi Deum nostrum deprecemur. Poscentes ut cum Christo qui est caput omnium pariter, ut Dominus Deus noster ad venientem anni spatia clementer transigere, quoniam nostra ejus ditione in omnibus complacere.

℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui idem ipse es cujus anni non deficient: praebe nobis ut hunc annum cum plenitudine tibi servitutis devo-

tione tranſigere: qualiter & ſtabilitatem non perdamus: & divinis obſequiis devotione optabili obſequamur. ℟. Amen.

Poſt nomina.

Christe qui es alpha & ω: initium & finis: tu benedicito hæc ſacrificia ob principium præſentis anni tibi oblata: & eis offerentium vocabula in libro vitæ conſcribens: ut defunctis requiem præſtes. quo omnes qui initia hujus anni tripudio laudationis attollimus: reliquum excurſum ejus in tua ſervitute tranſigere mereamur. ℟. Amen.

Ad pacem.

Benedic Domine coronam anni benignitatis tuæ: ut & campi tui ubertate pinguedinis repleantur. & nos qui in convallem plorationis conſiſtimus: abundantia pacis ac dulcedinis redundemus. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt nos tibi gratias agere Domine ſancte pater æterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui ante tempus natus ex te Deo patre tecum pariter & cum Spiritu Sancto condidit tempora: dignatus eſt naſci & pie ſub tempore ex utero virginis Mariæ. Qui tamen cum ſit ſempiternus ſtatutos annorum diſcrevit recurſus: per quos excurſus deduceretur hic mundus. Diſtinguens annum certis atque congruentibus viciſſitudinibus temporum: quibus Sol certa curſus ſui dimenſione anni orbem in conſona varietate diſtingueret. Hic etenim Deo vivo hodie & ſinem capiti anni: & ſubſequentis initium oblatis muneribus dedicamus per quæ: & decurſum annorum tranſegimus: & principium alterius inchoamus. Hunc igitur quia in annuum nos ad ſupplicandum ſancta & communis fecit devotio convenire: tibi Deus Pater ſupplices fundimus preces. Ut qui in nativitate ejuſdem filii tui præſentis temporis curricula conſecraſti: præbeas nobis hunc annum habere placabilem. & dies ejus in tua tranſigere ſervitute. Terram quoque fructibus reple: animas corporaque ſacro morbis debilitatque carere. Scandala remove. contere hoſtem. Cohibe latronem. & omnes in commune noxiorum caſuum eventus a noſtris finibus procul excludo. Per

Miſſ. Mozar.

Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum: quem in unitate trinitatis throni dominationes & poteſtates ſine ceſſatione conlaudant: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus. Oratio.

Vere ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: quo inſpirante januam præſentis anni in confeſſione intramus: quove acti compungimur: ut reliquos excurſus temporum in divinis obſequiis tranſigere delectemur. Ipſe eſt vere Salvator noſter & Dominus Jeſus Chriſtus filius tuus: qui eſt & conſecratio temporum: & conditor ſeculorum: Chriſtus Dominus ac Redemptor æternus.

Poſt pridie.

Veſpertini hujus ſacrificii libatione placari te cupientes omnipotens Deus: quæſumus ut appoſitum tibi hoc holocauſtum: ita placide acceptare digneris: quo omnes qui a te ſanctificari hujus anni initia cupimus: in ſanctis eum nos tranſegiſſe actibus gratulemur. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

Domine qui magnus dies es angelorum: parvus in die hominum. Verbum Deus ante omnia tempora verbum caro opportuno in tempore conditus. Sub ſole conditor ſolis: da nobis hujus diei in tuis laudibus eccleſiaſticæ dignitatis ſolemnem converſum. Ut qui initium anni talibus primitiis tibimet conſecraſti: benedic nobis famulis tuis: & ſanctifica hæc ſacrificia tibi oblata: ut totius temporis ſpatium tibi placitis excurſibus: atque operibus factis immolari: qui nos docuiſti orare & dicere e terris. Pater noſter qui es &c. ℟. Amen.

Benedictio.

Omnes qui initium præſentis anni laudibus excolendum attollitis Salvatoris noſtri muniti præſidiis: abſque crimine ad finem ejus uſque perveniatis. ℟. Amen. Idem quoque Redemptor noſter ita contribuat vobis hunc annum habere placidum ac jocundum: ut cor veſtrum ſemper ſibimet efficiat preparatum. ℟. Amen. Ut benedicti a Deo qui fecit cœlum & terram: quod nunc inchoatis in lacrymis: poſt in canticis ſpiritualibus expleatis. ℟. Amen.

Amen. Per miſericordiam ipſius Dei ſui. Domino ſit ſemper votivum.

Poſt Communio. Oratio.

GRatias tibi agimus. *Require in Natale Domini fol. XL.*

IN IEIUNIO EPIPHANIE

Ad iii. ſeam prophetia.

Lectio libri eccleſiaſtici Salomonis. IIII.

FIli conſerva tempus & devita a malo pro anima tua. Non confundaris dicere verum. Eſt enim confuſio adducens peccatum: & eſt confuſio adducens gloriam & gratiam. Nec accipias faciem adverſus faciem tuam: nec adverſus animam tuam mendacium. Non reverearis proximum tuum in caſu ſuo: nec retineas verbum in tempore ſalutis. Ne abſcondas ſapientiam tuam in decore ejus. In lingua enim cognoſcitur ſapientia & ſenſus ſcientiæ. Et doctrina in verbo ſenſati: & firmamentum in operibus juſtitiæ. Non contradicas veritati ullo modo: & de mendacio ineruditionis tuæ confundere. Non confundaris confiteri peccata tua: & ne ſubjicias te omni homini pro peccato. Noli reſiſtere contra faciem potentis: nec coneris contra ictum fluvii. Pro juſtitia agonizare pro anima tua: & uſque ad mortem certare pro juſtitia: & Deus expugnabit pro te inimicos tuos.

℟. Amen.

Lectio libri Numeri. *Cap. XXIIII.*

℟. Deo gratias.

IN diebus illis. Levans Balaam oculos, vidit Iſrael commorantem per tribus ſuas. Et irruente in ſe ſpiritu Dei, aſſumpta parabola ait. Dixit Balaam filius Beor: dixit homo, cujus obturatus eſt oculus. Dixit auditor ſermonum Domini, qui viſionem omnipotentis intuitus eſt: Qui cadit, & ſic aperiuntur oculi ejus. Quam pulchra tabernacula tua Jacob: & tentoria tua Iſrael. Ut valles nemoroſæ, ut horti juxta fluvios irrigui, & tabernacula quæ fixit Dominus, quaſi cedri prope aquas. Fluet aqua de ſitula ejus: & ſemen illius erit in aquas multas. Accubans dormivit ut leo: & quaſi leæna, quam ſuſcitare nullus audebit. Qui benedixerit tibi, erit ipſe benedictus: qui maledixerit tibi, in maledictione reputabitur. Sumpta igitur rurſum parabola ait. Dixit Balaam filius Beor: dixit homo cujus obturatus eſt oculus. Dixit auditor ſermonum Dei, qui novit doctrinam Altiſſimi, & viſiones omnipotentis videt, qui cadens apertos habet oculos. Videbo eum, ſed non modo: intuebor illum, ſed non prope. Orietur ſtella ex Jacob, & conſurget virga de Iſrael: & percutiet duces Moab, vaſtabitque omnes filios Seth. Et erit Idumæa poſſeſſio ejus: & hæreditas Seir cedet inimicis ſuis: Iſrael vero fortiter aget. De Jacob erit qui dominetur, & perdat reliquias civitatis. Aſſumptaque parabola, & iterum locutus eſt. Heu quis victurus eſt, quando iſta faciet Deus? Venient in trieribus de Italia, ſuperabunt Aſſyrios, vaſtabuntque Hebræos, & ad extremum etiam ipſi peribunt. Surrexitque Balaam, & reverſus in locum ſuum. Balach quoque via qua venerat, rediit.

℟. Amen.

Pſallenda. Propterea eſto protectio noſtra propter nomen tuum Domine: nequando dicant gentes ubi eſt Deus eorum. ℣. Propter honorem nominis tui Domine libera nos. *P. Nequando.*

Sequentia epiſtolæ Pauli apoſtoli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *I. Cap. XV.*

FRatres. Nolite ſeduci. Corrumpunt mores bonos colloquia mala. Evigilate juſte, & nolite peccare. Ignorantiam enim Dei quidam habent. Ad reverentiam vobis loquor. Sed dicet aliquis. Quomodo reſurgunt mortui? Quali autem corpore venient? Inſipiens, tu quod ſeminas non vivificatur, niſi prius moriatur. Et quod ſeminas non corpus, quod futurum eſt ſeminas. Sed nudum granum ut puta tritici, aut alicujus cæterorum ſeminum. Deus autem dat illi corpus ſicut vult: & unicuique ſeminum proprium corpus. Non omnis caro, eadem caro: ſed alia hominum, alia pecorum, alia volucrum, alia autem piſcium. Et corpora cæleſtia, & corpora terreſtria: ſed alia quidem cæleſtium gloria, alia autem terreſtrium. Alia claritas ſolis, alia claritas lunæ, alia claritas ſtellarum. Stella enim a ſtella differt in claritate. Sic & reſurrectio mortuorum. Seminatur in corruptione: ſurget in incor-

ruptio-

ruptione. Seminatur in ignobilitate: ſurget in gloria. Seminatur in infirmitate: ſurget in virtute: Seminatur corpus animale: ſurget corpus ſpiritale. Si eſt corpus animale, & ſpiritale, ſicut ſcriptum eſt. Factus eſt primus homo Adam in animam viventem: noviſſimus autem in ſpiritum vivificantem. Sed non prius quod ſpiritale eſt, ſed quod animale eſt. Deinde quod ſpiritale. Primus homo de terra terrenus. Secundus homo de cœlo cœleſtis. Qualis terrenus: tales & terreni. Qualis cœleſtis, tales & cœleſtes. Igitur ſicut portavimus imaginem terreni portemus & imaginem cœleſtis. ℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Iohannem.

DEum nemo vidit unquam: niſi unigenitus Filius: qui eſt in ſinu patris: ipſe enarravit. Et hoc teſtimonium Iohannis quando miſerunt Iudæi ab Hieroſolymis ſacerdotes & Levitas ad eum, ut interrogarent eum: tu quis es? Et confeſſus eſt & non negavit: & confeſſus eſt: quia non ſum ego Chriſtus. Et interrogaverunt eum. Quid ergo? Helias es tu? Et dixit. Non ſum. Propheta es tu? Et reſpondit. Non. Dixerunt ergo ei. Quis es tu: ut reſponſum demus his qui miſerunt nos? Quid dicis de te ipſo? Ait. Ego vox clamantis in deſerto: dirigite viam Domini: ſicut dixit Iſayas propheta. Et qui miſſi fuerant, erant ex Phariſæis. Et interrogaverunt eum & dixerunt. Quid ergo baptizas: ſi tu non es Chriſtus: neque Helias, neque propheta? Reſpondit eis Iohannes dicens. Ego baptizo in aqua: medius autem veſtrum ſtetit, quem vos neſcitis. Ipſe eſt qui poſt me venturus eſt: qui ante me factus eſt. Cuius ego non ſum dignus, ut ſolvam calciamenta. Hæc in Bethania facta ſunt trans Iordanem: ubi erat Iohannes baptizans. Altera die vidit Iohannes Ieſum venientem ad ſe: & ait. Ecce agnus Dei: ecce qui tollit peccata mundi. Hic eſt de quo dixi: poſt me factus eſt qui prior me erat. Et ego neſciebam eum. Sed ut manifeſtetur in Iſrael: propterea veni ego in aqua baptizans: & teſtimonium perhibuit Iohannes dicens. Quia vidi ſpiritum deſcendentem quaſi columbam de cœlo: & manſit ſuper eum. Sed qui miſit me baptizare in aqua: ille mihi dixit. Super quem videris ſpiritum deſcendentem & manentem ſuper eum: hic eſt qui baptizat in Spiritu ſancto. Et ego vidi: & teſtimonium perhibui. Quia hic eſt filius Dei. ℟. Amen.

Laude. Alleluja. ℣. Laudate Dominum de cœlis: laudate eum in excelſis. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

VOS qui tranſituri eſtis Iordanem: ædificate altare Domino ex lapidibus quos ferrum non tetigit: & offerte eorum ea holocauſta & hoſtias pacificas alleluja. *Miſſa.*

PRincipium exorantis. *Et omnia alia requere in Dominica ante Epiphaniam Domini fol. LVI*

Oratio. Poſt Communio.

GUſtantes Domine ſuavitatis dulcedinis plenitudinem: quæſumus ut ſit nobis hæc in remiſſionem peccatorum: & ſanitatem mentium. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Presb. In nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

IN APPARITIONE SEU EPIPHANIA DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI.

Ad Miſſam. Officium.

VOS qui in Chriſto baptizati eſtis: Chriſtum induiſtis: alleluja. ℣. Benedicti vos a Domino qui fecit cœlum & terram. ℣. Chriſtum. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui ſancto in ſecula ſeculorum. ℣. Chriſtum.

Oratio.

REX omnium ſeculorum Chriſte Deus altiſſime: qui in diebus Herodis regis de virgine natus: Magis quærentibus novo ſidere declaratus apparuiſti: in nobis virtutis tuæ perſidiam ad depellendam omnes proſus tenebrarum: quo ſic majeſtatis tuæ ſulsa in nobis reſplendeat: ut ad te quærendum nulli in nobis errorum objectus interponant: quo ad te videndum contendimus: & te viſo ſecundemur ſalutare. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Lectio libri Iſayæ prophetæ. Cap. LX.

℟. Deo gratias.

 Sur-

Surge illuminare Hieruſalem: quia venit lumen tuum: & gloria Domini ſuper te orta eſt. Quia ecce tenebre operient terram, & caligo populos. Super te autem orietur Dominus, & gloria ejus in te videbitur. Et ambulabunt gentes in lumine tuo: & reges in ſplendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos, & vide. Omnes iſti congregati ſunt, venerunt tibi. Filii tui de longe venient, & filie tue a latere ſurgent. Tunc videbis & afflues: & mirabitur & dilatabitur cor tuum. Quando converſa fuerit ad te multitudo maris, fortitudo gentium venerit tibi. Inundatio camelorum operiet te, dromedarii Madian & Epha. Omnes de Saba venient, aurum & thus deferentes: & laudem Domino annunciantes. Argentum & aurum eorum cum eis, nomini Domini Dei tui, & ſancto Iſrael quia glorificavit te. Et edificabunt filii peregrinorum muros tuos: & reges eorum miniſtrabunt tibi. In indignatione autem mea percuſſi te: & in reconciliatione mea miſertus ſum tui. Et aperientur porte tue jugiter: die & nocte: & non claudentur. Ut afferatur a te fortitudo gentium: & reges eorum adducantur. Gens enim & regnum quod non ſervierit tibi peribit. Et gentes ſolitudine vaſtabuntur. Gloria Libani ad te veniet: abies & buxus & pinus ſimul: ad ornandum locum ſanctificationis mee: & locum pedum meorum glorificabo. Et venient ad te curvi filii eorum qui humiliaverunt te, & adorabunt veſtigia pedum tuorum. Non audietur ultra iniquitas in terra tua: vaſtitas aut contritio in terminis tuis. Sed occupabit ſalus muros tuos: & portas tuas laudatio. Non erit tibi Sol amplius ad lucendum per diem, nec ſplendor Lune illuminabit te. Sed erit tibi Dominus in lucem ſempiternam: & Deus tuus in gloriam tuam.

℞. Amen.

Pſallendo. Omnis terra adoret te & pſallat tibi. ℣. Pſalmum dicam nomini tuo altiſſime ſuper filios hominum. ℣. Et pſallat.

Sequentia epiſtole Pauli apoſtoli ad Galatas. ℞. Deo gratias. *IIII.*

Fratres. Quicumque in Chriſto baptizati eſtis: Chriſtum induiſtis. Non eſt Judeus: neque Grecus, non eſt ſervus, neque liber. Non eſt maſculus neque femina. Omnes enim vos unum eſtis in Chriſto Jeſu. Si autem vos Chriſti: ergo Abrahe ſemen eſtis, ſecundum promiſſionem heredes. Dico autem. Quanto tempore heres parvulus eſt, nihil differt a ſervo, cum ſit Dominus omnium: ſed ſub tutoribus & actoribus, uſque ad prefinitum tempus a patre. Ita & nos cum eſſemus parvuli: ſub elementis hujus mundi eramus ſervientes. At ubi venit plenitudo temporis, miſit Deus filium ſuum factum ex muliere, factum ſub lege: ut eos qui ſub lege erant redimeret: ut adoptionem filiorum reciperemus. Quoniam autem eſtis filii Dei: miſit Deus ſpiritum filii ſui in corda veſtra, clamantem abba pater. Itaque jam non eſt ſervus: ſed filius. Quod ſi filius: & heres per Deum.

℞. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Mattheum. *Cap. II.*

Illo in tempore. Cum natus eſſet Jeſus in Bethleem Jude: in diebus Herodis Regis: ecce Magi ab Oriente venerunt Hieroſolymam dicentes. Ubi eſt qui natus eſt Rex Judeorum? Vidimus enim ſtellam ejus in Oriente: & venimus adorare eum. Audiens autem Herodes Rex: turbatus eſt, & omnis Hieroſolyma cum illo. Et congregans omnes principes Sacerdotum & Scribas populi: ſciſcitabatur ab eis ubi Chriſtus naſceretur. At illi dixerunt. In Bethleem Jude. Sic enim ſcriptum eſt per Prophetam. Et tu Bethleem terra Juda: nequaquam minima es in principibus Juda. Ex te enim exiet dux qui regat populum meum Iſrael. Tunc Herodes clam vocatis Magis: diligenter didicit ab eis tempus ſtelle: que apparuit eis. Et mittens illos in Bethleem dixit. Ite & interrogate diligenter de puero: & cum inveneritis: renunciate mihi: ut & ego veniens adorem eum. Qui cum audiſſent Regem: abierunt. Et ecce ſtella quam viderant in Oriente: antecedebat eos, uſque dum veniens ſtaret ſupra ubi erat puer. Videntes autem ſtellam: gaviſi ſunt gaudio

dio magno valde. Et intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre ejus. Et procidentes adoraverunt eum: & apertis theſauris ſuis, obtulerunt ei munera, Aurum, Thus & Myrrham. Et reſponſo accepto in ſomnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam reverſi ſunt in regionem ſuam. Qui cum receſſiſſent, ecce angelus Domini apparuit in ſomnis Joſeph dicens: Surge & accipe puerum & matrem ejus & fuge in Ægyptum, & eſto ibi uſque dum dicam tibi. Futurum eſt enim ut Herodes quærat puerum ad perdendum eum. Qui conſurgens accepit puerum & matrem ejus nocte, & receſſit in Ægyptum. Et erat ibi uſque ad obitum Herodis: Ut adimpleretur quod dictum eſt a Domino per prophetam dicentem: Ex Ægypto vocavi filium meum. Tunc videns Herodes, quoniam illuſus eſſet a Magis, iratus eſt valde: Et mittens occidit omnes pueros qui erant in Bethleem, & in omnibus finibus ejus a bimatu & infra, ſecundum tempus quod exquiſierat a Magis. Tunc adimpletum eſt quod dictum eſt per Hieremiam prophetam dicentem: Vox in Rama audita eſt, ploratus & ululatus multus: Rachel plorans filios ſuos, & noluit conſolari quia non ſunt. Defuncto autem Herode, ecce angelus Domini apparuit in ſomnis Joſeph in Ægypto dicens: Surge, accipe puerum & matrem ejus, & vade in terram Iſrael: defuncti ſunt enim qui quærebant animam pueri. Qui conſurgens accepit puerum & matrem ejus, & venit in terram Iſrael. Audiens autem quod Archelaus regnaret in Judæa pro Herode patre ſuo, timuit illuc ire: Et admonitus in ſomnis, ſeceſſit in partes Galilææ. Et veniens habitavit in civitate quæ vocatur Nazareth, ut adimpleretur quod dictum eſt per prophetam, quoniam Nazaræus vocabitur.

℟. Amen.

Laudes. Alleluja. ℣. Laudate Dominum Sol & Luna, laudate eum omnes ſtellæ & lumen. ℟. Alleluja.

Sacrificium.

OMnes de Saba venient afferentes aurum & thus & lapides pretioſos: ſalutare Domini evangelizantes alleluja alleluja. ℣. Viri excelſi ad te tranſibunt & tui erunt ſervi: ſubſequentur te colligati vinculis, & adorabunt te, quia in te eſt Deus, & præter te non eſt alius: renovamini inſulæ Iſrael & ſalvamini a Domino in ſalute æterna. ℟. Salutare.

Miſſa.

OMnes dilectiſſimi fratres in laudem Dei Salvatoris Redemptoriſque noſtri charitatis exerceatur officium. Sint pariter integritas fidei, ſurgat devota confeſſio. Qui nobis per illam ſuam aſſumptæ matris nativitatem, illam ingeniti patris dignatus eſt ſignificare naturam. Quia verbum caro factum inde in agnitionem Dei locum generationis oſtendit, unde in virginem initium originis introduxit. Ecce Chriſtus prodiit virtute, qua genitus, novoque ſidere dures infantiæ ſignatus: potentiæ monſtraverit ignorantiæ documentum. Et qui terram factus eſt induere, lege parturitionis inviſceret, te non indiſcreto patris jure coherens poſſideret Novumque elementi, quam creaverat claritatem habuit Deus in officio: parvulus in teſtimonio: mundus in nuntio. Reges in miraculo, paſtores in gaudio. Gentilitas in ſtupore, credulitas in munere, crudelitas in timore. In hac tremuerunt impii, in hac exultaverunt omnes, in hac adoraverunt ſubjecti. Hæc inluminante qui fuerant ſalvandi occurrunt, hæc terrente qui fuerant perituri expavent. Sic cœlo novo lampade creſcente, & illuminata fides eſt, & necata perfidia.

℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui nobis ad revelandos illius vitæ labores diverſis donorum tuorum feſta & gaudia contuliſti, quibus ſubjugari annua recurſione dies agimus: Ut Eccleſiæ tuæ vota ſolemnia præſenti feſtivitate celebremus. Unde & proxime Natalem Domini Salvatoris peregimus, qui nobis natus in tempore eſt, qui de te natus ſine tempore, omnium ſæculorum & temporum eſt anteceſſor & conditor. Deinde ſubſecutam diem circumciſionis octavum, unigeniti hanc ſignatam pari obſervantia nunc Epiphaniorum ſolemnitate honoravi-

mus.

viſum. Nunc Epiphanie diem revelante in homine divinitate excolimus: diverſa Domini noſtri Jeſu Chriſti filii tui in hoc mundo ſuum adventum manifeſtantia inſignia predicantes. Sive quod ſtellam ortus ſui nunciam miſit e celo: quam ſtupentibus Magis uſque ad cunabula ſue carnalis infantie previã fecit. Sive quod aquas baptiſmate ſuo ad omnium gentium lavationem Jordanis alveum ſanctificaturus intravit. Ubi ipſum eſſe filium unigenitum dilectum ſpiritu columbe ſpecie advolante monſtraſti: & paterna inſuper voce docuiſti. Sive quod primum in Chana Galilee prodidit ſignum: cum in connubio nuptiali aquas in vinum vertit. Alto & admirabili Sacramento docens: quod a ſeculis ſponſe ſibi jungende Eccleſie advenerat: ac vinum prudentie ſpiritualis ſaporis fidem veritatis eſſe mutandam. Itaque in his tribus mirabilium tuorum cauſis fide hodierne ſolennitatis edita: Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: miraculorum tue virtutis operatio: & noſtre ſalutis preparatio eſt. Propterea Domine ſecundum hec tria magna mirabilia maneat in nobis gratie ſpiritualis integritas. Sapiat in cordibus noſtris vinum prudentie: fulgeat in operibus ſtella juſtitie.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Eccleſie tue queſumus Domine munera propitius intuere: quibus non jam aurum: thus: & mirrha profertur: ſed iiſdem muneribus unigenitus tuus declaratur: offertur: immolatur: & ſumitur. Offerentibus quoque Domine gaudia tribue ſempiterna: & refrigerium quietis defunctis accumula.

℟. Amen.

Ad pacem Oratio.

Chriſte qui ad humana veniens humilis Deus in ſidere declararis: inlabere ſenſibus noſtris quo Eccleſia tua que apparitionis tue feſtum hodierno die ovando concelebrat: in pace tua jugi tempore ſolidata conſiſtat. Ut & hec opera charitatis inſtanti devotione retentet: ſed ad te remuneratura perveniat gaudens: qui olim ad liberationem ejus per admirabile ſidus apparere dignatus es.

℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt. omnipotentiam tuam Domine Jeſu Chriſte per vite noſtre vel maxima ſpacia: vel minima momenta laudare. Maximeque in feſtivitate preſenti in qua multimoda mirabilium tuorum preconia celebrantur: ex totis precordiis venerari. Et licet ea ipſa que perſtringere de pluribus pauca preſumimus: ſacramentis ſint precioſiora quam factis. Eoque fiat: ut quod mens non concipit: lingua non pariat. attamen ſi qua vel forinſecus admirationi fuere perſpicua convenit memorare. Hodierna igitur die quod incarnationis tue teſtimonium perhibet ignerutilum: inclaratum: contemplatione placidum: expectatione votivum: nativitate mirabile: ſignificatione terribile ſidus apparuit. cujus ſplendoris magnitudinem expavit ſubito Chaldeorum cervicoſa curioſitas: & in omni Babyloniorum ritu vetuſta ſuperſtitione calcata: Magi ſagaces viderunt quantis jacerent in tenebris: qui niſi diſcuterent viſibilium luminum qualitatem neſciſſent lucis auctorem. Neque ultra ſuperſtitio gentis Aſſyrie colendos homines inter celeſtia queſierunt: qui celo judice adorandam divinitatem inter humana repererunt. Additur his quod Jordanis aquas ſanctificaturus intravit ad humilitatem exempli: non ad neceſſitatem peccati. Et vox patris de filio teſtificantis audita eſt: atque novum Adam ſpiritus gratie ſeptiformis inſedit: hunc in quo baptizari Baptiſta poſſit oſtendit. Nec hunc eundemque Jordanem ſeculis anterioribus illuſtratum eſſe pius dixerim: cujus gurgitibus abruptis undiſluis deſtitibus que preceſſerant in mare reconditis. Hinc exaratis que ſubſiderant: & in ethera faſtigiatis juxta ſcevam liquentis elementi ſecuras tribus per vada pulverulenta tranſduxit. Inſuper infudiſti aquas hydriis: aquis vinum: atque ad tue juſſionis imperium vodvi diſtinguntur in aquas: & vindemie

primo-

ordinatur ex hydriis. Nec minori miraculo quondam largitas tue fluenta irriguum de viſceribus aride rupis elicuit: ſed non amplius eſt verbo liquorem facere: quam ſaporem accidere mutaſſe. Quinque quoque panibus & piſce geminato quinque virorum milia mira dulcia pavisti. Hoc potentialiter tue benedictione operante: ut tantus populus qui magno impleri vix poterat: parvo poſſet impleri. Ita in ore hominum cibus ipſe ſui minoratione proficiens: incrementum proprium inter detrimenta ſentiebat: ut etiam hoc ampliato fragmine creſcente: fruſtorum plurimi reliqua ſunt cophinis: que non fuerant illata convivis. Operante hoc omnipotentia tua ad magnificandum gloriam ſuam: cui merito Angeli non ceſſant clamare ita dicentes.

Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Deus: qui obſervationem diei hujus: atque eventorum toto orbe venerabilem triplicitatem & acceptioni & luminationis & declarationis honore donaſti. Apparere in his ſolemnitatibus & accepta oratione plebis tue: qui ſolemnitatem hanc ipſo acceptionis nomine conſecraſti. Illumina ſacrificantis cultus tuo populum: qui feſta hec etiam vocabulo illuminaſti. Declara cordibus noſtris veritatis tue lucem: qui & ipſam appellationem dedi in his ſolemnitatibus claritatem: Quia tu es Deus ac Redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

APpare Domine: ut agnoſcere Domine: ſicut apparuiſti manifeſtus in carne: ortus ex virgine: inventus a paſtoribus: cognitus in virtute. Declaratus in ſidere: adoratus in munere. Oſtenſus in flumine: creditus in fide: habitus in nube: promiſſus in judice. Ut ſacrate ſolemnitatis gratia ita ſuſcipiat eccleſia tua tante gaudia: ut percipiat quondam myſteria. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

CHriſte Deus qui virginali prodiens ex utero novum hodie luciſero apparuiſti: in mundo agnitus in ſtella: adoratus per munera: cibis nos ſacro melle & ſeminibus bonis: orationibus juſtis ac reſponſionibus puritate. Ut dulcedo noſtrum tuo ſacrameto ſit animi vel corporis noſtri: Ut pſallantes & videntes quam ſuavis es Domine: nequaquam percogitemus ad amaritudinem ſeculi declinare: ſed celeſtium ſuſpirati oraculis: cordibus & vocibus proclamemus e terris. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Benedictio.

JEſus Chriſtus Rex noſter qui profanum Regem ſua nativitate terruit: ipſe in vobis cum ſuis virtutibus regnet. ℟. Amen. Cujuſque ſignum ſtelle rad ante Magis apparuit: ejus vos gratia ſine fine clariſicet. ℟. Amen. Det vobis ſpiritualem intelligentiam: qui aquarum naturam vini in ſaporem vertere fecit eſſe ſaporem. ℟. Amen. Et qui populorum milia ex quinque panis fragmine ſatiavit: corda veſtra doctrine ſue alimento locupletet. ℟. Amen. Conferens vobis veram innocentiam: qui Spiritus ſancti tranquillam ſimplicitatem demonſtrare voluit per columbam. ℟. Amen. Quod ipſe preſtare dignetur: cujus regnum & imperium ſine fine manet in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Poſt communionem. Oratio.

VErbum ante ſecula ineffabiliter patris ore prolatum: & in tempore hominem pro nobis ex virgine ortum: humili prece poſcamus: ut invocationem noſtram de monte ſancto ſuo placatus exaudiat: ejuſque benedictio pectora credentium repleat. Ac ſicut incerta ſecretorum ſapientia manifeſtans ad ſe agnoſcendum corda erexit noſtra: ita catholicam plebem ſacram ſuorum protectione defendat: eiſque cum judex venerit exiſtat placabilis: pro quibus redimendis in carne apparuit homo in... ℟. Amen.

Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Presb. Solemnia completa ſunt in nomine Domini Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace.

℟. *Chorus.* Deo gratias.

IN

IN PRIMO DOMINICO POST OCTAVAM EPIPHANIE DOMINI.

Officium

DOminus regnavit decorem induit alleluja. ℣. Induit Dominus fortitudinem & precinxit se. ℟. Alleluja. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in secula seculorum amen. ℟. Alleluja.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Gloria. Chorus ℟. In excelſis Deo.

Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Oratio.

TE excelſa laus in altiſſimis decet: tibi e terris gloria Eccleſia canit: atque hujus cantus concentu ad aſtra hymnum emittit. Rogamus omnipotens Deus: ut ſicut tuas ſolemniter porrigimus laudes: ita precum noſtrarum vota efficaciter ſuſcipere digneris. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Iſaye prophete. ℟. Deo gratias. *Cap. LII.*

HEC dicit Dominus. Conſurge conſurge: induere fortitudine tua Syon: induere veſtimentis glorie tue Hieruſalem civitas ſancti. Quia non adjiciet ultra: ut pertranſeat per te incircumciſus & immundus. Excutere de pulvere: conſurge ſede Hieruſalem: ſolve vincula colli tui captiva filia Syon: quia hec dicit Dominus. Gratis venundati eſtis: & ſine argento redimemini. Quia ego ipſe qui loquebar: ecce adſum. Quam pulcri ſuper montes pedes annunciantis & predicantis pacem: annunciantis bonum: predicantis ſalutem: dicentis Syon: regnabit Dominus Deus tuus. Quia oculo ad oculum videbunt: cum converterit Dominus Syon. Gaudete & laudate ſimul deſerta Hieruſalem: quia conſolatus eſt Dominus populum ſuum: redemit Hieruſalem. Paravit Dominus brachium ſanctum ſuum in oculis omnium gentium: & videbunt omnes fines terre ſalutare Dei noſtri. ℟. Amen.

Pſallendo. Deus docuiſti me a juventute mea & uſque ad ſenectam & ſenium ſenectutem ne derelinquas me Domine. ℣. Ne projicias me in tempore ſenectutis cum defecerit virtus mea. ℟. Ne derelinquas.

Principium epiſtole Pauli apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Cap. I.*

PAulus ſervus Jeſu Chriſti vocatus apoſtolus: ſegregatus in evangelium Dei: quod ante promiſerat per prophetas ſuos in ſcripturis ſanctis de filio ſuo: qui factus eſt ex ſemine David ſecundum carnem: qui predeſtinatus eſt filius Dei in virtute ſecundum ſpiritum ſanctificationis ex reſurrectione mortuorum Jeſu Chriſti Domini noſtri: Per quem accepimus gratiam & apoſtolatum ad obediendum fidei in omnibus gentibus pro nomine ejus: in quibus eſtis & vos vocati Jeſu Chriſti: omnibus qui ſunt Rome dilectis Dei: vocatis ſanctis. Gratia vobis & pax a Deo patre noſtro & Domino Jeſu Chriſto. Primum quidem gratias ago Deo meo per Jeſum Chriſtum pro omnibus vobis: quia fides veſtra annunciatur in univerſo mundo. Teſtis enim mihi eſt Deus: cui ſervio in ſpiritu meo in evangelio filii ejus: quod ſine intermiſſione memoriam veſtri facio ſemper in orationibus meis. Obſecrans ſi quomodo tandem aliquando proſperum iter habeam in voluntate Dei veniendi ad vos. Deſidero enim videre vos: ut aliquid impertiar gratie vobis ſpiritualis ad confirmandum vos: id eſt ſimul conſolari in vobis per eam que invicem eſt fidem veſtram atque meam. Nolo autem vos ignorare fratres: quia ſepe propoſui venire ad vos & prohibitus ſum uſque adhuc: ut aliquem fructum habeam in vobis: ſicut & in ceteris gentibus. Grecis ac barbaris: ſapientibus atque inſipientibus debitor ſum. Itaque in me promptum eſt & vobis qui Rome eſtis evangelizare. Non enim erubeſco evangelium. Virtus enim Dei eſt in ſalutem omni credenti: Judeo primum & Greco. Juſtitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fidem. Sicut ſcriptum eſt. Juſtus autem ex fide vivit. ℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Lucam. *Cap. II.*

IN illo tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus cum factus eſſet annorum duodecim: aſcendentibus illis in Hieroſolymam ſecundum conſuetudinem diei feſti: conſummatiſque diebus cum redirent: remanſit puer Jeſus in Hieruſalem: & non cognoverunt parentes ejus. Exiſtimantes autem

autem illum eſſe in comitatu: venerunt iter diei & requirebant eum inter cognatos. Et non invenientes regreſſi ſunt in Jeruſalem requirentes eum. Et factum eſt poſt triduum: invenerunt in templo ſedentem in medio doctorum audientem illos & interrogantem. Stupebant autem omnes qui eum audiebant ſuper prudentia & reſponſis ejus. Et videntes admirati ſunt. Et dixit mater ejus ad illum: Fili quid feciſti nobis ſic? Ecce pater tuus & ego dolentes quærebamus te. Et ait ad illos: Quid eſt quod me quærebatis? Neſciebatis quia in his quæ patris mei ſunt: oportet me eſſe. Et ipſi non intellexerunt verbum quod locutus eſt ad illos. Et deſcendit cum eis: & venit Nazareth: & erat ſubditus illis. Et mater ejus conſervabat omnia verba hæc in corde ſuo. Et Jeſus proficiebat ſapientia & ætate & gratia apud Deum & homines.

℟. Amen.

Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Laudes. Alleluja. ℣. Laudate Dominum quia benignus eſt Dominus: pſallite nomini ejus quoniam ſuave eſt. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

FOrmavit Dominus Deus hominem de limo terræ: & inſpiravit in faciem ejus ſpiraculum vitæ: & factus eſt homo in animam viventem, alleluja alleluja. ℣. Plantaverat Dominus Deus paradiſum voluptatis a principio: in Eden ab Oriente in quo poſuit hominem quem formaverat. ℣. Et factus eſt.

Miſſa.

DOminicus dies electiſſimi fratres ſanctæ religionis legibus conſecratus: grande diligentiæ monet ad ſolenne officium parata concelebrari. Non ſine hunc ſtudio deſpicabiles: quod in numero ſunt frequentes. Nec ei contingens eorum cultus: quo aſſiduus ſit recurſus. Deſiderabile enim debet eſſe omnibus tempus quod humanis ſtag. tantæ majeſtatis miniſterio jubetur aſſiſtere: quo in offerendis hoſtiis Deus hominem dignatur admittere. Cum mortalibus immortalitas per fidem quæſita participat: quæ panis hac & ce oblatione ſuſcepta gratia ſancti ſpiritus aſpectum corporis Chriſti et ſanguinis munere fidei ſuis repræſentet. Et dum cæleſti benedictione creatura viſibilis ſanctificatur: credentium viſibus inviſibilis creator ingredietur: qui ad hoc offerri ſibi imperat: quo diceret. Ut ad ſalutem noſtram illa redeant: quæ requirit. & ad hæc redimenda illa proficiant quæ promiſit. ℟. Amen.

Per miſericordiam ipſius Chriſti Dei noſtri qui cum Patre & Spiritu Sancto unus Deus vivit & regnat in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEum quem omni tempore colere & laudare ſine intermiſſione debemus. Deum ut quæſumus perpetim ſervientes cunctam per negligentiam non impendamus ſolitum Dominicorum dierum ſolemnitatem diligentius excolamus. Cedat cura ſeculi: pereat cauſa peccati. Convaleſcat poteſtas fidei: regnet gratia Sacramenti. Sibi homo pereat: quod ibi debet. Ut dum Dominicorum dierum jocunditate perfruitur: intolerabilium occupationum onere non prematur. Anima carnalibus ſiti votis voluptatis ſuæ laſſa ſervitio: in ſpiritualia refectionem inveniat. Et quæ libertate ſui arbitrii patitur: quod laborat pietatis ſuæ beneficio: pereat ut quieſcat. Negotium bonum: otium malo ponat. Sint exeuntibus precum ſerie peccatorum: ſalubriori ſe animus commutat nec diſtendatur: ut in eo ſe reficiat: & ad meliora convertat. Et honorum actuum ſaltem habeat vicem: ſi non habeat pugnam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui in tuo conſpectu ſanctorum Apoſtolorum.

Poſt nomina.

DIctis ſuorum ter famulorum: omnipotentiam tuam Domine ſuppliciter imploramus: ut conceſſo nobis ſanctorum omnium patrocinio: oblationes populi tui clemens accipias: & propitius benedicas. Preſtes etiam proſperitatem vivis: refrigerium & quietem fidelibus defunctis. Et qui ad teſtimonium devotionis detulerunt conſecranda: ad remedium ſanctis mereantur tempore conſecrata. ℟. Amen. Quia tu es vita vivorum &c.

Ad pacem.

DEus omnipotens: qui dormiſſi benevolentia bona & charitate ſtudio poſſis ſervari: reſpice ad membra Eccleſiæ

cleſiæ tuæ; atque ea quæ æmulatione diſcreta, aut indignatione vitiata ſunt, in pacem revoca atque compone. ℟. Amen. Quia tu es vera pax noſtra.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt omnipotens Deus: qui tibi credulitatem cordis, confeſſionem oris, devotionem animæ, obedientiam voluntatis, quam in poteſtate noſtra poſuiſti, digne tibi exhibere. Atque [illegible] tam [illegible], quam debite; tantoque ſtudio [illegible], quanto beneficio ſublimati. Quamque abundanti gratia vivimus; tam cura perpetua ſerve remus. Ut qui totum accepimus, aliquid redderemus. Per te hominem facis; quamvis in opere non labores. [illegible] portas; quem neceſſitas non fatigat. [illegible] glorioſis manibus luto tractas; limo imaginem divinitatis imponis; [illegible] membra diſcernis; flatum [illegible] inſpiras; atque animam rationis [illegible] vivificas. Totum tamen [illegible] mundi machinam [illegible] cunctas [illegible] orbis [illegible] conſervas; ad quæ cum [illegible] non ſolum [illegible] ſed faciendum [illegible] introducit. Ut honorem [illegible] ſervaret otio. Et ut dominum [illegible] ſed Deo [illegible] beatitudinem [illegible]. Ponitur [illegible] præceptum, ne [illegible] ignara conſiſteret. Dicitur quod perciperet [illegible], ne neſciret quid eſſet, ſi non metueret quidquid [illegible]. Sed quamvis [illegible] imperium temeritas [illegible] & concupiſcentiæ culpam ſecuta ſit mortis pœna; [illegible] tamen in damnatum [illegible] affectus. Major [illegible] quam [illegible] indulgentiæ [illegible] quam [illegible] ſtatum. Quia non tantum [illegible] ut [illegible] qui non erat; quantum debuit ut [illegible] quæ [illegible]. Non parcens [illegible] tradidit morti [illegible] cruci affigitur [illegible]. Securus [illegible] vel [illegible]; quod ſic pietas [illegible] ut non [illegible]. Cui merito omnes angeli & archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. ℟. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Poſt Sanctus.

O Stende in excelſis quanta nobis omnipotens pater hoc ſacri ſtatum [illegible] [illegible] quo honore ſit [illegible] [illegible] laudibus [illegible] [illegible] vocem [illegible] poteſtatum; quibus nos [illegible] [illegible] ut in [illegible] Dei voluntatem; nos pro noſtris [illegible] quæ ad prædicandam Dei majeſtatem [illegible] vocibus [illegible]. Ad iſtas ſupernas [illegible] hoc [illegible] ad quod accedimus [illegible] panem nos angelorum accipere manducandum; cum [illegible] ſtatum [illegible] glorioſum; noſtrum peccatis [illegible] noverimus. Illi nunquam peccant, & ſemper laudant; nos & crebro peccamus, & raro laudamus. [illegible] per frequentiam [illegible] [illegible] per [illegible] gratiarum. Sed ab his nos conſiteamur peccatrices debitis; [illegible] hoſtia [illegible] ſuo tibi oblata mundaret. Illa nobis etiam poſt redemptionem delinquentibus, hæc ipſa & confeſſione ſubveniat; quæ etiam uſque ad ultimum judicii diem ſolum in [illegible] non peccantibus tribuat gratiam [illegible]. Ut qui ad redimendos nos ſe fecit apud Patrem [illegible] ipſe pro noſtris [illegible] ſit interveniens Chriſtus Dominus ac Redemptor æternus. ℟. Amen.

Poſt pridie Oratio.

Domine ſacrificia deprecantium ſupplices ſuſcipimus; ut effundas in his [illegible] [illegible] largitatem. Ut dum a te benedicta [illegible] nos benedictione [illegible] [illegible] vinculis liberatos [illegible] omnibus [illegible] gaudeamus. ℟. Amen. Te præſtante ſancte Domine; per quem tu hæc omnia nobis indignis &c.

Ad orationem Dominicam.

Diligentes Deum fratres chariſſimi; [illegible] in nos petimus operari [illegible] ut divinæ virtutis dono [illegible] orationem dominicam in qua ſpes eſt noſtræ [illegible] dicere mereamur æterno. Pater noſter.

Humi-

Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. *Benedictio.*

MIttat vobis Dominus copiam benedictionis: & confirmet propoſitum in ſpe ergo cœleſti. ℟. Amen. Ut vos in præſenti ſeculo decore non careat: quod e celeſtis paradiſi hereditate donetur. ℟. Amen. Atque his repleamini beneficiis: quibus omnipotenti Deo in perpetuum placeatis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. *Poſt communionem.*

REſecti Chriſti corpore & ſanguine pariterque ſanctificati: Deo patri omnipotenti gratias referamus: ut cum in hac ſanctificatione ſanctificationem habentes: hic & in futuro ſeculo gloriam percipiamus. ℟. Amen.

Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Diac. Preces. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

IN SECUNDO DOMINICO POST OCTAVAS EPIPHANIÆ.

Officium.

DOminus regnavit. *Quære in Circumciſione Domini fol. LII.*

Oratio.

HIC eſt filius noſter &c. *Quære in Dominico ante Epiphaniam fol. LV.*

Lectio libri Eſaye prophete. Cap. LXV.

HEc dicit Dominus: Ecce ego creo cœlos novos & terram novam: & non erunt in memoria priora: Et non aſcendent ſuper cor: ſed gaudebitis & exultabitis uſque in ſempiternum in his quæ ego creo. Quia ecce ego creo Jeruſalem exultationem: & populum ejus gaudium. Et exultabo in Jeruſalem: & gaudebo in populo meo. Et non audietur in eo ultra vox fletus: & vox clamoris. Non erit ibi amplius infans dierum: & ſenex qui non impleat dies ſuos. Nam puer centum annorum morietur: & peccator centum annorum maledictus erit. Et ædificabunt domos & habitabunt: & plantabunt vineas & comedent fructus earum. Non ædificabunt, & alius habitabit: Non plantabunt, & alius comedet. Secundum enim dies ligni erunt dies populi mei: & opera manuum eorum inveterabunt electi mei. Non laborabunt fruſtra: neque generabunt in conturbatione. Quia ſemen benedictorum Domini eſt: & nepotes eorum cum eis. Eritque antequam clament: ego exaudiam. Adhuc illis loquentibus: ego audiam: dicit Dominus omnipotens. ℟. Amen.

Diac. Preces. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Pſallendo. Paratum cor meum Deus paratum cor meum: cantabo & pſallam tibi gloria mea. ℣. In me ſunt Deus vota tua quæ reddam laudationes tibi: quia liberaſti animam meam de morte pedes meos a lacrimis: pedes meos a lapſu ut placeam tibi. *P.* Et pſallam.

Sequentia epiſtole Pauli apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Cap. VI.*

FRatres: Non regnet peccatum in veſtro mortali corpore: ut obediatis concupiſcentiis ejus. Sed neque exhibeatis membra veſtra arma iniquitatis peccato: ſed exhibete vos Deo tanquam ex mortuis viventes: & membra veſtra arma juſtitiæ Deo. Peccatum enim in vobis non dominabitur. Non enim ſub lege eſtis: ſed ſub gratia. Quid ergo? Peccavimus quoniam non ſumus ſub lege: ſed ſub gratia? Abſit. Neſcitis quoniam cui exhibetis vos ſervos ad obediendum: ſervi eſtis ejus cui obeditis: ſive peccati ad mortem: ſive obeditionis ad juſtitiam. Gratias autem Deo quod fuiſtis ſervi peccati: obediſtis autem ex corde in eam formam doctrinæ: in qua traditi eſtis. Liberati autem a peccato: ſervi facti eſtis juſtitiæ. In Chriſto Jeſu Domino noſtro. ℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Lucam IIII.

IN illo tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus regreſſus eſt in virtute ſpiritus in Galileam: & fama exiit per univerſam regionem de illo. Et ipſe docebat in ſynagogis eorum: & magnificabatur ab omnibus. Et venit Nazareth ubi erat nutritus: & intravit ſecundum conſuetudinem ſuam die ſabbati in ſynagogam: & ſurrexit legere. Et traditus eſt ei liber Eſaye prophete. Et ut revolvit librum: invenit locum ubi ſcriptum erat: Spiritus Domini ſuper me: propter quod unxit me: evangelizare pauperibus miſit me: Predicare captivis remiſſionem: & cecis viſum. Dimittere confractos in remiſſionem: prædicare annum Domini acceptum: & diem retributionis. Et cum plicuiſſet librum: reddidit miniſtro: & ſedit. Et omnium in

ſepulchrorum magiſter, ille omnium credentium pater, hic debilium firmamentum, hic infirmantium virtus, hic redemptio captivorum, hic liberatio ſubiugatorum. Hic [illegible] mortuorum vita. Quem [illegible] novum ſignum ſacerdos Dei verum offerens, hodiem [illegible] & ipſe [illegible] & a nobis iuſſit offerri Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt Sanctus.

Vitam noſtram Domine omnipotens tui mortem [illegible] confeſſione [illegible] [illegible] reſurrectionem eius & aſcenſionem in celum [illegible] adventum [illegible] terris quoque [illegible] ac pro [illegible] ſingulos iudicaturus [illegible] [illegible] profitemur. Oblata ergo quæſumus [illegible] Spiritus [illegible] corporis [illegible] ſancti [illegible] & corporis ac ſanguinis Domini noſtri Ieſu Chriſti [illegible] transformatione conſecrari. Ut hoſtia que [illegible] redemptio [illegible] mundo [illegible] ſordibus [illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible] Medicus [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] Ergo que tibi [illegible] non abſcondimus vulnera quibus placeris ſana nos ſacrificio. ℟. Amen. Preſta Pater ingenite per unigenitum tuum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, per quem & hec omnia nobis indignis ſervis &c.

Ad orationem Dominicam.

Preceptorum Domini memores ſtudeamus [illegible] Dominica verba deſideria manifeſtum [illegible] deprecemur ut [illegible] peccatorum [illegible] [illegible] gratie ſue corpora noſtra cordaque ſanctificet. Quatenus omnium criminum [illegible] purgati, [illegible] vitam [illegible] [illegible] eternam. Pater noſter.

Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Benedictio.

Omnipotentia Dei noſtri benedictionibus repleamini, cuius eſtis ſanguine pretioſo redempti. ℟. Amen. [illegible] vos [illegible] gratia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ℟. Amen. [illegible] in hoc mundo [illegible] [illegible] [illegible] in regno eterno tribuat [illegible] ſine vivendi. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri, qui vivit & regnat in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Poſt Communionem. Oratio.

Refecti Chriſti corpore. Require in primo Dominico poſt octavas Epiphanie fol. LXVI.

IN TERTIO DOMINICO POST OCTAVAS EPIPHANIE DOMINI.

Ad Ingreſſum, Pſalmum & orationes, ut in primo Dominico poſt octavas Epiph. fol. LXIIII. Lectio libri Eſaye prophete. ℟. Deo gratias. LXVI.

Hec dicit Dominus: Celum ſedes mea eſt, & terra ſcabellum pedum meorum. Que ſt domus quam edificabitis mihi, & quis iſte locus quietis mee? Omnia hec manus mea fecit, & facta ſunt univerſa, dicit Dominus. Ad quem autem reſpiciam, niſi ad pauperculum & contritum ſpiritu, & trementem ſermones meos? Qui immolat bovem, quaſi qui interficiat virum. Qui mactat pecus, quaſi qui excerebret canem. Qui offert oblationem, quaſi qui ſanguinem ſuillum offerat. Qui recordatur thuris, quaſi qui benedicat idolo. Hec omnia elegerunt in viis ſuis, & in abominationibus ſuis anima eorum delectata eſt. Unde & ego eligam illuſiones eorum, & que timebant adducam eis. Quia vocavi, & non erat qui reſponderet: locuti ſunt, & non audierunt. Feceruntque malum in oculis meis, & que nolui elegerunt. Audite verbum Domini qui tremitis ad verbum eius. Dixerunt fratres veſtri odientes vos, & abiicientes propter nomen meum: Glorificetur Dominus, & videbimus in letitia veſtra: ipſi autem confundentur. Letamini cum Hieruſalem, & exultate in ea omnes qui diligitis eam. Gaudete cum ea in gaudio univerſi qui lugetis ſuper eam: ut ſugatis & repleamini ab ubere conſolationis eius. Ut mulgeatis, & deliciis affluatis ab omnimoda gloria eius. Quia hec dicit Dominus: Ecce ego declinabo ſuper eam quaſi fluvium pacis, & quaſi torrentem inundantem gloriam gentium, quam ſugetis. Ad ubera portabimini, & ſuper genua blandientur vobis. Quomodo ſi cui mater blandiatur, ita ego conſolabor vos, & in Hie-

Hieruſalem conſolabimini. Videbitis: & gaudebit cor veſtrum: & oſſa veſtra quaſi herbe germinabunt. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Pſallendo. Adjutor meus eſto Domine: ne derelinquas me: & ne deſpicias me Deus ſalutaris meus. ℣. Quoniam pater meus & mater mea dereliquerunt me: Dominus autem aſſumpſit me. P. Et ne deſpicias.

Sequentia epiſtole Pauli apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Cap. VI.*

FRatres. Humanum dico propter infirmitatem carnis veſtre. Sicut enim exhibuiſtis membra veſtra ſervire immunditie: & iniquitati ad iniquitatem: ita & nunc exhibete membra veſtra ſervire juſtitie in ſanctificationem. Cum enim ſervi eſſetis peccati: liberi eratis juſtitie. Quem enim fructum habuiſtis tunc in quibus nunc erubeſcitis? Nam finis illorum mors eſt. Nunc vero liberati a peccato: ſervi autem facti Deo: habetis fructum veſtrum in ſanctificationem: finem vero vitam eternam. Stipendia enim peccati mors. Gratia autem Dei vita eterna. In Chriſto Jeſu Domino noſtro. ℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Lucam. ℟. Deo gratias. *Cap. XI.*

ILlo in tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis & turbis dicens. Generatio hec generatio nequam eſt. Signum querit: & ſignum non dabitur ei: niſi ſignum Jone prophete. Nam ſicut Jonas fuit ſignum Ninivitis: ita erit & filius hominis generationi iſti. Regina auſtri ſurget in judicio cum viris generationis huius: & condemnabit illos: quia venit a finibus terre audire ſapientiam Salomonis: & ecce plus quam Salomon hic. Viri Ninivite ſurgent in judicio cum generatione hac: & condemnabunt illam: quia penitentiam egerunt ad predicationem Jone: & ecce plus quam Jonas hic. Nemo lucernam accendit: & in abſcondito ponit neque ſub modio: ſed ſuper candelabrum: ut qui ingrediuntur lumen videant. Lucerna corporis tui eſt oculus tuus. Si oculus tuus fuerit ſimplex: totum corpus tuum lucidum erit. Si autem nequam fuerit: etiam corpus tuum tenebroſum erit. Vide ergo ne lumen quod in te eſt: tenebre ſint. Si ergo corpus tuum totum lucidum erit: non habens aliquam partem tenebrarum: erit lucidum totum: & ſicut lucerna fulgoris illuminabit te. Et cum loqueretur: rogavit illum quidam phariſeus, ut pranderet apud ſe. Et ingreſſus recubuit. Phariſeus autem cepit intra ſe reputans dicere, quare non baptizatus eſſet ante prandium? Et ait Dominus ad eum. Nunc vos phariſei quod deforis eſt calicis & paropſidis mundatis: quod autem intus eſt veſtrum: plenum eſt rapina & iniquitate. Stulti: nonne qui fecit quod deforis eſt: etiam id quod de intus eſt fecit? Verumtamen quod ſupereſt date elemoſynam. Et hec omnia munda ſunt vobis. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluia. ℣. Laudabo nomen Dei mei cum cantico: magnificabo eum in laude. P. Alleluia.

Sacrificium.

EDificavit Abraham altare in locum quem oſtenderat ei Deus: & obtulit ſuper illud Iſaac filium ſuum. Et elevans oculos vidit poſt tergum arietem: quem accepit: & obtulit holocauſtum pro filio ſuo. ℣. Dixit Dominus ad Abraham. Tolle filium tuum unigenitum quem diligis Iſaac: & vade in terram viſionis: & offeres mihi illum holocauſtum ſuper unum montium quem oſtendero tibi. Tunc Abraham conſurgens concidit ligna ad holocauſtum: & abiit ad locum quem oſtenderat ei Deus. P. Et elevans.

Miſſa.

AD obtinendam Domini miſericordiam fratres chariſſimi tota mentis noſtre dirigatur oratio: & unite voluntatis ſocietate vel voto ad eum a quo audiri cupimus exclamemus: ut eccleſiam ſuam ſanctam catholicam utilitatum noſtrarum matrem atque virtutum: ita omnium deſideria in ſuo amore contineat: ut omnibus bene deſiderata diſtribuat. Sit in fidei [illegible] dilatatione numeroſa [illegible] Sit in Sacerdotibus [illegible] doctrina circumſpecta: in lectore fide pacifica: in miniſtris ſancta: in [illegible] beata. In virginibus incorrupta: in viduis fructuoſa. In cre-

ſe credentibus fecunda: in gerentibus libera: in languentibus medicina: in penitentibus abſoluta: in errantibus clemens: in egentibus dives. In pauperibus humana: in divitibus liberalis. Sicque bonis omnibus repleatur: ut in nobis potens facta pro nobis: & redimat quos requirit: & cuſtodiat quos redemit. ℞. Amen.

Alia.

DEus cujus ineffabilis eſt clementia: profunda pietas: infinita miſeratio: inæſtimabilis magnitudo. Qui iraſceris: ut corrigas: caſtigas: ut revoces: corripis: ut emendes: invitas: ut diligas: flagellas: ut parcas. Preces populi tui libenter amplectere: & propitius intuere. Et quod aut quod meremur: vel quod patimur agnoſcis: per te nobis tribue quod rogamus. Ut ab omnibus tentationibus inimici quibus adverſus animam noſtram illius ſine ceſſatione graſſatur invidia: virtutis tue dextera liberati: in regnum tuum mereamur admitti. ℞. Amen.

Poſt nomina.

ADeſto Domine ſupplicibus tuis & famulorum tuorum oblationibus preſentiam tue virtutis interſere: nullius ſit vacua poſtulatio: nulli ſit irritum votum. Ut quod ſinguli obtulerunt ad nominis tui honorem: cunctis viventibus proficiat ad ſalutem: & defunctis omnibus fideliter preſtetur ad requiem. ℞. Amen.

Ad pacem.

ADeſto Deus pater omnipotens precibus noſtris: & plenitudinem nobis tribue charitatis & pacis. Ut omnes nos qui de miſericordia tua confidimus: in ſpe ſemper et charitate ſine fine vivamus. ℞. Amen.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt eterne omnipotens Deus: nos te ſemper laudare: tibique quantas poſſumus indeſinenter gratias agere. qui cum unigenito filio tuo Domino noſtro & Spiritu Sancto unus es Deus in perſonarum trinitate: & trinus es in unitate ſubſtantie. Quod enim de gloria tua revelante te credimus: hoc de filio tuo Domino noſtro Jeſu Chriſto: hoc etiam de Spiritu Sancto ſine ulla diſcretione ſentimus. Ut in confeſſione vere ſempiterneque deitatis & in perſonis proprietas: & in maieſtate unitas: & in deitate adoretur equalitas. Per te enim omnium verumque Deum confitentium fides accipit: per te virtutem ſumit infirmitas. Et quicquid eſt in perſecutionibus ſevum: quicquid in morte terribile: nominis tui facta confeſſione feliciter ſuperare. Unde merito tibi omnes angeli & archangeli proclamare non ceſſant: ita dicentes.

Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus es Domine: & ſanctorum omnium ſanctitate preclarior: quem celeſtium & terreſtrium creatura ſuum Dominum confitetur & laudat. Tu enim es propitiatio peccatorum & omnium fidelium: per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio.

SAnctifica Domine oblate hoſtie munus: & votis fidelium adeſto propitius. Ut & que offeruntur acceptes: & offerentes propitiatus ſanctifices. ℞. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEum vite noſtre auctorem fratres chariſſimi & creatorem rerum omnium Dominum agnoſcentes: pietatem ejus ſupplici confeſſione: ac ſedula obſecratione poſcamus: ut & peccata noſtra clementer ignoſcat: & ex toto cordis affectu ſemper clamare nos faciat: ita dicentes. Pater noſter qui es in celis. ℞. Amen.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

BEnedictio vos Domini comitetur ubique: ubique vos ſemper faciat adherere. ℞. Amen. Ipſe vos benedictione ſua ſalvificet: qui dignatus eſt plaſmare potenter. ℞. Amen. Atque ita vos preſtet fideliter vivere: ut ſanctorum omnium efficiat coheredes. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℞. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Chorus. Guſtate & videte.

Poſt communio.

GUſtantes Domine ſuavitatis dulcedinis plenitudinem: queſumus: ut ſit nobis hec in remiſſionem peccatorum & ſanitatem mentium. ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℞. Amen.

Domi-

Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum ſpiritu tuo.

Dicat Presb. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti proficiſcamur cum pace.

℞. Deo gratias.

IN QUARTO DOMINICO POST OCTAVAS EPIPHANIE DOMINI

Ad Miſſam Officium & oratio ut in primo Dominico fol. LXIIII.

Lectio libri Hieremiæ prophetæ. ℞. Deo gratias. XXXI.

ECce dies veniunt dicit Dominus: & feriam domui Iſrael, & domui Juda fœdus novum. Non ſecundum pactum quod pepigi cum patribus veſtris in die qua apprehendi manum eorum, ut educerem eos de terra Ægypti. Pactum ſive teſtamentum quod irritum fecerunt: & ego dominatus ſum eorum dicit Dominus. Sed hoc erit pactum quod feriam cum domo Iſrael. Poſt dies illos dicit Dominus: dabo legem meam in viſceribus eorum: & in corde eorum adſcribam eam. Et ero eis in Deum: & ipſi erunt mihi in populum. Et non docebit ultra vir proximum ſuum, & vir fratrem ſuum dicens: cognoſce Dominum. Omnes enim cognoſcent me a minimo eorum uſque ad maximum ait Dominus. Quia propitiabor iniquitati eorum: & peccati eorum non ero memor amplius.

℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum ſpiritu tuo.

Pſalmus. [illegible] miſericordias tuas in æternum Domine. Sicut paraſti David in veritate tua. ℣. Quoniam dixiſti Domine in æternum miſericordia ædificabitur in cœlis: præparabitur veritas tua. Diſpoſuiſti teſtamentum electis tuis. ℣. Sicut paraſti.

Dicat Presb. [illegible]

Sequentia epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℞. Deo gratias. Cap. VII.

FRatres. Scimus quod lex ſpiritualis eſt: ego autem carnalis ſum venundatus ſub peccato. Quod enim operor non intelligo. Non enim quod volo hoc ago: ſed hoc illud quod odi facio. Si autem quod nolo illud facio: conſentio legi quoniam bona eſt. Nunc autem jam non ego operor illud: ſed quod habitat in me peccatum. Scio enim quod non habitat in me, hoc eſt in carne mea bonum. Nam velle adjacet mihi: perficere autem bonum non invenio. Non enim quod volo hoc facio: ſed quod nolo malum hoc ago. Si autem quod nolo illud facio: non ego operor illud, ſed quod habitat in me peccatum. Invenio igitur legem volenti mihi facere bonum, quoniam mihi malum adjacet. Condelector enim legi Dei ſecundum interiorem hominem. Video autem aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ, & captivantem me in lege peccati quæ eſt in membris meis. Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus? Gratia Dei vita & pax per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Lucam. ℞. Gloria tibi Domine. XII.

ILlo in tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens: Omnis qui dicit verbum in filium hominis remittetur illi. Ei autem qui in Spiritum ſanctum blaſphemaverit, non remittetur ei. Cum autem inducerent vos in Synagogas ad magiſtratus & ad poteſtates: nolite ſoliciti eſſe qualiter aut quid reſpondeatis, aut quid dicatis. Spiritus enim ſanctus docebit vos in ipſa hora quid oporteat dicere. Ait autem homo de turba: Magiſter dic fratri meo ut dividat mecum hæreditatem. At ille dixit ei: O homo quis me conſtituit judicem aut diviſorem ſuper vos? Dixitque ad eos: Videte & cavete ab omni avaritia: quia non in abundantia cujuſquam vita ejus eſt ex his quæ poſſidet. Dixit autem ſimilitudinem ad illos dicens: Hominis cujuſdam divitis uberes fructus ager attulit. Et cogitabat intra ſe dicens: Quid faciam quia non habeo quo congregem fructus meos? Et dixit: Hoc faciam: Deſtruam horrea mea & majora faciam: & illuc congregabo omnia quæ nata ſunt mihi & bona mea. Et dicam animæ meæ: Anima habes multa bona repoſita in annos plurimos: Requieſce, comede, bibe, & epulare. Dixit autem illi Deus: Stulte, hac nocte animam tuam repetent a te: quæ autem paraſti cujus erunt? Sic eſt qui ſibi theſaurizat, & non eſt in Deum dives. Dixitque ad diſcipulos ſuos: Ideo dico vobis: nolite ſoliciti eſſe animæ quid manducetis, neque corpori quid veſtiamini. Anima plus eſt quam eſca: & corpus quam veſtimentum. Conſiderate

Conſiderate

ſiderate corvos quia non ſeminant: neque metunt: quibus non eſt cellarium neque horreum: & Deus paſcit illos: quanto magis vos pluris eſtis illis? Quis autem veſtrum cogitando poteſt adjicere ad ſtaturam ſuam cubitum unum? Si ergo neque quod minimum eſt poteſtis: quid de ceteris ſolliciti eſtis? Conſiderate lilia quomodo creſcunt: neque laborant neque nent. Dico autem vobis quia nec Salomon in omni gloria ſua veſtiebatur ſicut unum ex iſtis. Si autem fenum quod hodie in agro eſt & cras in clibanum mittitur, Deus ſic veſtit: quanto magis vos puſilli fidei. Et vos nolite querere quid manducetis aut quid bibatis & nolite in ſublime tolli. Hec enim omnia gentes mundi querunt. Pater autem veſter ſcit quoniam his indigetis. Veruntamen querite primum regnum Dei & juſtitiam ejus & hec omnia adjicientur vobis.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. Firmetur manus tua Deus & exaltetur dextera tua. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

Edificavit Moyſes altare Domino offerens ſuper illud holocauſtomata: & immolans victimas fecit ſacrificium matutinum in odorem ſuavitatis Domino Deo. In conſpectu filiorum Iſrael alleluja. ℣. Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens: aſcende ad me in montem Sina: & ſtabis ſuper cacumen ejus: audiens Moyſes aſcendit in montem, ubi conſtitit ei Deus & deſcendit ad eum Dominus in nube & aſſiſtit ante faciem ejus. Videns Moyſes procidens adoravit dicens: obſecro Domine dimitte peccata populi tui: & ait ad eum Dominus: faciam ſecundum verbum tuum. ℣. In conſpectu.

Miſſa.

Accedentes ad Domini myſterium fratres chariſſimi, debemus deferre ad publicum crimina: ſi ad judicium nolumus ſuſtinere tormenta. Debemus hominibus humiliari: ſi volumus coram angelis gloriari. Debemus lugere in ſeculo: ſi volumus regnare cum Chriſto. Debemus honorem temporalem ſpernere: ſi volumus ſempiternam gloriam obtinere. Non nobis hec verbis ſunt querenda: ſed mentis: non labiis pronuncianda: ſed lachrimis. Non veſtium agenda abjectione ſed mentium. Non ſola criminum nuditate: ſed criminum. In regionis profeſſione teſtimonium habeat habitus non proventus. Non ovium velleribus luporum eſt occultanda rapacitas que ſimulata innocentia credulum calcat: & efferat. Non candidis parietibus ſepulchri cadavera eſt veſtienda corruptio que mentita ſpecies admirantem dum exteriori amore provocat: interiore parte corrumpat. Non pravi mel in crate fellis claudenda pernicies: que fucate ſuavitatis illecebras dum guſtantem inſidioſo ſapore blanditur: amaritia laborum amaritudo ſit viſcerum. Timeamus Deum occultum in conſcientia teſtem: & publicum in examinatione cenſorem. Non hic querit pro ignorantia: ſed pro miſericordia confitentem. Et qui poteſt in occulto ſcelere habere noticiam non vult in prodito proferre vindictam. Sic ſic abſolvet pectus humile: & punit ſeveritas contumaces. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Portamus Domine onera iniquitatum noſtrarum dura cervice: valde demiſſo corde contrito. Et vix tandem in ſupplicio noſtro didicimus penitere: qui reatum noſtrum noluimus ante cognoſcere. Sed tu Domine qui manſuetas fecisti in vivario feras: & refrigeraſti in fornacis medio flammas: alleva manum tuam in adjutorium noſtrum: & tutiſſimum nobis preſta defenſionis tue in afflictione ſuffragium. Ut quos peccatorum pondus inclinat: miſericordie tue virtus attollat. Et quamvis propter peccata noſtra ad terram corruimus: per ineffabilem bonitatem tuam miſericorditer ſublevemur. Ut quos diverſarum iniquitatum [illegible] actiones: indulgentie [illegible] tue faciat innocentes. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui in tuo conſpectu ſanctorum &c.

Poſt nomina. Oratio.

Omnipotens eterne Deus qui nos ad eternam vitam confeſſione tui nominis & ſacramento baptiſmatis clementer invitas: votis noſtris queſumus preſentiam tue virtutis interfere: & offerentium

munera dignanter intende. Ut & his ſanctificationis gratiam: & defunctis fidelibus tribuas requiem ſempiternam. ℟. Amen.

Ad pacem Oratio.

Deus pacis conditor & charitatis indeuiſus attributor: preſta quęſumus omnibus (?) ſpecies fidelis, veram charitatis aſtringe: ut pacifice pacis perſeuerantiam teneant: & a largitate dono miſericordię tuę ad charitatem hic conuertant. ℟. Amen. Quia tu es vera pax noſtra.

Inlatio.

Dignum & iuſtum eſt nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte pater eterne omnipotens Deus per Ieſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum qui tecum in origine mundi & cum ſpiritu ſancto mundo prebuit iniciu. Extendit celum virtutis ſuę: fundauit ac dum ſapientia: diuiſit aquas inter ſeſe: ſimulque omnia verbo creauit. Extremo hominem ad imaginem & ſimilitudinem ſuam formauit conſtituens: ſpiraculo vitę rationabiliter animauit. Et nunc Domine tu es humani generis conditor & omnibus in te credentibus a [illegible] pro hominibus ſanguinis effuſione redemptor. Te merito per diuerſa tibique omnes laudant uirtutes: Te dominus ſanctorum chorus: unde te et omnis concinunt ineffabiles [illegible] et mo ſpiritu regno. Tibi Cherubim ac Seraphim ſenarum volatus ſiniſtra a dextris eterne laudis tripertita concinentes intercedunt: voce conticere nulla neſciunt: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus, vere glorioſus es Domine Deus noſter. Te in celis hec ſpiritualia, te in terrena homines venerantur. Et dum in ſuperna maieſtas glorię tuę attollitur: in infima potentia virtutis agnoſcitur. Hic proſternitur obſequia mentium: illic gaudia relaxantur animarum. Chriſtum igitur rogemus auctorem quem ſemper nobis celebrandum eſt: poſt mortem ipſum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie.

Hec nunc quidem Domine relictum a te veneramur: ſed promiſſum noſtri dedi erit expectamus effectum. Et qui corpus tuum: ut ad acceptum ad videndum: in quo es homo homo in terra: ut ad conſpiciendum ad videndum: in quo es exaltatus in gloria. Nunc enim videmus in ſpeculo & enigmate: tunc autem facie ad faciem tuam ſortiat gloriam contuentes. Ubi nemo cibum requiret: quia nullus eſuriet. Nemo porriget eum ſole pro: quia omnes in patria ſua vivent. Nemo viſitat egrotum: ubi eterna ſalutis permanebit hereditas. Nemo operiet nudum: quia omnes luce perpetua veſtientur. Nemo mortuum ſepeliet: ubi omnes ſine termino vivent. Sed tu Deus ex hec iſta que a nobis ſunt percipienda ſanctifica: ut hec ſomentes ad premia peruenire mereamur eterna.

℟. Amen.

Dicat Presb. Te preſtante ſancte Domine: per quem tu hec omnia nobis indignis ſeruis tuis valde bona creas.

Ad orationem Dominicam.

Preſtante Dei patris poſcamus fratres chariſſimi: ut preſtet nobis indignis ſeruis ſuis corpus hoc Domini noſtri Ieſu Chriſti filii ſui ad remedium animę noſtrę percipere: hunc ſacroſanctum ſanguinem eius ſine mis contemtu cum bibere: . Quatenus requieſcente in cordibus noſtris ſua pietatis dilectione: orationem quam apoſtolos ſuos docere dignatus eſt: ſic dicere mereamur e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum. *Benedictio.*

Omnipotens Dominus peccatorum veſtrorum maculas purget: & ſua vos benedictione ſanctificet. ℟. Amen. Repleat vos Dominus ſpiritualium donis virtutum: & perſeuerare faciat in bono propoſitum veſtrum. ℟. Amen. Sicque humilitatem veſtram Deus vos dignetur accipere: ut ſue vos pietatis remuneratione locupletet. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus Guſtate & videte.

Poſt communionem. Oratio ut in Dominica preterita.

IN QUINTO DOMINICO POST OCTAVAS EPIPHANIE.

Ad Miſſam. Officium & oratio ut in prima Dominica fol. LXIIII.

Lectio hieremie prophete. ℟. Deo gratias. *Cap. XXXI.*

Audite verbum Domini gentes & annunciate in inſulis que procul ſunt: & dicite: Qui diſperſit Iſrael: congregabit eum & cuſtodiet eum ſicut paſtor gregem ſuum. Redemit enim Dominus Iacob & liberabit

redemit eum de manu potentioris. Et venient & laudabunt in monte Syon. Et confluent ad bona Domini, super frumento & vino, & oleo, & fetu pecudum & armentorum. Eritque anima eorum quasi hortus irriguus: & ultra non esurient. Tunc laetabitur virgo in choro, juvenes & senes simul. Et convertam luctum eorum in gaudium, & consolabor eos, & laetificabo a dolore suo. Et inebriabo animam Sacerdotum pinguedine: & populus meus bonis meis adimplebitur: ait Dominus omnipotens. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Psallendo. Adiutor meus esto tu Domine: suscipe me secundum verbum tuum & non confundas me ab expectatione mea Deus meus. ℣. Recedite a me maligni: & perscrutabor mandata Dei mei: adjuva me, & salvus ero. ℣. Ne confundas me.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia epistolae Pauli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Cap. VIII.*

FRatres. Deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati, & de peccato damnavit peccatum in carne: ut justificatio legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus, sed secundum spiritum. Qui enim secundum carnem sunt, quae carnis sunt sapiunt. Qui vero secundum spiritum, quae sunt spiritus sentiunt. Nam prudentia carnis mors est. Prudentia autem spiritus vita & pax. Quoniam sapientia carnis inimica est in Deum: Legi autem Dei non subjicitur: nec enim potest. Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spiritu: Si tamen spiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem spiritum Christi non habet, hic non est ejus. Si autem Christus in vobis est, corpus quidem mortuum est propter peccatum, spiritus vero vivit propter justificationem. Quod si spiritus ejus qui suscitavit Jesum a mortuis habitat in vobis: qui suscitavit Jesum Christum a mortuis, vivificabit & mortalia corpora vestra propter inhabitantem spiritum ejus in vobis.
℟. Amen.

Lectio sancti evangelii secundum Lucam. *Cap. XII.*

ILlo in tempore Dominus noster Jesus Christus loquebatur discipulis suis & turbis dicens. Cum videritis nubem orientem ab occasu, statim dicitis nimbus venit & ita fit. Et cum austrum flantem videritis, dicitis quia aestus erit & fit. Hypocritae faciem caeli & terrae nostis probare. Hoc autem tempus quomodo non probatis? Quid autem et a vobis non judicatis quod justum est? Cum autem vadis cum adversario tuo ad principem, in via da operam liberari ab illo: ne forte trahat te ad judicem, & judex tradat te exactori, & exactor mittat te in carcerem. Dico tibi non exies inde donec etiam novissimum minutum reddas. Aderant autem quidam in ipso tempore nunciantes illi de Galilaeis, quorum sanguinem Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum. Et respondens dixit illis. Putatis quod hi Galilaei prae omnibus Galilaeis peccatores fuerint, quia talia passi sunt? Non. Dico vobis nisi poenitentiam habueritis, omnes simul peribitis. Sicut illi decem & octo supra quos cecidit turris in Siloe, & occidit eos. Putatis quia & ipsi debitores fuerunt praeter omnes homines habitantes in Jerusalem? Non, dico vobis. Sed si non poenitentiam egeritis, omnes simul peribitis. Dicebat autem hanc similitudinem. Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua. Et venit quaerens fructum in illa & non invenit. Dixit autem ad cultorem vineae. Ecce anni tres sunt ex quo venio quaerens fructum in ficulnea hac & non invenio. Succide ergo illam: ut quid etiam terram occupat? At ille respondens dixit illi. Domine dimitte illam & hoc anno, usque dum fodiam circa illam, & mittam stercora: & siquidem fecerit fructum: sin autem, in futurum succides eam. Erat autem docens in synagoga eorum sabbatis. Et ecce mulier quae habebat spiritum infirmitatis annis decem & octo. Et erat inclinata nec poterat omnino sursum respicere. Quam cum vidisset Jesus vocavit ad se & ait illi. Mulier dimissa es ab infirmitate tua. Et imposuit illi manus, & confestim erecta est & glorificabat Deum. Respondens autem archisynagogus indignans quia sabbato curasset Jesus. Dicebat turbae. Sex dies sunt in quibus oportet operari: in his ergo venite & curamini, & non in die sabbati. Respondens autem ad illum Dominus &

dem. Ignoras unusquisque vestrum [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] adaquare? Hanc autem filiam Abrahæ quam [illegible] Sathanas [illegible] decem & octo annis [illegible] a vinculo [illegible] sabbati? Et cum hæc diceret erubescebant omnes adversarii ejus: & omnis populus gaudebat in universis [illegible] ab eo. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluia. ℣. Dominus [illegible] orationem nostram: & clamor noster ad te perveniat. P. Alleluja.

Sacrificium.

D[illegible] populus [illegible] Dei & [illegible] Dominus [illegible] in [illegible] Sacerdos [illegible] [illegible] suo [illegible] Alleluja. ℣. Orate. [illegible] in conspectu Domini [illegible] Domine Deus qui sedes super Cherubim [illegible] & [illegible] & [illegible] omnia regna terræ quia tu es Dominus. P. [illegible]

Missa.

ROgamus Deum [illegible] omnium conditorem fratres charissimi: hoc [illegible] ut [illegible] & [illegible] Ne nobis [illegible] & non [illegible] [illegible] Ne [illegible] sancti [illegible] virtute [illegible] charitate [illegible] Cre[illegible] [illegible] [illegible] Dei quoque hoc [illegible] plenum est quod [illegible] Domino laudem [illegible] quam [illegible] & [illegible] reddant [illegible] Sed [illegible] [illegible] possident: qui [illegible] non [illegible] quod [illegible] Pro quo [illegible] Deum [illegible] quem inter homines vult videri. ℟. Amen.

Post Orationem.

ERgo nos Domine Deus noster & [illegible] [illegible] misericordia recordare. [illegible] dum peccare non [illegible] dum [illegible] dare non precipis: dum rogare permittis. Dum [illegible] [illegible] correctionis [illegible] dum [illegible] futuræ [illegible] cum [illegible] [illegible] Invenimus [illegible] [illegible] peccata [illegible] [illegible] Salvator [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mercedem. Mereatur [illegible] [illegible] sancti [illegible] [illegible] benedictio [illegible] [illegible] ut in omnibus multiplex [illegible] gratia redundante [illegible] [illegible] Sacerdotem. ℟. Amen.

Post nomina. Oratio.

OMnium [illegible] Domine [illegible] & [illegible] & [illegible] ut [illegible] [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidelibus requiem præstitus æternam. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] Tribue [illegible] Ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te solum [illegible] ℟. Amen. Quia tu es vera pax.

Inlatio.

DIgnum & justum est omnipotens Deus [illegible] gratias agere per Jesum Christum filium tuum Dominum nostrum. Qui homo [illegible] quod homo [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] Adam [illegible] Adam [illegible] peccati. Denique & per [illegible] Deo [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Porrige hoc [illegible] humilitatem tuam homi-

homine: qui nunquam probatur a paterna degeneraſſe natura. Sic homo factus eſt: ut homini ſubveniret: & a paterna ſubſtantia nunquam recederet. Permanſit in divinitatis natura: cum homo natus eſt ex gratia. Sanctus eſt. Qui eſt nobis: qui nunquam eſt a paterna poteſtate [illegible] Ac ſic ſuſcipit homo nobis aſſumendo humanitatem: ut nunquam [illegible] deitatem. Quem tecum pater & cum Spiritu ſancto omnes angeli laudare non ceſſant ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus. [illegible] tuus pro [illegible] noſtro. Primogenitus in gratia: unigenitus in natura. Primogenitus quia [illegible] ipſum. unigenitus quia [illegible] poſt ipſum. Qui cum in forma Dei eſſet: non rapinam arbitratus eſt eſſe ſe equalem Deo: ſed ſemetipſum exinaniens formam ſervi accipiens: perfectus in tuis: & verus in noſtris. Ipſe Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

FRatres commemorantes eiuſdem paſſionis: mortis: & reſurrectionis Domini noſtri Jeſu Chriſti [illegible] precamur omnipotentem patrem: ut has hoſtias [illegible] ſuperpoſitas intendas propitius: ſanctifices & benedicas ut ſumentibus ad ſalutem perpetuam concedas. ℟. Amen. Preſta pater ſancte per quem [illegible] nobis [illegible].

Ad Orationem Dominicam.

SIT licet fratres chariſſimi peccatorum noſtrorum [illegible] non tamen eſt de miſericordia Domini diffidendum. [illegible] ad eum [illegible] convertamur. Qui ergo [illegible] cordis humiliate & [illegible] confeſſione placatur: quem [illegible] humiliter [illegible] & cum [illegible] clamemus e terra. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Preſb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

BEnedicat vobis Dominus: & propitius ſanctificare dignetur. ℟. Amen. [illegible] veſtrum [illegible] promiſſis donorum celeſtium. ℟. Amen. Ipſe [illegible] glorificet premio eternitatis: qui redemerit [illegible] eſt precio paſſionis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Preſb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Hic dicat Chorus. Guſtate & videte.

Poſt Communionem. Oratio.

CHriſte Domine noſter gratia [illegible] gratias ag[illegible] tuis perpetue [illegible] ſanguine [illegible] precio [illegible] redemptis. Permanet [illegible] monumentum [illegible] de hac ſ[illegible] [illegible] ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Preſb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. [illegible] Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum perſeveramus cum patre. ℟. Deo gratias.

IN SEXTO DOMINICO POST OCTAVAS EPIPHANIE DOMINI.

Ad Miſſam Officium & oratio ut in primo Dominico. *fol. CXIIII.*

Lectio libri Hieremie prophete. ℟. Deo gratias. *Cap. III.*

HEC dicit Dominus. Convertimini filii revertentes: & ſanabo aversiones veſtras. Ecce nos venimus ad te: tu es enim Dominus Deus noſter. Vere mendaces erant colles & multitudo montium. Vere in Domino Deo noſtro ſalus Iſrael. Confuſio comedit laborem patrum noſtrorum ab adoleſcentia noſtra: [illegible] eorum & armenta eorum [illegible] eorum. Dormiemus in confuſione noſtra: & operiet nos ignominia noſtra. Quoniam Domino Deo noſtro peccavimus nos & patres noſtri, ab adoleſcentia noſtra uſque ad diem hanc: & non audivimus vocem Domini Dei noſtri. Si converteris Iſrael ait Dominus: ad me convertere. Si abſtuleris offendicula tua a facie mea: non commoveberis. Et iurabis vivit Dominus in veritate: & in iudicio & in iuſtitia. Et benedicent eum gentes: ipſumque laudabunt. ℟. Amen. *Dicat Preſb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Pſallendo. Pone Domine cuſtodiam ori meo & oſtium circumſtantie labiis meis: ut non declinet cor meum in verba mala. ℣. Cuſtodi me Domine a laqueo quem ſtatuerunt mihi: & a ſcandalis operantium iniquitatem: quia ad te Domine oculi mei: in te ſperavi non tradas animam meam. P. In verba. *Hic dicat Preſb.* Silentium facite.

Sequentia epiſtole Pauli ad Corinth. ℟. Deo gratias. *I. Cap. I.*

Fra-

Fratres. Obsecro vos per nomen Domini nostri Jesu Christi: ut id ipsum dicatis omnes, & non sint in vobis schismata. Sitis autem perfecti in eodem sensu & in eadem sententia. Significatum est enim mihi de vobis fratres mei, ab his qui sunt Chloes, quia contentiones inter vos sunt. Hoc autem dico quod unusquisque dicit: Ego quidem sum Pauli, ego autem Apollo, ego vero Cephe, ego autem Christi. Divisus est Christus? Numquid Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nomine Pauli baptizati estis? Gratias ago Deo quod neminem vestrum baptizavi nisi Crispum & Caium: Ne quis dicat, quod in nomine meo baptizati estis. Baptizavi autem & Stephane domum. Ceterum nescio si quem alium baptizaverim. Non enim misit me Christus baptizare: sed evangelizare. Non in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi. Amen.

Lectio sancti evangelii secundum Lucam.

Deo gratias. *Cap. XIIII.*

In illo tempore: Dominus noster Jesus Christus loquebatur discipulis his dicens: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum & matrem & uxorem & filios & fratres & sorores adhuc & animam suam non potest meus discipulus esse. Qui enim ex vobis volens turrim edificare: & non sedens prius computat sumptus qui necessarii sunt: si habeat ad perficiendum: ne postea quam posuerit fundamentum: & non potuerit perficere omnes qui vident incipiant illudere ei dicentes: quia hic homo cepit edificare & non potuit consummare. Aut quis Rex iturus committere bellum adversus alium Regem: non sedens prius cogitat si possit cum decem millibus occurrere ei qui cum viginti millibus venit ad se? Alioquin adhuc illo longe agente: legationem mittens rogat ea que pacis sunt. Sic ergo omnis ex vobis qui non renunciat omnibus que possidet: non potest esse meus discipulus. Bonum est sal. Si autem sal quoque evanuerit: in quo condietur? neque in terram neque in sterquilinium utile est: sed foras mittetur. Qui habet aures audiendi audiat. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et [illegible]

Laudes. Alleluia. ℣. Domini est terra & plenitudo ejus: orbis terrarum & universi qui habitant in ea. ℟. Alleluia.

Sacrificium.

Edificavit Gedeon altare Domino & [illegible] [illegible] apparuit [illegible] Dominus [illegible] sacrificium & [illegible] super [illegible] [illegible] [illegible] ℣. [illegible] Dominus ad Gedeonem [illegible] Dominus tecum [illegible] [illegible] ad eum [illegible] Domine [illegible] quem [illegible] [illegible] [illegible] patres nostri [illegible] [illegible] & [illegible] ad eum Dominus & dixit ad eum [illegible] [illegible] [illegible] quod ego [illegible] & [illegible] Gedeon [illegible] Domino. ℟. Et apparuit ei. *Missa.*

Deum a quo averti cadere est: in quem converti resurgere est: & in quo manere [illegible] & consistere [illegible] est. Quem nemo querit nisi [illegible] nemo invenit nisi [illegible] nemo amittit nisi [illegible] [illegible] fratres charissimi [illegible] oremus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ℟. Amen.

Alia oratio.

Domine Deus qui te a nobis indesinenter rogari & [illegible] [illegible] Que [illegible] & qui [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] quod [illegible] Da nobis quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ℟. Amen. Post nomina.

Olim pater temporum Deus [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] & [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] ℟. Amen.

Ad pacem.

Omnipotens Domine a quo est bonitatis bonum & charitatis dulcedo.

[illegible] ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & justum est te Domine [illegible]

[illegible]

Post Sanctus.

Vere sanctus, vere benedictus Dominus noster Jesus Christus Filius tuus. Qui [illegible] Ipso Domino redemptore [illegible].

Post pridie. Oratio.

Credimus Domine [illegible] Amen.

Ad orationem Dominicam.

Sit nobis ad Deum fratres charissimi [illegible] Pater noster.

℟. Amen.

[illegible] ℟. Et cum.

Benedictio.

C[illegible] Amen.

Amen. In bonis actibus unanimes atque concordes ſitis ut a preceptis Domini nullatenus devietis. ℟. Amen. In timore Domini mens veſtra firma permaneat: & ejus vos miſericordia perenniter regat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus. Guſtate & videte. *Poſt communio alia oratio. Require retro in Dominica quinta Epiphanie* *fol. LXXVII.*

IN SEPTIMO DOMINICO POST OCTAVAS EPIPHANIE DOMINI.

Ad Miſſam officium & oratio ut in primo Dominico. *LXIIII.*

Lectio libri Hieremie prophete. ℟. Deo gratias. *Cap. VII.*

VErbum quod factum eſt ad Hieremiam a Domino dicens: Sta in porta domus Domini & predica ibi verbum iſtud: & dic. Audite verbum Domini domus Juda qui ingredimini per portas has ut adoretis Dominum. Hec dicit Dominus exercituum: domus Iſrael bonas facite vias veſtras & ſtudia veſtra: & habitabo vobiſcum in loco iſto. Nolite confidere in verbis mendacii dicentes. Templum Domini templum Domini: templum Domini eſt. Quoniam ſi benedixeritis vias veſtras & ſtudia veſtra. Si feceritis judicium inter virum & proximum ejus advene & pupillo & vidue non feceritis calumniam: nec ſanguinem innocentem effuderitis in loco hoc & poſt deos alienos non ambulaveritis in malum vobiſmetipſis: habitabo vobiſcum in loco iſto a ſeculo & uſque in ſeculum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Pſallendo Deus virtutum convertere nunc reſpice de celo & vide & viſita vineam iſtam. ℣. Extendiſti palmites ejus uſque ad mare & uſque ad flumen propagines ejus. Quare Domine deſtruxiſti maceriam ejus & vindemiant eam omnes tranſeuntes viam: devaſtavit eam aper de ſilva & ſingularis ferus depaſtus eſt eam. ℣. Reſpice.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia epiſtole Pauli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *I. Cap. II.*

FRatres. Nobis revelavit Deus per Spiritum ſuum ſanctum. Spiritus enim omnia ſcrutatur: etiam profunda Dei. Quis enim ſcit hominum que ſunt hominis: niſi ſpiritus hominis qui in ipſo eſt. Ita & que Dei ſunt: nemo cognovit niſi ſpiritus Dei. Nos autem non ſpiritum mundi accepimus: ſed ſpiritum qui ex Deo eſt: ut ſciamus que a Deo donata ſunt nobis: que & loquimur. Non in doctis humane ſapientie verbis: ſed in doctrina ſpiritus ſpiritualibus ſpiritualia comparantes. Animalis autem homo non percipit ea que ſunt Spiritus Dei. Stultitia eſt enim illi: & non poteſt intelligere. Quia ſpiritualiter examinatur. Spiritualis autem judicat omnia: & ipſe a nemine judicatur. Quis enim cognovit ſenſum Domini: qui inſtruat eum. Nos autem ſenſum Chriſti habemus.

Et ego fratres non potui vobis loqui quaſi ſpiritualibus ſed quaſi carnalibus tanquam C.III.
parvulis in Chriſto lac vobis potum dedi: non eſcam. Nondum enim poteratis: ſed nec nunc quidem poteſtis: adhuc enim eſtis carnales. Cum enim ſit inter vos zelus & contentio: nonne carnales eſtis: & ſecundum hominem ambulatis. Cum enim quis dicit: ego quidem ſum Pauli: alius autem ego Apollo: nonne homines eſtis? Quid igitur eſt Apollo? quid vero Paulus? Miniſtri ejus cui credidiſtis: & unicuique ſicut Dominus dedit. Ego plantavi: Apollo rigavit: & Dominus incrementum dedit. ℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Lucam. *Cap. XV.*

IN diebus illis Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis in parabolis dicens. Homo quidam habuit duos filios. Et dixit adoleſcentior ex illis patri. Pater da mihi portionem ſubſtantie que me contingit. Et diviſit illis ſubſtantiam ſuam. Et non poſt multos dies congregatis omnibus adoleſcentior filius peregre profectus eſt in regionem longinquam: & ibi diſſipavit ſubſtantiam ſuam vivendo luxurioſe. Et poſtquam omnia conſummaſſet facta eſt fames valida in regione illa: & ipſe cepit egere. Et abiit & adheſit uni civium regionis illius: & miſit illum in villam ſuam ut paſceret porcos. Et cupiebat implere ventrem de ſiliquis quas porci manducabant: & nemo

illi dabat. In ſe autem reverſus dixit. Quanti mercenarii patris mei abundant panibus: ego autem fame pereo? Surgam & ibo ad patrem meum & dicam ei. Pater peccavi in cœlum & coram te. Jam non ſum dignus vocari filius tuus: fac me ſicut unum de mercenariis tuis. Et ſurgens venit ad patrem ſuum. Cum autem adhuc longe eſſet: vidit illum pater ipſius: & miſericordia motus eſt. Et accurrens cecidit ſupra collum ejus: & oſculatus eſt illum. Dixitque ei filius. Pater peccavi in cœlum: & coram te: jam non ſum dignus vocari filius tuus. Dixit autem pater ad ſervos ejus. Cito proferte ſtolam primam & induite illum: & date anulum in manu ejus & calceamenta in pedibus ejus: & occidite vitulum ſaginatum & manducemus & epulemur: quia hic filius meus mortuus fuerat: & revixit: perierat & inventus eſt. Et ceperunt epulari. Erat autem filius ejus ſenior in agro. Et cum veniret & appropinquaret domui audivit ſimphoniam & chorum: & vocavit unum de ſervis: & interrogavit quid hec eſſent. Et dixit illi. Frater tuus venit: & occidit pater tuus vitulum ſaginatum: quia ſalvum illum recepit. Indignatus eſt autem: & nolebat introire. Pater illius egreſſus cepit rogare illum. At ille reſpondens dixit patri ſuo. Ecce tot annis ſervio tibi: & nunquam mandatum tuum preterivi: & nunquam dediſti mihi edum ut cum amicis meis epularer. Sed poſtquam filius tuus hic qui devoravit ſubſtantiam ſuam cum meretricibus venit: occidiſti illi vitulum ſaginatum. At ipſe dixit illi. Fili tu mecum ſemper es: & omnia mea tua ſunt. Epulari autem & gaudere te oportebat: quia hic frater tuus mortuus fuerat & revixit: perierat & inventus eſt. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja ℣. Dextera Domini fecit virtutem. dextera Dei exaltavit me. P. Alleluja.

Sacrificium.

ACcepit librum Moyſes coram altare Domini: & recitavit in aures populi dicens: hic eſt ſanguis teſtamenti. In omnibus preceptis que conſtituit vobis Dominus alleluja. ℣. Convocavit Moyſes omnem ſynagogam filiorum Iſrael: & dixit ad eos: hec ſunt verba que precepit mihi Dominus: ut faciatis ea: & ſumite vobis poſt decimationem Domino: & omnis qui ſuſcipit ex toto corde offerat munera: & ſi quis in vobis ſapiens eſt & rectus corde: veniens operetur. P. In omnibus.

Miſſa.

DEum qui eſt eternitas angelorum pariter beatorum: & vita hominum fratres chariſſimi attente rogemus. Ut quia ipſo inſpirante percepimus ut hunc veraciter invocemus: ipſo favente impetrare poſſimus: quod ab illo fideliter poſtulamus. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus une & immenſe tam miſericorditer ipſorum defectum reparans: quam potenter eorum que non erant ſtatum edificas. Da Eccleſie tue Catholice fidei plenitudinem: quam illi dediſti perfecte tenere: & his qui per lapſum operis in illa ſuccumbunt: ex miſeratione reparationem adeſſe. Quo & eternitatem per fidem acquirant: & glorie dignitatem per opus obtineant. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

ETernum te Deum & indeficiens bonum acclives ſervi tui humiliter obſecramus. Ut qui & beatitudinem fidelibus: & remiſſionem delinquentibus non niſi intra ſanctam eccleſiam conferri poſſe ſanxiſti: des & viventibus in ea ſine lapſu conſiſtere: & defunctis per ejus ſupplicationem a debitis ſuppliciis liberari. Ut & viventium te lingua ſimul & vita glorificet: & defunctorum quies eterna exultatione concelebret. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

PAx indiſcuſſa & premium perpetue pacis eterne Deus: qui & pacem angelis eterno federe conlocaſti: & ad hujus participium pervenire aditum etiam hominibus prebuiſti: da nobis ſervis tuis & pacem temporum ſequi: & pacem eternitatis habere. Ut dum in pacis voto tranſeunt tempora: in pacis regno conquiratur poſſeſſio ſempiterna. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt magnarum virtutum terribilis Deus: & copioſorum

miſerationum ineffabilis Domine te benedicere: te glorificare: & vocibus quibus poſſumus perenni devotione laudare. Qui Eccleſiam tuam ſanctam Catholicam tanto tibi redemptionis ejus myſteriorum celebritate junxiſti: quanto & ſibi ipſi conjungendam eternitatis conſilio diſtinxiſti. Que quoniam neſcit aliene perfidie contagio ſauciari merito: ſibi inherens teque diligens atque ſequens: in ſuo perfecte te invocat: teque rogat: ut hujus ſacrificii ſingularis ſacramento: per Sancti Spiritus acceptum pignus: veram fidem tenentes ut ab ejus ſinceritatis ſtatu omnem contradictionem omneſque contradicentes avertas. Tollas queſtiones hereſum: diſperge impugnationes temptationum. Abjicias erectiones inſultantium: obſtruas ora adverſus veritatem ejus falſa loquentium: & comminuas proſſus omne quod in contradictione: vel conturbatione ejus acre aut venenoſum ſerpit: aut falſum inſurgit: aut hereticum ſubdolat: aut ſchiſmaticum turbat: aut quodlibet recte fidei & ſancte operationis dignitatem impugnat. Non lingua verbis elata: non manus gladiis plena: non temptatio crebra vel varia. Non poteſtas quelibet quocumque iſtic nocendi pavenda inſurgat: vel nocere aut improbe convaleſcat. Sed eluſis ac deſtructis adverſantibus cunctis: tanto tibi in hac vita tranquilla ſerviat libertate: quanto tibi veritatis preconio cum univerſitate militie celeſtis hunc laudis hymnum concinat: & proclamet: ita fideliter dicens. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere glorioſus: vere multe pietatis Dominus Unigenitus Jeſus Chriſtus filius Dei vivi. Qui cum Patre manens eternitatis tue proſpectu diſpoſuerat unam tibi de gentibus congregandam eccleſiam copulare. Cujus copulationis myſterium in hoc Sacramentum corporis & ſanguinis tui vera exhibitione complexi: ad inherendum tibi eandem illam aqua baptiſmatis: ut exhiberas oleo unctionis: ſatians pane corporis: & letificans vino effuſi cruoris. Ipſe redemptor ejus: ipſe pro ea factus precium emptionis. Non dans pro ea quamlibet precioſam rem: que tamen eſſet: que extenda erat: nec vetuſtate periret: & viliora fieri poterat quandoque ſufficere: ſed vere te ipſum dans: & eternum atque immortalem ad mortem humilians: tunc ita erudiens eam a diſciplina mortis: ut conformares eam immortalitati tue gloriam & beatitudinem ſempiternam. Unde & hec tantum beneficiorum magnificentie memor exiſtens: cum fide & gratulatione ſincera tue inſtitutionis & ſue redemptionis verba commemorat Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

DIfferentes altaribus tuis Domine oblationum vota non merita: precamur multarum miſericordiarum tuarum gloriam tuam. Et illa que ſe omnibus offert: & ſit qua eam mereatur accipere pietatis tue omnipotentiſſimam bonitatem. Ut ſit rationabile obſequium veſtrum: & fiat hec oblatio in remiſſionem peccatorum: per viſcera miſericordie charitatis divine: ſanctiſque hanc hoſtiam vivam placentem tibi ſanctam ac benedictam. Referatur in ſacrificio juſtitie: ex quo in eternitatis ſuavitatis odor aſcendat: & holocauſtum igne fidei ardens per membra populi dividendum: quod omnium ſanctorum nobis patrocinia acquirat: & per eorum fortiſſimas preces firmamenta auxilii celeſtis obtineat. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

SIt ſemper ad Deum fratres chariſſimi noſtre humilitatis intentio: & pro quotidianis peccatis indefeſſa precatio. Ut unde creduli: & devotiore ſtrenue fideliter clamemus e terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

LArgitor gratiarum Dominus Jeſus Chriſtus benedictionis ſue nobis remedia largiatur. ℟. Amen. Abſtergat propitius mala omnia que geſſimus: & tribuat veniam quam ab eo depoſcimus. ℟. Amen. Ejuſque concedente clementia: & indulgentiam criminum: & celeſtis glorie mereamur percipere regnum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in

in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus* Conſtare. *Poſt communio.*

PAſtionis dominice calicem deliberantes & ſacroſancti corporis ſuavitatem guſtantes: gratias & laudem et referamus in domino qui vivit & regnat ambulantes. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti pergamus cum pace. ℟. Deo gratias.

IN OCTAVO DOMINICO POST EPIPHANIE DOMINI.

Ad Miſſam officium & oratio ut in primo Dominico. *fo. LXIIII.*

Lectio libri Hieremie prophete ℟. Deo gratias. *Cap. XVII.*

HEc dicit Dominus. Benedictus vir qui confidit in Domino & erit Dominus fiducia eius. Et erit quaſi lignum quod tranſplantatur ſuper aquam quod ad humorem mittit radices ſuas. & non timebit cum venerit eſtus. Et erit folium eius viride: & in tempore ſiccitatis non erit ſollicitum nec aliquando deſinet facere fructum. Maledictus homo qui confidit in homine & ponit carnem brachium ſuum & a Domino recedat cor eius. Erit enim quaſi mirice in deſerto & non videbit cum venerit bonum. Sed habitabit in deſerto & in terra ſalſuginis & inhabitabili. Pravum eſt cor hominis & inſcrutabile: quis cognoſcet illud? Ego Dominus ſcrutans cor & probans renes: qui do unicuique iuxta viam ſuam & iuxta fructum adinventionum ſuarum. Perdix fovit que non peperit: fecit divitias & non in iudicio. In dimidio dierum ſuorum derelinquet eas: & in noviſſimo ſuo erit inſipiens. Solium glorie altitudinis a principio locus ſanctificationis noſtre. Expectatio Iſrael. Domine omnes qui te derelinquunt confundentur. Recedentes a te in terra ſcribentur quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum.
XIII. Propheta quoque & Sacerdos abierunt in terram: quam ignorabant. Numquid proiciens abiecisti Iudam aut Syon abhominata eſt anima tua? Quare ergo percuſſiſti nos: ita ut nulla ſit ſanitas. Expectavimus pacem & non eſt bonum: & tempus curationis & ecce turbatio. Cognoſcimus Domine impietates noſtras: iniquitates patrum noſtrorum quia peccavimus tibi. Ne nos des in opprobrium propter nomen tuum neque facias nobis contumeliam. Solium glorie tue recorderis ne irritum facias fedus tuum nobiſcum. Tu autem in nobis es Domine & nomen tuum invocatum eſt ſuper nos ne derelinquas nos. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo Deus iudex iuſtus fortis & patiens: non iram inducens per ſingulos dies. ℣. Confitebor Domino ſecundum iuſtitiam eius pſallam nomini Domini altiſſimi. ℣. Per ſin.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia epiſtole Pauli apoſtoli ad Corinthios ℟. Deo gratias. *ca. XII.*

FRatres. Vos eſtis corpus Chriſti & membra de membro & quoſdam quidem poſuit Deus in Eccleſia. Primum Apoſtolos Secundo Prophetas Tertio Doctores Deinde virtutes. Exinde gratias curationum. Opitulationes Gubernationes. Genera linguarum. Numquid omnes Apoſtoli? Numquid omnes Prophete? Numquid omnes Doctores? Numquid omnes virtutes? Numquid omnes gratiam habent curationum? Numquid omnes linguis loquuntur? Numquid omnes interpretantur? Emulamini autem chariſmata meliora & adhuc excellentiorem viam vobis demonſtrabo. * Si linguis hominum
loquar & angelorum charitatem autem XIII.
non habeam factus ſum velut es ſonans aut cymbalum tinniens. Et ſi habuero prophetiam & noverim myſteria omnia & omnem ſcientiam: & habuero omnem fidem ita ut montes transferam charitatem autem non habuero nihil ſum. Et ſi diſtribuero in cibos pauperum omnes facultates meas: & ſi tradidero corpus meum ita ut ardeam charitatem autem non habuero: nihil mihi prodeſt. Charitas patiens eſt: benigna eſt. Charitas non emulatur: non agit perperam. Non inflatur: non eſt ambicioſa: non querit que ſua ſunt: non irritatur: non cogitat malum. Non gaudet ſuper iniquitate: congaudet autem veritati: omnia ſuffert: omnia credit: omnia ſperat: omnia ſuſtinet. Charitas numquam

concedit : qui eſt in Chriſto Jeſu Domino noſtro. ℞. Amen.

Lectio ſancti euangelii ſecundum Lucam. *Cap. XVI.*

IN illo tempore Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Homo quidam erat diues qui habebat villicum : & hic diffamatus eſt apud illum quaſi diſſipaſſet bona ipſius. Et vocauit illum & ait illi : Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tue : iam enim non poteris villicare. Ait autem villicus intra ſe : quid faciam : quia Dominus meus aufert a me villicationem? fodere non valeo : mendicare erubeſco. Scio quid faciam : vt cum amotus fuero a villicatione : recipiant me in domos ſuas. Conuocatis itaque ſingulis debitoribus Domini ſui : dicebat primo. Quantum debes Domino meo? At ille dixit : Centum cados olei. Dixitque illi : Accipe cautionem tuam : & ſede cito : ſcribe quinquaginta. Deinde alii dixit : Tu vero quantum debes? Qui ait : Centum coros tritici. Ait illi : Accipe litteras tuas : & ſcribe octoginta. Et laudauit Dominus villicum iniquitatis : quia prudenter feciſſet : quia filii huius ſeculi prudentiores filiis lucis in generatione ſua ſunt. Et ego dico vobis : facite vobis amicos de mammona iniquitatis : vt cum defeceritis : recipiant vos in eterna tabernacula. Qui fidelis eſt in minimo : & in maiori fidelis eſt. Et qui in modico iniquus eſt : & in maiori iniquus eſt. Si ergo in iniquo mammona fideles non fuiſtis : quod verum eſt quis credet vobis? Et ſi in alieno fideles non fuiſtis : quod veſtrum eſt : quis dabit vobis? Nemo poteſt duobus dominis ſeruire. Aut enim vnum odio habebit : & alterum diliget : aut vnum ſuſtinebit : & alterum contemnet. Non poteſtis Deo ſeruire & mammone. Audiebant autem omnia hec Phariſei : qui erant auari : & deridebant illum. Et ait illis : Vos eſtis qui iuſtificatis vos coram hominibus. Deus autem nouit corda veſtra : quia quod hominibus altum eſt : abominatio eſt ante Deum. Qui habet aures audiendi audiat. ℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Lauda. Alleluia. ℣. Lauda Hieruſalem Dominum : collauda Deum tuum Syon. ℟. Alleluia.

Sacrificium.

SAcerdotes Domini & leuite : & omnes filii Iſrael qui conuenerant ad Dominum : attulerunt ante altare & immolabant victimas Domino in odorem ſuauitatis. ℣. Venerunt omnes homines Iſrael : & tulerunt arcam Domini & portauerunt in tabernaculum teſtimonii : & omnia vaſa ſanctorum que erant in tabernaculo. ℟. Et immolabant vi.

Miſſa.

CUltus noſtre deuotionis cui ſuauiter diriguntur preces ad Deum pro precibus noſtris preces fundamus : Qui de compunctione cogitationum habere quod vanitas ſeculi extorquens conſiderantes. Quo [illegible] [illegible] attemperamur alium [illegible] poterit : eſt Dei exoranda clementia. ℞. Amen.

Alia oratio.

DEus qui veluti [illegible] perfidiam virtute ſibi [illegible] : & Spiritum ſanctum dona diſtribuens [illegible] : & [illegible] de captiuitate [illegible] : concede quæſumus : vt qui tuo [illegible] : tuæ potentie dextera celebremus. ℞. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

OMnipotens Deus pater quæſumus vota ſuſcipito : qui viventium oblationes ſuſcipis : defunctis ſanctiſſima [illegible] imperti vitam eternam. ℞. Amen.

Ad pacem. Oratio.

EFfice nos Domine ſeruos pacis : quam feciſti filiis tue adoptionis. Ut per quos viuimus in terris : ad promiſſa perveniret mereamur celeſtia. ℞. Amen.

Inlatio.

DIgnum & iuſtum eſt : equum & ſalutare eſt : nos tibi ſemper laudes & gratias agere Domine ſancte pater eterne omnipotens Deus. Vnus diuinitas. Trina maieſtas. Natura inſeparabilis : perſona diſcreta. Deus vnus : & non ſolus. [illegible] : [illegible] : [illegible] : [illegible] : & [illegible]. Quem omnes [illegible] confitemur & trinum perſonis : [illegible]. Patrem & Filium & Spiritum ſanctum. Qui [illegible] apparens & [illegible] [illegible]. Quem collaudant Angeli & Archangeli : vna voce ita dicentes. ℞. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

OSanna in excelſis benedictus qui venit in nomine Domini : Deus Domi-

num

qui & ſalvator noſter Deus Dominus ac redemptor eternus. *Poſt pridie.*

SAnctifica, Domine mea ſacrificia eccleſie tue deprecantis: ut iſta templi tui orationum ordine populum cum numeroſum dono ceterorum probis votis. Ut omnes de diabolica aſtucia liberati: non ſubſidiantem timeant ſed curantem. ℟. Amen. *Ad orationem Dominicam.*

PReceptorum ſuorum: quibus nos quod Chriſtus ſuis commendavit diſcipulis nos quoque fratres cum gemitu cordis proclamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

DEus qui dedit veſtre immortali in vobis dignitatis originem quam creavit. ℟. Amen. Idem redemptor conſervet operationem gratie quam redemit. ℟. Amen. Ipſe omnium judex pro vobis non eternum examinatione ſuturo condemnet. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus. Guſtate & videte.

Poſt communio. Oratio. Apparet retro in ſeptimo Dominico. *fol. LXXXI.*

IN DOMINICO ANTE DIEM CINERIS.

Ad Miſſam Officium.

DOminus regnavit decorem induit alleluia alleluia. ℣. Induit Dominus fortitudinem & precinxit ſe. ℟. Alleluia alleluia. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. ℟. Alleluia.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. *Oratio.*

TE enim Domine in altiſſimis decet: tibi eternum gaudium eccleſia canit: atque hujus celeſte concentu ad aſtra hominum tonantis. Rogemus omnipotens Deus: ut ſicut tuas ſolemniter preces nunc audis: ita precum noſtrarum ſemper efficaciter ſuſcipere vocem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Iſaye prophete. ℟. Deo gratias. *LV.*

HEc dicit Dominus. Audite audientes me & comedite bonum & delectabitur in craſſitudine anima veſtra. Inclinate aurem veſtram: & venite ad me: audite me & vivet anima veſtra. Et feriam vobiſcum pactum ſempiternum miſericordias David fideles. Ecce teſtem populis dedi eum: ducem ac preceptorem gentibus. Ecce gentem quam neſciebas vocabis: & gentes que te non cognoverunt: ad te current propter Dominum Deum tuum & ſanctum Iſrael: quia glorificavit te. Querite Dominum dum inveniri poteſt: invocate eum dum prope eſt. Derelinquat impius viam ſuam: & vir iniquus cogitationes ſuas: & revertatur ad Dominum: & miſerebitur ejus: & ad Deum noſtrum: quoniam multus eſt ad ignoſcendum. Non enim cogitationes mee: cogitationes veſtre: neque vie veſtre: vie mee dicit Dominus. Quia ſicut exaltantur celi a terra: ſic exaltate ſunt vie mee a viis veſtris: & cogitationes mee a cogitationibus veſtris. Et quomodo deſcendit imber & nix de celo: & illuc ultra non revertitur: ſed inebriat terram & infundit eam & germinare eam facit: & dat ſemen ſerenti: & panem comedenti: ſic erit verbum meum quod egredietur de ore meo. Non revertetur ad me vacuum ſed faciet quecunque volui: & proſperabitur in his ad que miſi illud. Quia in letitia egrediemini & in pace deducemini. Montes & colles cantabunt coram Deo laudem: & omnia ligna regionis plaudent manu. Pro ſaliunca aſcendet abies: & pro urtica creſcet myrthus. Et erit Dominus nominatus in ſignum eternum: quod non auferetur. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper. ℟. Et cum. *Pſallendo.* Deus virtutum convertere nunc. ℣. Reſpice de celo & vide & viſita vineam iſtam. ℣. Extendiſti palmites ejus uſque ad mare & uſque ad flumen propagines ejus. Quare Domine deſtruxiſti maceriam vinee tue: & vindemiant eam omnes tranſeuntes: devaſtabit eam aper de ſilva: & ſingularis ferus depaſtus eſt eam. ℣. Reſpice. *Dicat Presb.* Silentium facite.

Sequentia epiſtole Pauli apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Cap. I.*

FRatres. Revelabitur ira Dei de celo ſuper omnem impietatem & injuſtitiam homi-

hominum eorum qui veritatem in iniuſtitia detinent. Quia quod notum eſt Dei, manifeſtum eſt in illis. Deus enim illis manifeſtavit. Inviſibilia enim ipſius a creatura mundi per ea que facta ſunt intellecta conſpiciuntur. Sempiterna quoque eius virtus et divinitas: ut ſint inexcuſabiles. Quia cum cognovissent Deum, non ſicut Deum glorificaverunt aut gratias egerunt: ſed evanuerunt in cogitationibus ſuis: & obſcuratum eſt inſipiens cor eorum. Dicentes enim ſe eſſe ſapientes, ſtulti facti ſunt. Et mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in ſimilitudinem imaginis corruptibilis hominis: & volucrum: & quadrupedum & ſerpentium. Propter quod tradidit illos Deus in deſideria cordis eorum in immunditiam: ut contumeliis afficiant corpora ſua in ſemetipſis. Qui commutaverunt veritatem Dei in mendacium: & coluerunt & ſervierunt creature potius quam creatori: qui eſt Deus benedictus in ſecula. Amen. Propter quod tradidit illos Deus in paſſiones ignominie. Nam femine eorum immutaverunt naturalem uſum in eum uſum qui eſt contra naturam. Similiter autem & maſculi relicto naturali uſu femine exarſerunt in deſideriis ſuis in invicem maſculi in maſculos turpitudinem operantes: & mercedem quam oportuit erroris ſui in ſemetipſis recipientes. Et ſicut non probaverunt Deum habere in notitia: tradidit illos Deus in reprobum ſenſum: ut faciant que non conveniunt. Repletos omni iniquitate. Malitia. Fornicatione. Avaritia. Nequitia. Plenos invidia. Homicidio. Contentione. Dolo. Malignitate. Suſurrones. Detractores. Deo odibiles. Contumelioſos. Superbos. Elatos. Sibi placentes. Inventores malorum. Parentibus non obedientes. Inſipientes. Incompoſitos. Sine affectione. Abſque federe. Sine miſericordia. Qui cum iuſtitiam Dei cognoviſſent: non intellexerunt. Quoniam qui talia agunt, digni ſunt morte: non ſolum qui ea faciunt. Sed

Ca. II. & qui conſentiunt facientibus. Propter quod inexcuſabilis es o homo omnis qui iudicas. In quo enim iudicas alterum: te ipſum condemnas. Eadem enim agis que iudicas. Scimus enim quoniam iudicium Dei eſt ſecundum veritatem in eos qui talia agunt. Exiſtimas autem hoc o homo qui iudicas eos qui talia agunt, & facis ea quia tu effugies iudicium Dei? An divitias bonitatis eius & patientie & longanimitatis contemnis? Ignoras quoniam benignitas Dei ad penitentiam te adducit? Secundum duritiam autem & impenitens cor theſaurizas tibi iram in die ire & revelationis iuſti iudicii Dei: qui reddet unicuique ſecundum opera eius. His quidem qui ſecundum patientiam boni operis gloriam & honorem & incorruptionem querentibus: vitam eternam. His autem qui ex contentione ſunt & qui non acquieſcunt veritati: credunt autem iniquitati: ira & indignatio. Tribulatio & anguſtia in omnem animam hominis operantis malum: Iudei primum & Greci. Gloria autem & honor & pax omni operanti bonum: Iudeo primum & Greco. Non eſt enim perſonarum acceptio apud Deum. Quicunque enim ſine lege peccaverunt: ſine lege peribunt. Et quicunque in lege peccaverunt: per legem iudicabuntur. Non enim auditores legis iuſti ſunt apud Deum: ſed factores legis iuſtificabuntur. Cum enim gentes que legem non habent naturaliter ea que legis ſunt faciunt: huiuſmodi legem non habentes: ipſi ſunt lex: qui oſtendunt opus legis ſcriptum in cordibus ſuis. Teſtimonium illis reddente conſcientia ipſorum: & inter ſe invicem cogitationum accuſantium aut etiam defendentium in die qua iudicabit Deus occulta hominum: ſecundum evangelium meum per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum.

℟ Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Lucam. *Cap. XVI.*

Illo in tempore: Dominus noſter Ieſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Homo quidam erat dives: & induebatur purpura & byſſo & epulabatur quotidie ſplendide. Et erat quidam mendicus nomine Lazarus: qui iacebat ad ianuam eius ulceribus plenus. & cupiens ſaturari de micis que cadebant de menſa divitis. Sed & canes veniebant & lingebant ulcera eius. Factum eſt autem ut moreretur mendicus & portaretur ab angelis in ſinum Abrahe. Mortuus eſt & dives: & ſepultus eſt in inferno. Elevans autem oculos

ſuos:

ſuos: cum eſſet in tormentis: vidit Abraam a longe & Lazarum in ſinu ejus: & ipſe clamans dixit. Pater Abraam miſerere mei: & mitte Lazarum ut intingat extremum digiti ſui in aqua: ut refrigeret linguam meam quia crucior in hac flamma. Et dixit illi Abraam: Fili recordare quia recepiſti bona in vita tua: & Lazarus ſimiliter mala. Nunc autem hic conſolatur: tu vero cruciaris. Et in his omnibus inter nos & vos chaos magnum firmatum eſt. Ut hi qui volunt hinc tranſire ad vos non poſſint: neque inde huc tranſmeare. Rogo ergo te pater ut mittas eum in domum patris mei. Habeo enim quinque fratres: ut teſtetur illis ne & ipſi veniant in locum tormentorum. Et ait illi Abraam. Habent Moyſen & prophetas: audiant illos. At ille dixit. Non pater Abraam: ſed ſiquis ex mortuis ierit ad eos penitentiam agent. Ait autem illi. Si Moyſen & prophetas non audiunt: neque ſiquis ex mortuis reſurrexerit credent. Qui habet aures audiendi audiat.

℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Reſpice Domine de celo, & vide viſita vineam iſtam. ℟. Alleluja.

Sacrificium. Accepit librum Moyſes. *Require retro in Dominico ſeptimo poſt Epiphaniam Domini. folio LXXXI.*

Miſſa.

Ecce jam in proximo ſunt dies illi ſalutis: in quibus revoluto anni circulo: per ſalutaris abſtinentie opus: remedia cupimus ſuſcipere pravorum actuum noſtrorum. Etenim ſicut ait Apoſtolus: hoc eſt acceptabile tempus: & hi ſunt dies ſalutis. In quibus ſpiritualis medela exquirentis adveniat anime: & mala dulcia: ſcabra peccaminum evellantur a mente. Ut qui conſuetudine noxia ſemper cognitum deorſum fluere: tandem divina nos erigente clementia conemur ſurſum ſurgere. Ut horum dierum votiva exibentes ſuſceptione: & malorum noſtrorum levemur a crimine: & beatitudinis electorum mereamur compotes eſſe. ℞. Amen.

Alia oratio.

Quantum nos divina clementia fratres chariſſimi expectat ad penitentiam: in hoc debemus cognoſcere: in quo dum nos proſpicit prava ſine termino agere ſcelerum noſtrorum: in hujus vite ſpacio terminationem dignetur concedere. Cum in ipſa etiam anni ſpacia ſtatuta decrevit tempora: in qua nos ad bonorum operum acta invitat. Ut caro que ſe ad ſue combuſtionis incendia crapulationi dedita: immoderata graſſatur ruina: & indiſcreto temulentie vicio non ſolum incenditur culpa: ſed etiam fuſcata memoria creatoris ſui obliviſcitur benevolentiam: a quo ſtatim non recipit ſecundum culpam: verum dum in utroque vicio refrenata conſiſtit: quid aliud agit niſi quod ab imis ad ſurſum aſcendit. Que dudum corporali gravedine onerata: tetro herebi profundo devenerat mancipanda. Sed dum abſtinentie miſeratio conjungitur elemoſyne: tanquam pennato more ſive mens ipſa: ſive oratio elevatur in ethera. Et cum tanta ſuperna beneficia noſtra nobis non ambiant deſideria: ſaltim adornante nos gratia divina alacres debemus occurrere ad hec celeſtia medicamenta. Ut conceſſo nobis penitendi ſpacio: ſic defleamus commiſſa: ne iterum admittamus deflenda: ſed hoc ſeminemus in lachrimis: quod metamus in gaudio. ℞. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Recenſita Domine tuorum fidelium nomina: queſumus ut liber vite eterne contineat. Ut qui miſericorditer cuncta regis ac moderas: & vivis preſtes feliciter vivere: & defunctis erues a tenebroſa infernali caligine. ℞. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Chriſte Dei filius qui per ſupplicium ſuſcepte crucis pacificaſti omnia que ſunt in celis & in terris: queſumus ut nos pace illa locupletes, in qua erectos tuos conſiſtere facis. Ut pacato mentis receptaculo ſic tibi in cordibus noſtris dignum preparemus hoſpitium. Ut ſemper ad nos

venias;

venias: & apud nos cum Patre manſionem facias. Et ita nos tibi peculiares efficias: ut ſemper Spiritus Sancti gratiam in nos habitare concedas.

℟. Amen.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt equum & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere Domine Deus noſter. A quo indigni digne protegimur: & protectionis munera cecato cordis oculo non penſamus, dum ſepe reprom in culpa labimur: & nihil juſtum agimus ex quo ſurgamus. Cum ergo nos tua larga clementia & per digna Patriarcharum invitat exempla: & per Prophetarum ſalubria docet oracula: & per revelantia incarnationis Domini noſtri Jeſu Chriſti monſtrat miracula: adhuc etiam & Apoſtolorum ejus melliflua predicamenta noſtra inſerit corda. Ut eternam amantes vitam: deſideria abjiciamus vana. Et ea ſequamur quam inhianter ſine fine manere ſcimus perpetua. Sic Enoch pernicioſam pravorum cavens vitam: delectabilia paradiſi obtinet arva. Sic Noe juſtitiam ſervans in opere: rector arce factus eſt in diluvii tempeſtate. Sic Habraam divino precepto obediens: dum domum reliquit & patriam: amicus Dei effectus beatitudinem obtinet infinitam. Sic Iſaac caſtimonie dono preſulgens in ſemine ſuo benedixit omnes gentes. Sic Jacob humilitatis & ſufferentie gratia fretus: promiſſum dotavit paternum. Sic Joſeph prava ſuadent oblecta repellens, dum nephariam recuſaret ſtuprum, principari meruit in Egypto. Sic Moyſes negando ſe eſſe filium Pharaonis: dum temporales reſpuit delectationes: magis el gens cum populo Dei habere afflictionem: eſtitit in miraculorum patratione. Dum & Egyptum decem quaſſat plagis: & virga equora dividit rubri maris. Producit lympha ex ſaxis: & quadraginta dierum vel noctium ſpacia continuando jejunii legem promulgat in populo. Sic Joſue dum hoſtes conterit populi Dei: Solis curſum retinet in cardine celi. Sic David dum miſericors extat in gloria regni: regnare cum Chriſto in ſempiternum promeruit. Sic Helias & ipſe quadraginta dierum vel noctium ſpacia jejunans: igneo curru evectus alacriter paradiſum deſertur. Sic Daniel Propheta dum abſtinentie inſervit legibus: profunda & ſecreta myſteria enarrat legibus. Sic etiam Salvator noſter ac Dominus noſter Jeſus Chriſtus ut temptatoris deſtrueret figmenta: quadraginta dierum vel noctium jejunavit ſpacia. Sic triſticiam animi obtinuit paſſionis tempore. Sic etiam ſacrum corpus hoc dominatis conterens flagellis: ſputo clavis: lancea. Jaculis prebuit vulnerandum. Et hoc in illo acceſſu adverſitatis: noſtras delet veternoſas maculas pravitatis. Jam vero poſt hec: quod Apoſtolorum numerus doctrine premiſit virtutum: ſedula ſancta eccleſia prodit in publicum. Sed quia nos ob hanc gratiam tibi clementiſſime Domine valeamus reſpondere: niſi ut cum toto cordis affectu majeſtatis tue imploremus reſpectum. Ut non nos abjicias velut immundos: qui non agnoſcimus nimis ſqualoribus eſſe pollutos. Sed exhibe nos ut tuos miniſtros: qui ſepe de immundis jubes efficere mundos. Ut alacres occurramus ad hos dies: quos pro noſtra purificatione tu ipſe inſtituiſti colendos: & ſic in eis juſſa tuorum impleamus preceptorum: ut ſemper te collaudantes admitti in choro Sanctorum proclamantes atque ita dicentes.

℟. Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus es Domine Deus noſter. Qui nos per penitentiam invitas ad veniam: ut purificatis concedas vitam eternam. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

CHriſte Domine cujus paſſionis mortis & reſurrectionis ideo facimus commemorationem: quia per id nos agnoſcimus recepiſſe redemptionem: qui in protoplaſti parentis improba confeſſione cramus condemnati in damnatione. Purifica nos ea miſeratione: qua

dudum

dictum redemiſti per ſanguinis effuſionem. Ut gratiam corporis & ſanguinis tui ſuſcepturi: careamus omnis piaculi contagio: ſicut pareres meorum ſalutis: quod eſt myſterium noſtre redemptionis in cordibus noſtris. ℟. Amen. *Ad orationem Dominicam.*

PRope ſunt ecce fratres chariſſimi dies paſchales: in quibus nos convenit cum libatione jejunii: eleemoſynam & pietatem conferre indigentis. Ut caro macerata jejuniis & miſericordie opera exuberantur affectu. Ut dum in his operibus occupati manemus: liberis ſemper vocibus ad Deum clamemus e terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. *Benedictio.*

DIvina vos gratia benedictione ſuperna repleat: qui vos prolixum proximos abſtinentie dies amabiliter preſtolare. ℟. Amen. Ipſe in cordibus veſtris ſibi beneplacitum preparet habitaculum: qui vos ipſos conſecravit abſtinentia ciborum. ℟. Amen. Ut tollentes crucem veſtram ſequamini eum: qui ſponte pro vobis ſuſcepit mortis ſupplicium. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus: & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Hic dicat Chorus.* Guſtate.

Poſt communionem. Oratio.

REfecti Chriſti corpore & ſanguine petimus: quia ſanctificati Deo Patri omnipotenti gratias referamus: ut qui in eadem refectione & ſanctificationem habemus: hic & in futuro ſeculo gloriam percipiamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

FERIA QUARTA IN CAPITE JEJUNII.

Antiphona.

EXaudi nos Deus quoniam benigna eſt miſericordia tua: ſecundum multitudinem miſerationum tuarum: reſpice in nos Domine. ℣. Salvum me fac Deus: quoniam intraverunt aque uſque ad animam meam. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. ℣. Exaudi nos Deus. Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon. Kyrie eleiſon. Pater noſter. ℟. Et ne nos inducas. ℣. Deus miſereatur noſtri. *Iterum* cum Gloria & honor Patri. ℣. Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam. ℟. Et ſalutare tuum da nobis. ℣. Peccavimus cum patribus noſtris. ℟. Injuſte egimus: iniquitatem fecimus. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oratio. Oremus.

COncede nobis queſumus Domine preſidia militie chriſtiane ſanctis inchoare jejuniis: ut contra ſpirituales nequitias pugnaturi: continentie muniamur auxiliis. Per Chriſtum. *Et poſtea Sacerdos benedicat cineres.* ℣. Adjutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit celum & terram. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Oratio.*

DEus qui non mortem ſed penitentiam deſideras peccatorum: fragilitatem conditionis humane benigniſſime reſpice: & hos cineres quos cauſa proferende humilitatis atque promerende venie: capitibus noſtris imponi decrevimus bene✠dicere pro tua pietate digneris: ut qui nos cinerem eſſe: & ob pravitatis noſtre meritum in pulverem reverſuros cognoſcimus: peccatorum omnium veniam & premia penitentibus repromiſſa miſericorditer conſequi mereamur. Per Chriſtum.

Oratio.

OMnipotens ſempiterne Deus qui miſereris omnium: & nihil odiſti eorum que feciſti: diſſimulans peccata hominum propter penitentiam: qui etiam miſericorditer ſubvenis emanantibus ad opus clementie tue: bene✠dicere & ſanctificare digneris hos cineres quos ſuper capita noſtra cauſa ſancte religionis & humilitatis pro peccatis noſtris more Ninivitarum ferre conſtituimus: da per invocationem ſancti tui nominis: ut omnes qui eos ad precandam miſericordiam tuam ſuper capita ſua tulerint: mereantur a te Domine Jeſu Chriſte omnium delictorum ſuorum veniam percipere: & hodie ſic ſancta inchoare jejunia: ut ad diem reſurrectionis purificatis mentibus digne mereantur accedere: & in futuro per-

perenni & aeternae [illegible] accipere gloriam. Per Dominum nostrum Jesum Christum. Benedictio, [illegible] Benedictio ✠ Dei Patris omnipotentis, & Filii ✠ & Spiritus ✠ Sancti descendat, & maneat super hos cineres. ℟. Amen.

Hic aspergat aquam benedictam super cineres. Deinde cantetur [illegible] antiphona. Immutemur habitu, in cinere & cilicio: jejunemus, & ploremus ante Dominum: quia multum misericors est, dimittere peccata nostra Deus noster.

Eo [illegible] dicatur alia antiphona. Inter vestibulum & altare plorabunt Sacerdotes & Levitae, ministri Domini dicentes: Parce Domine, parce populo tuo: & ne dissipes ora canentium te Domine. ℣. Gloria & honor Patri. ℟. Emendemus in melius quae ignoranter peccavimus: ne subito praeoccupati die mortis, quaeramus spatium poenitentiae, & invenire non possimus. Attende Domine, & miserere nobis: quia peccavimus tibi. ℣. Adjuva nos Deus salutaris noster: & propter honorem nominis tui Domine libera nos. ℣. Attende. ℣. Gloria & honor Patri. ℣. Attende.

Interim dum cantantur, Clerici [illegible] accipiant Cineres & [illegible] de manu Archiepiscopi vel Sacerdotis & dicat Sacerdos dum ponit, dicat. Memento homo, quia cinis es, & in cinerem reverteris: age poenitentiam, ut habeas vitam aeternam. *Hic facta [illegible] omnes ad processionem [illegible] processionem hac forma qua [illegible] ad [illegible] Antiph.* Misereris omnium Domine Deus, & nihil odisti eorum quae fecisti, dissimulans peccata hominum propter poenitentiam, & parcens illis: quia tu es Dominus Deus noster. ℣. Miserere mei Deus, miserere mei: quoniam in te confidit anima mea. ℣. Et parcens illis. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in secula seculorum. Amen. ℣. Et parcens illis. *Dicat Presb.* Per omnia semper secula seculorum. ℟. Chorus. Amen.

Oratio.

Converte nos Deus salutaris noster: & averte iram tuam a nobis: ut super populum tuum poenam perdas quam loquutus es: ut pietas tua inveniat in te: ut salutem tuam [illegible] salutem intelligere vel indulgentiam tuam temporum prosperitate cognoscat: vel benignitatem tuam fructum fecunditatis suscipiat. ℟. Amen.

Dicat Presb. Per misericordiam tuam Deus noster, Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Lectio libri Sapientiae Salomonis. ℟. Deo gratias. *Proverbiorum I.*

FIli, Convertimini ad correptionem meam: en proferam vobis spiritum meum, & ostendam vobis verba mea. Quia vocavi, & renuistis: extendi manum meam, & non fuit qui aspiceret. Despexistis omne consilium meum, & increpationes meas neglexistis. Ego quoque in interitu vestro ridebo, & subsannabo, cum vobis id quod timebatis advenerit. Cum irruerit repentina calamitas, & interitus quasi tempestas ingruerit: quando venerit super vos tribulatio & angustia. Tunc invocabunt me, & non exaudiam: mane consurgent, & non invenient me: eo quod exosam habuerint disciplinam, & timorem Domini non susceperint, nec acquieverint consilio meo, & detraxerint universae correptioni meae. Comedent igitur fructus viae suae, suisque consiliis saturabuntur. Aversio parvulorum interficiet eos, & prosperitas stultorum perdet illos. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Planctus. Ecce venit dies Domini magnus [illegible] & [illegible] parati benefacere oppressis viduis & orphanis. ℣. [illegible] temporibus dicit Dominus. ℣. Quaerite [illegible] discite benefacere, quaerite judicium, subvenite oppresso. ℣. Ut [illegible]. *Dicat Presb.* Sermonem fratres.

Sequentia epistolae Jacobi Apostoli ad duodecim tribus. ℟. Deo gratias. Cap. I.

CHarissimi: Nemo cum tentatur dicat quoniam a Deo tentatur. Deus enim intentator malorum est: ipse autem neminem tentat. Unusquisque vero tentatur a concupiscentia sua abstractus & illectus. Deinde concupiscentia cum conceperit, parit peccatum. Peccatum vero cum consummatum fuerit, generat mortem. Nolite itaque errare fratres mei dilectissimi: omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est, descendens a patre luminum, apud quem non est

eſt tranſmutatio: nec viciſſitudinis obumbratio. Voluntarie genuit nos verbo veritatis: ut ſimus initium aliquod creature ejus. Scitis fratres mei dilectiſſimi: ſit autem omnis homo velox ad audiendum: tardus autem ad loquendum: & tardus ad iram. Ira enim viri juſtitiam Dei non operatur. Propter quod abjicientes omnem immunditiam & abundantiam malicie: in manſuetudine ſuſcipite inſitum verbum quod poteſt ſalvare animas veſtras.

℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Mattheum. *Cap. IIII.*

Illo in tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus ductus eſt in deſertum a ſpiritu: ut tentaretur a diabolo. Et cum jejunaſſet quadraginta diebus: & quadraginta noctibus: poſtea eſuriit. Et accedens tentator dixit ei. Si filius Dei es: dic ut lapides iſti panes fiant. Qui reſpondens dixit ei. Scriptum eſt. Non in pane ſolo vivit homo: ſed in omni verbo quod procedit de ore Dei. Tunc aſſumpſit eum diabolus in ſanctam civitatem: & ſtatuit eum ſupra pinnaculum templi: & dixit ei. Si filius Dei es mitte te deorſum. Scriptum eſt enim. Quia angelis ſuis mandavit de te: & in manibus tollent te: ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Ait illi Jeſus rurſum. Scriptum eſt. Non tentabis Dominum Deum tuum. Iterum aſſumpſit eum diabolus in montem excelſum valde: & oſtendit ei omnia regna mundi: & gloriam eorum: & dixit illi. Hec omnia tibi dabo: ſi cadens adoraveris me. Tunc dixit ei Jeſus. Vade Sathana. Scriptum eſt enim. Dominum Deum tuum adorabis: & illi ſoli ſervies. Tunc reliquit eum diabolus: & ecce angeli acceſſerunt: & miniſtrabant ei. ℟. Amen.

Dicat Preſb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. Memento noſtri Domine in beneplacito populi tui: viſita nos Deus in ſalutare tuo. ℟. Alleluja. *Dicat Preſb.* Adjuvate me fratres.

Sacrificium. Hi dies orationis ſancti erunt vobis: & humiliabitis animas veſtras applicantes holocauſta Domino Deo veſtro.

Miſſa.

Appropinquantibus beate quadrageſime diebus: oremus Deum dilectiſſimi fratres corpore & mente proſtrati. Et licet omni vite noſtre tempore ejus operi cujus imaginem accepit anima debeat manere pari: tamen ſpecialiter quamdam obſervationem horum dierum eſſe debere: patrum docemur exemplis qui non ſolum ſermone: ſed & opere: quid nobis imitandum eſſet egerunt: e quibus primus Moyſes legiſlator occurrit: qui in hoc numero dierum excelſi montis verticem conſcendit: nihil in his diebus niſi tantum verbo Dei paſcebatur: quod ex ore Domini procedebat. Secundus vero occurrit nobis Helias propheta: qui unicus eſſe virtutem conteſtans: quadraginta diebus montem excelſum luſtravit: ubi ſacri oris alloquium de Iſraelitarum ſcelere audire promeruit. Tertius autem ipſe nobis Dominus noſter Jeſus Chriſtus occurrit: qui totis quadraginta diebus heremi ſecreta penetrans: omnia diabolica tentamenta deſtruxit. Horum igitur nos exemplis edocti laborantes per hos dies quadraginta: ejiciamus a nobis malicie fermentum: quo azimi ſinceritatis & veritatis invenire poſtmodum mereamur. ℟. Amen.

Alia oratio.

Salutaris vie initia hodierne ſolemnitatis ſacrificio cupientibus conſecrare: occurrat Deus Pater unigenitus Filius tuus: qui olim callidi tentatoris aſtucias tremenda ſe ſuaſione imitantem ſacri oris alloquio reprobavit ac perimit. Ipſe a nobis virulenta tentationum ſemina pellat: ipſe contentiones malarum ſuggeſtionum a nobis retrudat. Ipſe aviditatem noſtre indiem divinis precibus ſternat. Protegat nos contra hujus tentatoris inſidias: lorica juſticie: & galea ſalutis eterne. Exhibeat de celorum edibus fragilitati noſtre fortitudinem cibi perennis: quo & hodie validius roborati: initium e craſtino abſtinentie tempus incipientes: petulantie carnalis libitus in nobis decedant: ira diffugiat: voracitas pereat: temulentie vitium evaneſcat. Secedant doli:

corpora ſalus habeat: animas vis divina. Utraque ſervent in opere pacem jejunii actu: virtutem in voto: conſtantiam in affectu: actuum diſciplinam. Quo ſpiritualiter ſuſcipientes predicte abſtinentie tempus: per eum nobis ſalubriter efficiatur perventum: per quem id ad expiationem novimus inſtitutum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CHriſte Dei filius quo docente didicimus: non in ſolo pane vivere: ſed in omni verbo quod tuo procedit ex ore. Preſta nobis ut qui magiſterium tuum ſequentes preſentis quadrageſime initia hodierna die incipimus feſtivis conſecrare in canticis: optata remedia a te impetrare poſſimus: tam viventibus quam defunctis. Quo & nobis ſerviendi tibi concedatur cum affectu effectus: & illis a te preſtetur eterne beatitudinis locus. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus cui transferendus Helias quadraginta dierum jejunium conſecravit: & ſpiritualiter donec ad celeſtia mereretur aſcendere jejunavit: prophetalem queſumus gratiam dona populis chriſtianis: in qua ſuperemus delectationes carnis & ſanguinis. Fac in omnibus & per omnia continentes ſic pacificos: ſic celeſtia precepta ſervantes: quibus & in hoc ſacrificio benignus appareas: & humiliter te invocantibus propitiatus occurras. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi gratias agere trinitas Deus: qui das eſcam omni carni: & imples omnem animam benedictione. Tuere nos Domine qui non ſolum carnalibus cibis paſcis: ſed & ſpiritualibus eſcis alis. Ut non in ſolo pane vivamus: ſed in omni verbo tuo vitalem habeamus alimoniam. Nec tantum epulando: ſed etiam jejunando paſcamur. Nam ut dapibus: & poculis corpora: ſic jejuniis & verbis tuis anime ſaginantur. Magnam enim in hoc munere corporibus ſalubritatem, & ſanitatem mentibus prebuiſti: Jamque ab initio ſecuti nobis jejunium venerabile dedicaſti. Quod ſi illa generis humani mater Eva interdictam ſibi arborem cuſtodiſſet: & immortalitatem retinuiſſet, & patriam. Sed peccatum matris antique: quod illicita ligni vetiti uſurpatione commiſit: in noſtris ablue jejuniis. Ut qui de paradiſo per inobedientiam Ade non abſtinendo cecidimus: nunc autem per obedientiam Chriſti jejunando ſurgamus. Qui nobis ex eadem materia calicem ſalutis remiſcuit de qua mortis poculum biberamus. Ut quibus per cibum ligni acquiſiti mors venerat: per crucis lignum ſalus perdita redderetur. Cui merito omnes angeli & archangeli non ceſſant clamare quotidie: una voce dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus & benedictus in altiſſimis Jeſus Chriſtus filius tuus Dominus noſter. Qui aſſumpta humane fragilitatis natura: non ſolum infidelium ſterilitatem convertendo fecundavit: verum etiam antiquiſſimum ſerpentem ſeductionibus blandis inlecebrantem: totiuſque mundi copiam promittentem ſterilitate tibi promiſſa poſt jejunii peracta ſolemnia omnipotenti brachio ſupplantavit. Docens diſcipulos ſuos: noſtros autem apoſtolos non numeroſitate taurorum: aut hircorum, non vitulorum ubertate: non agnorum pinguium victimis tuam placare clementiam: ſed puris mentibus loriſque innocentie manibus ſacrificia libare tue ſerenitati ſupplicia. Quia tu es Deus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

ADſint Domine Deus dies illi quos colendos nobis documento tui exempli ſub quadragenaria jejunio decurſione ſignaſti. Proinde tuam pietatem poſcimus & rogamus ut hodierne ſolemnitatis ſacrificio delibutus: largiaris ſupplicantibus famulis ſpiritalis alimonie cibum: & tue ſermocinationis edulium. Quo ad inſtar prophete tui Helie hujus ſacrificii libatione muniti: ita a craſſitudine laborioſa divine inſtitutionis ſalubriter expediamus jejunia: ut ſermocinationis tue mereamur potiri loquela. ℟. [illegible]. Amen.

Ad orationem Dominicam.

ECce Salvator noſter & Dominus qui per paginam veteris teſtamenti offerri tibi decimas rerum prece [illegible] tibi dierum decimas [illegible] [illegible] Per [illegible] tue pietatis clementiam implorantes ut in [illegible] vie [illegible] [illegible] nos documentis [illegible] & [illegible] [illegible] legis tue. Quibus inſtructi & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & devote [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Pater noſter. *Dicat Presb.* [illegible] [illegible] benedictionem. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. *Benedictio.*

CHriſtus Dei filius qui quadraginta diebus in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] permiſit ipſe vos non [illegible] [illegible] [illegible] a ſancto propoſito ſubmoveri. ℞. Amen. Quoque [illegible] [illegible] [illegible] non in ſolo pane ſed in verbo Dei hominem vivere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ℞. Amen. Ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] poſſitis. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℞. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. *Dicat Chorus* Guſtate.

Poſt communionem Oratio.

GUſtantes Domine ſuavitatis dulcedinem plenitudinem quaſumus ut [illegible] [illegible] [illegible] in remiſſionem peccatorum & ſanitatem mentium. ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℞. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℞. Deo gratias.

DOMINICO PRIMO IN QUADRAGESIMA.

Ad Miſſam. Officium.

ECce nunc tempus acceptabile alleluia. ℣. Ecce nunc dies ſalutis alleluia. ℟ Dominus regnavit decorem induit [illegible] [illegible] Dominus [illegible] [illegible] & [illegible] ſe. ℣. Ecce nunc dies. ℟ Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. ℞. Amen. ℣. Ecce. *Dicat Presb.* Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℞. Amen. *Hic dicatur.* Gloria in excelſis. *Dicat Presb.* Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℞. Amen.

Oratio.

AUdiant ſimul te Domine omnis generis & divites et pauperes [illegible] tibi [illegible] [illegible] Nec [illegible] in die [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ut te [illegible] [illegible] a noſtra [illegible] [illegible] [illegible] in gaudio cum ſanctis omnibus laudans per [illegible] [illegible] [illegible] ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℞. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. *Prophetia.* Audite audientes me.

[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. fo. LXXXV. Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. *Tradat* Daniel Propheta tunc illi tres quaſi ex uno ore hymnum canebant & benedicebant Dominum de fornace dicentes. *Hic incipiat Sacerdos* *Benedictus.* Benedictus es Domine Deus patrum noſtrorum. & [illegible] & ſuperexaltatus in ſecula. Amen. ℟ Et benedictum nomen maieſtatis tue [illegible] ſanctum. ℣. Et ſuper. ℟ Benedictus es qui vides abyſſos ſedes ſuper cherubim & laudabilis. ℣. Et ſuper. ℟. Benedictus es in fundamento [illegible] & laudabilis & glorioſus in ſecula. Amen. ℣. Et ſuper. ℟ Benedicite omnia opera Domini Dominum benedicite angeli Dei Dominum benedicite ſtelle celi Dominum. ℣. Hymnum dicite & ſuperexaltate eum in ſecula. Amen. ℟ Benedicite filii hominum Dominum benedicite Sacerdotes Dei Dominum. Benedicite ſancti & humiles corde Dominum. ℣. Hymnum dicite. ℟ Benedicite Anania Azaria & Miſael Dominum. Hymnum dicite & ſuperexaltate eum in ſecula. Amen. ℟ Qui liberavit nos ab inferis & de manu mortis ſalvavit nos & eripuit nos de medio camini ardentis flamme & e medio ignis eduxit nos. *Dicat Presb.* Confitemini. ℟ Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in ſeculum miſericordia eius.

Pſallendo. Ne memineris [illegible] Deus iniquitatum noſtrarum antiquarum cito anticipent nos miſericordie tue Domine. ℟ Quoniam pauperes facti ſumus valde: adiuva nos Deus ſalutaris noſter. ℣. Cito [illegible]. *Hic Sacerdos debet preparare calicem cum vino & aqua & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calicem & incipiat illud

lud & proſternat ſe ad pedem altaris flexis genibus & dicat has preces que ſequuntur. Indulgentiam poſtulantes. Chriſte exaudi. Placare & miſerere. ℣. Jeſu unigenite, Dei patris filius: qui es immenſe bonitatis Dominus. ℟. Placare. ℣. Cuncti te gemitibus exorantes poſcimus: cunctique ſimul deprecantes queſumus. ℟. Placare. ℣. Tua jam clementia mala noſtra ſuperet: tuo jam ſereno vultu in nos reſpice. ℟. Placare. ℣. Remove propitius tuam iracundiam: da peccatis finem: da laboris requiem. ℟. Placare. ℣. Tranquillitatem temporum: rerum abundantiam: pacis quietem: & ſalutis copiam. ℟. Placare. ℣. Illius Pontificis porrige preſidium: atque univerſo ſupplicanti populo. ℟. Placare. ℣. Remiſſionem omnium peccatorum queſumus: indulge clemens mala que commiſimus. ℟. Placare. *Hic dicat Sacerdos Orationem ſubmiſſa voce.*

Exaudi orationem noſtram Domine: gemituſque noſtros auribus percipe: nos enim iniquitates noſtras agnoſcimus: & delicta noſtra coram te pandimus tibi Deus peccavimus tibique confitentes veniam expoſcimus. Et quia receſſimus a mandatis tuis: & legi tue minime paruimus. Convertere Domine ſuper ſervos tuos quos redemiſti ſanguine tuo. Indulge queſumus nobis: & peccatis noſtris veniam tribue: tueque pietatis miſericordiam in nobis largire digneris. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. *Hic elevet Sacerdos & dicat.* Silentium facite.

Sequentia epiſtole Pauli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *II. Cap. V.*

Fratres. Pro Chriſto legatione fungimur tanquam Deo exhortante per nos. Obſecramus: pro Chriſto reconciliamini Deo. Eum qui non noverat peccatum: pro nobis peccatum fecit: ut

Cap. VI. nos efficeremur juſtitia Dei in ipſo. Adjuvantes autem exhortamur ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. Ait enim. Tempore accepto exaudivi te: & in die ſalutis adjuvi te. Ecce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies ſalutis. Nemini dantes ullam offenſionem: ut non vituperetur miniſterium noſtrum: ſed in omnibus exhibeamus noſmetipſos ſicut Dei miniſtros in multa patientia. In tribulationibus. In neceſſitatibus. In anguſtiis. In laboribus. In plagis. In carceribus. In ſeditionibus. In vigiliis. In jejuniis. In caſtitate. In ſcientia. In longanimitate. In ſuavitate. In Spiritu Sancto. In charitate non ficta. In verbo veritatis. In virtute Dei. Per arma juſtitie a dextris: & ſiniſtris. Per gloriam & ignobilitatem. Per infamiam & bonam famam. Ut ſeductores & veraces. Sicut qui ignoti: & cogniti. Quaſi morientes: & ecce vivimus. Ut caſtigati: & non mortificati. Quaſi triſtes: ſemper autem gaudentes. Sicut egentes multos autem locupletantes. Tanquam nihil habentes: & omnia poſſidentes. In Chriſto Jeſu Domino noſtro.

℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Joannem. *Ca. IIII.*

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus reliquit Judeam: & abiit in Galileam. Oportebat autem eum tranſire per Samariam. Venit ergo in civitatem Samarie, que dicitur Sichar juxta predium quod dedit Jacob Joſeph filio ſuo. Erat autem ibi fons Jacob. Jeſus ergo fatigatus ex itinere ſedebat ſic ſuper puteum: hora erat quaſi ſexta. Venit mulier de Samaria haurire aquam. Dicit ei Jeſus. Da mihi bibere. Diſcipuli autem ejus abierant in civitatem: ut cibos emerent. Dicit ei mulier illa Samaritana. Quomodo tu Judeus cum ſis: bibere a me poſcis: que ſum mulier Samaritana? Non enim coutuntur Judei Samaritanis? Reſpondit Jeſus: & dixit ei. Si ſcires donum Dei: & quis eſt qui dicit tibi: da mihi bibere: tu forſitan petiſſes ab eo: & dediſſet tibi aquam vivam. Dicit ei mulier. Domine neque in quo haurias habes: & puteus altus eſt: unde ergo habes aquam vivam. Nunquid tu major es patre noſtro Jacob: qui dedit nobis puteum hunc: & ipſe ex eo bibit: & filii ejus & pecora ejus. Reſpondit Jeſus & dixit ei. Omnis qui biberit ex aqua hac: ſitiet iterum. Qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei: non ſitiet in eternum. Sed aqua quam ego dabo ei: fiet

in

in eo fons aque ſalientis in vitam eternam. Dicit ad eum mulier. Domine da mihi hanc aquam: ut non ſitiam: neque veniam huc haurire. Dicit ei Jeſus. Vade voca virum tuum & veni huc. Reſpondit mulier & dixit. Non habeo virum. Dicit ei Jeſus. Benedixiſti: quia non habeo virum. Quinque enim viros habuiſti. Et hunc quem habes: non eſt tuus vir. Hoc vere dixiſti. Dicit ei mulier. Domine video quia propheta es tu: patres noſtri in monte hoc adoraverunt: & vos dicitis quia Hieroſolymis eſt locus ubi adorare oportet. Dicit ei Jeſus. Mulier crede mihi: quia venit hora quando neque in monte hoc: neque in Hieroſolymis adorabitis patrem. Vos adoratis quod neſcitis: nos adoramus quod ſcimus: quia ſalus ex Judeis eſt. Sed venit hora & nunc eſt: quando veri adoratores adorabunt patrem in ſpiritu & veritate. Nam & pater tales querit: qui adorent eum. Spiritus eſt Deus & eos qui adorant eum: in ſpiritu & veritate oportet adorare. Dicit ei mulier. Scio quia Meſſias venit qui dicitur Chriſtus. Cum ergo venerit: ille nobis annunciabit omnia. Dicit ei Jeſus. Ego ſum qui loquor tecum. Et continuo venerunt diſcipuli ejus: & mirabantur quia mulieri loquebatur. Nemo tamen dixit: quid queris: aut quid loqueris cum ea. Reliquit ergo ydriam ſuam mulier: & abiit in civitatem: & dicit illis hominibus. Venite & videte hominem qui dixit mihi omnia quecumque feci. Nunquid ipſe eſt Chriſtus? Exierunt de civitate & veniebant ad eum. Interea rogabant diſcipuli dicentes. Rabbi manduca. Ille autem dixit eis. Ego cibum habeo manducare: quem vos neſcitis. Dicebant ergo diſcipuli ad invicem. Numquid aliquis attulit ei manducare? Dixit eis Jeſus: meus cibus eſt: ut faciam voluntatem ejus qui miſit me. Ut perficiam opus ejus. Nonne vos dicitis quod adhuc quatuor menſes ſunt: & meſſis venit? Ecce ego dico vobis: levate oculos veſtros & videte regiones: quia albe ſunt jam ad meſſem. Et qui metit mercedem accipit: & congregat fructus in vitam eternam. Ut & qui ſeminat: ſimul gaudeat: & qui metit. In hoc eſt enim verbum verum: quia alius eſt qui ſeminat: & alius eſt qui metit. Ego miſi vos metere quod vos non laboraſtis. Alii laboraverunt: & vos in laboribus eorum introiſtis. Ex civitate autem illa multi crediderunt Samaritanorum: propter verbum mulieris teſtimonium perhibentis: quia dixit mihi omnia quecumque feci. Cum veniſſent autem ad illum Samaritani rogaverunt eum: ut ibi maneret: & manſit ibi duos dies. Et multo plures crediderunt propter ſermonem ejus & mulieri dicebant. Quia jam non propter tuam loquelam credimus: ipſi enim audivimus: & ſcimus quia hic eſt vere Salvator mundi.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Attende populo meus legem meam. P. Alleluja.

Sacrificium.

MUltiplicabit vos Dominus ſicut aſtra celi diligite illum: & obſervabitis precepta ejus: & cerimonias omni tempore: ut diſcant filii veſtri diſciplinam Domini Dei alleluja. ℣. Locutus eſt Moyſes univerſo Iſrael: dicens: dum deſcenderem de monte: & tabulas federis in manibus tenerem. & vidiſſem vos reliquiſſe vias Domini quas vobis oſtenderam: projeci tabulas de manibus meis: & confregi eas ad radicem montis: & procidi ante Deum quadraginta diebus & quadraginta noctibus: panem non comedens & aquam non bibens propter peccata que feciſtis ante Deum & timens pro vobis oravi ad illum: & exaudivit me. P. Ut diſcant.

Miſſa.

SOlliciti queſo dilectiſſimi fratres redemptionis noſtre perpendentes myſterium: reddamus ut poſſumus Salvatori noſtro gloriam. offerentes ei hoſtiam vivam: & qui ex gentibus unam in ſe voluit congregari eccleſiam. In muliere etenim illa Samaritana. in qua dudum eſt gentilitas figurata: nos ipſos advocatos ex gentibus agnoſcamus: & pro illa Deo contriti cordis hoſtiam immolemus. Novit ille ſuffragantibus adſiſtere: qui ſe naſcenti jam ſeculo dignatus eſt ſubvenire. Dabit

pre-

precamiſſum efficiatum: qui in ſe ſuſcepit infirmitatem noſtram. Attribuat poſtulationi effectum qui laſſus ſedit ad puteum. Componat nobis in oratione precem qui Samaritane mulieri inſpiravit ut crederet. Dabit in eterna beatitudine premium acquiſitis qui miſertus eſt quam voluit perpetua. ℟. Amen.

Alia oratio.

JEſu Redemptor noſter & Domine qui ad ſalvandum genus humanum: ſexta etate ſeculi veniſti: ab hujus extremitatis noſtre profundo conſerva atque ſanctifica eccleſiam tuam in unitate ſancte fidei quam olim a tenebroſa profunditate erutam potes: tibi ſanctam copulare per gratiam voluiſti. De cunctis in ea manentibus ut ſicut ad te fide venerunt: ita eterno ſolatio potiantur. Ut per te introducantur ad regnum eterne vite: per quem acceperunt fidei illuminationem. Tribue nobis bibentibus eterni fontis ita habere potum: ut nunquam ſitiamus in eternum. Expelle a cordibus noſtris omnem profunditatem tenebroſam errorum: nequando operiat ſuper nos puteus os ſuum. Te te Chriſte invenientes ad puteum reſidentem qui noſtro ex itinere quotienſque lapſi fuerint in criminibus: ut totus reſurgamus tue pietatis dono: quotiens recaſi ſumus in ſe illo. Amove a cordibus noſtris inveteratam vetuſte vite maliciam: qui novitate ſpiritus in Samaritanam: ex fide operatus es incrementa. Ut que ſumus omnibus in communione vite bone: ita dies iſtos ſancti deſiderii plenitudine gratia valeat habere: ſicut illa promeruit dono ſancte fidei te in veritate cognoſcere. Ut in horum celebritate dierum te cuſtodiente: non libidine polluamur: non malicia ſauciemur: non ſcandalis deſcindamur. Sed in ſancte fidei omnes unitate collecti ita ſpiritus tui ſancti defenſione protecti & muniminis mundemur a criminibus noſtris. Qualiter ad ſanctum paſcha pervenientes: & ardenter ſuſcipientes myſterium noſtre redemptionis: & veraciter reparatos nos gratulemur in ſtatu ultimo lucis.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CHriſte filius Dei vivi: cujus virtute mulier illa Samaritana pervaſiſſe meruit: cujus fidem caſto corde concepit: cujuſque nomen aliena in civitatem celebre nunciavit. Da nobis ut ex veritate nomen noſtrum eternus aſcribatur in paginis que veritate nomen glorie tue ob miraculum deitatis annunciatur lectum eſt Samarie in populis. Preſta etiam ſancte Deus ut omnes qui ſancti intentione laterunt & credimus nomen tue ſancti ſive tranſiturus nunquam eterne tuere penas ſupplicium. Quique in eadem quam a te perceperunt fide vocati ſunt: nunc ſummorum adverſionibus cruciantur. Sed concede eis: ut ſicut in hac vita incommode datum vere fidei tenuerunt: ita nunc vite gaudio eterno munere potiantur. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

SAlvator mundi verbum Patris eterni: qui poſt acceptam ſitim mulieris: rogatus a Samaritanis biduum apud eos fecit: ut in illorum dierum figura duorum myſtice commendaretur quorum numerus preceptorum: that tam vale eſt legis ac prophetarum: mande cor noſtrum omni tempore omnique gratiarum caritate. Quibus manſionem tibi in cordibus noſtris preparantes manſionem: tribuas nobis quod his tribuis: precium dulciſſimum veraciter eſſe bene: per quam poſſimus pervenire ad te. Et tuam commendato noſtis dulciſſimum cum quo perveniamus ad gaudia vite eterne. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui ad ſalvationem humani generis veniens e celo: ſitiens atque fatigatus ſedit ad puteum dicitur. In eternum in quo omnis plenitudo divinitatis corporaliter permanebat: quia noſtre mortalitatis corpus aſſumpſerat: veritatem aſſumpte carnis quibuſdam ſignificationibus demonſtrabat. Fatigatum enim eum non aliter credimus ab itinere: niſi infirmitatem in-

carne

carne. Exivit quippe ad currendam viam: per ſignificationem carnis aſſumptæ. Ideo igitur etſi fatigatus ille in carne: non tamen nos ſinit infirmari in ſua infirmitate. Nam quod infirmum eſt illius: fortius eſt hominibus. Ideoque per humilitatem veniens eripere mundum a poteſtate tenebrarum: ſedit & ſitivit quando aquam mulieri expetivit. Ille etenim humiliatus erat in carne: quando ſedens ad puteum loquebatur cum muliere. Sitivit aquam: & exegit fidem ab ea. In ea quippe muliere, fidem quam quæſivit: quamque petivit: exegit atque venientibus dixit de ea diſcipulis: Ego cibum habeo manducare quem vos neſcitis. Ille jam, qui in eam creaverat fidei donum: ipſe poſcebat aquæ ſibi ab ea porrigi potum. Quoque eam dilectionis ſuæ flamma cremabat: ipſe ab ea poculum quo refrigeraretur ſiticus poſtulabat. Ob hoc nos ad illa tantarum virtutum miracula quid apponemus ſancte & immaculate & potens Deus: niſi conſcientiam mundam: & voluntatem dilectioni tuæ omnimodo preparatam. Tuo igitur nomini offerentes veſtimenta munda: rogemus atque expoſcimus: ut operetur in nobis ſalutem: ſicut in muliere illa operatus es fidem. Operare in nobis extirpationem carnalium vitiorum: qui in illa idolatriæ pertuliſti figmentum. Sentiamus quoque te in illa futura examinatione mitiſſimum: ſicut illa te promeruit invenire placatum. Opus enim tuum ſumus: qui niſi per te ſalvari non poſſumus. Subveniat nobis vera redemptio: pietatis indeficiens plenitudo. Non perdas quod tuum eſt: quibus dediſti rationis naturam: da æternitatis gloriam indefeſſam. Ut qui te in hac vita laudamus: in æterna quoque beatitudine multo magis glorificemus. Tu es enim Deus noſter: non nos abjicias a facie tua: ſed jam reſpice quos creaſti miſeratione gratuita: ut cum abſtuleris a nobis omne debitum culpæ: & placitos reddideris aſpectibus gratiæ tuæ. Eruti ab illa mortalis patet profunditate facinorum: idriam noſtrarum relinquentes cupiditatum: ad illam æternam civitatem Hieruſalem poſt hujus vitæ tranſitum convolemus. Et cum omnibus Sanctis nomen tuum celebre annunciemus: atque ita dicamus. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere Sanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Cujus preſentia viſionis mortificationem operatur ſcelerum. Non eſt enim homo: qui ejus contuetur faciem: & ſuo poſſe remorari in crimine. Mulier quippe illa, ejus preſentiam cernens: verborum quoque ejus fluenta mirabiliter capiens: poſtquam manifeſtiſſime cognovit Jeſum: relinquit idriam vitiorum. Sicque abiens in civitatem: non tacet quod experta erat: de virtute ejus miraculum. Sit gloria ipſi: ſit laus & honorificentia Domino noſtro & Salvatori. Cujus poteſtate cedunt retinacula criminum: ex quo etiam emendatior fit vita poſt lapſum. Reddamus ergo ei in quantum poſſumus contriti cordis ſacrificium: per quod ipſe teſtatus eſt: ſe poſſe inveniri placatum. Chriſtus Dominus ac redemptor æternus.

Poſt pridie.

Deus qui in corde mulieris Samaritane Spiritum tuæ ſanctificationis dediſti: quo te crederet: quo te inſpirata ſentiret: quo etiam poſſet tuæ majeſtatis potentiam fideli intentione narrare. Emitte Spiritum tuum de ſanctis celis tuis: quo ſanctificentur oblata: ſuſcipiantur vota: expientur delicta: & cunctis ex hoc ſumentibus donetur criminis indulgentia: atque æternæ promiſſionis gaudia ſempiterna. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

Fons vitæ perennis Jeſu filius Dei Patris: da nobis aquam vivam: da ſitientibus vitam æternam. Efficiamur quæſumus templum tuum: in quibus habites in æternum: ut & ipſi intra nos habeamur regnum tuum. Tu nos Chriſte Jeſu exaudi de ſummis: cum Patrem ſicut nos juſſiſti: exoraverimus e terris. Pater noſter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Chriſtus filius Dei qui Samaritane mulieris ſitire dignatus eſt fidem: ipſe in vobis ſitum accendat dilectionis ſuæ. ℟. Amen.

℟. Amen. Idemque Redemptor qui operatus eſt in illam: quod ad regnum vocaret: operetur in vobis quod in eterna remuneratione coronet. ℟. Amen. Quique diſcipulis ſuis orandi dedit precepta: ipſe vos quocunque cum loco exoraveritis: exaudiat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus: & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad confractionem panis dicat Chorus. Qui venit ad me non eſuriet: qui credit in me non ſitiet unquam. ℣. Ego ſum lux mundi: & qui ſequitur me non ambulabit in tenebris: ſed habebit lucem vite. ℟. Qui venit ad me. ℣. Qui manducat meam carnem & bibit meum ſanguinem: in me manet & ego in illo. ℟. Qui venit. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum Amen. ℟. Qui bibit & credit in me non morietur in eternum.

Com. Repletum eſt gaudio os noſtrum: & lingua noſtra in exultatione.

Oratio.

Reple Domine cor noſtrum letitia: qui nobis dare dignatus es ſacri corporis tui Euchariſtiam: ut qui eiuſdem perceptione reficimur: ſpiritualibus beneficiis adimpleri feliciter mereamur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace.

FERIA IIII. IN PRIMA HEBDOMADA QUADRAGESIME.

Lectio libri Proverbiorum Salomonis. XIII.

Filii: Bonus relinquit heredes: filios & nepotes: & cuſtoditur juſto ſubſtantia peccatoris. Multi cibi in novalibus patrum: & alii congregantur abſque judicio. Qui parcit virge: odit filium ſuum: qui autem diligit illum: inſtanter erudit. Juſtus comedit & replet animam ſuam: venter
C.XV autem impiorum inſaturabilis. Sapiens mulier edificat domum ſuam: inſipiens extructam quoque deſtruet manibus. Ambulans recto itinere: & timens Deum: deſpicitur ab eo qui infami graditur via. In ore ſtulti virga ſuperbie: labia ſapientium cuſtodiunt eos. Ubi non ſunt boves: preſepe vacuum eſt: ubi autem apparent plurime ſegetes: ibi manifeſta fortitudo bovis. Teſtis fidelis non mentietur: profert mendacium teſtis doloſus. Querit deriſor ſapientiam: & non invenit: doctrina prudentium facilis. Vade contra virum ſtultum: & neſcit labia prudentie. Sapientia callidi: eſt intelligere viam ſuam: & imprudentia ſtultorum errans. Stultus illudet peccatum: & inter juſtos morabitur gratia. Cor quod novit amaritudinem anime ſue: in gaudio ejus non miſcebitur extraneus. Domus impiorum delebitur: tabernacula autem juſtorum germinabunt. ℟. Amen.

Lectio Libri Exodi. ℟. Deo gratias.

Ca. XXXIIII.

In illis diebus. Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens. Scribe tibi verba hec: quibus & tecum & cum filiis Iſrael pepigi fedus. Fuit ergo ibi cum Domino Moyſes: quadraginta dies & quadraginta noctes: panem non comedit: & aquam non bibit. Et ſcripſit in tabulis verba federis decem. Cumque deſcenderet Moyſes de monte Sinay: tenebat duas tabulas teſtimonii: & ignorabat quod cornuta eſſet facies ſua: ex conſortio ſermonis Domini. Videntes Aaron & filii Iſrael cornutam faciem Moyſi: timuerunt prope accedere. Vocatique ab eo reverſi ſunt: tam Aaron quam principes ſinagoge. Et poſtquam locutus eſt: venerunt ad eum: etiam omnes filii Iſrael. Quibus precepit cuncta: que audierat a Domino in Monte Sinay. Impletiſque ſermonibus: poſuit velamen ſuper faciem ſuam. Quod ingreſſus ad Dominum & loquens cum eo: auferebat donec exiret. Et tunc loquebatur ad filios Iſrael omnia: que ſibi fuerant imperata. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Tractus.

Hieremias Hieremie propheta ubi civitatis ſue ruinas quadruplici plangit alphabeto. Factum eſt poſtquam captivus ductus eſt Iſrael: tam & Hieruſalem deſolata: ſed & Hieremias Propheta flens & lamentans lamentum hoc Deo & dixit. ℣. Quis dabit capiti meo aquam: & oculis meis aperiet fontem lachrymarum ut plangam die ac nocte vulnera anime mee. ℣. Effundam lachrymas ſicut aquas ante faciem Dei mei: & extollam ad eum manus

meas

tem pro remedio peccatorum meorum. ℣. Propter multitudinem iniquitatis meæ: quia multiplicatæ ſunt prævaricationes.

Epiſtola. Nemo cum tentatur dicat.

Evangelium. Ductus eſt Jeſus in deſertum.

Require in quarta feria in capite jejunii fol. XCI. Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Laudes* Laudate Dominum quoniam bonus eſt pſalmus: Deo noſtro ſit jucunda laudatio. ℣. Præcinite Domino in confeſſione: pſallite Deo noſtro in laude.

Antequam Sacerdos faciat oblationem, moneat: proſternant ſe ad pedes Altaris flexis genibus: & dicat has preces in hunc modum. Penitentes orate: flectite genua Deo: deprecamur Dominum: ut remiſſionem peccatorum & pacem nobis donare dignetur. ℣. Erigite vos in nomine Chriſti completa oratione veſtra ſimul dicite Amen. ℟. Amen. State locis veſtris ad Miſſam.

Sacrificium.

OFferte Domino mundum ſacrificium. ℣. Offerte Domino gloriam & honorem. P. Mundum ſacrificium. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum Amen. P. Mundum ſacrificium. Kyrieleyſon. *Tribus vicibus.*

Miſſa.

DIes feſtos & Dominicæ Paſſionis venerantes conſecratos adveniſſe fratres dilectiſſimi ſentientes: ambulemus in humilitate: continentiam conſervantes. Nemo ſeculari voluptate paſcatur: neque rurſus adverſitate frangatur. Ut dum ceperimus temporalia: ſive bona ſive mala contemnere: tunc veriſſime valeamus quadraginta diebus & quadraginta noctibus jejunare. Poſt peractam vitæ hujus quadrageſimam recepturi vitam ſine fine perpetuam. Nunc igitur Deum noſtrum tota mentis devotione poſcamus: ut ita nos ſua preveniat gratia: & miſericordia proſequatur: qualiter ad celeſtia ſemper feſtinemus promiſſa. ℟. Amen.

Alia oratio.

EXaudi nos Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus: & ſecundum magnam miſericordiam tuam: quam non negas pura mente petentibus: orationes omnium accepta propitius. Sanctifica ergo preces noſtras quas ſupplices ad te humiliſque effundimus: & in effectum bonum noſtri cordis deſideria digneris convertere. Concede Domine jejunium noſtrum ita inculpabile apud te inveniri: ut nunquam diaboli laqueis teneamur adſtricti: ſed a peccatis noſtris immaculati inveniamur et liberi: quo tam animæ quam corporis preparati: ſancto altario tuo miniſtrare mereamur inleſi.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

COram altario tuo Domine & fidelium deferantur vota: & jejuniorum obſequia: pro quo humili prece rogamus: ut hujus jejunii libatione ita accipiantur a te obſequia familiæ tuæ: qualiter & univerſitas fidelium tuo commendetur ex dono: & defunctorum animæ amenitate foveantur in dulcedine beatitudinis.

℟. Amen.

Ad pacem.

EXtingue in nobis Domine omnes libitus carnalis concupiſcentiæ: per abſtinentiæ ſacratæ virtutem. Ut cum a noſtris cordibus radicitus cuncta eraſerit vitia: tua in nobis permaneat charitas ſempiterna.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt omnipotens Pater: nos tibi ſemper gratias agere: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. In quo nihil ſuum princeps mortis invenit: quem ſemper illum ſalutari jejunio jejunare cognovit. Ut volentibus vivere continenter & ſobrie: principalis fieret forma juſtitiæ. Tunc poſſe expelli demonum malignos ſpiritus: cum jejuniis & orationibus exercetur affectus. Unde moriente eum crucifixum terra tremuit: morientem corruptio non invaſit: reſurgentem mundus credidit: & aſcendentem cœleſtis exercitus adoravit: reverſurum vox angelica nunciavit. Cui merito etiam omnes angeli clamare non ceſſant: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus. Oratio.

VEre ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: qui quadraginta diebus & noctibus jejunavit: & poſtea eſuriit. Tantorum quippe dierum jejunando protelationem explens: quia Deus erat: & poſtea eſuriens: quia hominem verum aſſumpſerat: Chriſtus Dominus ac Redemptor æternus.

Poſt pridie.

OFferentes tibi Domine oblationem vota, celebranteſque jejuniorum feſta ſupplici corde, & propria voluntate de tua miſericordia preſumentes, rogamus, ut hec hoſtia que a nobis indignis offertur, gratiam in conſpectu majeſtatis tue inveniat, benedictionumque tuarum ubertate repleta, dum noſtris fuerit percepta viſceribus, cunctarum ſordium ſquallores radicitus a noſtris cordibus pellat, & remedium noſtris mentibus, corporibuſque ſanitatem adquirat.

Ad conf. alt. corpus panis. Antifona uſq. ad mediam Quadrageſim. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos, ſicut ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

SI noſtis fratres chariſſimi Deum ſibi decimas rerum velle offerri, convenit etiam hos dies de diebus vite noſtre, de expleto ſcilicet anno decimarum loco nos debere Deo perſolvere. Ideoque preteritorum veniam imploraturi, ſimus orationi & jejunio unanimiter inſiſtentes; atque orationis dominice memores, cordis ſimul & oris officio clamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

COnfirmet Dominus in timore ſuo nominis corda veſtra, & abſtinentie veſtre ſanctificet obſequellam. ℟. Amen. Habitante quoque in vobis ſanctificatione jejunii, ab omnibus mereamini criminibus expiari. ℟. Amen. Ut ei in vobis habitaculum mundiſſimum per abſtinentiam preparetis, cujus fidei vexillum in fronte portatis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat chorus.* Qui venit ad me non eſuriet. *Et oratio.* Reple Domine cor. *Require retro Dominica prime Quadrageſ. fol. XCVIII.*

FERIA SEXTA AD MISSAM.

Lectio Libri Eccleſiaſtici Salomonis. Re. Deo gratias. *XXIX.*

FIli, Qui facit miſericordiam, feneratur proximo, & qui prevalet manu mandata ſervat. Fenera proximum in tempore neceſſitatis illius, & iterum redde proximo in tempore ſuo neceſſitatem. Confirma verbum, & fideliter age cum illo; in omni tempore invenies quod tibi neceſſarium eſt. Multi quaſi inventionem eſtimaverunt fenus, & preſtiterunt moleſtiam his qui ſe adjuvaverunt. Donec accipiat oſculatur manum dantis, & in promiſſionibus humiliat vocem ſuam; & in tempore redditionis poſtulabit tempus, & loquetur verba acedie & murmurationum; & tempus cauſabitur. Si autem potuerit reddere adverſabitur ſolidi, & vix reddet dimidium, & computabit illud quaſi inventionem. Si autem fraudavit eum pecunia ſua, & poſſidebit eum inimicum gratis; & convicia & maledicta reddet ei pro honore & beneficio, reddet ei contumeliam. Veruntamen ſuper humilem patiens eſto, & in elemoſynam non pertrahas eum. Propter mandatum adſume pauperem, & propter inopiam ejus ne dimittas illum vacuum. Conclude elemoſynam in corde pauperis, & hec pro te exorabit ab omni malo. ℟. Amen.

Lectio libri Geneſis. *Ca. XXXI.*

IN diebus illis. Surrexit Jacob; Et impoſitis liberis & conjugibus ſuis ſuper camelos, abiit. Tulitque omnem ſubſtantiam ſuam & greges, & quicquid in Meſopotamia queſierat; pergens ad Iſaac patrem ſuum in terra Chanaam. Eo tempore Laban ierat ad tondendas oves; & Rachel furata eſt idola patris ſui. Noluitque Jacob ſocero confiteri quod fugeret. Cumque abiiſſet tam ipſe quam omnia que juris ejus erant, & amne tranſmiſſo pergeret contra montem Galaad, nunciatum eſt Laban die tertio quod fugeret Jacob. Qui aſſumptis fratribus ſuis, perſecutus eſt eum diebus ſeptem; & comprehendit eum in monte Galaad. Viditque in ſomnis dicentem ſibi Deum. Cave, ne quicquam aſpere loquaris contra Jacob. Jamque Jacob extenderat in montem tabernaculum. Cum ille conſecutus eum fuiſſet cum fratribus ſuis in eodem monte Galaad, fixit tentorium & dixit ad Jacob. Quare ita egiſti, ut clam me abigeres filias meas quaſi captivas gladio? Cur ignorante me fugere voluiſti, nec indicare mihi ut proſequerer te cum gaudio & canticis & tympanis & citharis? Non es paſſus, ut oſcula-

rer

rer filios meos ac filias. ſtulte operatus es. Et nunc valet quidem manus mea reddere tibi malum. Sed Deus patris veſtri heri dixit mihi. Cave: ne loquaris cum Jacob quicquam durius. Et ſi tu ad tuos ire cupiebas: & deſiderio tibi erat domus patris tui: cur furatus es Deos meos? Reſpondit Jacob. Quod inſcio te profectus ſum: timui ne violenter auferres filias tuas. Quod autem furti me arguis; apud quemcumque inveneris Deos tuos: necetur coram fratribus noſtris. Scrutare quecquid tuorum erga me inveneris: & aufer. Hec dicens: ignorabat quod Rachel furata eſſet idola. Ingreſſus itaque Laban tabernacula Jacob & Lie & utriuſque familie: non invenit. Cumque intraſſet tabernaculum Rachelis: illa feſtinans abſcondit idolum ſubter ſtramenta cameli: & ſedit deſuper. Scrutatique omne tentorium: & nihil inveniens ait: Ne iraſcatur Dominus meus quod coram te ſurgere nequeo: quia juxta conſuetudinem feminarum nunc accidit mihi. Sic deluſa ſolicitudo querentis eſt. Tumenſque Jacob cum jurgio ait. Quam ob culpam meam: & ob quod peccatum ſic exarſiſti poſt me & ſcrutatus es omnem ſuppellectilem meam? Quid inveniſti de cuncta ſubſtantia domus tue? Pone hic coram fratribus meis & fratribus tuis: & judicent coram me & te. Idcirco viginti annos fui tecum: oves tue & capre non fuerunt ſteriles: arietes gregis tui non comedi: nec captum a beſtia oſtendi tibi. Ego damnum omne reddebam. Quidquid furti perierat: a me exigebas. Die noctuque eſtu urebar & gelu: fugiebatque ſomnus ab oculis meis. Sic per viginti annos in domo tua ſervivi tibi: quatuordecim pro filiabus: ſex pro gregibus tuis. Immutaſti quoque mercedem meam decem vicibus. Et niſi Deus patris mei Abraam & timor Iſaac affuiſſet mihi: forſitan nudum me dimiſiſſes. Afflictionem meam & laborem manuum mearum reſpexit Deus: & arguit te heri. Reſpondit Laban. Filii & filie & greges tui & omnia que cernis mea ſunt. Quid poſſum facere filiis & nepotibus meis? Veni ergo & ineamus fedus: ut ſit teſtimonium inter me & te. Tulit itaque Jacob lapidem: & erexit illum: dixitque fratribus ſuis. Afferte lapides. Qui congregantes: fecerunt que tumulum: comederuntque ſuper eum. quem vocavit Laban: tumulus teſtis. Et Jacob: acervum teſtimonii: uterque juxta proprietatem lingue ſue. Dixitque Laban. Tumulus iſte teſtis erit inter me & te hodie. Et idcirco appellatum eſt nomen ejus Galaad: id eſt tumulus teſtis. Intueatur Dominus & judicet inter nos: quando receſſerimus a vobis. Si afflixeris filias meas: & ſi introduxeris uxores alias ſuper eas: nullus ſermonis noſtri teſtis eſt abſque Deo: qui preſens reſpicit. Dixit rurſus Jacob. En tumulus hic & lapis quem erexi inter me & te: teſtis erit tumulus inquam iſte & lapis ſit in teſtimonium. Si aut ego tranſiero illum pergens ad te: aut tu preterieris: malum mihi cogitans: Deus Abraam: Deus Nachor: judicet inter nos Deus patris eorum. Juravit Jacob per timorem patris ſui Iſaac: immolatiſque victimis in monte: vocavit fratres ſuos: ut ederent panem. Qui cum comediſſent: manſerunt ibi. Laban vero de nocte conſurgens: oſculatus eſt filios ac filias ſuas: & benedixit illis: reverſuſque eſt in locum ſuum: Jacob quoque abiit itinere quo ceperat. XXXII

℟. Amen.

Dominus ſit ſemper vobiſcum &c.

Tractus.

DEducant oculi mei lachrymas: & palpebre mee fluant aquas. quia vox lamentationis audita eſt ſuper me. ℣. Propterea amare flebo: anguſtia poſſedit me: emarcuit cor meum: tenebre ſtupefecerunt me. ℣. Ve mihi quia defecit anima mea & ſenſus cordis mei turbati ſunt in me.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Jacobi Apoſtoli ad XII. tribus. Deo gratias.

II.

FRatres. Nolite in perſonarum acceptione habere fidem Domini noſtri Jeſu Chriſti glorie. Etenim ſi introierit in conventum veſtrum: vir aureum anulum habens in veſte candida. introierit autem & pauper in ſordido habitu: & intendatis in eum qui indutus eſt veſte preclara: & dixeritis ei: tu ſede hic: bene. pauperi

vs autem dicatis: tu sta illic aut sede sub scabello pedum meorum. Nonne judicastis apud vosmetipsos, & facti estis judices cogitationum iniquarum? Audite fratres mei dilectissimi. Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide & heredes regni quod repromisit Deus diligentibus se? Vos autem exhonorastis pauperem. Nonne divites per potentiam opprimunt vos, & ipsi trahunt vos ad judicia? Nonne ipsi blasphemant bonum nomen quod invocatum est super vos? Si tamen legem perficitis regalem secundum scripturas: diliges proximum tuum sicut te ipsum: benefacitis. Si autem personas accipitis: peccatum operamini: redarguti a lege quasi transgressores. Quicumque autem totam legem servaverit, offendat autem in uno: factus est omnium reus. Qui enim dixit non mechaberis, dixit & non occides. Quod si non mechaberis, occides autem: factus es transgressor legis. Propter quod sic loquimini, & sic facite, sicut per legem libertatis incipientes judicari. Judicium enim sine misericordia illi qui non fecit misericordiam. Superexaltat autem misericordia judicium. ℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii secundum Johannem. VI.

Illo in tempore. Dominus noster Jesus Christus loquebatur Phariseis & turbis dicens: Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam eternam, quem filius hominis dabit vobis. Hunc enim pater signavit Deus. Dixerunt ergo ad eum. Quid faciemus ut operemur opera Dei? Respondit Jesus & dixit eis: Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille. Dixerunt ergo ei: Quod ergo tu facis signum ut videamus & credamus tibi? quid operaris? Patres nostri manna manducaverunt in deserto, sicut scriptum est: Panem de celo dedit eis manducare. Dixit ergo eis Jesus: Amen amen dico vobis: non Moyses dedit vobis panem de celo, sed pater meus dabit vobis panem de celo verum. Panis enim Dei est qui descendit de celo, & dat vitam mundo. Dixerunt ergo ad eum. Domine, semper da nobis panem hunc. Dixit autem eis Jesus: Ego sum panis vite. Qui venit ad me, non esuriet, & qui credit in me, non sitiet unquam. Sed dixi vobis, quia & vidistis me, & non credidistis. Omne quod dat mihi pater, ad me veniet: & eum qui venit ad me, non ejiciam foras. Quia descendi de celo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me. ℟. Amen.

Grat Proch. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu. *Laude.* Laudate Dominum qui timetis eum in medio Ecclesie. ℣. Laudabunt Dominum qui requirunt eum. ℣. In medio Ecclesie.

Preces. Prostrati orate. *Et Sacrificium.* Offerte Domino mundum.

Quere reliqua in quarta feria prime hebdomade. fol. XCIX.

Missa.

Omnipotens Deus: tibi supplices fundimus preces: qui operis tui damnum in deceptione primi hominis non ferens: salubre vi[illegible] gaudium prestitisti. Qui in declinando auctorem criminis: ipsum priscum hostem & antiquum posteritatis [illegible] Ut ille hostis jejunio: haberet abstinentia vincente peremptum: qui in edulio habuerat gula precipitante victorem. Precepitque ut jejunio medicamine curaretur suggestio perniciosa serpentis: si presumpti edulio permisisset appetitum voluptatis. Et fuit vero continentie [illegible]: atque edacis [illegible] possidenda: hic caput eorum extinguere: qui principium dedisset erroris. Ergo Domine: quia sine te nos evadere non constat posse: nec vincere: tu in nobis operare pro nobis. Ut inter illum Adam qui periit in paradiso: & inter illum qui vicit in heremo: non nobis eveniat sic ille qui prior: sed sic qui melior. ut magis [illegible] considerationem quam temporis: ille ad manducandum primus sit: qui secundus. Cujus sic in nobis exempla vivat [illegible]: ut in tempore quo est omne sanctificandum jejunium: liberante Auctore: tempora ita habeat natura subsistentiam: ut per illum iterum veniat ad veniam.

℟. Christe. Amen.

Alia Oratio.

Vere ad liberandum nos Domine Deus virtutum: & quicquid in contrarium desideria nostra illud possidens nob

animal nocendi: arte ſollicitum: commentis blandientibus innodavit: propoſito terrore ſententiæ ſub imperio crucis: & teſtimonio redemptionis abſolve. Ut nos in hac diverſitate bonorum omnium que creaſti: ad ſpeciem paradiſi conſtitutos: dulcia vini ſui mala non capiant: & interdicte rei guſtum: nunc fraude corruptæ conſilii non requirat. Sicque rigorem ſenſus virilis animus: id eſt ſpiritus probabili virtute cuſtodiat. ut deceptum femineæ fragilitatis hortatum: id eſt carnis libidinem non ſequatur. Vocem tuam Domine: qui peccat accipiat: & nudum coram ſe tuis oculis expaveſcat. Atque in conſcientiæ ſue agnitione confuſus: penitentiæ ſe velamine a facie tui terroris abſcondat. Et ita arguentis increpatione conterritus: expaveſcat: quod audivit: ut corrigat quod deliquit. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

RЕcipe Domine jejunantium fidem: & offerentium promtam devotionem. Ut que te cum voto jejunii imploramus: tam in nobis quam defunctis fidelibus: neceſſaria remedia impetremus. ℟. Amen.

Ad pacem oratio.

JEſu collatio vite perhennis: noſtrum queſumus jejunium acceptabile ſiat in oculis tuis. quo hujus jejunii libatione: & carnis noſtre inedia convaleſcat: & anime donum perfecte dilectionis obtineat. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum vere & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus. Qui poſtea quam plaſma tuum fallens tibi intemperans appetitus: in tranſgreſſione preceptionis abductum habitaculo jocunditatis extrudit. ne ſuccedum prolem peccati ex traduce lex teneret: verum nobis panem in filio: cujus eſus vitam redderet contuliſti. Qui de celo deſcendens: archana fidelium gratia ſue confeſſionis impleret: & per verbi potentiam preſtaret alimoniam: nec ſentiret expenſam. Doceretque ita probabili jejunio ſe querendum: ut non eſcis ſervire non cupiat: ſed preceptis. Solumque ſi eſſet ſimplex fides: viſibus eſſet eſurum. & vivere ſe credere poſſet in verbo: qui ſe redemptum noſſet ex verbo. Ac ſi[..]et beneficio hoc ſibi eſſet in cibo: quod fuiſſet in precio. Suique corporis oblatione vel ſanguinis: qui erat vita: hoc daret ad vitam: unde redimeret vitam. Et per hoc maneremus in illum: per quod maneret in nobis. Sic potentiam retinens deitatis: ſic gratiam dilectionis oſtendens: ut per cujus cibi ſubſtantiam in eternum vellet vivere quos vocaſſet: ſed in ipſum vellent vivere: quos paviſſet. Cui merito omnes angeli & archangeli non ceſſant clamare quotidie: una voce dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: qui ſubſiſtendi nobis in labore fortitudinem donat: cum inedie noſtre ubertatem ſue dulcedinis adminiſtrat. ipſe Dominus ac Redemptor eternus.

Poſt pridie.

PElle Domine a corde noſtro ſcandalum: & oblatum tibi hujus jejunii noſtri ſuſcipe ſacrificium. Quo emundati delictis bonum ſacramentorum perceptione: & parſimonie apud te mereamur invenire mercedem: & virtutum ſpiritualium conſequi dignitatem. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antifona. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos: ſicut ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

REdemptor fortiſſime Deus noſter: qui inſpicis contritionis noſtre affectum: probabile tibi effice hoc jejunium noſtrum. Ut qui te Patrem habere dignoſcimur: paternitatis a te gratia eandem promereamur e terris. Pater noſter qui. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. *Benedictio.* Sanctificet Dominus corda & corpora veſtra: & ſibi vos faciat militare per abſtinentiam. ℟. Amen. Eo quippe auxiliante ab illicitis abſtinere poſſitis. quo inſpirante jejunii vos maceratione affligitis. ℟. Amen. Ab eo quoque reficiamini ſpiritualibus epulis. qui noſtris apud Patrem interceſſor eſt pro peccatis. ℟. Amen. Per miſericordiam &c.

Dicat Chorus. Qui venit ad me non eſuriet: qui credit in me non ſitiet

unquam. ℣. Ego ſum lux mundi: & qui ſequitur me non ambulabit in tenebris: ſed habebit lucem vite. ℟. Qui venit ad me. ℣. Qui manducat carnem meam & bibit meum ſanguinem: in me manet & ego in illo. ℟. Qui venit. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum Amen. ℟. Qui bibit & credit in me non morietur in eternum.

Hec Antifona dicatur poſt communionem. Repletum eſt gaudio os noſtrum: & lingua noſtra in exultatione.

Oratio.

Reple Domine cor noſtrum letitia: qui nobis dare dignatus es ſacri corporis tui Euchariſtiam: ut qui eſcarum perceptione reficimur ſpiritualibus beneficiis adimpleri feliciter mereamur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace.

DOMINICA SECUNDA IN QUADRAGESIMA.

Ad Miſſam. Prophetia.

Lectio libri proverbiorum Salomonis. ℟. Deo gratias. *Ca.XIIII.*

Filii: in corde prudentis requieſcit ſapientia: & indoctos quoque erudiet. Juſtitia elevat gentem: miſeros facit populos peccatum. Acceptus eſt Regi Miniſter intelligens: iracundiam ejus inutilis ſuſtinebit. Reſponſio mollis frangit iram: ſer-
C.XV mo durus ſuſcitat furorem. Lingua ſapientium ornat ſcientiam. Os fatuorum ebullit ſtultitiam. In omni loco oculi Dei contemplantur bonos & malos. Lingua placabilis lignum vite: que immoderata eſt conteret ſpiritum. Stultus irridet diſciplinam patris: qui autem cuſtodit increpationes: aſtutior fit. Domus juſti plurima fortitudo: & in fructibus impii conturbatio. Labia ſapientium diſſeminabunt ſcientiam: cor ſtultorum diſſimile erit. Victime impiorum abhominabiles Domino: vota juſtorum placabilia.

℟. Amen.

Lectio libri Geneſis. ℟. Deo gratias. *Ca.XLI.*

In diebus illis. Poſt duos annos vidit Pharao ſomnium. Putabat ſe ſtare ſuper fluvium: de quo aſcendebant ſeptem boves pulchre & craſſe nimis: & paſcebantur in locis paluſtribus. Alie quoque ſeptem emergebant de flumine: fede confectęque macie paſcebantur in ipſa amnis ripa in locis virentibus. Devoraveruntque eas: quarum mira ſpecies: & habitudo corporum erat. Expergefactus Pharao: rurſum dormivit: & vidit alterum ſomnium. Septem ſpice pullulabant in culmo uno plene atque formoſe. Alie quoque totidem ſpice tenues & percuſſe uredine oriebantur: devorantes omnem priorem pulchritudinem. Evigilans poſt quietem: & facto mane: pavore perterritus miſit ad conjectores Egypti: cunctoſque ſapientes. Et accerſitis narravit ſomnium: nec erat qui interpretaretur. Tunc demum reminiſcens pincernarum magiſter ait. Confiteor peccatum meum. Iratus rex ſervis ſuis: me & magiſtrum piſtorum retrudi juſſit in carcerem principis militum. Ubi una nocte uterque vidimus ſomnium preſagum futurorum. Erat ibi puer hebreus: ejuſdem ducis militum famulus. Cui narrantes ſomnia audivimus quicquid poſtea rei probavit eventus. Ego enim redditus ſum officio meo: & ille ſuſpenſus eſt in patibulo. Protinus ad Regis imperium eductum de carcere Joſeph totonderunt: ac veſte mutata obtulerunt ei. Cui ille ait. Vidi ſomnia nec eſt qui edifferat: que audivi te ſapientiſſime conjicere. Reſpondit Joſeph. Abſque me Deus reſpondebit proſpera Pharaoni. Narravit ergo quod viderat. Putabam me ſtare ſuper ripam fluminis: & ſeptem boves de amne conſcendere: pulchras nimis & obeſis carnibus: que in paſtu paludis virentia carpebant. Et ecce has ſequebantur alie ſeptem boves in tantum deformes & macilente: ut nunquam tales in terra Egypti viderim. Que devoratis & conſumptis prioribus: nullum ſaturitatis dedere veſtigium: ſed ſimili macie: & ſqualore torpebant. Evigilans rurſus ſopore depreſſus: vidi ſomnium aliud. Septem ſpice pullulabant in culmo uno plene atque pulcherrime: alie quoque ſeptem tenues & percuſſe uredine oriebantur e ſtipu-

pulæ, quæ priorem pulchritudinem penitus devoraverunt. Narravi conjectoribus ſomnium, & nemo eſt qui edisſerat. Reſpondit Joſeph. Somnium regis unum eſt: quæ facturus eſt Deus oſtendit Pharaoni. Septem boves pulchræ & ſeptem ſpicæ plenæ, ſeptem ubertatis anni ſunt: eamdemque vim ſomnii comprehendunt. Septemque boves tenues atque macilentæ, quæ aſcenderunt poſt eas, & ſeptem ſpicæ tenues & vento urente percuſſæ, ſeptem anni venturæ famis: qui hoc ordine complebuntur. Ecce ſeptem anni venient fertilitatis magnæ in univerſa terra Ægypti. Quos ſequentur ſeptem anni alii tantæ ſterilitatis, ut oblivioni tradatur cuncta retro abundantia. Conſumptura eſt enim fames omnem terram. Et ubertatis magnitudinem perditura eſt inopiæ magnitudo. Quod autem vidiſti ſecundo ad eamdem rem pertinens ſomnium: firmitatis judicium eſt, eo quod fiat ſermo Domini, & velocius impleatur. Nunc ergo provideat rex virum ſapientem & induſtrium, & præficiat eum terræ Ægypti: qui conſtituat præpoſitos per ſingulas regiones: & quintam partem fructuum per ſeptem annos fertilitatis, qui jam nunc futuri ſunt, congreget in horrea: & omne frumentum ſub Pharaonis poteſtate condatur. Serveturque in urbibus, & paretur futuræ ſeptem annorum fami, quæ oppreſſura eſt Ægyptum, & non conſumetur terra inopia. Placuit Pharaoni conſilium, & cunctis miniſtris ejus. Locutuſque eſt ad eos. Num invenire poterimus talem virum, qui ſpiritu Dei plenus ſit? Dixit ergo ad Joſeph. Quia oſtendit tibi Dominus Deus omnia quæ locutus es, numquid ſapientiorem & ſimilem tui invenire potero? Tu eris ſuper domum meam, & ad tui oris imperium cunctus populus obediet. Uno tantum regni ſolio te præcedam. Dixitque rurſus Pharao ad Joſeph. Ecce conſtitui te ſuper univerſam terram Ægypti. Tulitque annulum de manu ſua, & dedit eum in manu ejus: veſtivitque eum ſtola byſſina, & collo torquem auream circumpoſuit. Fecitque eum aſcendere ſuper currum ſuum ſecundum, clamante præcone, ut omnes coram eo genu flecterent, & præpoſitum eſſe ſcirent univerſæ terræ Ægypti. Dixit quoque Rex ad Joſeph. Ego ſum Pharao. Abſque tuo imperio non movebit quiſquam manum aut pedem in omni terra Ægypti. Vertitque nomen ejus, & vocavit eum lingua Ægyptiaca, Salvatorem mundi.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu.

Pſallendo.

QUam pretioſa eſt miſericordia tua Domine Deus meus. ℣ Attrahe miſericordiam tuam ſcientibus te: & juſtitiam tuam rectis corde. P. Deus. ℣ Ne veniat mihi pes ſuperbiæ, & manus peccatorum non me commoveat. P. Deus.

Hic dicat Sacerdos ſequentes preces iſto modo, ut dictum fuit in prima Dominica Quadrageſimæ fol. XCIII. Preces. Miſerere & parce clementiſſime Domine populo tuo, quia peccavimus tibi. ℣ Proſtrati omnes lachrymas producimus, pandentes [illegible] occulta quæ admiſimus, a te Deus veniam depoſcimus. P. Quia. ℣ Orationes ſacerdotum accipe, & quæque poſtulant [illegible] tribue, ut tuæ plebi miſerearis Domine. P. Quia. ℣. Furorem tuum adduxiſti ſuper nos, [illegible] [illegible] nos, & abſque ulla ſpe deſerimus. P. Quia peccavimus. ℣ Reddiſti [illegible] quæ egimus, & omnia mala venerunt ſuper nos, & [illegible] [illegible]. P. Quia. ℣ Omnes clamamus, omnes te requirimus, ut pœnitentium lachrymas proſequaris, culpaſque [illegible]. P. Quia. ℣ Te deprecantes te gementes petimus: in Jeſu Chriſto [illegible] petimus, tua pietas ſubveniat miſeris. P. Quia. ℣ Confeſſionem tuæ plebis accipe, quam lachrymantes coram te effundimus, & pro admiſſis cordis ingemiſcimus. P. Quia. ℣ Pacem rogamus pacem nobis tribue: [illegible] humili prece poſcimus Domine. P. Quia. ℣ Inclina aurem Deus clementiſſime, jam [illegible] de iſtarum mundi, & a periculis tu benignus eruas. P. Miſerere & parce.

[illegible] Oratio. Exaudi orationem noſtram.

Et omnia alia ſequitur in prima Dominica Quadrageſimæ fol. XCIIII. Presb. [illegible].

Sequentia epiſtolæ Jacobi Apoſtoli ad XII. tribus. II. capi.

℞. Deo gratias.

FRatres. Quid proderit ſi fidem quis dicat ſe habere, opera autem non habeat. Num poterit fides ſalvare eum? Si autem frater aut ſoror nudi ſunt: & egeant victu quotidiano: dicat aliquis: ite in pace: calefacimini: & ſaturabimini: & non dederitis autem eis que neceſſaria ſunt corpori: quid proderit? Sic & fides. Si non habeat opera: mortua eſt in ſemetipſa. Sed dicit aliquis. Tu fidem habes: & ego opera habeo. Oſtende mihi fidem tuam ſine operibus: & ego oſtendam tibi ex operibus fidem meam. Tu credis quoniam unus eſt Deus: bene facis. Et demones credunt: & contremiſcunt. Vis autem ſcire o homo inanis: quoniam fides ſine operibus ocioſa eſt. Abraam pater noſter: nonne ex operibus juſtificatus eſt, offerens Iſaac filium ſuum ſuper altare. Vides quoniam cooperabatur operibus illius & ex operibus fides conſummata eſt: & ſuppleta eſt Scriptura dicente. Credidit Abraam Deo: & reputatum eſt illi ad juſticiam: & amicus Dei appellatus eſt.

℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Johannem. *IX.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus cum exiret de templo: vidit hominem cecum a nativitate. Et interrogaverunt eum diſcipuli ſui. Rabbi: quis peccavit: hic aut parentes ejus: ut cecus naſceretur? Reſpondit Jeſus. Neque hic peccavit: neque parentes ejus: ſed ut manifeſtarentur opera Dei in illo. Me autem oportet operare opera ejus qui miſit me: dum adhuc dies eſt. Veniet nox: quando nemo poteſt operari. Quandiu in mundo ſum: lux ſum mundi. Hec cum dixiſſet: exputit in terram: & fecit lutum ex ſputo: & linivit lutum ſuper oculos ejus: & dixit ei. Vade & lava in natatoria Syloe: quod interpretatur Miſſus. Abiit ergo: & lavit: & venit videns. Itaque vicini & qui viderant eum prius: quia mendicus erat: dicebant. Nonne hic eſt qui ſedebat & mendicabat? Alii dicebant quia hic eſt. Alii autem Nequaquam: ſed ſimilis eſt ei. Ille autem dicebat: quia ego ſum. Dicebant ergo ei. Quomodo aperti ſunt oculi tui? Reſpondit. Ille homo qui dicitur Jeſus: lutum fecit & unxit oculos meos: & dixit mihi. Vade ad natatoria Syloe: & lava. Et abii & lavi: & ecce video. Dixerunt ergo ei. Ubi eſt ille? Ait. Neſcio. Adducunt eum ad phariſeos qui cecus fuerat. Erat autem ſabbatum quando lutum fecit Jeſus: & aperuit oculos ejus. Iterum ergo interrogabant eum phariſei: quomodo vidiſſet. Ille autem dixit eis. Lutum poſuit mihi ſuper oculos & lavi: & video. Dicebant ergo ex phariſeis quidam. Non eſt hic homo a Deo: qui ſabbatum non cuſtodit. Alii dicebant: Quomodo poteſt homo peccator hec ſigna facere? Et ſciſma erat in eis. Dicunt ergo ceco iterum. Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit. Quia propheta eſt. Non crediderunt ergo Judei de illo: quia cecus fuiſſet & vidiſſet: donec vocaverunt parentes ejus qui viderat: & interrogaverunt eos dicentes. Hic eſt filius veſter: quem vos dicitis quia cecus natus eſt? Quomodo ergo nunc videt? Reſponderunt eis parentes ejus: & dixerunt. Scimus quia hic eſt filius noſter: & quia cecus natus eſt. Quomodo autem nunc videt: neſcimus. aut quis ejus aperuit oculos: neſcimus. Ipſum interrogate: etatem habet: ipſe de ſe loquatur. Hec dixerunt parentes ejus: quia timebant Judeos. Jam enim conſpiraverant Judei, ut ſi quis eum confiteretur Chriſtum: extra ſinagogam fieret. Propterea parentes ejus dixerunt: quia etatem habet: ipſum interrogate. Vocaverunt ergo ruſus hominem qui fuerat cecus: & dixerunt ei. Da gloriam Deo. Nos ſcimus quia hic homo peccator eſt. Dixit ergo ille. Si peccator eſt neſcio: unum ſcio quod cecus cum eſſem: modo video. Dixerunt ergo illi. Quid fecit tibi: quomodo aperuit oculos tuos? Reſpondit eis. Dixi vobis: jam audiſtis. Quid iterum vultis audire? Numquid & vos vultis diſcipuli ejus fieri? Maledixerunt ei: & dixerunt. Tu di-

ſci-

ſcipulus illius ſis : nos autem Moyſi diſcipuli ſumus. Nos ſcimus quia Moyſi locutus eſt Deus. Hunc autem neſcimus unde ſit. Reſpondit ille homo & dixit eis. In hoc enim mirabile eſt : quia vos neſcitis unde ſit : & aperuit oculos meos. Scimus autem : quia peccatores Deus non exaudit. Sed ſi quis Dei cultor eſt : & voluntatem ejus facit : hunc exaudit. A ſeculo non eſt auditum : quis aperuit oculos ceci nati. Niſi eſſet hic a Deo : non poterat facere quicquam. Reſponderunt & dixerunt ei. In peccatis natus es totus : & tu doces nos? Et ejecerunt eum foras. Et audivit Jeſus quia ejecerunt eum foras. Et cum inveniſſet eum : dixit ei. Tu credis in filium Dei? Reſpondit ille & dixit. Quis eſt Domine : ut credam in eum? Et dixit ei Jeſus. Et vidiſti eum : & qui loquitur tecum ipſe eſt. At ille ait. Credo Domine : & procidens adoravit eum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Lauda.* Laudabo nomen Dei mei cum cantico. & magnificabo eum in laude. ℣. Laudent illum celi ac terra & mare & omnia que in eis ſunt.

Hic dicat Sacerdos. Penitentes orate &c. *Illo modo ut dictum eſt retro feria quarta prime hebdomad. folio XCIX.*

Sacrificium. Hi dies exorationis ſancti erunt vobis : & humiliabitis animas veſtras : applicantes holocauſta Domino Deo veſtro. ℣. Omnis anima quecumque non ſe obſervaverit : exterminabitur de populo ſuo : illi enim vobis ſunt dies. P. Exorationis.

Miſſa.

ERigamus queſo dilectiſſimi fratres corda noſtra : ad conſideranda divini myſterii ſacramenta. Lectio etenim ſancti Evangelii : que hodierna die ad audiendum vos eſſe ſollicitos : efficiet etiam eternitatis fructibus opulentos. Et ſicut audita eam fide integra percepiſtis : ita quoque fideli devotione quiddam in illa myſticum requiratis. Ea quippe que fecit Dominus noſter Jeſus Chriſtus obſtupenda atque miranda : & opera fuerunt & ſigna. Quia & operatio extitit in virtute : & ſignum in viſione. Si ergo quod ſignificet hoc quod factum eſt requiramus. Omne genus humanum ſignificat iſte cecus. Hanc enim piaculi cecitatem traductam ducimus ex homine primo : de quo non ſolum origineam trahimus nationis : ſed & pondus iniquitatis. Ideoque ſi ex illo lumen amiſimus : quod noſtro ex merito in nobis reparare non poſſumus. Ecce adeſt Jeſus ultroneus ad ſanandum : qui cor contritum ſpectat & humiliatum : qui lacrymantibus dare promittit eterne conſolationis remedium. Deferamus nos ei vota : mundemus corda : proferamus ſuſpiria. Offeramus Deo victimam mundam : lachrymis pedes ejus rigemus : & cum internis ei rugitibus ſupplicemus. Ut jam auferat a nobis tenebras noſtri cordis. & ita in nobis firmet vim ſue dilectionis. ne ullatenus deflectamus ad lapſum proprie cecitatis.

Alia oratio.

DEus qui humanarum mentium lux eterna : tu paternis iniquitatibus obſcuratos illumina : ut reſtauret gratuita gratia : quicquid perdidit viciata natura. Ut qui in nobis aliquando tenebre fuimus : in te ſemper lucidi eſſe poſſimus. Nulla nobis amplius delictorum nebula dominetur : nulla nox iniquitatis in nobis te jugiter lucente naſcatur. Eſto famulis tuis perpetuus dies : in quo ambulantes non teremus ulterius : ſed proficiamus in melius. Ut jam Chriſtiani dilatato corde currentes : & veſtigia Salvatoris cum eo qui cecus natus eſt amplectentes. Hec eſt enim victima ſalutaris : hec eſt oblatio ſacrificii ſingularis. Adorare unigenitum tuum in veritate noſtri corporis natum : & ſpreta malignantium ſinagoga : cognoſcere te in gentibus exaltatum.

℟. Amen.

Poſt nomina.

JEſu Redemptor humani generis : reſtaurator eterne lucis. Preſta nobis famulis tuis : ut ſicut abluti ſumus originali peccato per tinctionem baptiſmatis : cujus ſignificationem habuit piſcina illa : que oculis lumen preſtitit ceci : ita quoque nos ſecundo lacrymarum baptiſmate purifi-

ces a delictis. Sicque mereamur precones effici laudis tue ſicut cecus ille annunciator factus eſt gratie. Et ſicut ille ad confitendum te verum Deum adimpletus eſt fide: ita nos quoque repleamur boni operis confeſſione. Atque tanta excellentia pietatis occurras te invocantibus pius, ut per hec libamina que tibi offerimus: & vivi obtineamus remedium ſalutare: & defuncti percipere mereamur eternum gaudium ſine fine.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui tanta pace & dilectione hunc mundum dilexiſti: ut per unigenitum filium tuum cuncta terreſtria celeſtibus ſociares miſeratione gratuita: que cecitate primi hominis facta fuerant inter ſe diſſidentia. Da nobis ut qui obſcuritate noſtrorum criminum: a proximi dilectione avertimur: te in nobis perpetualiter lucente: ita in nominis tui dulcedine ſolidemur. Quatenus & amicos in te & inimicos propter te: alterne dilectionis vinculo amplectamur.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi gratias agere: Domine ſancte pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui illuminatione ſue fidei tenebras mundi expulit: & fecit filios eſſe gratie: qui tenebantur ſub legis juſta damnatione. Qui ita in judicium in hoc mundo venit: ut non videntes viderent: & videntes ceci eſſent. qualiter & hi qui in ſe tenebras conſiterentur errorum: perciperent lumen eternum: per quod carerent tenebris delictorum. Et hi qui de meritis ſuis arrogantes lumen in ſemetipſos habere ſufficere extimabant: in ſemetipſis merito tenebreſcerent. qui elevati ſuperbia ſua & de juſticia confiſi propria: ad ſanandum medicum non querebant. Per Jeſum enim qui oſtium eſſe dixit ad Patrem: poterant introire. Sed quia de meritis elevati ſunt improbe: in ſua remanſerunt nihilominus cecitate. Proinde humiliter nos venientes: nec de meritis noſtris preſumentes aperimus ante altare tuum ſanctiſſime Pater vulnus proprium: tenebras noſtrorum fatemur errorum conſcientie noſtre aperimus archanum. Inveniamus queſumus in vulnere medicinam: in tenebris lucem eternam: innocentie puritatem in conſcientia. Cernere etenim totis niſibus volumus faciem tuam: ſed impedimur cecati tenebris conſuetis. Celos aſpicere cupimus: nec valemus: dum cecati tenebris peccatorum: nec hos pro ſancta vita attendimus: qui propter excellentiam vite celi nomine nuncupati ſunt. Occurre igitur Jeſu nobis in templo tuo orantibus: & cura omnes in hac die qui in virtutibus facientes: noluiſti ſabbatum cuſtodiri. Ecce ante gloriam nominis tui aperimus vulnera noſtra: tu appone noſtris infirmitatibus medicinam. Succurre nobis ut promiſiſti precantibus: qui ex nihilo feciſti quod ſumus. Fac collirium & tange oculos noſtri cordis & corporis: ne cecitate labamur in tenebrarum erroribus conſuetis. Ecce pedes tuos rigamus fletibus: non nos abjicias humiliatos. O Jeſu bone a veſtigiis tuis non recedamus: qui humiliis veniſti in terris. Audi jam noſtrorum omnium precem: & evellens noſtrorum criminum cecitatem: videamus gloriam faciei tue in illa pacis eterne beatitudine proclamantes: atque ita dicentes.

Dicat Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus. Oratio.

VEre dies ſempiternus: vere lucifer verus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui ſic luce divinitatis ſue claruit mundo: ut eum tenebrarum eriperet dominatu. Ut nos qui aliquando eramus tenebre: efficeremur in eo verum lumen. Qualiter cum cognoſceremus per ſolam nationem fidei ſue: qui pro nobis omnibus animam ſuam tradidit uſque ad mortem: Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie.

TAnge queſumus Jeſu fili Dei tenebras cordis noſtri digitis tuis: ut ita te in nobis lucente peccatorum eruamur a tenebris.

bris.

bris : qualiter ea quæ tibi offerimus luce perfuſa æterne ſancti ſanctionis . Et nos ita mundes a vitiorum illecebris : ut ſancti ſcati percipere mereamur euchariſtiam corporis tui in viſceribus noſtris . ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antifona. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos : ſicut ſperavimus in te.

Ad Orationem Dominicam. Oratio.

Ipſe preceptor : accurre nobis ambulantibus : ut cum ... pervenire ad patriam. Ut precedente luce tua ambulemus in viam rectam nec oberremus in tenebris illis noctis horrendam : te in nobis agente : qui es via veritas & vita. Da igitur nobis ut ſicut cecus ille per confeſſionem vere credulitatis obtinuit donum videndi ſalutis : ita nos adipiſcamur in iſtius verbis effectum per petitionem : cum ea que nos docuiſti proclamaverimus e terris. Pater noſter qui es in celis. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Benedictio

Omnipotens Jeſus Chriſtus qui virtute potentie ſue ceci oculis prebuit medicinam : ipſe oculos veſtros ab omni vanitate avertat. ℟. Amen. Et qui eſt perfecta veritate cognoſcere : ipſe corda veſtra in ſui nominis dilectione confirmet. ℟. Amen. Quique ſe per hoc miraculum oſtendit ammirabilem populis : ipſe vos ea dono impleat ſancte virtutis : quatenus ad eternam vitam ſine macula pervenire poſſitis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri : qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dñs ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Dicat Presb. ad accedentes. Antifona. Ego ſum oſtium dicit Dominus : ſi quis per me introierit ſalvabitur : & ingredietur & egredietur & paſcua inveniet. ℣. Qui manducat meam carnem & bibit meum ſanguinem : in me manet & ego in illo. P. Et ingre. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. P. Ego ſum.

Com. Repletum eſt gaudium noſtrum : & lingua noſtra exultatione.

Oratio poſt Com. Reple Domine os noſtrum &c.

Requiere retro in primo Dominico Quadrageſime. folio XCVIII.

FERIA QUARTA.

Ad Miſſam.

Lectio libri proverbiorum Salomonis.

℟. Deo gratias. XXVII.

Fili. Diligenter agnoſce vultum pecoris tui : tuoſque greges conſidera. Non enim habebis jugiter poteſtatem : ſed corona tribuetur tibi in generatione & generationem. Aperta ſunt prata : & apparuerunt herbe virentes : & collecta ſunt fena de montibus. Agni ad veſtimentum tuum : & hedi agri precium. Sufficiat tibi lac caprarum in cibos tuos : & in neceſſaria domus tue : & ad victum ancillis tuis. Fugit impius nemine perſequente : juſtus autem quaſi leo confidens abſque terrore erit. Propter peccata terre : multi principes ejus : & propter hominis ſapientiam : & horum ſcientiam que dicuntur : vita ducis longior erit. Vir pauper calumnians pauperes : ſimilis eſt imbri vehementi : in quo paratur fames. Qui derelinquunt legem : laudant impium : qui autem cuſtodiunt : ſuccenduntur contra eum. Viri mali non cogitant judicium : qui autem requirunt Dominum : animadvertunt omnia. Qui declinat aures ſuas ne audiat legem : oratio ejus erit execrabilis. Qui decipit juſtos in via mala : in interitu ſuo corruet : & ſimplices poſſidebunt terram. ℟. Amen.

Gal.

Lectio Libri Exodi. II. Ca.

In Diebus illis. Poſtquam creverat Moyſes egreſſus ad fratres ſuos : vidit afflictionem eorum : & virum Egyptium percutientem quemdam de Hebreis fratribus ſuis. Cumque circumſpexiſſet huc atque illuc : & nullum adeſſe vidiſſet : percuſſum Egyptium abſcondit ſabulo. Et egreſſus die altero conſpexit duos Hebreos rixantes : dixitque ei qui faciebat injuriam : Quare percutis proximum tuum? Qui reſpondit : quis te conſtituit principem & judicem ſuper nos? Numquid occidere me tu vis ſicut occidiſti Egyptium? Timuit Moyſes & ait : Quomodo palam factum eſt verbum iſtud? Audivitque Pharao ſermonem hunc : & querebat occidere Moyſen. Qui fugiens de conſpectu ejus : moratus eſt in terra Madian : & ſedit juxta puteum. Erant autem ſacer-

doti

dotis Madian septem filiæ, quæ venerunt ad hauriendas aquas. Et impletis canalibus, adaquare cupiebant greges patris sui. Superveneruntque pastores, & ejecerunt eas. Surrexitque Moyses, defensis puellis, & adaquavit oves earum. Quæ cum revertissent ad Raguel patrem suum, dixit ad eas. Cur velocius venistis solito. Responderunt. Vir Ægyptius liberavit nos de manu pastorum: insuper & hausit aquam nobiscum; potumque dedit ovibus. At ille. Ubi est, inquit, quare dimisistis hominem? Vocate eum, ut comedat panem. Juravit ergo Moyses ut habitaret cum eo. Accepitque Sephoram filiam ejus uxorem. Quæ peperit filium, quem vocavit Gersam, dicens. Advena fui in terra aliena. Post multum vero temporis mortuus est Rex Ægypti: & ingemiscentes filii Israel propter opera vociferati sunt. Ascenditque clamor eorum ad Deum ab operibus, & audivit gemitum eorum, ac recordatus est fœderis quod pepigerat cum Abraham, Isaac, & Jacob. Respexit filios Israel & cognovit eos. Moyses autem pascebat oves Jethro cognati sui Sacerdotis Madian. Cumque minasset gregem ad interiora deserti, venit ad montem Dei Oreb. Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de medio rubi: & videbat quod rubus arderet, & non combureretur. Dixit ergo Moyses. Vadam & videbo visionem hanc magnam, quare non comburatur rubus. Cernens autem Dominus quod pergeret ad videndum, vocavit eum de medio rubi, & ait. Moyses Moyses. Qui respondit. Adsum. At ille. Ne appropries, inquit, huc. Solve calceamentum de pedibus tuis: locus enim in quo stas, terra sancta est. Et ait. Ego sum Deus Patris tui: Deus Abraham: Deus Isaac & Deus Jacob. Abscondit Moyses faciem suam: non enim audebat aspicere contra Deum. Cui ait Dominus. Vidi afflictionem populi mei in Ægypto, & clamorem ejus audivi propter duritiam eorum qui præsunt operibus. Et sciens dolorem ejus, descendi ut liberarem eum de manibus Ægyptiorum, & educerem de terra illa in terram bonam & spatiosam, In terram quæ fluit lacte & melle, ad locum Chananæi & Cethæi & Amorrhæi & Pherezæi & Evæi & Jebusæi. Clamor ergo filiorum Israel venit ad me, vidique afflictionem eorum, quomodo ab Ægyptiis opprimuntur. Sed veni, mittam te ad Pharaonem, ut educas populum meum filios Israel de Ægypto. Et dixit Moyses ad Deum. Quis ego sum, ut vadam ad Pharaonem, & educam filios Israel de Ægypto? Qui dixit ei. Ego ero tecum. Et hoc habebis signum quod miserim te. Cum eduxeris populum meum de Ægypto, immolabis Deo super montem istum. Ait Moyses ad Deum. Ecce ego vadam ad filios Israel, & dicam eis. Deus patrum vestrorum misit me ad vos. Si dixerint mihi, quod est nomen ejus, quid dicam eis? Dixitque Deus ad Moysen. Hæc dices filiis Israel. Ego sum qui sum ait. Sic dices filiis Israel. Qui est, misit me ad vos. Dixitque iterum Deus ad Moysen. Hæc dices filiis Israel. Dominus Deus patrum vestrorum, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob misit me ad vos. Hoc nomen mihi est in æternum, & hoc memoriale meum in generatione & generatione.

℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus sit semper vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Tractus. Ecce ego deprecabor Deum & placabilis mihi erit, & videbo faciem ejus in exultatione. ℣. Consumpta est caro mea a suppliciis, abhominationibus est mihi panis; contabuit cor meum: & ossa mea emarcuerunt. ℣. Eruit me a corruptione & dimittet in lumen viventium.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia epistolæ Jacobi Apostoli ad duodecim tribus.

℟. Deo gratias.

Cap. IV.

FRatres. Fructus justitiæ in pace seminatur facientibus pacem. Unde bella & lites in vobis? Nonne ex concupiscentiis vestris, quæ militant in membris vestris? Concupiscitis, & non habetis: occiditis & zelatis, & non potestis adipisci. Litigatis & belligeratis, & non habetis, propter quod non postulatis. Petitis & non accipitis: eo quod male petatis, ut in concupiscentiis vestris consumatis. Adulteri, nescitis quod

quod amicitia hujus mundi, inimica eſt Dei? Quicumque ergo voluerit amicus eſſe ſeculi hujus, inimicus Dei conſtituitur. Aut putatis quia inaniter Scriptura dicat, ad invidiam concupiſcit ſpiritus, qui habitat in vobis? Majorem autem dat gratiam. Propter quod dicit, Deus ſuperbis reſiſtit, humilibus autem dat gratiam. Subditi igitur eſtote Deo. Reſiſtite autem diabolo, & fugiet a vobis. Appropiate Deo, & appropinquabit vobis. Emundate manus peccatores, & purificate corda, duplices animo miſeri eſtote. Lugete & plorate. Riſus veſter in luctu convertatur, & gaudium in merore. Humiliamini in conſpectu Domini, & exaltabit vos. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. VI.

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur phariſeis & turbis dicens. Ecce voluntas ejus qui miſit me patris, ut omne quod dedit mihi, non perdam ex eo, ſed reſuſcitem illud in noviſſimo die. Hec eſt enim voluntas patris mei qui miſit me, ut omnis qui videt filium & credit in eum, habeat vitam eternam. Et ego reſuſcitabo eum in noviſſimo die. Murmurabant ergo Judei de illo, quod dixiſſet ego ſum panis qui de celo deſcendi, & dicebant. Nonne hic eſt Jeſus filius Joſeph, cujus nos novimus patrem & matrem? Quomodo ergo dicit hic, quia de celo deſcendi? Reſpondit ergo Jeſus, & dixit eis. Nolite murmurare in invicem. Nemo poteſt venire ad me, niſi pater qui miſit me traxerit eum. Et ego reſuſcitabo eum in noviſſimo die. Eſt ſcriptum in prophetis. Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis qui audivit a patre, & didicit venit ad me. Non quia patrem vidit quiſquam, niſi is qui eſt a Deo, hic vidit patrem. Amen amen dico vobis, quia qui credit in me habet vitam eternam.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Laudabo nomen Domini cum cantico, & magnificabo eum in laude.

Preces. Penitentes orate.

Et Sacrificium. Offerte Dño munera. *Require retro in feria IIII. prime ebdomade. Fol. XCIX.*

Miſſa.

Omnipotenti Deo fratres chariſſimi, totis ſenſibus ſupplicemus qui ſuperbis reſiſtere & humilibus dare gratiam repromiſit. Ut nos in horum dierum obſervatione quos jejuniorum expoſitus ordo vel traditio dedicavit humiliatos corpore & contribulatos corde dignanter intendat. & quibus preſtitit humiliationis ſenſum, his augmentet humilitatis obſequium. ℟. Amen.

Alia oratio.

Domine miſericordiarum, & Deus ſumme perfecteque bonitatis, qui peccatorum propitiationem jejuniis, orationibus & helemoſynis querendam & obtinendam eſſe monſtraſti, reſpicere dignare ad hanc humilitatis noſtre confeſſionem. Ut qui inclinamur conſcientia noſtra, erigamur miſericordia tua. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Intuere piiſſime Domine jejunii noſtri devotiſſimam precem, & offenſe noſtri propitiatus ignoſce. Quo & humiliatio abſtinentie tibi gloriam deferat, & oblatio hujus ſacrificii requiem defunctis impertiat. ℟. Amen.

Ad pacem.

Piiſſime Deus augentes jejunio dilectionem vel pacis tue reſice incremento. Ut qui tue adoptionis filii ſumus, & ſcandala careamus, & ſincero alterne pacis oſculo ſociemur. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt, nos tibi ſemper gratias agere. Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. Qui eſt vita permanentium animarum, refectio ſibi neſcientium ſalus debitum & conſolatio contritorum. Qui corpora feſſa in labore ſuſtentat, qui animas in periculis ſalvat & omnium hominum precibus queſite ſuffragationis remedia ſubminiſtrat. Per ipſum ergo nos Deus Pater ſanctifices per quem nobis donare dignatus es vitam. Per ipſum apud te ſit noſtri jejunii parſimonia acceptabilis qui nos tibi reconciliavit per oblationem ſui ſacrificii corpus. Ut ligno Crucis ſue in hujus mundi proceloſis fluctuatione portemur, & ad eum expolſis vitiis, ac repleti virtutibus veniamus. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſ.

ceſſant clamare quotidie una voce dicentes.

Dicat Chorus. Sanctus. Sanctus Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus: vere glorioſus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: qui ſanat contritos corde: & merentes erigit ſoſpitate. Qui cor contritum & humiliatum non ſpernit in nobis. qui per ſpiritualis parſimonie abſtinentiam: & animam ſalvat & corpus liberat a ruina. Quia ipſe eſt Deus noſter ac redemptor eternus. *Poſt pridie.*

EMitte Chriſte Fil. Dei de ſanctis celis tuis copiam tue benedictionis: quo & jejunium noſtre devotionis gratum efficiatur in oculis tuis & hec libamina benedictione dignificentur virtutis. ℟. Amen.

Ad confractionem panis dicat Presbiter.

Antiphona. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos: quemadmodum ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

AD fontem lucis & originem bonitatis: te ſumme Deus concurrentes: precamur ut arentem jejunio carnem: tue foveas claritatis amore. affectum quoque nobis dona petitionis: exaudi nos de celis: cum ad te proclamaverimus e terris. Pater noſter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

OMnipotens Deus: inediam veſtram reficiat miſeratione gratuita. ℟. Amen. Reſpiciatque petitionis veſtre clamorem: cum afflicti invocaveritis in tempore. ℟. Amen. Ut ad eum puras ſemper manus cum cordibus extendatis: a quo vobis dari ſolacium jejunii libatione depoſcitis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus. Qui venit ad me non eſuriet. *Poſt com. Oratio.* Reple Domine cor noſtrum. *Require in primo Dominico Quadrageſime. Fol. XCVIII.*

FERIA SEXTA.

Prophetia.

Lectio libri Sapientie Salomonis. ℟. Deo gratias. *Ca. XVIII.*

FIlii: Omnipotens ſermo tuus Domine exiliens de celo a regalibus ſedibus: durus debellator in medio exterminii terram proſilivit. Gladius acutus in ſimulatum imperium tuum portans: & ſtans replevit omnia morte & uſque ad celum attingebat ſtans in terram. Tunc continuo viſus ſomniorum malorum turbaverunt illos: & timores ſupervenerunt inſperati. Et alius alibi projectus ſemivivus: propter quam moriebatur cauſam demonſtrabat mortis. Viſiones enim que illos turbaverunt: hec premonebant: ne inſcii quare mala patiebantur perirent. Tetigit autem tunc & juſtos temptatio mortis: & commotio in heremo facta eſt multitudinis: ſed non diu permanſit ira tua. Properans enim homo ſine querela propugnabit proferens ſervitutis ſue ſcutum orationem & per incenſum deprecationem allegans. Reſtitit ire & finem impoſuit neceſſitati: oſtendens quoniam tuus eſt famulus.

℟. Amen.

Lectio libri Exodi.

℟. Deo gratias.

Ca. XIII.

IN illis diebus. Cum dimiſiſſet Pharao populum: non eos duxit Dominus per viam terre Philiſtiim que vicina eſt: reputans ne forte peniteret eum: ſi vidiſſet adverſum ſe bella conſurgere & reverteretur in Egyptum: ſed circumduxit per viam deſerti: que eſt juxta mare rubrum. Et armati aſcenderunt filii Iſrael de terra Egypti. Tulitque Moyſes oſſa Joſeph ſecum: eo quod adjuraſſet filios Iſrael dicens. Cum viſitaverit vos Deus: afferte oſſa mea hinc vobiſcum. Profectique de Socoth caſtrametati ſunt in Ethan: in extremis finibus ſolitudinis. Dominus autem precedebat eos ad oſtendendam viam: per diem in columna nubis: & per noctem in columna ignis: ut dux eſſet itineris utroque tempore. Nunquam defuit columna nubis per noctem coram populo. *Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens: loquere filiis Iſrael: & dices ad eos. Reverſi caſtrametentur in regione Phiairoth: que eſt inter Magdalum & mare contra Beelſephon. In conſpectu ejus caſtra ponetis ſuper mare: dicturuſque eſt Pharao ſuper filiis Iſrael. Coarctati ſunt in terra: concluſit eos deſertum. Et indurabo cor ejus ac perſequentur vos & glo- * Ca. XIV.

& glorificabor in Pharaone, & in omni exercitu ejus: ſcientque Ægyptii quia ego ſum Dominus. Feceruntque ita. Et nunciatum eſt Regi Ægypti quod fugiſſet populus. Immutatumque eſt cor Pharaonis & ſervorum ejus ſuper populum & dixerunt: Quid voluimus facere, ut dimitteremus Iſrael, ne ſerviret nobis? Junxit ergo currum & omnem populum ſuum aſſumpſit ſecum. Tulitque ſexcentos currus electos, & quicquid in Ægypto curruum fuit: & duces totius exercitus. Induravitque Dominus cor Pharaonis regis Ægypti, & perſecutus eſt filios Iſrael. At illi egreſſi erant in manu excelſa. Cumque perſequerentur Ægyptii veſtigia præcedentium: reperierunt eos in caſtris ſuper mare: omniſque equitatus, & currus Pharaonis, & univerſus exercitus erat in Phiaroth contra Belſephon. Cumque appropinquaſſet Pharao: levantes filii Iſrael oculos viderunt Ægyptios poſt ſe: & timuerunt valde. Clamaveruntque ad Dominum & dixerunt ad Moyſen. Forſitan non erant ſepulchra in Ægypto: ideo tuliſti nos, ut moreremur in ſolitudine? quid hoc facere voluiſti, ut educeres nos ex Ægypto? Nonne iſte eſt ſermo quem loquebamur ad te in Ægypto dicentes: recede a nobis ut ſerviamus Ægyptiis. Multo enim melius eſt ſervire eis, quam mori in ſolitudine. Et ait Moyſes ad populum. Nolite timere. State & videte magnalia Domini, quæ facturus eſt hodie. Ægyptios enim quos nunc videtis nequaquam ultra videbitis uſque in ſempiternum. Dominus enim pugnabit pro vobis, & vos tacebitis.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Tractus. Quis eſt homo ut immaculatus fiat: ut juſtus appareat. Ecce inter Sanctos nemo immaculatus, & cœli non ſunt mundi in conſpectu ejus. ℣. Quanto magis omnis homo qui bibit quaſi aquam iniquitatem. Memento quod ſicut lutum feceris me: & in pulverem deduces me. ℣. Singulti quaſi in ſacculo delicta mea: ſed curaſti iniquitatem meam.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia epiſtolæ ſancti Jacobi Apoſtoli ad duodecim tribus. ℟. Deo gratias. *Ca. V.*

CHariſſimi. Nolite ingemiſcere in alterutrum, ut non judicemini. Ecce Judex ante januam aſſiſtit. Exemplum accipite fratres, laboris & patientiæ exitus mali & longanimitatis. Prophetas qui locuti ſunt in nomine Domini: ecce beatificamus qui ſuſtinuerunt. Sufferentiam Job audiſtis, & finem Domini vidiſtis, quam miſericors eſt Dominus & miſerator. Ante omnia autem fratres mei nolite jurare neque per cœlum neque per terram neque per aliud quodcunque juramentum. Sit autem verbum veſtrum eſt eſt, non non: ut non ſub judicio decidatis. Affligitur aliquis veſtrum, oret æquo animo & pſallat. Infirmatur quis ex vobis? inducat presbyteros Eccleſiæ, & orent ſuper eum ungentes eum oleo in nomine Domini: & oratio fidei ſalvabit infirmum, & allevabit eum Dominus. Et ſi in peccatis ſit: dimittentur ei. Confitemini ergo alterutrum peccata veſtra, & orate pro invicem ut ſalvemini. Multum enim prævalet deprecatio juſti aſſidua. Helias homo erat ſimilis nobis paſſibilis: & oratione oravit, ut non plueret ſuper terram. Et non pluit annos tres & menſes ſex. Et rurſum oravit: & cœlum dedit pluviam & terra fructum ſuum. Fratres mei ſi quis ex vobis erraverit a veritate: & converterit quis eum: ſcire debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore viæ ſuæ: ſalvat animam ejus a morte, & cooperit multitudinem peccatorum. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. VI.*

ILlo in tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur Phariſæis & turbis dicens. Ego ſum panis vitæ. Patres veſtri manducaverunt in deſerto manna, & mortui ſunt. Hic eſt panis de cœlo deſcendens: & ſi quis ex ipſo manducaverit, non morietur. Ego ſum panis vivus qui de cœlo deſcendi. Qui manducaverit ex hoc pane: vivet in æternum. Et panis quem ego dabo caro mea eſt pro mundi vita. Litigabant ergo Judæi ad invicem dicentes. Quomodo poteſt hic nobis carnem

nem ſuam dare ad manducandum? Dixit ergo eis Jeſus. Amen amen dico vobis. Niſi manducaveritis carnem filii hominis: & biberitis ejus ſanguinem non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam carnem & bibit meum ſanguinem: habet vitam eternam: & ego reſuſcitabo eum in noviſſimo die. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Laudabo nomen Dei cum cantico: & magnificabo eum in laude.

Preces. Penitentes orate.

Sacrificium. Offerte Domino.

Require retro in IIII. Feria. I. hebdomade folio XCIX.

Miſſa.

DEum regem omnipotentem catholice legis & religionis auctorem conſona fratres oratione poſcamus: preces noſtras religioſaſque jejunia que corde contrito famulantes offerimus: illo quo primum voluit: quove primum docuit amore ſuſcipiat: nos quoque famulos ſuos ab omni genere peccatorum abſolutos & liberos paradiſo reddat & celo. ℟. Amen.

Alia oratio.

DEus cui militare conſuevit abſtinentia corporalis: ut expugnetur nequicia ſpiritualis. ſupereminentem noſtris cordibus infunde dulcedinem: que beate vite deſideret manſionem. Nulla jejunantibus iracundie repentine amaritudo ſubripiat: nulla que cogitationum noxiarum conſcientia remaneat. Memor eſto ſacrificii quod offerimus. & concede propicius miſericordiam quam rogamus.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

OFferentium Domine ſuſcipe votum: noſtrumque jejunium facito coram te eſſe acceptum. Quo noſtra delens peccata: propicius ita defunctis fidelibus refrigerium preſtes: ut beatorum conſortio eos ſine fine letifices. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

FAmilie tue queſumus omnipotens Deus abſolve peccata: menteſque purifica. Ut venerabiles jejunii dies congrua devotione repetentes: pacem & miſericordiam quam fideliter poſcimus: impetrare feliciter mereamur. ℟. Amen.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum vere & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere omnipotens Pater & Jeſu Chriſto filio tuo Domino noſtro. In quo jejunantium fides alitur: ſpes provehitur: charitas roboratur. Ipſe eſt enim panis vivus & verus qui eſt & ſubſtantia eternitatis: & eſca virtutis. Verbum enim tuum eſt: per quod facta ſunt omnia: quia non ſolum humanarum mentium: ſed ipſorum quoque panis eſt angelorum. Hujus panis alimento Moyſes famulus tuus quadraginta diebus ac noctibus legem ſuſcipiens jejunavit: & a carnalibus cibis: ut tue ſuavitatis capacior eſſet: abſtinuit. De verbo tuo vivens & valens: cujus & dulcedinem bibebat in ſpiritu: & lucem accipiebat in vultu. Inde nec famem ſenſit & terrenarum eſt oblitus eſcarum: quia illum & glorie tue glorificabat aſpectus: & influente Spiritu Sancto ſermo paſcebat interius. Hunc panem etiam nobis miniſtrare non deſinis: ſed ut eum indeficienter eſuriamus hortaris. Cujus carne dum paſcimur: roboramur: & ſanguinem dum potamus: abluimur. Cui merito omnes angeli & archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. qui dono pietatis indulte refovet miſeriam carnis noſtre: quam affligit deſudatio abſtinentie interdicte. Ipſe eſt enim a quo & nunc in labore reficimur & poſt mercedem repromiſſe beatitudinis expectamus. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

OMnipotens Deus Pater qui Filium tuum pro nobis omnibus tradidiſti: non parcens illi: ut per illum parceres nobis. Ignoſce noſtris delictis: & jejunium quod offerimus fiat tibi victima ſalutaris. Virtus quoque tua de celis deſcendens queſumus: ut & nos ob perceptionem horum ſacramentorum purificet: & hec ipſa libamina que tibi litamus ſanctificationis dono perfuſſet. ℟. *Chorus.* Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos: ſicut ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

Miſerere noſtri fili David ne decidamus in via: nec labore ſubruamur preſſura: ne ſine fructu perveniamus ad patriam. Ut parſimonie noſtre propitiatus ex victimis: exaudias vocem noſtre confeſſionis: cum ad te proclamaverimus è terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

Jeſus filius Dei qui eſt panis vivus: ieiunium veſtrum donis ſpiritualibus repleat. ℟. Amen. Mentem conſilio ſalutari premuniat, carnem vitiis eluat, votum acceptet, Jejuniumque benedicendo ſanctificet. ℟. Amen. Ut ejus dono omni actu mereamini eſſe felices: cui abſtinentie defertis humilimas preces. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Hic dicat Chorus. Qui venit ad me non eſuriet.

Oratio. Reple Domine cor noſtrum.

Require retro in VI. feria. I. hebdomada Quadrageſime. Fol. XLVIII.

IN TERTIO DOMINICO QUADRAGESIME.

Ad Miſſam.

Lectio libri Proverbiorum Salomonis. ℟. Deo gratias. XX.

Fili: ſuavis eſt homini panis mendacii: & poſtea implebitur os ejus calculo. Cogitationes conſiliis roborantur: & gubernaculis tractanda ſunt bella. Et qui revelat myſteria: & ambulat fraudulenter: & qui dilatat labia ſua: ne commiſceatis. Qui maledicit patri ſuo & matri: extinguetur lucerna ejus in mediis tenebris. Hereditas ad quam feſtinatur in principio: in noviſſimo benedictione carebit. Ne dicas reddam malum pro malo. expecta Dominum & liberabit te. Abhominatio eſt apud Deum pondus & pondus. ſtatera doloſa non eſt bona. A Domino diriguntur greſſus hominis. Si quis autem hominum intelligere poterit viam ſuam. Ruina eſt homini devotare Sanctos: & poſt vota retractare. Diſſipat impios rex ſapiens: & incurvat ſuper eos fornicem. Lucerna Domini inſpiraculum hominis: qui inveſtigat omnia ſecreta ventris. Miſericordia & veritas cuſtodiunt regem: & roborabitur clementia thronus ejus.

℟. Amen.

Lectio libri Numeri. ℟. Deo gratias. *Ca. XXII.*

In illis diebus: videns Balaac filius Sephor omnia que fecerat Iſrael Ammorreo: & quod pertimuiſſent eum Moabite: & impetum ejus ferre non poſſent: dixit ad majores natu Madian. Ita delevit hic populus omnes qui in noſtris finibus commorantur quomodo ſolet bos herbas uſque ad radices carpere. Ipſe erat eo tempore Rex in Moab. Miſit ergo nuncios ad Balaam filium Beor ariolum: qui habitabat ſuper flumen terre filiorum Ammon: ut vocarent eum & dicerent. Ecce egreſſus eſt populus ex Egypto: qui operuit ſuperficiem terre ſedens contra me. Veni igitur & maledic populo huic: quia fortior me eſt: ſi quo modo poſſim percutere eum: & ejicere de terra mea. Novi enim quod benedictus ſit cui benedixeris: & maledictus in quem maledicta congeſſeris. Perrexerunt ſeniores Moab & majores natu Madian habentes divinationis precium in manibus. Qui cum veniſſent ad Balaam & narraſſent ei omnia verba Balaac ille reſpondit. Manete hic hac nocte & reſpondebo quicquid mihi dixerit Dominus. Manentibus illis apud Balaam: venit Deus & ait ad eum. Quid ſibi volunt homines iſti apud te? Reſpondit. Balaac filius Sephor Rex Moabitarum miſit ad me dicens. Ecce populus qui egreſſus eſt de Egypto operuit ſuperficiem terre. Veni & maledic eis ſi quomodo pugnans poſſim abigere eum. Dixit Dominus ad Balaam. Noli ire cum

eo neque maledicas populo: quia benedictus eſt. Qui mane conſurgens dixit ad principes: Ite in terram veſtram, quia prohibuit me Dominus venire vobiſcum. Reverſi principes dixerunt Balac: Noluit Balaam venire nobiſcum. Rurſum ille multo plures & nobiliores quam ante miſerat, miſit. Qui cum veniſſent ad Balaam, dixerunt: Sic dicit Balac filius Sephor: Ne cuncteris venire ad me: paratum honorare te, & quicquid volueris dare. Veni & maledic populo iſti. Reſpondit Balaam: Si dederit mihi Balac plenam domum ſuam argenti & auri, non potero immutare verbum Domini Dei mei, ut vel plus vel minus loquar. Obſecro ut hic maneatis etiam hac nocte, et ſcire queam quid mihi rurſum reſpondeat Dominus. Venit ergo Dominus ad Balaam nocte, & ait ei: Si vocare te venerunt homines iſti, ſurge & vade cum eis: ita dumtaxat, ut quod tibi præcepero, facias. Surrexit Balaam mane, & ſtrata aſina profectus eſt cum eis. Et iratus eſt Dominus. Stetitque Angelus Domini in via contra Balaam, qui ſedebat aſinæ, & duos pueros habebat ſecum. Cernens aſina Angelum ſtantem in via, evaginato gladio, avertit ſe de itinere, & ibat per agrum. Quam cumque verberaret Balaam, & vellet ad ſemitam reducere, ſtetit Angelus in anguſtiis duarum maceriarum, quibus vineæ cingebantur. Quem videns aſina, iunxit ſe parieti, & attrivit ſedentis pedem. At ille iterum verberabat eam: & nihilominus Angelus ad locum anguſtum tranſiens, ubi nec ad dexteram, nec ad ſiniſtram poterat deviari, obvius ſtetit. Cumque vidiſſet aſina ſtantem Angelum, concidit ſub pedibus ſedentis. Qui iratus vehementius cædebat fuſte latera eius. Aperuitque Dominus os aſinæ, & locuta eſt: Quid feci tibi? cur percutis me ecce iam tertio? Reſpondit Balaam: Quia commeruiſti, & illuſiſti mihi: utinam haberem gladium, ut te percuterem. Dixitque aſina: Nonne animal tuum ſum, cui ſemper ſedere conſueviſti uſque in præſentem diem? Dic quid ſimile umquam fecerim tibi? At ille ait: Numquam. Protinus aperuit Dominus oculos Balaam, & vidit Angelum ſtantem in via evaginato gladio, adoravitque eum pronus in terram. Cui Angelus: Cur, inquit, tertio verberas aſinam tuam? Ego veni ut adverſarer tibi, quia perverſa eſt via tua, mihique contraria: & niſi aſina declinaſſet de via, dans locum reſiſtenti, te occidiſſem, & illa viveret. Dixit Balaam: Peccavi, neſciens quod tu ſtares contra me: & nunc ſi diſplicet tibi ut vadam, revertar. Ait Angelus: Vade cum iſtis, & cave ne aliud quam præcepero tibi, loquaris. Ivit igitur cum principibus. Quod cum audiſſet Balac, egreſſus eſt in occurſum eius in oppido Moabitarum, quod ſitum eſt in extremis finibus Arnon. Dixitque Balac ad Balaam: Miſi nuntios ut vocarent te, cur non ſtatim veniſti ad me? An quia mercedem adventui tuo reddere nequeo? Cui ille reſpondit: Ecce adſum: Numquid loqui potero aliud, niſi quod Deus poſuerit in ore meo? Perrexerunt ergo ſimul, & venerunt in urbem, quæ in extremis regni eius finibus erat. Cumque occidiſſet Balac boves & oves, miſit ad Balaam & principes qui cum eo erant munera. Mane autem facto duxit eum ad excelſa Baal, & intuitus eſt extremam partem populi.

XXIII Dixitque Balaam ad Balac: Ædifica mihi hic ſeptem aras, & para totidem vitulos, eiuſdemque numeri arietes. Cumque feciſſet iuxta ſermonem Balaam, impoſuerunt ſimul vitulum & arietem ſuper aram. Dixitque Balaam ad Balac: Sta paulisper iuxta holocauſtum tuum, donec vadam, ſi forte occurrat mihi Dominus, & quodcumque imperaverit, loquar tibi. Cumque abiſſet velociter, occurrit ei Deus. Locutuſque eſt ad eum Balaam: Septem, inquit, aras erexi, & impoſui vitulum & arietem deſuper. Dominus autem poſuit verbum in ore eius, & ait: Revertere ad Balac, & hæc loqueris. Reverſus invenit ſtantem Balac iuxta holocauſtum ſuum, & omnes principes Moabitarum. Aſſumptaque parabola ſua, dixit: De Aram adduxit me Balac rex Moabitarum de montibus orientis: Veni, inquit, & maledic Iacob: & propera, & deteſtare Iſrael. Quomodo maledicam, cui non maledixit Deus? qua ratione deteſter, quem Dominus non deteſtatur? De ſummis ſilicibus

ſilicibus videbo eum: & de collibus conſiderabo illum. Populus ſolus habitavit: & inter gentes non reputabitur. Quis dinumerare poſſit pulverem Jacob: & noſſe numerum ſtirpis Iſrael? Moriatur anima mea morte juſtorum: & fiant noviſſima mea horum ſimilia.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu.

Pſallenda.

GEnua mea infirmata ſunt. ℣. Jejunio & caro mea immutata eſt propter miſericordiam. ℣. Et ego factus ſum opprobrium illis: viderunt me & moverunt capita ſua. ℣. Adjuva me Domine Deus meus: & ſalvum me fac in tua miſericordia. ℣. Libera me quia egens ſum & pauper ego: & cor meum conturbatum eſt intra me.

Et hic ſequentes preces dicuntur modo ut dictum eſt in primo Dominica Quadrageſime fol. XCIIII.

Preces.

ROgamus te rex ſeculorum Deus ſancte Jam miſerere peccavimus tibi. ℣. Audi clamantes pater altiſſime: & que peccamur: clemens attribue: exaudi nos Domine. ℟. Jam miſerere. ℣. Bone Redemptor ſupplices queſumus de toto corde flentes: requirimus adſiſte propicius. ℟. Jam. ℣. Emitte manum Deus omnipotens: & invocantes potenter protege ex alto piiſſime. ℟. Jam. ℣. Fertilitatem & pacem tribue: remove bella, & famem cohibe: Redemptor ſanctiſſime. ℟. Jam. ℣. Indulge lapſis: indulge perditis: dimitte noxia abſue crimina: acclives tu libera. ℟. Jam. ℣. Gemitus vide fletus intellige: extende manum peccantes redime. ℟. Jam. ℣. Hanc noſtram Deus hanc precem ſuſcipe: ſupplicum voces placatus ſuſcipe: & parce piiſſime. ℟. Rogamus.

Oratio. Exaudi orationem noſtram.

Quere retro in primo Dominica Quadrageſime fol. XCIIII.

Principium epiſtole Petri Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *I. capi. primo.*

PEtrus Apoſtolus Chriſti Jeſu electis advenis diſperſionis Ponti. Galacie. Cappadocie. Aſie. & Bithynie: ſecundum preſcientiam Dei Patris in ſanctificatione Spiritus in obedientiam & aſperſionem ſanguinis Jeſu Chriſti: gratia vobis & pax adimpleatur. Benedictus Deus & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti: qui per magnam miſericordiam ſuam regeneravit nos in ſpem vite eterne: per reſurrectionem a mortuis Jeſu Chriſti. In hereditatem incorruptibilem: & immarceſcibilem conſervatam in celis in vobis: qui in virtute Dei cuſtodimini per fidem in ſalutem paratam revelari in tempore noviſſimo. In quo exultabitis modicum nunc ſi oportet contriſtari in variis tentationibus. Ut probatio veſtre fidei multo precioſior ſit auro quod per ignem probatur: inveniatur in laudem & gloriam & honorem in revelatione Jeſu Chriſti. Quem cum non videritis: diligitis: in quem nunc quoque non videntes creditis: credentes autem exultatis leticia inenarrabili & glorificata: reportantes finem fidei veſtre ſalutem animarum veſtrarum. De qua ſalute exquiſierunt atque ſcrutati ſunt prophete: qui de futura in vobis gratia Dei prophetaverunt. Scrutantes in quod vel quale tempus ſignificaret: qui in eis erat Spiritus Chriſti: prenuncians eas que in Chriſto ſunt paſſiones & poſteriores glorias: quibus revelatum eſt: quia non ſibimetipſis: vobis autem miniſtrabant ea que nunciata ſunt vobis per eos qui evangelizaverunt vobis: Spiritu Sancto miſſo de celo in quem concupiſcunt angeli proſpicere.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Joannem. Ca. XI.

ILlo in tempore. Erat quidam languens Lazarus a Bethania de caſtello Marie: & Marthe ſororis ejus. Maria autem erat que unxit Jeſum unguento: & extersit pedes ejus capillis ſuis cujus frater Lazarus infirmabatur. Miſerunt ergo ſorores ejus ad eum dicentes. Domine: ecce quem amas infirmatur. Audiens autem Jeſus

Jeſus dixit eis. Infirmitas hæc non eſt ad mortem, ſed pro gloria Dei, ut glorificetur filius Dei per eam. Diligebat autem Jeſus Martham & ſororem ejus Mariam & Lazarum. Ut ergo audivit quia infirmabatur, tunc quidem manſit in eodem loco duobus diebus. Deinde poſt hæc dixit diſcipulis ſuis. Eamus in Judæam iterum. Dicunt ei diſcipuli. Rabbi, nunc quærebant te Judæi lapidare, & iterum vadis illuc? Reſpondit Jeſus. Nonne duodecim horæ ſunt diei? Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia lucem hujus mundi videt? Si autem ambulaverit in nocte, offendit, quia lux non eſt in eo. Hæc ait, & poſt hæc dixit eis. Lazarus amicus noſter dormit, ſed vado ut a ſomno ſuſcitem eum. Dixerunt ergo diſcipuli ejus. Domine, ſi dormit, ſalvus erit. Dixit autem Jeſus de morte ejus: illi autem putaverunt quia de dormitione ſomni diceret. Tunc ergo dixit eis Jeſus manifeſte. Lazarus mortuus eſt, & gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam non eram ibi, ſed eamus ad eum. Dixit ergo Thomas, qui dicitur Didymus, ad condiſcipulos. Eamus & nos, ut moriamur cum eo. Venit itaque Jeſus, & invenit eum quatuor dies jam in monumento habentem. Erat autem Bethania juxta Hieroſolymam quaſi ſtadiis quindecim. Multi autem ex Judæis venerant ad Martham & Mariam, ut conſolarentur eas de fratre ſuo. Martha ergo ut audivit, quod Chriſtus venit, occurrit illi. Maria autem domi ſedebat. Dixit ergo Martha ad Jeſum. Domine, ſi fuiſſes hic, frater meus non fuiſſet mortuus: ſed nunc ſcio, quia quæcumque popoſceris a Deo, dabit tibi Deus. Dicit illi Jeſus. Reſurget frater tuus. Dicit illi Martha. Scio quia reſurget in reſurrectione in noviſſimo die. Dixit ei Jeſus. Ego ſum reſurrectio & vita. Qui credit in me, etiamſi mortuus fuerit, vivet. Et omnis qui vivit & credit in me, non morietur in æternum. Credis hoc? Ait illi. Utique Domine, ego credidi, quia tu es Chriſtus filius Dei, qui in hunc mundum veniſti. Et cum hæc dixiſſet, abiit & vocavit Mariam ſororem ſuam ſilentio dicens. Magiſter adeſt, & vocat te. Illa ut audivit, ſurgit cito & venit ad eum. Nondum enim venerat Jeſus in caſtellum, ſed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha. Judæi ergo qui erant cum ea in domo & conſolabantur eam, cum vidiſſent Mariam quia cito ſurrexit & exiit, ſecuti ſunt eam dicentes: quia vadit ad monumentum, ut ploret ibi. Maria ergo cum veniſſet ubi erat Jeſus, videns eum, cecidit ad pedes ejus & dixit ei. Domine, ſi fuiſſes hic, non eſſet mortuus frater meus. Jeſus ergo ut vidit eam plorantem, & Judæos qui erant cum ea plorantes, fremuit ſpiritu & turbavit ſeipſum & dixit. Ubi poſuiſtis eum? Dicunt ei. Domine, veni & vide. Et lachrimatus eſt Jeſus. Dixerunt ergo Judæi. Ecce quomodo amabat eum. Quidam autem dixerunt ex ipſis. Non poterat hic, qui aperuit oculos cæci, facere ut hic non moreretur? Jeſus ergo rurſum fremens in ſemetipſo venit ad monumentum. Erat autem ſpelunca, & lapis ſuperpoſitus erat ei. Ait Jeſus. Tollite lapidem. Dicit ei Martha ſoror ejus qui mortuus fuerat. Domine, jam fœtet, quatriduanus enim eſt. Dicit ei Jeſus. Nonne dixi tibi, quia ſi credideris, videbis gloriam Dei? Tulerunt ergo lapidem. Jeſus ergo elevatis oculis ſurſum dixit. Pater, gratias ago tibi, quoniam audiſti me. Ego autem ſciebam, quia ſemper me audis. Sed propter populum qui circumſtat dixi, ut credant quia tu me miſiſti. Hæc cum dixiſſet, voce magna clamavit. Lazare, veni foras. Et ſtatim prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes & manus inſtitis, & facies illius ſudario erat ligata. Dicit eis Jeſus. Solvite eum, & ſinite abire. Multi ergo ex Judæis qui venerant ad Mariam & viderant quæ fecit, crediderunt in eum. Quidam autem ex ipſis abierunt ad Phariſæos, & dixerunt eis quæ fecit Jeſus. Collegerunt ergo Pontifices & Phariſæi concilium, & dicebant. Quid facimus, quia hic homo multa ſigna facit? Si dimittimus eum ſic, omnes credent in eum, & venient Romani & tollent noſtrum locum & gentem. Unus autem ex ipſis Caiphas, cum eſſet Pontifex anni illius, dixit eis. Vos neſcitis quicquam, nec cogitatis, quia expedit vobis, ut unus mo-

moriatur homo pro populo: & non tota gens pereat. Hoc autem a ſemetipſo non dixit: ſed cum eſſet Pontifex anni illius prophetavit, quia Jeſus moriturus erat pro gente. Et non tantum pro gente: ſed ut filios Dei qui erant diſperſi congregaret in unum.

℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Lauda. Confitebor Domino nimis in ore meo: & in medio multorum laudabo eum. ℣. Quoniam aſtitit a dextris pauperis: ut ſalvam faceret a perſequentibus animam meam.

Preces. Penitentes orate.

Require retro IIII feria. I. hebdomade Quadrageſime fol. XCIX.

Sacrificium.

SErviamus Domino Deo noſtro: & patri noſtri ſic offerre holocauſta & victimas: & pacificas hoſtias. ℣. Confortamini & eſtote ſolliciti: ut cuſtodiatis cuncta que ſcripta ſunt in volumine legis Moyſi. P. Et Juxta.

Miſſa.

ECce dilectiſſimi fratres audivimus verba dominice lectionis: avide percipiamus ea in precordiis noſtris: quia quedam ſunt in ea figuraliter intelligenda pro nobis. Lazarum etenim quem ſuſcitatum a Domino ex mortuis ſanctum evangelium recenſuit: nos ſumus omnes ceno voluptatis & miſerie iam ſordentes: qui dum peccatis originalibus adgravamur: aliiſque quod ipſi pati non volumus: impertimus. Legemque priſtinam atque ſanctum evangelium contemnendo tranſcendimus propria nos voluptate quatriduanos in deliciis ſepultura deficimus. Quaternis diebus quodammodo retenti in monumento ſub morte quaſi quaternis: diverſarum legum devicti tranſgreſſione. Quid ergo nobis agendum eſt dilectiſſimi fratres niſi ut credamus in illum qui Martham & Mariam de reſurrectione letificavit fraterna? Et ille nos eximet a tumuli demerſione obnoxia: & voce ſua ut Lazarum attrahet ad ſuperna. ℟. *Chorus.* Amen.

Alia Oratio.

OPitulare Jeſu precibus ſupplicantium & fletum lugentium verte in gaudium. Ipſi etenim ad te Domine cum Martha clamamus: ut adſis nobis ſemper per preſentiam deitatis: ne unquam decidamus ſub preſſura damnationis. Jam ſolve Chriſte noſtrorum pedum ligamenta facinoris: ut & manus noſtre reſolute reſtituant tibi ſacrificium laudis: & os noſtrum in decantando tibi non obſtruatur ſudario adverſantis.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CHriſte Jeſu qui es reſurrectio mortuorum & vita: omnibus nobis ſubveniat miſericordia tua. Et ſicut occultis conſiliis tuis Lazarum quatriduanum revocaſti ad vitam: ita quoque miſerationibus confectis: & vivis morum correctionem attribuas poſt ruinam: & defunctis eterne manſionis gaudia indeficia.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

OVirtus & refugium ſpei Salvator noſter Chriſte filius Dei vivi: qui veniens ad Lazarum ſuſcitandum ſpiritu fremens lachrimas producis: in temetipſo turbaris: da nobis ut ad evadendos laqueos pernicioſe deceptionis fremitum det in nobis ſpiritus tue dulcedinis. Lachrimemus in nobis: & effectum a te optabiliter capiamus. Turbemur quoque a te pro te: & ita nos in compunctionis & pacis unione connecte: ut per eam pacem quam tu es: videamus te in gloria: veniamus ad premia repromiſſa: & laudemus cum Lazaro majeſtatem tuam. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Ille etenim diſcipulos ut per diem ambularent inſtituit: ac duodenarias horas eſſe diei ſub ſacramento predixit. Vere illum credamus eſſe diem in quo illuminate ſunt hore. Nam cum dies noſter Jeſus Chriſtus ortus eſt in mundum per ſuſceptam humanitatem: ex tunc ceperunt hore id eſt dies ſuo Domino noſtro ipſius coherere. Et illuminate ſunt hore ab increata filii luce. Ob hoc Jeſu bone per te qui dies & lucifer verus es: introire ad patrem querimus non nos patiaris offendere: ſed fac nos coram

Patre

Patre tuo ſicut promiſiſti eterne vite paſcua invenire. Ut aperiens nobis omnibus januam veniendi ad te: videamus faciem tuam in eterna exultatione: & cantemus tibi cum omni militia angelorum canticum redemptionis noſtre proclamantes atque dicentes.

℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre benedictus & glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Cujus nos gratia liberavit a pondere legis: & fecit filios her eſſe adoptionis. Qui ad ſuſcitandum veniens Lazarum: tolle lapidem clamat: ut preſſura auferretur ab eo damnationis: quem jam fetidum reddiderat horrenda actio ſepulchralis. Tollite ab eo ait Jeſus pondus legis: quod eum deprimit in morte: ut ſuccurrat illi gratia vocis mee. Gratia quippe Dei eſt: cum vocem ejus audivimus: ut cum Lazaro erectis Jeſum greſſibus aſſequamur. Quia ipſe eſt Deus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

DOmine Jeſu unigenite filius Dei Patris: qui Lazarum reſuſcitaturus elevatis ſurſum oculis Patri tuo gratias agis: preſta nobis famulis tuis: ut eo fremitu ſpiritus quo illum ſuſcitaſti ad vitam: ea quoque moniſicatione digneris hec oblata ſanctificare libamina. Ut percipientes gratiam corporis & ſanguinis tui in viſceribus noſtris: habeamus partem tecum in ſeculo ſempiterno. ℟. Amen.

Ad confractionem panis Antiphona. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos ſicut ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

O Jeſu bone amabilis & admirabilis auctor accipe ſacrificium ſervorum tuorum. Et qui preſtitiſti Lazaro: ut audiens vocem tuam: ſurgeret e ſepulchro: preſta nobis ut te audiri capientes interno: reſurgamus per gratiam a propria ſceleris noſtri profundo. Quo vocem per orationis quam nos te exorare docuiſti in terra: ſicut tam nunc coram te ſidus altari promiſerimus: ita quoque effectum ipſius petitionis a te percepiſſe nos gratulemur e terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

JEſus Chriſtus filius Dei qui mortuum Lazarum vite reddidit priſtine: ipſe vos nove vite ſanctificatione perhibeat. ℟. Amen. Et qui illum ſolutis manuum ac pedum vinculis abire precepit: ipſe veſtrorum compedum reſoluto ligamine: rectis vos ſemper ſemitis faciat ambulare. ℟. Amen. Quique pro tante rei miraculo manifeſtam fecit populis gloriam ſuam: ipſe vos introducat ad gaudia ſempiterna. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedendum.

HIc eſt panis de celo deſcendens: ſi quis ex ipſo manducaverit: non morietur: ſed habebit vitam eternam: & ego ſuſcitabo eum noviſſimo die. Siquis ſitit veniat ad me: & bibat. Qui credit in me flumina de ventre ejus fluent aque vive. ℣. Sic dilexit Deus mundum: ut filium ſuum daret pro mundo: ut omnis qui credidit in eum non pereat. P. Sed habebit. ℣. Gloria & honor Patri & filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum Amen. P. Sed habebit.

Communio. Repletum eſt gaudium.

Oratio. Rege Domine tur noſtrum.

Require retro in I. Dominica Quadrageſime. Fol. XCVIII.

FERIA QUARTA.

Ad Miſſam.

Proverbiorum Salomonis. ℟. Deo gratias.

Cap. XXI.

FIli. Civitatem fortium aſcendet ſapiens: & deſtruet robur fiducie ejus. Qui cuſtodit os ſuum & linguam ſuam: cuſtodit ab anguſtiis animam ſuam. Superbus & arrogans vocatur indoctus: qui in ira operatur ſuperbiam. Deſideria occidunt pigrum: noluerunt enim quicquam manus ejus operari. Tota die concupiſcit & deſiderat: qui autem juſtus eſt: tribuit & non ceſſabit. Hoſtie impiorum abhominabiles: quia offeruntur ex ſcelere. Teſtis mendax peribit: vir obediens loquetur victoriam. Vir impius procaciter obfirmat vultum ſuum: qui autem rectus eſt: corrigit viam ſuam. Non eſt ſapientia: non eſt prudentia: non eſt conſilium contra Dominum. Equus paratur ad diem belli: Dominus autem ſalutem tribuet. ℟. Amen.

Proph.

Principium libri Judicum. ℟. Deo gratias. Ca. I.

IN illis diebus: poſt mortem Joſue conſuluerunt filii Iſrael Dominum dicentes. Quis aſcendet ante nos contra Chananeum: & erit dux belli? Dixitque Dominus. Judas aſcendet. Ecce tradidi terram in manu ejus. Et ait Judas Symeoni fratri ſuo. Aſcende mecum in ſorte mea: & pugna contra Chananeum: & ego pergam tecum in ſorte tua. Et abiit cum eo Symeon. Aſcenditque Judas & tradidit Dominus Chananeum ac Ferezeum in manus eorum: & percuſſerunt in Bezech decem millia virorum. Inveneruntque Adonibezech in Bezech: & pugnaverunt contra eum: ac percuſſerunt Chananeum & Ferezeum. Fugit autem Adonibezech: quem perſecuti comprehenderunt: cæſis ſummitatibus manuum ejus ac pedum. Dixitque Adonibezech. Septuaginta reges amputatis manuum ac pedum ſummitatibus colligebant ſub menſa mea ciborum reliquias. Sicut feci: ita reddidit mihi Dominus. Adduxeruntque eum in Hieruſalem: & ibi mortuus eſt. Oppugnantes ergo filii Juda Hieruſalem: ceperunt eam: & percuſſerunt in ore gladii: tradentes cunctam incendio civitatem. Et poſtea deſcendentes pugnaverunt contra Chananeum: qui habitabat in montanis: & ad meridiem in campeſtribus. Pergenſque Judas contra Chananeum qui habitabat in Hebron: cui nomen fuit antiquitus Cariatharbe: & percuſſit Seſai & Hayman & Tholmai: atque inde profectus abiit ad habitatores Dabir: cujus nomen vetus erat Cariathſepher: id eſt civitas litterarum. Dixitque Caleph. Qui percuſſerit Cariathſepher & vaſtaverit eam: dabo ei Axam filiam meam uxorem. Cumque cepiſſet eam Othoniel filius Cenez frater Caleph minor: dedit ei Axam filiam ſuam conjugem. Quam pergentem in itinere monuit vir ſuus ut peteret a patre ſuo agrum. Quæ cum ſuſpiraſſet ſedens in aſino: dixit ei Caleph. Quid habes? At illa reſpondit. Da mihi benedictionem: quia terram arentem dediſti mihi: da & irriguam aquis. Dedit ergo Caleph irriguum ſuperius & irriguum inferius. Filii autem Cinei cognati Moyſi aſcenderunt de

civitate palmarum cum filiis Juda in deſertum ſortis ejus: quod eſt ad meridiem Arach: & habitaverunt cum eo. Abiit autem Judas cum Symeone fratre ſuo: & percuſſerunt ſimul Chananeum: qui habitabat in Sephat: & interfecerunt eum. Vocatumque eſt nomen urbis Orma: id eſt anathema. Cepitque Judas Gazam cum finibus ſuis & Aſcalonem atque Accaron cum terminis ſuis. Fuitque Dominus cum Juda & montana poſſedit: nec potuit delere habitatores vallis: quia falcatis curribus abundabant. Dederuntque Caleph Hebron ſicut dixerat Moyſes. Qui delevit ex eo tres filios Enach. Jebuſeum autem habitatorem Hieruſalem non deleverunt filii Beniamin. Habitavitque Jebuſeus cum filiis Beniamin in Hieruſalem uſque in præſentem diem. Domus quoque Joſeph aſcendit in Bethel: fuitque Dominus cum eis. Nam cum obſiderent urbem: quæ prius Luza vocabatur: viderunt hominem egredientem de civitate: dixeruntque ad eum. Oſtende nobis introitum civitatis: & faciemus in te miſericordiam. Qui cum oſtendiſſet eis: percuſſerunt urbem in ore gladii. Hominem autem illum & omnem cognationem ejus dimiſerunt. Qui dimiſſus abiit in terram Ethim: & ædificavit ibi civitatem. Vocavitque eam Luzam: quæ appellatur uſque in præſentem diem. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Tractus.

PEccavi: quid faciam o cuſtos hominum: quare me poſuiſti contrarium tibi: & factus ſum mihimet ipſi gravis. ℣. Cur non tollis peccatum meum. Et quare non aufers iniquitatem meam: ecce nunc in pulvere dormiam: & ſi mane me quæſieris non ſubſiſtam. ℣. Parce ergo mihi: nihil enim ſunt dies mei.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Petri Apoſtoli.

℟. Deo gratias. I. Ca. II.

CHariſſimi: eratis ſicut oves errantes: ſed converſi eſtis nunc ad paſtorem: & epiſcopum animarum veſtrarum. Similiter & mulieres ſubdite ſint viris ſuis. C. III.

Ut ſi qui non credunt in verbo: per mulierum converſationem ſine verbo lucrifiant. Conſiderantes in timore caſtam ve-

ſtam converſationem quarum ſit non extrinſecus capillorum implicatio & circumdatio auri : aut indumenti veſtimentorum cultus . ſed qui abſconditus cordis eſt homo in incorruptibilitate quiete & modeſti ſpiritus : qui eſt in conſpectu Dei locuples . Sic enim aliquando & ſancte mulieres ſperantes in Deo ornabant ſe ſubdite viris ſuis . Sicut Sara obediebat Abrahe : Dominum eum vocans . Cujus eſtote filie benefacientes : & non timentes ullam perturbationem . Viri ſimiliter cohabitantes ſecundum ſcientiam : quaſi infirmiori vaſculo muliebri impartientes honorem : tamquam coheredibus gratie vite : ut non impediantur orationes veſtre . In fine autem omnes unanimes compatientes . Fraternitatis amatores . Miſericordes . Humiles . Non reddentes malum pro malo : nec maledictum pro maledicto : ſed contrario benedicentes . Quia in hoc vocati eſtis : ut benedictione hereditatem poſſideatis . ℟. Amen .

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem . Cap. VI.

Illo in tempore : Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis & turbis dicens : Caro enim mea vere eſt cibus : & ſanguis meus vere eſt potus . Qui manducat meam carnem : & bibit meum ſanguinem : in me manet : & ego in illo . Sicut miſit me vivens pater : & ego vivo propter patrem . Et qui manducat me : & ipſe vivet propter me . Hic eſt panis qui de celo deſcendit . Non ſicut manducaverunt patres veſtri manna : & mortui ſunt . Qui manducat hunc panem : vivet in eternum . Hec dixit in ſynagoga docens in Capharnaum . Multi ergo audientes ex diſcipulis ejus : dixerunt . Durus eſt hic ſermo : quis poteſt audire eum ? Sciens autem Jeſus apud ſemetipſum : quia murmurarent de hoc diſcipuli ejus dixit eis . Hoc vos ſcandalizat ? Si ergo videritis filium hominis aſcendentem ubi erat prius : ſpiritus eſt qui vivificat : caro autem non prodeſt quicquam . Verba que ego locutus ſum vobis : ſpiritus & vita ſunt : ſed ſunt quidam ex vobis : qui non credunt . Sciebat enim ab initio Jeſus qui eſſent credentes : & qui traditurus eſſet eum & dicebat . Propterea dixi vobis quia nemo poteſt venire ad me : niſi fuerit ei datum a Patre meo . Ex hoc multi diſcipulorum ejus abierunt retro : & etiam non cum illo ambulabant . Dixit ergo Jeſus ad duodecim . Numquid & vos vultis abire ? Reſpondit ergo Simon Petrus . Domine ad quem ibimus ? Verba vite eterne habes . Et nos credimus & cognovimus : quia tu es Chriſtus filius Dei . ℟. Amen .

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum . ℟. Et .

Laudes . Confitebor Domino nimis in ore meo : & in medio multorum laudabo eum .

Preces . Penitentes .

Sacrificium . Offerte Domino .

Quere in IV. feria I. Heb. Quadrageſ. XIII.

Miſſa .

Si guſtatis : dilectiſſimi fratres quam ſuavis ſit Dominus : quamque in omittendis iniquitatibus ſit pius : ad eum ex fide accedite : & votum jejunii veſtri ante altare ſuum evolventes exponite : ut deleat delicta noſtra : & conferat gratiam ſuam . Qualiter abſtinentie noſtre votum accumulet : & deſideria noſtre petitionis clementer jubeat acceptare . ℟. Amen .

Alia Oratio .

Memento Domine miſerationum tuarum : quas ſemper omnibus clementer impendis : ut tui nos auxilio gratie proſequente : tale tibi ſpiritualis continentie jejunium perſolvamus : in quo non inveniantur noſtre voluntates a tua voluntate diſſimiles . ℟. Amen .

Poſt nomina .

Deus cujus nomen magnum eſt : atque mirabile : ut & nomina offerentium in libro vite adſcribe : & defunctorum animas eterne quietis amenitatibus refove . Quo abſtinentie noſtre ſuſcipiens precem : omnibus in commune a te concedatur donum indulgentie ſempiterne . ℟. Amen .

Ad pacem . Oratio .

Deus qui jejunantium humilitate placaris & humiliter ſe tibi prebentibus libenter inflecteris : Exaudi queſumus preces noſtras & diverſarum turbinum quibus quatimur tempeſtate diſcuſſa : pacem nobis tue ſerenitatis infunde : ut quam peccatorum noſtrorum nimietate perdidimus : tue pietatis indulgentia conſequamur . ℟. Amen .

In-

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus. Qui paras adinventiones tuas ſapienter: & diſponis omnia ſuaviter. Qui aſcendiſti ſuper occaſum: Dominus nomen eſt tibi. Tu panis es vivus & verus: qui deſcendiſti de celo: ut dares eſcam eſurientibus: immo ut ipſe eſſes eſca viventium. Qui es nobis in pane: quo corda firmantur: ut in virtute panis hujus per hos dicatos nomini tuo dies: ſine impedimento carnis & ſanguinis jejunare valeamus: te ipſum panem habentes. Qui pauperes tuos celeſtibus ſaturas panibus: qui Moyſi & Helie per quadraginta dies jejunia continuantibus: quadragenum numerum dedicaſti. Deinde etiam ipſe jejunans eundem nobis dierum numerum jejunii ſolennitate ſignaſti. Ut quod ipſe in noſtri corporis infirmitate pro nobis jugiter in quadraginta diebus vel noctibus impleſti: nos vel minutatim eundem numerum dierum adimplentes: calculi diſtributa obſervantia veſpertinis ſemper orationibus terminemus: te nos adjuvante atque ſalvante. Cui merito omnes angeli & archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere in altiſſimis glorioſus. Cujus melior eſt miſericordia ſuper vitam: qui dives eſt in miſericordia. Iſte etenim jejunis viſceribus ſpiritualis alimenti epulum donat: & animabus vitio abſtinentibus: gratie celeſtis donativa ſubminiſtrat. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

SAnctifica Domine quod per manus noſtras tibi cum abſtinentie contritione libamus: ut benedictionis tue foveamur ex donis: qui majeſtati tue cum jejunii contritione offerimus hoc ſacrificium laudis. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiſona. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos: ſicut ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

DEus qui nos ſpe repromiſſe beatitudinis foves: & panem illum celorum e ſedibus porrectum: noſtre abſtinentie hereditate impartis: atque concedis: tu plus nobis & in preſenti jejunii eternam conſolationem tribue: & orantibus atque clamantibus ad te verba doctrine tue: patule pietatis accommoda aurem. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

JEſus Salvator ac Dominus noſter emundet vos per abſtinentie puritatem ab omni delicti contagione. ℟. Amen. Quique eſt veſtrarum redemptio animarum: ſit remuneratio veſtrorum jejuniorum. ℟. Amen. Ut ab eo donetur vobis eterna gloria: a quo ſancti beati vultu per abſtinentiam. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus: & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus. Qui venit ad me.

Com. Repletum eſt cor noſtrum.

Oratio. Reple Domine cor noſtrum.

Quere retro in 1. Dominica Quadrageſime. Fol. XCVIII.

SEXTA FERIA.

Ad Miſſam.

Eccleſiaſticum Salomonis.

℟. Deo gratias. *Ca. VIIII.*

FIlii. Non zeles mulierem ſinus tui: ne oſtendat ſuper te malitiam doctrine nequam. Non des mulieri poteſtatem anime tue: ne ingrediatur in virtute tua: & confundaris. Ne reſpicias mulierem multivolam: ne forte incidas in laqueum ejus. Averte faciem tuam a muliere compoſita: & non circum inſpicias ſpeciem alienam. Propter ſpeciem mulieris multi perierunt: & ex hoc concupiſcentia quaſi ignis exardeſcit. Omnis mulier que eſt fornicaria: quaſi ſtercus in via conculcabitur. Speciem mulieris aliene multi admirati: reprobi facti ſunt: colloquium enim illius quaſi ignis exardeſcit. Cum aliena muliere non ſedeas omnino: nec accubes cum ea ſuper cubitum. Et non alterceris cum ea in vino: ne forte declinet cor tuum in illa: & ſanguine tuo labores in perditionem. Non te pretereat narratio ſeniorum: ipſi enim didicerunt a patribus ſuis: quoniam ab ipſis diſces doctrine intellectum. ℟. Amen.

Lectio libri Judicum.

℟. Deo gratias.

Cap. XVI.

IN illis diebus: Abiit Samson in Gazam. Et vidit ibi meretricem mulierem, ingressusque est ad eam. Quod cum audissent Philisthiim, & percrebuisset apud eos, intrasse Samson urbem, circumdederunt eum, & positis in porta civitatis custodibus, & ibi tota nocte cum silentio præstolantes, ut facto mane exeuntem occiderent. Dormivit autem Samson usque ad noctis medium: Et inde consurgens, apprehendit ambas portæ fores cum postibus suis & sera, impositasque humeris portavit ad verticem montis qui respicit Hebron. Post hæc amavit mulierem quæ habitabat in valle Sorech, & vocabatur Dalida. Veneruntque ad eam principes Philisthinorum, atque dixerunt: Decipe eum, & disce ab illo, in quo tantam habeat fortitudinem, & quomodo eum superare valeamus, & vinctum affligere. Quod si feceris, dabimus tibi mercedem singuli mille centum argenteos. Locuta est ergo Dalida ad Samson: Dic mihi, obsecro, in quo sit tua maxima fortitudo, & quid sit quo ligatus erumpere nequeas? Cui respondit Samson: Si septem nerviceis funibus, necdum siccis, & adhuc humentibus ligatus fuero, infirmus ero ut ceteri homines. Attuleruntque ad eam Satrapæ Philisthinorum septem funes, ut dixerat: Quibus vinxit eum, latentibus apud se insidiis, in cubiculo finem rei expectantibus. Clamavitque ad eum: Philisthiim super te Samson. Qui rupit vincula, quomodo si rumpat quis filum de stuppa tortum putamine, cum odorem ignis acceperit. Et non est cognitum in quo esset fortitudo ejus. Dixitque ad eum Dalida: Ecce illusisti mihi, & falsum locutus es: saltem nunc indica mihi quo ligari debeas. Cui ille respondit: Si ligatus fuero novis funibus, qui nunquam fuerunt in opere, infirmus ero, & aliorum hominum similis. Quibus rursum Dalida vinxit eum, & clamavit: Philisthiim super te Samson, in cubiculo insidiis præparatis. Qui ita rupit vincula, quasi fila telarum. Dixitque Dalida rursum ad eum: Usquequo decipis me, & falsum loqueris? Ostende quo vinciri debeas. Cui Samson: Si septem, inquit, crines capitis mei cum licio plexueris, & clavum his circumligatum terræ fixeris, infirmus ero. Quod cum fecisset Dalida, dixit ad eum: Philisthiim super te Samson. Qui consurgens de somno extraxit clavum cum crinibus & licio. Dixitque ad eum Dalida: Quomodo dicis quod amas me, cum animus tuus non sit mecum? Per tres vices mentitus es mihi, & noluisti dicere in quo sit tua maxima fortitudo. Cumque molesta ei esset, & per multos dies jugiter adhæreret, spatium ad quietem non tribuens, defecit anima ejus, & ad mortem usque lassata est. Tunc aperiens veritatem rei, dixit ad eam: Ferrum nunquam ascendit super caput meum, quia Nazaræus, id est, consecratus sum Deo de utero matris meæ. Si rasum fuerit caput meum, recedet a me fortitudo mea, & deficiam, eroque ut ceteri homines. Videns autem illa quod confessus ei esset omnem animum suum, misit ad principes Philisthinorum, atque mandavit: Ascendite adhuc semel, quia nunc mihi aperuit cor suum. Qui ascenderunt, assumpta pecunia quam promiserant. At illa dormire fecit eum super genua sua, & in sinu suo reclinare caput. Vocavitque tonsorem, & rasit septem crines ejus, & cœpit abigere eum, & a se repellere. Statim enim ab eo fortitudo discessit. Dixitque: Philisthiim super te Samson. Qui de somno consurgens, dixit in animo suo: Egrediar sicut ante feci, & me excutiam, nesciens quod Dominus recessisset ab eo. Quem cum apprehendissent Philisthiim, statim eruerunt oculos ejus, & adduxerunt eum in Gazam vinctum catenis, & clausum in carcere molere fecerunt. Jamque capilli ejus renasci cœperant, & principes Philisthinorum convenerunt in unum, ut immolarent hostias magnificas Dagon Deo suo, & epularentur dicentes: Tradidit Dominus inimicum nostrum Samson in manus nostras. Quod etiam populus videns, laudabant Deum suum, eademque dicebant: Tradidit Deus noster in manus nostras adversarium, qui delevit terram nostram, & occidit plurimos. Lætantesque per convivia, sumptis jam epulis, præceperunt ut vocaretur Samson, ut ante eos luderet. Qui adductus de carcere ludebat

debat ante eos. Feceruntque eum ſtare inter duas columnas. Qui dixit puero: dimitte me ut tangam columnas quibus omnis imminet domus: ut recliner ſuper eas & paululum requieſcam. Domus autem plena erat virorum ac mulierum: & erant ibi omnes principes Philiſtinorum: ac de tecto & ſolario circiter tria millia utriuſque ſexus: ſpectabant ludentem Samſon. At ille invocato Domino ait: Domine Deus memento mei: & redde mihi nunc priſtinam fortitudinem Deus meus ut ulciſcar me de hoſtibus meis. Et pro amiſſione duorum luminum: unam ultionem recipiam. Et apprehendens ambas columnas: quibus imminebat domus alteramque earum dextera & alteram leva tenens ait. Moriatur anima mea cum Philiſtiim. Concuſſiſque fortiter columnis: cecidit domus ſuper omnes principes & ceteram multitudinem que ibi erat. Multoque plures interfecit moriens: quam antea vivus occiderat. Deſcendentes autem fratres ejus: & univerſa cognatio tulerunt corpus ejus & ſepelierunt in terra ſua in Aſthaol in ſepulchro patris ſui Manue. Judicavitque Iſrael viginti annis. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Tractus.

AUdite obſecro omnes: & videte dolorem meum quia iratus eſt ſuper me Deus propter multitudinem iniquitatis mee. ℣. Complevit furorem ſuum in me & effudit iram indignationis ſue: & oppreſſit me amaritudine. ℣. Sed & cum clamavero ad eum: excluſit orationem meam.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Petri Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *I. Cap. V.*

CHariſſimi ſubditi eſtote ſenioribus. Omnes autem invicem humilitatem inſinuate: quia Deus ſuperbis reſiſtit: humilibus autem dat gratiam. Humiliamini igitur ſub potenti Dei manu: ut vos exaltet in tempore viſitationis ſue: omnem ſolicitudinem veſtram projicientes in eum: quoniam ipſi cura eſt de vobis. Sobrii eſtote. Vigilate: quia adverſarius veſter Diabolus tanquam leo rugiens circuit querens quem devoret: cui reſiſtite fortes in fide: nihil verentes. Scientes eandem paſſionem ei qui in mundo eſt veſtre fraternitati fieri. Deus autem omnis gratie qui vocavit vos in eternam ſuam gloriam in Chriſto Jeſu modicum paſſos: ipſe perficiet. Confirmabit: ſolidabit: ipſi imperium in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Joannem. ℟. Deo gratias. *Cap. VIII.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus venit in templum: & omnis populus venit ad eum. Et ſedens docebat eos. Adducunt autem ſcribe & phariſei mulierem in adulterio deprehenſam: & ſtatuerunt eam in medio: & dixerunt ei. Magiſter hec mulier modo deprehenſa eſt in adulterio. In lege autem Moyſes mandavit nobis hujuſmodi lapidare: tu ergo quid dicis? Hec autem dicebant tentantes eum: ut poſſent accuſare eum. Jeſus autem inclinans ſe deorſum: digito ſcribebat in terra. Cum autem perſeverarent interrogantes eum, erexit ſe & dixit eis. Qui ſine peccato eſt veſtrum: primus in illam lapidem mittat. Et iterum ſe inclinans ſcribebat in terra. Audientes autem unus poſt unum exibant incipientes a ſenioribus: & remanſit ſolus: & mulier in medio ſtans. Erigens autem ſe Jeſus dixit ei. Mulier: ubi ſunt qui te accuſabant? Nemo te condemnavit. Que dixit. Nemo Domine. Dixit autem Jeſus. Nec ego te condemnabo. Vade & amplius jam noli peccare.

℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Laude. Confitebor Domino nimis in ore meo: in medio multorum laudabo eum.

Preces. Penitentes.

Sacrificium. Offerte Domino.

Quere in IV. feria I. hebdomade Quadrageſime fol. XCIX.

Miſſa.

UNgentes oleo miſericordie caput cordis interni fratres chariſſimi: & mentis faciem ſpiritualis: atque a fore mundantes acceptabile Deo ſacrificium pre-

præcepti evangelici memores offeramus: non vultu ſed corde contrito: non hominibus appareamus jejunantes: ſed Domino: nec hypocritarum more faciem noſtram triſtis ſqualor exterminet: ſed cum tribulato corde exultatio pura lætificet. Ut intrinſecus humiles & extrinſecus hilares jejunium quale ipſe Dominus præcepit impleamus. ℟. Amen.

Alia Oratio.

OMnipotens ſempiterne Deus: qui nos humilitatis formam exemplis unigeniti ſui docuiſti: ut quod ille jejuniorum continuatione complevit: nos per dierum partes & intervalla virium imitemur. Da quæſumus noſtræ fragilitati firmitatem: da infirmis conatibus effectum. Ut excluſis cogitationum carnalium ſuggeſtis: placabile tibi contriti cordis holocauſtum in odorem ſuavitatis valeamus offerre. ℟. Amen.

Poſt nomina.

DEus qui ſanare omnibus modis peccata populi tui cupiens: obſervantiam jejuniorum ſanctitatem jejunantium eſſe dixiſti. Da ut jejunium noſtrum ſit & ſalvatio animarum: & humiliatio corporum: & veniam obtineat omnium delictorum. Atque ita exhomologeſis hæc populo tuo proſit: ut pro univerſæ Eccleſiæ membris & pro totius mundi corpore tibi ſupplicantes exaudiamur. Ac dum pro omnibus preces effundimus: ſalutem viventium, & requiem defunctorum impetrare facilius mereamur. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DA nobis quæſumus omnipotens Deus: jejuniorum magnifica ſacramenta: & digne ſemper tractare myſteria: & pacis pacificique præcordia celebrare.
℟. Amen.

Præfatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui eſt veritas. Vita. Principium. Verbum. Sapientia. Plenitudo. Innocentia. Charitas. Lux. Ex aſſumpto dilectus: in proprio glorioſus. Exemplum patientiæ. Conditor diſciplinæ. Eſuriens non fame umbratili: ſed humanæ neceſſitate jejunii: ubi certa ad deſiderium panis ambitione tentantem ſubſtantiæ deitatis invenit: & cum nihil falſum fictumve perpetuat: fallenti facta eſt veritas ipſa confuſio. Ipſe eſurientium cibus eſurit: ipſe inanes animas ſatiabit in ſua æternitate perennis: & pro noſtra immortalitate mortalis. Cui merito omnes angeli & archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes.
℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui nobis præcepta ſalutaris abſtinentiæ dedit: per quem adjuncta oratione: & incurſus dæmonum pelleremus & emendati a vitiis in ſanctitate & juſtitia ſerviremus. Ipſi Domino Redemptorique noſtro.

Poſt pridie. Oratio.

DEſcendat Domine de ſedibus tuis benedictio tua: qua & noſtri jejunii oblatio ſanctificetur: & te hæc libamina benedicente a nobis ſanctificata ſumantur.
℟. Amen.

Ad confractionem panis Antiſ. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos: ſicut ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

EXaudi Domine vocem precis noſtræ: & hujus jejunii noſtri libationem propitius acceptare digneris. Quo ſemper te propitium habeamus: cum te patrem piiſſimum invocaverimus: ita dicentes. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.
℟. Et cum.

Benedictio.

OMnipotentis Domini vos gratia protegat: famemque veſtram ſpiritali cibo reficiat. ℟. Amen. Sitim quoque veſtram juſtitiæ fluminibus irriget: atque novam dulcedinis ſuæ animis veſtris intendat ſaporem. ℟. Amen. Ut tam carne contriti: quam ſpiritu vivificati: ab eo mereamini cæleſti dono repleri. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Qui venit ad me.

Communio. Repletum eſt gaudium noſtrum.

Oratio. Reple Domine cor noſtrum.

Quære retro in I. Dominica Quadrageſ. folio XVIII.

IN IIII. DOMINICO QUADRAGESIMÆ

Mediante die feſto.

Ad Miſſam.

Eccleſiaſticum Salomonis. ℟. Deo gratias. *Cap. XIV*

Fili, ſi habes benefac tecum, & Deo dignas oblationes offer. Memor eſto quoniam mors non tardat, & teſtamentum inferorum jam demonſtratum eſt tibi. Teſtamentum enim hujus mundi mortem operatur. Ante mortem benefac amico tuo, & ſecundum vires tuas exporrigens da pauperi. Non defrauderis a die bono, & particula boni doni non te prætereat. Nonne aliis relinques dolores & labores tuos, in diviſione ſortis? Da & accipe, & juſtifica animam tuam: ante obitum tuum operare juſtitiam: quoniam non eſt apud inferos invenire cibum. Omnis caro ſicut fœnum veteraſcet, & ſicut folium fructificans in arbore viridi. Alia generantur, & alia dejiciuntur: ſic generatio carnis & ſanguinis: alia finitur, & alia naſcitur. Omne opus corruptibile in fine deficiet: & qui illud operatur ibit cum ipſo. Et omne opus electum juſtificabitur: & qui operatur illud juſtificabitur. ℟. Amen.

Lectio libri Samuelis prophetæ. ℟. Deo gratias. *Cap. I.*

Fuit vir unus de Ramathaim Sophim de monte Ephraim, & nomen ejus Helcana filius Jeroham filii Heliu filii Thohu filii Suph Ephrathæus: & habuit duas uxores, nomen uni Anna, & nomen ſecundæ Phenenna. Fueruntque Phenennæ filii: Annæ autem non erant liberi. Et aſcendebat vir ille de civitate ſua ſtatutis diebus, ut adoraret & ſacrificaret Domino exercituum in Silo. Erant ibi autem duo filii Heli, Ophni & Phinees ſacerdotes Domini. Venit ergo dies, et immolavit Helcana, deditque Phenennæ uxori ſuæ & cunctis filiis ejus & filiabus partes: Annæ autem dedit partem unam triſtis, quia Annam diligebat. Dominus autem concluſerat vulvam ejus. Affligebat quoque eam æmula ejus, & vehementer angebat, in tantum ut exprobraret, quod concluſiſſet Dominus vulvam ejus. Sicque faciebat per ſingulos annos, cum redeunte tempore aſcenderent templum Domini: & ſic provocabat eam. Porro illa flebat, & non capiebat cibum. Dixit ergo ei Helcana vir ſuus: Anna, cur fles? & quare non comedis? & quamobrem affligitur cor tuum? Numquid non ego melior ſum tibi, quam decem filii? Surrexit autem Anna poſtquam comederat in Silo & biberat. Et Heli Sacerdote ſedente ſuper ſellam ante poſtes templi Domini, cum eſſet amaro animo, oravit Dominum flens largiter, & votum vovit dicens: Domine exercituum ſi reſpiciens videris afflictionem famulæ tuæ, & recordatus mei fueris, nec oblitus ancillæ tuæ, dederiſque ſervæ tuæ ſexum virilem: dabo eum Domino omnes dies vitæ ejus, & novacula non aſcendet ſuper caput ejus. Factum eſt ergo, cum illa multiplicaret preces coram Domino, & Heli obſervaret os ejus. Porro Anna loquebatur in corde ſuo, tantumque labia illius movebantur, & vox penitus non audiebatur. Æſtimavit igitur eam Heli temulentam, dixitque ei: Uſquequo ebria eris? Digere pauliſper vinum, quo mades. Reſpondens Anna: Nequaquam, inquit, Domine mi: nam mulier infelix nimis ego ſum: vinum & omne quod inebriare poteſt, non bibi, ſed effudi animam meam in conſpectu Domini. Ne putes ancillam tuam quaſi unam de filiabus Belial: quia ex multitudine doloris & mœroris mei locuta ſum uſque in præſens. Tunc Heli ait ei: Vade in pace: Dominus Deus Iſrael det tibi petitionem, quam rogaſti eum. Et illa dixit: Utinam inveniat ancilla tua gratiam in oculis tuis. Et abiit mulier in viam ſuam: & comedit, vultuſque ejus non ſunt amplius in diverſa mutati. Et ſurrexerunt mane: & adoraverunt coram Domino. Reverſique ſunt, & venerunt in domum ſuam in Ramatha. Cognovit autem Helcana Annam uxorem ſuam: & recordatus eſt ejus Dominus. Et factum eſt poſt circulum dierum, concepit Anna, & peperit filium: vocavitque nomen ejus Samuel, eo quod a Domino poſtulaſſet eum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallenda.

Tu es patientia mea Domine, ſpes mea a juventute mea. ℣. Deus quis ſimilis tibi? quantas oſtendiſti mihi tribulationes multas & malas: & converſus conſolatus es me. P. Domine. ℣. Qui cuſtodiebant animam meam, conſilium fecerunt in unum dicentes.

teri : persequimini & comprehendite eum : quia non est qui eripiat eum. Deus meus ne elongeris a me. ℟. Domine. ℣. Quia firmamentum meum & refugium meum es tu. Deus meus eripe me de manu contra legem agentis & iniqui: quia tu es patientia mea. ℟. Domine.

Hic dicat Presb. preces sequentes modo ut supra scriptum est in I. Dominica Quadragesime fol. XCIIII.

Vide Domine humilitatem meam: quia erectus est inimicus. ℟. Miserere pater iuste & omnibus nobis gratiam dona. ℣. A patre missus veni perditos requirere & hoste captivatos sanguine redimere: et plebs dira aspexit me. ℟. Miserere. ℣. Predictus a prophetis natus sum ex virgine: assumpsi formam servi dispersos colligere. venantes ceperunt me. ℟. Miserere. ℣. Mala pro bonis mihi reddita sunt plurima: adversum me dederunt iniqua consilia vendentium pretium. ℟. Miserere. ℣. Spineam coronam posuerunt capiti sputis sordidato: intulerunt mihi afflictum crudeliter. ℟. Miserere. ℣. Cum duobus latronibus suspensum patibulo amaro cibo pastum & acerbo potu traditum supplicio. ℟. Miserere. ℣. Quos veni liberare: hi accusaverunt me flagellis verberatum cruci affixerunt me lancea perfoderunt me. ℟. Miserere. ℣. Qui impio latroni dimisisti scelera: tu solve vincula nostra & relaxa crimina: salva nos cruce tua. ℟. Miserere. ℣. Traditus sum sepulchro: confregi portas inferi: eieci vinculatos & reduxi ad superos. Ostendi me victima. ℟. Miserere. ℣. Dimitte illis noxia pater clementissime cuncta dele peccata: & relaxa crimina ignorantium quod faciant. ℟. Miserere.

Oratio. Exaudi orationem nostram Domine.

Quere retro in I. Dominica Quadragesime fol. XCIIII.

Dicat Presb. Silentium facite.

Principium *Epistole Petri Apostoli.*

℟. Deo gratias. *II. Cap. I.*

Symon Petrus servus & Apostolus Iesu Christi his qui coequalem nobiscum sortiti sunt fidem in iustitia Dei nostri & Salvatoris Iesu Christi. Gratia vobis & pax adimpleatur in cognitione Dei & Christi Iesu Domini nostri. Sicut omnia nobis Divine virtutis sue: que ad vitam & pietatem pertinent donata sunt per cognitionem eius: qui vocavit nos in propria gloria & virtute. Per quem maxima & preciosa vobis promissa donavit: ut per hec efficiamini divine consortes nature: fugientes eius que in mundo est concupiscentie corruptionem. Sed & vos solicitudinem omnem subinferentes ministrate in fide vestra virtutem. In virtute vero: scientiam. In scientia autem: continentiam. In continentia autem patientiam. In patientia vero: pietatem. In pietate autem: amorem fraternitatis. In amore vero fraternitatis: charitatem. Hec enim cum vobis presto sint & superent: non vacuos nec sine fructu vos constituent in Domini nostri Iesu Christi agnitione. Cui enim non presto sunt hec: cecus est & manu tentans: oblivionem accipiens purgationis veterum suorum delictorum. Quapropter fratres mei magis satagite: ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis. Hec enim facientes non peccabitis aliquando. Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in eternum regnum Dei nostri & Salvatoris Iesu Christi.

℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Iohannem. Ca. VII.

Illo in tempore: proximum erat dies festus Iudeorum Scenophegia. Dixerunt autem ad Iesum fratres eius. Transi hinc & vade in Iudeam: ut & discipuli tui videant opera tua que facis. Nemo enim in occulto quid facit: & querit ipse in palam esse. Si hec facis: manifesta te ipsum mundo. Neque enim fratres credebant in eum. Dixit ergo eis Iesus. Tempus meum nondum advenit: tempus autem vestrum semper adest paratum. Non potest mundus odisse vos. Me autem odit: quia ego testimonium perhibeo de illo: quia opera eius mala sunt. Vos ascendite ad diem festum hunc. Ego non ascendam ad diem festum istum: quia meum tempus nondum impletum est. Hec cum dixisset: ipse mansit in Galilea. Ut autem ascenderunt fratres eius: tunc & ipse ascendit ad diem festum: non manifeste: sed quasi in occulto. Iudei autem querebant eum in die festo: & dicebant. Ubi est ille. Et murmur

mul-

magnum de eo erat in turba. Quidam enim dicebant: quia bonus eſt. Alii autem dicebant: non: ſed ſeducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur de illo: propter metum Judeorum. Jam autem die feſto mediante: aſcendit Jeſus in templum, & docebat. Et mirabantur Judei dicentes. Quomodo hic litteras ſcit: cum non didicerit? Reſpondit eis Jeſus & dixit. Mea doctrina non eſt mea: ſed ejus qui miſit me. Si quis voluerit voluntatem ejus facere: cognoſcet de doctrina utrum ex Deo ſit: an ego a me ipſo loquar. Qui a ſemetipſo loquitur: gloriam propriam querit. Qui autem querit gloriam ejus qui miſit illum: hic verax eſt: & injuſtitia in illo non eſt. Nonne Moyſes dedit vobis legem: & nemo ex vobis facit legem? Quid me queritis interficere? Reſpondit turba & dixit. Demonium habes: quis te querit interficere? Reſpondit Jeſus: & dixit eis. Unum opus feci & omnes miramini. Propterea Moyſes dedit vobis circumciſionem: non quia ex Moyſe eſt ſed ex patribus: & in ſabbato circumciditis hominem. Si circumciſionem accipit homo in ſabbato: ut non ſolvatur Lex Moyſi: mihi indignamini: quia totum hominem ſanum feci in ſabbato? Nolite judicare ſecundum faciem: ſed rectum judicium judicate. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Laude. Gaudebunt labia mea dum cantavero tibi: & anima mea quam redemiſti. ℣. Sed & lingua mea annunciabit juſtitiam tuam: tota die laudem tuam. ℣. Dum confuſi & reveriti fuerint omnes qui querunt animam meam.

Preces. Penitentes orate &c.

Require fol. XLIX. Sacrificium. Sacrificium Deo ſpiritus contribulatus: cor contritum & humiliatum Deus non deſpicit. ℣. Benefac Domine in bona voluntate tua Syon: ut edificentur muri Hieruſalem. ℣. Cor contritum.

Miſſa.

Expectantes beatam illam ſpem paſſionis ac reſurrectionis filii Dei fratres chariſſimi: & manifeſtationem glorie beati & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti reſumamus virium fortitudinem: & non quaſi futuro terreamur de labore: qui ad paſchalis Dominice cupimus anhelando pervenire celebritatem. Sacrato etenim quadrageſime tempore mediante arripite de futuro labore fiduciam: qui preteriti jejunii jam tranſegiſtis erumnas. Dabit Jeſus laſſis fortitudinem: qui pro nobis dignatus eſt infirmari. Tribuet perfectionem futuri: qui initia donavit preteriti. Aderit in auxilio ſuo: qui ſuo nos cupit preſtolari gloriam paſſionis.

℟. Amen.

Alia Oratio.

Deus conditor & reparator vite humane: repara in nobis quod naſcitur ex nobis: nec tamen reparari poteſt a nobis. Da igitur: ut qui ad horum medietatem dierum te annuente pervenimus ad paſchalia gaudia dies te propitiante celebrius accedamus. Reficiamur queſumus bone Deus pane lachrymarum in hac jejunii via: ut deponentes veterem hominis indumenta: expiati mereamur ſacroſanctum pervenire ad Paſcha. Crea in nobis deſideria viſionis tue: quo excellentem in cordibus noſtris: & preſentibus non terreamur laboribus: & beate ſpei premia avidius preſtolemur.

Poſt nomina.

Ecce Jeſu hiis diebus ſalutaris abſtinentie mediatrix: deferimus tibi hoc ſacrificium noſtre redemptionis. Ob hoc te poſcimus & rogamus: ut per hujus ſacrificii oblationem gratiſſimam: & vivis honorum tribuantur ſpiritualium incrementa: & defunctis fidelibus requies concedatur eterna.

Ad pacem.

Chriſte cujus doctrina in templo mediante die feſto ammirabilis viſa eſt: fac nos in doctrinam tuam jugi meditatione manere: atque ea ſemper ex ipſis memorie noſtre commendabiles eſſe: que & ad amorem nos fraternum abſque ullius ſimultatis vitio pertrahant: & in tue dilectionis deſiderio ardentiori ſuccendant.

℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt nos tibi gratias agere Domine ſancte pater omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Hic quippe dies feſti tempore mediante: aſcendit in templum docere: cujus doctrinam ammirabantur turbe: occultam divinitatis in eo neſcientes

nec eſſe virtutem. Quo enim ſic loquente per litterarum elementa neſcientes ammirabantur videntes hominem, & Deum omnimodo neſcientes. Ecce omnes ammirabantur: nec tamen omnes convertebantur. Omnibus quidem erat in verbis Domini ammiratio: ſed non omnibus in factis ejus credulitatis inerat plenitudo. Unde qui ignoraverunt: ignorati ſunt. Et qui Deum in carne poſitum videntes non cognoverunt: ignorantie ſue obcecati malicia in ſuis tenebris remanſerunt. Nos igitur quamvis eundem Dominum Jeſum Chriſtum ſi non tamen corporalibus oculis non viderimus in carne: veraciter tamen ſcimus credimus & fatemur eum tecum & cum Spiritu Sancto unum Deum eſſe in Trinitate. Aſſumptaque carne noſtre mortalitatem pro pignore noſtre ſalutis deportaſſe in celo. Ob hoc te queſumus ſancte & juſtiſſime Deus: ut hec nos confeſſio perducat ad gloriam: hec credulitas ſervet a morte ſecunda: hec ſpes & in his erumnis degentibus conſolationem exhibeat: & in eternum gaudia conferat ſempiterna. Ut cum poſt vite hujus excurſum pervenerimus ad ſuperne vocationis bravium deſtinatum: & viderimus per quem carnis noſtre glorificatum eſſe a Deum: glorificentur corpora noſtra a capite: ſicut glorificatum caput noſtrum viderimus in gloria divinitatis hec. Sic & nos qui ſumus membra capitis noſtri Jeſu Chriſto Domino noſtro pro acceptis muneribus gratias ſue concelebremus hymnum redemptionis noſtre: proclamantes atque ita dicentes.

℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus unigenitus filius tuus Dominus noſter. Qui paſſione crucis ſue alleviat pondus iniquitatis noſtre: & dat ſacrum pietatis per obſervationem officii ſingularem. Unde talis ſpei robore ſolidati: cum magna fiducia: & ea que non reprobet ſecuriter impetremus: & ea que diligit: gratiſſime deferamus: ponamus interim in ipſo ſpem noſtram: confidentes de miſericordia ſua. Ipſe enim qui hos jejuniorum dies fecit non pietatis ſue beneficio mediare: faciet ad caticem paſſionis ſue: & nunc immaculatos accedere: & ad ſanctum Paſcha abſterſi delictorum ſordibus pervenire. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie.

JEſu Dei filius: qui noſter factus es advocatus: qui ſine tempore natus a Patre: in tempore proceſſiſti ex Virgine: Accipe hoc ſacrificium quod tibi offerimus: preſentis quadrageſime tempore mediante: ut a te ſanctificentur oblata: a te noſtra expientur delicta: a te quoque donetur omnibus eterne promiſſionis felicitas exoptata. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. *Ant.* Tu Domine da eſcam nobis in tempore opportuno: aperi manum tuam & imple omnem animam benedictione.

Ad orationem Dominicam.

CHriſte qui es omnium creaturarum conditor & redemptor: ipſe quoque ſunt in nobis laſſa virtutis tue potentia. Ut qui te duce retroacte abſtinentie dies peregimus: facere que ſuperſunt jejuniorum obſequia te adjuvante celebremus ſimpliciter: quo te & in bonorum principiis ſine a nobis debita ſubſequatur: & in medio vel ultimo obſequiis honorificentie tibi gratia deferatur. Accipe ergo queſumus hujus jejunii tempore mediante prolatam a nobis hanc preceptionem tue hoſtiam: & tribuas nobis per illam & preſentibus non dejici erumnis: & future revelari de gaudiis: cum ad te proclamaverimus e terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dei filius: qui mediante die feſto ammirabilis viſus eſt docens in templo: ipſe vos mundet ab omni contagione peccatorum. ℟. Amen. Det vobis in hac mediante jejuniorum obſequium obtinere que poſcitis: ut cum fructu bonorum operum ad ſacroſanctum Paſcha pervenire poſſitis. ℟. Amen. Cujuſque profeſſio retroactorum dierum tranſegiſtis jejunia: ejus quoque opitulatione que reſtant: perenniter perficiatis obſequia. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedendum. Antiphona. Amen dico vobis ſi manducaveritis carnem filii hominis & biberitis ejus ſanguinem: habebitis vi-

vitam in vobis. ℣. Qui venit ad me non esuriet: & qui credit in me non sitiet unquam. ℣. Ego sum lux mundi: qui sequitur me non ambulabit in tenebris, sed habebit lumen vitae. ℣. Qui venit. *Com.* Repletum est gaudio os nostrum: & lingua nostra in exultatione. *Oratio post Com.* Reple Domine cor nostrum. *Require in I. Dominica Quadragesimae fol. XCVIII.*

QUARTA FERIA

Ad Missam.

Lectio libri proverbiorum Salomonis.

℟. Deo gratias. *Ca. XIII.*

Fili: Lex sapientis fons vitae: ut declinet a ruina mortis. Doctrina bona dabit gratiam: in itinere contemptorum vorago. Astutus omnia agit cum consilio: qui autem fatuus est, aperit stultitiam. Nuncius impii cadet in malum: legatus fidelis sanitas. Egestas & ignominia ei qui deserit disciplinam: qui autem acquiescit arguenti, glorificabitur. Desiderium si compleatur, delectat animam: detestantur stulti eos qui fugiunt mala. Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit: amicus stultorum efficietur similis. Peccatores persequitur malum: & justis retribuentur bona. ℟. Amen.

Lectio libri Samuelis id est Regum I.

℟. Deo Gratias. *Ca. XII.*

In diebus illis: dixit Samuel ad universum populum Israel. Ecce audivi vocem vestram juxta omnia quae locuti estis ad me: & constitui super vos Regem. Et nunc Rex graditur ante vos: ego autem senui & canui. Porro filii mei vobiscum sunt: itaque conversatus coram vobis ab adolescentia mea usque ad diem hanc: ecce praesto sum. Loquimini de me coram Domino & coram Christo ejus. Utrum bovem cujusquam tulerim, an asinum: si quempiam calumniatus sum: si oppressi aliquem: si de manu cujusque munus accepi: & contemnam illud hodie, restituamque vobis. Et dixerunt: Non es calumniatus nos, neque oppressisti, neque de manu alicujus quippiam tulisti. Dixitque ad eos. Testis est Dominus adversum vos: & testis Christus ejus in hac die: quia non inveneritis in manu mea quippiam. Et dixerunt. Testis. Et ait Samuel ad populum. Dominus qui fecit Moysen & Aaron: & eduxit patres nostros de terra Egypti. Nunc ergo state, ut judicio contendam adversum vos coram Domino de omnibus misericordiis Domini, quas fecit vobiscum & cum patribus vestris. Quomodo ingressus est Jacob in Egyptum, & clamaverunt patres vestri ex Egypto: & collocavit eos in loco hoc. Qui obliti sunt Domini Dei sui: & tradidit eos in manu Sisarae magistri militiae Asor, & in manu Philisthinorum, & in manu Regis Moab: & pugnaverunt adversum eos. Postea autem clamaverunt ad Dominum & dixerunt. Peccavimus, quia dereliquimus Dominum: & servivimus Baalim & Astaroth. Nunc ergo erue nos de manu inimicorum nostrorum, & serviemus tibi. Et misit Dominus Hierobaal, & Badam, & Barach, & Jephte, & Samuel: & eruit vos de manu inimicorum vestrorum per circuitum, & habitastis confidenter. Videntes autem quod Naas Rex filiorum Ammon venisset adversum vos: dixistis mihi. Nequaquam, sed Rex imperabit nobis. Cum Dominus Deus vester regnaret in vobis. Nunc ergo praesto est Rex vester, quem elegistis & petistis: ecce Dominus dedit vobis Regem. Si timueritis Dominum & servieritis ei: & audieritis vocem ejus, & non exasperaveritis os Domini: eritis vos & Rex vester qui imperat vobis sequentes Dominum Deum vestrum. Si autem non audieritis vocem Domini, sed exasperaveritis os Domini: erit manus Domini super vos, & super patres vestros. Sed & nunc state, & videte rem istam grandem, quam facturus est Dominus in conspectu vestro. Numquid non messis tritici est hodie? Invocabo Dominum: & dabit voces & pluvias: & scietis & videbitis quod grande malum feceritis vobis in conspectu Domini, petentes super vos Regem. Et clamavit Samuel ad Dominum: & dedit Dominus voces & pluvias in die illa. Et timuit omnis populus Dominum nimis & Samuelem. Dixitque universus populus ad Samuelem. Ora pro servis tuis ad Dominum Deum tuum: ut non moriamur. Addidimus enim universis peccatis nostris malum, ut peteremus nobis Regem. Dixit autem Samuel ad populum. Nolite timere: vos fecistis universum malum hoc.

Verumtamen nolite recedere a tergo Domini: & ſervire Domino in omni corde veſtro: & nolite declinare poſt vana quæ non proderunt vobis: neque eruent vos quæ vana ſunt: & non derelinquet Dominus populum ſuum propter nomen ſuum magnum: quia juravit Dominus facere vos ſibi populum. Abſit autem a me hoc peccatum in Domino: ut ceſſem orare pro vobis: & docebo vos viam bonam & rectam. Igitur timete Dominum: & ſervite ei in veritate: & ex toto corde veſtro.

℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Tractus.

Vide Domine & conſidera quoniam factus ſum vilis: vide afflictionem meam quia erectus eſt inimicus. ℣. Aperuerunt ſuper me inimici ora ſua: & exprobrantes percuſſerunt maxillam meam: ſibilaverunt & fremuerunt: dixerunt devoremus eum. ℣. Ipſe autem gemens & converſus retrorſum.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia epiſtolæ Petri Apoſtoli.

℞. Deo gratias. *II. Ca. II.*

Chariſſimi: Novit Dominus pios de tentationibus eripere: iniquos vero in diem judicii cruciandos reſervare. Magis autem eos qui poſt carnem in concupiſcentia immunditiæ ambulant: dominationemque contemnunt. Audaces. Sibi placentes: Majeſtatem non metuunt. Blaſphemantes. Ubi angeli fortitudine & virtute cum ſint majores: non portant adverſum ſe a Domino execrabile judicium. Hi vero velut irrationabilia pecora naturaliter in captionem & in perniciem: in his quæ ignorant: blaſphemantes in corruptione ſua peribunt. Percipientes mercedem injuſtitiæ: æſtimantes voluptatem diurnas delicias. Quo inquinati & commaculati deliciis affluentes: & in conviviis ſuis luxuriantes vobiſcum. Oculos habentes plenos adulterio & indeſinentes delicti: pellicientes animas inſtabiles. Cor exercitatum avaritia habentes: maledictionis filii: derelinquerunt rectam viam: erraverunt ſecuti viam Balaam ſilii Beor qui mercedem injuſtitiæ dilexit. Increpationem vero habuit ſuæ veſaniæ: ſubjugale mutum: in hominis voce: loquens prohibuit prophetæ inſipientiam. Hi ſunt fontes ſine aqua: & nebulæ turbinibus exagitatæ: quibus caligo tenebrarum reſervatur. Superba autem vanitatis loquentes pelliciunt in deſideriis carnis luxuriæ eos qui paululum effugiunt: qui in errore converſantur. Libertatem illis promittentes: cum ipſi ſint ſervi peccati. A quo enim quis ſuperatus eſt: hujus & ſervus eſt. Si enim refugientes coinquinationes mundi in agnitionem Domini noſtri & Salvatoris Jeſu Chriſti: & turbas implicati ſuperantur: facta ſunt eis poſteriora deteriora prioribus. Melius enim erat illis non cognoſcere viam juſtitiæ: quam poſt agnitionem retrorſum converti a tradito illis ſancto mandato. Contigit enim illis quod veri proverbii: canis reverſus ad ſuum vomitum: & ſus lota in volutabro cœni. *C. III.* Hanc ecce vobis chariſſimi ſecundam ſcribo epiſtolam: in quibus excito veſtram in commonitione ſinceram mentem: ut memores ſitis eorum quæ prædixi verborum ſanctorum Prophetarum & Apoſtolorum veſtrorum præceptorum Domini & Salvatoris noſtri. ℞. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Joannem. *Ca. VIII.*

Illo in tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur phariſæis & turbis dicens. Ego ſum lux mundi. Qui ſequitur me non ambulat in tenebris: ſed habebit lucem vitæ. Dixerunt ergo phariſæi. Tu de te ipſo teſtimonium perhibes: teſtimonium tuum non eſt verum. Reſpondit Jeſus & dixit eis. Et ſi ego teſtimonium perhibeo de me ipſo: verum eſt teſtimonium meum: quia ſcio unde veni & quo vado. Vos autem neſcitis unde venio: aut quo vado. Vos autem ſecundum carnem judicatis: ego non judico quemquam: & ſi judico ego: judicium meum verum eſt: quia ſolus non ſum: ſed ego & qui me miſit pater. Et in lege veſtra ſcriptum eſt: quod duorum hominum teſtimonium verum eſt. Ego ſum qui teſtimonium perhibeo de me ipſo: & teſtimonium perhibet de me: qui miſit me pater. Dicebant ergo ei. Ubi eſt pater tuus? Reſpondit Jeſus. Neque me ſcitis: neque patrem meum. Si me ſciretis: forſitan & patrem meum ſciretis. Hæc verba locutus eſt in Gazophilatio: docens in templo. Et nemo apprehendit eum: quia necdum venerat hora ejus. Dixit ergo eis iterum Jeſus.

Ego

Ego vado & quæretis me: & in peccato veſtro moriemini. Quo ego vado: vos non poteſtis venire. Dicebant ergo Iudæi: Numquid interficiet ſemetipſum? Quia dicit: quo ego vado: vos non poteſtis venire. Et dicebat eis: Vos de deorſum eſtis: ego de ſupernis ſum. Vos de hoc mundo eſtis: ego non ſum de hoc mundo. Dixi ergo vobis: quia moriemini in peccatis veſtris. Si enim non credideritis quia ego ſum: moriemini in peccato veſtro. Dicebant ergo ei: Tu quis es? Dixit eis Ieſus: Principium qui & loquor vobis. Multa habeo de vobis loqui & iudicare: ſed qui miſit me verax eſt: & ego quæ audivi ab eo: hæc loquor in mundo: & non cognoverunt: quia patrem eis dicebat Deum. Dixit ergo eis Ieſus: Cum exaltaveritis filium hominis: tunc cognoſcetis: quia ego ſum: & a me factum eſt nihil. Sed ſicut docuit me pater: hæc loquor. Et qui miſit me: mecum eſt. & non reliquit me ſolum: quia & ego quæ placita ſunt ei facio ſemper. Hæc eo loquente: multi crediderunt in eum. ℟. Amen.

Dicat Presbyt. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Laude. Gaudebunt labia mea cum cantavero tibi: & anima mea quam redemiſti.

Preces. Penitentes.

Sacrificium. Offerte Domino.

Require retro in quarta feria ii. hebdomade XL. folio XCIX

Miſſa.

OMnes invocantes dominum plebes: & cultores chriſtianæ religionis effundite coram Domino corda veſtra: pandite preces: ſolvite vota. Nam acceptabile huius ieiunii votum: qui inſpicit intentionem veſtram effectum. Tantum eſt ut ita humiliemini ſub manu Dei potentis: quatinus vos exaltet in tempore tribulationum. ℟. Amen. *Alia Oratio*

IEſu filius Dei: qui contriti cordis ſacrificio placaris: noſtris quæſumus parce offenſis. Da animo & abſtinendi devotionem: & abſtinentiæ proficere virtutem. Quo & voluntate habeamus ſincera: & corporalis roboris inveniamur condigni. ℟. Amen.

Poſt nomina oratio.

OFferentium tibi Deus pater vota ſuſcipiens: ſic ieiunantium precibus adeſto propitius: ut defunctis fidelibus æternæ concedatur beatitudinis locus. ℟. Amen. *Ad pacem oratio.*

PAce tua Domine poſcimus muniamur intima pectoris noſtri: quæ & ieiunantibus ſit in permixtione ſanctificationis: & non ieiunantibus tribuat in compunctione ſacramenta. ℟. Amen.

Inlatio

DIgnum & iuſtum eſt nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte pater æterne omnipotens Deus: per Ieſum Chriſtum filium tuum dominum noſtrum. Qui per ieiunium ſpiritales effectus: ubertim capeſcimus: Angeliſque ſanis adiungimur. Per ieiunium enim & ſacramenta myſteriorum cæleſtium revelantur: & tela dæmoniorum fortiſſima devincuntur. Eo quippe & vivificatur anima: & corpora atterentur ſuperba. Quo homo exterior exhibens abſtinentiæ cultum: interior factus per orationem penetret cælum. Unde quia tu es ſummus Deus: per quem iſta & ordinatim aguntur: & innumerabili potentia exercentur. Te agnitam ea oratione precamur: ut per ieiunium hoc quod agimus: vel orationem: quam coram te fundimus: ejiciantur a nobis cuncta in commune tentamenta dæmoniorum: ut in illo fortitudinis tuæ: tua obſervando præcepta: proclamemus tibi ſemper atque ita dicamus. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre admirabilis & Sanctus Dominus noſter Ieſus Chriſtus filius tuus: qui nobis ieiunium noſtrum coram hominibus non oſtendere iuſſit: ne labentis vitæ tranſitoria laude bona male ageremus. Nec iam eſſet in retributione futura: quod hic ſubſecuta fuiſſet merces vanitatis admiſſa. Ob hoc per te quæſumus te Deus pater expoſcimus: ut te propitiante & ieiunium noſtrum: habeatur a veritate diſiunctum: & mercedem nobis non hic ore hominum: ſed poſt in conſpectu præſtet pater Sanctorum: per Chriſtum Dominum ac redemptorem æternum. *Poſt pridie*

ANte te Domine effundentes deſiderium cordis noſtri precamur: ut ita hoc quod offerimus benedicas: quatenus ut hi putantes & repulſa ſordes convaleſcant: & conceſſa ſpecialis virtute cæleſti deſiderio reddantur. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Tu Domine de cælo.

Sy-

Requiere retro in Dominica quarta XL. fo. CXXX.

Ad Orationem Dominicam.

Domine Jeſu Chriſte: cujus in fame paſcimur verbo: cujus in ſiti reficimur eloquio tuo: & jejunium noſtrum ſanctifica tuæ gratiæ incremento. & vocem noſtram exaudi e ſummo cœlo: quam te jubente dicimus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Omnipotenti Domino ſociemini per jejunii puritatem & copulemini per mentis afflictionem. ℟. Amen. Eum quoque habeatis in munere: quem conſortem videmini habere in labore. ℟. Amen. Ut ab eo remuneretur jejunium veſtrum: a quo in vobis collatum eſt fidei incrementum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Qui venit ad me non eſuriet. *Quære in I. Dominica XL. fo. XCVIII.* Com. Repletum.

Oratio. Reple Domine. *Quære ut ſupra.*

FERIA SEXTA.

Lectio libri proverbiorum Salomonis.

℟. Deo gratias. XXVI.

Fili: Sicut noxius eſt qui mittit lanceas ac ſagittas in mortem: ſic vir qui fraudulenter nocet amico ſuo. Et cum fuerit deprehenſus: dicit: ludens feci. Cum defecerint ligna: extinguetur ignis: & ſuſurrone ſubtracto jurgia conquieſcent. Sicut carbones ad prunas & ligna ad ignem: ſic homo iracundus provocat rixas. Verba ſuſurronis quaſi ſimplicia: & ipſa perveniunt uſque ad interiora ventris. Quomodo ſi argento ſordido ornare velis vas fictile: ſic labia tumentia cum peſſimo corde ſociata. Labiis ſuis intelligitur inimicus: cum in corde tractaverit dolos. Quando ſubmiſerit vocem ſuam: ne credideris ei: quoniam ſeptem nequitiæ ſunt in corde illius. Qui operit odium fraudulenter: revelabitur malitia ejus in concilio. Qui fodit foveam: incidet in eam: & qui revolvit lapidem: revertetur ad eum. Lingua fallax non amat veritatem: & os lubricum operatur ruinas.

Ca. XXVIII. Qui ſe jactat & dilatat: jurgia concitat: qui vero ſperat in Domino ſanabitur. ℟. Amen.

Lectio libri Samuelis idest Regum.

℟. Deo gratias. *I. Ca. XX.*

In illis diebus: dixit David ad Jonatham. Fac miſericordiam in ſervum tuum: quia fœdus Domini me famulum tuum tecum inire feciſti. Si autem in me eſt aliqua iniquitas: tu me interfice & ad patrem tuum ne introducas me. Et ait Jonathas. Abſit hoc a te. Neque enim fieri poteſt: ut ſi certe cognovero completam patris mei eſſe malitiam contra te: non annunciem tibi. Reſponditque David ad Jonathan. Quis annunciabit mihi ſi quid forte reſponderit tibi pater tuus dure de me? Et ait Jonathas ad David. Veni: egrediamur in agrum. Cumque exiſſent ambo in agrum: ait Jonathas ad David. Domine Deus Iſrael: ſi inveſtigavero ſententiam patris mei craſtino vel perendie: & aliquid boni fuerit ſuper David & non ſtatim miſero ad te & notum tibi fecero: hæc faciat Dominus in Jonatham: & hæc augeat. Si autem perſeveraverit patris mei malitia adverſum te: revelabo aurem tuam & dimittam te: ut vadas in pace. Et ſit Dominus tecum: ſicut fuit cum patre meo: & ſi vixero: facias mihi miſericordiam Domini. Si vero mortuus fuero: non auferas miſericordiam tuam a domo mea uſque in ſempiternum. Aut ſi non fecero: quomodo eradicaverit Dominus inimicos David unumquemque de terra: auferat Jonatham de domo ſua: & requirat Dominus de manu inimicorum David. Pepigit ergo fœdus Jonathas cum David: & addidit Jonathas dejerare David eo quod diligeret illum: ſicut animam ſuam: ita diligebat illum. Dixitque Jonathas. Cras Kalendæ ſunt: & requireris: requiretur enim ſeſſio tua uſque perendie. Deſcendens ergo feſtinus & venies in locum ubi celandus es: in die quo operari licet: & ſedebis juxta lapidem cui nomen eſt Ezel: & ego tres ſagittas mittam juxta eum: & jaciam quaſi exercens ad me ſignum. Mittamque & puerum dicens ei. Vade affer mihi ſagittas. Si dixero puero: ecce ſagittæ intra te ſunt tolle eas: tu veni ad me: quia pax tibi eſt & nihil mali: vivit Dominus. Si autem ſic locutus fuero puero: ecce ſagittæ ultra te ſunt: vade quia dimiſit te Dominus.

De

De verbo quod locuti ſumus ego & tu: ſit Dominus inter me & te uſque in ſempiternum. Abſconditus eſt ergo David in agro: & venerunt Kalende: & ſedit Rex ad comedendum panem. Cumque ſediſſet Rex ſuper cathedram ſuam: ſecundum conſuetudinem que erat juxta parietem: ſurrexit Jonathas & ſedit: & Abner ex latere Saul: vacuuſque apparuit locus David. Et non eſt locutus quicquam Saul in illa die. Cogitabat enim quod forte eveniſſet ei: & non eſſet mundus: nec purificatus. Cumque illuxiſſet dies ſecunda poſt Kalendas: rurſum vacuus apparuit locus David. Dixit autem Saul ad Jonathan filium ſuum. Cur non venit filius Iſay nec heri nec hodie ad veſcendum? Et reſpondit Jonathas Sauli. Rogavit me obnixe ut iret in Bethleem: Et ait. Dimitte me: quoniam ſacrificium ſolemne in civitate unus de fratribus meis accerſivit mihi. Nunc ergo ſi inveni gratiam in oculis tuis: vadam cito & videbo fratres meos. Ob hanc cauſam non venit ad menſam Regis. Iratus autem Saul adverſus Jonathan: dixit ei. Fili mulieris ultro virum rapientis: numquid ignoro quia diligis filium Iſay in confuſionem tuam: & in confuſionem ignominioſe matris tue? Omnibus enim diebus quibus filius Iſay vixerit ſuper terram: non ſtabilis eris tu: neque regnum tuum. Itaque jam nunc mitte: & adduc eum ad me: quia filius mortis eſt. Reſpondens autem Jonathas Sauli patri ſuo ait. Quare moritur? quid fecit? Et arripuit Saul lanceam: ut percuteret eum. Et intellexit Jonathas quod diffinitum eſſet patri ſuo: ut interficeret David. Surrexit ergo Jonathas a menſa in ira furoris: & non comedit in die ſecunda Kalendarum panem. Contriſtatus eſt enim ſuper David: eo quod confudiſſet eum pater ſuus. Cumque illuxiſſet mane venit Jonathas in agro juxta placitum David: & puer parvulus cum eo: & ait ad puerum ſuum. Vade: & affer mihi ſagittas quas ego jacio. Cumque puer cucurriſſet: jecit aliam ſagittam trans puerum. Venit itaque puer ad locum jaculi: quod miſerat Jonathas: & clamavit Jonathas poſt tergum pueri: & ait. Ecce ibi eſt ſagitta. Porro ultra te. Clamavitque iterum Jonathas poſt tergum pueri dicens. Feſtina velociter ne ſteteris. Collegit autem puer Jonathe ſagittas: & attulit ad Dominum ſuum. Et quid ageretur penitus ignorabat. Tantummodo enim Jonathas: & David rem noverant. Dedit ergo Jonathas arma ſua puero: & dixit ei. Vade, & defer in civitatem. Cumque abiſſet puer ſurrexit David de loco: qui vergebat ad auſtrum. Et cadens pronus in terram: adoravit tertio. Et oſculantes alterutrum: fleverunt pariter: David autem amplius. Dixit ergo Jonathas ad David. Vade in pace: quecumque juravimus ambo in nomine Domini: dicentes. Dominus ſit inter me & te: & inter ſemen meum, & ſemen tuum uſque in ſempiternum. Et ſurrexit David: & abiit. Sed & Jonathas ingreſſus eſt civitatem. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Tractus.

NUnc ecce oppreſſit me dolor meus & ad nihilum redacti ſunt artus mei: fratres mei teſtimonium dicunt contra me: & inſurgunt falſiloqui adverſus faciem meam. ℣. Aperuerunt contra me inimici ora ſua: & exprobrantes percuſſerunt maxillam meam: ſatiati ſunt penis meis: concluſit me Deus in manus impiorum. ℣. Collegit furorem ſuum in me: & comminans mihi infremuit contra me.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Petri Apoſtoli. Deo gratias. *II. Cap. III.*

CHariſſimi: adveniet autem dies Domini ſicut fur: in quo celi magno impetu tranſcurrent. Elementa vero calore ſolventur. & terra & que in ipſa ſunt opera exurentur. His ergo pereuntibus: quales oportet eſſe vos in ſanctis converſationibus & pietatibus expectantes: & properantes ad preſentiam diei Domini: per quem celi ardentes ſolventur: & elementa ignis ardore tabeſcent. Novos vero celos & novam terram ſecundum promiſſa ipſius expectamus: in quibus juſtitia inhabitat. Quapropter chariſſimi hec expectantes: ſatagite immaculati & inviolati apud eum inveniri in pace: & Domini noſtri longanimitatem ſalutem arbitramini. Sicut & chariſſi-

mus

cut frater noſter Paulus ſecundum datam ſibi ſapientiam ſcripſit vobis: ſicut & in omnibus epiſtolis loquens in eis de his: in quibus ſunt quedam difficilia intellectu: que indocti & inſtabiles depravant: ſicut & ceteras ſcripturas ad ſuam ipſorum perditionem. Vos igitur fratres preſcientes cavete: ne inſipientium errore ſeducti excidatis a propria firmitate. Creſcite vero in gratia & in cognitione Dei noſtri & Salvatoris Jeſu Chriſti. Ipſi gloria & nunc & in diem eternitatis.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Joannem. *VIII. Ca.*

Illo tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus dicebat ad eos qui crediderunt ei Judeos. Si permanſeritis in ſermone meo: vere diſcipuli mei eritis. Et cognoſcetis veritatem: & veritas liberabit vos. Reſponderunt ei. Semen Abrahe ſumus & nemini ſervivimus unquam. Quomodo tu dicis liberi eritis? Reſpondit eis Jeſus. Amen amen dico vobis: quia omnis qui facit peccatum: ſervus eſt peccati. Servus autem non manet in domo in eternum: filius manet in eternum. Si ergo filius vos liberaverit: vere liberi eritis. Scio quod filii Abrahe eſtis: ſed queritis me interficere: quia ſermo meus non capit in vobis. Ego quod vidi apud patrem meum: loquor. Et vos que vidiſtis apud patrem veſtrum: facitis. Reſponderunt & dixerunt ei. Pater noſter Abraham eſt. Dicit eis Jeſus. Si filii Abrahe eſtis: opera Abrahe facite. Nunc autem queritis me occidere: hominem qui veritatem vobis locutus ſum: quam audivi a Deo: hoc Abraham non fecit. Vos facitis opera patris veſtri. Dixerunt itaque ei. Nos ex fornicatione non ſumus nati: unum patrem habemus Deum. Ait illis Jeſus. Si Deus pater veſter eſſet: diligeretis utique me. Ego enim a Deo proceſſi & veni. Neque enim a meipſo veni: ſed ille me miſit. Quare loquelam meam non cognoſcitis? Quia non poteſtis audire ſermonem meum. Vos ex patre diabolo eſtis: & deſideria patris veſtri vultis facere. Ille homicida erat ab initio: & in veritate non ſtetit: quia non eſt veritas in eo. Cum loquitur mendacium: ex propriis loquitur: quia mendax eſt & pater ejus. Ego autem quia veritatem dico: non creditis mihi. Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico: quare non creditis mihi? Qui ex Deo eſt: verba Dei audit. Propterea vos non auditis: quia ex Deo non eſtis. Reſponderunt Judei: & dixerunt ei: Nonne bene dicimus nos: quia Samaritanus es tu: & demonium habes? Reſpondit Jeſus. Ego demonium non habeo: ſed honorifico patrem meum: & vos inhonoraſtis me. Ego autem non quero gloriam meam: eſt qui querat & judicet. Amen amen dico vobis: ſiquis ſermonem meum ſervaverit: mortem non videbit in eternum. Dixerunt ergo Judei. Nunc cognovimus quia demonium habes. Abraham mortuus eſt & prophete: & tu dicis ſiquis ſermonem meum ſervaverit: non guſtabit mortem in eternum. Numquid tu major es patre noſtro Abraham qui mortuus eſt: & prophete mortui ſunt. Quem te ipſum facis? Reſpondit Jeſus. Si ego glorifico me ipſum: gloria mea nihil eſt. Eſt pater meus qui glorificat me: quem vos dicitis quia Deus veſter eſt: & non cognoviſtis eum. Ego autem novi eum: & ſi dixero quia non ſcio eum: ero ſimilis vobis mendax. Sed ſcio eum & ſermonem ejus ſervo. Abraham pater veſter exultavit: ut videret diem meum: & vidit & gavisus eſt. Dixerunt ergo Judei ad eum. Quinquaginta annos nondum habes: & Abraham vidiſti. Dixit eis Jeſus. Amen amen dico vobis: antequam Abraham fieret ego ſum. Tulerunt ergo lapides: ut jacerent in eum. Et nemo extendit in illum manus: quia nondum venerat hora ejus.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Laude. Gaudebunt labia mea cum cantavero tibi: & anima mea quam redemiſti.

Preces. Penitentes orate. *folio XCIX.*

Sacrificium. Offerte Domino. *Quere ut ſupra.*

Miſſa.

Omni cura fratres chariſſimi jejuniorum nobis eſt obſervanda devotio: & tanquam cum allophilis quotidiana congreſſio diebus ac noctibus pugna cum diabolo

bolo. Quia in opere decipere non valuit: cogitationibus pravis ſubvertit. Et quem temtare non potuit vigilantem: falſis illuſionibus ſolicitat dormientem. Nemo ergo Jejunium violet. Nemo contemnat. Ut cum Dominus noſter Jeſus Chriſtus advenerit: faciat quos invenerit jejunantes.

℟. Amen.

Alia Oratio.

AUdivimus & cognovimus Domine per abſtinentiam ſacri jejunij: quanta virtutum premia collata ſint patribus noſtris. Ex hoc tue majeſtati Moyſes adſcriptus eſt fidelis amicus. Ob hoc Helias raptus igneis curribus obſequentibus flammis paradiſo deputatus eſt vivus. Per ejus quoque quadrageſime perpetuitatem Jejunij tentator a Chriſto devictus eſt inimicus. Ex hoc Johannes enituit in deſerto precipuus. Ob hoc te queſumus ſanctiſſime Deus: ut hoc ſalutiferum opus preſtes nobis jugiter frequentare: per quod ad promiſſa mereamur premia future beatitudinis pervenire.

℟. Amen.

Poſt Nomina Oratio.

PRO delictis noſtris jejunio humiliatis corporibus: tuam te queſumus Deus gratiam concede placatus: quo tam vivis: quam defunctis remedia poſcimus impetrare ſalutis. ℟. Amen.

Ad Pacem Oratio.

DIlatetur omnipotens Deus anima noſtra in pace tua: & caro obſequatur tibi per abſtinentie parcimoniam. Ut utraque tibi fideliter obſequendo: charitatis tue remuneretur ex dono. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere eterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui glorioſum de diabolo triumphum jejunij obtinuit: & certandi formulam nobis per proprium ſuo exemplo monſtravit. Quadraginta igitur diebus & quadraginta noctibus Deus & Dominus omnium jejunavit: ut & verum Deum & hominem ſuſcepiſſe monſtraret: & quod Adam per eſcam perdiderat: ſuo Jejunio repararet. Aggreditur itaque diabolus virginis filium: Dei quoque neſciens unigenitum. Et licet veternoſa calliditate: eiſdem machinis quibus Adam primum dejecerat: etiam ſecundum ſeducere obtineret: tamen hoc non valuit: nec fortiſſimum bellatorem in ulla potuit omnino fraude ſubripere. Ille etenim quadraginta diebus vel noctibus jejunavit: & poſtea eſuriit: qui quadraginta dudum annorum temporibus innumeras pane celeſti multitudines ſaginavit. Hic eſt qui virtute propria fretus: cum diabolo tenebrarum principe dimicavit: & eo proſtrato victorie trophemum ad celos magnifice portavit. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: a quo & abſtinentium vita & contritorum remuneratur obſequia. Qui eſt & refectio abſtinentium: & panis indeficiens Angelorum. Nunc igitur quia ipſe eſt per quem datur eſca eſurientibus: te Deus pater expoſcimus & rogamus: ut per eum nobis concedas: & digne tibi ſoli per jejunium complacere: & digniſſime tibi hoſtiam a nobis abſtinentie immolare. Deus Domine ac Redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

OBlatis tibi Domine libaminibus: reſpice humilitatis noſtre jejunium. Ut & hec oblata ſanctifices: & ſitientium ariditatem tue benedictionis ubertate ſuſtentes. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Tu Domine da eſcam nobis in tempore opportuno: aperi manum tuam & imple omnem animam benedictione.

Ad Orationem Dominicam.

SAtis dulcis eſt Domine ſolemnitas jejuniorum: qua vivi homines perducuntur ad celum. Dona ergo nobis Chriſte Deus ſemper illa ſectari per que a te mereamur facillime audiri: quia te jubente dicimus. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Benedictio.

DEus apud quem eſt miſericordia copioſa: efficiat vos ſibi per jejunium vaſa mundiſſima. ℟. Amen. Quique eſt indeficiens divinitatis natura: ipſe ſpiritualibus delicijs reficiat infirmitatem veſtram. ℟. Amen. Ut corda veſtra eum ſemper eſuriant: ad quem vota noſtra abſti-

neerde damnet. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri. &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Ad accedendum. Qui venit ad me.

Com. Repetitur eſt. *Oratio.* Regis Domini cor. *Quere in I. Dominico Quadrageſime. fol. xcviii.*

IN QUINTO DOMINICO QUADRAGESIME.

Ad miſſam.

Ieſu filii Sirach. ubi Eccleſiaſticus.

℟. Deo gratias. *Ca. XLVII.*

Filii Dei non derelinquet miſericordiam ſuam, & non corrumpet, neque delebit opera ſua, neque perdet ab ſtirpe nepotes electi ſui, & ſemen eius qui diligit Deum non corrumpetur. Dedit autem et populo Iacob & David de ipſa ſtirpe. Et requievit Salomon cum patribus ſuis. Et reliquit poſt ſe de ſemine ſuo gentis ſtultitiam, & imminutum a prudentia Roboam, qui avertit gentem conſilio ſuo. Et Hieroboam filium Nabat, qui fecit peccare Iſrael, & dedit Ephraim viam peccandi. & plurima redundaverunt peccata ipſorum valde. Tunc mota ſunt corda & manus ipſorum, & doluerunt quaſi parturientes mulieres. Et invocaverunt Dominum miſericordem, & pandentes manus extenderunt ad eum. & ſanctus Dominus Deus audivit vocem ipſorum. Non eſt commemoratus peccatorum eorum, neque dedit illos inimicis ſuis. Uſque dum pervenerunt ad eos delectio, & ab omnibus peccatis eorum liberavit eos Dominus. ℟. Amen.

Lectio libri Samuelis. ubi I. Regum.

℟. Deo gratias. *Ca. XXVI.*

In diebus illis. Venerunt Ziphei ad Saul in Gabaa, dicentes. Ecce David abſconditus eſt in colle Achille, qui eſt ex adverſo ſolitudinis in via. Et ſurrexit Saul & deſcendit in deſertum Ziph, & cum eo tria milia virorum de electis Iſrael, ut quereret David in deſerto Ziph. Et caſtrametatus eſt Saul in Gabaa Achille, quod erat ex adverſo ſolitudinis in via. David autem habitabat in deſerto. Videns autem quod veniſſet Saul poſt ſe in deſertum, miſit exploratores, & didicit quod veniſſet certiſſime. Et ſurrexit David clam, & venit ad locum ubi erat Saul. Cumque vidiſſet locum in quo dormiebat Saul & Abner filius Ner princeps militie eius: & Saulem dormientem in tentorio, & reliquum vulgus per circuitum eius: ait David ad Abimelech Etheum, & Abiſai filium Sarvie fratrem Ioab dicens. Quis deſcendet mecum ad Saul in caſtra? Dixitque Abiſai. Ego deſcendam tecum. Venerunt ergo David & Abiſai ad populum nocte: & invenerunt Saul iacentem & dormientem in tentorio: & haſtam fixam in terra ad caput eius. Abner autem & populus dormientes in circuitu eius. Dixitque Abiſai ad David. Concluſit Deus hodie inimicum tuum in manus tuas. Nunc ergo perfodiam eum lancea in terram ſemel: & ſecundo opus non erit. Et dixit David ad Abiſai. Ne interficias eum: quis enim extendet manum ſuam in Chriſtum Domini & innocens erit? Et dixit David. Vivit Dominus, quia niſi Dominus percuſſerit eum, aut dies eius venerit ut moriatur, aut in prelium deſcendens perierit: propitius ſit mihi Dominus, ne extendam manum meam in Chriſtum Domini. Nunc autem tolle haſtam que eſt ad caput eius & ſcyphum aque: & abeamus. Tulit ergo haſtam & ſcyphum aque, qui erat ad caput Saul, & abierunt. Et non erat quiſquam qui videret, & intelligeret, & evigilaret: ſed omnes dormiebant, quia ſopor Domini irruerat ſuper eos. Cumque tranſiſſet David ex adverſo, & ſtetiſſet in vertice montis de longe, & eſſet grande intervallum inter eos: clamavit David ad populum & ad Abner filium Ner dicens. Nonne reſpondebis Abner? Et reſpondens Abner ait. Quis es tu qui clamas & inquietas Regem? Et ait David ad Abner. Nunquid non vir tu es? & quis alius ſimilis tui in Iſrael? Quare ergo non cuſtodiſti Dominum tuum Regem? ingreſſus eſt enim unus de turba, ut interficeret Dominum tuum Regem. Non eſt bonum hoc quod feciſti. Vivit Dominus, quia filii mortis eſtis vos: qui non cuſtodiſtis Dominum veſtrum Chriſtum Domini. Nunc ergo vide ubi ſit haſta Regis, & ubi ſcyphus aque qui erat ad caput eius. Cognovit autem Saul vocem David, & dixit. Nunquid vox hec tua eſt fili mi David? Et ait David. Vox mea Domine mi Rex. Et ait. Quam ob cauſam Dominus meus perſequitur ſervum ſuum? Quid feci? aut quod eſt malum in manu mea? Nunc ergo audi oro Domine mi Rex verba ſervi tui. Si Dominus excitat te adverſum me, odore-

odoretur ſacrificium. Si autem filii hominum, maledicti ſunt in conſpectu Domini: qui ejecerunt me hodie ut non habitem in hæreditate Domini dicentes: vade, ſervi diis alienis. Et nunc non effundatur ſanguis meus in terra coram Domino: quia egreſſus eſt Rex Iſrael ut quærat pulicem unum, ſicut perſequitur perdix in montibus. Et ait Saul. Peccavi. Revertere fili mi David: nequaquam ultra male tibi faciam, eo quod pretioſa fuerit anima mea in oculis tuis. Hodie apparet quod ſtulte egerim: & ignoraverim multa nimis. Et reſpondens David ait. Ecce haſta Regis: tranſeat unus de pueris & tollat eam. Dominus autem retribuet unicuique ſecundum juſtitiam ſuam & fidem. Tradidit enim te Dominus in manu mea, & nolui levare manum meam in Chriſtum Domini. Et ſicut magnificata eſt anima tua hodie in oculis meis: ſic magnificetur anima mea in oculis Domini: & liberet me de omni anguſtia. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Ne derelinquas me Domine Deus meus ne diſceſſeris a me. ℣. Quia anima mea completa eſt illuſionibus: & non eſt ſalus in carne mea. ℟. Deus. ℣. *Quoniam ego ad flagella paratus ſum* & dolor meus contra me eſt *ſemper*. ℟. Deus. ℣. Et multiplicati ſunt qui me oderunt iniuſte: qui retribuebant mala pro bonis detrahebant mihi: quoniam ſequebar juſtitiam & projecerunt me dilectum tanquam mortuum abominatum. ℟. Deus meus.

Preces ſequentes dicantur modo ut ſcriptum eſt in I. Dominica Quadrageſimæ fol. XCIV. Inſidiati ſunt mihi adverſarii mei gratis. ℟. Tu pater ſancte miſerere & libera me. ℣. Portatus ſum ut agnus innocens ad victimam: captus ab inimicis ut avis in muſcipulam magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. Aperuerunt omnes ora ſua contra me: dentibus fremuerunt quærentes deglutire me magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. Sibilantes clamabant & movebant capita tractantes de me falſa proferre teſtimonia: magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. Suſpenſum cruci damnant fixum clavis ferreis venditum a Judæis pro triginta argenteis magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. In latere confoſſum gladio horrifico: illico fluit latex cum ſanguine innocentis magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. Omnes irriſerunt quaſi aquæ ſuper me demerſum in ſepulchro: appoſuerunt lapidem magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. Confuſa palluerunt cuncta cæli ſidera: dies obtenebrantur: cum vident pati Dominum: magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. Sed Judæorum turba arca uſque deputaverunt a Pilato milites pro cuſtodia magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. Tunc milites diviſerunt veſtem meam ſortibus: cernentes in me ſigna mirifica & ſeviſſima magis gratis. ℟. Tu pater. ℣. Intende pie pater & ſuccurre miſeris pro quibus tam acerbis affici ſupplicium magis gratis. ℟. Tu pater.

Oratio. Exaudi orationem noſtram. *Quære in I. Dominica Quadrag. fol. XCIV.*

Dicat Presb. Silentium facite.

Principium Epiſtolæ Johannis Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *I.*

Chariſſimi: quod erat ab initio: quod audivimus: quod vidimus oculis noſtris: quod perſpeximus: & manus noſtræ contrectaverunt de verbo vitæ: & vita manifeſtata eſt nobis: & vidimus: & teſtamur & annunciamus vobis vitam æternam: quæ erat apud Patrem & apparuit nobis. Quod ergo vidimus & audivimus annunciamus vobis: ut & vos ſocietatem habeatis nobiſcum & ſocietas noſtra ſit cum Patre & Filio ejus Jeſu Chriſto. Et hæc ſcribimus vobis: ut gaudium veſtrum ſit plenum: & hæc eſt annunciatio quam audivimus ab eo: & annunciamus vobis. Quoniam Deus lux eſt & tenebræ in eo non ſunt ullæ. Si dixerimus quoniam ſocietatem habemus cum eo: & in tenebris ambulamus mentimur: & non facimus veritatem. Si autem in luce ambulamus, ſicut & ipſe in luce eſt ſocietatem habemus cum eo: & ſanguis Jeſu Chriſti filii ejus mundat nos ab omni peccato. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. X.*

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur Phariſæis & turbis dicens. Amen amen dico vobis: Qui non intrat per oſtium in ovile ovium: ſed aſcendit aliunde: ille fur eſt & latro. Qui autem intrat per oſtium paſtor eſt ovium. Huic oſtiarius aperit: & oves vocem ejus audiunt: & proprias oves vocat nominatim: & educit eas. Et cum proprias oves emiſerit ante eas vadit: & oves illum ſequuntur: quia ſciunt vocem ejus. Alie-

num autem non sequuntur, ſed fugiunt ab eo: quia non noverunt vocem alienorum. Hoc proverbium dixit eis Jeſus: illi autem non cognoverunt, quid loqueretur eis. Dixit ergo eis iterum Jeſus: Amen amen dico vobis: quia ego ſum oſtium ovium: omnes quotquot venerunt, fures ſunt & latrones: ſed non audierunt eos oves. Ego ſum oſtium. Per me ſi quis introierit, ſalvabitur: & ingredietur & egredietur: & paſcua inveniet. Fur non venit niſi ut furetur, & mactet, & perdat. Ego veni ut vitam habeant, & abundantius habeant. Ego ſum paſtor bonus. Bonus autem paſtor animam ſuam dat pro ovibus ſuis. Mercenarius autem & qui non eſt paſtor: cujus non ſunt oves propriæ, videt lupum venientem, & dimittit oves & fugit: & lupus rapit & diſpergit oves. Mercenarius autem fugit, quia mercenarius eſt, & non pertinet ad eum de ovibus. Ego ſum paſtor bonus: & cognoſco meas: & cognoſcunt me meæ. Sicut novit me pater, & ego agnoſco patrem, & animam meam pono pro ovibus meis. Et alias habeo oves, quæ non ſunt ex hoc ovili: & illas oportet me adducere: & vocem meam audient, & fiet unus grex & unus paſtor. R. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum ſpiritu tuo. *Laude.*

Eripe me Domine ab homine malo: a viro iniquo libera me. ℣. Qui cogitaverunt malitias in corde ſuo: tota die conſtituebant prælia. ℣. Acuerunt linguas ſuas ſicut ſerpentes: venenum aſpidum ſub labiis eorum. ℣. Cuſtodi me Domine de manu peccatoris: ab hominibus iniquis libera me.

Preces. Penitentes. *Quære in quarta Feria I. Hebdom. ad Quadrageſimæ fol. XCIX.*

Sacrificium.

Iſti ſunt dies, quos debetis cuſtodire temporibus ſuis: quartadecima die ad veſperum Paſcha Domini eſt: & in quintadecima ſolemnitatem celebrabitis altiſſimo Deo veſtro. ℣. Locutus eſt Moyſes filiis Iſrael dicens: in die octavo venturo ſumite vobis ramos palmarum, & exultate in conſpectu Domini & ſecundum legem quod vobis præcepi. P. Solemnitatem. *Miſſa.*

Deus qui myſtico olim præſagio famulo tuo Moyſi inter alias præceptorum tuorum cærimonias, etiam horum diu rum ſacroſancta in monte Syna præceptum oſtenderas, ut octavo die venturo ſumerent diverſarum arborum fructus, ramos quoque palmarum, & exultarent in conſpectu Domini Dei ſui cum hymnis. Concede nobis famulis tuis, ut innocentiæ & fidei veritate ſuccincti, tuis ſemper coram altaribus aſſiſtamus. Sicque tibi parſimoniam corporum offeramus, ut actuum plenitudine perfecti, quod non meruimus, obtineamus. R. Amen. *Alia Oratio.*

Omnipotens Deus qui per abſtinentiam ſacri jejunii in mente patribus noſtris virtutum præmia condonaſti, præſta nobis famulis tuis, ut eorum mereamur eſſe ſcilicet proles, quorum exemplo ad meliora producti, & carnalibus illecebris mancipamur invicti, & in tuis jugiter inhæreamus præceptis majeſtatis. R. Amen.

Poſt nomina Oratio.

Deus qui omnium noſtrorum temporum, quæ meruimus, pia ſemper longanimitate diſpenſas, Sanctorum tuorum nos quadragenaria recitas: & quoniam hoc pacifica precibus abſtinere a cibis volumus, & ſanctificare corde mente dicamus, ut per hoc ſacræ ſollicitudinis jejunium ſacrificium tibi noſtri cordis offeramus holocauſtum. Hanc itaque fidelium oblationem propitius accepturus, ſancte Domine, dignare reſpicere: ut decurrente jam jejuniorum noſtrorum tempore, hac nos oblatione & a præteritis delictorum ſordibus ablues, & a futuris incautos tua miſeratione cuſtodias: ut occurſu obviam tuæ majeſtati non pudeamus, ſed contriti cordis noſtri precibus, cum amore tibi puro mentis affectu glorioſo in excelſo Deo cum Hebræorum pueris occurramus. R. Amen. *Ad pacem Oratio.*

Fidei noſtræ omnipotens Deus creſcit augmentum: & fidelium jejuniorum noſtrorum tuæ majeſtati ſolvimus votum. Ac per hoc pervenire poſcimus tuæ clementiæ occurſum: & pacis ſemper munera tua nobis cuſtodita ſunt parſimonia jejuniorum, quibus opprimuntur & tollantur omnia pondera vitiorum. Pacem itaque perfectam nobis omnibus benignus concede, ut quam tui jam Sancti fruuntur in cælis, nos quoque mereamur frui in terris. R. Amen. *Inlatio.*

Dignum & juſtum eſt vere ſanctum & pulchrum eſt: nos tibi ſemper hic & ubique gratias agere: laudeſque referre per

per unigenitum filium tuum Dominum noſtrum. Qui hoc ſacratum jejunii tempus famulis tuis Moyſi & Helie propitius olim conceſſit. Per quod unus legem accepit: alius igneo curru tranſvectus paradiſi ſecreta penetravit. Ipſe quoque mediator Dei & hominum Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: quod dudum ſervis conceſſit: hoc in ſue majeſtatis clementia poſtea conſecravit. Per hoc enim jejunium Ninivitis venia datur: per hoc jejunium leonum ora concluduntur. Per hoc jejunium Amorreus devincitur. Per hoc jejunium clades a terra depellitur. Per hoc jejunium Aman ſuperbus in ligno ſuſpenditur. Per hoc jejunium populus Dei a mortis periculo liberatur. Per hoc jejunium Sancti ad celeſtia regna perveniunt. Per hoc jejunium peccatores ad veniam revocantur. Per hoc jejunium fugantur demonia: comprimuntur vitia: concreſcunt virtutes. Per hoc jejunium Angelis copulatur ſancta virginitas. Per hoc jejunium impertitur viduis continentia. Per hoc jejunium potentibus inſpiratur juſtitia: & omnibus conjugatis prudentia. Preſta ergo nobis omnipotens Deus: ut mortificato corde & corpore & hic legem tuam ſplendide obſervemus: & illic cum Sanctis tuis intra paradiſi aulam ſolenniter gaudeamus: conſona voce proclamantes ac dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere Sanctus: vere hec illa preclara & innumerabilis ſupernarum creaturarum eterna laudatio. Que in celeſtibus ſine defectu pſallitur ab Angelis: & hic ſolenniter decantatur a populis. Illic conſtudant celeſtia: hic adorant terreſtria. Illic ſanctis tuis eterna retribuis premia: hic flentibus largam preſtas miſericordiam. Illa non deſinit: iſta non deſpicit: quia redemptorem noſtrum piiſſime pater pro totius mundi ſalute ad nos miſiſti: Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie.

Recitatis Domine unigeniti tui ſacramentorum preceptis: ſimulque preclare paſſionis & reſurrectionis & in celos aſcenſionis memoriam facientes majeſtatem tuam ſupplices rogamus ac petimus. Ut in his ſacrificiis benedictionum tuarum plenitudo deſcendat: & infundas in eis imbrem Spiritus tui Sancti de celis. Ut ſiat hoc ſacrificium ſecundum ordinem Melchiſedechi: ſit hoc ſacrificium ſecundum ordinem Patriarcharum & Prophetarum tuorum. Ut quod ab illis in ſpecie facientibus unigeniti filii tui ſignificantibus adventum tua majeſtas acceptare dignata eſt: ſic hoc ſacrificium reſpicere & ſanctificare digneris: quod eſt verum corpus & ſanguis Domini noſtri Jeſu Chriſti filii tui: qui pro nobis omnibus factus eſt Sacerdos & hoſtia. Hanc itaque hoſtiam tu piiſſime pater de tue charitatis reſpectu ſanctifica: ut ſumentibus eam: & hic delictorum veniam: & eternam in celis conferas vitam.

℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Tu Domine das eſcam nobis in tempore opportuno. Aperi manum tuam: & imple omnem animam benedictione.

Ad orationem Dominicam.

Omnes fratres chariſſimi: qui conditos nos ac redemptos Domini pietate gaudemus: orationis Dominice memores: precibus indefeſſis ejuſdem Domini miſericordiam imploremus clamantes e terris. Pater noſter.

Dicat Preſbyter Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

Benedictionis gratia vos ſemper protegat: & ab omni malo defendat. ℟. Amen. Mundet vos Dominus ab omni crimine peccatorum: & ſibi placere faciat in eternum. ℟. Amen. Ubique vos Dominus placatus occurrat: & ſue benedictionis opem dignanter attribuat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c.

Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Ad accedentes. Amen dico vobis ego ſum panis vite: qui de celo deſcendi: ſiquis ex ipſo manducaverit: non morietur in eternum: & qui biberit ex aqua quam ego dabo ei: non ſitiet unquam: ſed ſiet in eo fons aque ſalientis in vitam eternam. ℣. Sicut miſit me vivens pater: & ego vivo propter patrem: & qui manducat me: ipſe vivet propter me. ℣. Siquis ex. ℣. Gloria & honor Patri. ℣. Siquis.

Com. Repletum eſt gaudium noſtrum: & lingua noſtra in exultatione.

Oratio. Reple Domine cor noſtrum.

Quere in I. Dominica XL. fol. XCVIII.

FE-

FERIA QUARTA.

Ad Miſſam.

Proverbiorum Salomonis.

℟. Deo gratias. *Ca. XXIII.*

FIli, quando ſederis ut comedas cum principe, diligenter attende quæ poſita ſunt ante faciem tuam. Et ſtatue cultrum in gutture tuo, ſi tamen habes poteſtatem in animam tuam. Ne deſideres de cibis ejus, in quo eſt panis mendacii. Noli laborare ut diteris, ſed prudentiæ tuæ pone modum. Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes habere: quia facient ſibi pennas quaſi aquilæ & volabunt in cœlum. Ne comedas cum homine invido, & ne deſideres cibos ejus. Quoniam in ſimilitudinem arioli & conjectoris æſtimat quod ignorat. Comede & bibe dicet tibi, & mens ejus non eſt tecum. Cibos quos comederas evomes, & perdes pulchros ſermones tuos. Ingrediatur ad doctrinam cor tuum, & aures tuæ ad verba ſcientiæ. Noli ſubtrahere a puero diſciplinam: ſi enim percuſſeris eum virga, non morietur. Tu virga percuties eum, & animam ejus de inferno liberabis. ℟. Amen.

Lectio libri Malachim idest Regum.

℟. Deo gratias. *II. Ca. XIII.*

IN diebus illis. Venit Abſalon ad regem David, & ait ad eum. Ecce tondentur oves ſervi tui: veniat oro Rex cum ſervis ſuis ad ſervum ſuum. Dixitque Rex ad Abſalon. Noli fili mi, noli rogare ut veniamus & gravemus te. Cum autem cogeret eum, & noluiſſet ire, benedixit ei. Et ait Abſalon. Si non vis venire, veniat obſecro nobiſcum ſaltem Amnon frater meus. Dixitque ad eum Rex. Non eſt neceſſe ut vadat tecum. Coegit autem Abſalon, & dimiſit cum eo Amnon & univerſos filios Regis. Præceperat autem Abſalon pueris ſuis dicens. Obſervate cum temulentus fuerit Amnon vino, & dixero vobis, percutite eum, & interficite: nolite timere. Ego enim ſum qui præcipio vobis. Roboramini & eſtote viri fortes. Fecerunt ergo pueri Abſalon adverſus Amnon ſicut præceperat eis Abſalon. Surgenteſque filii Regis aſcenderunt ſinguli mulas ſuas, & fugerunt. Cumque adhuc pergerent in itinere, fama pervenit ad David dicens. Percuſſit Abſalon omnes filios Regis, & non remanſit ex eis ſaltem unus. Surrexit itaque Rex, & ſcidit veſtimenta ſua, & cecidit ſuper terram: & omnes ſervi illius qui aſſiſtebant ei, ſciderunt veſtimenta ſua. Reſpondens autem Jonadab filius Semmaa fratris David dixit. Ne æſtimet Dominus meus Rex, quod omnes pueri filii Regis occiſi ſunt: Amnon ſolus mortuus eſt: quoniam in ore Abſalon erat poſitus ex die qua oppreſſit Thamar ſororem ejus. Nunc ergo ne ponat Dominus meus Rex ſuper cor ſuum verbum iſtud dicens: omnes filii Regis occiſi ſunt: quoniam Amnon ſolus mortuus eſt. Fugit autem Abſalon: & levavit puer ſpeculator oculos ſuos & aſpexit: & ecce populus multus veniebat per iter devium ex latere montis. Dixit autem Jonadab ad Regem. Ecce filii Regis adſunt: juxta verbum ſervi tui ſic factum eſt. Cumque ceſſaſſet loqui, apparuerunt filii Regis: & intrantes levaverunt vocem & fleverunt. Sed & Rex & omnes ſervi ejus fleverunt ploratu magno nimis. Porro Abſalon fugiens abiit ad Tholomai filium Ammiur Regem Geſſur. Luxit ergo David filium ſuum multis diebus. Abſalon autem cum fugiſſet & veniſſet in Geſſur, fuit ibi tribus annis. Ceſſavitque Rex David perſequi Abſalon, eo quod conſolatus eſſet ſuper Amnonis interitu. CA. XIV.

Intelligens autem Joab filius Sarviæ quod cor Regis verſum eſſet ad Abſalon, miſit Thecuam & tulit inde mulierem ſapientem, dixitque ad eam. Lugere te ſimula & induere veſte lugubri, & ne ungaris oleo, ut ſis quaſi mulier plurimo jam tempore lugens mortuum: & ingredieris ad Regem, & loqueris ad eum ſermones hujuſcemodi. Poſuit autem Joab ſermones in ore ejus. Itaque cum ingreſſa fuiſſet mulier Thecuitis ad Regem, cecidit coram eo ſuper terram, & adoravit & dixit. Serva me Rex. Et ait ad eam. Quid cauſæ habes? Quæ reſpondit. Heu mulier vidua ego ſum, mortuus eſt enim vir meus. & ancillæ tuæ erant duo filii. Qui rixati ſunt adverſum ſe in agro, nulluſque erat qui eos prohibere poſſet: & percuſſit alter alterum & interfecit eum. Et ecce conſurgens univerſa cognatio

gnatio adverſum ancillam tuam dicit: Trade eum qui percuſſit fratrem ſuum: ut occidamus illum pro anima fratris ſui quem interfecit: & deleamus heredem. Et quærunt extinguere ſcintillam meam quæ relicta eſt: ut non ſuperſit viro meo nomen: & reliquiæ ſuper terram. Et ait Rex ad mulierem. Vade in domum tuam: & ego jubebo pro te. Dixitque mulier Thecuites ad Regem. In me Domine mi Rex ſit iniquitas & in domo patris mei. Rex autem & thronus ejus ſit innocens. Et ait Rex. Qui contradixerit tibi adduc eum ad me: & ultra non addet ut tangat te. Quæ ait. Recordetur Rex Domini Dei ſui: & non multiplicentur proximi ſanguinis ad ulciſcendum: & nequaquam interficiant filium meum. Qui ait. Vivit Dominus: quia non cadet de capillis filii tui ſuper terram. Dixit ergo mulier. Loquatur ancilla tua ad Dominum meum Regem verbum. Et ait. Loquere. Dixitque mulier. Quare cogitaſti hujuſmodi rem contra populum Dei: & locutus eſt Rex verbum iſtud ut peccet: & non reducat ejectum ſuum. Omnes morimur: & quaſi aquæ dilabimur in terram quæ non revertuntur. Nec vult perire Deus animam: ſed retractat cogitans ne penitus pereat qui abjectus eſt. Nunc igitur veni ut loquar ad Dominum meum Regem verbum hoc præſente populo. Et dixit ancilla tua. Loquar ad Regem ſi quo modo faciat Rex verbum ancillæ ſuæ. Et audivit Rex: ut liberaret ancillam ſuam de manu omnium: qui volebant delere me: & filium meum de hereditate Dei. Dicat ergo ancilla tua: ut fiat verbum Domini mei Regis quaſi ſacrificium: ſicut enim Angelus Dei: ſic eſt Dominus meus Rex: ut nec benedictione nec maledictione moveatur. Unde & Dominus Deus tuus eſt tecum. Et reſpondens Rex dixit ad mulierem. Ne abſcondas a me verbum quod te interrogo. Dixitque mulier. Loquere Domine mi Rex. Et ait Rex. Numquid manus Joab tecum eſt in omnibus iſtis? Reſpondit mulier & ait. Per ſalutem animæ tuæ Domine mi Rex nec ad dexteram nec ad ſiniſtram eſt ex omnibus his quæ locutus eſt Dominus meus Rex. Servus enim tuus Joab ipſe præcepit mihi: & ipſe poſuit in os ancillæ tuæ omnia verba hæc: ut verterem figuram ſermonis hujus. Servus enim tuus Joab præcepit iſtud. Tu autem Domine mi Rex ſapiens es ſicut habet ſapientiam Angelus Dei: ut intelligas omnia ſuper terram. Et ait Rex ad Joab. Ecce placatus feci verbum tuum. Vade igitur & revoca puerum Abſalon. Cadenſque Joab ſuper faciem ſuam in terram adoravit & benedixit Regi: & dixit Joab. Hodie intellexit ſervus tuus: quia inveni gratiam in oculis tuis Domine mi Rex: feciſti enim ſermonem ſervi tui. Surrexit ergo Joab & abiit in Geſſur: & adduxit Abſalon in Hieruſalem. Dixit autem Rex. Revertatur in domum ſuam: & faciem meam non videat. Reverſus eſt itaque Abſalon in domum ſuam: & faciem Regis non vidit. Porro ſicut Abſalon vir non erat pulcher in omni Iſrael: & decorus nimis: a veſtigio pedis uſque ad verticem non erat in eo ulla macula. Et quando tondebat capillum: ſemel autem in anno tondebatur: quia gravabat eum cæſaries: ponderabat capillos capitis ſui ducentis ſiclis pondere publico. Nati ſunt autem Abſalon filii tres & filia una nomine Thamar eleganti formæ. Hæc fuit in matrimonio Roboam filio Salomonis & peperit ei Abiam. Manſitque Abſalon in Hieruſalem duobus annis: & faciem Regis non vidit. Miſit itaque ad Joab: ut mitteret eum ad Regem. Qui noluit venire ad eum. Cumque ſecundo miſiſſet: & noluiſſet venire: dixit ſervis ſuis. Scitis agrum Joab juxta agrum meum habentem meſſem ordei: ite igitur & ſuccendite eum igni. Succenderunt ergo ſervi Abſalon ſegetem igni. Et venientes ſervi Joab ſciſſis veſtibus dixerunt: Succenderunt ſervi Abſalon partem agri igni. Surrexitque Joab: & venit ad Abſalon in domum ſuam & dixit. Quare ſuccenderunt ſervi tui ſegetem meam igni? Et reſpondit Abſalon ad Joab. Miſi ad te obſecrans: ut venires ad me: & mitterem te ad Regem: ut diceres ei. Quare veni ad te de Geſſur? melius mihi erat ibi eſſe. Obſecro ergo ut videam faciem Regis. Quod ſi memor eſt iniquitatis meæ: interficiat me.

Ingreſ-

Ingreſſus itaque Joab ad Regem, nunciavit ei omnia. Vocatuſque eſt Abſalon, & intravit ad Regem: & adoravit ſuper faciem terræ coram eo: oſculatuſque eſt Rex Abſalon. ℞. Amen.

Dicat Presbit. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Tractus.

NUnc ecce derident me inimici mei: & nunc in eorum canticum verſus ſum: abominantur me: & longe fugiunt a me: & faciem meam conſpuere non verentur. ℣. Ad dexteram calamitatis meæ illico ſurrexerunt: pedes meos ſubverterunt: & oppreſſerunt quaſi fluctibus ſemitas meas. ℣. Quapropter in memet ipſo areſcit anima mea: & poſſident me dies afflictionis.

Dicat Presbit. Silentium facite.

Sequentia epiſtolæ Johannis Apoſtoli. ℞. Deo gratias. *I. Cap. II.*

CHariſſimi. Non novum mandatum ſcribo vobis: ſed mandatum vetus: quod habuiſtis ab initio. Mandatum vetus eſt verbum quod audiſtis. Iterum mandatum novum ſcribo vobis quod eſt verum & in ipſo & in vobis. Quoniam tenebræ tranſierunt: & lumen verum jam lucet. Qui dicit ſe in luce eſſe & fratrem ſuum odit: in tenebris eſt uſque adhuc. Nam qui diligit fratrem ſuum in lumine manet: & ſcandalum in eo non eſt. Qui autem odit fratrem ſuum in tenebris eſt: & in tenebris ambulat: & neſcit quo eat: quoniam tenebræ obcæcaverunt oculos ejus. Scribo vobis filioli: quoniam remittuntur vobis peccata propter nomen ejus. ℞. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Cap. X.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur phariſæis & turbis dicens. Propterea me pater diligit: quia ego pono animam meam ut iterum ſumam eam. Nemo tollit eam a me: ſed ego pono eam a me ipſo. Poteſtatem habeo ponendi animam meam & poteſtatem habeo iterum ſumendi eam. Hoc mandatum accepi a Patre meo. Diſſenſio itaque facta eſt iterum Judæos propter ſermones hos. Dicebant enim multi ex ipſis: Dæmonium habet: & inſanit: quid eum auditis? Alii dicebant: hæc verba non ſunt dæmonium habentis. Numquid dæmonium poteſt cæcorum oculos aperire? Facta ſunt autem encænia in Hieroſolymis & hyems erat. Et ambulabat Jeſus in templo in porticum Salomonis. Circumdederunt ergo eum Judæi & dicebant ei: Quouſque animam noſtram tollis? Si tu es Chriſtus: dic nobis palam. Reſpondit eis Jeſus. Loquor vobis: & non creditis. Opera quæ ego facio in nomine patris mei: hæc teſtimonium perhibent de me. Sed vos non creditis: quia non eſtis ex ovibus meis. Oves meæ vocem meam audiunt: & cognoſco eas & ſequuntur me: & ego vitam æternam do eis: & non peribunt in æternum: & non rapiet eas quiſquam de manu mea. Pater meus quod dedit mihi: majus omnibus eſt: & nemo poteſt rapere de manu patris mei. Ego & pater unum ſumus. Suſtulerunt lapides Judæi: ut lapidarent eum. Reſpondit eis Jeſus. Multa bona opera oſtendi vobis a patre meo: propter quod opus me lapidatis? Reſponderunt ergo Judæi: De bono opere non lapidamus te: ſed de blaſphemia. Et quia tu homo cum ſis: facis te ipſum Deum. Reſpondit eis Jeſus: Nonne ſcriptum eſt in lege veſtra: quia ego dixi Dii eſtis? Si illos dixit Deos ad quos ſermo Dei factus eſt: & non poteſt ſolvi ſcriptura: quem pater ſanctificavit: & miſit in hunc mundum. Vos dicitis quia blaſphemas: quia dixi filius Dei ſum. Si non facio opera patris mei: nolite credere mihi. Si autem facio & mihi non vultis credere: operibus credite: ut cognoſcatis & credatis quia in me eſt pater & ego in patre.

℞. Amen.

Dicat Presbit. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℞. Et cum.

Landa. Eripe me Domine. *Quære retro in V. Dominica fol. CXL.*

Preces Pentecostes.

Sacrificium. Offerte Domino. *Quære in IV. feria. I. hebdomadæ quadrageſimæ fol. XCIX.*

Miſſa.

MEmores delictorum noſtrorum fratres chariſſimi peccata noſtra coram Domino defleamus: ſeminantes lachrymis: quod metamus in gaudiis. Simus in oratione aſſidui: jejunio prompti: in eleemoſy-

omnipotens liberalis, ut promiſſe retributionis gloriam: devota fide & ſtudioſa devotione mereamur percipere.

℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus cui cor mundum: & corpus placet intactum. Cuique puritas mentis & ſinceritas non diſplicet carnis ſubiugata: quaeſumus per abſtinentie rigorem anime carnem, atque per effectum timoris & dilectionis animam tibi aſſocia. Ut tu ſolus domineris in omnia nobis: qui conditor noſter eſſe agnoſceris. Poſſide ergo & rege nos Domine: ut qui hoc jejunium ſtudioſe agimus: te tribuente ſanctitatis incorruptibilis tue glorie perfruamur. ℟. Amen.

Post nomina. Oratio.

ATe Deus poſſime benedicantur jejunantium vota ſacrifica eruitque libamina. Accipiantur quoque orationes fidelium ac ſuſpiria contritorum: ut vivorum abſtinendi devotio: & cunctos in communione fideles ſanctificet: & defunctis eamdem requiem preſtet. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

FOveat omnipotens Deus charitas tua jejunantium ariditatem internam: ut dono aſſumamus dilectionis: qui tibi aſſidue immolamus hoſtiam carnis. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt equum & ſalutare eſt: nos te magnificare in diebus ſanctificationis tue: & venerabile nomen ſanctum tuum Domine ſancte pater omnipotens ſempiterne Deus. Quoniam hoc eſt tempus acceptabile & hi ſunt dies ſalutis. In quibus Moyſes famulus tuus: ut legem tuam mereretur accipere: dies quadraginta in Sinay monte jejunavit. Similiter Jeſus Salvator noſter Chriſtus in deſerto jejunans quadraginta diebus & quadraginta noctibus: omnia diaboli tentamenta deſtruxit: nobiſque abſtinentie exemplum reliquit. Nunc igitur quia tu docuiſti Domine: beati ſunt qui eſuriunt & ſitiunt juſtitiam: quoniam ipſi ſaturabuntur: precamur ut in vigiliis & jejuniis carnis deſideria & univerſas mundi concupiſcentias te propitiante a noſtris corporibus abſcindamus. Quo ab omnibus vitiis ac voluptatibus prohibiti: non omnibus modis caveamus ut in diebus jejuniorum non inveniantur voluntates noſtre: ſed etiam

tuam Domine per ſingulos dies operemur in omnibus voluntatem: proclamantes atque ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Post Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: qui nos & vitia abſtinere & cibis edocuit. Ab illo quippe & abſtinendi docemur exemplo: & abſtinentie remuneramur in dono. Proinde te Deus pater rogamus: ut per illum ſit nobis & in preſenti hujus mundi labore conſolatio: & in eterna vita donetur beatitudinis plenitudo. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Post pridie.

DEus qui es ſanctificator oblationum & ſubſtentator abſtinentium: tu benedictione gratie tue: & appoſitum tibi ſacrificium ſanctifica: & jejunantium pectora ab omni contagione delictorum emunda. Quo hec oblata alterius benedicere, horum perceptione medelam noſtre debilitationis ſubſtinentes: utrorumque ſanctificare. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Tu Domine das eſcam nobis in tempore opportuno: aperis manum tuam: & imples omnem animam benedictione.

Ad orationem Dominicam.

CHriſte Deus qui jejunia non renuis votum: qui nobis per te magnum abſtinendi prebuiſti exemplum: quique docuiſti per orationem petere, per jejunium querere: elemoſynis etiam vel lachrymis propulſare: accipe noſtram petitionem: que in nobis & amorem orationis enutriat: & lachrymas noſtras tibi commendabiles reddat. Ut cum te petierimus orando: te nos inveniſſe gratulemur querendo. Cumque lacrimando pulſaverimus: a te eandem promereamur. Pater noſter.

Dicat Preſbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

CHriſtus Dei filius ab cujus exemplum corporale jejunium exercetis: animas veſtras virtutum repleat ſacramento. ℟. Amen. Idem quoque Dominus cordibus veſtris atque corporibus jejunio aridis vitam tenere tribuat ſanctitatis. ℟. Amen. Ut cum abſtinentia ſervantes unitatem ſpiritus in vinculo pacis: perveniatis ad eum accipientes ab illo premium eterne ſalvationis.

cuntis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c.

Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad [illegible] . Quæ vero ad me.

Cum R[illegible] eſt gaudium.

Oratio. Regem Dominum [illegible] noſtrum.

Quære in I. Dominica fol. XVIII.

FERIA SEXTA ANTE RAMIS PALMARUM.

Ad Miſſam.

℣. Fi. filii Sirach. Id eſt Eccleſiaſticus.

℟. Deo gratias. *Cap. XLIIII.*

FEr. Laudemus viros glorioſos & parentes noſtros in generatione ſua. Dilectus a Domino ſuo Samuel propheta Domini renovavit imperium, & unxit principes in gente ſua. Et poſt hoc dormivit, & notum fecit Regi, & oſtendit illi finem vitæ ſuæ. XLVII. Poſt hoc ſurrexit Nathan propheta in diebus David Regis. Et quaſi adeps ſeparatus eſt a carne, ſic David a filiis Iſrael. In leonibus luſit quaſi cum agnis, & in urſis ſimiliter fecit ſicut agnis ovium. In juventute ſua numquid non occidit gigantem, & ſuſtulit opprobrium de gente? Quia invocavit Dominum omnipotentem, & dedit dexteram ejus tollere hominem fortem in bello, & exaltare cornu gentis ſuæ. De omni corde ſuo laudavit Dominum, & dilexit Deum qui fecit illum, ut laudaret ſanctum nomen Domini, & amplificaret mane Dei ſanctitatem. Chriſtus purgavit peccata ipſius, & exaltavit in æternum cornu ipſius: & dedit illi teſtamentum Regum, & ſedem gloriæ in Iſrael. Poſt ipſum ſurrexit filius ſenſatus, & propter illum dejecit omnem potentiam inimicorum. Salomon imperavit in diebus pacis, cui ſubjecit Deus omnes hoſtes, ut conderet domum in nomine ſuo, & pararet ſanctitatem in ſempiternum. Quemadmodum eruditus eſt in juventute ſua, & impletus eſt quaſi flumen ſapientia. ℟. Amen.

Lectio Libri Malachim. Id eſt Regum.

℟. Deo gratias. *III. Cap. I.*

IN diebus illis: Dixit David: Benedictus Dominus Deus Iſrael, qui dedit hodie ſedentem in ſolio meo, videntibus oculis meis. Territi ſunt ergo, & ſurrexerunt omnes qui invitati fuerant ab Adonia, & ivit unuſquiſque in viam ſuam. Adonias autem timens Salomonem ſurrexit, & abiit in tabernaculum Domini, tenuitque cornu altaris. Et nunciaverunt Salomoni dicentes: Ecce Adonias timens Regem Salomonem tenuit cornu altaris dicens: Juret mihi hodie Rex Salomon, quod non interficiat ſervum ſuum gladio. Dixitque Salomon: Si fuerit vir bonus, non cadet nec unus quidem capillus ejus in terram: ſin autem malum inventum fuerit in eo, morte morietur. Miſit ergo Rex Salomon & eduxit eum ab altari: & ingreſſus adoravit Regem Salomonem: dixitque ei Salomon: Vade in domum tuam. C. II. Appropinquaverunt autem dies David ut moreretur, præcepitque Salomoni filio ſuo dicens: Ecce ego ingredior viam univerſæ terræ: confortare, & eſto vir. Et obſerva cuſtodias Domini Dei tui, ut ambules in viis ejus, & cuſtodias cæremonias ejus, & præcepta ejus, & judicia, & teſtimonia, ſicut ſcriptum eſt in lege Moyſi: ut intelligas univerſa quæ facis, & quocumque te verteris: ut confirmet Dominus ſermones ſuos, quos locutus eſt de me dicens: Si cuſtodierint filii tui vias ſuas, & ambulaverint coram me in veritate in omni corde ſuo, & in omni anima ſua, non auferetur tibi vir de ſolio Iſrael. Tu quoque noſti quæ fecerit mihi Joab filius Sarviæ, quæ fecerit duobus principibus exercitus Iſrael, Abner filio Ner, & Amaſæ filio Jether, quos occidit, & effudit ſanguinem belli in pace, & poſuit cruorem belli in balteo ſuo, qui erat circa lumbos ejus, & in calceamento ſuo quod erat in pedibus ejus. Facies ergo juxta ſapientiam tuam, & non deduces caniciem ejus pacifice ad inferos. Sed & filiis Berzellai Galaaditis reddes gratiam, eruntque comedentes in menſa tua: occurrerunt enim mihi quando fugiebam a facie Abſalom fratris tui. Habes quoque apud te Semei filium Gera filii Jemini de Bahurim, qui maledixit mihi maledictione peſſima, quando ibam ad caſtra: ſed quia deſcendit mihi in occurſum cum tranſirem Jordanem, & juravi ei per Dominum dicens: Non te interficiam gladio. Tu noli pati eum eſſe innoxium. Vir autem ſapiens es, & ſcies quæ facies ei: deduceſque canos ejus cum ſanguine ad inferos. Dormivit igitur David

David cum patribus ſuis : & ſepultus eſt in civitate David. Dies autem quibus regnavit David ſuper Iſrael quadraginta anni ſunt. In Hebron regnavit ſeptem annis: in Hieruſalem triginta tribus annis. Salomon autem ſedit ſuper thronum David patris ſui, & firmatum eſt regnum ejus nimis.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Tractus.

TU Domine demonſtraſti mihi : & ego cognovi : oſtendiſti mihi ſtudia inimicorum adverſum me. ℣. Quaſi agnus manſuetus : qui portatur ad victimam : & nunc cognovi quæ ſuper me cogitaverunt mala. ℣. Ne propitieris iniquitati eorum : & peccata eorum non deleantur.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia epiſtolæ Johannis Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *I. Ca. IIII.*

CHariſſimi. Si Deus dilexit nos : & nos debemus alterutrum diligere : Deum nemo vidit unquam. Quod ſi diligamus invicem : Deus in nobis manet : & charitas ejus in nobis perfecta eſt. In hoc intelligimus : quoniam in eo manemus & ipſe in nobis : quoniam de Spiritu Sancto dedit nobis. Et nos vidimus & teſtificamur : quoniam pater miſit filium ſuum Salvatorem mundi. Quiſquis confeſſus fuerit : quod Jeſus eſt filius Dei : Deus in eo manet & ipſe in Deo. Et nos cognovimus & credidimus charitati quam habet Deus in nobis. Deus charitas eſt : & qui manet in charitate in Deo manet & Deus in eo. In hoc perfecta eſt charitas Dei in nobis : ut fiduciam habeamus in diem judicii : ut ſicut ille eſt & nos ſumus in hoc mundo. Timor non eſt in charitate : ſed perfecta charitas foras mittit timorem : quoniam timor pœnam habet. Qui autem timet : non eſt perfectus in charitate. Nos ergo diligamus Deum : quoniam Deus prior dilexit nos. Si quis dixerit : quoniam diligo Deum : & fratrem ſuum oderit : mendax eſt. Qui enim non diligit fratrem ſuum quem videt : Deum quem non videt : quomodo poteſt diligere? Et hoc mandatum habemus ab eo : ut qui diligit Deum : diligat

C.V. & fratrem ſuum. Omnis qui credit : quod Jeſus Chriſtus ex Deo natus eſt : & omnis qui diligit genitorem : diligit eum qui natus ex eo natus eſt. In hoc cognoſcimus : quoniam diligimus filios Dei : cum Deum diligimus & mandata ejus ſervamus. ℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Joannem. *Ca. XII.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur phariſæis & turbis dicens : Ambulate dum lucem habetis : ut tenebræ vos non comprehendant. Et qui ambulat in tenebris neſcit quo vadat. Dum lucem habetis credite in lucem : ut filii lucis ſitis. Hæc locutus eſt Jeſus & abſcondit ſe ab eis. Cum autem tanta ſigna feciſſet coram eis : non credebant in eum : ut ſermo Iſaiæ impleretur quem dixit. Domine quis credidit auditui noſtro : & brachium Domini cui revelatum eſt? Propterea non poterant credere : quia iterum dixit Iſaias : excæcavit oculos eorum & cor : ut non videant oculis & non intelligant corde : & convertantur & ſanem eos. Hæc dixit Iſaias : quando vidit gloriam ejus : & locutus eſt de eo. Verumtamen & ex principibus multi crediderunt in eum. Sed propter phariſæos non confitebantur : ut de ſynagoga non ejicerentur. Dilexerunt enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei. Jeſus autem clamavit & dixit. Qui credit in me : non credit in me : ſed in eum qui miſit me. Ego lux in mundum veni : ut omnis qui credit in me : in tenebris non maneat. Et ſi quis audierit verba mea & non cuſtodierit ea : ego non judico eum. Non enim veni ut judicem mundum : ſed ut ſalvificem mundum. Qui ſpernit me : & non accipit verba mea : habet qui judicet eum. Sermo quem locutus ſum : ille judicabit eum in noviſſimo die. Quia ego ex me ipſo non ſum locutus : ſed qui miſit me pater : ipſe mihi mandatum dedit : quid dicam : & quid loquar. Et ſcio quia mandatum ejus vita æterna eſt.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Lauda.* Eripe me Domine. *Quere in I. Dominica Quadrageſimæ. fo. CXL.* Preces. Penitentie. Sacrificium. Offerte Domino. *Quere in IV. feria. I. hebdomadæ Quadrageſ. fo. XCIX.*

Miſſa.

SAlvatoris noſtri : & Domini fratres dilectiſſimi præcepta deſervientes :

vigilanter attendamus juſtitiam: ne jejunium noſtrum hominibus oſtendamus: nec jejuni videamur ab eis: qui non poſſunt demulcere olim tranſitoriæ laudis. Non igitur quis noſtri eſt qui coronet: ſi tamen talem invenias quem remuneret: prout poſſumus intus in corde noſtro: ſic nos Domino noſtro in omni virtute ſpiritali exhibeamus: ut intra nos ſemper habitetur regnum ipſius. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Chriſte qui incurſionem malorum ſpirituum ſuperari poſſe per jejunium docuiſti: tu a carne noſtra & petulantiam libidinis pelle: & gulæ libitum refrenando compeſce: ut corpus noſtrum per abſtinentiam ſubjiciatur: quod per ingluviem mancipatum eſt illecebris vitiorum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Deus immortalis atque æterne in votis offerentium propitiatus occurrere: ut ſacrificii hujus libatione ſit jejunii noſtri acceptetur precatio: quibus quieſcentibus defunctis donetur beatitudinis plenitudo. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Chriſte qui es origo & auctor puræ dilectionis: pacem tuam quæſumus permiſce precationi noſtræ: quo tibi & per jejunium obſequamur & per dilectionem copulemur. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt nos tibi gratias agere Domine ſancte pater æterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Cujus jejunio ſuſtentatum corpus efficitur, cujus verbo anima fecundatur. Cujus Daniel ille trium hebdomadarum jejunans divina viſione roboratur. Per jejunium quippe ejus leonem videre meruit: cujus in captivitate paſcitur leges nullo modo violaret. Igitur quia hæc & talia non humano merito: ſed ſolum aguntur divinæ gratiæ dono. Te Deus quæſumus & rogamus: ut ſis nobis adjumentum & ſalus. Quo te nobis inſpirante & intelligere poſſimus quod agere debeamus: & intellecta ſubſequente non gratia tua opere impleamus: qualiter te cum omni multitudine angelorum collaudemus atque ita dicamus. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui & conſolatio nobis eſt in labore: & promiſſæ poſſeſſionis æternæ. Per eum te igitur ſupplicamus omnipotens pater: ut eo intercedente ſanctificans jejunia noſtra: dones nobis vitam beatam: quem pro nobis oblatum ſuſcepiſti in hoſtiam vivam Chriſtum Dominum ac redemptorem æternum.

Poſt pridie. Oratio.

Hoc ſacrificium jejunii libatione dicatum: quæſumus Deus pater ſanctifica: ut ex eo ubertas ſit correptio morum ſit indulgentia criminum: concedatur etiam: & cæleſtis gloriæ ſumma virtutum. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Ant. Tu Domine da eſcam nobis in tempore opportuno: aperi manum tuam: et imple omnem animam benedictione.

Ad orationem Dominicam.

Memento Domine: quod terra ſumus: & aſpice contritionem noſtri ſpiritus: ut qui carnis infirmitate ad terram prolabimur ad cælos caſtigatione ſpiritalis jejunii ſublevemur. Et quia ex noſtro eſt ut cadamus: ex tuo ſit ut ſurgamus. Pater noſter. *Dicat Presb.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Omnipotens Dominus qui per abſtinentiam vos facit eſſe devotos: efficiat caſtitate mundiſſimos. ℟. Amen. Quique vobis inſpiravit jejunii votum habere: tribuat apud ſe mercedem beatitudinis invenire. ℟. Amen. Ut ſitis ſpiritu fructificantes: qui carnales per jejunium cupitis extinguere paſſiones. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vob. ℟. Et cum.

Ad accedendum. Qui venit ad me non eſuriet. *Com.* Repletum eſt gaudium. *Oratio.* Reple Domine cor noſtrum. *Quære retro in I. dominica Quadrag. fo. XCVIII.*

IN DOMINICO RAMIS PALMARUM AD BENEDICENDOS FLORES VEL RAMOS.

Adjutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomen Domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc. ℣. Dominus ſit ſemper vob. ℟. Et cum.

Ora-

Oratio.

[illegible]

Benedictio.

[illegible]

roſolymis. *Quo finito dicat Sacerdos hanc orationem.* Alme pater omnipotens rerum omnium creator &c. *ut dicetur.* Ingrediente Domino cum aliis ſequentibus, & pſallentibus quae canitur. Sparſit unus Deus. *Et ſubſequuntur omnia per ordinem.* Ingrediente Domino in ſanctam civitatem ſedens ſuper pullum aſinae, Iudaeam pervenire ad paſſionem, ut adimpleret legem & prophetas: pueri Hebraeorum cum ramis & palmis veſtimenta proſternebant: intendentes hominum turbae clamantes: Oſanna in altiſſimis Deo. *II. Ant.* Cum appropinquaret Dominus Hieroſolymam, miſit duos ex diſcipulis ſuis dicens: Ite in caſtellum quod eſt contra vos, & invenietis pullum aſinae alligatum ſuper quem nemo hominum ſedit: ſolvite & adducite mihi. Si quis vobis interrogaverit, dicite ei: Opus Domino eſt. Solventes adduxerunt ad Ieſum, impoſuerunt illi veſtimenta & ſedit ſuper eum. Alii expandebant veſtimenta ſua in via, alii ramos de arboribus ſternebant: & qui ſequebantur clamabant: Oſanna benedictus qui venit in nomine Domini: benedictum regnum patris noſtri David: Oſanna in excelſis: miſerere nobis fili David. *III. Ant.* Cum audiſſent turbae quae venerant ad diem feſtum, quia venit Ieſus Chriſtus, acceperunt ramos palmarum, & exierunt obviam ei, & clamabant: Oſanna benedictus qui venit in nomine Domini. *IIII. Ant.* Gloria in excelſis Deo & in terra pax hominibus bonae voluntatis: Oſanna filio David benedictus qui venit in nomine Domini. *Finita proceſſione dicat Presb. hanc orationem.* Alme pater omnipotens rerum omnium creator Domine, cuius ſuper aethera ſedes eſt, quem cuncta adorant, & omnis exultat in excelſis angelica dicens frequens poteſtas: qui ut genus humanum a diabolo mortis erueres, & paradiſi gaudiis participem faceres, miſiſti filium tuum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, ut praedictam legem ſacramentis & propheticis adimpleret vaticiniis, ſedens ſuper pullum aſinae Hieruſalem civitatem intraret, & ab omni populo mundo concentu cantica voce: Oſanna clamantium audiret. Ob hoc & nos indigni hunc in laude cum omni laetitia concinentes, te ſupplices quaeſumus, & humiles deprecamur, ut nos emundando

lectiore, a cunctis malis liberare digneris. ℟. Amen.

Quo finito ſtatim incipiat Chorus ad Miſſam.

Ieſu filius Sirach. Lectio libri Eccleſiaſtici. ℟. Deo gratias. *Ca. III.*

IUdicium patris audite filii dilecti, & ſic facite ut ſalvi ſitis. Deus enim honoravit patrem in filiis: & iudicium matris exquirens in filios. Qui diligit Deum exorabit pro peccatis: & continebit ſe ab illis. & in oratione dierum exaudietur: & ſicut qui theſaurizat: ita & qui honorificat matrem ſuam. Qui honorat patrem iucundabitur in filiis. Qui honorat patrem ſuum vita vivet longiore. Et qui obaudit patri, refrigerabit matrem. Qui timet Deum, honorat parentes: & quaſi dominis ſerviet his qui ſe genuerunt in opere & ſermone & in omni patientia. Ut ſuperveniat tibi benedictio a Deo, & benedictio illius in noviſſimo maneat. Benedictio patris firmat domos filiorum: maledictio autem matris eradicat fundamenta. Ne glorieris in contumelia patris tui: non eſt enim tibi gloria, ſed confuſio: gloria enim hominis ex honore patris ſui, & dedecus filii pater ſine honore. Fili ſuſcipe ſenectam patris tui, & ne contriſtes eum in vita illius. Et ſi defecerit ſenſu, da veniam, & ne ſpernas eum in tua virtute. Eleemoſyna enim patris non erit in oblivione. Nam pro peccato matris reſtituetur tibi bonum. Et in iuſtitia aedificabitur tibi, & in die tribulationis memorabitur tui. Sicut in ſereno glacies ſolventur tua peccata.

℟. Amen.

Dicat Presbit. Erigite vos. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio Libri Deuteronomii. ℟. Deo gratias. *Ca. II.*

IN diebus illis. Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens: Loquere filiis Iſrael, & dices ad eos: Ponite haec verba mea in cordibus & in animis veſtris: & ſuſpendite ea pro ſigno in manibus: & inter oculos veſtros collocate. Docete filios veſtros, ut illa meditentur. Quando ſederis in domo tua, & ambulaveris in via, & accubueris atque ſurrexeris, ſcribes ea ſuper poſtes & ianuas domus

tuae

mus tuæ : ut multiplicentur dies tui & filiorum tuorum in terram quam juravit Dominus patribus tuis ut daret eis quamdiu cælum immineat terræ. Si enim custodieritis mandata quæ ego præcipio vobis & feceritis ea ut diligatis Dominum Deum veſtrum & ambuletis in viis ejus adhærentes ei : diſperdet Dominus omnes gentes iſtas ante faciem veſtram & poſſidebitis eas quæ majores & fortiores vobis ſunt. Omnis locus quem calcaverit pes veſter : veſter erit. A deſerto & Libano : a flumine magno Eufrate : uſque ad mare occidentale erunt termini veſtri : nullus ſtabit contra vos. Terrorem veſtrum & formidinem dabit Dominus Deus veſter ſuper omnem terram : quam calcaturi eſtis ſicut locutus eſt vobis. En propono hodie in conſpectu veſtro benedictionem & maledictionem. Benedictionem ſi obedieritis mandatis Domini Dei veſtri : quæ ego hodie præcipio vobis. Maledictionem : ſi non audieritis mandata Domini Dei veſtri : ſed receſſeritis de via : quam ego nunc oſtendo vobis : & ambulaveritis poſt Deos alienos quos ignoratis. Cum introduxerit te Dominus Deus tuus in terram ad quam pergis habitandam : pones benedictionem ſuper montem Garizim : Maledictionem ſuper montem Hebal : qui ſunt trans Jordanem poſt viam quæ vergit ad ſolis occubitum in terram Chananæi : qui habitat in campeſtribus contra Galgalam quæ eſt juxta vallem tendentem & intrantem procul. Vos enim tranſibitis Jordanem ut poſſideatis terram quam Dominus Deus veſter daturus eſt vobis & habeatis ac poſſideatis illam. Videte ergo ut impleatis ceremonias atque judicia : quæ ego hodie ponam in conſpectu veſtro : ut benedicat vobis Dominus Deus veſter. ℟. Amen.

Dicat Presbit. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Pſallendo. Venite venite filii audite me timorem Domini docebo vos. ℣. Benedicam Dominum in omni tempore : ſemper laus ejus in ore meo. ℟. Venite. ℣. In Domino laudabitur anima mea : audiant manſueti & lætentur. ℟. Venite. ℣. Magnificate Dominum mecum : & exaltemus nomen ejus in unum. ℟. Venite filii.

Hic fiat ſermo ad populum.

CHariſſimi accipite regulam fidei : quod Symbolum dicitur. Et cum acceperitis in corde ſcribite : & quotidie quod vobiſcum dicite. Antequam dormiatis : antequam procedatis veſtro Symbolo vos munite. Symbolum nemo ſcribit : ut legi poſſit. Sed ad recenſendum : ne forte deleat oblivio : quod non tradidit lectio : ſit vobis quod ex veſtra memoria. Quod audituri eſtis : hoc credituri. Et quod credideritis : hoc etiam lingua reddituri. Ait enim Apoſtolus. Corde creditur ad juſtitiam : ore confeſſio fit ad ſalutem. Hoc enim Symbolum quod retenturi eſtis & reddituri. Signate ergo vos & reſpondete.

Infert.

CRedo in Deum patrem omnipotentem. Et in Jeſum Chriſtum filium ejus unicum Dominum noſtrum. Natum de Spiritu Sancto ex utero Mariæ Virginis. Paſſus ſub Pontio Pilato : Crucifixus & ſepultus : tertia die reſurrexit vivus a mortuis. Aſcendit in cælum : Sedet ad dexteram Dei patris omnipotentis. Inde venturus judicaturus vivos & mortuos. Credo in ſanctum Spiritum : Sanctam Eccleſiam Catholicam : Sanctorum communionem : remiſſionem omnium peccatorum : Carnis hujus reſurrectionem : & vitam æternam : amen.

Submiſſa voce. Ut facile memoriæ veſtræ poſſint inhærere quæ dicta ſunt : iterum Symboli ordinemque repetamus. Credo in Deum patrem omnipotentem.

Submiſſa voce. Tertio quoque textum Symboli recenſentes : ut quia fidem diverſæ Trinitatis Symbolum in ſe continet : ipſe numerus repetitionis cum ſacramento conveniat Trinitatis. Credo in Deum patrem omnipotentem.

Submiſſa voce. Hanc ſanctæ fidei regulam : quam vobis nunc tradidit ſancta Mater Eccleſia : firmiſſime mentis veſtræ retinere ſtudete : ne aliquando dubitationis ſcrupulum in corde veſtro oriatur. Quia ſi quod abſit in hoc vel tenuiter dubitatis : omne fidei fundamentum ſubruitis & omne periculum generatur. Et ideo ſi aliquem veſtrum inde quiſpiam movet : reſpondet quia hoc intelligere non poſſit. Vera tamen eſſe credat omnia quæ audivit. Deus autem omnipotens ... ve-

veſtrorum inluminet: ut intelligendo & credendo que dicuntur: & fidem rectam cuſtodiatis: & ſanctis operibus inhereatis: ut per hec ad beatam vitam pervenire poſſitis. R. Amen. Ipſo preſtante & auxiliante: qui vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. R. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Galathas. R. Deo gratias. *Gal.*

FRatres. Gratia vobis & pax a Deo patre noſtro: & Domino Jeſu Chriſto. Qui dedit ſemetipſum pro peccatis noſtris: ut eriperet nos de preſenti ſeculo nequam ſecundum voluntatem Dei & patris noſtri: cui eſt gloria in ſecula ſeculorum amen. Miror quod ſic tam cito transferimini ab eo: qui vos vocavit in gratiam Chriſti in aliud evangelium: quod non eſt aliud: niſi ſunt aliqui qui vos conturbant: & volunt ſubvertere Evangelium Chriſti. Sed licet nos aut Angelus de celo evangelizet vobis: preterquam evangelizavimus vobis: anathema ſit amen. Sicut predixi & nunc iterum dico. Si quis vobis evangelizaverit preter id quod accepiſtis: anathema ſit amen. Modo enim hominibus ſuadeo an Deo? aut quero hominibus placere? Si adhuc hominibus placerem: Chriſti ſervus non eſſem. Notum enim vobis facio fratres evangelium quod evangelizatum eſt a me: quia non eſt ſecundum hominem: neque enim ego ab homine accepi illud: neque didici: ſed per revelationem Jeſu Chriſti. R. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Joannem. *Jo.*

IN illo tempore. Proximum erat Paſcha Judeorum: & aſcenderunt multi de regione ante Paſcha: ut ſanctificarent ſe ipſos. Querebant ergo Jeſum & colloquebantur ad invicem in templo ſtantes. Quid putatis: quia non veniet ad diem feſtum? Dederant autem Pontifices & Phariſei mandatum: ut ſi quis cognoverit ubi eſſet: indicaret: ut apprehenderent eum. Jeſus ergo ante ſex dies Paſche venit Bethaniam: ubi fuit Lazarus mortuus: C.XI. quem ſuſcitavit Jeſus. Fecerunt autem ei cenam ibi: & Martha miniſtrabat. Lazarus autem unus erat ex diſcumbentibus cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardi piſtici pretioſi: & unxit pedes Jeſu: & extergit capillis ſuis pedes ejus: & domus impleta eſt ex odore unguenti. Dixit ergo unus ex diſcipulis ejus Judas Scarioches qui erat eum traditurus. Quare hoc unguentum non venditur trecentis denariis: & datum eſt egenis. Dixit autem hoc non quia de egenis pertinebat ad eum: ſed quia fur erat & loculos habebat: & que mittebantur exportabat. Dixit ergo Jeſus. Sinite illam: ut in diem ſepulture mee ſervet illud. Pauperes enim ſemper habebitis vobiſcum: me autem ſemper non habebitis. Cognovit ergo turba multa ex Judeis quia illic eſt: & venerunt non propter Jeſum tantum: ſed ut & Lazarum viderent: quem ſuſcitavit a mortuis. Cogitaverunt autem principes Sacerdotum: ut & Lazarum interficerent: quia multi propter illum abibant ex Judeis & credebant in eum. In craſtinum autem turba multa que venerat ad diem feſtum: cum audiſſent quia venit Jeſus Hieroſolymam: acceperunt ramos palmarum & proceſſerunt obviam ei: & clamabant. Oſanna: benedictus qui venit in nomine Domini rex Iſrael. R. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum ſpiritu tuo.

Laude. Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in ſeculum miſericordia ejus. V. Confitemini Deo Deorum. P. Quoniam in ſeculum. V. Confitemini Domino dominorum. P. Quoniam.

Sacrificium. In tempore illo proximum erat Paſcha: & aſcenderunt multi Hieroſolymam de regione: ut ſanctificarent ſe ipſos. P. Clamantes Oſanna: benedictus qui venit in nomine Domini. V. Venit Jeſus Bethaniam ante ſex dies Paſche cum diſcipulis ſuis: & fecerunt ei cenam magnam: & diſcumbebat hic cum eo: accepit Maria libram unguenti nardi piſtici pretioſi: & unxit pedes Jeſu: & domus repleta eſt ex odore unguenti. P. Clamantes.

Miſſa.

CAtholicam fidem fratres chariſſimi omnibus integritate ſervantes: Deum patrem, Deum filium Deum fatemur & Spiritum Sanctum. Nec tamen deos plures aſſerimus: quos non ſub ordinatione ſed in unitate unum Deum ſub tres adoramus. Una quippe eſt Trinitatis eſſentia: una eſt natura creatrix & eterna ſubſtantia. Nullus ergo ibi differentes poteſta-

teſta-

teſtates: ubi unam poteſtatem permanere cognovimus: temeraria diſputatione confingat. Nullus impares gradus: ubi ſumma equalitas reperitur interſerat. Non eſt Pater a Filio quem generavit antiquior: neque Filius eſt gignente poſterior. Non eſt etiam donatoris: doni: vel poteſtas ſeparata naturaliter vel voluntas. Simul individua Trinitas condidit tempora: ſimul pereuntia reſtauravit. Simul Pater & Filius & Spiritus Sanctus ad fideles veniunt: ſimul impios deſerunt: ſimulque ſuper humiles requieſcunt. Iſtam proinde fidem delectemur uſque ad ſanguinem vindicare: ſi volumus Dei Patris heredes exiſtere. Ut hac fidei firmitate muniti ad celeſte regnum perveniamus illeſi.

℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus fidelis qui fidelia promiſſa confirmas: dum vocatas gentes ex fide juſtificas: tu cognitionem nobis tribue Trinitatis: ut pacifici converſemur inter filios unitatis: quo iſtius ſancte confeſſionis ſacrificio competenter oblato: viſitationem tuam mereamur obtinere ex alto. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c.

Poſt nomina. Oratio.

OFferentium queſumus Domine vota multiplica: & omnes in commune vere credulitatis inſtrumento perluſtra. Sicque nobis per hoc ſacrificium quod tibi cum voto fieri dedicamus adeſto placatus: ut & viventibus veniam: & ſepultis requiem impetremus eternam. ℟. Amen. Quia tu es vita vivorum &c.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui es unitas ſancta & Trinitas indiviſa: adauge in nobis fidei donum: & beate charitatis affectum. Quo utroque a te ditati: ex munere heredes efficiamur promiſſionis eterne. ℟. Amen. Quia tu es vera pax noſtra &c.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt omnipotens Pater: nos tibi ſemper gratias agere: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Quem tu clementiſſime pater ante ſecularia tempora genuiſti: nec diviſionem vel mutationem generando ſenſiſti. Sed eſſentialiter totus in Filio: totus in temetipſo ſine ulla tui diminutione manſiſti. Nihil tibi retrahens: cum condidiſſe omnia cognoſcaris: ut exiſtens unigenitus ab ingenito conſubſtantialis: coeternus: equalis una tecum divinitatis plenitudinem poſſideret. Una & perpetuitate gauderet & unius dominationis qualitate regnaret. Simul cum Spiritu Sancto regnante: qui procedens de utroque non eſt genitus aut creatus: ſed creator univerſitatis & Dominus. Ipſe etiam creavit carnem Chriſti: quando pro ſalute gentium crucem voluit pati. Quem pro pignore celeſtis hereditatis accepimus: cujus nomen in baptiſmate confitentes ſalutiferum credimus: ut regnaturi ad imaginem Trinitatis: computari mereamur filii Dei Patris omnipotentis. Quem collaudant omnes angeli ita dicentes.

℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

HOc cantant angeli: hoc reſonant celi: benedictus qui venit in nomine Domini: benedictum quod venit regnum patris noſtri David oſanna in excelſis. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie.

CHriſte Dei filius quem olim ob hodierne ſolennitatis feſtum turba multiplex Hebreorum ramis & palmis ovantibus animis ſuſceperunt. Concede nobis: ut ſicut illi preſentia tua gaviſi ſunt: ita hec ſacrificia pietatis tue obtutu ſanctificentur. Quo ex his libantes: ita per rectam fidem rectamque dilectionem: vivam tibi preparemur in hoſtiam: ut ſecuri accedamus ad tue paſſionis ſacratiſſimam cenam.

℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antifona. Tu Domine da eſcam nobis in tempore opportuno: aperi manum tuam: & imple omnem animam benedictione.

Ad orationem Dominicam.

EMunda Domine conſcientias noſtras fidei Catholice confeſſione ſincera: & cordis contritione continua: ut ſemper a te exaudiamur e celis: cum pro noſtris delictis ad te proclamaverimus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

REſpiciat vos placata divinitas: & ſenſum vobis ſapientie ſalutaris infundat. ℟. Amen. Catholice fidei vos docu-

mentis enutriat: & ſanctis operibus perſeverabiles reddat. ℟. Amen. Greſſus veſtros ab errore convertat: & viam vobis pacis oſtendat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes.

MEmento noſtri Domine dum veneris in regno tuo. ℣. Beati pauperes ſpiritu: quoniam ipſorum eſt regnum celorum. ℣. Memento. ℟. Gaudete & exultate: quoniam merces veſtra copioſa eſt in celis. ℣. Memento. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℣. Memento.

Com. Repletum eſt gaudio os noſtrum: & lingua noſtra in exultatione.

Oratio.

REple Domine cor noſtrum letitia: qui nobis dare dignatus es ſacri corporis tui Euchariſtiam. Ut qui eſcarum perceptione reficimur: ſpiritualibus beneficiis adimpleri feliciter mereamur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

FERIA QUARTA POST RAMOS PALMARUM.

Ad Miſſam.

Eccleſiaſticum Salomonis. Cap. XLVI.
℟. Deo gratias.

FIlii. Magnus & ſanctus eſt Deus in fazit: grandis virtutis: valde fortis. Impetum fecit contra gentem hoſtilem: & in deſcenſum perdidit contrarios. Ut cognoſcant gentes potentiam ejus: quia contra
C. 48. Deum pugnare non eſt facile. Qui ſuſcitavit prophetam Heliam quaſi ignem: & verbum ipſius quaſi fax ardens. Qui induxit in illos famem: & irritantes illum invidia pauci facti ſunt: non poterant enim ſuſtinere precepta Domini. Verbum Domini exaltavit celum: & dejecit a ſe ignem terre. Sic amplificatus eſt Helias in mirabilibus ſuis. & quis poteſt ſimiliter gloriari tibi? Qui ſuſtuliſti mortuum ab inferis: de ſorte mortis in verbo Domini Dei. Qui dejeciſti Reges ad perniciem: & confregiſti facile potentiam ipſorum & glorioſos de lecto ſuo. Qui audis in Sinay judicium: & in Horeb judicia defenſionis. Qui ungis reges ad penitentiam: & prophetas facis ſucceſſores poſt te. Qui receptus es in turbine ignis in curru equorum igneorum. Qui inſcriptus eſt in judiciis temporum lenire iracundiam Domini. Et conciliare cor patris ad filium: & reſtituere tribus Jacob. Beati ſunt qui te viderunt: & in amicitia tua decorati ſunt. Nam nos qui vita vivimus tantum: poſt mortem non erit tale nomen noſtrum. Helias qui in turbine tectus eſt: & in Heliſeo completus eſt ſpiritus ejus. In diebus ſuis non pertimuit principem. & potentia nemo vicit illum. Nec ſuperavit illum verbum aliquod: & mortuum prophetavit corpus ejus. In vita ſua fecit monſtra: & in morte mirabilia operatus eſt. ℟. Amen.

Lectio libri Malachim. id eſt Regum. IIII. Ca. II.
℟. Deo gratias.

IN diebus illis. Factum eſt cum levare vellet Dominus Heliam per turbinem in celum: ibant Helias & Heliſeus de Galgalis. Dixitque Helias ad Heliſeum. Sede hic quia Dominus miſit me uſque Bethel. Cui ait Heliſeus. Vivit Dominus & vivit anima tua: quia non derelinquam te. Cumque deſcendiſſent Bethel egreſſi ſunt filii Prophetarum qui erant in Bethel ad Heliſeum & dixerunt ei. Numquid noſti quia hodie Dominus tollet Dominum tuum a te? Qui reſpondit. Et ego novi: ſilete. Dixit autem Helias ad Heliſeum. Sede hic quia Dominus miſit me in Hierico. Et ille ait. Vivit Dominus & vivit anima tua: quia non derelinquam te. Cumque veniſſent Hierico: acceſſerunt filii prophetarum qui erant in Hierico ad Heliſeum: & dixerunt ei. Numquid noſti quia hodie Dominus tollet Dominum tuum a te? Et ait. Et ego novi: ſilete. Dixit autem Helias ad Heliſeum. Sede hic quia Dominus miſit me uſque ad Jordanem. Qui ait. Vivit Dominus & vivit anima tua: quia non derelinquam te. Ierunt ergo ambo pariter: & quinquaginta viri de filiis prophetarum ſecuti ſunt eos. Qui & ſteterunt e contra longe: illi autem ambo ſtabant ſuper Jordanem. Tulitque Helias pallium ſuum: & involvit illud: & percuſſit aquas: que diviſe ſunt in utraque parte: & tranſierunt

ambo

ambo per ſiccum. Cumque tranſiſſent Helias dixit ad Heliſeum. Poſtula quod vis ut faciam tibi, antequam tollar a te. Dixitque Heliſeus. Obſecro ut fiat duplex ſpiritus tuus in me. Qui reſpondit. Rem difficilem poſtulaſti. Attamen ſi videris me quando tollar a te: erit quod petiſti. Si autem non videris, non erit. Cumque pergerent, & incedentes ſermocinarentur, ecce currus igneus & equi ignei diviſerunt utrumque. & aſcendit Helias per turbinem in cœlum. Heliſeus autem videbat, & clamabat. Pater mi. Pater mi. Currus Iſrael, & auriga ejus. Et non vidit eum amplius. Apprehenditque veſtimenta ſua & ſcidit illa in duas partes. Et levavit pallium Heliæ, quod ceciderat ei. Reverſuſque ſtetit ſuper ripam Jordanis & pallio Heliæ quod ceciderat ei & dixit. Ubi eſt Deus Heliæ etiam nunc? Percuſſitque aquas, & diviſe ſunt huc atque illuc, & tranſiit Heliſeus. Videntes autem filii prophetarum qui erant in Hiericho de contra, dixerunt. Requievit ſpiritus Heliæ ſuper Heliſeum. Et venientes in occurſum ejus, adoraverunt eum proni in terram. Dixeruntque illi. Ecce cum ſervis tuis ſunt quinquaginta viri fortes qui poſſint ire & quærere Dominum tuum: ne forte tulerit eum ſpiritus Domini & projecerit eum in uno montium aut in una vallium. Qui ait. Nolite mittere. Coegeruntque eum donec acquieſceret, & diceret mittite. Et miſerunt quinquaginta viros. Qui cum quæſiſſent tribus diebus: non invenerunt, & reverſi ſunt ad eum. At ille habitabat in Hiericho. Dixitque eis. Numquid non dixi vobis nolite mittere? Dixerunt quoque viri civitatis ad Heliſeum. Ecce habitatio civitatis hujus optima eſt: ſicut tu ipſe Domine perſpicis: ſed aquæ peſſimæ ſunt & terra ſterilis. At ille ait. Afferte mihi vas novum & mittite in illud ſal. Qui cum attuliſſent egreſſus ad fontem aquarum miſit in eum ſal & ait. Hæc dicit Dominus. Sanavi aquas has, & non erit ultra in eis mors, neque ſterilitas. Sanatæ ſunt ergo aquæ uſque ad diem hanc juxta verbum Heliſei, quod locutus fuerat.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Pſallenda. Cogitaverunt adverſum me. Ne derelinquas me Domine ne forte exaltentur. ℣. Eripe me Domine ab homine malo, a viro iniquo libera me. Qui cogitaverunt injuſtitias in corde, tota die conſtituebant bella. ℣. Ne derelinquas.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Johannis Apoſtoli;

℟. Deo gratias. *I. Cap. II.*

SCribo vobis filioli. Quoniam remittuntur vobis peccata propter nomen ejus. Scribo vobis patres quoniam cognoviſtis eum qui ab initio eſt. Scribo vobis juvenes, quoniam viciſtis malignum. Scribo vobis infantes: quoniam cognoviſtis patrem. Scribo vobis adoleſcentes, quia fortes eſtis, & verbum Dei in vobis manet & viciſtis malignum. Nolite diligere mundum, nec ea quæ in mundo ſunt. Si quis diligit mundum non eſt charitas patris in eo. Quoniam omne quod eſt in mundo, concupiſcentia carnis, & concupiſcentia oculorum eſt, & ſuperbia vitæ: quæ non eſt ex patre, ſed ex hoc mundo eſt. Et mundus tranſit & concupiſcentia ejus. Qui autem facit voluntatem Dei manet in æternum, quomodo Deus manet in æternum.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum.

Ca. XXVI.

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus, dixit diſcipulis ſuis. Scitis quia poſt biduum paſcha fiet, & filius hominis tradetur ut crucifigatur. Tunc congregati ſunt principes Sacerdotum, & ſeniores populi in atrium principis Sacerdotum: qui dicebatur Cayphas: & conſilium fecerunt, ut Jeſum dolo tenerent, & occiderent. Dicebant autem. Non in die feſto, ne forte tumultus fieret in populo. Cum autem eſſet Jeſus in Bethania in domo Simonis leproſi acceſſit ad eum mulier habens alabaſtrum unguenti precioſi, & effudit ſuper caput ejus recumbentis ipſo. Videntes autem diſcipuli indignati ſunt dicentes. Ut quid perditio hæc? potuit enim hoc venundari multo & dari pau-

perihus? Sciens autem Jeſus ait illis: quid moleſti eſtis mulieri? Opus bonum operata eſt in me. Nam ſemper pauperes habebitis vobiſcum: me autem non ſemper habebitis. Mittens autem in corpus meum: ad ſepeliendum me fecit. Amen dico vobis: ubicumque prædicatum fuerit evangelium hoc in toto mundo: dicetur & quod hæc fecit in memoriam ejus. Tunc abiit unus de duodecim qui dicitur Judas Scariotis ad principes Sacerdotum: & ait illis. Quid vultis mihi dare & ego vobis illum tradam? At illi conſtituerunt ei triginta argenteos. Et exinde quærebat opportunitatem: ut eum traderet. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominum ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Laudes. Diligam te Domine fortitudo mea. ℣. Domine firmamentum meum & refugium meum & liberator meus.

Sacrificium.

INgreſſus Dominus Jeſus in domum diſcubuit: & ecce mulier habens alabaſtrum unguenti pretioſi ſtans retro ſecus pedes ejus: & oſculabatur eos: & lacrimis ſuis rigans & capillis ſuis extergebat eos: & ungebat unguento. ℣. Quod cum vidiſſent qui cum eo erant: dicebant intra ſe. Hic ſi propheta eſſet: ſciret mulierem quæ tangit eum: quia peccatrix eſt. Sciens Dominus cogitationes eorum dixit ad eos: quid moleſti eſtis mulieri? quia bonum opus operata eſt in me: propter quod dico vobis remiſſa ſunt ei peccata multa, quia dilexit multum. ℣. Et ungebat unguento.

Miſſa.

ACceſſuri in craſtinum dilectiſſimi fratres ad Dominicam cœnam hodie ſacrum Domini Jeſu ac redemptoris noſtri præveniamus in confeſſione cum omni fiducia. Petentes ab illo cum lacrimis: ut expiatos nos ab omnibus criminibus noſtris: faciat in craſtinum accedere ad calicem ſuæ ſacratiſſimæ paſſionis. ℟. Amen.

Alia oratio.

NOn nos abjicias Jeſu bone in craſtinum: per inveterate veſtis abjectionem a convivio menſæ tuæ. Hodie dona nobis nuptialis dignitatis veſtimentum: quo cras ſeni accedamus ad tuæ paſſionis epulum præparatum. Hodie ſit in nobis vera confeſſio & cras peccatorum celerrima ſubſequatur remiſſio. Hodie accipe vota: cras votorum tribue præmia. Hodie nos propinet guſtu tuæ dulcedinis: & in craſtinum attribue plenitudinem charitatis. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

COnditor & redemptor humani generis Chriſte filius Dei Patris concede nobis famulis tuis: ut hodie tam viventibus quam defunctis criminum donetur remiſſio: qualiter cras omnibus in commune ſit exultationis omnimoda plenitudo. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

PRepara nos tibi Salvator noſter ac Dominator per pacis bonum hoſtiam vivam: ut qui in craſtinum ſumpturi ſumus dominicam cœnam nulla ad invicem contrahamur diſcordia: ſed fructu pleni tuæ dilectionis: ſumamus in craſtinum ſignum charitatis: quæ profluentia decurrent e viſceribus tuis. ℟. Amen.

Infatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte pater æterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui pati pro impiis voluit & pro ſceleratis indebite condemnari. Qui latronis deprecantis oblitus de ſcelere: promittens ei voluntate gratiſſima paradiſum. Cujus mors delicta noſtra detergit: & reſurrectio juſtificationem nobis exhibet. Ob hoc te Deus noſter expoſcimus: ut hodie dimittas nobis peccata noſtra: & cras reficias nos dulcedine tua. Hodie noſtrorum peccaminum confeſſione accepta: & cras donorum ſpiritualium tribue incrementa. Hodie quicquid odis a noſtris corporibus abjice: & cras nos refice vulneribus crucis tuæ. Hodie os noſtrum reple gaudio: & linguas noſtras exultatione: quatenus nunc & uſque in ſeculum laudemus te piiſſimum Salvatorem proclamantes: atque ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre glorioſus & pius: Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui ſuam pro nobis poſuit animam: & tribuit mundo novam per effuſionem ſui ſanguinis vitam. Ipſi ergo hodie humiliatum

cor

cuz in laudis ſacrificium immolamus: petentes ab eo: ut hodie vel cras ſeu cunctis vite noſtre diebus abſoluti criminibus: calicem ſuppetat ſui capitis habere interramur. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

SAnctifica ſumme Deus hec libamina: que tibi offerimus mente devota. Ut hodie perceptione ſui ſumant hec calibeant omnium criminum expiationem: & cras mundatis cordibus preparent abundantem tue dulcedinis ubertatem.
℟. Amen

Ad confractionem panis. Ant. Tu Domine das eſcam nobis in tempore opportuno: aperi manum tuam: & imple omnem animam benedictione.

Ad orationem Dominicam.

JEſu redemptor paſſione cuius vulnera noſtra ſignante crucis tue. Hodie nos oratio quam ipſe docuiſti reddat idoneos: & cras paſſio tua efficiat in tue mortis amore conneros. Hodie bone Chriſte exaudi nos e celo: cum ea que nos docuiſti proclamaverimus e terra. Pater noſter qui es in celis. *Dicat Presb.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

UNigenitus filius Dei Patris hodie vos ſibi in vitam preparet hoſtiam: & cras in ſui dilectione conſolidet corda veſtra. ℟. Amen. Hodie vos ſanctificet ad perfectum: & cras merito accedere faciat ad convivium ſuum. ℟. Amen. Hodie omittat prius peccata veſtra: & cras oſtendat vobis paſſionis ſue abſcondita ſacramenta. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Qui venit ad me non eſuriet. *Com.* Repletum eſt gaudium noſtrum & lingua noſtra.

Require retro in I. Dominica Quadrageſime. fo. XCVIII.

FERIA QUINTA IN CENA DOMINI.

Ad Miſſam.

Sapientie Salomonis. *Capi.*
℟. Deo gratias.

FIlii. Deus mortem non fecit: nec letatur in perditione vivorum. Creavit enim ut eſſent omnia: & ſanabiles eſſe voluit nationes orbis terrarum. Et non eſt in illis medicamentum exterminii: nec inferorum regnum in terra viventium. Juſtitia enim immortalis eſt: injuſtitia enim mortis eſt acquiſitio. Impii autem verbis & manibus accerſierunt illam: eſtimantes illam amicam defluxerunt. Et ſponſionem poſuerunt ſuper illam: quoniam digni ſunt qui ſunt ex parte illius.
Dixerunt apud ſe cogitationes non recte: CIII.
exiguum & cum tedio tempus vite noſtre: & non eſt refrigerium in fine hominis: & non eſt qui agnitus ſit reverſus ab inferis. Venite ergo & fruamur bonis que ſunt: & utamur creatura tanquam in juventute celeriter. Circumveniamus ergo juſtum: quoniam inutilis eſt nobis & contrarius operibus noſtris: & improperat nobis peccata legis: & diffamat in nos peccata diſcipline noſtre. Promittit ſcientiam Dei ſe habere: & filium Dei ſe nominat. Factus eſt nobis in traductionem cogitationum noſtrarum: gravis eſt nobis: etiam ad videndum. Quoniam diſſimilis eſt aliis & vita ejus: & immutate ſunt vie ejus: tanquam nugaces eſtimati ſumus ab illo: & abſtinet ſe a viis noſtris: tanquam ab immunditiis. Et prefert noviſſima juſtorum: & gloriatur patrem Deum ſe habere. Videamus ſi ſermones ejus veri ſunt: & tentemus que ventura ſunt illi: & ſciemus que erunt noviſſima illius. Si enim verus eſt filius Dei: ſuſcipiet illum: & liberabit eum de manu contrariorum. Contumelia & tormento interrogemus eum: & ſciemus reverentiam illius: & probemus patientiam ipſius. Morte turpiſſima condemnemus eum: erit enim reſpectus ex ſermonibus illius. Hec cogitaverunt & erraverunt: excecavit enim illos malitia ipſorum. Et neſcierunt ſacramenta Dei. Nec mercedem ſperaverunt juſtitie: nec judicaverunt honorem animarum ſanctarum. Quoniam Deus creavit hominem inexterminabilem: & ad imaginem
ſue ſimilitudinis fecit illum. Qui confidunt CIIII.
in illum: intelligent veritatem: & fide-

& fideles in dilectione acquieſcent illi. Quoniam donum & pax eſt electis eius. Impii autem ſecundum quod cogitaverunt correptionem habebunt qui neglexerunt iuſtum & a Domino receſſerunt. Mulieres eorum inſenſate ſunt & nequiſſimi filii eorum. Maledicta creatura eorum. Ex iniquis autem omnes filii qui naſcuntur teſtes ſunt nequitie adverſus parentes in interrogatione ſua. Placens Deo factus eſt dilectus & vivens inter peccatores tranſlatus eſt. Populi autem videntes & non intelligentes nec ponentes in precordiis ſuis talia. Quoniam miſericordia Dei & gratia in ſanctos eius & reſpectus in electos ipſius. ℟. Amen.

Lectio Libri Hieremie Prophete. Ca. XI.

℟. Deo gratias.

Hec dicit Dominus. Quid eſt quod dilectus meus in domo mea fecit ſcelera multa? Numquid carnes ſancte auferent a te malitias tuas in quibus gloriata es? Olivam uberem pulchram fructiferam ſpecioſam vocabit Dominus nomen tuum. Ad vocem loquelę grandis exarſit ignis in ea & combuſta ſunt fructeta eius. Et Dominus exercituum qui plantavit te, locutus eſt ſuper te malum pro malis domus Iſrael & domus Iuda, que fecerunt ſibi ad irritandum me, libantes Baalim. Tu autem Domine demonſtraſti mihi & ego cognovi. Nunc oſtendiſti mihi ſtudia eorum & ſalvam feciſti a perſequentibus animam meam. Et ego quaſi agnus manſuetus qui portatur ad victimam, & nunc cognovi quia ſuper me cogitaverunt conſilia. Dixerunt: venite mittamus lignum in panem eius & eradamus eum de terra viventium & nomen eius non memorabitur amplius. Tu autem Domine Sabaoth qui iudicas iuſte & probas renes & corda, videam ultionem tuam ex eis. Tibi enim revelavi cauſam meam. Propterea hec dicit Dominus ad viros qui querunt animam tuam & dicunt: non prophetabis in nomine Domini & non morieris in manibus noſtris. Propterea hec dicit Dominus exercituum. Ecce ego viſitabo ſuper eos & iuvenes eorum morientur gladio; filii & filie illorum morientur in fame & reliquie non erunt ex eis. Inducam enim malum ſuper viros illos & annum viſitationis eius.

Iuſtus quidem tu es Domine, ſi diſputem tecum. Verumtamen iuſte loquar ad te. Quare via impiorum proſpera facta eſt, bene eſt omnibus qui prevaricantur & inique agunt? Plantaſti eos & radicem miſerunt, proficiunt & faciunt fructum. Prope es tu ori eorum, & longe a renibus eorum. Et tu Domine noſti me & vidiſti me, & probaſti cor meum. Congrega eos quaſi gregem ad victimam, & ſanctifica eos in die occiſionis. Uſquequo lugebit terra, & herba omnis regionis ſiccabitur, propter malitiam habitantium in ea? Conſumptum eſt animal & volucre, quoniam dixerunt: non videbit noviſſima noſtra. Si cum peditibus currens laboraſti, quomodo contendere poteris cum equis? Cum autem in terra pacis ſecurus non fueris, quid facies in ſuperbia Iordanis? Nam & fratres tui & domus patris tui etiam ipſi pugnaverunt adverſum te, clamaverunt poſt te plena voce. Ne credas eis cum locuti fuerint tibi bona. Reliqui domum meam, dimiſi hereditatem meam, dedi dilectam animam meam in manu inimicorum eius. Facta eſt mihi hereditas mea quaſi leo in ſilva, dedit contra me vocem ſuam, ideo odivi eam. Numquid avis diſcolor hereditas mea mihi? Numquid avis diſſoluta per totum? Venite congregamini omnes beſtie terre, properate ad devorandum. Peccatum Iuda ſcriptum eſt in ſtilo ferreo, in ungue adamantino exaratum ſuper latitudinem cordis eorum. Paſtores multi demoliti ſunt vineam meam, conculcaverunt partem meam, dederunt portionem meam deſiderabilem in deſertum ſolitudinis. Poſuerunt eam in diſſipationem, luxitque ſuper me. Deſolatione deſolata eſt omnis terra, quia nullus qui recogitet corde. Super omnes vias deſerti venerunt vaſtatores, quia gladius Domini devorabit ab extremo terre uſque ad extremum eius. Non eſt pax univerſe carni dicit Dominus omnipotens.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Pſal-

Pſallendo.

DOminus regit me : & nihil mihi deerit : in loco paſcue ibi me collocavit. ℣. Super aquam refectionis educavit me : animam meam ibi convertit. ℣. Deduxit me ſuper ſemitam juſticie propter nomen ſuum. ℣. Nam etſi ambulavero in medio umbre mortis : non timebo mala : quoniam tu mecum es. ℣. Virga tua & baculus tuus ipſa me conſolata ſunt. ℣. Paraſti in conſpectu meo menſam : adverſus eos qui tribulant me. ℣. Impinguaſti in oleo caput meum : & calix meus inebrians : quam preclarus eſt. ℣. Et miſericordia tua ſubſequetur me : omnibus diebus vite mee. Et ut inhabitem in domo Domini in longitudinem dierum.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole beati Pauli Apoſtoli ad Corinthios I. ℟. Deo gratias.

Ca. XI.

FRatres. Convenientibus ergo vobis in unum jam non eſt Dominicam cenam manducare. Unuſquiſque enim ſuam cenam preſumit ad manducandum. Et alius quidem eſurit : alius quidem ebrius eſt. Numquid domos non habetis ad manducandum & bibendum? aut Eccleſiam Dei contemnitis : & confunditis eos qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos : in hoc non laudo. Ego enim accepi a Domino : quod & tradidi vobis. Quoniam Dominus Jeſus in qua nocte tradebatur accepit panem & gratias agens : fregit & dixit. Accipite & manducate : hoc eſt corpus meum : quod pro vobis tradetur : hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem poſtquam cenavit dicens. Hic calix novum teſtamentum eſt in meo ſanguine : hoc facite quotieſcunque bibetis in meam commemorationem. Quotieſcunque enim manducaveritis panem hunc & calicem iſtum biberitis : mortem Domini annunciabitis : donec veniat in claritatem de celis. Itaque quicunque manducaverit panem vel biberit calicem Domini indigne : reus erit corporis & ſanguinis Domini. Probet autem ſe homo : & ſic de pane illo edat : & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indigne : judicium ſibi manducat & bibit : non dijudicans corpus Domini. Ideo inter vos multi infirmi & imbeciles : & dormiunt multi. Quod ſi noſmetipſos judicaremus : non utique judicaremur. Dum judicamur autem a Domino corripimur : ut non cum hoc mundo damnemur. Itaque fratres mei dum convenitis ad manducandum : invicem expectate. Si quis eſurit : domi manducet : ut non in judicium conveniatis. Cetera autem cum venero : diſponam vobis.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam.

Ca. XXII.

IN diebus illis : Venit dies paſche : in quo oportebat immolari paſcha. Et miſit Jeſus duos ex diſcipulis ſuis : Petrum & Johannem : dicens eis. Euntes parate nobis paſcha : ut manducemus. Et illi dixerunt ei. Ubi vis paremus? Dixit autem ad eos. Ecce introeuntibus vobis in civitatem : occurret vobis homo amphoram aque portans. ſequimini eum in domum qua introierit. Et ingreſſi januam : dicite patrifamilias domus. Dicit tibi Magiſter. Tempus meum in proximo eſt : apud te facio paſcha. Ubi eſt ergo diverſorium : ubi paſcha cum diſcipulis meis manducem? Et ipſe vobis oſtendet cenaculum grande ſtratum : ibi parate nobis. Euntes autem diſcipuli : venerunt in civitatem & invenerunt ſicut dixerat illis Jeſus : & paraverunt paſcha. Veſpere autem facto diſcubuit Jeſus & duodecim Apoſtoli cum eo : & ait illis. Deſiderio deſideravi hoc paſcha manducare vobiſcum antequam patiar. Dico autem vobis : quia ex hoc non manducabo illud : donec impleatur in regno Dei. Et accepto calice gratias egit & dixit. Accipite & dividite inter vos. Dico autem vobis : quod non bibam de generatione vitis uſque in diem illum : quo illud bibam vobiſcum novum in regno patris mei. Acceptoque pane gratias agens dedit eis dicens. Hoc eſt corpus meum : quod pro vobis traditur hoc facite in meam commemorationem. Similiter poſtquam cenavit accipiens calicem

cem: gratias egit & dedit illis dicens. Hic eſt calix novum teſtamentum in ſanguine meo: qui pro vobis, & pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum. Sciens vero quoniam venit hora ejus: ut tranſeat de hoc mundo ad patrem. Cum dilexiſſet ſuos qui erant in hoc mundo: uſque in finem dilexit eos. Et cum ſciret quia omnia dedit ei pater in manus: & quia a Deo exivit: & ad Deum vadit: ſurgit a cena & ponit veſtimenta ſua. Et cum accepiſſet linteum præcinxit ſe. Deinde miſit aquam in pelvim: & cœpit lavare pedes diſcipulorum: & extergere linteo quo erat præcinctus. Venit ergo ad Simonem Petrum. & dicit ei Petrus. Domine tu mihi lavas pedes? Reſpondit Jeſus, & dixit ei. Quod ego facio: tu neſcis modo: ſcies autem poſtea. Dicit ei Petrus. Non lavabis mihi pedes in æternum. Reſpondit ei Jeſus. Si non lavero te: non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus. Domine non tantum pedes: ſed manus & caput. Dicit ei Jeſus. Qui lotus eſt: non indiget lavari: ſed eſt mundus totus. Et vos mundi eſtis: ſed non omnes. Sciebat enim quiſnam eſſet qui traderet eum: propterea dixit: non eſtis mundi omnes. Poſtquam ergo lavit pedes eorum: accepit veſtimenta ſua. Et cum recubuiſſet iterum dixit eis. Scitis quid fecerim vobis? Vos vocatis me Magiſter & Domine: & benedicitis. Sum etenim. Si ergo ego lavi pedes veſtros Dominus & Magiſter: vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis: ut quemadmodum ego feci vobis: ita & vos faciatis. Amen amen dico vobis: non eſt ſervus major Domino ſuo: neque Apoſtolus major eo qui miſit eum. Si hæc ſcitis beati eritis: ſi feceritis ea. Non de omnibus vobis dico. Ego enim ſcio quos elegerim: ſed ut impleatur ſcriptura. Qui manducat mecum panem: levabit contra me calcaneum ſuum. Amodo dico vobis: antequam fiat: ut credatis cum factum fuerit: quia ego ſum. Veruntamen ecce manus tradentis me mecum eſt in menſa: & filius quidem hominis ſecundum quod diffinitum eſt vadit. Væ autem homini

illi: per quem filius hominis tradetur: C.XII
bonum erat ei: ſi natus non fuiſſet homo ille. Amen amen dico vobis: quia unus ex vobis tradet me. Et contriſtati ſunt diſcipuli. Aſpiciebant autem ad invicem: hæſitantes de quo diceret. Erat ergo recumbens unus ex diſcipulis ejus in ſinu Jeſu quem diligebat valde. Innuit ergo huic Simon Petrus: & dicit ei. Quis eſt de quo dicit? Itaque cum recubuiſſet ille ſupra pectus Jeſu dicit ei. Domine: quis eſt? Reſpondit Jeſus. Ille eſt: cui ego intinctum panem porrexero. Et cum intinxiſſet panem: dedit Judæ Simonis Scariothis. Et poſt buccellam: introivit in illum Sathanas. Et dicit ei Jeſus. Quod facis: fac citius. Hoc autem nemo ſcivit diſcumbentium: ad quid dixerit ei. Quidam enim putabant: quia loculos habebat Judas: quod diceret ei Jeſus: eme ea quæ opus ſunt nobis ad diem feſtum: aut ut egenis aliquid daret. Reſpondit autem Judas qui tradidit eum dicens. Nunquid ego ſum Rabbi? Dicit ei Jeſus. Tu dixiſti. Et cum accepiſſet buccellam: exivit continuo. Erat autem nox. Cum ergo exiſſet: ſurrexit Jeſus a cena cum diſcipulis ſuis: & hymno dicto: exierunt in montem Oliveti. Et ait illis Jeſus. Omnes vos ſcandalum patiemini in hac nocte in me. Scriptum eſt enim. Percutiam paſtorem: & diſpergentur oves gregis. Poſtquam autem reſurrexero: præcedam vos in Galilæam. Reſpondit Petrus & ait ei. Etſi omnes ſcandalizati fuerint in te: ego autem nunquam ſcandalizabor. Nam paratus ſum & in cuſtodiam & in mortem ire: & animam meam pro te ponere. Reſpondit ei Jeſus. Animam tuam pro me pones? Amen dico tibi: quoniam hac nocte antequam gallus cantet: ter me negabis. At ille abundantius loquebatur dicens. Etiam ſi oportuerit me mori tecum: non te negabo. Similiter & omnes diſcipuli dixerunt. Tunc venit Jeſus cum eis in villam quæ dicitur Gethſemani: & dicit diſcipulis ſuis. Sedete hic donec vadam illuc & orem. Et aſſumpto Petro & duobus filiis Zebedæi: cœpit contriſtari & mœſtus eſſe. Tunc ait illis. Triſtis eſt

eſt anima mea uſque ad mortem. Suſtinete hic, & vigilate. Ipſe vero divulſus eſt ab eis quantum jactus eſt lapidis. Et poſitis genibus ſuis, procidit in faciem ſuper terram, orans & dicens. Pater, omnia poſſibilia tibi ſunt: ſi vis transfer calicem hunc a me. Verumtamen non ſicut ego volo, ſed ſicut tu vis. Et venit ad diſcipulos ſuos, & invenit eos dormientes. Et ait Petro. Simon dormis? Sic non potuiſtis una hora vigilare mecum? Vigilate & orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus, caro autem infirma. Iterum ſecundo abiit, & oravit dicens. Pater mi, ſi non poteſt calix iſte tranſire niſi bibam illum: fiat voluntas tua. Exurgens ab oratione venit ad diſcipulos ſuos, & invenit eos dormientes præ triſtitia. Erant autem oculi eorum gravati, & neſciebant quid ei reſponderent. Et relictis illis iterum abiit tertio, & oravit. Sublevatiſque oculis in cælum dixit. Pater venit hora: clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te. Apparuit autem illi Angelus de cælo, confortans eum. Et factus eſt ſudor ejus, ſicut guttæ ſanguinis decurrentis in terram. Tunc venit ad diſcipulos ſuos, & dicit illis. Dormite jam & requieſcite: ecce appropinquavit hora, & Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite eamus: ecce appropinquavit qui me tradet. Et egreſſus eſt cum eis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus in quem introivit ipſe & diſcipuli ejus. Sciebat autem & Judas qui tradebat eum, ipſum locum: quia frequenter Jeſus convenerat illuc cum diſcipulis ſuis. Judas ergo cum accepiſſet cohortem, venit illuc & cum eo turba multa cum gladiis & fuſtibus, miſſi a principibus Sacerdotum & ſenioribus populi. Dedit autem eis ſignum dicens. Quem oſculatus fuero, ipſe eſt, tenete eum, & ducite. Jeſus itaque ſciens omnia quæ ventura erant ſuper eum, dixit eis. Quem quæritis? Reſponderunt. Jeſum Nazarenum. Dicit illis. Ego ſum. Stabat autem & Judas qui eum tradebat cum ipſis. Ut ergo dixit, ego ſum, abierunt retrorſum, & ceciderunt in terram. Iterum interrogavit eos dicens: Quem quæritis? Illi autem dixerunt: Jeſum Nazarenum. Reſpondit Jeſus. Dixi vobis, quia ego ſum. Cum autem dixiſſet, ego ſum, acceſſit ad eum Judas & dixit: Ave Rabbi: & oſculatus eſt eum. Jeſus autem dixit ei. Ad quid veniſti amice? Juda oſculo Filium hominis tradis? Si me quæritis, ſinite hos abire: ut adimpleretur ſermo quem dixit. Quia quos dediſti mihi, neminem ex ipſis perdidi. Simon itaque Petrus habens gladium eduxit eum: & percuſſit ſervum principis Sacerdotum: & amputavit auriculam ejus dextram. Dixit ergo Jeſus Petro. Remitte gladium tuum in vaginam. Omnis enim qui gladio ferire operatur, gladio peribit. An putas, quia non poſſum rogare patrem meum, & exhibebit mihi modo pluſquam duodecim millia legionum Angelorum? Quomodo ergo implebuntur Scripturæ? quia ſic oportet fieri. Et cum tetigiſſet auriculam ſervi Dominus, ſanavit eum. Ait autem his qui ad eum venerant. Quaſi ad latronem veniſtis cum gladiis & fuſtibus comprehendere me? Quotidie eram apud vos in templo docens, & non tenuiſtis me. Sed hæc eſt hora veſtra & poteſtas tenebrarum. Hoc totum factum eſt, ut complerentur Scripturæ prophetarum. Cohors ergo & tribunus & miniſtri Judæorum comprehenderunt Jeſum, & ligaverunt eum, & adduxerunt eum ad Annam primum. Erat enim ſocer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Erat autem Caiphas qui conſilium dederat Judæis: quia expedit unum hominem mori pro populo. Tunc diſcipuli omnes relinquentes Jeſum, fugerunt. Adoleſcens autem quidam ſequebatur illum, amictus ſindone ſuper nudo: & tenuerunt eum. At ille rejecta ſindone, nudus fugit. Sequebatur autem Jeſum Simon Petrus: & alius diſcipulus. Diſcipulus autem ille notus erat Pontifici, & introivit cum Jeſu in atrium Pontificis. Petrus autem ſtabat ad oſtium foris. Exivit ergo diſcipulus alius, qui erat notus Pontifici, & dixit oſtiariæ, & introduxit Petrum. Dicit ergo Petro ancilla oſtiaria. Numquid & tu ex diſcipulis es hominis iſtius? Negavit ille dicens. Non ſum.

Stabant autem ſervi & miniſtri ad prunas, quoniam frigus erat: & calefaciebant ſe. Erat autem cum eis & Petrus ſtans, & calefaciens ſe. Principes igitur Sacerdotum, interrogaverunt Jeſum de diſcipulis ſuis, & de doctrina ejus. Reſpondit Jeſus. Ego palam locutus ſum mundo: ego ſemper docui in Synagoga & in templo: in quo omnes Judæi conveniunt: & in occulto locutus ſum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos qui audierunt, quid locutus ſum eis. Ecce hi ſciunt quæ dixerim ego. Hæc autem cum dixiſſet, unus aſſiſtens miniſtrorum dedit alapam Jeſu, dicens. Sic reſpondes Pontifici? Reſpondit ei Jeſus. Si male locutus ſum, teſtimonium perhibe de malo. Si autem bene, quid me cædis? Miſit ergo illum vinctum: ubi ſcribæ & phariſæi convenerant. Petrus autem ſequebatur a longe, uſque in atrium principis Sacerdotum. Et ingreſſus intus, ſedebat cum miniſtris, ut videret finem rei. Summi vero Sacerdotes & omne concilium, quærebant adverſus Jeſum teſtimonium, ut eum morti traderent, & non inveniebant. Multi falſum teſtimonium dicebant adverſus eum: & convenientia teſtimonia non erant. Noviſſime autem venerunt duo falſi teſtes, & dixerunt. Nos audivimus eum dicentem. Ego diſſolvam templum manufactum, & per triduum aliud non manufactum ædificabo. Et non erat conveniens teſtimonium illorum. Exurgens autem ſummus Sacerdos in medio, dixit ad Jeſum. Non reſpondes quicquam ad ea quæ tibi objiciuntur ab his? Ille autem tacebat, & nihil reſpondit. Dixitque ei ſummus Sacerdos. Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis ſi tu es Chriſtus filius Dei? Dicit illi Jeſus. Tu dixiſti. Verumtamen dico vobis: amodo videbitis filium hominis ſedentem a dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus cæli. Tunc ſummus Sacerdos ſcindens veſtimenta ſua, ait. Quid adhuc deſideramus teſtes? Ecce nunc audiſtis blaſphemiam: Quid vobis videtur? At illi dixerunt. Reus eſt mortis. Tunc exſpuerunt in faciem ejus, & colaphis eum ceciderunt. Et velantes faciem, alapas eum cædebant, & dicebant. Prophetiza nobis Chriſte, quis eſt, qui te percuſſit? Et multa alia blaſphemantes dicebant in eum. Erat autem Petrus in atrio deorſum. Qui aſſiſtebant autem, dixerunt ei. Et tu ex illis es: nam & loquela tua manifeſtum te facit. Iterum negavit ille cum juramento dicens. Non vidi eum. Et intervallo facto quaſi horæ unius, dixit unus ex ſervis principis Sacerdotum, cognatus illius cujus abſciderat Petrus auriculam. Nonne ego te vidi in horto cum illo? Tunc Petrus cœpit deteſtari, & jurare, quia non noviſſet hominem. Et ſtatim gallus cantavit. Converſus autem Jeſus, reſpexit Petrum. Et quia dixerat ei: priuſquam gallus cantet, ter me negabis. Egreſſus foras Petrus, flevit amare. Et recordatus eſt verbi Domini, quod locutus fuerat ad eum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Deus laudem meam ne tacueris: quia os impii & os doloſi contra me apertum eſt. II. Locuti ſunt de me verbo mendaci: verbo odii circumdederunt me: & expugnaverunt me gratis. III. Pro eo quod me diligebant adverſabantur: ego autem orabam pro eis. IV. Poſuerunt adverſum me mala pro bonis: & odium pro dilectione mea. V. Conſtitue ſuper eum diabolum: & ſtabit a dextris ejus. VI. Cum judicatur exeat condemnatus: & oratio ejus fiat in peccatum. VII. Tu autem Domine fac mecum miſericordiam propter nomen tuum: quia ſuave eſt miſericordia tua. libera me.

Et ſtatim Sacerdos Miſſam celebrans accipiat duas hoſtias: unam de qua communicet: & aliam ad reſervandum in monumento in craſtinum: & accipiat vinum & aquam & offerat ſicut mos eſt. Deinde faciat alias ceremonias quæ fieri ſolent in aliis diebus. Quibus factis inclinet ſe Sacerdos junctis manibus & dicat. Adjuvate me fratres in orationibus veſtris: & orate pro me ad Deum.

Chorus reſpondeat. Adjuvet te Pater & Filius & Spiritus Sanctus.

Poſtea dicat Chorus:

Sacri-

Sacrificium.

EDificavit Moyſes altare ſub monte ex duodecim lapidibus: & miſit de filiis Iſrael & obtulerunt holocauſtomata: & immolaverunt hoſtias pacificas Deo. ℣. Dixit Dominus ad Moyſen: ecce ego veniam ad te in columna nubis: ut audiat populus loquentem me ad te: & credat tibi in ſempiternum. Deſcende nunc teſtare populo: ſanctifica illos hodie. & cras lavent veſtimenta ſua: & ſint parati in diem tertium: tertia autem die deſcendet Dominus in monte Syna coram omni populo. Deſcendens Moyſes ad populum ſanctificavit illos. P. Et immolaverunt hoſtias.

Miſſa.

DIligamus & ſequamur fratres chariſſimi juſticiam ſempiternam: manducare cupientes dominicam cenam. Veniente enim patrefamilias: in exteriores tenebras reprobatus conviva projicitur: & ſine nuptiali veſte repertus damnatur. Nemo pravis cogitationibus ſordidatus adveniat: nemo ſacramenta celeſtia ſimulator accipiat. Imitemur potius patientiam Salvatoris: a quo ſic videmus toleratam eſſe fraudulentiam traditoris: ut maligna cogitantem: rerum omnium precius Dominus Jeſus Chriſtus ſecum cenare permitteret: nec ſanctificato pane fraudaret. Imitemur ejus humilitatem: qui diſcipulorum pedes humiliter lavit. Imitemur bonitatem ejus: qui neganti Petro fructuoſas lachrymas donavit. Caveamus inquietos fratres corporaliter declinare: & charitatem humilitatemque omnibus delectemur ſimpliciter exhibere. Sacrificium penitentie jejunantes orantesque ſolvamus: ut ſecuri ſemper ad celeſte convivium feſtinemus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Alia oratio.

OCcurrentes Domine cum cetu totius populi: ut ſolenne paſcha celebremus: intuitu nos propitiatus attende: ſupplicantes humiliter & orantes: ut qui ab hujuſmodi operibus fatigati & corporis amictu ſordentes: ad tuam ſacratiſſimam convenimus cenam: expurgatos nos ab omni cibo malicie in novam convertas proſapiam. Ut cum tua gratia: & victu terreno: & celeſti pane mereamur in tuo ſaturari convivio. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio:

PIetatis tue Chriſte Domine rogamus clementiam: ut hec ad altare tuum nomina recitata: liber vite contineat: ſitque hoc cene tue ſacrificium defunctis ad requiem: & viventibus ad ſalutem. ℟. Amen. Quia tu es vita vivorum &c.

Ad pacem. Oratio:

PAx noſtra omnipotens Chriſte ſincere nobis oſculum pacis attribue: ut non cum Juda proditore rei: ſed tue mereamur pacis haberi diſcipuli. ℟. Amen. Quia tu es vera pax noſtra &c.

Et Sacerdos dicat omnia alia ut in aliis diebus uſque ad gratia Dei Patris omnipotentis. *Et chorus reſpondeat.* Pacem meam do vobis. *Et non detur pax nec Presbyter accipiat.*

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi Domine ſancte pater omnipotens gratias agere: & Jeſu Chriſto filio tuo. Cujus nos humanitas colligit: humilitas erigit: traditio ſolvit: pena redimit: crux ſalvificat. Sanguis emaculat: caro ſaginat. Qui ſe ipſum pro nobis hodie tradidit: & culpe noſtre vincula relaxavit. Qui ad commendandam fidelibus bonitatis ſue. humilitatiſque magnificentiam: etiam traditoris ſui non dedignatus eſt pedes abluere: cujus jam manus previdebat in ſcelere. Sed quid mirum: ſi dum miniſterium forme ſervilis voluntarie morti vicinus adimplet: poſuit veſtimenta ſua: qui cum in forma Dei eſſet: ſemetipſum exinanivit. Quid mirum ſi precinctus ſe linteo: qui formam ſervi accipiens: habitu eſt inventus ut homo? Quid mirum ſi miſit aquam in pelvim: unde lavaret pedes diſcipulorum

lorum: qui in terra ſanguinem ſuum fudit: quo immundicias dilueret peccatorum. Quid mirum ſi linteo quo erat precinctus: pedes quos laverat terſit: qui carne qua erat indutus evangeliſtarum veſtigia confirmavit. Et linteo quidem ut ſe precingeret: poſuit veſtimenta que habebat: ut autem formam ſervi acciperet: quando ſemetipſum exinavit: non quod habebat depoſuit: ſed quod non habebat accepit. Crucifigendus ſane ſuis expoliatus eſt veſtimentis: & mortuus involutus eſt linteis: & tota illa ejus paſſio credentium eſt facta purgatio. Paſſurus igitur exitia: premiſit obſequia. Non ſolum eis pro quibus ſubiturus venerat mortem: ſed etiam illi qui fuerat eum traditurus ad mortem. Tanta quippe eſt humane humilitatis utilitas: ut eam ſuo commendaret exemplo divina ſublimitas. Quia homo ſuperbus in eternum periret: niſi illum Deus humilis inveniret. Ut qui periret ſuperbia deceptoris: ſalvaretur humilitate piiſſimi redemptoris. Cui merito omnes angeli & archangeli non ceſſant clamare quotidie: una voce dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui traditus ac mortuus eſt pro peccatis noſtris. & reſurrexit propter juſtificationem noſtram. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

PRedicamus Domine: nec tacemus pro noſtra redemptione traditum: mortuum: & ſepultum: ad celos aſcendiſſe poſt tranſitum: & ad judicandum in fine venturum. Unde petimus ut hec oblata ſanctifices: & ſumentium pectora propicius emacules.

℟. Amen.

Ad confractionem Panis. Antifona.

DOminus Jeſus miſit diſcipulos ſuos & dixit ad eos. Euntes parate nobis paſcha: ut manducemus: quia deſiderio deſideravi hoc paſcha manducare vobiſcum antequam patiar. ℣. Cenantibus autem illis: accepit Jeſus panem & benedixit: deditque diſcipulis ſuis & dixit. accipite & comedite. P. Deſiderio &c. ℣. Accepit & calicem poſtquam cenavit: deditque diſcipulis ſuis & dixit. Accipite ex hoc omnes: hic eſt enim ſanguis meus novi teſtamenti: qui pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum: non bibam amodo cum illud bibam vobiſcum novum in regno patris mei. P. Quia deſiderio deſideravi.

Ad Orationem Dominicam. Oratio.

COgitationes & delicta noſtra cernentes non cruentas tibi Domine victimas immolamus: ſed ſupplicibus votis tibi ſempiterni Sacerdotis corpus offerimus. Memorare itaque Domine: quod pro nobis pertulerit: quia peccata noſtra portavit. Indue ergo nos juſticie ſtola: ut in cena tua ſine veſte nuptiali nullus accumbat: gaudiiſque celeſtibus novi teſtamenti convivium floreat. Procul abſit dolus: quo deceptus eſt malus ille diſcipulus. Sit in omnibus fides vera: ſpes certa & charitas pura. Ut ſpiritualibus ſacramentis non damnetur conſcientia: ſed per pacis charitatiſque tue dulcedinem ab omnibus emundati vitiis: ad te proclamemus e terris. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Preſbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui pro ſalute omnium ſe tradi permiſit: ipſe vos ſue gratie dono locupletet. ℟. Amen. Et qui per buccellam panis ſuum prodidit traditorem: ipſe vos ſui panis perceptione ſibimet faciat complacere. ℟. Amen. Quique diſcipulorum pedes eluere dignatus eſt hodie: ipſe vos ab omnibus delictis emaculet: & cetui diſcipulorum aſſociet. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Ad accedentes. Antiphona.

MEmor eſto noſtri Chriſte in regno tuo: & dignos fac nos reſurrectione tua. ℣. Deſiderio deſideravi hoc paſcha manducare vobiſcum antequam patiar. ℣. Euntes parate nobis paſcha ut manducemus. P. Antequam patiar. ℣. Ecce introeuntibus vobis in civitatem occurret vobis homo amphoram aque por-

portans; ſequimini eum in domum in quam introierit, & ingreſſi januam dicite patrifamilias domus. ℟. Quia deſidero. ℣. Dicit tibi magiſter, tempus meum in proximo eſt, ubi eſt ergo diverſorium, ubi paſcha cum diſcipulis meis manducem. ℟. Antequam patiar. ℣. Et ipſe vobis oſtendet cenaculum grande ſtratum, ibi parate nobis. ℟. Antequam patiar. ℣. Euntes autem diſcipuli venerunt in civitatem, & invenerunt ſicut dixerat illis Jeſus, & paraverunt paſcha. ℟. Deſiderio deſideravi. ℣. Veſpere autem facto diſcumbit Jeſus & duodecim Apoſtoli cum eo, & ait illis. ℟. Deſiderio deſideravi. ℣. Dico enim vobis, quia ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in regno Dei. ℟. Deſiderio. ℣. Accepit panem & benedixit ac fregit, deditque diſcipulis ſuis & ait illis. ℟. Deſiderio. ℣. Accipite & manducate, hoc eſt corpus meum, quod pro vobis tradetur, hoc facite in meam commemorationem. ℟. Deſiderio. ℣. Similiter & calicem poſtquam cenavit dicens; accipite, & gratias egit, deditque illis dicens. ℟. Deſiderio. ℣. Bibite ex hoc omnes: hic eſt enim ſanguis meus novi teſtamenti, qui pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum. ℟. Deſiderio. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Deſiderio.

Com. Repletum eſt gaudio os noſtrum & lingua noſtra in exultatione.

Dicat Presbyter.

Communio. Oratio.

CORpus Domini Noſtri Jeſu Chriſti quod accepimus, & ſanctus ſanguis ejus quem potavimus, adhereat in viſceribus noſtris eterne omnipotens Deus, ut non veniat nobis ad judicium nec ad condemnationem, ſed proficiat ad ſalutem & ad remedium animarum noſtrarum in vitam eternam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter, qui es benedictus, & vivis & omnia regis &c.

Et poſtquam Sacerdos communicaverit, accipiat calicem bene mundatum, & ponat retro in calicem filiolam cum qua calix cooperitur, & reverenter accipiat corpus Chriſti Sacerdos, & ponat intus in calicem ſupradictam filiolam. Deinde accipiat aliam filiolam cum qua cooperiat calicem, & deſuper ponat patenam calicis, & ſupra dictam patenam & calicem ponat unum ſupraſcriptum pulcrum, quod quidem ample cooperiat totum calicem. Et ponat eum ſuper humeros, & ſic honorifice deferat Eucharistiam ad monumentum cantando, Hoc corpus. Totus chorus humiliter & devote precedentibus crucis & incenſo coram Eucharistia, & omni pompa deferat ſquillam pulſando; Et velum ſeu pallium ſuper corpus Domini honorifice deportetur a quatuor vel a ſex dominis de nobilioribus civitatis qui deferunt palium vel velum. Et ſic omnes de operariis Eccleſie, qui continue ab extra chori propriam annonam videlicet debent ſolummodo pedes portantium ſeu deferentium corpus Domini. Et ſic fiat alias in reverſione corporis Domini de monumento ad altare. Et cum perventum fuerit ad monumentum, aſcendant Pontifex ſeu Presbyter in ſuperpelliceis, Diaconus vel ejus locum tenens Theſaurarius, vel in ejus abſentia alia dignitas, vel antiquior Canonicus ipſius Chori.

Et poſita eucharistia in monumento, Pontifex vel Presbyter debet diſcooperire calicem, & humiliter monſtrare illis duobus dominis hoſtiam conſecratam, & cooperto calice ut prius & poſitis in illo monumento cruce & Miſſali miſſis vel biblia & thuribulo ſine prunis, & aperta cum incenſo & campanella & incenſet cum alio thuribulo monumentum; & cum ſumma diligentia claudatur cum duobus clavibus & cum cera rubea ſigillatur cum duobus ſigillis, que ſigilla & claves ſervent illi duo domini, & debet eſſe lumen ſemper coram ſepulchro. Sepulto Domino clauſoque monumento, dum Sacerdos cum Miniſtris revertitur ad altare, pulſetur ad veſperas cum maſtratis ligneis, & reverſis ad altare, ab Archidiacono clero vero dicetur. Pro hymno inclinando locum veſtium accedens. Et deinde ſtante Epiſcopo vel Sacerdote juxta cancellum altaris vadunt ad preparatorium, & accipiunt duodecim cereos cum candelis argenteis ſicut vadunt merito ſurgentes pro-

progrediantur ſex Levitæ precedentes ante crucem & alii ſex poſt crucem properantes ad altare. Dum vero circumdatum fuerit altare ab omnibus Presbyteris ingrediantur Levitæ cum cereis a parte ſiniſtra uſque ad dextram. Venientes prius ab Archidiacono crux ponenda eſt ſuper menſam altaris: deinde ſex Levitæ pariter & ſtent in medio Epiſcopus imponit hanc Antiphonam. Quomodo ad latronem cum gladiis & fuſtibus veniſtis comprehendere me: quotidie apud vos eram in templo docens & non tenuiſtis me: unus ex vobis traditurus eſt me. ℟. Reſponderunt diſcipuli dicentes: numquid ego Domine? qui mecum intingit manum in paropſide ille me traditurus eſt hodie. *Pſalm.* Deus laudem meam ne tacueris. *Uſque ubi dicit.* Et ejiciantur de habitationibus ſuis. *Reiteretur Antiphona.* Reſponderunt diſcipuli. *Iterum.* ℣. Sermetur fenerator. *Uſque ubi dicit.* Et compunctis corde morti tradidit. *Reiteretur Antiphona.* Reſponderunt diſcipuli. *Iterum.* ℣. Et dilexit maledictionem. *Uſque ubi dicit.* Et tu Domine fecisti. *Iterum.* ℣. Maledicent illi & tu benedices. *Totum uſque in finem. Reiteretur Antiphona.* Reſponderunt diſcipuli. *Si quis hic pſalmus in quatuor clauſis: & quanta gloria ab utriſque omnibus recitatur: & caput iterum repetitur. Et poſt hæc dicit Epiſcopus vel Sacerdos orationem tantum ſine palma.*

Oratio.

QUæ tibi Domine Jeſu Chriſte pro cruce lachrymas? quæ pro ſanguinis effuſione ſuſpiria vel lamenta rependimus: quæ præmia: quæ vota reddimus? Ecce nunc caperis pro nobis pœna cruciandus indebita. En caperis expuendus conſputeris. Flagellandus: flagellaris. Crucifigendus: crucifigeris. Deridendus: derideris. Aceto propinandus: propinaris. Conſummandus: conſummaris. Mirabiliter ſurrecturus. Parce nobis Chriſte Domine: parce rogamus per admirabilem ſanctæ paſſionis ac reſurrectionis tuæ virtutem. Et ſicut paradiſi civem reddidiſti latronem: ita per crucem tuam victoriam: omnem a malo liberes mundum: atque univerſum reddidiſti hominem creaturam. Ut nos quoque conſcientiarum obſcuritas poſtravit in luſtum reſurrectionis claritas attollat in gaudium. ℟. Amen.

Alia oratio.

EXpia quæſumus Domine noſtrorum cunctas facinorum culpas: ut depoſito veteri hominis indumento per magnificentiſſimæ tuæ paſſionis exemplum: divinæ reſurrectionis tuæ innovati lætitia: cœleſtibus nos ſentiamus operibus miniſtrari. ℟. Amen.

Poſtea dicit Diaconus. Eamus cum pace. ℟. Amen.

Ad lavandos pedes.

Poſt peracta hæc omnia vadit Epiſcopus cum Presbyteris & Diaconibus vel omni clero ad atrium: & ſedilia juxta conſuetudinem poſita: clauſis oſtiis & laicis omnibus foris projectis. Succingit ſe Epiſcopus linteo: & imponit albam & Presbyteri quibus pedes lavantur cantant hanc Antiphonam: Bone Magiſter lava me ab iniquitate mea: & a peccato meo munda me. ℣. Si enim ego lavi pedes veſtros Magiſter & Dominus: exemplum enim reliqui vobis: ut quemadmodum ego facio: & vos ſimiliter faciatis. ℟. Bone Magiſter lava. *Pro verſibus autem iterare dicantur in ordine. Id eſt Pſalmus* Beati immaculati in via. *totum. cum* Gloria Patri. *& inter competentibus Antiphona replicatur. Cui vero pedes lavantur: mox illum Epiſcopus cum pedes aqua laverit oſculatur. Ille cui pedes lavantur ſimiliter in caput ipſi Epiſcopi oſculatur. Poſtea vero Archipresbyter ſacratitas linteo extergit pedes eorum: & ita ipſi alterutrum ſibi faciunt. Quo expleto: Abbates Presbyteri & Levitæ vel qui non occurrerunt aut pedibus ſuis lavant ſunt aquam manibus tantum ab Epiſcopo accipiunt: & ab utriſque ſimiliter caput vel manus deoſculantur. Poſt hæc expleta: dicit Epiſcopus hanc orationem.*

Oratio.

UNigenite Dei Patris Filius: qui pro mundi ſalute noſtræ humilitatis aſſumere dignatus es carnem: qui miſericorditer hominem quem formaveras deceptum a perſuaſione diaboli: per humilita-

litatis tuæ gratiam ad paradiſi rerum ſeciſti revocare latronem, qui diſcipulorum tuorum pedes non dedignatus es lavare, ut nos imitando exemplum ſalutare, tecum faceres congregare. Petimus clementiam tuam omnipotens Deus, ut noſtrorum deleas facinora peccatorum, quatenus abluti a delictis, mereamur ſancto effici participes in regno cælorum. ℟. Amen.

Deinde proſtrati omnes cum Epiſcopo in terram plorant modicum. Et illi ſimiliter plorantes cum eo, ſicque conſurgentes, poſtea ad cœnam conveniunt. Conſumptis autem omnibus eſcis vel potis, accedant Presbyteri & Diacones ad Epiſcopum & accipiant ab eo cereos incenſos & precedant eum uſque ad cellam: & ipſe manu ſua Presbyteris & Diaconibus vinum ad bibendum tribuat: ac poſt ſimul omnes propriis domibus revertuntur. Eadem vero nocte nullo jam lumine perluſtratur niſi coram ſepulchro.

In Paraſceve ad Nonam pro indulgentia.

Oratio.

O Sancta Crux in qua filius noſter pependit, per te introducimus ad patrem, veniam mereamur: per te apud Chriſtum habeamus indulgentiam & veniam. ℟. Amen.

Hor autem cum Epiſcopus cum Presbyteris & Diaconibus, accolitis juxta conſuetudinem aſcenderint ad ſedes. & Levite in ordinem ſuum quem ſupra notatum eſt in via ſacra ſteterint. A Clerico incipiatur prophetia.

Lectio libri proverbiorum Salomonis III.

FIli, ſi dormieris, ſalvus eris. Quieſcis, & ſuavis erit ſomnus tuus. Ne paveas repentino terrore, & irruentes tibi potentias impiorum. Dominus erit in latere tuo, ut cuſtodiat pedem tuum: ne capiaris a malo. ℟. Amen. *Poſt hec ab Archidiacono dicatur* Flectite vos. *Deinde ſalutat Epiſcopus dicendo.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Deinde dicat Epiſcopus* ℣. Popule meus quid feci tibi, aut in quo contriſtavi te, reſponde mihi. Quia eduxi te de terra Egypti, paraſti crucem mihi. *Reſpondetur a clero capus ſi alterum per ſingulos verſus.* ℣. Audite que Dominus loquitur, ſurge & contende judicium adverſus montes, & audiant colles vocem tuam. ℟. Quia eduxi te. ℣. Audite montes judicium Domini & fortia fundamenta terræ, quia judicium Domini cum populo ſuo & cum Iſrael altercabitur dicens. ℟. Quia eduxi te. ℣. Popule meus quid feci tibi, aut in quo te contriſtavi, aut in quo tibi moleſtus fui, reſponde mihi. quia eduxi te de terra Egypti, & de domo ſervitutis liberavi te, & miſi ante faciem tuam Moyſen Aaron & Mariam. ℟. Paraſti crucem mihi. ℣. Si affliget homo Deum, quia vos confixiſtis me & dixiſtis in quo confiximus te, invaluerunt ſuper me verba veſtra & confixiſtis me gens tota. ℟. Paraſti crucem mihi. ℣. Quid dignum offeram Domino, curvabo genua Deo excelſo, numquid offeram ei holocauſtomata, aut vitulos anniculos numquid placari poterit Dominus in milibus arietum, aut in multis milibus hircorum pinguium. ℟. Paraſti crucem mihi. ℣. Numquid dabo primogenitum meum pro ſcelere meo fructum ventris mei pro peccato animæ meæ. ℟. Paraſti crucem. ℣. Indicabo tibi homo quid ſit bonum, aut quid Dominus querat a te, utique facere judicium & diligere miſericordiam, & ſollicitum ambulare cum Deo tuo. ℟. Paraſti crucem.

Lectio libri Eſaye Prophete.

℟. Deo gratias. *Ca. LII.*

HEc dicit Dominus. Ecce intelliget ſervus meus, exaltabitur & elevabitur & ſublimis erit valde. Sicut obſtupuerunt ſuper te multi, ſic gloriosus erit inter viros aſpectus eius: & forma eius inter filios hominum. Iſte aſperget gentes multas, ſuper ipſum continebunt Reges os ſuum. Quia quibus non eſt nunciatum de eo viderunt, & qui non audierunt, contemplati ſunt. Do- LIII.
mine quis credidit auditui noſtro & brachium Domini cui revelatum eſt? Et aſcendet ſicut virgultum coram eo, & ſicut radix de terra ſitienti. Non eſt ſpecies ei, nec decor. Et vidimus eum, & non erat aſpectus, & deſideravimus eum deſpectum & noviſſimum virorum. Virum dolorum & ſcientem infirmitatem: & quaſi abſconditus vultus eius & deſpectus, unde nec reputavimus eum. Vere languores noſtros ipſe tulit, & dolores noſtros ipſe portavit.

Et

Et nos putavimus eum quaſi leproſum: & percuſſum a Deo & humiliatum. Ipſe autem vulneratus eſt propter iniquitates noſtras: & attritus eſt propter ſcelera noſtra. Diſciplina pacis noſtræ ſuper eum: & livore ejus ſanati ſumus. Omnes nos quaſi oves erravimus: unuſquiſque in viam ſuam declinavit: & Dominus poſuit in eo iniquitates omnium noſtrorum. Oblatus eſt, quia ipſe voluit: & non aperuit os ſuum. Sicut ovis ad occiſionem ducetur: & quaſi agnus coram tondente ſe obmuteſcet: & non aperiet os ſuum. De anguſtia & de judicio ſublatus eſt: generationem autem ejus quis enarrabit? quia abſciſus eſt de terra viventium. Propter ſcelus populi mei percuſſi eum: & dabit impios pro ſepultura ſua: & divites pro morte ſua. Eo quod iniquitatem non fecerit: neque dolus fuerit in ore ejus. Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate: ſi poſuerit pro peccato animam ſuam, videbit ſemen longævum: & voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quod laboravit anima ejus: videbit & ſaturabitur. In ſcientia ſua juſtificabit ipſe juſtus ſervus meus multos: & iniquitates eorum ipſe portabit. Ideo diſpertiam ei plurimos: & fortium dividet ſpolia. Pro eo quod tradidit in mortem animam ſuam: & cum ſceleratis reputatus eſt. Et ipſe peccata multorum tulit: & pro tranſgreſſoribus rogavit. ℟. Amen. *Deinde aſcendit cantor cum ſocio ad ſedes: & dicit ſingulariter hunc prologum vere.* Pro ſuſceptione matutina vigeſimum primum in ſuum pſalmum ipſi David. *Poſtea dicunt hunc pſalmum tractualiter ambo in choro duo pſallendo.* Deus Deus meus reſpice in me: quare me dereliquiſti. ℣. Longe a ſalute mea verba delictorum meorum. ℣. Deus meus clamabo per diem: nec exaudies: & nocte: & non ad inſipientiam mihi. *Dicat Presbiter.* Silentium facite. ℣. Ego autem ſum vermis & non homo: opprobrium hominum & abjectio plebis. ℣. Omnes qui videbant me ſubſannabant me: locuti ſunt labiis & moverunt caput. ℣. Speravit in Domino eripiat eum: ſalvum faciat eum quoniam vult eum. *Dicat Presbiter.* Silentium facite. ℣. Quoniam tu es qui extraxiſti me de ventre: ſpes mea ab uberibus matris meæ. ℣. In te jactatus ſum ex utero de ventre matris meæ: Deus meus es tu: ne diſceſſeris a me. ℣. Quoniam tribulatio eſt proxima: & non eſt qui adjuvet. *Dicat Presbiter.* Silentium facite. ℣. Circumdederunt me vituli multi: tauri pingues obſederunt me. ℣. Aperuerunt in me os ſuum: ſicut leo rapiens & rugiens. ℣. Sicut aqua effuſus ſum: & diſperſa ſunt omnia oſſa mea. *Dicat Presbiter.* Silentium facite. ℣. Factum eſt cor meum tamquam cera liqueſcens in medio ventris mei. ℣. Exaruit ſicut teſta virtus mea: & lingua mea adhæſit faucibus meis: & in pulverem mortis deduxiſti me. ℣. Quoniam circumdederunt me canes multi: concilium malignantium obſedit me. *Dicat Presbiter.* Silentium facite. ℣. Foderunt manus meas & pedes meos: dinumeraverunt omnia oſſa mea. ℣. Ipſi vero conſideraverunt & conſpexerunt me: diviſerunt ſibi veſtimenta mea: & ſuper veſtem meam miſerunt ſortem. ℣. Tu autem Domine ne elongaveris auxilium tuum a me: ad defenſionem meam Deus meus reſpice. *Dicat Presbiter.* Silentium facite. ℣. Erue a framea animam meam: & de manu canis unicam meam. ℣. Libera me Domine de ore leonis: & a cornibus unicornium humilitatem meam. ℣. Narrabo nomen tuum fratribus meis: in medio eccleſiæ laudabo te Domine.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Corinthios I. *Cap. V.*

℟. Deo gratias.

Fratres. Non eſt bona gloriatio veſtra. Neſcitis quia modicum fermentum totam maſſam corrumpit? Expurgate vetus fermentum, ut ſitis nova conſperſio, ſicut eſtis azymi. Etenim paſcha noſtrum immolatus eſt Chriſtus. Itaque epulemur: Non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ & nequitiæ: ſed in azymis ſinceritatis & veritatis. Scripſi vobis in Epiſtola: ne commiſceamini fornicariis. Non utique fornicariis hujus mundi, aut avaris, aut rapacibus, aut idolis ſervientibus: alioquin debueratis de hoc mundo exiiſſe. Nunc autem ſcripſi vobis

his, non commiſceri. Si is qui frater nominatur eſt fornicator, aut avarus, aut idolis ſerviens, aut maledicus, aut ebrioſus, aut rapax: cum ejuſmodi nec cibum ſumere. Quid enim mihi de his qui foris ſunt judicare? Nonne de his qui intus ſunt vos judicatis? Nam eos qui foris ſunt, Deus judicabit. Auferte malum ex vobis ipſis.
C. VI. Audet aliquis veſtrum habens negotium adverſus alterum judicari apud iniquos, & non apud ſanctos? An neſcitis quoniam ſancti de hoc mundo judicabunt? & ſi a vobis judicabitur mundus, indigni eſtis qui de minimis judicetis? Neſcitis quoniam angelos judicabimus? quanto magis ſecularia? Secularia igitur judicia ſi habueritis, contemptibiles qui ſunt in eccleſia, illos conſtituite ad judicandum. Ad verecundiam veſtram dico. Sic non eſt inter vos ſapiens quiſquam, qui poſſit judicare inter fratrem ſuum, ſed frater cum fratre judicio contendit, & hoc apud infideles? Jam quidem omnino delictum eſt in vobis, quod judicia habetis inter vos. Quare non magis injuriam accipitis? Quare non magis fraudem patimini? Sed vos injuriam facitis, & fraudatis: & hoc fratribus. An neſcitis quia iniqui regnum Dei non poſſidebunt? Nolite errare: neque fornicarii, neque idolis ſervientes, neque adulteri, neque molles, neque maſculorum concubitores, neque fures, neque avari, neque ebrioſi, neque maledici, neque rapaces regnum Dei poſſidebunt. Et hæc quidem fuiſtis: ſed abluti eſtis, ſed ſanctificati eſtis. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti, & in ſpiritu Dei noſtri. ℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Matthæum. Cap. XXVII.

MAne facto cum eſſet, quod eſt ante ſabbatum, conſilium fecerunt ſummi ſacerdotes & ſeniores populi de Jeſu, ut interficerent eum. Et vinctum eum duxerunt, & tradiderunt Pontio Pilato præſidi. Tunc Judas traditor cum videret, quoniam ad judicium jam perductus eſt, penitentia motus, revocavit triginta argenteos ſummis Sacerdotibus & ſenioribus dicens. Peccavi, quia tradidi ſanguinem juſtum. Qui dixerunt: Quid ad nos? tu videris. Et projecta pecunia in templo abiit, & laqueo ſe ſuſpendit. Sacerdotes autem accepta pecunia illa dixerunt. Non licet mittere illam in corbonam, quia precium ſanguinis eſt. Sed conſilio accepto emerunt agrum figuli in ſepulturam peregrinorum. Propter quod appellatus eſt ager ille Acheldemach, hoc eſt ager ſanguinis, uſque in hodiernum diem. Tunc impletum eſt quod dictum eſt per Hieremiam prophetam dicentem. Et acceperunt triginta argenteos precium eſtimati, quod eſtimaverunt filii Iſrael: & dederunt eos in agrum figuli ſicut precepit mihi Dominus. Jeſus autem ſtetit ante preſidem: & interrogavit eum preſes dicens. Tu es Rex Judeorum? Reſpondit Jeſus. Tu dicis quia Rex ſum. Ego ad hoc natus ſum & ad hoc veni in hunc mundum: ut teſtimonium perhibeam veritati. Omnis qui ex veritate eſt, audit vocem meam. Pilatus autem produxit foras Jeſum & ſedit pro tribunali in loco qui dicitur Lithoſtratos: hebraice autem Gabatha. Erat autem preparatio paſche: hora quaſi ſexta. Et ait Judeis Pilatus. Ecce Rex veſter. At illi clamaverunt dicentes. Tolle, crucifige eum. Ait illis Pilatus: Regem veſtrum vultis ut crucifigam? Reſponderunt principes ſacerdotum. Non habemus Regem niſi Ceſarem. Sedente autem illo pro tribunali, miſit ad eum uxor ſua dicens. Nihil tibi & juſto illi: multa enim paſſa ſum hodie in ſomnis propter eum. Principes autem Sacerdotum & ſeniores perſuaſerunt turbis ut peterent Barrabam, Jeſum autem perderent. Reſpondit Pilatus: & dicit illis. Quem vultis ex duobus dimittam vobis? Illi autem dixerunt. Barrabam. Dicit eis Pilatus. Quid ergo faciam de Jeſu qui dicitur Chriſtus? Dicunt omnes. Crucifigatur. Dicit illis Pilatus. Quid enim mali fecit? Illi autem magis clamabant dicentes. Crucifigatur, crucifigatur. Cum vidiſſet autem Pilatus quia nihil proficit, ſed magis tumultus fieret, accepit aquam & lavit manus coram populo dicens. Innocens ego ſum a ſanguine juſti hujus: vos videritis. Et re-

ſpondens univerſus populus dixit: Sanguis ejus ſuper nos, & ſuper filios noſtros. Tunc dimiſit illis Barrabam; Jeſum autem flagellis cæſum tradidit eis ut eum crucifigerent. Tunc milites præſidis cum accepiſſent Jeſum in prætorio, congregaverunt ad eum totam cohortem. Et veſtierunt eum camiſiam coccineam, & purpura circumdederunt eum. Et intexentes coronam de ſpinis, impoſuerunt ſuper caput ejus, & arundinem in dextera ejus. Et genibus ejus provoluti irridebant eum dicentes: Ave Rex Judæorum. Et conſpuentes in faciem ejus accipiebant arundinem, & percutiebant caput ejus. Jeſus autem portans ſibi crucem, pervenit in locum qui appellatur Calvariæ, quod dicitur hebraice Golgotha, ubi eum crucifixerunt. Et cum eo duos latrones hinc atque hinc, medium vero Jeſum. Scripſit autem & titulum Pilatus, & poſuit ſuper crucem. Erat autem ſcriptum: Jeſus Nazarenus Rex Judæorum. Hunc ergo titulum multi legerunt Judæorum, quia prope civitatem erat locus ubi eum crucifixerunt. Tunc dixerunt Pilato: Noli ſcribere Rex Judæorum, ſed quia ipſe dixit Rex ſum Judæorum. Reſpondit Pilatus: Quod ſcripſi ſcripſi. Milites ergo cum crucifixiſſent Jeſum, acceperunt veſtimenta ejus, & fecerunt quatuor partes, unicuique militi partem. De tunica autem quæ de ſuperiori parte non conſutilis, ſed per totum textilis fuit, dixerunt ad alterutrum: Non ſcindamus eam, ſed ſortiamur de illa cujus ſit. Ut ſcriptura impleretur quæ dicit: Diviſerunt ſibi veſtimenta mea, & ſuper veſtem meam miſerunt ſortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Prætereuntes autem blaſphemabant eum, moventes capita & dicentes: Vah qui deſtruis templum, & poſt triduum ædificas illud. Salvum fac temetipſum, & deſcende de cruce. Unus autem & unus ex latronibus, qui cum illo ſimul crucifixi erant, blaſphemabat illum dicens: Nonne tu es Chriſtus? libera te & nos. Reſpondens autem alius increpabat illum, dicens: Nec ſic times Deum, cum in eadem damnatione es? & nos quidem juſte, digna enim factis noſtris recipimus; hic vero nihil mali fecit. Et dicebat ad Jeſum: Domine memor eſto mei cum veneris in regnum tuum. Dixit ei Jeſus: Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiſo. A ſexta autem hora tenebræ factæ ſunt in totam terram uſque in horam nonam. Circa horam autem nonam, exclamavit Jeſus voce magna dicens: Heloy Heloy, lamazabathani. Hoc eſt: Deus meus Deus meus, quare me dereliquiſti? Quidam autem ex eis qui ibi aſtabant, cum audirent dicebant: Heliam clamat iſte. Et continuo unus currens ex eis, accepta ſpongia acceto plena circumdata arundine, potum dabat ei. Ut ſcriptura impleretur quæ dicit: Dederunt in eſcam meam fel, & in ſiti mea potaverunt me aceto. Jeſus autem clamans voce magna, dixit: Pater, in manus tuas commendo ſpiritum meum. Et tradidit ſpiritum. ✠ Et ecce velum templi ſciſſum eſt in duas partes, a ſummo uſque deorſum. Et terra mota eſt, & petræ diſruptæ ſunt, & monumenta aperta ſunt. Et multa corpora ſanctorum dormientium reſurrexerunt. Et exeuntes de monumentis, venerunt in civitatem ſanctam Hieruſalem, & apparuerunt multis. Centurio autem, & qui cum illo cuſtodiebant Jeſum, cum vidiſſent terræmotum, & illa omnia quæ facta ſunt, timuerunt valde dicentes: Vere Dei filius eſt iſte. Judæi ergo quoniam cœna pura erat, ut non remanerent in cruce corpora ſabbato, erat enim magnus dies ille ſabbati, rogaverunt Pilatum ut frangerentur crura eorum & tollerentur. Venerunt ergo milites & primi quidem fregerunt crura, & alterius ſimiliter qui ſimul crucifixi erant cum illo. Ad Jeſum autem cum veniſſent, ut viderunt eum mortuum, non fregerunt crura ejus, ſed unus ex militibus lancea latus ejus pupugit, & exivit continuo ſanguis & aqua. Et qui vidit teſtimonium perhibuit, & verum eſt teſtimonium ejus. Et nos credimus quia verum eſt, ut credentes vitam habeamus in nomine ejus.

℟. Amen.

Evangelium.

TUnc venit quidam homo dives ab Arimathia nomine Joſeph, qui & ipſe

ipſe diſcipulus erat Jeſu. Hic acceſſit ad Pilatum: & petiit corpus ejus. Tunc Pilatus juſſit reddi corpus. Et accepto corpore Jeſu: involvit eum in ſindone munda: & poſuit eum in monumento ſuo novo: quod exciderat in petra. Et advolvit lapidem magnum ad oſtium monumenti & abiit. Tunc convenerunt principes Sacerdotum & pharisei ad Pilatum dicentes. Domine: recordati ſumus quia ſeductor ille dixit adhuc vivens: poſt tertium diem reſurgam. Jube ergo cuſtodiri ſepulchrum in diem tertium: ne forte veniant diſcipuli ejus nocte: & furentur illum. & dicant plebi quia ſurrexit a mortuis: & erit noviſſimus error pejor priore. Ait illis Pilatus. Habetis cuſtodes: ite: cuſtodite ſicut ſcitis. Illi autem euntes munierunt ſepulchrum: ſignantes lapidem cum cuſtodibus.

Dicat Presb. Preces. Penitentes orate: flectite genua Deo: deprecemur Dominum Deum noſtrum: ut indulgentiam criminum & remiſſionem peccatorum nobis donare dignetur.

Reiteretur a choro. Poſtea presbyter dicat. Erigite vos: orate: flectite genua Deo. Deprecemur Dominum Deum noſtrum ut lapſis manum porrigat: & præſidium quod ab eo requiritis clementer impertiat. ℟. Penitentes. Erigite vos. orate flectite genua Deo: deprecemur Dominum Deum noſtrum: ut reminiſcentes mala que geſſimus: deinceps vitemus inſidias inimici: ut quos diaboli perſuaſione ſua: ab altario Dei ſubtraxerat: patrona revocet effuſio lachrymarum. ℟. Penitentes. Erigite vos completa oratione veſtra: omnes pari voce indulgentiam a Domino poſtulemus.

Impleta prece exclamat Archidiaconus. Indulgentia ſimiliter & omnis clerus vel populus non pluſquam trecentis vicibus.

Poſtea dicat preces. Tu paſtor bone animam tuam pro ovibus poſuiſti.

Reiteretur a choro. Tu paſtor bone.

Diaconus dicat. Proſternimus preces ante faciem tuam: exaudi: placare: indulge Domine & miſerere nobis. ℟. Tu paſtor.

Archidiaconus dicat. Deprecemur Dominum: ut remiſſionem peccatorum & pacem nobis propitius donare dignetur. *Epiſcopus dicat.* Te precamur Domine. ℟. Indulgentia. ℣. Procedat ab altiſſimo. ℟. Indulgentia. ℣. Succurrat nobis miſeris. ℟. Indulgentia. ℣. Delicta purget omnibus. ℟. Indulgentia. ℣. Preſtetur penitentibus. ℟. Indulgentia. ℣. Patrona ſit lugentibus. ℟. Indulgentia. ℣. Errantes fide corrigat. ℟. Indulgentia. ℣. Lapſos peccatis erigat. ℟. Indulgentia. ℟. Te deprecamur Domine. ℟. Indulgentia.

Poſt hec dicat Diaconus. Erigite vos:

Et Sacerdos dicit Orationem.

UNigenite fili Dei patris: cujus cruore precioſa a Judeis damnatur: ab ingratis illuditur: & crucifigenda latronum corporibus comparatur. Ex cujus latere ſanguis & aqua profluxit: ſed ſanguinem non miror ex carne: aquam vero ex eo quod intelligo non mirabor. Illa eſt enim utique aqua que nos quondam per Adam mortuos vivificavit regeneratos: procedens ex mortuo. Clementiam ergo tuam queſumus: ut ſicuti pro amore generis non dedignatus es adſumere mortem noſtram: ita & reſurgens a mortuis obtinere nos facias de triumphato hoſte victoriam.

℟. Amen.

Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui vivis cum Deo Patre & regnas cum Spiritu Sancto in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Qua expleta exclamat Diaconus. Indulgentiam.

Secundum ſuſcipiunt clerici pariter & clamantes non pluſquam ducentis vicibus. CC.

Et poſt hec dicit preces Sacerdos. Tu paſtor bone. *Ut ſupra ſcriptum eſt. Et Diaconus dicat.* ℟. Peccavimus tibi Deus: recedentes a te: nobis confuſio: tibi clementia & propitiatio. ℟. Tu paſtor.

Poſt hec dicat Archidiaconus. Deprecemur Dominum.

Epiſcopus dicat. Te deprecamur. ℟. Indulgentia. ℣. Nos Patri reconciliet. ℟. Indulgentia. ℣. Chriſti confirmet gratia. ℟. Indulgentia.

 ℣. Con-

℣. Confirmans Sanctis Spiritu. ℟. Indulgentiam. ℣. Medicinam ægro conferens. ℟. Indulgentiam. ℣. Captivam reddens patriæ. ℟. Indul. ℣. Vivos æterno tempore. ℟. Indulgentiam. ℣. Te deprecamur Domine indulgentiam.

Post hæc dicit Diaconus. Erigite vos.

Et Sacerdos legit hanc orationem.

Oratio.

UNigenite fili Dei Patris, qui orbem redempturus in terris, & quantum te valere ut nos elevares ad cœlum. Qui etiam in ligno crucis manus proprias extendisti, ut nos ad lignum vitæ proprium revocares. De quo Adam gustare non meruit, postquam crimen prævaricationis incurrit. Crux ergo tua Deus, vitæ arbor est, in æternum vivificans: quicumque ex ea gustaverit. Tuam ergo clementiam petimus, ut abstergantur ab oculis tuis mala nostra præterita, & bona futura custodiantur. Hujus mundi luxus infestus negligatur, & perennitatis tuæ à nobis æternitas requiratur. ℟. Amen. Per misericordiam tuam Deus noster, qui vivis cum Deo Patre & regnas cum Spiritu Sancto in sæcula sæculorum. ℟. Amen. *Post hæc dicuntur hunc Psalmum cum Antiphona sua ab Episcopo imposita. Antiphona.* Parce Deus quia sprevimus præcepta tua, qui das post peccata indulgentiam. ℣. Miserere mei Deus secundum magnam. *Dicto Psalmo una cum* Gloria Patri, *dicit Diaconus versus* Indulgentiam, *nec prosequuntur ut alias. C. Et dicit Episcopus.* ℣. Tu pastor bone. *&c.* Miserere mei Deus quem omnia pavent, in cujus dissimulas peccata hominum propter pœnitentiam. *Deinde dicit Presbyter.* Deprecamur Dominum. *Et dicit Episcopus.* Te precamur Domine. ℟. Indulgentiam. ℣. Reseravit paradiso. ℟. Indul. ℣. Claustra cælorum referens. ℟. Indul. ℣. Remunerat supplicium. Indul. ℣. [illegible] gubernare locando. ℟. Indulgentiam. ℣. Defunctis dona requiem. ℟. Indulgentiam. ℣. Locum quietis conferens. ℟. Indul. ℣. Sanctis omnibus lucem. ℟. Indul. *Interim procedunt duo nobiles Presbyteri in superpelliceis, accipiunt crucem coopertam panno nigro versus S. Crucifixum, & afferunt ad fenestram cancelli altaris & cantant ambo hanc Antiphonam.* Popule meus quid feci tibi aut in quo contristavi te? Responde mihi quia eduxi te de terra Ægypti in signis magnis & prodigiis excelsis & parasti crucem Salvatori tuo. *Et cum dixerint* Parasti crucem Salvatori tuo. *In fine Antiphonæ duo Diaconi induti superpelliceo in medio chori ante altare majus accipiunt & cantant* Agyos O Theos. Agyos Ischyros. Agyos Athanatos Eleyson ymas. *Quibus finitis chorus respondens flexis genibus ut sequitur.* Sancte Deus. Sanctus fortis. Sanctus & immortalis miserere nobis. *Facta prima statione duo suprascripti Presbyteri qui crucem tenent pergunt ad dexteram cornu altaris cum cruce sicut prius. Et cantant secundam Antiphonam sequentem.* Quia eduxi te per desertum quadraginta annis, & manna cibavi te, & introduxi in terram satis optimam. ℟. Parasti crucem Salvatori tuo. *Et cum perventum fuerit ad finem dicendo* Parasti crucem Salvatori tuo. *Suprascripti Diaconi ut prius cantant* Agyos. *Post eorum ante altare ut suprascriptum est. Quibus finitis chorus flexis genibus canant* Sanctus Deus. *ut prius modo & forma suprascripta. Et dum chorus cantat* Sanctus *duo suprascripti Presbyteri cum cruce vadunt ad medium altaris, & ibi tenentes crucem cantant tertiam Antiphonam sequentem. Antiphona.* Quid ultra debui facere tibi & non feci? Ego quidem plantavi te vineam meam speciosissimam: & tu facta es mihi nimis amara: aceto namque sitim meam potasti: & lancea perforasti latus Salvatori tuo. *Et cum dixerint* Salvatori tuo. *Diaconi suprascripti ut prius cantant* Agyos. *Et chorus flexis genibus canit* Sanctus Deus *sicut prius. Interim quod ista fiunt, paratur stratum coram altare cum pannis sericis & aliis ornamentis ad adorandum crucem. Et hæc finientibus prout dictum est supra, Sacerdos facturus officium tenens cappam & accipiat crucem velatam de manibus duorum Presbyterorum canentium, quam subsequitur accedat Sacerdos ad dextram cornu altaris vultu versus ad populum, incipiat Antiphonam.* Ecce lignum crucis. *Discooperiendo brachium dextrum*

dextrum

ſtrum crucis, & continue chorus reſpondeat. In quo ſalus mundi pependit: venite. Et dum chorus cantat ſupradictam antiphonam Sacerdos tranſeat ad ſiniſtrum cornu altaris, & iterum incipiat ſupradictam antiphonam ſcilicet. Ecce lignum crucis. Elevando verum aliquantulum altius quam prima vice: diſcooperiendo aliud brachium crucis. Chorus vero reſpondeat. In quo ſalus mundi. Et populus flectat genua ad quamlibet elevationem cujuslibet brachii crucis. Et dum chorus cantat antiphonam. V. In quo ſalus. Presbyter veniat ad medium altaris & incipiat tertio ſupradictam antiphonam. Scilicet. Ecce lignum crucis. Elevando verum altius quam aliis vicibus & tunc diſcooperiat crucem totaliter elevando ipſam cum brachiis quantum poterit. Et dum chorus cantat antiphonam: Presbyter pergat cum cruce devote & humiliter ad ſtratum & ibi cum maxima reverentia ponat eam: & ſtatim Presbyter cum ſuis Miniſtris adorent crucem flectendo genua ter: cum ſumma reverentia & humilitate oſculando terram: & offerant oblationem cruci: ut alii prebeant exemplum.

Et dicat Presbyter oſculando: hanc orationem.

Oratio ad Crucem.

Domine Jeſu Chriſte adoro te in crucem aſcendentem: & ſpineam coronam portantem in capite. Deprecor te: ut ipſa crux liberet me de angelo percutiente. Domine Jeſu Chriſte adoro te in cruce vulneratum: felle & aceto potatum. Deprecor te ut tua vulnera ſint remedium animę meę. Domine Jeſu Chriſte in ſepulchro te adoro poſitum. Deprecor te: ut tua mors ſit vita mea. Domine Jeſu Chriſte adoro te venturum ad judicium & judicaturum vivos & mortuos. Deprecor te: ut in tuo ſancto adventu non intres in judicium cum me indigno & miſero peccatore: ſed pro tua magna clementia peccata mea dimittas mihi: qui juſte judicas. Qui vivis. Et chorus cantat antiphonam. Crucem tuam adoramus Domine. Cum alia antiphona ad hoc deputatis. Et dum Clerus & populus adorant crucem: Sacerdos cum Miniſtris deſcendat ad Sacrarium & ibi ſe calciant. Et Presbyter accipiat caſulam nigram: & Diaconus & Subdiaconus dalmaticas nigras: & veniant ad portam chori majoris precedentibus cereis & thuribulo. Et adorata cruce a Clero & populo: duo ſupradicti Presbyteri qui prius crucem tenuerunt: reverenter accipiant eam de ſtrato cum ſuo panno: & pergant cum ea ante medium altaris: incipientes hanc antiphonam. Super omnia ligna cedrorum tu ſola excelſior in qua vita mundi pependit: in qua Chriſtus triumphavit: & mors mortem ſuperavit in eternum. Et per alios ſupradictos Presbyteros finiatur. Qua finita reverenter ponant crucem in altare: qua dimiſſa Sacerdos & Miniſtri Clerus & populus in proceſſionem ſilentio facto: precedentibus. S. alia cruce nigra & cereis: & thuribulo cum braſis. veniant uſque ad monumentum. Et cum perventum fuerit, aſcendat Presbyter cum duobus dominis qui habent claves monumenti & ſigilla. Et interim provideatur de braſis in thuribulo: & aperto ſepulchro accipiat Presbyter de incenſo quod ibi erit: & ponat in thuribulo & incenſet ſtatim corpus Domini. Quo facto diſcooperiat calicem & oſtendat ſecrete & humiliter dictis dominis hoſtiam conſervatam: & cooperto calice cum corpore Domini: reverenter deferat cum ſua corpla ut prius portavit: Miniſtris videlicet Diacono & Subdiacono precedentibus: alias ſubſequentibus cum ut levius & ſecurius pergat cum corpore Domini. Et velum ſericum ut ſupradictum eſt portetur a quatuor vel ſex nobilibus dominis cruciatis ſuper corpus Chriſti: ſemper cruce precedente cum cereis: & incenſo & thuribulo: & proponendo de antiphona ut dictum eſt. Et quidam Portionarius de antiquioribus indutus ſuperpelliceo albo: deferat vexillum nigrum in medio proceſſionis ſcilicet inter Canonicos & Portionarios: & ſic ordine iſto perveniatur ad altare majus. Cum perventum fuerit: Diaconus expandat corporalia ſua per aram: & Sacerdos maxima cum reverentia ponat corpus Chriſti cum calice

lice in quo venit ſuper aram: quo poſito deſcendat ad gradum altaris: & ibi faciat confeſſionem. Qua facta aſcendat ad altare & lavet manus. Deinde accipiat corpus Chriſti reverenter de calice: & ponat ſuper aram ad pedem calicis: & provideat de vino & aqua ut moris eſt aliis diebus. Tamen videat & provideat: ſi forte aliqua pars hoſtie maneat placata filiole corporalium: que erat in calice. Calice collocato ſuper aram cum vino & aqua: cooperiat eum filiola: quo facto dicat hanc Orationem.

UNigenitus filius Dei Patris: de quo ante tam innumeros annos propheta cantavit hunc verſum: In medio duorum animalium cognoſceris. Cognitus plane eſt non ſolum inter duos latrones pendens in ligno: vel duorum teſtamentorum in medio: verum etiam fuga ſolis: occaſu diei: concuſſione terrarum. Tu Chriſte deſcendiſti ad inferos: & ſanctos ſepulcra ſonarunt. Pietatem ergo querimus tuam: ut intelligere poſſimus quantum nobis referveat preſtabis in regno: qui nos morientes reſuſcitaſti cum gloria de inferno. Pater noſter. *Cantando: & cum pervenerit ad Panem noſtrum quotidianum: oſtendat populo corpus Chriſti in ſuo loco ſuper aram. Et cum Sacerdos dixerit: Et ne nos inducas in tentationem.* ℟. *Chorus.* Sed libera nos a malo. *His peractis Sacerdos accipiat corpus Chriſti: & faciat novem particulas: & ponat eas per ordinem in patena: ut fieri ſolet: & accipiat unam ex illis que dicitur regnum: & mittat illam in calice. Et deinde accipiat aliam particulam que dicitur gloria: & ponat eam ſuper calicem: & dicat illas orationes que aliis diebus dicebantur: & ſtatim accipiat illam particulam & cooperiat calicem: & cooperto: accipiat alias particulas que ſunt in patena per ordinem. Et deinde accipiat patenam & mundet eam ſuper calicem cum pollice: & mundatam ponat eam ſub mappa: & poſtea ſumat vinum de calice cum ſua particula: que ſecundum quoſdam conſervat vinum in calice: communione facta lavet manus ut moris eſt dicendo.* Quod ore ſumpſimus Domine. *Et non dicatur.* Corpus Domini noſtri Jeſu Chriſti. *Nec* Placeat tibi ſancta Trinitas. *Et his omnibus peractis dicat Presbyter hanc Orationem.*

ERuti a malo: ſtabiliti ſemper in bono: tibi adherere mereamur Deo & Domino noſtro Jeſu Chriſto. Da veniam peccatis noſtris: & requiem famulis tuis omnibus fidelibus defunctis. Frange & percute omnes inſidias inimici noſtris. Defende nos ab omnibus operibus malis: & confirma in cunctis bonis. Accipe ſeiunium vel votum noſtrum: & exaudi orationem noſtram in his diebus & in totis temporibus. Tribue nobis pacem & ſecuritatem: pietatem: & ſinceram charitatem: ac gratiam per miſericordiam tuam: ſignate paſſione tua Deus noſter filius Dei: qui vivis cum Deo Patre & regnas cum Spiritu Sancto in Trinitate unus Deus permanens in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Et ſtatim Diaconus dicat.* Eamus cum pace. ℟. Deo gratias.

In Vigilia glorioſe Dominice Reſurrectionis Sabbato hora diei nona ſignum ſonat: & congregatis omnibus: induant ſemetipſos Diaconus vel Clerici albis cum anabolagiis: & ingrediuntur proceſſum: atque a primicerio accipiunt Diaconus in ordinem ſuum lectiones: que in tribunal ab ipſis legende ſunt. Dum vero ſecundum & tertium ſonaverit ſignum: & juxta conſuetudinem poſita ſede Pontifici in proceſſu: atque eo ſedente accedunt Abbates Presbyteres Diaconus Clerus omniſque populus per gradus ſuos ad Epiſcopum: & accipiunt ab eo cereum. Diaconus vero locale accipiunt ab eo & duodecim cereos: & ſtantibus in locis ſuis ingreditur Epiſcopus cum Diaconibus tantum in ſacrarium: & clauſis oſtiis vel feneſtris ut vobis: ut nec modicum quidem lumen a foris videatur. Offertur vero Epiſcopo petra & eſca & excuſſorium ignis: & cum tunc ipſe manu ſua ignem excuſſerit: accenditur ſtuppa & inde candela: & et ea cereum lucerne tenente eam Diacono qui poſt eum in choro benedicturus eſt: & nullo ſuo cereo

reo concedente. Sed præcedentes Diaconi lucernam & Epiſcopus ſequens cum ingreditur proceſſum. Et mox poſita Pontificis ſella, prius accendit cereum ſuum, ac deinde accedit omnis Clerus ad lucernam & accendunt cerea ſua. Poſt hæc accedens Diaconus cum lucerna ad Epiſcopum, dat ei benedictionem Epiſcopus quam voluerit, ille vero oſculatur Epiſcopi manum.

Oratio ad benedicendam lucernam.

ET da nos lumen indeficiens Domine Deus noſter unici luminis lumen. Fons luminis lumen. Auctor luminum qui creaſti & illuminaſti. Lumen angelorum tuorum, Sedium, Dominationum, Principatuum, Poteſtatum, & omnium intelligibilium quæ creaſti, lumen ſanctorum tuorum. Sint lucernæ tuæ animæ noſtræ. Accendantur a te & inluminentur abs te. Luceant veritate, ardeant veritate. Luceant & non tenebreſcant. Ardeant, & non cinereſcant. Benedic hoc lumen. O lumen, qui & hoc quod portamus in manibus tu creaſti, tu donaſti. Ac ſicut per hæc lumina quæ accendimus de hoc loco expellimus noctem, ſic & tu expelle tenebras de cordibus noſtris. Sicuti domus tua lucens de te, lucens in te. Sine defectu luceamus, & te ſemper colamus. In te accendamur, & non extinguamur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. In nomine Domini Noſtri Jeſu Chriſti, ſanctificatum permaneat cum pace. ℟. Deo gratias. *tribus vicibus. Deinde benedicat quinque grana thuris infigenda in cereo benedicendo nutipamo abſolute.* Veniat quæſumus omnipotens Deus ſuper hoc incenſum larga tuæ benedictionis ✠ infuſio, & hunc nocturnum ſplendorem invisibilis Regenerator accende, ut non ſolum ſacrificium quod in nocte hac litatum eſt arcana luminis tui admixtione refulgeat, ſed in quocumque loco ex hujus ſanctificationis myſterio fuerit deportatum, expulſa diabolicæ fraudis nequitia, virtus tuæ majeſtatis aſſiſtat. Per Chriſtum Dominum noſtrum ℟. Amen. Benedictio Dei Pa ✠ tris omnipotentis & Fi ✠ lii & Spiritus ✠ Sancti, deſcendat & maneat ſuper hoc lumen & incenſum iſtud. ℟. Amen.

Et mox cum tota ecce accenſa fuerit præcedunt Clerus vel Levitæ lucernam, & lucerna Epiſcopum atque Presbyteros. Et vadunt per baſata ad chorum: dumque aſcenderint juxta tribunal ab Epiſcopo imponitur Antiphona. Lumen verum illuminans omnem hominem in hunc mundum venientem. ℣. Populus qui ſedebat in tenebris vidit lucem magnam, habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta eſt eis. ℟. Illuminans. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Lumen verum. *Cumque venerit Epiſcopus cum Presbyteris Diaconibus & Clero pſallendo ad altare, ponitur lucerna a Diacono in ſtilo, dicaturque a Clero hic verſus.* Populus qui ſedebat. *Stantes in locum ubi ſolent ſacrificium canere, cui ſuſcipitur a Clero qui in choro ſiniſtro juxta veſtibulum aſſtant.* Lumen verum. *Quo incipito caput ſupradictæ Antiphonæ replicatur.* Lumen verum. *Et ſtatim egrediuntur Clerus & pſallendo veniunt ad chorum. Dum hæc Antiphona ſecundo fuerit replicata, accedat Epiſcopus vel Sacerdos ad altare & dicat ſequentem orationem. Ad cereum benedicendum.*

Oratio.

OFferimus tibi Domine cerei hujus rutilantem ſpeciem, Divino igne ſuccenſum: per quem multimodam materiam ratio tuo producis juſſiſti, atque hæc cum indigeni manibus noſtris oblatum incendimus, precantes bonitatem tuam, ut emiſſione Spiritus Sancti, qui quondam in ſimilitudinem ignis, diviſionemque linguarum in Apoſtolorum tuorum corda perſpicuus lugenſque apparuit, eum bene ✠ dicere & ſancti ✠ ficare digneris. Et ſicut hic cereus exuberans largo viſione noctis hujus fugabit cecitatem, & devotiſſime plebis tuæ reſpiciendes obtinet hoc, ita & nos Domini noſtri Jeſu Chriſti Filii tui ſplendore repleti, æterna mentibus fulgeamus, & peccatorum caligine dereliſa, lux in nobis ſempiternæ fidei perſeveret.

℟. Amen.

Ora-

Oratio ad benedicendos Diacones.

PRimus tibi & principalis Deus Pater omnipotens hæc luminum munera in exordio venerandæ hujus noctis offerimus: & ob honorem Dominicæ Reſurrectionis lucernam & cereum claritatis optatiſſimæ: quam unigenitus filius tuus Deus noſter Jeſus Chriſtus adventus ſui face et myſterio illuminavit. Per quem te Deus ſupplices exoramus: ut hoc ſanctum luminis munus libens accipias: perveniat in nos devotionem flagrantia ſpiritali ſuccendat. Simulque omnipotens Deus commendamus pro directione effectu ſanctos fratres noſtros & Condiacones. A. & A. tuæ majeſtatis laudes inenarrabiles narrare cupientibus. Ut eis ſermonem ac ſapientiam de tuis theſauris accommodes plenitudinem. Ut quicquid itaque mente conceperunt, aut ſenſu excogitaverunt: vel certe meditationibus crebris memoriter tenuerunt, oblivionis caligine depulſa, turbationiſque formidine calcata: dicant voce canora, & ore depromant luculentiſſima. Nihil quo ſermo in eis humanitatis appareat fragilitas: ſed totum ex ſubminiſtratione tuæ clementiæ largitas. Deus ex poſt paſtores geminum tubicinandam ſinceritatem, linguæ volubilitatem: lucernarum firmiſſimam ſoliditatem. Ut in omnibus tuorum beneficiorum adjutorium ſentientes, benedictionum luceant cereique innumerarent: ac depromant maximam laudem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis &c.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum veſtrum ſit acceptum cum pace.

℟. Deo gratias.

Poſt hæc vadit Epiſcopus poſt altare: & ſedet in ſella. Presbyteri vero juxta eum ſtantes: ac deinde Diacones ante veſtibulum partis cancellos adſtant: in medium ſuum: ſilentium admonent ſe-pius. Poſt hæc aſcendunt Diacones: & benedicunt lucernam hac benedictione.

Benedictio lucernæ.

DIgnum & juſtum eſt, vere dignum & juſtum eſt nos tibi ſemper gratias agere laudeſque referre, Domine ſancte Pater omnipotens & Chriſte Deus. Qui mihi tribuiſti ut in tuis laudibus ſemper exſolverem fauces meas: qui erigis a terra inopem, & de ſtercore exaltas pauperem. Da directum & beneſonantem in ore meo ſermonem. Omnipotentem Deum ſubſtantiæ vitalis exordium: creaturæ univerſalis auctorem Dominum, Salvatorem opificem: vocis Eccleſiæ perſtrepat canora laudatio: ut ipſi rependat linguæ miniſterium, de cujus imperio ſumpſit officium. Dignum eſt ut ſponſo coruſcante adventum accenſæ præſtolentur ſidera turbæ hominibus: ne nuptialis habitaculi reſpuat habere conſortes, quos ſub veterum umbraculo peccatorum invenerit dormientes. Quid dignum? Quidve ſufficiens? Quem ut tibi vigilet in ſpe æternitatis reſuſcitata mortalitas: cui totum ex origine, totum debet ex munere: vel quod formatur ex nihilo, vel quod reparatur ex perdito. Tu vas quod primum culpa dederat in ruinam, liquefacti infirmatus affectu de favillis cineribuſque collectum ſparſis vivificatum ſalvaſti: ut faceres ex adoptione liberos: quos retinere valuerat ex prævaricatione captivos. Tu novellæ vitæ germina fecunda plantaſti: ut amaritudinem ſubtraheret ſuavitas amara pomorum. Novi de cibo ſemper, vita non labitur. Salva gratia, quos vincit inlecebra. De arbore creata non crimina: ſed de ligno genita lux ſalutis. Venuſti opera morum tuorum clemens operator: interfici perpetuæ mortis exſcidio. Paradiſi januam quam piaculum ſæcule damnaverat, denuo myſteriis cœleſtibus aperuit ſed perfectæ publicanis ſic præſtans: ut quibus ad vitam foras largitus introitum tribueret & regreſſum. Mortificantur ex lapſu, qui vivificantur ex pretio. Redemptor clementior, quam creator. Namque ille Deus operatus est facere: hic paſſus eſt ut proderet. Induit carnem ſed non exuit majeſtatem nostram ſubſtantiam expetens: ſed propriam non relinquens. Cum corpore tectus: ſed inte-

meratus

merito prodiit conceptus. Temporalis ex virgine: ſed coeternus ex patre. Humiliatus divina: ut poſſit elevare terreſtria. Cui tanti fuit ſalvatio: ut ne nos perderemus celum: ille pateretur infernum. Suſcepit mors: quem tenere non potuit. Amplificata ſucceſſu: ſed evacuata ſpolio. Exultavit in raptu: ſed occidit in tropheo. In ſe refuſa defecit excrementa: poſtquam vite appetere temtavit auctorem. Et dum ambit ſubiecta: perdidit adquiſita. Adeſt nox lumine donata: perpetuo Dominici ſanctificata victoria. Que recedentem mundi ſortita natalem: debellata funeris regione: triumphos Chriſti reſurgentis excepit. Que tranſgreſſionis maculas ſacrata lavacri labitatis abſterſit. Que veternoſa criminis indumenta tacto aquis reſolvit elemento. In qua mercedem ſanguinis preſentat unda baptiſmatis: & dum vetus culpa decedit: novus homo conſurgit.

Oratio que ante altare dicitur.

DEus qui filios Iſrael educens ex Egyptos palpabiles Egypti tenebras relinquendo. Deus qui ducis lumine gratie pondus horrende noctis exterminas. Deus qui precedente Angelo tuo in columna nubis in die: atque in columna ignis in noctem poſteriora ſervantem: curam noſtre ſalutis exequeris: atque nobis in eo preſtas in quo lucere non habemus ſcientie tue ſubſtantie. Fac nos divinitatis tue fieri conſortes: & larga tua pietate ex invidibilibus bonis viſibilia bona concede: que non ſit offerre doceant: & tuam in omnibus complere faciant voluntatem.

℟. Amen.

Hec quoque grana incenſi a Diacono infigantur cereo in modum crucis. Poſt hanc explicitam accedat Diaconus ipſe & de ipſa lucerna accendit cereum. Poſt hec a Diaconibus tribus vel his ſſcitiam datur. Deinde accedant Diaconus ad cereum: qui ad dexteram cornu altaris adſtat: benedicens eum benedictione hac. Sicque alii duo cerei cum eo accendantur: unus juxta cornu altaris a parte ſiniſtra: & alius poſt altare aſſiſtens.

Benedictio cerei.

EQuum & juſtum eſt: vere Domine ſatis dignum & pulchrum eſt: in quantum nos munere tuo illuſtras: tibi ſemper gratias agere: apud quem eſt fons vite: in cujus lumine videbimus lumen. Previa nos tantiſque virtutibus circa tue majeſtatis reſplendens altaria ferveant lux cerei. Premittunt judicia ignem miracula ſecum lympharum. Nunciatur ex lumine: quod naſcitur ex fonte. Patefiunt acta: que ferrant figurata myſterio. Inſtar columne veteris ſignum ille preferret: atque populum docet eſſe ſervandum: per quas & liberatio tribuitur ad ſalutem: & regeneratio donetur ad requiem. Aſcendat Domine in conſpectu glorie tue obſecratio devota famulorum. Viſitentur benedictionis dono: que ſacro dedicantur obſequio. Non hic tortis adoleatur flamma virgultis: nec in ſubeuntis proſcindantur lignis: cettoribuſque ſuavitatem conjuncti coranter exhalant. Sed cera ſimulatur ex lumine: que non polluitur ex partu. Cujus natura de flore: cujus ortus ex virgine. Cui illa dat genitrix originem: que corruptionis neſcit errorem. Flamma cum etiam niveo adoperta ſub tegmine: flammarum exequitur incremento. Neque hoc ſine celeſtis agitur operatione virtutis: quod ſavet ignibus res nutrita gurgitibus. Agnoſcunt cuncta te Dominum: idque ſe ſciunt debere quod nata ſunt. Dediſti per ipſum creature ſenſum: que ſuum poſſet intelligere & honorare factorem. Intende propitius Domine ad hujus cerei devotiſſimum ſervitium: ut qui flammam ſ generi cernitur: ubique tue benedictionis ſervetur ex lumine: cunctis ſit expedibilis ad ſalutem. Reſolvat gravium humorum languorem. Aſperitates caſuum remedio tranquillitatis confringat. Omnia vero largiente humana: qui de tuis benedictionibus ſumpſere officium. Tribue etiam Domine ſancte Pater omnipotens Deus: ut diei hujus ſolemnia ſacre paſchalis qua redemptionis noſtre gloria predicatur & gratia: cum antiſtite noſtro N. cum glorioſis Principibus: cum Presbyteris Diaconibus Clero atque omni fideli populo: ſub mul-

torum celebrare curriculo mereamur annorum. ℟. Amen. Præſta per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum: cum quo tibi eſt una & coæqualis eſſentia in unitate Spiritus Sancti: in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Amen amen amen ad te deſcendat. ℟. Amen. Pax in celo. ℟. Amen. Pax in terra. ℟. Amen. Pax & plenitudo tua Domine ſuper nos deſcendat. ℟. Amen. Pax Regibus & poteſtatibus fidelibus ſeculi hujus. ℟. Amen. Pax Eccleſie tue catholice: que eſt in hunc locum conſtituta: & per univerſum orbem terrarum in pace diffuſa.

℟. Amen.

Deinde dicat Epiſcopus orationem ante Altare.

Oratio.

EXpectati temporis dilectiſſimi fratres feſta ſolemnitas: & annuum per ſecula ſacre reſurrectionis archanum votive noctis advenit. Hoc illud eſt quod in perennem memoriam conſecratum credentibus populis altiſſima de celis gratia ſpiritalis attribuit. Hilares vigilias glorioſis laudibus perferamus: diemque vincentes quas funalibus crebris Eccleſia ſancta reſplendens coruſcat: in lumine preconia Dominice paſſionis indefeſſis precibus celebremus. Intendentes auditu lectionibus ſanctis: ac ſedulis obſecrationibus patientiam non negantes. Ut ille regalis ſolii habitator altiſſimus a ſede arcis etheree populo ſuo: qui ſolennia redditurus ad hec feſta convenit: per Spiritum ſuum Sanctum clementer inlapſum placabilis ac propiciatus adſpiret.

℟. Amen.

Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Deinde dicatur prophetia. Lectio libri Geneſis. I. ℟. Deo gratias.

IN principio creavit Deus celum & terram. Terra autem erat inanis & vacua: & tenebre erant ſuper faciem abyſſi: & Spiritus Domini ferebatur ſuper aquas: Dixitque Deus. Fiat lux. Et facta eſt lux. Et vidit Deus lucem quod eſſet bona: & diviſit lucem a tenebris. Appellavitque lucem diem: & tenebras noctem. Factumque eſt veſpere & mane dies primus. Dixit quoque Deus. Fiat firmamentum in medio aquarum: & dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum: diviſitque aquas que erant ſub firmamento: ab his que erant ſuper firmamentum. Et factum eſt ita. Vocavitque Deus firmamentum celum. Et factum eſt veſpere & mane dies ſecundus. Dixit vero Deus. Congregentur aque que ſub celo ſunt in locum unum & appareat arida. Factumque eſt ita. Et vocavit Deus aridam terram: congregationeſque aquarum appellavit maria. Et vidit Deus quod eſſet bonum: & ait. Germinet terra herbam virentem & facientem ſemen: & lignum pomiferum faciens fructum juxta genus ſuum. Cujus ſemen in ſemetipſo ſit ſuper terram. Et factum eſt ita. Et protulit terra herbam virentem: & afferentem ſemen juxta genus ſuum: lignumque faciens fructum & habens unumquodque ſemen ſecundum ſpeciem ſuam. Et vidit Deus quod eſſet bonum: factumque eſt veſpere & mane dies tertius. Dixit autem Deus. Fiant luminaria in firmamento celi: & dividant diem ac noctem: ut ſint in ſigna & tempora & dies & annos: ut luceant in firmamento celi & illuminent terram. Et factum eſt ita. Fecitque Deus duo magna luminaria. Luminare majus ut preeſſet diei: & luminare minus ut preeſſet nocti: & ſtellas. Et poſuit eas in firmamento celi: ut lucerent ſuper terram: & preeſſent diei ac nocti: & dividerent lucem a tenebris. Et vidit Deus quod eſſet bonum: & factum eſt veſpere & mane dies quartus. Dixit etiam Deus. Producant aque reptile anime viventis: & volatile ſuper terram ſub firmamento celi. Creavitque Deus cete grandia: & omnem animam viventem atque motabilem: quam produxerant aque in ſpecies ſuas: & omne volatile ſecundum genus ſuum. Et vidit Deus quod eſſet bonum: benedixitque eis dicens. Creſcite & multiplicamini: & replete aquas maris. Aveſque multiplicentur ſuper terram. Et factum eſt veſpere & mane dies quintus. Dixit quoque Deus. Producat

terra

terre animam viventem in genere ſuo: jumenta & reptilia: & beſtias terre juxta ſpecies ſuas. Factumque eſt ita. Et fecit Deus beſtias terre juxta ſpecies ſuas, & jumenta & omne reptile in genere ſuo. Et vidit Deus quod eſſet bonum, & ait. Faciamus hominem ad imaginem & ſimilitudinem noſtram: ut preſit piſcibus maris & volatilibus celi: & beſtiis univerſe terre: omnique reptili quod movetur in terra. Et creavit Deus hominem ad imaginem & ſimilitudinem ſuam: ad imaginem Dei creavit illum: maſculum & feminam creavit eos. Benedixitque illis Deus: & ait. Creſcite & multiplicamini & replete terram: & ſubjicite eam: & dominamini piſcibus maris & volatilibus celi: & univerſis animantibus que moventur ſuper terram. Dixitque Deus. Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem ſemen ſuper terram: & univerſa ligna que habent in ſemetipſis ſementem generis ſui: ut ſint vobis in eſcam & cunctis animantibus terre: omnique volucri celi & univerſis que moventur in terra: & in quibus eſt anima vivens: ut habeant ad veſcendum. Et factum eſt ita. Viditque Deus cuncta que fecit: & erant valde bona. Et factum eſt veſpere & mane dies ſextus.
C. II. Igitur perfecti ſunt celi & terra: & omnis ornatus eorum. Complevitque Deus die ſeptimo opus ſuum quod fecerat. Et requievit die ſeptimo ab univerſo opere quod patrarat. Et benedixit Deus diei ſeptimo & ſanctificavit illum. Quia in ipſo ceſſaverat ab omni opere ſuo quod creavit Deus ut faceret.

℟. Amen.

Dicat Diaconus. Pro ſolemnitate paſchali. *Flectamus genua.* Levate.

Oratio.

PRo ſolemnitate paſchali fratres precibus te Pater omnipotentem obſecramus: ut mors unigeniti tui Domini noſtri qui vitam omni contulit mundo: tot gratiam conferat populo chriſtiano. Et ut receſſio quoque ejus nos ad celeſtia ſublevet: & a corruptione vite hujus corporum immortalitati eterne conducat. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Lectio libri Geneſis. ℟. Deo gratias.

Cap. V.

IN diebus illis. Noe cum quingentorum eſſet annorum: genuit Sem, Cham, & Japhet.
C. VI. Cumque cepiſſent homines multiplicari ſuper terram & filias procreaſſent: videntes filii Dei filias hominum quod eſſent pulchre: acceperunt ſibi uxores ex omnibus quas elegerant. Dixitque Deus. Non permanebit ſpiritus meus in homine in eternum: quia caro eſt. Eruntque dies illius centum viginti annorum. Videns autem Deus quod multa malitia hominum eſſet in terra: penituit eum quod hominem feciſſet in terra. Dixitque Deus ad Noe. Finis univerſe carnis venit coram me. Fac tibi arcam de lignis levigatis: & ingredieris in eam tu & filii tui: & uxor tua & uxores filiorum tuorum tecum: & ex cunctis animantibus univerſe carnis.
C. VII. Te enim vidi juſtum coram me in generatione hac: ut ſalvetur ſemen ſuper faciem univerſe terre. Adhuc enim & poſt dies ſeptem: ego pluam ſuper terram quadraginta diebus & quadraginta noctibus: & delebo omnem ſubſtantiam quam feci de ſuperficie terre. Fecit ergo Noe omnia que mandaverat ei Dominus. Factumque eſt diluvium: & delevit omnem ſubſtantiam: que erat ſuper terram. Adduxit vero Deus ſpiritum ſuper terram: & imminute ſunt aque: & prohibite ſunt pluvie de celo: requievitque arca die ſeptimo.
C. VIII. Aperiens Noe feneſtram arce quam fecerat: dimiſit corvum. Qui egrediebatur & revertebatur donec ſiccarentur aque ſuper terram. Emiſit quoque columbam poſt eum: ut videret ſi jam ceſſaſſent aque ſuper faciem terre. Que cum non inveniſſet ubi requieſceret pes ejus: reverſa eſt ad eum in arcam. Extenditque manum & apprehenſam intulit in arcam. Expectatis autem ultra ſeptem diebus aliis: rurſum dimiſit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad veſperam: portans ramum olive virentibus foliis in ore ſuo.

Intellexit ergo Noe quod ceſſaſſent aque ſuper terram. Et aperiens tectum arce aſpexit: viditque quod exiccaſſet ſuperficies terre. Locutus eſt autem Dominus ad Noe dicens. Egredere de arca tu & uxor tua: & filii tui & uxores filiorum tuorum tecum: cunctaque animantia que ſunt apud te ex omni carne. Egreſſus ergo Noe: fecit ut dixerat ei Deus. Edificavitque altare Domino: & tollens de cunctis pecoribus & volucribus mundis: obtulit holocauſta ſuper altare. Odoratuſque eſt Dominus odorem ſuavitatis.

℟. Amen.

Dicat Diaconus. Pro his qui variis neceſſitatibus detenti: paſche intereſſe non poſſunt. Flectamus genua. Levate.

Oratio.

DEprecamur te Pater eterne omnipotens Deus pro his: qui diverſis neceſſitatibus detenti: ſolennitate paſchali intereſſe non meruerunt. Ut quia gaudio preſentium ſunt exſortes: mereantur ſanctorum meritis adeſſe participes. Ut ſicut paſſio unigeniti filii tui Domini noſtri pro multorum ſalute occurrit: ita & hec celebritas annue feſtivitatis: & preſentibus tribuat gloriam: & abſentibus conferat veniam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus: qui vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Lectio libri Geneſis.

℟. Deo gratias. *Cap. XXII.*

IN illis diebus. Loquutus eſt Dominus ad Abraam dicens. Abraam Abraam. At ille reſpondit. Adſum: Ait illi. Tolle filium tuum unigenitum quem diligis Iſaac: & vade in terram viſionis: atque offeres eum ibi in holocauſtum ſuper unum montium: quem monſtravero tibi. Igitur Abraam de nocte conſurgens ſtravit aſinum ſuum: ducens ſecum duos juvenes: & Iſaac filium ſuum. Cumque conciddiſſet ligna in holocauſtum: abiit ad locum quem preceperat ei Deus. Die autem tertio elevatis oculis vidit locum procul. Dixitque ad pueros ſuos. Expectate hic cum aſino: ego & puer vadam illuc uſque properantes. Poſtquam adoraverimus: revertemur ad vos. Tulit quoque ligna holocauſti: & impoſuit ſuper Iſaac filium ſuum. Ipſe vero portabat in manibus ignem & gladium. Cumque duo pergerent ſimul: dixit Iſaac patri ſuo: Pater mi? At ille reſpondit. Quid vis fili? Ecce inquit ignis & ligna: ubi eſt victima holocauſti? Dixit autem Abraam. Deus providebit ſibi victimam holocauſti fili mi. Pergebant ergo pariter: veneruntque ad locum: quem oſtenderat ei Deus. In quo edificavit altare: & deſuper ligna compoſuit. Cumque colligaſſet Iſaac filium ſuum: poſuit eum in altare ſuper ſtruem lignorum. Extenditque manum & arripuit gladium: ut immolaret filium ſuum. Et ecce angelus Domini de celo clamavit dicens. Abraam Abraam. Qui reſpondit. Adſum. Dixitque ei. Non extendas manum tuam ſuper puerum: neque facias illi quicquam. Nunc cognovi quod timeas Deum: & non peperciſti filio tuo unigenito propter me. Levavitque Abraam oculos: viditque poſt tergum arietem inter vepres: herentem cornibus ſuis. Quem adſumens: obtulit holocauſtum pro filio. Appellavitque nomen loci illius: Dominus videt. Unde uſque hodie dicitur. in monte Dominus videbit. Vocavit autem Dominus Abraam ſecundo de celo dicens. Per memetipſum juravi dicit Dominus: quia feciſti rem hanc: & non peperciſti filio tuo unigenito propter me: benedicam tibi: & multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas celi. & velut arenam que eſt in littore maris. Poſſidebit ſemen tuum portas inimicorum ſuorum: & benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terre: quia obediſti voci mee. Reverſus eſt Abraam ad pueros ſuos: abieruntque Berſabe ſimul: & habitavit ibi.

℟. Amen.

Dicat Diaconus. Pro Sacerdotibus ac miniſtris. Flectamus genua. Levate.

Oratio.

SAcerdotes tuos Domine indue juſtitiam: & miniſtri tui letentur. Illos doctrinis & vite exemplis munifica: hos ſanctitatis cultu officiique locupleta: ut dum utrique a te augmenta virtutum perceperint: ſine offenſione tuis alta-

altaribus famulentur. ℟. *Chorus*. Amen. *Dicat Presbyter*. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Lectio libri Exodi.

℟. Deo gratias. *Cap. XII.*

IN illis diebus. Loquutus eſt Dominus ad Moyſen & Aaron in terra Ægypti dicens: Menſis iſte vobis principium menſium: primus erit in menſibus anni. Loquimini ad univerſum cœtum filiorum Iſrael, & dicite eis: Decima die menſis hujus tollat unuſquiſque agnum per familias & domos ſuas. Sin autem minor eſt numerus ut ſufficere poſſit ad veſcendum agnum, aſſumet vicinum ſuum qui junctus eſt domui ejus, juxta numerum animarum quæ ſufficere poſſunt ad eſum agni. Erit autem agnus abſque macula, maſculus anniculus: juxta quem ritum tolletis & hœdum. Et ſervabitis eum uſque ad quartamdecimam diem menſis hujus. Immolabitque eum univerſa multitudo filiorum Iſrael ad veſperam. Et ſument de ſanguine ejus ac ponent ſuper utrumque poſtem, & in ſuperliminaribus domorum in quibus comedent illum. Et edent nocte illa carnes aſſas igni, & azymos panes cum lactucis agreſtibus. Non comedetis ex eo crudum quid, nec coctum aqua: ſed aſſum tantum igni. Caput cum pedibus ejus & inteſtinis vorabitis: nec remanebit ex eo quicquam uſque mane. Si quid reſidui fuerit, igni comburetis. Sic autem comedetis illum. Renes veſtros accingetis, & calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus: & comedetis feſtinanter. *Paſcha* enim Domini eſt.

℟. Amen.

Poſtea dicat Diaconus. Pro unitate fidei catholicæ. Flectamus genua: levate.

Oratio.

ECcleſia tua Chriſte quæ dilatata per univerſam terram diffuſa eſt, tam in tua gratia in unitatis gremio colligatur. Et quamvis ſemet plena in gentium varietate diffundat: unam tamen devotionem ejus ſentiat. Diſſolve hæreſis ſchiſmata: quæ ſubvertere cupiunt fidem: quæ nituntur corrumpere veritatem. Ut ſicut tu in cœlis atque in terra unus atque idem dignoſceris Dominus: ita tibi in unitate fidei ſerviat cunctarum gentium populus.

℟. Amen.

Lectio libri Exodi.

℟. Deo gratias. *IV.*

QUanta progenie aſcenderunt filii Iſrael de terra Ægypti. Dixitque Dominus ad Moyſen: Quid clamas ad me? Dic filiis Iſrael ut proficiſcantur. Tu autem eleva virgam tuam, & extende manum ſuper mare: & divide illud, ut gradiantur filii Iſrael in medio maris per ſiccum. Ego autem indurabo cor Ægyptiorum, & perſequentur vos: & glorificabor in Pharaone & in omni exercitu ejus, in curribus & in equitibus ejus. Et ſcient Ægyptii quia ego ſum Dominus: cum glorificatus fuero in Pharaone & in curribus atque equitibus ejus. Tollenſque ſe Angelus Domini qui præcedebat caſtra Iſrael, abiit poſt eos: & cum eo pariter columna nubis, priora dimittens poſt tergum, ſtetitque inter caſtra Ægyptiorum & caſtra Iſrael. Et erat nubes tenebroſa & illuminans noctem, ita ut ad ſe invicem toto noctis tempore accedere non valerent. Cumque extendiſſet Moyſes manum ſuper mare, abſtulit illud Dominus flante vento vehementi, & urente tota nocte: & vertit in ſiccum. Diviſaque eſt aqua: & ingreſſi ſunt filii Iſrael per medium maris ſicci. Erat enim aqua quaſi murus a dextera eorum & læva. Perſequenteſque Ægyptii ingreſſi ſunt poſt eos, & omnis equitatus Pharaonis, currus ejus & equites per medium maris. Itaque advenerat vigilia matutina: & ecce reſpiciens Dominus ſuper caſtra Ægyptiorum per columnam ignis & nubis, interfecit exercitum eorum: & ſubvertit rotas curruum, ferebanturque in profundum. Dixerunt ergo Ægyptii: Fugiamus Iſraelem: Dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Moyſen: Extende manum ſuper mare, ut revertantur aquæ ſuper Ægyptios: ſuper currus & equites eorum. Cumque extendiſſet Moyſes manum con-

tra

tra mare: reverſum eſt primo diluculo ad priorem locum. Fugientibuſque Egyptiis occurrerunt aque: & involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Reverſeque ſunt aque: & operuerunt currus & equites cuncti exercitus Pharaonis: qui ſequentes ingreſſi fuerant mare: nec unus quidem ſuperfuit ex eis. Filii autem Iſrael perrexerunt per medium maris ſicci: & aque eis erant quaſi pro muro a dextris & a ſiniſtris. Liberavitque Dominus in die illo Iſrael de manu Egyptiorum: & viderunt Egyptios mortuos ſuper littus maris. Et manum magnam quam exercuerat Dominus contra eos. Timuitque populus Dominum: & crediderunt Domino & Moyſi ſervo ejus. Tunc cantavit Moyſes canticum hoc Deo: & dixit.

Tractus.

CAntemus Domino:glorioſe enim honorificatus eſt. ℣. Equum & aſcenſorem projecit in mare. ℟. Glorioſe. ℣. Adjutor & protector mihi fuit Dominus in ſalutem. ℟. Glorioſe. ℣. Hic Deus meus & honorificabo eum: Deus patris mei & exaltabo eum. ℟. Glorioſe enim hono.

Proſequatur prophetia ab Acolito. Sumpſit Maria ſoror Aaron propheteſſa timpanum in manu ſua: & exierunt cum ea univerſe mulieres cum timpanis & choris. Preibat autem eas Maria dicens. *Canticum.* Cantemus Domino glorioſe enim honorificatus eſt. *Diaconus dicat.* Flectamus genua. Levate.

Oratio.

PRo virginibus flectentes genua te Pater omnipotens Deus poſtulamus: ut hanc illuſtrem portionem Chriſti tui: in qua maxime gaudet catholica Eccleſia: ampliori fecunditate enutrias: ut quanto plus numeroſior & incorruptorum numerus extat: tanto gaudium matris Eccleſie augeatur. ℟. Amen.

Lectio Libri Eſaye Prophete.

℟. Deo gratias. *II. Capitulo.*

VErbum Domini quod vidit Eſayas filius Amos Propheta ſuper Judam & Hieruſalem. Et erit in noviſſimis diebus preparatus mons: domus Domini in vertice montium: & elevabitur ſuper colles. Et fluent ad eum omnes gentes: & ibunt populi multi & dicent. Venite aſcendamus ad montem Domini: & ad domum Dei Jacob. Et docebit nos vias ſuas: & ambulabimus in ſemitis ejus. Quia de Syon exibit lex: & verbum Domini de Hieruſalem. Et judicabit gentes: & arguet populos multos. Et conflabunt gladios ſuos in vomeres: & lanceas ſuas in falces. Non levabit gens contra gentem gladium: nec exercebuntur ultra ad prelium. Et nunc ingredimini in petras: & abſcondite vos in terra: a facie timoris Domini: & a gloria majeſtatis ejus. Cum ſurrexerit confringere terram: & incurvabitur altitudo virorum. & exaltabitur Dominus in die illa. Illa etiam die Domini projiciet homo idola argenti ſui: & ſimulacra auri ſui: que fecerat ſibi: ut adoraret vana & nociva. Dominus autem ad judicium veniet cum ſenioribus populi ſui: & principibus ejus. In die illa erit germen Domini in magnificentia & in gloria: & fructus terre ſublimis: & exultatio his qui ſalvati fuerint de Iſrael. Et erit omnis qui relictus fuerit in Syon: & reſiduus in Hieruſalem ſanctus vocabitur: omnis qui ſcriptus eſt in Hieruſalem. Si abluerit Dominus ſordem filiorum Syon: & ſanguinem Hieruſalem laverit de medio ejus: ſpiritu judicii & ſpiritu ardoris. Et creabit Dominus ſuper omnem locum montis Syon: & ubi invocatus eſt nubem per diem: & fumum & ſplendorem ignis flammantis per noctem. Super omnem enim gloriam protectio & tabernaculum erit in umbraculum diei ab eſtu: & in ſecuritatem & abſconſionem a turbine & pluvia. Tunc cantavit Eſayas propheta canticum hoc Deo. Et dixit. ℟. Amen.

Canticum.

CAntabo nunc dilecto meo canticum dilecte vinee mee. Vinea facta eſt dilecto in cornu & in loco uberi. ℣. Et maceriam circumdedi: & circumfodi & plantavi vineam Soreth: & edificavi turrim in medio ejus. ℟. Et torcular fodi in ea: & ſuſtinui ut faceret uvas: fecit autem ſpinas. ℣. Et nunc homo Juda: & qui habitatis Hieruſalem judicate inter me & vineam meam. ℣. Vinea enim Domini Sabbaoth

baoth domus eſt Iſrael: & domus Juda novellum dilectum. ℣. Suſtinui ut faceret judicium: fecit autem iniquitatem: & non juſtitiam ſed clamorem.

Dicat Diaconus. Pro his qui eleemoſynas faciunt. *Flectamus genua.* Levate.

Oratio.

Deprecamur te Domine pro his qui miſericordie fructibus egentium ſubſidia conferunt: ut mereantur ex hac terrena diſpenſatione celeſtem percipere remunerationem. Et quicquid in uſibus indigentium conferunt: proficiat illis ad fructum celeſtium premiorum. ℟. Amen.

Lectio libri Ezechielis Prophete.

℟. Deo gratias. *Ca. XXXVII.*

Facta eſt ſuper me manus Domini: & eduxit me in ſpiritu Domini. Et dimiſit me in medio campi: qui erat plenus oſſibus: & circumduxit me per ea in gyro. Erant autem multa valde ſuper faciem campi: ſiccaque vehementer. Et dixit ad me. Fili hominis: putaſne vivent oſſa iſta? Et dixi. Domine Deus tu noſti. Et dixit ad me. Vaticinare de oſſibus iſtis: & dices eis. Oſſa arida audite verbum Dei. Hec dicit Dominus Deus oſſibus his. Ecce ego intromittam in vobis ſpiritum: & vivetis: & dabo ſuper vos nervos: & ſuccreſcere faciam ſuper vos carnes: & ſuperextendam in vobis cutem: & dabo vobis ſpiritum & vivetis: & ſcietis quia ego ſum Dominus. Et prophetavi ſicut preceperat mihi. Factus eſt autem ſonitus prophetante me: & ecce commotio. Et acceſſerunt oſſa ad oſſa: unumquodque ad juncturam ſuam. Et vidi: & ecce ſuper ea nervi & carnes aſcenderunt: & extenſa eſt in eis cutis deſuper: & ſpiritum non habebant. Et dixit ad me. Vaticinare ad ſpiritum: vaticinare fili hominis: & dices ad ſpiritum. Hec dicit Dominus Deus. A quatuor ventis veni ſpiritus: & inſufla ſuper interfectos iſtos: & reviviſcant. Et prophetavi ſicut preceperat mihi. Et ingreſſus eſt in ea ſpiritus: & vixerunt. Steteruntque ſuper pedes ſuos exercitus grandis nimis valde: & dixit ad me. Fili hominis oſſa hec univerſa domus Iſrael eſt. Ipſi dicunt. Aruerunt oſſa noſtra: & periit ſpes noſtra: & abſciſſi ſumus. Propterea vaticinare: & dices ad eos. Hec dicit Dominus Deus. Ecce ego aperiam tumulos veſtros: & educam vos de ſepulcris veſtris populus meus: & inducam vos in terram Iſrael: & ſcietis quia ego ſum Dominus. Cum aperuero ſepulcra veſtra: & eduxero vos de tumulis veſtris populus meus. & dedero ſpiritum meum in vobis & vixeritis: & requieſcere vos faciam ſuper humum veſtram.

℟. Amen.

Dicat Diaconus. Pro peregrinantibus & navigantibus. *Flectamus genua.* Levate.

Oratio.

Concede Pater omnipotens cunctos peregrinantes patrie fieri reduces. Et quoſcumque turbulenti maris pervenit fluctus: ad tranquillitatis revoca portum. Mereantur in hac ſolemnitate utrique: & terre exilium. & maris evadere exitium. Ut commune hujus letitie votum: cunctis generale ſit gaudium. ℟. Amen.

Lectio libri Abacuc Prophete.

℟. Deo gratias. I.

Viſio quam vidit Abacuc propheta. Uſque quo Domine clamo: & non exaudies? vociferabor ad te vim patiens: & non ſalvabis? Quare oſtendiſti mihi iniquitatem & laborem: videre predam & injuſtitiam contra me? Et factum eſt judicium: & contradictio potentior. Propter hoc lacerata eſt lex: & non pervenit uſque ad finem judicium: quia impius prevalet adverſus juſtum. Propterea egredietur judicium perverſum. Aſpicite in gentibus & videte: & admiramini & obſtupeſcite: quia opus factum eſt in diebus veſtris: quod nemo credet cum narrabitur. Quia ecce ego ſuſcitabo Caldeos: gentem amaram & velocem ambulantem ſuper latitudinem terre: ut poſſideant tabernacula non ſua. Quia lapis de pariete clamabit: & lignum quod inter juncturas edificiorum eſt reſpondebit. Ve qui edificat civitatem in ſanguinibus: & preparat urbem in iniquitate. Numquid non hec a Domino ſunt exercituum? laborabunt enim populi in multo igni: & gentes in vacuum &

def-

deficient? Quia replebitur terra ut cognoſcant gloriam Domini : quaſi aque operientis mare. Quid prodeſt ſculptile : quia ſculpſit illud fictor ſuus : & conflavit illud imaginem falſam? Quia ſperavit in figmento fictor ejus : ut faceret ſimulacra muta. Ve qui dicit ligno expergiſcere : ſurge lapidi jacenti. Numquid ipſe docere poterit? Ecce iſte coopertus eſt auro & argento : & omnis ſpiritus non eſt in viſceribus ejus. Dominus autem in templo ſancto ſuo : ſileat a facie ejus omnis terra. Tunc cantavit Abacuc propheta canticum hoc Deo : & dixit.

Canticum. Domine audivi auditum tuum & timui : conſideravi opera tua & expavi. ℣. In medio duorum animalium cognoſceris : dum appropinquaverint anni : innoteſceris. ℣. Deus a Libano veniet : & ſanctus a monte opaco & condenſo. ℣. Operuit celos virtus ejus : & laudis ejus plena eſt terra.

Durat Diaconus. Pro Egrotis. Flectamus genua. Levate.

Oratio.

Miſerere Domine his : quos corporalis egritudinis valitudo involvit. Sana cunctos in nobis mentis corporiſque languores : atque omnibus indulgens : ſolitam impertire medelam. Ut tibi cuncti in ſalute miniſterium expleant fidei : tibique referant laudes : qui ſolus & peccata cordis emundas : & languorem corporum ſanas. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Lectio libri Jone Prophete.

℟. Deo gratias. *Capitulo I.*

Factum eſt verbum Domini ad Jonam filium Amathi dicens. Surge : vade contra Ninivem civitatem grandem : & predica in ea : quia aſcendit malicia ejus coram me. Et ſurrexit Jonas ut fugeret in Tharſis a facie Domini. Et deſcendit Joppem : & invenit navem euntem in Tharſis : & dedit naulum ejus. Et deſcendit in ea ut iret cum eis in Tharſis a facie Domini. Dominus autem miſit ventum magnum in mari : & facta eſt tempeſtas magna in mari : & navis periclitabatur. Contriti ſunt naute : & clamaverunt viri ad Dominum ſuum : & miſerunt vaſa que erant in navi in mare : ut alleviaretur ab eis. Et Jonas deſcendit ad interiora navis : & dormiebat ſopore gravi. Et acceſſit ad eum gubernator : & dixit ei. Quid tu ſopore dormieris? Surge invoca Deum tuum : ſi forte cogitet Deus de nobis : & non pereamus. Et dixit vir ad collegam ſuum. Venite & mittamus fortes : & ſciamus : quare malum hoc ſit nobis. Et miſerunt fortes : & cecidit ſors ſuper Jonam. Et dixerunt ad eum. Indica nobis cujus cauſa malum iſtud ſit nobis? Quod eſt opus tuum : que terra tua : quis vel ex quo populo es tu? Et dixit ad eos. Hebreus ego ſum : & Dominum Deum celi ego timeo : qui fecit mare & aridam. Et timuerunt viri timore magno : & dixerunt ad eum. Quid hoc feciſti? Cognoverunt ergo viri quod a facie Domini fugerat : quia indicaverat eis. Et dixerunt ad eum. Quid faciemus tibi : & ceſſabit mare a nobis? Quia mare ibat & intumeſcebat. Et dixit ad eos. Tollite me : & mittite in mari : & ceſſabit mare a vobis. Scio enim ego quoniam propter me tempeſtas hec grandis ſuper vos eſt. Et remigabant viri ut reverterentur ad aridam : & non valuerunt : quia mare ibat & intumeſcebat ſuper eos. Et clamaverunt viri ad Dominum : & dixerunt. Queſumus Domine : ne pereamus in animam viri iſtius : & ne des ſuper nos ſanguinem innocentem : quia tu Domine ſicut voluiſti feciſti. Et tulerunt Jonam : & miſerunt in mari : & ſtetit mare a fervore ſuo & timuerunt viri timore magno : & immolaverunt hoſtias Domino : & voverunt vota. Et preparavit Dominus piſcem grandem : ut degluttiret Jonam. Et erat Jonas in ventre piſcis tribus diebus : & tribus noctibus. Et oravit Jonas ad Dominum Deum ſuum de ventre piſcis : & evomuit in aridam. Et factum eſt verbum Domini ad Jonam ſecundo dicens. Surge & vade ad Ninivem civitatem magnam : & predica in ea predicationem : quam ego loquor ad te. Et ſurrexit Jonas : & abiit in Ninivem juxta verbum Domini. Et Ninive erat civitas magna :

itine-

itinere trium dierum. Et cepit Jonas introire civitatem: itinere diei unius: & clamavit: & dixit. Adhuc quadraginta dies: & Ninnive ſubvertetur. Et crediderunt viri Ninnivite in Deum: & predicaverunt jejunium. Et veſtiti ſunt ſaccis a majore uſque ad minorem. Et pervenit nuncius ad Regem Ninnive: & ſurrexit de ſolio ſuo: & abjecit veſtimentum ſuum a ſe: & indutus eſt ſacco. Et ſedit in cinere: & clamavit dicens. In Ninnive ex ore Regis & principum ejus: dicens. Homines & jumenta: & boves & pecora non guſtent quicquam: nec paſcantur: & aquam non bibant. Et operiantur ſaccis homines & jumenta: & clament ad Deum in fortitudine. Et convertatur vir a via ſua mala: & ab iniquitate que eſt in manibus eorum. Quis ſcit ſi convertatur: & ignoſcat Deus: & revertatur a furore ire ſue: & non peribimus? Et vidit Deus opera eorum, quia converſi ſunt a via ſua mala. Et miſertus eſt Dominus ſuper maliciam: quam locutus fuerat: ut faceret eis: & non fecit. Et afflictus eſt Jo-
cap.iii. nas afflictione magna: & iratus eſt. Et oravit ad Dominum: & dixit. Obſecro Domine: numquid non hoc verbum eſt meum: cum adhuc eſſem in terra mea? Propter quod preocupavi: ut fugerem in Tharſis. Scio enim quia tu Deus clemens & miſericors es: paciens & multe miſerationis: & ignoſcens ſuper maliciam. Et nunc Domine queſo: tolle animam meam a me: quia melior eſt mihi mors quam vita. Et dixit Dominus. Putaſne bene iraſceris tu? Et egreſſus eſt Jonas de civitate: & ſedit contra orientem civitatis. Et fecit ſibimet umbraculum: & ſedebat ſubter illud in umbra donec videret: quid accideret civitati. Et preparavit Dominus Deus hederam: & aſcendit ſuper caput Jone: ut eſſet umbra ſuper caput ejus: & protegeret eum. laboraverat enim: & letatus eſt Jonas ſuper hederam leticia magna. Et preparavit Dominus Deus vermem aſcenſu diluculi in craſtinum: & percuſſit hederam: & exaruit. Et cum ortus fuiſſet Sol. precepit Dominus vento calido & urenti: & percuſſit Sol ſuper caput Jone, & eſtuabat. Et petivit anime ſue ut moreretur: & dixit. Melius eſt mihi mori: quam vivere. Et dixit Dominus ad Jonam. Putaſne bene iraſceris tu ſuper hederam? Et dixit. Bene iraſcor ego uſque ad mortem. Et dixit ei Dominus. Tu doles ſuper hederam in qua non laboraſti: neque feciſti ut creſceret: que ſub una nocte nata eſt: & una nocte periit. Et ego non parcam Ninnive civitati magne: in qua ſunt pluſquam centum viginti millia hominum: qui neſciunt quid ſit inter dexteram & ſiniſtram ſuam: & jumenta multa? Sed parcam & miſerebor eis: quia magnum eſt nomen meum.

℟. Amen.

Dicat Diaconus. Pro penitentibus. Flectamus genua. Levate.

Oratio.

CUnctorum penitentium Pater omnipotens ſuſcipe fletus: & quos hactenus diabolus variis viciorum ſordibus inquinavit: reſpectu pietatis tue purifica. Tribue cunctis preterita peccata deflere: & futura non admittere. Ab illis miſericordia tua preveniente mundentur: ab iſtis tua cuſtodiente gratia liberentur.

℟. Amen.

Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Lectio libri Danielis Prophete.

℟. Deo gratias. *Cap.III.*

IN illis diebus. Nabuchodonoſor Rex fecit ſtatuam auream: altitudine cubitorum ſexaginta: latitudine cubitorum ſex. Et ſtatuit eam in campo Duran provincie Babylonis. Itaque Nabuchodonoſor Rex miſit ad congregandos Satrapes: & magiſtratus & judices: duces & tirannos & prefectos: omneſque principes regionum. ut convenirent ad dedicationem ſtatue: quam erexerat Nabuchodonoſor Rex. Tunc congregati ſunt Satrape: magiſtratus: & judices: & tiranni & optimates: qui erant in poteſtatibus conſtituti: & univerſi principes regionum: ut convenirent ad dedicationem ſtatue: quam erexerat Nabuchodonoſor Rex. Stabant autem in conſpectu ſtatue quam poſuerat Nabuchodonoſor Rex: & preco clamabat valenter. Vobis dicitur populis tribus

bus & linguæ: in hora qua audieritis ſonitum tubæ & fiſtulæ & citharæ: ſambucæ: & pſalterii: & ſymphoniæ: & univerſi generis muſicorum: cadentes adorate ſtatuam auream, quam conſtituit Nabuchodonoſor Rex. Si quis autem non proſtratus adoraverit, eadem hora mittetur in fornacem ignis ardentis. Poſt hæc igitur ſtatim ut audierunt omnes populi ſonitum tubæ: fiſtulæ & citharæ: ſambucæ & pſalterii & ſymphoniæ & omnis generis muſicorum: cadentes omnes populi: tribus & linguæ adoraverunt ſtatuam auream, quam conſtituerat Nabuchodonoſor Rex. Statimque in ipſo tempore accedentes viri Chaldæi, accuſaverunt Judæos. Dixeruntque Nabuchodonoſor Regi: Rex in æternum vive. Tu Rex poſuiſti decretum: ut omnis homo qui audierit ſonitum tubæ, fiſtulæ: & citharæ, ſambucæ & pſalterii & ſymphoniæ & omnis generis muſicorum: proſternat ſe & adoret ſtatuam auream. Si quis autem non procidens adoraverit: mittatur in fornacem ignis ardentis. Sunt autem viri Judæi, quos conſtituiſti ſuper opera regionis Babylonis: Sidrac, Miſac, & Abdenago. Viri iſti contempſerunt Rex decretum tuum: Deos tuos non colunt, & ſtatuam auream quam erexiſti non adorant. Tunc Nabuchodonoſor Rex in furore & in ira præcepit, ut adducerentur Sidrac: Miſac: & Abdenago. Qui confeſtim adducti ſunt in conſpectu Regis. Pronuntianſque Nabuchodonoſor Rex ait eis: Vere Sidrac, Miſac: & Abdenago: Deos meos non colitis? & ſtatuam auream quam conſtitui: non adoratis? Nunc ergo ſi eſtis parati, quacumque hora audieritis ſonitum tubæ, fiſtulæ, citharæ, ſambucæ: pſalterii: & ſymphoniæ, & omnis generis muſicorum: proſternite vos & adorate ſtatuam auream quam feci. Quod ſi non adoraveritis, eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis. Et quis eſt Deus qui eripiat vos de manu mea? Reſpondentes Sidrac: Miſac, & Abdenago, dixerunt Regi: Nabuchodonoſor Rex, non oportet nos de hac re reſpondere tibi. Ecce enim Deus noſter quem colimus, poteſt eripere nos de camino ignis ardentis: & de manibus tuis o Rex liberare. Quod ſi noluerit: notum ſit tibi Rex: quia Deos tuos non colimus: & ſtatuam auream quam erexiſti non adoramus. Tunc Nabuchodonoſor Rex repletus eſt furore, & aſpectus faciei ejus immutatus eſt ſuper Sidrac: Miſac, & Abdenago. Et præcepit ut ſuccenderetur fornax ſeptuplum quam ſuccendi conſueverat. Et viris fortiſſimis de exercitu ſuo juſſit, ut ligatis pedibus Sidrac, Miſac, & Abdenago, mitterent eos in fornacem ignis ardentis. Et confeſtim viri illi vincti cum braccis ſuis & tiaris, & calceamentis, & veſtibus: miſſi ſunt in medium fornacis ignis ardentis: nam juſſio Regis urgebat. Fornax autem ſuccenſa erat nimis. Porro viros illos qui miſerant Sidrac: Miſac, & Abdenago, interfecit flamma ignis. Viri autem hi tres: id eſt, Sidrac, Miſac, & Abdenago: ceciderunt in medio camino ignis ardentis. Et non ceſſabant qui miſerant eos miniſtri Regis ſuccendere fornacem, naphta, & ſtuppa, & pice, & malleolis. Et effundebatur flamma ſuper fornacem cubitis quadraginta novem: & erupit, & incendit quos reperit juxta fornacem de Chaldæis. Angelus autem Domini deſcendit cum Azaria & ſociis ejus in fornacem: & excuſſit flammam ignis de fornace, & fecit medium fornacis quaſi ventum roris flantem. Et non tetigit eos omnino ignis, neque contriſtavit, nec quicquam moleſtiæ intulit. Tunc hi tres quaſi ex uno ore laudabant, & glorificabant, & benedicebant Dominum de fornace dicentes:

Benedictio.

BEnedictus es Domine Deus patrum noſtrorum, & laudabilis & ſuperexaltatus in ſæcula. Amen. ℣. Benedicite omnia opera Domini Domino: hymnum dicite & ſuperexaltate eum in ſæcula. Amen. ℣. Benedicite Sacerdotes Domini Domino: hymnum dicite & ſuperexaltate eum in ſæcula. ℣. Benedicite ſancti & humiles corde Dominum: hymnum dicite. ℟. Et. ℣. Benedicite Anania, Azaria, & Miſael Dominum. ℟. Hymnum.

Proſequitur prophetia.

TUnc Nabuchodonoſor Rex obſtupuit, & ſurrexit propere: & ait optimatibus ſuis: Nonne tres viros miſimus in medium ignis compeditos? Qui reſpondentes dixerunt Regi: Vere Rex. Reſpondit

dit & ait. Ecce ego video quatuor ſolutos & ambulantes in medio ignis: & nihil corruptionis in eis eſt: & ſpecies quarti ſimilis filio Dei. Tunc acceſſit Nabuchodonoſor Rex ad oſtium fornacis ignis ardentis & ait. Sidrac: Miſac: & Abdenago ſervi Dei excelſi: egredimini & venite. Statimque egreſſi ſunt Sidrac: Miſac: & Abdenago de medio ignis. Et congregati Satrape: magiſtratus & judices: & poteſtates Regis: contemplabantur viros illos: quoniam nihil poteſtatis habuiſſet ignis in corporibus eorum: & capillus capitis eorum non eſſet aduſtus: & ſarabela eorum non fuiſſent immutata: & odor ignis non tranſiſſet per eos. Et erumpens Nabuchodonoſor ait. Benedictus Deus eorum: Sidrac videlicet: Miſac & Abdenago: qui miſit Angelum ſuum: & eruit ſervos ſuos: qui crediderunt in eo: & verbum Regis immutaverunt. Et tradiderunt corpora ſua ne ſervirent: & ne adorarent Deum: excepto Deo ſuo. A me ergo poſitum eſt hoc decretum: ut omnis populus & tribus & lingue quecumque locuta fuerit blaſphemiam contra Deum Sidrac: Miſac: & Abdenago diſpereat: & domus ejus vaſtetur. Neque enim eſt Deus alius: qui poſſit ita ſalvare. Tunc Rex promovit Sidrac: Miſac: & Abdenago in provincia Babylonis. Nabuchodonoſor Rex: omnibus populis gentibus & linguis que habitant in univerſa terra: pax vobis multiplicetur. Signa & mirabilia fecit apud me Deus excelſus. Placuit ergo mihi predicare ſigna ejus: quia magna ſunt & mirabilia ejus: quia fortia. Et regnum ejus regnum ſempiternum: & poteſtas ejus in generatione & generationem.

℟. Amen. *Diaconus dicat.* Pro pace populi & Regum. Flectamus genua. Levate.

Oratio.

PRo Regibus ſeculi hujus atque principibus tibi Pater flectentes genua: obſecramus ut tribuas illis moderamen juſticie: amorem pacis: virtutem pietatis: ſtudium bene regende plebis. Ut in correptione & rectitudine eorum: pax ſimul & requies fidelium proveniat populorum.

℟. Amen.

Pſallendo. Sicut cervus ſitiens deſiderat ad fontes aquarum: ita deſiderat anima mea ad te Deus. ℣. Sitivit anima mea ad Deum vivum: quando veniam & apparebo ante faciem Dei. ℟. Ita deſiderat.

Et prophetiis & orationibus cum tractibus dictis: ordinata proceſſione in choro duo Cantores induti cappis albis: cereos in manibus tenentes: incipiant litaniam in medio Cruciarij Eccleſie dicendo.

KYrieleyſon. Chriſteleiſon.
Kyrieleyſon. Chriſte audi nos.
Chriſte exaudi nos. Chriſte defende nos.
Chriſte parce peccatis noſtris.
Pater de celis Deus. Miſerere nobis.
Fili redemptor mundi Deus. Miſerere.
Spiritus Sancte Deus. Miſerere.
Sancta Trinitas unus Deus. Miſerere.
Sancte Sanctorum Deus. Miſerere.
Sancta Maria. Ora pro nobis.
Sancta Dei genitrix. ora.
Sancta Virgo virginum. ora.

Hic exeat Subdiaconus cum cruce hoc ordine. Ceroferarij cum cereis pergant coram cruce: & cereus paſchalis coram cereis & ſerpens coram cereo: & ſic procedant ad fontem ordinatim: & ſic ſtent proceſſionaliter: & canteut litaniam uſque ad propicius eſto.

Sancte Michael. Ora pro nobis.
Sancte Gabriel. ora.
Sancte Raphael. ora.
Sancte Cherubin. ora.
Sancte Seraphin. ora.
Omnes ſancti Angeli & Archangeli Dei. Orate pro nobis.
Omnes ſancti beatorum ſpirituum ordines. Orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptiſta. ora.
Omnes ſancti Patriarche & Prophete. Orate pro nobis.
Sancte Petre. ora.
Sancte Paule. ora.
Sancte Andrea. ora.
Sancte Jacobe. ora.
Sancte Joannes. ora.
Sancte Thoma. ora.
Sancte Jacobe. ora.
Sancte Philippe. ora.
Sancte Bartholomee. ora.
Sancte Mathee. ora.
Sancte Simon. ora.
Sancte Thadee. ora.
Sancte Mathia. ora.
Sancte Barnaba. ora.
Sancte Luca. ora.
Sancte Marce. ora.

Omnes ſancti Apoſtoli & Evangeliſte. orate.
Omnes ſancti Diſcipuli Domini. orate.
Omnes ſancti Innocentes. orate.
Sancte Stephane. ora.
Sancte Line. ora.
Sancte Laurenti. ora.
Sancte Vincenti. ora.
Sancte Clemens. ora.
Sancte Eugeni. ora.
Sancte Sebaſtiane. ora.
Sancte Fabiane. ora.
Sancte Chriſtophore. ora.
Sancte Geneſi. ora.
Sancte Romane. ora.
Sancte Blaſi. ora.
Sancte Zoyle. ora.
Sancte Antonine. ora.
Sancte Saturnine. ora.
Sancte Georgi. ora.
Sancte Juſte & Paſtor. ora.
Sancte Germane. ora.
Sancte Fernande. ora.
Omnes ſancti Martyres. orate.
Sancte Silveſter. ora.
Sancte Hylari. ora.
Sancte Martine. ora.
Sancte Auguſtine. ora.
Sancte Hieronyme. ora.
Sancte Ambroſi. ora.
Sancte Gregori. ora.
Sancte Leander. ora.
Sancte Iſidore. ora.
Sancte Ildefonſe. ora.
Sancte Iuliane. ora.
Sancte Nicolae. ora.
Sancte Benedicte. ora.
Sancte Egidi. ora.
Sancte Franciſce. ora.
Sancte Dominice. ora.
Sancte Antoni. ora.
Sancte Bernarde. ora.
Omnes ſancti Confeſſores. orate.
Sancta Maria Magdalena. ora.
Sancta Anna. ora.
Sancta Felicitas. ora.
Sancta Perpetua. ora.
Sancta Agnes. ora.
Sancta Cecilia. ora.
Sancta Criſtina. ora.
Sancta Iuſta. ora.
Sancta Rufina. ora.
Sancta Leocadia. ora.
Sancta Eulalia. ora.
Sancta Marina. ora.
Sancta Columba. ora.
Sancta Barbara. ora.
Sancta Lucia. ora.
Sancta Agatha. ora.
Sancta Eufemia. ora.
Sancta Fides. ora.
Sancta Quiteria. ora.
Omnes ſancte virgines. orate.
Omnes ſancti & ſancte Dei. orate.

Hic ſileant omnes: & Sacerdos accedat ad fontem: & incipiat benedictionem hoc ordine. Inſufflet in aqua tribus vicibus & dicat hunc exorciſmum. Exorcizo te creatura aque: per Deum Patrem omnipotentem: rerumque omnium conditorem. qui te pro generatione humani generis & per officium noſtre humilitatis conſecrare precepit: & per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum Dei & hominis filium: qui ſuper te pedibus ambulavit: & ſe pro noſtra ſalute in te a Johanne baptizari oſtendit: & Spiritum Sanctum qui ſuper eum in ſpecie columbe in Jordane apparuit: ut excluſo a te omni malo ſpiritus nequicie: his qui in te vel ex te perfuſi a nobis: & in nomine trine majeſtatis baptizati fuerint: percepta divina gratia in numero fidelium mereantur adſcribi. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

Deus qui ſolus habes immortalitatem: eamque ne ſolus poſſideres: nobis quoque renovata per Jeſum nativitate tribuiſti. cum humano generi poſt admiſſam tranſgreſſionem: priſtine originis dignitatem reformare in melius: per baptiſmatis tinctionem voluiſti. Adſiſte queſumus ad invocationem nominis tui. ℟. Amen. Sancti ✠ fica fontem hunc ſancti ✠ ficator generis humani. ℟. Amen. Fiat locus iſte dignus: in quem Spiritus Sanctus influat. ℟. Amen. Sepeliatur hic ille Adam vetus: reſurgat novus. ℟. Amen. Moriatur hic omne quod carnis eſt: reſurgat omne quod eſt ſpiritus. ℟. Amen. Exuatur ſordidiſſimis vitiis & vetuſtis criminibus amictus: ut ſplendoris & immortalitatis tue indumenta ſumantur. ℟. Amen. Quicunque in Chriſto baptizantur: induant Chriſtum. ℟. Amen. Quicumque hic renunciant diabolo: da eis triumphare de mundo. ℟. Amen. Quicumque in hoc loco confeſſus fuerit: tu eum recognoſcas

in regno. ℟. Amen. Sic in hunc fontem extinguantur crimina: ne reſurgant. ℟. Amen. Sic invaleſcant aque iſtius beneficio: ut eterni ignis extinguantur incendia. ℟. Amen. Mittant fontes altaribus tuis quos altaria regni tui emittant. ℟. Amen. Totus hic horror mortis intercidat. ℟. Amen. Quicumque hic ſe ſibi negaverit: te lucrifaciat. ℟. Amen. Quicumque hic bonus eſſe ceperit: bonus eſſe non deſinat. ℟. Amen. Ut per miniſterium noſtrum tibi conſecratus: eternis ad te virtutibus: eternis premiis conſecretur. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus: & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus. *Oratio.*

TE deprecamur Domine Sancte Pater eterne omnipotens Deus: qui intonas ſuper aquas: ut exultent deſerta Jordanis. Et vox tua preparet cedros: ut hanc aquam benedicas ad gratiam. Et perfuſi famuli tui nova reſtituantur infantia: ut remiſſis ſordibus delictorum: participes fiant vite eterne & regni celorum. ℟. Amen.

Et antequam Chriſma & oleum ponantur in fonte: omnes qui cauſa devotionis voluerint accipere aquam benedictam de fonte ad aſpergendum in domibus ſuis: ſumant ſecundum decretum Alexandri Pape. Deinde effundat chriſma & oleum ſuper vaſculum in modum crucis & dicat. Signo te ſacratiſſime fons unctione ſacri chriſmatis: in nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti regnantis Dei in ſecula ſeculorum. ℣. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Oratio.

ABjecti & humiles licet vitiorum labe ſordentes: te Pater Domine glorie: te Deum omnipotentem deprecamur: pro tua miſeratione adeſto benignus. Tu liberis aſpirator: ut has ſimplices aquas tua ſanctificatione bene✠dicas: & ex tuis ſedibus Angelum tuum ſanctum dirigas: qui eas ſancti✠ficet: ut qui in tuo & in Jeſu Chriſto filio tuo & Spiritu Sancto in Trinitatis nomine in hec fluenta deſcenderint: in quo ſanctificato oleo chriſmate [illegible] & [illegible] one perpetuitatis confirmati: a cunctis mundi vitiis repurgentur: & in hoc lavacro ſancto remiſſionem peccatorum ſuſcipiant: & ſalutem conſequantur eternam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Et benedictio Dei Patris omnipotentis & Filii & Spiritus Sancti deſcendat ſuper iſtum fontem. *Et peracta benedictione fontis baptizentur infantes ſi ibi ſunt. Quo facto: ſupradicti duo Cantores incipiant & cantent tractum.* Cantemus Domino glorioſe. *Tunc Chorus redeat cum Proceſſione ut fuerat: & Sacerdos cum Cruce & Miniſtris accedant ad Altare majus: & Proceſſio in ſuo ordine vadat ad Chorum cantando Tractum.* Cantemus Domino: glorioſe enim honorificatus eſt: equum & aſcenſorem projecit in mare. ℣. Adjutor & protector factus eſt mihi in ſalutem. ℣. Hic Deus meus & honorificabo eum: Deus patris mei & exaltabo eum. *Et cum pervenerint ad Chorum: ſupradicti Cantores incipiant ut ſequitur.*

Propicius eſto. Parce nobis Domine.
Ab omni malo. Libera nos Domine.
Ab inſidiis diaboli. Libera.
A periculo mortis. Libera.
Ab omni mala voluntate. Libera.
A damnatione perpetua. Libera.
A morte ſubitanea & eterna. Libera.
A fulgure & tempeſtate. Libera.
Per Paſſionem & ſanctam Crucem tuam. Libera.
Per admirabilem Aſcenſionem tuam. Libera.
Per gratiam Sancti Spiritus Paracliti. Libera.
In die judicii. Libera.
Peccatores. Te rogamus audi nos.
Ut pacem nobis dones. Te rogamus.
Ut Eccleſiam tuam regere & defenſare digneris. Te rogamus.
Ut fontem iſtum benedicere & conſecrare digneris. Te rogamus.
Fili Dei. Te rogamus.
Fili Dei. Te rogamus.
Fili Dei. Te rogamus.
Agnus Dei qui tollis peccata mundi. Parce nobis Domine.
Agnus Dei qui tollis peccata mundi. Exaudi nos Domine.
Agnus Dei qui tollis peccata mundi. Miſerere nobis.

Et interim quo Letania perficitur: Sacerdos cum Miniſtris cruce & cereis & cereo paſchali & ſerpente eo ordine quo prius aſcenderant: ſic deſcendant ad ſacrarium. Et deponat Sacerdos cum miniſtris ornamenta quadrageſimalia: & accipiant ornamen-

veſte alba & veniant ad altare iſto ordine. Cruce remanente in ſacrario. In primis precedant duo Ceroferarii cum cereis accenſis. Scilicet cereo paſchali & tribus luminis que ſunt in ſerpente. Et cum pervenerint ad altare majus : Sacerdos faciat confeſſionem ut moris eſt. Et facta confeſſione Sacerdos ſolemniter dicat hymnum Gloria in excelſis Deo. *Et ſtatim pulſentur omnes campane tam majores quam minores. Et diſcooperiantur altaria frontalibus nigris & retabula aurea & omnia appareant ſolemniter. Et facto hymno Angelorum Diaconus dicat.* Pro competentibus. Flectamus genua. Levate.

Et Sacerdos dicat. Oratio.

Concede Domine omnes qui nunc fide meruerunt cognoſcere veritatem : ſalutaris lavacri percipere innovari opera. Sicque eos a cunctis peccatorum ſordibus baptiſmi unda purificet : ut ultra eos pravi operis inquinamenta non maculent. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter.

Dicat Diaconus. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *VI.*

Fratres. Quid ergo dicemus? Permanebimus in peccato : ut gratia abundet? Abſit. Qui enim mortui ſumus peccato : quomodo adhuc vivemus in illo? An ignoratis quia quicumque baptizati ſumus in Chriſto Jeſu : in morte ipſius baptizati ſumus? Conſepulti enim ſumus cum illo per baptiſmum : in morte. Ut quomodo reſurrexit Chriſtus a mortuis per gloriam patris : ita & nos in novitate vite ambulemus. Si enim complantati ſalvi facti ſumus ſimilitudini mortis ejus : ſimul & reſurrectionis erimus. Hoc ſcientes quia vetus homo noſter ſimul crucifixus eſt : ut deſtruatur corpus peccati : ut ultra non ſerviamus peccato. Qui enim mortuus eſt : juſtificatus eſt a peccato. Si enim mortui ſumus cum Chriſto : credimus quia ſimul et iam vivemus cum illo. Scientes quod Chriſtus reſurgens ex mortuis iam non moritur : mors illi ultra non dominabitur. Quod enim mortuus eſt peccato : mortuus eſt ſemel. Quod autem vivit : vivit Deo. Ita & vos exiſtimate vos mortuos quidem eſſe peccato : viventes autem Deo : in Chriſto Jeſu Domino noſtro. ℟. Amen.

Laude. Dicant qui redempti ſunt a Domino in eternum & in ſeculum ſeculi. ℣. Populus qui ſedebat in tenebris vidit lucem magnam.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matheum. XXVIII.

Veſpere autem Sabbati que luceſcit in prima Sabbati : venit Maria Magdalena & altera Maria videre ſepulcrum. Et ecce terremotus factus eſt magnus. Angelus enim deſcendit de celo : & accedens revolvit lapidem : & ſedebat ſuper eum. Erat autem aſpectus ejus ſicut fulgur : & veſtimenta ejus ſicut nix. Pre timore autem ejus : exterriti ſunt cuſtodes & facti ſunt velut mortui. Reſpondens autem Angelus : dixit mulieribus. Nolite timere vos. Scio enim quod Jeſum qui crucifixus eſt queritis : non eſt hic : ſurrexit enim ſicut dixit. Venite & videte locum ubi poſitus erat. Et cito euntes dicite diſcipulis ejus quod ſurrexit : & ecce precedet vos in Galileam : ibi eum videbitis. Ecce predixi vobis. Et exierunt mulieres cito de monumento : cum timore & gaudio magno : currentes nunciare diſcipulis ejus. Et ecce Jeſus occurrit illis dicens. Avete. Ille autem acceſſerunt : & tenuerunt pedes ejus : & adoraverunt eum. Tunc ait illis Jeſus. Nolite timere. Ite nunciate fratribus meis : ut eant in Galileam : ibi me videbunt. Que cum abiiſſent : ecce quidam de cuſtodibus venerunt in civitatem : & nunciaverunt principibus ſacerdotum omnia que facta fuerant. Et congregati cum ſenioribus conſilio accepto : pecuniam copioſam dederunt militibus dicentes. Dicite quia diſcipuli ejus nocte venerunt : & furati ſunt eum nobis dormientibus. Et ſi hoc auditum fuerit a preſide : nos ſuadebimus ei : & ſecuros vos faciemus. At illi accepta pecunia : fecerunt ſicut erant docti. Et divulgatum eſt verbum iſtud apud Judeos : uſque in hodiernum diem. Undecim autem diſcipuli abierunt in Galileam : in montem ubi conſtituerat illis Jeſus. Et videntes eum adoraverunt : quidam autem dubitaverunt. Et accedens Jeſus locutus eſt eis dicens. Data eſt

mihi

mihi omnis poteſtas in celo & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti: docentes eos ſervare omnia quecumque mandavi vobis. Et ecce ego vobiſcum ſum omnibus diebus uſque ad conſummationem ſeculi. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. Ego ſum primus & ego noviſſimus: & fui mortuus: & ecce ſum vivens in ſecula ſeculorum. P. Alleluia.

Sacrificium. Alleluia. Angelus Domini deſcendit de celo: & accedens revolvit lapidem ab oſtio monumenti alleluia alleluia. ℣. Alleluia. Erat reſpectus ejus ſicut fulgur: & veſtimenta ejus candida quaſi nix: & dixit mulieribus nolite timere. P. Et accedens.

Miſſa.

ISTam iſtam noctem que tenebris ſidebat aſpectus iſtius cernat ſplendoris decorem: qui carceris minabatur horrorem. Mundum illuminat lux, ſtravit diabolum. Liber Chriſte ergaſtulis tua virtute confracti: ſpoliatis exultare cuſtodibus: & ſervientem [illegible] contemptam irridere jactantiam. Dulcior ſemper captivis eſt reddita libertas. Quia tuam exhauſit Judee [illegible] ſepulturam: ſoporem paſſus es: an timorem? Fraude deceptus es: an virtute? Non tuam incertam miſer accuſes. Non ſic [illegible] negligens: ſed crudelis. Adhuc certe cecitatem tuam pertinax excuſares: ſi depoſitum tuum vel inferna ſervaſſent. Agnoſce infelix, agnoſce quid feceris. Corpus illud mortificatis affectum habuit, non defectum. Viſceribus illis non infirmitas fuit clauſa: ſed pietas. Quod pependit ex homine eſt: quod reſurrexit ex numine. Nihil dubites: nihil mireris. Hoſpitium Domino ſuo terra eſſe potuit: non ſepulcrum. Mea tunc cum [illegible] membris delicta ſigebas: meam necem tuamque ſalutem: cum oſculandis ſi liceret corporaliter plantis clavis tranſverberantibus confluebas. Tuum facinus celum tremuit: Sol expavit [illegible] teſtamenta [illegible] ſui potentiam [illegible] tu[illegible] perrupta ſurrexerunt. Inferi vim pecuni Deo corporaliter non tulerunt. Clamabant elementa de vivo [illegible] tartara de defuncto. Oportuit talia fieri miracula credituris: tanta dari ſigna ſalvandis. Ut opera ſuum correcta noſſent artificem: in quo ſe homo perditum: niſi fuiſſet inventum neſciret. ℟. Amen.

Alia Oratio.

ESurientes corpus tuum Domine: ac ſanguinem ſitientes: ut hoc nobis in remiſſionem peccatorum ſumendum tribuas deprecamur. Quia noſtra virtus & ſalus ſit: ſi tamen non quod indignis ſumunt iraſcaris. Sed facis vinci gaudio metum: & cedere exultationi terrorem. Nemo enim eſt in hoc numero conciliove fidelium: qui non accedere ad menſam tuam in hac glorioſa per totum mundum nocte deſideret. Ut ſi firmus eſt: habeat cuſtodiam. Si infirmus eſt: medicinam. Sit igitur queſumus apud te Domine placitum: ſi ceu[illegible] donare quod cupiunt [illegible] ut ignoſcere quod preſumunt. Quis non optet illa carne: animam ſuam tangere: paſcere: confortare: in qua ſe per gratiam credat eſſe tranſfuſum? Que corruptionem non vidit. & vim mortis paſſione mortis abſorbuit. Quis non ambiat propter te ſumere de tuo: quod te videat propter nos aſſumpſiſſe de noſtro? Indita hac ex pietate fiducia: ut quod in defuncti [illegible] dignatum eſt vivificare mortuum [illegible] dignetur purificare corruptum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CHriſte redemptio noſtra qui olim noctem iſtam tue reſurrectionis illuminaſti potentia, precamur, ut in hac qua ipſe vivus reſurrexiſti a mortuis: & expiationem criminum vivis: & requiem jubeas preſtare defunctis. ℟. Amen. Quia tu es vita vivorum &c.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui Neophitos tuos: majori animarum quam veſtium albore veſtiſti: ut plus acciperent quam habere ſe noverant: preſta ut ſicut donum tuum eorum intellectum exuperat: ita ultra etatem fides cum intelligentia placitis tibi operibus convaleſcat. Nobis quoque per mortem Jeſu Chriſti Filii

tui

tam pacis donis largire: & veniam culparum attribue. ℟. Amen. Quia tu es vera pax nostra &c.

Inlatio.

Dignum & iuſtum eſt ſancte Pater omnipotens eterne Deus: pietatem tuam omni quidem tempore: ſed in hac nocte vel die profuſis exultantibus animis commendare. Nox enim iſta non tenebrarum ſed luminis mater eſt: in qua exortus eſt in eternum dies reſurrectionis noſtre Dominus Ieſus Chriſtus. Hic verus agnus qui abſtulit peccata mundi. Qui non in figura veteri anno offerentis mactatus eſt: ſed in corpore veritatis adveniens adimplevit figuras carnalium ſacrificiorum: approbavit & prophetias miraculorum celeſtium. Sed vivam & veram hoſtiam noviſſimis ſeculorum temporibus idem Sacerdos & ſemper agnus exhibuit. Elevatiſque in cruce manibus: ſacrificium veſpertinum pependit in ligno: & beneficium matutinum ſurgens prebuit e ſepulcro. Unde venerandi ſacre inſtitutionis myſterio: in eternum modo vitam ſibi lucis oriuntur: quos incorrupto partu per gratiam ſpiritalem hac nocte progenerat mater Eccleſia. Sine corruptione concipiens: & cum gaudio pariens. Exprimens in ſe atque formam Virginis genitricis abſque viro humano contagione ſecunda concepta. In cuius magnitudine reſurgit Chriſto: mors occubuit & occidit: & exorta eſt vita credentium. Propter quod celeſtia atque terreſtria cantant canticum novum cum omni exercitu Angelorum: & cum Cherubim ac Seraphim: ſine ceſſatione ſic dicunt. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus. Oratio.

Vere ſanctus & verus Ieſus filius Dei: qui aſcendit patibulum crucis: ut animas virtute ſua mortem in ſe perderet morte. Deſcendit ad inferos: ut hominem veteri errore deceptum: & regno peccati ſervientem vinclis abſtraheret: ferreaque portarum potenti manu confringeret: & ſecuturam ſue reſurrectionis gloriam demonſtraret. Ipſe Dominus ac redemptor eternus.

Dicat Presbyter poſt pridie. Oratio.

Habentes ante oculos omnipotens Pater ſancte tuam paſſionis trophaeum: ſupplices exoramus: ut paſcha hoc quod nobis Dominus noſter Ieſus Chriſtus & ut tuum hoſtiam viventem conſecravit: atque complevit: ſit nobis in protectionem ſalutis & vite. Ut ſanctificatus hoc ſolenni tribus populus Altaribus tuis oblationis ſue munera placitura conferat. Fiat nobis Euchariſtia pura atque legitima in nomine unigeniti tui. Ut cum noſtris fuerit percepta pectoribus: ſobrias nutriat mentes: ſanctificet atque confirmet. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Hic eſt panis verus Dei qui de celo deſcendit: & vitam tribuit mundo: qui manducaverit ex eo: permanet in eternum: & panis quem ego dabo: caro mea eſt pro mundi vita. Qui credit in me: non eſuriet: neque ſitiet unquam: ecce diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi Pater regnum: ut edatis & bibatis ſuper menſam meam in regno alleluia.

Ad Orationem Dominicam. Oratio.

Oratio.

Exultantiſſimam in hac nocte tue reſurrectionis celebrantes ſolemnitatem: in qua ipſe nobis dies novus de tumulo ſurgens: veterem ſolum atque noctis caliginem convertiſti in claritatem: te quibus poſſumus lachrymoſis ſupplicibus imploramus: ut qui nos redemiſti pretio tui ſanguinis: inſtitutis a te preceptis accipere noſtras orationes. Sit indulgentia criminum: concedatur etiam & celeſtis glorie ſumma virtutum. Memento Domine quod terra ſumus: & accipe contritionem noſtri ſpiritus. Ut qui carnis infirmitate ad terram proſternimur: ad celos caſtigatione ſpiritus ieiunii ſublevemur. Et quia ex noſtro eſt ut cadamus: ex tuo ſit ut ſurgamus: quia te iubente dicimus. Pater noſter qui es in celis. *Hic Presbyter accipiat particulam que dicitur regnum: & ponat eam reverenter ſuper calicem: & dicat alta voce.* Vicit Leo de tribu Iuda radix David alleluia. *Dicatur tribus vicibus. Et chorus reſpondeat qualibet vice.* Qui ſedes ſuper Cherubim radix David alle-

alleluia. *Deinde mittat Presbyter particulam in calicem & dicat.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui aſcendit patibulum crucis, ſua vos redemptione & paſſione conſervet a malo. ℟. Amen. Deique vobis ſue dulcedinis ſapientia renovari: qui ſe amaro permiſit felle potulo propinari. ℟. Amen. Ut cuius laudes Eccleſia cuncta celebravit orando: eius conſervari mereamur magno crucis vexillo. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Ad accedendum.* Gaudete populi & letamini: Angelus ſedit ſuper lapidem Domini: et ipſe vobis evangelizavit. Chriſtus ſurrexit a mortuis Salvator mundi & replevit omnia ſuavitate: gaudete populi & letamini. ℣. Erat autem aſpectus eius ſicut fulgur: & veſtimenta eius ſicut nix & dixit. ℟. Chriſtus ſurrexit a mortuis. ℣. Et exierunt mulieres cito de monumento cum timore & gaudio magno: currentes nunciare diſcipulis eius quia reſurrexit. ℟. Chriſtus. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Gaudete populi & letamini. *Communio.* Refecti Chriſti corpore & ſanguine: te laudamus Domine alleluia alleluia alleluia.

Oratio.

COrpus Domini noſtri Jeſu Chriſti quod accepimus: & ſanctus ſanguis eius quem potavimus adhereat viſceribus noſtris: eterne omnipotens Deus ut non veniat nobis ad iudicium nec ad condemnationem: ſed proficiat ad ſalutem & ad remedium animarum noſtrarum in vitam eternam. ℟. Amen.

Expleta Miſſa poſt hec ad Veſperas dicuntur he laudes. Dicant qui redempti ſunt a Domino in eternum: quos redemit de manu inimici in eternum & in ſeculum ſeculi. ℣. Populus qui ſedebat in tenebris & umbra mortis vinctus in mendicitate & ferro. ℟. Quos redemit. ℣. Quia contrivit portas ereas: & vectes ferreos confregit. ℟. Quos redemit. *Dicat Presbyter.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Lauda. Alleluia.* Ego ſum primus & ego noviſſimus: & fui mortuus. ℟. Et ecce ſum vivens in ſecula ſeculorum alleluia. ℣. Dignus es Domine Deus noſter accipere librum: & ſolvere ſignacula eius: quoniam occiſus es: & redemiſti nos Deo in ſanguine tuo ex omni tribu & lingua. ℟. Et ecce. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Et ecce. *Iterum dicat.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Lauda.* Alleluia: Angelus Domini deſcendit de celo. ℟. Et accedens revolvit lapidem ab oſtio monumenti alleluia alleluia. *Lauda II.* Alleluia. Erat aſpectus eius ſicut fulgur: & veſtimenta eius candida quaſi nix: & dixit mulieribus nolite timere. ℟. Et accedens. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Et accedens. *Capitula.* Excellentiſſimam in hac nocte. *Require retro in Miſſa fol. XCII. Benedictio.* Chriſtus Dominus qui aſcendit patibulum crucis *ut ſupra. Lauda.* Alleluia. Locutus eſt Angelus Domini mulieribus dicens. ℟. Scio quia crucifixum queritis: ſurrexit ſicut dixit: venite & videte ubi poſitus erat Dominus. ℣. Cantate Domino canticum novum: quia mirabilia fecit. ℟. Scio quia. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Scio quia.

Oratio.

DOmine noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus: qui ſolo verbo univerſa cuncta moderans: & omnia crucis ſtigmata portans: vectes ferreos comminuit: portarumque ereorum claustra perfregit: carceris profunda deſcendit: ſedentibus in umbra mortis quos lux claritatis reſplenduit & Sol iuſtitie de tumulo corporis ſuſcitato procedens radiis ſuis tenebras noſtras in cuncta illuſtravit. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Benedictio Agni in ſancta Paſcha.

DOmine Jeſu Chriſte: qui per Moyſen famulum tuum & populum prefigurationem tui ad ſignum ſanctum paſcha in agno occidi atque immolari: immolationem cuius ſanguinis ſanctificati benedixiſti: in mentibus

Miſſa Mozar. Bb ſus

bus cum hiſſopo aſpergibus populum tuum celebrare juſſiſti: qui per etiam per Samuelem vatem ſermdante populo tuo applicandum te in agnum lactentem puro ac ſinceram tibi orationis hoſtiam offerri præcepiſti: offerimus etiam & nos indigni famuli tui. Et poſt ſacra ſolemnia huius diei paſchalis hanc creaturam agni: quam nobis exactis jejuniorum diebus præparandis paſſi ſper corporibus indulgere juſſiſti. Precamur ut eum per nos famulos tuos ac miniſtros ore ſancto tuo benedicas: & dextera tua ſanctifices amen. Sicque illum nobis percipere jubeas: ut baculos ſpei habentes in manibus: renibus accinctis turpibus rebus renovati in novitate vitæ de amaritudinibus ſeculi præteritam omittamus: ac retro reſpicientes a tramite juſtitiæ recedamus amen. Sicque vitam præſentem tuis oſtibus ſinamus: ut te protectorem ac defenſorem noſtrum ſemper in oculis habeamus amen. Ut ad terram beatam quam illis promiſiſti per figuram: nobis reſeraſti per gratiam: te duce cum operum bonorum fructu exultantes perveniamus. Amen. *Deinde dicit* Deo gratias reddere tenebor. *Et poſt hoc dicit.* In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti, ſanctificatio hoc agnus permaneat.

IN DIE RESURRECTIONIS DOMINI.

Ad Miſſam Officium.

Libera nos ſicut Dei Salvator noſter. Alleluia alleluia alleluia. ℣. Cantate Domino canticum novum: quia mirabilia fecit. P. Alleluia. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. P. Alleluia. *In medium altaris dicat Presbyter.* Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Gloria in excelſis Deo. *Finita Gloria dicantur iſti verſus.* Sanctus Deus qui ſedes ſuper Cherubim. Solus inviſibilis. Sanctus fortis qui in excelſis glorificaris: vocibus angelorum. Sanctus immortalis qui ſolus es immortalitatis: Salvator miſerere nobis. Alleluia. ℣. Dignus es Domine Deus noſter accipere gloriam & honorem & virtutem. P. Sanctus fortis. ℣. Quoniam omnes gentes venient & adorabunt in conſpectu tuo Domine & dicent. P. Sanctus immortalis. ℣. Benedictio & honor & gloria virtus & poteſtas tibi Deo noſtro in ſecula ſeculorum amen. P. Miſerere nobis alleluia. *Si placuerit dicat Presbyter hymnum trium puerorum.* Benedictus es Domine. *Avertens ſe in omnem aſſiſtentem. Iterum dicat Presbyter in medium altaris.* Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. *Oratio.*

Tibi gratias concinimus Domine Deus noſter: cuiuſque potentiam poſtulamus: ut ſicut pro nobis peccator hoc dignatus es mori & clarificatus ſecundo poſt tertium diem apparuiſti in gloria reſurrectionis: ita per te abſoluti in te mereamur habere perpetuum gaudium: ut nobis præceſſit veræ reſurrectionis exemplum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Tibi enim ſit laus in altiſſimis dicunt: tibi e terris gratiam Eccleſia canit: utque hunc externe concentus ad aſtra hymnum emittit. Rogamus te omnipotens Deus: ut ſicut tuas ſolenniter participes laudes: ita peccatum noſtrarum jubeas eſſe ac re... pere voces. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Principium Apocalypſis Iohannis Apoſtoli.* ℟. Deo gratias.

Apocalypſis Jeſu Chriſti quam dedit illi Deus palam facere ſervis ſuis quæ oportet fieri cito: et ſignavit mittens Angelum ſuum ſervo ſuo Johanni: qui teſtimonium perhibuit verbo Dei: & teſtimonium Jeſu Chriſti quæcumque vidit. Beatus qui legit & qui audit verba prophetiæ: & ſervat ea quæ in ea ſcripta ſunt. Tempus enim prope eſt. Johannes ſeptem Eccleſiis quæ ſunt in Aſia. Gratia vobis & pax ab eo qui eſt & qui erat & qui venturus eſt: & a ſeptem ſpiritibus qui in conſpectu throni eius ſunt: & ab Jeſu Chriſto qui eſt teſtis fidelis: primogenitus mortuorum & princeps regum terræ. Qui dilexit nos & lavit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo. Et fecit nos regnum & ſacerdotes Deo & Patri ſuo. Ipſi gloria in ſecula. Ecce venit cum nubibus: & videbit eum omnis oculus: & qui eum pupugerunt. Et plangent ſe ſuper eum omnes tribus terræ. Ego ſum A & O: principium & finis, dicit Dominus Deus. Qui eſt & qui erat & qui venturus eſt omnipotens. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Pſal-

Pſallenda. Hæc eſt dies quam fecit Dominus: exultemus & lætemur in ea. ℣. Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me. ℟. Exultemus. ℣. Aperite mihi portas juſtitiæ. Deo gratias. ℟. Exultemus.

Dicat Presbyter Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *II.*

IN diebus illis ſtans Petrus in medio plebis, locutus eſt eis dicens: Viri fratres, liceat audenter dicere ad vos de patriarcha David, quoniam defunctus eſt & ſepultus: & ſepulchrum ejus eſt apud nos uſque in hodiernum diem. Propheta igitur cum eſſet & ſciret quia jurejurando juraſſet ei Deus de fructu lumbi ejus ſedere ſuper ſedem ejus; Providens locutus eſt de reſurrectione Chriſti, quia neque derelictus eſt in inferno, neque caro ejus vidit corruptionem. Hunc Jeſum reſuſcitavit Deus, cujus omnes nos teſtes ſumus. Dextera igitur Dei exaltatus, & promiſſione Spiritus Sancti accepta a Patre, effudit hunc, quem vos videtis & auditis. Non enim David aſcendit in cælum. Dixit autem ipſe: Dixit Dominus Domino meo, ſede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos ſcabellum pedum tuorum. Certiſſime ergo ſciat omnis domus Iſrael, quia & Dominum eum & Chriſtum fecit Deus hunc Jeſum, quem vos crucifixiſtis. His autem auditis compuncti ſunt corde, & dixerunt ad Petrum, & ad reliquos Apoſtolos: Quid faciemus viri fratres? Petrus vero ad illos: Pœnitentiam, inquit, agite, & baptizetur unuſquiſque veſtrum in nomine Jeſu Chriſti in remiſſionem peccatorum veſtrorum: & accipietis donum Spiritus Sancti. Vobis enim eſt repromiſſio, & filiis veſtris, & omnibus qui longe ſunt, quoſcumque advocaverit Dominus Deus noſter. ℟. Amen.

Lectio ſancti evangelii ſecundum Joannem. Gloria tibi Domine. *XX.*

UNa Sabbati Maria Magdalene venit mane, cum adhuc tenebræ eſſent, ad monumentum: & vidit lapidem ſublatum ab oſtio monumenti. Cucurrit ergo, & venit ad Simonem Petrum, & ad alium diſcipulum quem amabat Jeſus, & dicit eis: Tulerunt Dominum de monumento, & neſcimus ubi poſuerunt eum. Exiit ergo Petrus, & ille alius diſcipulus, & venerunt ad monumentum. Currebant autem duo ſimul, & ille alius diſcipulus præcucurrit citius Petro, & venit primus ad monumentum. Et cum ſe inclinaſſet, vidit poſita linteamina: non tamen introivit. Venit ergo Simon Petrus ſequens eum, & introivit in monumentum, & vidit linteamina poſita, & ſudarium quod fuerat ſuper caput ejus, non cum linteaminibus poſitum, ſed ſeparatim involutum in unum locum. Tunc ergo introivit & ille diſcipulus qui venerat primus ad monumentum: & vidit, & credidit. Nondum enim ſciebant Scripturam, quia oportebat eum a mortuis reſurgere. Abierunt ergo iterum ad ſemetipſos diſcipuli. Maria autem ſtabat ad monumentum foris plorans. Dum ergo fleret, inclinavit ſe, & proſpexit in monumentum: & vidit duos Angelos in albis ſedentes, unum ad caput, & unum ad pedes, ubi poſitum fuerat corpus Jeſu. Dicunt ei illi: Mulier, quid ploras? Et dicit eis: Quia tulerunt Dominum meum: & neſcio ubi poſuerunt eum. Hæc cum dixiſſet, converſa eſt retrorſum, & vidit Jeſum ſtantem, & neſciebat quia Jeſus eſſet. Dicit ei Jeſus: Mulier, quid ploras? Quem quæris? Illa exiſtimans quia hortulanus eſſet, dicit ei: Domine, ſi tu ſuſtuliſti eum, dicito mihi ubi poſuiſti eum, & ego eum tollam. Dicit ei Jeſus: Maria. Converſa illa, dicit ei: Rabboni, quod dicitur Magiſter. Dicit ei Jeſus: Noli me tangere, nondum enim aſcendi ad Patrem meum. Vade autem ad fratres meos, & dic eis: Aſcendo ad Patrem meum, & ad Patrem veſtrum, & ad Deum meum, & ad Deum veſtrum. Venit Maria Magdalene annuntians diſcipulis: quia vidi Dominum, & hæc dixit mihi. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Redemptionem miſit Dominus populo ſuo: mandavit in æternum teſtamentum ſuum: ſanctum & terribile nomen ejus. ℟. Alleluja.

Sacrificium.

ECce Agnus Dei qui tollit peccata mundi, alleluja. ℣. Dicant qui redempti ſunt a Domino, quos redemit de manu inimici. ℣. De regionibus congregavit eos, a ſolis ortu & occaſu, ab aquilone & mari. ℟. Qui. ℣. Gloria & honor Patri

& Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. R. Qui tollis peccatum.

Miſſa.

LÆtetur cælum: & exultet terra: exultet mare: Sol fulgeat: ſerenitas [illegible] peſtis fugiat. Tempeſtas deſiſtat, [illegible] adverſitas: aerem [illegible] purgavit, tellurem [illegible] [illegible] correxit. Altiſſimus Deus hominem ſic redemit. Sed quantum ad immenſitatem majeſtatis reſpectat: mereri non [illegible]. Quia enim perdita erat noſtra mortalitas corruptionis diabolicæ: non ad hoc corporis imaginem [illegible] aſſumpſit, quaſi contra degeneris adverſarii tyrannidem non poſſet aliter ſubvenire: ſed propter id quod eiſdem prophetarum vatis [illegible] complenda miracula. Ita magis et liberationis eſſet indubitata cognitio, quod in primi tranſgreſſoris offenſa mors operata eſt. Non membrorum [illegible] artificio, ſed iniquitate peccati. Quod male utendo periendi cauſa non fuit fragilitas, ſed voluntas. Quod originem ſupplicii non opera habuit corruptela, ſed criminis. Quod cum [illegible] tempore non ſenſus ſtatuit, ſed confeſſus. Quod habentes [illegible] contumacia fuit creati, non negligentia creatoris. Te ipſum enim interrogare liceat [illegible] Domino meo. Jam auctor errantis qui te primum diabolus parte corrupit? Numquid in facientis membris ruinam corporeæ tibi fractura contraxerat? Fueras certe ſtabilis membris, ſi non fuiſſes inſtabilis in præcepto. Animum tuum tentator [illegible] in quo tibi major portio credita fuerat dignitatis. Judicium tuum in quo fuerat [illegible] [illegible] [illegible] ſed [illegible] quod per ſe. Itaque omnipotens Deus [illegible] veteris hominis vetuſtatem, non tamen de præſenti ſtatu libertatis [illegible] [illegible] capta [illegible] libertatis [illegible] non fuiſſet. Et in hoc utique clementiam arbitror & tuæ poteſtatis eminentiam. Et præſumptionis noſtræ [illegible] confitentes per nos te rogamus, ut dicta perceptione tua [illegible] ut nobis [illegible] nec liceat peccare nec libeat. R. Amen. Per miſericordiam tuam &c.

Alia oratio.

BEnedic anima mea Domino: & tota ſocietas Chriſto plebs gaudiis religioſe gratulationis conſequere. Amiſit vetuſtas opprobrium, mors aculeum, Cuſtodia reum, Catena damnatum. Non aliter in perditionem caro rebellis inſurgat, nam in damnatum [illegible] jure crimina [illegible]. Homo eſt qui perdidit: Deus homo factus eſt qui redemit. Majorem tibi exegit Dominus pietatem noſtra calamitas, quam perdiderat [illegible] [illegible] libertas. Tunc ſervi [illegible] ſocietati, nunc filii. Tunc obedientibus immortalitas promittebatur, nunc augetur & dignitas. Tunc portio habenda cum debitis, nunc communio futura cum Angelis. Tunc cum creatura vivendum, nunc cum creatore regnandum. Tunc cuſtodiendus arboris: nunc & ſubjiciendus [illegible]. Tunc erat admonitio de cautela præcepti, nunc adhortatio de pompa judicii. Tunc promittebatur in lege mortis, nunc in voluntate ſuggeſtio. Tunc non licuit paradiſum habere per culpam, nunc cælum ſperare datur per gratiam. Multo ergo multoque melius crevimus poſt ruinam. Propter quod humili [illegible] ſine ceſſatione rogamus: ut donet nos ſua [illegible] perficiat, noſtra [illegible] non ſubtrahat medicinam.

R. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

AUditis nominibus offerentium, te pietatis Dominum deprecamur. Ut digneris [illegible] orationi aſſiſtere, [illegible] aperire poſſimus. Offerentium nomina cœleſtibus ſcribas in paginis, promiſſionem ita manifeſtes in Sanctis [illegible] [illegible] eſt nulla [illegible] perditio. Et quia [illegible] noſtræ infirmitatis [illegible] & quid orare oporteat neſcimus, advocamus in ſuffragio precum noſtrarum receptos in cœleſti collegio Patriarchas, repletos divino ſpiritu Prophetas, Martyres [illegible] floribus coronatos, Apoſtolos ad officium prædicationis electos. Per quos oramus te Dominum noſtrum, ut omnes metu terroris, inopia afflictos, tribulatione vexatos:

tos: morbis obrutos: ſuppliciis deditos: debitis obligatos: preſentia tue reſurrectionis abſolvas: ſpirituum quoque pauſantium memor eſſe digneris: ut illis criminum ſuorum indulgentia relaxata: ad ſinum patriarcharum liceat pervenire. ℟. Amen. Quia tu es vita vivorum &c.

Ad pacem. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte Sanctorum claritas meritorum: & vera beatificatarum felicitas animarum, dona ut qui reſurrectionis tue diem letando colimus: & letando reſurgere ipſi per gratiam tuam beneque ſancteque vivendo, & paci tue conſentiendo, ante noſtri in obitum mereamur. Et ſicut tibi pro tante feſtivitatis officio amictus in nobis candidos exhibemus: ita per indulgentiam tuam dealbati ſupra nivem: atque mundati & gemine dilectionis dulcedine ſatiati: univerſi criminis nigredine careamus. ℟. Amen. Quia tu es vera pax noſtra &c. Gratia Dei patris &c. Quomodo adſtatis pacem facite. ℟. Chorus. Pacem meam do vobis: pacem meam commendo vobis: non ſicut mundus dat pacem do vobis. ℣. Novum mandatum do vobis ut diligatis vos invicem. ℙ. Pacem meam. ℣. Si manſeritis in me, & verba mea in vobis manſerint: quodcumque petieritis Patrem in nomine meo: petite & fiet vobis. ℙ. Pacem meam. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℙ. Pacem meam. Introibo ad altare Dei mei. ℟. Ad Deum qui letificat. Aures ad Dominum. ℟. Habemus ad Dominum. Surſum corda. ℟. Levemus ad Dominum. Deo ac Domino Jeſu Chriſto &c.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine Sancte Pater eterne omnipotens Deus: & Jeſu Chriſto filio tuo Domino noſtro: qui tecum ſimul & cum Spiritu Sancto hanc diem gemino lumine ejus decore ſanctificans: & luci eam dedicavit pariter & ſaluti. In hanc nos etenim creans: in hanc creata redimendo ſalvificans. Hanc in conditione temporum primam: hanc in reparatione hominis efficiens glorioſam. In ea lucem ultam ſibi lem creans: in ea hodierne reſurrectionis gloriam manifeſtans. In hac quippe ipſe ſolutis doloribus inferni devicto diabolo: triumphavit cum mortem moriens vicit: & ſanguine ſuo terrena celeſtibus reconciliavit. Unde merito illi omnes Angeli omneſque Sancti non ceſſant clamare quotidie: ita dicentes. Te celi celorum. Te poteſtates. Te throni & virtutes laudant. Tibi cetus Angelorum in excelſis concinunt hymnum. Tibi Cherubin ac Seraphin ineffabili voce proclamant dicentes. Agyos. Agyos. Agyos. Kyrie. O theos. Sanctus. Sanctus. Sanctus: Dominus Deus Sabaoth. Pleni ſunt celi & terre gloria majeſtatis tue: oſanna filio David. Benedictus qui venit in nomine Domini: oſanna in excelſis. Agyos. Agyos. Agyos. Te Dominum laudat omnis virtus celorum: & exercitus angelorum. Tibi hymnum depromunt melliflua carmina Sanctorum. Tibi pſalunt choree Virginum. & cetus Confeſſorum. Tibi genua curvant celeſtia. Terreſtria. Et inferna. Laudant te Regem omnium ſeculorum. Oſanna in excelſis.

Poſt Sanctus. Oratio.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: quem die tertia deflevimus mortuum: & hodie gaudemus virtute propria ab inferis ſuſcitatum. Qui per mortem ſuam diabolum non virtute: ſed judicio vicit. & per gloriam reſurrectionis ſue: viam revertendi ad celum peccatoribus patefecit. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie.

PRecamur nunc Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: ut quemadmodum Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus has ineffabilium gratiarum actiones ſemetipſum tibi pro nobis offerens: mortem noſtram ſuſcepturus auditus eſt: ita nunc & nos qui ipſum & vitam ejus querimus eum quondo miniſterialiter: que imbuti ſumus. Ut hic tibi panis cum hoc calice oblatus in filii tui corpus & ſanguinem te benedicente diteſcat. Ac largoris tui perfuſus ſpiritu: indulgentiam nobis omnium peccatorum largiatur & gratiam. & conſtare a ſe tanti ſui dono: donec in ſemetipſo perficiat: cuſtodiam adhibeat indeſeſſam. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Accipiat Presbiter corpus Domini reverenter & ponat eum super calicem discoopertum, & dicat. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Fidem quam corde credimus, ore autem dicamus. *Chorus respondeat.* Credimus in unum Deum. *Totum.*

Ad Orationem Dominicam.

CHriste Jesu bone, qui ad Patrem de cruce clamasti: te hoc in hoc die quo ipse de tumulo surrexisti, ad te clamantes exaudi. Quo resurrectionis tue die veniente gaudentium ora repleantur jubilo, animis, & corda effectum percipiant exorationis. Cum enim exoraverint ea que preceptis clamaverint usque ita docuerunt e terra. Pater noster qui. *Hic discooperiat calicem & accipiat particulam que dicitur Regnum, & ponat eam super calicem & dicat.* Vicit leo de tribu Juda radix David alleluja. *Sequitur vocibus. Respondeat Chorus qualibet voce.* Qui sedes super Cherubim radix David alleluja. *Hic mittat particulam in calicem. Postea dicat Presbiter vel Diaconus.* Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

DOminus Jesus Christus qui pro totius mundi salute moriens, hodie rediviva ipse vos resurrectionis sue muneribus ditet. ℟. Amen. Quique per crucis patibulum mortis destruxit imperium, beate vite vobis tribuat participium. ℟. Amen. Ut qui resurrectionis ejus diem cum leticia peragitis celebrare, in secula sanctorum mereamini in celestibus regnis consortium. ℟. Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et

Ad accedentes. Antiphona Canticorum populi. Communio. Refecti Christi corpore. *Require in vigilia Pasche. fol. CXCIII.*

Oratio.

EXpletis Domine in hoc sacra solemnitate nostre servitutis obsequiis gratias tibi, quibusque referimus donis tue miserationis adjuti. Precamur te Deus ut a peccatis nos absolvas & in te semper laudibus exultare concedas. ℟. Amen. Per misericordiam tuam Deus noster qui in benedictione & vivis & omnia regis in secula seculorum. ℟. Amen. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Dicat Presbiter.* Laudemus & letemur hodie: resurrexit Rex eterne glorie: nostra resurrectio benedicat omnes nos Dominus. *Respondeat Chorus.* Exultandi & letandi tempus est pascha nostrum immolatum agnus est qui nostras maculas expurgavit: illi demus gratias.

SECUNDA FERIA PASCHE AD MISSAM.

Officium.

DIcite in nationibus alleluja: Dominus regnavit a ligno alleluja. Et enim correxit orbem terre alleluja alleluja. ℣. Cantate Domino canticum novum: cantate Domino omnis terra. ℣. Et enim. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in secula seculorum amen. ℣. Et enim. *Oratio.* Te excelsa laus, *ut in die Sabbato fol. CXCIII.*

Apocalypsis Joannis Apostoli. II.

ANgelo Ephesi Ecclesie scribe. Hec dicit qui tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat in medio candelabrorum aureorum. Scio opera tua & laborem & patientiam tuam, & quia non potes sustinere malos: & tentasti eos qui se dicunt Apostolos esse & non sunt, & invenisti eos mendaces: & patientiam habes, & sustinuisti propter nomen meum: & non defecisti. Sed habeo adversum te pauca, quod charitatem tuam primam reliquisti. Memor esto itaque unde excideris, & age penitentiam: & prima opera fac. Sin autem venio tibi, & movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi penitentiam egeris. Sed hoc habes, quod odisti facta Nicolaitarum, que & ego odi. Qui habet aurem audiat, quid Spiritus dicat Ecclesiis. Vincenti dabo edere de ligno vite, quod est in paradiso Dei mei. ℟. Amen. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Psalmulus.* Magnus Dominus noster & magna virtus ejus, & sapientie ejus non est numerus. ℣. Laudate Dominum quoniam bonus est psalmus: Deo nostro jucunda sit laudatio. ℣. Et sapientie. *Dicat Presbiter.* Sanctum fac se.

Lectio actus Actuum Apostolorum.

℟. Deo gratias. I.

IN diebus illis. Surgens Petrus in medio fratrum dixit. Viri fratres oportet impleri Scripturam, quam predixit Spiritus Sanctus per os David de Juda: qui fuit dux eorum qui comprehenderunt Jesum: qui connumeratus erat in nobis, & sortitus fuerat sortem mini-

sterii

ſtriſti hujus. Hic itaque acquiſivit agrum de mercede iniquitatis: & ſuſpenſus crepuit medius: & diffuſa ſunt omnia viſcera ejus. Et notum factum eſt omnibus habitantibus Hieruſalem: ita ut appellaretur ager ille Achelđémach: hoc eſt ager ſanguinis. Scriptum eſt enim in libro pſalmorum: Fiat commoratio ejus deſerta: & non ſit qui habitet in ea: & epiſcopatum ejus accipiat alius. Oportet ergo ex his viris qui nobiſcum congregati ſunt in omni tempore quo intravit & exivit inter nos Dominus Jeſus: incipiens a baptiſmate Johannis uſque ad diem qua aſſumptus eſt a nobis: teſtem reſurrectionis ejus nobiſcum fieri ex illis. Et ſtatuerunt duos viros. Joſeph qui dicitur Barſabas: qui cognominatus eſt Juſtus: & Mathiam. Et orantes dixerunt. Tu Domine qui corda omnium noſti: oſtende quem elegeris ex his duobus unum accipere locum miniſterii hujus & apoſtolatus: de quo prevaricatus eſt Judas: ut iret in locum ſuum. Et dederunt ſortes eis: & cecidit ſors ſuper Mathiam: & annumeratus eſt cum undecim Apoſtolis. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Marcum. XVI.

Illo in tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus poſteaquam reſurrexit a mortuis: apparuit primo Marie Magdalene: de qua ejecerat ſeptem demonia. Illa vadens nunciavit his qui cum eo fuerant lugentibus & flentibus. At illi audientes quia viveret: & viſus eſſet ab ea: non crediderunt. Poſt hec autem duobus ex his ambulantibus oſtenſus eſt in alia effigie euntibus in villam. Et illi euntes nunciaverunt ceteris: nec illis crediderunt. Noviſſime autem recumbentibus illis undecim: apparuit & exprobravit incredulitatem eorum & duritiam cordis: quia his qui viderant eum reſurrexiſſe: non crediderunt. Et dixit eis: Euntes in mundum univerſum: predicate evangelium omni creature. Qui crediderit & baptizatus fuerit: ſalvus erit. Qui vero non crediderit: condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint hec ſequentur. In nomine meo demonia ejicient: linguis loquentur novis. Serpentes tollent. Et ſi mortiferum quid biberint: non eis nocebit. Super egros manus imponent & bene habebunt. Et Dominus quidem Jeſus poſtquam locutus eſt eis: aſſumptus eſt in celum: & ſedit a dextris Dei. Illi autem profecti predicaverunt ubique: Domino cooperante & ſermonem confirmante: ſequentibus ſignis. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Hec eſt dies quam fecit Dominus: exultemus & epulemur in ea. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

In Paſcha Domini erit vobis ſolemnitas ſeptem diebus: quarum dies prima venerabilis erit alleluja alleluja. ℣. Tunc Pontifex offeret oblationem pro peccato: ut expietur pro vobis preter holocauſtum ſempiternum: quod ſemper offertur. ℣. Septem diebus.

Miſſa.

In eternum dilectiſſimi fratres permanet benedictio Chriſti filii Dei: quam idem ſecundus homo gentibus contulit: ut tranſgreſſio primi hominis nihil noceret parvulis renaſcentibus: periret juvenibus: evacuaretur in ſenibus. Secunda ergo dies ex quo reſurrexit: reſurrectio mortuorum celebratur eodem jubente: cum letitia populorum fidelium. Proinde non dominetur amplius inimicus: quibus gratiam ſuperne renovationis indulſit ſecunda nativitas. Ipſe etenim Jeſus Chriſtus Dominus noſter ſecundum multitudinem miſerationum ſuarum preſtare ſuis credentibus poteſt: ut ſicut dicit in nobis mors non habeat poteſtatem. ℟. Amen.

Alia Oratio.

P[illegible] te Dominum ab inferis ſurrexiſſe plenitudine fidei cognitione ſcientes: orare voto depoſcimus: ut qui primo in hac die dividi in celis aquarum elementa diſtinguens in earum medio firmamentum fieri clamaſti: ita nos efficias firmamentum tue Eccleſie: ut Angelis tuis mereamur conſimiles eſſe. Quo mortis ac reſurrectionis tue victoria roborati: que ſurſum ſunt ſemper querentes ea vivamus: ut te opitulante celeſte firmamentum eſſe credentes tibi ad deſideranda celeſtia inflammemur.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Clarum nobis Domine poſt reſurrectionem ſui tui majus ſolito lumen ethereum jubar clarum: & perpetue illius noctis

noctis horrore diſcuſſo temporalium: li- cet diem cum eterna jam luce radiantem teſtificata virtutum tuarum gloria celebramus. Te ergo omnipotens Deus Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti: orantis populi tui in celum vota ſurgentia placidus ac ſerenus accipiens: munimina tribue: ſpei dona concede. Offerentibus quoque tribue pacem: & defunctis eterne panſationis quietem. ℟. Amen. Quia tu es vita vivorum &c.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui honorem priſtinum reddidiſti per crucis opprobrium: quibus nobiſti mortis inferre ſupplicium: ex promiſſa nobis benedictionum celeſtium largire ſubſidia: ne paſchalis adimatur repente letitia: da regeneratis ex ſpiritu bonam vitam: donec veniamus feliciter ad gloriam ſempiternam. Sit in oculis tuis aceptabile quod offerimus: ſit ſalubre quod poſcimus. quo per ſanguinem Crucis tue in pace tua ſpe ſolidati vivamus. ℟. Amen. Quia tu es vera pax noſtra &c.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi omnipotens Pater & unigenito Jeſu Chriſto filio tuo Domino noſtro gratias agere. Qui euſque deſcendens humiliavit ſemetipſum: quouſque ſuum latronem reporteret fugitivum. Non ut inventum perimeret: ſed ut a vinculis diabolice damnationis ereptum proprio dominio miſericorditer reformaret. In quo deſcendentis intelligentia, dignationem voluntarie mortis non obnoxie neceſſitatis oſtendit. Quia non invitus attrahitur: qui inferos itinere deſcendentis ingreditur. Cui enim ſine exigentia inſtantia deſcendere vacat: redire ſubjacere cum delectat. Reſurrexit ergo tertia die vivus a mortuis: quia inventus eſt ſolus liber in mortuis. Implens prophete vaticinium tanto ante predictum: vivificabit nos poſt duos dies: in die tertio ſuſcitabit nos: & vivemus in conſpectu ejus. Secundum quam prefigurationem & Jonas ventre piſcis tribus diebus detentus egreditur ut trinitatis ſimul cooperantis myſterium quod ſolius filii perſona ſuſciperet noſcatur. Reſurrexit ergo vivus a mortuis: quia non erat ſubditus legi qui erat vacuus a delicto. Nec poterat mors tenere captivum quem non invenerat tranſgreſſionis debito obligatum. Surgit vivus a mortuis qui locum mortis jure redemptoris adiit: non ſcelere peccatoris. Herebat in omnipotentis adventum mortem ſuam timens: mortis imperius & vite Dominum occaſus ſui formidine confuſa mirabatur: metuit fortiorem: quem inte...git innocentem. Timebat vindicem quem non probaverat debitorem. Quia ſcriptum erat: ero mors tua o mors: ero morſus tuus inferne. His igitur omnibus quemadmodum veracium vatum preconia concinunt probabiliter adimpletis: non ſolum celi celorum cum omni beatorum exercitu Angelorum: verum etiam quantumcumque peregrinantium fidelium ſtudia famulorum cum Seraphin hymnum debite confeſſionis exultant & dicunt. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus & benedictus es Deus Pater omnipotens: qui Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum in aſſumptionem humanitatis mortem feciſti ſubire ut noſtrorum ſolveret vincula peccatorum: & triumphans de inferis liber remearet ad ſolium tuum. Ipſe Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie.

HOc agentes apud te Pater ſancte redemptionem noſtram unigeniti tui mortem ſicut ipſe precepit uſque in adventum ipſius nuntiamus. Nos eum pro nobis annuntiamus mortuum eſſe: tu commoriendi tribue dignitatem. Nos eum reſurrexiſſe credimus: tu preſta ut quotidianis noſtris liberemur a lapſibus. Nos eum credimus & annuntiamus ad judicium eſſe venturum: tu preſta talem converſationem ut ejus terribilem adventum propicium mereamur habere. Hanc quoque oblationem ut acceptam habeas & benedicas ſupplices exoramus: ſicut accepta habuiſti munera Abel pueri tui Juſti: & ſacrificium patriarche noſtri Abrahe: & quod tibi obtulit Summus Sacerdos tuus Melchiſedech. Deſcendat hic queſo inviſibi-

liter

ſtret benedictio tua ſicut quondam in parietum hoſtis deſcendebat. Aſcendat odor ſuavitatis in conſpectu divine majeſtatis tue: ex hoc ſublimi altario tuo per manus Angeli tui: & deferatur in iſta ſolemnia Spiritus tuus Sanctus qui tam adſtantes quam offerentis populi: & oblata pariter & vota ſanctificet. Ut quicumque ex hoc corpore libaverimus ſumamus nobis medelam anime: ad ſananda cordium vulnera: ad expellendas de cogitationibus cordis noſtri omnes imagines vanitatis. Ad eradicanda funditus odia vel vitia terrena: ad plantandam perpetuam charitatem: que operit multitudinem peccatorum. Ut vere hic ſanguis ſacer filii tui Domini noſtri ita peccata noſtra diluat potatus: ſicut quondam nos redemit effuſus. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

CONgregati univerſi fratres chariſſimi qui peccatorum mole depreſſi & mundanis onerati cogitationibus ſuſpiramus: conſideremus qualiter noſter mediator ignominioſam deportaret ad mortem: ſuſpenſus manibus crucifixoribus perſequentibus non interrogantibus inimicis reſpondens: ſed humilitate paſſionis dum pro noſtris laboraret iniquitatibus tacens. Ob hoc ergo quia mitis & humilis corde eſt: diſcamus in hoc, quod oporteat fieri. Mortificemus eum in nos membra noſtra: crucifigamus deſideria carnalia: reſurgamus in anima: ſicut ille Juſtus ſurrexit in gloria. Quia tunc paſchalis unanimiter poterit honorari ſolemnitas cum hec ſacrificia eidem Deo ſummo vite noſtre commendaverit probitas qui nos in terra poſitus ſic docuit orare: & dicere. Pater noſter.

Hic dicat Presb. Vicit leo: *eribus quibus modo ut dictum eſt in I. die Paſche. fol.CXCVIII.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

EXurgat in vobis Dominus: & omnes veſtri diſpereant inimici. ℟. Amen. Veteris hominis indumentum in expoliatione criminum deponentes: induamini novitatem ſpiritus in decore virtutum. ℟. Amen. Quique morte ſua mortem devicit: ipſe vos de ſecunde mortis poteſtate defendat. ℟. Amen. Et qui reſurgens vitam prebuit mundo: ipſe vos de preſenti & futuro liberet a malo. ℟. Amen. Ut qui ſpem reſurrectionis per Chriſtum victorem ſuſcepiſtis: eternitatem beatitudinis ejuſdem dono capiatis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit: & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi & letamini.

Communio. Refecti Chriſti corpore.

Require retro in vigilia Reſurrectionis: folio CXCIII. Oratio. Expletis Domine: *ut in die ſancto Paſche. fol.CXCVIII.*

FERIA TERTIA POST PASCHA.

Ad Miſſam officium.

Dicite in nationibus. *Require in II. feria Reſurrectionis: folio CXCVIII. Oratio.* Tibi gloriam concinimus. *Require retro in die Reſurrectionis: folio CXCIIII.*

Apocalipſis Johannis Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *Capitulo II.*

ANgelo Smyrne Eccleſie ſcribe. Hec dicit primus & noviſſimus: qui fuit mortuus & vivit. Scio tribulationem tuam & paupertatem, ſed dives eſt: & blaſphemaris ab his qui ſe dicunt Judeos eſſe & non ſunt: ſed ſunt ſynagoga Sathane. Nihil horum timeas: que paſſurus es. Ecce miſſurus eſt diabolus ex vobis in carcerem: ut tentemini: & habebitis tribulationem diebus decem. Eſto fidelis uſque ad mortem: & dabo tibi coronam vite. Qui habet aurem audiat: quid ſpiritus dicat Eccleſiis. Qui vicerit: non ledetur a morte ſecunda.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Ego dormivi & quievi: & reſurrexi. Quoniam Dominus ſuſcepit me. ℣. Non timebo millia populi circumdantis me. ℣. Quoniam Dominus.

Dicat Presb. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *Cap.II.*

IN illis diebus: erant perſeverantes in doctrina Apoſtolorum & communicatione fractionis panis: & orationibus in Hieruſalem. Fiebat autem omni

animæ timor. Multa quoque prodigia & ſigna per Apoſtolos fiebant in Hieruſalem: & metus erat magnus in univerſis. Omnes etiam qui credebant, erant pariter & habebant omnia communia. Poſſeſſiones & ſubſtantias vendebant: & dividebant illa omnibus, prout cuique opus erat. Quotidie quoque perdurantes unanimiter in templo: & frangentes per domos panem: ſumebant cibum cum exultatione & ſimplicitate cordis: conlaudantes Deum & habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus autem augebat: qui ſalvi fierent quotidie in idipſum. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. *Ca. XXIIII.*

IN illis diebus. Poſt reſurrectionem Domini noſtri Jeſu Chriſti duo viri ibant in caſtellum quod erat in ſpacio ſtadiorum ſexaginta ab Hieruſalem nomine Emaus. Et ipſi loquebantur ad invicem de his omnibus que acciderant. Et factum eſt dum ambularent & ſecum quererent: & ipſe Jeſus appropinquans ibat cum illis. Oculi autem illorum tenebantur: ne eum agnoſcerent. Et ait ad illos. Qui ſunt hi ſermones quos confertis ad invicem: & eſtis triſtes? Et reſpondens unus cui nomen Cleophas dixit ei. Tu ſolus peregrinus es in Hieruſalem: & non cognoviſti que facta ſunt in illa his diebus? Quibus ille dixit. Que? Et dixerunt. De Jeſu Nazareno qui fuit vir propheta potens in ſermone coram Deo: & omni populo: & quomodo tradiderunt eum ſummi Sacerdotes & principes populi in damnatione mortis: & crucifixerunt eum. Nos autem ſperabamus: quia ipſe eſſet redempturus Iſrael. Et nunc ſuper hec omnia: tertia dies eſt hodie quod hec facta ſunt. Sed & mulieres quedam ex noſtris terruerunt nos: que ante lucem fuerant ad monumentum. Et non invento corpore ejus: venerunt dicentes: ſe etiam viſionem Angelorum vidiſſe: qui dicunt eum vivere. Et abierunt quidam ex noſtris ad monumentum: & ita invenerunt ſicut mulieres dixerunt: ipſum vero non viderunt. Et ipſe dixit ad eos. O ſtulti & tardi corde ad credendum in omnibus que locuti ſunt prophete: nonne hec oportuit pati Chriſtum: & ita intrare in gloriam ſuam? Et incipiens a Moyſe & Prophetis: interpretabatur illis in omnibus ſcripturis que de ipſo erant. Et appropinquaverunt caſtello quo ibant: & ipſe ſe finxit longius ire: & coegerunt eum dicentes. Mane nobiſcum Domine: quoniam ad veſperum jam declinat dies. & intravit cum illis. Et factum eſt dum recumberet cum illis: accepit panem & benedixit: ac fregit & porrigebat illis. Et aperti ſunt oculi eorum & cognoverunt eum: & ipſe evanuit ex oculis eorum. Et dixerunt ad invicem. Nonne cor noſtrum ardens erat in nobis: dum loqueretur in via: & aperiret nobis ſcripturas? Et ſurgentes eadem hora regreſſi ſunt in Hieruſalem: & invenerunt congregatos undecim: & eos qui cum ipſis erant dicentes. Quod ſurrexit vere Dominus: & apparuit Symoni. Et ipſi narrabant que geſta erant in via: & quomodo cognoverunt eum in fractione panis. ℟. Chorus. Amen.

Hic dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudа. Alleluja. ℣. Jubilate Domino omnis terra: ſervite Domino in letitia.

℣. Alleluja.

Sacrificium.

SOlemnem habebitis iſtum diem feſtum Domino: & offeretis ſeptem diebus fructum holocauſti in odorem ſuavitatis Domino: alleluja: alleluja.

Miſſa.

OCcurramus omnes dilectiſſimi fratres qui carere mortis dominio delectamur: ut triumphum Chriſti poſt mortem proſequamur. Ecce viſitatis inferis: redit rurſus ad carnem: quam reſurgens efficiet immortalem. Nihil ipſi paſſionis irrogate violentia nocuit: totum tamen nobis glorioſa virtus reſurrectionis indulſit. Ille nunquam deterior in humilitate ſuſcepta: nos tamen miſericorditer meliores fecit divinitate conlata. Gaudeamus igitur gaudiis chriſtianis: non ſepeliamur voluptatibus vanis. Nihil habeat dilectiſſimi noſtra feſtivitas indecorum. Debet populorum fidelium multitudo de ſepulchris procedere vitiorum: debet etiam deli-

dealbata per gratiam parere oculis renatorum: debet imitationem ſui infantibus prebere virtutum. Tunc eſt enim ſine fermento malicie paſchalis oblatio: ſi in animis ſinceritatis & veritatis epulatur religioſa devotio. ℟. Amen.

Alia oratio.

DEus qui Dominice reſurrectionis temporali ſolemnitate letificas: quos ad gaudia ſempiterne feſtivitatis informas: hodierne queſumus congregationis attende conventus. & celeriter poſtulantibus tribue quicquid ſanctus exoptat affectus. Dona ſingulis temperantiam. Repelle triſticiam. Fac regeneratos perenniter in fide conſiſtere. Fac fideles in pace proficere. Diſcant illi vehementer ſervare per gratiam: quod dediſti: diſcant iſti diligere: quod quotidiana dilectione ſervaſti. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

JEſu Dei filius qui pro nobis voluntarie moriens ſeva inferorum ergaſtula potentiali brachio penetrans confregiſti: tu fidelium defunctorum ſpiritus a cunctis penalibus exime: & eterne nos amenitate ſimul & muneris jocunditate ſuſtolle. Et quia ex latere tuo te moriente novi profluxit latici unda: que in his diebus paſchalibus horum renatorum eſt progenies conſecrata: te poſcimus & rogamus: ut & in illis ſacre regenerationis puritatem conſerves: & in nobis confeſſionum emolumenta multiplices. Quo & illi conſtanter ſibi baptiſmi donum teneant abſque culpa: & nos in eandem quam violavimus gratiam reintegremur ſaltim ex venia poſt reatum. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui fideles ſemper adjuvas populos: & regeneratos tibi conſecras parvulos. Inchoatam in hoc populo perfice ſanitatem: repellendo adverſarias poteſtates. Ut virtute hujus ſacrificii: dum ſuperbus innotuerit: ut reſurrectionis tue celebritate adoptivos in pace populus impleatur. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui in via diſcipulos ambulantes: & a via fidei recedentes alloquens: ipſe factus eſt eiſdem credentibus via. Dolenteſque tanquam mortuum: vivens veritas increpavit: nec agnoſcere permiſit: antequam crederent: quibus ſcripturas aperire dignatus eſt cum timerent. Sue gratiam viſionis differendam judicans ad officia charitatis. Ut quod hoſpitalitas mereretur oſtenderet: & exemplum benefaciendi hoſpitalis daret. Ideo die tertia manifeſtum quia ipſe trinitate fuerat homo Deus ab Angelis adorandus. Ideo jam confractio panis precognitus: quia ipſe fuerat inter ſacra veneranda altaris miniſteria comedendus. Cui merito omnes Angeli non ceſſant clamare ita dicentes.

℟. Chorus. Sanctus: Sanctus: Sanctus.

Poſt Sanctus.

DIgnus es Domine Jeſu eternis Angelorum & hominum conlaudari preconiis: qui terrena cupiens celeſtibus ſociari: humanum genus precio tui ſanguinis redemiſti. Etenim pro nobis mortem crucis excipiens: latus illud tui ſacri corporis confoſſum lancea aperitur: & continuo duo illa magnifica ſacramenta. ſanguis ſcilicet & aqua fluxerunt. Sanguis ille plane qui in remiſſionem fuſus eſt peccatorum: & aqua que ſalutare temperans poculum: & lavacrum pariter preſtat & potum. Hac & originalis primoparentorum noxa detergitur: & reconciliationis gratia exhibetur. His proinde fluminibus ex latere tuo fluentibus: quo olim nos regeneratos ac ſalvatos meminimus: pro noviter regeneratis infantibus poſtulamus. Ut te opitulante ita fidei nutrimento proficiant: ut bonorum operum effecta nobiſcum pariter ad te remuneratur perveniant. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

PAſchalium gaudiorum delicias delectati: offerimus tibi Domine ſancte Pater corpus & ſanguinem filii tui: quod ipſe placatus benedicendum aſſumens:

largiaris nobis quæſumus cum regeneratis infantibus conſentaneam puritatem ita habere dum vivimus, ut & hoc poſt vitæ hujus excurſum cum eiſdem a te partem conſequamur. Quo omnes qui nunc tuæ reſurrectionis victoriam ovando excolimus: in reſurrectione ultima diei: in hujus hoſtiæ libatione ſalvemur.

℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

AD terribilem thronum altaris curſu currentes Pater omnipotens properamus: ubi veſtigia quæ agna viſitavit cum lacrimis oſculantes, unguentorum ac ſuſpiriorum libamina offerimus. Ut tibi poſſimus Deus: ut pro ... omnium peccata laventur. Et indulgentiam ... in ... Eccleſiaſtico corpore ſociemur. Quo poſſimus omnes cum renatis infantibus exſultare: & cum mortuis ſuſcitatis Hieruſalem cœleſtem modulata portantes ſacrificia introire mereamur proclamantes e terris. Pater noſter qui es in cœlis. *Hic dicat Presbyter.* Vicit leo de tribu Juda. *Trinis verbis. Require in die ſancto Paſchæ folio CXCVIII.*

Deinde dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dominus ex cujus latere profluxit ſanguis & aqua horum ſacramentorum participes vos & neophitos efficiat ſibi & vos a peccatis emaculet. ℟. Amen. Ad inſtar quoque renatorum infantium ita pretium redemptionis veſtræ ſumatis ut pariter cum his innocentiam teneatis. ℟. Amen. Quo rationabiles ac ſine dolo effecti dies iſtos paſchales lætitiæ mereamini celebrare ... ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi. Cum Refecti Chriſti corpore.

Require retro in vigilia Reſurrectionis Domini. Fol. CXCIII. Oratio. Expletis Domine. *Require in die Reſurrectionis. Fol. CXCVIII.*

FERIA QUARTA PASCHÆ.

Ad Miſſam Officium.

Dicite in nationibus. *Require retro in. II. feria Reſurrectionis Domini. folio CXCIIII. Oratio.* Tibi gloriam concinentes.

Require retro in die Reſurrectionis Domini. folio CXCIV.

Apocalypſis Johannis Apoſtoli. ℟. Deo gratias. *Cap. II.*

ANgelo Pergami Eccleſiæ ſcribe. Hæc dicit qui habet romphæam ex utraque parte acutam. Scio ubi habitas: ubi ſedes eſt Sathanæ. Et tenes nomen meum: & non negaſti fidem meam. Et in diebus Antipas teſtis meus fidelis: qui occiſus eſt apud vos: ubi Sathanas habitat. Sed habeo adverſus te pauca: habes illic doctrinam Balaam: qui docebat Balac mittere ſcandalum coram filiis Iſrael edere & fornicari: ita habes & tu tenentes doctrinam Nicolaitarum. Similiter pœnitentiam age: ſi quominus veniam tibi cito, & pugnabo cum illis in gladio oris mei. Qui habet aurem audiat quid Spiritus dicat Eccleſiis. Vincenti dabo edere manna abſconditum: & dabo ei calculum candidum. Et in calculo nomen meum ſcriptum quod nemo ſcit niſi qui accipit. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Deus noſter in cœlo & in terra. Omnia quæcumque voluit fecit. ℣. In exitu Iſrael de Ægypto domus Jacob de populo barbaro. P. Omnia quæcumque.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *Cap. III.*

IN illis diebus: Petrus & Johannes aſcendebant in templum ad horam orationis nonam. Et claudus ex utero matris ſuæ bajulabatur: quem ponebant quotidie ad portam Templi quæ dicitur Speciosa: ut peteret eleemoſynam ab introeuntibus in Templum. Is cum vidiſſet Petrum & Johannem ingreſſuros in Templum: rogabat ut eleemoſynam acciperet. Intuens autem in eum Petrus cum Johanne dixit: Aſpice in nos. At ille intendebat in eos ſperans ſe aliquid accepturum ab eis. Petrus autem dixit: Argentum & aurum non eſt mihi: quod autem habeo: hoc tibi do. In

nomi-

nomine Jeſu Chriſti Nazareni ſurge & ambula. Et apprehenſa manu ejus dextera: allevavit eum. Et protinus conſolidate ſunt baſes ejus & plante. Et exiliens ſtetit & ambulabat: & introivit cum illis in Templum ambulans & ſaliens & laudans Deum. Et vidit eum omnis populus ambulantem & laudantem Deum.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. *Cap. XXIIII.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus poſtea quam reſurrexit a mortuis ſtetit in medio diſcipulorum ſuorum & dixit eis. Pax vobiſcum amen. Ego ſum: nolite timere. Conturbati vero & conterriti eſtimabant ſe ſpiritum videre: & dixit eis. Quid turbati eſtis: & cogitationes aſcendunt in corda veſtra? Videte manus meas & pedes. Palpate: & videte quia ſpiritus carnem & oſſa non habet: ſicut me videtis habere. Et cum hoc dixiſſet oſtendit eis manus & pedes. Adhuc autem illis non credentibus & mirantibus pre gaudio dixit. Habetis hic aliquid quod manducetur? at illi obtulerunt ei partem piſcis aſſi: & favum mellis. Et cum manducaſſet coram eis: ſumens reliquias dedit eis: & dixit ad eos. Hec ſunt verba que locutus ſum ad vos: cum adhuc eſſem vobiſcum. Quoniam neceſſe eſt impleri omnia que ſcripta ſunt in lege Moyſi & prophetis & pſalmis de me. Tunc aperuit illis ſenſum, ut intelligerent ſcripturas: & dixit eis. Quoniam ſic ſcriptum eſt: & ſic oportebat Chriſtum pati & reſurgere a mortuis die tertio.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluia. ℣. Quis Deus magnus ſicut Deus noſter: tu es Deus qui facis mirabilia. ℣. Alleluia.

Sacrificium.

ERit hec vobis dies memorialis alleluia: & diem feſtum celebrabitis ſolemnem Domino in progenies veſtras: legitimum ſempiternum diem: alleluia: alleluia.

Miſſa.

DOminum Jeſum Chriſtum perditorum quęſitorem: inventorum redemptorem: mortuorum vivificatorem: qui pro redemptione captivorum ſolus ipſe ſolam incorruptam carnem animamque mortalium ſuſcepit portavit: poſuit & reſumpſit. Quique nature: glorie: juſtitie: potentie ſue jure: Deus in hoc corpore pro nobis vixit: pertulit: obiit: reſurrexit: toto animarum affectu verborum: famulatu: ſtudiorum impendio fratres chariſſimi deprecemur. Ut ad contuenda mirabilia de lege ſua viſum noſtre mentis evidentes: aciem cordis expurget. & in eo quo nos vivere precepit ſpiritu revelet. Faciatque ſe ante: gratie noſtre in ſua inviſibilitate viſibilem: dans pacem in fidei veritate congreſſum: informatione colloquium. Gratus nobis optimame particeps: verba noſtra ad ſe directa ſuſcipiat. Non interrogantes nos ... ſed rogantes. Largitate nobis muneris pro ſermonis vice reſpondentis: qui non datur tangi: dignetur inhabi. Velit intuendi: qui non valet comprehendi. Sic qui per totam Eccleſiam credentibus creditur: credentem credendum apparentiam nullo per cecitatem erroris aut ignorantibus lateat: aut dubitantibus excecat. Nec videndi ſtudiũ: nec credendi moram commotus accuſet. Sed ita ſanctarum ſcripturarum ſecreta myſteria: dicta nobis ſapientie facultate impertiens: profectum doctor aperiat: ut in victore celeſtis panis benedicti corporis ſui fragmenta diſtribuat. Ut in vivificatione animarum divina verba & cibi alimonia concurrentes: nec inſtructionis nobis deſit copia: nec ſalutis.

℟. Amen.

Alia oratio.

CRedimus Domine Jeſu Chriſte unigenite a Patre divinitatis tue: credimus corporee aſſumptioni: credimus paſſioni: adplaudimus redemtus ab inferis poſtrata morte iuſtiſſime manifeſtati. Rogamus te per ipſius diei magna & ambobus ſacramenta: ut ſicut nos reſurrectio tua non habet dubios: ita nos noſtra per miſericordiam tuam habeat abſolutos. Et eo modo exultemus te ſic regreſſum: quomodo non ambigimus redditurum. Sicque nos ſine pena jubeas manere dum venis: ut eſſ

ut ad veniam facias pervenire: cum veneris. ℟. Amen.

Post nomina. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte qui es teſtis fidelis primogenitus mortuorum: tu requiem dona ſpiritibus defunctorum fidelium. Quo verus Pontifex per hoc ſacrificium populi delicta omittens: ſicut olim te moriente mortua corpora ſurrexerunt: ita nos in hac reſurrectionis tue feſtivitate ſepultos in eternam requiem transferas. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

UNigenite fili Dei qui pro nobis voluntarie ſanguinem effudiſti: quo terreſtria cum celeſtibus pacificaſti: facito nos ita redemptionis noſtre ac reſurrectionis tue venerari myſterium: ut in pace que tu es perenniter vivere mereamur. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt. Valde tibi debitum: valde nobis congruum omnipotens Pater: te cum Filio tuo noſtroque Domino Jeſu Chriſto equali religione fide: pietatis ſubſtantia: poteſtatis virtute laudare. Ut ibi ſit par officioſitas: ubi eſt probata par dignitas. In quo per aſſumptionem corpoream: virtutis charitas oſtenda eſt: non paupertas. Quia non ſe honore ſubjiciens: ſed amore. Affectum voluit probare: non meritum. Mundoque ſibi pereunte: non quo augeretur queſivit: ſed quo obſequeretur invenit. Terrena ſuſcipiens: ſed celeſtia non deponens. Ingreſſurus uterum: non exiturus a ſolio. Certus ſe in inferioribus non poſſe decreſcere: qui in ſuperioribus non poterat invenire quo creſceret. Mitti contentus: qui venire conatus eſt. Et per hanc equalitatem non duo potentes: ſed una potentia: quia ſolius Deitatis eſt inequalem filium non habere. Per eundem homo tuus adiit. Senſit. Credidit. Probavit. Agnovit. In hoc mediator ſuſcepit injuriam: in quo habuit officium. Pro hoc Deus dignatus eſt carne veſtiri: quam non dedignatus eſt fabricare. Sic per dignationem Dominus qui fuit dignus artificio fit idoneus veſtimento. Neque enim diſſimilem poterat habere redemptorem: qui talem meruit habere factorem. In quo tranſeuntibus veteribus: nova ſunt omnia quibus fuit dies inſidioſa: facta eſt nox libera. Nec timet commutationem temporum: damnatione qui caruit tenebrarum. Unde evidentiſſime liquet communem in Chriſto eſſe Dei hominiſque ſubſtantiam: que corrupta reſtaurat. Cujus humanum genus crux ſalvat: ſanguis innovat: caro vivificat. Summa etenim eſt prerogativa virtutis ſanctificaſſe praxis glorie ſuſtinentis: quem conlaudantes Angeli: non ceſſant clamare ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

HEc te nox Domine mixta luce comitatur: que cum in ſupernis Domini perennitatem exerceat: celebrationem tanti nominis invenit in terris: ut hujuſmodi preconia ſi homines tacerent: ſaxa clamarent. Viderunt te inferi Deus. Viderunt te & tremuerunt a voce tonitrui tui dicentes. Abſorpta eſt mors in victoria. Ubi eſt mors victoria tua? Ubi eſt mors aculeus tuus? Propter quod erronita paululum ſiſtere ſupplicia miſerorum. Nec habeant cruentum tormenta ſic vidiſſe cernentia crucifixum & judicem ſuum ipſa etiam pena contremuit. Quia natura horribilium tenebrarum preſentia ſui fulgoris: & vexata jam tunc timuit judicari. Exultaverunt Sancti in gloria letantes in cubilibus ſuis: quod auctorem promiſiſſe ſibi lucis agnoſcerent: quorum tu Domine & patus agminibus & tu tanto noci ſplendor: candore perfuſus: ſacrificia per te inſtituta ſanctifica. Non invocantis merito: ſed inſtituentis magiſterio vel exemplo. Ut cunctis rite perfunctis: Salvatore noſtro ab inferis jam regreſſo: & mors ſe lugeat victam: & vita tripudiet reſtitutam. Per te Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio.

REſurgente Chriſto reſolutis inferni doloribus: etiam nos Deus Pater omnipotens ſolutis peccatorum delectationibus & reſurgere concede propitius:

cium: ut mortificationis noſtre ſacrificium tibi principaliter offeramus. Reconcilient te queſumus Domine pro peccatoribus ſanguis juſti & humilitas Domini noſtri. Hec eſt hoſtia que pependit in ligno. Hec eſt caro que ſurrexit de ſepulcro. Quod pro nobis obtulit Sacerdos noſter: in veritate hoc conferimus in panis & vini ſuavitate. Cognoſce precamur omnipotens Deus victimam: qua intercedente placatus es: & ſuſcipe in adoptionem: quibus Pater per gratiam ſactus es. Sic quoque Domine ſanctificatio & benedictio tua: defenſio eſt & mundatio noſtra. Ut & peccatorum nobis veniam tribuas: & preceptis tuis ſemper obedientes efficias.

℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

RESpice Domine tuorum fidelium multitudinem: quam per adoptionis gratiam filio tuo facere dignatus es coheredem. Erue cunctos de faucibus vorantis gehenne: pro quibus idem redemptor clementiſſimus tribus diebus latuit in abditionibus terre. Tolle a nobis durum peccatorem & beate reſurrectionis quam in fine ſperamus redde mercedem: per eum qui nos docuit orare & dicere. Pater noſter qui es in celis.

Hic dicat Presbyter Victis Leo. *tribus vicibus ut dictum eſt in die Reſurrectionis. fol. CXCVIII.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

DOminus Jeſus Chriſtus qui pro delictis noſtris: & crucem pertulit & ſepulcrum: incorrupte vos faciat obſervare redemptionis veſtre myſterium. ℟. Amen. Et qui pro vobis moriens ſurrexit die tertio de ſepulcro: ſanguine ſuo vos purificet a delicto. ℟. Amen. Ut ſicut ei conſepulti eſtis baptiſmate: ita vobis omnia donantem: partem mereamini in prima reſurrectione habere. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Cratias. Et cum ſpiritu tuo. *Ad accedentes.* Gaudete populi & letamini. *Communio.* R. S. de Chriſti corpore. *Require retro in vigilia Reſurrectionis* fo. CXCIII. *Oratio.* Expletis Domine.

Require in die Reſurrectionis fo. CXCVIII.

FERIA QUINTA PASCHE.

Ad Miſſam Officium.

Dicite in nationibus. *Require retro in II. feria Paſche. fo. CXCVIII. Oratio.* Te excelſa laus. *Require retro in die Reſurrectionis. fo. CXCIIII.*

Apocalipſis Johannis Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *Ca. II.*

ANgelo Tiathire Eccleſie ſcribe. Hec dicit filius Dei: qui habet oculos ut flammam ignis: & pedes ejus ſimiles aurichalco. Novi opera tua & charitatem & fidem: & miniſterium & patientiam tuam: & opera tua noviſſima plura prioribus. Sed habeo adverſum te: quia permittis mulierem Gezabel: que ſe dicit propheticam docere: & ſeducere ſervos meos fornicari: & manducare de idolotitis. Et dedi illi tempus ut penitentiam ageret: & non vult penitere a fornicatione ſua. Ecce mitto eam in lectum: & qui mechantur cum ea in tribulationem maximam: niſi penitentiam egerint ab operibus ejus: & filios ejus interficiam in morte. Et ſcient omnes eccleſie quia ego ſum ſcrutans corda & renes: & dabo unicuique veſtrum ſecundum opera veſtra. Vobis autem dico & ceteris qui Tiathire eſtis: quicunque non cognoverint altitudinem Sathane: quemadmodum dicunt: non mittam ſuper vos aliud pondus. Tamen id quod habetis tenete: donec veniam. Et qui vicerit & qui cuſtodierit uſque in finem opera mea: dabo illi poteſtatem ſuper gentes: & reget illas in virga ferrea. Tanquam vas figuli confringentur ſicut & ego accepi a Patre meo: dabo illi ſtellam matutinam. Qui habet aurem audiat: quid ſpiritus dicat Eccleſiis.

℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Dominus virtutem populo ſuo dabit: Dominus benedicet plebem ſuam in pace. ℣. Vox Domini ſuper aquas: Deus majeſtatis intonuit: Dominus ſuper aquas multas. P. Deus benedicet.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Lectio

Lectio libri Actuum Apostolorum.
℟. Deo gratias. *Cap. III.*

IN diebus illis: Petrus ait ad plebem: Viri Israelitae, quid miramini in hoc? aut nos quid intuemini, quasi nostra virtute, aut potestate fecerimus hunc ambulare? Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob, Deus patrum nostrorum, qui glorificavit filium suum Jesum, quem vos quidem tradidistis, & negastis ante faciem Pilati, judicante illo dimitti: vos autem sanctum & justum negastis, & petistis virum homicidam donari vobis: auctorem vero vitae interfecistis. Quem Deus suscitavit a mortuis, cujus nos testes sumus. Et in fide nominis ejus, hunc quem vidistis & nostis, confirmavit nomen ejus: & fides quae per eum est, dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium vestrum. Et nunc fratres scio quia per ignorantiam fecistis, sicut & principes vestri. Deus autem quae praenuntiavit per os omnium prophetarum pati Christum suum, implevit sic. Poenitemini igitur, & convertimini, ut deleantur vestra peccata. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam. *Cap. XXIV.*

ILlo in tempore: Dominus noster Jesus Christus postea quam resurrexit a mortuis, dixit discipulis suis: Oportebat Christum pati, & resurgere a mortuis die tertia: & praedicari in nomine ejus poenitentiam, & remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Hierosolyma. Vos autem estis testes horum. Et ego mittam promissum Patris mei in vobis: Vos autem sedete in civitate, quoadusque induamini virtute ex alto. Eduxit autem eos foras in Bethaniam. Et elevatis manibus suis benedixit eis. Et factum est dum benediceret illis, recessit ab eis, & ferebatur in caelum. Et ipsi adorantes regressi sunt in Hierusalem cum gaudio magno: & erant semper in Templo laudantes & benedicentes Deum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Laudo Alleluja. ℣ Qui emittit fontes in convallibus: per medium montium pertransibunt aquae. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

ALleluja quasi carmen audistis. ℣ Quam suave est & dulce: sonus cantus alleluiae auditus. ℣ Aquae ejus de sanctuario egrediuntur, & erunt fructus & folia ejus ad medicinam omnibus. ℣. Quam suave.

Missa.

HAbeant dilectissimi fratres vota cunctorum festa dispensationem quanta debemus [illegible] decet, quod resurreximus, sed timere convenit ne cadamus. Inter novam vitam veteremque mortem oportet scire quid evadimus: oportet eligere quod amamus. Non enim error, sed contemptus est peccare communicatum. Major post veniam pena sequitur contumaciae: gravius est captivum fieri jam redemptum. Habet illa pietas potestatem, habet potestas illa terrorem, habet terror illa vindictam. Non enim fuisset pena in homine, nisi prius reatus fuisset in demone. Confortamur gratia domini, si non corrumpimur lege peccati. Retro porrecta est [illegible] corrigendi. Non mutamur [illegible] si non resumitur offensa. Qui nobis quod praecavemus indulsit, & ne [illegible] peccaremus admonuit. Probat [illegible] si prohibet [illegible] plena. Jam quidem hominem gratia adoptavit: sed nec dum demonem gehenna suscepit. Violentia peccatum perdidit, non naturam. Dimicandum est latenter, cum fraude [illegible]. Spiritalis est adversarius: non carnalis. Iterum necesse est ut [illegible] in animo quidem praeter domi[illegible] subjecti. Accepimus cassidem per fidem, arma per crucem, signa per carnem, vexilla per sanguinem: restat causa certaminis. Quo enim [illegible] necessitatem [illegible] pugna, ipsum [illegible] probare victoriae. Praecessit quidem in adoptione donum, sed adhuc restat in conversatione judicium. Hic promissio est de munere: [illegible] futura est post laborem. Sic itaque [illegible] nostrum Dominus misericors [illegible] quod in [illegible] non [illegible] sed [illegible] sepulturam.

Nihil majus potuit dare, nihil melius. Ut utrique ſit probandum, quod diligentius nos ſibi ſervire voluit, qui pretioſius nos redemit. Ergo ut in nobis redemptionis ſuæ beneficia dignetur perficere; conſtanter nos convenit ac perſeveranter orare. ℟. Amen.

Alia oratio.

OMnes qui redemptionis noſtræ cauſam colimus, perditionis opera reſpuamus. Quique diem veneramur honorum, noctem criminum non ſequamur. Qui probavimus traduci imputandum eſſe, quod perimus; noverimus redemptori noſtro impendendum eſſe quod vivimus. Ad æternam nobis vitam quaſi quoddam pelagus, data eſt temporalis navigatio; ut inter bonorum & iniquitatis excurſum, aut peccatum pereat aut peccator. Ut aut excurrat fides circumſpecta navigium, aut incurrat ſecuritas incauta naufragium. Satis eſt quod per tot ſæculorum ſpatia generalium tenet traditus peccatorum, quod in gulæ ſcopulos perirent ante arboris ſtatuam vento præcipitante mendaci, libertatis ſtatum invicto gubernator ſalvaſſet. Lignum nos decepit in diabolo, lignum reparavit in Chriſto. Abyſſi unda nos mertit, baptiſmi unda nos redemit. Pro igitur Deum in ſubjiciamur imperio, humilis mittit quem colla ſuſcipiunt. Norunt quippe perducere onera ſua portantes; quibus data eſt ex liberalitate ablutio, redditur ex humilitate conditio. Idcirco ergo precamur Chriſte Jeſu tibi animas noſtras, ut tuum potius quam noſtrum ſequamur arbitrium; quia melius eſt libertatem per diligentiam quærere, quam per confidentiam non habere.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

ETerne Dei filius qui pro nobis mortem excipiens crucis, vivus tertia die reſurrexiſti a mortuis; placatus ſuſcipe hæc appoſita tibi paſchalium ſacrificiorum libamina. Hæc tibi & offerentium devotionem, & ſepultorum ſpiritus obitus commendent. Quod per Reſurrectionis tuæ victoriam, & in viventibus mors vitiorum intereat, & in defunctis pœnalis combuſtio evaneſcat.

℟. Amen.

Miſſa ſequitur.

Ad pacem. Oratio.

DEus Pater omnipotens qui tanta charitate mundum dilexiſti, ut pro eo unigenitum tuum velles crucifigi; præcipio nos ſicut tuo ſanguine redemptos; ita opulentos charitatis fructibus effice; ut per hoc & in reſurrectione prima habeamus partem; & poteſtatem non timeamus mortis ſecundæ.

℟. Amen.

Iilatio.

DIgnum & juſtum eſt; vere ſalutare nobis eſt; atque convenientes gratias agere; laudes impendere, cœleſti gere munera, vota deferre tibi omnipotens Pater, & Jeſu Chriſto Filio tuo Domino noſtro. Qui pertraxit tue per adiumpta hominis paſſionem, quaſi quoddam in præſentia populi adquiſitionis manubias cum non exegerit e cœlo, exhiberet in triumpho. Et cum non haberet divinitas immunitatis pugnam; haberet fragilitas aſſumpta victoriam. Magis ut diabolum carne in carne vincendo, ut ipſe Redemtor & in eodem homine ſe probaret poſtquam offenderat eſſe degenerem, in quo putabat poſtquam deceperat fortiorem. Ne vel id ſibi licu ſe crederet improbus appetitor; ſi non peccatum quod fecerat peccati ſimulando damnaſſet. Quæ quidem Domino adquiſitio non adquireret; auxit poteſtatem; ſed adquiſitis contulit dignitatem. Quia nec damnum ſenſit immortalitatis, nec lucrum recipit plenitudo. Neque enim Deo in ſe aut debiti cura manebat aut præmii, ſed ut quod virtutibus prodeſſe non poterat; laudibus non periret. Neque enim egere poterat cœlorum Dominus poſſeſſione terrarum; ſed ut quæ tua eſſet operis partus pretiorum adderet non proficuum. Id utique recipit; quod fecit; quod perdiderat partus non poteſtas. Quia miſericordie eſt Domini id ſolum ſuum æſtimare proprii, quod meruit non pariet. Vide igitur unigeniti tui in nobis Pater affectum, quamvis noverit in creatura eſtimari non poteris creatori. Licet ſicut merito quantum ad uſum pertinet; extraneum dici poſſet; quicquid indi-

gnum eſt. Extraneum utique non operes ſed honore. Ergo ut tibi reddat tua: ſuſcepta tua. Utique ut repetam non ſecture a terris ſed nature. Hoc modo te nobis Pater abſentem oſtendit: per eundem ſe nobis majeſtas tua etiam non viſa monſtravit. Ipſe docuit que tibi eſſet gloria in celis. Potentia in aquis. Sapientia in terris. Virtus in abyſſis. Caritas in Angelis. Voluntas in Patriarchis: dignitas in Prophetis. Sublimitas in Evangeliſtis. Pietas in Apoſtolis. Auctoritas in preceptis. Predicatio in templis. Feſtivitas in holocauſtis. Libertas in miniſteriis. Quo ſtatus in celo: Cultus in ſublimitate: Reſpectus in miſeris. Viſitatio in parvulis: Horror in idolis: Amor in ſanctis: Terror in perditis. Favor in confeſſione: Splendor in baptiſmate: Honor in cruce: Sapor in fide: Honor in trinitate: Cui merito omnes angeli & archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

DIgnus es Domine Jeſu ab omnibus accipere gloriam: & honorem: qui pro nobis dignatus es improperium paſſionis ſuſcipere. Dignus es predicari per mundum: qui per crucem pereunti ſubvenire dignatus es mundo. Dignus es paterne dextere equalitati ſuſtolli: qui pro ſervulo non es dedignatus occidi. Dignus es a celeſtibus & terreſtribus in veritate cum Patre & Spiritu Sancto adorari qui celum terramque ab initio cum Patre creaſti. Digne quoque laude adeptus es: quod eſſes ſuper omne nomen: qui ſupernam moriendo ac reſurgendo preparaſti humano generi manſionem. Totum tibi omnipotens Pater quod ſibi redemit: adquirit: cui totum quod intereſt nihil amittendo: naturaliter tradidiſti. Chriſto Domino redemptorique noſtro.

Poſt pridie. Oratio.

JEſu Salvator omnium qui propter ſalutem humani generis: voluntarie ſuſcipiens exitium crucis: pro nobis Deo Patri oblatus es in ſacrificio mundo. Ad has hoſtias benedicendas illa propitiatione jube reſpicere: qua olim humanum genus proſpiciens proprio redemiſti cruore. Quo omnes qui tue mortis ac reſurrectionis in hos dies triumpho attollimur: his munitis paſchalibus epulis: in vivam tibi hoſtiam preparemur. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

ECce Jeſu bone qui nos Patri tuo per ſanguinem tuum reconciliaſti: pro nobis patiendo innocens crucem: & ſolus inventus inter mortuos liber: tuum ſicut ipſe docuiſti. Deitatis naturis noſtrum adoptionis gratia Patrem poſcentes affectu quo poſſumus imploramus: ut reſurgentes a malorum noſtrorum ſepulcris: a tuis Chriſte non recedamus veſtigiis proclamantes e terris. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presbiter. Vicit leo. *Tribus vicibus. Ut in die Reſurrectionis. Folio. CCXCVIII.*

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℣. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dominus ac redemptor veſter qui ſolutis doloribus inferni potentie ſue ſortitur a mortuis: liberos ac ſolutos vos efficiat a peccatis. ℟. Amen. Quique ſui corporis naturam terre tradere: reſurrectionis diei reſurrectione ſua munificet venerantes. ℟. Amen. Ut & hic vos precio ſui ſanguinis dignos efficiat: & ultime reſurrectionis tempore glorificandos attollat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus: & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi.

Com. Refecti Chriſti corpore.

Quere in vigilia Reſurrectionis. Folio. CCCIII.

Oratio. Expletis Domine:

Quere in die Reſur. Fol. CCXCVIII.

FERIA SEXTA PASCHE.

Ad Miſſam Officium.

Dicite in nationibus. *Quere in ſecundo die Paſche. Fol. CCXCVIII.*

Oratio. Te exceliſa laus. *Quere in die Reſurrectionis. Fol. CCXCIV.*

Apocalipſis Johannis Apoſtoli. ℟. Deo gratias. *Cap. III.*

ANgelo Sardis Eccleſie ſcribe. Hec dicit qui habet ſeptem ſpiritus Dei: & ſeptem ſtellas. Scio opera tua quia nomen

habes

habes quod vivas: & mortuus es. Eſto vigilans & confirma in te cetera quæ moritura erant. Non enim invenio opera tua plena coram Domino meo. In mente ergo habe qua ter hæc ceperis & audieris & ſerva & pœnitentiam age. Si ergo non vigilaveris veniam tanquam fur, & neſcies qua hora veniam ad te. Sed habes pauca nomina in Sardis qui non inquinaverunt veſtem ſuam, & ambulabunt mecum in albis quia digni ſunt. Qui vicerit ſic, veſtietur veſtimentis albis: & non delebo nomen ejus de libro vitæ. Et confitebor nomen ejus coram Patre meo: & coram Angelis ejus. Qui habet aurem audiat: quid Spiritus dicat Eccleſiis. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallenda. Dominus memor fuit noſtri. ℣. Et benedixit nobis. ℣. Benedixit domum Iſrael: benedixit & domum Aaron. Benedixit omnes timentes Dominum: puſillos cum majoribus. ℣. Et.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *Cap. III.*

In diebus illis: ait Petrus ad plebem. Pœnitemini igitur & convertimini, ut deleantur veſtra peccata. Ut cum venerint tempora refrigerii a conſpectu Domini: & miſerit eum qui prædicatus eſt vobis Dominum Jeſum Chriſtum, quem oportet cœlum ſuſcipere uſque in tempora reſtitutionis omnium, quæ locutus eſt Dominus per os Sanctorum ſuorum a ſeculo prophetarum. Moyſes quidem dixit ad patres noſtros. Quia prophetam vobis ſuſcitabit Dominus Deus veſter de fratribus veſtris tanquam me: ipſum audite juxta omnia quæcumque locutus fuerit vobis. Erit autem omnis anima quæ non audierit prophetam illum, exterminabitur de plebe. Et omnes prophetæ a Samuele & deinceps qui locuti ſunt & annunciaverunt dies iſtos. Vos eſtis filii prophetarum & teſtamenti, quod diſpoſuit Deus ad patres veſtros dicens ad Abraam. In ſemine tuo benedicentur omnes familiæ terræ. Vobis primum Deus ſuſcitavit filium ſuum: miſit eum benedicentem vobis, ut convertat ſe unuſquiſque a nequitia ſua. ℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii Secundum Johannem. *Cap. XXI.*

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus poſteaquam reſurrexit a mortuis manifeſtavit ſe diſcipulis ſuis ad mare Tiberiadis. Manifeſtavit ſe autem ſic. Erant ſimul Symon Petrus & Thomas qui dicitur Didimus: & Nathanael qui erat a Cana Galileæ: & filii Zebedei: & alii ex diſcipulis ejus duo. Dicit eis Symon Petrus. Vado piſcari. Dicunt ei. Venimus & nos tecum. Et exierunt: & aſcenderunt in navem: & illa nocte nihil ceperunt. Mane autem jam facto ſtetit Jeſus in littore: non tamen cognoverunt diſcipuli quia Jeſus eſſet. Dicit ergo eis Jeſus. Pueri numquid pulmentarium habetis? Reſponderunt ei. Non. Dicit eis. Mittite in dexteram navigii rete: & invenietis. Miſerunt ergo rete. Et non valebant illud trahere a multitudine piſcium. Dicit ergo diſcipulus ille quem diligebat Jeſus Petro. Dominus eſt. Symon Petrus cum audiſſet quia Dominus eſt tunica ſuccinxit ſe, erat enim nudus: & miſit ſe in mare. Alii autem diſcipuli navigio venerunt. Non enim longe erant a terra: ſed quaſi cubitis ducentis trahentes rete piſcium. Ut ergo deſcenderunt in terram viderunt prunas poſitas & piſcem ſuperpoſitum & panem. Dicit eis Jeſus. Afferte de piſcibus quos prendidiſtis nunc. Aſcendit Symon Petrus & traxit rete in terram plenum magnis piſcibus centum quinquaginta tribus. Et cum tanti eſſent non eſt ſciſſum rete. Dicit eis Jeſus. Venite prandete: & nemo audebat diſcumbentium interrogare eum tu quis es: ſcientes quia Dominus eſt. Et venit Jeſus & accepit panem & dabat eis & piſcem ſimiliter. Hoc jam tertio manifeſtatus eſt Jeſus diſcipulis ſuis: cum ſurrexiſſet a mortuis.

℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Memento noſtri Domine in beneplacito populi tui: viſita nos Deus in ſalutem. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

Iſti ſunt dies feſti Domino alleluja: & hoc ſancta vocabitis. ℣. In temporibus

bus ſuis alleluja alleluja. ℣. Poſſidebitis terram veſtram dicit Dominus. & ego dabo vobis eam in poſſeſſionem: terram manantem lac & mel. ℟. In temporibus.

Miſſa.

PRoceIloſum mare fluctuantis ſeculi fratres chariſſimi tranſeuntes: lignum crucis fiducialiter aſcendamus: & ſecundis Sancti Spiritus flatibus vela fidei committamus. Super littus namque Chriſtus aſſiſtens glorioſam ſine macula Eccleſiam figuravit: quando magnis piſcibus indiſruptum rete complevit. Nec a parte dextera juſſit deviare navigium: quod tunc ſolorum bonorum portendebat indicium. Subſequamur igitur ſacramenti mirabilis veritatem diligentes: ac tenentes principaliter unitatem. Nullus ad ſciſmata nephanda proſiliat: vel dominica retia: nec dum littori preſentatur abrumpat. Ut connumerati inter myſticos piſces: cibus eſſe Domini: qui nos ex profundo eſt dignatus eruere mereamur: & ſpecialiter membra ejus effecti ſacrificiis ſalutaribus expiemur.

Reſpondeat Chorus. Amen.

Alia oratio.

ECce Jeſu mediator Dei & hominum Chriſte redemptor ac Domine: hominem illum quem cum Patre: & Sancto Spiritu unus Deus ſexto die ad tuam condidiſti ſpeciem: ſexta demum etate per aſſumptam viſitans carnem: reformationem mox ab eadem tribuiſti: per evangelii veritatem. Proinde hoc die tam pro conditione humani generis: quam pro redemptione: hanc tibi offerimus victimam ſacrificii ſingularis: in quo ipſe pro noſtra ſalute ligno confixus eſt crucis. Accepto poſtea lancea latere perfoderis: inferna moriens penetrans: reſurgendo ſpolians. Pro quibus myſteriis ac miraculis hunc diem apud tuam clementiam ſacrificiis commendantes: petimus a te redemptore pio & Domino: ut hodierni myſterii recordatus: ſpolians nos veterem hominem cum actibus ſuis: induas illum qui ſecundum Dominum creatus eſt in juſtitia & ſanctitate veritatis. Decidant a nobis carnalium libitus voluptatum: & intereant extincte paſſiones varie viciorum. Qui nobis te dediſti eſſe in munere: non nos ſinas nobis ipſis eſſe ulterius in dolore. Ut in novitate vite ambulantes: ſicut tuo redempti ſumus ex ſanguine: ita cruci tue adhæſi perenniter: & perditionis deinceps reſpuamus errorem: & conceſſe dignitatis retineamus abſque crimine libertatem.

Reſpondeat Chorus. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

REdemptio noſtra & ſalus Chriſte Domine Deus: qui pro noſtris moriens peccatis: reſurrexiſti pro juſtificationibus noſtris: tu reſurrectionis tue celebritate letantibus occurre benignus. Morte tua redemptos tuis ſemper facito inherere veſtigiis: tuis perenniterque inſervire preceptis. Ut ſicut tecum baptiſmate conſepulti exultant: ita ſe tibi opere placituros exhibeant. Virtus quoque illa divinitatis: que olim te carne moriente novo inferis effulſit ex lumine: nunc defunctis te opitulante proveniat ad quietem. Quo paſcha ſemper gaudiorum a te hac oblatione ſuſcepta: & vivi reſurgant a vitiis: & defuncti eruantur a penis.

Reſpondeat Chorus. Amen.

Ad pacem. Oratio.

AD viventis Jeſu ſepulcrum: voto hilari concurrentes: & Chriſti reſurgentis lintemina contemplantes: obſecramus benigniſſime Pater omnipotens Deus: ut dum tante ſolennitatis myſteria celebramus: nihil in nobis adverſitatis eveniat: nihil triſticie aut calamitatis occurrat. Sed cunctos fideles ob dierum paſchalium feſta jocunditas eterna poſſideat: eorum quoque ſuffragantibus meritis qui cum unico filio tuo vivi meruerunt ſurgere de ſepulcris: concordia in nobis vigeat charitatis: ut hoc ſacrificium tuis placabile portare ſuſcipiatur e manibus noſtris.

Reſpondeat Chorus. Amen.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: ſanctum & ſalutare eſt. Nos te glorioſiſſime Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti: inenarra-
bilibus

bilibus triumphis attollere: completiſque erga nos promiſſorum ſuorum beneficiis in quantum ſe mens parvulorum: te inſpirante repleri ſenſerit: propenſius conlaudare. Ut cui plus dimiſſum eſt: amplius diligat: & potiora jam federa accumulet: qui tanta necdum credenti donavit. Poſtquam igitur Verbum caro factum: & habitavit in nobis: fecitque prius cuncta que docuit: perfectum divinis operibus virum neceſſarie nobis: ſibique voluntarie tradidit paſſioni. Ut quemadmodum mundo huic predicationis ſue claritate effulſerat: ne errorum irretitus tenebris fluctuaret: ita et jam infernali carcere mancipatis ſua reſolvendis deſcenſione ſuccurreret. Neque regnum uſque in finem ſeculi dilataret. Et ſpolia que quondam predo attraxerat fraudulentus: ad celos ſecum reveheret innocens crucifixus. Et liberaret virtute Judicie: quos humilitas ſue redemerat paſſione. Emiſſo itaque ſpiritu: & paternis ut ſcriptum eſt: manibus commendato: hoſpitium divinitatis immenſe: quem virginea conceperant atque ediderant viſcera: virgo interim ſepultura ſuſcepit. Sed manſit illic nihilominus incorruptus: quia non fuerat ex Adamanati ſeminis corruptione conceptus. Judeis quoque petentibus cuſtodes monumento deputantur a Preſide: quorum teſtimonio & fides firmaretur credentium: & confunderetur impietas perfidorum. Quid enim illi obeſſe potuit humana cuſtodia: cui & dum requieſceret celeſte vigilavit excubium? & cum reſurgeret: Deus inerat Verbum. Quod immaculate anime inſeparabiliter copulatum adiit, exterruit: ſubjecit & domuit: & vincit cunctas hujus aeris in ictu noviſſimo poteſtates. Illic mors hebetata contremuit ſeſeque peremtam acrius: quam ſtimulaverat ſenſit. Queque ſe humani generis dominatu letitabat: ancillam mox crucis affectam Chriſto triumphante lugebat. Fracta eſt confeſtim virtus ſeva carnificum: & ad nihilum redacta eſt: exhauſta craſſatio cruentorum. Inclinata eſt harum tenebrarum Chriſti humilitate ſuperbia: & diabolica malicia divini agni eſt ſimplicitate reſtincta. Amiſit e manibus ſubito quod ſe crudeliſſimus hoſtis credebat perpetim poſſeſſurum: cernens humanum genus per hominem Deum paradiſo: unde prevaricatione Ade eliminatum fuerat reſtitutum. Propter quod ei cum Patre & Spiritu Sancto regnanti, omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare ita dicentes.

℟. Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre glorioſus: & admirabilis Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui plaſmatis ſui previdens miſeratus occaſum: captivum hominem a deſtinata mortis ſententia compaſſus exemit. Formam accipiens ſervi: contubernium carnis aſſumpſit: ne operis ratio ſuo moreretur auctori. Ipſe quippe hominem dignatus induit: humiliatus erexit: traditus redemit: crucifixus abſolvit. Innovavit reſurgens: conſecravit aſcendens. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

DEus Pater omnipotens qui miſiſti unigenitum tuum non habentem peccatum: pro nobis peccatum factus eſt pro delicto totius mundi: cum tibi offerimus & in verum ſacrificium propiciatus benedicendum aſſiſte. & celeſtis ſanctificationis aſpergito largitate. Quo ex hoc ſumentes redemptionis noſtre in his diebus celebrantes myſterium: & operibus ſepeliamur mortiferis. & actibus reſurgamus perpetue ſanctitatis.

Reſpondeat Chorus. Amen.

Ad orationem Dominicam.

REdemptos primitus Domine quos occiſi Redemptoris ſanguis innocens comparavit: nunc propicius viſita: quos anniverſaria reſurrectionis ejus ſolennitas congregavit. Repleamur univerſi benedictione, dulcedinis: liberati ut moleſtia ſempiterne tormentis. Ut cum Chriſto reſurgentes a peccatis omnibus eruamur: & futura

tum gaudia conſequamur proclamantes e terris. Pater noſter.

Dicat Presbyter Victi leo. *tribus vicibus: modo ut in die Reſurrectionis. fol. CXCVIII.*

Poſtea dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dei filius: qui ſua vos redemit morte: ſue vos Reſurrectionis celebritate ſanctificet. ℟. Amen. Quique pro ſalute mundi amaro potatus eſt poculo: paſſionis ac Reſurrectionis ſue vos innovet ſacramento. ℟. Amen. Ut Reſurrectionem ejus cum Maria vel ceteris diſcipulis veraciter predicantes: ad beatam vitam perveniatis indemnes. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi.

Com. Refecti Chriſti corpore.

Require in vigilia Reſurrectionis folio CXCIII. Oratio. Repleti Domine. *Require in die Reſurrectionis. fo. CXCVIII.*

SABBATO PASCHE

Ad Miſſam Officium.

Dicite in nationibus. *Require retro in II. feria paſche. Oratio* Te excelſa laus. *Require in die Reſurrectionis Domini. folio CXCIIII.*

Apocaliypſis Johannis Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *Ca. III.*

ANgelo Laodicie Eccleſie ſcribe. Hec dicit teſtis fidelis & verus: qui eſt principium creature Dei. Scio opera tua: quia neque frigidus es neque calidus. Sed quia tepidus es: neque frigidus es, neque calidus es. Incipiam te evomere ex ore meo: quia dicis quia dives ſum & locupletatus: & nullius egeo: & neſcis quia tu es miſer & miſerabilis: & pauper & cecus & nudus. Suadeo tibi jam emere a me aurum ignitum probatum: ut locuples fias: & veſtimentis albis induaris. Et non appareat confuſio nuditatis tue. Et collirio innunge oculos tuos: ut videas. Ego quos amo: arguo & caſtigo. Emulare ergo & penitentiam age. Ecce ſto ad oſtium: & pulſo. Siquis audierit vocem meam: & aperuerit januam: introibo ad illum: & cenabo cum illo & ipſe mecum. Qui vicerit: dabo & ſedere mecum in throno meo: ſicut & ego vici: & ſedeo cum Patre meo in throno ejus. Qui habet aurem audiat: quid ſpiritus dicat Eccleſiis.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Pſallendo.

QUam magnificata ſunt opera tua Domine. *P.* Omnia in ſapientia feciſti. ℣. Repleta eſt terra creatura tua Domine. *P.* Omnia.

Dicat Presb. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *Ca. VIII.*

IN illis diebus: Angelus Domini locutus eſt ad Philippum dicens. Surge & vade contra meridianum ad viam que deſcendit ab Hieruſalem in Gazam: & eſt deſerta. & ſurgens abiit. Et ecce vir Ethiops eunuchus potens Candacis Regine Ethiopum: qui erat ſuper omnes gazas ejus venerat adorare in Hieruſalem & revertebatur ſedens ſuper currum ſuum: legenſque prophetam Eſayam. Dixit autem ſpiritus Philippo. Accede & adjunge te ad currum iſtum. Accurrens autem Philippus audivit illum legentem Eſayam prophetam. Et dixit. Putas ne intelligis que legis? Qui ait. Et quomodo poſſum: ſi non aliquis oſtenderit mihi has ſcripturas? Rogavit que Philippum ut aſcenderet ſecum. Locus autem ſcripture quem legebat erat hic. Tanquam ovis ad occiſionem ductus eſt: & ſicut agnus coram tondente ſe ſine voce: ſic non aperuit os ſuum: in humilitate judicium ejus ſublatum eſt. Generationem autem illius quis enarrabit? Quoniam tolletur a terra vita ejus. Reſpondens autem eunuchus dixit. Obſecro te de quo propheta hec dicit? De ſe an de alio? Aperiens autem Philippus os ſuum: & incipiens ab ſcriptura iſta: evangelizavit illi Jeſum. Cum autem iter facerent: venerunt ad quoddam ſtagnum. Et ait eunuchus Philippo. Ecce aqua: quid eſt quod prohibet me baptizari? Dixit autem Philippus. Si credis ex toto precordio tuo licet: & reſpondens dixit. Credo filium Dei eſſe Jeſum Chri-

Chriſtum. Et juſſit ſtare currum: & deſcenderunt ambo in aquam: & baptizavit eum Philippus. Et cum aſcendiſſent ab aqua: Spiritus Domini rapuit Philippum ab eo: et amplius non vidit eum eunuchus. Ibat enim viam ſuam gaudens. Philippus autem inventus eſt adveniſſe in Azoto. Unde revertens evangelizabat per totas civitates, uſque dum veniſſet in Ceſaream. *Reſpondeat Chorus.* Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. XXI.*

ILlo in tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus poſtquam reſurrexit a mortuis: dixit Symoni Petro. Symon Johannis diligis me plus his? Dicit ei. Etiam Domine: tu ſcis quia amo te. Dicit ei. Paſce agnos meos. Dicit ei iterum. Symon Johannis diligis me? Ait illi. Etiam Domine: tu ſcis quia amo te. Dicit ei. Paſce agnos meos. Dicit ei tertio. Symon Johannis diligis me? Contriſtatus eſt Petrus quia dixit ei tertio, amas me? Et dicit ei. Domine tu omnia noſti. Tu ſcis quia amo te. Dicit ei. Paſce oves meas. Amen amen dico tibi: cum eſſes junior cingebas te: & ambulabas ubi volebas. Cum autem ſenueris: extendes manus tuas: & alius te cinget: & ducet quo tu non vis. Hoc autem dixit ſignificans qua morte clarificaturus eſſet Dominum. R. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

R. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. In die reſurrectionis mee dicit Dominus congregabo gentes: & colligam omnia regna terre. P. Alleluja.

Sacrificium.

SAcerdotes qui appropinquant Domino: illi ponant ſancta ſanctorum & ſacrificium pro peccato. P. Quia locus ſanctus eſt alleluja alleluja. ℣. Alleluja. Claritas Dei veniebat per viam que eſt ad orientem: & vox ejus ſicut vox aquarum multarum: & terra ſplendebat a claritate. P. Quia.

Miſſa.

OMnes qui ſeptiformis gratie Spiritu adoptati Reſurrectionem Chriſti celebrare ſolemus: hunc diem ſeptimum inluſtrem quiete dominica pariſ quem primum venerari vos condecet obſequiis. In hoc quippe olim ipſe Deus creatis expletiſque omnibus que mundana tenentur compage: requievit ab opere quod patrarat ut faceret. In hoc perfecta que creata ſunt quies eſt data: in hoc pro redemptis in ſepulcro mortuus requievit. In hoc ab opere ceſſat: in hoc ſepultus ſummum opus quietis perpetue donat. Hic terminus operum: hic ſalus eſt redemptorum. Hic ſeptimo conſecratur in numero: hic legis veteris jubetur ſanctificari precepto. In hoc ſervitutis opera jam fugere: in hoc otia ſanctitatis percipimur cuſtodire. In quo pie Dominus ſepulcri detentus loculo: ſpoliavit eterna cum peccati natum ex predone fauſtibus abſtulit perditum. Unde adepte gratie ſpiritu provocati rogemus dilectiſſimi fratres paſtorem magnum & admirabilem Jeſum Chriſtum. Ut nos in hoc die ita concedat peccatorum ſervitutem atque operam ſpernere, quo ſanctitatis muniti quiete. Reſurrectionis dominice feſtum in hujus diei ſeptimo excurſum: & lacrimas quas in altare & munera ſacrificiorum. *Reſp. Chorus.* Amen.

Alia Oratio.

DEus qui de iſta noſtra Chriſti morte mortificas: & juſtificationem noſtram Chriſto reſurgente confirmas. Salutari populi ſacrificia miſericorditer ſuſcipe: bonorum omnium deſideria que dediſti celeriter perfice. Sit hoc Sabbatum inluminatum in ſabbatis noſtris: ut conſocii cum regeneratis infantibus mereamur ſacramentis vivificari paſchalibus. Conferat quos ſumus in pane quod pependit in cruce: miſceat in calice quod manavit ex latere. Fiat quod ſumus acceptabile: fiat omne ſolemnitatis intereſſe mirabile. R. Amen.

Poſt nomina Oratio.

DEus cujus operatio non habet laborem, miſericordia donat quietem: laboſque parturit ſalutem: atque immundam Deo procul effugat voluptatem. Sana nos & ſanabimur. Salvos nos fac & ſalvi erimus: ut Sabbatum noſtrum ſpirituali benedictione ſanctificatum: paſchalibus cognoſcatur gaudiis eſſe perfectum. Quo mortis ac Reſurrectionis tue atrocia functi: & viventium ſalutem & defunctorum a te mereamur impetrare quietem. R. Amen.

Ad

Ad pacem. Oratio.

CHriſte qui es certa laborum: & feſſorum relevatio animarum. Qui ſeptimo hoc die & creata perficiendo quievisti: & humana redimendo: in quiete ſepulcri corporaliter degis. Facito nos ut qui tue mortis ac Reſurrectionis in hoc die tibi ſacrificium exhibemus: ſervitutis opera reſpuamus. Repelle queſumus a nobis fermentum malicie: & per charitatis opera in noſtris cordibus requieſce. Quo in hoc ſabbatum ſarcinam criminum non portemus: ſed in ocio ſancte pocius paſchales tibi hoſtias immolemus.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi ſemper cum Patre & Spiritu Sancto individua divinitate regnanti: gratias agere Domine Jeſu Chriſte. Qui nos tam admirabiliter condidiſti: tam clementer redemiſti. Non laboribus in faciendo fatigatus: non paſſionibus in redimendo conſumptus. Fecit virtus potencialiter quos redemit pietas tam clementer. Totum tibi eſt in veritate poſſibile: quia hoc ipſum tibi excepto humanitatis privilegio cum Patre & Spiritu Sancto: eſt eſſentialiter coequale. Ita tamen poſſe te manet quod vere te decet. Id eſt ut omnipotens cuncta facias facienda: juſtus equitate cenſeas judicanda: miſericors clementer perficias coronanda. Qui cum ſolo majeſtatis terribili nutu noſtrum potueris conterere vexatorem: maluiſti cum humanitatis objectione proſternere. Ex hoc magis approbans: nullam majeſtati tue contrariam nobis ſubſiſtere aereorum principum tirannidem: cum ſic noſtrorum infirmitate membrorum omnem inimici ad nihilum redegeris vanitatem. Etenim ſuperbus tunc ſe ingemuit gravius corruiſſe: quando ſe eliſum ſenſit ab humilitate fuiſſe. Atque ideo tali divina ſapientia antiqui ſerpentis aſtuciam conſilio vicit: ne violenter adduceret ſed legaliter quereretur. Ut qui tranſgreſſorem eo ſe jure poſſidere jactabat: quem ſuis conſentientem perſuaſionibus obligaverat. Sic eum juſto ſuperatus judicio redderet: cum iſtum in quo ſuum nihil reppererat: occidiſſet. Quapropter amiſit merito reum: qui tollentem mundi peccata crucis ſupplicio agnum non timuit mortificare divinum. Diſruptis igitur cruce inferni catenis legibuſque ſolutis: ad celos migrant cum Chriſto credentes in Chriſto. Et cruciandi permanent in inferno: qui delectati ſunt inviſcerari diabolo. Redit ecce poſt biduum victor e mortuis vivus: qui ad hoc pro nobis eſt crucifixus. Innumeris captivorum ovantium ſtipatur agminibus: qui paſſionis tempore etiam diſcipulorum ſuorum fuerat ſocietate nudatus. Agitatur eo reſurgente tremefacta funditus terra: quo deſcendente concuſſa fuit & inferna. Cohors militum terrenorum celeſtis regis terribili regreſſu perculſa diffugit: & quem dudum inluſerat velut reum: jam & ipſa terribilem victa judicem verum confitetur: & Deum. Sanctorum corpora vivificata conſurgunt. Habitaculum quod pauliſper jacuerat: reſurgit glorioſum: eodem reſuſcitante: a quo anima derelicta in inferno non fuerat. Angeli proprio famulantur auctori: ſplendificus univerſo mundo oritur dies. Tripudiant inſperato Reſurrectionis die: qui mortificati fuerant paſſionis ejus vulnere repentino. Agnoſcit mater membra: que genuit. Maria Magdalene Angelo increpante reſipuit: ne viventem cum mortuis querere debuiſſet. Ad monumentum Petrus cum Johanne concurrit: recentiaque in linteaminibus defuncti: & reſurgentis veſtigia cernit. Latro Chriſtum confeſſus: poſſeſſor paradiſi factus eſt: primitivus. Impletum eſt quod fuerat de filio hominis tot ante ſecula prophetatum: ut ſcilicet peccatorum pro nobis manibus traderetur: crucifigeretur: moreretur. Inferna terribiliter penetraſſet: ſuperbos dejiceret humiles miſericorditer exaltaret. Cum triumpho inenarrabili a mortuis reſurgeret: & cum Patre & Spiritu Sancto omnipotentialiter cunctis dominando regnaret. Cujus virtutis immenſitate permotis etiam ſeptem vexilla regna beatorum innumeras lociſſimarum mittit plebium catervas ad

laudem

ſandum: ut ſuum quiſque pro preventione officio locum debitum exſolvit: tarnem triumphantis Regis per evum ſubmiſſeque adorat: & glorificatis vultibus ignotis ſuiſque rutilantibus gemmis eternas preferet cum laude coronas. Seraphin quoque divine ſedis terribilem thronum alarum trino tegmine velant: ſue famulatus unum te ſatendo cum Patre & Spiritu Sancto Deum trine confeſſionis preconio declarandum in ſede ſyderea permanentem regnantemque in ſecula ſeculorum ineffabili jugitate dicunt. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Per quem nobis verum dediſti ſalutem: ut homo ſerpentis fraude deceptus illo reſurgente mortem evaderet: & vitam quam amiſerat repararet. Egerat diabolus fraude ut jugularet incautum: ſed curavit Dominus vulneratum dum fudit ſanguinem precioſum. Tunc enim vetito ligno letale vulnus accepit: nunc vero per crucis lignum perpetua gaudia acquiſivit. Deceperat quidem ſeducta mulier virum: ſed redemptus eſt venerabilium ſtrione clavorum. Quia eripuit nos Deus de inferno: & liberavit de manu mortis: qui ſedet ad dexteram Patris. Chriſtus Dominus ac Redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

AD tumulum vigilantes tanti Redemptoris: qui pro noſtra redemptione ſepultus: & a mortuis eſt mirabiliter ſuſcitatus: cujus virtutem & gloriam ſerenata cordis acie contemplamur: cum novelli gregis ovibus dulciſſime in ara tua Domine paſcua circumdamus. Univerſi pariter exorantes: ut hujus ſacri corporis alimentum cruoriſque ſuaviſſimum poculum: ad premium ſanctitatis perpetue nobis tribuas poſſidendum. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

DEvotione geminata fratres chariſſimi paſſo pro nobis Domino mellificati cordis hoſtias offeramus: merore operibus fructum letitie comparantes. Ut dum paſchale ſacrificium ſedulitatis ſtudio agere procuramus: in adventum ipſius ſtrenue ſervitutis teſtimonium reportemus: quo jubente dicimus. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Vivat ſeu tribus vicibus modo ut in die Reſurrectionis folio CXCVIII.

Poſtea dicat. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

DEI Patris Filius qui veſtra peccata per corpus ſuum cruci affixit: ſuo carnes veſtras affigat timori. ℟. Amen. Quique vos filios ſibi redemptionis adoptavit ex gratia: nullo vos patiatur ſe judicante mancipari gehenne. ℟. Amen. Quo ſalvati per crucem ad futuram quandoque mereamini pervenire mercedem. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Quere in vigilia Reſur. fo. CXCIII.* *Oratio.* Expleti Domine in hoc. *Quere in die Reſurrectionis. fo. CXCVIII.*

✠

Quando preparatus ſit Sacerdos ad Miſſam celebrandam: ingreſſus ad ſacrarium lavet manus dicendo. Oremus.

Oratio.

LArgire ſenſibus noſtris quæſumus Domine omnipotens Pater: ut ſicut exterius inquinamenta manuum abluuntur: ſic per te interiorum ſordes miſericorditer emundentur: & creſcat in nobis augmentum ſanctarum virtutum. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

Poſtea flectat genua coram veſtibus: & dicat quatuor Ave Maria. *Et de intimo corde commendet ſe glorioſe Virgini Marie: ut offerat illud acceptabile myſterium Deo Patri & Filio & Spiritui Sancto. Et ut ipſam in hoc ſacrificio mediatricem & adjutricem habeat. Deinde muniat ſe ſigno crucis & ſuper quamlibet veſtem dicat.* In nomine Patris ✠ & Filii & Spiritus Sancti. Amen.

Ad amictum. Oratio.

POne Domine galeam ſalutis in capite meo ad expugnandas & ſuperandas omnes diabolicas fraudes: omniumque inimicorum meorum ſevitiam ſuperandum. Per &c.

Ad Albam. Oratio.

INdue me Domine veſtimento ſalutis, et tunica iuſtitiæ; & indumento lætitiæ circunda ſemper. Per Chriſtum.

Ad cingulum. Oratio.

PRæcinge Domine cingulo fidei, & virtute caſtitatis lumbos mei corporis; & extingue in eis humorem libidinis; ut iugiter maneat in me tenor totius caſtitatis. Per Chriſtum.

Ad Manipulum. Oratio.

MErear quæſo Domine deportare manipulum iuſtitiæ, & ferre cum patientia: ut illum cum exultatione deferendo cum tuis Sanctis portionem accipiam. Per Chriſtum.

Ad Stolam. Oratio.

REdde mihi Domine obſecro ſtolam immortalitatis, quam perdidi in prævaricatione primi parentis; & quia cum hoc ornamento quamvis indignus accedo ad tuum Sanctum preſumo myſterium, præſta ut cum eodem lætari merear in perpetuum. Per &c.

Ad caſulam. Oratio.

IUgum tuum Domine ſuave eſt: & onus tuum leve: præſta ut ſic illud deportare valeam, ut conſequi poſſim tuam gratiam. Per Chriſtum.

Poſtea quam Sacerdos ſit indutus dicat hoc.

℟. Pater peccavi in cœlum & coram te; iam non ſum dignus vocari filius tuus. Fac me ſicut unum de mercenariis tuis. ℣. Quanti mercenarii in domo patris mei abundant panibus; ego autem hic fame pereo. Surgam & ibo ad patrem meum & dicam ei. ℣. Fac me. Kyrieleyſon. Chriſteleyſon. Kyrieleyſon. Pater noſter. ℣. Ab occultis meis munda me Domine. ℟. Et ab alienis parce ſervo tuo. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor.

Oremus. *Oratio.*

DEus qui de indignis dignos, de peccatoribus iuſtos, & de immundis facis mundos; munda cor meum & corpus meum ab omni ſorde & cogitatione peccati; & fac me dignum atque ſtrenuum ſanctis altaribus tuis miniſtrum; & præſta ut in hoc altari ad quod indignus accedere præſumo, acceptabiles tibi hoſtias offeram pro peccatis & offenſionibus, & innumeris quotidianis meis exceſſibus, & pro peccatis omnium viventium, & defunctorum fidelium; & eorum qui ſe meis commendaverunt orationibus; & per meum ſit meum ſit acceptabile votum; qui ſe tibi Deo Patri pro nobis obtulit in ſacrificium; qui eſt omnium opifex & ſolus ſine peccati macula Pontifex. Ieſus Chriſtus filius tuus Dominus noſter. Qui tecum vivit &c.

Et ſtatim manibus iunctis coram poſtremus humiliter eneat & vat ad altare & faciat confeſſionem dicendo primo Ave Maria. In nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti. Amen. Sancti Spiritus adſit nobis gratia. ℣. Introibo ad altare Dei. ℟. Ad Deum qui lætificat iuventutem meam. ℣. Iudica me Deus. *totum*, *cum* Gloria patri. *Et iterum dicat* Et introibo ad altare Dei. ℣. Diſgnare Domine die iſto. ℟. Sine peccato nos cuſtodire. ℣. Confitemini Domino quoniam bonus. ℟. Quoniam in ſeculum miſericordia eius. ℣. Ora pro nobis ſancta Dei genitrix. ℟. Ut digni efficiamur &c.

Confeſſio.

COnfiteor omnipotenti Deo & beatæ Mariæ Virgini, & Sanctis Apoſtolis Petro & Paulo & omnibus Sanctis: & vobis fratres quia ego peccator peccavi nimis per ſuperbiam in lege Dei mei, cogitatione, locutione, opere & omiſſione: mea culpa, mea culpa, graviſſima mea culpa. Ideo precor beatiſſimam Virginem Mariam, & omnes Sanctos & Sanctas, & vos fratres orare pro me.

Abſolutio. Miſereatur veſtri omnipotens Deus, & dimiſſis omnibus peccatis veſtris, perducat vos ad vitam æternam. Amen.

Abſolutio ad populum. Indulgentiam abſolutionem & remiſſionem omnium peccatorum veſtrorum cum emendatione morum & vitæ, per gratiam Sancti Spiritus tribuat vobis miſericors Dominus. Amen. ℣. Deus tu converſus vivificabis nos. ℟. Et plebs tua lætabitur in te. ℣. Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam. ℟. Et ſalutare tuum da nobis. ℣. Sacerdotes tui induantur iuſtitiam. ℟. Et Sancti tui exultent. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et.

Oremus. *Oratio.*

AUfer a nobis quæſumus Domine, cunctas iniquitates noſtras, & ſpiritum ſuperbiæ & elationis ei reſiſtas, & reple nos ſpiritu timoris, & da nobis cor contritum & humiliatum, quod nos ſpiritu: ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Dominum noſtrum

ſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitate ejuſdem Spiritus Sancti Deus: per omnia ſæcula ſæculorum. Amen.

Et ſtatim accedat ad altare: & faciat crucem ſuper aram dicendo. In nomine Patris ✠ & Filii & Spiritus Sancti. Amen.

Et oſculetur aram: & oſculando eam dicat Ant. Salve crux pretioſa quæ in corpore Chriſti dedicata es & ex membris ejus tanquam margaritis ornata: ſuſcipe præſentem catervam in tuis laudibus jugiter congregatam. ℣. Adoramus te Chriſte & benedicimus tibi. ℟. Quia per ſanctam crucem tuam redemiſti mundum.

Oremus. Oratio.

Exaudi nos Deus ſalutaris noſter: & per triumphum ſanctæ crucis: a cunctis nos defende periculis. Per Chriſtum.

Oratio.

PER virtutem ſanctæ Crucis: & per interceſſionem beatæ Mariæ Virginis: & beati Petri Apoſtolorum Principis: & omnium Sanctorum: abſolve quæſumus Domine noſtrorum vincula delictorum: & quicquid pro eis meremur propitius averte: & ad beneficia recolenda quibus nos inſtaurare dignatus es: tribue venire gaudentes. Per Chriſtum.

Alia. Conſcientias noſtras.

Alia Oratio. Adſit nobis Domine.

Ad extendendum corporalia dicat Sacerdos. In tuo conſpectu quæſumus Domine hæc noſtra munera tibi placita ſint: ut nos tibi placere valeamus: attollite portas principes veſtras: & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ. Quis eſt iſte Rex gloriæ? Dominus fortis & potens in prælio: Dominus virtutum ipſe eſt Rex gloriæ.

Mundando calicem dicat. Dignare Domine mundare vas iſtud: in quo ſumere pretioſum ſanctum corpus tuum valeam. Qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas Deus per omnia ſæcula ſæculorum.

Quando ponit vinum. Miſce quæſumus Domine in calice iſto quod manavit ex latere tuo: ut ſit in remiſſionem peccatorum noſtrorum. Amen.

Benedictio aquæ. Jube Domne benedicere.

Dicat miniſter. Ab illo benedicatur: cujus Spiritus ſuper aquas ferebatur. In nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti. Amen.

Oratio.

Ex latere Domini noſtri Jeſu Chriſti ſanguis & aqua exiiſſe perhibentur: hæc ideo nos pariter commiſcemus: ut miſericors Deus utrumque ad medelam animarum noſtrarum ſanctificare dignetur. Per eumdem Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Quando ponit hoſtiam in patena dicat. Benedictio Dei Patris omnipotentis & Filii & Spiritus Sancti: deſcendat ſuper hanc hoſtiam tibi Deo Patri offerendam. Amen.

Ante Evangelium dicat Sacerdos. Oratio. Conforta me Rex Sanctorum ſummum tenens principatum: da ſermonem rectum & bene ſonantem in os meum: ut placeam tibi & omnibus circumſtantibus.

Inclinet ſe in medium altaris: & dicat. Jube Domne benedicere. Dominus ſit in corde meo & in ore meo & in labiis meis: ad pronunciandum ſanctum Evangelium divinum.

Diaconus vero dicat. Munda cor meum corpuſque ac labia mea: omnipotens & miſericors Deus: qui labia Iſaiæ prophetæ calculo mundaſti igneo. Ita & me tua gratiſſima miſeratione mundare digneris: ut ſanctum Evangelium valeam nunciare. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Quando petit benedictionem a Sacerdote. Jube domne benedicere.

Dicat Sacerdos. Corroboret Dominus ſenſum tuum ac labia tua: ut recte pronunciet nobis eloquia ſancta ſua.

Quando oſculatur Evangelium. Dicat Sacerdos. Ave Verbum divinum: reſtitutio virtutum: reſtitutio ſanitatum.

Ad hoſtiam offerendam. Oratio. Acceptabilis ſit majeſtati tuæ omnipotens Deus: hæc noſtra oblatio: quam tibi offerimus: pro reatibus & facinoribus noſtris: & pro ſtabilitate ſanctæ Catholicæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Ad offerendum Calicem. Oratio. Offerimus tibi Domine: Jeſu Chriſte fili, tuum calicem: humiliter implorantes clementiam tuam: ut ante conſpectum Divinæ majeſtatis tuæ: cum odore ſuavitatis aſcendat. Per eumdem Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Ad ponendum ſtilulam. Oratio. Hæc

oblationem quæſumus omnipotens Deus placatus accipe: & omnium offerentium: & eorum pro quibus tibi offertur peccata indulge. Per Chriſtum.

Inclinet ſe junctis manibus & dicat hanc orationem. Domine Deus omnipotens Pater: bene ✠ dic & ſanctifica hoc ſacrificium laudis: quod tibi oblatum eſt ad honorem & gloriam nominis tui: & parce peccatis populi tui: & exaudi orationem meam & dimitte mihi omnia peccata mea. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Benedictio incenſi. Jube Domine benedicere. Ab illo benedicatur: in cujus honore cremabitur. In nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti. Amen.

Incenſando dicat Sacerdos. *Oratio*. Placare Domine per hoc incenſum mihi & populo tuo: parcens peccatis noſtris: & quieſcat ira & furor tuus: preſta propitius ut bonus odor ſimus tibi in vitam eternam. Amen.

Ad offertorium populi dicat Sacerdos offerenti. Centuplum accipias: & vitam eternam poſſideas in regno Dei. Amen.

Benedictio panis. ℣. Adjutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit. ℟. Sit nomen Domini. ℟. Ex hoc.
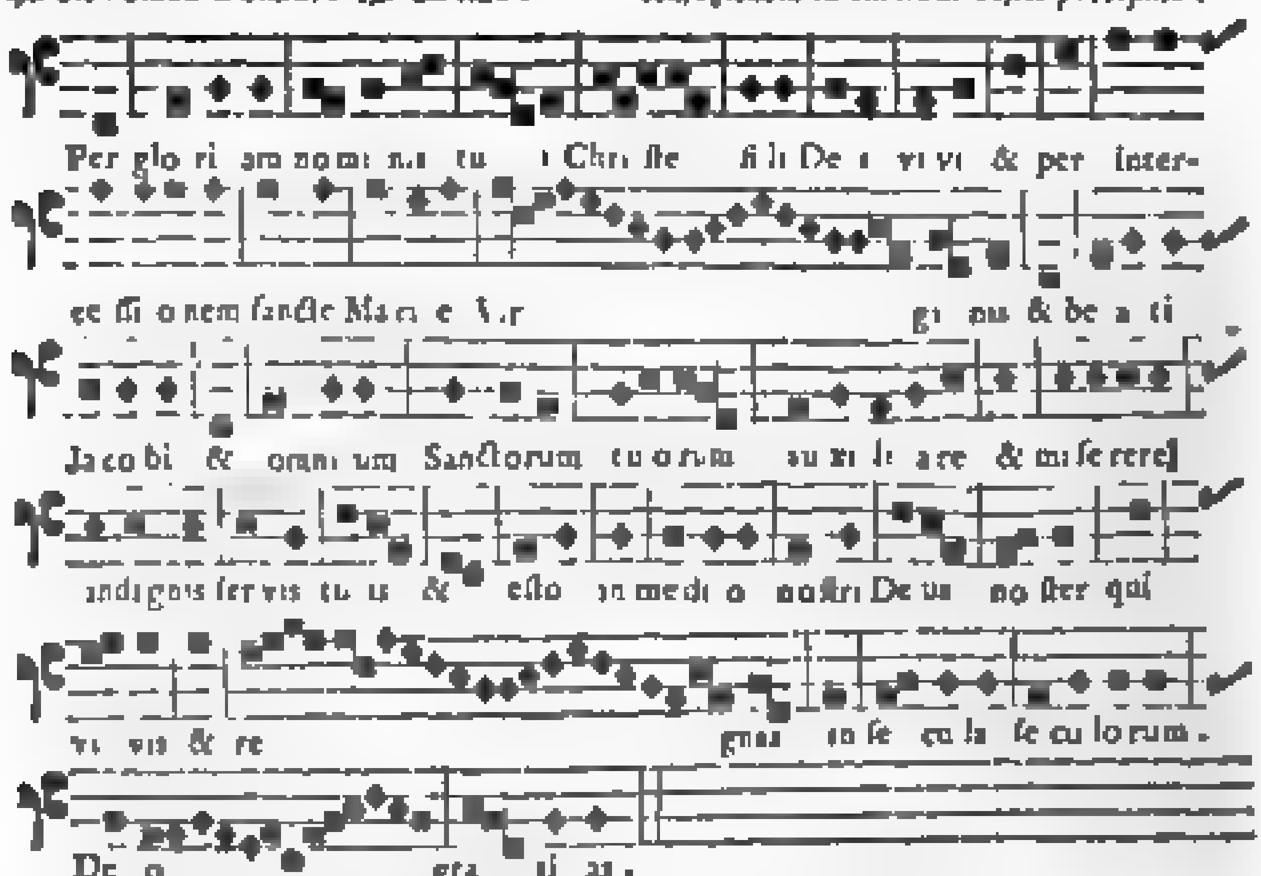
Oratio. Bene ✠ dic Domine creaturam iſtam panis: ſicut benedixiſti quinque panes in deſerto: ut omnes guſtantes ex eo recipiant ſanitatem tam anime quam corporis. Per Chriſtum. Bene ✠ dictio Dei Patris omnipotentis: & Filii: & Spiritus Sancti: deſcendat ſuper hunc panem: & ſuper omnes ex eo comedentes.

Ad lavandum manus. Lavabo inter innocentes manus meas: circumdabo altare tuum Domine: ut audiam vocem laudis tues & enarrem univerſa mirabilia tua. Ne perdas cum impiis Deus animam meam: & cum viris ſanguinum vitam meam.

In fine Miſſe dicitur Antifona in laudem glorioſe Virginis Marie. *Ant*. Salve regina miſericordie. Vita dulcedo & ſpes noſtra ſalve. Ad te clamamus exules filii Eve. Ad te ſuſpiramus gementes & flentes in hac lachrymarum valle. Eya ergo advocata noſtra: illos tuos miſericordes oculos ad nos converte. Et Jeſum benedictum fructum ventris tui nobis poſt hoc exilium oſtende. O clemens. O pia. O dulcis Virgo ſemper Maria. ℣. Poſt partum.

OMNIUM OFFERENTIUM

Dicat Presbyter ante Altare antequam faciat confeſſionem in omnibus Feſtis precipuis.

Ad Miſſam Officium. Hec dicit Dominus: ego tuus te & fui tecum alleluja. Et interfeci omnes inimicos tuos alleluja. Fecique tibi nomen grande alleluja. alleluja. ℣. Beatus vir qui timet Dominum: in mandatis ejus cupit nimis. ℟. Feci. ℣. Gloria & honor.

Per

Et proſequatur a choro uſque in fin. per totum annum preter in adventu Domini in Quadrag. & in diebus ferias.

IN excelſis Deo. Et in terra pax hominibus bone voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus Rex celeſtis Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite Jeſu Chriſte. Domine Deus agnus Dei Filius Patris. Qui tollis peccata mundi: miſerere nobis. Qui tollis peccata mundi: ſuſcipe deprecationem noſtram. Qui ſedes ad dexteram Patris: miſerere nobis. Quoniam tu ſolus Sanctus. Tu ſolus Dominus. Tu ſolus altiſſimus Jeſu Chriſte. Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

Dicat iterum. Per omnes ſemper ſecula &c.

Oratio.

CElſe cujus virtus atque potentia tantum in Apoſtolo tuo Jacobo emicuit: ut in nomine tuo cunctis ſe demoniorum catervis potentialiter mereretur imperare: tu Eccleſiam tuam ab adverſantium impugnatione defende: virtute Spiritus exuperando adverſa: ut illius doctrinam opere compleat: cujus hodie exempla per paſſionis honorat. ℞. Amen.

In adventu Domini. Oratio.

DEus qui per Angelicos choros adventum filii tui Domini noſtri Jeſu Chriſti annunciare voluiſti: qui per Angelorum preconia gloriam in excelſis Deo & in terra pacem hominibus bone voluntatis adclamantibus demonſtraſti: concede ut in hujus Dominice Reſurrectionis feſtivitate pax terris reddita convaleſcat: & fraterne dilectionis charitate innovata permaneat. ℞. Amen.

In ſolemnitatibus & in Dominicis quando feſtivitates Martyrum celebrantur.

Oratio. Gloria noſtra Deus.

Quere in feſto Sancti Clementis fo. XX.

In Sancte Marie & in Circumc. ſimi.

Oratio.

TIbi ſemper Domine gloriam omnipotens Jeſu Chriſte: cujus in celo & in terra laudis confeſſio permanet: dum tibi gloria in excelſis decantatur: & in terra pax hominibus nunciatur. Bonam quaeſumus voluntatem nobis famulis tuis & populo ſupplicantibus tribue: ut ab omnibus nos mundes peccatis: & pacem tuam perpetuam nobis propitius & omni populo largiaris. ℞. Amen.

De Natale Domini. Oratio.

HOdie nobis chriſtus natus eſt: hodie nobis lux ex utero virginis: quam ſperatus agnus verum lumen apparuit. Hodie cecorum medicus lumen natus eſt. Hodie paralyticorum ſanator. Hodie debilium firmamentum: infirmantium virtus. Hodie reſurrectio vivorum Salvator advenit. Hodie nobis inter noſtrum veluti ignis lux apparuit. Hodie Salvator noſter advenit: quem prophete ante promiſerant: ex Maria Virgine naſcitur. Hodie nobis in preſepio poſitus perpetuo Chriſtiano oſtenditur Chriſtus: qui dixit: ego ſum panis verus Dei qui de celo deſcendi. Signum autem de pane iſto manifeſtaverit: non clarius in eternum. ℞. Amen.

In ſolemnitatibus & in Dominicis quando feſtivitates Martyrum celebrantur.

Oratio.

LAudamus te Domine cum Angelis: benedicimus te cum virtutibus ſanctis. Glorificamus cum poteſtatibus ſupernis. Et qui te opifice martyres non ſubſiſtere non deſinimus: cuncta honore tuo nomini per officium creature creatrici tue potentie non negamus pro qua te ubi nos facito bone voluntatis tue placere ſervitium. Et vel in celis cum Angelis: & vel in terris cum hominibus pacifice agnoſcimur in tua glorificatione ad ſecula. ℞. Amen.

In Maria Paſche poſt gloria in excelſis.

Oratio.

TUa gloriam confitemur Domine Deus noſter: tuamque potentiam poſtulamus: ut ſicut pro nobis peccatoribus dignatus es mori: & clarificatus ſecundo poſt tertium diem apparuiſti in gloria Reſurrectionis: ita per te abiciamur in te mereamur habere perpetuum gaudium: ita ut omnes proceſſit vere Reſurrectionis exemplum. ℞. Amen.

Dicat

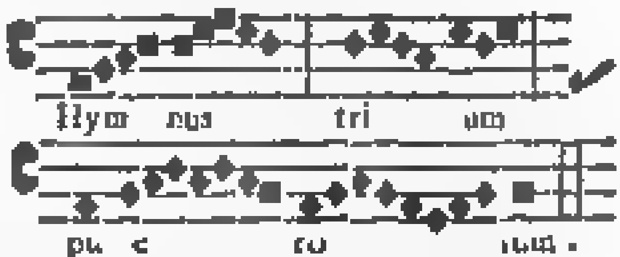
Dicat Presb. in medium altaris. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Lectio libri Sapientie Salomonis.

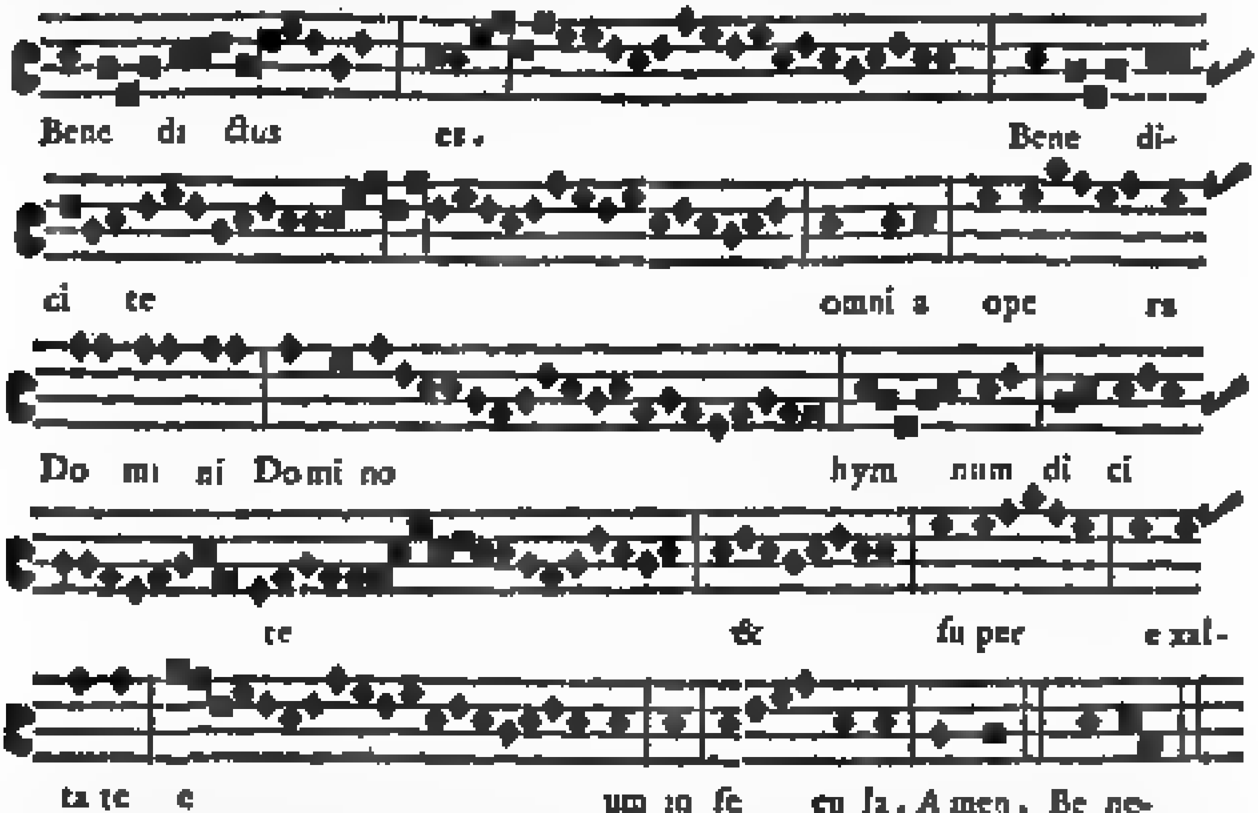
℟. Deo gratias. *Ca. IIII.*

JUſtus ſi morte preoccupatus fuerit: anima ejus in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis eſt: non diuturna neque annorum numero computata. Cani ſunt autem ſenſus hominis: & etas ſenectutis: vita immaculata. Placens Deo factus dilectus: & vivens inter peccatores tranſlatus eſt. Raptus eſt: ne malicia mutaret intellectum ejus: aut afflictio deciperet animam illius. Faſcinatio enim nugacitatis obſcurat bona: & inſtantia concupiſcentie tranſvertit ſenſum ſicut malicia: conſumatus in brevi explevit tempora multa. Placita enim erat Deo anima illius: propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum. Populi autem videntes: & non intelligentes: nec ponentes in precordiis ſuis talia. Quoniam miſericordia Dei & gratia in ſancto illius: & reſpectus in electo ipſius. ℟. Amen.

Iterum dicat. Dominus ſit ſemper vobiſcum ℟. Et.

ANgelus Domini ſimiliter deſcendit cum Anania & ſociis ejus in fornacem. Et excuſſit flammam ignis de fornace: & fecit medium fornacis: tanquam ſpiritum roris flantem. Et non tetigit eos omnino ignis: nec contriſtavit: nec quicquam moleſte eis intulit. Tunc illi tres quaſi ex uno ore laudabant: & magnificabant: & benedicebant Dominum de fornace dicentes. Domine Deus patrum noſtrorum & laudabilis es & ſuperexaltatus in ſecula. Amen.

dicite Anania. Azaria. Miſael Dominum. Hymnus. Quia eripuit nos Deus ab inferis: & de manu mortis ſalvavit nos: & eripuit nos de medio camino ardentis: flamen in medio ignis eduxit nos.

Dicat Presb. Confitemini Domino quoniam bonus quoniam in ſeculum miſericordia ejus. ℟. Amen. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. *Tunc cantent. Pſallendo.* Poſuiſti Domine ſuper caput ejus: coronam de lapide pretioſo. ℣. Super ſalutare tuum Domine exultabit vehementer: deſiderium anime ejus tribuiſti ei: & voluntate labiorum ejus non fraudaſti eum. P. Coronam.

Dicat Diaconus. Silentium facite. *Hic ponat*

ponat oblatam in calice dum dicitur epiſtola.

Lectio Actuum Apoſtolorum.

Deo gratias. *Cap. XI.*

IN illis autem diebus, ſupervenerunt ab Hieroſolymis prophete Antiochiam. Et ſurgens unus ex eis nomine Agabus, ſignificabat per ſpiritum famem futuram magnam in univerſo orbe terrarum: que facta eſt ſub Claudio. Diſcipuli autem prout quiſque habebat, propoſuerunt ſinguli in miniſterium mittere habitantibus in Judea fratribus. Quod & fecerunt: mittentes ad ſeniores per manus Barnabe & Sauli. Eodem autem tempore: miſit Herodes Rex manus: ut affligeret quoſdam de Eccleſia. Occidit autem Jacobum fratrem Johannis gladio. Videns autem quia placeret Judeis: appoſuit apprehendere & Petrum. Erant autem dies azimorum. Quem cum apprehendiſſet: miſit eum in carcerem: tradens quatuor quaternionibus militum ad cuſtodiendum: volens poſt paſcha producere eum populo.

℞. Amen.

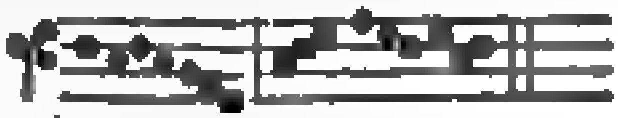
Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Marcum. *Cap. X.*

IN illis diebus. Aſſumens iterum Jeſus duodecim: cepit illis dicere, que eſſent ei ventura. Quia ecce aſcendimus Hieroſolymam: & filius hominis tradetur in manus principibus Sacerdotum & ſcribis & ſenioribus. Et condemnabunt eum morte: & tradent eum gentibus: & illudent ei. Et conſpuent eum: & flagellabunt eum: & interficient eum: & tertia die reſurget. Et accedunt ad eum Jacobus & Johannes filii Zebedei dicentes. Magiſter volumus: ut quodcumque petierimus: facias nobis. At ille dixit eis: quid vultis ut faciam vobis? Et dixerunt. Da nobis ut unus ad dexteram tuam & alius ad ſiniſtram: ſedeamus in gloria tua. Jeſus autem dixit eis. Neſcitis quid petatis. Poteſtis bibere calicem quem ego bibiturus ſum? Aut baptiſmo quo ego baptizor baptizari? At illi dixerunt. Poſſumus. Calicem quem ego bibo bibetis: & baptiſmo quo ego baptizor baptizabimini. Sedere autem ad dexteram meam vel ſiniſtram: non eſt meum dare vobis: ſed quibus paratum eſt. Et audientes decem: indignari ſunt de Jacobo & Johanne. Jeſus autem vocans eos: ait illis. Scitis quia hi qui videntur principari gentibus: dominantur eis: & principes eorum poteſtatem habent ipſorum. Non ita eſt in vobis. Quicumque voluerit fieri major erit minor: & quicumque voluerit in vobis primus eſſe erit omnium ſervus. Nam & filius hominis non venit ut miniſtraretur ei: ſed ut miniſtraret: & daret animam ſuam redemptionem pro multis. ℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Tunc offerat Sacerdos hoſtiam. Laude. Alleluja. ℣. Ecce ſervus meus ſuſcipiam eum: electus meus complacuit ſibi in illo anima mea. *Poſtea dicat.*

Sacrificium. Fulgebit juſtus ſicut ſplendor firmamenti: & ſicut ſtelle celi dantes claritatem lucis, ita & juſtus ſplendebit. ℣. In perpetua eternitate.

Et dum cantatur ſacrificium: offerat hoſtiam in calicem cum orationibus que ſequuntur. *Oratio.*

ACceptabilis ſit majeſtati tue omnipotens eterne Deus hec oblatio: quam tibi offerimus pro reatibus & facinoribus noſtris: & pro ſtabilitate ſancte Catholice & Apoſtolice fidei cultoribus. Per Chriſtum &c. In nomine Pa ✠ tris & Filii & Spiritus Sancti. Amen.

Benedicendo patenam ſuper corporalia. Deinde accipiat calicem ſanctificando ſic. In nomine Pa ✠ tris & Filii & Spiritus Sancti. Amen. *Oratio.*

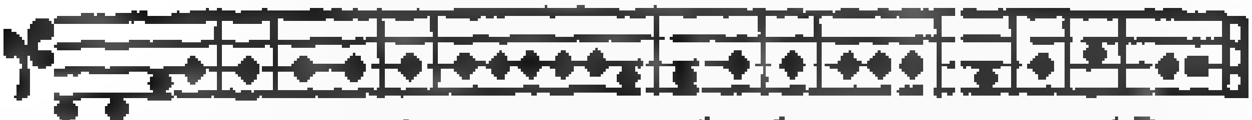
OFferimus tibi Domine calicem: ad benedicendum ſanguinem Chriſti Filii tui: deprecamur quæſumus clementiam tuam: ut ante conſpectum divine Majeſtatis tue cum odore ſuavitatis aſcendat. Per eundem.

Ponat calicem ſuper aram & accipiat ſindonem ſine ſanctificatione & ponat ſuper calicem dicendo. *Oratio.*

HAnc oblationem quæſumus Domine placatus admitte: & omnium offerentium eorum pro quibus tibi offertur peccata indulge. Per Chriſtum.

Hic dicat. In ſpiritu humilitatis. *Poſtea offerat populus: poſtea introitu dicat Presb.*

Adju-

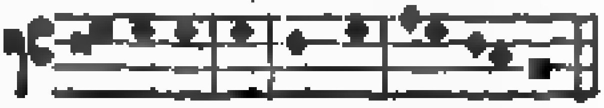
Hic accipiat aquam in manibus: & dicat ſilentio ſuper oblationem cum tribus digitis. In nomine Patris ✠ & Filii & Spiritus Sancti regnas Deus in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Inclinet ſe Sacerdos ante altare & dicat ſilentio iſtam orationem. *Oratio.*

ACcedam ad te in humilitate ſpiritus mei: loquar ad te quia multam ſpem in fortitudine dediſti me. Tu ergo fili David qui revelato myſterio ad nos in carne veniſti: clave crucis tue: ſecreta cordis mei aperi: mittens unum de Seraphin: qui candenti carbone illo: qui de altari tuo ſublatus eſt: ſordentia labia mea emundet: mentem enubiet: docendique materiam ſubminiſtret: ut lingua que proximorum utilitati per charitatem ſervit: nec erroris inſonet caſum: ſed veritatis reſultet ſine fine preconium. Per te Deus meus: qui vivis & regnas in ſecula ſeculorum. Amen.

Incipit Miſſa.

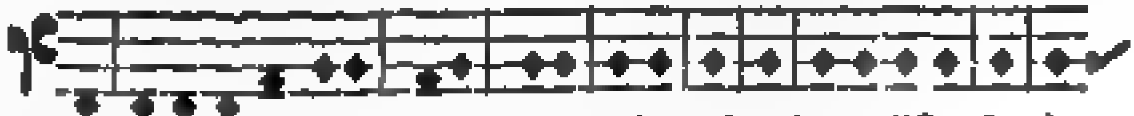

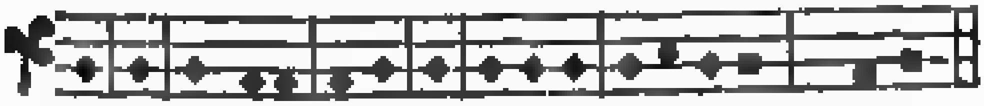
Sequens oratio non dicatur equaliter.

Oratio.

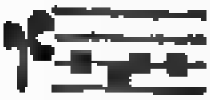
CHriſte cujus virtus atque potentia tantum in Apoſtolo tuo Jacobo emicuit: ut in nomine tuo emiſſis a ſe demoniorum catervis potentialiter meruerit imperare. Tu Eccleſiam tuam ab adverſantium impugnatione defende: ut virtute ſpiritus exuperando adverſa: illius doctrina opere compleatur: cujus hodie exempla pie paſſionis honorat. ℟. Amen.

Dicat Presb.

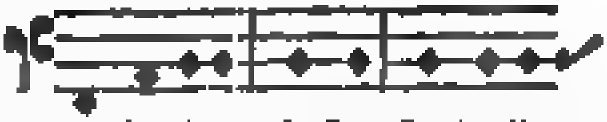

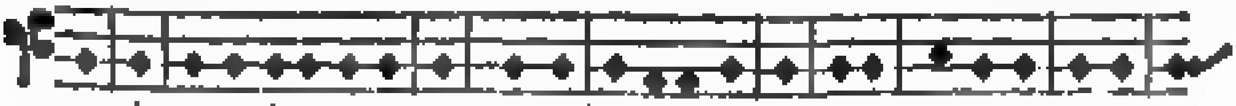

Dicat Sacerdos elevando manus.

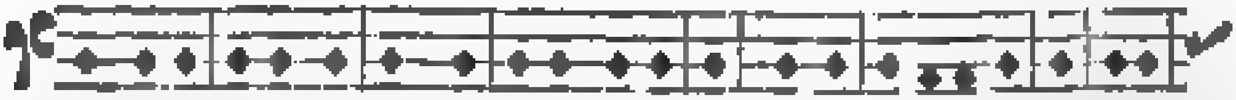

Agyos. Agyos. Agyos. Domine Deus Rex eterne tibi laudes & gratias.

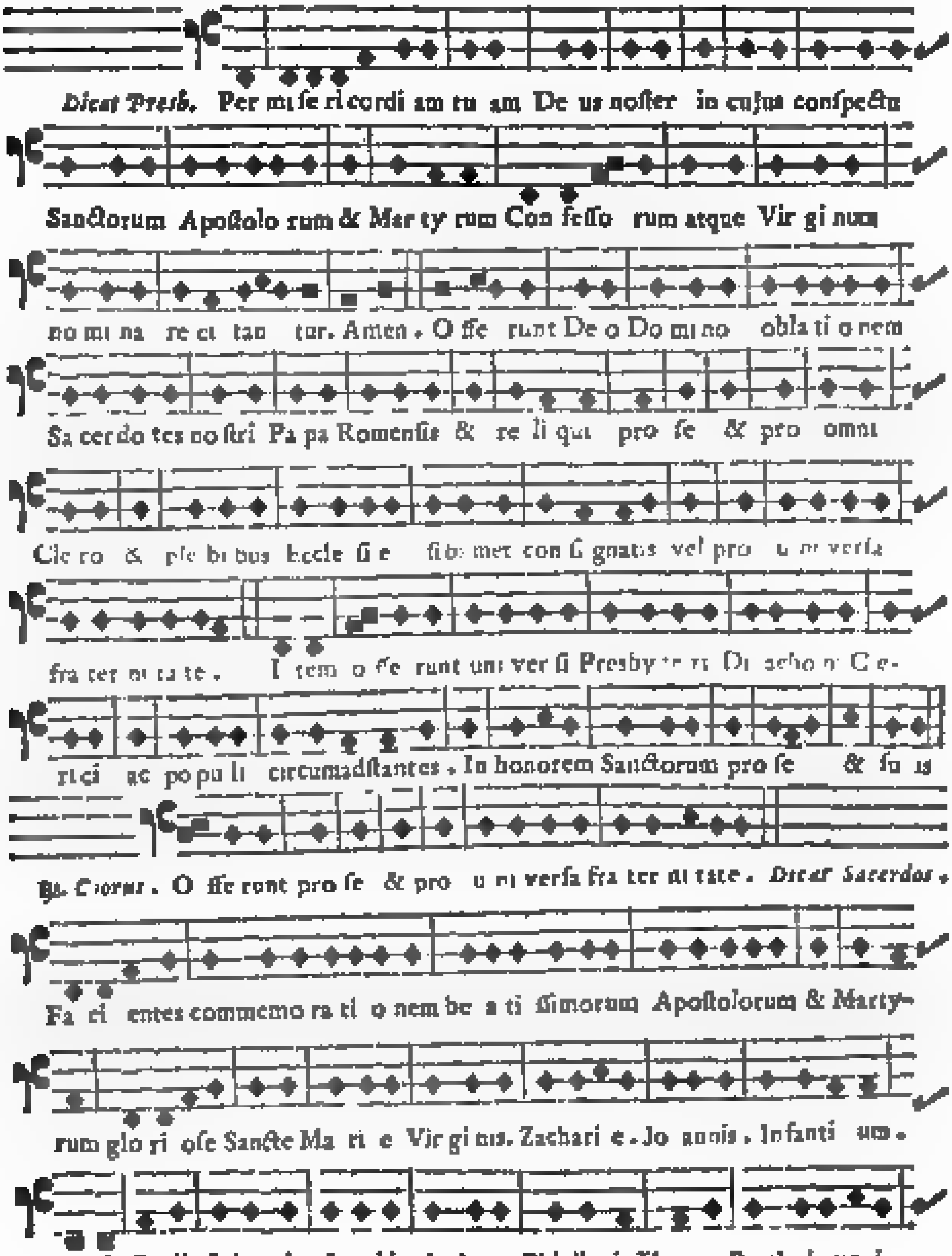

Reſpon-

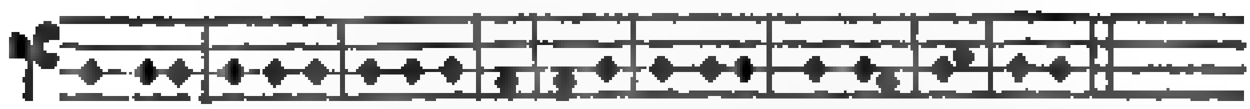
Reſpondeat Chorus. Preſta eterne omnipotens Deus. *Poſtea dicat Presb.*

Oratio.

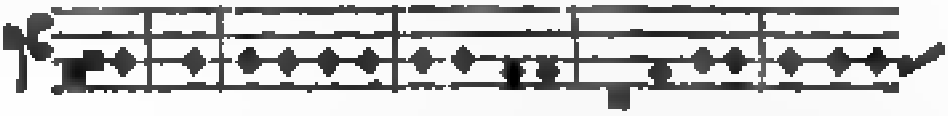
VOcantem nos ad ſe Ieſum fratres dilectiſſimi agnoſcentes: qui beatiſſimum Iacobum Apoſtolum ſuum retis componentem in navis ad ſe vocans: ejuſdem nos poſtmodum ſpiritualibus doctrinis admonet atque docet: ut poſtulantes in fide nihil heſitemus: omni mentis devotione cum lachrymis eumdem Dominum flagitemus. Ut poſtulatio noſtra apud eum eſ nobis obtineat adimpleremque in ipſo Apoſtolo docente cognovimus. ℞. Amen.
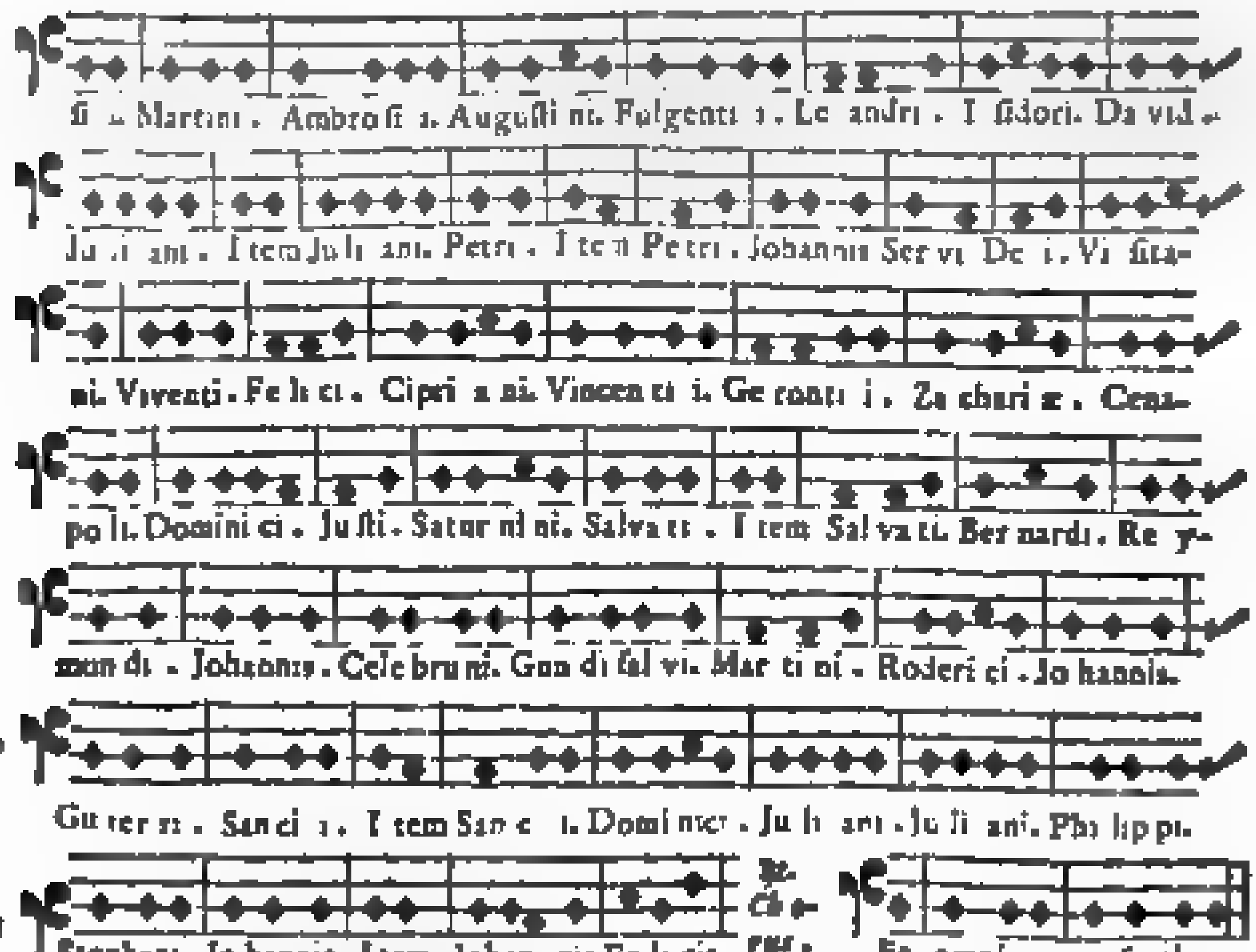

Petri. Pauli. Johannis. Jaco bi. Andre e. Phi lippi. Thome. Bartholome i.

R. Chorus. Et omnium Martyrum. *Dicat Sacerdos.*

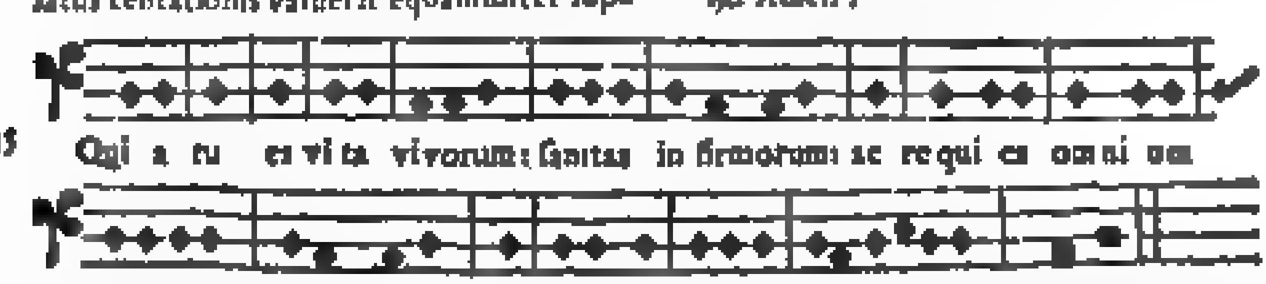

Dicat Presb. poſt nomina Oratio.

VIvant in nobis Jeſu Domine Apoſtoli tui Jacobi predicamenta doctrine: quibus docemur illum beatum eſſe, qui in latus tentationis valuerit equanimiter ſupportare: quo d in preſentis mala patientiſſime toleraverimus in pace & charitate nunc: & in eternum tecum ſine fine vivamus.

R. Amen.

Poſtea dicat ad patem. Oratio.

SUſcipe Jeſu bone: in hoc natali Jacobi Apoſtoli tui offerentum vota: & refrigerium preſta ſpiritibus defunctorum: ut eo apud te intercedente: & viventibus & defunctis tue pietatis gratia impendatur: cujus doctrina duodecim tribuum commemorantium educetur. R. Amen.

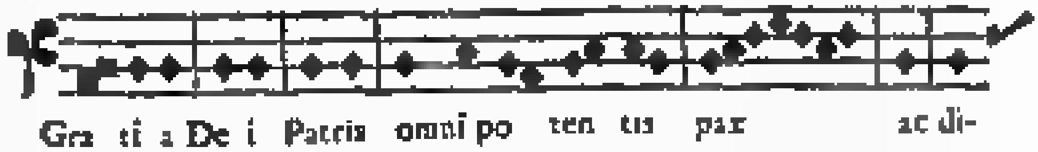
Poſtea

Poſtea dicat Sacerdos.

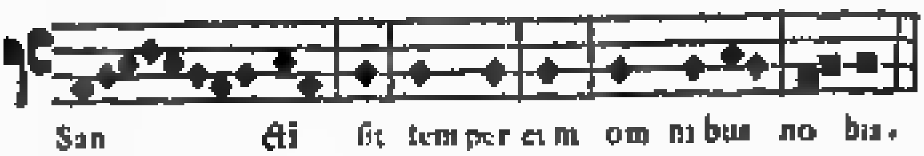

Dicat Presb. elevando manus.

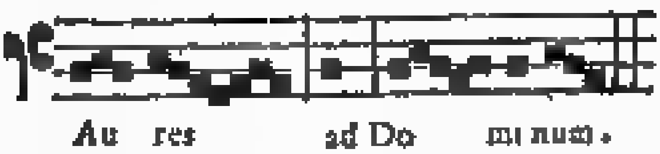
℟. *Chorus* Et cum hominibus bone voluntatis. *Dicat Presb.*

℟. *Chorus*. Pacem meam do vobis: pacem meam commendo vobis: non ſicut mundus dat pacem: do vobis. ℣. Novum mandatum do vobis: ut diligatis invicem. *Reiteretur.* Pacem meam do vobis. ℣. Gloria & honor Patri. P. Pacem. *Interim quod Chorus dicit.* Pacem meam. *accipiat Sacerdos pacem de patena dicendo ſic.* Habete oſculum dilectionis & pacis: ut apti ſitis ſacroſanctis myſteriis Dei. *Et ſtatim det pacem Diachono vel pueris & puer populo. Poſtea inclinet ſe Sacerdos junctis manibus & dicat.*

℟. *Chorus*. Ad Deum qui letificat juventutem meam. *& ponat Presb. manus ſuper Calicem & dicat.*

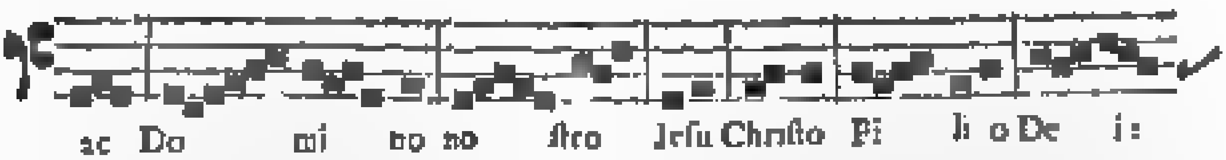
℟. *Chorus*. Habemus ad Dominum. *Dicat Presb.*

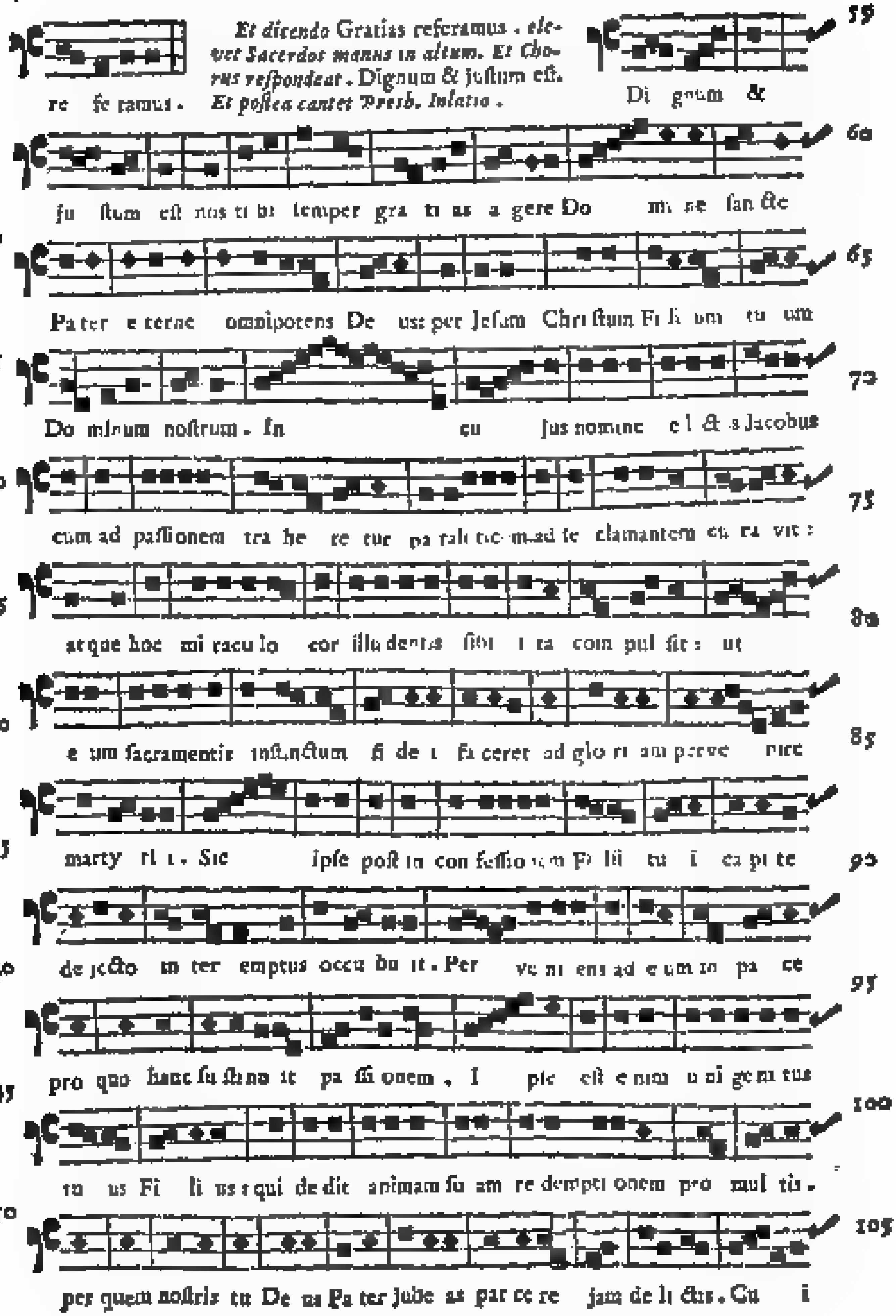
℟. *Chorus*. Levemus ad Dominum. *Dicat Presb. junctis manibus inclinando ſe in medium altaris.*

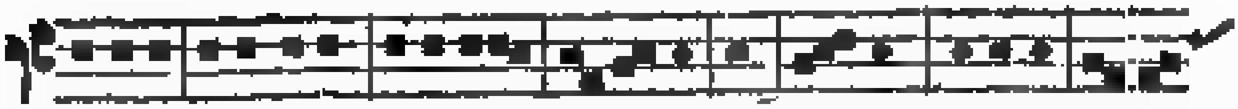

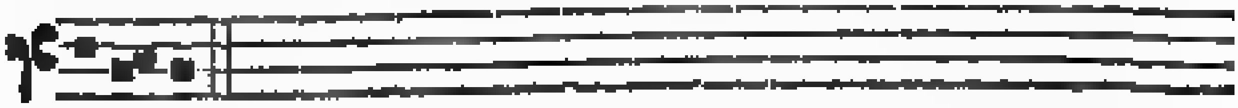
Et dicendo Gratias referamus. *elevet Sacerdos manus in altum. Et Chorus reſpondeat.* Dignum & juſtum eſt. *Et poſtea cantet Presb. Inlatio.*

merito

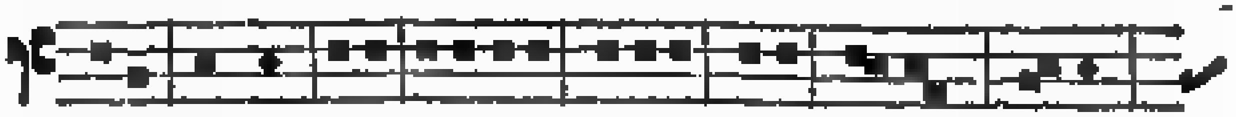
me ri to e xerci tus mi li ti e ce le ſtis non ceſ ſant clama re i ta

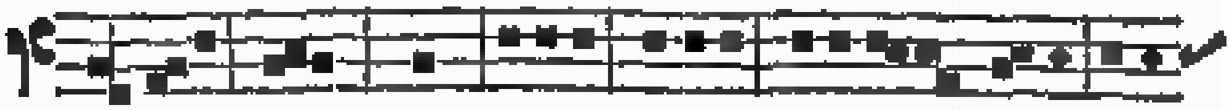
di centes.

Reſpondeat Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus. Dominus Deus Sabbaoth: Pleni ſunt celi & terra gloria maieſtatis tue. Oſanna filio David. Benedictus qui venit in nomine Domini. Oſanna in excelſis. Agyos. Agyos. Agyos. Kyrie. Otheos.

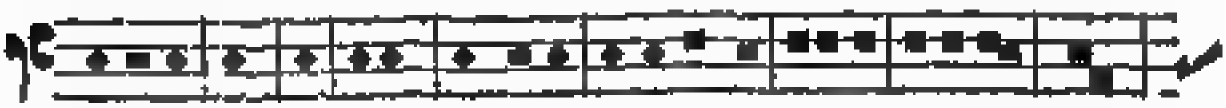
Poſtea dicat Presbyter.

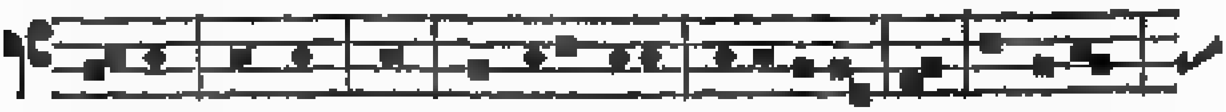
Ve re Sanctus: vere bene dictus Dominus noſter Je ſus Chri ſtus

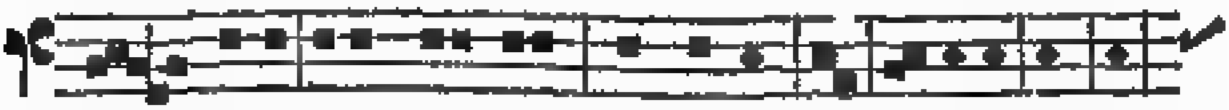
Fi li us tu us. Quem Jacobus re licto Ze bede o pa tre it a

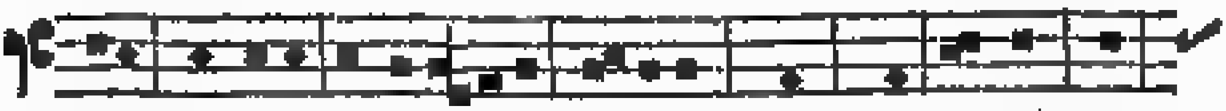
ſe cu tus eſt, ut e um obni xe di ligen do fi e ret e lectus in

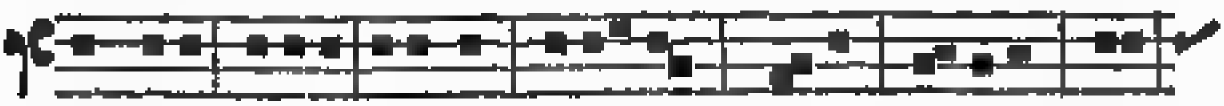
vi ta, mun dus in con ſci en ti a: pro ba bi lis in doctri na.

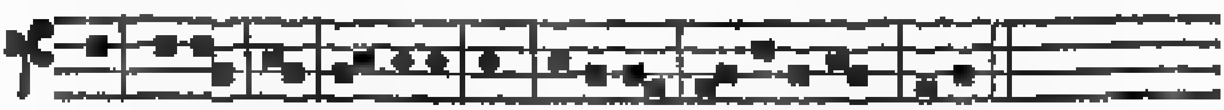
Po ſtremo i ta ſci en ti am commen dans ex o pe re: ut pro

e o trun ca to in ter i e rit ca pi te. Quem pro ſe vel pro

om nibus nove rat a ni mam po ſu i ſſe Chri ſtum Do mi num. Cu i

eſt honor & g o ri a in ſe cu la ſe cu lo rum. Amen.

Deinde dicat Sacerdos in ſilentio junctis manibus inclinando ſe ante Altare. Oratio. Inclinet ſe Presbyter ante Altare.

ADeſto adeſto Jeſu bone Pontifex in medio noſtri: ſicut fuiſti in medio diſcipulorum tuorum: & ſancti✠fica hanc oblationem ✠ ut ſanctificata ✠ ſumamus per manus ſancti Angeli tui ſancte Domine & redemptor eterne. Dominus noſter Jeſus Chriſtus in qua nocte tradebatur accepit

cepit panem & gratias agens bene ✠ dixit ac fregit: deditque diſcipulis ſuis dicens. Accipite & manducate.

[illegible]

Hoc . eſt . corpus . meum . quod pro . vobis . tradetur .

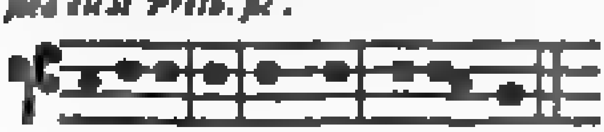
Hic elevetur Corpus. Quotieſcumque manducaveritis: hoc facite in meam ✠ commemorationem. Similiter & calicem poſtquam cenavit dicens. *Super calicem.*

Hic . ✠ eſt . calix . novi . teſtamenti . in . meo . ſanguine . qui . pro . vobis . & . pro . multis . effundetur . in . remiſſionem . peccatorum .

Hic elevetur calix coopertus cum filiola. Quotieſcumque biberitis: hoc facite in meam ✠ commemorationem. *Et cum perventum fuerit ubi dicitur.* In meam commemorationem. *dicat Presb. alta voce omnibus diebus preter feſtivis. Pari modo ubi dicit* In claritatem de celis. *Et qualibet vice reſpondeat Chorus.* Amen. Quotieſcumque manducaveritis panem hunc & calicem iſtum biberitis: mortem Domini annunciabitis donec veniat. In claritatem ✠ de celis. ℟. Amen. *Oratio poſt pridie.*

SUbjuga Deus noſtras tuo jugo cervices: ut onus tuum: quod amantibus leve eſt: ita optabili devotione feramus: ſicut Jacobus Apoſtolus tuus innexo collo ſuo ſuave ad paſſionem tractus eſt ut abundans: ut ſanctificans hec que tibi offerimus nos ipſos benedicas perceptione hoſtie hujus. Amen. *Oratio.*

TE preſtante ſancte Domine: quia tu hec omnia nobis indignis ſervis tuis: valde bona creas. ſancti ✠ ficas. vivificas ✠ bene ✠ dicis ✠ ac preſtas nobis: ut ſit benedicta a te Deo noſtro in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. *Et tunc Presb. accipiat corpus Domini de patena: & ponat ſuper calicem diſcoopertum: & dicat alta voce omnibus diebus videlicet feſtivis & Dominicis: preter in locis in quibus erit Antiphona propria ad confractionem panis. Poſtea dicat Presb. ſic.*

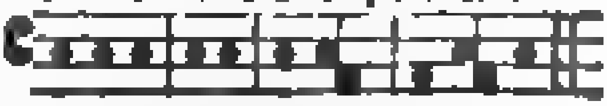

Dominus ſit ſem per vo bis cum.

Reſpondeat Chorus. Et cum ſpiritu tuo.

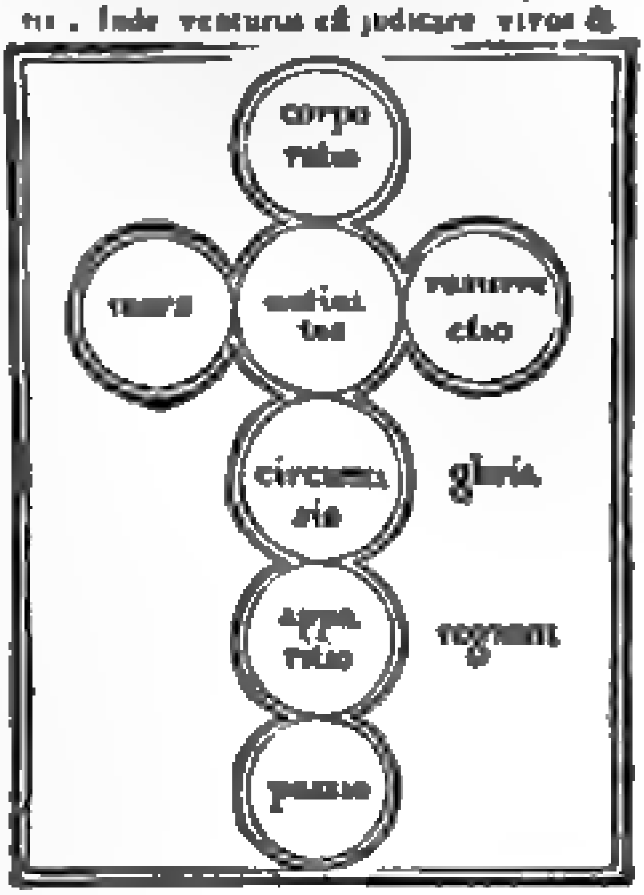
Dicat Presb. Fidem quam corde

cre dimus ore au tem di camus.

Et elevet Sacerdos corpus Chriſti ut videatur a populo. Et dicat Chorus Simbolum bina et bina: videlicet.

CRedimus in unum Deum Patrem. omnipotentem. Factorem celi & terre. Viſibilium omnium & inviſibilium conditorem. Et in unum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia ſecula. Deum de Deo. Lumen ex lumine. Deum verum ex Deo vero. Natum non factum. Omoeſion Patri hoc eſt ejuſdem cum Patre ſubſtantie Per quem omnia facta ſunt que in celo & que in terra Qui propter nos homines & propter noſtram ſalutem deſcendit de celis. Et incarnatus eſt de Spiritu Sancto ex Maria Virgine & homo factus eſt Paſſus ſub Pontio Pilato. Sepultus tertia die ſurrexit. Aſcendit ad celos: ſedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus eſt judicare vivos & mor-

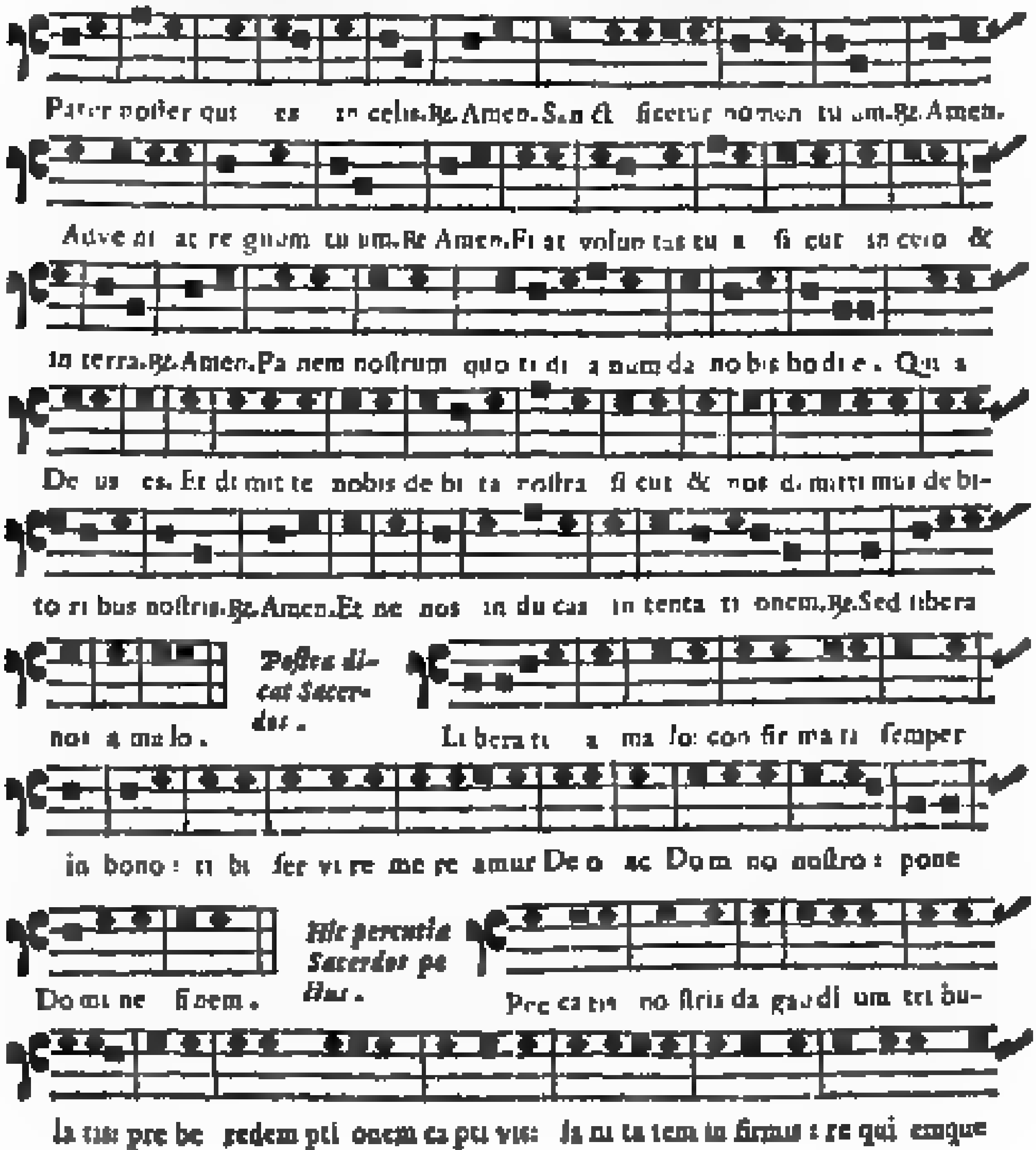

Hoc : eſt : enim : corpus : meum .
Hic : eſt : enim : calix : ſanguinis : mei : novi : & : eterni : teſtamenti : myſterium : fidei : qui : pro : vobis : & : pro : multis : effundetur : in : remiſſionem : peccatorum .
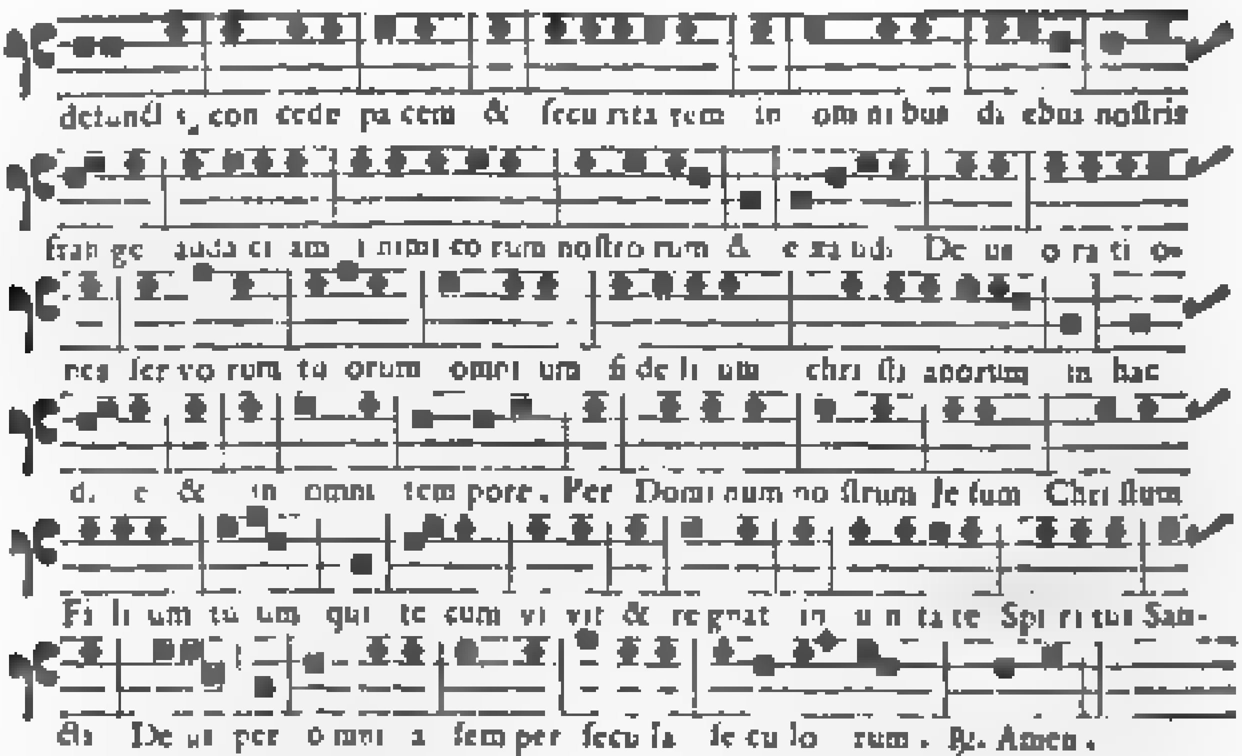
mortuos. Cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum vivificatorem & ex Patre & Filio procedentem. Cum Patre & Filio adorandum & conglorificandum. Qui locutus eſt per Prophetas: & unam ſanctam Catholicam & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor unum baptiſma in remiſſionem peccatorum. Expectamus reſurrectionem mortuorum & vitam venturi ſeculi. Amen.

Poſt hec frangat Presb. Eucharistiam in medium: & ponat mediam partem in patena: & de alia parte faciat quinque particulas & ponat in patena: & accipiat aliam partem & faciat quatuor particulas & ponat in patena ſimiliter per ordinem factas per preſcriptas rotas. Et ſtatim purget bene digitos. Et cooperto calice faciat Memento pro vivis. Et perfecto Simbolo dicat Presb. ad orationem Dominicam equaliter. Oratio.

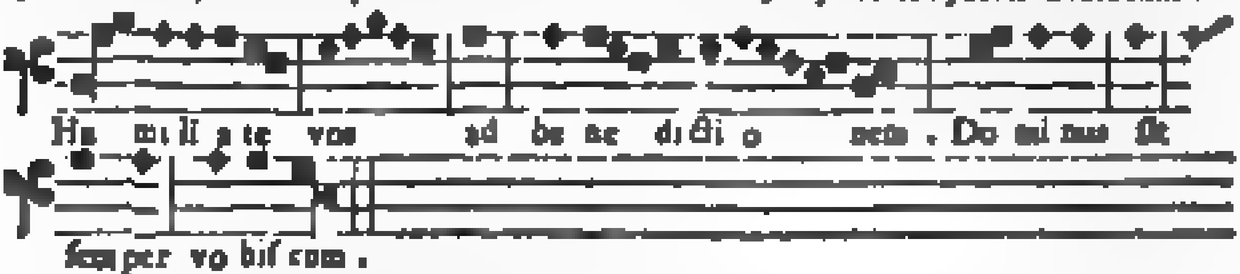
OREmus. Apoſtolo tuo Jacobo Domine edocente premonemur: ut ſi quis noſtrum indiget ſapientia: poſtulet a te: quia das omnibus affluenter: & non improperas. Sed quia ad te pervenire cupimus per Chriſtum: qui eſt virtus tua & ſapientia: id agere præoptamus. Poſcentes clementiam tuam: per eum qui apud te advocatus factus eſt noſter. Ut pervenire nos ad te facias: & oratione quam ipſo Domino inſtruente didicimus: ad te introire permittas: proclamantes e terris.

defun-

Accipiat modo primam particulam de patena & ponat ſuper calicem dicendo. Vicit leo. *quere fol. CXCIII. & dicat iſtam orationem inter ſe ſubmiſſa voce* Sancta ſanctis & conjunctio corporis Domini noſtri Jeſu Chriſti: ſit ſumentibus & potantibus nobis ad veniam: & defunctis fidelibus preſtetur ad requiem. *Et mittat particulam in calicem, & cooperiat calicem. & dicat alta voce ſic: ſi ibi non fuerit Diaconus.*

Benedictio.

CHriſtus Deus Dei Patris Filius: quem Jacobum relicto Patre in navi tota ſecutus eſt intentione cordis: indeſinenter vos faciat ſuis inherere veſtigiis. Amen. Quique per hunc Apoſtolum ſuum cultores demonum convertit ad fidem: concedat vobis vana hujus ſeculi reſpuendo ſe in veritate diligere. ℟. Amen. Ut ejus remuneremini preſidio: cujus hodie triumphum excolitis paſſionis. ℟. Amen. Quod ipſe preſtare dignetur: per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum.

℟. Amen. *Poſtea ſtatim dicat.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Quo dicto cantet Chorus. Guſtate & videte quam ſuavis eſt Dominus: alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Benedicam Dominum in omni tempore: ſemper laus ejus in ore meo: alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Redimet Dominus animas ſervorum ſuorum: & non relinquet omnes qui ſperant in eum: alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio. & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum: amen. Alleluja: alleluja: alleluja.

Quo dicto accipiat Presbyter aliam particulam ſequentem & dicat ſic. Oratio. Panem celeſtem de menſa Domini accipiam: & nomen Domini invocabo.

Dicat Memento pro mortuis: tenendo illam particulam ſuper calicem. Et perfecto Memento dicat ſilentio hanc orationem.

Oratio.

DOmine Deus meus: da mihi corpus & ſanguinem filii tui Domini noſtri Jeſu Chriſti ita ſumere: ut per illud remiſſionem omnium peccatorum merear accipere & tuo Sancto Spiritu repleri Deus noſter. Qui vivis & regnas in ſecula ſeculorum: amen.

Ora-

Oratio. Ave in evum ſanctiſſima caro Chriſti: in perpetuum ſumma dulcedo.

Oratio. Ave in evum celeſtis potus: qui mihi ante omnia & ſuper omnia dulcis es.

Oratio. Corpus & ſanguis Domini noſtri Jeſu Chriſti cuſtodiat corpus & animam meam in vitam eternam. Amen.

Et ſumat particulam quam in manu habet: & cooperiat calicem & veniat ad patenam: & conſumat omnes particulas per ordinem. Et deinde accipiat patenam & ponat ſuper calicem: & purget bene cum pollice & accipiat ſanguinem. Et dum Sacerdos ſumpſerit ſanguinem dicat immediate hanc orationem.

Oratio. Domine Deus meus: Pater & Filius & Spiritus Sanctus: fac me te ſemper querere & diligere: & a te per hanc ſanctam communionem quam ſumpſi nunquam recedere: qui a tu es Deus. & preter te non erit alius in ſecula ſeculorum. Amen.

Cantet chorus. *Communio* Refecti Chriſti cor. *Quere fol. CXCIII. Dum Sacerdos dixerit* Corpus Domini noſtri Jeſu Chriſti. *eat ad cornu altaris dextrum*.

Oratio.

CORpus Domini noſtri Jeſu Chriſti quod accepimus: & ſanctus ſanguis ejus quem potavimus: adhereat viſceribus noſtris eterne omnipotens Deus: ut non veniat nobis ad judicium: nec ad condennationem: ſed proficiat ad ſalutem & ad remedium animarum noſtrarum in vitam eternam. Amen. Per miſericordiam. &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Item orationes que ſequuntur dicuntur per totum annum tam diebus Dominicis quam in feſtis poſt Euchariſtiam. Refecti Chriſti corpore & ſanguine pariter: quia ſanctificati Deo Patri omnipotenti gratias referamus: ut nos in eadem refectione & ſanctificatione habentes: hic & in futuro ſeculo gloriam percipiamus. ℟. Amen.

Oratio.

GUſtantes Domine ſuavitatis dulcedinis plenitudinem queſumus: ut ſit nobis hoc ad remiſſionem peccatorum & ſanitatem mentium. Amen.

Oratio.

CHriſti Domini noſtri gratia ſatiati gratias agimus perpetue Trinitati: cujus ſanguine ſumus precio magno redempti. Petimus itaque ſacramentorum tuorum mereritis: ut de hoc ſeculo eripiamur illeſi. ℟. Amen.
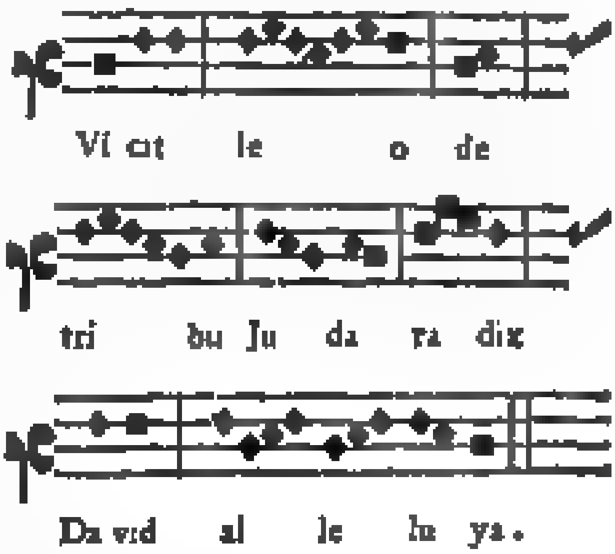
Oratio.

GRatias tibi agimus Domine Deus: & te Deum benedicimus de die in diem: qui nos in hanc diem ſancte ſolennitatis tue perducere dignatus es. Fac ut diem iſtum Nativitatis tue: Conceptionis: Circumciſionis: Apparitionis. Reſurrectionis: Aſcenſionis per multa curricula annorum in pace & tranquillitate ſuſcipere mereamur cum fideli populo tuo. ℟. Amen.

Poſt communionem in XL. Repletum eſt gaudio os noſtrum: & lingua noſtra in exultatione.

Oratio.

REple Domine cor noſtrum leticia: qui nobis dare dignatus es ſacri corporis tui Euchariſtiam. Ut quia eſcarum perceptione reficimur: ſpiritualibus beneficiis adimpleri feliciter mereamur. Amen.

Nota quod non dicitur Vicit leo. *niſi in tempore Reſurrectionis*.

Oratio.

DOmine Deus omnipotens qui es vita & ſalus fidelium: quem venturum judicem credimus verum: eſto nobis propicius. Et qui hanc oblationem pro noſtra noſtrorumque ſalute: vel pro expiatione noſtrorum peccatorum in honorem Sancti tui N. Sanctorum tuorum. N. Sancteque Virginis tue. N. Sancti Confeſſoris tui. N. tibi obtulimus miſericordie tue opem in nos diffundi ſentiamus: ut qui jam refecti ſumus ad menſe tue convivium: dono tui muneris conſequi mereamur premium ſem-

ſempiternum. Concedente divinitate tua Deus noſter: qui es vita viventium & corona Sanctorum in æterna ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oratio

PAſſionis dominicæ calicem deſiderantes: & ſacroſancti corporis ſuavitatem guſtantes: gratias & laudes ei referamus: in domo ejus læti & ſolicite ambulantes. ℟. Amen.

Oratio.

DEus ſempiternæ ſalus beatorum: beatitudo inæſtimabilis: concede quæſumus: ut ineffabili munere tuo ſancti, ac beati qui ſumpſerunt: ſancti ac beati eſſe mereantur. ℟. Amen. Per ineffabilem tuæ divinitatis potentiam Deus: qui es benedictus in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

In Aſſumptione Sanctæ Mariæ.

Oratio.

OMnes qui hanc tantæ Aſſumptionis ſolemnitatem convenimus: & ſacroſanctis communione mortalia corpora vivificaſti: mereamur per interventum ſanctæ & glorioſæ genitricis Dei: & hic ab omnibus malis eripi: & in futuro cum Chriſto ſine fine jocundari. ℟. Amen.

In Octava Paſchæ. *Oratio.*

EXpletis Domine in hoc ſanctæ ſolemnitatis noſtræ ſervitutis officiis: gratias tibi laudeſque referimus dono tuæ miſerationis adjuti. Precamur te Deus: ut a peccatis nos abluas: & in tuis laudibus exultare concedas. ℟. Amen.

De Sancta Barbara. *Oratio.*

DEus cujus dilectionem beata Barbara virgo & martyr omni terreno anteponit: præſta quæſumus: ut cujus martyrii triumphum recolimus: ejus ſuffragiis ad cæleſtia regna pervenire poſſimus. ℟. Amen.

In Octava Paſchæ ad Miſſam. *Officium.*

DIlexit in nationibus alleluia. Dominus regnavit a ligno alleluia: Et correxit orbem terræ alleluia alleluia. ℣. Cantate Domino canticum novum: cantate Domino omnis terra. ℟. Et correxit. ℣. Gloria & honor. ℟. Et correxit.

Oratio.

TIbi gloriam canimus omnes Domine Deus noſter: tuamque potentiam pſallimus: ut ſicut pro nobis peccatoribus ſuſpenſus es morti, & clarificatus ſecundo: poſt tertium diem apparuiſti in gloria reſurrectionis: ita per te abſoluti in te mereamur habere perpetuum gaudium: ſic ut nobis præveniſti veræ reſurrectionis exemplum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c.

Apocalypſis Johannis apoſtoli.

℟. Deo gratias. *Ca. V.*

EGo Johannes fui in ſpiritu: & vidi in dextera ſedentis ſupra thronum librum ſcriptum intus & foris: ſignatum ſigillis ſeptem. Et vidi Angelum fortem prædicantem voce magna. Quis eſt dignus aperire librum: & ſolvere ſignacula ejus? Et nemo poterat in cœlo neque in terra neque ſubtus terram aperire librum: neque reſpicere illum. Et ego flebam multum: quoniam nemo dignus inventus eſt aperire librum: nec videre eum. Et unus de ſenioribus dixit mihi. Ne fleveris. Ecce vicit Leo de tribu Juda radix David: aperire librum & ſolvere ſeptem ſignacula ejus. Et vidi: & ecce in medio throni & quatuor animalium: & in medio ſeniorum agnum ſtantem tanquam occiſum: habentem cornua ſeptem: & oculos ſeptem: qui ſunt ſeptem ſpiritus Dei miſſi in omnem terram. Et venit: & accepit de dextera ſedentis in throno librum. Et cum aperuiſſet librum quatuor animalia & viginti quatuor ſeniores: ceciderunt coram agno: habentes ſinguli cytharas & ſialas aureas plenas odoramentorum: quæ ſunt orationes Sanctorum. Et cantabant novum canticum dicentes. Dignus es accipere librum: & aperire ſignacula ejus quoniam occiſus es: & redemiſti nos Deo in ſanguine tuo: ex omni tribu & lingua & natione & populo: & feciſti nos Deo noſtro regnum & ſacerdotes: & regnabimus ſuper terram. Et vidi & audivi vocem Angelorum multorum in circuitu throni & animalium & ſeniorum. Erat numerus eorum millia millium dicentium voce magna. Dignus eſt agnus qui occiſus eſt accipere virtutem: & divinitatem & ſapientiam: & fortitudinem: & honorem: & gloriam: & benedictionem. Et omnem creaturam quæ in cœlo & ſuper terram & ſub terra & quæ ſunt in mari. Omnes audivi dicentes ſedenti in throno & agno benedictio: & honor: & gloria: & poteſtas Deo noſtro: in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Dicat Preſbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et

Pſallendo. Domine Dominus noſter quam admirabile eſt nomen tuum in univerſa

verſa terra. ℣. Quoniam elevata eſt magnificentia tua ſuper cælos. Ex ore infantium & lactentium perfeciſti laudem. ℟. In univerſa terra.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum. C. XIII.

In diebus illis: ait Paulus ad plebem. Viri fratres filii generis Abraham: & qui in vobis timent Deum: vobis verbum ſalutis hujus miſſum eſt. Qui enim habitabant in Hieruſalem & principes ejus hunc ignorantes: & voces prophetarum quæ per omne ſabbatum leguntur: judicantes impleverunt. Et nullam cauſam mortis invenientes in eum petierunt Pilatum: ut interficerent eum. Cumque conſummaſſent omnia quæ de eo ſcripta erant: deponentes eum de ligno: poſuerunt eum in monumento. Deus vero ſuſcitavit eum a mortuis: qui viſus eſt per dies multos his qui ſimul aſcenderant cum eo de Galilæa in Hieruſalem: qui uſque nunc ſunt teſtes ejus ad plebem. Et nos vobis annunciamus eam quæ ad patres noſtros repromiſſio facta eſt. Quoniam hanc Deus adimplevit filiis noſtris: ſuſcitans Jeſum ſicut & in pſalmo ſecundo ſcriptum eſt: Filius meus es tu: ego hodie genui te. Quod autem ſuſcitavit eum a mortuis: amplius non reverſurum in corruptionem: ita dixit: Quia dabo vobis ſancta David fidelia. Ideoque & alias dicit: Non dabis ſanctum tuum videre corruptionem. David autem ſua generatione cum adminiſtraſſet voluntati Dei: dormivit & appoſitus eſt ad patres ſuos: & vidit corruptionem. Quem vero Deus ſuſcitavit a mortuis: non vidit corruptionem. Notum igitur ſit vobis viri fratres: quia per hunc Jeſum vobis remiſſio peccatorum annunciatur ab omnibus: quibus non potuiſtis in lege Moyſi juſtificari. In hoc enim omnis qui credit juſtificatur.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Iohannem. XX. Ca.

Illo in tempore: cum ſero eſſet die illo una ſabbatorum: & fores eſſent clauſæ ubi erant diſcipuli propter metum Judæorum: venit Jeſus & ſtetit in medio & dixit eis: Pax vobis. Et cum hoc dixiſſet: oſtendit eis manus & latus. Gaviſi ſunt ergo diſcipuli viſo Domino. Dixit ergo eis iterum: Pax vobis. Sicut miſit me pater: & ego mitto vos. Hoc cum dixiſſet: inſufflavit & dixit eis: Accipite Spiritum Sanctum. Quorum remiſeritis peccata: remittuntur eis. Et quorum retinueritis: retenta erunt. Thomas autem unus ex duodecim: qui dicitur Didymus: non erat cum eis quando venit Jeſus. Dixerunt ergo ei alii diſcipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis: Niſi videro in manibus ejus fixuram clavorum: & mittam digitum meum in locum clavorum: & mittam manum meam in latus ejus: non credam. Et poſt dies octo: iterum erant diſcipuli ejus intus: & Thomas cum eis. Venit Jeſus januis clauſis: & ſtetit in medio eorum: & dixit: Pax vobis. Deinde dicit Thomæ: Infer digitum tuum huc & vide manus meas: & affer manum tuam & mitte in latus meum: & noli eſſe incredulus ſed fidelis. Reſpondit Thomas & dixit: Dominus meus & Deus meus. Dicit ei Jeſus: Quia vidiſti me Thoma credidiſti: beati qui non viderunt: & crediderunt. Multa quidem & alia ſigna fecit Jeſus in conſpectu diſcipulorum ſuorum: quæ non ſunt ſcripta in libro hoc. Hæc autem ſcripta ſunt: ut credatis quia Jeſus eſt Chriſtus filius Dei: & ut credentes vitam habeatis in nomine ejus. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. Apparuit Dominus Jeſus diſcipulis ſuis dicens: pax vobis: ego ſum qui redemi vos: nolite timere. ℟. Alleluia.

Sacrificium.

Alleluia. Celebravit David paſcha & offerebat holocauſta Domino: & conſtituit Sacerdotes in opere domus Domini alleluia alleluia. ℣. Ac ubi congregati ſunt omnes filii Iſrael in loco ſanctificationis: ibi enim benedixerunt Dominum: propterea vocaverunt nomen loci hujus Convallem benedictionis in opere domus Domini alleluia alleluia.

Miſſa.

Completo debito ſicut ſacræ ſolemnitatis ſolemnitatum dierum numero: potius quam peracto: omni tempore Deo præſule luſtrationum curſibus celebrando compotes obſequii [illegible] de perfectis ſpei totalem capiamus de futuro. Oremus ergo ut ſic apud clementiſſimum Patrem vota noſtra hæc legitimo perficiant [illegible]: quo dierum plena ſunt hujus vitæ [illegible] redeunte gaudia ſolemnizemus. ℟. Amen.

Alia Oratio.

INgenite genitoris genite fili: qui hunc nobis diem hujus octavi renovas cultum: in quo te diſcipulorum aſpectibus hodie prebuiſti palpandum. Nam licet hic dies ſit prior pre ceteris conditus: octavus poſt ſeptem efficitur revolutus. Quo ipſe ſicut innumerabiliter e ſepulchro ſurrexiſti a morte: ita ad diſcipulos ineſtimabiliter intraſti januis obſeratis. Iſtum videlicet paſche ac ſinem exornans congruis ſacramentis: cum & Reſurrectione tua cuſtodibus terrorem incuteres: & manifeſtatione te diſcipulorum corda dubia confortares. Queſumus ergo ut nos his ſacramentis imbutos: ſides qua te credimus: poſt illud ſeculum tibi repreſentet inleſos. Nullum nobis de te ſcrupulum dubitationis erroriſque: aut ocium pariat aut queſitio incauta conſtruat. Serva in nomine tuo quos redemiſti ſanguine precioſo. Contemplandum te noſtris ſenſibus prebe: noſtrumque cor dignanter ingredere. Eſto ſemper in medio noſtri: qui hodie pacem nunciaſti diſcipulorum in medio aſſiſtens. Quique in eis aſſlaſti ſpiritum vite: nobis largire ejuſdem ſpiritus conſolationem. Quod ſacrum paſcha quod evoluta ſeptem dierum curſibus ſummovemus: hujus octavo diei curriculo preſenti ſacrificio conſummemus. Ut in hoc die a quo Reſurrectionis tue cepimus excolere myſterium: preſentis paſche peragamus legitimum ſacramentum.
℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DIes iſtos Domine quos in leticia celebramus Chriſti tui Reſurrectio glorioſa dedicavit: noſque in generatione perpetua celebrandos doctrina Apoſtolica dereliquit. Adſtantes ergo ante tuam majeſtatem clementiſſime Pater paſcha legitimum frequentamus: & ut nobiſcum ſit ſponſus eternus jugi obſecratione depoſcimus. Eripe itaque nos & familiam tuam ab iniquitatis conſilio: ab ſcandalo & dolis malignis. Prepara nobis menſam venerandi altaris: quam circumdemus velut ſoboles magni Regis. Ut aſſerentes propiciatorium libamen pro nobis & famulis tuis exaudiri apud te mereamur: tam pro viventibus: quam pro defunctis ſidelibus.
℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte Dei filius: qui obſeratis foris ad diſcipulos intras: eterna cum pace confirmas: prebe in his ſolemnitatibus obſequentibus caterve: & ſimultatis vicium fugare: & charitatis vere concordiam veraciter retinere. Quo tui diſcipuli per dilectionem effecti: illis peractis paſche ſolemnia ſacrificiis honoremus: quibus ipſi purificari a noſtris criminibus mereamur.
℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi gratias agere: Domine Sancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Omnium magiſtrum & formam doctrine prebentem in hanc etatis majeſtatem Deitatis oſtendentem in divina virtute. Qui per infirmitatem carnis mori dignatus eſt: & reſurrexit per divinam Spiritus Sancti virtutem. Qui pluribus modis & multis argumentis ſe diſcipulis ſuis vivum exhibuit: ut videri: tangi: tractarique potuiſſet: ne crederetur aſſumpti hominis carnem in inferis reliquiſſe. Qui octavo die reſurrectionis ſue: pro metu Judeorum diſcipulis domi januis clauſis apparuit: & omnem diffidentiam ad noſtre credulitatis exempla deſtruxit. Hic cum improviſus in medio circumſedentium appareret: putabant omnes ſe ſpiritum cernere: qui poſſet clauſis januis intrare. Quorum cum corda turbata previderet: illum ſuperſtitem priori ſollicitudine perunctum aſſari dignatus eſt. Ut latus perfoſſum lancea: manibus attrectaret: & ſignum clavorum in ſuis palmis aſpiceret. Ut non pernicioſa incredulitate tabeſceret: ſed celeri confeſſione gauderet. Illo propalante: qui cum videret credidit: beatiores illos qui non vidiſſent credidiſſent: diffinita ſententia declaravit. Vere fidelis Dominus in verbis ſuis: & ſanctus in omnibus operibus ſuis. Pati & reſurgere ſe promiſit: & docuit: & legem

eundo

oracula non ſolvit : ſed potius adimplevit . Quis enim hec ſufficienter poterit enarrare miracula ? qualiter homo verus corpore ſolidatus clauſis clauſtris intraverit : aut tremula mobilique aquarum orbita ſicca planta diſcurrerit ? Cui cum januam introiret non obſtitit corporis pondus & cum maria ſicco pede tranſcurreret carnis non obſtitit pondus . Ut vere ſummus in ſuis mirabilibus Deus : & qui in utero virginali ingredi egredique potuit clauſtris pudicicie permanentibus : ipſe inferos penetravit illeſus : & reſurrexit ſine ulla carnis corruptione ſecurus . Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes . ℟. Sanctus . Sanctus . Sanctus .

Poſt Sanctus .

VEre ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus . Qui clauſis oſtiis dum diſcipulos viſitaret : introivit ut Deus : ut cum de veritate corporis ſui dubitantibus peteret panem & manducaret : homo eſſet verus inventus. Illud faciens mirabiliter : hoc miſericorditer . Illud ad glorificandam potentiam divinitatis : hoc ad aſſerendam ſubſtantiam carnis . oportebat quippe eos illum in utraque natura conſpicere : quem mediatorem jubebantur Dei atque hominum predicare . Qui favum melli ſimpliciter offerentes : fidem ſuam locuti ſunt donis myſticis nos docentes . Sic eſt enim ex duabus rebus ſimplex favi confectis materia : ſic in naturis duabus una Chriſti creditur extitiſſe perſona . Ipſe Dominus ac redemptor eternus .

Poſt pridie Oratio .

FActimus Domine commemorationem Domini noſtri Jeſu Chriſti filii tui : qui nos morte ſua redemit : A Reſurrectione erexit . Quique hodie ad diſcipulos januis clauſis intravit : & uni eorum heſitanti : corporea attrectatione ſe palpandum exhibuit . Unde per ipſum te Deus Pater expoſcimus : ut tuo ſpiritu hec oblata ſanctifices : quo olim in diſcipulos inſufflaſti credentes . Sicque nos participatione hoſtie hujus percipiamus meritum ſanctitatis : ſicut illi te inſufflante adepti ſunt verbum predicationis . ℟. Amen .

Ad orationem Dominicam .

OMnis conventus Dominice plebis : qui ad peragenda paſchalis letitie ſolennia conveniſtis : poſt illa que hodie dudum januis clauſis intrante Domino diſcipulorum corda firmata ſunt : veſtrorum etiam abdita pectorum roborentur quo in peragendis paſchalium ſacramentorum officiis pacificati per ſanguinem crucis proclamemus e terris . Pater noſter .

Dicat Presbiter . Vicit leo .

Tribus vocibus . Ut in die Reſurrectionis. Quere . Fol. CXCVIII.

Humiliate vos benedictioni . Dominus ſit ſemper vobiſcum .

℟. Et cum .

Benedictio .

CHriſtus Dominus qui octavo poſt reſurrectionem die obſeratis oſtiis ſuis ſe demonſtravit diſcipulis : ignorantie obicibus abdicatis : contemplandum ſe prebeat ſenſibus veſtris . ℟. Amen . Quique illis hodie inſufflando Spiritum contulit Sanctum : in vos reſpiciendo celeſtis gratie conferat donum . ℟. Amen . Quo celebritatem paſchalem pia conſummantes devotione & fide probabiles & opere inveniamini apud Deum indeficienter felices . ℟. Amen . Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum . ℟. Et cum .

Ad accedentes . Gaudete populi .

Com. Refecti Chriſti corpore . *Quere in vigilia Reſurrectionis . Fol. CXCVIII.*

IN TERTIO DOMINICO POST PASCHA .

Ad Miſſam Officium .

Dicite in rationibus . *Oratio .* Tibi gloriam concinimus . *Require in Octava Paſche . Fol. CCXXXIV.*

Lectio libri Apocalipſis Johannis Apoſtoli . ℟. Deo gratias . *Ca. III.*

ANgelo Philadelphie Eccleſie ſcribe . Hec dicit ſanctus & verus qui habet claves David . Qui aperit & nemo claudit : & claudit : & nemo aperit. Scio opera tua : ecce dedi coram te oſtium apertum quod nemo poteſt claudere : quia modicam habes virtutem : & ſervaſti verbum meum : & non negaſti nomen meum. Ecce dedi te Synagogam Sathane : qui dicunt ſe Judeos eſſe & non ſunt : ſed mentiuntur . Ecce faciam illos : & veniant : & ado-

adorent ante pedes tuos: & ſcient quia ego dilexi te: quoniam ſervaſti verbum patientie mee. Ego ſervabo ab hora temptationis que ventura eſt in orbem univerſum temptare habitantes in terram. Venio cito: tene quod habes: ut nemo accipiat coronam tuam. Qui vicerit faciam illum columnam in templo Dei mei: & foras non egredietur amplius. Et ſcribam ſuper illum nomen Dei mei: & nomen civitatis Dei mei nove Hieruſalem: que deſcendit de celo a Deo meo: & nomen meum novum. Qui habet aurem audiendi audiat: quid Spiritus dicat eccleſiis.

℞. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. *Et cum*.

Pſallendo. Pſallite Deo noſtro. Pſallite Regi noſtro: pſallite. ℣. Quoniam Rex omnis terre Dominus: pſallite ſapienter. ℟. Pſallite. *Dicat Presbiter* Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum. Deo gratias. *Cap. IIII.*

IN diebus illis. Factum eſt cum congregarentur principes Sacerdotum & ſeniores & ſcribe in Hieruſalem: & Annas princeps Sacerdotum & Cayphas: & Jonathas & Alexander: & quot erant de genere ſacerdotali. Et ſtatuentes eos in medio: interrogabant in qua virtute: & in quo nomine feciſtis hoc vos? Tunc Petrus repletus Spiritu Sancto dixit ad eos. Principes populi & ſeniores Iſrael audite. Si nos hodie dijudicamur in benefacto hominis infirmi: in quo iſte ſalvus factus eſt: notum ſit hominibus & omni plebi Iſrael: quia in nomine Jeſu Chriſti Nazareni: quem vos crucifixiſtis: quem Deus ſuſcitavit a mortuis: in hoc iſte ſtat coram vobis ſanus hodie: in alio autem nullo. Hic eſt lapis qui reprobatus eſt a vobis edificantibus: qui factus eſt in caput anguli. Et non eſt in alio ſalus: nec enim nomen aliud eſt ſub celo datum hominibus: in quo oporteat nos ſalvos fieri.

℞. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Cap. V.*

ILlo in tempore. Erat dies feſtus Judeorum: & aſcendit Jeſus Hieroſolymam. Eſt autem Hieroſolymis probatica piſcina: que cognominatur hebraice Betheſayda quinque porticus habens. In his jacebat multitudo languentium: cecorum: claudorum: expectantium aque motum. Angelus autem ſecundum tempus deſcendebat in piſcinam: & movebatur aqua: & qui prior deſcendiſſet in piſcinam poſt motionem aque: ſanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate ſua. Hunc cum vidiſſet Jeſus jacentem: & cognoviſſet quia jam multum tempus haberet: dicit ei. Vis ſanus fieri? Reſpondit ei languidus. Domine: hominem non habeo: ut cum turbata fuerit aqua mittat me in piſcinam. Dum venio enim ego: alius ante me deſcendit. Dicit ei Jeſus. Surge: tolle grabatum tuum & ambula. Et ſtatim ſanus factus eſt homo: & ſuſtulit grabatum ſuum & ambulabat. Erat autem ſabbatum in illo die. Dicebant Judei illi qui ſanus fuerat factus. Sabbatum eſt: non licet tibi tollere grabatum tuum. Reſpondit eis. Qui me fecit ſanum: ille mihi dixit: tolle grabatum tuum & ambula. Interrogaverunt ergo eum. Quis eſt ille qui dixit tibi: tolle grabatum tuum & ambula? Is autem qui ſanus fuerat effectus: neſciebat quis eſſet qui dixit ei tolle grabatum tuum & ambula. Jeſus autem declinavit a turba conſtituta in loco. Poſtea invenit eum Jeſus in templo: & dixit illi. Ecce ſanus factus es: jam noli peccare: ne deterius tibi aliquid contingat. Abiit ille homo & nunciavit Judeis quia Jeſus eſſet qui fecit eum ſanum. Propterea perſequebantur eum Judei: quoniam hec faciebat in ſabbato. Jeſus autem reſpondit eis. Pater meus uſque modo operatur: & ego operor. Propterea magis querebant eum Judei interficere: quia non ſolum ſolvebat ſabbatum, ſed & patrem ſuum dicebat Deum: equalem ſe faciens Deo. ℞. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℞. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. Jubilate Domino omnis terra: ſervite Domino in letitia. ℟. Alleluja.

Sacrificium. Alleluja. Temporibus illis poſtquam reſurrexit Dominus Jeſus: exierunt mulieres cito de monumento. Cum timore & gaudio magno. Nunciare diſcipulis ejus dicentes alleluja. ℣. Alleluja: ecce Jeſus occurrit illis dicens avete: ille autem acceſſerunt & tenuerunt pedes ejus & adoraverunt eum. ℟. Cum timore. ℣. Alleluja; tunc ait illis Dominus dicens:

eum: nolite timere: ite nunciate fratribus meis: ut eant in Galileam: ibi me videbunt. quia ſic oportebat Chriſtum pati & reſurgere a mortuis die tertia: & ſedere in gloria ſua: egreſſi de monumento currebant. P. Nunciare diſcipulis.

Miſſa.

DEum Dei filium qui amore hominis in hominem non ſolum naſci dignatus eſt: verum etiam crucifigi: fratres chariſſimi deprecemur: ut nos a paſſione carnalium vitiorum evulſos etiam nequitiarum ſpiritualium mundi principibus ipſe munere ſuo non eripiat: & vivere in cruce ſue voluntaria crucifixione non ſinat. Itaque nobis que ſibi placeat ſervitutem attribuat: quam nec oppreſſio tribulationis impediat: nec terre ſecuritas in torporem introducat. R. Amen.

Alia Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte qui vivificatorum occiſoris: qui reſurrectionem ſepelieris. Dum morte mortuos ſolvis: dum penam ſuperas cruciatus. Te ad preces noſtras dic qui totum poteris pietate convertere & noſtris jam calamitatibus metam pone. Sicque reddita nobis indulgere: & miſerere. Et qui adverſum te gravium ea parum impreſſione non egiſſe ſentimus: iterum ad te nos miſericordia parcente converſi: redeunte quarum ſerie & conſortibus in rerum commodis potiamur. R. Amen.

Poſt nomina.

INterceſſorem dum habe te Dominum Jeſum Chriſtum qui nos ad *Lucis* Reſurrectionem tue feſta perduxiſti. Per ipſa ſacrorum ſolemnium ſuffragia deprecamur ut ſacrificia hec que tibi ob ſacramenta divini corporis offeruntur: tam acceptabilia tibi noſtra facias obſequia: quam ſunt divino inſtituta myſterio. Simulque univerſam eccleſiam tuam ſanctificatione perfundens: & offerentibus remunerationem: & ſanctificantibus veniam: & ſuperſtitibus ſalutem perpetuam largiaris. R. Amen.

Ad pacem Oratio.

QUeſumus unigenite Dei filius: ut quos redemiſti ſanguine facias pacis & charitatis munificere ſacramento. Itaque amore qui te veraciter reſurrexiſſe ſatemur: reſurgere poſt mortem non ad penam ſed ad gloriam mereamur. R. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt vere equum & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum: Regem ſempiternum incomparabiliter regnantemque: tanta ac talia pro ſalute noſtra dignatus eſt ſupportare. Judicatus a Judice: qui judicaturus eſt & vivos ac mortuos. Ante tribunal preſidis ſtetit tanquam accuſandus tribunal a quo verſi ſunt celi. Sputa in faciem ſuam paſſus eſt: unici qui ſputo ſuo paulo antea aperuit oculos ceci nati. Spinis dignatus eſt coronari: a quo acceperunt martyres coronas celeſtium decorum. Felle & aceto permixto dignatus eſt potari: qui de petra duriſſima fecit populum melle ſaturari. Lancea latus ſuum ſuſtinuit penetrari: cujus gladio devicti ſunt inferi. Manus & pedes clavis dignatus eſt infigi: cujus manus fecerunt fabricam celi. Depoſitus de cruce voluit ſepeliri: cujus verbo confeſtim ſuſcitati ſunt mortui. Se ipſum pro nobis juſſit offerri: ut ultra jam tota mundi non pecudum ſanguis ſacris altaribus funderetur. Ipſe Sacerdos dignatus eſt eſſe & hoſtia: per quem cuncti credentes vitam conſequerentur eternam. Propter quod ei omnes Angeli omneſque Sancti non ceſſant clamare: ita dicentes. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus vere benedictus unigenitus tuus Dominus noſter & medicus. Qui non ſolum egritudinem noſtram: quam paradiſi exules debebamus abſolvit: verum etiam mortem primi parentis errore contractam pro ſua pietate miſeratus divina potentia ſuperavit. Dum nobis & formam morum vivendo prebuit & remiſſionem peccatorum moriendo conceſſit. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie Oratio.

CHriſte qui pro nobis Deo Patri in ſacrificium te obtuliſti: qui ſanguine tuo terrena celeſtibus ſocians reſurrectione tua nos docuiſti ſperare ſuperna: hec ſacrificia propitiatus inſpicere: Itaque benedictionem defunde. Sint hec que tibi offerimus libamina ita plenitudine benedictionis tue referta: ut Reſurrectionis tue feſta celebrantibus optatam perpetuam medelam. R. Amen.

Ad orationem Dominicam.

REdemptor noster & conditor, cujus in sepulcro caro non vidit corruptionem, sed glorificata surrexit Dei Patris veniente virtute: tu omnem corruptionem carnalium in nobis vitiorum propitius interime: & gloriosis cœlestis regni nos attrahe. Qui devictis vitiorum carnalium incentivis, ea quæ nos docuisti exclamemus e terra. Pater noster.

Dicat Presbyter. Vivit Deus, ordine verborum, ut in die Resurrectionis folio CXCVIII.

Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper vobiscum. R. Et cum. Benedicit Crux Domini nostri Jesu Christi in habitacula vestra. R. Amen. Sanguis ejus maneat in vos redemptio vera. R. Amen. Resurrectio ipsius sit vobis claritas sempiterna. R. Amen. Ipso præstante qui vivit cum Deo Patre & Spiritu Sancto in sæcula sæculorum. R. Amen. Dominus sit semper vobiscum. R. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi.

Cum Resurr. Christi corpore. *Quære in ejusdem Resur. fol. CXCIII.*

Oratio. Exsequere Domine, *ut supra in die Resurrectionis fol. CXCVII.*

IN QUARTO DOMINICO PASCHÆ.

Officium. Dicite in nationibus. *Oratio.* Tibi gloriam canere cum. *Quære in Officiis Paschæ fol. CCXXIV.*

Apocalyps. Johannis apostoli. Cap. XIIII.

EGO Johannes fui in spiritu & vidi: & ecce agnus stabat supra montem Sion: & cum illo centum quadraginta quatuor millia, habentes nomen ejus & nomen patris ejus scriptum in frontibus suis. Et audivi vocem de cœlo tamquam vocem aquarum multarum, & tamquam vocem tonitrui magni: Et vocem quam audivi sicut citharœdorum citharizantium in citharis suis. Et cantabant quasi canticum novum ante sedem & ante quatuor animalia & seniores: Et nemo poterat dicere canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor millia, qui empti sunt de terra. Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt. Hi sequuntur agnum quocumque ierit. Hi empti sunt ex omnibus primitiæ Deo & agno: & in ore ipsorum non est inventum mendacium: sine macula enim sunt. Et vidi alterum Angelum volantem per medium cœli, habentem evangelium æternum, ut evangelizaret sedentibus super terram, & super omnem gentem, & tribum, & populum: dicens magna voce: Timete Dominum & date illi honorem: quia venit hora judicii ejus: & adorate eum qui fecit cœlum & terram, mare & fontes aquarum. R. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. R. Et cum spiritu.

Psalmulus. Jubilate Domino omnis terra: psalmum dicite nomini ejus: date gloriam laudi ejus. ℣. Benedicite gentes Deum nostrum: & auditam facite vocem ejus. P. Date gloriam.

Dicat Presb. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apostolorum.

Cap. IIII.

IN diebus illis: Videntes principes sacerdotum Petri constantiam & Johannis, comperto quod homines essent sine litteris & idiotæ, admirabantur, & cognoscebant eos quoniam cum Jesu fuerant. Hominem autem videntes stantem cum eis qui curatus fuerat, nihil poterant contradicere. Jusserunt autem eos foras extra concilium secedere, & conferebant ad invicem dicentes: Quid faciemus hominibus istis? Quoniam quidem notum signum factum est super eos omnibus qui habitant in Hierusalem, manifestum est, & non possumus negare. Sed ne amplius divulgetur in populum, comminemur eis ne ultra loquantur in nomine hoc ulli hominum. Convocantibus autem omnibus, & vocantes eos denuntiaverunt ne omnino loquerentur, neque docerent in nomine Jesu. Petrus vero & Johannes, respondentes dixerunt ad eos: Si justum est in conspectu Dei, vos potius audire quam Deum, judicate. Non enim possumus quæ vidimus & audivimus, non loqui. At illi comminantes dimiserunt eos, non invenientes quomodo punirent eos propter populum: quia omnes clarificabant id quod factum fuerat in eo quod acciderat. Annorum enim erat quadraginta homo, in quo factum est illud signum sanitatis. R. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Johannem. IIII.

ILlo in tempore: Dominus noster Jesus Christus cum venisset in Galilæam, exceperunt eum Galilæi, cum omnia vidissent quæ fecerat Hierosolymis in die festo: & ipsi enim venerant in diem festum. Venit enim iterum Chanaan Galilææ.

Galilee: ubi fecit de aqua vinum. Erat quidam Regulus: cujus filius infirmabatur Capharnaum. Hic cum audiſſet quia Jeſus veniret a Judea in Galileam: abiit ad eum & rogabat illum: ut deſcenderet & ſanaret filium ejus. Incipiebat enim mori. Dixit ergo Jeſus ad eum. Niſi ſigna & prodigia videritis: non creditis. Dicit ad eum Regulus. Domine: deſcende priuſquam moriatur filius meus. Dicit ei Jeſus. Vade filius tuus vivit. Credidit ergo homo ſermonem quem dixerat ei Jeſus: & ibat. Jam autem eo deſcendente ſervi occurrerunt ei: & adnunciaverunt dicentes: quia filius ejus viveret. Interrogabat horam ab eis in qua melius habuerat. Et dixerunt ei. Quia heri hora ſeptima reliquit eum febris. Cognovit ergo pater: quia illa hora erat in qua dixerat ei Jeſus: filius tuus vivit. Et credidit ipſe & domus ejus tota. Hoc iterum ſecundum ſignum fecit Jeſus cum veniſſet a Judea in Chanaam Galilee.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. Quis Deus magnus ſicut Deus noſter. Tu es Deus qui facis mirabilia. P. Alleluia.

Sacrificium.

HEc dicit Dominus qui erat: & qui eſt & qui venturus eſt omnipotens: primus & noviſſimus qui mortuus eſt & reſurrexit: & ecce vivens eſt. Lavit nos ſupra lignum ſanguine ſuo. Ipſi gloria in ſecula ſeculorum alleluia. ℣. Audivi voces Angelorum multorum dicentium ante agnum qui eſt primogenitus mortuorum: & princeps regum terre: ſalus Deo noſtro ſedenti ſupra thronum: & omnes Angeli in circuitu ſtabant & ſeniores proſtraverunt ſe: & adoraverunt Dominum ſedentem ſupra ſolium clamantes voce magna. P. Ipſi gloria.

Miſſa.

OFferamus dilectiſſimi fratres panes propoſitionis: qui deſideramus accedere ad menſam Dei omnipotentis. Nec de morte Chriſti coram populis erubeſcere: ſed de glorioſa cupiamus reſurrectione gaudere. Nulla nobis deſperationis caligo naſcatur: ſed lucernam fidei mens ſerenior contempletur. Ut per viam vite ſimpliciter ambulantes: quandocumque Chriſtus viſitaverit: non inveniat dubitantes: nec arguat infideles. Demus potius hoſpitalitati competens ſtudium: ut recipere in celeſtibus premium. Mundi quoque eidem Chriſto cordis hoſpitium preparemus: & in nobis manſionem ſibi ut fabricemus. Ut in fractione panis ab omnibus cognoſcendus: reſurrectionem ſuam manifeſtare dignetur: in eterna Dei Patris gloria ſimpliciter adorandus. Dies enim leta tunc tranſibit ſi ſolennitati devotio glorioſa concordet.

℟. Amen.

Alia Oratio.

BEnedicte Deus & Pater univerſitatis: & ſubſtantie omnis creator concedens unicuique nature demutabilem legem: & ipſe liber a lege nature mortem perimens: diabolum infirmans: maliciam extinguens: ſanctificationem tribuens: & immortalitatem. Perficiens & infirmitatem: atque immortalitatem tuam capacem fidelium tibi animarum accommodans ſanctitati. Qui ad repellendos mundi hujus errores & omnem maligne potentie naturam comprimendam: verbum & virtutem & ſapientiam tuam Deum ac Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum: conſortem caduce carnis noſtre eſſe voluiſti. Per quem tibi gratias agimus ob hunc verum & conſummatum & ad ſalutem generis humani precioſa ſua paſſione perfectum paſche diem. In quo inferos adiit: mortem vicit: diabolum coarguit & legem tantum ſolvit in homine ſuo: a quo mortis conditione diſceſſerat contraturus univerſe carnis que in ſe eſſet generanda naturam. Ob quod petimus omnipotens Pater: ut hunc ſanctum in progenies & memorabilem in generationem diem conſiſtentes: non in amaritudine veterem aliorum: neque in anterioris malicie fermento: ſed in nova & ſincera veritate innovatur conſperſione celebremus. Liberatis regeneratis ſanctificatis & commendati.

℟. Amen.

Poſt nomina Oratio.

DEus qui in electis tuis extinxiſti ſuadentem mortem: qui mortem te inferni pronuncians eſſe: filios lucis ex averni clauſtris erueris: quos tunc in fide & actibus recognoveris.

Da preſenti populi Chriſtiani conventui Reſurrectionis tue ſolemnitate oranti legis tue preceptis inviolabiliter inherere: & indeſinenter eſu tue dulcedinis anhelare. Ut ſemper nos tuos operarios eſſe cognoſcas: & eternis penis ſolutos ſecunde reſurrectionis felicitate ſuſtollas. Quo preſenti ſacrificio & Reſurrectionis tue gaudia celebrantibus ſe nobis majeſtas tua inviſa viſibilem prebeat: & defunctorum ſpiritibus ad requiem adeſſe oſtendat. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte Deus qui inter iniquos ſuſpendi paſſus es: crucis ſuſtinendo injuriam: dato nobis perfecte vite tolerantiam. Ut charitate illa qua ipſe mundum diligens pro eodem mortem ſubiiſti: inveniamur ipſi te opitulante perfecti. Sicque paſſionis tue exemplo illata toleremus ſcandala: et ſanguine crucis tue omnia pacificante: capitis noſtri mereamur effici membra. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi gratias laudeſque referre: qui cum Spiritu Sancto regnando manes in Patre. Quique magno pietatis tue ammirandoque myſterio manifeſtatus in carne: juſtificatus in ſpiritu: oſtenſus in Angelis: predicatus in gentibus: creditus in hoc mundo: aſſumptus in gloria: de infernis nos periculis liberaſti. Chriſmatis & cariſmatis tui dona diſpertiens, ad ſacerdotales infulas: & ad regie nobilitatis inſignia. Tanquam electum genus & populos adquiſitionis invitans: ſociam humani generis: conſortemque naturam carnis aſſumptione dignatus: juſtus pro injuſtis: pius pro impiis: nullius reatus ſorte ſuſpenſus reconciliaſti nos Deo. Humilitate tua nos erigens: contumeliis honorans: vulneribus ſanans: morte vivificans. Quicquid in nobis mors habebat juris evacuans: oblitterato quod adverſus nos eſt deletoque chirographo in celeſtis gratie beatitudinem ſpem noſtre libertatis extendis. Victorie tue: Reſurrectioniſque primicias ad dona nos eterne beatitudinis provocaſti: volens redemptos in celeſtibus conlocare: ad Deum Patrem vocationum noſtrarum precurſor aſcendis. Ut Redemptor in terris: propiciator in celis addictos paſſione abſolvas: captivos advocatione defendas. Inſuper ad communionem corporis ac ſanguinis tui non ſolum accipiendi: ſed etiam conſecrandi per gratiam indulte ſanctificationis admittas. Ut panis iſtius vinique inſtitutas a te: tibi ac Deo Patri hoſtias offeramus: que etſi non habeant veram creature diverſitate materiam: accipiant tamen debitam ſpirituali benedictione potentiam. Per quam originem quamdam evangelice imitationis adepti: celeſtium ſecretorum ſacramenta diſcentes: laudes quas tibi in gloria Patris cum Sancto Spiritu permanenti Angeli & Archangeli canunt: nos quoque imitati celeſtium beatitudinem perſolvamus cum Seraphin ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui moriens ſeva averni clauſtra deſtruxit: & reſurgens, januas nobis celeſtis regni aperuit. Ipſe Dominus ac Redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

COmmemoramus Domine paſſionem Jeſu Chriſti Domini noſtri: qui ſe tibi per crucis deſtinatus in verum ſacrificium offerens: confractis averni obicibus cum glorificata carne tertia die rediens a mortuis: vivus ſuis poſtmodum apparuit diſcipulis glorioſus. Et ideo per ejus te mortem poſcimus & rogamus: ut hic ſacrificiis ita propiciatus inlabi jubeas. Quo omnes pro quibus offeruntur: & fermento malicie careant: & novitate ſpiritus paſchalium gaudiorum mereantur peragere ſacramenta. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

OMnipotens eterne Deus: qui filium tuum pro noſtra redemptione miſſum verbo editum: virginali utero procreatum. Ut carnem indueret, & nos de peccatorum vinculis liberaret: & penas crucis pertulit: diverſa tormenta ſuſtinuit: & nos ſua paſſione ſalvavit: ſimulque Reſurre-

ſurrectione redemit. Miſerere igitur noſtri: ut orationem quam nos ipſe docere dignatus es: ſic dicere mereamur. Pater noſter.

Dicat Presb. Vicit leo. *reliqua vide ſicut in die Reſurrectionis. folio. CXCVIII.*

Dicat Presbiter: Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

OMnipotens Deus qui eterna diſpenſat: in iſto glorioſe Reſurrectionis ſue die vos ubertim benedicat. ℟. Amen. Claritatis ſue vos ſplendore perfundat: & mentes veſtras paſchali letitia repleat. ℟. Amen. Irrigentur pectora veſtra dono Spiritus Sancti: ac ſicut terra ſitiens ſatiatur imbre celeſti. ℟. Amen. Ut conſcientie purgati maculis paſchalium vos dignos efficiat ſacramentorum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi. *Communio.* Refecti Chriſti corpore. *Quere in vigilia Reſurrectionis fol. CXCIII.*

Oratio. Expleta Domine. *Require in ſummum Offerentium fol. CXCVIII.*

IN QUINTO DOMINICO PASCHE.

Ad miſſam. Offerenda. Dicite in nationibus. *Oratio.* Tibi gloriam concinimus. *Quere in Dominica octavo Paſche. folio. CXCIIII.*

Apocaliſſe Joannis Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *Ca. XIX.*

EGO Joannes fui in ſpiritu: & vidi celum apertum. Et ecce equus albus: & qui ſedebat ſuper eum vocabatur fidelis & verax: & juſtitiam judicat & pugnat. Oculi autem ejus ſicut flamma ignis: & in capite ejus diademata multa habens: & nomen ſcriptum quod nemo novit niſi ipſe. Et veſtitus erat veſtem aſperſam ſanguine: & vocatur nomen ejus Verbum Dei. Et exercitus qui ſunt in celo ſequebantur eum in equis albis veſtiti biſſinum album mundum. & de ore ipſius procedebat gladius acutus: & in ipſo percutit gentes: & ipſe reget eos in virga ferrea. Et ipſe calcat torcular vini furoris ire Dei omnipotentis. Et habet in veſtimento & in femore ſuo ſcriptum: Rex Regum & Dominus dominantium. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallenda. Pſallite Deo noſtro. *Require in III. Dominica poſt Pa. fol. CCXXXVIII.*

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Lectio Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *Ca. IIII.*

IN illis diebus. Dimiſſi Apoſtoli venerunt ad ſuos: & annunciaverunt eis quanta ad eos principes ſacerdotum & ſeniores dixiſſent. Qui cum audiſſent: unanimiter levaverunt vocem ſuam ad Dominum & dixerunt. Domine qui feciſti celum & terram mare: & omnia que in eis ſunt: qui per Spiritum Sanctum per os patris noſtri David pueri tui dixiſti: Quare fremuerunt gentes: & populi meditati ſunt inania. Adſtiterunt reges terre: & principes convenerunt in unum adverſus Dominum & adverſus Chriſtum ejus. Convenerunt vere in civitate iſta adverſus ſanctum puerum tuum Jeſum: quem unxiſti: Herodes & Pontius Pilatus cum gentibus & populis Iſrael facere que manus tua & conſilium decreverunt fieri. Et nunc Domine Deus reſpice in minas eorum: & da ſervis tuis cum fiducia loqui verbum tuum in eo: cum manum tuam extendas ſanitates & ſigna & prodigia fieri per nomen ſancti filii tui Jeſu Chriſti. Et cum oraſſent motus eſt locus: in quo erant congregati. Et repleti ſunt omnes Spiritu Sancto: & loquebantur verbum Dei cum fiducia omni volenti credere. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. Cap. VIII.

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus cum deſcendiſſet de navi: excepit illum turba. Erant enim omnes expectantes eum. Et ecce venit vir cui nomen Jairus: & ipſe princeps Sinagoge erat. Et cecidit ad pedes Jeſu rogans eum: ut intraret domum ejus: quia filia unica erat ei fere annorum duodecim: & hec moriebatur. Et contigit dum iret a turbis comprimebatur. Et mulier quedam erat in profluvio ſanguinis ab annis duodecim: que in Medicos erogaverat omnem ſubſtantiam ſuam nec ab ullo potuit curari. Acceſſit retro: & tetigit fimbriam veſtimenti ejus. Et ait Jeſus. Quis eſt qui me tetigit? Negantibus autem omnibus dixit Petrus: & qui cum illo erant. Preceptor

turbe te comprimunt & affligunt: & tu dic: quis me tetigit? Et dixit Jeſus. Tetigit me aliquis? Nam ego novi virtutem a me exiſſe. Videns autem mulier quia non latuit: tremens venit & cecidit ante pedes ejus. & ob quam cauſam tetigerit eum: indicavit coram omni populo & quemadmodum ſanata ſit. At ipſe dixit illi: filia fides tua te ſalvam fecit: vade in pace. Adhuc illo loquente venit quidam ad principem ſinagoge dicens ei: quia mortua eſt filia tua: noli vexare eum. Jeſus autem audito hoc verbo reſpondit patri puelle. Noli timere: crede tantum: & ſalva erit. Et cum veniſſet ad domum non permiſit intrare ſecum quemquam: niſi Petrum & Johannem & Jacobum & patrem & matrem puelle. Flebant autem omnes: & plangebant illam. At ille dixit. Nolite flere non eſt mortua: ſed dormit. & deridebant eum ſcientes quia mortua eſſet. Ipſe autem tenens manum ejus: clamavit dicens. Puella ſurge: & reverſus eſt ſpiritus ejus & ſurrexit continuo: & juſſit illi dare manducare. Et ſtupuerunt parentes ejus. Quibus precepit: ne alicui dicerent quod factum erat. Convocatis autem duodecim Apoſtolis dedit illis virtutem ſuper omnia demonia ejicere: & ut languores curarent. Et miſit illos predicare Evangelium Dei & ſanare infirmos. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Memento noſtri Domine in beneplacito populi tui: viſita nos Deus in ſalute tua. P. Alleluja.

Sacrificium.

STetit Angelus ante aram Dei habens thuribulum aureum: & date ſunt ei ſupplicationes multe ut daret de orationibus ſanctorum ad altare Domini. quod eſt ante thronum. Et aſcendit fumus ſupplicationum de manu Angeli In conſpectu Dei alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Vidi librum in dextera Dei ſedentis ſupra thronum: ſcriptum intus & retro ſignatum ſignis ſeptem: & audivi Angelum fortem predicantem voce magna: quis dignus eſt aperire librum & videre ſigna ejus? Nec quiſquam poterat: neque in celo neque in terra neque ſubtus terram aperire librum aut proſpicere illum: & ego flebam multum quod nemo dignus inventus eſſet qui aperiret librum aut videret illum: & dixit mihi unus ex ſenioribus: ne fleveris: ecce vicit Leo de tribu Juda: radix David aperire librum: & ſeptem ſigna ejus. P. In conſpectu Dei.

Miſſa.

HIc eſt dies quem fecit Dominus: exultemus & letemur in eo. Hic eſt dies: quem tenebre comprehendere nequiverunt. Hic eſt dies: quem alia non preceſſit nec non ulla concluſit. Hic eſt dies in quo qui ambulat non offendit. Hic eſt dies: quem nulla unquam delevit oblivio: nec ſeculorum vetuſtas obducit. Qui cum maneat ſemper in Patre: nobis tamen hodie rediens ab inferis immortali refulſit ex lumine. Ipſum itaque poſſideamus in mente. Eum teneamus in voce. Adoremus in ſpiritu. Glorificemus & portemus in corpore. Intentaque prece rogemus: ne nos ſecunde patiatur mortis interitu comprehendi: quos ereptos a prime mortis imperio: per crucis & carnis ſue paſſionem reddidit libertati.

℟. *Chorus*. Amen.

Alia oratio.

REſuſcita nos Domine a concupiſcentiarum noſtrarum ſepulcris: qui devicto diabolo reſurrexiſti triumphator a mortuis. Non in nobis patiaris per te bonorum tuorum noxiam: quam dediſti qui in ſalutem perditos excitaſti. Conſtitue inter nos: & inconvertibilem diabolum odium perfectum: non quo nobis nocere te propiciante prevaleat: ſed quo agnitione tue veritatis illuminatos ſupplantare ulterius non prevaleat. Eumque ita malorum ejus creſcente faſtigio relinquamus: ne unquam ad vomitum noſtrarum ſordium redeamus. Illoque virtutis tue vigore expulſo ineradicabilem mentibus noſtris dilectionis tue infunde dulcedinem: donec ad ſocietatem plenitudinis veniamus beate. ℟. *Chorus*. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

FAcito nos omnipotens Deus: ut carnali devicta concupiſcentia: veraciter

ter gloriemur in cruce tua. Per illam & viventium probra: & defunctorum abdicentur exitia. Per eam acceptentur oblationes fidelium: per eam confuſa ad Chriſtum redeat infidelitas perfidorum. Quo nos qui te reſurrexiſſe fideliter credimus: ita ex noſtris tibi actibus placeamus, ut per hoc ſacrificium: placabilem te nobis oſtendas & viventibus pacem & ſepultis optatam conferas manſionem.

Reſpondeat Chorus. Amen.

Ad pacem. Oratio.

SUper corpus benevoli redemptoris ſpiritales aquile volantes & reſurgentis Domini claritatem radiante fidei obtutu cernentes: debitas tibi offerimus clementiſſime grates. Et ideo deprecamur ut ad hujus delectabilis menſe celeſtis epulas invitati: dono pacis eterne in hoc paſchali mereamur convivio recreari. ℟. *Chorus.* Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: vere pulcrum atque ſublime eſt: nos confeſſione pectoris: vocis organo: oris officio: innumerabilium tuorum Deus munerum dona proferre: & amaritudinem noſtrarum faucium beati eloquii ſapore condire. Sed anguſtum eſt ad tam immenſa preconia pectus hominis: & quo te quiſque interius aſpexerit: major ſemper adcreſcis. quia ſemper novus, ſemper antiquus es. Miſiſti in hunc mundum filium tuum lege naſcendi: qui priuſquam naſceretur in utero virginali: tecum ante ſecula cuncta formavit. Viderunt eum elementa naſcentem: quem cum diſponerentur: viderant ordinantem. Teneram ejus populi mirarentur etatem: quorum patres antiquam jam intellexerunt virtutem. Quod ſi grande eſt pulcrumque myſterium: res illa cum naſcitur: quanto majoris miraculi eſt res illa: cum moritur. Capta enim mors eſt corporis fraude: & dum carne contectum Deum non agnovit interius latentem ſub eſca fauce hamum ſuſcepit. & in cruce clavis fixa contremuit. O quam preclara habilitatem draconis antiqui arte luſiſti: ut dum ei oſtenderes corporis predam: ipſe configeretur in ligno: & ſpolians carne verbum: liber ad inferos pergis: confractiſque portarum clauſtris: vinctos laxas e vinculis: & inter mortuos liber tenebras nova luce perfundis. Non ſubjacebat majeſtas tua Domine huic neceſſitati: ut iſta patereris ſed nos eramus neceſſitas tua. Perierat enim Domine vita noſtra: niſi filii tui morte fuiſſet inventa. Miſiſti ſuper noſtrorum criminum captionem: ſanguinem unigeniti filii tui: & deleſti eam jure victoris. Vulneribus ejus ſanaſti vulnera noſtra: ut nos redimeres per filium tuum abſque divinitatis injuria: ipſudque precium hominis idem factum eſt. Quid ergo faciemus nunc tam magno talique redempti precio? que noſtra opera compenſavit hoc precium? qualiter ſerviemus tali Domino: a quo nobis eſt promiſſa libertas: & offertur hereditas? Operare in nobis Domine: quod tibi placeat: ut te poſſidere poſſimus: ipſe nos poſſide. Non diſcedemus a te: vivificabis nos: & nomen tuum invocabimus. Nomen aliud eſt ſuper omne nomen: quod conlaudant Angeli & Archangeli una voce proclamantes: atque ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui ſolus verbo virtutis cuncta moderans: & omnia crucis deſtina portans. vectes ferreos comminuit: portarumque erearum clauſtra perfregit: tartari profunda deſcendit: ſedentibus in umbra mortis ignote lucis claritas reſplenduit: & Sol juſticie de tumulo corpore ſuſcitato procedens radiis ſuis tenebras noſtras mirabiliter illuſtravit. Ipſe Dominus ac Redemptor eternus.

Poſt pridie.

Oratio.

COnfitemur Domine confitemur: & credimus pro noſtro ſcelere te corporaliter mortis ſubiiſſe ſupplicium: & pro omnium ſalute proſtrato mortis interitu triumphantibus Angelis celeſtem Patris: ex qua veneras: ad manſionem reverſum. Pro quo te Deus omnipotens rogamus &

peti-

pectamus: ut oblata in conſpectu tuo munera ſerventis libamina, ipſa tibi acceptabilia facias: & accepta deſcurrente ſancto Angelo tuo nobis ſancti ficata diſtribuas: ut dum corde noſtro corporis & ſanguinis filii tui Domini noſtri communicatione perfectas, perveniant noſtras in odorem ſuavitatis aeternae.

℟. Amen.

Ad continendum Benedictam.

INeſtimabilem tuae magnificentiae bonitatem in hujus Reſurrectionis filii tui ſolemnitate cum veneratione depoſcimus Domine ſancte Pater aeterne omnipotens Deus: cujus bonitatis imago eſt Chriſtus, per quem nobis tale munus condonare dignatus es, ut nos ejus paſſione ac Reſurrectione ex ſervis filios adoptares. Per ipſum te Domine ſupplices exoramus, ut nos ab omni infeſtatione adverſarii tutos atque defenſos cuſtodias, ut nunquam tuum contriſtemus Spiritum Sanctum: ſed ipſum ſemper habeamus advocatum. Ut eiſdem miſericordiae & bonitatis tuae aſſiſtentes divinae caeleſtes ab eo in futuro percipere mereamur promiſſiones. Pater noſter qui es in caelis. *Hic dicat Presb.* Victi ſunt, *tribus vocibus ut in die Reſurrectionis*, fol. CXCVIII. *Poſtea dicat.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui vos redemit ſanguine crucis ſuae mortificet in vobis concupiſcentias carnis veſtrae. ℟. Amen. Et qui mortem triumphavit ex inferis victores vos efficiat criminis. ℟. Amen. Quo ſicut ille gloriam reſurgens aſſumpsit hominem carnem reportavit in caelos: ita vos in die Reſurrectionis aſſiſtatis ante gradus ejus gloriosi abſque ullo peccato. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi. *Communio.* Refecti Chriſti corpore. *Require retro in vigilia Reſurrectionis* fol. CXCIII. *Oratio.* Ingeſta Domine. *Quere in ſine omnium Offerendarum.* fol. CXCVIII.

IN SEXTO DOMINICO PASCHE.

Ad Miſſam. *Officium.* Dicite in nomine. fol. CXCVIIII. *Oratio.* Tibi gloriam cum omnibus. *Quere in Octava Paſche.* folio CXCIIII.

Apocalypſis Joannis Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *Ca. XXII.*

EGO Joannes fui in ſpiritu: & oſtendit mihi Dominus ſluvium aquae vivae ſplendidum, tanquam chriſtallum procedentem de ſede Dei & agni. In medio plateae ejus, & ex utraque parte ſluminis lignum vitae afferens fructus duodecim, per menſes ſingulos reddentia fructum ſuum. Et folia ligni ad ſanitatem gentium: & omne maledictum non erit amplius. & ſedes Dei & agni in illa erunt: & ſervi ejus ſervient illi. Et videbunt faciem ejus: & nomen ejus in frontibus eorum. Et nox ultra non erit: & non egebunt lumine lucernae, neque lumine Solis. Quoniam Dominus Deus Iſrael illuminat illos: & regnabunt in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallenda. Jubilate Deo omnis. *Quere in* IV *Dominica Paſche* fol. CCXL.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *Ca. V.*

IN diebus illis. Per manus Apoſtolorum ſiebant ſigna & prodigia multa in plebe. Et erant unanimiter omnes in porticu Salomonis. Ceterorum autem nemo audebat conjungere ſe illis: ſed magnificabat eos populus. Magis autem augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum, ita ut in plateas ejicerent infirmos, & ponerent in lectulis & grabatis: ut venienti Petro ſaltem umbra illius obumbraret quemquam eorum, & liberarentur ab infirmitatibus ſuis. Concurrebat autem multitudo vicinarum civitatum Hieruſalem afferentes aegrotos & vexatos ab ſpiritibus immundis: qui curabantur omnes. Exurgens autem princeps ſacerdotum & omnes qui cum illo erant: quae eſt hereſis Saduceorum, Repleti ſunt zelo, & injecerunt manus in Apoſtolos: & poſuerunt eos in cuſtodiam publicam. Angelus autem Domini per noctem aperiens januas carceris educens eos dixit. Ite &

ſta-

ſtantes in templum loquimini plebi omnia verba vite. Qui cum audiſſent: intraverunt diluculo in templum: & docebant. Adveniens autem princeps Sacerdotum: & qui cum eo erant, convocaverunt concilium & omnes ſeniores Iſrael & miſerunt ad carcerem: ut adducerent eos. Cum advenissent autem miniſtri: & aperto carcere non inveniſſent illos: renunciaverunt dicentes. Carcerem quidem invenimus clauſum cum omni diligentia & cuſtodes ad januam carceris ſtantes. Aperientes autem neminem intus invenimus. Audierunt autem hoſtros ſermones ſeniores templi & principes Sacerdotum ambigebant de illis: quidnam eſſet iſtud. Adveniens autem quidam nunciavit eis: quia ecce viri quos poſuiſtis in carcerem: in templo ſunt ſtantes & docentes populum. Tunc abiit magiſtratus cum miniſtris: & adduxit illos ſine vi. Timebant enim populum: ne lapidarentur. Et cum adduxiſſent eos: ſtatuerunt in concilio. Et interrogavit eos princeps Sacerdotum dicens. Precipiendo precepimus vobis: ne doceretis in nomine iſto? Et ecce repleſtis Hieruſalem doctrina veſtra: & vultis inducere ſuper nos ſanguinem hominis iſtius? Reſpondens autem Petrus: & Apoſtoli dixerunt. Obedire oportet Deo magis, quam hominibus. Deus Patrum noſtrorum ſuſcitavit Jeſum: quem vos interemiſtis ſuſpendentes in ligno. Hunc Deus principem & Salvatorem noſtrum exaltavit dextera ſua: ad dandam penitentiam Iſrael & remiſſionem peccatorum. Et nos ſumus teſtes horum verborum: & Spiritus Sanctus quem dedit Deus omnibus obedientibus ſibi.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Marcum. *Ca. II.*

ILlo in tempore. Egreſſus Jeſus ad mare: omniſque turba veniebat ad eum: & docebat eos. Et cum preteriret: vidit Levi Alphei ſedentem ad telonium & ait illi. Sequere me. Et ſurgens ſecutus eſt eum. Et factum eſt: cum accumberet in domum illius multi publicani & peccatores ſimul diſcumbebant cum Jeſu & diſcipulis ejus. Erant enim multi qui ſequebantur eum. Et ſcribe & phariſei videntes: quia manducaret cum publicanis & peccatoribus: dicebant diſcipulis ejus. Quare cum publicanis & peccatoribus manducat magiſter veſter? Hoc audito Jeſus ait illis: Non neceſſe habent ſani medicum: ſed qui male habent. Non enim veni vocare juſtos: ſed peccatores. & erant diſcipuli Johannis & phariſei jejunantes & veniunt: & dicunt illi. Cur diſcipuli Johannis & phariſei jejunant: tui autem non jejunant? Et ait illis Jeſus. Numquid poſſunt filii nuptiarum: quandiu ſponſus cum illis eſt jejunare? quanto tempore habent ſecum ſponſum non poſſunt jejunare. Venient autem dies cum auferetur ab eis ſponſus: & tunc jejunabunt in illis diebus. Nemo aſſumentum panni rudis aſſuit veſtimento veteri. Alioquin aufert ſupplementum novum a veteri: & major ſciſſura fit. Et nemo mittit vinum novellum in utres veteres. Alioquin diſrumpet vinum utres: & vinum effunditur & utres peribunt. Sed vinum novum in utres novos mitti debet. Qui habet autem audiendi audiat.

℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja ℣. Laudate Dominum quia benignus Dominus: pſallite nomini ejus quoniam ſuave eſt. P. Alleluja.

Sacrificium.

ASpexi & vidi animas interemptorum propter verbum Dei: omnes veſte alba induti ante tribunal agni: & obtulerunt memoriam ſanctorum in conſpectu Domini alleluja alleluja. ℣. Vidi in medio ſeniorum tribunal candidum: & agnum quaſi occiſum: ante cujus conſpectum fuit celum dicens mihi: hec eſt Reſurrectio prima: & quatuor animalia: & ſeniores adoraverunt Deum. P. Et obtule.

Miſſa.

SEmper quidem dilectiſſimi fratres pia ad Deum gratulatione: & ſolicita ad Deum ſuum reſpicere debet affectio. Sed nunc precipue mens ardentior, ſpes promptior, myſterii recordatione vegetatior: celeſti & religioſo gaudio & modeſtia debet exultare letitia. & uſque ad preſentiam Domini affectum pii cordis extendere. Ut quecunque deſidia aut ineptia

tis ſurrexit: in hac die ſaltem ab oſtio & humilitate inferni Dominum ſuum monumento exurgat. Hic eſt dies quem fecit Dominus: rerum gloriæ: elementorumque principium: vitæ ac ſalutis exordium. Creatorem ſuum mundus hac die factum agnoſcat: & redemptum ſe homo eadem die liberatum intelligat. Letentur cœli & exultet terra: diſcant inferi mortuos non tenere: diſcant vivi etiam mortem evadere. Lux ſplendidior incipiat eſſe: Sol clarior. Et ipſe etiam Reſurrectionis tempus inluſtret: qua hora reſurgeret paſſionis. Sit pro Eccleſiis cunctis ac miniſtris: omnibuſque Eccleſiæ membris fidelis oratio abſque dubitatione confidens intercesſio: quo in hoc preſenti myſterio inventa pietatis miſeratio: & futura proficiat. ℟. Amen.

Alia Oratio.

CUM tibi omnipotens Pater omne quod in nobis vel creatoris ope vel munere redemptionis rationale potuit eſſe vividum ſupe inſervire ſummæ rerum magnitudine provocetur hodierno preſertim vel die vel tempore: ut affectuoſius aliquid cum nihil egeat tuæ bonitati: votis ac ſtudiis offerre poſſimus: ſcrutare dignare quod convenias reddidiſſe. Quia majoris multo eſt gratiæ reformaſſe perditum: quam feciſſe futurum. Ut enim crearemur vel non crearemur non preceſſerat culpa judicem: non prevenerat materia creatorem. At vero ut offenſus poſtmodum ad miſericordiam veniret: & vas peccatorum precipitatione confractum: tuis denuo manibus redderetur ſolidatum. Quid niſi infinitæ pietatis: immenſæ miſericordiæ: inenarrabilis bonitatis in omni progenie & generatione predicandus es & colendus? Unde precamur ut quibus conditionis atque redemptionis prerogaſti beneficia: tribuas indulgentiam criminum manifeſtam. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CHriſte qui moriens peremiſti imperium mortis: & reſurgens ſpem Reſurrectionis prebuiſti indignis. Preſta nobis ut hæc oblatio offerentium: & mortificationem noſtrorum operetur ſcelerum: & a criminibus reſurgendi nobis preparet incrementum. Sit hujus letitiæ gaudium in cœlis: ſecuritas in terris: indulgentia vivis: requies defunctis. Ut hoc die quo ipſe victor rediit ab inferis: pleniſſimum mereatur crucis imperium populus Chriſtianus. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

COnſerva Domine in pace tua quos redemiſti effuſo ſanguine tuo. Libera ab ſcandalo: pro quibus pependiſti in ligno. Effice in charitatis opere dignos: quos tibi per crucis gratiam adoptaſti in filios. Ut quotquot Reſurrectionis tuæ victorias celebramus: ultimo judicii tempore reſurgentes coronandi a dextera tua cum ovibus collocemur. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt nos Dominum poteſtate preferre virtutem: & in filio paternæ plenitudinem agnoſcere majeſtatem. Per quem cuncta reſtituis: & univerſa reſtauras. Quem in hominis effigie miſiſti in ſeculo: ut amares in nobis quod diligebas in filio. Impleta ſunt quæ propheticis vocibus antea mandaverat. Perfecta ſunt cuncta quæ de adventu ejus ipſe predixerat. Hic namque eſt leo de tribu Juda fortis in prelio. Hic catulus leonis victor reſurgens a mortuis. Hic agnus immaculatus deo querſus ad victimam. Hic lapis ab edificantibus ſpretus: poſtmodum ammirabilis factus: & in Eccleſiæ capite conſtitutus. Hic dux militiæ celeſtis & princeps. Hic Eccleſiæ Sponſus & Dominus. Hic in Noe non ſolum arche: ſed Eccleſiæ gubernator. In Abraam fideliſſimum patriarchalis privilegii faſtigium: in Iſaac glorioſæ hoſtiæ ſacramentum. In Jacob ſummum patientiæ documentum. In Sanctis omnibus totius juſtitiæ plenitudo. Quem conlaudant omnes Angeli & Archangeli ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. In quo crucifixo vera fuit infirmitas carnis: & in quo orante virtus vera: atque Dei-

Deitatis. Quod humanum eſt habens homo in veritate humane nature: & quod divinum eſt habens Deus in veritate divine ſubſtantie. Hic comprehenſibilis in vulnere: hic impaſſibilis in virtute. Immortalis predicatur in morte: qui ſic potuit moriendo mortem vincere: ut mortem ſentiret: ſed patiendo & a mortuis reſurgendo: vitam fidelibus condonaret. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

HEC eſt pia & ſalutaris hoſtia Deus Pater: qua tibi reconciliatus eſt mundus. Hoc eſt corpus illud: quod pependit in cruce. Hic etiam ſanguis qui ſacro profluxit ex latere. Pietati tue proinde gratias agentes: ex hoc quod nos filii tui morte redemeris & Reſurrectione lavaveris: ſupplices mente te Dominum pietatis oramus: ut hec libamina: Spiritus tui Sancti benedictione reſpergens: ſumentium viſceribus ſanctificationem accommodes. Quo purificati a criminum labe perenniter jocundemur in hoc Reſurrectionis Dominice die. ℞. Amen.

Ad orationem Dominicam.

ERige nos ante conſpectum tuum omnipotens Deus: in quo vivimus. Cui ſuccrevit lumen. Cujus beneficium noſtra ſalus eſt. Cujus donum noſtra feſtivitas. Cujus mors vita credentium. Cujus redemptio reſurrectio mortuorum. Adeſto ſacrificiis: que docuiſti. Adeſto gaudiis: que dediſti: qui ſpem reſurrectionis ac redemptionis noſtre: ſive tui Reſurrectione ſignaſti. Conſerva in nobis inter omnia hoc munus tuum: ut hunc Reſurrectionis Dominice diem digne continentes carnibus: ad te e terris ſic dicere mereamur. Pater noſter.

Dicat Presb. [illegible]. *tribus vicibus.*

Quere in die Reſurrectionis. Fol. CCCVIII.

Deinde dicat. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum ſpiritu.

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui exaltandus pependit in ligno. Coronaturus vos benedictionis adtollat triumpho. ℞. Amen. Cujuſque in ſepulcro caro non vidit corruptionem: procul a vobis efficiat omnes ſtimulos carnis veſtre. ℞. Amen. Ut cum eo ſine fine vivatis: quem reſurrexiſſe fidel- [illegible]. Amen.

ter credimus. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℞. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi.

Com. Refecti Chriſti corpore.

Quere in vigilia Reſur. fo. CCCIII.

Oratio. Repleti Domine. *ut in die Reſur. fo. CCCVIII.*

IN ASCENSIONE DOMINI.

Ad Miſſam. Officium.

VIdi ſedem magnam alleluja: & qui ſedebat ſuper eam: ipſe vocatur Juſtus fidelis: & vox de throno exivit dicens. P. Adorate & conlaudate Dominum omnes ſervi ejus. Alleluja. ℣. Accedite ad eum & illuminamini & facies veſtre non erubeſcent. P. Adorate. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. P. Adorate &c.

Oratio

SAlvator noſter & Domine qui aſcendens in celos intuentium clarificatum apparere dignatus es oculis: dum eis de quo aſcenderas te venturum ad judicium polliceris: fac nos hodierne Aſcenſionis tue feſtum puro cordium devotione ſuſcipere: ut ita in te ſemper ad eterna vita noſtra aſcendendo proficiat: qualiter te ad judicium venientem inconfuſibili conſpectu et ſemper viſione aſpiciat. ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℞. Et cum.

Apocalipſis Johannis Apoſtoli.

℞. Deo gratias. *Ca. IIII.*

EGo Johannes fui in ſpiritu & vidi: & ecce oſtium apertum in celo. Et vox prima quam audivi tanquam tube loquentis mecum dicens. Aſcende huc: & oſtendam tibi que oportet fieri poſt hec. Statim fui in ſpiritu: & ecce ſedes poſita erat in celo. Et ſupra ſedem ſedens. Et qui ſedebat ſimilis erat aſpectui lapidis jaſpidis & ſardinis. Et iris erat in circuitu ſedis ſimilis viſioni ſmaragdine. Et in circuitu ſedis ſedilia viginti quatuor. Et ſupra thronos viginti quatuor ſeniores ſedentes circumamicti veſtimentis albis. & in capitibus eorum corone auree. Et de throno procedunt fulgura & voces & tonitrua & ſeptem

lampades ante thronum: qui ſunt ſeptem Spiritus Dei. Et in conſpectu ſedis tanquam mare vitreum ſimile criſtallo. Et in medio ſedis: & in circuitu ſedis quatuor animalia plena oculis ante & retro. Et animal primum ſimile leoni. Et ſecundum animal ſimile vitulo. Et tertium animal habens faciem quaſi hominis. Et quartum animal ſimile aquile volanti. Et quatuor animalia ſingula eorum habebant alas ſenas. Et in circuitu plena ſunt oculis: & requiem non habent die & nocte dicentes. Sanctus. Sanctus. Sanctus. Dominus Deus omnipotens: qui erat: & qui eſt: & qui venturus eſt. Et cum darent illa animalia gloriam & honorem & benedictionem ſedenti ſupra thronum: viventi in ſecula ſeculorum. Procidebant viginti quatuor ſeniores ante ſedem in throno: & adorabant viventem in ſecula ſeculorum. Et mittentes coronas ſuas ante thronum dicentes. Dignus es Domine Deus noſter accipere gloriam & honorem & virtutem: quia tu creaſti omnia: & propter voluntatem tuam erant & creata ſunt.

℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Pſallendo. Aſcendens in altum cepit captivitatem: dona dedit hominibus. ℣. Viſi ſunt ingreſſus tui Deus: ingreſſus Dei mei Regis: qui eſt in Sancto ipſius.

Dicat Preſbiter. Silentium facite.

Principium libri Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias.

PRimum quidem ſermonem feci de omnibus: o Theophile: de quibus cepit Jeſus facere & docere uſque in diem qua precipiens Apoſtolis per Spiritum Sanctum quos elegit & precepit predicare evangelium: quibus & prebuit ſe ipſum vivum poſt paſſionem ſuam in multis argumentis: per dies quadraginta apparens eis: & loquens de regno Dei. Et cum converſaretur cum illis, precepit eis ab Hieroſolymis ne diſcederent: ſed expectarent promiſſionem Patris: quam audiſtis per os meum. Quia Johannes quidem baptizavit aqua: vos autem baptizabimini Spiritu Sancto: quem accepturi eſtis non poſt multos hos dies. Igitur qui convenerant: interrogabant eum dicentes. Domine ſi in tempore hoc reſtitues regnum Iſrael? Dixit autem eis. Non eſt veſtrum noſſe tempora vel momenta que Pater poſuit in ſua poteſtate. Sed accipietis virtutem ſupervenientis Spiritus Sancti in vos: & eritis mihi teſtes in Hieruſalem: & in omni Judea & Samaria & uſque ad ultimum terre. Et cum hec dixiſſet videntibus illis elevatus eſt: & nubes ſuſcepit eum ab oculis eorum. Cumque intuerentur in celum euntem illum: ecce duo viri adſtiterunt juxta illos in veſtibus albis: qui & dixerunt eis. Viri Galilei quid ſtatis aſpicientes in celum? Hic Jeſus qui adſumptus eſt a vobis in celum: ſic veniet quemadmodum vidiſtis eum euntem in celum.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. XVI.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Vado ad eum qui miſit me: & nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Sed quia hec locutus ſum vobis: triſtitia implevit cor veſtrum. Sed ego veritatem dico vobis: expedit vobis ut ego vadam. Si enim non abiero: Paraclitus non veniet ad vos. Si autem abiero: mittam eum ad vos. Et cum venerit ille: arguet mundum de peccato: & de juſtitia: & de judicio. De peccato quidem: quia non crediderunt in me: de juſtitia vero: quia vado ad Patrem: & jam non videbitis me. De judicio autem: quia princeps hujus mundi judicatus eſt. Adhuc multa habeo vobis dicere: ſed non poteſtis portare modo. Cum autem venerit ille Spiritus veritatis: docebit vos omnem veritatem. Non enim loquetur a ſemetipſo: ſed quecunque audiet loquetur: & que ventura ſunt adnunciabit vobis. Ille me clarificabit: quia de meo accipiet: & adnunciabit vobis. Omnia quecunque habet Pater mea ſunt: propterea dixi: quia de meo accipiet & adnunciabit vobis. Modicum & jam non videbitis me: & iterum modicum & videbitis me: quia vado ad Patrem. Dixerunt ergo diſcipuli ejus ad invicem. Quid eſt hoc quod dicit

eſt nobis: modicum & non videbitis me: & iterum modicum: & videbitis me: quia vado ad Patrem? Dicebant ergo. Quid eſt quod dicit modicum? Neſcimus quid loquitur. Cognovit autem Jeſus: quia volebant eum interrogare: & dixit eis. De hoc queritis inter vos: quia dixi vobis: modicum & non videbitis me: & iterum modicum & videbitis me: quia vado ad Patrem. Amen amen dico vobis: quia plorabitis & flebitis vos: mundus autem gaudebit. Vos autem contriſtabimini: ſed triſticia veſtra vertetur in gaudium. Mulier cum parit triſticiam habet: quia venit hora ejus. Cum autem pepererit puerum: jam non meminit preſſure propter gaudium: quia natus eſt homo in mundum. Et vos igitur nunc quidem triſticiam habetis: iterum autem videbo vos: & gaudebit cor veſtrum. Et gaudium veſtrum nemo tollet a vobis.

℟. Amen.

Hic dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu.

Laudes. Alleluja. ℣. Aſcendit Deus in jubilatione: Dominus in voce tube. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

Vidi in celo turbam quam dinumerare nemo poterat: & clamabant voce magna: ſalus Deo noſtro aſcendenti in thronum. Et adorabant Deum dicentes: honor gloria & ſapientia virtus & poteſtas data eſt Deo noſtro in eternum: alleluja. ℣. Audivi tanquam tubam loquentem mecum & dicentem: aſcende huc: & oſtendam tibi que oportet fieri poſt hec: & ecce ſedes poſita erat in celo: & ſupra ſedem ſedens ſimilis aſpectui lapidis jaſpidis: & ſupra ſedem ſedentes ſeniores amicti veſte alba.

℣. Et adorabant.

Miſſa.

Placeat dilectiſſimi fratres ſecularium cogitationum *face* depoſito erectis in ſublime mentibus ſubvolare: & impoſitam etherio faſtigio aſſumpti hominis communionem ſequacibus cordis oculis contueri. Ad incomparabilem nobis claritatem attonitus vocandus aſpectus: eſt Jeſus Dominus: noſter humilitatem nobis terrarum celorum dignitate commutat: acutius neceſſe eſt viſus eſſe: reſpicere quo ſequimur. Hodie Salvator noſter poſt aſſumptionem carnis: ſedem repetit Deitatis. Hodie hominem ſuum intulit Patri: quem obtulit paſſioni. Hunc exaltans in celis: quem humiliaverat in infernis. Hic viſeris gloriam: qui viderat ſepulturam. Et qui adverſus mortem mortis ſue dedit beneficium: ad ſpem vite donavit Reſurrectionis exemplum. Hodie redit ad Patrem: cum tamen ſine Patris: qui ſibi equalis eſt poteſtate non venerit. Hodie aſcendit in celum: qui obſequia celeſtium cum deſcenderet: non amiſit. Ita in Patris natura unitate conſiſtens: ut cum homo celum novus intraret: novum tamen Deus hominem non haberet. Petamus igitur ab omnipotentia Patris per nomen Filii Salvatoris: gratie ſpiritalis ingreſſum: eterne beatitudinis donum: beate manſionis aſcenſum: catholice credulitatis augmentum: heretice infidelitatis excidium. Audiet profecto in confeſſione: quos in perditione queſivit. Adſiſtit ſuis: qui non deſtitit alienis. Aderit agnitus: qui non deſtitit agnoſcendus. Non patietur orphanos eſſe devotos qui filios facere dignatus eſt inimicos. Dabit effectum ſupplicationis: qui promiſit Spiritum ſanctitatis. ℟. *Chorus*. Amen.

Alia Oratio.

Domine Deus virtutum: qui tranſgreſſus occaſum tranſcendiſti ſuper celos celorum ad orientem: captiva ſpolia de captivitate duxiſti: ut genus humanum quod tua morte redemeras: tuaque Reſurrectione vivificaveras: tua Aſcenſione glorificares: & promiſſione ditares: dona Eccleſie tue & ad te perveniendi iter proſperum: & quotidianum de die in diem profectum. Ut magnificentie tue reddat: quod tantam virtutem conceſſeris. Ut obtineat devicto hoſte: & libertatem de tuo auxilio: & gloriam de triumpho. ℟. *Chorus*. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Domine Rex glorie qui patefactis : & adimpletis prophetarum oraculis : tanquam elevatis eternalibus portis paternam repetis ſedem. Quo dum tua Deitas eo quo nunquam diſceſſit regreditur : humano generi celorum aditus aperiatur. Dona ut illic extendatur noſtra intenſio : quo proceſſit noſtra redemptio. Nec inhereamus captiva delectatione terrenis : qui te regnantem confitemur in celis. Quo prece humilitatis noſtre placatus : ex illa majeſtatis tue qua reſides ſede : & viventes repleas donis : & pauſantium ſpiritus conſoleris.

℟. *Chorus.* Amen.

Ad pacem. Oratio.

Deus qui aſſumptum hominem evecturus ad celos : inter precipua mandatorum tuorum myſteria concordiſſimam pacem tuis Sanctis reliquiſti Apoſtolis : ſuſcipe inlata ſacro altario munera in hoſtiam pacificam : largiente tua gratia reputanda. Nobiſque tuis famulis tribue ſectari per exterioris hominis oſculum : interioris hominis indiſruptum pacis & gratie ſacramentum.

℟. *Chorus.* Amen.

Inlatio.

Dignum & Juſtum eſt : omnipotens Pater : nos tibi agere gratias per Jeſum Chriſtum Filium tuum. Qui poſt ſecunde nativitatis veriſſimum ſacramentum : poſt humane paſſionis glorioſum triumphum : poſt dignabilem ſuſcepte mortis ad inferna deſcenſum : poſt vivificantem reaſſumpte Reſurrectionis ad ſuperna regreſſum. poſt manifeſtatam mirabilium virtute potentiam : poſt immenſam infirmantium medicinam : poſt celebratam in Apoſtolorum communione doctrinam : ad illam equalem ſibi majeſtatis tue ſedem ereptam : de inimici faucibus predam reportans : captivum diabolum : ſuum ſocium hoſpitem fecit. Dignum celi habitatione conſtituit : qui perfrui paradiſi jocunditate non potuit. Opus tuum : opus ſuum eſt. Cum nec illa labori : nec iſta ſint ponderi. Qui inter profunda tenebrarum : debitum aliene corruptionis exſolvit : inter excelſa nubium premium ſervande incorruptionis induſit. Tantis ergo nos beneficiis ſua pietate creſcentibus : ut parum putaret hominem terram recepiſſe : quam perdidit : niſi & celum quod non habuerat recepiſſet. Multiplicatoque fenore interceptum uſum beatius compenſaret augmentum. Non ſufficit abundantiſſime bonitati quod ad cruciandam ſpoliati hoſtis invidiam : faciendis virtutibus poteſtate permiſſa : venire ad te ſuper aquas diſcipulo cupienti famulantia contra naturam elementa ſubjecit : dum gravem gradientis corporei ponderis molem nequaquam credentium undarum dorſa portarent : cum ad imperantis obſequium fieret itineris ſoliditas non liquoris. Et equor juſſione libratum non mutaret curſum : & mutaret officium. Atque ad vocantis edictum euntes vie currerent : & progredientis veſtigia freta inſignia ſorberent : immenſumque pelagus aſcendentis limitem inviolata equalitate neſciret : & figentis pedem plenitudine in ſe manente non mergeret. Non in aliquam cruſtam materia gelu ſtricta concreverat : nec fluminum more ſuperjecta fluentis frigore tegumenta pendebant. Cum natabilis illa mobilitas pervia : & velis pateret : & plantis. Ineſtimataque profunditas ſimul : & viatorem ferret : & remigem. Majori miraculo hominem pati juſſa : quam navem. Uberiori Dei laude greſſibus adita : quam ratibus. Ac niſi fides paululum pavefacta nutaſſet : reverſa in ipſum ad legem ſuam natura equoris non fuiſſet. Qua credulitatis conſtantia recedente : diffidentiam dubitantis nimis appropinquantis periculi caſtigaret : & circa preſumpte ſpei defectum verberantium pelago fluctuum quaſi menſura diſtringeret. Domini tamen auxilium metu diſcriminis invocantem tangeret tempeſtas magiſtra : non tegeret.

re. Fuerint licet magna illa vel grandia: cedant tamen his beneficiis illa miracula: quod inviſibili Deo: homo viſibilis corporatus aereum iter non gradu ſuperat ſed volatu: & Deus in carne manens per creaturam ſuam ventorum pennis evehitur: non membrorum. Nullus eundem conatus fatigat: cui aura pro via eſt. Quem tamen non fert levitas: ſed poteſtas. Veſtit nubes: & currus aſcenſus. Ille cepit hujus altitudinis gloriam: qui crucis portavit injuriam. Ille intravit in regno: qui pependit in ligno. Ille conſcendit ad dexteram Patris: qui cauſa nobis factus eſt pacis. Ipſe illos aſcendenti ſecum homini celos aperuit: quos ut propter hominem deſcenderet inclinavit. Quem laudant benedicunt adorant atque glorificant Throni Poteſtates ac Dominationes. Cui merito omnes Angeli: & Archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. *Reſpondeat chorus.* Sanctus. Sanctus. Sanctus. Dominus Deus Sabbaoth &c.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: & benedictus Jeſus Chriſtus filius tuus Dominus noſter. Qui ſub hodierne expeditione virtutis redemti ad ſe hominis viam preſtitit: ipſe dum via eſt. Qui indemutabilitate divinitatis ſue in ſe manente ſubſtantie: peracto Incarnationis Nativitatis Circumciſionis Paſſionis: Reſurrectionis Aſcenſionis atque admiſſo Spiritus Sancti Paracliti officio: eum in celis regnaturum imponit: quem inferis liberaturus imponit. Nihil dubitationis voluit relinquere: nihil erroris: ſi cum eo viſibiliter aſcenderet, pro quo inviſibiliter deſcendiſſet. Ut incredula ac dura cervice corda plebis Judaice multitudinis eſſent confuſa: dum reverteretur: que non fuerat confeſſa, dum naſceretur. Et qui non meruit confiteri dum veniſſet: poſſet erubeſcere dum rediret. Ut videret in Deum hominem: quomodo Deum in homine non vidiſſet. Non quod peniteret dum oſtenditur: ſed ut erubeſceret dum miraretur. Chriſtum Dominum ac Redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio.

INdicavimus plane: nec unquam tacebimus paſſum te Chriſte pro redemptione miſerorum: reſurrexiſſe pro ſalute fidelium: celos aſcendiſſe pro virtute meritorum: venturum te eſſe Judicem mortuorum atque viventium. Quod ſcientes Domine: ut nobis dies illa terribilis aliquantulum ex tua propitiatione mitior adveniat: hec munera offerimus. Que ut nobis in ſalutem percepta contingant: viſitet ea Spiritus tuus Sanctus qui in ſimilitudinem flamme manus dona ſuſcepit. Viſitet & viviſicet ea Spiritus tuus Sanctus: qui per vaporem incendii Helie prophete holocauſtum aſſumpſit. Viſitet & viviſicet ea Spiritus tuus Sanctus: qui ignearum diviſione linguarum in Apoſtolorum tuorum cordibus commeavit. Ut recepta in viſceribus noſtris: & preſentem nobis: & eternam preſtent ſalutem.

℟. Chorus. Amen.

Ad orationem Dominicam.

QUis loquetur potentias tuas Domine: aut quis enarrare poterit omnes laudes tuas? Ad humana deſcendiſti: celeſtia non relinquens. Ad ſuperna regreſſus: humana non deſerens. Ubique totus. Ubique mirabilis. Non interceptus carne: ut non eſſes in Patre. Non ereptus Aſcenſione: ut non eſſes in homine. Reſpice ad orationem plebis tue ſancte Domine miſericors Deus, ut in hac die Aſcenſionis tue ſicut data eſt tibi gloria in excelſis: ita nobis gratia preſtetur in terris. Pater noſter qui es in celis.

Hic dicat Presbiter: Vicit leo.

Tribus verbis. Ut in die Reſurrectionis Domini. Folio CXLVIII.

Poſtea dicat. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu.

Benedictio.

JEſus Chriſtus Dominus pacem quam ad celos remeans diſcipulis ſuis tradidit: integram in vobis [illegible] conſe-

conſervet. ℟. *Chorus*. Amen. Angelos quoque Sanctos quos ſuo elegit obſequio: vobis deputet in preſidium. ℟. *Chorus*. Amen. Ut ipſo auctore illuc erigamini fide: quo vos adſumendos ſperatis in requiem. ℟. *Chorus*. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes Gaudete populi.

Communio. Refecti Chriſti corpore.

Require retro in vigilia Reſurrectionis. folio CXCIII.

Oratio.

GRatias tibi agimus Domine Deus: & te Deum benedicimus de die in diem qui nos in hanc diem ſancte ſolemnitatis tue perducere dignatus es: fac nos diem iſtam Aſcenſionis tue per multa curricula annorum in pace & tranquillitate ſuſcipere cum fideli populo tuo. ℟. *Chorus*. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN DOMINICO POST ASCENSIONEM DOMINI.

Ad Miſſam. Officium.

Dicite in nationibus. *Quere folio. CXCVIII. Oratio*. Tibi gloriam concinimus. *Require retro in Octava Paſche. Folio. CXCIIII.*

Apocalipſis Joannis Apoſtoli. ℟. Deo gratias. *Cap. VII.*

EGo Johannes fui in ſpiritu: & vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus & tribubus & populis & linguis ſtantes ante thronum in conſpectu agni: amicti ſtollis albis: & palme in manibus eorum: & clamabant voce magna dicentes. Salus Deo noſtro: qui ſedet ſuper thronum: & agno. Et omnes Angeli ſtabant in circuitu throni & ſeniorum: & quatuor animalia ceciderunt in conſpectu throni in facies ſuas: & adoraverunt Deum dicentes: amen. Benedictio & claritas & ſapientia & gratiarum actio: & honor: & virtus: & fortitudo Deo noſtro in ſecula ſeculorum: amen.

℟. *Chorus*. Amen.

Hic dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Quis dabit mihi pennas ſicut columbe: & volabo: ut requieſcam. ℣. Timor & tremor venerunt ſuper me: & contexerunt me tenebre. Et dixi. ℣. Volabo.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Lectio Actuum Apoſtolorum. ℟. Deo gratias. *Ca. XIIII.*

IN illis diebus. Paulus & Barnabas commorabantur Liſtris. Et quidam vir in Liſtris infirmis pedibus ſedebat claudus ex utero matris ſue: qui numquam ambulaverat. Hic audivit Paulum loquentem: qui intuitus eum & videns quia haberet fidem: ut ſalvus fieret: dixit magna voce. Tibi dico ſurge ſuper pedes tuos rectos. Et exilivit: & ambulavit. Turbe autem cum vidiſſent quod fecerat Paulus: levaverunt vocem ſuam Lycaonie dicentes. Dii ſimiles facti hominibus deſcenderunt ad nos. Et vocabant Barnabam Jovem: Paulum vero Mercurium: quoniam ipſe erat dux verbi. Sacerdos vero Jovis qui erat ante civitatem: tauros: & coronas ante januam afferens cum populo: volebat ſacrificare. Quod ubi audierunt Apoſtoli Barnabas & Paulus conſciſſis tunicis ſuis exilierunt in turbas: clamantes & dicentes. Viri quid hec facitis? Et nos mortales ſumus: ſimiles vobis homines: annunciantes vobis ab his vanis converti ad Deum vivum: qui fecit celum & terram mare & omnia que in eis ſunt. Qui preteritis generationibus dimiſit omnes gentes ingredi in vias ſuas. Et quidem non ſine teſtimonio ſemetipſum reliquit benefaciens: de celo dans pluvias & tempora fructifera implens cibo: & letitia corda veſtra. ℟. *Chorus*. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Marcum. Capitulo IX.

IN diebus illis. Dominus noſter Jeſus Chriſtus veniens ad diſcipulos ſuos: vidit turbam magnam circa eos & ſcribas conquirentes cum illis. Et confeſtim omnis populus videns eum ſtupefactus eſt & expaverunt. Et occurrentes ſalutabant eum.

eum. Et interrogavit eos quid inter vos conquiritis? Et reſpondens unus de turba dixit: Magiſter attuli filium meum ad te habentem ſpiritum mutum. Qui ubicunque eum apprehenderit, allidit eum, & ſpumat & ſtridet dentibus & areſcit. Et dixi diſcipulis tuis, ut ejicerent illum; & non potuerunt. Qui reſpondens eis dicens: O generatio incredula, quamdiu apud vos ero? quamdiu vos patiar? Afferte illum ad me. Et tulerunt illum. Et cum vidiſſet eum ſtatim ſpiritus conturbavit eum; & eliſus in terram volutabatur ſpumans. Et interrogavit patrem ejus: Quantum temporis eſt ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia. Et frequenter eum & in ignem & in aquam miſit, ut eum perderet. Sed ſi quid potes adjuva nos miſertus noſtri. Jeſus autem ait illi: Si potes credere, omnia poſſibilia ſunt credenti. Et continuo exclamans pater pueri cum lachrimis aiebat: Credo Domine; adjuva incredulitatem meam. Et cum videret Jeſus concurrentem turbam, comminatus eſt ſpiritui immundo dicens illi: Surde & immunde ſpiritus, ego tibi præcipio exi ab eo, & ne amplius introeas in eum. Et clamans & multum diſcerpens eum, exiit ab eo; & factus eſt ſicut mortuus, ita ut multi dicerent: quia mortuus eſt. Jeſus autem tenens manum ejus elevavit eum, & ſurrexit. Et cum introiſſet in domum, diſcipuli ejus ſecreto interrogabant eum: Quare nos non potuimus ejicere eum? Et dixit illis: Hoc genus in nullo poteſt exire, niſi in oratione & jejunio. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Miſit ex alto & accepit me; aſſumpſit me Deus Pater; & conlocavit ad dexteram ſuam. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

Tollite hoſtias, & introite in atria Domini, alleluja alleluja. ℣. Afferte Domino gloriam & honorem; afferte Domino gloriam nomini ejus. ℣. Et introite.

Miſſa.

Myſterio Reſurrectionis impleto, fratres chariſſimi, cuncti exultemus & cordibus. Nec jam cum ſepulchri cuſtodibus faciei corporis deſſimulent excubias; ſed cum Angelis qui redivivum nunciant Salvatorem noſtra gaudia miſceamus. Etenim deinceps curam ſibi funeris excuſat impendi, qui rediens ad Patrem vacuare mortis excubias vult privari. Simus ſane de ſpei noſtræ conſummatione ſecuri; nam qui in altum rediens captivitatem duxit, dabit dona hominibus quæ promiſit. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Chriſte Deus qui aſcendendo in cœlos præſentiam corporalem tuam ſubtraxiſti a ſæculo; permitte nos ut te ſpiritu diligamus quem in carne nunc videre nequimus; & tamen ad judicium fideliter expectamus. Crea in nobis cor mundum & ſpiritum rectum. Ut qui jam Aſcenſionis tuæ celebravimus feſtum, promiſſum a te mereamur ſuſcipere Spiritum Sanctum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Aſcendiſſe te in cœlos ad Patrem Dei Filium creatura tua lætatur. Et ideo ſupplices cordis contritione deprecamur; ut & in nobis pollicitationem tui ſpiritus impleas; & defunctis domum æternæ quietis impertias. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Deus qui aſcendiſti in altum, captivam ducens captivitatem, da dona hominibus pacis æternæ. Ut qui te hominem obtutibus ad cœlos aſcendens corporaliter ſubtraxiſti, noſtris cordibus digneris propitiatus infundi. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Qui nobis ideo præſentiam ſubtraxit nativitatis corporeæ, ut eum ſpiritaliter diſceremus amare. Quique diſcipulis intra ſeptum montium clauſis tandiu præſidere præcepit, quouſque ſupervenientis firmarentur perfecti a Spiritu Sancti. Cui cum Patre & Filio unum Deo jugiter in ſempiternum regnanti omnes Angeli famulantes una voce proclamant ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere Sanctus & vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Qui Angelorum evectus alis aſcendit

dit in cœlos, & nunc ſedes ad dexteram Dei Patris. Ipſe Dominus ac redemptor æternus.

Poſt procem. Oratio.

CUſtodem tuam Chriſte capientes præſentiam, qui humana non deſerens, appetiſti ſuperna, petimus & rogamus: ut qui pignus aſſumptæ carnis intuliſti in cœlos, conſolatorem nobis Sancti Spiritus largiaris. Cuius nunc præſentia & appoſita hæc tibi oblata ſanctificet, & noſtrorum cordium arcana perluſtret. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus Dei Filius, qui cum ad Patrem aſcenderes, venturum te iterum ad nos voce promiſiſti, veni ad nos & apud nos facito manſionem. Manifeſtare te ipſum nobis, quibus præcepiſti ſic exorare e terra. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Vias tuas, tribus vicibus, *ut in die Reſurrectio. fol.CXCVIII. Poſtea dicat*

Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dominus ſit auxiliator veſtri: qui aſſumptus in cœlos, ſedet nunc ad dexteram Patris. ℟. Amen. Corpus quoque veſtrum nullis corporeiſtibus patiatur paſſionibus mare pari: qui illud glorificatum in cœlos aſſumpſit. ℟. Amen. Ut qui aſcendentem videmus gloriam, iudicantis non patiamur ſententia. ℟. Amen. Ipſo præſtante qui cum Deo Patre vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Ad accedentes. Gaudete populi. *Comm.unio.* Refecti Chriſti corpore. *Quære in vigilia Reſurrectionis fol.CXCIII. Oratio.* Expletis Domine. *ut in die Reſurrectio. fol.CXCVIII.*

IN VIGILIA PENTECOSTES.

Ad Nonam pro Miſſa. Sapientia Salomonis.

℟. Deo gratias.

FIlii Spiritus timentium Dominum quæretur: & in reſpectu illius benedicetur. Spiritum eorum ſalvantem illos diligat: & oculi Domini ſuper diligentes ſe. ℟. Amen.

Dicat Presb. Erigite vos. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Poſtea dicat.*

Lectio libri Numeri.

℟. Deo gratias. *Ca. XI.*

IN illis diebus, Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens. Congrega mihi ſeptuaginta viros de ſenioribus Iſrael: quos tu noſti, quod ſenes populi ſint ac magiſtri. & duces eos ad tabernaculum fœderis: faciesque illos ſtare tecum, ut deſcendam & loquar tibi. Et auferam de ſpiritu tuo, tradamque eis: ut ſuſtentent tecum onus populi, & non tu ſolus graveris. Venit igitur Moyſes & narravit populo verba Domini: congregans ſeptuaginta viros de ſenioribus Iſrael quos ſtare fecit circa tabernaculum. Deſcenditque Dominus per nubem, & locutus eſt ad eum. Auferens de ſpiritu quod erat in Moyſe & dedit ſeptuaginta viris. Cumque requieviſſet in eis ſpiritus: prophetaverunt, nec ultra ceſſaverunt. Remanſerunt autem in caſtris duo viri: quorum vocabatur unus Heldad, & alter Medad: ſuper quos requievit ſpiritus. Nam & ipſi deſcripti fuerant, & non exierant ad tabernaculum. Cumque prophetarent in caſtris, cucurrit puer & nunciavit Moyſi dicens: Heldat & Medat prophetant in caſtris. Statim Joſue filius Nun miniſter Moyſi, & electus e pluribus ait. Domine mi Moyſes prohibe eos. At ille. Quid, inquit, æmularis pro me? Quis tribuat hoc, ut omnis populus prophetet, & det eis Dominus Spiritum Sanctum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Propter gloriam nominis tui Domine libera nos: & propitius eſto peccatis noſtris propter nomen tuum. ℣. Memento plebis tuæ, quam creaſti ab initio: nomini pauperum tuorum ne obliviſcaris in finem. ℣. Et propitius.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Lectio Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *Ca. XIX.*

IN illis diebus. Factum eſt cum Apollo eſſet Corinthi, ut Paulus peragratis ſuperioribus partibus, veniret Epheſum: & inveniret quoſdam diſcipulos, dixitque ad eos. Si Spiritum Sanctum accepiſtis credentes? At illi dixerunt ad eum: Sed neque ſi Spiritus Sanctus eſt, audivimus. Ille vero ait. In quo ergo baptizati eſtis? Qui dixerunt in Ioannis baptiſmate. Dixit autem

Pau-

Paulus. Johannes baptizavit baptiſmo pœnitentiæ populum dicens: In eum qui venturus eſſet poſt ipſum ut crederent: hoc eſt in Jeſum. His auditis baptizati ſunt in nomine Domini Jeſu. Et cum impoſuiſſet illis Paulus manus: venit Spiritus Sanctus ſuper eos: & loquebantur linguis & prophetabant. ℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. III.*

ILlo in tempore. Erat homo ex Phariſeis Nichodemus nomine: & ipſe erat princeps Judæorum. Hic venit ad Jeſum nocte & dixit ei: Rabbi ſcimus quia a Deo veniſti magiſter. Nemo poteſt hæc ſigna facere que tu facis: niſi fuerit Dominus cum eo. Reſpondit Jeſus & dixit ei. Amen amen dico tibi: niſi quis renatus fuerit denuo: non poteſt videre regnum Dei. Dicit ad eum Nichodemus. Quomodo poteſt homo naſci cum ſenex ſit? Numquid poteſt in ventrem matris ſue iterato introire & naſci? Reſpondit Jeſus. Amen amen dico tibi: niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto: non poteſt introire in regnum Dei. Quod natum eſt ex carne: caro eſt: & quod natum eſt ex ſpiritu: ſpiritus eſt. Non mireris quia dixi tibi: oportet vos naſci denuo. Spiritus ubi vult ſpirat: & vocem ejus audis: ſed neſcis unde veniat: & quo vadat. Sic & omnis qui natus eſt ex ſpiritu. Reſpondit Nichodemus: & dixit ei. Quomodo poteſt hæc fieri? Reſpondit Jeſus & dixit ei. Tu es magiſter in Iſrael & hæc ignoras? Amen amen dico tibi: quia quod ſcimus: loquimur: & quod vidimus: teſtamur: & teſtimonium noſtrum non accipitis. Si terrena dixi vobis & non creditis: quomodo ſi dixero vobis celeſtia credetis? Et nemo aſcendit in celum: niſi qui deſcendit de celo: filius hominis qui eſt in celo. Et ſicut Moyſes exaltavit ſerpentem in deſerto: ita exaltari oportet filium hominis: ut omnis qui credit in ipſo non pereat, ſed habeat vitam eternam. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Laudes. Alleluia. ℣. Laudate Dominum de celis: laudate eum in excelſis. ℣. Alleluia.

Sacrificium. Teſtem habes. *Quere in Dominico poſt Aſcenſionem Domini ſol. CCLV.*

Miſſa. Manet.

Miſſa.

SEmper quidem dilectiſſimi fratres creberrime orationes eſſe debent unanimitatis charitatis & ſimplex fraterne dilectionis affectio. Sed nunc precipue omnis de noſtris exhortanda pectoribus eſt odiorum amaritudo: cum Sancti Spiritus expectatur adventus: & advenienti Domino idonea eſt paranda poſſeſſio. Et quia patres doctoreſque noſtri in quorum corda vel viſcera omnipotens Deus hoc donum promiſſe remunerationis infudit: ut reminiſcamur illum magnum unanimitate cordium: dominum expectare Sancti Spiritus viſitationem: qui Deo obtulerunt charitatem.

℟. Amen.

Alia Oratio.

IMple nos Deus Spiritu Sancto: in quo ſignati ſumus: & a quo tangimur et ſalvamur. Ut hodie nos dum Spiritum prevenimus miſeratione a die iſti commendet: & cras in munere conſolatione glorificet. Hodie mane ut ſitiant: cras dona diſtribuat. Hodie aquam noſtram in voce confeſſionis aperiat: & cras eandem faciat predicare magnalia tua. Quo jam hodie per ipſum tacti: ita erigamur a crimine: ut cras digniter in noſtris jubeat cordibus habitare.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

EMitte Domine Spiritum adoptionis: in quo clamemus tibi: abba Pater. Ut confiteamur: quoniam tu es unigeniti tui verus Pater: & cognoſcamus quia nullus eſt ſimilis inter Filios Dei. Quem non tibi adoptio: ſed generatio conſubſtantialis: neque gratia ſimilem: ſed natura ſignat equalem. Per hujus enim fidei inviolabile myſterium: cuſtodiamus ſpei noſtre immarcibile ſacramentum. Et hoc te quæſumus: ut cum noſtris qui jam a ſeculo preceſſerunt: qui etiam ipſius Spiritus tui Sancti dono renati ſunt: quorumque ante altare tuum mentionem cum tremore facimus: ſimul obviam in ſecundo adventu Domini noſtri claritate feliciter occurramus.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

OMnipotens eterne Deus ſuſceptis oblationibus: effice nos Spiritu fervente & charitate hac plenos. Quo uni-

tatem ſpiritus ſervantes in vinculo pacis: illius dono jam impleamur in terris: cujus infuſionem advenire nobis expectamus in celis. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: ut te Deum & celeſtia & terrena conlaudent. Qui nos ſpiritu tuo doces terrena reſpuere: celeſtia ſectari: carnem coercere jejuniis inſolentem: corda purgare continua lamentatione. Non attolli in proſperis: non dejici in adverſis. Veritatis ſperare promiſſum: ſpiritus preſtolari ſolacium: Paracliti ſuſtinere adventum. En hoc Domine tuorum promiſſorum nos gaudiis preparantes rogamus: ut deſcendat ſuper nos gratie tue virtus & benedictio Sancti Spiritus. Quo innovati atque mundati cum tecum & cum Patre equali deitate regnantem laudemus: magnificemus: atque ita dicamus. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere Sanctus vere benedictus es Domine Jeſu Chriſte. Qui daturum te nobis: ſuum Spiritum promiſiſti in munere: quem tibi cum Patre novimus coequalem exiſtere. Per te Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

Spiritus Sancte qui a Patre & Filio procedis: his propitius inlabere holocauſtis. Quo qui a Patre es repromiſſus: ſanctificationem humanis cordibus preſentatus: repleaſque ſponſionis mercede: quos te promiſſum ſuſpicis expectare. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Deſcendat Domine ad nos Spiritus Sanctus: per quem & mundata pectora noſtra cum eo ipſe poſſideas: & inſtitutam a te orationem ſuſcipias. Ut ita non per nos: ſed per illum noſtra ac pia poſtulata: ſicut per illum non per nos noſtra deles facinora. Quo eo qui tecum & cum Patre regnat equalis interpellante pro nobis: per eum ad te proclamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Preſb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Expectantes ſer Spiritus efficiat immaculatos a ſordibus. ℟. Amen. Repleat munere: quos ſe inſpicit ſuſtinere. ℟. Amen. Ut cum venerit impleamur ſanctitate ejus: cujus adventum amabiliter expectamus. ℟. Amen. Ipſo preſtante & auxiliante: qui cum Patre & Filio unus Deus vivit & regnat in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Ab hinc uſque in Quadrageſimam dicitur. Guſtate & videte quoniam ſuavis eſt Dominus alleluja. alleluja. alleluja. ℣. Benedicam Dominum in omni tempore: ſemper laus ejus in ore meo. ℟. Alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Redimet Dominus animas ſervorum ſuorum: & non derelinquet omnes qui ſperant in eum. ℟. Alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Alleluja: alleluja: alleluja.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

Guſtavimus Domine ſuavitatis dulcedinis plenitudinem: queſumus ut ſit nobis hoc in remiſſionem peccatorum: & ſanitatem mentium. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. Deo gratias.

IN DIE SANCTO PENTECOSTES.

Ad Miſſam. Officium.

Vos qui in Chriſto baptizati eſtis. ℟. Chriſtum induiſtis alleluja. ℣. Benedicti vos a Domino: qui fecit celum & terram. ℟. Chriſtum. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. ℟. Chriſtum induiſtis.

Oratio.

O Spiritus Sancte qui a Patre Filioque procedis: doce nos facere veritatem. Ut qui de Patre Filioque accepiſti proceſſionem: inviſibili nos his a quibus tam ineffabiliter procedis aſſocies charitate. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Apocalypſis Joannis Apoſtoli.

℟. Deo gratias. *Ca. XXII.*

Ego Johannes fui in ſpiritu: & audivi vocem dicentem mihi. Hec verba fideliſſima & vera ſunt. Et Dominus Deus ſpirituum prophetarum miſit Angelum ſuum oſtendere ſervis ſuis: que oportet fieri cito. Et ecce venio velociter. Beatus qui cuſto-

cuſtodit verba prophetie libri hujus. Et ego Johannes qui audivi & vidi hec: & poſtquam audiſſem & vidiſſem: cecidi ut adorarem ante pedes Angeli: qui mihi hec oſtendebat. Et dixit mihi. Vide ne feceris: Conſervus tuus ſum & fratrum tuorum: & eorum qui ſervant verba libri hujus: Deum adora. Et dixit mihi. Ne ſignaveris verba prophetie libri hujus: tempus enim prope eſt. Qui nocet: noceat adhuc. Et qui in ſordibus eſt: ſordeſcat adhuc. Et juſtus juſtificetur adhuc. Ecce venio cito: & merces mea mecum eſt reddere unicuique ſecundum opera ſua. Ego ſum primus: & ego noviſſimus: principium & finis. Beati qui lavant ſtolas ſuas: ut ſit poteſtas eorum in ligno vite: & portis intrent in civitatem. Foris canes: & venefici & impudici & homicide: & idolis ſervientes: & omnis qui amat & facit mendacium. Ego Jeſus miſi Angelum meum teſtificari vobis hec in Eccleſiis. Ego ſum genus & radix David ſtella ſplendida & matutina: & ſponſus & ſponſa dicunt: veni. Et qui audit dicat: veni: & qui audit dicat. veni. Et qui ſitit veniat: & qui vult: accipiat aquam vite gratis.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Pſallendo.

EMitte ſpiritum tuum Deus: & creabuntur. Et renovabis faciem terre. ℣. Sit gloria Domini in ſeculum: letabitur Dominus in operibus ſuis. ℣. Et renova.

Dicat Presb. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum.

℟. Deo gratias. *Ca. II.*

IN illis diebus. Cum complerentur dies Pentecoſtes: erant omnes Apoſtoli pariter in eodem loco. Et factus eſt repente de celo ſonitus: tanquam advenientis ſpiritus vehementis: & implevit omnem domum ubi erant ſedentes Apoſtoli: & apparuerunt illis diſpertite lingue tanquam ignis. Seditque ſupra ſingulos eorum. Et repleti ſunt omnes Spiritu Sancto: & ceperunt loqui variis linguis: prout Spiritus Sanctus dabat illis eloqui. Erant autem in Hieruſalem habitantes Judei religioſi ex omni natione: que ſub celo eſt. Facta autem hac voce: convenit multitudo: & mente confuſa eſt: quoniam audiebat unuſquiſque lingua ſua illos loquentes. Stupebant autem omnes & mirabantur dicentes. Nonne ecce omnes iſti qui loquuntur Galilei ſunt? Et quomodo nos audivimus unuſquiſque linguam noſtram in qua nati ſumus? Parthi: & Medi: & Elamite: & qui habitant Meſopotamiam: & Judeam: & Cappadociam: Pontum: & Aſiam: Phrygiam: & Pamphyliam: Egyptum: & partes Lybie: que eſt circa Cyrenem: & advene Romani: Judei quoque & Proſeliti: Cretes: & Arabes: audivimus loquentes eos noſtris linguis magnalia Dei. Stupebant autem omnes & mirabantur ad invicem dicentes. Quidnam vult hoc eſſe? Alii autem irridentes dicebant: quia muſto pleni ſunt iſti. Stans vero Petrus cum undecim diſcipulis: levavit vocem ſuam: & locutus eſt eis. Viri Judei: & qui habitant Hieruſalem univerſi hoc vobis notum ſit: & auribus percipite verba mea. Non enim ſicut vos eſtimatis hi ebrii ſunt cum ſit hora diei tertia. Sed hoc eſt quod dictum eſt per Prophetam Joel. Et erit in noviſſimis diebus dicit Dominus effundam de ſpiritu meo ſuper omnem carnem: & prophetabunt filii veſtri: & filie veſtre: & juvenes veſtri viſiones videbunt: & ſenes veſtri ſomnia ſomniabunt. Equidem ſuper ſervos meos: & ſuper ancillas meas in diebus illis effundam de ſpiritu meo: & prophetabunt & dabo prodigia in celo ſurſum: & ſigna in terra deorſum: ſanguinem: & ignem: & vaporem fumi. Sol convertetur in tenebras & Luna in ſanguinem: antequam veniat dies Domini magnus & terribilis. Et omnis quicunque invocaverit nomen Domini: ſalvus erit.

℟. Chorus. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. XIIII.*

IN illis diebus Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Si diligitis me mandata mea ſer-

vate : & ego rogabo Patrem : & alium Paraclitum dabit vobis : ut maneat vobiſcum in eternum. Spiritum veritatis quem mundus non poteſt accipere quia non videt eum nec ſcit eum. Vos autem cognoviſtis eum : quia apud vos manet & in vobis eſt. Non relinquam vos orphanos : veniam ad vos. Adhuc modicum & mundus me jam non videt : vos autem videtis me : quia ego vivo : & vos vivetis. In illo die vos cognoſcetis me : quia ego in Patre meo : & vos in me : & ego in vobis. Qui habet mandata mea & ſervat ea : ille eſt qui diligit me. Qui autem diligit me : diligitur a Patre meo : & ego diligam eum : & manifeſtabo ei me ipſum. Dicit ei Judas non ille Scariothes. Domine : quid factum eſt quia nobis manifeſtaturus es te ipſum : & non mundo? Reſpondit Jeſus & dixit ei. Si quis diligit me ſermonem meum ſervat : & Pater meus diliget eum : & ad eum veniemus & manſionem apud eum faciemus. Qui non diligit me : ſermones meos non obſervat. Et ſermonem quem audiſtis non eſt meus : ſed ejus qui miſit me Patris. Hec locutus ſum vobis apud vos manens. Paraclitus autem Spiritus Sanctus quem mittet Pater in nomine meo : ille vos docebit omnia : & ſuggeret vobis omnia quecumque dixero vobis. Pacem meam relinquo vobis : pacem meam do vobis. Non quomodo mundus dat : ego do vobis. Non turbetur cor veſtrum : neque formidet.

℟. *Chorus.* Amen.

Hic dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Da nobis Domine letitiam ſalutaris tui : & ſpiritu principali confirma nos. P. Alleluja.

Sacrificium.

Complentur hodie Pentecoſtes in quo deſcendit Spiritus Sanctus & Apoſtolis infuſus apparuit : loquentibus variis linguis magnalia Domini. alleluja. ℣. Factus eſt repente de celo ſonus : tanquam advenientis ſpiritus vehementis : & implevit omnem domum ubi erant ſedentes Apoſtoli : & loquebantur magnalia Domini alleluja.

Incipit Miſſa.

Quanta poſſumus fratres chariſſimi fidei intentione : virtute : gaudio : exultatione : preconio : devotione : obſequio : puritate : promiſſa nobis per filium Dei Sancti Spiritus munera hodie tranſmiſſa predicemus. Referetur noſtrorum compago viſcerum. Purgentur corda credentium : & pateant omnes ſenſus : atque receſſus animorum. Quia nequaquam immenſi laudem atque adventum pectora anguſta narrare ſufficiunt. Ille etenim conſors Patris & Filii unius ejuſdemque ſubſtantie tertius in perſona : ſed unus in gloria. Quem celorum regna non capiunt : quia non eum circumſcribunt neque claudunt : hodie ad anguſtum cordis noſtri deſcendit hoſpitium. Et quis noſtrum fratres dilectiſſimi tali ſe dignum hoſpite recognoſcet? Quis condigna advenienti exhibeat alimenta? Cum & Angelorum & Archangelorum : & omnium Virtutum celeſtium ipſe ſit vita. Et ideo quia nos impares tali habitatore cognoſcimus : ut in nobis locum habitaculi ſibimet preparet ſupplicemus. ℟. *Chorus.* Amen. Ipſo preſtante qui in Trinitate unus Deus vivit : & regnat in ſecula ſeculorum.

℟. *Chorus.* Amen.

Alia Oratio.

Oramus indefeſſis precibus omnipotentiam tuam : Deus ſancte Pater omnipotens : ut repleas nos munere Unigeniti tui : gaudio inenarrabili : viſitatione atque vivificatione tui atque ejus Spiritus Sancti. Ut quos creaſti vel redemiſti per Filium : perficere digneris per Spiritum Sanctum. Non quo inconjuncta vel diſſimilis ſit tue operatio Trinitatis : ſed quo perſonarum exiſtentium evidenter appareat inconfuſa equalitas Deitatis. Hunc igitur te Deus omnipotens inſpirationis tue confeſſione : manifeſtatum fidelibus impende propitium : demonibus exerce terrificum : proſequentibus obvium : penitentibus placabilem : peccatoribus patientem. Hereticis convictorem : cuſtodem virginibus : defenſorem viduis : orpha-

orphanis protectorem: oppreſſis vindicem: conſolatorem meſtis: dubiis ductorem. Sit nobis in eo indeficiens conſolatio: in quo tibi filioque tuo eſt indiviſa conjunctio & immenſurabilis plenitudo. Sanctiſque omnibus inexpugnabilis fortitudo tanquam certa nobis ſit de tua gubernatione fiducia: nunquam ſe ſentiat anima muniminis tui preſidio deſtituta. Ita vigore tuo noſtra adverſus diabolum fragilitas muniatur: ne ulterius in certamine ſuperetur. Sic corda tu ſcientia poſſide: ſic conſcientiam rege: ut & conſilio providi efficiamur: & opere probi: & prudentes ſermone: & ferventes inextinguibili charitate.

℟. *Chorus*. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DOmine qui virtute Spiritus tui: & eorum qui veteris confuſionis ſuperbie turrem edificabant perturbaſti auditum: & ſurgentis Eccleſie tue novitate diffuſis linguis multiplicaſti inſignibus: ut quod fuerat in condemnatione: eſſet in munere. Atque inde conſtrueres fidem unde deſtruxeras vanitatem. Da ſuper hunc familie tue cetum Spiritus Sancti tui quem es pollicitus adventum. Qui in nobis e contrario mollicionis ſtudia adverſa diſpergat: & meritum ſanctificationis accumulet. Sitque munerator in promiſſione: qui es promiſſor in munere. Quo Eccleſia tua ejus igne ſuccenſa: in ipſo veram teneat fidem: a quo omnem percipit veritatem. Ipſeque offerentium nomina celeſtibus ſcribat in paginis: ac requiem dignetur preſtare defunctis: qui in unitate Deitatis tecum permanet ſemper equalis.

℟. *Chorus* Amen.

Dicat Preſbiter. Quia tu es vita vivorum: ſanitas infirmorum: ac requies omnium fidelium defunctorum in eterna ſecula ſeculorum.

℟. *Chorus* Amen.

Dicat Preſbiter Orationem ad Pacem. Mirabilium tuorum Domine ovantes inſignia predicamus: & ideo inlapſu illo Sancti Spiritus repleri nos credimus: qui bis a te olim fuit in diſcipulos diſtributus. Cum & ante Aſcenſionem tuam in eorum cordibus indeptus proximi dilectionem: & poſt e celis emiſſus: tenendam in illis tuam impreſſit charitatem. Ex hoc te clementiſſime Deus oramus: ut hoc quod bis ſacramentis figuratum fore cognoſcitur: in noſtris cordibus impleatur. Quo ſpiritu ferventes & ſpiritualis locupletantes: & proximis connectimur in pace: & tua ubertim ferveamus dulcedine. Ut in charitate illa que per Spiritum Sanctum noſtris eſt diffuſa in cordibus firmiſſime radicati: conſolationem promerentes Paracliti: coronari mereamur in adventu judicii tui.

℟. *Chorus*. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt omnipotens Deus: pro poſſibilitate carnali munerum tuorum beneficia confiteri: & indultum hodierno die donum ſalutis eterne anniverſaria ſemper commemoratione celebrare. Etenim pro adventu Spiritus tui Sancti tacere quis audeat: cum omnis per Apoſtolos tuos: etiam gentium barbararum lingua non taceat. Quis enim enarrare valet hujus hodierno die ignis inlapſum: ſic diſtributa diſcipulis genera univerſa linguarum: ut nec Latinus Hebreo nec Grecus Egyptio: nec Scitha Indo propria dum quiſque & peregrina audiens loquitur lingua: detrimentum vel alienigeni fecerit: vel ſui ſenſerit intellectus? Quaque virtute fit actum: quod dicentis veritatis preconibus per ſpacia immenſa terrarum unum atque indiviſibile donum doctrine celeſtis pro poteſtate voluntaria pateretur? Nihil agens unitati fidei diſſonum: quamvis multiplicis ſcientie diſtributione pulcherrimum: & multimoda mirificum extiterit varietate ſermonum. Oſtendens quod confeſſioni Dominice non impedit diverſitas lingue: nec intereſt quod vario quis ſermone fateatur:

tur: dominando unus sit ille qui creditur. Obsecramus igitur Domine: ut hec nostra confessio de cordibus filiorum promissionis emissa, tibi Pater glorie semper accepta sit: & ad speranda ac promerenda ea que tuis fidelibus promisisti, fratres nostros divini Spiritus infusione [illegible] atque sanctificare. Effusis etenim ad nostram [illegible] tue glorie largitate inter innumera dona atque opera sancti Spiritus nihil sublimius Ecclesie exordio apostolis [illegible] cognoscimus: quam ut [illegible] [illegible] tui ore linguas cunctarum gentium loquerentur. Et hoc non nisi sancti Spiritus tui gratia revelante: qui [illegible] post Resurrectionem filii tui gloriam transacta septem hebdomadibus [illegible]: ostendens quod est [illegible] est: tamen in uno gradu omnium concordantium sibi virtutum summa consistit. Ac sicut septem unum in numero est: sic septem inveniuntur in singulis. Hi sunt sine dubio septem gradus templi tui: per quos ad eternum regna conscenditur. Hic est quinquagesimus remissionis annus olim in lege tropologice predicatus. Hec est fructus messis nove: que hodie mandatur offerri. Qui licet ante omnia secula semper eternus sit: tamen nobis: cum mittitur: tunc novus effectus est. Nec aliud sine mysterio esse significans: quod post Ascensionem filii tui decima nobis die hoc munus infunditur: ostendens quod cultoribus [illegible] hic esset a patre [illegible] denarius repromissus. Magnum autem & per omnibus necessarium fuit hoc tibi divini muneris signum: quod cum super capita [illegible] [illegible] conscendisset [illegible] loquerentur: de cordibus credentium nec [illegible] aliquid haberet prodere nec [illegible]. Sed predicatores verbi tui: & intelligentia essent [illegible] & charitate ferventes. O ignis eternum [illegible]: Nunc igitur omnipotentem esse Dominum omnis intellectualis creatura [illegible] fatetur: cujus etiam Cherubim & Seraphim ferventes capaces ignis speciali suo vocabulo sanctitatis divine magnificentie equalitatem atque omnipotentiam Trinitatis: requiem non habentes: nec tali unquam officio lassescentes [illegible] [illegible] [illegible] choris: preconii sublimitate decantant: adorant: atque magnificant: ita dicentes. ℟. Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Post Sanctus.

Vere sanctus Deus Pater: sanctus unigenitus Filius: sanctus quoque unus utriusque Spiritus. Hujus [illegible] [illegible] ineffabili discurrit Evangeliorum toto orbe [illegible] quadriga rotarum [illegible] [illegible] rutilans fulgoribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporibus [illegible]. Cujus [illegible] [illegible] [illegible] Spiritus [illegible] [illegible] [illegible] imperio cunctum [illegible] [illegible] mundum: divinae [illegible] [illegible] testimonium virtutibus Patris unigenito Verbo: quod caro factum est & habitavit in nobis. Hic est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] transmisissent: dum [illegible] ad Patrem rediens orphanos [illegible] [illegible]. In quo [illegible] perfectam [illegible] Patrisque [illegible] consistere manifestum. Hic [illegible] unguentum est quo pre consortibus unctus est Christus a Patre. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible] quoque Sacerdotes: & Prophete consecrabantur & Regnantum veri Regis & Sacerdotis & prophete unguentum presignantes Christi Domini Redemptoris eterni.

Post pridie. Oratio.

Suscipe quesumus Spiritus sancte omnipotens Deus sacrificia te [illegible] [illegible] [illegible]: qui [illegible] Virginis in utero quondam [illegible] in quo Verbum caro fieret [illegible] hoc tue sanctificationis [illegible] [illegible] sit. In cujus hec [illegible] corpore & sanguine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Quem [illegible] [illegible] ignis [illegible] patrum nostrorum acceptans sacrificia [illegible]. Quemadmodum Helie quoque [illegible] [illegible] [illegible] cum lapidibus & lignis [illegible] pulvere

reve-

rivulos calore inconſummabili arefactos inextimabiliter abſumendo ſiniſti. Simili nunc queſumus has hoſtias dignatione ſuſcipias: divinitatis tue igne ſalvifico omnium pectorum noſtrorum affectionem exurens: atque ad percipiendam celeſtis cibi potuſque ſubſtantiam vivificans corda mortuorum: & in cuſtodiam noſtri deputans ſanctorum multitudinem Angelorum: nunquam nos eorum privari conſortio patiaris. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiph. Terra dedit fructum ſuum: benedicat nos Deus Deus noſter benedicat nos Deus: alleluja.

Ad Orationem Dominicam.

PAraclite Spiritus: qui cum Patre & Filio unus in Trinitate permanes Deus: noſtris hodie illabere ſenſibus: ut te poſtulante pro nob s: cum magna fiducia proclamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

SPiritus Sanctus qui olim in hoc die ſuper Apoſtolos igneis apparuit linguis: cor veſtrum cunctis emundet vitiis. ℟. Amen. Et quo inſidentes cunctarum gentium verbis edocti ſunt: verborum ſpiritualium vobis detur inſtructio: & myſtice intelligentie omnimoda plenitudo. ℟. Amen. Quique fuit Apoſtolis doctrine celeſtis inſtructor: culparum omnium vobis efficiatur indultor. ℟. Amen. Ipſo preſtante & auxiliante qui cum Patre & Filio unus Deus vivit & regnat in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti Corpore.

Et omnia alia que ſequuntur: require retro in vigilia Pentecoſtes. Fo. CCLVII.

Oratio.

GRatias tibi agimus Domine Deus: & te Deum benedicimus de die in diem qui nos in hanc diem ſancte ſolemnitatis tue perducere dignatus es: fac nos diem iſtum Sancti Spiritus immiſſione per multa curricula annorum in pace & tranquillitate ſuſcipere: cum fideli populo tuo. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c.

Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN DOMINICO PRIMO POST PENTECOSTEN.

Ad Miſſam. Officium:

DOminus regnavit decorem induit: alleluja. ℣. Induit Dominus fortitudinem & precinxit ſe. P. Alleluja. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum: amen. P. Alleluja.

Oratio.

TE excelſa laus in altiſſimis decet: tibi e terris gloriam Eccleſia canit: atque hujus caterve concentu ad aſtra hymnum emittit. Rogamus omnipotens Deus: ut ſicut tuas ſolenniter porrigimus laudes: ita precum noſtrarum jubeas efficaciter ſuſcipere voces. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio Ezechielis Prophete. ℟. Deo gratias. *Ca. IX.*

FActa eſt ſuper me manus Domini: & elevavit Spiritus Domini me: & vidi & ecce vir qui indutus erat lineis: qui habebat atramentarium in dorſo ſuo: reſpondit verbo dicens. Feci ſicut precepiſti mihi. Et vidi & ecce in firmamento quod *Ca. X.* erat ſuper caput Cherubin: quaſi lapis Saphirus. & quaſi ſpecies ſimilitudinis Solis apparuit ſuper eum. Et dixit ad virum qui indutus erat lineis: & ait. Sume ignem de medio rotarum que ſunt inter Cherubin. Et ingreſſus vidi: & ecce quatuor rote juxta Cherubin. Rota una juxta Cherub unum. & rota alia juxta Cherub unum. Species autem erat rotarum quaſi viſio lapidis Chryſoliti. Stantibus illis: ſtabant: & cum elevatis: elevabantur: ſpiritus enim vite erat in eis. Et egreſſa eſt gloria Domini a limine templi & ſtetit ſuper Cherubin. Et elevavit me Spiritus: & introdu- *C. XI.* xit me ad portam domus Domini orientalem: que reſpicit Solis ortum. Et aſcendit glo-

gloria Domini de medio civitatis: ſtetitque ſuper montem qui eſt ad orientem urbis. Et gloria Dei Iſrael erat ſuper eos. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et

Pſallenda

R Edde mihi lætitiam ſalutaris tui. Et ſpiritu principali confirma me. ℣. Cor mundum crea in me Deus: & ſpiritum rectum innova in viſceribus meis. ℟. Et ſpiritu. ℣. Ne projicias me a facie tua: & Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me. ℟. Et ſpiritu principali confirma me.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Epheſios. ℟. Deo gratias. *Cap. I.*

F Ratres: memoriam veſtri facientes in orationibus meis: ut Deus Domini noſtri Jeſu Chriſti Pater gloriæ det vobis ſpiritum ſapientiæ & revelationis in agnitione ejus, illuminatos oculos cordis veſtri: ut ſciatis quæ ſit ſpes vocationis ejus, & quæ divitiæ gloriæ hæreditatis ejus in ſanctis, & quæ ſit ſupereminens magnitudo virtutis ejus in nos, qui credidimus ſecundum operationem potentiæ virtutis ejus, quam operatus eſt in Chriſto, ſuſcitans illum a mortuis, & conſtituens ad dexteram ſuam in cœleſtibus ſupra omnem principatum, & poteſtatem, & virtutem, & dominationem, & omne nomen quod nominatur non ſolum in hoc ſæculo, ſed & in futuro. Et omnia ſubjecit ſub pedibus ejus: & ipſum dedit caput ſupra omnem Eccleſiam, quæ eſt corpus ipſius, & plenitudo ejus, qui omnia in omnibus adimpletur.

C. II. Et vos cum eſſetis mortui delictis, & peccatis veſtris, in quibus aliquando ambulaſtis ſecundum ſæculum mundi hujus, ſecundum principem poteſtatis aeris hujus ſpiritus, qui nunc operatur in filios diffidentiæ: in quibus & nos omnes aliquando converſati ſumus in deſideriis carnis noſtræ, facientes voluntatem carnis & cogitationum, & eramus natura filii iræ, ſicut & cæteri. Deus autem qui dives eſt in miſericordia, propter nimiam charitatem ſuam, qua dilexit nos, & cum eſſemus mortui peccatis, convivificavit nos in Chriſto. Cujus gratia ſalvati eſtis, & conreſuſcitavit, & conſedere fecit in cœleſtibus in Chriſto Jeſu. Ut oſtenderet in ſæculis ſupervenientibus abundantes divitias gratiæ ſuæ, in bonitate ſuper nos in Chriſto Jeſu. Gratia enim ſalvati per fidem: & hoc non ex vobis: Dei enim donum eſt: non ex operibus, ut ne quis glorietur. Ipſius enim ſumus factura, creati in Chriſto in operibus bonis, quæ præparavit Deus, ut in illis ambulemus per Spiritum Sanctum qui datus eſt nobis. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. Cap. XIX.

I N illo tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus perambulabat Hiericho. Et ecce vir nomine *Zachæus*: & hic erat princeps publicanorum, & ipſe dives. Et quærebat videre Jeſum, quis eſſet: & non poterat præ turba, quia ſtatura puſillus erat. Et præcurrens aſcendit in arborem ſycomorum, ut videret eum: quia inde erat tranſiturus. Et cum veniſſet ad locum, ſuſpiciens Jeſus vidit illum, & dixit ad eum: *Zachæe* feſtinans deſcende: quia hodie in domo tua oportet me *manere*. Et feſtinans deſcendit, & excepit illum gaudens. Et cum viderent omnes, murmurabant dicentes, quod ad hominem peccatorem divertiſſet. Stans autem *Zachæus*, dixit ad Jeſum: Domine, ecce dimidium bonorum meorum do pauperibus: & ſi quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. Ait Jeſus ad eum: Quia hodie ſalus domui huic facta eſt: eo quod & ipſe filius eſt Abrahæ. Venit enim filius hominis quærere, & ſalvum facere quod perierat. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluja. ℣. Spiritus tuus Domine deducet me in viam rectam. ℟. Alleluja.

Sacrificium. Celebraverunt filii Iſrael diem feſtum benedicentes Deum, qui fecerat cum eis miſericordiam ſuam dilatans ſuper eos alleluja, alleluja. ℣. Alleluja. Vidi hominem Sacerdotem ante altare manus protendentem, & orantem pro omni populo. ℣. Miſericordia.

Miſſa illa non eſt legenda hic, ſed quæ eſt in Dominica in ramis Palmarum. Videlicet folio CLII. quæ incipit Catholicam Patrem. Et illa legatur in III. feria infra octavam Sanctæ Trinitatis.

A [illegible] ſemper concordias fratres chariſſimi Deum depre-

deprecemur eternum: ut delictis noſtris ponat miſericordie ſue terminum: & preces noſtras perducere dignetur ad ſue majeſtatis indulgentiſſimum regnum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

SUmme atque ineffabilis Deus: qui non vocis: ſed cordis auditor eſſe dignoſceris. Qui mentes probas: non etates. Qui non in labiis: ſed in corde timeri optas. Qui benigna conſolatione nos ut peccatores amplecteris: inſuper & perditos ſub alarum tuarum umbraculo colligis: dignare cor noſtrum a vitiorum macula emundare: ut ab omni inquinatione purgati: & a ſeculi voraginibus exempti: habitaculum eſſe mereamur Spiritus Sancti. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

OFferentium pie Chriſte ſuſcipe vota: Sanctorumque tuorum nobis concede ſuffragia: & defunctis in pace requiem largire lucidam. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui fidelium pace letaris: donum ſervulis tuis pacem commiſque eorum actus qui tibi ſervire cupiunt placabili miſeratione compone. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum vere & ſalutare eſt: tibi laudis hoſtias immolare Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Cujus figuram Abel juſtus. Agnumque legalis oſtendit. Abraham celebravit. Melchiſedech exhibuit. Sed verus agnus & eternus Pontifex Dominus noſter Jeſus Chriſtus implevit. Pro quibus beneficiis Cherubin exultant: Seraphin quoque pennigera tripudiatione auguſtius gloriantur. Sex quaterque numerus ſeniorum: bis bina illa animalia oculata bis ternis alis alata ſummoque in gaudio dilatata in celeſtibus regnis: egregiis vocibus unimodum carmen perſonant ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

TE laudat Domine omnis virtus celorum & innumerabilis multitudo Sanctorum. Tibi omnis creatura famulatur: & ſequitur beatorum exercitus Angelorum. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

SUſcipe omnipotens Deus ſacrificium hujus ſacre ſolemnitatis: & impoſita hec altaribus tuis munera: benedicere nobis & ſanctificare digneris. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

INclinemus Deo fratres chariſſimi corda noſtra cum lacrimis: & confitentes peccata noſtra clementiſſimo conditori jugi obſecratione clamemus e terris. Pater noſter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

BEnedicat vobis omnipotens Deus: qui vos dignatus eſt plaſmare de nihilo. ℟. Amen. Ipſe ſanet languores veſtros: qui veſter eſt ſalus Dominus & redemptor. ℟. Amen. Atque ipſi ſemper ſit cura de vobis: in quo omnis eſt plenitudo veſtre ſalutis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus & vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Dicat chorus. Guſtate & videte. *Require retro in vigilia Pentecoſtes.* Communio. Refecti Chriſti corpore. *fol. CCLVII.*

Oratio.

CHriſti Domini noſtri gratia ſatiati: gratias agimus perpetue Trinitati: cujus ſanguine ſumus precio magno redempti. Petimus itaque ſacramentorum tuorum meritis: ut de hoc ſeculo eripiamur illeſi. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN FESTO CORPORIS DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI.

Ad Miſſam. Officium.

CIbavit eos ex adipe frumenti: alleluya. Et de petra melle ſaturavit eos: alleluja alleluja. ℣. Exultate Deo adjutori noſtro: jubilate Deo Jacob. P. Et de petra. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. P. Et de petra. *Dicat Presb.* Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. *Gloria in excelſis.*

Oratio.

DEus qui nobis ſub Sacramento mirabili paſſionis tue memoriam reliquiſti: tribue quæſumus ita nos corpo-

pore & ſanguinem tui ſacra myſteria venerari: ut redemptionis tue fructum in nobis jugiter ſentiamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Proverbiorum Salomonis.

℟. Deo gratias. *Ca. VIII.*

BEatus homo qui audit me: & qui vigilat ad fores meas quotidie: & obſervat ad poſtes oſtii mei. Qui me invenerit: inveniet vitam: & hauriet ſalutem a Domino. Qui autem in me peccaverit: ledet animam ſuam: & omnes qui me oderunt: diligunt mortem. *Ca. IX.* Sapientia edificavit ſibi domum: excidit columnas ſeptem: immolavit victimas ſuas: miſcuit vinum: & poſuit menſam ſuam. Miſit ſervos ſuos: ut vocarent ad arcem & menia civitatis: dicens. Si quis eſt parvulus: veniat ad me: & inſipientibus locuta eſt. Venite comedite panem meum & bibite vinum: quod miſcui vobis. Relinquite infantiam & vivite: & ambulate per vias prudentie. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Potens eſt Deus parare menſam in deſerto. ℣. Quoniam percuſſit petram: & fluxerunt aque & torrentes inundaverunt. ℟. In deſerto. ℣. Precepit nubibus deſuper: & porte celi aperte ſunt & pluit illis manna. ℟. In deſerto. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. I.

℟. Deo gratias. *Ca. XI.*

FRatres. Ego enim accepi a Domino quod & tradidi vobis: quoniam Dominus Jeſus in qua nocte tradebatur: accepit panem: gratias & agens fregit: & dixit. Accipite & manducate. Hoc eſt corpus meum quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem poſtquam cenavit dicens. Hic eſt calix novum teſtamentum in meo ſanguine: hoc facite quotieſcumque biberitis in meam commemorationem. Quotieſcumque enim manducaveritis panem hunc: & calicem iſtum biberitis: mortem Domini annunciabitis: donec veniat in claritatem de celis. ℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Johannem. *C. VI.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis & turbis dicens. Caro mea vere eſt cibus: & ſanguis meus vere eſt potus. Qui manducat meam carnem: & bibit meum ſanguinem: in me manet: & ego in illo. Sicut miſit me vivens Pater: & ego vivo propter Patrem. Et qui manducat me: & ipſe vivet propter me. Hic eſt panis qui de celo deſcendit. Non ſicut manducaverunt patres veſtri manna: & mortui ſunt. Qui manducat hunc panem: vivet in eternum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Laude.* Alleluja. ℣. Tu es Sacerdos in eternum ſecundum ordinem Melchiſedech. ℟. Alleluja.

Sacrificium

PAratum panem de celo preſtitiſti illis tu Domine: omne delectamentum in ſe habentem in odorem ſuavitatis: alleluja: alleluja.

Miſſa.

PRopitiare Domine cunctis iniquitatibus noſtris: & redime nos & de incorruptione vitam noſtram: gravia ſunt enim noſtra delicta: ſed tu miſericors a nobis ira tua prolonga dignare: & cum ſuſpenſa fuerit iracundia tua: corrigamur que in nos complacent eſſe non recta. ℟. Amen. *Alia Oratio.*

DEus quem eſurimus: & ſitimus: tua queſumus dulcedine ſaciemur. Ut hoc ſacrificium quod tibi cum ſolemnitatibus Corporis Chriſti offerimus: & preſenti vita nos a delictis mundos efficiat: & eterna poſt cum Sanctis omnibus felicitate ſuſtollat. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

ACceptum habe pie Pater ſacrificium populi offerentis. Quo & vivis gratiam: & ſepultis requiem largiaris eternam. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

TUam Domine miſericordiam qui das pacem aſſidui precamur tremendam. Quia tu es pax vera: qui pacificas univerſa: & tua pace commemorantis omnes perſeverent in opera bona. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine Sancte Pater eterne omnipotens Deus. Qui potes adinventiones tuas ſapienter: & diſponis omnia ſuaviter. Qui aſcendiſti ſuper occaſum: Dominus nomen eſt tibi. Tu panis es vivus & verus: qui dulcem-

deſcendiſti de cælo: ut dares eſurientibus ſumo ut ipſe eſſes eſca viventium. Qui et nobis in pane quo corda firmantur: ut in virtute panis hujus per hos dedicatos nomini tuo dies: ſine impedimento carnis & ſanguinis jejunare valeamus: te ipſum panem habentes. Quo pauperes tuos celeſtibus ſaturas panibus. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus Dominus Jeſus Chriſtus filius tuus qui repudiata immundorum contagione ulnarum: ſimplicem rite nove functionis induxit. Docuitque diſcipulos ſuos inter ſacroſancta ſolemnia innocentiu pura vivere. & Deo ſoli hoſtiam laudis offerre. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

COmplentes igitur atque ſervantes preceptum Unigeniti tui: precamur omnipotens Pater: ut his creaturis ſuperpoſitis altario tuo Spiritum ſancti ficationis infundas: ut per tranſfuſionem cæleſtis atque inviſibilis Sacramenti panis hic transmutatus in carnem: & calix transformatus in ſanguinem ſit offerentibus gratia: ſumentibus medicina. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Ant. Tu Domine da eſcam nobis in tempore opportuno. Aperi manum tuam & imple omnem animam benedictione.

Ad Orationem Dominicam.

PReceptum orationis quod Chriſtus ſuis commendavit Diſcipulis: nos quoque fratres cum gemitu cordis exclamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Vox [illegible] *tribus vicibus modo ut in die Reſurrectionis folio CCXVIII.*

Poſtea dicat. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

FIdes qua creditis Chriſtum: perducat vos ad regna celorum. ℟. Amen. Spes qua ſperatis eterna per patientiam: vos faciat adverſa ſuſtinere preſentia. ℟. Amen. Charitas indeficiens: & hic dulcedinem hominum: & poſt conſortium vobis prelargiatur Angelorum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte quam ſuavis eſt Dominus alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Benedicam Dominum in omni tempore ſemper laus ejus in ore meo: alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Redimet Dominus animas ſervorum ſuorum: & non derelinquet omnes qui ſperant in eum: alleluja: alleluja: alleluja ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen alleluja: alleluja: alleluja.

Com. Refecti Chriſti corpore: & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Poſt Communio. Oratio.

COrpus Domini noſtri Jeſu Chriſti: quod accepimus: & ſanctus ſanguis ejus quem potavimus: adhereat viſceribus noſtris eterne omnipotens Deus: ut non nobis veniat ad judicium neque ad condemnationem: ſed proficiat ad ſalutem: & ad remedium animarum noſtrarum in vitam eternam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace.

℟. Deo gratias.

DOMINICO II. POST PENTECOSTEN.

Ad Miſſam. Officium. Dominus regnavit. *Oratio.* Te excelſe laus. *Require retro in. I. Dominice poſt Pentecoſten. folio. CCXLII.*

Lectio libri Hieremie Prophete.

℟. Deo gratias. *Ca. XVIII.*

VErbum quod factum eſt ad Hieremiam a Domino dicens. Surge & deſcende in domum figuli: & ibi audies verba mea. Et deſcendi in domum figuli: & ecce ipſe faciebat opus ſuper rotam. Et diſſipatum eſt vas: quod ipſe faciebat e luto manibus ſuis. Converſuſque fecit illud vas alterum ſicut placuerat in oculis ejus: ut faceret. Et factum eſt verbum Domini ad me dicens. Numquid ſicut figulus iſte non potero facere vobis domus Iſrael ait Dominus? Ecce ſicut lutum in manu figuli: ſic vos in manu mea domus Iſrael. Repente loquar adverſus gentem: & adverſus regnum: ut eradicem & deſtruam & diſperdam illud. Si penitentiam egerit gens illa a malo ſuo quod locutus ſum adverſus eam: agam & ego penitentiam ſuper malo: quod cogitavi ut facerem ei. Et ſubito loquar de gente & de

regno: ut edificem & plantem illud. Si ſ ecerit malum in oculis meis: ut non audiat vocem meam: penitentiam agam ſuper bono quod locutus ſum: ut ſacerem ei. Nunc ergo dic viro Juda & habitatoribus Hieruſalem dicens. Hec dicit Dominus. Ecce ego fingo contra vos malum & cogito contra vos cogitationem. Revertatur unuſquiſque a via ſua mala: & dirigite vias veſtras & ſtudia veſtra & habitabo vobiſcum. Ait Dominus omnipotens. ℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum ſpiritu.

Pſallenda. In toto corde meo Domine narrabo omnia. Mirabilia tua. ℣. Letabor & exultabo in te: pſallam nomini tuo altiſſime. P. Mirabilia.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios I. ℞. Deo gratias. Ca. XIIII.

FRatres. Cum convenitis unuſquiſque veſtrum pſalmum habet. Doctrinam habet. Apocalypſim habet. Linguam habet: interpretationem habet. Omnia ad edificationem fiant. Sive lingua quis loquitur ſecundum duos: aut ut multum tres & per partes: & unus interpretetur. Si autem non fuerit interpres: taceat in Eccleſia. Sibi autem loquatur & Deo. Prophete duo aut tres dicant: & ceteri dijudicent. Quod ſi alii revelatum fuerit ſedenti: prior taceat. Poteſtis per ſingulos prophetare: ut omnes diſcant & omnes exhortentur. & ſpiritus prophetarum prophetis ſubiectus eſt. Non enim eſt diſſenſionis Deus: ſed pacis. ſicut in omnibus Eccleſiis Sanctorum doceo. Mulieres in Eccleſiis taceant. Non enim permittitur eis loqui: ſed ſubditas eſſe ſicut lex dicit. Si quid autem volunt diſcere: domi viros ſuos interrogent. Turpe eſt enim mulieri loqui in Eccleſia. An a vobis verbum Dei proceſſit: aut in vos ſolos pervenit? Si quis videtur propheta eſſe aut ſpiritualis: cognoſcat que ſcribo vobis quia Domini ſunt mandata. Si quis autem ignorat: ignorabitur. Itaque fratres emulamini prophetare: & loqui linguis nolite prohibere. Omnia autem honeſte & ſecundum ordinem fiant. *Reſpondeat Chorus.* Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Mattheum. Ca. IIII.

ILlo in tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus ambulans iuxta mare Galilee vidit duos fratres Symonem qui vocatur Petrus & Andream fratrem ejus mittentes rete in mare: erant enim piſcatores. Et ait illis. Venite poſt me: & faciam vos fieri piſcatores hominum. At illi continuo relictis retibus: ſecuti ſunt eum. Et procedens inde: vidit alios duos fratres Jacobum Zebedei & Johannem fratrem ejus in navi cum Zebedeo patre eorum: reficientes retia ſua: & vocavit eos. Illi autem ſtatim relictis retibus & patre: ſecuti ſunt eum. Et circuibat Jeſus totam Galileam docens in ſynagogis eorum: & predicans evangelium regni: & ſanans omnem languorem & omnem infirmitatem in populo. Et abiit opinio ejus in totam Syriam: & obtulerunt ei omnes male habentes variis languoribus: & tormentis comprehenſos: & qui demonia habebant: & lunaticos & paralyticos: & curavit eos. Et ſecute ſunt eum turbe multe de Galilea. *Reſpondeat Chorus.* Amen.

Hic dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. *Reſpondeat Chorus.* ℞. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Lauda Hieruſalem Dominum & conlauda Deum tuum Syon. P. Alleluja.

Sacrificium.

ALleluja. ℣. Offerent Sacerdotes ſuper altare holocauſta veſtra: qui pro pace faciunt ſacrificia: & placabitur vobis Dominus Deus veſter. alleluja. alleluja: alleluja. ℣. Alleluja. Sacerdotes & Levite qui cuſtodierunt ceremonias ſanctuarii mei dum errarent filii Iſrael a me: ipſi accedent ad me ut miniſtrent mihi. Stabunt in conſpectu meo ut offerant mihi ſacrificium. P. Et placabitur vobis.

Miſſa. Appropinquantes ad ſacrum.

Require retro in prima Dominica poſt Pentecoſten fol. CCLXV.

Dicat Chorus. Cuſtodi & vobis.

Com. Refecti Chriſti corpore.

Require retro in feſto Corporis Chriſti folio CCLXVII.

Oratio. Chriſto Domino noſtro.

Requi-

Require in I. Dominica poſt Pentecoſten folio CCLXII.

IN TERTIO DOMINICO POST PENTECOSTEN.

Ad Miſſam. Officium. Dominus regnavit. *fo. CCLXIII.*

Oratio.

TE excelſa laus in altiſſimis decet; tibi e terris gloriam Eccleſia canit; ad aſtra hymnum emittit. Rogamus omnipotens Deus, ut ſicut tuas ſolenniter porrigimus laudes, ita precum noſtrarum jubeas efficaciter ſuſcipere voces. *Reſpondeat Chorus.* Amen. Per miſericordiam tuam. &c.

Lectio libri Hieremie Prophete.
℟. Deo gratias. *Ca. XXXIII.*

HEC dicit Dominus. Clama ad me, & exaudiam te; & annuntiabo tibi grandia & firma, que neſcis. Quia hec dicit Dominus exercituum Deus Iſrael ad domos hujus Urbis, & ad domos Regis Jude, que deſtructe ſunt, & ad munitiones, & gladium venientium, ut dimicent cum Caldeis, & impleant eas cadaveribus hominum, quos percuſſi in furore meo & in indignatione mea. Abſcondens faciem meam a civitate hac propter omnem malitiam eorum. Ecce ego obducam eis cicatricem & ſanitatem, & curabo eos; & revelabo illis deprecationem pacis & veritatis. Et convertam converſionem Hieruſalem, & edificabo eos ſicut a principio; & mundabo illos ab omni iniquitate ſua, in qua peccaverunt mihi. Et propitius ero iniquitatibus eorum, in quibus dereliquerunt me, & ſpreverunt me. Et erit mihi in nomen, & in gaudium, & in laudem, & in exultationem cunctis gentibus terre, que audierint omnia bona que ego facturus ſum eis; & pavebunt & turbabuntur in omnibus bonis, & in omni pace, quam ego faciam eis. Hec dicit Dominus. Adhuc audietur in loco iſto quem vos dicitis eſſe deſertum, eo quod non ſit homo nec jumentum in civitatibus Juda, & foris Hieruſalem que deſolate ſunt abſque homine, & abſque habitatore, & abſque pecore. Vox gaudii & vox letitie. Vox ſponſi; & vox ſponſe. Vox dicentium; confitemini Domino exercituum; quoniam bonus, quoniam in ſeculum miſericordia ejus. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Factus eſt Dominus refugium pauperum, adjutor in opportunitatibus in tribulatione. ℣. Sperent in te qui noverunt te; quia non derelinquis querentes te Domine. ℣. In tribulatione.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. II. ℟. Deo gratias. *Ca. III.*

FRatres. Fiduciam talem habemus per Chriſtum ad Deum. Non quod ſufficientes ſimus cogitare aliquid a nobis, quaſi ex nobis, ſed ſufficientia noſtra ex Deo eſt, qui & idoneos nos fecit miniſtros novi teſtamenti. Non littere, ſed ſpiritus. Littera enim occidit, ſpiritus autem vivificat. Quod ſi miniſtratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria, ita ut non poſſent intendere filii Iſrael in faciem Moyſi, propter gloriam vultus ejus, que evacuatur; quomodo non magis miniſtratio ſpiritus erit in gloria? Nam ſi miniſtratio damnationis in gloria eſt; multo magis abundat miniſterium juſtitie in gloria. Nam nec glorificatum eſt, quod claruit in hac parte propter excellentem gloriam. Si enim quod evacuatur per gloriam eſt, multo magis quod manet in gloria eſt. Habentes igitur talem ſpem, multa fiducia utimur. Et non ſicut Moyſes ponebat velamen ſuper faciem ſuam, ut non intenderent filii Iſrael in faciem ejus, quod evacuatur; ſed obtuſi ſunt ſenſus eorum uſque in hodiernum diem. Id ipſum velamen in lectione veteris teſtamenti manet non revelatum, quoniam in Chriſto evacuatur. Sed uſque in hodiernum diem cum legitur Moyſes velamen poſitum eſt ſuper cor eorum. Cum autem converſus fuerit ad Deum, auferetur velamen. Dominus autem ſpiritus eſt. Ubi autem ſpiritus Domini, ibi libertas. Nos autem omnes revelata facie gloriam Domini ſpeculantes in eandem imaginem transformamur, a claritate in claritatem tanquam a Domini ſpiritu.

C. IV. Ideo habentes hanc adminiſtrationem juxta quod miſericordiam conſecuti ſumus. Ideo deficimus: ſed abdicamus occulta dedecoris. Non ambulantes in aſtutia: neque adulterantes verbum Dei: ſed in manifeſtatione veritatis: commendantes noſmetipſos ad omnem conſcientiam hominum coram Deo. Quod ſi etiam opertum eſt Evangelium noſtrum in his qui pereunt eſt opertum: in quibus Deus hujus ſeculi excecavit mentes infidelium: ut non fulgeat illuminatio Evangelii glorie Chriſti: qui eſt imago Dei. Non enim noſmetipſos commendamus: ſed Jeſum Chriſtum Dominum. Nos autem ſervos veſtros per Jeſum. Quoniam Deus qui dixit de tenebris lumen ſplendeſcere: ipſe illuxit in cordibus noſtris ad illuminationem ſcientie claritatis Dei in facie Jeſu Chriſti Domini noſtri. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matheum. *Ca. VIII.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus: aſcendit in naviculam: & ſecuti ſunt eum diſcipuli ejus. Et ecce motus magnus factus eſt in mare: ita ut navicula operiretur fluctibus: ipſe vero dormiebat. Et acceſſerunt & ſuſcitaverunt eum dicentes. Domine: ſalva nos: perimus. Et dicit eis. Quid timidi eſtis modice fidei? Tunc ſurgens imperavit ventis & mari: & facta eſt tranquillitas magna. Porro homines mirati ſunt dicentes: Qualis eſt hic: quia venti & mare obediunt ei. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluja. Aperiam in parabolis os meum: loquar propoſitiones ab initio ſeculi. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

IN univerſis ſolemnitatibus domus Domini offeret Sacerdos ſacrificium pro peccato: & holocauſta pacifica ad placandum Dominum pro populo Iſrael alleluja. ℣. Mundabit Sacerdos ſanctuarium Domini: & tollet de ſanguine: quod eſt pro peccato: & ponet in poſtibus domus Domini: & in quatuor angulis crepidinis altaris. ℣. Ad placandum Dominum.

Miſſa.

DEum qui Eccleſie ſue fide & unitate letatur fratres chariſſimi deprecemur: ut ita nos in ea perenniter conſervando poſſideat: quod in eterna gaudia introducat. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui Eccleſiam tuam inter adverſa creſcere voluiſti: inobedientiam intra eam proſterne ſuperbiam: & veritati tue ſubjuga propriam unitati. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

ACceptum habe pie Pater ſacrificium populi offerentis: quo & vivis gratiam & ſepultis requiem largiaris eternam. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

TRibue nobis Domine pacis tue ſolamen: cum quo & hic tuti ab hoſte: & in eternum vivere poſſimus beati. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: omnipotens Pater: nos tibi gratias agere per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum: verum eternumque Pontificem: & ſolum ſine peccati macula Sacerdotem. Cujus ſanguine omnium corda mundante placationis tibi hoſtias: non ſolum pro delictis populi: ſed etiam pro noſtris offenſionibus immolamus: ut omne peccatum quod carnis fragilitate contrahitur: ſummo interpellante pro nobis Antiſtite abſolvatur. Cui merito omnes Angeli non ceſſant clamare ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. In cujus nomine etiam tibi Domine hec ſacra libamus orantes: ut que offerimus libens ſuſcipias & Spiritus tui Sancti infuſione benedicas. Deus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

BEnedic Domine hanc hoſtiam in honorem tui nominis tibi oblatam: & ſumentium ex ea ſanctifica mentem: & purifica voluntatem. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

MAlorum noſtrorum fratres chariſſimi memores lachrymoſas preces: Domini dirigamus ad aures. Quo mundati a vitiis liberi ad eum proclamemus e terris. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Bene-

Benedictio

CHriſtus Dominus, qui eſt vita mortalium, auferat a vobis maculas delictorum. ℞. Amen. Induat vos decore virtutum, & donet vobis conſortium beatorum. ℞. Amen. Ut probabiles fide & opere immaculati perveniatis ad æternam hereditatem. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. *Communio.* Refecti Chriſti corpore. *Quære in feſto Corporis Chriſti. fol. CCLXVII.*

Oratio.

REfecti Chriſti corpore & ſanguine, pariterque ſanctificati, Deo Patri omnipotenti gratias referamus: ut nos in eandem refectionem & ſanctificationem habentes, hic & in futuro ſeculo gloriam percipiamus. ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace.

℞. Deo gratias.

IN. IIII. DOMINICO POST PENTECOSTEN.

Ad Miſſam. Officium. Dominus regnavit. *Oratio.* Te excelſa laus. *Quære retro in I. Dominico poſt Pentecoſten. fol. CCLXIII.*

Lectio Eſaye Prophete.

℞. Deo gratias. *Cap. XLIII.*

HÆC dicit Dominus. Qui dedit in mari viam, & in aquis torrentibus ſemitam. Qui eduxit quadrigam & equum: agmen & robuſtum. Simul obdormierunt nec reſurgent. Contriti ſunt quaſi lignum: & extincti ſunt. Ne memineritis priorum & antiqua ne intueamini. Ecce ego facio nova. & nunc orientur, utique cognoſcetis ea. Ponam in deſerto viam & in invio flumina. Glorificavit me beſtia agri: dracones & ſtruthiones: quia dedi in deſerto aquas: flumina in invio: ut darem potum populo meo electo meo. Populum iſtum formavi mihi: laudem meam narravit. Non me invocaſti Iacob: nec laboraſti in me Iſrael. Non obtuliſti mihi arietem holocauſti tui: & victimis tuis non glorificaſti me. Non te ſervire feci in oblatione: nec laborem tibi prebui in thure. Non emiſti mihi argento calamum: & adipe victimarum tuarum non inebriaſti me. Veruntamen ſervire me feciſti in peccatis tuis: prebuiſti mihi laborem in iniquitatibus tuis. Ego ſum, ego ſum ipſe qui deleo iniquitates tuas propter me: & peccatorum tuorum non recordabor amplius. ℞. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Pſallendo. Cantabo Domino qui bona tribuit mihi: pſallam nomini Domini altiſſimi. ℣. Ego autem in miſericordia tua ſperabo: exultabit cor meum in ſalutari tuo. ℣. Pſallam.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Galathas.

℞. Deo gratias. *Ca. III.*

FRatres. Chriſtus nos redemit de maledicto legis: factus pro nobis maledictum: quia ſcriptum eſt. Maledictus omnis qui pependit in ligno: ut in gentibus benedictio Abrahe fieret in Chriſto Jeſu: ut pollicitationem ſpiritus acciperemus per fidem. Fratres ſecundum hominem dico: tamen hominis confirmatum teſtamentum nemo ſpernit aut ſuperordinat. Abrahe dicte ſunt promiſſiones & ſemini eius. Non dicit & ſeminibus: quaſi in multis: ſed quaſi in uno: & ſemini tuo qui eſt Chriſtus. Hoc autem dico teſtamentum confirmatum a Deo: que poſt quadringentos & triginta annos facta eſt lex. Non irritum facit ad evacuandam promiſſionem. Nam ſi ex lege hereditas: jam non eſt ex promiſſione. Abrahe autem per promiſſionem donavit Deus. Quid igitur lex? propter tranſgreſſiones poſita eſt: donec veniret ſemen: cui promiſerat ordinata per angelos in manu mediatoris. Mediator autem unius non eſt. Deus autem unus eſt. Lex ergo adverſus promiſſa Dei? Abſit. Si enim data eſſet lex: que poſſet vivificare: vere ex lege eſſet juſticia. Sed concluſit ſcriptura omnia ſub peccato: ut promiſſio ex fide Jeſu Chriſti daretur credentibus. Priuſquam veniret fides: ſub lege cuſtodiebamur concluſi in eam fidem: que revelanda erat. Itaque lex pedagogus noſter fuit in Chriſto: ut ex fide juſtificemur. At ubi venit fides: jam non ſumus ſub pedagogo. Omnes enim filii Dei eſtis per fidem que eſt in Chriſto Jeſu Domino noſtro. ℞. Amen.

Lectio

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum. *Ca. XII.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Qui non eſt mecum: contra me eſt. Et qui non congregat mecum ſpargit. Ideo dico vobis: omne peccatum & blaſphemia remittetur hominibus. Spiritus autem blaſphemia non remittetur ei. Et quicunque dixerit verbum contra filium hominis remittetur ei. Qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum non remittetur ei: nec in hoc ſeculo nec in futuro. Aut facite arborem bonam & fructum ejus bonum: aut facite arborem malam & fructum ejus malum. Siquidem ex fructibus arbor cognoſcitur. Progenies viperarum, quomodo poteſtis bona loqui cum ſitis mali? Ex abundantia autem cordis os loquitur. Bonus homo de bono theſauro profert bona. Et malus homo de malo theſauro profert mala. Dico autem vobis quoniam omne verbum otioſum quod locuti fuerint homines: reddent rationem de eo in die judicii. Ex verbis enim tuis juſtificaberis & verbis tuis condemnaberis. Tunc reſpondebant ei quidam de ſcribis & phariſeis dicentes. Magiſter volumus a te ſignum videre. Qui reſpondens ait illis. Generatio mala & adultera ſignum quærit. Et ſignum non dabitur ei: niſi ſignum Jonæ prophetæ. Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus & tribus noctibus: ſic erit filius hominis in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus. Viri Ninivitæ ſurgent in judicio cum generatione iſta: & condemnabunt eam: quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Jonæ. & ecce pluſquam Jonas hic. Regina Auſtri ſurget in judicio cum generatione iſta & condemnabit eam: quia venit a finibus terræ audire ſapientiam Salomonis. & ecce pluſquam Salomon hic. Cum autem ſpiritus immundus exierit ab homine: ambulat per loca arida: quærens requiem & non invenit. Tunc dicit. Revertar in domum meam: unde exivi. Et veniens invenit vacantem ſcopis mundatam & ornatam. Tunc vadit & aſſumit ſeptem alios ſpiritus ſecum nequiores ſe: & intrantes habitant ibi: & fiunt noviſſima hominis illius pejora prioribus. Sic erit generationi huic peſſimæ. Adhuc eo loquente ad turbas: ecce mater ejus: & fratres ſtabant foris quærentes loqui ei. Dixit ei quidam. Ecce mater tua & fratres tui foris ſtant quærentes te. At ille reſpondens dicenti ſibi ait. Quæ eſt mater mea & qui ſunt fratres mei? Et extendens manum in diſcipulos ſuos dixit. Ecce mater mea & fratres mei. Quicunque enim fecerit voluntatem Patris mei: qui in cælis eſt, ipſe meus eſt frater & ſoror & mater eſt.

℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. *Aperiam in parabolis. Require retro in Dominica. III. poſt Pentecoſten. folio CCLXX.*

Sacrificium.

SAcerdotes Domini offerunt incenſum Domino pro peccato: pro delicto ſuper more ſempiternum eſt in generationibus alleluja. De ſacrificis Domini ſumunt alleluja. ℣. Audi Iſrael dixit Dominus ad Moyſen: Sacerdos cum ad ſacroſanctum accederit: offeret oblationem in odorem ſuaviſſimum Domino & ponet in tabernaculo teſtimonii. ℣. De ſacrificiis.

Miſſa.

OMnipotentem Deum fratres chariſſimi deprecemur: ut ipſam nobis Deus ad ſe orandum precem inſpiret: quam ipſe perenni immortalitati remuneret.

℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui infirmitatis noſtræ factus es particeps: fac nos tui regni eſſe conſortes. Ut quibus participari voluiſti aſſumendo hominem participium conferas gloriæ tuæ.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

INtende Domine oblatas tibi hoſtias: & ſuſcepto ſacrificio vivis requiem jube prorogari defunctis.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

MUltiplica nos Domine benedictione bona & charitatis ſancta: ut viventibus in pace fructum tibi exhibeamus juſtitiæ. ℟. Amen. *Inlatio.*

EQuum & juſtum eſt omnipotens Pater æterne tibi propter tua debita autem quam omnia Filii tui redemiſti ſanguine. Ut enim opus tuum uſquequaque non te-nere-

hereret captivum: eundem unigenitum tuum dediſti vicarium: ut crucis perpeſſus injuriam, perditum hominem repararet ad vitam. Propter quod Evangelice poteſtates non ceſſant laudare: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui ſolus eſt vita mortalium: & immortalitas redemptorum. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus. *Poſt pridie.*

Sanctificetur quaeſumus Domine hec oblata in honorem tui nominis victima: ut libantes ex ea hereditatem capiamus eternam. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Preceptionis Divine memores dilectiſſimi fratres: orationem quam Chriſtus ſuos Patrem docuit ſemper orare diſcipulos: nos quoque e terris proclamemus ad celos. Pater noſter qui.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

Fides qua creditis Chriſtum perducat vos ad regnum celorum. ℟. Amen. Spes qua ſperatis eterna: per patientiam vos faciat ſuſtinere preſentia. ℟. Amen. Charitas indeficiens: & hoc dulcedinem hominum & poſt conſortia vobis prelargiatur Sanctorum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti Corpore. *Quere retro in feſto Corporis Chriſti. fol. CCLXVII.*

Oratio. Refecti Chriſti Corpore. *fol. CCLXXI.*

IN QUINTO DOMINICO POST FESTUM PENTECOSTES.

Officium. Dominus regnavit.

Oratio. Te excelſe laus.

Quere in primo Dominico poſt Pentecoſten. fol. CCLXIII.

Lectio Libri Iſaye Prophete. ℟. Deo gratias. *Ca. XL.*

Hec dicit Dominus. Levate in excelſum oculos veſtros: & videte quis creavit hec. Qui educit in numero militiam eorum & omnes ex nomine vocat. Pre multitudine fortitudinis & roboris virtutiſque ejus: neque unum reliquum fuit. Quare dicis Jacob: & loqueris Iſrahel: abſcondita eſt via mea a Domino: & a Deo meo judicium meum tranſibit? Numquid neſcis aut non audiſti? Deus ſempiternus Dominus qui creavit terminos terre non deficiet neque laborabit: nec eſt inveſtigatio ſapientie ejus. Qui dat laſſo virtutem: & his qui non ſunt: fortitudinem & robur multiplicat. Deficient pueri & laborabunt: & juvenes in infirmitate cadent: qui autem ſperant in Domino mutabunt fortitudinem. Aſſument pennas ut aquile current & non laborabunt: ambulabunt & non deficient. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo Ab occultis meis munda me Domine: & ab alienis parce ſervo tuo. ℣. Si mei non fuerint dominati tunc immaculatus ero: & mundabor a delicto magno. P. Et ab alienis

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli ad Philippenſes. II. Capitulo.

Fratres. Hoc ſentite in vobis quod & in Chriſto Jeſu. Qui cum in forma Dei eſſet: non rapinam arbitratus eſt eſſe ſe equalem Deo: ſed ſemetipſum exinanivit: formam ſervi accipiens in ſimilitudinem hominum factus: & habitu inventus ut homo. Humiliavit ſemetipſum factus obediens uſque ad mortem: mortem autem crucis. Propter quod & Deus illum ſuſcitavit: & donavit illi nomen ſuper omne nomen: ut in nomine Jeſu omne genu flectatur: celeſtium: terreſtrium: & infernorum. Et omnis lingua confiteatur: quia Dominus Jeſus Chriſtus in gloria eſt Dei Patris. Itaque fratres mei ſicut ſemper obediſtis: non in preſentia mea tantum: ſed multo magis nunc in abſentia mea: cum metu & tremore veſtram ſalutem operamini. Deus eſt enim qui operatur in vobis: & velle & perficere pro bona voluntate. Omnia autem facite ſine murmurationibus: & heſitationibus: ut ſitis ſine querela & ſimplices in advenem filii Dei: ſine reprehenſione in medio nationis prave & preverſe: inter quos lucetis ſicut luminaria in mundo: verbum vite continentes ad gloriam meam in die Chriſti. Quia non in vacuum cucurri: neque in vacuum laboravi. Sed etſi immolor ſupra ſacrificium & obſequium fidei veſtre: gaudeo & congratulor omnibus vobis. Idipſum & vos

vos gaudete: & congratulamini mihi. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum Cap. VIII.

ILlo in tempore: Dominus noster Jesus Christus cum venisset trans fretum in regionem Gerasenorum: occurrerunt ei duo habentes demonia: de monumentis exeuntes sævi nimis: ita ut nemo posset transire per viam illam. Et ecce clamaverunt dicentes: Quid nobis & tibi Jesu fili Dei? Venisti huc ante tempus torquere nos? Erat autem non longe ab eis grex multorum porcorum pascens. Demones autem rogabant eum dicentes: Si ejicis nos hinc: mitte nos in gregem porcorum. Et ait illis: Ite. At illi exeuntes abierunt in porcos. Et ecce magno impetu abiit totus grex per præceps in mare: & mortui sunt in aquis. Pastores autem fugerunt: & venientes in civitatem: nuntiaverunt hæc omnia: & de his qui demonia habuerant. Et ecce tota civitas exiit obviam Jesu: & viso eo: rogabant eum: ut transiret a finibus eorum. Et ascendens Jesus in
C.IX. naviculam: transfretavit: & venit in civitatem suam. Et ecce offerebant ei paralyticum jacentem in lecto. Videns autem Jesus fidem illorum: dixit paralytico. Confide fili: remittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se. Hic blasphemat. Et cum vidisset Jesus cogitationes eorum: dixit: Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris? Quid est facilius dicere: dimittuntur tibi peccata tua: an dicere: Surge & ambula? Ut autem sciatis: quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata: Tunc ait paralytico: Surge: tolle lectum tuum: & vade in domum tuam. Et surrexit: & abiit in domum suam. Videntes autem turbæ timuerunt: & glorificaverunt Deum qui dedit potestatem talem hominibus. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Alleluia. ℣. Non nobis Domine non nobis: sed nomini tuo da gloriam. ℟. Alleluia. *Sacrificium.*

ACcedentes sacerdotes filii Levi ad altare: quos elegit Dominus Deus tuus ut ministrent ei: & benedicant in nomine ejus: [illegible]. ℣. Dixit Moyses ad Sacerdotes Levitas: & ad omnem Israel: attende & audi Israel: hodie factus es populus Domini Dei tui: audiens vocem ejus: & faciens mandata ejus atque justitiam quam ego præcipio tibi. Et hunc.

Missa.

DIlectissimi fratres charissimi: prout fragilitatis nostræ conscientia: ut illum nobis tribuat in oratione sinceritatem: qui impertiri posse[illegible] ℟. Amen. *Alia Oratio.*

EXaudi Domine devotam tuæ laudis precem: & ab ista vivum tibi hanc laudis hostiam in remissionem nostrorum peccatorum propitiatus offerre. ℟. Amen.

Post nomina Oratio.

ADesto Domine offerentium votis propitius: & requiem defunctis concede benignus. ℟. Amen. *Ad pacem.*

SOlus (?) Deus nostrorum cordium [illegible] conditor: & in pace quam ipse donasti: fac nos semper esse concordes. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & justum est Deum Patrem omnipotentem: et filium terrestrium & cœlestium creaturarum [illegible]: qui nos in gratia tua [illegible]. Quique nos tibi per ejus mortem reconciliasti: ut regni sui æternum heredes: qui corpore nostro factus est particeps. Quem collaudant omnes Angeli: ita dicentes. ℟. Sanctus. *Post Sanctus.*

VEre Sanctus vere benedictus Deus noster Jesus Christus filius tuus. Quem cœlestia pariter & terrena collaudant: qui est agnus Dei: ablator peccatorum mundi. Ipse Dominus ac Redemptor æternus. *Post pridie.*

OFferentes tibi Deus sacrificium laudis quæsumus ut oblata accipias: & oblaturos sanctifices. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

OMnes Deum & æternum fratres: ut nos cælestis gratiæ sua consolatione: qua porro mecum exclamare: & ad eum quotidie possit clamare e terris. Pater noster.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

SIt vobis Dominus adjutor in omnibus. ℟. Amen. Preces vestras exaudiat: & peccata donet. ℟. Amen. Qui post lapsum revocavit: & qui perversa pravitate [illegible] ℟. Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus: Gustate & videte. Communio. Refecti Christi corpore. Quære in festo Corporis Christi. fol. CCLXVII.

Ora-

Oratio.

GUstantes Domine suavitatem dulcedinis plenitudinem quae sentimus sit nobis haec in remissionem peccatorum et sanitatem mentium. R. Amen. Per misericordiam tuam Deus qui Dominus sis semper vobiscum. R. Et cum. In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. R. Deo gratias.

IN SEXTO DOMINICO POST PENTECOSTEN.

Offerenda. Dominus regnavit. Oratio. Te oratus sum. *Quaere fo. CLXIII.*

Lectio Libri Hieremiae Prophetae. XXI. Ca.

HAec dicit Dominus: Judicate mane judicium, et eruite oppressum de manu calumniantium ne forte egrediatur ut ignis indignatio mea, et succendatur, et non sit qui extinguat propter malitiam studiorum vestrorum. Et ego ad te habitatricem vallis solidae atque campestris. Qui dicitis quis percutiet nos, et quis ingredietur domos nostras? Ego visitabo super vos juxta fructum studiorum vestrorum, dicit Dominus. Et succendam ignem in saltu ejus, et devorabit omnia in circuitu ejus. Haec dicit Dominus: Descende in domum Regis Juda, et loqueris ei verbum hoc, et dices: Audi verbum Domini Rex Juda, qui sedes super solium David, tu et servi tui et populus tuus qui ingredimini per portas istas. Haec dicit Dominus: Facite judicium et justitiam, et liberate oppressum de manu calumniatoris: et advenam et pupillum et viduam nolite contristare, neque opprimatis inique, et sanguinem innocentem ne effundatis in loco isto. Si enim facientes feceritis verbum istud, ingredientur per portas domus hujus reges de genere David sedentes super thronum ejus, ascendentes super currus et equos, ipsi et servi, et populus

Cap. XXV. eorum. Factum est verbum Domini ad me, et locutus sum ad vos de nocte consurgens et loquens, et non audistis. Et misit Dominus ad vos omnes servos suos Prophetas, consurgens diluculo mittensque, et non audistis, neque inclinastis aures vestras ut audiretis. Haec enim dicit Dominus: Convertimini unusquisque a via sua mala, et a pessimis cogitationibus vestris. Et habitabitis in terra quam dedit Dominus vobis et patribus vestris a saeculo et usque in saeculum. Et nolite ire post deos alienos ut serviatis eis, adoretisque eos: neque me ad iracundiam provocetis in operibus manuum vestrarum. Et non affligam vos: neque auferam a vobis misericordiam meam, dicit Dominus. R. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus sit semper vobiscum. R. Et cum.

Psalmellus. Delicta juventutis meae et ignorantias ne memineris Domine. V. Secundum magnam misericordiam tuam memor esto mei Domine.

Pauli Apostoli ad Corinthios I. Ca. III.

FRatres: Nemo vos seducat. Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc saeculo, stultus fiat ut sit sapiens. Sapientia enim hujus mundi stultitia est apud Deum. Scriptum est enim: Comprehendam sapientes in astutia eorum. Et iterum: Dominus novit cogitationes sapientium quoniam vanae sunt. Itaque nemo glorietur in hominibus. Omnia enim vestra sunt, sive Paulus sive Apollo sive Cephas sive mundus, sive vita sive mors, sive praesentia sive futura: omnia enim vestra sunt. Vos autem Christi, Christus autem Dei.

C. IV. Sic nos existimet homo ut ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei. Hic jam quaeritur inter dispensatores ut fidelis quis inveniatur. Mihi autem pro minimo est ut a vobis judicer aut ab humano die: sed neque me ipsum judico. Nihil enim mihi conscius sum: sed non in hoc justificatus sum. Qui autem judicat me Dominus est. Itaque nolite ante tempus judicare, quoadusque veniat Dominus: qui et illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cordium: et tunc laus erit unicuique a Deo. R. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum. C. XIII.

ILlo in tempore. Dominus noster Jesus Christus loquebatur ad populum dicens: Ecce exiit qui seminat seminare. Et dum seminat quaedam ceciderunt secus viam, et venerunt volucres et comederunt ea. Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram multam, et continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terrae. Sole autem orto aestuaverunt, et quia non habebant radicem aruerunt. Alia autem ceciderunt in spinas, et creverunt spinae, et suffocaverunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam, et dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud tri-

geſimum. Et accedentes dixerunt ei: Quare in parabolis loqueris eis? Qui reſpondens ait illis: Quia vobis datum eſt noſſe myſterium regni cælorum: illis autem non eſt datum. Vos autem audite parabolam ſeminantis. Omnis qui audit verbum regni, & non intelligit, venit malus, & rapit quod ſeminatum eſt in corde ejus: hic eſt qui ſecus viam ſeminatus eſt. Qui autem ſuper petroſa ſeminatus eſt, hic eſt qui verbum audit, & continuo cum gaudio accipit illud. Non habet autem in ſe radicem, ſed eſt temporalis. Facta autem tribulatione & perſecutione propter verbum, continuo ſcandalizatur. Qui autem eſt ſeminatus in ſpinis, hic eſt qui verbum audit, & ſollicitudo ſeculi iſtius & fallacia divitiarum ſuffocat verbum, & ſine fructu efficitur. Qui vero in terram bonam ſeminatus eſt, hic eſt qui verbum audit & intelligit, & fructum affert, & facit aliud quidem centeſimum, aliud ſexageſimum, porro aliud trigeſimum. Qui habet aures audiendi audiat. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Laudes.* Non nobis Domine. *Require in Dominica precedenti. fol. CCLXXIIII.* *Sacrificium.*

Offerte Sacerdotes ad altare Dei noſtri holocauſta & orate: ut ſint dies veſtri ſicut dies cæli ſuper terram. Et dabit vobis Dominus hereditatem aliorum. ℣. Domine propter nomen tuum ne perdas thronum honoris tui, memor eſto: noli diſſipare teſtamentum tuum, quod eſt nobiſcum ſuper terram. ℣. Et da. *Miſſa.*

Eccleſiæ tuæ preces quæſumus Domine placatus intende: ut destructis adverſitatibus univerſis, ſecura tibi ſerviat libertate. ℟. Amen. *Alia Oratio.*

Omnipotens ſempiterne Deus, qui nos ſacro Evangelii tui inſtitutione confirmas: Preſta quæſumus, ut cuncti fideles tui veraciter apprehendant, quæ ex ejus prædicatione ſuſcipiunt. ℟. Amen.

Poſt evangel.

Mirabilia tua quæſumus Domine circa nos clementer operare: quia ideo ſemper inveniſſe ſatis: Deum indulgentiam tuam, & beneficia largiaris indigentibus. ℟. Amen. *Ad patrem.*

Da famulis tuis fructibus Deus, ut ſtudeant obedire monitis diſciplinæ: & ordinem pacis ſequi devotione ſincera. Amen.

Præfatio.

Dignum & juſtum eſt, vere dignum & juſtum eſt, nos tibi ſemper hic & ubique gratias agere & ſacrificia ſpiritualia celebrare Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus, per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Per quem majeſtatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Poteſtates. Cæli cælorumque virtutes, ac beata Seraphim, ſocia exultatione concelebrant. Cum quibus & noſtras voces admitti jubeas deprecamur, ſupplici confeſſione dicentes. Sanctus. *Poſt Sanctus.*

Vere ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui divino Spiritu procreatus utero virginali voluit habitare, & qualibet abjecta voluit: & hoc caducum corpus induere, ut nos in terra peregrinos ſervaret. Chriſtus Dominus ac redemptor æternus.

Poſt panis. Oratio.

Agentes itaque gratias tuæ majeſtati, ago te omnipotens Deus, petimus & exquirimus: ut quam ſuſcepta benedicam benedictionem ſancti, eorum ſancti beata diſtribuas & nobis tuam, etiam miſericordiam largiaris. ℟. Amen. *Ad Orationem Dominicam.*

Divinis magiſterijs edocti, & ſalutaribus monitis ſuffulti, audemus dicere, quod jubere dignatus es: Pater noſter. *Dicat Presbiter.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

Benedicat vobis Dominus, & cuſtodiat vos. ℟. Amen. Oſtendat Dominus faciem ſuam vobis, & miſereatur veſtri. ℟. Amen. Convertat Dominus vultum ſuum ad vos, & det vobis pacem. ℟. Amen. Per miſericordiam pijſſimi noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus:* Guſtate & videte. *Com.* Refecti Chriſti corpore. *& cætera omnia quære in V. Dominica poſt Pentec. fol. CCLXXIIII.*

IN SEPTIMO DOMINICO POST PENTECOSTEN.

Officium. Dominus regnavit. *Oratio.* Te excelſa cano. *Require in primo Dominico poſt Pentecoſten. fol. CCLXII.*

Lectio libri Hieremiæ prophetæ.

Deo gratias. *Cap. XXII.*

Hæc dicit Dominus. Væ qui ædificant domum ſuam in injuſtitia, & cœnacula ſua non in judicio. Amicum ſuum opprimit

proximi frustra: & mercedem ejus non reddet. Qui dicit: Aedificabo mihi domum latam, & coenacula spatiosa. Qui aperit sibi fenestras, & facit laquearia cedrina, pingitque sinopide. Numquid regnabis, quoniam confers te cedro? Pater tuus numquid non comedit & bibit, & fecit judicium & justitiam? Tunc cum bene erat ei. Judicavit causam pauperis & egeni in bonum suum. Numquid non ideo quia cognovit me, dicit Dominus? Tui vero oculi & cor ad avaritiam, & sanguinem innocentem fundendum, & ad calumniam & ad cursum mali operis? Propterea haec dicit Dominus: *Cap. XXIII.* Vae pastoribus qui disperdunt & dilacerant gregem pascuae meae, dicit Dominus. Ideo haec dicit Dominus Deus Israel ad pastores qui pascunt populum meum: Vos dispersistis gregem meum, & ejecistis eos, & non visitastis eos: Ecce ego visitabo super vos malitiam studiorum vestrorum, dicit Dominus. Et ego congregabo reliquias gregis mei de omnibus terris ad quas ejecero eos illuc: & convertam eos ad rura sua, & crescent & multiplicabuntur. Et suscitabo super eos pastores, & pascent eos: Non formidabunt ultra, & non pavebunt, & nullus quaeretur ex numero, dicit Dominus. R. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum.

Psallendo. Circumdabo altare tuum Domine, ut clara voce enarrem [illegible] tuam. ℣. Domine dilexi decorem domus tuae: & locum habitationis gloriae tuae. P. Ut clara.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Sequitur Epistola Pauli Apostoli ad Corinthios I. R. Deo gratias. *Cap. I.*

FRatres: Verbum crucis pereuntibus quidem stultitia est: his autem qui salvi fiunt, id est nobis, virtus Dei est. Scriptum est enim: Perdam sapientiam sapientium, & prudentiam prudentium reprobabo. Ubi sapiens? ubi scriba? ubi conquisitor hujus saeculi? Nonne stultam fecit Deus sapientiam hujus mundi? Nam quia in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam Deum: placuit Deo per stultitiam praedicationis salvos facere credentes. Quoniam & Judaei signa petunt, & Graeci sapientiam quaerunt: Nos autem praedicamus Christum crucifixum: Judaeis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam: ipsis autem vocatis Judaeis atque Graecis Christum Dei virtutem & Dei sapientiam. Quia quod stultum est Dei, sapientius est hominibus: & quod infirmum est Dei, fortius est hominibus. Videte enim vocationem vestram fratres: quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles. Sed quae stulta sunt mundi elegit Deus, ut confundat sapientes: & infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia: & ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus, & ea quae non sunt, ut ea quae sunt destrueret: ut non glorietur omnis caro in conspectu ejus. Ex ipso autem vos estis in Christo Jesu, qui factus est nobis sapientia a Deo, & justitia, & sanctificatio, & redemptio: ut quemadmodum scriptum est: Qui gloriatur, in Domino glorietur. Et ego cum venissem ad vos fratres, veni non in sublimitate sermonis, aut sapientiae, annuntians vobis testimonium Christi. Non enim judicavi me scire aliquid inter vos, nisi Christum Jesum, & hunc crucifixum. Et ego in infirmitate & C.II.
timore & tremore multo fui apud vos: Et sermo meus, & praedicatio mea non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus & virtutis: ut fides vestra non sit in sapientia hominum, sed in virtute Dei. Sapientiam autem loquimur inter perfectos: sapientiam vero non hujus saeculi, neque principum hujus saeculi, qui destruuntur: sed loquimur Dei sapientiam in mysterio, quae abscondita est, quam praedestinavit Deus ante saecula in gloriam nostram, quam nemo principum hujus saeculi cognovit: Si enim cognovissent, numquam Dominum gloriae crucifixissent. Sicut scriptum est: Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quae praeparavit Deus iis qui diligunt illum. R. Amen.

Lectio Sancti Evangelii secundum Matthaeum. C. XIII.

ILlo in tempore: Dicit Dominus noster Jesus Christus discipulis suis parabolam hanc dicens: Simile factum est regnum coelorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, & superseminavit zizania in medio tritici, & abiit. Cum autem crevisset herba, & fructum fecisset, tunc apparuerunt zizania. Accedentes

autem

autem ſervi patris familias dixerunt ei. Domine nonne bonum ſemen ſeminaſti in agro tuo? unde ergo habet zizania? Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei: Vis imus & colligimus ea? Et ait: Non: ne forte colligentes zizania, eradicetis ſimul cum eis & triticum. Sinite utraque creſcere uſque ad meſſem. Et in tempore meſſis dicam meſſoribus: colligite primum zizania, & alligate ea in faſciculos ad comburendum. Triticum autem congregate in horreum meum. Aliam parabolam propoſuit eis dicens. Simile eſt regnum cœlorum grano ſinapis, quod accipiens homo ſeminavit in agro ſuo. Quod minimum quidem eſt omnibus ſeminibus: cum autem creverit, majus eſt omnibus oleribus, & fit arbor, ita ut volucres cœli veniant & habitent in ramis ejus. Aliam parabolam locutus eſt eis. Simile eſt regnum cœlorum fermento, quod acceptum mulier abſcondit in farinæ ſatis tribus, donec fermentatum eſt totum. Hæc omnia locutus eſt Jeſus in parabolis ad turbas: & ſine parabolis non loquebatur eis. Ut impleretur quod dictum eſt per Prophetam dicentem: Aperiam in parabolis os meum, eructabo abſcondita a conſtitutione mundi. Tunc dimiſſis turbis venit in domum: & acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus dicentes: Ediſſere nobis parabolam zizaniorum agri. Qui reſpondens ait: Qui ſeminat bonum ſemen, eſt filius hominis. Ager autem eſt mundus. Bonum vero ſemen, hi ſunt filii regni. Zizania autem, filii ſunt nequam. Inimicus autem qui ſeminavit ea, eſt diabolus. Meſſis vero conſummatio ſeculi eſt. Meſſores autem Angeli ſunt. Sicut ergo colliguntur zizania, & igni comburuntur: ſic erit in conſummatione ſeculi. Mittet filius hominis Angelos ſuos, & colligent de regno ejus omnia ſcandala, & eos qui faciunt iniquitatem: & mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus & ſtridor dentium. Tunc juſti fulgebunt ſicut ſol in regno Patris eorum. Qui habet aures audiendi audiat. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Laudes. Alleluia. ℣. Qui poſuit fines tuos pacem, & adipe frumenti ſatiat te. ℣. Alleluia.

Sacrificium.

ALleluia. Odorem Domini eſt odor ſuaviſſimus veſtimentorum tuorum. Alleluia. ℣. Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens: [illegible] altare [illegible] eorum propitiatione [illegible] ad te, & ponet [illegible] Sacerdos ſuper [illegible] delectabile fragrans. ℣. Odor ſuaviſſimum.

Miſſa.

OMnipotentem Deum qui hominem [illegible] ad gloriam: & poſt culpam reparavit ad vitam: Fratres chariſſimi humiliter exoremus. Ut impleat reparationis perfectionem: qui dignitatis [illegible] dignatus eſt. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus omnipotens qui angelicam humanamque naturam creans: aliud [illegible] juſta reparatione [illegible] mundo [illegible] Tribue nobis ut per redemptionem humanæ [illegible] habere propitium: & ſocietate [illegible] angelorum [illegible] gloriosum. ℟. Amen.

Poſt nomina.

ACcipe Domine offerentium munera atque vota: ut qui [illegible] quod in ſingularitate [illegible] [illegible] ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus [illegible] pax [illegible] Quique [illegible] pax [illegible] ℟. Amen. *Inlatio.*

DIgnum ſatis vere eſt & omni dignitate conſpicuum: tibi Deo [illegible] & hominem omnipotens Deus Pater: qui tecum & [illegible] cum Spiritu [illegible] hominem [illegible] reparatur [illegible] Proinde in hoc [illegible] ut [illegible] ad [illegible] & [illegible] ad [illegible] Venerunt [illegible] ad [illegible] mundi per ipſum homi-

beatitudinis repromiſſam: concedas & in hoc extremum vite preſentis pervenire ad indulgentiam conſequendam. Ut quia & dies mundi & vite noſtre finis proximo venit: in conſpectu hoc ſacrificium ſingulare nobis ad remedium ſe indeſinenter dignetur opponere: ut nec occaſus dierum ſucceſſiones tenebrarum nos vel pudi... vel noxios reddat: vel proximus finis mundi nos ſecum ad interitum ducat: nec brevitas vite noſtre momentum aliquatenus deterreat: ſed quod deficit dies in conſolationem noſtram renovata lux reparet: & quod mundus tradit ad finem: ipſe futuri regni confoveat. Ut quod tenere noſtre reſolutionis ſue ſolvere debitum: tranſitus puri & letitia conſequamur eterne beatitudinem. Ut quicquid in occaſu noſtro eſt: hec ſalutaris victima in eterne ſalutis ſtatum reducat: & in nos redemptionis noſtre miſterium ſiat: & nos in dominus perducat glorie hereditatem: in eternum. R. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre bonus Deus: vere pie Domine Deus: te ſolum gloria decet. Qui pro nobis te ipſum: & te ipſo uno hereditatem Chriſto vere ſeculis ſilio Dei & in fine ſeculorum ſilio hominis ſuper aram crucis Deo Patri expiationem peccatorum noſtrorum offerre voluiſti: docens nos celebritate ſacramenti hujus & per hoc & mundi operatione gratiſſima frequentare. Largire ergo: ut quicquid in occaſu dierum: quicquid in defectu mundi: quicquid in reſolutione defectu laboramus: pietas tua & indeſinenter conſolatione confoveat: & ad eterne exultationis portas perducere adducat: Chriſte Domine ac redemptor eterne. *Poſt pridie. Oratio.*

COmpletis noſtre redemptionis & tue gratie documentis: Referentes tibi gratias: benedicimus te Domine Jeſu Chriſte filii Dei vivi: qui ſanas vulnera peccatorum noſtrorum: qui ad vitam reparas noſtrum occaſum: qui ſpem beatitudinis dediſti nobis in conſolationem: promittens Spiritum Sanctum: qui dabit eternam manſionem in tempore [illegible] dum ergo illum reſurgendi tempus adducis: hic nos digneris in tua conſolatione [illegible] mundi perire [illegible] & [illegible] noſtro ad te venire [illegible] diſſolutione ſuccedat: & in tua laude atque hoc deſinat tantum perficere ſine fine. R. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

OMnipotentem Deum fratres chariſſimi deprecemur: ut propinquante termino ſeculi ſoſpitatem nos efficiat momento omnium dierum. Ut aſſumens hoſtiam quam ei in hoc fine dies offerimus: ſeveritatem a nobis futuri examinis avertat: quem timemus: quod fiducialiter ad eum precamus ore & voce proclamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum.

Benedictio.

OMnipotens Deus det vobis miſericordiam: que conferat vitam. R. Amen. Suſcipiat petitionem: que obtineat ſalutem. R. Amen. Donet dulcedinem ſue dilectionis: que vos extollat in laudem ſue eternitatis. R. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et.

Dicat Chorus: Guſtate & videte.

Cum Refecti Chriſti Corpore. *Quere in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXVII. Oratio.*

PReſta Domine omnipotens: ut qui per ſalutem tue paſſionis propter redemptionem animarum noſtrarum ad glorioſi Corporis & Sanguinis tui ſalutare munus acceſſimus: non ex eo penam ſumamus: ſed veniam criminum: & ſpem eternitatis terminum adepti mereamur. R. Amen. Per miſericordiam tuam Deus &c. ℣. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace.

IN DOMINICO ANTE JEJUNIUM KALENDARUM NOVEMBRIUM.

Officium.

DOminus regnavit decorem induit. alleluja. ℣. Induit Dominus fortitudinem & precinxit ſe. P. Alleluja. ℣. Gloria & honor &c. P. Alleluja.

Oratio. [illegible] *Require in Dominica poſt Pentecoſten. fo. CCLXIII.*

Prophetia. Hec dicit Dominus. Audite [illegible] *Require in Dominica ante Carnes tollendas. LXXIV. Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Pſallendo. Ne memineris Domine iniquitates noſtras antiquas: cito anticipent nos miſericordie tue Domine. ℣. Opitulari propterea facti ſumus valde: adjuva nos Deus ſalutaris noſter. P. Cito.

Dicat

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Epiſtola. Revelabitur ira Dei. *Require in Dominica ut ſupra.*

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Lucam. *Cap. XV.*

ILlo in tempore: erant appropinquantes ad Dominum Jeſum publicani & peccatores, ut audirent illum. Et murmurabant phariſei & ſcribe dicentes: quia hic peccatores recipit: & manducat cum illis. Et ait ad illos parabolam iſtam. Quis ex vobis homo qui habet centum oves: & ſi perdiderit unam ex illis: nonne dimittit nonaginta novem in deſerto: & vadit ad illam que perierat: donec inveniat illam? Et cum invenerit eam: imponit in humeros ſuos gaudens. Et veniens domum: convocat amicos & vicinos dicens illis. Congratulamini mihi: quia inveni ovem: quam perdideram. Dico vobis: quod ita gaudium erit in celo ſuper uno peccatore penitentiam agente: quam ſupra nonaginta novem juſtis: qui non indigent penitentia. Aut que mulier habens dracmas decem: ſi perdiderit dracmam unam: nonne accendit lucernam & evertit domum: & querit diligenter donec inveniat? Et cum invenerit: convocat amicas & vicinas dicens. Congratulamini mihi: quia inveni dracmam meam quam perdideram. Ita dico vobis: Gaudium erit in celo coram Angelis Dei ſuper uno peccatore penitentiam agente. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. Lauda Hieruſalem Dominum: collauda Deum tuum Syon. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

HI dies expiationum ſancti erunt vobis: & humiliabitis animas veſtras: applicantes holocauſta Domino alleluja. ℣. Omnis anima quecunque ſe non afflixerit: exterminabitur de populo ſuo: illi enim vobis ſunt dies. P. Expiationum.

Miſſa.

INter ſacra myſteria conſtituti: & lucentiſſimo noſtre conſcientie teſtimonio volventes: ſic peccata defleamus preterita: ut penitenda non agamus: & futura ſollicite caveamus. Gravis quippe pena ſubſequitur: quando ab eodem offenſa contrahitur: ubi venia poſtulatur. Nullus ergo pravis cogitationibus aliquando conſentiat: omni ſecundum voluptatem delectationis perficiat. Repellamus mala colloquia: cum veritate divina compleamus imperia: ſit in noſtris operibus charitas: in ſermonibus gravitas: in orationum compunctio: ſub rei gaudio devotio. Lachrymarum ſacrificia conjungamus: ut in bonis ſemper noſtra deſideria gaudeamus. ℟. Amen.

Alia Oratio.

ITerata ſupplicatione rogamus: ut tu Deus Pater omnipotens ſervos atque ancillas tuas propitia majeſtate cuſtodias. Ut ab inſidiantis inimici inſidioſis laqueis liberatos: dies noctesque defendas: ne nos occultus inimicus corde & corpore opprimat: ne terrena cogitatione decipiat: ſed vera lux ſuis tui faciat ſpiritalia pervigiles. Eccleſiam tuam fundamentum veritatis contra omnes mundi impetus: contra heretice pravitatis ſcandalum: tua celeſti tranquillitate gubernes & regas. & omnes qui in ſubminiſtratione agunt Catholice fidei ſanctitatem, ordinatione compoſitos: puritate preſtantes: potentia metas: pace quietos efficias: ut utriſque mundum propitia bonitate conferas. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

HIS nobis queſumus placare libaminibus clementiſſime Deus: & offerentium votis effectu propitio. Hec tibi ſint in Eccleſia tua Catholica ſummum ſacrificium Sacerdotum in honore & commemoratione Sanctorum tuorum pro removendo univerſis cladis interitu: ac tribuenda ſalute populorum. Pro tantum quoque mortis occaſu vel requie & indulgentia peccatorum. Ut & illos in pace ſuſcipere: & nobis omnibus immaculate vite ſubſidium preſtes. ℟. Amen. Quia tu es vita &c.

Ad pacem. Oratio.

PLacabilis es Domine qui es pax eterna & charitas indiſrupta: pacem nobis omnibus largire placatiſſimam. Ut & pacifici tua ſervantes precepta: ad vitam mereamur pervenire perpetuam. ℟. Amen. Quia tu es vera pax &c.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Cujus divinitatis immenſitas ſic ineffabiliter circumplectitur omnia: ut in ſingulis crea-

tura

ſuſe permanent tota: & in omnibus habetur univerſa. Non minoratur in ſe minimo, non augetur in magnis. Non concluditur temporis, non adolevit quotiens. Non in eo cepta, non termino finienda. A quo totus homo & creatus eſt ad juſtitiam ſine peccato: & reparatus eſt poſt peccatum ſacrificio ejuſdem Chriſti mundiſſimo. Per ipſum quem in unitate tuum veritatis conſortium celeſtia pariter & terrena hymnum dulci modulatione proclamantia: atque ita dicentia. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ut ad hoc opus novum hominum per miſericordiam tuam adeſſemus ſufficiat: et Domini noſtri unigeniti tui: per quem ſoli et redemptio hominum: qui ſacerdotum eſt conditor: credentium doctor: deſtinatus receptione & gratiam. Qui hominibus uſque ad mortem: mortem autem dimiſit poſt pro nobis voluit: & tamen augeri non deſiit idem hoſtia & in eternum Sacerdos verus Chriſtus Dominus et redemptor eternus. *Poſt pridie.*

Complentes igitur atque ſervantes precepta unigeniti tui: precamur omnipotens Pater: ut his creaturis ſuperpoſitis altario tuo ſanctificationis munus infundas: ut per tranſitionem celeſtis atque inviſibilis ſacramenti: panis hic tranſmutatus in carnem & calix transformatus in ſanguinem: ſit offerentibus gratia: & ſumentibus medicina. ℞. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Acceptum fratres cariſſimi retro memoriam veteris celeſtis ſacrificium: & intra cubiculum humani pectoris hoſpitem Deum mundemus cum. carnis noſtrae ab omni labe vitiorum: ut non ſit in nobis ſubreptum et ſuperbum: ſed in benedictione ſanitatis & charitatis adeptum per ejus & ſanguinem Domini: corporis ſtatutum conſtanter comprehendit: ut cum fiduciam dicere mereamur e terris. Pater noſter qui es.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Benedictio.

Intendat Dominus ad orationem veſtre humilitatis: & det vobis omnibus premium ſempiterne ſalutis. ℞. Amen. Omni loco & tempore propitium Dominum habeatis: & in ipſo ſemper laudibus condecis. ℞. Amen. Omnibus peccatis veſtris miſericors. Dominus clementer ignoſcat: & perveniri vos ſe reſtet lux et ad gloriam ſempiternam. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. *Dicat Chorus.* Lauſate.

Com. Refecti Chriſti Corpore. *Quere fol. CCLXXVII.*

Oratio. Preſta Domine omnipotens. *Require folio CCLXXIX.*

IN JEJUNIO KALENDARUM NOVEMBRIUM.

Ad Nonam pro Miſſa.

Lectio libri Proverbiorum Salomonis. ℞. Deo gratias. *III. Ca.*

Fili, habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo: & ne innitaris prudentie tue. In omnibus viis tuis cogita illum: & ipſe diriget greſſus tuos. Ne ſis ſapiens apud temetipſum. Time Dominum: & recede a malo. ℞. Amen.

Dicat Presbiter. Erigite vos. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Lectio Libri Levitici. ℞. Deo gratias. *XXVI. Ca.*

In diebus illis. Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens. Loquere ad omnem coetum filiorum Iſrael: & dices ad eos. Ego enim ſum Dominus Deus veſter. Si in preceptis meis ambulaveritis: & mandata mea cuſtodieritis: & feceritis ea: dabo vobis pluvias temporibus ſuis: & terra gignet germen ſuum: & pomis arbores replebuntur. Apprehendet meſſium tritura vindemiam: & vindemia occupabit ſementem. Et comedetis panem veſtrum in ſaturitate: & abſque pavore habitabitis in terra veſtra. Dabo pacem in finibus veſtris: dormietis: & non erit qui exterreat. Auferam malas beſtias: & gladius non tranſibit terminos veſtros. Perſequemini inimicos veſtros: & corruent coram vobis. Perſequentur quinque de veſtris centum alienos: & centum ex vobis decem millia. Cadent inimici veſtri in conſpectu veſtro gladio. Reſpiciam vos & creſcere faciam: multiplicabimini: & firmabo pactum meum vobiſcum. Comedetis vetuſtiſſima veterum: & vetera novis ſupervenientibus projicietis. Ponam tabernaculum meum in medio veſtri: & non abjiciet vos anima mea. Ambulabo inter vos: & ero veſter Deus: & vos eritis populus meus. Et ego Dominus Deus veſter: qui ſanctifico vos. ℞. Amen.

Pſallendo. Propitius eſto peccatis noſtris propter nomen tuum: nequando dicant gentes ubi eſt Deus eorum? ℣. Propter honorem nominis tui Domine libera nos. P. Nequando.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Corinthios. II.

℟. Deo gratias. Ca. XII.

FRatres: Ecce tertio paratus ſum venire ad vos: & non ero gravis vobis. Non enim quæro quæ veſtra ſunt, ſed vos. Neque enim debent filii parentibus theſaurizare: ſed parentes filiis. Ego autem libentiſſime impendam: & ſuperimpendar pro animabus veſtris. An putatis quod excuſemus nos apud vos? Coram Deo in Chriſto loquimur. Omnia autem chariſſimi propter veſtram ædificationem. Timeo enim ne forte cum venero, non quales volo inveniam vos: ſed ego inveniar a vobis qualem non vultis. Ne forte contentiones, æmulationes, animoſitates, diſſenſiones, detractiones, ſuſurrationes, inflationes, ſeditiones ſint inter vos. Ne iterum cum venero, humiliet me Deus apud vos: & lugeam multos ex his qui ante peccaverunt, & non egerunt pœnitentiam ſuper immunditia & fornicatione & impudicitia quam geſſerunt. Ecce tertio hoc venio ad vos: in ore duorum vel trium teſtium ſtabit omne verbum. Prædixi & prædico, ut præſens vobis: & nunc abſens his qui ante peccaverunt & ceteris omnibus: quoniam ſi venero iterum, non parcam. An experimentum quæritis ejus, qui in me loquitur Chriſtus? Qui in vobis non infirmatur, ſed potens eſt in vobis. Nam & crucifixus eſt ex infirmitate: ſed vivit ex virtute Dei. Nam & nos infirmi ſumus in illo ex virtute Dei in vobis. Voſmetipſos tentate ſi eſtis in fide: ipſi vos probate. An non cognoſcitis voſmetipſos, quia Jeſus Chriſtus in vobis eſt? Niſi forte reprobi eſtis. Spero autem quod cognoſcetis, quia nos non ſumus reprobi. Oramus autem Deum ut nihil mali faciatis. Non ut nos probati pareamus: ſed ut vos quod bonum eſt faciatis. ℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Matthæum. Ca. XVII.

ILlo in tempore: acceſſerunt ad Dominum Jeſum Chriſtum diſcipuli ejus dicentes: Deſertus eſt locus, & hora jam præterit. Dimitte turbas: ut euntes in caſtella, emant ſibi eſcas. Jeſus autem dixit eis: Non habent neceſſe ire: date illis vos manducare. Reſponderunt ei: Non habemus hic niſi quinque panes, & duos piſces. Qui ait eis: Afferte illos mihi huc. Et cum juſſiſſet turbam diſcumbere ſuper fœnum, acceptis quinque panibus & duobus piſcibus, aſpiciens in cœlum benedixit & fregit: & dedit diſcipulis panes, diſcipuli autem turbæ. Et manducaverunt omnes & ſaturati ſunt: & tulerunt reliquias duodecim cophinos fragmentorum plenos. Manducantium autem fuit numerus quinque millia virorum, exceptis mulieribus & parvulis: & magnificabant Deum Iſrael.

℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Laudes. Alleluja. ℣. Laudate Dominum de cœlis: laudate eum in excelſis. P. Alleluja.

Sacrificium.

CUſtodite cuſtodientes ſanctificationem & cuſtodiunt altaria: & jam non erit ira ſuper filios Iſrael alleluja.

Miſſa.

AUdiſti in lectione divina nobis fratres dilectiſſimi auctoritate præceptum: quod Hieruſalem vero cuſtodiamus dicebatur: cum præcipiente ſibi Domino novit merito prædicare Jeremias per ſemetipſum auditus in Hieruſalem populo: volentem Deum iram ſuſpendere ut quos admonitio vocata corrigeret, & paratam ſibi collatam vindictæ ſententiam temperaret. Nos ergo talibus doctrinæ informati exemplis congregati in unum, corporali concurſu venientes, etiam conderemur aliquo. Revocemus jam actum mala quæ fecimus, crimina abdita publicemus. Jejuniis abdicata cura mereamur, ut eorum amaritudinem ſentiat in vindictam. Cito ille flectetur ad veniam, ſi noſtræ pœnitudinis proſpexerit vota. Precemur ergo: ut in hoc die contritis cordibus votum accipiat: & nobis omnibus peccata dimittat. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui etiam hoc tempore Iſraelitico populo per Hieremiam vatem ſalubre pœnitens conſilium contuliſti: quo pri-

ſtinum

ſtinis erroris abjiceret: quam cum prius permanere non audiſſent: convocatum in Eccleſia tua Sacerdotum ac populorum conventum accendit. Cognoſcimus mala que fecimus: ſed veniam poſtulamus. De vindicta ſollicit: cauſas publicamus delicti. Ne puniamur juſticia: ſi non confitemur errata. Quia ergo pius es: miſerere lugentibus: parce peccantibus: indulge penitentibus. Non nos interimas pro peccato: adeſt enim noſtra confeſſio. Quia voluptuoſe contra te egimus: amaricati jejunio ad te redimus. Unde quamlibet ſint innumera mala que geſſimus: ſed tu multo plus numeroſe pietatis es Domine quam rogamus. Dato ergo te nobis per gratiam: ne redeamus ad culpam: & deficiamus in pena. Ut indulto nobis pietatis beneficio parcens: & noſtro dones pluviam ſemini: & corda noſtra repleas ſeminibus verbi tui. quo & correcta floreat noſtra moribus vita: & fructu non atteratur ruina. ℟. Amen.

Poſt Nomina.

ACcipe Deus Eccleſie tue lamentabilem precemque hujus indicti jejunii hodierno die agit celebritatem. Suſcipe confeſſionem qua inſerit placatus ignoſcas: & preces: quibus defunctis miſeratus indulgeas. Ut in hoc die humiliationis noſtre: & jejunii penitentium accipias: & ſepultorum vincula miſeratus abſolvas. ℟. Amen.

Ad pacem.

SCindentur corda noſtra & non veſtimenta: tuam Deus ſumme imploramus clementiam: ut qui hoc die in hoc loco convenimus: deflere mala que geſſimus: & celeſtis flamme ignicolo contremiſcamus. Qua dum vis charitatis tue in noſtris cordibus eſtuat: peccata nobis potentia deſtruantur cuncta. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi Deo gratias agere: & ſpiritales hoſtias immolare. Qui non contines in ira miſericordias tuas: qui peccata hominum diſſimulas. Mira quidem diſpenſatione diſcipline atque miſericordie erga nos te & juſtum pariter & miſericordem oſtendis: cum & culpas inſequeris ammonendo: & vindictam abrogas miſerando. Quos enim ferire poteras juſte: corrigendos ammones pietate. Iratum te primum indicas: ut juſtiorem per vindictam exerceas. Sic quippe olim delinquentis populi: ac gentium converſionem expectans: hunc diem jejunio dedicandum vatis tui teſtimonio declaraſti. Cum ad correctionem prioris populi alum prophetam tuum audita ex ore tuo converſionis monita: in volumine conſcripſit: atque conſcribens in Hieruſalem multitudini recenſenda innotuit: ut averſus a te Iſrael reverteretur ab iniquitatibus ſuis. & non tuis ulciſceretur judiciis. Salubri quippe illos pietate dignatus es ſubvenire conſilio: quos confeſſione volebas ſublevare remedio. Premittebas quippe vocem: ut averteres ultionem. Minabaris ſeveritatem: ut temperares vindictam: publicabas iram reverſis ad veniam. Jejunium predicabatur ut iniquitas ſolveretur. Nam cum ad vindictam moveretis judicia: per eam tamen qua movebas: temperabas miſericordiam. Nulla te noſtrorum ſcelera vincunt: nulla crimina a pietate divertunt. Unde quia tante pietatis Dominus es: ut non ſolum diſſimulare non punias: ſed etiam ad regnum correcta perducas. Te quaeſumus ut contritionis noſtre confeſſionem accipias: & delicta pius ignoſcas. Inflecte cor noſtrum ad diligendas juſticias tuas: & exhorrendas iniquitates noſtras. Ut Eccleſie tue placatus ſuffragio: per eum cuncta que rogaris attribuas: per quem nos in nova ſancte fidei ſoliditate conſerves. Ipſe quippe eſt Dominus noſter unigenitus Filius tuus. Cui merito omnes Angeli non ceſſant clamare ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus es Domine Deus noſter. In cujus manu eſt ultionis cenſura: & ſanitatis medela. Qui penitentibus parcis: qui lachrymoſis indulges: qui gementes exaudis. Qui jejunantium contritionem comprobas: qui votum contriti cordis acceptas. Quo efficias jam quaeſumus indi-

indulgentia tua. Et placare ſuper hoc ſacrificium tibi oblatum: ut formae delicti noſtri delens chirographum: adhaerentem a te hoc noſtrum jejunium accipiatur. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem aeternum.

Poſt pridie. Oratio.

Multa ſunt peccatores noſtri quibus impedimur a te receſſimus, nec oculos ad caelum ſublevare audemus. Sed tu qui religaris nos de jam confitentia noſtra: abſolve nos miſeratione gratuita. Ut hoc ſacrificium pro delictis noſtris oblatum accipiens: ab omni nos crimine propitiatus emundes. R. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos: ſicut ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

Erubeſcimus Domine te Patrem vocibus appellare: qui filiorum amiſimus dignitatem. Sed quia paterno affectu nos ſalvas: cum de propria delicta non judicas: ideo etſi indigni filii paterno tamen pectore ſancimus pietati. Petentes ut in hoc noſtrae afflictionis tempore noſtrorum jubeas peccatorum oblivisci. Quo etſi ingrato argumento ſed ex affectu cordis te Patrem invocemus atque dicamus. Pater noſter. Humiliate vos &c. *Benedictio.*

Omnipotens Deus cui ob refectionem hoc jejunium noſtra perducimus crimina: ab omni vos delicto immunes efficiat. R. Amen. Sicut pietas veſtrae abſtinentiae praeterea: quamquam vos patiatur a ſuo dividi corpore. R. Amen. Ut ſicut ſanctum conſilium ejus vos praeveniat: quam devote adverſitates evadatis ſentiendum: ita miſericordia ſubſequatur: qua perducamini ad veniam. R. Amen. Per miſericordiam ipſius &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Dicat Chorus. Guſtate. *Cum.* Refecti Chriſti corpore. *Quaere in feſto Corporis Chriſti. fol. CCLXVII.* *Oratio.*

Refecti Chriſti Corpore & Sanguine potiterque ſanctificati: Deo Patri omnipotenti gratias referamus: ut qui in eadem refectione & ſanctificatione habemus hic & in futuro ſaeculo gloriam percipiamus. R. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. R. Deo gratias.

Sequitur Sanctorale.

INCIPIT SANCTORALE.

In Natale Sanctorum Martyrum Juliani & Baſiliſſae conjugis ejus: quorum feſtum fit cum quatuor capis.

Ad officium. Officium.

Dabo ſanctis meis primum ſeſſionem: alleluia: in reſurrectione aeterna: & cooperiam illos in gremio meo: & eis praeparata eſt in alleluia: & aeternitas temporum praeparata eſt eis: alleluia alleluja. ℣ Domine probaſti me & cognoviſti me: tu cognoviſti ſeſſionem meam & reſurrectionem meam. P. Et vos. ℣ Gloria & honor Patri. P. Et ſus. *Oratio.*

Sancti tui itaque Domine Julianus & Baſiliſſa ut roſa germinaverunt in te qui es verus deus: & ut gemma vitae per meritum tuum ut certamine adepti praemium ſalvationis aeternae. Eorumque habent ſunt in pena: quorum merita mereri in gloria. Et nos qui Sanctorum tuorum memoriam impendere ſtudemus: dignam intercessionem: te juvante tuo in regno mereamur eſſe conſortes. R. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſaecula ſaeculorum. R. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum.

Prophetia. Juſtorum animae in manu Dei ſunt. *Quaere in natale plurimorum Martyrum. fol. CCCCXXVIII.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum. *Pſallendo.*

Tranſivimus per ignem & aquam: & eduxiſti nos in refrigerium. ℣ Probaſti nos Deus ſicut probatur argentum: poſuiſti tribulationes in dorſo noſtro. P. Et in.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolae Pauli Apoſtoli ad Hebraeos. R. Deo gratias. *Ca. XI.*

Fratres: Sancti per fidem vicerunt regna. Operati ſunt juſtitiam: adepti ſunt repromiſſiones. Obturaverunt ora leonum. Extinxerunt impetum ignis. Effugerunt aciem gladii. Convaluerunt de infirmitate. Fortes facti ſunt in bello. Caſtra verterunt exterorum: acceperunt mulieres de reſurrectione mortuos ſuos. Alii autem diſtenti ſunt non ſuſcipientes redemptionem: ut meliorem invenirent reſurrectionem. Alii vero ludibria & verbera experti: inſuper & vincula & carceres. Lapidati ſunt. Secti ſunt. Tentati ſunt. In occiſione gladii mortui

mortui ſunt. Circuierunt in melotis, & in pellibus caprinis. Egentes, anguſtiati, afflicti, quibus dignus non erat mundus. In ſolitudinibus errantes, in montibus, & in ſpeluncis, & in cavernis terre. Et hi omnes teſtimonio fidei probati, non acceperunt repromiſſionem a Deo pro nobis melius aliquid providente, ut ne ſine nobis conſummarentur.

C.XI. Ideoque & nos tantam habentes impoſitam nubem teſtium, deponentes omne pondus, & circumſtans nos peccatum, per patientiam curramus ad propoſitum nobis certamen. Aſpicientes in auctorem fidei & conſummatorem Jeſum, qui propoſito ſibi gaudio, ſuſtinuit crucem confuſione contempta, atque in dextera ſedis Dei ſedet. ℟. Amen.

Evangelium. Ecce ego mitto vos ſicut oves &c.

Quere in communi plurimorum Martyrum. Fol. CCCCXXVI.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudà. Alleluja. ℣. Gaudete juſti in Domino, rectos decet laudatio, alleluja.

Sacrificium.

OMnes viri atque mulieres mente devota obtulerunt donaria: ut fierent opera que juſſerat Dominus per manum Moyſi cuncti filii Iſrael voluntate, alleluja.

Miſſa.

ACcedentes ad Domini noſtri Jeſu ſacratiſſimam menſam fratres chariſſimi, oportet nos ſpiritali jocunditate letari: quia ſancti Martyres Julianus & ſocii ejus meruerunt a Domino coronari. Et eorum labor fuit in pena, quorum merces manet in gloria. Propter celeſtem quippe coronam, preſentis ſuſtinuerunt in ſeculo penam, & per penam pervenerunt feliciter ad coronam. Contempſerunt vitam, quam communis mors terminat, ut poſſiderent vitam, quam precioſa mors inchoat. Hi enim ne vivendo morerentur, moriendo vivere voluerunt. Ne timendo mortem, denegarent vitam, ſed ut amando vitam contemnerent vitam. Ut negaretur Chriſtus vitam promittebat inimicus: ſed non qualem Chriſtus. Credentes ergo quod a Salvatore promittebatur, tulerunt quod a perſecutore comminabatur. His namque duobus modis inimicus illicit quoſcumque decipere, aut cruciando capiat, aut blandiendo decipiat. Sed quia fideles anime nec terrendo frangi potuerunt, nec illiciendo decipi, ob hoc maluerunt Chriſto cruciſigi, quam ſeculo reſervari. Quorum merita etſi indigni non ſufficimus honorare, in ſuffragio tamen noſtre orationis expoſcamus omnipotentem Deum principaliter exorantes, ut illam ſuarum gratiarum diverſa diverſitas tribuat, reis indulgentiam, piis tutelam, laicis compunctionem, clericis diſciplinam. Ut qui Sanctorum ejus ſumus meritis impares, ipſorum interceſſione eo jubente in regno ſuo mereamur eſſe conſortes. ℟. Amen.

Alia Oratio.

CEleſtis gratie largitor omnipotens Deus individua Trinitas, ſpiritualibus letitie adoramus obſequiis, qui Sanctorum tuorum mentibus, & inſinuas omne quod cupiunt, & tribuis omne quod poſcunt. Cum in martyrii certamine conſtituti acquiſierunt de ſupplicio gloriam, de morte victoriam. Sibi negantes: ne ſibi Deus poſtmodum negaretur. Julianus interea & ſocii ejus animas ſuas promptiſſima devotione perdentes, ut eas in eternum te reſtituente reciperent. Etenim ſeparare eos a charitate Chriſti, nec mors, nec vita prevaluit, quoniam ad induſtrie pugne certamen ſublimati, fallacias & minas mundi fortiſſima congreſſione vicerunt, viliſſimamque judicantes hujus temporis vitam, pro teſtamentis Domini ſui precioſas animas tradiderunt. Oramus ergo inclite Deus, ut eorum inluſtribus meritis, ob facinora peccatorum, veniam condonare digneris. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus omnipotens eterne, quo juvante athleta tuus Julianus mortem promeruit ſuſcitare ab inferis invocato nomine Trinitatis, tu pietate ſolita & offerentium ſuſcipe vota, & ſopita corda a mortali ſopore exſuſcita. Tribue quoque his ſacrificiis largam tue benedictionis impenſionem, quo & vivi & mortui reviviſcant in operibus bonis, & defuncti carne, ſupplicia careant eterna.

℟. Amen.

Al

Ad pacem. Oratio.

TRinitas vera & indiviſa, Deus ſumme unus & trinus: qui inter Julianum & Baſiliſſam magnum & ſpiritale connubium ſedere ſtatuiſti: quo una conjuncti in gratia, ſpiritu non carne fructificarent: preſta nobis: ut & ſpiritu ambulemus: & deſideria carnis non perficiamus. Reſpuentes jurgia amplectentes ac perficientes ea, que ipſe docuiſti charitatis precepta. Ut dum charitas Dei que data eſt per Spiritum Sanctum, ſe in noſtro diffuderit cordibus: exemplo martyrum Juliani & Baſiliſſe eorum inherendo veſtigiis coronemur.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: vere equum & ſalutare eſt omnipotentem Deum: nos tibi gratias agere: ſpiritalia ſacrificia celebrare: per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Cujus temporalem heri celebravimus apparitionem: & hodie celebramus corporalem militis ſui Juliani Martyris paſſionem. Heri etenim Rex noſter magis advenientibus demonſtratus eſt tribens carnis indutus: hodie ejus miles carne eſt mortalitatis exutus. Dudum jam de aula uteri virginalis egrediens Chriſtus: heri novo ſidere eſt demonſtratus in mundum: hodie Martyr de tabernaculo corporis exiens triumphator migravit ad celum. Ille ſempiterne majeſtatis deitate ſervata ſervilis texturam carnis in hujus ſeculi campo pugnaturus intravit. Iſte depoſitis corporeis corruptibilibus indumentis: ad celi perenne palatium regnaturus aſcendit. Ille deſcendens apparuit carne velatus: iſte confundit ſuo cum ſocio ſanguine laureatus. Heri gloriam in excelſis Deo apparente Domino ſancti Angeli cecinerunt: hodie cum ſuis commilitonibus Julianum laureatum in ſuo conſortio ſuſceperunt. Heri alacriter advenientes Magi adoraverunt in preſepio Chriſtum Dominum Salvatorem infantem: hodie immenſitas celi ſuſcepit Martyrem Julianum per omnia triumphantem. Illi Chriſto munera obtulerunt: huic Chriſtus factus eſt munus. Illorum oblatio munerum myſticis ſidelibus Dominum Chriſtum Deum & hominem ſua oſtendit. Illi admoniti per aliam viam Herodem inludunt: iſto orante demonum ſimulacra ſubverſa ſunt. Dudum ergo Rex noſter cum ſit altiſſimus pro nobis humilis venit: ſed miles venire non potuit. Attulit namque ſecum donum charitatis: que ſuperduceret hominem ad conſortium Deitatis. Charitas ergo que ad terras depoſuit Chriſtum: ipſa Martyrem Julianum de terris elevavit ad celum. Charitas que precellit in Domino: ipſa ſubſequenter exiſtit in ſervo. O admiranda ubique potentia Salvatoris: oſtendit in matre virginitatis eterne miraculum: demonſtravit in Martyre Juliano invicte charitatis miſterium. Integritas quippe intemerata permanſit in Virgine: dilectionis virtus integra permanſit in Martyre. Propter quod merito eo tempore eorum regna conferuntur: quo Chriſtus Dominus in hoc mundo oculis carnalium carnaliter dignatus eſt apparere. Ipſum quem in unitate Trinitatis celeſtia pariter & terrena ſine ceſſatione conlaudant: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere in Sanctis glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Cujus potentia virtutis pro nomine ſuo certantibus Juliano athlete ſociiſque ſuis tantum donum attribuit laudis: ut omnia que vellent ſideraliter in eum: & per eum facere poſſent. Illum etenim predicti Martyres credendo atque ſequendo: ardentibus contriti in cuppis: illeſi poſt ignem rutilanti claritate reſplendere fulgurant. E quibus Julianus admirabili virtutum ſpecialitate prepollens: in nomine ejus eundem cecum oculum revulſum reformat: corpus exanime ſuſcitat: preſentiaque ſua in pulverem redigit idolorum vaniſſima ſimulacra. Humana laudarunt: celeſtia per eundem defunctum vocem perennialiter intonarunt. Per hos ergo Martyres quibus tantam preſtitiſti magnificentiam laudis: indiviſa Trinitas Deus ſit tibi gloria & nobis obſequentibus peccatorum venia & emptiata. Ut quorum paſſionibus conlaudare: eorum precibus delectemur: exaudiendo eos pro nobis: qui pro omnibus locaturi valuiſti in terra. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt

Post pridie. Oratio.

ECce Domine devoti tui Juliani, vel spiritalis conjugis sue Basilisse meritorum [illegible] preclaritate: has hostias devotae tue benedicendas offerimus: qui [illegible] exhibuerunt [illegible] verum: [illegible] exemplo suo in holocaustum veri sacrificii [illegible] cum & per Julianum [illegible] Monachorum [illegible] Patrum: & per Basilissam sanctarum Virginum [illegible] copiosam [illegible] Monachorum in [illegible] ac Virginum in celesti gloria [illegible] congregamento. Ex hoc igitur [illegible] tue [illegible] obsecramus: ut qui per utrosque electi [illegible] munera [illegible] per nos [illegible] hanc hostiam pro nostris peccatis [illegible] benedictionem [illegible] sempiterne. ℟. Amen. *Ad orationem Dominicam.*

CHriste amator castitatis & conditor eterne possessionis: qui beatissimum Martyrem Julianum ad te pro corpore [illegible] dignatus es: [illegible] per [illegible] respondens: quod [illegible] nullo [illegible] voluerit: in quo sic ipse cum Patre & Spiritu Sancto [illegible]. Tu nobis concede ut ex te veraciter [illegible] in quo [illegible]. Quo ab te per [illegible] & [illegible] per cuncta [illegible] orationis verba: que ipse nos docuisti et dicamus: Pater noster qui.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper vobiscum.

℟. Et cum. *Benedictio.*

OMnipotens Deus qui Julianum & Basilissam sua gratia sui [illegible] ut [illegible] spiritali conjugio [illegible] carnis [illegible] tur. Ipse vos ad eorum exemplum efficiat castimonie dona [illegible] & [illegible] do [illegible] Sancti Spiritus [illegible]. ℟. Amen. Ut sicut per illos [illegible] vasa [illegible] sic carnis in vobis voluptate devicta plurimos exemplo vestro accendat ad celestia regna. ℟. Amen. Quique [illegible] ipse vos per hoc [illegible]. ℟. Amen. Ut cum in [illegible] in illis [illegible] habere [illegible] quos in hoc vita [illegible] habere [illegible] vel patronos. ℟. Amen.

Per misericordiam ipsius Dei. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Gustate & videte quam suavis est Dominus alleluia. alleluia. alleluia. ℣. Benedicam Dominum in omni tempore semper laus ejus in ore meo. ℣. Alleluia. alleluia. alleluia. ℣. Redimet Dominus animas servorum suorum: non derelinquet omnes qui sperant in eum. alleluia alleluia alleluia. ℣. Gloria & honor. ℣. Alleluia alleluia alleluia.

Com. Refecti Christi corpore & sanguine te laudamus Domine alleluia alleluia alleluia. *Oratio.*

DOmine Deus omnipotens qui es via & salus [illegible] quem [illegible] judicem credimus verum: esto nobis propitius. Et qui hanc oblationem pro nostra nostrorumque salute: vel pro [illegible] nostrorum peccatorum in honorem sanctorum Martyrum tuorum Juliani & Basilisse tibi obtulimus: misericordia tua opere in [illegible] ut qui jam celesti [illegible] ad mensa tua [illegible]: dona tibi [illegible] consequi mereamur premium sempiternum. ℟. Amen. Per misericordiam tuam Deus noster qui. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. Missa acta est in nomine Domini nostri Jesu Christi: perficiamus cum pace. ℟. Chorus. Deo gratias.

In festo Sancti Luciani Presbyteri.

Omnia dicantur de uno Confessore simplici. *fol.* CCCCXXVII.

In festo Sancti Pauli primi Heremite.

Omnia dicantur ut supra.

In festo quadraginta Martyrum.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. *fol.* CCCCXVI.

In octava Epiphanie.

Omnia dicantur ut in die. *fol.* LIX.

In festo Sancti Marie Episcopi.

Omnia dicantur de uno Confessore Pontifice. *fol.* CCCCXXVII.

In festo Sancti [illegible] in Pincis Martyris.

Omnia dicantur unius Mart. *fol.* CCCCXXII.

In festo Sancti Mauri Abbatis.

Omnia dicantur de uno Confessore simplici. *fol.* CCCCXXII.

In festo S. Marcelli Pape & Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris Pontificis. *fol.* CCCCXVIII.

In festo Sancti Antonii Abbatis.

Omnia dicantur de uno Confessore precipuo non Pontifice. *fol.* CCCCXLIII.

In

In festo S. Priſcae Virginis & Martyris.

Omnia dicantur unius Virginis. Folio CCCCXXXVI.

In festo S. [illegible] Epiſcopi & Confeſſoris.

Omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. Fo. CCCCXXXII.

In festo Sanctorum Fabiani & Sebaſtiani, & eorum sociorum.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. Fol. CCCCXXXVI [illegible] Missam.

O Mors [illegible] Dei & [illegible] militem Christi: hunc diem beatiſſimi Sebaſtiani laudibus attollentes [illegible] pariterque aff[illegible] concelebremus. Rogantes [illegible] Dominum [illegible] ut hujus prædicti Martyris prece [illegible] Sanctorum [illegible] ad triumphum. R. Amen. *Alia Oratio.*

Deus qui per beatiſſimum Sebaſtianum Martyrem tuum [illegible] animas robuſtaſti [illegible] perfectum exhibuiſti. [illegible] per [illegible] documentum [illegible] R. Amen. *Post nomina. Oratio.*

Salvator noſter & Deus [illegible] Sebaſtianum Martyrem tuum [illegible] Ut [illegible] R. Amen. *Ad pacem. Oratio.*

Martyris tui Sebaſtiani precibus [illegible] omnipotens Deus nobis pacis dona largire. Per eum [illegible] Martyrem [illegible] R. Amen. *Inlatio.*

Dignum & juſtum eſt nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Qui ſic eo Martyre ſuo Sebaſtiano [illegible] animas [illegible] beatiſſimus Sebaſtianus [illegible] In utroque quoque laudabilis: quia & in utroque probabilis. Non abſcondens ſe militem [illegible] Chriſto: Sanctorum animas [illegible] confortabat in verbo. Quo nec momentaneis [illegible] cederent: nec blandimentis carnalibus ſubjugarentur. Et hoc [illegible] ut ſe ſub [illegible] occultaret abſconditum [illegible] ſed pro roborando [illegible] bellatorum. Sic ſit a Domino [illegible] dona [illegible] cumulatum: quo eum [illegible] meruiſſet pertingere ad coronam. Proinde te quæſumus altiſſime ſumme Deus: ut interventu hujus Martyris tui Sebaſtiani preces noſtras [illegible] digneris. Omnem culpam [illegible] tribue gratiam. [illegible] Ut gloriam tuam quam tuus Martyr Sebaſtianus laudat [illegible] confeſſione [illegible] dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Post Sanctus.

O Quam glorioſum eſt nomen tuum qui Deus Pater in Sanctis: in quo beatus hic Martyr Sebaſt[illegible] cum [illegible] Martyribus [illegible] Per Chriſtum Dominum ac redemptorem æternum.

Post pridie. Oratio.

Sanctifica Domine hanc noſtræ oblationis hoſtiam [illegible] quam tibi in honorem Martyris tui Sebaſtiani offerimus [illegible] per hunc Martyrem confortata ſunt [illegible] beatorum. R. Amen. *Ad Orationem Dominicam.*

Et quo levemus oculos ad cœlum [illegible] Deo [illegible] beatiſſimum Sebaſt[illegible] Martyrem tuum [illegible] ad regnum [illegible] Pater noſter.

Bened.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Benedictio.

SAlvator noſter ac Dominus pro cujus amore Sebaſtianus Martyr confixus eſt vulneribus ſagittarum: procul a vobis efficiat omnes ſagittas aerearum poteſtatum. ℞. Amen. Quique animam ejus intercidentium manu vocavit ad regnum: ipſe vos e mundo evocet ad ſupernæ vocationis bravium glorioſum. ℞. Amen. Ut cum eo in illa die pariter de viſione Domini gaudeatis: cujus hic hodie feſtum annuabiliter celebratis. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate.

Com. Refect. Chriſti.

Oratio. Domine Deus omnipotens:

Quere in Sancti Juliani & Baſiliſſe. Folio. CCLXXXVII.

IN FESTO SANCTI LUCIANI PRESBITERI ET MARTYRIS.

Omnia dicantur ſicut unius Martyris. Fol. CCCCXXV

Excepta Miſſa que ſequitur.

BEatiſſimi Martyris ſui Luciani Presbyteri agonem divina virtute perfectum votis ſolemnibus fratres dilectiſſimi celebremus. Ut qui triumphalem palmam pro fidei monimento Chriſto opitulante promeruit obtinere: patrocinii nobis ſuum intercesſum apud eum cujus jam preſentia gratulatur dignetur impendere. Et ipſe nobis peccatorum tribuat veniam: qui eidem contulit immortalitatis coronam. ℞. Amen.

Alia Oratio.

ITeratis precibus te Dominum Deum noſtrum ſuppliciter depoſcimus: cujus honor ſanctitas eſt quem diligere ſalus eſt: quem amare perfectio. Concede in omnem Eccleſiam tuam ſancti Martyris tui Luciani Presbyteri æmulare veſtigia ut te regente omnium greſſus: ea nos via perducat ad vitam que Martyrem tuum extulit ad coronam. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus qui Sancto ac beatiſſimo Martyri tuo Luciano Presbytero id muneris contuliſti: ut qui propter te peregit illæſe paſſionis liberaliter curſum: hujus multiplicibus antemuros occurſum. Preſta nobis: ut ejus ſuffragio offerentium vota ſuſcipias: & requiem defunctis impertias. Donans nobis ita tui Martyris Luciani Presbyteri imitari fidem: ut conſimilem a te poſt tranſitum mereamur percipere mercedem. ℞. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DOna nobis omnipotens Deus Martyris tui Luciani Presbyteri celebrantibus feſtum: ſincere pacis & charitatis affectum. Ut qui in honorem ejus tibi ſacrificium deferimus laudis: nobis a te impetremus donaria charitatis. ℞. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt omnipotens Deus ut pro virtutibus Martyris tui Luciani Presbyteri tibi laudes dicamus: & honoremus nomen ſanctum tuum ſtudiis animorum. Qui tantum fidei robur tuo militi preſtitiſti: ut corpori flamma cederet: ferrum ſtuperet in pectore: & ſua vincerentur tela vulneribus. Tantus enim in eo extitit amor nominis tui: ut non avidi morſus ferarum: non rabies urſorum: non leonum inſatiabilis furor eidem metum mortis incuteret: non laceratum ferro corpus animum inclinavit: non ſic flamma latera ſidem profeſſi virtutis excuſſit: nec ille ſanguinis fluxus ungularum ſtridore revocatus: vocem ſupplicationis exegit. Hec eſt corona Martyris tui Luciani Presbyteri. Hec eſt celeſtis pompa virtutum. Fortiora ſunt vulnera Martyris tui Luciani Presbyteri: quam te a cruciatibus. Rogamus ergo te Domine: ut ſicut ejus virtutibus victoriis preſtitiſti triumphum: ita nobis favorem auxilii tui perpetuum largiaris: & preſtes nobis hunc in ſolacium: quem prebere dignatus es in exemplum. Per te cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie: ita dicentes. ℞. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus: qui Martyri ſuo Luciano Presbytero & dimicandi virtutem: & regnandi tribuit poteſtatem. Quo ut eſſet conſors in regno: pro quo animam tradidiſſet ſupplicio. Haberetque eum in munere: quem conſortem habuiſſet in paſſione. Vere ſanctus ipſe eſt Dominus & Salvator noſter Jeſus Chriſtus qui & Sanctis confert premium: & peccatoribus penitentie fructum. Ipſe eſt

Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie.

OBlatum tibi omnipotens Deus ob honorem Martyris tui Luciani Presbyteri [illegible] ut qui [illegible] tui memoriam [illegible] noſtrorum criminum à te [illegible] mereamur. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

CUM [illegible] Domine [illegible] non pro [illegible] pro [illegible] commendatione [illegible] Sancti [illegible]. Petentes [illegible] noſtrum votum eſſe [illegible] victores [illegible] ſuffragante [illegible] noſtre [illegible] Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et [illegible].

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui Martyri ſuo Luciano Presbytero [illegible] virtutem [illegible] vobis tribuat contra omnes [illegible] tenebras [illegible]. ℟. Amen. Ut qui ei donavit perfecto paſſione coronam: vobis conferat perfecto [illegible] mundi gaudia repromiſſa. ℟. Amen. Ut qui in hoc die [illegible] Martyris orantes ſolemnia celebratis: cum eodem poſt tranſitum conſortio [illegible] gaudeatis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri [illegible] Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. [illegible]

Com. [illegible] Corpore.

Oratio. Domine Deus omnipotens.

Quere in [illegible] CLXXXIV. [illegible] Sanctorum [illegible] Sancti Martyris tui Luciani Presbyteri.

IN FESTO SANCTE AGNETIS VIRGINIS ET MARTYRIS.

Omnia dicantur unius Virginis. Preter [illegible] *que ſequuntur.*

AGnoſcentes [illegible] fratres [illegible] Agnetem Virginem plus [illegible] corpore plus [illegible] quam [illegible] plus [illegible] ſpiritali robore [illegible] Que Chriſtum ſibi ſponſum [illegible] ſuum in corpore vindicans: nec [illegible] nec [illegible] quia [illegible] conjugii copula [illegible]. Omnipotens Dominum ſupplicemus ut [illegible] qui ſpiritali copula ſponſus hujus eſt virginitati [illegible] non [illegible] ſemper [illegible] ample [illegible] caſtitatem. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui [illegible] corpus Agnetis Virginis tue [illegible] obtectum [illegible] quatenus hec [illegible] clarificatione [illegible] Quo [illegible] & Sacerdotum vita [illegible] prepolleat & [illegible] per ſacrum [illegible] que [illegible] ad [illegible]. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

COnditor & reparator humani generis Chriſte Filius Dei qui caput Virginum tuarum quod jam erat [illegible] magnum [illegible] gratiam [illegible] quo [illegible] ad honorem [illegible] que [illegible] ad [illegible] Tu [illegible] oblationem [illegible] requiem [illegible] & [illegible] communi [illegible] Virginum [illegible] ad eternam [illegible]. ℟. Amen.

Ad pacem.

QUanta ſit [illegible] tue charitatis Deus in Sanctis [illegible] in hac Virgine [illegible] probatur [illegible] Que [illegible] generoſi hominis [illegible] perſonam [illegible] pro [illegible] conjugio [illegible] Da igitur nobis [illegible] tui nomen diligere [illegible] ut [illegible] in tua [illegible] in nobis ſemper [illegible] charitas requieſcat. ℟. Chorus. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Qui hanc virginem & Martyrem ſuam [illegible] eſt [illegible] tenebris [illegible] non deſtituit [illegible] ſuis eternum [illegible] ejuſdem [illegible] ad ſe in [illegible] effecta eſt glorioſa. Cum & ii qui [illegible] ſunt [illegible] & [illegible] morte [illegible] eſt [illegible] Objicitur quippe [illegible] ad [illegible] ſed [illegible] Deo [illegible] O quantum valet pietas Redemptoris [illegible] & [illegible] mortuus [illegible] & alius per culpam [illegible]

ſum in morte vitę reddidit priſtinę. Hunc te Deus pater expoſcimus: vt iſta nos ſam gratię dono, qui in illo mundo degimus tenebroſo. Libera nos de mortalibus vitiis: & erue a ſupplicio ſempiterno. Refice quoque nos eius vulneribus: vt cum te in illa die ſine confuſione viderimus: proclamemus atque ita dicamus. Sanctus. Sanctus. Sanctus. *Poſt Sanctus.*

VEre ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Qui Agnetem ſponſam ſuam: & pretioſo veſtimento induit: & lucem ei perpetuam in tenebris refulſit. Ipſe eſt enim lumen verum ſplendor celeſtium ſiderum via errantium: ſalus credentium, remuneratio Virginum: & corona immarceſſibilis beatorum. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus. *Poſt pridie.*

EXemplo beatiſſimę virginis tuę Deus Pater: quę ſe tibi in vivam obtulit hoſtiam: dum nec de auditore confunditur, nec ceteris ſeuitia ſuppliciis deterretur: has tibi pro noſtrorum criminum veniam offerimus victimas: quas tu quęſumus omnipotens Deus bonitate ſoleris benedicere: impertiendo & his ſacrificiis gratiam: & noſtris oblationibus veniam copulare. ℞. Amen. *Ad Orationem Dominicam.*

SIt nobis ad Deum fratres dilectiſſimi deprecandi pura devotio: & confidentia omnimoda precandi. Veſtiet nos ille veſtimento iuſtitię: qui ſponſam ſuam Agnetem induit ſtola claritatis eternę. Abluat maculas ſcelerum noſtri: qui per eam ab infernis iuvenem ſuſcitavit: dabit effectum orationis noſtrę ſi nos devotiſſime ad ſe proſperet clamare: & dicere. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. *Benedictio.*

COronet ſibi Dominus animas veſtras ornatu perpetuo: qui beatam Agnetem ſibi ſociavit fœdere ſempiterno. ℞. Amen. Per eam quoque obtineatis apud Deum peccatorum veniam criminum: per quam iuvenis ille promeruit ſuſcitari a tenebris inferorum. ℞. Amen. Ut ipſius poſt hanc vitam mereamini adunari conſortio: cuius nunc feſtum devotiſſime celebratis. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. *Communio.* Refecti Chriſti corpore.

Oratio. Domine Deus omnipotens. *Quere eam in ſancti Juliani & Baſiliſſe. Folio CCLXXXVII. Et ubi dicitur* Sanctorum Martyrum tuorum, *dicatur ſanctę Agnetis Virginis & Martyris.*

In feſto Sancti Vincentii Martyris.

Ad Miſſam Officium.

DE profundis clamavi ad te Domine: alleluja. Domine exaudi vocem meam: alleluja. alleluja. alleluja. ℣. Fiant aures tuę intendentes in orationem meam. P. Domine ex. ℣. Gloria & honor. P. Domine.

Oratio.

DOmine Deus preſta propitius: ut beatiſſimus Vincentius Martyr tuus vincat ſuis meritis noſtra ſupplicia: qui non ſuis ſed tuis viribus ſevientium potuit ſuperare ſupplicia. Ut qui dudum in illis vicit impietatis atrocitatem: in nobis male cupidę ſatis ſuperet voluntatem. ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Lectio libri Iſaye Prophete.

℞. Deo gratias. *Cap. XLIII.*

HEC dicit Dominus. Creans te Jacob & formans te Iſrael. Noli timere quoniam redemi te: & vocavi te nomine tuo: meus es tu. Cum tranſieris per aquas tecum ero: & flumina non operient te. Cum ambulaveris in igne non comburêris: & flamma non ardebit in te. Quia ego Dominus Deus tuus, ſanctus Iſrael Salvator tuus. Ex quo honorabilis factus es in oculis meis: & glorioſus: ego dilexi te. Ego dabo homines pro te: & populos pro anima tua. Noli timere quoniam tecum ego ſum. Hec dicit Dominus. Cap. 44.
Faciens & formans te ab utero auxiliator tuus. Noli timere ſerve meus Jacob: rectiſſime quem elegi. Effundam enim aquas ſuper ſitientem: & fluenta ſuper aridam. Effundam enim ſpiritum meum ſuper ſemen tuum: & benedictionem meam ſuper ſtirpem tuam. Et germinabunt inter herbas quaſi ſalices juxta fluentes aquas. ℞. Amen. *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Pſallendo.

SAnctus iſte quem elegiſti & aſſumpſiſti Domine: inhabitabit in tabernaculo tuo. ℣. Te decet hymnus Deus in Syon: & ti-

& tibi reddetur votum in Hierusalem: qui ad te omnis caro veniet: exaudi Deus deprecationem meam. P. Inhabitat. ℣ Campi tui replebuntur ubertate: pinguescent fines deserti & exultatione colles accingentur: induti sunt arietes ovium: & convalles abundabunt frumento. P. Inhabitat.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epistole Pauli Apostoli ad Corinthios. R. Deo gratias. Ca. XI.

FRatres. Libenter enim suffertis insipientes: cum sitis ipsi sapientes. Sustinetis autem si quis vos in servitutem redigit: si quis devorat: si quis accipit: si quis extollitur: si quis in faciem vos cedit. Secundum ignobilitatem dico: quasi nos infirmi fuerimus. In quo quis audet in insipientia dico: audeo & ego. Hebrei sunt: & ego. Israelite sunt: & ego. Semen Abrae sunt: & ego. Ministri Christi sunt: ut minus sapiens dico: plus ego. In laboribus plurimis: in carceribus abundantius. In plagis supra modum: in mortibus frequenter. A Judeis quinquies quadragenas: una minus accepi. Ter virgis cesus sum. Semel lapidatus sum. Ter naufragium feci. Nocte & die in profundum maris fui. In itineribus sepe. Periculis fluminum: periculis latronum: periculis ex genere: periculis ex gentibus: periculis in civitate: periculis in solitudine: periculis in mari: periculis in falsis fratribus. In labore & erumna. In vigiliis multis. In fame & siti. In jejuniis multis. In frigore & nuditate. Preter ea que extrinsecus sunt: instantia mea quotidiana: sollicitudo omnium Ecclesiarum. Quis infirmatur: & ego non infirmor? quis scandalizatur: & ego non uror? Si gloriari oportet: que infirmitatis mee sunt gloriabor. Deus & Pater Domini nostri Jesu Christi scit: qui est benedictus in secula seculorum. R. Amen. Evangelium. Homo quidam nobilis. *Require retro in Sancti Saturnini. fo. XXIIII.*

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. R. Et cum.

Lauda. Alleluia.

Dicat ℣ Salvum me fac Domine quoniam intraverunt aque usque ad animam meam. P. Alleluia.

Sacrificium.

HEC dicit Dominus formans te ex utero auxiliator tuus: noli timere servus meus: rectissime quem elegi. quia ego faciam fontes aridis aquarum. ℣ Effundam spiritum meum super te: & super semen tuum benedictionem meam: & germinabunt inter herbas quasi salices juxta fluentes aquas. P. Quia.

Missa.

CUnctorum licet dilectissimi fratres gloriosas martyrum passiones: qui diversis regionibus loca meruerunt: unitatis fidei omnibus indicente honore venerabiles: meritoque etsi non sit dispar reverentia colendi: quibus par fuit causa moriendi: tamen proprium est quoddam in ipsis ecclesiarum officio: cum a suis vindicat: & cognata provincia ad suum gratie dignitatem natura jungit progeniem. Quia major est letitie ambitus in quo patrie sunt affectus. Quoniam vero in Sancto suo simulque Vincentio: cujus ut fama ut nobis est: jure debemus. Qui generalis fuit communem plebem & patrocinium terram & civitate. Magnam confidentia divine protectionis exhibens: qui vernaculos populos orationis afferret affectorum amore. Qui eorum devotionem Deo ingereret: quorum adfuerit & dedisset. Ut inter diversas mundi partes: que semine Apostolice predicationis in Hispania perfectum fructum in Martyribus obtulerunt: hec quoque hujus sue munere gratia non careret: & numerum Sanctorum municipatum in illa vel decorem non perderet. Habens in peregrinatione accepturisque ut ipsum & ipsa quod tribueret. Hanc ergo amplius propria commendatus: quam peregrinum diligunt. Ut propriis se parentibus ostendat in beneficiis: quibus amabiliorem se agnoscit in gaudiis. Semper interveniens & consolium beneficentia & adversum: equale munus omnium reddat pro cunctis mundi: eruditus pro sepulchro. Amoveat a regione plagam: a religione perfidiam. Et qui fuit Ecclesie victor: patrie sit defensor. Et in eo sic fidei protectionem tribuat: in qua fuit infidelitate: in contradictionem

anno-

noceret. Et quoniam hujus virtutibus tu Deus Pater omnipotens auctor eſſe dignoſceris: clementiam tuam imploramus acclives. Ut qui Martyri tuo Vincentio victorie dediſti coronam: nobis peccatoribus indulgentiam de tua larga pietate concedas. ℟. Amen.

Alia Oratio.

COnvertere Domine ad preces familie tue: quas pro tuo honore per eum deferimus: per cujus confeſſionem & mortem a te preſtitam increduli ſine cunctatione cognovimus. Ideoque clementia potentie tue ita noſtris adſiſt petitionibus ut noſtris per eum patiatur ſe imprecari orationibus. Quicquid enim per eum ſpergitur: a te expectatur. Ipſe nobis de te quod in ſe redundat tribuat. Ipſe ad te preces noſtras portitor deferat. Ipſe nobis placabilitatem tuam interceſſor obtineat. Te autem alme Vincenti vernule Martyr cuncta cohors alumna inexplicabili prece circumdat: te hujus caterve toga ſubmiſſa flagitat mente. Univerſis de te pluralis devotio: ſingulisque in ſe diverſis neceſſitudo eſt. Alius orans vota perſolvit. Alius plorans meſtitudinis queſtus exponit. Tua ſanctitas: & vota ſuſcipiat: & tedioſis ſuccurrat. Beatitudo enim tua omnibus anxiis remedia a te venari compellit. Obtinendi namque pro ſingulis apud Dominum Jeſum Chriſtum: & noſtrum eſt ſidere: ſine cunctatione opem ferre que popoſcerit: & tuum libenter preſtare que implorarit. Tuo ſiquidem interceſſu recurrant ad penitentiam lapſi: ad indulgentiam rei: ad letitiam meſti: ad medelam languidi. Suos ad ceſpites exules: ad portum tranquillitatis naufragi: regiones ad proprias peregrini: ad redemptionem captivi: ad hoſpitalitatem cives: ad quietem hoſpites. Tuo obtentu jugis adhereat clementia Regibus. Poteſtatibus patientia. Militibus modeſtia. Tuo interventu adſueſcant avari miſericordiam. Luxurioſi continentiam. Petulantes pudicitiam. Tuo ſuffragio perfruantur ceci corde ſidei lucem. Hebrei Catholica ſide. Ex ſtione oppreſſi. Solutione vincti. Correctione devii. Salute inconvulſibili furioſi. Tuo adjuti annuo ambiant: teneantque Clerici ſanctitatem. Monachi [illegible]. Religioſi [illegible]. Perfecti ſummam Laici honeſtatem. Teque intercedente perfectum habeat ſapientia intellectum. Terra profectum. Annus [illegible]. Vita judicium.
℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

INter Patriarcharum inclite memorie titulos: Prophetarumque ſublimes vaticinio faſces: atque Martyrum inlustres ſacrum per mortem triumphos: examinatum in agone celeſti probatumque [illegible]: athletam Sanctum Vincentium amore vernula plebs alumna veneratur. Ob cujus annua feſta queſumus omnipotens Chriſte: ut offerentium nomina volumen vite contineat: & eternis ſedibus tua tranſferos clementia cenſeat. Ad quos precedentium nos in pace Domini cum ſanctis pax perpetua conſociet: & quos eterna poſſideat. ℟. Amen. Quia tu es vita &c.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte cujus magnitudo potentie Vincentii Martyris tui corpus: quod veſano Datiani furore fuerat marinis profundis in fluctibus [illegible] advehentibus honorandum revocavit litoribus. Tu nos eodem Martyre ſuffragante a procelloſo iſtius ſeculi profundo: manu pietatis in ſuperna attolle. Ut qui enim eo impellente in hoc mare excreſcentibus deſideriis cecidimus: & per charitatem que eſt coopertio peccatorum ad portum ſalutis quandoque perveniamus: iterarum cum omnibus [illegible]: quos dilectio tuo jungit in hac preſenti Martyris tui ſolemnitate.
℟. Amen.

Alia Oratio que dicitur ſi Sacerdos voluerit.

DEus cujus tunica deſuper totum contexta: unitate ſidei pacisque ſacramentum deſignat: concede cauſa obſequele: quam pro tuo nomine hanc deferimus tenere pacem in te Eccleſie tue: pacem populis & gentibus: pacem nobis omnibus preſenti in caterva convenientibus: quam ipſe inſtituiſti: & [illegible] diſcipulos tuos ſervare mandaſti. Ut qui nos tibi placare deſideramus: reddamur perpetue per Jeſum

Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum: qui es vere pax noſtra & charitas indiſrupta: vivens tecum & regnans cum Spiritu Sancto: in Trinitate unus Deus in ſecula ſeculorum.

R. Amen.

Illatio.

Dignum & juſtum eſt: juſtum & dignum eſt: nos tibi agere gratias omnipotens Deus. Pro cujus nomine ille noſter glorioſus uno ortu Vincentius levitici honoris gradu perfulgens: ut ſtola in ore tuum: ac veſte candidatus fortiorem in Chriſto rubidi hoſtie [illegible] ſenſum [illegible] moribus ſuſtinent ſecurus laniſit. Sciens paratus eſſe: ut exhiberet [illegible] quod vinceret. Cum in ſede ſua [illegible] ſolium [illegible] terminibus preſidem verbis ſeverioribus conſiderare provocaret: [illegible] prædicatione [illegible] nomine [illegible]: & ad iram contemptu [illegible] durat [illegible]: quod deſpectus ſui ipſe eſſet [illegible]: qui miniſter: ipſe teſtis fieret: qui ſatelles. Itaque [illegible] ſanctum [illegible]: per quod [illegible] [illegible]. Vincentius namque [illegible] in viſceribus [illegible] ſtrabus: & in ferventis ſupplicio [illegible] per vulnera [illegible]: quam corpore. Nuſquam oſſa non jam carnem [illegible] probare ſed ſanguinem. [illegible] ſpeciem in [illegible] exprobrare judicis qui [illegible] provocaret auctoris. Carceris [illegible] anguſtie: & abſtruſior omnino locus quo detruderetur [illegible]. Non jam qui paſſum perſecutionis augeret: ſed qui tandem confeſſionem abſconderet. Credens quod [illegible] confeſſionem averteret: ſi perſonam qui ſe ſperaverat abſentaret. Miniſque Dominum crederet: ſi Vincentii non populus non videret. Carcerale ſubſternuntur teſta: qua jaceret [illegible] ad [illegible] natura [illegible] & frangatur. Ut eadem membra tormentis [illegible] fragmenta qua ſecarent: atque [illegible] ſe [illegible] ſua ſuperbiorem corpus urgeret: ſed ſecurus inde ſui [illegible] vindictus. Nam [illegible] ſe-mala ſua amplius in confeſſione cumulata: infert [illegible] tenebras locorum: & tabernaculum illis [illegible] ergaſtulum. Ponit [illegible] medicus [illegible] manus: & ad [illegible] ſupplicii plagarum [illegible] compoſuit [illegible] perculſi [illegible]. [illegible] hominem [illegible] expavit: contra [illegible] ad [illegible]: graviter [illegible] quam gladio. Cum non poſſet ea [illegible]: quod valeret: & non [illegible] Domino [illegible]: quod valebat. [illegible] in ſermone [illegible]: dolor [illegible]: furor [illegible]. Mortalia pena ſubtrahitur ac pompa carceris reconditur. Pretioſa [illegible] ſuſpendit [illegible] non [illegible] pateret ſi deſiſtat: ſed [illegible] ea [illegible] celeſte [illegible] atque in ferreo [illegible]: & [illegible]. Sed [illegible] deſiderium [illegible] regnum Dei [illegible] intelligit: [illegible] cedens. Quod tormentis quoque [illegible] queſtione. Non tantum gloriam [illegible] ſi vita penam non [illegible]. Sancte per [illegible] & [illegible] ſupplicio [illegible] crate [illegible]: [illegible] ſtrati [illegible] ſubſtituitur. Et cum deficere [illegible] confeſſione [illegible]: tamen [illegible] vere aliud mendacem ſui [illegible] ſanet: ut ſi [illegible] paululum [illegible] carnifex animum [illegible] cor ejus [illegible] fuiſſe: ſed [illegible]. Quaſi non eum pena conſumpſerit: a quo & pena conſumpta eſt. Gratias ergo tibi Jeſu bone: quod animo [illegible]: qui [illegible] tale ſupplicium: et [illegible] fuit obſequium. Et que fuit [illegible] quod [illegible]: hoc ſit [illegible] quod pateretur. Sic [illegible] ad Dominum ſuum [illegible] Vincentium: ut [illegible] in ſuperno [illegible]. [illegible] ejus vinceret: quem Dominus [illegible] in corpore non viderit. [illegible]: ejus ille [illegible]: cujus gratia ei ag-

virtutis perfectione victoriam. Exponi ſemeſa comedentibus ſerere ſuo membra jubentur avibus mandat & canibus: Ut tali paſtu eorum impleret ventrem: quorum gereret mentem. His tamen percutientibus: ille ditior et majori meritorum miraculo eorum conſortio mutaretur: quorum natura non tollitur. Mittitur avis generaliter inhumata inimica corporibus: quae ea perſequatur improba quo alatur. Sed quo in laudem Dei creſceret gratiam victoribus rependens, prohibetur appoſiti corporis dapes jejuna ſervaret, ut ne hoc quaſi ſpreta feciſſet: non ſolum non contingeret: ſed vetaret. Eo nimirum obtinens Vincentium praeſtante: ne comedat: quo Helyas meruit ſuſcipere tranſmittente quod comedat. Haud procul enim corpori lupus cadaver odoratur: quod cum jam forte contiguum excubans avis diſcreto roſtro pinnis unguibus retro ageret: ferum inſequentis verberat. Sectas ſive lancea pœnis retorſere cervices & recumbens poſt tergum capite jacentibus in collo auribus manſueto humano ſtrictis dentibus reduct reportat. Id in ſimilitudinem praecentis: oſtendens quod ſpectaculi acciſſet pompam non corpori feciſſet injuriam. Victi Daciano etiam bellua intellectus: cum in Daciano belluam Vincentius viciſſet ſpiritu. O impudens furor & ſtulta veſania corvus obſequitur: lupus veneratur: Dacianus iraſcitur. Ad occulendam igitur ejus laudem non jam ſecretum elegit: ſed profundum. Credens ſibi ad demerſcendam Martyris gloriam non jam cauſtra ſidem ſervatura: ſed maria. Quod te Domine elementa prohiberent: cui abdita paterent. Et cum illa quae ipſe obſtruxerat penetraſſet: iſta quae tu fundaveris non adiret. Datur nautis mergendum corpus in fluctibus: ut in angulum ſuum equora perſiccarent, cui ad vincendum in terra tuum terra defeceret. Projicitur e navigatio magna freti parte ferventibus cum & ſaccum premeretur & ſaxo. Quae inter ferventes undas potens brachio tuo manu ſecutur: qui ſpiritum tranſtulit ad coelum: corpus retulit ad ſepulchrum. Hoc te ſolo praetenſo tui victoria addente: quod ſiccum in ſiccum mortuus emergeret. Et laudabatur ſurſum aſcenderet: quam deorſum mergi deſcendiſſet. Sed non in longum eſt in ſubmerſi mora letata profunditas: praeſtante ejecto in littore quiete Vincentio: inſultationis ſue poſſe naufragium vidit non predam fluctibus ſe dediſſe: ſed ſarcinam depoſuiſſe vincere mundum. Quem vehendum mare acceperat: non tenendum: cumque ſic evomeret: ne voraret: ita Domine ad te Vincentius tuus inlatus eſt caelo: & ſolo probatus & pelago. Ut cum multiplices pugnas expenderet ſecuta victoria: venerabiles reliquias digna ſervaverit ſepultura. Per te quem in unitate Trinitatis conlaudant Angeli atque Archangeli: hymnum ſemper dicentes.

℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: qui eſt gloria Sanctorum: & corona Martyrum: promiſſionum inductor: & pollicitationum Redemptor. Amator Apoſtolorum: & gratia triumphatorum. Tutela certantium: & victoria dimicantium. Exortator ad vitam: & incitator ad praemium. Quo inſpirante fidei tuus Vincentius non ignorabat athleta fortiſſimus Levitico honore perfunctus: quod & premium poſſit accipere ex merito paſſionis: & bravium ex officio diſpenſationis: quo erat & de victoria ſidus: & de corona non dubius. Ideoque nunc non laminae: igniteque ſartagines: non eculei: ſublimeque cataſte: non ungulae ferreeque manus: non ergaſtula: carcereſque occulti ſupplicii tenebrae: non ſtridor cathenarum: ac ponderatio gravis cujuſque metalli. Non loci fragor: & ſtrepentis paſſim copia ſalis parent hus veſcentibus injecta internis: nec fragrantia te nudo adhibitum corpori. Daciani terruerunt ſubjicere paſſione. Et cum in tantum perſecutoris vecordia furor ſiet: ut inhumatum corpus fluctibus deputaret: repente immerſa oſſa praecelſi ambient hus terrae: ſalvum unde ſimulantes reſiſtunt. Quapropter ob hoc Divino nutu mare profunda tetigerunt: ut ex equoribus oſſibus etiam ipſum paſſit ferveret naufragio.

que. Tua ſunt Domine illa miracula: qui fortis & potens es: ac invictus in prelio. Unde precamur: ut hic ubi nobis repoſita eſt ejus reliquiarum portio: erecta ſit patrocinii plenitudo. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio.

CONcede tuis pro delictis ſupplicantibus famulis venie proventum: qui ob paſſionis premium coronam beato Vincentio contuliſti. Tribue queſumus noſtris ejus interceſſione medelam ulceribus: cujus vulneribus mirificum carnificem ſuperaſti. Extingue Sancti Spiritus rore noſtrorum incentiva viciorum: qui juſti ſidei ignitas fartagines glaciaſti. Depelle fidei munere noſtre infidelitatis caliginem: qui profundi carceris noctem ob ſancti merita celeſti jubare radiaſti. Et qui athlete tui Domine corpus exanime voracitas: te obſiſtente vorare non valuit: nobis tua protectione defenſis nec ſaltem ſuggeſtio inimici veſtigium infigat delicti. Pelagus Chriſte tui teſtis factus feretrum eum te juvante revexit ad litus: ſupplicum tuorum curſus vite: te opitulante redeat ad ſalutem. Illum immaculate conſcientie meritum: & fidei virtute conſummata paſſione: religio te preſule perduxit ad celum: nos confeſſio flebilis te miſerante eripiat ab inferno. Ut per hoc ſacrificium quod tibi in honore predicti Martyris tui dedicandum offerimus: cum Martyribus tue retributionis effulſerit gloria: eorum ſuffragiis evaſiſſe peccatorum gaudeant ſemet a penis. R. Amen. Te preſtante Jeſu bone: quia tu hec omnia nobis indignis ſervis tuis valde bona &c.

Ad orationem Dominicam.

DEus qui Levitam tuum Vincentium tanto virtutum munere decoraſti: ut myſterii ſacri fretus officio: quo Filium tuum Dominum noſtrum ſecuturus eſſet in paſſione: ejuſdem Chriſti calicem miniſtraret prius credentibus in ſalutem. Tu nos facito eorum te digne tractare ſuſcepta miniſteriorum officia: quorum geſtandam ſuſcepimus obſequelam. Quo Martyr tuus Vincentius divino auctus ſpiritu: qui perſequentem Dacianum objectibus duris eluditur: cum contra Valerium Epiſcopum ſuum leviter inſultaſſe conquereretur: meritis tuis tribuat omnibus in hac vita feliciorem excurſum: & in futura regum beatitudine introitum. Ut ſicuti eum inter penas ſuſcepiſti te confitentem: ita nunc jubeas exaudire pro nobis orantem: cum ad te proclamaverimus e terris. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum.

Benedictio.

DEus bonitas eternum: qui novam lucem Martyri tuo Vincentio juſſiſti refulſiſſe in carcere: inluceſcat in cordibus veſtris ad eternam remunerationem. R. Amen. Et qui corpus ejus in medio mari dimerſum marinis gurgitibus revocavit ad litus: revocet vitam veſtram ab interitu & noxiis actibus. R. Amen. Quique corvo obſequente: dilatavit predicti Martyris gloriam: devotionem veſtram ſolita propitiatione ſuſcipiat. R. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

Dicat Chorus. Guſtate.

Com. Refecti Chriſti.

Oratio. Domine Deus omnipotens qui es vita.

Require fo. CCLXXXVII. Mutando nomen: & dicatur Sancti Martyris tui Vincentii.

In feſto Sancti Ildefonſi Archiepiſcopi Toletani.

Officium & omnia alia unius Confeſſoris Pontificis. Folio. CCCCXXII.

In feſto Sancte Marie de Pace.

Omnia dicantur ut in Aſſumptione Beate Marie. Fo. CCCLXI.

In feſto Sancti Babile Epiſcopi & Martyris & trium Puerorum.

Omnia dicantur ut in plurimorum Martyrum fo. CCCCXXX. Excepta Miſſa.

ADſit dilectiſſimi fratres preclara nunctis flebilis: trium, ut puerorum revehentes nunc glorioſa illa celebritate re-

[illegible]

curſu in qua licet omnibus exultare conveniat, condecet tamen, ut eorum trophea predicare ora mortalium non deſiſtant. Hic cum Babilas, ille eſt, qui preſulatus honore potiſſimus, eruditor plebium, caput inſigne & venerabile Clericorum ex grege commiſſo, partem ſui laboris previam oblationem Chriſto Domino obtulit conſecrandam. Cum eterno trium infantium de profectu ſollicitus, quos ſtudio noſcendi inſtruxerat, paſtorali ſollicitudine ad paſſionem exortat. Ut cum eis qui ejus obedierant verbo, uno paſſionis potirentur triumpho. Proinde in horum amorem totus noſter excitetur affectus, & lamentabilis exurgat confeſſio. Id precipue omnipotenti Domino ſupplicantes: ut vita noſtra & horum imitatione proficiat; & ad ſempiternam gloriam remuneratura perveniat. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus &c.

Alia Oratio.

DEus qui es conlator dignitatum: attributor honorum: & ſanctificatio Sacerdotum. Quo accinctus ac roboratus Babilas Sacerdos tuus Eccleſiam tuam, quam tuendam acceperat, exemplo erigit, doctrinis erudit; aditumque domus tue Numeriano locum ſanctum calcare volenti, eminus paleſtra repugnaturus obſtruxit. Quo per hoc ſubjecto gregi obſeratis januis maneret tuta cuſtodia, per quod a divinis foribus perſequentis foret poteſtas eliminata. Aſſiſte precibus ſupplicantis familie tue: ut Martyris tui prece, inimici ſuggeſtio introeundi in noſtris cordibus non habeat facultatem. Quo ſecuri intra ſinum ſancte Eccleſie reſidentes, ita clauſtris dominicis habeamur muniti: ut correctis nobis non pateat ulterius via errandi: quatenus per anguſtam gradientes juſticie callem, regionis eterne mereamur latitudinem introire. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter, in cujus conſpectu &c.

Poſt nomina. Oratio.

ECce antiſtes veriſſimus & Martyr tuus Babilas incomparabili illo tue Chriſte dilectionis affectu permotus, gliſcit animo, exultat voto, ac laudationis jocundatur tripudio. Quod pro nomine bojarum ponderibus inligatus, pedibuſque revinctus in rota, quaſi luſtorus quod profeſſus fuerat jubetur urbe monſtrari, quo potius plus inde ſumeret gaudii, quod pro tuo nomine dignus eſſet contumeliam pati. Ob hoc in tanti Martyris glorioſe celebritatis ſolemnitate, inferentes tibi Chriſte humilitatis cordis, & vivorum vota offerimus, & ſepultis requiem flagitamus. Rogantes, ut qui Martyrem tuum liberum effeciſti ab illato ſupplicio, & viventes & defunctos a tormentis eruas & preſentibus & futuris. ℟. Amen. Quia tu es vita &c.

Ad pacem.

FOrtis eſt ut mors dilectio tua Chriſte, que animam a preſenti ſeparat vita. Hanc in teſte tuo Babile pectore nimium exuberaſſe fatemur: qui ad paſſionem tractus trium puerorum quos nutrierat conſortium ſitiens, maluit unita cum eis pro tuo nomine perſecutoris morte mulctari; quos ſalutaribus diſciplinis erudiens tue nutrierat charitati. Proinde quia tu es hujus dilectionis largitor, te poſtulamus: ut unita per te in pacis ſocietate connexi exemplo Martyrum tuorum, & invicem ſine crimine vivamus, & te ex bonis actibus in eterna pace laudemus. ℟. Amen. Quia tu es vera pax.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt, nos tibi gratias agere, Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus, per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Qui es laus perpetua Sacerdotum, corona infantium, & ſuſtentatio infirmorum. Per eum quippe ſacratiſſimus Babilas Martyr & preſul perſequentis Numeriani impetum modeſtus calcavit, infantium teneritudo non timuit, ſexus infirmior non expavit. Dum quippe previus atque magiſter Babilas trium puerorum preſentiam expetiit, per quam confutaretur injuſta verboſitas Numeriani. Qui dum cum matre acciti venerunt, interrogati una cum matre, Babilam ſibi patrem eſſe teſtati ſunt. Cum tamen mulier fecunda charitate divina, non utero ſui partus exponeret, ſed etiam divini Spiritus proge-

nem enarraret. Quo ex conta genitore vel genitrice non naſcuntur: ſed divinis profectibus utero celeſtis vulve formatur. Cum etiam matrem perſequens ſoror ante filios: quos non agnoſceret: verberari atque mandat: ſed una trium infantium ſocietas voce clamabat: quod Babilas ſibi eſſe dominus atque pater: pro quo eorum mater talia ſuſtineret. Illico ceduntur & parvuli: pro quorum ceſſione mater ante Dominum orationis ſue queſtus exponit. Ubi reſpiciendam filiorum commendans etatem: pro qua eis tolata eſſet mortis queſtio immature. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie: una voce dicentes. ℞. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre benedictus & ſanctus: & admirabilis Dominus Jeſus Chriſtus Filius tuus. Qui predictum Sacerdotem ſuum: trino ſaltem comite coronavit: & in ceteſti pena poſitum non reliquit. His igitur veri Pontificatus peragens curſum: ſacra inter innocentes manibus verum divino ſacrificium litavit altario: dum ſe cum his quos nutrierat ſalutarem victimam per gladii animadverſionem obtulit Chriſto. Pio Domino redemptorique noſtro.

Poſt pridie. Oratio.

OMnipotens eterne Deus: quem verus Sacerdos tuus Babilas parvulis ſibi in paſſione comitantibus tribus: bojarum ponderibus adjicitur: vinculis arctioribus conſtringitur: eculeoque ſuſpenditur. Ut nos & ſe tibi in verum ſacrificium Sacerdos venerabilis exhiberet: quo numeroſa tormentorum genera pro tuo Chriſti nomine pertuliſſet. Tu oblatis tibi ſacrificiis benedicens: exemplo Babile Sacerdotis tui: carnalia a nobis inlecebras pelle: & ſuffragio trium infantium gloria nos conſpicientia attolle. ℞. Amen.

Ad orationem Dominicam.

INtendite fratres chariſſimi Sacerdotis Babile intemeraſſe ſpei virtutem: triumque puerorum robuſtiorem animi fidem: quam valentem corporis qualitatem. Quos predictus Doctor egregius gladio contritum perculſurus ſecuri alios conſpiciendo complectit: gratias fideliter referens Creatori: quod nos quos de manu ejus acceperat: coronandos obtulerit illi. Horum igitur exemplum conſtantie imitantes mores corrigamus in melius: charitatem teneamus ad invicem per dilectionem exceptum miſterium explicamus: & ad ſervitutem Dei ceteros inflammemus. Oportet juſtitiam diligentiam nobis ſuggeramus: ſpiritu orantes atque dicentes. Pater noſter qui.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Benedictio.

BAbile precibus ſolvantur veſtra peccata: cujus virtute Numeriano domante Dei obſerata ſunt limina. ℞. Amen. Ipſiſque ſuffragio animarum veſtrarum vos gaudentes obtineatis lucrum: cujus documento trium puerorum ſocietas meruit ſubire martyrium. ℞. Amen. Ut ſicut idem infantuli magiſtro ſubſequente gladio pro Chriſto paſſi animadverſione truncati ſunt: ſic vos inita vincli ſocietate divinum ſemper agatis obſequium. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & vi.

Com. Refecti Chri. ſti corpore.

Oratio. Domine Deus omnipotens. *Quere retro in Sanctis Juliani & Baſiliſſe. Fo. CCLXXXVII. Et ubi dicitur Juliani & Baſiliſſe: dicatur Sancti Babile & trium Puerorum.*

Timothei Epiſcopi diſcipuli Pauli.

Omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. Fo. CCCCXXXII.

Converſio Sancti Pauli.

Omnia dicantur de uno Confeſſore. Fo. CCCCXXXII.

Projecti Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. Folio. CCCCXXI.

In Feſto Sancti Tirſi Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. Folio. CCCXXX. Excepta Miſſa ſubſequente.

Miſſa.

AD conſitendum nomini Domini ſinguis noſtra animetur deleſtica: fratres Juſtitiam ejus pro triumphis beati Martyris Tirſi: qui hanc ſedulam cahce paſſionis: prius cum omnes tenuit: quam meſſuit fructum glorie pretio promerente gravatus: ante conſpectum regnantium:

[illegible]

R. Amen.

Alia Oratio.

C[illegible]

R. Amen.

Post nomina. Oratio.

D[illegible]

R. Amen.

Ad pacem. Oratio.

S[illegible]

R. Amen.

Inlatio.

D[illegible]

Sanctus. *Post Sanctus.*

V[illegible]

plicio : quam baptiſmo. Oſtendens illi interruptas conſtantiam inter carceres humana inter : adverſantes vindictam. Cum ceſſores ſuos ante pena conſumeret : quam ipſum penaliter lacerarent. Ante cedentes deficerent : quam ceſo vitam extorquerent. In eternum incomprehenſibili ſlumen tui aſſiſtatus archano : inmo perſecutus judice vita non caruit : in qua tamen ludibrioſum eorum finem ante predixit. Sicque eos horribili mortis exitu citius permiſit ad penam : quam ſibi extorquerent vitam. Deinde tuo nimirum omnipotens Pater judicio placito tibi tempore ſacratum conſignavit ſpiritum : quem inter adverſa mundi conſtancia ſervaret illeſum pariter & invictum. Unde te in hujus Martyris ſolemni feſto rogamus : ut precibus ipſius dones tibi conſitentibus veniam : qui manifeſtam oſtendiſti in perſecutoribus ejus vindictam. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie.

PRoſpiciens de excelſo ſancto tuo ſummo Deus : hec holocauſta placatus attende : qui beatiſſimum Tirſum tuum delatis Angelorum obſequiis & in carcere viſitaſti & ex profundo maris eripuiſti. Quo omnes nos qui ex his ſacramentis libaverimus : cunctis veniam impetrantes : & inter iſtius mundi fluctus tuorum Angelorum cuſtodiis muniamur & remunerati ad te de hujus vite carcere exeamus. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus cujus magnitudinis fuit : ut contra naturam beatiſſimus Martyr tuus liberandus ſub aquis emitteret vocem : cum conſopito capite cervice tenus vaſe pelvis arctatus conſiſteret. Libera nos de aquis multis & de manu filiorum alienorum. Quo lingua noſtra ab omnibus oderum ſit extera : & in ſolo ſibi tui nominis confeſſione ſufficiat : quo jubente dicimus. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

OMnipotens Deus qui beatiſſimum Tirſum ante fide preveniut : quam lavacro fidei dono & baptiſmi vos confirmet ac munificet ſacramento. ℟. Amen. Quique corpus ejus nec ferro dividi paſſus eſt : nec gladio deſecari : a gremio matris Eccleſie nullis vos patiatur occaſione divelli. ℟. Amen. Et cum illis civibus poſt hanc vitam mereamini habere conſortium : quorum hic predictus Martyr meruit invenire obſequium. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore

Oratio Domine Deus omnipotens qui es vita. *Quere in Sancti Juliani & Baſiliſſe. fo. CCLXXXVII. commemorando nomen Beati Tirſi Martyris.*

Policarpi Epiſcopi & Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris Pontificis. fo. CCCCXXIII.

Johannis Confeſſoris Epiſcopi.

Omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. fo. CCCCXXXII.

Agathe ſecundo.

Omnia dicantur unius Virginis. folio. CCCCXXXVI.

Valerii Epiſcopi & Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris Pontificis. fo. CCCCXXIII.

Octava Sancti Illefonſi.

Omnia dicantur ut in die fo. CCXXVI.

Sancte Batildis Regine.

Omnia dicantur unius Virginis. folio CCCCXXXVI.

Sanctorum Ciri & Johannis Martyrum.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.

Ignatii Epiſcopi & Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris Pontificis. fo. CCCCXXIII.

Brigide Virginis.

Omnia dicantur unius Virginis. folio. CCCCXXXVI.

In Feſto Purificationis Beate Marie.

Ordo ad benedicendum candelas. *Veniat Sacerdos in chorum cum Miniſtris & cruce & thuribulo: confrontanti: & aqua benedicta. Et cerei portentur extincti in candelabris : donec illuminentur a novo igne benedicto. Et ſculpatur novus ignis cum ſilice & ex lapide. Et benedictiones & orationes ſequentes uſque ad prefationem dicantur leva voce ad modum orationis.*

Benedictio.

DOmine ſancte Pater omnipotens eterne Deus bene ✠ dicere & ſancti ✠ ficare digneris ignem iſtum : quem nos indi-

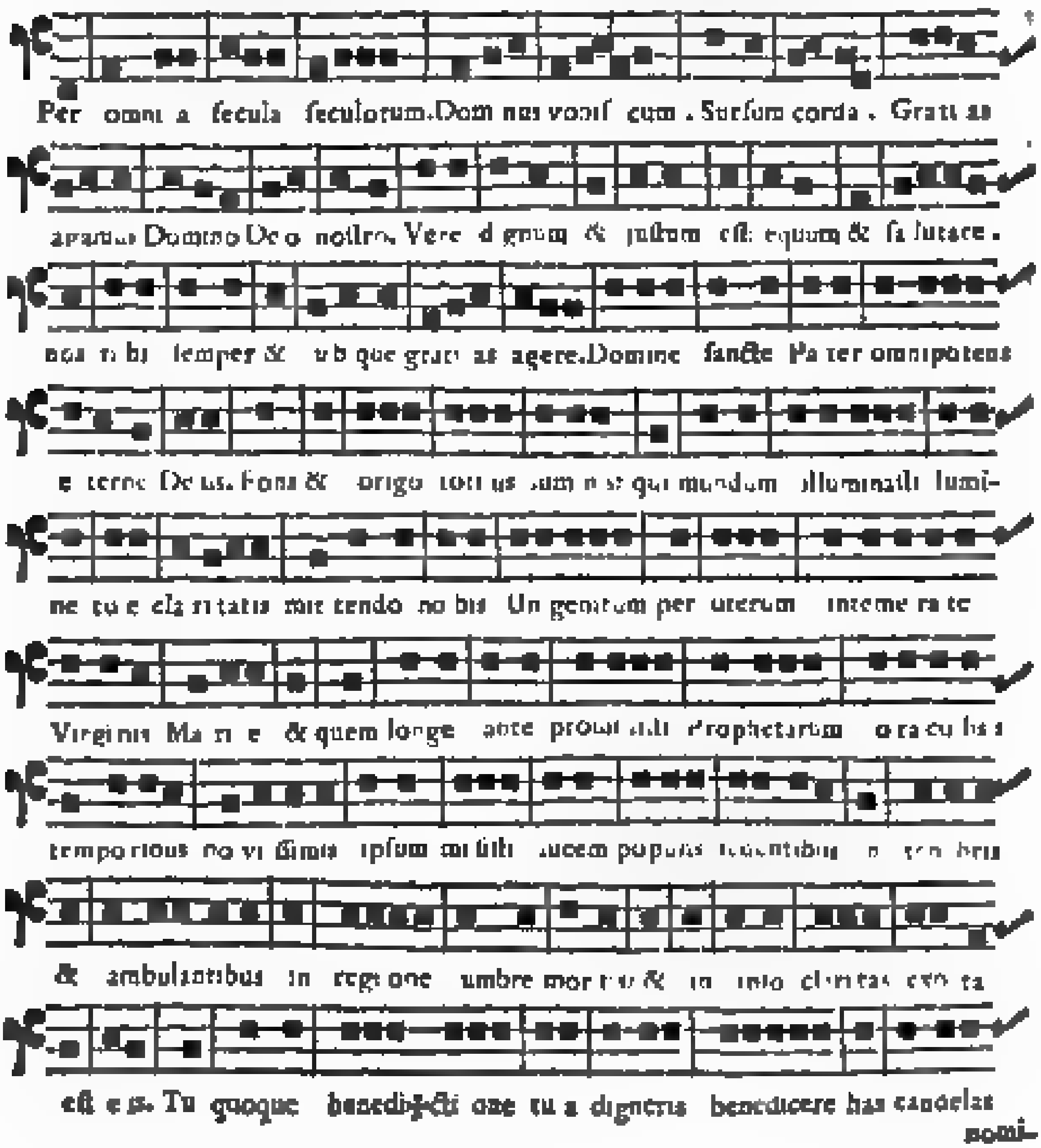
indigni per invocationem Unigeniti tui Domini noſtri Jeſu Chriſti bene ✠ dicere preſumimus: tu clementiſſime Pater tua bene ✠ dictione ſanctifica: & ad profectum humani generis pervenire concede. Per eumdem Dominum noſtrum Jeſum &c.

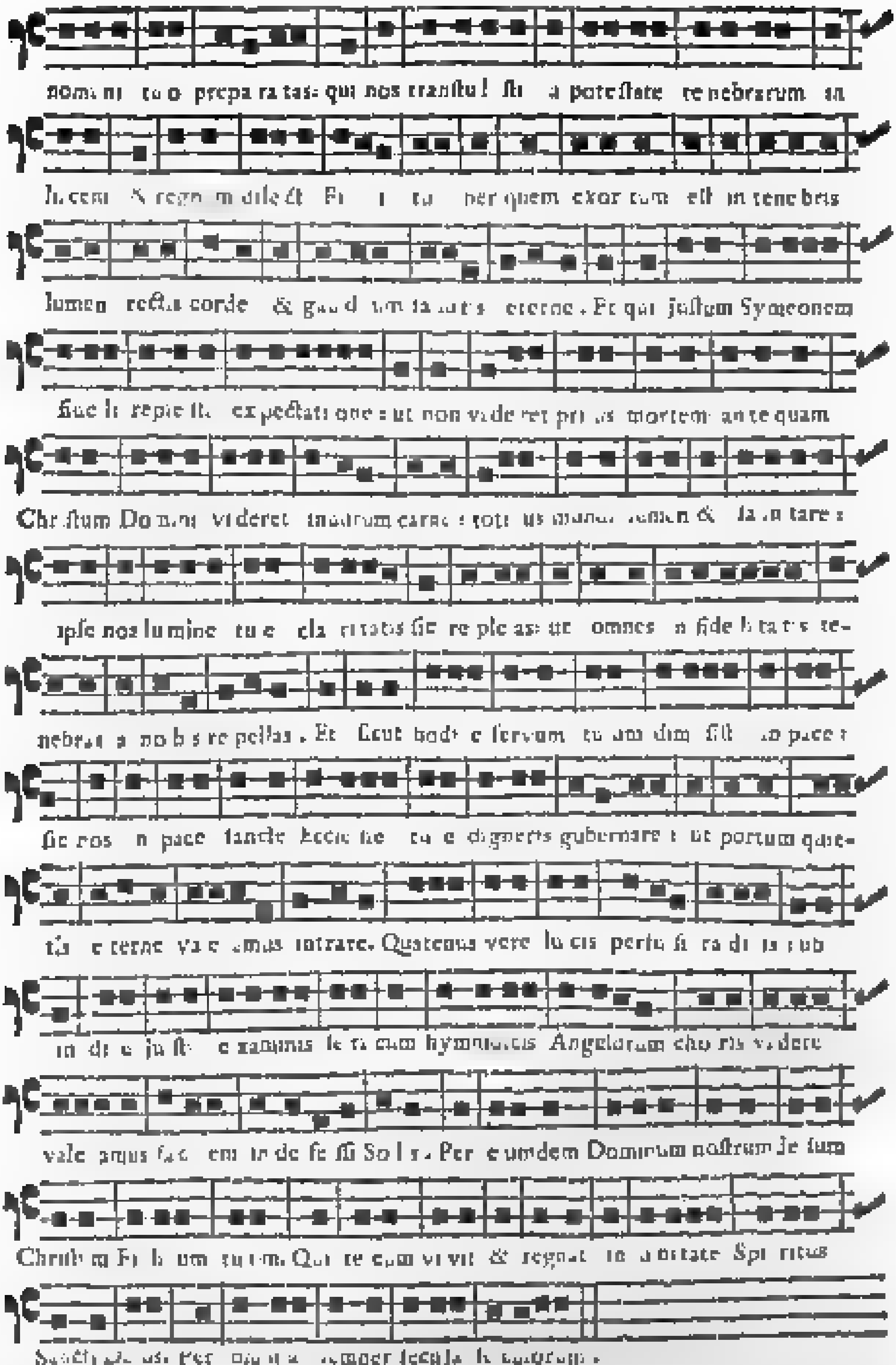
Poſt benedictionem ignis benedicantur Cerei. ℣. Adjutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit. ℣. Sit nomen Domini benedictum. ℟. Ex hoc. ℣. Domine exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum.

Oratio. Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus qui hodierna die Unigenitum tuum Iſraeliticę legi carnaliter ſubjectum: cum myſticis hoſtiarum oblationibus in templo preſentari feciſti: quique juſti Symeonis longam expectationem ipſius viſione: atque ulnarum deportatione impleſti: da ſuper hos cereos in honorem tui nominis conſecrandos benedictio ✠ nem: & preſta: ut qui eos hodie ob amorem tui nominis geſtaverint: per ſancte Dei Genitricis interceſſionem a preſentibus periculis eruantur. Per eumdem. Oremus. *Oratio.*

ADesto ſupplicationibus noſtris omnipotens Deus: has candelas tua benedictio ✠ ne perfunde: quatenus fidelis populus eas in manibus portans: non ſolum exteriori lumine gaudeat: ſed cecitate cordis expulſa: ſic lumen quod in tenebris lucet apprehendat: ut nequaquam a via veritatis deviet. Per Dominum. *Prefatio.*

Hic aſpergat aquam benedictam ſuper candelas & ſuper circumſtantes: & ſtatim incipiat Cantor Ant. Venite & accendite. *Tribus vicibus repetatur. Deinde alia Ant.*

Lumen

Lumen ad revelationem. *Pſal.* Nunc dimittis. *Et per ſingulos verſus repetatur Ant. Poſtea dicatur.* *Benedictio.*

DOmine Deus Pater omnipotens lumen indeficiens: qui es conditor omnium luminum: benedic hoc lumen tuum a fidelibus in honorem tui nominis portandum: quatenus a te ſanctificatum ſit, atque benedictum: & ut lumine claritatis tuæ accendatur, & illuminetur, propitius concedere digneris: & velut eodem igne quondam illuminaſti Moyſen famulum tuum: ita illumines corda & ſenſus noſtros: ut ad viſionem claritatis æternæ pervenire valeamus. Per Chriſtum.

Quo facto itur ad proceſſionem. Finita proceſſione incipitur Miſſa. *Ingreſſa.*

SYmeon in templo elevavit eum dicens: nunc dimittis Domine ſervum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei ſalutare populi tui. ℣. Notum fecit Dominus ſalutare ſuum: ante conſpectum gentium revelavit juſtitiam ſuam. ℟. Quia viderunt. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio: & Spiritui Sancto in ſæcula ſæculorum. Amen. ℟. Quia viderunt.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſæcula ſæculorum. ℟. Amen. Gloria in excelſis Deo. *Oratio.*

OMnipotens Deus Pater & Domine: largire credentibus populis tuis: ut in templo tuo ſalutare tuum, quem Symeon juſtus ulnis ſuis accepit, et quo lumen ad revelationem gentium exortum: indultor criminum ſemper credentium ſentiatur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter, qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio Libri Malachiæ Prophetæ. ℟. Deo gratias. *III. Ca.*

HÆc dicit Dominus. Ecce ego mitto Angelum meum: & præparabit viam ante faciem tuam. Et ſtatim veniet ad templum ſuum dominator, quem vos quæritis: & Angelus teſtamenti quem vos vultis. Ecce venit, dicit Dominus exercituum. Et quis poterit cogitare diem adventus ejus? Et quis ſtabit ad videndum eum? Ipſe enim quaſi ignis conflans & quaſi herba fullonum. Et ſedebit conflans & emundans argentum: & purgabit filios Levi. Et colabit eos quaſi aurum, & quaſi argentum. Et erunt Domino offerentes ſacrificia in juſtitia. Et placebit Domino ſacrificium Juda & Hieruſalem, ſicut dies ſæculi, & ſicut anni antiqui. Dicit Dominus omnipotens. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſalmellus. Vidimus gloriam Domini, gloriam quaſi unigeniti a Patre: plenum gratia & veritate. ℣. Sicut audivimus: ita & vidimus in civitate Dei noſtri in monte ſancto ejus. ℟. Unigeniti a Patre.

Dicat Presbyter. Sanctum ſacrificium.

Epiſtola. Fratres gaudete in Domino. *Require in Commemoratione Domini Fo. LIII.*

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. II. Ca.

ILlo in tempore: poſtquam impleti ſunt dies purgationis Mariæ, ſecundum legem Moyſi, tulerunt illum in Hieruſalem: ut ſiſterent eum Domino, ſicut ſcriptum eſt in lege Domini. Quia omne maſculinum adaperiens vulvam, ſanctum Domino vocabitur. Et ut darent hoſtiam ſecundum quod dictum eſt in lege Domini, par turturum, aut duos pullos columbarum. Et ecce homo erat in Hieruſalem, cui nomen Symeon, & homo iſte juſtus & timoratus exſpectans conſolationem Iſrael. & Spiritus Sanctus erat in eo. Et reſponſum acceperat a Spiritu Sancto, non viſurum ſe mortem, niſi prius videret Chriſtum Domini. Et venit in ſpiritu in templum. Et cum inducerent puerum Jeſum parentes ejus: ut facerent ſecundum conſuetudinem legis pro eo. Et ipſe accepit eum in ulnas ſuas, & benedixit Deum, & dixit. Nunc dimittis ſervum tuum Domine ſecundum verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei ſalutare tuum. Quod paraſti ante faciem omnium populorum. Lumen ad revelationem gentium, & gloriam plebis tuæ Iſrael. Et erat pater ejus & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Symeon: & dixit ad Mariam matrem ejus. Ecce poſitus eſt hic in ruinam & reſurrectionem multorum in Iſrael. & in ſignum cui contradicetur. Et tuam ipſius animam pertranſibit gladius: ut revelentur ex multis cordibus cogitationes. Et erat Anna propheteſſa filia Phanuel, de tribu Aſer. Hæc proceſſerat in diebus multis. Et vixerat cum viro ſuo

annis

annos ſeptem a virginitate ſua. Et hec vidua uſque ad annos octoginta quatuor: que non diſcedebat de templo: jejuniis & orationibus ſerviens nocte & die. Et hec ipſa hora ſuperveniens confitebatur Domino: & loquebatur de illo omnibus: qui expectabant redemptionem Iſrael. Et ut perfecerunt omnia ſecundum legem Domini: reverſi ſunt in Galileam: in civitatem ſuam Nazareth. Puer autem creſcebat & confortabatur plenus ſapientia: & gratia Dei erat in illo. ℟. Amen.

Laudes. Alleluja. ℣. Omnes gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce letitie. ℣. Alleluja.

Sacrificium. Suſcepimus Deus miſericordiam tuam.

Et Miſſa. Deus qui nobis ſic profuiſti. *Quere retro in die Circumciſionis Domini. folio*. LIIII.

Alia Oratio.

TU es Deus: & in te eſt Deus: & non eſt alius preter te. Ab ore egreſſum verbum: non regreditur: quia utique natus Filius: non ipſe qui Pater eſt creditur: dum tamen ipſum eſſe quod Pater eſt fatetur. Dona ergo nobis: ut quem Verbum a te: naſciturum miſiſti in carne: non ſic te remotos: ſic nunc a criminibus exuas: ut tibi ſoli cum veniente ſine fine conjungas. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

LAudent te Domine celi & terra: quia miſertus es populo tuo. Dum montes & colles coram te laudem feciſti clamare: cum tota eruentia in te approbaſti. Concede ergo nobis: ut laudes quas glorioſo nomini tuo offerimus: acceptas tibi ſemper ipſe efficias. Ut qui mundum redempturus in ſalutis ſigno oſtenſus es: mundum iterum judicaturus non ultorem: ſed liberatorem te noſtris oculis manifeſtes.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte: qui figuris creſcentibus in lege veteri monſtratus: in te impleta omnia oſtendiſti: dum in te vero Deo & homine: & purificatio ſecundum legem exprimitur: & veritas hominis approbatur. Adeſto plebi tue ad te ex purificatione venienti: & preſta incrementum muneris: & gratia benedictionis multiplicetur in abundantia pacis.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: te ineffabilis immenſeque ſapientie Deum: debitis conlaudare preconiis. Cum precipue hoc die vel tempore tranſactis proculdubio Circumciſione: tue recordemur infantie: et ſicut dignum eſt laudare virtutem tue omnipotentie non valemus: non enim in te Domine aliquod ſuperfluum in ſuſcepto homine ipſe creaveras: quod neceſſario circumcidi debere mandares. Sed ut te Dominum legis natum fuiſſe ſub lege: nec legem deſtruxiſſe probares. Univerſa enim que carnali populo figuris precurrentibus adumbrata mandaſti: etiam in te ipſo ſecundum litteram fieri permiſiſti: que tamen in nobis per evangelicam veritatem: etatemque perfectam: ſacramentis dignioribus perfeciſti. Pro quibus indictis ampendus commendandus: adeſt ille mortificato in corpore grandevus: meritiſque ſanctiſſimus Symeon: amplexuſque ſenilibus ulnis ingentem parvulum: ſalutare Domini ſe vidiſſe teſtatur. Sed & illa cujus nomen gratie reſonat: continentie candore reſpondens confeſſio Anna prophetarum officio Dominum confitetur. Offeruntur deinde in ſacrificium par turturum: vel pulli gemini columbarum. Ut in combinatione mundiſſimarum avium: tam anime quam corporis puritatem: litandam Deo exemplis evidentibus doceremur. Et in his ſacrificiis qui ſe accepturi deſiderant: non his inhereant: ſed erigantur jugiter in ſuperna. Pro quibus omnibus mirabilibus omnes Angeli: celorumque virtutes tibi Deo Patri: & Filio: & Spiritui Sancto: cum Cherubin & Seraphin ſine ceſſatione proclamant: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus. Vere incomparabiliter. *Quere in Circumciſione Domini. folio*. LV.

Poſt pridie.

VIdimus gloriam tuam Domine: gloriam quaſi unigeniti a Patre: unigenitum Deitate: primogenitum munere. Illic unicum Patris: hic percipimus inter fratres. Ibi cum Patre unum: hic in fratribus primum. Illic equaliter ſubſiſtentem & in ſinu Patris manentem: hic ſocios non derelinquentem. Largire ergo tui ſieri participes regni: quibus es propter-

tus in mundo. Quibuſque adventu ſi primo redemptor: exiſte in futuro remunerator. Et hic ſacrificium benedicere: qui ſolus pro cunctis factus hoſtia immolaris.

Ad orationem Dominicam.

IEſu Domine: cujus adorabile nomen Angelus prædixit: mater impoſuit: Symeon cognovit: Anna laudavit. Salva populum tuum in univerſo mundo: cujus extat nomen magnificum in cælo. Ut qui ſinius ex potentia glorioſus ſis etiam perditis miſeratione indulgens a pius. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper voboſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

DOminus Jeſus Chriſtus qui ad confirmandas promiſſiones Patrum, miniſter preſentationis voluit eſſe: ipſe cordium veſtrorum immunditias dignetur auferre. ℟. Amen. Idem qui præcepto legis ſue: ſignum defectæ carnis accepit: omnes a vobis ſordes ſui amoris connexione detergeat. ℟. Amen. Et qui vos filios Abrahe in ſe ipſo: qui eſt ſemen ejus benedicere promiſit: hereditati beata vos conjunctione muniſicet. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus Guſtate & videte. *Require in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja. alleluja: alleluja. *Oratio.*

BEatam Domine illam juſti Symeonis vocem: fac in nobis pari diligentia perſonare. Ut quia vidimus & credimus ſalutare tuum in pace cum juſtitia demittamur: non quo a te dimiſſos: ſinis vite accipiat: ſed per te abſolutos a debito: infine pax ſempiterna poſſideat. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Chorus. Deo gratias.

Blaſii Epiſcopi & Martyris.

Omnia dicuntur unius Martyris Pontificis. fo. CCCCXXII.

Gilberti Confeſſoris.

Omnia dicuntur unius Confeſſoris ſimplicis. fo. CCCLXXII.

In Feſto S. Agathe Virginis & Martyris.

Omnia dicuntur unius Virginis. folio. CCCLXXXVI. excepta miſſa que ſequitur.

Miſſa.

BEate Agathe Virginis feſtum: quod in Dei laudibus annuis recurſibus ſuſcipimus recolendum, placationis Deo vivo fratres dilectiſſimi adolemus libamina: & ad commemorandam Virginis gloriam: & ad noſtram commendandam miſeri obſequium. Hec enim generoſis orta natalibus decorata: atque ſpecie venuſtate decora: non minus hoſtem ſides quam in me ſuperando: & pudicitie conſecrata eſt merito: & ſacre paſſionis decorata triumpho. Ob hoc in tante Virginis glorioſe hac natalitio recurſu Creatori noſtro Jeſu Chriſto Domino ſupplicemus: ut qui eam ſibi conſecravit ex ſanguine, nos ex contriſtione juſtificet. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui tantam famule tue Agathe contuliſti conſtantiam: ut multis ſuaſionibus crederet quo ſemetipſam petulco adverſario conculcare mancipavit: quoque ... gratia cedentem gloriam virtutis deexcoulans: curet ſuos atros: igneis combuſtionibus liberat: in Eccleſiam tuam donis ſpiritualibus auget: ut & virginitate prepolleat: & multis minimis propulſetur temptationibus ad ruinam. Sed carens incendiis voluptatum horrenda: in te ardeat deſiderio: & obſequiis conleſcat ex voto. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus &c.

Poſt nomina. Oratio.

GEneroſe Virginis tue Agathe Deus Pater paſſionem ſanctiſſimam celebrantes: petimus ut ejus preſidio circumtuam apud te ſuſcepta oblatio ſepultos ſubmoveat a tormento. Quo ſicut prediſte Virginis ſepulcri cooperimentum immenſa reſtitit incendia: ſic patrona ejus oratio defunctis adimens flammam: eterna eos refrigerii commendare ſuſtollat.

℟. Amen.

Ad pacem.

CHriſte Deus eterne ſalvator: & ſalutis integerrima plenitudo. Pro quo mamilla tua ex deſecta parte corporis cruciatur: qua infantibus ſuccus lactis ingeritur: facito nos ut ubera ſuggentes matris Eccleſie: nunquam percidamur ab inviſceram. Quo alterne charitatis lactis potati: eternorum ſimus civium ſocietate conſorteſ.

℟. Amen. Quia tu es vera pax.

Inlatio.

DIgnum vere & pulchrum eſt : ut tibi Deo ac Domino noſtro immenſas laudum gratias referamus : & ſpirituales hoſtias immolemus. Qui Agatham Virginem tuam ampliſſimis ſocietatis predicatam ornatu virginitatis ditas : morte glorificas. Dedisti ei de honeſtis moribus lucernam : de virginitate trophęum : de paſſione triumphum. Etenim a te in illa glorificatus pudor virginalis exultat : dum carcerem truſa angustiis ſidereis viſitata conſolatur ex lumine : vulnere impoſita roboratur ex fide. Que etiam dum non terretur de abſciſione mamille : cum celeſtium conſequitur ſanitatem. Ob cuius meritum Deus Pater exposcimus : ut per eam & noſtra accepteтur oratio : & vota obſequentibus concedatur celeſtis gratie plenitudo. Te prestante ſummus Deus : cui omnes Angeli atque Archangeli non ceſſant clamare : ita dicentes. ℟. Sanctus Sanctus Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus : Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. A quo glorioſa predicta virgo meritorum titulo conſtituta : & viventi exemplo paſſionis emicuit : & defuncta aſſiduos ab incendio liberavit. Ipſe Dominus ac redemptor eternus. *Poſt pridie.*

ElEgit te Domine : qui beate Virginis Agathe & viventis & defuncte celo munera contulit. Quo & viventi ab infirmo moderaretur valetudinem : & defuncte ex obitu ſui memoria commendaretur precelentius : Cum morte eius per celeſtem nuntium ad memoriam futurorum conſcripto marmore deſignatur. Te nobis attribue : ut emiſſo de celo Angelorum tuorum cuſtodiis : & vita noſtra liberetur a malis : & hec ſic a ſpiritum ſacte paret ſanctificata : quo participatio holocauſtorum preſentium : & corpori tribuat ſanitatem : & animabus celeſtem impertiat medicinam. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus conſolator iuſtitie & caſtimonie propugnator : a quo predicta famula tua viſitatam ſe fore proſpiciens : & in vulneratio membra recipit ſanitatem : & noſtis meritis revulſa carcere : celeſti promeretur viſitari ex lumine. Tu hoc ſibi Sancti Spiritus noſtram irradians mentem : ad valitudinem in & corpore valeamus & corpore pervenire non eſſent. Quo dum ſpiritualis eſt. Quo terrena ſe deſidere cordis ſedula ad te ore conlaudando proclamemus. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

ANimarum veſtrarum Chriſtus vulnera tergat : qui beatiſſime Agathe pro ſuo nomine abſciſſam non deſtitit curare mamillam. ℟. Amen. Atque cuius meritis ex eius ſinibus removit ac reſtituit incendia : eius nunc ope ſolatione flammas a vobis male cupiditatis retorqueat. ℟. Amen. Ut qui celeſti inſcriptione ſibi liberatio conuocata eſt patrie : omnes in commune patrocinio veſtroſo conſervet. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri Qui Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate.

Cum Refecti Chriſti corpore.

Oratio. Deus ac Deus qui es vita & ſalus. *Quere in Sanctorum Juliani & Baſiliſſe fo. CCCLXXVII. Et ubi dicitur Julianus & Baſiliſſe : dicatur* Sancte Virginis & Martyris tue Agathe.

Vedaſti & Amandi Epiſcoporum.

Omnia dicantur pluriмorum confeſſorum fo. CCCCXXIIII.

Dorothee Virginis.

Omnia dicantur unius Virginis. Quere fo. CCCCXXXVI. preter Miſſam.

CElebrantes beate Dorothee : fratres chariſſimi ſolem famoſiſſimum predicantes holocauſtorum ob honorem pro Rege ac Domino offeramus. Que huius ſeculi ſic contenta ſui amoris voluntatem ex gratia : ut nobis electa ſibi palma : etiam aliorum corda celeſti ad Deum ſuaſione converteret : quibus velut exhortans tumore cruentorum : a Chriſticolarum propoſito ſubmoveri. Hanc ergo glorioſam coram ſibi Dei ſponſam : que & ſibi verbo & virginitatem confitetur : ex merito : pacem precibus impetremus. Ut venerabilem paſſionem ſue diem ſalutis precibus occurrat : preſtatura omnibus que rogantur : ab iſta vulnerum corona per ſanctum eius paſſionem : et vota noſtra Jeſu Salvatori noſtro commendans. Quo per eam Dei & plenitudinis fructum & votum commendatur eſſectus. ℟. Chorus. Amen.

Miſſa

Alia oratio.

DEus deſperantium ſalus : errantium via : & peccantium medicina. Qui beatiſſimas Virgines tuas Chriſtetem & Calliſtem : quas virus hoſtis antiqui a propoſito ſubmoverat : Chriſti tui predicamento ſimul ac precibus famule tue Dorothee ad cultum Chriſtiane fidei revocaſti : pietas tua a nobis ita peccandi caſum pellat : ac peccati cauſas removeat : ut deſperationis laqueos nec incurramus delinquentes per vicia : nec attingamus oberrantes per ignorantiam. Quo ſicut ille poſt lapſum promote ſunt ad martyrii palmam : ita nobis poſt crimina donetur te miſerante corona. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CHriſte Domine attributor perennalis gratie & collator. Qui Virginum tuarum Chriſtete & Calliſte penitentiam : per glorioſam famulam tuam Dorotheam ſuſcipiens : eas igne examinando glorificas : dum in ipſa crematione torrentis ignes : jam pene perditas eis reſtaurares coronas : ſupplicum tuorum precibus benignus intendere : & penitentium intuere lamenta : & offerentium ſanctifica holocauſta. Quo per penitentiam nos tibi facias complacere : & per honeſtos mores tibi conjungere. Ut per quam predictarum Virginum tuarum penitentiam dignatus fuiſti ſuſcipere : per eam pius collator : & viventibus & defunctis deſtines eternam ſalvationem. ℟. Amen.

Ad pacem.

DEus qui virginis tue Dorothee fidem ita exuberantis conſtantie dono glorificas : ut cataſta impoſita : & vultu placida : & animo oſtenderetur jocunda. Tu nobis ſpiritalem confer leticiam : qua repletiusque muniti : & delictorum ſordibus careamus : & pacis abundantia te concedente locupletemur. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus : per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. In quo fidens predicta virgo Dorothea leto inter penas oſtenditur vultu : & ovanti emicat aſpectu. Ipſius etenim gratie preventa reſpectu ornatur : fide adjuvatur : & opere conſecratur in paſſione. Hec quippe ſupremo triumphatura ſupplicio : voti ſui compos efficitur : antequam gladio feriatur. Nam ſponſionis ſue completura promiſſum : tria cum roſis mala : que Theofilo e paradiſo ſponſi ſui ſe directuram promiſerat : ſubito celitus allata ſibi comminus intuetur : eaſdem cui promiſerat per celeſtem deſtinavit alumnum. His nempe viſis Domine Theofilus tunc nare illa ſpiritali : & fidem pariter attrahit : & odorem. Innovatur ſubito ex oſtenſione miraculi : & continuo efficitur Martyr predicans nomen Chriſti tui. Quod ante inriſione deputans : exhiberi ſibi e paradiſo mala aut roſas virginem popoſcerat : quod tamen fieri deſperabat. Hec eſt mutatio dextere excelſi : qui & electos inter penas confortas : & peccatores ſine mora juſtificas. O ammiranda & predicanda judicia tua Deus : ecce ſupernus hec nuncius e celis : utrorumque ſolaturus commodum deſtinatur : quo tribus malis totidemque roſis : & Dorothee vota expetita concederet : & Theofilum regno Chriſti efficeret coheredem. Per te cui merito omnes Angeli : & Archangeli non ceſſant clamare : ita dicentes. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus : vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui voluntatem timentium ſe facit : & orationes eorum exaudit. Quique ammirabili clementia ita ſe diligentium deſideriis favet : ut eorum votis poſtulata non deneget. Etenim ingenita bonitas ejus ſacratiſſimam Dorotheam Virginem exaudire non deſtitit imprecantem : cum non ſolum de proprie paſſionis attolitur palma : ſed etiam : & de ſororum quas Chriſto adquiſierat tripudiatur corona. Per ipſum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio.

DEus eterne cui beatiſſima Dorothea Virgo previos conquiſitionis ſue manipulos deſtinavit : cum Chriſtetem & Calliſtem ſorores ante ſe in paſſione premiſerit : & ſic ipſa gladio conſecrata ſacrificavit.

 Tu

Tu de tuis ſanctis ſedibus benedic omnem hic holocauſtis operationem: concede ſupplicibus tuis: ut hec oblatio precis ſanctificet omnem ſe ſumentibus conferat. Quo exemplo Virginitatis in noſtrorum affluant placitos: et ſi fructus ante noſtrum obitum pene ipſe ſuſcipias: ut nos ſequentes in eterna tabernacula introducas. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

SAtia nos Deus cibo juſticie & eternitatis amore: qui Theophilum Martyrem tuum ad te converti feciſti: et aſpectu delectabiliori poſuiſti. Quo ſicut menti ejus in tribus malis totidemque roſis ſacramentum aſtruxit Trinitatis: ad eundem eum perfecte feciſti pertingere paſſionis: ſupplicem eum pro ſanctis crucians: ſic nos odore charitatis tue reficiens: & actu tue tibi eſſe placabiles: & corpore fortiores. Ut utraque virtute valentes poſt te in odorem unguentorum tuorum curramus: & paternis affectibus imploratum te erga nos ſemper placabilem ſentiamus: cum ad te proclamaverimus e terris. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

REdemptor noſter ac Dominus: Dorothee vos Virginis ſuffragio muniat: qui per eam Chriſtetis & Calliſte: penitudinis acceptavit lamenta. ℟. Amen. Ac ſicut ille poſt ipſum ad ſalutis viam reverſe ſunt: ſic vos relictis ſuperſtitionibus mundi ſequamini Chriſtum. ℟. Amen. Ut ejus ſequendo veſtigia exemplo Theophili odoris Chriſti repleamini gratia. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et

Dicat Chorus. Guſtate. *Com.* Refecti Chriſti corpore. *Oratio.* Domine Deus omnipotens. *Quere in Sanctorum Juliani & Baſiliſſe fo. CCLXXXVII. Et ubi dicitur* Juliani & Baſiliſſe: *dicatur* Sancte Dorothee Virginis.

Apollonie Virginis & Martyris.

Omnia dicantur unius Virginis. folio CCCCXXXVI.

Scolaſtice Virginis.

Omnia dicantur ut ſupra.

In Sancte Eulalie Virginis & Martyris Barchinonenſis.

Omnia dicantur unius Virginis & Martyris. fo. CCCCXXXVI.

Miſſa

ADeſt dilectiſſimi fratres ſolemnem illud beate Virginis Eulalie feſtum: quod annuis recurſibus ſuſcipimus recolendum: in quo eadem Martyr Barchinonenſium cives & urbem gerit: non ſolum quod meritorum titulis precinxit: honore etiam illuſtravit ſepulcri. Cum quod viva voce edificat verbo: eſt ſanguinis docet exemplo. Hec enim ad paſſionem leta proſiliens: ſortem adiit intrepida. & verbis tonantibus profanum judicem corripiens: paſſioni ſe obtulit non quaeſita. Recognoſcamus ergo per valorem Martyrem: per obſequia civem: per pietatis ſtudia genitricem. Obſecremus precum intima flagitantes: ut que ejus fortiter tenello vicit in corpore: victoriam ſe in noſtris prebeat efficacem. Et qui illi poſt flammas contulit celum: nobis poſt lapſum conſortium tribuat Angelorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus virtutum: corona Martyrum: et ... Suſcipe famulis plebis precum obſequia: que ob honorem Virginis tue Eulalie tibi deferuntur dedicanda. Tu enim eam ultra etatem ſexu eſſe victricem: quam nullis precedentibus meritis jam tunc feceras tui nominis confeſſorem. Sit ergo Deus ne eadem Virgo ſanctiſſima ante conſpectum glorie tue: noſtrorum criminum & interceſſorum: particeps & aſſertrix. Et & diluenda proponat & propoſita precibus deleat. Qualiter ſic confeſſionem delictorum ac pietis ante culpas ſingulorum ad emolumentum venie afferat: & interceſſorem ſe pro his que aſſeruerit interponat. Sit in ſalvationem terre: ſit in defenſionem patrie. Gubernet cives: eliminet hoſtem. Sedet peſtem: arceat famem: morbos diſſipet: adverſum omne repellat: optata quoque perficiat. Sicque per eam ſectorem te ſemper noſtris precibus prebe: ut & hac interceſſione ejus pectora noſtra habeant finem: & in futuro ſuis meritis mereamini invenire quietem.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

ET te ſublime redemptor noſter & Domine in tuis operibus conlaudemus. Qui dum Virginem Eulaliam ad

annis

nominis tui dilectionem accendis: proditorem eam ſui nominis facis. Ut & robuſtior ad paſſionem conſurgeret: quo nomen ſuum furenti judici non taceret. Queſumus proinde: ut que nominis ſui facta eſt proditrix: in prolatione noſtrorum nominum ante te: non efficiatur elinguis. Ut que vocabulum ſuum non tacuit judici: vocabula fidelium renotanda eterne imprimat manſioni. Ut quotquot in illum credimus: quem ipſa veraci corde profeſſa eſt: & preſentis vite tutelam: & in futuro cum defunctis fidelibus mereamur beatorum omnium promereri conſortia. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte Dei Filius: qui exanime beate Virginis corpus niveo candore veſtiſti: dignare nos veſtire juſticie ſtolis: & operibus ſanctitatis. Ut per hec que tibi offerimus munera: ſic niveo alterne dilectionis veſtiamur amictu: ut eterne pacis lumine cum ea que profeſſa eſt potiamur. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi ſemper gratias agere omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. Qui diverſis flammis Martyrem Eulaliam probas: dum clementer eam flammarum diverſitate glorificas. Eratque in pectus Virginis flamma: ſed flammis quoque urebantur & latera. Sed longe alter flamma illa erat: que flammis his temporalibus cedere neſciebat. Illa enim refrigerando ferveſcit: hec cruciando plus deficit. Illa in corpore vigore ſempiterna perdurat: hec corporea accenſione occaſum ſuum frequenter oſtentat. Illa eternitatem parat in mente: hec plerumque defectus ſui ſentit in corpore. Illa ſemel conceſſa neſcit frigeſcere: hec etſi ſtudioſius accendatur: aduſtionis ſue aliquando materia caret. Illa caloris ſui terminum neſcit. hec ſemper vigoris proprii ſtatum amittit. Illa quoſquos incendit: perire non ſinit: iſta vel ſe ipſam cum ardentibus perimit: vel innocentibus ſeſe ſubmittit. Illa ſemper pollicetur ſine tempore refrigerii gloriam: hec aliquando in tempore ſupplicii irrogat penam. Illa iſtam ſemper ſuperat & extinguit: iſta illi ſepe famulatum ſui ſubjecit ac deſerit. Inde eſt ergo: quod celeſtis flamma temporalibus flammis victa non deficit: & victrix potius poteſtatem hujus materialis ignis ſibimet ſubjicit: ac ſubmittit. Cum enim in Virginis pectore divinum vicit incendium: appoſite fortuitus flammarum facule defecerunt. Quia igitur tu Deus noſter ignis conſumens es: qui eam in corde ejus flammigera combuſtione arderes: victorem te in ejus paſſionibus nullo modo demonſtrares. Te queſumus te rogamus ut facias nos ſimili accenſione amoris tui ſerenos: & ſanctitatis perfectione idoneos. Ut qui in hoc die tante Martyris: & paſſionem veneramur pariter: & ſepulcrum: in paſſionibus noſtris: vel ſepulcris noſtrorum criminum liberati perducamur ad celum. Qualiter & hic & in eternum cum omni militia Angelorum devotis mentibus concinamus proclamantes: atque dicentes. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Cujus doni eſt: quod Eulalia virgo ceſa non trepidat: cujus gratie: quod inter flammas non eſtuat: cujus muneris: quod poſt obitum ſic exultat. Cum eternam vultu jam quodammodo leticiam preferentes: in hac adhuc ſubſtantia carnali oſtenderet: quanta illic animi pace gauderet: cum beato Confeſſori Felici: ſic de eterna per corpus felicitate ſubrideret. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio.

OMnipotens Deus: qui illibatum Virginis corpus intactum ſervas a flammis: emitte in his hoſtiis ſpiritum ſanctitatis. Qui & oblata ſanctificet: & oblatores propiciabili reſpectu perluſtret. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

DEus qui beatiſſimam Eulaliam antequam paſſionis gradum ſcanderet: quid oraret miſericorditer docuiſti. Dum in ea non facis perire: quidquid a te edocta fortiter crediderat: da nobis: ut quod de te ſcimus & credimus ad eternam profeciſſe nobis leticiam gratulemur. Ut quod illa

ſtis in effuſione precurrerat ſanguinis: nos in hoc ſilio tuo Domini noſtri inveniamur adoptivi verbis. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui beatam Virginem inter flammas fecit eſſe victricem: faciat vos ejus precibus: & mortiva carnis veſtre devincere: & perfectam devicto mundo victoriam in celeſtibus reportare. ℟. Amen. Et qui inſepultum Virginis corpus nivibus primus veſtivit ad gloriam: ipſe corda veſtra & corpora ad perfectionem ſanctitatis accingat. ℟. Amen. Ut cum illa per confeſſionem mereamini palmam: cujus nunc obſequentes celebratis ſolemnitatem. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate.

Com. Refecti Chriſti corpore.

Oratio. Domine Deus omnipotens qui es vita. *Quere in Sanctorum Juliani & Baſiliſſe. Fo. CCLXXXVII. Et ubi dicitur* Juliani & Baſiliſſe *dicatur* Sancte Eulalie Virginis & Martyris tue.

In Feſto Sanctorum Fructuoſi: Augurii: & Eulogii Martyrum & ejus comitum:

Omnia dicantur ut in communi plurimorum Martyrum. Fo. CCCCXXX. Excepta Miſſa ſubſequente.

Miſſa.

OMnipotentis Dei ineffabilem miſericordiam omnes devota exultatione religioſa fide integra: ſpe pura fratres chariſſimi laudando rogemus: rogando laudemus: qui nobis Sanctorum Tarraconenſium Fructuoſi: Augurii: & Eulogii per beatiſſimam paſſionem: magna Eccleſie preſidia donavit & patres. Quorum in amore Dei conſors animus diviſa vite hujus officia in unius glorie ſocietate collegit. Dum in ipſo Sacerdotii capite coherentis Levitarum latere: victimam Chriſto ſanctificati in ſe corpori exhiberent: & ad deſtruendum demonum cultum: verum omnipotentis Dei confeſſionem carnis ſue ſupplicio alligantes: ſanguine ſuo ſcriberent: quod docuerant. Atque unus eidem carceris ligarentur: religioſa inexpugnabilis diſciplina: quod innovandum crederent ſpem: eorum exploratam ſervarent charitatem: & potandi oblatione refecti: qui Chriſti calicem biberent: refectionem ſecus non ſitirent. Quibus ita nos preſtiſſime ſupplicemus: ut eorum valida ac precioſa ſuffragia fidem in converſatione provehant. Eccleſiam ab impugnatione defendant. Inſtituant Sacerdotes ad laudem: Levitas ad officium. Reges ad pietatem: populos ad quietem. Et cum illa eis in delectatione ſit regio: que ſuſcepit: ita non ſit in oblivione que genuit. Habeat illa in collegio quos coronavit: habeat iſta in patrocinio quos tranſmiſit.

℟. Amen.

Alia Oratio.

MAgna nobis hodie Domine ſacramenti te auctore immolandi ſolemnia. Quia adeſt Chriſti tui coheres examinatus igne Sacerdos cujus ſacrificium non ſpernas. Adſunt etiam Levite ſanctiſſimi: qui amicti ſtolis igne ſanguine ſacrum altare tuum circumdare valeant: & ſacris muneribus honorare. Qui tuum quodlibet omnium in te credentium gerendum injunxeris curam: hunc peculiarius loco & populo venerabilium reliquiarum preſentia conſecrato: & aſſiſtere & opitulare jubeas Rex ſumme precamur. Nunc tibi Fructuoſus tuus in commendatione noſtri ac totius plebis hujus fructus ſuorum ingerat meritorum. Nunc Augurius & Eulogius immolatos tui ſanguinis manifeſtent populis credentibus in ſalutem. Ut tam victricium ducum vel eruditi magiſterio: vel virtute defenſi: ore preſentium pro tuo nomine penarum formidine terreamur: nec futurorum bonorum amore uſquequaque reddamur. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

ADeſto nobis omnipotens Deus: Sanctorum tuorum Fructuoſi: Augurii: & Eulogii triumphalem celebrantibus diem: & leticiam ſpiritualem tribue gaudiorum: concedens eorum interceſſione ſepultis requiem: offerentiumque tibi corporibus ſanitatem. Quorum ſic fides membris ipſis dedicationem erit: ut ſentirent corruptibilis nature defectum: & neſcirent celeſtis animi mutare propoſitum. ℟. Amen.

Ad

Ad pacem. Oratio.

DEus unus & Trinus: simplex & iuste: immutabilis & preclare: quem societas illa trina & indivisa Sanctorum Fructuosi Augurii & Eulogii: sic unius laudis voce inter flammas concelebrat: ut quamvis hec exusta ignibus membra decederent: eorum tamen animi divino sancti Spiritu plus calerent. Concede nobis eorum Martyrum intercessione: ut per quotidiana temporum incrementa tua in nostris cordibus dilectio convalescat: charitas fervescat: ac legis tue meditatio convalescat. Ut ad oram sopitis iurgiis: vigeat in nos flamma divina: & extinguantur male cupidinis incitamenta. Quo sicut predicti Martyres iniecti camino: sunt te in passionibus conlaudaverunt: sic nos te opitulante ex omnium bonorum fructu tibi placere: ante nostrorum obitum mereamur.

R. Amen.

Inlatio.

DIgnum & iustum est omnipotens Deus: nos tibi ex toto corde gratias agere: & unitatem Trinitatis tue sub una trium Martyrum passione laudare. Quorum equalis fides: similis fortitudo: indifferens confessio per indigentium personas: graduum individuas & penas rapuit: & coronas. Quos enim gentilis error velut quibusdam paleis quasi probatum aurum non minus charitatis debitur: quam persecutionis immittit flammis consumendos: in gravi hos thesauro missos ejusdem fornacis igne condidit: qui urebant. Libenter enim fidelium animarum ardor tuo amore succensus: sanctificatorum corporum ferebat incendium: quos se utique non exurenti: sed clarificari posse amplius confidebat. Et cum illo anima Sancti Spiritus calore ferventes: terrene adultis materie congreventur: eunde flammas sibi deputant in favillas. Sed faciebat hoc sustinendi virtus: non urendi defectus. Cum inflammationem ductus sibi excederet: non vim sue nature ignis amitteret. Impositis super ardentem ignem sanctorum membra tabefacta liquefiebant: & contracta viscerum partes crescentibus ac cumulis carbonibus ardebant. Inter ambustas torres quantos ceteris sanguis sumabat: sed quanto ad Dominum animo plus calebant. In quibus pro sanctitate corporis potuit dolor esse qui tangeret: non potuit esse qui vinceret. Dum illis divine adiutoris virtute prestante: ut ejus pene superaverint trucidatorem: cujus non timuerunt passionem. Dignum admodum quos Hebreis pueris Anane & comitibus ejus similis hos die ne fuerent: qui in camino Babylonis Regis inclusi atque securi: novo laudis tuae carmine decantantes: Angelico atque celesti officio clamaverunt: atque dixerunt. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Post Sanctus.

VEre sanctus & admirabilis es Deus summe: qui te in his tribus Sanctis perfecta Trinitatis unitas demonstrasti. Non corporum visibilium dissimilitudine: sed verax mentium voluntate. Non officiorum distantium ordine: sed concertantium morum inseparabili charitate. Non etatum alternantium tempore: sed animorum persistentium indifferenti virtute. Condecet enim ut qui bella Domini preliantur sui: secum Regis exhiberent abditissimam lucem: quia & illic certa sperabitur ex hoste victoria: ubi armorum victricium signa fuerint commota. Hi igitur una cum principe glorioso Levite: animo paterno consimiles effecti sunt: continuo celestis glorie coheredes: in quibus bone voluntatis immutabilem manere concordiam: & ardentius carnales cernens: nihilque posse in eis prevalere: penarum conspiciens: non atrocibus exurendos deputat flammis. Sed ea sic urbium tuorum fides ardentior: quo fuit ardentior fervens cruentorum. Quos tamen ita indirupta flamma vincula tua charitas vincit: ut nec ellumina cremant: dum traherentur procul conspectu formidarent incendia: nec tristitia saltem dum illic prosternerentur contraxerint vota. Qui patent solvende stationis tempus adesse cernentes: celestium dapium desiderio tracti: propere pervenunt ad sue compendia mortis. Quamque medius inveniuntur sacra corpora flammis: acceptabilia Deo reddunt hymnum sanctorum vota. Nec dumque sentium ignibus divina sanctissima concremantur: & iam

& jam nunc Angelorum ovantium gregibus chori conſerti perpetua conſcendunt æthera in arce volatu. Ut apud te Deum ſuſciperent ſervitium æternum: a quo ſe ſiderent ſperaverunt reddi perpetua charitate. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem æternum. *Poſt pridie.*

O Mnipotens Deus qui ſanctis tuis Fructuoſo Epiſcopo: Augurio: & Eulogio Diaconibus tantam virtutum gloriam tribuiſti: ut ſic eorum corpora rejecta camino ſuperſiderent: ne animæ doloribus carnis perurgente Divino Spiritu arderent: ſic exuſta deinceps ignibus membra: ne unquam ſentirent perſecutionum tempora veraces verba: ſicque hominorum corporum cruciamenta ſperare: ne tamen abnegando a confeſſione ſervare ſe: [illegible] ignem fidei. Tu hoc obſecramus, ut [illegible] calore Sancti Spiritus perfluat: benedicenda oblatio: horumque pacis patiens ſit non charitate fervere: de oblatique ſugeſcere. Quo in divino amore ſuccenſi: ſit in nobis ignis: qui exurat peccata: non qui augeat vitiorum carnalium incendia. ℟. Amen. *Ad orationem Dominicam.*

D Eus æterne qui beatiſſimos Martyres tuos Fructuoſum: Augurium: & Eulogium igne examinaſti: eorumque animas periti: membra ad æternam requiem perduxiſti. Dum in vos tribus Trinitas vera inhabitat: quos unius a paſſione unitas ſancta coronat. Reſpice nos de excelſo throno gloriæ tuæ: dans noſtro cremationi ſinem: & terræ noſtræ ſinibus parcens. Auferamus ignem ſancti ſpiritus ex alto. Operemur juſtitiam: vitemus cultumque diſſipatum. Ut eo fervore cordis quo te prædicti Martyres in medio ignium poſiti laudaverunt: nos quoque iſtius orationis devote oraculum compunctionis te deprecari mereamur ita decantes. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. *Benedictio.*

D Eus unus & trinus: qui ſe in unitate trium Martyrum Fructuoſi: Augurii: & Eulogii paſſione glorioſum oſtendit: glorificet ſe in veſtris cordibus ſiticet: & ad noſtræ cherorum te [illegible] commendet. ℟. Amen. Quique illis gloriam adeunt per paſſionem temporalium ignis: calore Sancti Spiritus peccata veſtra expurget. ℟. Amen. Ut in illo veſtra ſemper ſpes permaneat ſors: quo illis eſt etiam poſt eterum refectio attributa. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Completur. Refecti Chriſti corpore.

Oratio. Domine Deus omnipotens. *Quære in Sanctorum Juliani & Baſiliſſæ. fo. CCLXXXVII. & ubi dicitur Juliani & Baſiliſſæ dicatur Sanctorum Martyrum tuorum Fructuoſi: Augurii & Eulogii.*

Valentini Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. folio. CCCCXXI.

Juliana Virginis & Martyris.

Omnia dicantur unius Virginis. folio. CCCCXXVI.

Pantaleonis Martyris & Sociorum ejus.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXLVI.

Columbani Abbatis.

Omnia dicantur unius Confeſſoris ſimplicis. fo. CCCCXXXII.

IN CATHEDRA SANCTI PETRI.

Ad Miſſam. Officium.

B Enedicam te omni Domine: adſcribam ſuper te nomen meum novum & nomen civitatis meæ nove Hieruſalem: alleluia. ℣. Benedicam te Domine qui fecisti cælum & terram. P. Adſcribam. ℣. Gloria & honor Patri. P. Adſcribam. Oratio.

D Eus Dei filius: qui in tuis ſanctiſſimis perfectus Petrum: & per Petrum Eccleſiam erexiſti: [illegible] ſuper [illegible] quo poſſet adverſa cuncta ſuperare potentia: porrige nobis auxilium dexteræ tuæ: ut per eum qui in te poſt negationem redditus: ſic nos mereri laudari: per eum non digneris a vitiorum tentationibus eruere: ut ſides noſtra in nullo coram te appareat naufraga: & animas & corpora pertrahas ad ſuperna. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Iſaiæ Prophetæ.

℟. Deo gratias. *Cap. XXXII.*

H Ec dicit Dominus. Ecce in juſtitia regnabit Rex: & principes ejus in judicio præerunt. Non caligabunt oculi videntium: & aures audientium diligenter auſcultabunt: & cor ſtultorum intelliget ſcientiam: & lingua balborum velo-

velociter loquetur & plane. Non vocabitur ultra is qui inſipiens eſt princeps: neque fraudulenter appellabitur major. Stultus enim fatua loquitur: & cor ejus faciet iniquitatem: ut perficiat ſimulationem: & loquatur ad eum fraudulenter: & vacuam faciat animam eſurientis: & potum ſitienti auferat: fraudulenti vaſa peſſima ſunt. Ipſe enim cogitationes concinnabit ad perdendos mites in ſermone mendacii: cum loquitur pauperi judicium. Princeps vero ea que digna ſunt principe cogitabit: & ipſe ſuper duces ſtabit. Mulieres opulente ſurgite: & audite vocem meam. Filie confidenter percipite auribus eloquium meum: donec effundatur ſuper nos ſpiritus de excelſo. Et erit deſertum Charmel: & Charmel in ſaltum reputabitur. Et habitabit in ſolitudine judicium: & juſtitia in Charmel ſedebit. Et erit opus juſtitie pax: & cultus juſtitie ſilentium: & ſecuritas uſque in ſempiternum. Et ſedebit populus in pulchritudine pacis: & in tabernaculis fiducie in requie opulenta. Ait Dominus omnipotens. ℟. Amen.

Dicat Preſb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo.

IN manibus portabunt te: ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum. ℣. Quoniam Angelis ſuis mandavit de te: ut cuſtodiant te in omnibus viis tuis. P. Ne unquam.

Dicat Preſb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Petri Apoſtoli I.

℟. Deo gratias. *Cap. V.*

FRatres. Seniores qui in vobis ſunt obſecro conſenior & teſtis Chriſti paſſionum: qui & ejus que in futuro revelanda eſt glorie communicator. Paſcite qui eſt in vobis gregem Dei, providentes non coacte: ſed ſpontanee ſecundum Deum. Neque turpis lucri gratia: ſed voluntarie. Neque ut dominantes in cleris: ſed forma facti gregis ex animo. Ut cum apparuerit princeps paſtorum percipiatis immarceſcibilem glorie coronam. Similiter adoleſcentes ſubditi eſtote ſenioribus. Omnes autem invicem humilitatem inſinuate. Quia Deus ſuperbis reſiſtit: humilibus autem dat gratiam.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matheum. *Ca. XVI.*

IN diebus illis: Dominus noſter Jeſus Chriſtus venit in partes Ceſaree Philippi: & interrogavit diſcipulos ſuos dicens. Quem dicunt homines eſſe filium hominis? At illi dixerunt. Alii Joannem Baptiſtam. Alii autem Helyam. Alii vero Hieremiam aut unum ex prophetis. Dicit illis Jeſus. Vos autem quem me eſſe dicitis? Reſpondens Symon Petrus dixit. Tu es Chriſtus filius Dei vivi. Reſpondens autem Jeſus dixit. Beatus es Symon Barjona: quia caro & ſanguis non revelavit tibi: ſed Pater meus qui in celis eſt. Et ego dico tibi: quia tu es Petrus: & ſuper hanc petram edificabo Eccleſiam meam. Et porte inferi non prevalebunt adverſus eam. Et tibi dabo claves regni celorum. Et quodcumque ligaveris ſuper terram: erit ligatum & in celis: & quodcumque ſolveris ſuper terram: erit ſolutum in celis. ℟. Amen.

Dicat Preſb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluia. ℣. Tu es Sacerdos in eternum ſecundum ordinem Melchiſedech. P. Alleluia. *Sacrificium.*

EGO Daniel intellexi numerum annorum in quibus factus eſt ſermo Domini: tibi autem Domino Deo noſtro propitiatio & miſericordia alleluia. ℣. Dum aſpicerem in nubibus celi: ecce quaſi filius hominis amictus auro puriſſimo veniebat: & principatus ei honor & regnum. P. Tibi autem Domino.

Miſſa.

DIem in quo beatiſſimo Petro Apoſtolorum omnium principi in ſe primum Eccleſie electione fundate & cathedra commiſſa eſt: & caterva religioſa in laudem Dei dilectiſſimi fratres quibus ipſe docuit officiis celebremus. Pius illi preces & cantica feſta reddentes: ut primum nos longe ſibi merito impares: ſaltimque converſatione diſſimiles ejuſdem: quod ipſe digne complevit: non dicam ſuſceptores apud omnipotentem Dominum tanquam pius magiſter ab omni contagione delicti excuſet. Deinde pro omni Eccleſia: cujus ipſe fundamentum factus eſt: cujus principatum indeptus eſt intercedat. Dominicarum ovium curam bonus etiam nunc paſtor impendat, accepto pre-

vilegio poteſtatis ligata diſſolvat. Prævalere nobis interceſſione ſua ſtudio portas inferi non permittat: ſed ad regna cælorum aperta, de quo claves accipere meruit, introducat. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Chriſte fili Dei vivi, qui Apoſtolum tuum Petrum ita confeſſione juſtificans, revelaſſe ei Patrem tuum, hunc ipſum tui intelligentiam eſſe docuiſti: cum alia atque alia de te hominibus incerta opinione errantibus; ille te non ſecundum carnem & ſanguinem metuendo intelligeret, crederet, prædicaret: hujus te interceſſione ſuppliciter deprecamur, ut in deſiderium tam ad te veniendi poſitos fides modica mundo turbante non ſubmergat: ſed manum dexteram ad liberandos nos porrigas: ad dubitationem variæ tentationis deducti mergi forſitan incipimus, extende. Ac ſi propter fragilitatem noſtram, quod titubamus increpites: non tamen propter iniquitatem noſtram, ut pereamus expellas. ℟. Amen.

Poſt nomina.

Sancte Domine qui Apoſtolum tuum Petrum ad domum Cornelii Centurionis acceſſiturum, ne gentilem hominem quaſi immundum pollutumque reſpueret, ſingulariter monuiſti: cum ei viſione ſuper modico quieſcenti vas quoddam univerſorum animalium permixtione completum quatuor initiis ab excelſo cæli parte depoſitum mactandi & comedendi ejus proponeres, eumque velut contaminationem ciborum recuſantem, intimandum decreveris quod creaveras vetuiſſes: ſic [illegible] ſignans futurum in omnibus nationibus Eccleſiæ tuæ univerſam plebem: Apoſtolis prædicantibus cibum factorum, quam tu a quatuor mundi partibus quatuor Evangeliorum [illegible] in uno fidei receptaculo congregaſti. Hanc quæſumus mundam in oculis tuis ſiſte: dignamque ſanctis altaribus effice. Atque ita oblationes ejus ſuſcipe in ſacrificium tuum, & hoſtias depura, ut ipſa tibi ſacrificium, ipſa ſit hoſtia. Beatorum quoque Angelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apoſtolorum, Martyrum, omniumque Sanctorum, qui de Eccleſiæ corpore [illegible] Chriſti membra facti ſunt, ſuffragiis rogantibus nobis requiem fidelium ſpiritibus tribue defunctorum. Ut facta per carnem ſuam commemoratio: illis refrigerium conferat: his proventum. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Jeſu fili Dei qui Petro Apoſtolorum omnium principi, præ cæteris Diſcipulis diligenti oves tuas ſub teſtimonio dilectionis commendas: cum amorem ejus erga te Dominum & te interrogante, & illo reſpondente declaras. Tu eo ſuffragante Eccleſiam, cujus ipſe caput factus es: ab ſcandalis libera, & in pace conſerva. Ut charitate ferveat, Fide creſcat, Spe polleat, atque ſanctis operibus convaleſcat. Quo ejus indiviſo munitur patrocinio, cujus doctrina ædificata eſt vel exemplo. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt omnipotens Deum, ut exaltet te in Eccleſia plebs: & in cathedra ſeniorum te omnis ſpiritus prædicet. Utrque ſexus collaudet, ætas tota concelebret. Per quem ad evacuandam ſæculi ſtultitiam, & deſtruendam mundanæ ſuperſtitionis faſtum, in ſortem Apoſtolicæ Sedis [illegible] imperium & inter Deos ſuperſtitioſis gentis ſacrificiis Roma ſuccubuit. Cum in ea horrendum numeroſitate templorum, & diverſitate numinum, tota profana ſtaret ſima acies [illegible] humilem Petri ſui Cathedram contra legibus ſuis ſuperbis ſolo pareret: veramque Dei ſapientiam philoſophis rudi ſermone prædicaret. Ut in illo venerari diſceret populum paupertatis trabea conſularis, cum nationibus ſcelerata ſcelerum impunitate collectis id oſtenderet [illegible] ſervata juſte eſſe: quod crimen [illegible]. Quibus maxima eſſet religio Romuleos colere mores, ſtratem crucis pertimeſcere. Hic regnum [illegible] vel ædificia [illegible] ſolum: ſed officium [illegible] hominum gubernandis plebis electis, illum eſſe Deum docuit: quem virgo peperit, non quem ſuperbus erexerat. Fit enim janitor mundi piſcator. Cui poſt hominibus [illegible] committitur regnum divinum. Statuitur Chriſti [illegible]. Cui artes fuit retia ſuſpendere, poteſtas ſit peccata dimittere. In carne [illegible] ſublimat. In operanda ſanctis conſcientia decernuntur: illum Chriſtus participem ſui conſilii facit. Ille Chriſtum amoris ſui noſtram pro-

feſſio

ſtruit: ipſe primum ſuorum Martyrum jubetur attrahere. Tanta a Domino charitate dilectus: ut ab ore ejus audiret inventum in ore capti piſcis ſtaterem: dabis pro me & te. Iſte Petrus qui non habendo aurum neque argentum: eleemoſynas ſanitatis erogat: de quo claudus ex utero matris egreſſus, qui ſpem jactaverat ſperavit: ſalutem ſurrectionis accepit. Iſte eſt Petrus qui Eneam octo annorum paralyſi comprehenſum: in Jeſu nomine vigori priſtino ſugata debilitate reſtituit. Iſte eſt Petrus qui boni magiſterii diſcipulam nomine Tabitam: eleemoſynis ac veſtimentis viduas ſervientem loto jam poſt vitam corpore quieſcentem: & delata funeri exequiis exanimem ſuſcitavit: cum in teſtimonio boni operis circumdantium pauperum ſletus: monſtratis que dare conſueverat veſtimentis offerrent Apoſtolo in effectum mirabilium ſuffragium lachrymarum. Iſte eſt Petrus cujus vincula propter Dei nomen ligata manu ſolvit Angelica cum in medio cuſtodum ſtantibus ſponte nexibus catenarum: excuſſis procul obicibus reſerata carceris clauſtra patuerunt. Poſtremo iſte eſt Petrus cujus lingua populos infirmos umbra curavit. Ut per divinitatem Dei gratia hoc operetur umbra Pontificis quod ſimbria Salvatoris. Ante cujus conſpectum omnes Angeli atque Archangeli inceſſabiliter proclamant: ita dicentes ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere Sanctus es Domine Jeſu Chriſte qui Apoſtolum tuum Petrum firmiſſimum ſtatuens petram: edificare tibi in ea ſanctam promiſiſti Eccleſiam. Cui nec portæ inferi minime prevalerent: & celi jugiter abſque ambiguitate paterent. Celorum etenim claves a te accipere meruit: ut venientibus ad te deſiderium habentibus, vite portas aperiat: & ad celeſte tue majeſtatis palatium introducat. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie.

Iſta ſunt Domine beneficia dulcia: ut mel de petra manantia: Apoſtoli tui Petri admonente doctrina ut a te magiſtro didicerat in commemorationem tue paſſionis libanda. Fiant ergo que ſumimus poſtremo viſitatione tua accepta: tue majeſtatis dextera ſanctificata. Sint placabilitate purgata: & tuo ore eloquio benedicta. Sint in percipientibus ſirma munimina: & ſidelibus exhibeant anime & corporis medicinam. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Salvatoris orandi preceptum: quem magiſter bonus docuiſti diſcipulos quorum principatum te jubente adeptus eſt Petrus. Ut rejectio orationis multiloquio: rerum Deitatis natura & Martyrum adoptionis gratia patrem: audeamus invocare & dicere. Pater noſter

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Dominus Jeſus Chriſtus qui Apoſtolum ſuum Petrum principem conſtituit Apoſtolorum & claves illi tradidit regni celorum: preſentem benedicat clerum & populum ℟. Amen. Itaque ad promerendam ſalutem Apoſtoli ſui obumbret umbra: qui ex ejus devotione ſolemnitatem venerantur cathedram. ℟. Amen. Ut qui ad ejuſdem cathedre concurrunt ſolemnitatem: liberari percipiant indulgentie ad eternam [illegible] gloriam. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & vi.

Com. Refecti Chriſti corpore.

Quere in Sanctorum Juliani & Baſiliſſe. fo. CLXXXVII. Et ſi venerit in tempore Quadrageſimali loco Guſtate. Qui venit ad me.

Com. Repletum eſt cor noſtrum. *Quere in prima Dominica Quadr. fo. XCVIII.*

Oratio

Chriſte Dei Filii qui oves tuas ſub teſtimonio dilecti ovis tue Apoſtolorum omnium principi Petro commendaſti: quo & te interrogante & illo reſpondente: dignus probaretur paſtor eſſe Eccleſie ſue non vertice amatores tuos ſemper cuſtodire. Ut per eum cujus claves date ſunt regni: nos intrare mereamur januam paradiſi. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN FESTO SANCTI MATHIE APOSTOLI.

Officium. Gloriam & magnum decorem. *Quere in uno Martyre. fo. CCCCXLI.*

Oratio.

Concede omnipotens Deus: ut glorioſiſſimus Apoſtolus tuus Mathias: qui per Chriſtum Dominum in Eccleſia devicit viriliter adverſarium: in Chriſto Eccleſie deſtruat inimicum. Ut populo fidelium eterna pace obtineat gaudium: dum ad te quoque ſecuritas conquirit proventum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Prophetia.* Juſtus ſi morte.

Quere in feſto S. Clementis. fol. XX.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Os juſti meditabitur.

Quere in Sancti Bartholomei. fo. CCLXV.

Epiſtola. Chariſſime confortare.

Evangelium. [illegible] Dominus noſter.

Quere in Sancti Clementis fol. XX.

Laudes. Alleluja. *Et Sacrificium. ut in Sancti Bartholomei. fo. CCLXV.*

Miſſa.

Largitorem eterni muneris fratres chariſſimi ſupplices imploremus: ut ſacrificium quod offerimus hodie in honorem Apoſtoli ſui Mathie: propitiatus acceptare dignetur. Ac ſic preces omnium clementer accipiat: ut omnibus peccata dimittat. Et qui preſtare dignatus eſt eidem Apoſtolo ſuo Deus Pater omnipotens cum victorie palmam: nunc quoque nobis univerſis poſtulata concedat: & eterne vite premia dignanter attribuat. ℟. Amen.

Alia Oratio.

In hoc vero beatiſſimi Martyris tui Mathie Apoſtoli: cujus hodie natalem glorie celebramus: huic majeſtati tue omnipotens Deus auditus ſervientes ſolemnia leta continuamus: ſupplices te deprecantes: ut cujus merita obſequimur: ejus te propitio ac donante: apud clementiam tuam ſemper precibus adjuvemur. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Pietatem tuam petimus ſempiterna Trinitas Deus: ut Sancti tui Mathie Apoſtoli & Martyris venerantes agonem: ſupplices imploramus: ut preces omnium clementer accipias: & omnibus peccata dimittas. Atque ita tibi ſit offerentium devotio placita: ut defunctis etiam requies preſtetur eterna. ℟. Amen.

Ad pacem.

Reple nos Domine tue pacis & dulcedinis dono: ut qui in hoc die ſolemniter Martyrii tui Mathie Apoſtoli veneramur triumphum: martyriali profectione affecti: & quia eidem Sancto tuo impendimus obſequentes honorem: ejus precibus per te fructificemus in charitate. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: equum & ſalutare eſt: te inconfuſa Trinitas & unius eſſentie individua majeſtas: Deum Patrem & Filium & Spiritum Sanctum: fontem beatitudinis eterne laudare: quam ſcimus nulla ſervitute obſequiis indigere: per quem beatiſſimus Martyr tuus Mathias Apoſtolus errores ſeculi ſapientia vicit: terrores patientia ſuperavit. & idcirco tam magnum tamque magnificum eſt quod fecit. Securus quippe agnum: leonem vicit: quando perſecutor ſeviebat: leo tremebat. Sed quia agnus ſurſum attendebatur: leo deorſum contemnebatur. Ipſe enim intuebatur qui morte mortem deſtruxit: in ligno pependit: ſanguinem fudit: mundum redemit. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare ita dicentes. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus: & vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus: qui hodie vero glorioſum ſui teſtem Mathie Apoſtolum: devicto mundo evexit in celum. Ut qui fuerat a ſe ſupplicatus: gaudiis frueretur eternis. Et qui Dominice imitatione perferat paſſionis: celeſtis eſſet particeps regni. Hujus proinde meritis Deus lumen attentum pone delictis: & finem ſcandalis. Ut qui Martyris tui Mathie Apoſtoli veneratores exiſtimus: remotis adverſitatibus imitatores eſſe mereamur. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie.

Hec tibi Domine tui ſervantes precepta in altare tuum panis ac vini holocauſta proponimus: & in commemoratione ſancti tui Mathie Apoſtoli ſuſcepta populi tui per has orationes te poſcente vota deſideramus non noſtris meritis: ſed obſequio ſuſcepti officii. Rogantes profuſiſſimam tue miſericordie pietatem omnipotens Deus: ut eodem ſpiritu quo te in carne virginitas incorrupta concepit: has hoſtias Trinitas individua ſanctifices. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

DEus qui in Sancti tui Mathie Apoſtoli corde flammam accendiſti dilectionis tue: da mentibus noſtris eadem fide charitate fervere. Ut in cujus gaudemus triumphis: ejus provocemur exemplis ad te proclamantes e terris. Pater noſter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

PRecibus ſui ſui Mathie Apoſtoli: vos Dominus ab omni reatu veſtro juſtificet. ℟. Amen. Illius quoque vos efficiat imitari virtutem: ad cujus dedicandam ſolemnitatem: veſtram excitavit devotionem. ℟. Amen. Ut participes vos et in illa eternitate reddat in munere: cujus amabiliter hic proſpicit celebrare ſolemnitatem. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate.

Com. Refecti Chriſti corpore.

Oratio. Domine Deus omnipotens qui es vita.

Quere in Sanctorum Juliani & Baſiliſſe. fol. CLXXXVII. Et ubi dicitur Juliani & Baſiliſſe dicatur Sancti Mathie Apoſtoli tui. *Et ſi venerit illud feſtum in Quadr. dicatur loco.* Ve ſtate. Qui venit ad me. *Com.* Repletum eſt cor. *quere folio XCVIII. Oratio ut ſupra.*

Adriani Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. folio. CCCCXXI.

Donati Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. fol. ut ſupra.

Emeterii & Celedonii.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. fol. CCCCXXVIII. *Miſſa.*

SIT dies hec nobis feſta fratres ſit ſacratum gaudium: quod cara duorum pectora fratrum: fida ſibi ſoliditate conjuncta: & in celeſti tirocinii pompa ſemcibus armis inſtructa: & hodiernam vicere ſimul & mortem. Nunc nobis jam par nobile in precibus Emeterius & Celedonius ſuffragentur: qui ſibi regnum celorum queſierunt meritis commemorum. Quorum corpora eternis titulis vivacis memorie conſecrata Calagurritana cuſtodit Eccleſia. Et licet ſacrarum paſſionum monumenta non ediceat: tanto tamen beatiſſimis Martyribus plus honoris accidit: quod perſecutores ſui virtutum prodi geſta timuerunt. In promptu eſt enim fidelibus exiſtimare cujus fuerint paſſiones illa merita: quas predicavit gentilitas non publicare. Non illas pagina neglegenti perdidit: nec caſus abolevit. Nec vetuſtas incurioſa corrupit: ſed manifeſta perſecutoris invidit. Non eſt uſitatum profectio: nec fortune: ac ſimpiici perfectum paſſione martyrium: quorum prodi in poſterum gentibus formidatur exemplum. Sed produnt hec crudeleſcentibus ex ſeriatis ſuppreſſa monumenta: & ſublimis inconſcia poſterorum fama teſtatur. Et quodammodo loquens tacendo: & ſilentii ſui habens teſtimonia majora quam vocis. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. *Alia Oratio.*

ADeſtote nunc glorioſiſſimi Chriſti teſtes univerſis Chriſtianis ſacris rite ſolventibus: & ſolite dignationis intuitu inter myſteria vos dicanda miſcete. Sedis enim veſtre eſt omne quod ſacrum eſt: & in omni Eccleſia patrius incolatus. Peculiarem ergo a Chriſto Domino charitatum promeritis gratiam peculiarem nobis exhibete tuitionis. Ut hic ubi fidelium colunt lachryme & pro remedio merentium ſtenda funduntur: non diu graves incumbant gemitus: nec ſuſpiria jugiter trahenda perſiſtant. Hic non longis precibus curas ſecludat anxius & languorem deponat infirmus. Hic demones non totis viribus ſeviant: & ſiquando majore furore ſe efferunt: conſpectu minore vincantur. Per vos Eccleſia Domini credentes omnes aut pietatis gremio ambiat: aut fortitudinis robore cuſtodiat. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

SUſcipite glorioſiſſimi Martyres ſancti offerentium nomina: ſancto altario recitata: & horum devotionem auribus divine pietatis ingerite: atque pro eiſdem affectu intentiſſimo Trinitatis omnipotentiam implorate. Ut nomina ſua coram altario recitata: viventium inferat libro ſeptem ſignaculis preſignato. Eorumque oblatione in placida ſerenitate reſpiciens: gratam acceptam ſibi paret paulantium animas quiete perpetua teneat: offerentes ex fructibus preſenti largitate multiplicet: & in futuro eterna eos remuneratione perlubriet. ℟. Amen.

Ad

Ad pacem.

PAX ſuperna que exuperas omnem ſenſum. Pax que cunctis de excelſis pacificaſti cuncta in terra & in celis: diſcordantium remove furorem: diſſidentium repelle rancorem: infidi animos diſturba cogitationum: atque ita omnes in unam contrahe pacem: ut omni ſopito rixarum ſcandalo: digne ſe interferant ſolemnitatis preſentis gaudio: crudamque ſimultatem crapulam, dolentes reminiſcendo: ita horreant erubeſcendo: ne repetant iterando. Quatenus paci tue perpetim inherendo in te: qui es finis & pax omnium: permaneant perenniter habitando. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt omnipotens Deus noſter: nos tibi gratias agere & Jeſu Chriſto Filio tuo Domino noſtro. Pro cujus confeſſione beatiſſimi Martyres Emeterius & Celedonius relictis feliciter infelicibus caſtris: ad nova prelia repente converſi ſunt. quos nec primeva etate fides informata perduxit: nec divinorum virtus operum: nec ſacrarum cognitio litterarum: ſed a te uno abdito inſpirati martyrii ardor accendit. Deferunt aquilas: vexilla convertunt. Projiciunt pila: ſigna deſtituunt: & ad celeſtem proceſſionem: quem prius non noverant: incitantur. Primordia in terminis ponunt: & quod eſt finis incipiunt: initia ſue perfectionis ſummam capiunt: & fidem martyrii auſpicantur. O vere milites Dei: quibus potiſſimum viſum eſt icti tum recipere: quam ferire. Sanguinem conſecrare: dum funditur. Animam ſervare: dum perditur. Pectus protegere: dum nudatur. Proprio vulneribus corpus hoſtile perfodere. Conſequi gaudia per dolorem: victoriam parare per mortem. Vobis ad iſta venientibus ille celeſtis militie princeps: a quo Jeſu Nave eſt confirmatus occurrit non animo ſequendus trepido: nec viſu ad dubitandum incerto. Et agnitione clarus: & nullius metu pavoris adorandus. Nec interrogandus vobis oſtenditur: ſed credendus. Merito tam cito: merito tam fortiter triumphaſtis. Nunquam enim occumbit victus: qui ſic procedit armatus. Super hec fidelis bellator & bruta gentilitas ad novas acies veteranus milites adveniſſe. Mutat ſtipendia: & ſacramenta converſa. Inculcat mutatam fidem fidelis infidelitate perfida. Verſat ſe variis in diverſa conſiliis heroum Dei promiſſio primum adgreſſura: poſt pena. Furit geminata ira neceſſabilis judicio: geminat ſepius repetita ſupplicia. & reducta ſenſuum ipſorum excruciabili dilatione tormenta. Ingeminate peccantium pene: & retrudeleſcentium cicatricum ſenſim ſemper reciſa veſtigia. Diviſi per momenta cruciatus: & miſere necis artificio languore lentate. Stridula catenarum onera: ceci carceres profundum pedorem excogitata acuminum ſtramenta: & indormitabilium vexationum inquietam quietem. Nihil non cruentum in Martyres potuit inferre: qui ſuam ſevitiam pudeat publicare. Quis novorum Martyrum virtus ſolemnitate confeſſionis exceſſit furiam perſequentis. Quamvis autem cuncta veritatis memoriam monumentorum temtaret abolere: non potuit tamen cuncta ſubtrahere. Franguntur annalia: mirabilia perſeverant. Deſerentur pagine: cumulere virtutes. Servavit fides majora: quam perdidit. Siquidem poſt decurſas omnium confeſſionum queſtiones: cum per ultimam ſententiam ducerentur: tantum videbatur perſecutoribus ad ſupplicium quantum Martyribus ad triumphum. In conſpectu omnium annulum atque orarium ſacris ad celum ſubvehenda miſerunt. Suſcipiuntur obſequente flatu in favore divini teſtimonio ſacrata pignora ſeculorum. Rareſcunt diu ſequentibus oculis ſtupefacta miracula: & evaneſcente jam ſumma aeris ſpatio: frauduntur inſpectibus defutura. Intrant aſtrorum ſecreta: dignantur ſuſcipienda donaria: non pretio eſtimanda: ſed merito. Annulus refert fidei ſignum: orarium confeſſionis indicium. Martyrii munera utraque teſtata: illud oris: hoc cordis. Quia juxta divinam ſententiam: & in corde fides eſt: & in ore confeſſio. Hec circa Martyres noſtros dignationis divine fuere principia: ſed nunc manent: eternaque manebunt potiora premia conſecuta. Per te Trinitas Deus: cui omnes Angeli atque Archange-

li

ſi ergo ceſſant clamare: ne dicentes. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus es Domine Deus noſter propagatio fidelium & redemptio animarum. Tu enim ſanctus omnia ſancti ficas & ſanctitate ad te conuerſa per adoras. Quem recte & vere totum celi [illegible] concelamat ſanctum: cuiuſque incorruptum et ſancti [illegible] habemus preceptum. Unde tibi rerum conditor: quamuis imperio obferamus hoſtiam meritis: ad inſtar tui corporis & ſanguinis: in tuorum tamen gemino Martyrum feſto precibus deprecamur illuſtratis: ut ad tuorum ſanctificationem ſeruorum: plus do & leuem [illegible]: tantis muneribus cum benedictione reſpectum. Chriſte Domine et redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

INtuere propitius ſumme clementiſſime Deus & de [illegible] aree quadriformis machine ſede hec libationum munera vultibus attende ſerenis. Coronamque ſanctorum Martyrum tuorum Emeterii & Celedonii ſacrificium recipiens & templum: hec que in eorum gemino natali litantur: ſolita benignitate ſanctifica. ℞. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

ECce ſacrorum fratrum ſacra ſolemnia celebrantes: te Deum pietatis attentione rogamus. Ut quorum conditione corporum liberum dedicas terrum: eorum precibus in pace: in uno & tuo ſanguine redemptam tuearis Eccleſiam. Quo quidem ſuffragantibus a te promereamur audiri: a quo preceptum ſuſcepimus clamandi. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Benedictio.

OMnipotens Deus ad quem beatiſſimi Emeterius & Celedonius Martyres: ob confeſſionem ſanctique ſignaculum armorum atque amborum celo ſubuehendo meruerunt: conferrat vobis utrumque munere gratorum. ℞. Amen. Ut per eos & fidei & confeſſionis virtute pollentes: eterni celeſtis patrie habeamini cives: quorum hodie geminum feſtum celebratis orantes. ℞. Amen. Quo ſunt animae plebis de corum gemina ſuffragatione corporum gratuletur & tota Eccleſia eorum ſe tueri ac defendi patrocinio gratuletur. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et *Dicat Chorus Gustate* & v. *deinde cum* [illegible] corpore. *Oratio* Domine Deus omnipotens quere: *quere in Sanctorum Torquati & Sociis ſuis. fo. CCLXXXVII. & ſi venerit aliud feſtum in tempore Quando dicitur locus Laudare. Qui venit ad me. Com.* Repletum eſt gaudio noſtrum. *Oratio ut ſupra fo. XVIII.*

Thome de Aquino omnia dicantur unius Confeſſoris Doctoris. fo. CCCCXXXII.

Perpetue & Felicitatis Martyrum omnia dicantur plurimarum Virg. fo. CCCCXXXVIII.

Apolonie Virginis & Martyris omnia dicantur unius Virginis fo. CCCCXXXVI.

Emeterii & Celedonii Martyrum: omnia dicantur plurimorum Mart. fo. CCCCXXX.

Gregorii Pape omnia dicantur unius Confeſſoris fo. CCCCXXXII.

Leandri Epiſcopi & Confeſſoris: omnia dicantur unius Conf. ſoris Pont. f. CCCCXXXII.

Leonis Pape & Mart: omnia dicantur unius Mart. Pontificis fo. CCCCXXIII.

Patricii Epiſcopi omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis fo. CCCCXXXII.

In feſto S. Gabrielis Archangeli omnia dicantur ut in feſto Michael. fo. CCCIX.

Eduardi Regis & Martyris omnia dicantur unius Martyris fo. CCCCXXI.

In feſto S. Joſeph confeſſoris: omnia dicantur unius Confeſſoris fol. CCCCXXXII.

Cuthberti Epiſcopi & Confeſſoris omnia dicantur unius Confeſſoris fo. CCCCXXXII.

In feſto S. Benedicti Abbatis: omnia dicantur unius Confeſſoris. fo. CCCCXXXII.

Pauli Epiſcopi & Confeſſoris omnia dicantur unius Conf. Pont. fo. CCCCXXXII.

Annunciatio Beate Marie omnia dicantur ut in alio feſto quod dicitur S. Marie de la O. fo. XXVII.

Marcelli Pape & Confeſſoris: omnia dicantur unius Conf. ſor. Pont. fo. CCCCXXXII.

Theodoſie Virginis: omnia dicantur unius Virginis fo. CCCCXXXVI.

S. Ambroſii Epiſcopi & Confeſſ.: omnia dicantur unius Confeſſoris fo. CCCCXXXII.

In feſto S. Iſidori Epiſcopi & Confeſſoris: omnia dicantur ut ſupra.

In Sancti Fructuoſi Epiſcopi Bracharenſis omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. fo. CCCCXXXII.

Tiburtii

Toribii Confeſſoris.

Omnia dicantur unius Confeſſoris ſicut ſupra.

Eleuterii Epiſcopi.

Omnia dicantur unius Confeſſ. fo. CCCCXXXII.

Victoris Bracharenſis Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXI.

Eufemiæ Virginis & Martyris.

Omnia dicantur unius Virg. fo. CCCCXXXVI.

Tiburtii & Valeriani Martyrum.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. fol. CCCCXXX.

Vitalis Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXI.

Georgii Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris fo. CCCCXXI.

Felicis & Fortunati Martyrum.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.

Sancti Proſecti Martyris

Omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXI.

In feſto Sancti Marci Evangeliſtæ.

Omnia dicantur ut in feſto Sancti Mathei Apoſtoli. fo. CCCLXXXII.

Cleti Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXI.

Marcellini & Petri Martyrum.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXI.

Sancti Georgii.

Omnia dicantur unius Martyris. CCCCXXI.

Vitalis Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXI.

Petri Martyris de Ordine Predicatorum.

Omnia dicantur unius Martyris precipuè fo. ut ſupra.

In feſto Apoſtolorum Philippi & Jacobi.

Omnia dicantur ut in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli fo. CCCXXXV.

In feſto SS. Torquati & Comitum ejus Epiſcoporum.

Officium. Dabo ſanctis meis. *fo. CCCCXXVI.*

Oratio.

HI ſunt Domine ſeptem facule hujus Heſperie ſoribus indite: ad effugandam ejus tetre noctis infidelitatem celitus miſſe. Ob hujus ergo muneris gratia a te nobis conceſſa reficiat nos fragrantia odoris evangelice doctrine a ſanctimonie preceptorum digne credulentium. Et quo dogmate plenius referti id pium corda & mens noſtra parturiat: quod a te judicii tempore remunerari mereatur digna petitio noſtra: efficiat. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Lectio libri Eccleſiaſtici Salomonis. *XLIIII. Ca.*

MUltam gloriam fecit Dominus magnificentia ſua a ſeculo: dominantes in poteſtatibus ſuis homines magni virtute & prudentia ſua preditis nunciantes in prophetis dignitatem prophetarum. Et imperantes in preſenti populo: & virtute populi ſanctiſſima verba. In peritia ſua requirentes modos muſicos: & narrantes carmina ſcripturarum. Homines divites in virtute: pulcritudinis ſtudium habentes: pacificantes in domibus ſuis. Omnes iſti in generationibus gentis ſue gloriam adepti ſunt: & in diebus ſuis habentur in laudibus. Qui de illis nati ſunt reliquerunt nomen narrandi laudes eorum. & ſunt quorum non eſt memoria. Perierunt quaſi non fuerint. & nati ſunt quaſi non nati: & filii ipſorum cum ipſis. Sed illi viri miſericordes ſunt: quorum pietates non defuerunt. & cum ſemine ipſorum perſeverant bona: hereditas nepotum illorum. Et in teſtamentis ſtetit ſemen illorum: & filii illorum propter illos. Uſque in eternum manebit ſemen eorum: & gloria eorum non derelinquetur. Corpora eorum in pace ſepulta ſunt. & nomen eorum manebit in generatione & generationem. Sapientiam ipſorum narrent populi: & laudem eorum nunciet Eccleſia. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Pſallenda.* In omnem terram. *Epiſtola.* Fratres gratia vobis. *Evangelium.* Si manſeritis in me. *Lauda.* Alleluja. Celi enarrant. *Sacrificium.* Venite benedicti. *Require omnia in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli. folio. CCCXXXV.*

Miſſa.

DIem hunc dilectiſſimi fratres: in quo memoria noſtrorum vatum excolitur: quorum preſentiam noſtris urbibus auctoritate Apoſtolica deſtinatam fuiſſe cognoſcimus: devotis mentibus excolamus. Petentes a communi Domino & Salvatore noſtro Jeſu Chriſto: ut quorum doctrina occidua partis inſtructa eſt terra: eorum precibus a malis omnibus noſtra expientur precordia. ℟. Amen. *Alia Oratio.*

CHriſte Dei fili: qui per totum mundum diſcretis predicantium preſidia mittens: has noſtris partibus deſtinaſti Doctores. Torquatum videlicet & Secundum. Indaletium. Teſiſontem. Eufraſium. Cecilium. & Eſicium. quorum ignita predicatione

rignum Iacobi error perfidie Hiſpanorum partibus inlapſus abſcinderet: occupantes noſtre ſubinde vitam. Et hoc nobis prepara in ſanctorum quos patronos ſibi plebs vernula confitetur. Ut quorum predicatione fides Romana noſtris terris invecta eſt: eorum oratu: & expiata conſcia: & munita corpora noſtra.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus Dei filii cujus nomen mirificum per ora predicatorum dilatatur: da nobis ut Torquati ſic precibus: & ſociorum ejus in odorem unguentorum tuorum poſt te ubiquaque curramus. Quatenus obliviſcentes ea que retro ſunt: ſic ad ſuperne vocationis bravium percurramus: ut de commentibus noſtris tribuli paginis annotatis: perenni gaudio tecum cum ipſis ſpecialiter gaudeamus: ut pro defunctis omnibus nos exaudias poſtulantes.

℟. Amen

Ad pacem. Oratio.

INgenite Patris unigenite Jeſu Dei filii: qui ſeptiformis illo gratiarum Spiritu diſcipulos imples: ſeptem noſtris partibus turbas ſeptem videlicet preſules deſtinare dignatus es: qui ſeptiformis gratiarum ubertate repleti: terra partium noſtrarum vel ſubito hoc preſentis veniam conſolarent. Da in nobis ſeptenarii lumen habere: ſterni ſic ſeu pacem: ſempiterne ſancti Spiritus ubertatem. Quo tue pacis commodo opulentia pleni: glorioſa facies tua mereamur perſeventes contemplari.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere ſemper eterne omnipotens Deus. Cujus glorioſi omnium ſidera doctorum doctiles preconium tuum: & ſpecialiter ſacerorum predicandi privilegio gaudent: ex quorum numero hoc agnoſcimus ſeptem preſules gratie preditos. Et noſtris partibus ab Apoſtolis deſtinatos. Torquatum videlicet Secundum Indalecium: Tiſifontem: Eufraſium: Cecilium: & Heſicium. Quos ob fidem Catholice inſtitutionis tradendam: ordinatio Apoſtolica Hiſpanis deſtinavit. Quorum prophetatio glorioſa & noſtra urbibus jam vicina: et non gaudiorum tempus tuum: que miraculorum eſt aſſa profectu. Nam dum guſſit diſcipuli in hujus urbis convenientatem eſcarum cum pariter aliquid percepiſſent: aguat ab eo precepta ſibi que juſſa ſunt. Sed ecce ſubito dum idem homines ſue ſicure conſpiciunt: agnita perfide religionis paulo cultu: terrido curſu uſque ad flumen perfidorum turba proſequitur. Sed poſt diu antiquis mole conſtructus dat utrique partis terminum. Nam ad inſtar antique hiſtorie cum tranſfretavit Iſrael mare rubrum: ſeviens ille perſequens: ſic nunc fugientibus e ſe pulis beatorum: pons ipſe ſubito miraculo irrecedente diſſolvitur. Et fugiente ſanctorum populus ſalvans: perſequentes prorſus perfidos labiter mergit in undas. Illic ad tranſitum Iſraelitis unda maris dividitur: hic ad ſalvandos Chriſti famulos ingentis molis conſtructura reſolvitur. Illuc murum ſolis fluctibus perſequentes intereunt: hic perſecutorum cuneis diſſoluta ponte mole in flumen ſaxa diſturgeſcuntur. Illic Egyptii cum curribus ſuffocantur: hic perditi cum agminibus ſubmerguntur: illic Iſraelite dimerſis hoſtibus in profundum Deo laudis canticum promunt: hic ſancti tui tua liberatorum populus gratulamur: hymnum tibi cum ſanctis Angelis proclamant: ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: Qui diſcreta terris beneficia tribuens noſtrorum ſanctorum obliviſci non paſſus eſt. cum ſic ſeptem Pontificum documento nos imbuit: ut ſeptenariis gratia renovati: hos huſtas ubi pro tantis beneficiis exolvere debeamus devote: quia ipſe eſt Dominus ac redemptor eternus. ℟. Amen.

Poſt pridie. Oratio.

DEus omnipotens qui ad ſalvandum partis noſtre conventum: ſeptem miſiſti ſpeciales Sacerdotum ejuſdem intercedentibus quorum ſacratiſſima memoria tua exultantes oratio Spiritum Sanctum de tuis ſanctis ſedibus mitte. Quo & oblatio hujus ſancti ſeſtivitatem: & noſtra dedicatione precedentum imperitas ſanctitatem.

℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

ECce dilectiſſimi fratres oculos ad ſublime oculos attollite: hoc a Domino ſpecialiter precatuti. Ut qui gratis ſi-

dei Chriſtiani cor beati Leporis dignatus eſt illuſtrare repente: tua in hoc momento ab omni tormento nos digneris eſſicaciter expurgare: prout animamus ad te erigere: atque ita decantare. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Vota ſtro. Trahes dicendus. Paſtor dicat. Humiliate vos benedictione. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. *Benedictio.*

Chriſte Dei Dominus qui ſupremum periculum evaſiſti occidens pacis plagam dignatus eſt: adorare clementer: ipſe vos profecti ſue majeſtatis muniat. ℟. Amen. Quique eos ad la vacuum dedicatis Haſpanie ipſe vos eorum prædicamentis ſimul & precibus digneris bonorum eſſicere ℟. Amen. Ut quorum prædicamenta ſola pia quotumque nunc memoriam facitis: eorum poſt tranſitum participium habere valeatis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Dicat Chorus. Gaudete populi.

Com. Refecti Chriſti Corpore. *Quære folio* CXIII.

Oratio Domine Deus omnipotens qui es vita. *Quære in feſto Sanctorum Juliani & Baſiliſſe. Fo.* CCLXXXVII. *& ubi dicitur* Sanctorum Juliani & Baſiliſſe, *dicatur* Sanctorum Confeſſorum Torquati & Sociorum ejus.

Athanaſii Ep, Topi & Confeſſoris:

Omnia de com. unius Confeſſoris Pontificis. Fo. CCCCXXXII.

In feſto Inventionis Sanctæ Crucis.

Ad Miſſam. Officium.

Dicite in nationibus alleluia: Dominus regnavit a ligno alleluja. Et correxit orbem terre: alleluja: alleluja. ℣. Cantate Domino canticum novum: cantate Domino omnis terra. ℟. Et correxit. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. ℟. Et correxit. *Oratio.*

Chriſte Dei Fili: in cujus nomine per Crucis myſterium omne genu flectitur: da nobis in Cruce tua capitalia ſolidare: Ut in ejus victoria & mortis morte. tranſitum: eſt ad te coronam poſt noſtrum tranſitum accedamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Ego Johannes fui in ſpiritu. *Quære fo.* CLXXVI.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Pſallendo Dominus regnavit a ligno. Etenim correxit orbem terre: qui non commovebitur. ℣. Lætentur cæli & exultet terra. ℟. Qui non.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum. ℟. Deo gratias. *Capitulo X.*

In diebus illis: aperiens Petrus os ſuum dixit. In veritate comperi, quoniam non eſt perſonarum acceptor Deus: ſed in omni gente: qui timet eum & operatur juſtitiam: acceptus eſt illi. Verbum enim ſuum miſit filiis Iſrael annuntians pacem per Jeſum Chriſtum: hic eſt enim omnium Dominus. Vos ſcitis quod factum eſt verbum per univerſam Judeam incipiens enim a Galilea poſt baptiſmum quod prædicavit Johannes Jeſum Nazareth: quomodo unxit eum de Spiritu Sancto & virtute: qui pertranſiit benefaciendo & ſanando omnes oppreſſos a diabolo: quoniam Deus erat cum illo. Et nos teſtes ſumus omnium que fecit in regione Judeorum & Hieruſalem. Quem occiderunt ſuſpendentes in ligno. Hunc Deus ſuſcitavit tertia die & dedit eum manifeſtum fieri non omni populo: ſed teſtibus preordinatis a Deo: nobis qui manducavimus & bibimus cum illo, poſtquam reſurrexit a mortuis, per dies quadraginta. Et precepit nobis predicare populo & teſtificari quia ipſe eſt: qui conſtitutus eſt a Deo judex vivorum & mortuorum. Huic omnes prophete teſtimonium perhibent remiſſionem peccatorum accipere in nomine ejus: qui credunt in eum. Adhuc loquente Petro verba hæc cecidit Spiritus Sanctus ſuper omnes qui audiebant verbum. Et obſtupuerunt qui erant ex circumciſione fideles qui venerant cum Petro: quia hec in nationes gratia Spiritus Sancti effuſa eſt. Audiebant illos loquentes linguis & magnificantes Deum. Tunc reſpondit Petrus: Numquid aquam quis prohibere poteſt ut non baptizentur hi: qui Spiritum Sanctum acceperunt ſicut & nos? Et juſſit eos in nomine Jeſu Chriſti baptizari. Tunc rogaverunt eum ut maneret apud eos aliquot diebus. Audierunt autem Apoſtoli & fratres qui erant in Judea: quoniam & gentes acceperunt verbum Dei: & honorificabant Deum. ℟. Amen.

Dicat

Evangelium. Dominus noſter Jeſus Chriſtus perambulabat Hiericho. *Quere in Dominica poſt Pentecoſt. fo. CCLXIII.*

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. Tu es Crux ſideli, in qua pependit ſalus noſtra. P. Alleluia.

Sacrificium. Hoc enim Dominus qui erat & qui eſt. *Require retro in IV. Dominica Paſche fol. CXLI.*

Miſſa.

Hieroſolymis inventio Sancte Crucis ab Helena Regina ſub Conſtantino Imperatore, cuius & ipſa erat mater. Inventionis autem preceſſit ſigni hiſtoria cognitu digna, ita ſe habet. Adrianus qui imperavit Ceſar, & Imperator Rome erat, eſſ more ſe fidem Chriſtianam loco ſubverſurum preſumpturum in loco paſſionis ſimulacrum Jovis conſtitueret, & Bethleem Adonidis ſpeco prophanatum eſt, ut quaſi radix & fundamentum Eccleſie tolleretur: ſi in his locis idola colerentur; in quibus Chriſtus natus eſt, ut pateretur; paſſus eſt, ut reſurgeret; ſurrexit, ut regnaret, judex vel Rex et judicaret. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Helena tamen Regina divinis admonita viſionibus Hieroſolymam petiit: atque demonſtrationem locum in quo ſacroſanctum corpus Chriſti patibulo affixum pependerat: ab incolis perquirit. qui difficile ad inveniendum difficiliſque erat: quia ab antiquis perſecutoribus ſimulacrum in eo Veneris fuerat defixum: ut ſi quis Chriſtianorum in loco illo Chriſtum adorare voluiſſet: Venerem videretur adorare. & ob hoc infrequens & pene oblivioni datus fuerat locus. Sed cum ut ſupra diximus religioſa femina properaſſet ad locum: celeſti ſibi judicio deſignatum: cuncta ea ex prophano & polluto deturbans: in altum purgatum ſurrexit: tres confuſo ordine ſuperſtrui cruces. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Deus amplius ineffabilis: quanto ineſtimabilis: concede nobis unde te vindicaremus: quoniam de te natura humana leſi: & exortare poſſimus. Aſpira placatus votis & ſacrificiis ommium: ut qui in de Cruce & paſſione tue ſanctitatem quotidianam de ſepulchris corpora ſuſcitandis: non permittas ab eterno interitu mori ſidelium animas deſtinari: ſed in tempore reſurrectionis electorum faciat conſociari. ℟. Amen. *Ad pacem. Oratio*.

Chriſte Domine Deus atque hominum mediator: qui per ſanguinem Crucis tue cuncta que in celo & que in terra ſunt, pacificare dignatus es. Hanc per triumphum paſſionis tue tua pietas egit: quod & ortus tui ſecundum carnem nativitate Angelus nuntiavit, miniſtrique celeſtes exercitus proclamavit: Gloria ſemper Deo in excelſis & in terra pax hominibus bone voluntatis. Hac & poſt triumphum Crucis tue placabilis tuis ſunt: & commendaſti diſcipulis & donaſti. Ut in hoc hominibus tuis mundus apparerent: ſi perfectam pacem & concordiam invicem cuſtodirent. Preſta igitur Domine: ut & qui venerabilem crucis tue in feſtivitate frequentant: purum atque ſincerum cum fraternis retineant charitatem: & tuum in omnibus ſanctis dignentur conſortium pervenire. ℟. Amen. *Inlatio*.

Dignum & juſtum eſt: equum vere & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: tibi ſacrificiorum vota perſolvere: te in laudis preconio indeſinenter attollere: & in conſpectu admirande clementie tue preteritorum temporum acta recolere. Ac de utriuſque Ade: illum ſcilicet habitatoris paradiſi & iſtius redemptoris humanum genus exempla proponere. Ille quondam primus: iſte melior. Ille terrenus: iſte celeſtis. Ille de limo factus: iſte de verbo conceptus. Tunc diabolo ſuadente Eva decipitur: nunc Angelo nuntiante Maria clarificatur. Tunc per invidiam ſerpentis homo qui creatus fuerat perimitur: nunc per miſericordiam redemptoris homo qui perierat liberatur. Ille per tranſgreſſionem legis paradiſum amiſit: iſte per paſſionem Crucis mundum acquiſivit. Ille per vetite arboris guſtum mortem incurrit: iſte per gloriam Crucis triumphum mortem devicit. Ille poſt admiſſum peccatum ſub arbore abſconditur: iſte propter delictum noſtrum in Cruce levatur. Tunc poſt vetite arboris contagionem Sol mundo fugatur: nunc in noſtre Crucis manifeſtatione medio die Sol occidit. Tunc homo mandatum non cuſtodiendo de paradiſo pellitur: nunc latro Chriſtum confitendo ad paradiſi introducitur. Unde congruens & ſup-

[illegible]

Translatio S. Dominici: omnia dicuntur unius Conf. fol. CCCCXXXII.

Urbani Papae & Martyris: omnia dicuntur unius Martyris Pont. fol. CCCCXXIII.

Translatio S. Franciſci: omnia dicuntur unius Conf. fol. CCCCXXXII.

Augustini Ep. Cant. Anglorum: omnia dicuntur unius Confeſs. Pont. fol. CCCCXXXIII.

Germani Episcopi & Confeſſoris: omnia dicuntur unius Conf. Pont. fol. CCCCXXXIII.

Petronillae Virginis: omnia dicuntur unius Virg. fol. CCCCXXXVI.

Marcellini & Petri Martyrum: omnia dicuntur plurimorum Mart. fol. CCCCXXX.

Medardi & Geraldi Episcoporum: omnia dicuntur plurimorum Conf. fol. CCCCXXXIV.

Primi & Feliciani Mart.: omnia dicuntur plurimorum Mart. fol. CCCCXXX.

Barnabae Apoſtoli: omnia dicuntur ut in festo S. Matthiae Apoſtoli fol. CCCCXXXII.

Basilii Confeſſoris: omnia dicuntur unius Confeſs. fol. CCCCXXXII.

Basilidis, Cyrini, Naboris Mart.: omnia dicuntur plurimorum Martyrum fol. CCCCXXX.

Antonii de Padua Confeſſoris: omnia dicuntur unius Conf. fol. CCCCXXXII.

Basilii Episcopi & Conf. Doct.: omnia dicuntur unius Conf. & Pont. fol. CCCCXXXIII.

Viti & Modesti Martyrum: omnia dicuntur plurimorum Martyrum fol. CCCCXXX.

SS. Cyrici & Julitae Mart.: omnia dicuntur plurimorum Martyrum. fol. CCCCXXX.

IN FESTO SS. MARTYRUM ADRIANI ATQUE NATALIAE.

Ad Missam Officium

DAbo [illegible] in gloria alleluia: in quo hoc dicitur vere [illegible], alleluia, alleluia. ℣. Benedictus vero Dominus qui fecit caelum & terram. ℣. In omnibus. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto, in saecula saeculorum. Amen. ℣. In omnibus. *Oratio*

OMnipotens sempiterne Deus, praesta nobis ut quorum beatorum Martyrum tuorum Adriani atque Nataliae solemnia in mundo [illegible] ut quorum [illegible] eorum [illegible] peccatoribus [illegible] meritis. ℟. Amen. Per misericordiam tuam Deus noster qui es benedictus Dominus in saecula saeculorum.

℟. Amen.

Lectio libri Ecclesiastici Salomonis.

℟. Deo gratias. Ca. XI.

DAtio Dei permanet iuſtis, & profectus illius succeſſus habebit in aeternum. Mulieris bonae beatus vir: numerus enim annorum illius duplex. Mulier fortis oblectat virum suum, & annos vitae illius in pace implebit. Pars bona mulier bona, in parte bona timentium Deum dabitur viro pro factis bonis. Gratia mulieris ſedulae delectabit virum suum, & oſſa illius impinguabit. Disciplina illius datum Dei est. Mulier ſenſata & tacita, non est immutatio eruditae animae. Gratia ſuper gratiam mulier ſancta & pudorata. Omnis autem ponderatio non est digna continentis animae. Sicut ſol oriens in mundo in altiſſimis Dei, ſic mulieris bonae ſpecies in ornamentum domus eius. Lucerna ſplendens ſuper candelabrum ſanctum, & ſpecies faciei ſuper aetatem ſtabilem. Columnae aureae ſuper baſes argenteas, & pedes firmi ſuper plantas ſtabilis mulieris. Fundamenta aeterna ſuper petram ſolidam, & mandata Dei in corde mulieris ſanctae. ℟. Amen. Cap. XXVI.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. *Pſalmus.* [illegible] Deus [illegible] ſanctis ſuis. ℣. *Mirabilis* Deus virtutem tuam: confirma Deus quod operatus es. ℣. In ſancto. *Dicat Presb.* Silentium facite. *Epiſtola.* Debitores ſumus non carni. *Evangelium.* Nihil opertum. *Quaere in communi Martyrum fol. CCCCXXIX.* *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. *Laudes.* Alleluia. ℣. Ambulabunt ſancti a claritate in claritatem, quoniam digni ſunt: & non deleantur nomina eorum de libro vitae. ℣. Alleluia. *Sacrificium.*

REgnum & poteſtas & magnitudo regni detur populo ſanctorum, alleluia. ℣. Conſurget Michael princeps magnus, & in tempore illo ſalvabuntur omnes qui inventi fuerint in libro ſcripti: & qui ad iuſtitiam erudiunt multos, fulgebunt quaſi ſtellae in perpetuas aeternitates: pertranſibunt plurimi, & multiplex erit ſcientia populi ſanctorum. *Miſſa.*

ADriani beatiſſimi atque Nataliae [illegible] fratres [illegible] & praedicanda nobis & admiranda exempla [illegible] qui [illegible] Sancti Spiritus [illegible] concordia [illegible] coniugii [illegible] Christo [illegible] in ſuo martyrio [illegible]. Cum [illegible]

illo gloria fuerit diminuendi: & in illa felicitas obsequendi. Illum sedes virorum turba concelebret: hanc feminarum chorus hymnum dicat. Illum viri ad vincendum in sui imitatione proponant: hanc feminae in obsequendo mirabilem habeant. Sit in illum viri exemplum accommodandi homines: sit in hanc feminae famulandi probitas obsequendi. Per illum viri adsuescant mundum despicere: per illam doceantur feminae suis viris obtemperare. Discant per illum viri fortiter certamina possidere: discant per illam feminae obedire posse. Quo utrorumque exemplis incitati & virtutibus: & per illum superemus vitia: per quem devicta sunt prona: & per illam obsequii capiamus mercedem: per quam sanctorum curate sunt plage.

℟. Amen.

Alia Oratio.

ETerne & incomparabilis Deus summe: in quo beatissima famula tua Natalia vehementi gaudio exultavit: cum sibi conjunctum beatissimum Adrianum ad te conversum tota fide devotione cognovit. Tu nos in te credentes, ac de te sperantes utrorumque etiam suffragatione justifica. Ille nos exemplo suo fortiores efficiat: hec & curandos regat & curatos tibi exhibeat. Per illum corpora ad virtutem nostra excitentur: per hanc vulnerum abdita medeantur. Suscitandos ille suscipiat: quos curandos illa custodiat. Ille curatis gloriam: hec curandis adhibeat medicinam. Colligat ille: quos illa non reprobat. Corrigat illa: quos ille glorificet. Quo per utrosque sic curandis adhibeatur salvatio: ut curatis donetur eterne glorie plenitudo. ℟. Amen.

Post nomina. Oratio.

JEsu Dei Patris fili: qui es & victoria Martyrum & corona victorum: in hac Sanctorum tuorum Adriani atque Natalie festo concede offerentibus indulgentiam pro delictis: & sepultis beatorum animarum consortium. Ut tam nos quam illi cum eis in futura vita mereamur habere partem: cum quibus idem tuus beatissimus Adrianus a gentili conversus errore: sua voluit adjutari protectione. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui beatos Martyres tuos Adrianum atque Nataliam conjugali federe copulatos: ad tantam gloriam provexisti: ut & illis pateret [illegible] & hac locupletarentur obsequendi mercede: presta nobis ut devotis votorum carnalium incentivis atque perfecte curam te exhibentes nostre mysterium servitute muneribus ditemur a te pacis eterne atque dulcedine. Quo ita tibi placabiles simus charitatem eo opere: ut sine post transitum: qua idem Sancti requiescunt: jocundemur in pace.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & justum est nos tibi semper gratias agere Domine sancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jesum Christum filium tuum Dominum nostrum. Qui beatissimo Adriano cum sua sponsa & certandi confidentiam: & remunerationis exhibuit gloriam. Quique tanto fidei ardore: archanum pectoris famule sue Natalie infulsit: ut que non excepit martyrium: martyrii tamen consequi mereretur effectum. Cum martyrum quod perferre ab hoste non timuit: ceteris sancti predicationis verbo amabile fecit. Illa quoque dum portata exhibuit cultum: portato cepit premium. Et dum miseratione impendit solatium: ad misericordiam pervenit atque effectum. Quia quibus quantisque compassionem atque solatii exhibuit verbum: cum tot tantisque communis creditur suscepisse martyrium. Ac proinde digna & venerabilis femina sancti: omnibus obsequens: cum omnibus patiens: cum omnibus gaudens communiterque cum omnibus regna celestia tenens exoratur pro nobis a te Deus Pater: clemens atque sanctissime. Quo per eam & lacrymarum [illegible] & regnum teneamus cum tuis omnibus Sanctis. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non cessant clamare quotidie ita dicentes.

℟. Sanctus.

Post Sanctus.

VEre sanctus vere benedictus Dominus noster Jesus Christus filius tuus: qui ita fervore [illegible] sanctorum corda [illegible]: ut & illi omne quod cuperent licerent: hereque eis implere quod cuperent dum ea cuperent implere que sancta sunt. Ferens Natalis sanctorum vulnera curans: curantque in passionibus non in crudelitate sed compassione cruciatus: cum per ultimum mortis [illegible] Adrianus

[illegible]

cum ſocio ſuo paſſi eſſent letale exitium: concurrit illa ad virum, & detectam corporis ejus manum ſibi amoris uſurpavit in ſignum: ut ea pars membri in qua ſignificabatur affectus operis, eſſet illi pro monitione in ſolacio charitatis. Quo per hanc amor viri ſemper in ejus viveret corde: & verum quodammodo ejus preſentiam retineret. Sit ex hoc gloria tibi Pater omnipotens: qui tot beneficia antiſtituta erga Sanctos exhibere remuneratorum aſpiciens: lachrimiſque ejus ineffabili pietate reſpondens: ſororem cum glorioſo cetui adgregaſti: quorum eadem hic degens plagis curationem exhibuit. Per Chriſtum Dominum ac Redemptorem eternum.

Poſt pridie.

HAS tibi Domine in ſolemnitate tuorum Sanctorum Adriani atque Natalie victimas offerentes: adclinati ſupplicatione rogamus: ut eorum intercedentibus meritis deleveris noſtra peccata. Quo exemplo Natalie, que viri ſui ſanguine ſe letabatur perunctam: nos quoque de corpore & ſanguine unigeniti filii tui libamine conſecuto, gaudeamus ſpiritus unctionem internam: & miſericordiam capiamus. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus qui peccatores ſine merito ſalvas: & juſtos ex gratia precedente glorificas: quique Adrianum ex infidelitate revocaſti ad fidem: & Nataliam obſequiis coronaſti ex munere: noſtris quæſumus in eorum feſto & iniquitatibus parce & ſpirituali nos ardore ſuccende: Quo ſpiritualiter accenſi in intimis ad te proclamemus e terris. Pater noſter.

Si illud feſtum evenerit in tempore Reſurrectionis dicat Presb. Vicit leo. *Probas vicibus. Quere fo. CXVIII. poſtea dicat.* Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

OMnipotens Deus reſpiciat vota veſtra: qui Adrianum martyrii palma: & Nataliam obſequendi glorificavit ex gratia. ℟. Amen. Illorum quoque vos ſuffragio tueamini: quorum plagis Natalia famulatum ſui deprendit obſequio. ℟. Amen. Ut in preſentis diei ſolemnitate orantes: & hic & in futuro eorum gaudii mereamini eſſe participes. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Si venerit illud feſtum in tempore Reſurrectionis dicat Chorus. Gaudete populi.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Quere in vigilia Reſurrectionis fo. CXCIII.*

Oratio. Domine Deus omnipotens qui es vita. *Quere in feſto Sanctorum Juliani & Baſiliſſe fo. CCLXXXVII. Et ubi dicitur* Sanctorum Juliani & Baſiliſſe *dicatur* Sanctorum Adriani atque Natalie.

Marci & Marcelliani Martyrum. Omnia dicantur plurimorum Martyrum fo. CCCCXXX.

Gervaſii & Protaſii Martyrum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. folio CCCCXXX.

Florentie Virginis: omnia dicantur unius Virginis. fo. CCCCXXXVI.

Silveſtri Pape & Martyris: omnia dicantur unius Martyris fo. CCCCXXI.

Conſortie Virginis cum XL. militum Martyrum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.

In Dominico pro adventu Sancti Johannis ad Miſſam. Officium. Dominus regnavit. *Quere in Dominico poſt Epiphan. fo. LXIIII. Dicat Presb.* Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Gloria. Benedictus Dominus Deus Iſrael. *Et Chorus cantet omnia alia uſque in finem cantici ſine* Gloria.

Oratio.

DOmine Deus qui adventum unigeniti filii tui: Johannem preſtitiſti precurrere voluiſti: ut miſſus a te viam Chriſto incredulorum cordibus prepararet: ſanando contritiones cordis: & ceco reſtituendo luminis claritatem. Suffragio ejus & cecitatem cordis noſtri illumina: & tribulationes cordium noſtrorum in eternum gaudium muta: ut qui in nativitate unigeniti filii tui gaudio Chriſtiano attollimur: in adventu judicii ejus: nullo peccatorum vinculis conſtringamur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Eſaye Prophete.

℟. Deo gratias. *Ca. XL.*

COnſolamini conſolamini popule meus: dicit Dominus Deus veſter. Loquimini ad cor Hieruſalem: & vocate eam: quoniam completa eſt malicia ejus: dimiſſa eſt iniquitas illius. Suſcepit de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis ſuis. Vox clamantis in deſerto: parate viam Domini: rectas facite ſemitas Dei noſtri

noſtri in ſolitudine. Omnis vallis exaltabitur, & omnis mons & collis humiliabitur. Et erunt prava in directa, & aſpera in vias planas. Et revelabitur gloria Domini, & videbit omnis caro pariter quod os Domini locutum eſt. Vox dicentis clama, & dixi: Quid clamabo? Omnis caro fœnum, & omnis gloria ejus quaſi flos agri. Exſiccatum eſt fœnum & cecidit flos. Verbum autem Domini Dei noſtri ſtabit in æternum. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Expectabam Deum, qui me ſalvum fecit a deſectione & tempeſtate. ℣. Ecce elongavi fugiens & manſi in ſolitudine. P. A deſectione.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Epheſios. ℟. Deo gratias. IIII.

FRatres: Obſecro vos ego vinctus in Domino, ut digne ambuletis vocatione qua vocati eſtis, Cum omni humilitate & manſuetudine, Cum patientia ſupportantes invicem in charitate, ſolliciti ſervare unitatem ſpiritus in vinculo pacis. Unum corpus, & unus ſpiritus, ſicut & vocati eſtis in una ſpe vocationis veſtræ. Unus Deus, una fides, unum baptiſma. Unus Deus pater omnium qui ſuper omnes eſt, & per omnia, & in omnibus vobis. Unicuique autem veſtrum data eſt gratia ſecundum menſuram donationis Chriſti, in qua ipſi vocati eſtis. Propter quod dicit: Aſcendens in altum captivam duxit captivitatem: dedit dona hominibus. Quod autem aſcendit, quid eſt niſi quia & deſcendit primum in inferiores partes terræ? Qui deſcendit ipſe eſt, & qui aſcendit ſuper omnes cælos, ut adimpleret omnia. Et ipſe dedit quoſdam quidem Apoſtolos, quoſdam autem Prophetas, alios vero Evangeliſtas, alios autem paſtores & doctores ad conſummationem ſanctorum in opus miniſterii, in ædificationem corporis Chriſti: Donec occurramus omnes in unitatem fidei & agnitionis filii Dei, in virum perfectum, in menſuram ætatis plenitudinis Chriſti. ℟. Amen.

Evangelium. Initium ſancti Evangelii Jeſu Chriſti filii Dei. *Quere in Dominica ſecunda Adventus Domini, fo. XIX. Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. *Laudes.* Alleluja. ℣. Laudem Domini loquetur os meum: & benedicat omnis caro nomen ſanctum ejus. P. Alleluja.

Sacrificium.

VOX clamantis in eremo: parate viam Domino: rectas facite ſemitas Dei noſtri, alleluja, alleluja. ℣. Alleluja. Spiritus Domini ſuper me, propter quod unxit me evangelizare pauperibus, miſit me ſanare contritos corde: prædicare captivis redemptionem, & cæcis lumen reddere dicens. P. Parate viam Domino.

Miſſa.

UNiverſitatis potentiſſimum Creatorem fratres chariſſimi congregati ſolemniter adoremus, & prædiſtinati pariter benigniſſimum patrem: coram ipſo humiliter ſalubriter invocemus. Ut pro malis facit Sol & bonis retribuit, & fideles ſuos in quacumque die tribulantur, exaudiat. Neque permittat innocentem ſub calumnia laborare: ſed deprecantes univerſos evadere. Donet Regibus fidelibus cum manſuetudine & veritate judicium: largiatur populo tranquillitate concordiam. Servientes ſibi Dominos ſine iracundia dominari conveniat: ut vicariim ſervos ad obediendum ſine murmuratione compellat. Exortetur etiam divites non amare divitias perituras: ut per bona opera delectentur acquirere ſempiterna. Ipſe pauperes paſcat: ipſe nudos veſtiat: ipſe non habentes auxilio protegat. De confuſione captivitatis ereptos revocet. Et de omni catena ſuſpirantes in vinculis liberet. Sit peregrinis in procedendo adjutor. Et hos quos & male mori videamus lachrymantium conſolator. Beneficia pluviarum concedat non auferat: ut ſterilita terra pinguiſcat. Faciat nos in oratione promptiſſime vigilare: & hoc ſacrificium in remiſſionem peccatorum frequenter offerre. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui præſentium hominum vitam agnoſcis diverſarum neceſſitatum paſſionibus ſubjacere: exaudi deſideria ſupplicantium: ſuſcipe vota credentium. Sacerdotum auge ſalutem: ut cordis auferat morbos: aut corporum omnes medica dolorem medique pellem pellas ægroti. Si judicas aut ira venis: mitiga in ira percuſſum: libera in ira ſubjectum.

ſi

Si ad litem publicam diſcordes funeſta intentio vocat: diſſidentium animos pax amica preveniat. Si terreni itineris ſubeunda vexatio eſt: Angelum ſanctum decerne cuſtodem. Abigat demones: predam beſtie: errorem vie: caſum fovee: inſidias furis: vim latronis. Si adire maria navigaturus fidelis exoptat: tu in inviſibilis gubernatoris beneficio ſentiendo ingredere. Ut nec mentem in peccatum cupiditas lucro precipitata demergat: nec navem in profundum tempeſtas vento exagitata diſſolvat. Tunc enim felicem ſubſtantie penſavit queſtum: ſi innocentia non fuerit paſſa naufragium. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

PRecamur Domine ſancte Pater omnipotens Deus: qui omnium corda perſcrutaris: & vota perpendis: ut non ſolum pro dictis petitionibus: verum etiam occultis deſideriis noſtris: benignus faveas: & adeſſe digneris. Ad quecumque enim poſcenda concurrimus: univerſa priuſquam loquamur intelligis. Offerimus itaque obſecrationes noſtras pro egeſtate inopum: pro laboribus populorum: pro injuria vinctorum: pro ſecuritate viantium: pro conſolatione & requie fidelium defunctorum: & pro his qui ſulcandum navibus equor arripiunt: ut reddantur in adverſa ſecuri. Febres omnes paſſioneſque languentium excludantur: neque in aliquos immundi ſpiritus tentatio poteſtatem accipiat: ſed cunctis celeſti protectione defenſis: oblatio ſubveniat tui altaris. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui dum ſublimis deitatis aſcendis: obſervare nos pacem auctoritate Evangelica precipis: da nobis placidam pacem tuam: ut diſcordie prona fugiamus: & per pacis bonum celorum atria conſcendamus. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine Deus noſter: qui labantem animam & antiquo ulceris dolore confectam: non ſolum ad amiſſam revocas dignitatem: & in priſtino ſtatu reſtauras: ſed etiam in partem glorie celeſtis admittis donando culpam prevaricationis: & remittendo perpetue injuriam mortis. Quod ut iſta preſtares: non te noſtre pravitatis officioſitas: ſed illa ingenita bonitas: conſuetudo commovit. Tu igitur vinctum afflictumque hominem captivitate depulſa: libertati donaſti: & obnoxium lege moriendi vicario munere redemiſti. Mittendo unicum filium tuum Dominum noſtrum: qui compenſatione commercii dum nos liberare contendit: ſanguinem fudit. Ita celeſtis dignitas dum nos indigenos proſpicit: contumeliis addita ſubjacuit: omneque ſe injurie ſubdidit: dummodo hominem quem in naſcendo ſuſceperat moriendo ſervaret. Per quem te queſumus & rogamus ut intendas ſuper hec munera: ſincera libamina: que in hoc altare tuum ſacrificiorum more detulimus. Ut in conſpectu tuo offerentium vota cuſtodias: & verus Sacerdos veram hoſtiam meritis celeſtibus benedicas: ut de iſtis temporalibus cibis immortalitatis ſacramenta componas: que ſue ſuavitatis gratia infirmitates corporum: & languores compeſcant animarum: per ipſum quem tecum & cum Spiritu Sancto in unitate Deitatis: omnes Angeli & Archangeli non ceſſant collaudare: ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: atque in excelſis mirabilis Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Per quem tibi Deus Pater omnipotens famulantes offerimus ſacrificium laudis: & ſimplicem devotionem noſtri cordis. Non enim hic horrendo mugitu pecudum: triſtis hoſtia taurus occiditur: aut hircus de gregibus immolatur: ſed hoſtia quam verus Dominus & Sacerdos inſtituit omnipotens. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

ALtare tuum Domine manus tue conſecratione ſanctifica: atque ipſum mentibus noſtris letitie & gratie reſurrectionis ſpe oſtende. Omnibus tibi ſervientibus vota que accipiare digneris: inſpirando largire: populum tuum placabilis reſpice: atque ad partem gratie ſalutaris admitte. Confitentibus parce. Letantibus fave: ac triſtes per indulgentiam conſolare. ℟. Chorus. Amen.

Ad orationem Dominicam.

ORationem Dominicam fratres chariſſimi nobis noſtris mentibus cogitatio terrena ſubripiat: ne aliquo turpe vel ludricum horrende vanitas occurrat. Sed per tenentes de preteritis & pertinentes veniam de futuris cum timore: & ſiducia clamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

BEnedictionis Domini gratia ſemper vos protegat: & ab omni malo defendat. ℟. Amen. Mundet vos Dominus ab omni contagione peccatorum: & ſibi vos placere faciat in eternum. ℟. Amen. Ubique vobis Dominus placatus occurrat: & ſue benedictionis opem diguanter attribuat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus, Laudate.* *Com. Refecti Chriſti corpore. Quere in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXVII.* *Oratio.*

CRedimus Domine Jeſu: quod precurſor tuus Johannes quod prophete in enigmate prophetaverunt: ipſe digito oſtenderit dicens: Ecce agnus Dei: ecce qui tollit peccatum mundi: proinde queſumus & rogamus: ut qui primi adventus tui venturum tempus predicavit: in ſecundo adventus tui tempore dum judicare veneris vivos & mortuos: nos ad dexteram tuam coronandos ſtatuas. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

NATIVITAS SANCTI JOHANNIS BAPTISTE.

Ad Miſſam. Officium.

ANgelus Domini dixit Zacharie: alleluja. Ecce Eliſabeth in utero concipiet: alleluja: & pariet filium. Et nomen ejus Johannes vocabitur: alleluja alleluja. ℣. Tu puer propheta altiſſimi vocaberis: preibis enim ante faciem Domini parare vias ejus. ℟. Et pariet. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. ℟. Et pariet.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Gloria in excelſis.

Oratio. DEus qui nos in Nativitate precurſoris tui Johannis voluiſti gaudere: fac nos plenum gaudium a te in futura remuneratione percipere. Ut meritis ejus qui adventum tuum in ſpiritu & virtute Helie preceſſiſſe cognoſcitur: & hic & in eternum gaudiis conſiſtamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio Hieremie Prophete.

℟. Deo gratias. *Ca. I.*

HEc dicit Dominus. Priuſquam te formarem in utero: novi te: & antequam exires de vulva ſanctificavi te: & prophetam in gentibus dedi te. Et dixi: a. a. a. Domine Deus ecce neſcio loqui: quia puer ego ſum. Et dixit Dominus ad me: Noli dicere quia puer ego ſum. Quoniam ad omnia que mittam te ibis: & univerſa quecunque mandavero tibi loqueris. Ne timeas a facie eorum: quia tecum ego ſum: & eruam te dicit Dominus. Et miſit Dominus manum ſuam ad me: & tetigit os meum. Et dixit Dominus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo: & conſtitui te hodie ſuper gentes & ſuper regna: ut evellas & deſtruas & diſperdas: & diſſipes: & edifices & plantes. Tu ergo accinge lumbos tuos: & ſurge & loquere ad eos omnia: que ego precipio tibi. Ne formides a facie eorum. Nec enim timere faciam vultum eorum. Ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam: & in columnam ferream: & in murum ereum ſuper omnem terram regibus Juda principibus ejus: & ſacerdotibus ejus: & populo terre. Et bellabunt adverſum te: & non prevalebunt: quia tecum ego ſum ait Dominus: ut liberem te. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et. *Pſallendo.*

TU es Domine qui eduxiſti me de ventre: ſpes mea ab uberibus matris mee. ℣. In te jactatus ſum ex utero: de ventre matris mee tu es Deus meus: ne te diſceſſeris a me. ℟. Spes mea. ℣. Repleatur os meum Deus laude tua: ut poſſim cantare gloriam tuam.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Galathas. ℟. Deo gratias. *Ca. I.*

FRatres: Notum vobis facio Evangelium quod evangelizatum eſt a me: quia non eſt ſecundum hominem: neque enim ab homine accepi illud: neque didi-

didici, sed per revelationem Jesu Christi. Audistis enim conversationem meam aliquando in Judaismo: quoniam supra modum persequebar Ecclesiam Dei, & expugnabam illam: & proficiebam in Judaismo supra multos coaetaneos in genere meo, abundantius aemulator existens paternarum mearum traditionum. Cum autem placuit ei, qui me segregavit de utero matris meae, & vocavit per gratiam suam, ut revelaret Filium suum in me, ut evangelizarem illum in gentibus: continuo non acquievi carni & sanguini. Neque veni in Hierosolymam ad antecessores meos Apostolos: sed abii in Arabiam: & iterum reversus sum Damascum. Deinde post annos tres veni Hierosolymam videre Petrum, & mansi apud eum diebus quindecim. Alium autem Apostolorum vidi neminem, nisi Jacobum fratrem Domini. Quae autem scribo vobis, ecce coram Deo: quia non mentior. Deinde veni in partes Syriae & Ciliciae. Eram autem ignotus facie Ecclesiis Judaeae, quae erant in Christo. Tantum autem auditum habebant, quoniam qui persequebatur nos aliquando, nunc evangelizat fidem quam aliquando expugnabat: & in me clarificabant Deum. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam. *Cap. I.*

IN diebus illis: Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, & peperit filium. Et audierunt vicini & cognati ejus, quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, & congratulabantur ei. Et factum est in die octavo venerunt circumcidere puerum, & vocabant eum nomine patris ejus Zachariam. Et respondens mater ejus dixit: Nequaquam, sed vocabitur Johannes. Et dixerunt ad illam: Quia nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine. Innuebant autem patri ejus, quem vellet vocari eum. Et postulans pugillarem, scripsit dicens: Johannes est nomen ejus. Et mirati sunt universi. Apertum est autem illico os ejus, & lingua ejus, & loquebatur benedicens Deum. Et factus est timor super omnes vicinos eorum, & super omnia montana Judaeae divulgabantur omnia verba haec: & posuerunt omnes qui audierant in corde suo, dicentes: Quis putas puer iste erit? Etenim manus Domini erat cum illo. Et Zacharias pater ejus impletus est Spiritu Sancto, & prophetavit dicens: Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitavit & fecit redemptionem plebis suae. Et erexit cornu salutis nobis in domo David pueri sui, sicut locutus est per os Sanctorum, qui a seculo sunt prophetarum ejus. Puer autem crescebat & confortabatur spiritu: & erat in desertis usque in diem ostensionis suae ad Israel. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Suavis sit Deo laudatio mea. Ego vero delectabor in Domino. ℣. Alleluja. *Sacrificium.*

SAcerdos Zacharias fuit de vice Abia: & uxor ejus de filiabus Aaron: erant enim justi ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis & justificationibus Domini sine querela, alleluja. ℣. Apparuit Zachariae Angelus Domini stans a dextris altaris, dicens: Ne timeas Zacharia, quoniam exaudita est deprecatio tua, & uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, & vocabis nomen ejus Johannem: & erit tibi gaudium & exultatio, & multi in nativitate ejus gaudebunt, & erit magnus coram Domino. P. Sine querela, alleluja. *Missa.*

EXpectationis nostrae fratres charissimi Dominum Deum nostrum gaudia debita restituens natalem nobis precursoris sui Johannis, verum etiam nostrae praesentis [illegible]! Cum sub vitae repraesentationem etiam temporum placens [illegible] quae [illegible] in gaudio omnis creatura adventum Domini auditura diffudit. Et qui ad nativitatem precursoris sui Johannis gentes nos sub vitae revocavit, ad suum quoque natale cum prefecto totius Ecclesiae & delectu [illegible] spiritus [illegible] dignatione nos provocet. Et qui tanti prophetae ortum per os nobis dignatus est nomine manifestare: quam [illegible] & ante ostendere [illegible] ejus, quem concepit [illegible] supplicationibus ex [illegible] adimplere prodigiorum [illegible] sacratissimum verbum. Quia [illegible] praeparandus ac [illegible] prius ab eo praecognitum audiri, quam [illegible] vocis. Atque ut ante ortum ab eo ostenderetur [illegible], quem post ortum ipse ostenderet [illegible]. Precamur ergo corde prostrato & affectu humani-

tione devota: ut aperiat nobis Dominus noſter quicquid in cordibus noſtris infidelitas claudit: quicquid promiſſionum ejus gratiam obſcuritas lubrici timoris intercipit. Et concedat ut natale Angeli ſui ante faciem ſuam miſſi: os noſtrum repleat confeſſione: cor noſtrum roboret fide: ſenſum noſtrum dirigat voce: contentum mortis infirmet veritate: agnitioniſque innocentiam populo ſuo ipſe impertiat: qui eum agnum Dei in populorum expectatione monſtravit. Sit ejus laus in ore noſtro: ut qui votis ſolemnia ſolvimus: verbis munera capiamus. ℟. Chorus. Amen.

Alia Oratio.

INter laudes tuas: & preces noſtras omnipotens Deus: interceſſit hodie beatiſſimi Johannis preſtantiſſima in gaudiis populorum ordinata nativitas. In qua nobis multiplicis gratie tue dona venerantibus: dum in preconium vocatur ille: qui preſtitit ſuffragium: queritur ille: qui meruit. Qui nobis naturarum omnium creatorem: necdum natus oſtenderet: ut expers vite ſue fieret teſtis glorie tue. Haberetque prius cognitum lucis Dominum: quam communem luminis uſum. Qui in ſibi conjuncti corporis rudimentis: materni uteri lege viveſcens vocem Dominice matris ſalutantis exciperet: & quod a miniſterio devotionis exiliens motu exultanti reſponderet: qui ad opus Evangelii naſciturus: matrem de officio necdum editus commoveret. Qui predicaturus penitentiam: paterne diffidentie errorem intercepte vocis diſpendio caſtigaret: & dubie mentis incredulitatem prophetaturus clauderet: cum venture ſalutis fidem prophetaturus aperiret. In hujus ergo Domine natalicii diei ſolemnitate gaudentes: pacificas ſacrificiorum tibi hoſtias immolamus: ut Sacerdotalis officii functionem ſancti Angeli viſitatione dignetur accipere: faciaſque promiſſa nos credere: credita predicare: predicata non perdere.
℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CHriſte Jeſu qui virginali naſciturus de utero precurſorem tuum Johannem ſenili feciſti exiri ex alvo: quem lucernam ardentem tuo conſtituiſti in templo: fac nos lucere in Eccleſia tua ardore fidei & inſtructione docendi. Charitatis opere: & humilitatis perfectione. Orationis ſtudio: & caſtimonie documento. Sicque nunc has oblationes offerentis populi fidelis accepta in cunctis congrua largiaris remedia. Per eum & ſpiritale gaudium vivis: & generum evaſionem conferendo defunctis: per quem tibi in cordibus incredulorum & via eſt preparata: & indulte gratie primordia ſunt oſtenſa. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui nobis per prophetiam precurſoris tui Johannis obumbrantium ſignificationum figuras: aperta veritatis tue manifeſtatione monſtraſti: tribue nobis intelligentie lumen: & pacis perpetue charitatem. Ut gratia ſuccedente pro gratia: ſic gloriemur in nobis: ut in charitatis unitate conſtituti non abnuamur antiquo. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: omnipotens Pater: nos tibi gratias agere. Qui humane ſaluti ita ex prima conditione: ſicut ex ſecunda reparatione ſollicitus: ne inopinatos nos cauſa tanti muneris inveniret: ad manifeſtandum Filii tui adventum electiſſimum Johannem nuncium deſtinaſti. Qui nos de mirabilibus ejus: ipſe jam per eum ex nativitate ſua mirabilis commoneret: & magnitudinem ſequentium rerum rudes adhuc populos credere ſui occaſione conſueſceret. Nunciaturus Chriſtum: per Angelum nunciatur. Predicaturus in populo: predicatur in templo. Ante notus honore: quam tempore. Sic actum eſt tue diſpenſationis effectu: ut qui parentibus in incredulis eſt oblatione promiſſus: gentibus in agnitione luminis ſit premiſſus. Precurſurus Verbum: ſilentium ponit incredulis: & ante proceſſum vite ſue: futura infidelitatis damna: muta patris voce loquebatur. Utique ut qui perſuaſione veteri loquebatur: paterne traditionis obſtructum in meliorem Evangelii doctrinam fidelem linguam: nomine novi heredis abſolveret. Sane utilitas in utero: ut

In

in parentis viſceribus nativæ gentis pectora venturi regis prædicatione concuteret. Erumpit in gaudio in deſperate promiſſionis taciturnitas fit veritate convicta: in teſtimonium ſuſcepti muneris exclamaret. Prophetat in ſpiritu: teſtatur in Evangelio. Miniſtrat in Baptiſmo. Docet in populo. Degit in heremo. Proficit in deſerto. Parat viæ viam venturum. Nunciat per quem venit: & priorem ſibi quem ſecuturum diceret non tacebat. Erat ſpeculum luminis. Iuit um baptiſmatis. Teſtimonium veritatis. Ut in plenitudine Chriſti ſignorum rem poſt rei ſigna monſtraret. Nuncius ſalutis. Æmulus paſſionis. Servit propheta baptiſmo. Baptiſta martyrio. Ut Chriſtum Dei Filium pro mundi redemptione venturum: quem adnunciare ſe prædicatione ſermonis oſtenderet: amore ſe effuſione ſanguinis comprobaret. Unde merito cæli cælorumque virtutes cum Angelis & Archangelis: hymnum tibi laudis debite cum Seraphin exultant: ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus es Domine Deus omnipotens. Unitas deſtinctibilis: & diſtinctio inſeparabilis. Unitas Trinitatis. Et Trinitas ſummæ unitatis. Qui operibus tuis compatiens impaſſibilis: eo uſque miſericordiam porrigis: ut ad noteſcendum ſalutare tuum præmitteres Johannem præcurſorem prævium viri lucernam luminis: præconem judicis. Vocem Verbi: amicum ſponſi. Unde nos pro tuo dono: ejuſque bono tibi rationis victimam offerentes: precamur: ut acceptabiliter eam aſſumas: & dignatione conſueta benedicas. Atque offerentes conformes ejus efficias: qui tibi in commemoratione Jeſu Chriſti Filii tui Domini noſtri: devota & proſternata ſervitute perſolvimus. Per ipſum Dominum ac redemptorem æternum.

Poſt pridie. Oratio.

COnvaluiſti: Domine Jeſu Chriſte ingratis: & incredulis gentibus ſedula teſtatione clarutſti. Te annunciante beatiſſimus doctor ille Johannes: tam incomparabilis ſanctitate: quam ſingularis magiſterii aſſertor: fontem lavacri ſitientibus dabat: ſed eſſe venturum te procul dubio nunciabat. Ille deſcenderat aquas corporis purgatione: tu ſpiritalis corporis redempturus. Et hujus enim voce cognovimus unigenitum te Dominum in corporis forma & carne conſpicuum: de quo nobis dixit. Ecce agnus Dei: ecce qui tollit peccatum mundi. Hic enim cui & nomen antequam conciperetur dediſti: quem & Spiritu Sancto priuſquam naſceretur impleſti: qui & ſterilitatem matris conceptus abſterſit: & patris linguam natus abſolvit. Oramus ergo te Domine ut hanc oblationem noſtram reſpicere & benedicere digneris ſicut benedicere dignatus es munus Abel juſti pueri tui.

℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

DEus qui per beatiſſimum Johannem præcurſorem & Martyrem tuum gentibus univerſis lumen baptiſmatis inculſiſti ut infidelitatem populorum: quam vanæ obſervantiæ ritus intulerat: regeneratio cæleſtis abſolveret: præſta ut interceſſio tanti vatis quæ nobis eſt indulta per lavacrum per conſcientiæ proficiat ad exemplum. Ut ſalutaribus edocti præceptis: ſic dicere mereamur e terris. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Benedictio.

DOminus Jeſus Chriſtus qui in nativitate præcurſoris ſui: tribuit multis gaudium magnum: det vobis devotis omni tentatione remiſſionem omnium peccatorum. ℟. Amen. Et eadem ſe preſule virtus nunc reſultet in voce ſupplicum: quæ prolato Johannis nomine: os quondam reſeravit paternum. ℟. Amen. Ac ſicuti eo naſcente matri eſt attributa fecunditas ita mentis veſtræ: quo ſibi fructificet: ſidei impertiatur ubertas. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Quære in feſto corporis Chriſti. fol. CCLXVII.*

Oratio.

DEus qui ſterili Eliſabet ſeniique ſecus fructuoſo Johannem promiſſionis filium conceſſiſti: qui dum adhuc incluſus in ejus utero portaretur: Deum in hoſpi-

hoſpitium virginis habitantem ſua ſalutatione prophetavit: in potentem: in cognomen: ut qui prædicatione ejus regni cœleſtis aperit & credentibus januam: ſuffragio ejus nos perducat ad gloriam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Sacrificia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Tranſlatio S. Angeli Epiſcopi & Confeſſoris: omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis fo. CCCCXXXII.

Johannis & Pauli: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.

Leonis Papæ & Confeſſoris: omnia dicantur unius Confeſſ. Pontificis fol. CCCCXXXII.

IN FESTO APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

Ad Miſſam. Officium.

DAbo Sanctis meis primum ſeſſionem alleluia: in reſurrectione mea: & requiem ſine? gaudio meo. ℣. Et hæc perpetua hæreditas eorum. Et æternitas temporum preparata eſt illis: alleluia, alleluia. ℣. Benedicti vos a Domino qui fecit cœlum & terram. ℣. Et hæc perpetua. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio: & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum: amen. ℣. Et hæc perpetua. *Oratio.*

HI ſunt Chriſte Domine amici tui Petrus & Paulus qui tradentes corpora ſua ad mortem: effecti ſunt doctores gentium fundatores Eccleſiæ. Quos & una prædicandi felicitas martyrii nec divulſit nec dies. Quæſumus ergo ut qui illorum doctrina populos fecisti eſſe credentes: eorum prece nos efficias regni cœleſtis cohæredes. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Multum gaudium ſecit Dominus. *Quære in feſto Philippi & Jacobi. folio CCCXX Dicat Presbyter.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Pſalmulus.* In omnem terram exivit ſonus eorum: & in fines orbis terræ verba eorum. ℣. Non ſunt loquelæ neque ſermones: quorum non audiantur voces eorum. ℣. Et in fines orbis. *Dicat Presb.* Silentium facite. *Epiſtola.* Gratia vobis & pax a Deo Patre noſtro & Domino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti qui benedixit. *Quære in natalitio plurimorum Martyrum fo. CCCCXXX.*

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. XV.*

IN illis diebus: Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Si manſeritis in me: & verba mea in vobis manſerint: quodcumque volueritis petite & fiet vobis. In hoc clarificatus eſt Pater meus: ut fructum plurimum afferatis: & efficiamini mei diſcipuli. Sicut dilexit me Pater & ego dilexi vos: manete in dilectione mea. Si præcepta mea ſervaveritis: manebitis in dilectione mea: ſicut & ego præcepta Patris mei ſervavi: & maneo in dilectione ejus. Hæc locutus ſum vobis ut gaudium meum in vobis ſit: & gaudium veſtrum impleatur. Hoc eſt præceptum meum ut diligatis invicem ſicut dilexi vos. Majorem hac dilectionem nemo habet: ut animam ſuam quis ponat pro amicis ſuis. Vos amici mei eſtis: ſi feceritis quæ ego præcipio vobis. Jam non dico vos ſervos: quia ſervus neſcit quid faciat Dominus ejus. Vos autem dixi amicos: quia omnia quæcumque audivi a Patre meo nota feci vobis. Non vos me elegiſtis: ſed ego elegi vos: & poſui vos ut eatis & fructum afferatis: & fructus veſter maneat. Ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo det vobis. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluja. ℣. Cœli enarrant gloriam Dei: & opera manuum ejus annunciat firmamentum. ℣. Alleluja. *Sacrificium.*

VEnite benedicti Patris mei percipite regnum: quod vobis paratum eſt ab origine mundi alleluja. ℣. Cum venerit filius hominis in majeſtate ſua: & omnes Angeli cum eo: tunc fulgebunt juſti ſicut ſol in regno Dei alleluja. *Miſſa.*

MAgnorum Apoſtolorum Petri & Pauli non varias diverſaſque virtutes: quas explicare digna prædicatione non poſſumus recenſentes: ſed ſupremas & glorioſiſſimas paſſiones quas tanta veneratione devotione debemus fratres chariſſimi hodie celebrantes Deum qui ipſorum & Sanctorum omnium forma ſum eſt: deprecemur. Ut ſicut ipſis principaliter in eorum eſt fundamento laudandus: ita nobis ſidenter eorum interceſſione: quo placandum eum quæſumus: ſit placatus.

Eccleſiam ſuam quam in illis elegit, ædificavit, replevit, & docuit: ipſis jugiter pro ea ſupplicantibus tuetur: fundatam eam in ſoliſſimam petram tempeſtatis procella non ſubruat. Nihil ei per tartareas hæreticorum everſiones portæ prævaleant infernorum: quas ita humiliati tenebrarum principes tollunt: ut elevatis æternalibus portis, quaſi in templum ſuum, ſic in nobis unus atque idem virtutum Dominus, & Rex gloriæ cæleſtis introeat. Qui propoſitas in terrorem fidelium perſequentium minas tremendas ſuæ majeſtatis objectu radiantibus nova luce fulgoribus, voces verbi perennis avertat. Sibique per ipſum in ſe credentes humani generis ſuſceptionem inferret: quod fideles ſuos pati pro ſuo nomine proſpicit protestetur. In ſe noſtri cauſa dolores excipere: ſibi fieri quicquid contra cultores Chriſtiani nominis impie molitur oſtendat. Ut cunctis brachii ſui magnitudine dominante, omnes ſe nobiſcum in confeſſione Petri, & prædicatione Pauli vivere gratulentur.

℟. Amen.

Alia Oratio.

DOmine qui beatiſſimos Apoſtolos tuos Petrum & Paulum diverſo tempore vocationis beneficiis elegiſti, & uno die paſſionis merito coronaſti; quorum admirabilis ſingularem fidem ante obitum mortis in ore unius fecit claves regni cæleſtis accipere; alium uſque in cælum tertium penetrare. Cum ille cenſor credentium conſtituitur intromittendi illuc probos & excludendi improbos jus teneret. Hic in exceſſu ſupra nubium raptus receſſu, ineffabilia divinorum ſecreta verborum gentium futurus Doctor hauriret; quodque alii Sanctorum poſt, hoc illi intueri poſſent. Hos nobis Domine facito eſſe patronos, quos fecisti eſſe magiſtros. Ut eorum obtentu, veniæ noſtræ ſuffragia ſentiamus, quorum doctrinæ gratiæ tuæ initia ſuſcepimus. In Petro peccatorum noſtrorum numerum amplificate modus remiſſionis excedat, in Paulo viam obſtructam poſteritas Chriſti ſermone lumine nobis veritatis aperiat. In illo nobis præſtetur mutatum ſæculi fluctibus non demergi; in illo antiqui ſerpentis morſibus non occidi. Ut nec naufragio malorum perditi, nec veneno vipereo ſauciati, eodem auctore ſalvemur, quo ille undas ſuperavit: hic viperas.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus qui Apoſtolis tuis, quorum hodie ſolemnitate gaudemus, in ſorte ſancti ſacerdotii electis clariora nomina tu dediſti. Cum & ille Petrus diceretur, hic Paulus. Ille indito ſibi vocabulo uſus eſt; hic mutato: eorum nobis oratione ac favore concede, ut a natura utero ſegregati vim carnis & ſanguinis ſuperantes, ſolida habeamus fidelium: qui nomina tuorum acceperimus ſervorum. Ut in nobis & ſpiritalis addatur ambitus, & carnalis minuatur affectus. Quibus mereamur Sacerdotalium poſſidere inſtrumenta virtutum: qui permittimur officia electorum agere Sacerdotum. Has quoque Catholicorum oblationes, velut de captura & manu Petri palmentarium tibi Chriſte gratifica: & quaſi ex ore Pauli, cui loqui dignatus es benedictione diſſica. Omnibus eorum interventu ſalutaris lætitiæ cauſa præſtetur, cunctiſque neceſſaria ad Deum converſione convertendos ille paſcat ſemper, hic doceat. Cum æquali gratiæ vicario munere, & ille ſic poſſit, & ille ſic paſcere. Pro ſpiritibus etiam defunctorum, quorum nomina ore prolata ſunt recitantium, utique pro eiſque apud te interceſſores exiſtant.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

OMnipotens conditor & redemptor, qui ad converſionem gentium & pœnitentium reconciliationem, duo magna luminaria Pauli litteras, & Petri lacrymas poſuiſti: ut gratia tua nec illum perſecutio, quam amor legis intulerat, nec illum negatio quam timor mortis congeſſerat, faceret alienos. Da quæſumus reſipiſcere poſt ignorantiam, flere poſt culpas, gratiam recuperare poſt lacrymas. Adſint apud indulgentiam tuam errantium cauſas & Paulus, cui non obfuit quod neſciret, & Petrus cui non impedit, quod negavit. Poſſit nos miſericordia tua ſic

ſana-

ſanare: ut vulnera ſolita non pareant. Sic reſtaurare: ut eliſos non adverſarius noſter ſeviſſe non gaudeat: ſic integros facere: ut fortiores expertos eſſe debiles non agnoſcat. Valeat miſericordia tua abſoluta nobis: etiam conſcientiam delere peccati: ſi pœnam noluerit ſervare ſupplicii. Concordiam conferre unanimitatis: & pacem tempori largiri præſenti. In te efficere charitate connexos: & a mundi ſcandalis te propugnante remotos. ℟. Amen.

Illatio.

Dignum & juſtum eſt: omnipotens Pater: nos tibi ingentes agere gratias pro multiplici Apoſtolorum Petri & Pauli gloria: quam eis per diverſa munerum diſtributiones larga ſatis pietate donaſti. Quos & unigeniti tui diſcipulos: & gentium feciſti eſſe magiſtros. Qui ob Evangelii prædicationem cum cœlorum præficiantur in regno: carcerum clauduntur anguſtiis. Poteſtatem accipiunt peccata ſolvendi: & ferri vinculis alligantur. Sanitatem donant: & ægritudines portant. Dæmonibus imperant: & ab hominibus flagellantur. Mortes fugant: & fugiunt perſequentes. Super mare ambulant: & in labore deſudant. Montes verbo transferunt: & propriis victum manibus quærunt. Judicaturi Angelos: in quæſtionem mittuntur. Cum Deo vivunt: in mundo periclitantur. Poſtremo Chriſtus eis ſerviens pedes lavat: & facies eorum blaſphemantium manus a lapis collaphizat. Nihil ſuſtinentibus pœnæ deſuit ad tolerantiam: nihil ſuperantibus victoriæ non adfuit ad coronam. Si recurramus: quot ad teſtificandam fidei veritatem cruciatuum pertulerint in tormentis frequenter ſunt: ſuperfuere Martyribus. Si in mirabilibus: hoc per Chriſtum fecere: quod Chriſtus. Si in paſſionibus: hoc ſuſtinuerunt illi neceſſitate mortali: quod ille voluntate moriendi. Iſti ejus verbis: ille ſuo. Probantes doctrinæ auctoritatem ſimilitudine: non æqualitate doctoris. Implevit Petrus ſuo tempore: quod promiſerat ante tempus. Poſuit animam ſuam pro illo: quem ſe non crediderat negaturum. Quos ad ardua ſponſionis celeritatem nimia charitate prœveniens non intellexit ſervum pro Domino dare non poſſe: quod pro ſervo ante Dominus non dediſſet. Similiter non renuit crucifigi: ſed æqualiter non præſumpſit appendi. Obiit ille rectus: iſte ſubjectus. Ille ut majeſtatem aſcendentis ſublimitate proferret: iſte ut fragilitatem deſcendentis humilitate monſtraret. Nec Paulus affectu minor meminit: quem ſibi arrogaverat dicens: mihi vivere Chriſtus eſt: & mori lucrum. Gaudet inlaniatis ictibus percuſſoris: dominici jugo Chriſto offerre cervicem: & pro corporis ſui capite: dare corporis ſui caput. Diviſerunt ſibi paſſionum Dominicæ veſtimentum duo milites Dei: unus in patibulo: alter in gladio. Petrus in tranſlatione: Paulus in ſanguine. Hi igitur diſpari mortis genere: non diſpari moriendi amore perfuncti. Exultet in eorum doctrinis Eccleſia Catholica: in exequiis religioſitas univerſa: in memoriis Urbs Romana: in patrociniis omnis anima chriſtiana. Hæc autem omnia tu Domine operaris: qui a Prophetis demonſtraris: ab Angelis adoraris: & in omni ſæculo Apoſtolorum lumine declararis. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Oſanna in excelſis: idem excelſis in excelſis. Idem humilis in terrenis Chriſte Fili Dei. Qui nebuloſa magicæ artis in Symonis præſumptione prodigia: Apoſtolicæ concertationis veritate prodita deſtruxiſti. Quem fruſtra cœlorum aſcenſum certis mollitionibus appetentem: decepta dæmonum ſolatione juſtitia altius extulit: gravius elidendum. Ut quo eum paulo longius ſurſum volandi audacia permiſſa ſuſtolleret: multo validius in deorſum volantem inferna dimiſſa diſrumperet. Neſcientem utique quod niſi laudatam Petri confeſſionem: niſi creditam Pauli fidem teneret: cui cujus claves Petrus habebat & cujus Paulus arcana penetraverat: januam non intraret. Immemor etiam illius ſervitutis atque pœnæ: qui Ananiam & Saffiram,

cum Sancto Spiritui mentientes prævaricationis & perfidiæ reos præſenti morte ſuo in aſpectu damnavit. Petri quoque Pauli in Evangelio poteſtatis ignaros qui de Chriſto ſuo contradicentem Elimam magum juſta protinus cæcitate percuſſit, & ariolantem Pythonis garrulum ſpiritum imperata illico diſceſſione migravit. Totum illis cœleſtium athletarum viribus pro Jeſu nomine: pro Salvatoris divinitate: pro Chriſti infirmatione pugnantibus: divina eſt clementia proſecutum. Quia ipſe eſt Dominus ac redemptor æternus.

Poſt pridie. Oratio.

OB arcana myſterii tui Jeſu Chriſte Deus noſter a te cunctis myſteria poſcentes: deficit in contuitu acies: in intellectu viſus: in relatione virtus: in narratione ſermo. Quis enim alter te convenienter qui poſſit dicere ſupereminentem charitatem: qua nos dignatus es redimere: qua te ita dicam humili compulſus es incarnari deſcenſione: qua electos juſſiſti Apoſtolos omnibus ad ſalutiferam eius orbibus mittere converſionem: qua te venientiores Diſcipulos ceteris Petrum voluiſti & Paulum efficere. Sed quia hæc immenſa in dignitate vitæ: & naturæ corruptione digne non poſſumus explicare: præſentis ſacramenti officio, tuam omnipotens ineſtimabilem poſcimus pietatem ut favore geminorum Apoſtolorum tuorum patronorum ſcilicet noſtrorum: acceptum habeas & efficias ratum hujus oblatum diei ſacrificium. Quod ſacratiſſima illa inarbitrabili gratia ita digneris inluſtrare: ut omnium percipientium receptum in proficiat ſibi: & in peccatorum expiationem: in mente & corpore incolumitatem: & in hujus periculoſiſſimæ vitæ cuſtodia & munitione. R. Amen.

Ad orationem Dominicam.

PRetioſam in conſpectu tuo Domine mortem Sanctorum Apoſtolorum tuorum Petri & Pauli: animis recurſibus honorantes: datam gloriam laudamus: quia luminaria præcelſa a te vero omnium indeficienter accenſa: non ſolum dum ſequuntur: ſed dum coluntur illuſtrant. Quia hi ſunt duo olivæ: & duo candelabra aurea in conſpectu tuo: atque in univerſam terram exiit ſermo oris eorum quorum intercesſione exoramus: dum ſuſcipis devotionis officium: precum quatinus largiaris effectum: dum clamaverimus e terra. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

R. Et cum. *Benedictio.*

OMnipotens Deus qui omne remedium purgatis tribuit miſeris: det vobis Petri lachrymis emundari ab omnibus culpæ contagiis. R. Amen. Concedat doctrina Pauli ſuſcipere vos ſapientiam verbi. R. Amen. Ut ille per pœnitentiam: iſte per doctrinam faciat vos pervenire ad vitam æternam. R. Amen. Ipſo præſtante & auxiliante: qui in Trinitate perfecta unus Deus vivit & regnat in ſecula ſeculorum. R. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Quære in feſto corporis Chriſti. fol. CCLXVII.*

Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte qui Petrum & Paulum viriliter certantes: unum cruce: alterum gladio dignatus es conſecrare: ut pro amore tui nominis fida dilectione & ille crucis patibulum: & hic gladii ſæva perferret ictum: da nobis ut ſimiliter dilectionem ſuam ſequentes: & per Petrum crucis intremus ſecretum: & per Paulum ſpiritualis verbi ſemper gladio muniamur. Quo & per crucem Chriſti cruciatus evadamus inferni: & per gladium ſpiritus penetremus abdita cœli. R. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. R. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. R. Deo gratias.

Commemoratio Sancti Pauli.

Quære in natale unius Martyris. Fol. CCCLXXI.

Octava Sancti Johannis Baptiſtæ.

Omnia dicantur ut in die. Fo. CCCXXX.

Viſitatio Sanctæ Eliſabeth.

Omnia dicantur ut in Aſſumptione. F. CCCLXI.

Proceſſi & Martiniani Martyrum.

Omnia dicantur plurimorum Martyrum. Fo. CCCCXXI.

Octava Apoſtolorum Petri & Pauli.

Omnia dicantur ut in die. Fo. CCCXXXIIII.

Martialis Epiſcopi.

Omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. Fo. CCCXXXII.

Octava Visitationis.

Omnia dicuntur ut in die. Fo. CCCLXI.

Septem fratrum Martyrum.

Omnia dicuntur plurimorum Martyrum. Fo. CCCCXXX.

Translatio Sancti Benedicti.

Omnia dicuntur unius Confessoris. Folio CCCCXXXII.

In festo Sancte Marciane Virginis & Martyris ad Missam Officium.

OMnia mandata tua veritas: inique persecuti sunt me: adjuva me Domine Deus meus. ℣. Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea Regi. P. Sine causa. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in secula seculorum. Amen. P. Sine. *Oratio.*

DOmine Jesu Christe, cui Virgo & Martyr Marciana & integritate sanguinis & sanguine sociatur: dum tibi & castimoniam vovit, & pro te sanguinem fudit: presta famulis supplicantibus: ut carpere a peccatis ... & sic ita adhereamus tibi, ne a te ulterius recedamus. ℟. Amen. Per misericordiam tuam Deus noster &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Lectio libri Esaye prophete.

℟. Deo gratias. Ca. LIIII.

HEc dicit Dominus: Lauda sterilis que non paris: decanta laudem & hinnitum que non pariebas. Quoniam multi filii deserte magis quam ejus que habet virum, dicit Dominus. Dilata locum tentorii tui, & pelles tabernaculorum tuorum extende, ne parcas. Longos fac funiculos tuos, & clavos tuos consolida. Ad dexteram enim & ad levam penetrabis: & semen tuum gentes possidebit: & civitates desertas habitabit. Noli timere, quia non confunderis: neque erubesces. Non enim te pudebit: quia confusionis adolescentie tue oblivisceris: & obprobrii viduitatis tue non recordaberis amplius. Quia dominabitur tui qui fecit te: Dominus exercituum nomen ejus: & redemptor tuus sanctus Israel: Deus omnis terre vocabitur. Quia ut mulierem derelictam & merentem spiritu vocavit te Dominus: & uxorem ab adolescentia abjectam, dixit Dominus Deus tuus. Ad punctum in modico dereliqui te: & in miserationibus magnis congregabo te. In momento indignationis mee abscondi faciem meam parumper a te: & in misericordia sempiterna misertus sum tui: dicit redemptor eternus sanctus Israel Dominus omnipotens. ℟. Amen. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Psallendo.*

PSalmum dicam nomini tuo Deus in seculum seculi: ut reddam vota mea de die in diem. ℣. Quia factus es spes mea: turris fortitudinis a facie inimici. Habitabo in tabernaculo tuo Deus in secula. P. Ut reddam. *Dicat Presb.* Silentium facite.

Sequentia Epistole Pauli Apostoli ad Ephesios. ℟. Deo gratias. Ca. II.

FRatres: vos qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi. Ipse est enim pax nostra, qui fecit utraque unum, & medium parietem maceriae solvens, inimicitias in carne sua: legem mandatorum decretis evacuans: ut duos condat in semetipsum in unum novum hominem faciens pacem: & reconciliet ambos in uno corpore Deo per crucem interficiens inimicitiam in semetipsum. Et veniens evangelizavit pacem vobis qui longe fuistis, & pacem his qui prope. Quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno Spiritu ad patrem. Ergo jam non estis hospites & advene: sed estis cives sanctorum & domestici Dei. Superedificati super fundamentum Apostolorum & prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu: in quo omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino. In quo & vos coedificamini in habitaculum Dei in Spiritu Sancto. ℟. Amen.

Evangelium. Dominus noster Jesus Christus cum esset in Bethania. *Quere in communi unius Virg. etc. fol. CCCCXXXVI.*

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu.

Laudes. Alleluia. ℣. Nequando rapiat ut leo animam meam, dum non est qui redimat: neque qui salvum faciat. P. Alleluia. *Sacrificium.*

ALleluia. Magna facta est & preclara fuit Sion in universa terra: alleluia. ℣. Alleluia. Benedicta tu a Deo tuo in omni tabernaculo Jacob, quia [illegible] Hierusalem tu leticia Israel, tu honorificentia populi tui. P. In universa terra, alleluia.

Missa.

FOrtissimum auxiliatorem debellantium, et regem coelatorem honorum: Jesum Christum Dominum nostrum con-

continua ſupplicatione fratres chariſſimi imploremus: cui ad preſtandum donum glorie nec exercitatorum adverſitas impedit ſexum: ſed conſummatio tota preſtandi in poteſtate ipſius redundat conditoris ac Domini. Qui ad celorum regna conſcendere nos provocans: tam caſtitatis monitis doctrinam: quam Martyrum nobis prebuerunt glorioſa exempla. Hic namque ita eſt utero virginali progreſſus: matrem poſt ſuum egreſſum cuſtodivit intactam: ut caro que ſancta foret perpetuam de qua preceſſerat virgineam ſervaret & ſanctam. Et que ſanctior utique futura erat poſt partum: ſanctitatis antea in ſe haberet commercium. Cujus hec quoque ſacrata celebs: mutabilem curſum divino amore cuſtodiens vim virtutis ſuo in pectore geſtans: illi contempſit equari virginitate: qui genuit eum: qui corporali pro nobis interemptus eſt paſſione. Nos ergo humiles & abjecti qui noſtre fragilitatis incuria: hujus ſumus impares dono: quibus de actu nulla eſt audacia ſaltim de penitentia: ut aliqua ſit ejus interceſſione fiducia: fidelis cordis affectu Domino unanimes ſupplicemus: ut quia non ſperamus de noſtris malis ſuppliciorum perpeti penam: de illius nobis ſentiamus poſtulatione adutam eſſe criminum veniam. Et qui noſtrorum ſcelerum admiſſione premimur: per ipſius interventum apud Deum cujus amore tormenta ſuſtinuit: remiſſione peccatorum aliquantulum ſublevemur. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Domine Deus Jeſu Chriſti Domini noſtri ante cuncta principia genitor: & in fine ſeculi demonſtrator: te ſupplices humili imploratione precamur: ut nobis in hunc diem ſacratum Virginis tue Marciane colentibus: nulla diabolice fraudis tenebroſa irreptio ſubrepat: ut que vim ſue carnis vincendo: ſexum meruit tranſgredi genitalem: nos quoque ſui tibi faciat eſſe placabiles prece. & que per carnis ſue contemptum amori conexa eſt tuo: nos ſuo aſſociet te miſerante conſortio. Queve triumphalem palmam adepta & ſui ſanguinis effuſione: pro nobis apud te ſuffragetur in judicii futuri examine. Ut nos debita non puniamur ex pena: qui ejus ſuffragio: noſtraque te placari credimus obſequela. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Unigenite Dei fili: qui beatiſſimam famulam tuam Marcianam gemina muneris claritate veſtiſti: ut & virginitatis enteſceret merito: & martyriali adtolleretur triumpho: prebe eam ſuffragatricem eſſe mortalibus cunctis: que merito ſui letatur in celis. Quo per eam & vivis & defunctis commoda tribuas: per quam nobis exempla caſtitatis inſinuas. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Domine Jeſu Chriſte ineffabilis pulchritudo Juſtitie: qui inter alia paſcens: & blandiſſime delectans Virginum choris: qui deſponſatam tibi Marcianam fortiſſimam Virginem: tanto charitatis amore junxiſti: ut eam tibi & Virginem & Martyrem conſecrares: preſta ut ſicut illa in paradiſo tuo: immarceſcibilibus ſanctimonie tue atque martyrii ſertis coronata triumphat: ita nos ſtudio ejus patrocinio: a colluvionibus peccatorum: & illecebris carnalibus abſtrahas: ac defendas. Et ſic tibi acceptos efficias: ut eterne indulgentie compotes reddas: & pacis tue muneribus glorificandos attollas. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: vere ſatis juſtum & pulcrum eſt: nos ſemper te in tuis operibus collaudare eterne Deus Pater omnipotens. Et cum non ſit equum: ut pro ſancta tua gloria a pollutis labiis nomineris: juſtum tamen eſt: ut nec etatis nec ſexus infirmitas pro tuis immenſis rebus: a tui unquam debeat conticeſcere laudibus. Qui inter omnia que in hujus mundi officinam bibens creaſti: hominem ſolum glorioſis tuis manibus ita formare juſſiſti: ut tue quoque ſimilitudinis dignabilem eum faceres pietate conformem. Ut ille interior habitus: qui ea quoque ſimilitudine eſt formatus: quem ipſe voluiſti eſſe intelligibilem: ſenſum exteriorem ſuum haberet tuo faceret obedire precepto: & nequaquam uterque de tua laude ſiſteret affectus: dum utriuſque in tua juſſa ſer-

ſervitutis conſummaretur profectus. Quem atque interiorem: ſic tibi beata famula tua Marciana cuſtodivit: ut fecerat: ut non in aliquo degenerari a ſe pateretur: nec minus quod crearat. Sicque tuo Chriſto Domino noſtro ſe preparans: in ejus dilectione quam ſemper habet roborata permanſit. Quia ut ſe mallet moriendo conjungi: cui ſe vivendo obtulerat conſecrari. Ipſi ſponſalitium cuſtodivit pudorem: cujus ſemper concupivit habere amorem. Ipſi etiam ſervavit fidem: cui ſe totam commiſit devotione. Ipſius deſideravit ornatum: cujus a ſe tenuit ſemper amplexum. Que parata ad nuptias venientem ſperabat ſponſum: adepta eſt celeſtis thalami dignitatem per ſuum martyrium. Denique cum quem diligebat anima ejus quereret: ab eo qui eam in promptuarium paradiſi introduceret inventa eſt perfectam in ſe Chriſti retinere charitatem. Sanguinem non trepidavit ſuum effundi in terram: dum creatorem ſuum interioribus oculis videret: interea extenditur ligno: uritur flammis: laceratur ungulis. Stat mente immobilis: voce fortis: patientia laudabilis. De preteritis gaudens: de futuro exultans: de ponentis non formidans. Contemnit temporalem penam: dum gloriam indubitabilem ſibi ſperat ſempiternam. Implentur ſancto cruore ulcera laterum loca: & per ſulcos cruentos: liquor decurrit immaculatus. Denique ad ſimilitudinem crucis exaltatur ligno: oculum immobiliter fixum tenet ſemper in celo. Merito ergo credimus hujus interceſſu: tuum adeſſe nobis placatum aſpectum: quem noſtris ſceleribus nobis fecimus eſſe adverſum: per quod rogamus te: ut malorum noſtrorum non recorderis: dum pietate ſolita parcis. Denique ipſius ſemper ante te habes humillimas preces: quibus pro nobis inexcuſabiliter exoraris: per ipſum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum: ante cujus conſpectum ſanctorum milia Angelorum: multitudo Martyrum: chorus Virginum: omniſque innumerabilis glorioſus exercitus beatorum non ceſſat clamare: ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus: ſemper & benedictus: Dominus Deus omnipotens: quem prevideban ſanctis tuis in ſuo conſpectu: qui a dextris eu fuiſti ut unquam commoverentur. Teque laudat indeſinenter omnis exercitus Angelorum. Quia tu es Dominus ac Redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

Te omnipotens Deus petimus & rogamus: ut hanc oblationem quam tibi fideli & humili devotione offerimus: ſuſcipere digneris propitius: & noſtre ſervitutis obſequium ipſe tibi facias acceptabile. Ut accepta per myſterium Sancti Spiritus: nobis ſanctificata tribuat poſſeſſionem noſtre ſalutis: & in odorem ſuavitatis accipias.

℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Domine Jeſu Chriſte: cujus imperio robuſtiſſimus leo non ſolum a nece beatiſſime Virginis & Martyris Marciane abſtinuit: verum etiam feritate depoſita: ejus immaculatum corpus adortus moleſtie contingere non preſumſit: preſta nobis, ut ardore tui Sancti Spiritus circumſepti: immanitatem non timeamus leonis horrendi: ſed majeſtatis tue virtute repulſus: ſemper a leſione noſtra maneat alienus. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Benedictio.

Omnipotens Dominus qui beatiſſimam Marcianam virginitatis ac pudicitie ornavit decore: mentes veſtras expiet ab omni mundane corruptionis contagione. ℟. Amen. Quique huic preſtitit ſuam pudicitiam non inchoare errorem: a vobis arceat ſpiritum in gravem tentationem. ℟. Amen. Ac ſicut illa poſt victoriam letatur cum Chriſto: ita eadem patrocinante: reddat vos gaudentes ſibi paradiſo. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et.

Dicat Chorus. Guſtate.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Quere in feſto Corporis Chriſti. fo.CCLXVII.*

Oro-

Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte, qui beatiſſimam Marcianam tibi teſtem, & Virginem conſecraſti: dum te incorrupta ſequitur: & pro te glorioſe moritur: concede nobis precibus ejus, ut eadem ſuffragante quamvis impares, & caſtitatis donum: & confeſſionis mereamur obtinere triumphum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

Margaritæ Virginis.

Omnia dicantur unius Virginis. Folio CCCXXXVI.

Quirici Martyris.

Omnia dicantur unius Martyris. Folio CCCXXX.

Triumphum Sanctæ Crucis.

Omnia dicantur ut in Exaltatione. Folio CCCLXXV.

Alexii Confeſſoris.

Omnia dicantur unius Confeſſoris. Folio. CCCXXXII.

IN FESTO SANCTARUM VIRGINUM ET MARTYRUM JUSTÆ ET RUFINÆ.

Ad Miſſam. Officium.

VIas tuas Domine pronunciavi: & exaudiſti me Doce ſi me Deus juſtificationes tuas. Viam mandatorum tuorum cucurri Domine. ℣. Servavi mandata tua & teſtimonia tua Domine. Quia omnes viæ meæ in conſpectu tuo. P. Viam mandatorum tuorum. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. P. Viam mandatorum.

Oratio.

DOmine Deus qui Virginibus tuis glorioſo amore flagrantibus conceſſiſti & quærere & invenire dilectum: concede nobis ita a te ferventiori voto exquirere: ut fructuoſi laboris mereamur reportare mercedem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Lectio Libri Proverbiorum Salomonis. ℟. Deo gratias. *Ca. XXXI.*

MUlierem fortem quis inveniet? Procul & de ultimis finibus pretium ejus. Confidit in ea cor viri ſui: & ſpoliis ejus non indigebit. Reddet ei bonum & non malum: omnibus diebus vitæ ſuæ. Quæſivit lanam: & linum: & operata eſt conſilio manuum ſuarum: facta eſt quaſi navis inſtitoris, de longe portans panem ſuum. Et de nocte ſurrexit: deditque prædam domeſticis ſuis & cibaria ancillis ſuis. Conſideravit agrum & emit eum. De fructu manuum ſuarum plantavit vineam. Accinxit fortiter lumbos ſuos: & roboravit brachium ſuum. Guſtavit: quia bona eſt negociatio ejus: non extinguetur in nocte lucerna illius. Manum ſuam miſit ad fortia & digiti ejus apprehenderunt fuſum. Manum ſuam aperuit inopi: & palmas ſuas extendit ad pauperes. Non timebit domui ſuæ a frigore nivis: omnes enim domeſtici ejus veſtiti ſunt duplicibus. Stragulatam veſtem fecit ſibi: byſſus & purpura indumentum ejus. Nobilis in portis vir ejus quando ſederit cum ſenatoribus terræ. Syndonem fecit & vendidit: & cingulum tradidit Chananeo. Fortitudo & decor indumentum ejus: & ridebit in die noviſſimo. Os ſuum aperuit ſapientiæ, & lex clementiæ in lingua ejus. Conſideravit ſemitas domus ſuæ, & panem otioſa non comedit. Surrexerunt filii ejus: & beatiſſimam prædicaverunt: vir ejus & laudavit eam. Multæ filiæ congregaverunt divitias: tu autem ſupergreſſa es univerſas. Fallax gratia & vana eſt pulchritudo: mulier timens Deum ipſa laudabitur. Date ei de fructu manuum ſuarum: & laudent eam in portis opera ejus. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Spem dediſti mihi Domine: hæc me conſolata eſt in humilitate mea. ℣. Superbi inique agebant uſquequaque: a lege autem tua non declinavi. Memor fui judiciorum tuorum Domine. P. In humilitate. *Dicat Presb.* Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *II. Ca. IIII.*

FRatres. Habemus theſaurum iſtum in vaſis fictilibus: ut ſublimitas ſit virtutis Dei: & non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur: ſed non anguſtiamur. Aporiamur: ſed non deſtituimur. Perſecutionem patimur: ſed non derelinquimur. Dejicimur: ſed non perimus. Semper mortificationem Jeſu Chriſti in corpore noſtro circumferentes: ut & vita Jeſu in cordibus noſtris manifeſtetur. Semper enim nos qui vivimus: in mortem tradimur Jeſu: ut & vita Jeſu manifeſtetur in

carne

carne noſtra mortali. Ergo mors in nobis operatur: vita autem in vobis. Habentes autem eundem ſpiritum fidei ſicut ſcriptum eſt. Credidi propter quod locutus ſum. Et nos credimus propter quod & loquimur. Scientes quoniam qui ſuſcitavit Dominum Jeſum: & nos cum Jeſu ſuſcitabit & conſtituet vobiſcum. Omnia enim propter vos: ut gratia abundans per multos gratiarum actionem abundet in gloriam Dei. ℞. Amen.

Lectio ſancti Euangelii ſecundum Lucam. Ca. VII.

IN diebus illis. Rogabat Jeſum quidam Phariſeus: ut manducaret cum illo. Et ingreſſus domum diſcubuit. Et ecce mulier que erat in civitate peccatrix: ut cognovit quod accubuit in domo Phariſei: attulit alabaſtrum unguenti. Et ſtans retro ſecus pedes eius: lachrymis cepit rigare pedes eius: & capillis capitis ſui tergebat: & oſculabatur pedes eius: & unguento ungebat. Videns autem Phariſeus qui vocaverat eum: ait intra ſe dicens. Hic ſi eſſet propheta ſciret utique: que & qualis eſt mulier que tangit eum: quia peccatrix eſt. Et reſpondens Jeſus dixit ad illum. Symon habeo tibi aliquid dicere. At ille ait. Magiſter dic. Et ait. Duo debitores erant cuidam feneratori: unus debebat denarios quingentos: alius quinquaginta. Non habentibus illis unde redderent: donavit utriſque. Quis ergo eum plus diligit? Reſpondens Symon dixit. Eſtimo: quia is cui plus donavit. At ille dixit. Recte judicaſti. Et converſus ad mulierem: dixit Symoni. Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam: aquam pedibus meis non dediſti. Hec autem lachrymis cepit rigare pedes meos: & capillis ſuis terſit. Oſculum mihi non dediſti: hec autem ex quo intravit non ceſſavit oſculari pedes meos. Oleo caput meum non unxiſti: hec autem unguento unxit pedes meos. Propter quod dico tibi: remittuntur ei peccata multa: quoniam dilexit multum. Cui autem minus dimittitur: minus diligit. Dixit autem ad illam. Remittuntur tibi peccata. Et ceperunt qui ſimul accumbebant dicere intra ſe. Quis eſt hic qui etiam peccata dimittit? Dixit autem ad mulierem. Fides tua te ſalvam fecit: vade in pace.

℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Lauda. Alleluia. ℣. Audi filia & vide. Quia concupivit rex pulchritudinem tuam & ipſe eſt Deus tuus. P. Alleluia.

Sacrificium.

OFferte Domino holocauſta & victimas veſtras: decimas & primicias manuum veſtrarum. Vota atque donaria: & comedite ex eis in conſpectu Domini: ut benedicat vobis Dominus Deus veſter. Alleluia. ℣. Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens: dabo populo meo talem habere mentem: ut timeant me & cuſtodiant mandata mea: ut benedicam eis & filiis eorum in ſempiternum. Vade & dic eis: revertimini in tentoria veſtra. P. Ut benedicam.

Miſſa.

DEvotiſſimam Sanctarum ac beatiſſimarum Juſte & Rufine Martyrum ſidem: & famoſiſſimas toto orbe victorias: debito honore venerantes: omni ſtudio: omnique intentione fratres chariſſimi: Domino ſupplicemus: ut ſicut earum virtutibus gratulamur: ita earum meritis coniungamur. Neque non deſperare: ſas eſt: Martyrii nobis gloriam quandoque in tempore poſſe donari. Namque ita quidam cohibuiſſe: religione paſcentis eſt. Cupiditatem frenaſſe: palma virtutis eſt: & domo ſe hominem: corona martyrii eſt. Per hec diabolus affligitur: per que illa congreditur: & plerumque plus valent occulta bella: quam publica: dum mirum ceteſtibus: que ſine teſte operantur. Ad eam itaque totam animi ſtudium vertamus: ut omnipotens Deus: inſpector cordium: cognitorque ſecretorum: cum probaverit ſibi placere que querimus: voluntatem noſtram ſibi pro paſſione deputet: & vota pro ſanguine. ℞. Amen.

Alia Oratio.

PErpetuis tuarum Domine Martyrum Juſte & Rufine ſolennia celebrantes: que mercimonio ſeculi ac vaſculorum contempto: uſque paſſionis meruerunt gloriam pervenire. Te ſupplices oramus: ut per eas apud te noſtra accipiatur oratio: quarum tu letatus es de triumpho. Per eas evincamus cupiditatis incendia. per quas ipſe

ipſæ tortoris evieciſſi tormenta: ipſiſque nos intercedentibus corrige: quarum te victorem oſtendiſti in paſſione. Ut quæ tibi per gloriam meritorum electa ſunt vaſa virtutum: unumquemque noſtrum apud te obtineat vas ſuum abſque contagione poſſidere peccaminum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus qui nos per Apoſtolum tuum propriis manibus victum quærere præcepiſti: Sanctarum tuarum Juſtæ & Rufinæ precibus ſpiritualem nobis attribue victum: & quod damnum per miſerationis loculum. Ut hæ Virgines quæ ſuis manibus in propriæ ſaluti: & indigentiæ provinſores inopum extiterunt: ſuis ſuffragiis tam viventibus: quam defunctis congrua remedia largiantur. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

PIiſſime redemptor & conditor univerſæ carnis: qui patientia tuarum Virginum animos hodie contriſti impulſionibus: quas prædictarum Virginum ſocietati non turbare ex confractione ſuis eſt vaſculorum. Dona nobis ut tuam dilectionem in noſtris cordibus radicantes: infirma noſtri corporis vaſa fortia tibi per charitatis opera præparemus. Quo nullo eſſe jactum adverſantium indiſrupte utamur muneribus pacis. *Reſpondetur.* Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: æquum vere & ſalutare eſt: nos tibi immenſas agere gratias omnipotens Trinitas Deus. Qui Martyres tuas Juſtam & Rufinam victum ſibi ſictilium commercio requirentes: nefandis idolorum monſtruoſis diſſipatique: in honorem vanitatis offerri ſibi propoſita perurgebant: eos uſque ad curſum: uncem martyrii perduxiſti: ut nulla inlutari: carceris procacitate turbarent: nulla que infeſtantis perſecutoris ferocitate moverent: poſtremo nec ipſis pœnarum armentationibus fractæ: te verum Deum integra confeſſione clamantes inſula paſſionis ornatæ: regna cæleſtibus jungerentur. Magnum eſt itaque ante paſſionem miraculum jam promiſſum: frangebantur itaque vaſa ſictilia: quia cæleſtia per paſſionem parabantur immutari Martyrum membra. Non fuit temporale commercium: ſed Chriſti negotium per quod puſſe: emere ſanctæ Martyres cælum. O furor ſacrilegus: ſe plura frangere vaſis: & Chriſtum facit triumphare de ſanctis. Sed non ſunt membra quæ deſtruit quas cum æterno Rege vivere facit: cum punit. Ecce innumerabiles non ceſſant pene: & ſanctiſſimæ Virgines Chriſtum Dominum non deſinunt prædicare. Certum adverſarius diſputat: quod a ſanctiſſimis Virginibus venditur lutum. Quia crudelitatem ſuam exhibere parabat exurendam incendio. Talis atrox tali veritate devincitur: ſic humilitas cum ſuperbia dimicat. Ut Martyres quas per confractionem vaſculorum diabolus contemnaſſe credebat: perfecta conſummatione martyrii: cæleſte regnum obtinuiſſe gemiſcat. Unde majeſtatem tuam Pater piiſſime poſtulamus: ut quemadmodum eis in confeſſione paſſionis donaſti conſtantiam: ita & nos vitiis carnalibus expiatos facias pervenire ad gaudia ſempiterna. Per Chriſtum cui merito omnes Angeli non ceſſant clamare: ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Quem ſacræ Virgines Juſta & Rufina: vitæ operibus pariter ſociæque paſſionis conſummatione feliciter. Ex illo ſe quæſtu perceperunt ſictilium vaſculorum: veſtierunt in paupere: collegerunt in hoſpite: ſaturarunt in ſitiente. Sit igitur illi honor: & indeſeſſa laudatio: qui bonorum munerum inſpirator eſt pariter & ſuſceptor. Cum ipſe hæc ſe gerere pronunciat: qui ſoius hæc hominibus tribuenda inſpirat. Ipſe quippe horum inſpirator: dum hæc in membris ſuis percipiet: donata donantibus poſt multiplici fœnore: ſe retribuente largitur. Chriſtus Dominus ac redemptor æternus.

Poſt pridie. Oratio.

OB honorem paſſionis famularum tuarum Juſtæ & Rufinæ: has tibi Deus Pater hoſtias immolantes: precamur: ut illarum interventu: quæ ſe tibi vaſa mundiſſima exhibuerunt: hoc tibi ob ritum ſanctificeris holocauſtum. Præſtans ſuppliciter nobis: ut quarum in teſtimonio dudum lætaſti: opem pauperum hanc in prece rata tibi efficias vota fidelium populorum.

℟. Amen.

Ad

Ad orationem Dominicam.

FAC nos eterne Deus: ut unuſquiſque noſtrum: vas ſuum in honore & ſanctificatione poſſideat: qui Virgines tuas Juſtam & Rufinam ex queſtu fictilium vaſculorum paſſione perduxiſti ad gloriam: quo emundata conſcientia id ad te proclamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. *Benedictio.*

CHriſtus Dominus vos ſibi placita efficiat vaſa: qui Juſtam & Rufinam ſibi effecit vaſa mundiſſima. ℟. Amen. Quique illas non paſſus eſt de fictilium vaſculorum fractione triſtari: nunquam vos patiatur diſſolutis compaginibus interne mentis tabeſci. ℟. Amen. Quo fortes corde & corpore: quarum nunc celebratis ſolemnia: perpetualiter percipiatis ſuffragia. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Reſ. de Chriſti corpore. *Quere in fo.CCLXVII.*

Oratio.

COnfirma in viſceribus noſtris miſericordie tue munera omnipotens Deus: ad augendam fidem noſtram: ad corroborandam ſpem: ad illuminandam ſcientiam: ad multiplicandam charitatem: ad conſervandam corporis & anime puritatem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

SANCTE RUFINE VIRGINIS.

Ad Miſſam. Officium. Omnia mandata tua. *Oratio.* Domine Jeſu Chriſte cui Virgo & Martyr Rufina. *Prophetia.* Lauda Ierlm. *Require in Sancta Marciana. fo. CCCXXXVIII.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo.

LEtabor ego ſuper eloquia tua Domine: ſicut qui invenit ſpolia multa. ℣. Iniquitatem odio habui: & abominatus ſum: legem autem tuam dilexi. ℣. Sicut qui invenit. *Dicat Presb.* Silentium facite.

Epiſtola. Qui ſtatuit in corde ſuo. *Quere in communi unius Virginis. folio. CCCCXXXVI.*

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. Ca.X.

IN diebus illis Dominus noſter Jeſus Chriſtus in quoddam caſtellum intravit: & mulier quedam Martha nomine excepit illum in domum ſuam: & huic erat ſoror Maria nomine: que etiam ſedens ſecus pedes Domini: audiebat verbum illius. Martha autem ſatagebat circa frequens miniſterium: que ſtetit & ait. Domine non eſt cure: eo quod ſolam reliquit me ſoror mea miniſtrare? Dic ergo illi: ut adjuvet me. Et reſpondens dixit illi Dominus. Martha Martha ſolicita es: & turbaris erga plurima: porro unum eſt neceſſarium: Maria optimam partem elegit: que non auferetur ab ea. Et cum hec diceret: extollens vocem quedam mulier de turba dixit illi. Beatus venter qui te portavit: & ubera que tu ſuxiſti. At ille dixit. Utique beati qui audiunt verbum Dei: & cuſtodiunt illud. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Lauda anima mea Dominum: laudabo Dominum in vita mea: alleluia.

Sacrificium. Munera accepta erunt. *Quere in Sancta Leocadia. fo.CCCCXVI.*

Miſſa.

ADeſto nunc precibus famulorum tuorum clementer ſancte Deus: in hac celebritate glorioſe Martyris tue Rufine: pro cujus invicto agone: tuis altaribus ſacrificiorum libamina offerimus: & laudes cum exultatione cantamus. Tua eſt enim gratia: non ſolum viros: ſed etiam feminas per fidei confeſſionem mortis victoriam evincere: atque ſubacta nature conditione: hoſtem religionis agone felici vincere. Hujus ergo in laudibus ſolidique ſolemnibus: tuam clementiam flagitamus piiſſime Pater: ut adſit nobis in ſuffragium glorie ejus eminens: perveniatque ſimul paſſio ejuſdem ad veniam: que illam eternam comitatur ad gloriam.

℟. Amen.

Alia Oratio.

SAcratiſſimam paſſionem Martyris tue Rufine: tempore recurſo celebrantes eterne Deus: hujuſmodi ſacrificio hoſtias tuas a te conſecranda immolamus alacriter: invocantes clementiam tuam: ut hoc

hoc

hoc ſacrificium per interceſſionem beatiſſime Martyris tue Rufine : ut propitiationis noſter valeat coram te meritum obtinere. Atque ita pro noſtris expiandis delictis : hujus libamenti aſcendat oblatio : ſicut Sancte tue Rufine per tolerantiam paſſionis : proceſſit glorioſa vocatio. ℟. Amen.

Poſt nomina.

REfertis nominibus Sanctorum fideliumque viventium : ac defunctorum tuam ſumme Pater clementiam ſupplicamus : ut qui Sanctis tuis pro laboribus preſtas coronam : defunctis conferas ſortem quietis fidelibus repromiſſam : nobis quoque pietatis tue donum tribuas eternorum. ℟. Amen.

Ad pacem.

HEc eſt fratres chariſſimi Eccleſie lex & Chriſtiani nominis forma. Deo atque hominibus pace conjungi : corde copulari. Pax ſit in ore : pax ſit in voluntate : pax ſit in moribus : ac temporibus noſtris. Ut dum per concordie vinculum unum ſumus : Martyris tue Rufine meritis ſuffulti fructibus inhereamur : & in compagine connexionemque Chriſti corporis maneamus. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt : vere equum & ſalutare eſt : nos tibi omnipotens Deus gratias agere : ſacrificia ſpiritualia celebrare : per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum. Cujus ob amorem Martyr tua Rufina tanto vigore certaminis claruit : ut oblata ſecum ſui referentia ad paleſtram mirabilis prelii preſtantior reperta virtus invicto agone conſiſteret : plus ſubjiciens religioni : quam ſexui. Imbecillitatem carnis temperans conſtantia mentis : cujus comper prelii glorioſaque non diſſimilis Rufina Martyr pervenit ad premium paſſionis. Utreque paupercule mundo ſed divites celo. Nihil habentes : ſed omnia poſſidentes : geſtantes in vaſis fictilibus theſaurum non corruptibilium metallorum : ſed celeſtium premiorum. Ex fragili quorum hujus vite uſu ſuperant mercantes divitias : ad poſt omnia veloces : ad tolerantiam fortes : ſtudium mundi contempſere : vires diaboli zelo fidei conculcarunt. Non robore corporis : ſed tue auxilio poteſtatis. Inſtruentes quippe carnis naturam : caleſtes coronas adepte ſunt : quia quos fragilitas femine accuſat : non virtus in dolore devicit. Quarumcumque tanta extiterunt inſignia laudis : ut clibo demonum ſimulacro, te Deum clara voce predicarent mundo. Colendum te creatorem cunctorum oſtenderent : & redemptorem confeſſione mirabili adteſtarentur. Sequipedes Marie more comites extiterunt : contemnentes mundum & amantes Chriſtum. Sic enim Apoſtolis denunciaverunt Jeſum ab inferis reſurgentem : ſic gentibus Chriſtum in celis regnantem. Atque ita dum pari funguntur officio pariter nunc conletantur regno & merito. Per ipſum cui merito omnes Angeli non ceſſant clamare : ita dicentes. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus ſemper : & benedictus Dominus Deus omnipotens : quem providebant Sancte tue in ſuo conſpectu : qui a dextris eis fuiſti : ne unquam commoverentur. Te laudat indeſinenter omnis exercitus Angelorum. Quia ipſe es Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie.

TE omnipotens Deus petimus & rogamus : ut hanc oblationem : quam tibi fideli & humili devotione offerimus : ſuſcipere digneris propitius. & noſtre ſervitutis libamina : ipſe tibi facias acceptabilia. Ut munera per miniſterium Sancti Spiritus nobis ſanctificata : tribuas poſtulationem noſtre ſalutis in odoremque ſuavitatis accipias. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

ORemus Patrem dilectiſſimi ſicut Magiſter docuit. Amica & familiaris oratio eſt : Deum de ſuo rogare. ad aures ejus aſcendere Chriſti orationem. Agnoſcat Pater filii ſui verba : dum precem fundimus : qui habitat intus in pectore : ipſe ſit & in voce : & cum ipſum habeamus apud Patrem advocatum pro peccatis noſtris : quando peccatores pro delictis noſtris petimus : advocati verba proclamemus : clamantes : atque ita dicentes. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui Virginem ſuam Rufinam : caſto ſibi deſponſavit amore : indiſſolubiter vos ſibi per ſuam charitatem

ritatem efficiat. ℟. Amen. Quique in illam virginitate contulit donum: conferat in vobis ſue gratie complementum. ℟. Amen. Ut qui virginitate caretis: ex meritis virginis Ruffine perennibus gaudiis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Quere in feſto Corporis Chriſti fo.CCLXVII.*

Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte: cui Virgo & Martyr Ruffina & integritate jungitur & ſanguine ſociatur: dum tibi & caſtimoniam vovit: & pro te ſanguinem fudit: preſta famulis ſupplicantibus: ut expiati a peccatis: tibi ita adhereamus: ne a te ulterius recedamus. ℟. Amen.

Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace. ℟. *Chorus.* Deo gratias.

Marine Virginis: omnia dicantur unius Virginis precipue fo.CCCXXXVI.

Margarite Virginis & Martyris: omnia dicantur unius Virginis ut ſupra.

Praxedis Virginis: omnia dicantur unius Virginis. fo. ut ſupra.

IN FESTO SANCTE MARIE MAGDALENE.

Ad Miſſam. Officium.

IN omni opere ſuo dedit confeſſionem ſancto: alleluia. Verbum glorie & in corde ſuo hymnum dixit: alleluia. ℣. Confitebor tibi Domine in toto corde meo: narrabo omnia mirabilia tua. P. Verbum. ℣. Gloria & honor Patri, & Filio & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum: amen. P. Verbum.

Oratio.

LAudet te Domine lingua noſtra: annunciando juſticias tuas. Et exultent labia noſtra precantia veritate: ut non diſſolvantur vaniloquio ſalſitatis. Semper tibi confitendo vota, ſi[illegible] ut in congregatione ſanctorum laus a[illegible] decantantes: vite beate efficiamur heredes. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prefatio. Mulierem fortem. *Require in Sanctorum Juſte & Ruffine. fo.CCCXLII.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Pſallendo. Confitebor tibi Domine in vaſis pſalmorum: veritatem tuam pſallam tibi in cythara Deus ſancte Iſrael. ℣. Sed & lingua mea annunciabit juſticiam tuam: tota die laudem tuam. P. Pſallam tibi in.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Romanos. Deo gratias. *Ca.X.*

CHariſſimi: hoc eſt verbum fidei: quod predicamus: quia ſi confitearis in ore tuo Dominum Jeſum: & in corde tuo credideris: quod Deus illum ſuſcitavit a mortuis: ſalvus eris. Corde enim creditur ad juſticiam: ore autem confeſſio fit ad ſalutem. Dicit enim Scriptura. Omnis qui crediderit in eo: non confundetur. Non enim eſt diſtinctio Judei & Greci. Nam idem Dominus omnium: dives in omnibus qui invocant illum. Omnis enim quicumque invocaverit nomen Domini: ſalvus erit. ℟. Amen.

Evangelium. Rogabat Jeſum quidam phariſeus. *Require in feſto Sanctarum Juſte & Ruffine. fo.CCCXLII. Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluia. ℣. Deus meus es tu & confitebor tibi: Deus meus es tu & exaltabo te. P. Alleluia.

Sacrificium.

MUnera accepta erunt ſuper altare meum: & domus orationis mee honorabitur: alleluia. ℣. Letetur anima mea in Domino: induit enim me veſte ſalutari: & tunica jocunditatis tanquam ſponſus impoſuit mihi mitram: et ſponſam decoravit me ornamento. Sicut terra que producit flores ſuos: & ſicut paradiſus germina ſua. P. Et domus orationis.

Miſſa.

DOmine Jeſu Chriſte: qui ad agnitionem tui nominis Mariam Magdalenam ducere dignatus es: & eam a peccatorum ſuorum horrore ſolvere voluiſti. Concede nobis famulis tuis de tua miſericordia confidentibus: ut tua pietate ſoluti: & per ejus merita puro corde & mente devoti: ad tui nominis confeſſionem pervenire mereamur ſoliti. ℟. Amen.

Alia Oratio.

CHriſte Jeſu qui mentes & corda perſpicis: conſcientias noſtras petimus

ab

ab omni contagione peccati abſtergat: ut impolluto labio confeſſionem veram de te pleniter proferre convaleat: ſicut beata Maria Magdalena nomen tuum confitendo: meruit ab omnibus vitiis expiari: ita nos indignos & per peccatum maculatos: dignos & purificatos ad te per confeſſionem jubeas gratuliter pervenire. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

O Bone redemptor qui miſerando parcis: & parcendo remittis: et diligentes ab omni periculo liberas. Eccum fideli populo nomen tuum vere confitenti: & Mariæ Magdalenæ feſtivitate congaudenti: peccatorum omnium remiſſionem plenariam concede. Ut ſicut dignatus es poſt lachrymarum rigationem Magdalenam ab omni ſorde peccaminum emundare: ita nos purgatis mentibus: & vitiis extirpatis: conſortes fieri facias tui regni celeſtis. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

O Mnipotens & immenſe Deus: qui Mariæ Magdalenæ placatus confeſſione: ad te animam ejus accedere juſſiſti: ſic parce et nos: & pia peccatorum confeſſione ſalva: & fraternæ dilectionis unanimitate juſtifica. Quo per Mariam Magdalenam & confeſſionis dono: a vitiis emundemur: & pacis unitate tuæ viſionis ſolatio potiamur. ℟. Amen.

Inlatio.

D Ignum & juſtum eſt omnipotens Pater: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Cujus nec fides neceſſitate ſeculi variatur: nec virtus reverendæ mulieberum artium enervata diſſolvitur. Invictum enim Eccleſiæ Catholicæ caput: ita ſuis membris ſubrogavit virtutis augmentum: ut non ſolum viros ſui nominis teſtes: in certamine victores per patientiam redderet: verum etiam feminæ triumphalem coronam per tolerantiam condonaret. Implacabilis quippe carnificis furor exquiſita ſupplicia membris mulieribus admovebat: ſed virilis in feminis virtus talia cruciamenta temnebat. Nec enim debuit fremitum viri formidare tortoris: quæ interno palacio mentis preſens ſtrenuitatis preſidio Salvatoris: & quæ ſerviſſimum carnificis ... in corde: cruciatus fortiter vincebat in corpore. Sed in his omnibus Chriſtus Dominus unigenitus tuus continuis laudibus eſt glorificandus: qui eſt ubique laudabilis ubique mirabilis. Qui & Mariam matrem inlibatam ab omni corruptione ſervavit: & Mariam Magdalenam ſui nominis fideliſſimam teſtem in confeſſionem ſuſcepit. Et ſicut Mariam fecit Virginem permanere poſt partum: ita Mariam Magdalenam victricem fecit poſt tranſitum. Quem collaudant omnes Angeli & Archangeli ita dicentes. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

V Ere ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: qui celeſtium non ſolum hymnum tibi vis offerri: ſed meritum. Et ſanctorum Angelorum tam votis uti: quam carmina admittere. Qui ſuperiorum virtutum concentum in tua predicatione ſumimus: etiam ſuperioris vitæ affectu: ex correctione vivamus. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie.

P Recibus Confeſſionis tuæ Mariæ Magdalenæ omnipotens Deus hoc tibi oblatum a nobis ſacrificium ſuſcipe: & tuæ benedictionis perfuſa ſanctificatione. Ut dum ex his ſumpſerimus quicquid in confeſſione poposcerit largum: prelargiri dignetur tua miſeratio conſueta. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

D Eus qui beatæ Mariæ Magdalenæ penitentiam ita tibi placitam gratamque feciſti: ut non ſolum ei peccata dimitteres: ſed etiam ſingulari tuo amore grata cordis ejus intima perluſtrares: da nobis tuæ propiciationis abundantiam: ut ejus ſolemnitate letemur: cujus precibus apud te a peccatorum noſtrorum maculis emundemur. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

C Hriſtus Dominus qui beatiſſimam Mariam Magdalenam ſe digne coram hominibus confiteri fecit: confiteatur & nos coram Patre ſuo qui eſt in celis. ℟. Amen.

Et qui in ore ſuo accepta ſibi confeſſionis contulit cantica: ipſe confeſſionem noſtram remunerandam ſuſcipiat. ℟. Amen.

Ut exemplo beatiſſimæ Mariæ Magdalenæ confitentes: confitendo & laudando nomen

Jeſu Chriſti in ſeculum participes ejus quam cum ſanctis ſuis merebimur eſſe in celo. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus.* Sanctificare Com. Refectis Chriſti corpore. *Quere in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXVII.* *Oratio.*

DOmine Deus omnipotens: qui es vita & ſalus fidelium: quem venturum judicem credimus verum: eſto nobis propitius. Et qui hanc oblationem pro noſtra noſtrorumque ſalute: vel pro expiatione noſtrorum peccatorum: in honorem Sancte Marie Magdalene tibi obtulimus: miſericordie opem in nos diffunde ſentiamus. Ut qui jam celeſti ſumus ad menſe tue convivium: dono tuo mentis conſequi mereamur premium ſempiternum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Apollinaris Epiſcopi & Martyris: omnia dicantur ſicut Martyris Pontificis. folio CCCCXXIII.

In feſto Chriſtine Virginis & Martyris. ad Miſſam Officium: & omnia alia dicantur unius Virginis. fo. CCCCXXXVI.

Miſſa.

PSalmicorum generis humani fratres chariſſimi Virginis ſacrum: pro Virginibus deprecemur ut in utroque ſexu contra carnis incentiva luctantes: diabolus compugnatur: in flammis clipeum ſue pietatis opponat: famule vero Chriſtine precibus: hec que in fidem paſſionis ſue oſtendimus ſacrificia: pariter omnibus nobis ornamenta concedat. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui Sanctam Martyrem tuam Chriſtinam celeſti igne ſuccenſam laborem omnibus oblatione proprii corporis voluiſti mirabilem demonſtrare. Concede nobis: ut ſicut illa ſuperando ſpiritalium nequitiarum bella nomini tuo claruit: ita & nos devictis vitiorum criminibus periculis cordium puritate tibi ſemper placere mereamur. ℟. Amen.

Poſt nomina.

ACcipe venerabilis Martyr & Virgo Chriſtina: ceu indiges celeſtis ofſicia: tandem & vota totius populi precantis attende: ut que eſt de meritorum ſuorum remuneratione ſecura: ſit etiam de noſtrorum criminum conſilium ſolicita. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui Virginum votis placaris: qui ſic in martyrii oblatione letaris: dona nobis tibi offerre quo placeamus: ut Sancte Martyris & Virginis tue Chriſtine conſequamur auxilium: & tue propitiationis arbitrio tales efficiamur in die judicii: quales nos delibatos precaliſti. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: dignum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine Sancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui beatiſſimam Virginem & Martyrem ſuam Chriſtinam diverſis certaminibus dimicantem: celeſtibus muneribus cumulavit. Angitur quidem multis tormentis: ſed corona pluſquam diverſis margaritis ornatur in celis. Preſtat ei divinus amor audaciam: qua ipſa victrix extitit in pugnam conteſſorem Dei ſententia mutatur: & devicto ſeculo cum Patre & Filio & Spiritu Sancto glorificatur. Permanet ejus merces glorioſa in celeſtia regna: & inter innumerabiles multitudines Sanctorum leta exultat in gloria. Atque cum Angelis & Archangelis non ceſſant dicentes. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

DEus qui nos celeſtium non ſolum hymnum tibi vis offerre: ſed meritum & ſanctorum Angelorum tam vota perſequere: quam carmina admittere. Qui ſupernarum virtutum concentum in tua predicatione ſumimus: & etiam ſuperioris vite affectum: ſic ut in correctione vivamus. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie.

HEc igitur precepta ſervantes: ſacroſancta munera noſtre ſalutis offerimus: obſecrantes te clementiſſime omnipotens Deus: ut infundere digneris Spiritum tuum Sanctum ſuper hec libamina: ut ſiat nobis legitima Euchariſtia: in te ſiliique tui nomine & Spiritus Sancti benedicta: in transformatione ejuſdem corporis Domini noſtri Jeſu Chriſti ſit ſic: ut edentibus nobis in vitam eternam regnumque perpetuum. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus, quo docente nos Spiritu paterno tuo Sancto, te nomine invocare preſumimus: crea in nobis fide non corda filiorum: ut promptam hereditatem mereamur ingredi: per devictam ſervitutem clamantes e terris. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

REſpice Domine propitius hanc familiam tuam: ac ſereni vultus illuſtratione: preces eorum ſuſcipe: & hoſtias placatus aſſume. ℟. Amen. Brachio tuo exterio defende: & in gremio ſancte Eccleſie fac permanere. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus Guſtate.

Com. Refecti Chriſti Corpore. *Quere in Feſto Corporis Chriſti. fol. CCLXVII.*

Oratio. Domine Deus omnipotens qui es vita. *Requere in feſto Sancte Marie Magdalene. folio precedenti.*

In Feſto Sancti Jacobi Apoſtoli.

Officium & omnia alia quere in Communi Officiorum. fo. CCXX.

In feſto Beatiſſime Anne Matris Marie.

Omnia dicantur ut in feſto Sancte Marie Magdalene fo. CCCXLXI. Preter Evangelium: quod eſt Simile eſt regnum celorum decem virginibus. *Quere fo. CCCCXXXIX.*

In feſto Sancti Chriſtophori & comitum ejus officium. Dabo ſanctis meis. *Quere in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli. Fo. CCCXXXV.* *Oratio.*

DEus exultatio & palma Sanctorum: Chriſtophori vel comitum ejus Martyrum tuorum: exaudi nos ſupplices tuos: & preſta: ut quorum in tuo amore reliquias veneramur: & emolumenta recolimus: eorum meritis ab omnibus malis liberari: & conſervari mereamur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Juſtorum anime in manu Dei ſunt. *Quere in communi plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXVIII.*

Pſallendo. Tranſivimus per ignem & aquam. & induxiſti nos in refrigerium. ℣. Probaſti nos Deus ſicut probatur argentum: poſuiſti tribulationes in dorſo noſtro. P. Et induxiſti.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios I. ℟. Deo gratias. *Ca. II.*

FRatres. Gratia vobis & pax a Deo Patre noſtro & Domino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti: Pater miſericordiarum & Deus totius conſolationis: qui conſolatur nos in omni tribulatione noſtra: ut poſſimus & ipſi conſolari eos: qui in omni preſſura ſunt: per exhortationem: qua exhortamur & ipſi a Deo. Quoniam ſicut abundant paſſiones Chriſti in nobis: ita & per Chriſtum abundet conſolatio noſtra. Sive autem tribulamur pro veſtra exhortatione & ſalute: ſive exhortamur pro veſtra exhortatione: que operatur tolerantiam earundem paſſionum: quas & nos patimur: & ſpes noſtra firma pro vobis. Scientes quoniam ſicut ſocii paſſionum eſtis: ſic eritis & conſolationis. ℟. Amen.

Evangelium. Ecce ego mitto vos ſicut oves. *Quere in communi plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXVI.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. Ambulabunt ſancti gaudentes velut agni pleni paſcue. P. Alleluja.

Sacrificium.

OMnes viri atque mulieres mente devota obtulerunt donaria: ut fierent opera que juſſerat Dominus per manum Moyſi cuncti filii Iſrael voluntaria: alleluja.

Miſſa.

ADeſt Chriſte reducto anni circulo: votivus alumne plebis conventus ad exanimis ſanctiſſimi Chriſtophori tui Martyris colligendum incliti feſtum. Te rerum omnium mirabilium conditorem: omnino poſcentes affectu: ut perſpicuo diu claritatis tue lumine mereamur inluſtrari: per quod poſſit plebs tua caligine ignorantie carere: & ſedere divino luſtrata munere. In eo enim quod omnipotens cuncta ex nihilo creas: mirificum reperiris: & dum ipſam creaturam variis diſpoſitionum functionibus conſpici prebes miranda mirabiliter patras. Sed dum undique agnoſcendum te verum Deum: per Catholice Fidei rudimenta: in uno copulando jungis Eccleſia: hoc nos omnimodis mirabilibus miſericor-

[illegible] proſpicimus [illegible]. Dum enim predictum hunc Martyrem alienę genti laturum ſidem [illegible] poſſumus: ſpes noſtra digna probe [illegible] graditur. Qui per alium in alium dona largiris: & in alium probas unde aliorum indigentiam reples. Unde exhibere quęſumus: ut huius glorioſi paleſtre tue predicatoris [illegible] deditos [illegible] a mente: & victorie magnitudine [illegible] eterne potiamur. Te pro nobis pugnante: & ſemper in nobis vincente. Sicque precepta tua implentes ſolertes: ut [illegible] tibi beneplacitum exhibentes: demum tue mereamur ſine fine eſſe participes. ℟. Amen.

Alia Oratio.

HEC eſt Domine Deus noſter devota plebs: veniens ante tuum vultum devotum munus exhibendo concurrens: ſuis deſiderans tui glorioſi Martyris Chriſtophori preſidio: quem dignum tuo apparere munere manifeſtum [illegible]. Ille etenim [illegible] eſt Chriſtophorus: quem [illegible] mundi huius [illegible] proprio [illegible] gratia ſuo capere. [illegible] concurrat: [illegible] magna illa diſpenſatione tua munere gratie. [illegible] captum [illegible]: a quo poſtmodum ſe [illegible] & exhibere proprio [illegible] cernebat. Suſcepit eum tanquam per captivum hunc [illegible]: quem poſt [illegible] contra ſe reperit fortiorem. Captum namque captorem ſuum vicit: & velut captum [illegible] tui paulo ante [illegible]. Vere in omnibus ſe tibi Chriſte Domine [illegible] prebuit: qui gratiam nobis fortius promeruit. In ſacro etenim lavacro tinctum Chriſtophorum eſt apud ſacrum: quia Chriſtum induerit: & Chriſti gratia iam [illegible]. Chriſti virtute firmatum: et Chriſti etiam exemplo exhibere glorioſum. Ut quia princeps huius mundi diabolus [illegible] a paradiſo ſubreptum genus humanum per carnis [illegible] ſubiectum: ſibi nequiter captivare [illegible] deputatum: velut victo dominatu retineret: adveniente quoque pro redemptione generis noſtri humanitatis veſtimento corporis: velut ceterum genus hominum ſuo [illegible] dominio manciparet: a quo captum [illegible] omnium fidelium mundo [illegible]. Sic & Chriſtophorus Chriſti virtute

mentum. [illegible] Celorum a militibus ſolo expulſorum: & a pectorum [illegible] depulit. Hic Dominum Martyr tuus a te ſit hac [illegible] ſublimatus: ſic nobis patronus aſſiſtens ſit defenſor fortiſſimus. Et ſic nos ſuis ſuffragiis ſeparet a mundi contagio: ut tibi copulando faciat in regno ſuperno. ℟. Amen.

Poſt nomina.

NOmine tuo Chriſte gratia preclarum militem tuum Chriſtophorum munificando ejuſdem nominis virtute ditatum [illegible]. Cum tibi per eum multitudinem fidelium adgreges populorum: quem dignum martyrii nomine conſecratum in perpetua exultatione ſuſcipis glorioſum. Proinde quęſumus te Domine Deus noſter: ut gratia nominis tui in qua ſignati ſumus: inviolabiliter etiam uſque ad ultimum obitum conſervemus. Ut gratia nobis ſuccedente pro gratia: & ſidem tibi oblatam exhibeamus dum vivimus: & vite eterne premia capiamus poſt tranſitum. Sic etiam quęſumus Domine: predicto Martyre tuo ſuffragante: [illegible] ſit requies fidelibus defunctis: ut mutata ſorte triſtium manſionum: celeſti perfruantur ſocietate juſtorum. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte Dei filius: qui dignante paſſione tue perpetuo munere dilatando: diverſis nationum populis unitati eccleſie tue conſortes adgregando: Inter quos beatum Chriſtophorum [illegible] genti [illegible] ſidei tue [illegible]: & nominis gratia decorans: & paſſionis ornamento glorificas: Te nunc quęſumus ut [illegible] hoſte [illegible] exhibere: et nunquam ab ejus diſcedamus ſocietate. Sed ſic charitatem tuam munere [illegible] in perpetuum conſequamur: ut ſide & opere tibi placere in perpetuum mereamur. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: vere Domine dignum & congruum eſt nos Dominum Deum noſtrum fontem eterne beatitudinis: & [illegible] gloriam ſempiternam [illegible] collaudare. Qui tanto [illegible] dono [illegible] hunc mundum [illegible] charismatis [illegible] tuorum. Ad quod munus non ſolum eos [illegible] qui humane conditionis integram [illegible] ſer-

ſtorum: ſed etiam illos attrahis: qui potentiorum more diſſimiles extant ab humana conditione. Cum enim miſericordie tue munus non poſſit lege conſtringi: qui ſicut inenarrabilis glorie immenſus potentia preclaras gratia inextimabilis miſericordia. Omnibus enim preſtas quod tibi inde ſcienter extat: & d gna prebes indigna: cum ipſe largiendo non angeſtaris. Qui Sanctum hunc Martyrem tuum Chriſtophorum & corporali oſtenſione terribilem: & gratia muneris eminentem: & glorie nominis tui demonſtras potentem. Cuius initium fidei miraculis cepit ut primum incognite lingue loquelam acciperet: ut relaxato vinculo oris promeret plus eloquia predicationis. Tu enim Domine in hoc Martyre tuo hanc gratiam oſtendiſti virtutis: qui primum per ſapientiam os mutorum aperuiſti: & linguas infantium diſertas feciſti. Sicque poſt hoc munus: duplici eum locupletas dono: dum ut eum ad ſe aquirit intromiſſo: & corpora cibo: & corda paſcit eloquio. Aggreditur deinde miraculoſo ſultus contra Ceſarem: & inſuper celo contrario erectum mortali gloria circumdatum: & nimio ſuperbie culmine elevatum. Quem ita ſuo almiſico terruit aſpectu, ut properaret cadere de ſolio ſuo. Vere Chriſticolam intuens magnum: cuius vultu terretur: in ſe confuſus extiterat inimicus. Exequitur poſt hec crudelis officia tormentorum: in quo ſe ſemper aſpiciens: prius deficit mente: quam iuſſione. Et herens lingue gutturi: ſenſuque mentis turbato: omnis eius iuſſio ceſſatur in diſpoſito. Fruſtratur denique crudelitate penarum magiſtri ſui diaboli: verum exquirit laqueum: ut per carnis delectamenta deciperet animum ſanctum. Et in hoc illi conceſſa ſperavit ſua victoria: ſi inherens eum mulieribus traheret ad luxuriam. Sed quid agit: qui inaniter laborat: cui iniquitas procuratur? Cum & ſua perniciosa diſpoſitione ſoret evacuatus: & eas quas ad decipiendum preparaverat: per martyrii gratiam preparaverat laureandas. Iamque poſt hec Sanctus Martyr: & mulierum illis copulavit ſodalitatem: & reliqua ſidelium multitudine cruore martyrii purpurata celorum Domino premiſit in celo. Cum quibus ipſe poſt conſummatam gloriam paſſionis: inſeparabili Trinitati & ſempiterne deitati: glorie hymnum dulci modulatione depromit: ita ſubdicere dicens. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus es Dominus Deus noſter: qui et omnibus precibus glorioſam aſſumis Eccleſiam: que tue paſſionis & reſurrectionis gloriam & regem ut eum capit per ſidem: & glorie ſuſcipit retributionem: cum tibi indeſinenter beneplacitam exhibeat operationem. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie.

PReclaro Chriſte illo tue maieſtatis inſtructi oraculo: quem nos uſque ad diem ſecundi adventus tui ſemper tue paſſionis que eſt gloria noſtre redemptionis: memorare iuſſiſti. Ut hec nos commemoratio tibi faceret munere contentos: & a prave actionis neribus abſolutos. Obtentu Martyris tui Chriſtophori fac nos ſequaces eſſe tue glorioſiſſime paſſionis: ut repleti gratia Spiritus Sancti: carnem ſubiciamus anime: & animam tibi. Ut purificato cordis receptaculo: ſumamus precium noſtre redemptionis: & ob hoc te ſequamur ad gloriam reſurrectionis.

℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

EXimie enumeratis munere mirandi tue pietas omnes Chriſte: in quo ſepe indignis dona largiris: dum & preveniens miſericordia volentes: & provehis laureandos in celis. Qui Sanctum tuum Chriſtophorum Martyrem dum iuxta quod in omnibus conſuetis ſpeciem munus: diſſimilis extat: repoſitionem tanto fidei cremaſti ardore: ut tuo ſretum munere: & inimicis eum oſtenderis in terrore: & victorem illum feceris in paſſionis agone. Prebe nobis queſumus ſimilem te ſequendo obtinere amorem. Ut qui noſtro ex merito indigni ſumus ſervi vocari: eius ſuffragio te Patrem mereamur adoptivum habere: ut libera voce ſemper ad te clamemus e terris. Pater noſter.

Libera

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dei filius, a quo cuncta conſtat eſſe creata, faciat vos in beneplacito ſuo manere operie. ℟. Amen. Ut qui beatum Chriſtophorum gratia ſua prodidit locupletem eſſe faciat vos ejus meritis ſibi placabiles exiſtere. ℟. Amen. Ut ſicut per ejus magnum certamen ſibi adgregavit multitudinem Sanctorum: ita ejus ſuffragio dignetur veſtra abolere omnia contagia peccatorum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Quere in Feſto Corporis Chriſti. fo.* CCLXVII.

Oratio.

DOmine Deus omnipotens qui convertis ignorantes & reducis ad tuam veritatem de errore in ſcientiam & commutas feras in humanas: preſta miſericordiam omnibus invocantibus nomen beatorum Chriſtophori Martyris tui atque comitum ejus: ut non tantum ab anguſtiis & tribulationibus hujus ſeculi eruantur: ſed ab illo loco in quo requies eſt amara: & ſempiternus dolor inhabitat. ℟. Amen. Per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum qui tecum & cum Spiritu Sancto unus Deus vivit & regnat in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. *Chorus.* Deo gratias.

In natale Sanctorum ſeptem Dormientium: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXI.

In natale Sanctorum Nazarii, Celſi, & Pantaleonis: Omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. ut ſupra.

In feſto Sancti Felicis Martyris. Ad Miſſam Officium. Gloriam & magnum decorem. *Quere in communi unius Martyris. fo.* CCCCXXI.

Oratio.

DEus cujus honor ſanctitas eſt: quem diligere ſalus eſt. & amare perfectio: inhabitare in cordibus noſtris: & da in omni Eccleſia tua Martyris tui Felicis ſectare veſtigia. Ut te regente omnium greſſus: ea qua via perducat ad vitam: qua beatiſſimum Martyrem tuum extulit ad coronam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Profetia. Beatus vir qui non eſt lapſus verbo. *Quere in communi unius Martyris.* CCCCXXI.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Pſallendo. Exurge Domine & intende judicio meo Deus meus & Dominus meus in cauſam meam. ℣. Effunde frameam: & concludę adverſus eos qui me perſequuntur: dic animæ meæ: ſalus tua ego ſum. *P.* Deus meus.

Dicat Presbyter. Silentium facite. *Epiſtola.* Confortare in gratia que eſt in Chriſto Jeſu. *Evangelium.* Una decem Dominus &c. *Quere in com. unius Martyris. fo.* CCCCXXIII. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. *Laude.* Alleluja. ℣. Beatus homo. *Sacrificium.* Fulgebunt juſti. *Quere in com. unius Martyris. fo.* CCCCXXII.

Miſſa.

OMni cura: omni ſtudio: omnique ſtu devotione fratres chariſſimi diem hunc: quem beatiſſimus Felix effuſione ſanguinis ſui pro Chriſti nomine ſuo martyrio conſecravit: devoti officio celebremus. Qui Salvatoris noſtri precepta cuſtodiens dum ſtudio ſecularium litterarum Cæſarea degeret: perfectus in legem Domini Sanctam Hieruſalem Felix intravit. Et quod in illa de ambitione humane inſtitutionis amiſit: in illa Angelorum ſocietatem divina contemplatione promeruit. In illa reliquit temporalem ac perituram ſtultitiæ ſapientiam: in illa adquiſivit eternam in Deo manentem veram ſapientiam. Hujus igitur perfidam Deum communiter precemur poſſumus: ut qui illum ditavit virtutibus: nobis per eum ſuis dignetur ſuffragare muneribus. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui beatiſſimum Felicem Martyrem tuum: ita Sancti Spiritus calore inflammaſti ut contemptu rerum preſentium: te ſequeretur: & promiſſionis tue donis cœleſtibus ditaretur. Qui in prætorio ſolo reperſerunt perſecutionis flammis dum miles tuus in quo pro tuo nomine certaretur inquireret: & tantarde fervitum declinare a civitate in civitatem fu-

gi,

que, ſolo tui amoris armatus: non ad oſtium te elegit abſcondere: ſed magis tibi certamen aperte committere. Hic itaque patrie ordine puncti linea tranſcurrens te quocunque toturus quererat: Gerundam uſque pervenit. In qua ut bonus negotiator preciosam margaritam: quam diſtractis omnibus compararet: cunctis fidelibus proponebat. Per quam & fortes in fide confirmaret: & dubios fidei ſalubriter reformaret. Non formidando de preſentibus penis: ſed properando comparandum premia de eternis. Unde precamur te omnipotens Deus: ut ejus ſuffragio nos tuearis de celo: cujus martyrium cultu tuo celebramus in terra. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus qui auctor felicitatis eterne es: Felicis Sancti tui oblatum ſerenus recipe, offerentis populi votum: & cunctis tribue remedium poſtulatum. Sicque per illum qui optimator aſſiſte precibus noſtris: ut defunctorum ſpiritus beatorum conſortio conſociare. Quo eo interveniente feliciter vivamus in ſeculo: qui nomine Felix & merito: hunc eſt pro te conſecratus martyrio. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

JEſu Dei Filii: qui felices omnes beatorum in celeſtem Hieruſalem feliciter locare: felices eos qui in ejus pace gaudent divine auctor tanti beneficii predicas demonſtraſti. Fac nos feliciter Felicis tui merito in ipſam ſuperne Hieruſalem pervenire felicitate letari: atque illius de die in diem deſideria renovari. Et ſicut bonus civitatis eterne negotiator hic Sanctiſſimus extitit Felix: qui probitate morum poſt ſe & patria cuius & rebus terrenis ſapientiam deſerturus: celeſtes accumulans fructus ad illam conſcendit cum his que adquiſierat commercii: ita quoque nos te opitulante ſtrenui negociatores: in hac vita pacis & charitatis effecti: ſic omnia que gerimus in tua ſit proceſſu directione agamus: ut digni cunque ſimul hunc Sancte patrem coronatum poſt tranſitum deportemus. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: ſatis nobis convenit: ubique dignum eſt vere: ut gratias referamus tua creatura: tue majeſtati Domine omnipotens ſempiterne Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum. Si tamen fuerit dignatus inſpirare: quas tibi poſſimus grates perſolvere. Nam nihil tibi dignum ſervitutis eſt noſtre: niſi quod dignum eſſe poſſit deſerviens ipſe. Unde cum in Sanctis tuis cernimus mirabilem te: mirabilia conſpicimus a Sanctis fieri per te. Tu es enim qui facis mirabilia ſolus. Quis enim retexat laudes tuas? quas nec intellectu colligere: nec lingua poſſumus dicere: & tamen obſtiſtatione tui complexamur non tetigere. Tu enim Felici tuo felicitatem conferens: primum Chriſti tui eum agnitione imbuiſti: deinde lavacri unda preſtantem. Poſt hec laudabili vite moderamen continentem: poſtremo martyrio ſecuti congreſſione mirabilem. Cunctis ſimul tres inſinuans poſſe te imperciri: ut ſimiliter cuncti gratie tue valeant adherere. Aut ſi certa omnium merita: diſpenſatione tua per diſtributionem munerum & multimoda actione ſua: non oſtenderes a te accepta diverſa. Quid ſunt enim bona merita noſtra niſi dona tua? Et ideo benedicimus te: gratias agimus tibi: magnificamus & conlaudamus te. Creaſti enim omnia bonitate: redemiſti miſeratione: amas benignitate. Et cum in omnia opera tua: ab operibus tuis intelligere omnipotens: manus de te proferret quam ſint tua: & plus eſt procul dubio quam ſentiatur. Quid enim dignum loquitur caro de ſpiritu? natura ſutura de opifice ſuo? mortalis de vita? temporalis de eterno? homo de Deo? ſed quoniam in contemplatione tua deficit: non modo victura, ſed etiam illa ſuperna & purgata creatura: nihil conducibilius nobis eſſe credimus: ſi in hac feſtivitate Martyris tui Felicis felicitate Felix & nomine: redempti ut genti tui Domini noſtri Jeſu Chriſti ſanguine: vocem noſtram precum cum ſupernis virtutibus novero numero conſecratis: non uni paſtus tue recepit in deſertum: ut concinentes clamantes: & dicentes. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere glorioſus es & venerabilis Deus Pater omnipotens. Qui beatiſſimum Martyrem tuum Felicem ita magiſterio ſcholis evangelicæ prædicationis inſtruxiſti: ut dum relicta patria ad te luminum Patrem quæreret: ut non abſconditus modio: ſed ſuper candelabrum lucerna ſtaret conſtitutus in fide. Sic perſecutoris [illegible] ſtatui perſecutorem [illegible] ut non quæſivit aufugere: ſed quærere cum quo certaret invenit. Qui cum comprehenſus [illegible] tribuna[l] ob confeſſionem tui nominis ſiſteretur: & primum [illegible] Sanctum tuum [illegible] beate tentarent: perſpiciens quod tu ſoli gratie tue firmaveras: [illegible] non valuerunt infringere. Ingerit itaque [illegible] crudelitas [illegible] ſquallorem carceris ſubmovent. [illegible] tamen: flagellorum [illegible] laceratione [illegible] toleraque perverſitate mentis terrere [illegible] tuum attentat. Sed tu adjutor fortis: dum in omnibus [illegible] victorem Martyrem tuum: deficientibus penis [illegible] ſe etiam adverſarium [illegible]. Ut ſentiret ſe divino judicio penis ſubditum: qui vanis ſuperſtitionibus deditus cogebat tormentis ſubdi Martyrem tuum. Inſaniens itaque victis crudelitas Sanctum tuum [illegible] jubet carcere trudere. Sed Felix triumphator Dominum Deum confeſſus in terris: ſe cum animam triumphantibus Angelis premiſit in celis. Christo Domino Redemptori noſtro.

Poſt pridie. Oratio.

UNigenite Deus noſter: qui pro beatiſſimi militis tui Felicis fide remuneraturus aſpicienti non eum ſuis delictis: non et [illegible] pr[o]ligo. Cum [illegible] tue angelo ubique [illegible] in terra conſiſtens adverſarium conterit verbis: & mori [illegible] ſubmittit [illegible]. Quæſumus: ut hujus Martyris tui ſuffragio [illegible] noſtrum [illegible] erutus a profundo: contemplando [illegible] oblatis & perpetuam [illegible] ſemptiterni: quo te Dominum noſtrum & corde & labiis perennes conſiteamur mundiſſimi: quem [illegible] Martyr Angelis [illegible] collaudavit vocibus ſuis. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

OMnipotens Domine: qui es auctor felicitatis eterne: impertiente quondam Sancto tuo Felici: ſqualorem a nobis noſtre [illegible] abſterge: ut apud te in eternum cum ipſo feliciter gaudeamus: cujus congaudentes feſtivitati: feſta hodie ſolemnia celebramus: proclamantes e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

FElices vos Dominus Martyris ſui Felicis interceſſione efficiat: & omnia mala a vobis depellat. ℟. Amen. Preſentem vitam feliciter agere concedat: ut vobis benedictione perpetua benedicat. ℟. Amen. Nullum ex vobis infelicem eſſe permittat: ſed felicibus vobis felicior ſemper occurrat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Cum Rehectio Chriſti corpore. Require in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.

Oratio.

PReſta nobis omnipotens Deus beatiſſimi tui Felicis ad dominum patrocinium: ut ejus quoque preclarum aliquid mereamur exemplum. Ut ſentientes imperdita ne [illegible] ſequamur fortiſſime preliantem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

In feſto Sanctorum Simplicii: Fauſtini: & Beatricis: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.

In feſto Sanctæ Marthæ hoſpite Chriſti: omnia dicantur unius Virginis. folio CCCCXXXVI.

In feſto Sanctorum Abdon & Sennen Martyrum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.

In feſto Sancti Germani Epiſcopi & Confeſſoris: omnia dicantur unius Conf. ſeu Pontificis. fo. CCCCXXXII.

Feſto Sancti Petri: omnia dicantur ut in Cathedra. fo. CCCVII.

In feſto Machabeorum Martyrum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. folio CCCCXXX.

In

In feſto Sancti Stephani Pape & Martyris: omnia dicantur unius Martyris Pontificis. fo. CCCCXXIII.

Inventio Sancti Stephani Martyris: omnia dicantur ut in alio feſto majori. fo. XLII.

In feſto Sancti Petri Exomenſis: omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. folio CCCCXXXII.

In feſto Sancti Dominici de Ordine Predicatorum: omnia dicantur unius Confeſſoris. fo. CCCCXXXII.

Eadem die Sancte Marie de Nivibus: omnia dicantur ut in Aſſumptione. folio CCCLXI.

Transfiguratio Domini: omnia dicantur ut in Dominica poſt Pentecoſten. fo. CCLXIII.

In feſto Sanctorum Juſti & Paſtoris ad Miſſam officium: omnia alia plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXXI: excepta Miſſa.

Miſſa.

DOminum Jeſum Chriſtum auctorem juſtitie: & celeſtis alimonie largitorem fratres chariſſimi unanimes deprecemur: ut hanc in nos electorum Juſti & Paſtoris Martyrum ſuorum juſticie fructu ſuperet impleat: & ſanctorum verbo ſacramento reficiat. Juſti ſui precibus peccatores juſtificet: & Paſtoris patrocinio tueatur Catholicum gregem. Atque ita utrorumque Sanctorum preces ſuſcipiat: ut cunctorum ſuorum continuo peccata dimittat. Det nobis in tanta feſtivitate letitiam: omnique Chriſtiane congregationi concordiam. Deprecantium ſe voces exaudiat: languentibus medelam infundat: oppreſſis libertatem: diſcordantibus tribuat pacem: laborantium neceſſitati ſuis ſubveniat: populorum vota multiplicet: ſuſcipiat vota fidelium: que inſpiravit offerenda clementer. Et quodcunque non ſecus preſtatur indignis: totum nobis pro ſua quidem miſeratione impertiat Sanctis. R. Amen.

Alia Oratio.

DOmine qui es juſtus juſtorum: & paſtor paſtorum omnium: qui Juſtum & Paſtorem innocentes in regno tuo Martyres ſuſcepiſti: tribue ut nobis innocentiam tenere dum vivimus: & juſtitiam cuſtodire dum judicamur. Ut etiam defuncti in conſortio eorumdem Sanctorum ſine fine vivamus. Quatenus eorum veſtigiis inherentes: non ab illis per mala opera efficiamur extranei: qui te confitendo propter te mortem: ubique ſunt feliciter fecerunt. Ea ſibi te nobis reddat propitium: qui illos glorioſe perduxit ad regnum. Illi tuam contemplantur quotidie gloriam: nos flagitamus per momenta miſericordiam. Illis donata eſt poſt mortem victoria: nobis eorum interventu donetur facinorum indulgentia. Ut qui illos amicos tuos ſecuti participare: non indignos eorum gaudiis efficias ſuos ſimul conſortes. R. Amen.

Poſt nomina Oratio.

DEus qui juſtitie vindex: & paſtor pius redemptor omnium cognoſceris eſſe: propitiare in hac ſolemnitate ſanctorum infantium Juſti & Paſtoris oblationem populi tui pro offerentibus. Juſti tui precibus reſpice miſeratus: & Paſtoris ſuffragio clementer defunctos. Quo juſtitia paſtoris ſummi concreta clementie: celeſti paſcat alimonia: quos erravit: & pietate juſtificet: quos redemit. R. Amen.

Ad pacem. Oratio.

FOns pacis origo dulcedinis: et nitens charitatis Chriſte Deus: qui cara duorum parvulorum pectora fratrum Juſti ſcilicet & Paſtoris tanto tue dilectionis implesti amore: ut ultra vires etatis dimicarent: qui adhuc inſcientia tenerrima agebantur infantie: preſta nobis: ut alterutro nexi vinculo pacis: nullis attenteremur parvuli adverſantis: quo ſit in nobis juſtitia Juſti precibus florens: et Paſtoris conſolatio ſe ſuper nos in pace dilatata diffundat. R. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum vere & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere omnipotens Deus: cujus potentia mundum regit: atque clementia in omnibus mundi partibus opportuna Sanctorum ſuffragia prebet. Poſtquam enim per orbem univerſum notitiam tui nominis regnaturam inter populos tradidiſti: Martyres quoque qui te non ſolum voce: ſed & ſanguine teſtificati ſunt: Eccleſie tue profuſos per ipſa quamplurima: velut pretioſiſſima ornamenta diſpoſuiſti: ut fidelium congregatio que peregrinatur in terris: haberet conſolationem in Sanctis. Et que preſentium eſſet tue male: tutiorem inveniat veraciter in patronis. Inter quos dum Juſti tui pleno devotionis adhuc exequitur: Paſtoris ſimul

atque ejuſdem & gubernans [illegible] preci-bus [illegible]. Quos ab utroque [illegible] parentum ſemper [illegible] [illegible] pueros ele-giſti: et propter [illegible] tuum [illegible] pueritiæ [illegible] acceptabiles tibi hoſtias aſ-ſumpſiſti. Ipſis eternæ laudem [illegible] in-fantium & lactentium perfeciſti: quos in ſua infantia [illegible] [illegible] loquendi ha-buiſti: propter te penitus Sanctorum eter-nitatem coronaſti: [illegible] dextera tua par-vulos benedicens: talium eſſe regnum cæ-lorum [illegible] veritatis prædixiſti. Nullus [illegible] [illegible] [illegible] non erat exornata [illegible] tuæ pueriliæ [illegible]: quia omne humanum genus redemptum eſt pretio ſan-guinis tui. Propter quod Eccleſia Catho-lica: quæ accepit arram Patris, [illegible] hoc [illegible] in Sanctis eſt, et pignora perceptura [illegible] in regno. Quorum merita [illegible] [illegible] adiuvatur: horum memo-ria noſtra congregatio [illegible] celebra-tur [illegible] devotio. Quorumque et pro-genies [illegible] nomina [illegible] [illegible] in [illegible]: eorum poſteritati [illegible] beneficia condonentur in ſeculo. Quique jam a te Domino [illegible] [illegible] coronati, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] atque Angelorum [illegible] aggregati te [illegible] redempto-rem quotidie cum Cherubim et Seraphim ſine fine [illegible] ita dicentes. ℟. Sanc-tus.

Poſt Sanctus.

VEre Sanctus, vere benedictus Domi-nus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Qui parvulorum ſanctorum Juſti & Paſtoris roboravit [illegible]. Quo eorum tenera ætas perſequentis poſſet ſub[illegible] tormen-ta. Quique [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ſunt dignatus eſt per gratiæ donum. Qui non vigore cor-poris [illegible] operatum [illegible] adep-turi erant martyrium. Pro quo debitas illi tecum atque Sancto Spiritui gratias re-ferentes [illegible] abundant in dono gra-tiæ [illegible] & [illegible] perfe-ct laudem. Precamur ut horum innocen-tum meriteamur tenere [illegible]: quo-rum hodie feſta ſolemnia celebramus. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eter-num.

Poſt nomina Oratio.

DEus [illegible] fidei: Spes [illegible] [illegible] Charitas [illegible]. Qui per [illegible] ſanctorum Juſti & Paſtoris [illegible]dem: cunctos provocas ad ſalutem: In-funde in nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] paradiſi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pariter [illegible]. Atque eorum [illegible] [illegible] hoſtias benedicens: ut ex his [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible]: & [illegible] confeſſione [illegible] dulcedine. ℟. Amen.

Ad pacem. Dominicum.

EXultantes de tuorum Juſti & Paſtoris Deus Pater triumphis: quorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ta-bula ad ſuſcipiendum [illegible] [illegible] [illegible] poſſeſſionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Poſtremo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] noſtram [illegible] [illegible] [illegible] bono. Quo eorum adjuti ſuffragiis ad te proclamare merea-mur e terris: Pater noſter.

Dicat Preſbyter. Humiliate vos benedi-ctioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Benedictio.

DEus qui pro redemptione [illegible] eſt pa-ſtor: [illegible] [illegible] [illegible]: ſanctorum Juſti & Paſtoris precibus vos tueatur a malo. ℟. Amen. Juſti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: & Paſtor: [illegible] ſuper vos perpetuo [illegible]. ℟. Amen. Quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & perennitur [illegible] juſtitiæ cultu: ut ſine [illegible] perveniatis ad paſtorem [illegible] [illegible]. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri. ℟. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. [illegible].

Com. Ref. Et Chriſti corpore. Quære in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.

Oratio.

SUmpto Domine pretiofi populi tui [illegible] [illegible] [illegible] tuo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter. ℟. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perfi-ciatur cum pace. ℟. Deo gratias.

Sixti Papæ: Feliciſſimi & Agapiti Mar-tyrum: [illegible] [illegible] [illegible] plurimorum Mar-tyrum. Fo. CCCCXLX.

In natale S. Donati Episcopi & Martyris omnia dicuntur unius Mart. fol. CCCCXCIX.

Eodem die Mamertis Martyris omnia dicuntur ut supra.

In natale SS. Ciriaci & Largi & sociorum ejus omnia dicuntur plurimorum Martyrum. fol. CCCXI.

In natale S. Laurentii Martyris ad Missam. Officium Gloriam & magnum decorem. *Quere unius Martyris. fol. CCCCXXI.*

Oratio.

DOmine Jesu Christe, qui beatissimum Laurentium Martyrem tuum, amplius refulgere meruisti, quam flamma ussisset prunis: ut fortissimus Martyr plus amore, quam ardore ferveret: te hoc nos ... ita flammemur, ne ab igne seculi consummemur. ℟. Amen. Per misericordiam tuam Deus noster &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Lectio libri Ecclesiastici Salomonis.

℟. Deo gratias. C. XXXI.

QUi autem diligit, non justificabitur. Et qui insequitur consummationem, replebitur ex ea. Multi dati sunt in auri casum, & facta est in specie ipsius perditio illorum. Lignum offensionis est aurum sacrificantium. Ve illis qui sectantur illud: & omnis imprudens disperiet in illo. Beatus dives, qui inventus est sine macula: & qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia & thesauris. Quis est hic, & laudabimus eum? fecit enim mirabilia in vita sua. Qui probatus est in illo, & perfectus est? & erit illi gloria eterna. Qui potuit transgredi & non est transgressus: & facere mala, & non fecit. Ideo stabilita sunt bona ejus in Deo, & eleemosynas illius enarrabit Ecclesia sanctorum. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Psallendo. Beatus vir qui miseretur & commodat: disponet sermones suos in judicio: quia in eternum non commovebitur. ℣. Dispersit & dedit pauperibus: justitia ejus manet in seculum seculi. ℣. Quia in eternum.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epistole Pauli Apostoli ad Corinthios II. ℟. Deo gratias. *Ca. IX.*

FRatres hoc dico: Qui parce seminat, parce & metet: & qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet. Unusquisque prout destinavit in corde suo, non ex tristitia aut necessitate. Hilarem enim datorem diligit Deus. Potens est enim Deus omnem gratiam abundare facere in vobis: ut in omnibus semper omnem sufficientiam habentes, abundetis in omne opus bonum. Sicut scriptum est. Dispersit, dedit pauperibus: justitia ejus manet in eternum. Qui autem administrat semen seminanti, & panem ad manducandum prestabit, & multiplicabit semen vestrum, & augebit incrementa frugum justitie vestre: ut in omnibus locupletati abundetis in omnem simplicitatem, que operatur per nos gratiarum actionem Deo. Quoniam ministerium hujus officii non solum supplet ea que desunt Sanctis, sed etiam abundat per multas gratiarum actiones in Domino. Per probationem ministerii hujus glorificantes Deum in obedientiam confessionis vestre in Evangelium Christi. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Matheum. *Ca. VI.*

IN illis diebus, Dominus noster Jesus Christus, loquebatur discipulis suis dicens. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra: ubi erugo & tinea demolitur: & ubi fures effodiunt, & furantur. Thesaurizate autem vobis thesauros in celo: ubi neque erugo neque tinea exterminat: & ubi fures non effodiunt, nec furantur. Ubi enim est thesaurus tuus: ibi & cor tuum est. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si fuerit oculus tuus simplex: totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus nequam fuerit: totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod in te est tenebre sunt: ipse tenebre quante erunt? Nemo potest duobus Dominis servire. Aut enim unum odio habebit, & alterum diliget: aut unum sustinebit, & alterum contemnet. Non potestis Deo servire, & mammone. Ideo dico vobis ne solliciti sitis anime vestre, quid manducetis: neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca: & corpus, plus quam vestimentum? Respicite volatilia celi: quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea: & Pater vester celestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis? Quis autem vestrum cogitans potest

eſt adjicere ad ſtaturam ſuam cubitum unum? Et de veſtimento quid ſolliciti eſtis? Conſiderate lilia agri quomodo creſcunt: non laborant, neque nent. Dico autem vobis: quoniam nec Salomon in omni gloria ſua coopertus eſt: ſicut unum ex iſtis. Si autem fœnum agri quod hodie eſt in agro: & cras in clibanum mittitur: Deus ſic veſtit: quanto magis vos modicæ fidei? Nolite ergo ſolliciti eſſe dicentes: quid manducabimus aut quid bibemus: aut quo operiemur? Hæc omnia gentes inquirunt. Scit enim Pater veſter: quia his omnibus indigetis. Quærite autem primum regnum Dei & hæc omnia adjicientur vobis.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Videant pauperes & lætentur: quærite Dominum & vivet anima veſtra. P. Alleluja.

Sacrificium.

EGo Dominus creavi te: & dixi tibi: puer meus es tu: elegi te: noli timere. Egeni & pauperes quærunt te: & tu exaltabis eos in Domino Deo tuo, alleluja. ℣. Vocavit te Dominus ad judicium: & tenens manum tuam confortavit te: & conſtituit te in lucem gentium: aperire oculos cæcorum: ut populus direptus & vaſtatus invocant me. P. Et tu exaltabis.

Miſſa.

AD miſericordiæ opera exequenda fratres chariſſimi: Chriſtianas mentes hodierna ſolemnitas excitavit: quæ beatum Laurentium facultates ſibi ab antiſtite ſuo Sixto Sancto commiſſas: Eccleſiæ ſic miſericorditer diſpenſaſſe narravit: ut repleret dexteram pauperum: & ſic poneret quæ cuſtodienda ſuſceperat: ubi violentus perſecutor intrare non poterat. Imitemur proinde Martyris patientiam: cujus beatam approbavimus vitam. Transferamus nos etiam univerſa quæque diligimus ad æterna tabernacula: qui migrare diſponimus de hac temporali vita. Ut cum dies tentationis advenerit: nihil habeamus quod perdamus invitis: ſed ſpirituali gaudio ſapienter accenſi: dimicemus fortiter ad effuſionem ſanguinis: contra perfidiam ſævientis. Reſervantes conſtantiam virtutis: qua poſſimus devincere adverſarium hoſtem in nomine Trinitatis. Nec eſt enim victima Deo ſemper accepta: cujus per hoc ſacrificium recordari compellimur: quando ejus ſalutaris hoſtiæ perceptione munimur. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui divinitatis tuæ potentia clarens: divinos ac celibes Eccleſiæ tuæ Sixtum atque Laurentium elegiſti gubernatores. Cum in unum Sacerdotii ſummum: in alterum Levitici ordinis contuleris gratiam: intentis te precibus ſupplicamus. Ut in tantæ diei ſolemnitate: conventum familiæ tuæ placatus ipſe reſpicias: & poſtulatus citius occurras. Sixtus officii ſui non immemor ſanctificatus tibi offerat vota: ſimiliter & Laurentius miniſterii ſui exequens curam ſupplicantibus nobis libens ferat remedia poſtulata. Per illum dicamus quod ipſe egit, pro te Domino cervices ponere: per illum tremenda ſeculi: illum non ſubrui tempeſtate. Permature diſcretionis judicio fretis polleamus ſeniorum: per illum valide juventutis luctamen arripientes: fide extinguamus incentiva libidinum. Quo ſic per Sixtum ſanctificandi tuis altaribus offeramur: ut tradente nobis Laurentio calicem ſalutis in remiſſionem peccatorum ſumere mereamur. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CLementiſſime creaturarum omnium Deus: pro cujus nomine beatiſſimi Sixtus atque Laurentius Martyres viriliter certaverunt: & diverſo moriendi genere coronati ſunt. Cum & Sixtus ſuo dominice jugo cervicem gladio percuſſoris exhibuit: & Laurentius combuſtum in craticulam corpus ſuum verſari præcipiens: ſpiritum vitæ inter flammas efflavit. Te quæſumus: te rogamus: ut horum precibus corpus noſtrum tentationum flammis non ardeat: cor divinis flatibus concaleſcat. Sicque Sixtus ex accepto Sacerdotali privilegio ligata criminum noſtrorum vincula ſolvat: ac defunctorum nexus orationum favore diſrumpat. Ut miniſterii ſui curam cuſtodiens Laurentio impendente: & vivi piaculis & ſepulti ſe noverint evaſiſſe ſupplicio. ℟. *Chorus.* Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui beatiſſimi Levitæ tui Laurentii fidem nec igne ſuperari nec avaritia ſiviſti corrumpi: cum & inter flammas ſeviſſet, & inter nummos exſtitiſſet a cupiditate immunis: proſpicientes tuæ majeſtatis potentiam imploramus. Ut fidem quam tibi credimus in nobis adaugeas: charitatem opus impendas: cupiditates internas: flammarum fœtore extinguas. Quo nec avaritia victi: nec odio: ad te venientes inveſti: illa charitatis tuæ fore renovandi: quo idem Martyr tuus decoctus igne meruit recreari. R. Amen.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: æquum & ſalutare eſt ſancto nomini tuo ſempiterne Domine fortiſſime Deus: pro electorum tuorum certaminibus glorioſis: acceptabilem tibi: & quiſquis poſſibile facit: tanto hoſtiam immolare. Quicquid enim in his magnificum operante peragitur merito: totum tuis virtutibus deputatur. Hujus ſiquidem congreſſio pugnæ: niſi te duce & preſule fuerit inchoata: nec iniri certamen poterit: nec cum laude finiri. Ideo Domine diſcipulorum tuorum triumphalem victoriam celebramus: quorum te & velle & perficere fuiſſe probamus. Adſunt igitur Domine horum dierum tempore: tui nominis confeſſione inſuperabiles facti: & coronarum innumerabilium ſplendoribus decorati. Sixtus Apoſtolorum tuorum cathedre dignus aſcenſor: ejuſque Archidiaconus Laurentius triumphi celeſtis ardentiſſimus aſſecutor. Sed & Hipolitus velut uxor ejuſque parentum bonis locupletior factus: his adjungitur heres: quibus licet biduana vel triduana fuerint intervalla: te ut oportuit diſpenſante ſubeundi certaminis: idem tamen in obtinendo premiſſionem celeſtium bravio fidei viguit ardor. Sixtus quidem ut hoc jugo dominice manſuetudinis aſſiſtens: libenter occurrit capite percuſſori: patentique cunctis fulgenti cervice renovatus: ut aquila ad celos juventute volavit. Quemque Apoſtolorum choro conſortem ſtatim generoſe mentis Laurentium expectabat. Quem ſciret eo proprii ſanguinis victimam aſſerere nobilem: cui cuncta myſteriorum munera tradenda commiſerat. Qui cum de ſua remanſione patri querulus exſtitiſſet: ab eodem flere prohibetur: quod poſt tres dies ſe ſequeretur audivit. Nec dubitet de ſua dilatione cauſam premonuit: quoniam et glorioſior diabolo ſeviente: ſeviſque tiranno triumphi ſumeret. O Martyrum tuorum Chriſte inſuperabilis fortitudo! Quantum enim doloribus fuerint cruciatibus ſeviente carnifice deputati: tantum a te novarum virium augmenta triumphare conſecuti. Ut & Sancti tui gloriam & inimici cumulent penam. Una denique eademque juſticia: & judicem inferni cruciatum: & celi ſuſcipiunt incolumem virum. Qui eo uſque dum exureretur robuſtior factus emicuit: ut carnificem tali iriſione damnaret. Ut ſi cibus placeret quod jam aſſatum fuerat: manducaret. Quibus verbis exemplum fidelibus contemnende mortis inſinuans: victricem animam patri & ſpiritum commendavit: & poſt ſudorem prelii: Chriſti refrigeratus amplexu: ſub ara celeſti umbraculo requieſcit. Hunc Hipolitus dum ſibi traditum aſſervaret cuſtodia militari: crucis tue impreſſione ſtupens miracula facientem: mox animi ferocitate depoſita: ad ſequendum eum ſit ove mitior: & ad perferenda pro tuo nomine graviora tormenta leone robuſtior. Cujus tam ſubito mutatum mentis propoſitum: judex impius cernens acrior: ſevitia fertur: ut poſt amiſſo proprio gremio: in quo confeſſum decernit penam omni crudelitate majorem. Quemque diſtentum primitus cardis ferreis lanari: ac deinde ferociorum jumentorum trahi per devia precepit pedibus alligatum. Sed etiam ſic felicem Chriſti predicamus tuorum militum pugnam: quibus nec commentatio creata defectum: nec pena ſupplicium: nec mors intulit detrimentum. Cui merito celi & omnes virtutes debita laude confeſſione occurrent: aureorumque candelabrorum ſcintillante coruſcatione fruentes: perpetuis vocibus cantum ſuavitatis extendunt. Archangelorum quoque exercitus in

in tuo nomine ſtrantes tripudiant: & angelicus triumphantes exultant. Cherubin quoque & Seraphim terra geſtientes vocibus perſtrepunt, & ſeraphico carmine ſanctum ſacrum tuum qui te perno generes excelunt. Sic hanc denique animulis cum ... numero ſociarunt, omnes debite officia ſervitutis exſolvunt. & egregia cantica meditantes clamare non ceſſant, ita dicentes. Sanctus.

Poſt Sanctus.

O Sacrum in excelſis: vere dignum & juſtum eſt: omni quidem tempore: ſed precipue in honorem Sanctorum tuorum: non tibi gratias contemptorum Trinitas & conſubſtantialis. & ... quantum honorem Deus: & pro beatiſſimi Martyris tui Laurentii celeberrimo die: hoſtiam hoſtias immolare. Cujus glorioſum paſſione triumphum omni circulo veneratur Eccleſia tua leta conſcelebrat: Apoſtolis quidem tuis in doctrina ſubparem ſed in Domini confeſſione non imparem. Qui etenim olim ſolum Leviticum martyrii cruore purpureo decoravit: cujus cor in igne tuo quem veneras mittere ſuper terram ita flammaſti, ut ignem illum viſibilem non ſentiret: & appoſitas corpori flammas mentis interiore ſuperaret: ardentemque globum ſibi ... non timeret. Quique craticule ſuperpoſitus: novum ſacrificium tibi ſemetipſum calice ... exhibuit: & veluti ſuper aram holocauſti more decoctus: ſaporem Domino ſuavitatis ingeſſit. In quo incomparabilis Martyr precordiis poſitus ac viſceribus ... ſe ... defuderit ac defluentia membra terreis ... virtute patientie tolleraret. In quo ... ſub ... jacet ac ... & ... portatis ... temporis que ... ſuperſtitionum ... ſubiit ... ſuſcepit. Supra quem ut ... ſuper altare corpus ... ſacrum celebrandum ... & Levita predicandus ipſe ſibi ... & ... Et qui fuerat ... Domini corporis ... offerendo ſemetipſum ... factus eſt Sacrificium. Tu ... Domine in eo ... potentiam ... Nam quis crederet corpus fragili compage conſtitutum: tantis ſine te ſuſtinere cruciatibus potuiſſe? quos tormentorum ... humana ... membra non cederent: nec flagrantia ad te venire: tormentorum hominem ... cujus patientia factum eſt: ut ... ſua ... proprio corpore exultaret: dum verſari ſe Martyr preciperet: & vertentem ſe ... tantum coronam uno moriendi genere ſuperaretur. Et ſic lentate cruciatuum ... tardaret interitus: non cuſtiret glorioſus coronatus. Per te Dominum qui es Salvator omnium: & Redemptor animarum.

Poſt pridie. Oratio.

Memores mirabilium tuorum Domine: quomodo Levita tuus Laurentius nec metu crucis, nec flammis: qui ſe in credita ſibi facultatibus avaris ... & nullo modo poſſet inter flammas poſitus ſuperari. Rogamus: ut devotio in nobis factum majorum cupiditatem ... te ſancti ſeſta hec que offeruntur: horum precibus quorum hodie ſolemnia celebrantur: ſumantur. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Deus qui ... holocauſti hoſtiam igne examinatam Levitam ſuſcepiſti Laurentium: quo more holocauſti ... ſtus ad te perveniret ... pro miſeris rogaremur: ejus quidemus ſuffragio in nobis omnibus ... celeſtis facis accende. Ut purgata conſcientia ad te ... pretium ... & dicere. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

Chriſtus Dominus vota veſtra reſpiciat: pro quo & Sixtus meſſorum? & Laurentius ... eſt flammis. ℟. Amen. Eoque ... ſit per Sixtum ... Catholicus ... & per Laurentium ... calicem ... ſalvetur. ℟. Amen. Quo & ... & illo ſuffragante ſic illius accendamur exemplo: ut ... ſuffragium. ℟. Amen. Ipſo preſtante & ... : qui cum Patre & Spiritu Sancto unus Deus vivit & regnat in eterna ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Bene

Dicat Chorus. Guſtate.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Quere in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte: qui beatiſſimum Laurentium Martyrem tuum reſplendentem velut ſummum martyrum: aurum obrizo diſti purificatum: quod ignis utique non conſumeret: ſed probaret. Et quanto plus arderet: tanto amplius rutilaret: tribue nobis ut cupiditatis incendia non conſumant: quos tam fulgentia Martyris tui exempla clarificant. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnes compar a ſunt a nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Tiburtii Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCLXXX.

Clare Virginis de Ordine Minorum: omnia dicantur unius Virginis. fo. CCCCXXXVI.

Sancti Hypoliti ſociorumque ejus: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXVIII.

Sancti Euſebii Presbyteri: omnia dicantur unius Confeſſoris. fo. CCCCXXXII.

IN FESTO ASSUMPTIONIS SANCTE MARIE VIRGINIS.

Ad Miſſam. Officium.

INter medios cleros penne columbe deargentate: alleluja. Et ſupra ſcapulas ſuas in viriditate auri: alleluja alleluja. ℣. Specie tua & pulcritudine tua: intende proſpere procede & regna. ℣. Et ſupra ſcapulas ſuas. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio: & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum amen. ℣. Et ſupra ſcapulas ſuas.

Oratio.

TIbi ſemper Domine gloria omnipotens Jeſu Chriſte: cujus in celo: & in terra laudis confeſſio permanet: dum tibi gloria in excelſis decantatur: & in terra pax hominibus nunciatur. Bonam queſumus voluntatem nobis famulis tuis: & populis ſupplicantibus tribue: ut ab omnibus nos emundes peccatis: & pacem tuam perpetuam nobis propicius: & omni populo largiaris. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Miſſa. Minor.

Lectio libri Sapientie Salomonis. ℟. Deo gratias. Ca. I.

O Pulcra Dei Virgo inter mulieres egredere: & abi poſt veſtigia gregum tuorum. Aſſimilavi te amica mea: pulcre ſunt gene tue ſicut turturis. Ecce tu pulcra es amica mea. Ecce tu pulcra es. Oculi tui columbarum. Surge propera C.II.
amica mea & veni. Jam enim hyems tranſiit & receſſit: flores apparuerunt in terra. Surge oſtende mihi faciem tuam: & ſonet vox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis: & facies tua decora. Que eſt iſta C.III.
que deſcendit per deſertum ſicut virgula fumi ex aromatibus mirrhe & thuris: & univerſi pulveris pigmentarii? Quam pul C.IV.
cra es amica mea: quam pulchra es: oculi tui columbarum: abſque eo quod intrinſecus latet. Sicut turris David: tota enim pulcra es: & macula non eſt in te. Veni de Libano ſponſa mea. Veni de Libano: coronaberis. Hortus concluſus ſoror mea ſponſa: hortus concluſus. Fons ſignatus. Emiſſiones tue paradiſus malorum punicorum cum pomorum fructibus. Una eſt co- C.VI.
lumba mea perfecta mea: una eſt matris ſue electa genitrici ſue. Viderunt illam filie Hieruſalem & beatiſſimam predicaverunt: regine & concubine laudaverunt eam. Que eſt iſta que progreditur quaſi aurora conſurgens: pulcra ut Luna: electa ut Sol: terribilis ut caſtrorum acies ordinata? Que eſt iſta que aſcendit de deſerto: deliciis affluens: innixa ſuper dilectum ſuum? Pone me ut ſignaculum ſupra cor tuum: & quaſi monile in brachio tuo: & vera Dei permanet dilectio. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. In manibus portabunt te: ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum. ℣. Quoniam Angelis ſuis mandavit de te: ut cuſtodiant te in omnibus viis tuis. Ne unquam.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Epiſtola. De virginibus preceptum.

Quere in communi plurimarum Virginum fo. CCCCXXXVIII.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Lucam. Ca. X.

IN diebus illis: Dominus noſter Jeſus Chriſtus: in quoddam caſtellum intravit: & mulier quedam Martha nomine

excepit illum in domum ſuam : & huic erat ſoror Maria nomine. Que etiam ſedens ſecus pedes Domini audiebat verbum illius. Martha autem ſatagebat circa frequens miniſterium. Que ſtetit & ait. Domine non eſt tibi cure : quod ſoror mea reliquit me ſolam miniſtrare? Dic ergo illi ut adjuvet me. Et reſpondens dixit illi Dominus. Martha Martha ſollicita es : & turbaris erga plurima : porro unum eſt neceſſarium. Maria optimam partem elegit : que non auferetur ab ea. Et cum hec diceret, extollens vocem quedam mulier de turba : dixit illi. Beatus venter qui te portavit : & ubera que ſuxiſti. At ille dixit. Utique. Beati qui audiunt verbum Dei : & cuſtodiunt illud. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Lauda anima mea Dominum : laudabo Deum in vita mea. P. Alleluja.

Sacrificium.

Sicut turris David edificata es : & reprehenſio non eſt in te. Quam ſpecioſa & decora facta es in ornamento tuo : & odor unguentorum tuorum ſicut odor Libani ſuper omnia aromata alleluja. ℣. Sicut columbe ſedentes ſuper abundantia aquarum : & ſicut phiale aromatum gignentes unguentoria : & ſicut lilia diſtillantia mirrham : & ſicut cornatilia aurea plena Tharſis : & ſicut Libanus electus & ſicut cedrus : & ſicut columne marmoree poſite ſuper baſes aureas formoſe. P. Quam precioſa & decora.

Miſſa.

Omni ſtudio omnique mentis voto fratres chariſſimi : Dominum deprecemur : ut quantum inopie poſſibile datur affari : grates in quantum poſſumus agamus. Accaves illius divinitati : que inter omnia divinitus inſpirata : inter precipua atque eminentiora humano generi dona digne largita : non parvum eſt : quod tribuit genitrici filii ſui glorioſe Marie. Dumque ideo eam poſt myſterium vere Incarnationis : Nativitatis : Paſſionis : ac patule ad celum Aſcenſionis : quanquam prolixi temporis intercapedine glorioſam accerſivit ad ſe gloria Aſſumptionis. Sic vero unita carnis natura virginitati conſimilis. Hodie una cantila illius conuitione : ſedem adiit mirabiliter deitatis. Nec immerito quidem debuit feliciter cum filio gloriari : cui divinitus intemerato virginitatis pudore meruit inviſcerari. Ibi namque cum ſacris Virginibus jocundari : cui etiam in unito carnis federe incentivis nevis non potuit viciari. Ibi nempe perenniter ditata Martyrum victoria cum meruit eis adunari : dum eiſdem ineffabiliter univit : cujus manu extenti ſunt celi. Cui per integritatem carnis & ſpem ſinceriſſimi cordis : attolli digne conceſſum eſt in celeſtibus regnis. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Ingenite Pater ſumme : qui tanta ac talia beneficii munera Virgini glorioſe Marie contuliſti. Cujus verbo atteſtante Angelo ditata : cujus ſpiritu inlibate ſiſtic fecunda. Cujus virtute divinitas obumbrata. Cujus mundicia ſalvationem noſcitur paritura. Cujus voluntate virgo ſtetit ante partum : cujuſque poſſe virgo manſit poſt partum. Cujus imperio ipſius candida caſtitas. Cujus miraculo immaculata virginitas. Indigenis queſumus annue nobis : ejus favore tu eripe de nugis : ſine merito mundari de propriis. Ac ſicut illa hodie inter Angelorum Virginumque choros meruit aſſumi : ſive dono inlibate carnis feliciter jocundari : ſic nos ſtimulo perfecte extirpato carnali beatiores ibidem miſericorditer admitti. Fruituri nempe ibidem cum Angelis perennitis regno : quibus hodie fuit per eam letabunda Aſſumptio. Ibidem ſemper ſine termino permanſuri : ubi omnis celeſtis exercitus gloria tante Aſſumptionis gaviſus : indeſinenter meruit jocundari.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Eterne Deus ſumme : acclives clementiam exoramus divinitatis tue, ut qui hodie inter Angelorum florentiſſimas legiones : Prophetarumque fulgentiſſimos Cetus. Inter Apoſtolorum titulos latiores : Martyrum Virginumque catervas dedicatas : glorioſiſſimam Virginem aſſumpſiſti Mariam : per

per unigenitum tuum: illumque ſuum Dominum noſtrum ad ſuperna & inenarrabilem cæli ſedem. Quo nemo hominum credat ſemper nulliuſque pectus [illegible] ſola tua ſeruo. Deum non ſola eterno [illegible] pervenire potuit, niſi quod ſola Virgo poſt partum [illegible] manſit. Poſtquam ſola cæli ac terre Dominum devota peperit: & Deum carne indutum ineffabiliter utero vexit. Te quæſumus, te rogamus: ut ſicut [illegible] tuæ [illegible] permanere fecit & dominari [illegible] Eccleſiam tuam per univerſum orbem diffuſam: ita Deo prælata amorem contra eam [illegible] reſpicere protectam. Habeant in religione cultum [illegible] in converſatione [illegible]. Sic quæſumus Deum [illegible] religioſis gratiam: [illegible] dedicatis: in monaſteriis [illegible]: in Martyribus [illegible] Virginibus in [illegible]: in continentibus [illegible] in [illegible] [illegible]: in [illegible] ſuperna [illegible].

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte, qui ex Virgine natus, eam Virginem permanere ſpoponderas. Quarum [illegible] perducis [illegible] ad cæli ſedem, ubi caput [illegible] eſſe [illegible] aſſumendo matrem [illegible] Virginem: te quæſumus & rogamus: ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Unde [illegible] & ineffabili modo quo Virginem hodie ſumpſit: ſic permanentes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Nam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & ineffabili: hodie [illegible] Virgo Maria per te Domine cui [illegible] poſſibilia univerſa. Tu [illegible] Domine: qui omnia [illegible] [illegible] cæleſtia ac terreſtria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: ſanctum & pulchrum eſt: ſumme & ineffabilis Deus nobis quantis poſſumus laudare [illegible]: & ſi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: ſed in quantum ipſe donaveris, te benedicere & collaudare digne [illegible] nobis. Qui etiam ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dare [illegible] [illegible] per [illegible]: [illegible] per mortem [illegible] per aſſumptionem. Alios namque [illegible] [illegible] poſt carnis [illegible]: alios vero [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] ſuperna. Illud enim vero Domine quod non dubium de Enoch credimus, vel Heliæ certum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de Johanne vel Maria. Dicam [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adventum: quod & illi experti ſunt poſt [illegible]: dicam [illegible] [illegible] Chriſtum. Quid [illegible]? Illi Enoch [illegible] comparaverit cum vatis & ipſo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: & corpore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]: quod [illegible] [illegible] [illegible]. Illos per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] poſt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Maria & ineffabiliter [illegible]: ſicuti beatum Johannem [illegible] ſic [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ad [illegible]. O [illegible] [illegible]: & [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad cælum. Mirum quidem & [illegible] Virgo Maria [illegible] [illegible]: dum cæli & terre ſola [illegible] [illegible] [illegible] Deum & Dominum. O ineffabilis caſtitas & immaculata virginitas, quæ novo & ineffabili modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] cum Angelis [illegible] [illegible] Dominum [illegible] [illegible] [illegible] eſt [illegible]. Cui [illegible] modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in terris. Talem eſt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] Virgine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Quod vero [illegible] [illegible] intelligi: hunc Chriſtum [illegible] qui [illegible]

eſt : hic ſic illam voluit manſiſſe. Merito denique merito ibidem glorioſior fore pre cunctis, dum merito longeque digno dignior inviſceratur ex ea Salvator. Hoc te Domine cooperante qui omnia que velis facis & de nullo unſquam venerare. Quem quoque gemunt poteſtates : celicolique ammirantur cives. Cui multiplex celi ea illa Angelorum legio : caterveque Sanctorum : omnium Virginum : Martyrumque concio ſive terreſtris beatorum multitudo in hoc Aſſumptionis glorioſe Virginis feſto non ceſſant clamare : ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus : vere benedictus eterne omnipotens Deus : Jeſus Chriſtus Filius tuus. Qui tam viſibilia ab initio inſtituens , ſimitia : tecum & Spiritu Sancto potentialiter creans : omnia feliciter complevit : & divinitus peregit extremo. Igitur inter primevam vel ultimam ſeculi ſeriem : ſe cum in forma Dei eſſet exinaniens : Deo equalem noſtrum dignatus eſt contiguum ſumere pulverem. Non quo ante illum equiſſet clipeo : ſed quo vero letalia vulnera ſanaſſet antidoto. Non quo ante infirmus fulciret propria : ſed quo vero potentius celeſtia : terreſtria ſalvaſſet : vel tartara. Non quo ante ullam paſſus eſſet inopiam : ſed quo vero : inopem gratia redderet divitem. Non quo ante imbecillis celeſtes; vel aerios dominaſſet exercitus ſed quo vero fortiſſimus novos ibidem referaret introitus. Unde hoc ante nuſquam Domine omne confitemur peractum : niſi & completum eſſet per Verbum caro factum quod non natura humana : ſed gratia admirit aſſumptum. Accepit namque quod fecerat : in quo ante mirabili modo ſeſeque factum predixerat. De quo mater Syon dicet : homo : & homo divinitus ammirabiliterque eſt factus. Talem multoque vere creditur mirabilem matrem creaſſe : qualem divinitus per eam tranſiens : decus Virgineum non ademiſſet. Dum ab illo creati : ita eſt ab ipſo concipi. Hec autem Domine omnia ſi humanis viribus poſſent exequi : omnia divina nuſquam probarentur exiſti. Quis vero tandem hujus ſancte myſterium approbare poterit tante laudationis: Nativitatis Filii : in celum Aſcenſionis : & matris tam incomprehenſibilis ubihate Aſſumptionis : niſi recta de Patre & Filio atque Spiritu Sancto ſinceriter credat : & de matris Aſſumptione mirabiliter ſentiat. Dum & incomprehenſibilia ſunt utraque : & inde credenda utraque : qui vere confitemur utraque. Hec fides veriſſima : qua reconciliamur preſtino Deo & adoptemur in filios. Chriſto Domino redemptorique noſtro.

Poſt pridie. Oratio.

VIrgo Dei genitrix Maria : cujus hodie veram Aſſumptionem celebramus in ſede ſuperna : queſumus indigni : & peccatores ubi aſſumpta eſt novi miraculi gloria : beatiores quandoque mereamur attolli prece hac tua dicata. Roget queſumus ibidem pro nobis dignitas tui pudoris : qua te de terris ineffabiliter ſumpſit in celo poſt ſomnum quietis : & curſum conſummatum vite temporalis. Adſit rogamus ibidem pro nobis indigne plebis tue ſemper ſuffragatrix. Quatenus hic per eam abluti ab omnibus facinorum contagiis : mereamur Angelorum compotes eſſe in celeſtibus regnis.
℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DOmine Jeſu Chriſte : qui ſic Virginem matrem honorificaſti : quouſque Aſſumptionis gratia eam coram te ſuffragatricem incomparabilem : id qui queſumus divinitatis tue clementiam. Quatenus per obtentum illius beatiſſime genitricis : quam celibem hodie feciſti in celeſtibus regnis : emundati ab univerſis contagiis gaudeamus exclamare : & dicere e terris. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

EXoratu Virginis ſacre Marie veſtra ſint merita : & radicitus coram Chriſto abolita piacula. ℟. Amen. Et ſicut illa hodie conletatur in ſede ſuperna cum Angelis Sanctis : ſic vos gaudentes adquiſiti

ſiste paradiſum eterne felicitatis. ℟. Amen. Quo anima ſimul & corpore ſani & integri hinc exeuntes: ad illam feliciter & digne perveniatis ſedem: qua ipſo miſerante ab eo divelli nullatenus poſſitis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. *Com.* Refecti Chriſti corpore. *Require in feſto Corporis Chriſti. fo.CCLXVII.*

Oratio.

OMnes qui huic tante Aſſumptionis ſolemnitati convenitis: & ſacroſancta communione mortalia corpora vivificaſtis: mereamini per interventum Sancte & glorioſe Dei genitricis: & hic ab omnibus malis eripi: & in futuro cum Chriſto jocundari. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Octava S. Laurentii Martyris: omnia dicantur ſicut in die. fo.CCCLVII.

Agapiti Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo.CCCCXXI.

Bernardi Abbatis: omnia dicantur unius Confeſſoris. fo.CCCCXXXII.

Octava Aſſumptionis Beate Marie Virginis: omnia dicantur ſicut in die. fo.CCCLXI.

SS. Timothei: & Symphoriani: omnia dicantur plurimorum Mart. fo.CCCCXXVI.

IN FESTO S. BARTHOLOMEI APOSTOLI.

Ad Miſſam. Officium.

GLoriam & magnum decorem impones ſuper eum alleluja. Et dabis eum in ſeculum ſeculi: alleluja alleluja. ℣. Vitam petiit a te: & tribuiſti ei Domine longitudinem dierum in eternum: & in ſeculum ſeculi. ℟. Et dabis eum. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. ℟. Et dabis.

Oratio.

ETernum tue virtutis nomen omnipotens Deus oramus: ut nos Martyris tui Bartholomei Apoſtoli: & omnium Sanctorum merita ſocios fide: pares devotione: extremos paſſione: & conſimiles in reſurrectione felicium faciat comparari. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Juſtus ſi morte preoccupatus fuerit. *Require retro in feſto Sancti Clementis Pape. fo. XX.*

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Os juſti meditabitur ſapientiam & lingua ejus loquetur judicium. ℣. Lex Dei ejus in corde ipſius: & non ſupplantabuntur greſſus ejus. ℟. Et lingua ejus.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Epiſtola. Chariſſime confortare.

Evangelium. Una dierum Dominus noſter Jeſus Chriſtus. *Require ut ſupra.*

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. Exultabit juſtus in gloria: & gaudebit in leticia ſempiterna. ℟. Alleluja.

Sacrificium.

ORavi Deum meum ego Daniel dicens exaudi Domine precem ſervi tui: illumina faciem tuam ſuper ſanctuarium tuum & propicius intende populum iſtum: ſuper quem invocatum eſt nomen tuum Deus alleluja. ℣. Cum effunderem precem meam in oratione in conſpectu Domini Dei mei pro peccato populi Iſrael & pro loco ſancto ejus in tempore ſacrificii: Gabriel cito pervolans tetigit me: & locutus eſt mihi dicens: Daniel vir deſideriorum: ab initio obſecrationis tue: ego egreſſus ſum & veni ut dicam. ℟. Et propicius intende.

Miſſa.

PReciosiſſimam Martyris Bartholomei Apoſtoli ſolemnitatem fratres chariſſimi: promptiſſima celebremus devotione ſuppliciter orantes Dei noſtri miſericordiam. Ut qui beatiſſimum prefati Apoſtoli: & Martyris ſui annua feſtivitate: in hanc diem memoriam excolimus: cui equari factis ejus non poſſumus: ſaltem ipſo patrocinante imitari fidem ejus per omnia valeamus. ℟. Amen.

Alia Oratio.

IN memoria eterna Beatiſſimi Apoſtoli tui Bartholomei Domine letamur: tempore recurrenti. Magnificantes ejus gloriam paſſionis: & beatitudinis ipſius facta celebrantes: que a te accepit: atque

in te

in te poſſedit : largitore inexhauſto : retribue ore perpetuo : ſonte perfuſos theſauro ſempiterno. Da nobis quæſumus venerantibus tuum ejus peculiare ſuffragium : & quibus dediſti nomen ejus titulum : præſta patrocinium indiſruptum. ℞. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

IN honorem Martyris tui Bartholomei Apoſtoli : votivum tibi Deus ſacrificium exhibentes rogamus : ut ejus meritis : & offerentibus veniam : & ſepultis requiem largiaris. Quo hujus ſuffragatione te utrobique parcentem præbeas : cujus te in paſſione victorem fuiſſe demonſtras. ℞. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui Sancto Apoſtolo : & Martyri tuo Bartholomeo tantum ardorem tuæ dilectionis contuliſti : ut non cederet pœnalibus flammis habitans in eo tuæ dilectio charitatis. Præſta nobis : ut pacis bono accincti caveamus ſcandala : expiemus delicta. & æternæ ſemper præſtolemur gloriam viſionis. ℞. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt vere Domine : quia dignum & pulchrum eſt : nos tibi gratias agere per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui gloriari ſe in corona Martyris ſui Bartholomei Apoſtoli : demonſtravit : & perſequentis inimici furorem rabidum ad nihilum uſquequaque redegit. Scindebatur quidem pro Chriſto Rege in ejus corpus variis generibus tormentorum : ſed anima ejus fontibus rigabatur ſpiritualium gaudiorum : ut æternum evaderet carcerem infernorum. Beatus Martyr cruciabatur in terris : cujus innumerabili victoriæ corona ponebatur in cælis. Vulnerabatur ejus corpus plagis : ſed agonia in eo non frangebatur ſpiritalis : ſuis viſceris diverſis tradidit pœnis : ne filium tuum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum negare videretur in terra. Offerebat ſe Deo ſacrificium caſtum : ut poſſet centuplum de ſuperioribus præmiis accipere fructum per eum. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℞. Chorus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus : vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui Apoſtolum & Martyrem ſuum Bartholomeum ſic vitæ probabilem ſic patiſſimum reddidit paſſione. Cujus hodierna celebritas id nobis in affectum adducit : quod idem Apoſtolus & Martyr tuus pro te ſanguinem fudit : ſupplicium caruit : vitam invenit. Cujus te ut noſtris Deus parcas ſceleribus ſuffragatione rogamus : petentes ut hic Martyr tuus qui veraciter huic crucifixus eſt mundo : ſit in auxilium populo Chriſtiano. Per Chriſtum Dominum ac Redemptorem æternum.

Poſt pridie. Oratio.

SAnctifica Deus quod offerimus : & tribue propitius : quod rogamus : ut qui paſſionem Apoſtoli & Martyris tui Bartholomei venerabiliter annua vice excolimus : ſuffragio ejus perenniter potiamur. ℞. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

DOminum Deum noſtrum fratres chariſſimi toto corde deprecemur : & humili oratione poſcamus : ut ſolemnitatem hanc : quam hodierno die in honorem Sancti ac beatiſſimi Apoſtoli Bartholomei devotiſſime celebramus : intuitus : & nos conſortes Sanctis effectos propoſitum noſtrum vitamque confirmet. Et cui ſemus in hac noſtra devotione fautores : eſſe mereamur donante Chriſto participes : proclamantes e terris. Pater noſter qui es in cælis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum ſpiritu.

Benedictio.

BEnedicat vobis omnipotens Dominus : & tribuat per præſentis Martyris ſuffragia patrocinia ſempiterna. ℞. Amen. Habeatis in Martyris interceſſione præſidium : in recordatione ejus gaudium ſempiternum. ℞. Amen. Ut qui ad feſtivitatem tanti Martyris fide integra : & mente devota veniſtis : magna vobiſcum gaudia & præmia portetis. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine alleluja : alleluja. alleluja.

Oratio.

Oratio.

DEus immenſe & glorioſe : quem in paſſionibus Martyrum colimus : in beatorum ſolemnitatibus veneramur : atque in certaminibus vincentium conlaudamus. Adeſto precibus ſupplicantium interventu Martyris tui Bartholomei Apoſtoli : ut qui te pro admiſſis terribilem metuimus : ejus precibus exoratum in miſericordia placitum inveniamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti : perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

IN FESTO S. GENESII MARTYRIS.

Ad Miſſam. Officium. Gloriam & magnum decorem. *Quere in Sancto Bartholomeo. fo. CCCXLV.*

Oratio.

PReſta nobis Deus beatiſſimi Martyris tui Geneſii aſſiduum patrocinium : ut ejus quoque preclarum aſſequi mereamur exemplum. Ut ſentientes imperiſſime ſuffragantem : ſequamur fortiſſimum preliantem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Dominus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Sapientia juſtum deduxit. *Quere in feſto S. Johannis Apoſtoli & Evangeliſte. fo. XLV.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo.

IN memoria eterna erit juſtus : ab auditu malo non timebit. ℣. Paratum eſt cor ejus ſperare in Domino : confirmatum eſt donec videat inimicos ſuos. ℣. Ab auditu.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Galathas. Deo gratias. *Ca. III.*

FRatres : qui tribuit vobis ſpiritum : & operatur virtutem in vobis ex operibus legis : an ex auditu fidei ? Sicut Abraam credidit Deo : & reputatum eſt illi ad juſtitiam. Cognoſcite ergo quia qui ex fide ſunt : hi ſunt filii Abrae. Providens autem ſcriptura : quia ex fide juſtificat gentes : Deus prenunciavit Abrae quia benedicentur in eo omnes gentes. Igitur qui ex fide ſunt : benedicentur cum fideli Abraam. Quicumque enim ex operibus legis ſunt : ſub maledictio ſunt. Scriptum eſt enim. Maledictus omnis qui non permanſerit in omnibus : que ſcripta ſunt in libro legis : ut faciat ea. Quoniam autem in lege nemo juſtificabitur apud Deum. Manifeſtum eſt : quia juſtus ex fide vivit. Lex autem non eſt ex fide : ſed qui fecerit ea vivet in illis. ℟. Amen.

Evangelium. Si quis vult poſt me venire. *Quere in natale S. Andree. fo. XXVII.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Beatus homo quem tu erudiſti Domine : & de lege tua docuiſti eum alleluja. *Sacrificium.* Ego ſervus tuus & filius ancille tue dirupiſti vincula mea : tibi ſacrificabo ſacrificium laudis : alleluja.

Miſſa.

FIde plenam : ſpe robuſtam : voto alacrem : charitate ferventem predicemus Geneſii Martyris victorie gloriam : ſimulque & victoriam glorioſam. Qui gratia Chriſti Domini & Salvatoris noſtri preveniente : reſpectus & interius ſe monentem audivit : & exterius jubentem ſibi contempſit. Cum in ſtudio militie ſecularis exceptoris fungitur officio : non eum qui mortifera : ſed eum qui vitalia precepta jubebat : audivit. Manum divinam porrigens operi : & auditum ſuo preparans conditori. Hujus igitur exemplo reformari nos noſtro cupientes artifici : cum his victimis omnipotenti Domino ſupplicantes : & Martyris concinamus gloriam : & noſtrorum ſcelerum referemus occulta. Dabit profecto ille quicquid a nobis fuerit in confeſſione rogatus : qui predictum Martyrem prevenit etiam non queſitus. ℟. Amen.

Alia Oratio.

QUid dignum tue clementie Domine Deus pro tam glorioſiſſimi Martyris tui Geneſii offerri ab infimis celebranda poterit dignitate : niſi ipſe caſtrorum tuorum victorioſiſſimus miles : tam triumphi ſui non immemor merito : quam ſupplicantium conſtrictus obſequio : quas placere tibi optime comprobavit : ingerat laudes : qui ſpecialis gratie tue largitate preventus : prius te meruit invenire : quam

quam quærere. Prius potuit diabolum vincere: quam [illegible] arte calcare. Prius pro te animam ponere: quam ipſius fidei rudimenta ſubire. In quo anticipatum eſt perfectione: quod fuerat currendum per ordinem. Cui prius moriendi pro te inſinuaſti deſiderium: quam revelaſti baptiſmi Sacramentum. Quem prius voluiſti dicare ſanguinis tui victimam: quam ſacerdotum adjuvare doctrinam. Ut hic quos noſtrum comprehendere poſſibus ſenſu preſtabat: quanta tibi apud te maneat gloria: cui tanta in hoc ſeculo fidelium turbarum deſerviat obſequia? Qui quæ timorem mortis ſpei tantæ vehementia ſupergreſſus: ita hunc mundo ejusque illecebroſis renunciaverat pompis: ut Principum quorum temporaneo cruentis ſubjacebat imperiis, libertate dedignatus ſit ſuperſtitioſa parere præceptis. Merito igitur dum baptiſmi inter medios actores expeteret gratiam: conſummatam ob amori ſui ſanguinis ſanctificatus ablutione coronam. Sed nec defuit martyrio: quod deerat voto. Idcirco dum ſinus ad te confugiendo ſugerat perſecutores: Rodani medias inter undas ſanctos Angelos repperit te baptizante partitores: quos poſt triumphum certaminis æterne meruit claritatis invenire conſortes. Pro quibus donis ac beneficiis tuis: & laudum tibi vota perſolvimus: & noſtrorum ſcelerum abſtrahi publicamus. Poſcentes tuæ majeſtatis clementiam: ut qui eum baptiſmo ſui ſanguinis ablutum aſſumpſiſti in cœlos: nos lachrymarum alluvione abſtrahi delictis.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

TUam Domine in hac Martyris tui Geneſii ſolemnitate gloriam prædicamus: quem & fidei inductorem & conſummatorem victoriæ idem Martyr promeruit invenire. Qui prius fidei voto: quam regenerationis perceptus ſacramento: te unum & verum cultorem dæmonum dando repudium aſſecutus eſt Deum. Acclives te igitur precibus imploramus: ut hæc aſperſa a te: noſtrorum omnium vota ſubſequatur miſericordia tua. Facieſque ut quos prævenit credulitate: æterna remuneres ex mercede. Hujus Martyris ſuffragia prævenient defunctos ad requiem: cujus tuæ prævetum eſt prius fide: quam baptiſmatis unctione.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

UNigenite Dei filii: ex cujus latere duo illa mirifica ſacramenta ſanguis ſcilicet & aqua fluxerunt: quæ hunc Geneſio Martyri tuo ad ſuſceptionem regenerationis cumulata ſunt. Cum non ſolum lavacri unda abluitur: ſed etiam ſanguinis ſui effuſione renovatur: precibus te noſtis quæſumus ſupplicantium. Da regenerari nobis vitam ſine crimine ducere: ſcandala carere: & novari tuæ dulcedinis ubertate. Quo baptiſmum quod in peccatorum ablutione ſuſcepimus: in pace quæ in eo est inviolabiliter conſervemus.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus: in honore Sanctorum tuorum: ſed præcipue in Sancti ac beatiſſimi Martyris tui Geneſii: cujus hodie glorioſam de mundi hoſte victoriam univerſalis Eccleſia feſta cantatione concelebrat. Qui adhuc cathecumenus: & nec dum myſteriis unctus ſanctis abluitur: ſacri ſignaculi commendatione exiliit ad dilectione: inimicis tuis etiam crudelis nequaquam potuit imprimere: cruentus imperio non conſentiens reſpuit: manu repudiavit: manus dato refugit officio: & quam dexteram ab inſcribendo tanquam ſacrificando retraxit: & annotare certa ſacrilega verba manu Deo vota contremuit. Qui incumbente perſecutionis mole: inſequentibus miniſtris diaboli: animum cœlo præparans: corpus Rodano dedit: tanquam Jordanis in eo ſacramentum requirens: & aliternam per Martyrium portans in illam ſanguine: ſuum corpore inſuſtraret. Sic itaque repletus gratia tua Domine: fidei ſpiritu fide inſtituta præveniens: necdum baptiſmum conſecutus: inter ipſa eſt religionis principia conſecratus. Necdum manifeſtatis ſolis Dei angelus: & jam Deo plenus. Necdum Sacramentorum conſcius: & in ſacrificium jam ipſe pervolutus. Necdum a Domino abluitus donatus & jam pro Deo ſo-

lio

ſis aſſumptum. Nondum publica profeſſione vocatus ad gratiam: & jam raptus eſt ad coronam. Prius enim adoptatus eſt: quam renatus. Non quidem undam fonte ingreſſus: ſed egreſſo ad te fonte perfuſus. Abluitur ſanguine: regeneratur morte. Damnatione abſolvitur: gladio conſecratur. Felix qui tali baptiſmo meruit baptizari: per quod & originale peccatum deleret: & nunquam amitteret: quicquid errore hujuſmodi condonaret. Nec ulla culpa in poſterum maculaaret: quod ſemel ſanguinis unda dilueret. Qui in ſe oſtium peccatorum fide clauſit: ſiſe damnavit. Quique in ſe per undam ſanguinis geminato munere baptiſmi: ſacramenta complevit: qui non tinctus eſt fonte: ſed ablutus eſt paſſione. Donante Domino noſtro Jeſu Chriſto: quem collaudant omnes Angeli: ita dicentes. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Quem predictus Martyr adhuc fide: quæſivit ex opere: aſſecutus eſt paſſione. Qui dum ob ſui lavacrum Rodani ſe purgaturus ingereret undis: in baptizando ſe officio functus eſt ſacerdotis. Hic igitur te Deus Pater pro nobis obtineat: cum rogaverit: qui donum fidei priuſquam te poſtularet accepit. Ex te Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

COnfitemur nomini tuo Domine genibus cordis ac votis obſequiis: celebrantes gratiam tuam pro triumpho Geneſii Martyris tui. Qui perficiens in infirmitate virtutem: eternam vitam prius lavacro ſanguinis: quam regenerationis accepit. Non adoptatus baptiſmate: ſed aſſumptus. Non admiſcendus neophitorum turbis: ſed conſortio Angelorum. Hujus igitur interceſſionibus exaudi nos: & acceſſo Domine his oblationibus noſtris: ut te quem in Sanctis tuis colimus: per Sanctos tuos interpellare mereamur. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus qui nolentes prevenis fideſque credentes: ſubſequendo: & facis non ſtudere te credidiſſe: quique beatiſſimum Geneſium prius gratia prevenisti: dulcedinis: quam regeneratione baptiſmatis: te ſuppliciter deprecamur: ut jam preveniamur miſerationibus tuis: quo ad te ſidenter...

Miſſ. Moz.

aliter poſſimus proclamare e terris. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

GRatia Chriſtique beatiſſimum Geneſium Martyrem prevenit fide: vos ſubſequatur in munere. ℟. Amen. Et qui illum aque Rodani originali ſolvit a vinculo: vos hujus calicis vivificet ſacramento. ℟. Amen. Atque qui illum fluvialis conſecravit ex gurgite: vos mundialis non ſubruat tempeſtate. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

SIt Domine precedente & orante Martyre tuo Geneſio: in nobis famulis tuis: in te amandi promota voluntas: ut in nullo impediat carnis infirmitas. Ut per eundem docente a nobis calcetur mundi cupiditas: ut eodem intercedente perveniat ad victoriam charitas. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Presbiter. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

IN FESTO SANCTI GERONTII EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Omnia dicantur unius Confeſſoris. fo. CCCCXXXII. Preter orationem que ſequitur immediate poſt officium & orationem immediate poſt com. videlicet. Domine Deus omnipotens qui.

Oratio.

DEus Dei Filii quem Gerontius antiſtes toto corde confeſſus: nomen tuum honorificando perductus eſt ad coronam: da in ore noſtro confeſſionem: que nos expurget a crimine. Ut quicquid in tue laudis honore depromimus: in lucro nobis proficiſſe eterno munere ſentiamus.

Oratio.

DOmine Deus omnipotens: qui es vita & ſalus fidelium: quem venturum judicem credimus vere: ... nobis propitius: & qui hanc ... preces pro

 noſtra

noſtra noſtrorumque ſalute, vel pro expiatione noſtrorum peccatorum in honorem beatiſſimi Confeſſoris tui Geronti tibi obtulimus, miſericordie tue opem in nos diffundi ſentiamus. Ut qui iam refecti ſumus ad menſe tue convivium, dono tui muneris conſequi mereamur premium ſempiternum. ℟. Amen.

Sancti Rufi Martyris, omnia dicantur unius Martyris fo. CCCCXXI.

Victoris Epiſcopi omnia dicantur unius Pontificis fo. CCCCXXXII.

Sancti Auguſtini Epiſcopi & Confeſſoris, omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. folio. CCCCXXXII.

IN FESTO DECOLLATIONIS SANCTI JOHANNIS BAPTISTE.

Ad Miſſam. *Officium.* Gloriam & magnum decorem. *Require in Sancto Bartholomeo. folio CCCLXV.*

Oratio.

DEus filius: qui in cruce tua & ſalutem Regibus donas, & humiles tuos ad victoriam ſemper armas, tempera iam tandem miſeriarum noſtrarum erumnas. Ac ne gladio maligno noſtre feriantur cervices, obtentu glorioſi Precurſoris tui Johannis Baptiſte, gladio verbi tui nos reddito efficaces. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Juſtus ſi morte preoccupatus fuerit. *Require in Sancti Clementis Pape fo. XX.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo.

EDuc Domine de carcere animam meam, ad confitendum nomini tuo. ℣. Deus canticum novum cantabo tibi: in pſalterio decem chordarum pſallam tibi: quia liberaſti ſervum tuum Deus de gladio maligno. ℣. Ad confitendum.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *II. Ca. XII.*

FRatres. Scio hominem in Chriſto ante annos quatuordecim: ſive in corpore ſive extra corpus neſcio, Deus ſcit: raptum eiuſmodi uſque ad tertium celum. Et ſcio eiuſmodi hominem, ſive in corpore ſive extra corpus neſcio: Deus ſcit: quoniam raptus eſt in paradiſum. Et audivit archana verba, que non licet homini loqui. pro eiuſmodi gloriabor. Pro me autem nihil gloriabor: niſi in infirmitatibus meis. Nam etſi voluero gloriari non ero inſipiens. Veritatem enim dicam. Parco autem: ne quis me exiſtimet ſupra id quod videt me, aut audit ex me. Et ne magnitudo revelationum extollat me: datus eſt mihi ſtimulus carnis mee Angelus Sathane, qui me colaphizet, ut non extollar. Propter quod ter Dominum rogavi ut diſcederet a me infirmitas carnis: & dixit mihi. Sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur: libenter gloriabor in infirmitatibus meis: ut habitet in me virtus Chriſti. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matheum. *Ca. XIIII.*

ILlo in tempore. Audivit Herodes Tetrarcha famam Jeſu: & ait pueris ſuis. Hic eſt Joannes Baptiſta quem ego decollavi: ipſe ſurrexit a mortuis, & ideo virtutes operantur in eo. Herodes enim tenuit, & alligavit eum: & poſuit in carcere propter Herodiadem uxorem fratris ſui. Dicebat enim illi Johannes, non licet tibi habere eam. Et volens illum occidere timuit populum. Quia ſicut Prophetam eum habebant. Die autem natalis Herodis ſaltavit filia Herodiadis in medio: & placuit Herodi. Unde cum iuramento pollicitus ei dare quodcumque poſtulaſſet ab eo. At illa premonita a matre ſua, da mihi inquit in diſco caput Johannis Baptiſte. Et contriſtatus eſt Rex, propter iuramentum autem & eos qui pariter recumbebant juſſit dari. Miſitque & decollavit Johannem in carcere, & allatum eſt caput ejus in diſco: & datum eſt puelle, & tulit matri ſue. Et accedentes diſcipuli ejus, tulerunt corpus ejus: & ſepelierunt illud. Et venientes diſcipuli nunciaverunt Jeſu. Quod cum audiſſet Jeſus ſeceſſit inde in navicula in locum ſeorſum. Et cum audiſſent turbe, ſecute ſunt eum pedeſtres de civitatibus. Et exiens vidit turbam multam & curavit languidos eorum. ℟. Chorus. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Laudes.

Laudes. Alleluia. ℣. Lauda anima mea Dominum: laudabo Dominum in vita mea. P. Alleluia.

Sacrificium.

JUſtitiam tuam Domine non abſcondi in corde meo: veritatem tuam & ſalutare tuum dixi: non celavi miſericordiam tuam & veritatem tuam a congregatione multa: alleluia. ℣. In capite libri ſcriptum eſt de me: ut facerem voluntatem tuam: Deus meus volui: & legem tuam in medio cordis mei: bene nunciavi juſtitiam tuam in Eccleſia magna. P. Et veritatem tuam.

Miſſa.

GRandi nobis fide fratres chariſſimi & tota ad Deum converſione glorioſi Johannis adoranda ſanctitas: celebranda ſolemnitas eſt: qui eo divine lectionis nunciatus munere: quo & tus in hoc receſſit celeſtis glorie teſtimonio: quo proceſſit. Cui toti in virtutem Sancti Spiritus amore tranſlato: Chriſtus fuit cauſa moriendi: cui Chriſtus fuit cauſa naſcendi. Nullum ſibi tempus in eo nature infirmitas vindicavit: cui in conceptu vaticinium: in ortu baptiſmum: in obitu datum eſt implere martyrium. Per unam eamdemque gratiam accendit generatio quem promiſit: converſatio quem docuit: paſſio quem amavit. Prophetat in utero: predicat in ſeculo: conſummatur in gladio. A juſtis erigitur: de juſtitia loquitur: pro juſtitia decollatur. Nec mirum quod virum tot ſanctitatis meritis in Dei agentem diſpoſitum: quem non cohibuit uterus matris: non terruerunt gladius imperantis. Et conſequens fuit, ut Herodi pro caſtitate non cederet: qui patrem pro incredulitate non diſtinxerat. Et percuteret verbo Regem: qui ſilentio percuſſerat Sacerdotem. Hunc ergo bonorum legiſque cenſorem mores improbi non tolerant: profanam petulantie conſcientiam objectum increſſi: facinus exacerbat: & furor verecundie provocatus ſtudet perdere: quo docetur: dum neſcit corrigere quod vetatur. Putat latere culpam poſſe: ſi ponat in prohibentem cuſtodiam. Tantus prophete ſplendor in carceris clauſtra detruditur: & precioſa Deo lingua meretricie ſaltationis mercede tacetur. Et inter genitalis delicias: & voluptatis epulas: fit expectaculum: quo inter religioſe confeſſionis hoſtias credentibus gaudium: credituris exemplum: terre preſidium: celis ſiat ornamentum.

℟. Amen.

Alia Oratio.

TE Domine Jeſu Chriſte in Precurſore tuo nativitate laudamus: te in ejus predicatione mirabiliter extollimus: te in illius morte quantum humana valet poſſibilitas: voce qua poſſumus honorificamus. Cujus nativitate ubera reſeraſti ſenilia: & patris linguam: quam incredulitas necaverat abſolviſti. Cujus predicatione te terris diſcipuli adeſſe crediderunt & populi que iſtis preſtares ſalutem ſaluberrimam audierunt. Cujus morte veritas patuit: & meno belluina virus quod in ſe latebat occultare non valuit. Ejus ergo precibus dignare inſpirare cordibus: ut celorum regnum appropinquare credentes: Te ſemper penitendo rogemus: tibi precem lachrymabili corde fundamus: tua promiſſa confidenter ſperemus: ut mundata mens noſtra a pollutione delicti: Spiritum tuum Sanctum: quem in columbe adventu ſub illius manibus ſuſcepiſti: venire in nobis & manere cum ſentiamus nobiſcum. Ac ſi tunc te Dei dilectiſſimum voce qua ipſe audivit audiamus: & equalem Patri cum Spiritu Sancto confiteamur: credamus: & ſemper oremus. ℟. Chorus. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

UNigenite Dei fili: quem beatiſſimus Johannes ſalutavit in utero: monſtravit in heremo: preceſſit naſcendo: preivit moriendo. Concede nobis: tanti vatis ut in hoc die: quo idem capite ſectus occubuit: nos te miſerante: capite noſtro ſemel pro nobis mortuo a vitiis mereamur occidi: & ſpiritali dono gratie renovari. Hic tibi Sanctus [illegible] obſequentem vocem deferat plebem: [illegible] facinus eſt judicis: prece ſua [illegible] lumen ingerat tenebris: qui lucerna extitit

hominis. Vtque illa pro defenſtorum ſpiritibus erogatura opponat: que Domino mortuus preparavit in conditus viam.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Gloriosum Precurſorem tuum Johannem Chriſte Deus paſſionis feſtum hodierno die voto concinnimus: ſacrificio dedicamus. Qui Iuſticiam predicans legis ſententia mulctatur Herodis. Ob hoc te deprecamur & petimus: ut idem qui terminus fuit prophetis, finem ponat ſcandalis. Et qui tuus baptiſmatis initium: pacem nobis prerogat complementum. Regi igitur conſervans pacem: qui te Dominum precedit in morte.

℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & iuſtum eſt: nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte Pater omnipotens Deus: teque mirabilem in Sanctis tuis predicare: eorumque memoriam ſub tuis laudibus colere: quorum ſunt in conſpectu maieſtatis tue & mors & vita preciosa. Unde nos hodie paſſionem beatiſſimi Johannis Baptiſte Martyris tui annua ſolemnitate recolentes: altaribus tue pietati aſſiſtimus: tibique laudum hoſtias immolamus. Johannes enim tuus: qui Domino noſtro Ieſu Chriſto unigenito tuo: & in nativitate fuit previus: & in paſſione Precurſor. Sacerdotalis proſapie genus: & propheta ille vocatus Altiſſimi: cui nomen e celo eſt: qui apſenti vitam hoc nativitatis ortum prophetie precellit officio. & eterni preſentia Domini priuſquam ipſe vel Chriſtus naſcerentur agnovit: atque intra viſcera materna commotus in virtutem oraculi mentem parentis ag‍itavit: ad cuius nomen edendum muta diu ſancti patris ora laxata ſunt. Hic heremi diſtricte habitator: & primus regnorum celeſtium preco: mundi ſalutem ſelectebat abſtinentie virtute calcans: & Dominum maieſtatis in corpore conſtitutum ſeiit: atque perfectio vaticinorum ſigna monſtravit. Talem profecto: talem eſſe oportebat: qui Dominum baptizaret: & cum ſe ſeorſum illa divini generis munera ſubmitteret: qui conceptum Sancto Spiritu carnem aquas poſſit abluentem: ſuo vis auderet immergere. Sic igitur ſanctione talem ſub tui nominis honore laudare. Cuius tamen gloriam predictis agonem: ſuffragia nobis eius tua bonitate largire. Sonet pro nobis vox illa ſublimis: que parandas vias Domini: & ſemitas eius rectas eſſe faciendas inter deſerta clamavit. Loquatur lingua illa pro nobis: que neſcit tacere iudicium. Tali pro te ac plebe: tales precetur: qualem illum Iordanis fluenta viderunt: cum a te Spiritum Sanctum in columbe ſpecie ſuper unicum tuum deſcendentem videre promeruit. Ille pro populo tuo manus orent: quas Chriſtus dignatus eſt ſancti ſcare dum tangeret. Aſſiſtat tuorum vota famulorum ſanguis ille benedictus: qui eſt fuſus in carcere. Qui rubuit in diſco: qui ad te cum Sanctis omnibus clamat: quos ex Abel uſque in hodiernum eterna portatio tue memoria conſervat. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. ℟. Sanctus Sanctus, Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Ieſus Chriſtus filius tuus. Pro quo Johannes Baptiſta & Martyr miſtica varietate ſuis prenunciant oraculis: quod illum creſcere ſe autem minui oportet. Hic eterni verbo & ſono pariter: & Domini mortem vivens longe ante predixit: cum & idem ſanus eius elevatus in cruce: & ille eorum natus ſit capite. Nam ille Dominus creature ſublimitate prelatus eſt ligno: ille animadverſione deiectus eſt gladio. Illius caput crux in altum protendit: iſtius cervicem mucro ferus diſſecuit. Ille ſpiritum emiſit in cruce: hic animam efflavit in carcere. Sed ille in luce qui vitam reddi tuus eſt omnibus mortuis: ille in abditis qui in Chriſto moriente & redemptorem eſſet ex inferis ſe quatur. Sic ſic plane decuit: ut per has mortium diſſimilitudines: ſacramentorum patefierent qualitates. Quo & in illo divinitas ſe exaltata oſtenderet: & in illo humilitas ſe cuſtodita monſtraret. Ipſo Domino redemptoreque noſtro.

Poſt

Poſt pridie. Oratio.

REdempti Chriſte tui ſanguinis precio: Precurſoris tui, ut nobis parcas, exoramus ſuffragio. Tu per eum & nobis & his benedicito hoſtiis: per quem te manifeſtaſti incredulis. Ut qui tue fuit previus mortis: noſtre ſit prerogator ſalutis. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

EDuc Domine de carcere animas noſtras: qui beatiſſimum Johannem Herodiano gladio conſecraſti. Detur per eum nobis penitentie optio: qui penitudinis extitit predicator. Conſervet in fide populos: qui arguit de infidelitate ſuperbos. Deferat ad te confeſſionem humilium: qui redargutor factus eſt contemptorum. Quique nuncius extitit Verbi: gratiam nobis prerogent nuncii: cum ad te nunc proclamaverimus e terris. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Benedictio.

BEatiſſimus Johannes: cujus caput cruento Regi hoſti defectum inter pocula allatum eſt diſco: ſit pro vobis omnibus apud Deum interceſſor. ℟. Amen.

Idemque quoque qui fraternum prohibens violare connubium: hodie in carcere peregit martyrium: ſuis vos precibus faciat incentiva ſuperare libidinum. ℟. Amen.

Ut ſicut idem Dominice Precurſor factus eſt mortis: ita veſtris interceſſor exiſtat previus pro delictis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c.

Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

EDuc Domine de carcere animas noſtras: qui ſputa pro nobis perpeſſus es: & flagella. Ut precibus juſti hujus Joannis Baptiſte Martyris tui, ex hoc mundo educti de carcere triumpho crucis tue debita poſt noſtrum obitum tibi preconia cum Sanctis omnibus precinamus cum laude aſſidua. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Sabine Martyris: omnia dicantur unius Virginis. fo. CCCCXXXVI.

Sanctorum Felicis & Audacti Martyrum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.

Egidii Abbatis: omnia dicantur unius Confeſſoris fo. CCCCXXXII.

Sanctorum Vincentii & Leti: omnia dicantur plurimorum Martyrum fo. CCCCXXX.

Antonini Martyris: omnia dicantur unius Martyris precipui folio CCCCXXI.

Marcelli Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXI.

Sancte Obdulie Virginis: omnia dicantur de una Virgine precipua. fo. CCCCXXXVI.

IN NATIVITATE GLORIOSE VIRGINIS MARIE.

Ad Miſſam. Officium.

GAude filia Syon: dicit Dominus. Spiritus meus qui eſt in te: & verba mea que poſui in corde tuo: non recedant de ore tuo: nec de ore ſeminis tui uſque in ſempiternum. ℣. Lauda Hieruſalem Dominum: & conlauda Deum tuum Syon. P. Uſque in ſempiternum. ℣. Gloria & honor Patri & Filio: & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. P. Uſque in ſempiternum.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſeculor. ℟. Amen. Gloria in excelſis Deo.

Oratio.

SUpplicationem ſervorum tuorum Deus miſerator exaudi: ut qui in Nativitate Dei Genitricis & Virginis Marie congregamur: ejus interceſſionibus a te: de inſtantibus periculis eruamur. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Dominus poſſedit me. *Require in Conceptione Virginis Marie. folio CCCCXIII.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Pſallendo. Glorioſe Virginis Marie ortum digniſſimum recolamus. P. Cujus Dominus humilitatem reſpiciens, & Angelo nunciante te concepit redemptorem mundi. ℣. Beatiſſime Virginis Marie Nativitatem devotiſſime celebremus. P. Cujus Dominus.

Epi-

Epiſtola. Fratres gaudete in Domino ſemper. *Require in feſto Sancte Marie ante Natale Domini que dicitur de la O. folio XXII.*

Principium ſancti Euangelii ſecundum Matheum.

Liber generationis Jeſu Chriſti filii David filii Abraam. Abraam genuit Iſaac. Iſaac autem genuit Jacob. Jacob autem genuit Joſeph virum Marie: de qua natus eſt Chriſtus. Omnes ergo generationes ab Abraam uſque ad David generationes quatuordecim. Et a David uſque ad tranſmigrationem Babilonis, generationes quatuordecim. Et a tranſmigratione Babilonis uſque ad Chriſtum: generationes quatuordecim: Chriſti autem generatio ſic erat. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Nativitas tua Dei genitrix Virgo gaudium attulit univerſo mundo: quia ex te ortus eſt Sol juſtitie Chriſtus Deus noſter alleluja.

Sacrificium. Alleluja. ℣. Magna facta es & preclara filia Syon in univerſa terra: alleluja.

Miſſa.

Approbate conſuetudinis mos eſt apud Chriſtianos: Sanctorum patrum dies natalitios obſervare diligenter: & tunc precipue virtutes eorum aſſignatis litteris in Eccleſia recitare: ad Dei laudem: cujus munere ſunt: & ad inſtrumenta morum. Inter omnes autem Sanctos: memoria beate ſemper Virginis eo frequentius agitur: atque feſtivius, quo majorem gratiam apud Deum credit inveniſſe. Unde poſt alia quedam ipſius antiquiora ſolemnia: non fuit contenta devotio fidelium: quin Nativitatis ſolemnem diem ſuperadderet hodiernum. Quęſumus ergo: ut ſuffragiis ejus odore virtutum: odores criminum fugiamus. Ut celeſti illo ſpiramine recreati: a conſortio vitiorum fetoribus exules reperiamur & ſobrii. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Beata virgo Domini Mater & perpetua Virgo Maria priuſquam naſceretur oraculis annunciata eſt: & deſignata miraculis. Nata vero progenies divinitus ordinata: privilegio virtutum inſignis extitit: Salvatorem edidit: a quo glorificata in celo nunquam terrigenis patrocinari deſiſtit. Propoſitionem ſequatur ordine ſuo narratio: jamque referamus unum de prelatatis oraculis: et inde pauca expediamur. Dixit eternus ad veterem: Deus ad ſerpentem: inimicitias ponam inter te & mulierem: & ſemen tuum & ſemen illius: ipſa conteret caput tuum. Ut per hoc quod de te que vera ſunt credimus: ad hoc quod te diligentibus tribuendum donatum veniamus. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Eterne Dei fili: qui Virginee Matris uterum ſic intraſti, ut nunquam: ſic aperuiſti: ut ſignata ullo modo violares. Suſcipe benignus hoc ſacrificium: quod tibi offerimus in honorem Nativitatis Genitricis tue. Tribuens per hoc & vivis, anime corporiſque ſalutem: & defunctis eterne reparationis felicitatem. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Chriſte Verbum ſummi Patris: qui caro factus es: ut habitares in nobis: illabere ſenſibus noſtris. Quo omnes qui feſtivitatem Nativitatis glorioſe Virginis Marie celebramus: perpetue mentium pacis ſocietate connectas. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: nos tibi omnipotens Pater gratias agere: & debitoribus que reddere debeant digne fuerit perorare: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Et te Deo Patre ſine initio natum: tibique indiſſinenter: atque indemutabiliter coeternum ac per omnia coequalem. Non adoptione: ſed genere: nec gratia: ſed natura. Qui in utero ſanctificare ac Sancte Virginis illapſus: & ſine ulla ſorde peccati ineffabiliter natus: hec ſola meruit ferre Deum poſt celum: & ſola meruit Virgo manere poſt partum. Hec ſola meruit Deum & hominem: Deum imperii ſui: lacte uberis potare. Hunc diem nobis quem devotiſſime celebramus inſtituit. Propter quod eundem Salvatorem noſtrum unigenitum tuum: tecum ſemper & cum Spiritu Sancto regnantem: celi celorum & Angelice poteſtates ſine ceſſatione conlaudant ita dicentes. ℟. Sanctus: Sanctus: Sanctus.

Poſt

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Ipſe eſt qui caſtitatem continet virginitatis, decus non abſtulit matri. Qui & pro nobis ex eadem dignatus eſt naſci: & pro noſtra adoptione non abhorruit ſuſcipere mortem. Ipſe Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

NUnciamus Domine quod credimus: nec tacemus. Te totis viſceribus deprecantes: ut qui Nativitate genitricis tue preſtitiſti ut mater eſſet & virgo: tribuas Eccleſie tue: ut ſit fide incorrupta: per caſtitatem fecunda. Atque hec libamina ita tue gratie dulcedo ſanctificet: ut ſumentibus & ſalutem corporum: & delictorum veniam preſtent. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEum cuius magnitudo divinitatis capi non poteſt: quique ſine initio Deus ſuus eſt: & Pater eſt: deprecemur dilectiſſimi fratres: ut idem Pater qui naſci filium ſuum voluit ex utero virginis matris: mundet nos ab omni inquinamento carnis & ſanguinis. Quo ſicut divina inſpiratione nata eſt virgo: ita nos divina inſpiratione accenſi conceptum Spiritus Sancti: quem ipſo Domino Jeſu Chriſto docente accepimus: proferamus publice: & dicamus. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

DOminus Jeſus Chriſtus qui olim ex Virgine dignatus eſt naſci: ſua vos genitricis intercesſu ſanctificet. ℟. Amen. Quique matrem ſervavit a corruptele contagio: ſinum veſtri cordis emundet a delicto. ℟. Amen. Et qui eam fecit virginem manere poſt partum: celum vobis tribuat poſſidere poſt tranſitum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Chorus. Et cum ſpiritu tuo.

Hic dicat Chorus. Guſtate & videte. *Require in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore: & ſanguine te laudamus Domine alleluja: alleluja alleluja.

Oratio.

SUmpſimus Domine celebritatis annue votiva ſacramenta: preſta queſumus: ut & temporalis nobis vite remedia prebeant & eterne. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

EXALTATIO SANCTE CRUCIS.

Ad Miſſam. Officium.

DIcite in nationibus: alleluja. Dominus regnavit a ligno: alleluja. Et correxit orbem terre: alleluja: alleluja. ℣. Cantate Domino canticum: quia mirabilia fecit. P. Et correxit. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum amen. P. Et correxit.

Oratio. Chriſte Dei Fili in cuius nomine per Crucis myſterium. *Require in Inventione Sancte Crucis. fo. CCCXXII.*

Prophetia. Ego Johannes fui in ſpiritu: & oſtendit mihi Dominus. *Require in feria Dominico poſt Sanctum Paſcha. fo. CCXLVI.*

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Dominus regnavit.

Epiſtola. Aperiens Petrus os ſuum dixit. *Require in Inventione Sancte Crucis. fol. CCCXXII.*

Evangelium. Perambulabat Jheſus.

Require in Dominico primo poſt Penteceſten. fo. CCLXIIII.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. Te ex Crux fidelis in qua pependit ſalus noſtra. P. Alleluja.

Sacrificium. Hec dicit Dominus qui erat & qui eſt. *Require in quarto Dominico poſt Reſurrectionem Domini. fo. CCXLI.*

Miſſa.

GLoriemur in Cruce Domini noſtri Jeſu Chriſti fratres dilectiſſimi: & tota mente exultatione letemur: & huius diei feſtivitatem cum grandi reverentia & ſpirituali gaudio celebremus. In qua Cruce ipſe Dominus noſter & Salvator pro noſtra ſalute pependit: & de diabolo triumphavit. In iſtius namque alt[?]udine Crucis pro nobis hominis delicta ſuſpenſa ſunt: & manus ille que vetitum cibi porrexerant clavorum impreſſione

ne transfixe ſunt. Per hanc ergo Crucem male concupiſcentie appetitum: quod dulcedo arboris inleſit: amaritudo fellis correxit. Et gule deſiderium quod ſuavitas pomi decepit: aceti aſperitas refrenavit. Per hanc igitur Crucem venenum quod ſerpens prothoplauſtis hominibus propinavit: medicamento quod de Chriſti latere manavit: a fidelium pectoribus expurgavit. Poſtremo per hanc Crucem: hominem quem transgreſſio precepti de paradiſo expulit: confeſſio nominis Chriſti ſine dubio reformavit.

℟. Amen.

Alia Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte: qui in patibulo Crucis ſuſpenſus Patrem ex forma ſervi quam ſuſceperas: iiſdem ſuiſti verbis deprecatus. Ut quid te dereliqueret cum ab eo non recederes acclamaſti: & ut iniquis ac ſceleratis perſecutoribus veniam tribueret poſtulaſti: atque ut ſpiritum tuum in ſuis glorioſis tibi tantummodo cognitis ſuſciperet manibus inclinaſti. Unde nos exigui famuli tui tuorum ſermonum tramitem ſecuti: tuam ſupplices imploramus clementiam. Ut quod tunc pro ſuſcepte carnis humilitate a Patre expetere videbaris: nunc cum eodem connexus ſemper divinitatis poteſtate conſiſtens preſtare digneris. Ut Eccleſiam tuam Catholicam: quam precioſo ſanguine redemiſti: nunquam derelinquens: nobis indignis in eadem concurrentibus: & Crucis tue ſolennia celebrantibus: ut criminum indulgentiam concedas precamur. Atque ut animas noſtras in conſpectu tuo ſemper ſuſcipias: cuſtodias: & benedicas: humillima prece depoſcimus. Et qui latronis tecum in Cruce pendentis confeſſionem juſtificare dignatus es: omnium recte in te credentium fidem augeas: multiplices: & ſola pietate conſerves.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio. Deus auxilium ineffabilis: quam tocius mirabile. *& omnia alia preterquam ubi dicitur* dicat Chorus. Guſtate &c. *dicantur ut in Inventione S. Crucis. fo. CCCXXIII.*

Dicat Chorus. Guſtate &c.

Oratio. Chriſte Jeſu mortalitatis noſtre forma. *Require in Inventione Sancte Crucis. folio. CCCXXIV.*

In octava Beate Marie omnia dicantur ut in die fol. CCCLXI.

In [illegible] Sancti Cipriani pro Miſſa.

Proverbiorum Salomonis. ℟. Deo gratias. *Ca. VII.*

FIli cuſtodi ſermones meos & precepta mea recondo tibi. Serva mandata mea & vives. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Erigite vos. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Et Chorus dicat. Lectio libri Levitici. ℟. Deo gratias. *Ca. XIX.*

IN illis diebus. Locutus eſt Dominus ad Moyſen dicens. Loquere ad omnem cetum filiorum Iſrael. Et dices ad eos. Sancti eſtote: quia ego ſanctus ſum Dominus Deus veſter. Unuſquiſque patrem & matrem ſuam timeat: & ego Dominus Deus veſter. Cum meſſueris ſegetes terre tue: non tondes uſque ad ſolum ſuperficiem terre tue: nec remanentes ſpicas colliges. Neque in vinea tua racemos & grana decidentia congregabis: ſed pauperibus & peregrinis carpenda dimittes: ego Dominus Deus veſter. Non facies furtum: non mentiemini: nec decipiet unuſquiſque proximum ſuum. Non perjurabis in nomine meo: nec polluas nomen Domini Dei tui. Ego Dominus. Non facies calumniam proximo tuo: nec opprimes eum. Non morabitur opus mercenarii apud te uſque mane. Non maledices ſurdo: nec coram ceco pones offendiculum. Sed timebis Deum tuum. Quia ego ſum Dominus. Non facies quod iniquum eſt: nec injuſte judicabis: ſed nec conſideres perſonam pauperis: nec honores vultum potentis. Juſte judica proximo tuo. Non eris criminator & ſuſurro in populo. Non ſtabis contra ſanguinem proximi tui. Ego Dominus. Ne oderis fratrem tuum in corde tuo: ſed publice argue eum: ne habeas ſuper illo peccatum. Non queres ultionem: nec memor eris injurie civium tuorum. Diliges amicum tuum: ſicut te ipſum: ego Dominus. Non declinetis ad magos: neque ab ariolis aliquid ſciſcitemini: ut polluamini per

ni per eos. Ego Dominus Deus veſter. Coram cano capite conſurge: & honora perſonam ſenis: & time Deum tuum. Ego ſum Dominus. Si habitaverit advena in terra veſtra, & moratus fuerit inter vos: ne exprobretis ei: ſed ſit inter vos quaſi indigena: & diligetis eum quaſi vosmetipſos. Fuiſtis enim & vos advene in terra Egypti. Ego Dominus Deus veſter. Nolite facere iniquum aliquid in judicio: in regula: in pondere: & in menſura. Juſtus erit modius: equuſque ſextarius. Ego Dominus Deus veſter: qui ſanctifico vos. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Propter gloriam nominis tui Domine libera nos: & propitius eſto peccatis noſtris propter nomen tuum. ℣. Memento plebis tue quam creaſti ab initio: animas pauperum tuorum ne obliviſcaris in finem. P. Et propitius.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Epheſios. ℟. Deo gratias. *Ca. V.*

FRatres: Videte quomodo caute ambuletis. Non quaſi inſipientes: redimentes tempus: quoniam dies mali ſunt. Propterea nolite fieri imprudentes: ſed intelligentes que ſit voluntas Dei. Et nolite inebriari vino: in quo eſt luxuria: ſed impleamini ſpiritu: loquentes vobiſmetipſis in pſalmis & hymnis & canticis ſpiritualibus cantantes & pſallentes in cordibus veſtris Domino. Gratias agentes ſemper pro omnibus vobis in nomine Domini Jeſu Chriſti Deo & Patri. ℟. Amen.

Evangelium. Erant appropinquantes ad Dominum Jeſum Chriſtum.

Quere in Dominico ante jejunium Calendarum fo. CCLXXIX.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluia. ℣. Laudate Dominum de celis: laudate eum in excelſis. alleluia.

Sacrificium. Si in preceptis meis ambulaveritis: & cuſtodieritis mandata mea: & feceritis ea: dicit Dominus: dabo vobis pluviam temporibus ſuis: & terra gignet germen ſuum: & poma arborum replebuntur. alleluia. alleluia.

Miſſa.

ECce dilectiſſimi fratres: antiqui veteratoris invaleſcente graviter incentivo flagitiorum diverſorum: committitur facinus: offenditur Deus: propagatur nequitia: humane delinquitur. Quo & tantum mundus mortis machina labefacta ſubruitur: & fidei Catholice vigor magna ex parte concutitur. Unde & totum poterit ipſum funditus evertere mundum: ſi perſtiterit nimium: nequaquam ad miſerationem nomen flectatur divinum. Et ideo per ſingulorum menſium curſum: trium dierum jejunia devotis cordibus celebrantes: preoccupemus faciem Dei in confeſſione: ne ob ſcelus aſſiduum fragore celi ſubruat mundum: ne terra diſſiliens univerſum abſorbeat hominum genus: neve varia irata clade generaliter diſperdat orbis. Profecto eterum ille celo ſe flectet ad veniam: ſi abſque malicia contritis cordis perſpexerit quotidiana peccamina. ℟. Amen.

Alia Oratio.

NOvimus: novimus o ſumme pietatis Domine: quam immenſe ſint miſericordie tue. Nam ſi quantis ſedule criminibus ſauciamur attenderes: nullus eſſet qui tuam poſſet evadere ultionem. Sed quia es incomparabiliter pius: ob hoc miſericorditer parcis errantibus. Et quantum in per omnibus glorioſum tantum abſque ſeveritate vindicas humanum ſcelus. Proinde miſerationem tue ſidei omnipotentiſſimam tuam flagitamus clementiam: ut Eccleſie tue fidem ſub augmento corroboret: commoditatem principibus noſtris tribuat: & equitatem eis in judicando: atque manſuetudinem cunctis cum populo tuo fidei: miſereatur venia donet: & conſiliorum prophetarum vitiorumque ſuorum noxa reſpectus corrigendo emendet: atque rude gratia ſanctificet. Quatenus glorie eternitatem per fidem adquirant: & perpetue felicitatis dignitatem per opera bona obtineant. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus qui ſolus es mundus: & reſpectu gratie tue de immundo efficis mundum: abſolve nos ab omni ſorde facinorum. Qui brachio tuo juſtificas: & ne-

& noſtrorum omnium nomina adſcribantur in cœlo; & fidelium defunctorum ſpiritus de penali habitatione exempti, transferantur in locum lucis ac refrigerii.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Chriſte Domine, qui Spiritum tuæ ſubole, pacis bonum in ſuorum cordibus efficacius contuliſti diſcipulorum; abjice a nobis per viſionem pacis tuæ ſimultates, cunctaque opera tenebrarum. Et quia frequenter noſtrorum peccaminum mole offenſus pace tua privamur; ad tuæ nos dulcedinis concordiam revoca, & pacis fœdus omnibus intemerato jure poſſidendum condona. Fraterna Sacerdotes tuos ſemper charitate connecte, cordiſque eis & corporis munditiam prelargire, & per viam eos tuæ deducito voluntatis. Quatenus ditione donorum tuorum mereamur charitatis amplexibus in commune tibimet indiſſolubiliter ſociari.

℟. Amen.

Illatio.

Dignum ſatis eſt omnipotens Deus, vere ſatis pulcrum, & ineſtimabiliter glorioſum eſt nos inceſſabiliter tibi Deo noſtro gratiarum copiam pendere, & inceſſanti jubilo in majeſtatis tuæ laudibus exultare. Indubie etenim liquet, quia & quando iraſceris, errantes paterna pietate redarguis, & quando placaris, immeritis gratiæ tuæ donaria tribuis. Quis etenim majeſtatem tuam condignis poterit vocis extollere? Cujus ſublimitas vel miſeratio nulla poteſt ratione conſiderari. Numeroſa etenim ſunt operum carnalium ſcelera, quæ cum abſque terrore patrantur, nullus dignus eſt, qui perhibente Apoſtolo in regno celeſti potiatur. Nam fornicatio diverſorum animas ſauciat; immunditia inquinat; luxuria ſordidat; avaritia quæ eſt idolorum ſervitus, deturpat. Beneficia pervertunt, contentiones diſturbant, prophanatio nominis tui, & jurjurandi tranſgreſſio graviter dejicit. Et quamplurima alia quibus turbulentis motibus corda hominum laniantur; quæ dum in pectoribus noſtris ſæpe crebeſcunt, mundo ſeneſcente aſpicimus eum peccatorum noſtrorum igne ſuccenſum. Unde cernentes nos talibus incommodis circumſeptos, quid debito noſtro meritis coram te ſummo Pater pro ſolamine noſtro loquamur, uſpiam reperire nequimus. Ligaverunt nos iniquitates noſtræ, & earum vinculis detinemur per omnia vincti. Nihil eſt ex nobis quod merito proſperetur nobis. Sed quia nos de tua pietate confidere jubes, quia non vis mortem peccatoris, ſed ut convertatur & vivat. Ob hoc ſperantes in tuo nomine, non deficimus tolerantia bonæ ſpei. Trium etenim dierum per unuſcujuſque menſis curriculum, exomologeſim facientes, pro totius populi delictis hoc tibi libamen dedicamus ſacrificii ſalutaris, poſcentes ut quicquid quotidianis diebus generaliter actu vel cogitatione offendimus, miſeratus ignoſcas. Manuum etenim tuarum opificium ſumus, non nos in ira tua diſperdes, ut pereamus. Principibus quoque noſtris & poteſtatibus ſeculi, & hujus fidelibus commoditatem vitæ ſimulque manſuetudinem temperantiam tribue; & in verſo populo tuo Chriſtiano, quicquid contra tuam voluntatem agit, propitiatus omitte. De infidelium ſane mentem probationis nodos reſolve, & callidi hoſtis ab eis aſtutiam exclude, atque eos qui nequaquam ſunt tranſgreſſionis experti ſcelus, ne aliquatenus pervertantur cuſtodias. Peſtilentiam famem variaſque cladis incurſum a noſtris procul effice finibus; quietem terræ opulentiam frugum, & gratiæ tuæ tribue dona; atque infirmis ſalutare fomentum. Quatenus dum ea quæ noſtræ mortalitati a te piiſſime Pater expoſtulat, largitioneque tua exterint attributa, totius populi crimina tota deterſa, charitatis dono tibimet glomerati, mereamur fiducialiter cum omni virtutum cœleſtium frequentia proclamare. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Qui & juſte peccatores flagellat, & pietate ſoluta a debitis anguſtiis liberat.

Pro-

Proinde cernui te precamur clementiſſime Deus: ut & que male ſunt confuεta: a cordibus noſtris procul expelias. Et per hec ſacra libamina conſecres nos tibimet: in quibus habites vaſa mundiſſima. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

INlabere quæſumus omnipotens Deus ſuper ſacrificii hujus oblationem: quam tibi deferimus: Et licet impura hanc tibi manibus dedicemus ac meritis: reſpectu tamen clementie tue in conſpectu tuo maneat acceptabilis. Quo dum quiſque devotione promptiſſima & edulium ſacri corporis & ſanguinis tui perceperit: ſentiat ſe dignus promeruiſſe cuſtodiam: indignus ſuorum criminum veniam: languidus fomenti medelam. contritus vel deſperatus ſpem conſolationis ſibimet impertiram: & hi qui non habent ſubſtantiam bonorum operum: a te mole dempto peccaminum ſeſe gaudeant percepiſſe conſortium beatorum. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

QUid poterit: o piiſſima Trinitas Deus noſter: condigne tibi infirmitas humane fragilitatis tribuere? que tantis ſcelerorum ponderibus pregravatur quotidie? Et quia non eſt hora punctus atque momentum quo a nobis non offendaris Deus: ideo coartati anguſtiis ad domum tue majeſtatis tremende concurrimus. Scelera noſtra confeſſione oris propriis patefacimus: adverſum nos iniquitates noſtras pronunciamus: vulnerum noſtrorum infirmitates oſtendimus: & a te vero medico malagma noſtris ulceribus adhiberi expoſtulamus. Unde quia tu es agnus Dei: qui tollis peccatum mundi: ob hoc proſtrati quæſumus tuę omnipotentiam deitatis: ut quoties a nobis offenderis: toties ignoſcere digneris: quia te precipiente etſi indigni clamamus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

CHriſtus Dei filius: qui cum Patre & Spiritu Sancto deitatis obtinet unitatem: ipſe in hoc indictum abſtinentie jejunium triduanum: proſtrate Eccleſie Dei & totius populi ſalvatione: votum veſtrum clementer accepter. ℟. Amen. Quique ſolus pro noſtra ſalvatione patibulum pertulit crucis: ipſe cor veſtrum emaculet ab omni appetitu vanitatis. ℟. Amen. Ut defecati ab univerſali conluvione delicti: premio ab eo potiamini indepte promiſſionis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Require in feſto corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

Oratio.

REfecti Chriſti corpore pariterque ſanctificati: Deo Patri omnipotenti gratias referamus: ut nos in eadem refectione: & ſanctificatione habentes: hic & in futuro ſeculo gloriam percipiamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

IN FESTO SANCTI CIPRIANI.

Ad Miſſam. Officium. Gloriam & magnum decorem. *Require in feſto ſancti Bartholomei Apoſtoli. fo. CCLXXXXIII.*

Oratio.

ETernum tue virtutis nomen omnipotens Deus oramus: ut nos Martyris tui Cipriani Epiſcopi: & omnium Sanctorum meritis: ſocios fide pares: devotione extrenuos: paſſione conſimiles: & in reſurrectione felicium faciat coequari. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Vir iſte conſervavit legem. *Require in natale ſancti Saturnini. fo. XXIII.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo.

POſuiſti ſuper caput ejus: coronam de lapide precioſo. ℣. Super ſalutare tuum Domine exultavit vehementer: deſiderium anime ejus dediſti ei: & voluntatem labiorum ejus non fraudaſti ei. P. Coronam.

Dicat Preſbyter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Timotheum. II. ℟. Deo gratias. *Ca. I.*

CHariſſimi noli erubeſcere teſtimonium Domini noſtri: neque me vinctum ejus. Sed collabora Evangelium ſecundum virtutem Dei: qui nos liberavit: & vocavit vocatione ſancta. Non ſecundum opera noſtra: ſed ſecundum propoſitum ſuum & gratiam que data eſt nobis in Chriſto Jeſu ante tempora ſecularia. Manifeſtata eſt autem nunc per illuminationem Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti: qui deſtruxit mortem: illuminavit autem vitam & incorruptionem per Evangelium: in quo poſitus ſum ego predicator & Apoſtolus & magiſter gentium. Ob quam cauſam hec patior: ſed non confundor. Scio enim cui credidi: & certus ſum quia potens eſt cuſtodire in illum diem. Formam habe ſanorum verborum: que a me audiſti in fide & dilectione in Chriſto Jeſu. Bonum depoſitum cuſtodi: per Spiritum qui habitat in nobis.

℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Mattheum. Ca. V.

IN illis diebus. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Vos eſtis lux mundi. Non poteſt civitas abſcondi ſupra montem poſita: neque accendunt lucernam & ponunt eam ſub modio: ſed ſuper candelabrum: ut luceat omnibus qui in domo ſunt. Sic luceat lux veſtra coram hominibus: ut videant veſtra bona opera. & glorificent Patrem veſtrum qui in celis eſt. Nolite putare quoniam veni ſolvere legem aut prophetas. Non veni ſolvere: ſed adimplere. Amen dico vobis. Donec tranſeat celum & terra: jota unum aut unus apex non preteribit a lege: donec omnia fiant. Qui ergo ſolverit unum de mandatis iſtis minimis: & docuerit ſic homines: minimus vocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit & docuerit: hic magnus vocabitur in regno celorum. ℟. Amen.

Dicat Preſbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. Tu es Sacerdos in eternum ſecundum ordinem Melchiſedech. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

STans Sacerdos ad altare in circuitu ejus corona fratrum: quaſi germen cedrorum in Libano circumdederunt eum ſicut arbores palmarum. Et obtulit oblationem Domino in conſpectu univerſe Eccleſie: alleluja. ℣. Exaltatus eſt & fulget in templo Dei quaſi ſtella matutina in medio nube: & ſicut Luna plena in diebus ſuis: ſicut arcus pacis refulgens in nubibus glorie. Et ſicut oliva germinans fructum: accepit autem ſtolam ſanctam. ℣. Et obtulit oblationem Domino.

Incipit Miſſa.

OMnipotentem Deum fratres chariſſimi in honorem beatiſſimi Martyris ſui Cipriani ſupplices poſtulemus: ut populorum concurrentium ſuſcipiat vota: ac ſingulis quibuſque propria deſideriorum ſperata diſtribuat. Et ſicut illi palmam victorie triumphali titulo contulit: qui contemnens ſeculi aciem propter amorem nominis ſui non eſt cunctatus excipere: ut ſplendidum majeſtatis ſue jubar ejus relucere infinibiliter: ſic plus nunc vobis meritis atque univerſo populo ſuo: & eterne exultationis gaudia: et tribuere dignetur ſupplices deprecemur. ℟. Amen.

Alia Oratio.

PReſpicui excelſe Domine Deus triumphum Cipriani Martyris tui hodierno die votis attollimus ſacrificia honorantes. Qui Dominico etiam ſuoque ſibi gregi in ſuprema jam paſſione prout paſtor relicturus exemplum: diſſidentis temporalem comparavit a ſe mortem longe ut potius malens ſubſiſtere: quam verbo ſcribere que doceret. Te proinde in hac ejus anniverſaria feſtivitate rogamus: ut qui eum concepto morti ſeculi eſſe felicem feciſti: nos efficias eſſe beate vite. Quo omnia que de ejus virtutibus enumeranda cognovimus: effectu operis impleamus. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

TUam prout Domine immenſam que ſcimus majeſtatem: quem unum & verum Deum predictus Martyr ſcientia pollens

lens: ſtudio calens: virtute flagrans: paſſione triumphans: commiſſe ſibi Eccleſie verbo predicavit: & ſanguine. Tribue nobis quod illi tribuiſti: & virtutibus ſalubriter erigi: & adverſitatibus non conteri. Quo beati Martyris beneficio fideliter ſerventes votis: requiem jubeas preſtare defunctis.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

PAcis tue Deus nobis largire donaria: qui in Sancto Cipriano Martyre tuo tantam tribuiſti ſcientie gratiam. Reple nos fructu tue dulcedinis: qui eos ejus celeſtibus repleſti doctrinis. Da in nobis abundantiam: qua in illo contuliſti ſcientiam tuam. Ut ſicut ille predicata verbo: ſanguinis effuſione complevit: ita nos ea que de tua pace ſcimus: non ſolum verbis ſed & opere predicemus.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum vere & juſtum eſt: nos tibi gratias omnipotens Domine agere. Qui Sanctum Martyrem tuum Ciprianum & Sacerdotalibus infulis redimitum: & paſſione martyrii coronatum: in hunc diem ad te ſancta exultatione evocare dignatus es: quem nulla ſevorum principum interminatio paveſcere: non lugubris & ſqualidis ergaſtulorum obſcuritas a propoſito ſancte deliberationis retinuit: non denique carnificis enſis in jugula deſcenſurus mucro deterruit. Conſtantia intrepida: fides indubitata: permanens perſeverantia. Locorum tenens quo indutus ſacroſancto ſemper aſtabat altario ſuo proſtratus genibus percuſſoris propter te Domine adventum expectans. Qui vigiliis autem quam merendum optime ſui mos dari decernit: temporalem comparans mortem: per quam lucraretur coronam vite perpetue: trepida conſtet manu aſtringere nequivit tempora manibus: niſi fratrem Augur lictorum vinxiſſet: Chriſtoque jam dedit caput. Et licet humane fragilitatis pavore turbatum: ſed exiſtimere ipſe ſibi ſoc conſiſtat in te diligit dignum lumina clauſa ſunt: ne non cerneret confuſum: prius jam exciperet cervicibus gladium. Strictoque ita ferro ſuo parato necis: non dubitavit ſubdere collum preferens vite jacturam: naturam ſuperans mortalem: ut immortalitatem vite conſequeretur eterne. Per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie: ita dicentes. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: & pius es Domine Deus noſter. Quem hodierno die preſentis ſacrificii ſtatione laudamus: in quo tanti Pontificis tui Cipriani glorioſa univerſo orbe & perfecta in Chriſto conſummatio celebratur. Qui jam in charitatis tue arce conſiſtens: tam magiſter quam Domine precedentis ſalutamenta cordis non inherendo velut pie meruit ejus pars ergo eſſet paſſionis: ut poſtmodum conſors fieret regni. Ac per hoc heres Dei & coheres fieret Chriſti. Hinc namque populum ſibi celeſti auctoritate commiſſum non ſolum doctrine fontibus irrigavit: ſed etiam in confeſſione pii nominis fortiter perſeverans ſanguinis effuſione decoravit. Verus paſtor: electiſſimus imitator exiſtens: qui dum pro ovibus ſibi commiſſis acceptabilia Deo ſacrificia jugiter retuliſſet: ut ſe ipſum quoque poſt hec poſſet Deo: cui haſtenus miniſtraverat: ſacrificium acceptabile exhibere oratione continua flagitavit. Implens ſic licet opere: que predicaverat verbo: nec in aliquo prevaricationis reus exiſteret. Merito illi Apoſtolo gentium atque magiſtro coequatus eſt Paulo: in quo Chriſtus habitans velut in templi ſui conclavibus loquebatur. Tibi igitur Deus Sanctorum tuorum ſunt deputanda preconia: cui cura eſt etiam certamina a celeſtibus premiis deſtinata mirifice prodigare. Hos tu jam in numero tuorum adgregatos: eternis divitiis locupletare dignatus es. Quos quia in te teque in illis Deum ac manere confidimus: ut eos nobis eſſe in patrocinium deputare digneris: ſuppliciter poſtulamus. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt

Poſt pridie. Oratio.

SAnctifica Domine oblata tibi ab infimis: qui ſolus glorificaris in Sanctis. Ut in tanti viri ſolemnitate ante altare tuum adſtantes: illo repleamur charitatis tue ardore: quo idem vir plenus non ſolum mortem pro te capitalem preoptavit ſuſcipere: ſed ipſum quoque qui ſe percuſſurus eſſet: voluntaria maluit remunerari mercede. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

ECce Domine redemptor noſter & conditor: hodierno die incumbente feſto Cipriani Martyris tui copioſius jocundamur: & tamen pro ablutione noſtrorum criminum ſuſpiramus. Illius quippe glorioſos cineres retinet Africana Carthago: ſed lingua toto pene claret in mundo. Unde quia hic vir etſi loculo tenetur in corpore: beneficiis tamen patet ubique. Te rogamus & petimus: ut ejus nobis ſuffragio ea que tibi debemus omittas: cujus nos doctrinis: ut te oremus inſtruis. Pater noſter.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

INterceſſu Martyris ſui Cipriani vos viſitet omnibus liberemur: qui viginti aureos ſuo obtulit percuſſori. ℟. Amen. Ejus quoque foveamini indeſinenter preſidiis: cujus letamini in doctrinis. ℟. Amen. Ut qui vos verbis inſtruit ad veram beneficiis perducat ad gloriam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja alleluja.

Oratio.

DEbitas tibi Domine eterne referimus gratias: & Jeſu Chriſto Domino noſtro in cujus ſimilitudinem beatiſſimus Ciprianus dum offert victimam: ipſe eſt victima. Dumque ſacerdotium elegit: martyrium devotus implevit. Obtineat igitur apud te Deus ſummus: de miſeris indulgentiam poſt delictum: qui meruit poſt ſacerdotium ſubire martyrium. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Nicomedis Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXI.

S. Vincentii: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXIIII.

S. Eufemie Virginis & Martyris: omnia dicantur unius Virginis fo. CCCCXXXVI.

S. Lamberti Epiſcopi & Martyris: omnia dicantur unius Mart. Pont. fo. CCCCXXIII.

In feſto S. Mathei Apoſtoli ad Miſſam Officium: & omnia alia dicantur ut in feſto Mathie Apoſtoli. fo. CCCXVI. Excepta Miſſa.

Miſſa.

OMnes qui ſecularium curarum turbinibus ferimur aut forſan illidimur: quinque alicientis evi ſepe laqueis irretimur: earundem curarum paululum faſce depoſito: ad conſiderandam Domini vocationem alacriter ſublevemur. Placeat jam earundem curarum ſub opprimentibus oneribus paululum reſpirare: placeat Chriſti vocationem in Sanctis Apoſtolis ſolicite profligare: & ſolerti comtatu perpendere. Erigatur mentis oculus ad conſideranda divine gratie munera: & fidelium Chriſti ſervulorum pora cituque obſequia. Ecce etenim iſte Matheus Apoſtolus Sanctus & Evangeliſta ſcolus inſigne celebrat hodie feſtum Eccleſia: una Chriſti voce vocationis audita: mundi contempſit honores & faſcula. Non ſolum ſequitur eum: quem ſe vocantem audivit: ſed eidem etiam ex vocatione ſua repletus leticia prandium fecit. Gratuita venit ad illum gratia Chriſti: & hinc ex publicano: ſcriptor factus eſt Evangelii. Ex publicanis quippe actibus converſus ſequitur Chriſtum: & poſt predicator ſanctus effectus: ſcribit veraciter Evangelium. Unde igitur ejus converſio fuit tam cita: niſi Chriſti Domini cooperante gratia gratuita? Hunc ideo Chriſtum Dominum & Salvatorem omnium puro corde rogemus: ut gratia ſua qua dignatus eſt vocare Apoſtolos: nos ſibi placabiles faciat ſervos. Inſpi-

Inſpiret ſui amorem prædicantibus Apoſtolis: quos elegit: & ſcelerum diluat culpas his ipſis orantibus: quos martyrio coronavit. Det pium orandi ſe vitium: & orationi commendet clementer effectum. His largiri dignetur & temporum pacem: & terrarum veritatem: quibus Apoſtolis prædicantibus: Evangelii novam dare dignatus eſt legem. Hos ad ſe faciat feliciter pervenire pro quibus ſanguinem dignatus eſt fundere. Ipſis tribuat beatitudinis premium: pro quibus in carne viſitare dignatus eſt mundum. Ut omnes qui ipſo moriente redempti ſumus: obtentu Martyris ſui Sancti Matthei Apoſtoli & Evangeliſte: cujus hodie feſtum incolumes: celeſte regnum optantes intremus.

℟. Amen.

Alia Oratio.

Dator & inſpirator omnium munerum Chriſte filii Dei: qui Apoſtolorum prædicatione univerſos terrarum ſinus imbuiſti: & evangeliorum ſacro quadrifluo rigas: quique pro te mori poſſe Martyribus tribuis: eoſque pro te in tronea morte coronas: reſpice in hac feſtivitate Martyris tui Sancti Matthei Apoſtoli & Evangeliſte tuorum fidelium vota: eoſque illeſos evi hujus periculoſi tranſire naufragia. Ut qui illum una vocat univtue voce: id genus tibi feciſti miniſtrum: qui regulam tuam ſequens profuſiam: primus ſcriberet Evangelium: facias nos ad te ſequendum idoneos: & in timore nominis tui perfectos. Inſtrue nos queſumus ejus doctrina: quem fore voluiſti ſcriptorem primum evangelice prædicationis. Reple nos ejus meritis Spiritali fervore: qui preconia veritatis tue: ejus voluiſti audiri ex ore. Da nobis amorem tui: qui eidem dediſti gratiam Spiritus Sancti. Trahe nos ad te miſerationibus conſuetis: qui illum Evangeliſtam feciſti publicanis operibus. Illumina noſtri cordis arcana: qui illum ad theloneum ſedentem vocaſti gratia gratuita. Ejus interventu nobis adeſto placatus: qui tuus factus eſt in veritate diſcipulus. Exaudi illum pro nobis: qui apud illum cum non egeres: pranderes. Ipſe ad te noſtra tibi placitura deferat vota: cujus predicatio toto mundo facta eſt glorioſa. Non noſtris nos puniatis penis pro meritis: qui illum replesti muneribus Sanctis. Suſcipe in ejus honore noſtrum obſequium: qui illum poſt tanta preconia feciſti Martyrem glorioſum. Ut qui penam meremur ex propriis: in ejus honore tibi oblatis placeamus obſequiis. Quatenus dum ejus meritis vota famulantium ſuſcipis: ejus obtentu facias eidem obſequentes cum illo conſortes in celeſtibus regnis.

℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Via veritas & vita: qui incarnari voluiſti: ut redimeres univerſa: redime nos a chirographo delictorum Sancti tui Matthei Apoſtoli & Evangeliſte: necnon & Martyris prece. Qui Eufrenonem puerum invocatione nominis tui ſuſcitavit a mortuis: ſuſcitet nos queſumus a viciorum noſtrorum ſepulcris. Quique cum Deus putaretur: non ſe eſſe Deum ſed Dei ſervum veridica voce referre non diſtulit: & eu putantes: ad te Deum converterentur: relicto ſimulacrorum errore: inſtanter ac fortiter predicavit: ad te nobis redeundi poſt lapſus aditum preſtet: noſque in veritate: quam predicavit: ſtabiles faciat. Suſcitet mortuorum in ſceleribus ad penitentiam corda: qui mortificata ſuſcitavit ſcelenter puerilia membra. Timori tuo nos ſubdat: qui virginum cuneum tuo ſervitio mancipavit. Conferat vivis tutelam: & defunctis ſempiternitatis eterne quietem: quem inter omnes cum propriis condiſcipulis: duodecim tribuum conſtituere dignatus es judicem.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Pax omnium Chriſte: & conſtitutorum te diligentium charitas pura: ſimulatatum queſumus a nobis radices abſcide: noſque perenniter in tua pace conſolida. Fac nos te amare in veritate: fac tua ſequentes & ſervantes precepta: aliorum vincula ſolvere: lites removere: diſcordiam fugare: diſſidia pellere: & quicquid pacem diſrumpit: procul a nobis propicius efficere. Pacem quam tuis diſcipulis commendaſti in terris: hanc infundere noſtris dignare pectoribus. Pax quam abs te traditam Sanctus ille tuus Mattheus Apoſtolus & Evangeli-

gelica perſonavit in mundo: nos tibi condignare conſortes eadem ſociati in regno ſuperno. Fidelium tuorum nullus per diſcordiam pereat: eorumque odium permanendo nullum poſſideat. Sed ita omnes inviolabiliter in tua pace vivamus: ut ad te poſt coronandi cum Sanctis omnibus veniamus. Et ita pacis oſculum demus ad invicem: ut eterni regni mereamur apud te conſequi manſionem. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum & ſalutare eſt: te inconfuſa Trinitas: & unum eſſentie individue ſua majeſtas. Deum patrem & Filium & Spiritum Sanctum fontem beatitudinis eterne laudare: quem ſcimus nullius ſervientis obſequiis indigere. Per quem beatiſſimus Martyr tuus Mattheus Apoſtolus & Evangeliſta erroneos ſecuit ſapientie vice: terrores potentia ſuperavit: & ideirco tam magnum tamque magnificum eſt quod fecit. Securus quippe agnum: leonem vicit. Quando perſecutor ſeviebat: iſte fremebat. Sed quia agnus fortium attendebatur: leo deceſſum contemnebatur. Ipſe enim interbatur: qui mortem morte deſtruxit: in ligno pependit: ſanguinem fudit: mundum redemit. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus. & vere benedictus: Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui hodierno die animam ſui teſtis Matthei Apoſtoli & Evangeliſte devicto mundo evexit ad celum. Ut qui fuerat afflictus ſuppliciis: gaudiis frueretur eternis. Et qui dominice imitator extiterat paſſionis: celeſtis eſſet particeps regni. Hujus proinde meritis Deus ſumme terminum pone delictis & finem ſcandalis. Ut qui Martyrii tui Matthei Apoſtoli & Evangeliſte veneratores exiſtimus: eternis adverſitatibus [illegible] eſſici mereamur. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie.

HEC tibi Domine tua ſervantes precepta: in altare tuum panis ac vini holocauſta proponimus: & in commemorationem Sancti tui Matthei Apoſtoli & Evangeliſte ſuſcepta: populi tui per has oblationes te jubente vota deferimus: non noſtris meritis ſed obſequio ſuſcepti officii. Rogantes profuſiſſimam tue miſericordie pietatem omnipotens Deus: ut eodem ſpiritu quo te in carne virginitas incorrupta concepit: has hoſtias Trinitas individa ſanctificet. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

DOmine Jeſu Chriſte qui elegiſti tuum ex plebe Mattheum: qui Levi ſumit cognomen: Apoſtolum & Evangeliſtam: itaque in vertice hoc eſſe cum ſtare ſit ex publicano a te Chriſte electum primum in Judea quidem evangelizare feciſti: & poſtmodum in Macedonia te predicans paſſionum ſequi requieſcit in montibus: annue precibus noſtris: ut ejus interventu nos futuro liberes a tormento. Ut verbum tuum quod ille glorioſis in mundo vocibus ſparſit: nos ſanctificatum in receptaculum noſtri pectoris conſervemus qui nos docuiſti orare & dicere. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

DOminus Jeſus Chriſtus: qui ingenti pietate Apoſtolum ſuum Mattheum & Evangeliſtam ex publicano fecit mirificum: vos de adverſis faciat ſemper victoriam promereri. ℟. Amen. Et qui illum exaltavit vocatione promptiſſima: ab omni vos mundane converſationis deguſtatur erroris contagio. ℟. Amen. Et qui voce predicationis & apoſtolatus gratia illum ditavit in mundo: vos ſpiritualium gaudiorum munificet incremento. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus Guſtate.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio dicatur ut in feſto ſancti Matthie. folio CCLXVII.

In feſto Sancti Mauritii ſociorumque ejus: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.

Sancte Clare Virginis: omnia dicantur unius Virginis. fo. CCCCXXXVI.

Sancti

Sancti Portenati Epiſcopi & Confeſſoris: omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. fo. CCCCXXXII.

In feſto Sanctorum Coſmæ & Damiani. Ad Miſſam Officium. Dabo Sanctis meis. *Requiri in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli. fo. CCCXXXIIII.*

Oratio.

DEus qui Sanctis tuis Coſmæ & Damiano geminas contuliſti ante mortem coronas: dando illis: & immedendi artis affectum: & victoriam ſupplicii: te rogamus & petimus: ut animæ atque corpori noſtro horum interventu, ſalutem impertiens: & vita noſtra: incentivorum careat morbis: & deſideriorum conereſcat ſpiritualibus documentis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio Libri Eſaiæ Prophetæ. ℟. Deo gratias. *Ca. LXI.*

HÆC dicit Dominus. Vos autem ſancti Dei vocabimini: miniſtri Domini Dei noſtri: dicetur vobis. fortitudinem gentium comedetis: & in gloria eorum ſuperbietis. Pro confuſione veſtra duplici & rubore laudabunt partem eorum. Propter hoc in terra ſua duplicia poſſidebunt: lætitia ſempiterna erit eis. Quia ego Dominus diligens judicium: & odio habens rapinam in holocauſtum. Et dabo opus eorum in veritate: & fœdus perpetuum feriam eum eis. Et ſcietur in gentibus ſemen eorum: & germen eorum in medio populorum. Omnes qui viderint eos: cognoſcent illos: quia iſti ſunt ſemen cui benedixit Dominus. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Da nobis auxilium Domine. In tribulatione. ℣. In Deo faciemus virtutem. Et ipſe ad nihilum deducet tribulantes nos. ℣. In tribulatione.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Romanos. Deo gratias. *Ca. VIII.*

FRatres. Scimus quod diligentibus Deum: omnia cooperantur in bonum: his qui ſecundum propoſitum vocati ſunt ſancti. Nam quos præſcivit: & prædeſtinavit conformes fieri imaginis filii ejus: ut ſit ipſe primogenitus in multis fratribus. Quos autem prædeſtinavit: hos & vocavit. Et quos vocavit: hos & juſtificavit. Quos autem juſtificavit: illos & magnificavit. Quid ergo dicemus ad hæc? Si Deus pro nobis: quis contra nos? Qui etiam filio ſuo non pepercit: ſed pro nobis omnibus tradidit illum: quomodo non etiam omnia nobis cum illo donabit? Quis accuſabit adverſus electos Dei? Deus qui juſtificat: quis eſt qui condemnet? Chriſtus Jeſus qui mortuus eſt: imo qui reſurrexit: qui ſedet ad dexteram Dei: qui etiam interpellat pro nobis. Quis nos ſeparabit a charitate Chriſti? Tribulatio? An anguſtia? An perſecutio? An fames? An nuditas? An periculum? An gladius? Sicut ſcriptum eſt. Quia propter te mortificati ſumus: tota die æſtimati ſumus: ut oves occiſionis. Sed in his omnibus ſuperamus: propter eum qui dilexit nos. Certus ſum enim: quia neque mors neque vita: neque Angeli: neque principatus: neque inſtantia, neque futura: neque fortitudo neque altitudo neque profundum: neque alia creatura poterit nos ſeparare a charitate Dei: quæ eſt in Chriſto Jeſu Domino noſtro. ℟. Amen.

Evangelium. Convocatis duodecim Apoſtolis: dedit illis virtutem. *Quære in communi plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXXI.*

Miſſa.

OBlatis ſuper aram unigeniti filii Dei devota mente muneribus: amicos Dei victores ſecum coheredes Chriſti ſpirituales medicos medendi cura induſtrios Coſmam & Damianum fratres dilectiſſimi deprecemur: ut omnigenæ infirmitati noſtræ: & medendi prerogent curam: & viſitandi non auferant gratiam. Quo per eos conſolemur poſitos in dolore: qui medicamento tacti juſtitiæ: ad ſuſcipiendam inſuperabiles facti ſunt paſſionem. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus ſanator noſter & medicus ſempiternus: qui Coſmam & Damianum inconcuſſos fide: inſuperabiles in virtute feciſti: ut per ſuſcepta vulnera vulneribus mederentur humanis. Qui ante paſſionem ex terreno medicamine: ſalutem operati eſſent in populis. Hos quæſumus noſtro in-

 In-

infirmitatibus & cuſtodes & medicos deputa. Per eos ſanentur infirma. Per eos non recrudeſcant ſanata. Per hos corpora: per hos anime medicinam adquirant. Hi ſpiritalis anime egritudinibus finem: hi patulis celerem impendant egrimoniis ſanitatem. Hi putredines vulnerum orationibus deſecent: hi manu precationis abdita vulneratorum expurgent. Hi virtutem invalidis: roborem feſſis: victum egenis: ſubvectionem viduis: defenſionem orphanis: tuitionem largiantur pupillis. Hi miſeriis humanis medelam inlaturi occurrant: hi preſſuris hominum concita levigatione ſubveniant. Hi etiam ſic nos hic a peccati morbis ſervent inleſos: ut ad celeſtem perducant patriam coronandos. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

RECte Domine per hos Martyres tuos populis attribuis gratiam ſanitatum: qui inſuperabiles in paſſione probati ſunt. Ex hoc igitur tuam oblatis victimis clementiam imploramus: ut hec oblatio & viventibus gratie donum: & ſepultis eterne quietis conferat refrigerium. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

MIrabilis es Deus: mirabilis & preclarus: qui Sanctis Coſme & Damiano effectus adjutor fortis: non eos paſſus es adverſantium interimi lapidibus vel ſagittis. Nec enim fas erat: ut ſub umitate crucis erectos, tela inimici redderent vulneratos. Pro quo pietatis tue cum tremore audentes clementiam poſtulamus: ut nos iſta majeſtas tua premuniat: quo nullis odiorum jaculis tacti: tibi qui verus lapis es: per pacis bonum mereamur ſine fine conjungi. ℟. Amen.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum vere & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum: qui ſanctis glorioſiſque Martyribus Coſme & Damiano geminas contulit ante mortem coronas: dando illis & medendi arte affectum: & victoriam per ſupplicium. Hi namque curationum compotes facti: hinc feſſo medentur alieno corpori: illinc inſirmia ſui affigunt corpora crucifigi. Hinc aliorum infirmitates curant: illinc proprias egritudines tolerant. Alieno malam conferunt vulneri: ſe ultronee ſubjiciunt paſſioni. Alterorum cruciatus exurunt: & ſpontanee ſe paſſionibus tradunt. In alienis periculis quod in ſe obveniſſe letantur. Aliorum ſalutem ſignis virtutum, ſuam cumulant ſtigmatibus paſſionem. Aliorum egritudines verbo: ſuas temporali expiantes ſupplicio. Illorum medicaminibus probis: ſuas paſſionibus improbis. Aliorum morbis eque repentis potione medentur: ſibi marinis melius immerſi gurgitibus conſulunt. Per quos te Deus Pater rogamus: & petimus: ut anime atque corpori noſtro: horum interventu ſalutem impertiens: & vita noſtra incentivorum careat morbis: & deſiderium concreſcat ſpiritualibus documentis. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui predictos Martyres ſuos & medicaminis arte induſtrios: & crucis efficit in patibulo glorioſos. In utroque igitur capitis ſui imitantes exemplum: & curationum capiunt gratia & crucifixionis mulctati ſunt pena. Sic ſit deliteſcenda virtus Martyrum: que terris occulitur: in crucis porrecta patibulo exaltatur. Tenuit illic humilitas in abditis: ne vanitati pateſceret: quod hic crux patule omnibus ammirandum fore monſtraret. Nec tamen hoc cruciatu Martyrum elabitur vita: quo ſua mortificare redemptor voluit membra. Ut quibus cruce crucifixi: membra permittebant in cruce poſiti: non deficerent: ſed gauderent. In te Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

FActa Domine commemoratione Martyrum tuorum Coſme & Damiani: qui pro te aerviis celi: marinis fluctibus dediti: flammis iniecti: eculeo impoſiti: cruci affixi: & per paſſionem lapidati: & triumphatores extiterunt per

mor-

mortem. Te vero supplicibus imploramus: ut in hoc eorum venerabili festo oblatam tibi victimam sereno vultu respicias: sumentibusque ex ea Sancti Spiritus lumen infundas. Quo in hoc die passionem eorum sit populo fideli spiritalis letitia: et gaudia tribuantur eterna. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus qui ad salutem humani generis filium tuum destinasti ad terras: cujus exemplum predicti Martyres et virtute miraculorum et passione ipsi secuti sunt: respice nos horum propitiatus suffragio: et contritione proprie voto. Per hos infirmo nostro subvenerit corpori: quos spiritales medicos elegisti. Quo nostra his intervenientibus a te accipiatur oratio: quibus curationum attributa est opera. Ut per hos medicatione divina compuncti: a te cum oraverimus mereamur optime exaudiri. Pater noster.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Benedictio.

DIvina vestris precibus clementia faveat: que Sanctos suos Cosmam et Damianum crucis sue glorificavit corpore. ℟. Amen. Hos quoque deposcet suffragio patronorum: quos prerogatores esse voluit sanitatum. ℟. Amen. Quo eorum precibus a corruptione liberati: a vulnere sanati corde et corpore: regna cum illis mereamini celesti possidere. ℟. Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Gustate.

Com. Refecti Christi corpore et sanguine te laudamus Domine: alleluja alleluja alleluja.

Oratio.

DEus sanator noster et medicus sempiternus: qui Cosmam et Damianum inconvulsos fide: et insuperabiles in virtute fecisti: ut per suscepta vulnera vulneribus mederentur humanis: qui ante passionem et terreno medicamine: salutis opera egerunt in populis: hos quesumus nostris infirmitatibus et custodes et medicos deputa. Per eos sanemur infirmi: per eos adipiscamur eterne medicine. ℟. Amen. Per misericordiam tuam Deus noster &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. In nomine Domini nostri Jesu Christi perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

IN FESTO SANCTORUM FAUSTI JANUARII ET MARCIALIS.

Ad Missam Officium. Dabo Sanctis meis. *Quere in festo Apostolorum Petri et Pauli. fo. CCCXXXIII.*

Oratio.

LEtifica Domine populum: in hac solemnitate beatissimorum Martyrum tuorum Fausti Januarii et Marcialis: ut qui de nostris peccatis contristamur eorum oratione hic confoveamur. ℟. Amen. Per misericordiam tuam Deus noster &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Lectio libri Sapientie Salomonis.

℟. Deo gratias. *Ca. XVI.*

PAssi sunt justi digne tormenta: et per multitudinem bestiarum exterminati sunt. Pro quibus tormentis bene disposuisti populum tuum: quibus dedisti concupiscentiam delectamenti sui. Novum saporem escam parans ortigometram. Ut illi quidem concupiscentes escam propter ea que illis ostensa et missa sunt: etiam a necessaria concupiscentia averterentur. Hi autem in brevi inopes facti: novam gustaverunt escam. Oportebat enim illis quidem sine excusatione supervenire interitum exercentibus tirannidem. His autem tantum ostendere: quemadmodum inimici eorum exterminarentur. Etenim dum pervenit illis seva bestiarum ira: morsibus perversorum serpentium exterminabantur. Non in perpetuum permansit ira tua: sed ad correctionem in brevi turbati sunt. Signum habentes salutis ad commemorationem mandati legis tue. Qui enim conversus est: non per hoc quod videbat sanabatur: sed per te omnium salvatorem. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Psallendo. Transivimus per ignem et aquam et induxisti nos in refrigerium. ℣. Probasti nos Deus sicut probatur argentum: posuisti tribulationes in dorso nostro. P. Et induxisti.

Dicat Presb. Silentium facite.

Epistola. Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et Domino Jesu Christo. Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi pater misericordiarum. *Quere in festo sancti Christofori et comitum. folio CCXLIX.*

Evangelium. Nihil opertum quod non reveletur. *Quære in communi plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXVIII.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. Ambulabunt Sancti gaudentes: velut agni pleni paſcue: alleluia.

Sacrificium.

Locutus eſt Daniel Ananie Azarie & Miſael: quæramus miſericordiam a facie Dei omnipotentis ſuper ſacramento iſto. Tunc Danieli revelatum eſt myſterium & benedixit Deum altiſſimum. ℣. Throni poſiti ſunt: & antiquus dierum ſedit: veſtimenta ejus quaſi nix candida: & capilli capitis ejus ſicut lana munda: thronus ejus flammæ ignis: rote ejus ignis accenſus. Flumen igneum rapidumque egrediebatur a facie Dei: millia millium miniſtrabant ei: & decies millies centena millia aſſiſtebant ei: judicium ſedit: & libri aperti ſunt. P. Super ſacramento.

Miſſa.

Inclitum atque triumphalem paſſionis diem: Martyrum Dei: Fauſti, Januarii & Martialis, cum ſumma veneratione celebremus dilectiſſimi fratres: Deum Patrem omnipotentem humiliter exorantes: atque ante aram ſacram ſui cum tremore aſſiſtentes. Legatione ſiquidem fungimur impoſiti officii: pro noſtris peccatis non idonei cogimur interpellare pro ſceleribus populi delinquentis. Non eſt itaque noſtræ præſumptionis quod agimus: ſed ſui eſt imperii quod audemus. Rogemus ergo ut mundans me indignum famulum ſuum a delicto proprio: veniam concedat confitendi populo ſuo: & ſanctificet hodie ſacrificium in honore prædictorum Martyrum ſuorum ſuper ſuo altario poſitum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Digne Domine Deus noſter laus debetur Martyribus tuis: digna veneratio militibus tuis certis: dignum obſequium impendi debet fidelibus amicis. Tres hodie voluerunt mori ut viverent: voluerunt occidi: ut regnarent. voluerunt cruciari: ut gehennæ cruciatus evaderent: & divitias regni celeſtis perpetuo poſſiderent. O beatum conſilium: quod inter tormenta & pœnas non eſt mutatum: ſed ſic Fauſtus Januarius & Martialis toto animo & corde confortati ſunt per Spiritum Sanctum: ut hodie vincerent diabolum: calcarent ſeculum: & mente & corpore ſequerentur Regem eternum. Quorum ſuppliciter interventu: ut per ipſos prebeas te nobis Domine Deus noſter propitium: & effundas ſuper nos multimodas miſericordias beneficiorum tuorum. ℟. Chorus. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Deus qui unum in trinitate poſſidere nomen: oblatas tibi in hoc triumphantium Martyrum feſto has oblationes aſſume. Quo & offerentibus ad ſalutem: & defunctis proficiat ad quietem. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Aſſiſtite robuſtiſſimi Martyres Dei in quibus terra & mare ſe charitate ſociatas: ignis eſt conflatione probata. Veſtra quæſumus ſuffragia prebete noſtris ſenſibus pacem & cunctis inconvulſibilem charitatem. Ut veſtro interventu cuncti in pace permaneant: qui in hac die paſſionis veſtre copioſe exultant. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: æquum vere & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere Trinitas Deus: per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum: qui ſemper impari numero gaudens: in cunctorum glorioſi certaminis tres hodie ſignificans coronavit: ut nullus eorum diſtaret a fide: ſed Martialis faceret quod Januarium videret: Januarius ſequeretur Fauſtum ceteris intrepidum. Sic tres Trinitatis fide repleti: tyrannicam ſuperbiam calcaverunt: vana idola ſpreverunt: pompam ſeculi contempſerunt: & ad celeſtia regna ipſo Domino noſtro filio tuo duce migraverunt. Tuum eſt Domine totum quicquid agitur bonum: tu vincis in homine: tu victor ſemper exiſtis cum homine. Tu in tali prelio auctor es: tu hujus certaminis arbiter: tu in tam glorioſa pugna virtus es. Tu in omnibus vincis: & magnitudinem victorie palmam concedis. In prebitorum itaque Martyrum tuorum honore: dignum majeſtati tue laudis ſacrificium offerentes: ſanctificetur quæſumus holocauſtum tuo altario impoſitum: per ſignum filii tui: per defenſionem Spiritus Sancti: per preſen-

tiam

tiam Angeli deportat. Sit tibi acceptum. Sit tibi gratum. Sit tibi ſanctum. Venerabile glorioſum & pingue & vivum vitale & igneum. Utcunque noſtrum cum degeſtaverimus carbo igneus efficiatur: quem vidit Iſaias propheta Angelica manu forcipe abſtractum ab ara. labia noſtra mundet. immunda polluta pecca in noſtra tibi ſancti ficet corda. Sit credentibus vita. Sit confitentibus venia. Sit triſtantibus letitia. Sit egrotantibus ſanitas. Sit languentibus ... Sit mortem timentibus vita. Sit ab errore redeuntibus bona via. Et langoris anime atque infirmitati carnis a te Domino noſtro confecta ſancta & perpetua medela. Per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Cujus veſtigia in terra aſcendendo gradu fidei ſecuti ſunt Martyres: Fauſtus ſanctor Patris regibus: Januarius januam vite adeptus: ac Martialis Martyrii ſacra in probando potiſſimus. Hi vere ſervi Chriſti: & coheredes Regni: dum hic temporali pene damno mulctati ſunt: in celeſti regione locati: palmas victorie acceperunt. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt nomina. Oratio.

INdiviſa Trinitas & una majeſtas: que per dictorum Martyrum hodie in paſſione laudaris: & preſentium ſacrificiorum libatione placando aſciſceris: te vocibus: votis: & orationibus imploramus ut que illis inexpugnabilem tribuiſti devicto hoſte victoriam: hec noſtra ſanctificeris propitiata oblata. ℟. Chorus. Amen.

Ad orationem Dominicam.

COnſerva nos Deus in timore nominis tui: qui ſocietatem trium Martyrum tuorum Fauſti: Januarii: & Martialis: humanis perſuaſionibus non paſſus es dividi. Quique illorum animas poſt cruciatum inter flammas ſuſcepiſti: noſtras poſt vocem liberum carnis inter commotiones ſeculi ſuſtinentis exaudi: cum ad te nunc ea proclamaverimus: que nobis ipſe inſtituiſti. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

INterceſſio Martyrum ſuorum Fauſti: Januarii: & Martialis: una Trinitas tueatur abſolutos: que in illis tribus: ſe demonſtravit unitas ſolidata. ℟. Amen. Sicque Fauſtus veſtris precibus faveat: ut Januarius januas vobis eterne vite aperiat. ℟. Amen. Quo ita Martialis obtentu: ſeculi reſpuat: anteeſſ a te Chriſto judicante: munerentur hic participati pro ſancta converſatione coronas. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Com. Refecti Chriſti corpore. *Require in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte: cujus potentia ſancti Martyres tui: rotantem ignis impetum extinxerunt: & ſuſficium operati ſunt: peccatoribus nobis favorem tue pietatis imperti. Ut per fidem qua ſancti vicerunt regna: per eam peccatores celeſtem mereamur obtinere coronam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt &c.

IN FESTO SANCTI MICHAELIS ARCHANGELI.

Ad Miſſam. Officium. Dabo Sanctis meis. *Quere in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli. fo. CCCXXXIV.*

Oratio.

O Michael princeps exercitus Angelorum: veni quæſumus ad liberandas animas fidelium populorum. Ut & juſti juſticiam obtinendo: in bonis ſemper fructificent: & injuſti ad penitentiam converſi. veniam nec pene non deſperent. Sicque nos invicem provocemur in melius: ut premium conſequi mereamur eternum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Apocalipſis. *Ca. XII.*

ILlis in diebus. Factum eſt prelium magnum in celo. Michael & Angeli ejus preliabantur cum dracone: & draco pugnabat & Angeli ejus: & non valuerunt: neque locus inventus eſt eorum amplius in celo. Et projectus eſt draco ille magnus: ſer-

ſerpens antiquus: qui vocatur diabolus & ſatanas: qui ſeducit univerſum orbem: & projectus eſt in terram: & Angeli ejus cum illo miſſi ſunt. Et audivi vocem magnam in cælo dicentem: nunc facta eſt ſalus & virtus: & regnum Dei noſtri & poteſtas Chriſti ejus: quia projectus eſt accuſator fratrum noſtrorum qui accuſabat illos ante conſpectum Dei noſtri die ac nocte: & ipſi vicerunt eum propter ſanguinem agni: & propter verbum teſtimonii ſui: & non dilexerunt animas ſuas uſque ad mortem. Propterea lætamini & qui habitatis in eis.

℟. Amen

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Pſallendo. Confitebuntur cæli mirabilia tua Domine: & veritatem tuam in Eccleſia Sanctorum. ℣. Quoniam quis in nubibus æquabitur Domino? aut quis ſimilis erit Deo inter filios Dei? P. In Eccleſia.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Theſſalonicenſes. II. ℟. Deo gratias. *Capitulo*. I.

FRatres. Gratias agere debemus Deo ſemper pro vobis: ita ut dignum eſt. Quoniam ſupercreſcit fides veſtra: & abundat charitas uniuſcujuſque omnium veſtrum in invicem: ita ut & nos ipſi gloriemur in vobis in Eccleſiis Dei. Pro patientia veſtra & fide in omnibus perſecutionibus veſtris: & tribulationibus: quas ſuſtinetis in exemplum juſti judicii Dei: ut digni habeamini in regno Dei: pro quo hoc patimini. Si tamen eſt apud Deum retribuere tribulationem iis qui vos tribulant: & vobis qui tribulamini requiem vobiſcum in revelatione Domini Jeſu de cælo cum Angelis virtutis ejus & in flamma ignis: dantis vindictam his qui non noverunt Deum: & qui non obediunt Evangelio Domini noſtri Jeſu Chriſti. Qui pœnas dabunt in interitu æternas a facie Domini: & a gloria virtutis ejus: cum venerit glorificari in Sanctis ſuis: & admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt. Quia creditum eſt teſtimonium noſtrum ſuper vos in die illo. In quo etiam oramus ſemper pro vobis: ut dignetur vos vocatione ſua Deus noſter: & impleat omnem voluntatem bonitatis: & opus fidei in virtute. Ut clarificetur nomen Domini noſtri Jeſu Chriſti in vobis: & vos in illo ſecundum gratiam Domini noſtri & Dei Jeſu Chriſti.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum. Capitulo. XXV.

IN illis diebus. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Cum venerit filius hominis in majeſtate ſua & omnes Angeli cum eo: tunc ſedebit ſuper ſedem majeſtatis ſuæ: & congregabuntur ante eum omnes gentes: & ſeparabit eos ab invicem: ſicut paſtor ſegregat oves ab hædis. Et ſtatuet oves quidem a dextris ſuis: hædos autem a ſiniſtris. Tunc dicet Rex iis qui a dextris ejus erunt. Venite benedicti patris mei: poſſidete paratum vobis regnum a conſtitutione mundi. Eſurivi enim: & dediſtis mihi manducare. Sitivi: & dediſtis mihi bibere. Hoſpes eram: & colligiſtis me. Nudus: & cooperuiſtis me. Infirmus: & viſitaſtis me. In carcere eram: & veniſtis ad me. Tunc reſpondebunt ei juſti dicentes. Domine: quando te vidimus eſurientem: & pavimus? Sitientem: & dedimus tibi potum? Quando autem te vidimus hoſpitem: & collegimus te? Aut nudum: & cooperuimus te? Aut quando te vidimus infirmum: aut in carcere: & venimus ad te? Et reſpondens Rex dicet illis. Amen dico vobis: quandiu feciſtis uni de his fratribus meis minimis: mihi feciſtis. Tunc dicet & his qui a ſiniſtris ejus erunt. Diſcedite a me maledicti in ignem æternum: qui paratus eſt diabolo & angelis ejus. Eſurivi enim: & non dediſtis mihi manducare. Sitivi: & non dediſtis mihi bibere. Hoſpes eram: & non colligiſtis me. Nudus: & non cooperuiſtis me. Infirmus & in carcere: & non viſitaſtis me. Tunc reſpondebunt ei & ipſi dicentes. Domine: quando te vidimus eſurientem: aut ſitientem: aut hoſpitem: aut nudum: aut infirmum: vel in carcere: & non miniſtravimus tibi? Tunc reſpondebit illis dicens. Amen dico vobis: quandiu non feciſtis uni de minoribus iſtis: nec mihi feciſtis. Et ibunt hi in

ſup-

supplicium eternum : justi autem in vitam eternam.

℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℞. Et cum

Lauda. Alleluja. ℣. Respice Domine de celo & vide : & visita vineam istam. ℞. Alleluja.

Sacrificium.

REgnum & potestas & magnitudo regni sub celo : detur populo sanctorum alleluja. ℣. Consurget Michael princeps magnus & salvabitur omnis qui inventus fuerit in libro scriptus. & qui ad justitiam erudiunt multos: fulgebunt quasi stelle in perpetuas eternitates [illegible] permanebit [illegible] populo sanctorum : alleluja.

Missa.

COmmuni voto & affectu omnes [illegible] superno [illegible] implorantes [illegible] hominem quem [illegible]. Que & ipsa cordis [illegible] perducat ad [illegible] judicia. Hoc [illegible] nostris [illegible] desiderio [illegible] ut ad [illegible] voto. [illegible] cordis [illegible] nostre [illegible] Michael [illegible] Archangeli hodie [illegible] [illegible] quem devotus populus per [illegible] [illegible] Hujus [illegible] Deum [illegible] cujus [illegible] permanere. Ut quem [illegible] Angelorum [illegible] ad [illegible] populorum. ℞. Amen.

Alia Oratio.

ECce fratres charissimi solemnitas ordo hodie claruit [illegible] quem [illegible] quorundam nostrorum [illegible] [illegible]. Que cum [illegible] Angelorum [illegible] habere [illegible] nostrorum ut [illegible] potius [illegible] & [illegible]. Nam cum in [illegible] omnium creaturarum auctor Deus Trinitas qui est unus deitate sempiterna maiestate condidisset Angelorum agmina que [illegible] [illegible] terrena. Superbia [illegible] Cujus [illegible] interitum [illegible] [illegible] indeficiens. Tantaque [illegible] est [illegible] [illegible] dejicientem [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] gloria [illegible] perfectione [illegible] Angelus ob [illegible] [illegible] est humano generi [illegible] ut locum quem perdiderat [illegible] homines [illegible]. [illegible] primum decepit quem [illegible] per [illegible] [illegible] Cujus [illegible] culpa [illegible] [illegible] [illegible] Sed [illegible] humanam creaturam [illegible] & transgressionis [illegible] Redemit enim misericorditer quem [illegible] culpa [illegible] condemnaverat. [illegible] heredem [illegible] celo quem [illegible] in paradiso. Namque [illegible] Angelorum futuros [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Angelorum [illegible] Quod quidem [illegible] per Dei Patris omnipotentis Verbum [illegible] [illegible] Angeli gloriam [illegible] & homines bone voluntatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Angelorum Michael [illegible] [illegible] [illegible] dispositi [illegible] in obsequio [illegible] [illegible] populi [illegible] [illegible].

℞. Amen.

Post nomina. Oratio.

REspice Domine [illegible] [illegible] [illegible] Ut [illegible] [illegible] [illegible] Michaelem. Ut [illegible] [illegible] & [illegible] nostre ipsa

Ipſe tibi interceſſor adſiſtat. Ut eius impetrando tutelam, defunctis adquirat requiem ſempiternam.

℞. Amen.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte Dei Filii, qui diſſidium pacis, quod inter Angelos & homines obtexerat antiquam ille ſpiritus pravitatis, tue incarnationis myſterio reſtauraſti. Ut illi Angeli, numquam dilapſi, reformatos per te ad gratiam homines conſervos agnoſcerent, quos exortes pridem per culpam ſentirent. Et qui ſe adorare prius non prohibebant, poſtmodum ne fieret proſtrato clamore recuſabant. Tanto itaque beneficio redempti quaeſumus, ne ulterius in priſtino lapſu decepti cadamus. Sed renovationem baptiſmi ita fide conſervemus & opere, ut ſanctorum Angelorum tuorum ſocietati ſemper ſtudeamus conſortes manere.

℞. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: ſatis dignum & pulcrum eſt: te indiviſa Trinitas & unius eſſentie diſcreta perſonaliter una Deitas commendare. Cujus imperio omnis ſubjacet creatura: & creatrici tue potentie creditam exhibet obſequelam. Ex quibus nos etiam ex gratia percepimus audere cupimus. Si valere poſſimus: ut a quo creati conſiſtimus; licet non ut debemus quia minus valeamus; ſed tamen in quantum vires ſupportant, laudationis munera deferamus. Nam cum Deus Pater cum Filio Sanctoque Spiritu ante ſecula cuncta diſponeret; primam in creaturarum conditione Angelorum conderet electionem: utique lucis lumine appareat: cum eadem ſola luce luminis perfrueretur. Sed primus in Angelis conditus ab auctore ſuo: munere glorie decoratus. Dum non ei a quo acceperat deputavit quod pollebat; ſed ſuo ingenio ſublevatum contulit, tam profundior ſub omni: quicquid conſtat eſſe creaturum: cujus vicem glorie non ſuperbus Michael adeptus eſt cum humilitate, ut illa celſa ſublimaretur in arce; que creatori ſuo totum quod erat noverat deputare. Nec adhuc inſidiis ille apoſtata Angelus ſe compeſcuit: dudum damnatus; ſed malitie ſue facibus accenſus, protoplaſtorum beatitudinem invidendo; quibus prius, ut ſubdidit male ſuadendo; quibus a gaudiis paradiſi excuſſis; gavium ſe fore arbitrabatur; ad ſufferenda ſupplicia ſocios adquiſiſſe. Sed reduxit in illis affectus pietatis, quos gravaverat plaſma luteu corporale. Ut ipſe creator reformaret ex lapſu: quem pridem juvenem plaſmaverat ex limo. Nam quia deceptorem illum ad probationem hominum ſuperna clementia poſſidetur ſubmittendum: ut augmentato malis e ſui cumulo: atrociora permeret divino judicio. Ad cujus inferendam necem ſummum bonum non [illegible]quit mittere Michaelem: ut ejus diſtrictio rigore interimat principem ſuperbie: qui infirmus humilitate in obſequio conditoris ſtudebat permanere. E celo miſſus: ut eum hoſtem perimens ſubmitteret in infernum: & ipſe victor exultans victori plauderet: a quo victor manebat. Ecce quomodo ſuperbia ruit, & humilitas exaltatur. Superbia damnata in inferno perimitur: humilitas provecta creatorum gloria ſublimatur. Videat quiſque fratres chariſſimi veſtra benignitas: quantum valet perſeverans humilitas. Que dum hic ad terram in conſpectu ſubjicit creatoris: ejus gratia aucta nomen participat conditoris. Michael enim dicitur: quis ſicut Deus? Et quod nemo facere audeat quod faciat Deus: dum ad debellandas aereas poteſtates vice Domini mittitur cujus nominis participationem meruit ex adoptione. Attendite chariſſimi ſi fas eſt penſate: quantum in imo ſuperbia jacet: aut quantum in ſummo humilitas pollet. Nec tamen vobis hoc abſque munere delatum: quod vatum oraculis dudum manet predicatum. Audite, cognoſcite, cognito bonis operibus decorate. Sicque vos metipſos exhibete Dei miniſtros: ut illorum merearis celeſtibus adunari: quorum devote videmini ſolemnitatem excolere. Dominus enim Deus noſter conſortium nobis pollicetur Angelorum: tamen ſi ei placeamus de exhibitione operum bonorum. Ipſe enim preſtat opera digna indignis qui ſuper omnia glorioſus regnat in celo. Cui merito omnes Angeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℞. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Poſt

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus, vere in omnibus glorioſus Chriſtus Dei filius. Cui innumerabilis obſecundat numerus Angelorum: quem togatorum immenſitas collaudat Sanctorum. Qui Michaelem tuo nuncio prenotatum gratie contuliſti: & populi tui defenſorem conſtituiſti. Ob cujus merita queſumus: preſenti in ſeculo defendari: & ad te poſt tranſitum beatorum numero adunari. Per Chriſtum Dominum et redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio.

REcolentes Chriſte Deus glorioſe paſſionis tue myſterium: in quo debellandas aereas poteſtates: triumphare nos crucis tue vexillo de eorum nequitia facis. Qua dum tu caput noſtrum ſublimaris in ethere: abſtruſus quondam nobis reſeratur aditus vite. Humanitas quippe tua ex terra aſſumpta: coeterna facta eſt Patri & Spiritui Sancto in ſecula. Ad te nos cum gemitu proclamamus: tibi & vota promimus & meſtitias propalamus. Tu enim noſti que deſideramus: a quo ex nihilo plaſmati manemus. Noſtro nos merito incuſamus: qui ad te oculos digne erigere non audemus. Inde ſupplices flagitamus: ut precum noſtrarum portitorem Michaelem Archangelum habere mereamur: qui te favente petentium fidelibus obtineat ſemper. Per hunc tempora quietem: & vite meliorationem. Per hunc Catholica Eccleſia firmitatem: & increduli fidei ſancte percipiant credulitatem. Per hunc Pontificalis ordo aucto culmine polleat: & ſublimatum apicem glorie virtutum meritis accedat. Per hunc clerus floreat ſanctitate. Per hunc monachi firmiſſimam obtineant religioſitatem. Per hunc principum moderata in populis ita decreta conſiſtant. Per hunc plebium fidelitas Catholice fidei unanimitate coaleſcat. Per hunc conjugati continentiam. Virgines ſtudeant obtinere perſeverantiam. Per hunc turgida mens ſe colliget freno humilitatis. Per hunc adquirant fomentum ſpei: criminibus nimis deſperati. Per hunc ad penitentiam lapſi: ad veniam rei: ad miſericordiam levi: ad patientiam veniant iracundi: per hunc vincti abſolutionem: captivi liberationem: vidue habeant defenſionem: pupilli tuitionem. Per hunc tumentes marinorum fluctus blandum navigantibus prebeant curſum. Per hunc naufragi optatum tranquillumque inveniant portum. Per hunc egri ad ſolitum remeare valeant ſtatum. Per hunc diſcordes pacem: concordes perſeverantie charitatem. Per hunc infirmi medelam: defuncti obtineant requiem eternam. Et ita per hunc tua pietas beneficia nobis concedat queſita: ut repulſa omni adverſitate: in celebra celeſti nos faciat exultare in patria. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

CHriſtum Dei filium: cujus teſtimonio inſtructi manemus: eo quod una anima quæque ad ſuum tutamentum cuſtodem habeat Angelum deputatum queſumus ut aſſidue nobiſcum manente Angelo pacis: procul efficiatur refuga ille quondam Angelus auctor iniquitatis. Ut corde & corpore purificati: ad corporis & ſanguinis ſui ſacramenta mereamur accedere beatificanti. Ut ſic etenim corde ad ſua inclinemus precepta: ut ſemper ad eum fiducialiter clamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

BEnedicat vobis omnipotens Deus Jeſus Chriſtus Dei filius Rex eternus: & miſereatur veſtri. ℟. Amen. Mittat vobis Angelum ſuum Sanctum Michaelem: qui cuſtodiat corda & corpora veſtra. ℟. Amen. Maneat pax Domini noſtri Jeſu Chriſti vobiſcum: ut in hujus pacis ambulantes: & in numero Sanctorum computati ſitis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & Requiem in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

TUam clementiſſime Pater ſupplices exoramus clementiam: ut beatorum feſtivitatis que pro beatiſſimi Archangeli tui veneratione ſuſcepimus: ipſe tibi com-

mereamur. Et ſicut illi coronam ſanctæ perfectionis tribuiſti: ita nobis eius interceſſione omnium delictorum veniam & indulgentiam largiaris. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum [illegible]. Sacramenta completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

In feſto ſancti Hieronymi Presbyteri & Confeſſoris: omnia dicantur unius Confeſſ. fo. CCCCXXXII.

[illegible] & Macrini & ſociorum ipſorum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXVII.

Leodegarii Epiſcopi & Martyris: omnia ut unius Martyris Pontificis. fo. CCCCXXIII.

In feſto ſancti Franciſci Confeſſoris: omnia unius Confeſſ. fo. CCCCXXXII.

Marci Epiſcopi & Confeſſoris: omnia unius Conf. Pontificis. Ut ſupra.

Sergii & Bachi & Marcelli Martyrum: omnia plurimorum Mart. fo. CCCCXXVII.

Dionyſii ſociorumque eius Martyrum: omnia plurimorum Martyrum. Ut ſupra.

Geraldi Confeſſoris: omnia dicantur unius Confeſſoris. fo. CCCCXXXII.

Caliſti Papæ & Martyris: omnia dicantur unius Mart. Pontificis. fo. CCCCXXIII.

[illegible] Epiſcopi: omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis. fo. CCCCXXXII.

Valerii Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXIII.

Lupi Epiſcopi Confeſſoris: omnia dicantur unius Conf. Pont. fo. CCCCXXXII.

In feſto Sancti Lucæ Evangeliſtæ: omnia dicantur unius Confeſſoris. fo. CCCCXXXII. addendo nomen ipſius Lucæ Evangeliſtæ.

Sanctæ [illegible] Virginis & Mart.: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXIV.

Sancti Caprasii Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXIV.

Urſulæ & undecim millium Virginum: omnia dicantur plurimarum Virginum. fo. CCCCXXXVIII.

In feſto Sanctorum Servandi & Germani.

Ad Miſſam Officium.

D[illegible] Dominus [illegible] in civitatem habitationis [illegible] alleluia. ℣. Benedicite Dominum qui fecit cælum & terram. P. Ut erat. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui ſancto in ſæcula ſæculorum. Amen. P. Ut erat in.

Oratio.

DEus qui ſanctis tuis Servando & Germano tantam gratiam in paſſione donaſti: ut [illegible] ſpiritum fidei [illegible] que proximam ſpiritus [illegible] corpore dono ſuo. Præſta nobis [illegible] de tua pietate [illegible] quo mente atque pectore [illegible] & non [illegible] Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia [illegible] Quære in plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXVI.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

[illegible] Anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt de laqueo venantium. Laqueus contritus eſt, & nos liberati ſumus. ℣. Niſi quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Iſrael: Niſi quia Dominus erat in nobis. Cum [illegible]. P. Laqueus contritus.

Dicat Presbyter. Silentium facite.

Sequitur Epiſtola Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Capitulo V.*

FRatres, Iuſtificati ex fide, pacem habeamus ad Deum per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum: Per quem & acceſſum habemus per fidem in gratiam iſtam, in qua ſtamus & gloriamur in ſpe gloriæ filiorum Dei. Non ſolum autem, ſed & gloriamur in tribulationibus: ſcientes quod tribulatio patientiam operatur: Patientia autem probationem: Probatio vero ſpem: Spes autem non confundit: Quia charitas Dei diffuſa eſt in cordibus noſtris per Spiritum ſanctum qui datus eſt nobis. Ut quid enim Chriſtus, cum adhuc infirmi eſſemus, ſecundum tempus pro impiis mortuus eſt? vix enim pro iuſto quis moritur: Nam pro bono forſitan quis audeat mori. Commendat autem Deus ſuam charitatem in nobis: Quoniam cum adhuc peccatores eſſemus, Chriſtus pro nobis mortuus eſt: multo ergo magis nunc iuſtificati ſanguine ipſius, ſalvi erimus ab ira per ipſum. Si enim cum inimici eſſemus, reconciliati ſumus Deo per mortem Filii eius: multo magis reconciliati ſalvi erimus in vita ipſius. Non ſolum autem, ſed & gloriamur in Deo per Dominum noſtrum Jeſum

ſum

ſum Chriſtum: per quem nunc reconciliationem accepimus. ℟. Amen.

Evangelium. Cum venerit Filius hominis in maieſtate ſua: & omnes Angeli cum eo. *Quære in feſto Sancti Michaelis Archangeli fol. CCXC.*

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. O Domine ſalvum me fac: o Domine bene proſperare alleluia.

Sacrificium.

VEnite benedicti Patris mei: percipite regnum quod vobis paratum eſt ab origine mundi: alleluia. ℣. Cum venerit Filius hominis in ſede maieſtatis ſuæ: & omnes Angeli cum eo: tunc fulgebunt iuſti ſicut Sol in regno Dei. P. Alleluia.

Miſſa.

GLorioſa Martyrum Servandi & Germani fratres chariſſimi hæc dies illuxit: in qua plurimum operati e fructuoſo labore ſupremo gladii ictu evecti ſunt in ſuperis. Dominum Deum igitur in horum paſſione exultantes rogemus: ut qui illorum interfectione quam plurima idolorum ſacra commoverunt: nos eorum interceſſionibus calore fidei faciat ampliari. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui Sanctis tuis Servando & Germano tantam gratiam in paſſione dediſti: ut ſubiugatis apertum fidei vincerent hoſtem. Qui primum ſpiritualiter in ſe bella corporis ſui devicerunt: præbe nobis auxilium de tua pietate firmiſſimum. Quo mentis atque præcinctu rebellantem ſpiritui carnem valeamus compeſcere: & noſipſos intrepidos ſtudeamus bellis ſpiritualibus præparare. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

UNigenite Dei Fili: qui melius contritione cordis quam munerum oblatione placaris: preces noſtras reſpice effuſas pro viventibus ac defunctis: ut in hac die qua prædicti Martyres pro te vibrantis gladii mucrone deiecti ſunt: utrique a te congrua remedia nobis flagitantibus largiantur. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui Martyrum tuorum corpore unius gloriæ remuneratione individuos ſtatuis: & diviſis regionibus locas: & Servandum Gaditano ſitu donas: & Germanum Emeritenſium civibus accommodas. Præſta nobis: ut gratiæ tuæ luce illuminati: & corporaliter diviſi: unanimem retineamus dulcedinem: & collecti in unum cohæreamus munere charitatis. ℟. Chorus. Amen.

Inlatio.

DIgnum & iuſtum eſt: æquum vere & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere: Domine Sancte Pater æterne omnipotens Deus: per Chriſtum Dominum noſtrum. Pro quo beati Martyres Servandus & Germanus corporaliter laceſſiti [illegible] famem: vincula: carceresque cernunt. Hos vita ſcit invictos reddidit in pœnis: humiles in conſcientia: probabiles in doctrina. Hi prædicant idolorum ſacra ſubverti: & ſolum adorandum Chriſtum Filium Dei. Poſt primam igitur quam meruerunt de triumphato hoſte victoriam: rurſus ad ungulas & tormenta: rurſuſque ad pœnas rapiuntur atque ſupplicia. Non hos labor itineris: non coangustatio carceris: non totius illatæ terruerunt ſupplicia paſſionis: ſed ambo campum fidei conſtanter aggreſſi: quam meruerunt ſunt fide: adepti ſunt paſſione. Exceperunt quippe ſacris coruſcum cervicibus gladium: & pro tuo Deus nomine viriliter animas poſuerunt. Sicque pariter alternoque myſterio: dum diviſi ſacra inluſtrant corporibus terras: utrique meritorum ſuffragio: & beneficia largiuntur populis & coronas. Unigeniti tui concedente clementia: cui merito omnes Angeli non ceſſant clamare: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. A quo & Servandus ſervaturus compos effectus eſt vitæ: & Germanus germine nobilitatus eſt fidei. Ambo quippe dum fructibus germinarent: iuſtitiæ conſulte e cœlo ſervati victoriæ: æternam perducti ſunt ad mercedem. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem æternum.

Poſt pridie. Oratio.

INtende pie Pater in oblatum ſacrificium: & benignus adſpira precibus noſtris. Quique prædictorum Martyrum prædicatione: idolorum contriviſti fanatica: hoc

noſtre tui oplaudatione ſanctifica holocauſta. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

IN hac tuorum Martyrum Servandi & Germani Chriſte Deus paſſione letantes: oblati tibi eiſdem votum te noſtris dare ſuſpirium [illegible]. Poſcentes: ut qui eorum gladio animadverſione non terruiſti conſtantiam: noſtris eiſdem intervenientibus & aliena eruamus. Et ſubinde [illegible]: que a te jubente dicimus e terris. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictione. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Chorus. Et cum *Benedictio*.

SErvandi [illegible] Chriſtus Dominus in [illegible] numine conſervet: & Germani [illegible] germinare vos faciat: & ſemen multiplicet juſticie. ℟. Amen. Horum quoque & inſtrumentis ſpiritus [illegible] & ſuffragio: qui dicti corporis [illegible] ſemper preſentia [illegible]. ℟. Amen. Ut ad illos eorum [illegible] vobis a [illegible] corrections ſequam. ſicut illi ſunt pro Domino [illegible] ſubtiperet gaudium. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Sancta. Quere in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore, & ſanguine te laudamus Domine: alleluya: alleluya.

Oratio.

DEus ſive Chriſte qui [illegible] contritione cordis: quam [illegible] oblationem placare: reſpice Deus ad preces ſervorum tuorum: ut in hac die qua predicti Martyres Servandus & Germanus pro te [illegible] gladio mortem deſecti ſunt: utrique a te congrua remedia [illegible] ſuffragantibus largiamur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

Pauli Confeſſoris omnia dicantur unius Confeſſoris fo. CCCCXXXIX.

Criſpini & Criſpiniani Martyrum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. folio CCCCXXVIII.

Vicenti, & Aucianti Epiſcoporum: omnia dicantur plurimorum Confeſſorum. folio CCCCXLIV.

Vincentii Sabine & Chriſtete: omnia dicantur plurimorum Mart. fo. CCCCXXVI.

IN FESTO APOSTOLORUM SYMONIS ET JUDE

Ad Miſſam Officium. Dabo ſanctis meis: *& omnia alia dicantur ut in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli fo. CCCXXXIV. excepta Oratione & Miſſa.*

Oratio

DEus qui ſanctis Apoſtolis tuis Symoni & Jude eorum martyrii gradum ſcandere & velle tribuis: & poſſe concedis: in das voluntati [illegible]: in opere largiri effectum. Praeſta nos ſupplicantes: & in nobis da ſerviendi devotionem [illegible]: & tribue bone conſummationem effectum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Miſſa.

SAnctorum Apoſtolorum & Martyrum Symonis & Jude chariſſimi fratres: ſolemnia celebrantes. Salvatori Deo ac Domino noſtro exhibeamus ſacrificium laudis: atque eidem pandamus corde: ſimul & mente: ut qui in eorum habetur auctor victorie: dignetur ſe piam oſtendere precibus noſtris. Hi enim ſunt chariſſimi: qui inter ceteros Sanctorum agmen [illegible] ſunt habendi. Quoniam Domino ac Salvatori noſtro honore precipue celebrantur: qui & pro Domino [illegible] ſanguine ſuſo: ſuiciunt [illegible] Domini ſui doctrine documento. Sufficere quoque ergo illis: ad ſanctitatem [illegible] ipſe frequenter Domini verbo: cum [illegible] documento. At cum in [illegible] Symone ſancto [illegible] ecclſiam [illegible] & corrigam verbo [illegible] habetur magnum & mirabile gloria: & eorum [illegible] ſancta [illegible] univerſa [illegible]. Sed quantum ad eos magnitudinem & gratie gloriam ſpectat: parum eſt ſi Dominum & magiſtrum ſuum corporaliter cernere: & ejus doctrinam per orbem univerſum [illegible] ſonare. Quando aliqui adeo ſibi gloria crevit: ut digni fuerint pro eodem Domino ſanguinem fundere. Et quod pro univerſis ſacere [illegible] magiſtrum: hoc illi [illegible] genere reliquerunt [illegible] exemplum. Sanctis igitur in eorum ſolemnitatibus convenit debitæ ſolemnitatis

ſtum tuorum : & cum ſtudio compunctionis eorum celebrare ſolemnia. Sua [illegible] corda ſuſpirent : & quos illorum doctrina hilaritas compungatur in gaudio. Ut qui tanta valuerunt meritis & conſiliis : digni nobis ſuppetere adſint patroni. Et qui mirabiles effecti ſunt per Chriſti doctrinam : digni mittant tanti ſuccedant ſolutum. R. Amen.

Alia Oratio.

Magiſter omnium Apoſtolorum & auctor Eccleſiæ Chriſte : convenientibus nobis in honorem ſanctorum tuorum Apoſtolorum & Martyrum Symonis & Judæ : propitius adeſſe digneris. Fac nos eorum doctrinæ ſequaces : ſic amabiles : ſic & duci [illegible] : ut ab eo non moveamur exterrens : quos fidei ſemina egregios educatores. Habeat cum eis ſpes noſtra gloriæ premium : qui poſtquam magiſtri doctrinam ſuderunt : meruerunt obtinere martyrium. Fulgeat Eccleſia ſanctorum doctrina : quorum in ea habetur prædicatio gloriſica. Adſint miſera nobis cum omnibus adjutores : qui Eccleſiæ mirabiles extiterunt Doctores. Doceant nos normam tenere juſtitiæ : quorum prædicationibus fulget Eccleſia ut Sol & Luna. Erigant lapſos ad penitentiam : qui erecti : facti ſunt per doctrinam. Impetrent peccatoribus ſcelerum veniam : qui doctrina fundaverunt Eccleſiam. Conferant Regibus modeſtiam : virginibus perſeverantiam : clericis diſciplinam : [illegible] continentiam : certantibus in fide conſtantiam : qui quaſi in mari navem prædicationibus gubernant Eccleſiam. Ut qui illorum rectitudine excitati : eorum ſolemnia celebramus : eorum meritis a criminibus abſoluti : ad te poſt tranſitum veniamus. R. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Fidelis Domine in verbis tuis & ſanctus in omnibus operibus tuis : occurre nobis pro ſanctorum tuorum Symonis & Judæ Apoſtolorum ſolemnia celebrantibus. Et qui illis dediſti poteſtatem ejiciendi dæmonia per Spiritum Sanctum : tribue nobis ad te ſemper habere cor mundum & ſpiritum rectum. Detur illis te [illegible] æterne jubilum : & defunctis poſt tranſitum crudis : ſeſſio beatæ vitæ. Qui in temporali permanent vita : illorum appropinquentur doctrinam : & qui jam exuti ſunt carne : illorum meritis mereantur annumerari cum ſanctis. R. Amen.

Ad pacem. Oratio.

PAX indeficiens Chriſte & origo dulcedinis : qui pacem tuam tuis tradidiſti diſcipulis : digneris hanc pleniſſimam effundere pectoribus noſtris. Ut non ſicut mundus dat pacem pacifici converſantes : mundana vita aut per odium aut per oblivionem relinquamus : ſed in dilectione Dei & proximi radicati : in obſervatione mandatorum tuorum inveniamur perfecti. Ut pacis oſculum inter nos decurrens nos pacificos reddat : & per pacem ad te venire ſine crimine faciat. Dulcedo pacis ad te in nobis amor ſolidetur [illegible] : & charitas multitudinem peccatorum operiat. Ut per eos qui in pace exemplarunt omnem ſenſum : totius ſimulatio a nobis pereat vitium : & timorem Dei in conſtantia charitatis conferat gaudium. Ut precibus Apoſtolorum tuorum & Martyrum in pace permanere valeamus : per pacis concordiam habeamur beati. R. Amen.

Illatio.

Dignum & juſtum eſt omnipotens Pater : vere ſatis æquum & ſalutare eſt nos tibi gratias agere : & Jeſu Chriſto filio tuo Domino noſtro : qui tecum & cum Spiritu Sancto unus in deitate conſiſtens : extremis mundi temporibus carnem pro redimendo hominum ſumpſit : & moriens ac reſurgens : nobis omnibus [illegible] documentum reliquit. Qui ſanctos Apoſtolos ſuos [illegible] ad prædicationis officium elegit : & potentes & humiliter ducentes : & ſtare ſolliciti inſtans perfectionis normam monſtravit. E quibus ſunt iſti quorum feſta celebramus Sancti Symon & Judas : qui & doctrinam veritatis ſunt edocti : & potentes virtutibus mirabiles exſtitere ſancti & perfecti. Qui dæmonibus in idolis [illegible] : & eorum ad deſtructionem pontificum idola colentium idola [illegible] præcipiunt. Qui ſermonum eſſe pacis mandatorum tuorum : & potentes ſolliciti contra omnes ſufferunt. Qui verbis dæmones fugant : & ſtultorum hominum injurias tolerant. Qui per patientiam ne aliquid mali [illegible] & ad-

& adverſarii paterentur exorantes & Chriſti ſequentes veſtigia non malum pro malo reddere : ſed inimicos debere diligere predicant. Qui celo iam divites : terrenas & terrenorum divitias ſpernunt : & ſpiritu pauperes & beati : has pauperibus diſtribui ſuggerunt. Omni gladio acceptior penetrabilior amor Chriſti : quis vel eorum qui ſenſu vigent hominum te eloqui poſſit? quis de omnibus que in hominibus operaris : vel pauca verbis texere valeat? Tantus & talis es : ut totus dici minime valeas & tamen de te per omnia ſilere prohibeas. Ex hominibus [illegible] Angelos facis : & de temporalibus quam ſubito ad eterna tranſducis. Ecce illi noſtri Apoſtoli Sancti Symon & Judas electi de mundo : in mundum quaſi mundum non noverint : currunt & neceſſaria vite rebus & mercimoniis requirentes : reddituras ſibi divitias ſperaverunt & non temporaliter divites : ſed pauperes fieri eligunt. Ad extremum ne alii moriantur : ipſi feliciter mori cupiunt : & Chriſti & Domini exempla ſequendo : in virtute potentes perſecutoribus cedunt. Mortui pro Chriſto & pro vendicanda veritate feliciter vivunt : & cum omnium turmis : cum celorum virtutibus exultant : & inceſſabiliter exclamant : & dicunt. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus : vere glorioſus es in Sanctis tuis Chriſte Deus. Qui pro redimendis ſervulis : paſſionis ludibria ſuſtines : & ſuſtinentes Sanctos perpetuitatis decore glorificas. Das illis pro te & velle & poſſe voluntarie & mori : & paſſionum tolerantia quaſi diadematum pulcritudine decorari : ut mundo dantes repudium : te ſolum & vite ſue : & mortis habeant lucem. Quia tu es Deus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie.

Amator & conſervator Sanctorum omnipotens Pater : ecce ſuper altare tuum in honorem Sanctorum Apoſtolorum Simonis & Jude : panis ac vini ab unigenito tuo Domino noſtro holocauſta inſtituta proponimus : eaque ſancti Spiritus rore perfuſa depoſcimus. Dignetur queſumus ſuper illa inlabi Spiritus Sanctus : dignetur illa ſanctificata ſuſcipere Sanctorum inſtitutor : tuus unigenitus filius. Ut quotquot ex illis libaverimus : non pro preſumptione ſuſtineamus vindictam : ſed pro voto perfrui mereamur corona. Qualiter Chriſti Domini noſtri filii tui perceptis ſacrificiis communicantes : ad conſpectum glorie tue perveniamus indemnes. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Omnis conventus Eccleſie : qui tolerantiam & virtutem Sanctorum Apoſtolorum & Martyrum Symonis & Jude audiſtis : mentis oculos mecum in intima ducite : & quid contemptus mundi valeat : pre perpendite. Ecce divitie dantur & reſpuuntur : ecce vindicandi de perſecutoribus licentia conceditur : & contemnitur. Et hinc eſt quod demonibus imperandi facultas & ſinitur & obtinetur. Non alias namque diabolus vincitur : quam cum mundus cum ſuis opibus temnitur. Reſpuamus igitur temporalia : ut devicto diabolo premia poſſimus perfrui ſempiterna. Et orationem quam nos docuit habitator in celis liberi poſſimus clamare e terris. Pater noſter qui es.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

Chriſtus Dei Patris unigenitus filius : qui Sanctis Apoſtolis ſuis Symoni & Jude poteſtatem dedit demonibus imperandi : gratia vos ſua protegere & munire dignetur Spiritus Sancti. ℟. Amen. Et qui illis dedit ut contemptis divitiis temporalem appeterent paupertatem : de preſenti & temporali vita feliciter vos duci jubeat ad beatam. ℟. Amen. Ut qui pro illius amore. Sanctorum ſuorum memoriam recolitis : coram illo poſt cum eiſdem in celeſtibus gaudeatis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. *Require in Feſto Corporis Chriſti. fol. CCLXVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine : alleluia alleluia : alleluia.

Oratio.

Oratio.

DEus ſub cuius altare Sanctorum Apoſtolorum Symonis & Jude anime placide requieſcunt: & ſtolam candidam charitatis accipiunt: nos quoque famulos tuos in commilitonum numero fidens promiſſor adiunge. Ut vita ſaltim noſtra perveniat ad miſericordiam: ſi mors non pervenerit ad coronam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

Euſtachii ſociorumque eius Martyrum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXIIII.

Bellum de Benevento: omnia dicantur ut in Exaltatione ſancte Crucis fo. CCCCLXXV.

Claudii & ſociorum eius Martyrum: omnia dicantur plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXIIII.

Sancti Quintini Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCCXXIIII.

IN FESTO OMNIUM SANCTORUM.

Ad Miſſam. Officium.

DAbo ſanctis meis primam ſeſſionem: alleluia: in reſurrectione eterna. Et ſequuntur illos in gaudio meo. Et lux perpetua lucebit eis: alleluia. Et eternitas temporum preparata eſt eis: alleluia: alleluia. ℣. Benedicti vos a Domino qui fecit celum & terram. ℣. Et lux perpetua. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. ℣. Et lux.

Oratio.

DEus qui ſacra omnium Sanctorum tuorum pectora: tanto fidei ardore flammaſti: ut carnis tormenta contemnerent: dum ad te vite auctorem toto vigore animi feſtinarent: exaudi preces noſtras: & preſta ut frigeſcat in nobis viciorum inimica dulcedo: & ferveat in nobis tue charitatis infuſa dilectio. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Apocalipſis Beati Johannis Apoſtoli. *Ca. VII.*

IN illis diebus. Ecce ego Johannes vidi alterum Angelum aſcendentem ab ortu Solis: habentem ſignum Dei vivi: & clamavit voce magna quatuor Angelis: quibus datum eſt nocere terre & mari dicens: Nolite nocere terre & mari neque arboribus: quouſque ſignemus ſervos Dei noſtri in frontibus eorum. Et audivi numerum ſignatorum centum quadraginta quatuor millia ſignati: ex omni tribu filiorum Iſrael. Ex tribu Juda: duodecim millia ſignati. Ex tribu Ruben: duodecim millia ſignati. Ex tribu Gad: duodecim millia ſignati. Ex tribu Aſer: duodecim millia ſignati. Ex tribu Neptali: duodecim millia ſignati. Ex tribu Manaſſe: duodecim millia ſignati. Ex tribu Simeon: duodecim millia ſignati. Ex tribu Levi: duodecim millia ſignati. Ex tribu Iſacar: duodecim millia ſignati. Ex tribu Zabulon: duodecim millia ſignati. Ex tribu Joſeph: duodecim millia ſignati. Ex tribu Beniamin: duodecim millia ſignati. Poſt hec vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat: ex omnibus gentibus: & tribubus: & populis: & linguis ſtantes ante thronum: & in conſpectu agni amicti ſtolis albis: & palme in manibus eorum. Et clamabant voce magna dicentes: ſalus Deo noſtro: qui ſedet ſuper thronum & agno. Et omnes Angeli ſtabant in circuitu throni & ſeniorum & quatuor animalium: & ceciderunt in conſpectu throni in facies ſuas: & adoraverunt Deum dicentes: Amen. Benedictio. Et claritas. Et ſapientia. Et gratiarum actio: honor: & virtus. Et fortitudo Deo noſtro in ſecula ſeculorum.

℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Sancti tui Domine ſicut palma florebunt: plantati in domo tua Domine. ℣. Bonum eſt confiteri Domino: & pſallere nomini tuo altiſſime. ℣. Plantati.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. II. ℟. Deo gratias. *Ca. I.*

FRatres. Gratia vobis & pax a Deo Patre noſtro & Domino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti: pater miſericordiarum: & Deus totius conſolationis: qui conſolatur nos in omni tribulatione noſtra: ut poſſimus & ipſi conſolari eos qui in omni preſſura ſunt: per ex-

ho. ta-

ortationem qua exhortamur & ipſi a Deo. Quoniam ſicut abundant paſſiones Chriſti in nobis : ita & per Chriſtum abundat conſolatio noſtra. Sive autem tribulamur pro veſtra exhortatione & ſalute : ſive exhortatione : que operatur in tolerantiam earundem paſſionum : quas nos & patimur : & ſpes noſtra firma pro vobis. Scientes quoniam ſicut ſocii paſſionum eſtis : ſic eritis & conſolationis. ℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Mattheum. *Ca. V.*

Illo in tempore, Dominus noſter Jeſus Chriſtus videns turbas : aſcendit in montem. Et cum ſedisſet acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus. Et aperiens os ſuum docebat eos dicens. Beati pauperes ſpiritu : quoniam ipſorum eſt regnum celorum. Beati mites : quoniam ipſi poſſidebunt terram. Beati qui lugent : quoniam ipſi conſolabuntur. Beati qui eſuriunt & ſitiunt juſtitiam : quoniam ipſi ſaturabuntur. Beati miſericordes : quoniam ipſi miſericordiam conſequentur. Beati mundo corde : quoniam ipſi Deum videbunt. Beati pacifici : quoniam filii Dei vocabuntur. Beati qui perſecutionem patiuntur propter juſtitiam : quoniam ipſorum eſt regnum celorum. Beati eritis cum maledixerint vobis : & dixerint omne malum adverſum vos : mentientes propter me. Gaudete & exultate : quoniam merces veſtra copioſa eſt in celis. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Gaudete juſti in Domino : rectos decet laudatio. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

Mirabilis Deus in Sanctis ſuis. Deus Iſrael ipſe dabit virtutem & fortitudinem plebi ſue. benedictus Deus : alleluja : alleluja.

Miſſa.

Omnium Sanctorum preclara meritorum titulis : in honorem omnium Chriſti fratres chariſſimi : ſolemnia celebremus. Hi ſunt enim a Deo Patre ante conſtitutionem mundi predeſtinati atque preſciti : quorum ſanguis adeptus antequam fuſus. Hi ſunt qui nunc in locis beatorum inter palmas immarceſcibilem coronarum : amoeni ſoli percurrentes premiorum gaudiis celeſtibus perfruuntur in regno. Sumentes inſignia que divino preceperunt ex munere dona. Non enim conſcientia noſtra pro illis audaciam ſumit orandi : ſed illos pro nobis exorabimus ut piat audiri. Ut etſi palmam non mereamur in gloria : vel vitam habeamus in venia. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Agnoſcimus Domine quod hodie Sanctis tuis dederis : quibus virtutem. Illos auctores rogamus ad veniam : quos tibi familiares ſcimus ad gloriam. Illis indulgentiam credimus ex ſupplici prece : quibus te novimus ex hoſtibus indulsiſſe victoriam. Illos ſequimur pro miſericordia : qui te ſecuti ſunt pro corona. Ut per ipſos nec pias interceſſionis officium : per quos utſimus devotionis exemplum. Ut non puniat reos : dum non repudias advocatos. Ut peccatoribus parcas : dum Martyribus nil recuſas. Ut indulgentiam largiaris perditis : dum amicitiam impertiris in Sanctis. Ut interceſſorem fortes habeat patrocinium : quem confeſſio fidelis habuit ad triumphum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Si non Domine in oratione noſtra : mali operis facta non premerent : difficilem obtinendi viam : preces quas tibi fundimus non haberent. Sed neceſſe eſt impoſſibile eſſe quod petitur : quibus ſit contemptibile quod jubetur. Nam tibi uſque tua abrogat : quod preſtare tua dextera non laborat. Votorum noſtrorum ſtudia vincunt angaria meritorum. Non habet efficax deſiderium : qui ſit perveſicax ad reatum. Denique eos peccato plena non exaudit : non habet fides opere vacua : quod expoſtet. Que etſi ſit confeſſa : quod crederet : non tamen operata eſt : quod placeret. Sic nempe agitur : ut dum non ſervans inſtituta quod debeat : non accipiat improvida : que poſcit. Da igitur Domine ut dum in honorem omnium Sanctorum tuorum : ſacro altario hoſtiam immolamus : nobis proficiat ad ſalutem : & defunctis fidelibus ad requiem. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Adſiſte Dei teſtes : regni heredes : Chriſti comites : diabolique victores. Qui ſervorum conditione mutata : amicos

unicorum familiaritate ſuſcepta: regni cœleſtis beatitudinem meruiſtis. Venerantibus favete ſupplicibus in ſalutem credentium: potentiam meriti ſanctitatis oſtendite. Noſtrum eſt officium probare quod colimus: veſtrum obtinere ſuffragia quod rogamus. Vobis proinde apud Deum intercedentibus: populo donetur divina cognitio: & pacis integerrima plenitudo. ℟. Amen. Quæ ipſe eſt vera pax noſtra: & charitas indiſrupta: qui vivit & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine Deus noſter. Qui ſacras tuorum Sanctorum paſſiones: totiens triumphorum laudibus honoras: quotiens annuis vicibus repræſentas. Ut in converſatione geſtorum populi fidelis intentio: dum admonetur celebrare quod creditur: videatur ſibi expectare quod legitur. Seminatur incorruptione: incorruptione fructificatur. Honore proficit: quod dolore deficit. Vivit feſtivitate: quod perit [illegible]. Perſequentis impietas non reſurgit: vincentis felicitas non ſeneſcit. Sævitiæ non redditur [illegible]: gloria non infertur [illegible]. Crudelitas vitæ confunditur: credulitas coronata laudatur. Hoc de Chriſto omnes Sancti velut de capite membra traxerunt: mortificata ſibi ſemel morte: pro morte: ut qui propter ipſum animam ponerent: cum ipſo beatitudinem non finirent. Cui merito omnes Angeli: non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui omnium Sanctorum paſſionem ponit ad cultum: perducit ad premium. Porrigit ad exemplum: proponit ad fidem: glorificat laude: coronat honore. Ut illorum mors dedicetur in laudibus: quorum fuit vita commota virtutibus. Ut merito adſcribantur laudi quorum vita confixa eſt cruci. Ut quod perierat paſſione: reviviſcat in laude. Et quod affectum eſt contumeliis dedicetur obſequiis. Ut perpetuus vivat honor in Sanctis: & mœror in miſeris. Cum quicquid omnibus Sanctis ſuppenditur ad honorem: obſequentibus proficiat ad ſalutem. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem æternum.

Poſt pridie. Oratio.

Deus: cujus beneficii eſt fides Sanctorum atque victoria: quorum in omnium Sanctorum paſſiones colimus: quos in illorum fide te prædicantes: dum eorum merita complectimur: tua dona veneramur: adeſto cunctis intercedentibus in hujus oblatione ſacrificii: qui illorum certaminibus adſiſtis. Ac tribue precibus noſtris: ut quorum preſidiis nos celebrare feſta indignis: per eorum nos [illegible] ambulare veſtigia. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Tribue nobis Domine veritatis apprehendere viam: & dimicandi tenere militiam. Ut qui Sanctorum feſta excolimus: per Sanctos tuos te interpellare valeamus. Quo per eos te nobis parcendum adtendas: per quos nobis auxilium te rogandi inſinuas. Ut effectum largiaris e cœlo: cum ad te cum gemitu proclamaverimus e terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

Chriſtus Dominus: qui invictos victor in ſuorum Sanctorum extulit paſſione: pietate ſolita vos adjuvet in labore: & conſoletur in munere. ℟. Amen. Efficiatque vos ſibi in converſatione placabiles: qui illos reddidit in certamine victores. ℟. Amen. Ut quorum feſta nunc venerantes excolitis: cum eis partem in cœleſtibus habeatis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate. *Quære in feſto Corporis Chriſti. fo.CCLXVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluia alleluia alleluia.

Oratio.

Deus charitatis atque concordiæ: te per interceſſionem omnium Sanctorum tuorum deprecamur: ut ſicut illis triumphum victoriæ preſtitiſti: ita in no-

hoc ignem tui amoris: & charitatem cordis ipsis suffragantibus largiaris. ℞ Amen. Per misericordiam tuam Deus noster &c. Dominus sit semper vobiscum. ℞ Et cum. Solemnia completa sunt in nomine Domini nostri Jesu Christi: votum nostrum sit acceptum cum pace. ℞ Deo gratias.

Officium omnium Sanctorum: omnia dicantur ut in die. fo. CCCLXXXVIII.

Quatuor Coronatorum Martyrum: omnia dicantur plurimorum Mart. fo. CCCLXXX.

Theodori Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo. CCCXXI.

Mine Martyris: omnia dicantur unius Martyris. fo. ut supra.

In f. S. Sancti Mart. ni Episcopi: omnia dicantur unius Conf. Pont. fo. CCCLXXXII. excepta Oratione & Missa.

Oratio.

Jesu Deus noster & Dominus: qui tuis meritis Martinum Confessorem atque Pontificem: ita fecisti superatum custodire: ut in gloria mereretur & secundare consistere. Da nobis vero superni intercessione & sancte operationis studium. Ut pauperibus prerogantes substantiam: [illegible] mediorum [illegible] evadamus vindictam. ℞ Amen. Per misericordiam tuam Deus noster &c. Dominus sit semper vobiscum. ℞ Et cum.

Missa.

Immensum preclarumque & omni laude dignissimum nomen Dei Patris omnipotentis: fratres charissimi suppliciter exoremus: ut hodierna solemnia que pro Sancti ac gloriosissimi Pontificis sui Martini [illegible] veneratione suscepimus: ipsi sibi commendare dignetur. Tribuatque: ut sicut illi hodierno quondam die pro innumeris [illegible] vel confessionis sue virtutibus: celorum regna patefecit: nobis quoque pro innumerabilibus peccatis omnibus misericordiam largiatur. ℞ Amen.

Alia Oratio.

Dignissimum nobis omnipotens Deus hunc diem venerabilem: ut plena [illegible] dignissimum Sacerdotem tui Martini transitum consecravit. Qui etiam corpore celum quod quesivit: in opere: [illegible] in munere. Qui seculum calcavit [illegible] sequens tuum [illegible] in gaudio. Reddens: [illegible] quidem degeret: quibus [illegible] quidem tibi placere [illegible] preceptio. Qui in pubescente etate cum [illegible] jam tibi in adolescentia [illegible]: prius se perfectione: quam professione monstrando. Ut ante tuum servitiis [illegible] quam speciem religionis assumeret. Qui in frigore paupertatis [illegible] amore tuo calefactus: & [illegible] sui [illegible]: & tibi mereretur vestiri tum. Sic prevenerunt gratia confessionis: ut dum non videretur electus: probaretur assumptus. Dignum valde est: ut pro misericordia revelares: ut & tantum merito virtute cognoscerent: & virtus remuneratus plus crederent. Cui operante gratia tua: hoc fuerit [illegible] quod curare. Et pro abundantiam quam per te secerbat: [illegible] diversitatem: magis [illegible] habuerit exemplo docere: quam litteris. Qui in se cruce tue [illegible] suscepto: ita tibi verus cultor esse [illegible] ut laudis tue [illegible] martyr compleret. Meruit quoque cum te per [illegible] [illegible]: dignitatem Ecclesie tue: populorum [illegible]: singulorum quoque [illegible] committeret [illegible]. Qui per abundantiam [illegible] tua gratia: & [illegible] tue gratie [illegible] persona [illegible] hominem [illegible] potentem. Hic igitur tuum prece populum salvet: qui tibi placuit opere. Justificetque peccatores in vita: qui justificatus pervenit ad gloriam. Impetret ut a te non patiamur [illegible]: qui [illegible] meruit [illegible] de proprio. ℞ Amen.

Post nomina. Oratio.

Deus qui mirabilis es in Sanctis tuis: quorum celum dignatur: quamquam [illegible] tuis honoris impenditur. Intenta oratione te poscimus: ut hanc diem quam sancti & incomparabilis viri Martini [illegible] [illegible] prosperum nobis & pacifica in rebus [illegible] propitiatione [illegible]. Tribuasque ut cujus venerationem summa imitatione effici mereamur. Huic enim [illegible] quem retinuit annumerandum Martyribus adgregavit. [illegible] nostre tempora [illegible]. Jubeas [illegible] nostra [illegible] [illegible]. Dubium enim non est: quod sit Martyr in celo: qui fuit Confessor in seculo. Cum sciatur non Martinus martyrium: sed martyrium defuisse Martino. Oramus Domine: ut qui [illegible] [illegible] virtutibus [illegible] mortuos suscitavit: dignetur etiam defunctorum spiritus

citius auxiliari: ut viventes in tribulatione defendant: qui pœnam ſui martyrii ſuſcepere.

℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

MUltis curam te Deus Pater exhibuiſſe in hominibus, Confeſſoris tui hac [illegible] hodierno die [illegible] memoriam [illegible] doctrinam recolimus: opera memoramus. Qui licet totum vite ſue curſum glorioſis decoraverit pace: ſinem tamen [illegible] charitatis bono reddidit & probabilem & inſignem. Cum vicinum ſui [illegible] terminum ſciret: pacem inter ſe diſcordantibus reſtituit clericis. Qui ad eternam continuo vocatus hereditatem: exemplo Domini tenendam ſuis pacem diſcipulis commendaret. Hujus ergo viri ſuffragiis poſcimus te nobis Deus quicquid dividit unitatem: & dum [illegible] eadem conjunctos ſimus in premio cujus hec [illegible] utimur exemplo.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: vere equum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus in depoſitione anniverſarie commemorationis ſancti Martini Epiſcopi & Confeſſoris tui: Quem pro pietate tua & ſervitute ſua tam beatum labore quam munere inter Sanctorum omnium florentiſſimas legiones: ac [illegible] Martyrum choros & inſignes: & eminentes una [illegible] cathedras: dextri ordinis locum tenere conſtituiſti. Quia bona arbor bonum fructus facit: & bonus homo de bono theſauro cordis ſui bona profert. Cumque in eodem Evangelio ipſe doceres: ex fructibus eorum cognoſcetis eos. Hunc ergo inter [illegible] ipſe [illegible] teſtantur facta per ſeculum: ſigna poſt tranſitum: opera dum vite [illegible] poſt receſſum. Cum perfectum ad unum ſanctitatis culmen diverſos mittat aſcenſus. Non una eſt certaminum utrique glorie tue ducit ad regnum. Quid enim minus eſt crucem ferre per tempora: quam mortem ſubire per vulnera? Quid inferius eſt mundum vincere: quam gladium non timere? Cum plus [illegible] habet diuturnitas cruciſixi: quam ſeculares interrumpi. Quid ſeparatione aſſectus martyrii conſummatus: quam diuturnum cruciatus? Non deſiit propter te mortificatus a mortuo: cum te utrumque ſit glorioſum & idem velle quod placeat. Pugnam ſuſtinere ſine deſectu: an coronam rapere ſine mora? Propoſitum non mutare ſub ſpatio: an implere deſiderium ſub momento? Par eſt ut credamus celebritas non credere per dolorem: ubi equalis in dilectione patientia. Percuſſor [illegible] non Confeſſor. Voluit triumphare dum moriretur qui militare non deſiit dum conſummat. Inter carnales pugnas & ſpiritales inſidias: laborioſius eſt hoſtem in occultum ſuperare: quam publicum. Quia non ſit levius ſuperare ſemper quem caveas: quam non formidare quem videas. Sequitur in procella providere cautelam: quam fortiter in congreſſu ſervare conſtantiam. Non tolerando in anguſtia vivere ſervitutem, aut in pena devincere ferientem. Quoniam declinare quod decipiat: aut cum compendio ambire quod ſinat. Poſitum in agone Martyrum & extrinſecus ſidem: hoc ſemper proponitur quod horreat: hic etiam quod delectet. Ibi tormenta terrent: hic etiam blandimenta diſcrimina. Ibi homo noſter expugnare per amaritudines: hic diabolus inquietare per dulcia. Ibi mors ſecuritatem prebet: hic ſecuritas mortem facit: ibi alicui [illegible] impertiat: hic propria nature mobilitas [illegible] eſt. Sed in his omnibus nihil ſibi ſine adjutorio tuo arroget humana fragilitas: [illegible] debet unuſquiſque deputare quod vicit. Qui tuis [illegible] portavit: utrumque quod pertulit. Horum tu verus arbiter Deus: quos propter nos ſupplices quesumus ut ſicut ab illis accepti: ita nos illis mereamur eſſe ſuſcepti. De quibus hoc nobis ſufficit credere: quod una amoris tui cauſa per diverſa merita: diverſo vel ſine vel tempore: ſideliter aſſlicti: viriliter probati: potenter prediti: clementer aſſumpti: & equaliter ſunt beati. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui ſemet ſervientium ſibi & primordia conſecrat, & fines glorificantes coronat. Qui illorum commendat virtute fidei, quorum vitam ambitio coërcuerit ſanctitate. Quique hujus Confeſſoris ſui ita eſt glorificatus in opere, ut non pateretur eum confundi inimicis in porta loquentem. Hic quippe vir cujus mundo vita in teſtimonium: diſcipulis exitus in exemplum: videt eminus ſe rerum conſiſtere adverſarium: quem & apertis oculis reprobavit: quo ſe continuo in ſinu Abrahe recipi veridica inſpiratione prefatur. Hunc nunc Deus ſummus coram te pro noſtris lacrimis interceſſorem ſiſtat: quem donum gratie tue & vita ſalubrem, & morte prerogativis conſtituiſti reliquum. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio.

Placeat tibi Domine quod offerimus: & ſancti ſica que tibi ſanctificanda libamus: ut hoc die quo beatiſſimus Preſul Martinus gloriſe tranſmigrationis evectus eſt obitu: donetur a te nobis omnibus indulgentia peccatorum. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Deus qui animam viri Sancti, ac Confeſſoris tui Martini ſoluta carnali compage, celeſti convocaſti in regnum: ut tuorum conſors exiſteret Angelorum: qui vita calcaverat mundum: eſſetque paradiſi poſſeſſor: qui etiam terrene habitator extiterat celeſtis gloriam vite: qui increpato diabolo triumpharet in morte: et nos predicti viri obitum memoriam celebrantes, eſſe placabiles, cogitationem ſancto eſſe ſcimus. Quo nos opere nos cognationis ſordentes, & corde, & lingua proclamemus ad te ſic dicentes. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Benedictio.

Chriſtus Dominus qui per Confeſſorem ſuum Martinum, pietatem diſcurrendi reſtauravit Eccleſie, faciat vos eodem intercedente, omni peccato carere. ℟. Amen. Quique illum exprobantem Zabulum, admirabili glorificavit in tranſitu, ſuſtineat vos propitius vocatione in exitu. ℟. Amen. Ut in ejus ſinu poſt obitum recepti, vos gaudeatis quo ideo in tempore patulo predixit oraculo. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus Guſtate. Require in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine, te laudamus Domine, alleluja, alleluja, alleluja.

Oratio.

Deus perennis ſalus, beatitudo inaeſtimabilis, da quaeſo, ut qui meſſibus munera tua ſancta ac beata ſumpſerunt, ſancti ac beati eſſe mereantur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Emiliani Abbatis, omnia dicantur unius Confeſſoris fo. CCCCXXXII.

In feſto Sancti Bricii Epiſcopi & Confeſſoris, omnia dicantur unius Confeſſoris Pontificis fo. ut ſupra.

Clementiani & Theodori Mart. omnia dicantur plurimorum Mart. fo. CCCCXXX.

In feſto Sancti Eugenii Archiepiſcopi Toletani, omnia dicantur unius Martyris Pontificis fo. CCCCXII.

In feſto Sancti Iſpriani & ejus comitum. Ad Miſſam Officium Valde Sancti mei. *Require in feſto Apoſtolorum Petri & Pauli fo. CCCXXXIV.*

Oratio. Laudamus te Domine. *Require in Communi Offerentium fo. CCXXI.*

Prophetia Juſti in perpetuum vivent & apud Dominum. *Quere in communi plurimorum Martyrum. fo. CCCCXXX.*

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Sancti tui Domine ſicut palma florebunt. Plantati in domo tua Domine. ℣. Bonum eſt confiteri Domino: & pſallere nomini tuo altiſſime. ℣. Plantati.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. II. Ca. I.

Fratres. Nolumus vos ignorare de tribulatione noſtra: que facta eſt in Aſia. Quoniam ſupra modum gravati ſu-

mus

hem ſupra virtutem: ita ut tæderet nos etiam vivere. Sed ipſi in nobis ipſis reſponſum mortis habuimus: ut non ſimus fidentes in nobis: ſed in Domino qui ſuſcitat mortuos. Qui de tantis periculis eripuit nos: & eruit: in quem ſperavimus quod & adhuc eripiet: adjuvantibus & vobis in oratione pro nobis: ut ex multarum perſonis facierum ejus quæ in nobis eſt donationis: per multos gratiæ agantur pro nobis. Nam gloria noſtra hæc eſt teſtimonium conſcientiæ noſtræ. Quod in ſimplicitate & ſinceritate Dei: & non in ſapientia carnali: ſed in gratia Dei converſati ſumus in mundo: abundantius autem ad vos. Non enim alia ſcribimus vobis: quam quæ legiſtis: & cognoviſtis. Spero autem quod uſque in finem cognoſcetis: ſicut & cognoviſtis nos ex parte. Quia gloria veſtra ſumus: ſicut & vos noſtra in die Domini noſtri Jeſu Chriſti. ℟. Amen.

Evangelium. Videns turbas aſcendit in montem. *Quære in feſto omnium Sanctorum* fo. CCCC.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Gaudete juſti in Domino.

Sacrificium. Mirabilis Deus in.

Require in feſto omnium Sanctorum. fo. ut ſupra.

Miſſa.

GEneralibus Sanctorum exemplis: ac beatorum Martyrum Sperati vel comitum ejus magiſteriis eruditi: æterno Regi Domino fratres chariſſimi ſupplicemus: ut nobis quoque fidei calore conceſſo præſtet etiam ſemper de inimicis noſtris ferre triumphum. Eorumque nos quæſumus te Deus Pater omnipotens imitatores efficias quibus & victoriæ palmam: & immortalitatis æternæ dediſti coronas. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DIgnanter ad te Domine repetitas preces revolutæ ſupplicationis admitte: in hac quæſumus Sanctorum Martyrum tuorum Sperati vel comitum ejus celebritate benignus indulge. Ac preſſa precamur omnipotens Deus: ut quicquid totius orbis Dominus palmis meriſque amplectimur: cæliſſe etiam virtutis tuæ brachio propitius tuearis. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

MArtyrum tuorum Domine virtutibus congaudentes: per eorum te glorioſa merita precamur attentius: ut offerentium vota vel munera dignanter accipias: & peccantibus omnibus remiſſionem concedas: ſpiritus etiam defunctorum in pace refrigeres. ℟. Chorus. Amen.

Ad pacem. Oratio.

QUoties in tuis laudibus Domine Martyrum tuorum Sperati vel comitum ejus paſſiones deferuntur inſignes: humani toties occurrunt voti te miſerante ſubſidia. Petimus ergo: ut eiſdem intercedentibus pacem tuam nobis dones in terris: quam illi ſe gaudent te largiente poſſidere in cælis. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: omnipotens Domine: nos in tuis laudibus jugiter exultare: tibique ſemper gratias agere. Qui tantum fidei robur Martyribus: Confeſſoribus: Virginibuſque tuis largitus es: ut impreſſis flammis corporibus non cederent: ſed animo penarum ergaſtula vincerent: & inde victoria abdicarent tormenta: unde tibi propitiatam jam cernebant victoriam. Tantus eſt amor nominis tui Domine: ut nihil illis mors prævaluerit ſuperatus: nec exſiccret illata pœna tortoribus. Non laceratum ferro corpus animos fidelium inclinavit: non ſciſſum ſolet latus fidem profeſſam virtutis excluſit: nec ullo ſanguine ſævit unguentum ſtridore provocatus: vocem ſupplicantis exegit. Hæc eſt earum Martyrum Virginumque coronas & virtutum cæleſtium palmæ: quoniam fortiora ſunt vulnera meliorum ſanctorum: quam carnificum. Precamur ergo Domine Deus noſter: ut qui eorum virtutibus triumphum gloriæ præſtitiſti: noſtris ſemper precibus placatus occurras. Ut nos quoque te laudemus in terris: ſicut illi jugiter laudant in cælis: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: ſemper & benedictus tu Domine Deus omnipotens: quem providebant Sanctus Speratus: & ſocii ejus in ſuo conſpectu: a quo a dextris eis fuiſti: ne unquam commoverentur: te laudat indeſinenter omnis exercitus Angelorum. Deum Dominum ac redemptorem æternum.

Poſt

Poſt pridie. Oratio.

Mirabilem te in Sanctis tuis Domine confitentes: ac reſurrectionem Domini noſtri Jeſu Chriſti gloriam prædicantes: per eorum te deprecamur poſſumus preces: quos in agone certaminis reddidiſti victores: ut de illo inviſibili ac profuſo fonte quo illi vitam æternam potare non ceſſant: Spiritum ſanctificationis emittas: qui oblatum hoc ſacrificium cæleſti rore pingueſcere faciat. Quod dum a te Domine ſemper cum Sanctis beatum: tuoque munere facit eſſe [illegible]: omnes nos benedicat ac reficiat: atque ab omni onere peccatorum abſolutos: nos ſemper ſecuros & liberos. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Peccatorum noſtrorum conſcii fratres chariſſimi ſuffragia Sanctorum Martyrum Spirati vel comitum ejus inſtanter quæramus. Et qui divino pro noſtris meritis videmur egere auxilio: omnes pariter clamemus atque dicamus: Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Benedictio vos Domini comitetur ſemper in terra: qui Sanctorum Martyrum Spirati vel comitum ejus animas aſſumpſit in cælo. ℟. Amen. Quod ex ore noſtro in officium benedictionis egreditur: Sanctorum meritis in vos divinitus compleatur. ℟. Amen. Quique ad hanc ſolemnitatem hodie devoti ſtis convenientes: optata vobiſcum gaudia reportetis. ℟. Amen. Quod ipſe præſtare dignetur: cujus regnum & imperium ſine fine permanet in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate. *Require in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine: te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

Propitiare Domine ſupplicationibus noſtris: & exemplo Martyrum tuorum Spirati vel comitum ejus flammam in nobis accende claritatis. Et quorum non ſumus eſſe imitatores: ita poſſimus eſſe participes. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus: & vivis: & omnia regis in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

In feſto Sancti Aciſcli & Victoriæ Martyrum: ad Miſſam Officium: & omnia alia dicuntur plurimorum Martyrum excepta Miſſa.

Miſſa.

Beatiſſimi Aciſcli magnam ſolemnitatem fratres chariſſimi celebrantes: divina occurrente miſericordia exſolvamus laudes poſt triumphum ſui Martyrii gratias: & pro noſtro certamine ſe victor [illegible] da pari affectu fundamus humiliter preces. Ejuſque largiſſimam bonitatem ſupplici ore obſecremus: ut ſicut ei non ſolum contulit meriti dignitatem: verum etiam martyris incommutabilem tribuit charitatem: ita etiam nos quos adoptionis ſuæ gratiſſimo munere decoravit: ſubſequi jubeat ejus aliquam dignitatem. Et perfecto illi [illegible] mundi: indulgentiæ beneficio concedat [illegible] charitatis perpetuæ adipiſcere. Atque ſicut ejus munere: ut vitæ hujus ſe præmia contemneret: dum futuræ perennem gloriam aſpiraret: ita ipſius ſit gratia: ut temporalibus cordis ſui inlecebras reſpuamus: & ſempiterna gaudia ſolertiter expectemus: ut hoc Martyris apud Deum ſuffragia mereamur: ut cujus feſtivitate glorioſam incarnationem divinæ [illegible] celebrare advenimus. ℟. Chorus. Amen.

Alia Oratio.

Sempiterne atque in Sanctis glorioſe & admirabilis Deus: reſpice quæſumus hujus ſancti populi tui religioſiſſimum conventum: in recordationem tui Martyris Aciſcli ad laudandum te unanimiter congregatum. Et conſiliorum qui proſpicere valeamus actibus accommoda paternæ pietatis aſſenſum. Reple ſingulorum corda dono Spiritus principalis: & a cunctis expelle vitiorum inſtinctus timore. Ut pro veritate diſcamus indubitanter animas ponere: & ad eandem gloriam obtinendam totis viribus feſtinare. Hæc vero pura libamina ſacrificii ſalutaris ſereno obtutu reſpicientes: ita noſtro oramine precibus ſemper adeſſe digneris: quo & pro obſe-

quiis

quis Martyris tui Aciſcli largus nobis remunerator exiſtas: & in die adventus tui faciem tuam nobis placatus oſtendas. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

O Quam admirabilis es hodie Domine: in oculis plebis tuæ Martyris tui Aciſcli palma triumphalis victoriæ. Dum glorioſus hic dies feſtivitatis ejus: & adventus tui laudabilis cognoſcitur. & paſſionis ipſius cultu inluſtratur. Pro quo quæſumus Domine clementiam tuam: ut efficias ejus cruore tam offerentibus: quam defunctis obtineat criminum veniam: & adventus gloria tui inluſtret pectora noſtra. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

PAX Domine quæſumus ſervetur in ſinceris: quæ cum eſt habita præciſſime in electis. Ut ſicut per eam Sanctus Martyr tuus Aciſclus & dilectione adventus tui flagrabat, & paſſionis inlata verbera ſuſtinebat: ita quoque nos per eam & carnalium vitiorum incendia extinguamus: & adventum incarnationis tuæ devotis mentibus celebremus. ℟. Chorus. Amen.

Inlatio.

E Quum & juſtum eſt: dignum: & pulcrum eſt: nos tibi ſemper gratias agere: Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui Sancto ſuo Germano Aciſclo coronam donavit: dum in eo & meriti honorem & martyrii dignitatem mirabiliter conſignavit. Qui ſecutus eſt ingreſſu impigro Dominum Salvatorem: & impium contemplſit furore ſacrilego ſævientem. Currebat enim alacer per puncta ſecuri bravio: ut apprehenderet bravium perpetuæ claritatis. Toleravit exilia. Suſtinuit opprobria: tantum ne fraudaretur cœleſti victoria. O beata paſſio ſancti Martyris: qui caput calcavit cornuti ſerpentis: & hodiæ obtinuit ſui beatiſſimi ſanguinis. Exegit caput mortalibus membris indutum abſciſſioni ſubjacere: quo poſſet capiti ſempiterno ſuum caput ſubjugere, & cum ceteris Sanctis Laudem Domino gloriam decantare. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare: ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

V Ere ſanctus: vere benedictus & admirabilis: Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus. Qui beatum Martyrem ſuum Aciſclum & virtutum ſocibus exornavit: & paſſionis gloria ditavit. Quæſumus igitur Deus Pater: ut eo ſuffragante detur nobis perſeverantia bonæ vitæ: ex cujus ſolemnitate mors noſtra eſt adventus filii tui gloriam in laudibus inchoare. Per ipſum Dominum ac redemptorem æternum.

Poſt pridie. Oratio.

O Blatum tibi hoc ſacrificium: ſubſtrativum quæſumus adventus tui omnipotens Deus ſancti ficetur. Quo mereamur omnes qui hunc diem Martyris tui Aciſcli annua celebritate recolimus: noſtrorum criminum veniam eo ſuffragante percipere: & horum perceptione liberatorum mandatis cœlestium: regnum tuum immarcibiliter præſtolare. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

O Mnes nos: qui terribilem adventum tuum Domine expectamus, roboret & confortet ille veritatis Spiritus: quo Martyr tuus Aciſclus ad ſubeunda paſſionis certamen eſt roboratus. Ut ſicut idem Martyr tuus eodem Spiritu in ſe permanente: poſt conſummatum ſupplicium meruit conſortium beatorum: ita nobis eodem nunc pro nobis interpellante: mereamur noſtrorum obtinere veniam delictorum: cum his quibus nos docuiſti verbis exclamaverimus e terra. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

O Mnes qui beati Martyris Aciſcli feſtum colitis: & divinæ incarnationis myſteria commodo celebranda in laudibus inchoatis: benedicamini dono ſpiritus principalis. ℟. Amen. Amor adventus Dei emundet vos ab omni delicto: quo perfectis poſt tranſitum Martyris ſui Aciſcli adnecti conſortio. ℟. Amen. Ut celebretis adventum Domini vos exuat a criminibus: & obſequium Martyris æternum vobis præparet manſionem. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Dicat Chorus. Laudes. Quære in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVI.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine

ut te laudemus Domine: alleluja. alleluja: alleluja.

Oratio plurimorum Mart. fo. CCCCXXVI

In alleluia Sancti Martini: omnia dicantur ut in feſto ipſius fo. CCCCIL.

In Sancti Romani Martyris.

Ad Miſſam. Officium.

SAnguinem juſtorum requiram ego dicit Dominus: & habitabo cum eis in regno meo: alleluja. alleluja. ℣. Juſti autem in perpetuum vivent: & apud Dominum eſt merces eorum. ℟. Et habitabo. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum: amen. ℟. Et habitabo.

Oratio.

LAus tua Domine in Eccleſia Sanctorum perſonet: & fidelium pectora in te ſemper exultent. Ut dum pro debita exultatione martyris ſancti letantur in gremio fideles populi: Quique vero laudem in tuo honore depromimus: cum ſanctis tuis promiſſa gaudia impetremus. ℟. Amen. Per miſericordiam. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Vos omnes Sancti Dei venerabiles miniſtri Dei noſtri. *Quere in feſto Sancti Coſme & Damiani. fo. CCCLXXXV.*

Pſallendo. Tranſivimus per ignem & aquam: & induxiſti nos in refrigerium. ℣. Probaſti nos Deus ſicut probatur argentum: poſuiſti tribulationes in dorſo noſtro. ℟. Et induxiſti.

Epiſtola. Gratia vobis & pax a Deo Patre noſtro & Domino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus. *Quere in feſto Sancti Chriſtofori & ſociorum. fo. CCCXLIX.*

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. Capitulo. VI.

ILlo in tempore Dominus noſter Jeſus Chriſtus elevatis oculis in diſcipulos ſuos: dicebat. Beati pauperes: quia veſtrum eſt regnum Dei. Beati qui nunc eſuritis: quia ſaturabimini. Beati qui nunc fletis: quia ridebitis. Beati eritis cum vos oderint homines & cum ſeparaverint vos & exprobraverint & ejecerint nomen veſtrum tanquam malum propter filium hominis. Gaudete in illa die: & exultate: ecce enim merces veſtra multa eſt in celo. Secundum hec enim faciebant prophetis

L.13. patres eorum. Vos autem eſtis qui permanſiſtis mecum in temptationibus meis. Et ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi Pater meus regnum: ut edatis & bibatis ſuper menſam meam in regno: & ſedeatis ſuper thronos judicantes: duodecim tribus Iſrael. ℟. Amen.

Laudes. Alleluja. ℣. Beati qui habitant in domo tua Domine: in ſecula ſeculorum laudabunt te. ℟. Alleluja.

Sacrificium.

REgnum & poteſtas & magnitudo regni datur populo Sanctorum: alleluja. ℣. Conſurget Michael princeps magnus & ſalvabitur omnis qui inventus fuerit in libro ſcriptus: & qui ad juſtitiam erudiunt multos: fulgebunt quaſi ſtelle in perpetuas eternitates: pertranſibunt plurimi: & multiplex erit ſcientia. ℟. Populo.

Miſſa.

ANnue celebrationis recurſio hunc diem nobis fratres chariſſimi repreſentat: & lachrymas laxandum & hoſtias abundam. In quo enim beatiſſimus Martyr Romanus & miraculis claruit: & ſupplicio triumphavit. Ipſe quippe fortis domus Dei tutator obſiſtens ad victricia martyrii bella mutavit fidelium populorum catervas. Qui & in fide Domini viriliter permanſerunt & inimicum fidei: intra domum Dei ingredi non ſinerent. Unde in honorem tanti Martyris ſummi redemptoris clementiam ſuppliciter figuremus: & pia ei vota reddamus. Ut idem qui dedit in Martyre Romano repugnandi fiduciam: quo non permitteret hoſtem Domini introire in aulam: donet & nobis Spiritus Sancti virtutem invictam: qua & adverſarium noſtre anime ſuperemus: & eum in noſtri cordis hoſpitio ingredi minime permittamus. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui beatiſſimi Martyris tui Romani precibus ita adſtitiſti: ut paratum ad ſupplicium ſuum ignem ſic celeſtium extingueres pluviarum ex gurgite: ut locus flammis nullo modo videretur accedi: fac in nos ut apud te ſuffragante peculiari divinas facibus incentiva extingue: ut ſemper non ita flagrent gutte tui amoris: quo mereamur fructum capere eterne felicitatis. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

REX noſter & Domine qui ex ore Theophili infantuli Martyris tui ſancti laudem: dum ingenuit ejus confeſſio eſſe diſertam per donum gratie: qui adhuc plane fari non poterat per etatem: da in

nos

ore nostro & ſuperne contemus: & petitionis effectum. Ut qui in hac die Martyris tui Romani has tibi hoſtias immolamus: tam a vivorum quam defunctis indulgentiam criminum impetremus. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio

FAC nos eterne Deus ea pace tibi conjungi: qua Sanctus Romanus Martyr tuus accenſus: hoſtium fores Eccleſie tue meruit intrare permiſſus. Ut ſicut ille per eam evicit temporale ſupplicium: ita quoque nos ea in nobis permanente: & mundi illecebras reſpuamus & devictis hoſtibus eterna gaudia perfruamur. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt nos tibi gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum Filium tuum Dominum noſtrum. Qui eſt admirabilis in Sanctis & fidelis in verbis ſuis. Predixit quippe ſe hoc poſſe [illegible] eloqui nobis: qui ſignati in eum credidiſſent ſignaculo crucis. Quod celeſtium dona verborum tribuiſſe videmus etiam Martyrem tuum hunc Romanum. Qui vel ſine membris lingue: nobis adverſibus Dominum meruit conlaudare. Furor namque ſacrilegi perſecutoris horrendus: volens in Martyre Chriſti extinguere fidem: radicitus deſecavit loquendi ejus organum lingue. Putans quod dum non poſſet remanere fides in corde: cujus confeſſionem prohibita non fuiſſet ex voce. Sed non abegit ab ore Martyris adverſum qui a corde ejus non potuit dirimere ea parte perditum verbum. Ipſe quippe verborum dator loquebatur in Martyre: in quo vivunt omnes eterne conditiones. Namque lingua orbi nunquam deceſſit organum vocibus: & tamen habitet in eo cognitio veritatis. Ille etenim ſi principes mutata nature lege tota membra omniſque humana actus poſſent repercuſſos ſonos formare verborum: qui facit ut ſola in homine lingua loquatur. Unde Romanus hic Martyr de amiſſione lingue non dolet: cum in ſe Dominum loquentem audivit. Sed preciſam medico deſecare linguam ab ipſius proxime & in ſacrificio eam Domino mandans: offerre curavit. Ut hec que erat prevaricata [illegible] experiretur ſecretiorum & totius corporis benedic una prima Deo in laudis hoſtia offerretur: & ſic reliqua ſubjecta membra corporis ſequerentur. Proinde te ſancte Pater expoſcimus: ut ipſe per os noſtrum ſemper loquatur: & corda noſtra repleat ſpiritualibus documentis. Ut quicquid nunc coram te in confeſſione peccatorum noſtrorum depoſcimus: tu accipias & dona future gratie que ſperamus impertias. Crea quoque in nobis cor rectum ſpiritum novum: novumque laudationis preconium: ut tam corde quam voce te cum omnibus Sanctis tuis conlaudemus: atque ita dicamus. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus

VEre ſanctus vere benedictus in Sanctis tuis: vere nec mala iter [illegible] princeps Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Ob cujus fidem fortiſſimus athleta Romanus animam poſuit: & puerulus Theodorus ferventi gladio lactantis infans e caelum ſublevat. Pro quo te Deus Pater ſoli tibi debetur honor virtutis & eterne gloria poteſtatis: quem & eloquiis Romanus voce conlaudabat: & infantulus Theodulus adorandum pro documentis inhiant. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie. Oratio

CHriſte redemptor noſter mortalitatis: qui celeſtibus aquis emiſſi Romanum tuum unda liberaſti a flamme: immitte nunc ſuper hoc ſacrificium imbrem tue benedictionis: ut qui ea non liberavimus: & peccato careamus & virtutum ſpiritualium copiam adipiſcamur. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

MEmores dilectiſſimi fratres Romani beatiſſimi intrepidam fidem & inconvulſe ſpei ſoliditatem: qua ſe predixit paratum ſibi incendium nullo modo eſſe viſurum: cor noſtrum armis ſpiritualibus preparemus: & ea que a Deo poſtulaverimus: poſſe nos promereri credamus. Nam idem qui tunc propterea adfuit ſui Martyris voto: & erit procul dubio noſtre confeſſionis acceptor. Ut qui illi tribuit martyrii palmam: non renuat noſtram in honore tanti Martyris obſequelam. Extendamus ergo cum palmis ad ethera vocem: & ea que nos ipſe inſtituit orare: proclamemus e terris cum ſumma mentis intentione. Pater noſter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio

REdemptor noster ac Dominus: qui ... Romanum ... insignivit ... opitulatione vestra sit ut digna virtutum praedicamenta ... ℟. Amen. Quique ... Martyrem ipse ... omnia ... ℟. Amen. Ut eo duce ... meritum ... de mundo ... Romanus ... triumphare martyrio. ℟. Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus: Gaudete.

Com. Refecti Christi corpore. *Quaere in Festo Corporis Christi fol. CCLXVII.*

Post communionem.

DOmine Deus omnipotens qui es vita & lux fidelium: quem veraciter ... credimus verum: esto nobis propitius. Et qui hanc oblationem pro nostra nostrorumque salute vel pro expiatione nostrorum peccaminum in honorem sancti tui Romani tibi obtulimus: in sericordia tua ... nos defende ... Ut qui jam refecti sumus ad mensam tuae convivium: dono tuo ... consequi mereamur praemium sempiternum. ℟. Amen. Concedente ... tua Deus noster: qui es vita ... & corona sanctorum in aeterna saecula saeculorum. ℟. Amen. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. Solemnia completa sunt in nomine Domini nostri Jesu Christi. Votum nostrum sit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

In Sancti Crispini Confessoris: officium & omnia alia ut in communi unius Confessoris. Quaere fo. CCCLXXII. Praeter Orationem.

MEritum in Sanctis tuis Deus ... supplices ... & praestantibus nobis beatissimi Confessoris tui Crispini patrocinia largire ... praemia ... illi coronam ... in ... suffragio ... & pacem perpetuae charitatis consequi mereamur. ℟. Amen.

In Sanctae Ceciliae Virginis.

Ad Missam. Officium.

LOquebar de testimoniis tuis in conspectu Regum & non confundebar: alleluja alleluja. ℣. Beati immaculati in via: qui ambulant in lege Domini. ℣. Et non confundebar. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio: & Spiritui Sancto: In saecula saeculorum amen. ℣. Et non confundebar.

Oratio.

CHriste Domine qui sacrae Virgini tuae Ceciliae tantam tribuis fortitudinem ut saeculum vinceretur: & carnem pro te ... interfecta ejus flammam ... nos tuae charitatis accende. Ut nec ... nos carnis ... nec saeculi blandimenta decipiant. ℟. Amen. Per misericordiam tuam &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Prophetia. Lauge Domine.

Psallendo. Specie tua. *Quaere in communi unius Virginis. fo. CCCLXXXVI.*

Sequentia Epistolae Pauli Apostoli ad Colossenses. Deo gratias. Ca. I.

FRatres: Gratias ago Deo Patri: qui dignos fecit nos in partem sortis Sanctorum in lumine: qui eripuit nos de potestate tenebrarum & transtulit in regnum filii dilectionis suae: in quo habemus redemptionem peccatorum: qui est imago Dei invisibilis: primogenitus omnis creaturae. Quia in ipso condita sunt universa in caelo & in terra: visibilia & invisibilia: Sive Throni: sive Dominationes: sive Principatus: sive Potestates. Omnia per ipsum & in ipso creata sunt. Et ipse est ante omnes: & in illo constant omnia. Et ipse est caput corporis Ecclesiae: qui est principium primogenitus ex mortuis: ut sit in omnibus ipse primatum tenens. Quia in ipso complacuit omnem plenitudinem divinitatis habitare corporaliter: & per eum reconciliare omnia in ipsum: & vos cum essetis aliquando alienati & inimici sensu & in operibus malis: nunc autem reconciliavit vos in corpore carnis ejus per mortem exhibere vos sanctos: & immaculatos & irreprehensibiles coram ipso. Cui est honor & gloria in saecula saeculorum. ℟. Amen.

Evangelium. Simile est regnum caelorum thesauro abscondito. *Quaere in Sanctae Eulaliae. fo. XXIX.*

Dicat Presb. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. Lauda filia Sion: letare & exulta filia Hierusalem. ℣. Alleluia.

Sacrificium.

SIcut turris David collum tuum: & propugnaculum non est in te. Quam speciosa

ſi & decora facta es in ornamento tuo: & odor unguentorum tuorum ſicut odor Libani ſuper omnia aromata. alleluia. ℣. Sicut columbæ ſedentes ſuper abundantia aquarum: & ſicut ſcala aromatum pigmentariis unguentoria. Et ſicut idia diſtillantia myrrham: & ſicut ornatus aurea plena Tharſis: & ſicut Libanus electus. Et ſicut cedrus. Et ſicut columnæ marmoreæ poſitæ ſuper baſes aureas formoſe. ℟. Quam ſpecioſa.

Miſſa.

VEnerabilem hunc diem paſſionis triumphatricis Cecilie: cum ſumma dilectiſſimi fratres devotione. In quo eadem Virgo & caſtitate fecunda: & effuſione ſanguinis martyrio eſt conſecrata. Illa denique procul dubio poterit apud Deum veniam noſtris impetrare offenſis: que ſuum regem e luto carnem: multorum animas convertit ad fidem. Cum & ſponſi carnalis connubii copulam repulit & ſibi eundem cum cetera Sanctorum multitudine paſſionis gloria ſociavit. Precemur ergo eos omni cordis devotione: per quos libido devicta: per quos etiam hoſtis ſeviens eſt perſecutio ſuperata. Ut ſint apud Chriſtum pro quo paſſi ſunt: interceſſores pro nobis ſint refugium peregrinis. Abſolutio vinculatis. Relevatio oppreſſis. Reditus peregrinis. Suffragium abſolutis. Reparatio infirmis. Subſidium viduis. Ac defenſio quotidiana populis. Non igitur apud Deum ſua in neque confundantur in prece: qui pro eo nullius ſunt paſſi terrore uſque ad mortem. ℟. Amen.

Alia Oratio.

OMnipotens unigenite Dei filii Patris: qui ad corroborandam fidem Martyrum tuorum Valeriani Tiburtiique Cecilieque ſplendidiſſimos aſpectus Angelicos deſtinaſti ad terras: per quos illis contextas liliorum ac roſarum floribus deſtinaſti coronas. Tu nos eiſdem apud te intervenientibus: & vinculis piaculorum abſolves & dono ſpiritalium reple. Ut ſicut illi te tua gratia precedente martyrium ambiendo: ſecuti ſunt: ita nos eadem precedente atque ſubſequente: & hoc adipiſcamur penitentie fructum: & poſt conſortium beatorum. Ut ſine intermiſſione indulgeas miſeris: cum nihil excuſas beatis. Ut juſtiſſimi paratus: cum pro precatoribus eiuſdierit Martyres exorantes. Ut illorum conſortio adhæreamus in celo: quorum nos hic obſequimur patrocinio. Quo poſſit nobis tunc cum eiſdem ſocia eſſe letitia: cum eos viderimus in gloria ſempiterna. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus eterne quæſumus & rogamus: ut famula tua Cecilia apud te intercedat mereatur pro cetu omnium Chriſtianorum: que ſuo exaudita eſt pro ſponſo. Ut per eam tam viri quam deſunctis levamen obtineant indulgentie: per quam ſponſus ejus fidei tue meruit cognoſcere veritatem. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

CHriſte Dei filii: qui per Angelum tuum deſtinato munere coronarum Valeriani: Tiburtii atque Cecilie corda corroboraſti ad credendum: ut hoc illis eſſet caſtimonie ſignum & tue dulcedinis incrementum. Rogamus te ut ad inſtar illorum: ita pax tua in nobis ſemper inhabitet: qua & feculente carnis valeamus pellere incentiva: & dulcedinis tue conſequi ubertatem omnimodo. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi ſemper gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui in ſe credentes efficit validos & in ſe confitentes facit eſſe plena felicitate robuſtos. In quo omnis qui credit: non confunditur, neque ſexus in eo vel euiſſime roboratur. In quo eſt & viris refugium: & feminis victorie triumphale trophæum. Qui tantam in beatiſſimam Ceciliam ſua Virginem donum Sancti Spiritus contulit: quo dum ſe in ſanctis operibus perfectum exhiberet in virum: viri animo: & ſponſum ſuum Chriſti ſubderet ad fidem: & cognati duritiam divinarum legum aſſertionibus emolliret. At ne hoc etiam parum eſſet in tantum eque verbo eum illos: ut ardentes eos efficeret ad ſuſcipiendam gloriam paſſionis quod factum evidentia eorundem Sanctorum geſta declarant. In quibus & eos pro Chriſto Domino eſſe defectos comperimus: & glorioſam Virginem Ceciliam dei ſanguine & unda tuta

tormto incluſam, nec ullo modo læſam ſenſiſſe ſentimus. Servari quippe meruit in balneo calore, quo geſtabat Chriſtum in pectore. Duo quippe ignium denſa ſuccenſo ardebant: unus in Virginis corde, alter ſub Virginis pede. Una combuſtionis pœnas, altera refrigerium debebat. Una minabatur ſupplicium, pollicebatur altera regnum. Una moriturum corporibus necem, altera venturo ſpiritui futuram preparans libertatem. Una quæ extinguatur vita; altera quæ perveniatur ad vitam. In una refrigerabatur Chriſtus; in altera exardeſcebat perſecutor horrendus. Sed cum victo igne concremantur decurrit; ceſſit quæ ferret exaggeratus humanitas. Sic quippe divinæ potentiæ ceſſere perſecutionis humanæ. Sed quia erutam eam flammis, cruore ſuo ſanguine conſecratam ad te in pace migraſſe juſſiſti: precamur ſancte Deus, ut per eam ipſis Sacerdotibus concedatur munditiam & perſeverantiam; omnique clero parſimoniæ diſciplinam; Regibus Chriſtianis victoriam; populis moderationem; virginibus caſtimoniam; viduis continentiam; pudicitiam nuptis; atque omnibus in commune delictorum veniam largiatur: per ipſum quem collaudant omnes Angeli, ita dicentes. ℞. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Pro quo prædicti Martyres animi ter contendo animas poſuerunt; & nunc cœleſtis gloriæ participatione lætantur. Qui tanto ſe dulcedinis amore effudit in Cæciliæ Virginis corde; ut ſanctitate ab illa excuperet omnem carnis titillationis ardorem. Quo caritatem ſponſi concubitum reſpuendo; illi ſoli ſe exhiberet intactam: qui per illam emolliret carnalis ſponſi ejus duritiam. Sit gloria & gratiarum actio Deo & Salvatori noſtro; qui hanc Virginem ſuam dulcedo implevit amore: quo nec divortium ſeminatur: & ſpiritualis plenitudo charitatis augetur. Quia ipſe eſt Dominus ac redemptor æternus.

Poſt pridie. Oratio.

EXcelſe ſiderum Deus ac Domine: qui Martyrem tui Valeriani voluntatem per Angelum teſtificare dignatus es: ut per eundem quæ voluiſſet inſinuaret petitionem: effectumque caperet mereretur ex fide quod & obtinere promeruit exorando pro fratris ſalvatione: per eundem tui Angeli precem quæſumus: ut noſtris petitionibus præſulibus accommodes aurem. Et per quem viſitaſti diacrum jam credula pectora: per eum corda noſtra jubeas ardenti inſirmare. Et per quem diacrum ſulcire precamur: per eum jubeas noſtra ſanctificare oblata. Et qui e cœlis directus eorum præſentatus eſt oculis: nunc a te dirigatur benedicturus hæc ſacrificia noſtra. ℞. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

ATtendite dilectiſſimi fratres quod ſanctorum oratio valeat. Quoniam pro tempore oppoſitæ ſuſceptum interceſſionem obtinuerunt. Cum oraret Urbanus & Virginis Cæciliæ voto impetravit: & Valerianum atque Tiburtium fidei auctio martyrii gloria decoratur. Proinde exorando ad cœlum palmis protentis: nobis aut ſoli de ſuperno inventione eum ex portare Patrem: quem terribilem venturum expaveſcimus judicem. Profecto eternum erit per eum nobis vita eterna: per quem Virgo Cæcilia non fuit in ardoribus concremata. Qui enim, hos in martyrii certamine poſitos exaudivit; exaudiet nos, cum ad eum ſuderimus clamorem gemitus noſtri; proclamantes atque dicentes. Pater noſter qui.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Benedictio.

OMnipotens Deus, qui inter Valerianum atque Cæciliam ſpiritale ſanxit eſſe connubium: ipſe in vos cœleſtis concordiæ tribuat incrementum. ℞. Amen. Quique Tiburtium fratris prece perduxit ad fidem: ipſe per vos attendat plurimos ad dirigendam æternæ gloriæ manſionem. ℞. Amen. Ut horum ſemper ſortiamini præſidium: quorum nunc pariter exultatione lætamur de triumpho. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri; qui eſt benedictus, & vivit & omnia regit in ſæcula ſæculorum. ℞. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Poſt

Poſt communio . Oratio .

DOmine Deus omnipotens qui es vita & ſalus fidelium : quem venturum judicem credimus verum : eſto nobis propitius . Et qui hanc oblationem pro noſtra noſtrorumque ſalute : vel pro expiatione noſtrorum peccatorum : in honorem Sancte Cecilie Virginis & Martyris tue tibi obtulimus : miſericordie tue opem in nos diffundi ſentiamus . ut qui jam refecti ſumus ad menſe tue convivium : dono tui muneris conſequi mereamur premium ſempiternum . ℟. Amen . Concedente divinitate tua Deus noſter : qui es vita vivorum : & corona Sanctorum in eterna ſecula ſeculorum . ℟. Amen .

Dicat Presbiter . Dominus ſit ſemper vobiſcum . ℟. Et cum ſpiritu . Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti Votum noſtrum ſit acceptum cum pace . ℟. Deo gratias .

In Sancti Criſogoni Martyris : omnia dicantur de uno juſto . fo.CCCCXXX.

Catharine Virginis & Martyris : omnia dicantur unius Virginis precipue . folio CCCCXXXVI.

In feſto Sanctorum Vitalis : & Agricole : Facundi & Primitivi : omnia dicantur plurimorum Martyrum fo.CCCCXXX.

Elegii Epiſcopi & Confeſſoris : omnia dicantur unius Confeſſoris . fo.CCCCXXXII.

Barbare Virginis & Martyris : omnia dicantur unius Virginis precipue . folio CCCCXXXVI.

Nicolai Epiſcopi & Confeſſoris : omnia dicantur unius Confeſſoris. fo.CCCCXXXII.

Octava Sancti Andree : omnia dicantur ſicut in die . fo.XXVI.

IN CONCEPTIONE BEATE VIRGINIS MARIE.

Ad Miſſam . Officium .

SPecioſa facta es : alleluja . & odor veſtimentorum tuorum ſuper omnia aromata : alleluja : alleluja . ℣. Conceptio tua Dei Genitrix Virgo gaudium annunciavit univerſo mundo . P. Super omnia aromata . Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto : in ſecula ſeculorum : amen . P. Super omnia aromata .

Dicat Presb. Per omnia ſecula ſeculorum . ℟. Chorus . Amen .

Dicat Presb. Gloria in excelſis .

Oratio .

TIbi ſemper Domine gloria omnipotens Jeſu Chriſte : cujus in celo & in terra laudis confeſſio permanet : dum tibi gloria in exce ſis decantatur : & in terra pax hominibus nunciatur . Bonam queſumus voluntatem nobis famulis tuis & populis ſupplicantibus tribue : ut ab omnibus nos mundes peccatis : & pacem tuam perpetuam nobis propicius : & omni populo largiaris . ℟. Amen . Per miſericordiam tuam Deus noſter qui es benedictus : & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum .

Prophetia. Lectio libri Sapientie Proverbiorum Salomonis. ℟. Deo gratias. *Ca.VIII.*

DOminus poſſedit me in initio viarum ſuarum antequam quicquam faceret a principio : uncta ſum a ſeculo antequam terram faceret . Nec dum erant abyſſi : & ego jam concepta eram . Nec dum fontes aquarum eruperant : nec dum montes gravi mole conſiterant : ante colles ego parturiebar . Adhuc terram non fecerat : & flumina : & cardines orbis terre . Quando preparabat celos : aderam : quando certa lege & giro vallabat abyſſos . Quando ethera firmabat ſurſum : & librabat fontes aquarum . Quando circumdabat mari terminum ſuum : & legem ponebat aquis : ne tranſirent fines ſuos . Quando appendebat fundamenta terre : cum eo eram cuncta componens : & delectabat per ſingulos dies ludens coram eo in orbe terrarum : & delicie mee eſſe cum filiis hominum . Nunc ergo filii audite me Beati qui cuſtodiunt vias meas . Audite diſciplinam : & eſtote ſapientes : & nolite abjicere eam . ℟. Amen .

Pſallendo .

SPecie tua & pulchritudine tua intende : proſpere procede & regna. ℣. Propter veritatem & manſuetudinem & juſticiam : deducet te mirabiliter dextera Dei . P. Et regna .

Dicat Presbiter . Silentium facite .

Lectio libri Eccleſiaſtici Salomonis .

℟. Deo gratias . *Ca.XXIIII.*

IN omnibus requiem queſivi : & in hereditate Domini morabor . Tunc precepit : & dixit mihi creator omnium : &

qui

qui creavit me : requievit in tabernaculo meo. Et dixit mihi. In Jacob inhabita : & in Iſrael hereditare : & in electis meis mitte radices. Et ſic in Syon firmata ſum : & in civitate ſanctificata ſimiliter requievi : & in Hieruſalem poteſtas mea. Et radicavi in populo honorificato : & in parte Dei mei hereditas illius : & in plenitudine ſanctorum detentio mea. Quaſi cedrus exaltata ſum in Libano : & quaſi cypreſſus in monte Syon. Quaſi palma exaltata ſum in Cades : & quaſi plantatio roſe in Hiericho. Quaſi oliva ſpecioſa in campis : & quaſi platanus exaltata ſum juxta aquas. In plateis ſicut cinnamomum & balſamum aromatizans odorem dedi. Quaſi myrrha electa dedi ſuavitatem odoris. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. Ca. XI.

ILlo in tempore. Loquente Domino Jeſu ad turbas : extollens vocem quedam mulier de turba dixit illi. Beatus venter qui te portavit : & ubera que ſuxiſti. At ille dixit. Quinimmo beati qui audiunt verbum Dei : & cuſtodiunt illud. ℟. Amen.

Laudes Alleluja. ℣. Conceptio tua Dei Genitrix Virgo gaudium annunciabit in univerſo mundo. P. Alleluja.

Sacrificium Alleluja. ℣. Magna facta eſt & preclara filia Syon in univerſa terra alleluja. ℣. Alleluja. Benedicta tu a Deo tuo in omni tabernaculo Jacob. Tu gloria Hieruſalem. honorificentia populi tui. P. In univerſa.

Miſſe.

EXurge gloria noſtra Deus & eripe ab hoſte captivos : atque pro quibus magnificatum es uſque ad celos. hos in te confidentes interire placatus. Et ipſe da in tribulatione auxilium. qui noſtre ſalutis es complementum. Conceptionis glorioſe Virginis Marie ſic nos tuere ſubſidio : ne noſtro exigente merito tradamur inferno. Sicque remuneremur premio : ut confitentes producas in ſeculo. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter qui &c.

Alia Oratio.

DEus qui navem Eccleſie tue per mundi iſtius pericula fluctuantem : optimus nauta gubernas : & ne infidelitatis procella obruatur : vigilantiſſimus cuſtos ſolicitus : omnibus ejus laveatro remedia tribue per interceſſum Conceptionis glorioſe Virginis Marie : perſecutionum tempeſtates in tui nominis confeſſione devincere : & tibi placitum ſacrificium nolmetipſos offerre. Quique mirabiliter proficiamus in profundum : remigio dextere tue perducamur in celum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte laudabilis nimis & magne : te implorantes exquirimus : & querentes expoſcimus interventu Conceptionis glorioſe Virginis Marie ſic nobiſcum miſericordiam propter nomen tuum : & in quibus a te peccando receſſimus : per confeſſionem humilem redeamus. Et pietate qua redemiſti captivos : & miſericordia adjuvaſti oppreſſos : ipſa nunc que geſſimus dilue : atque in partem dextere tue : quos redemiſti : ſtatue. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DOmine qui es magnus & glorioſus : da nobis famulis tuis indignis illam pacem : quam tu dediſti diſcipulis tuis : ut dum operum tuorum magnitudinem admiramur. magnificentiam tuam debita confeſſione laudemus. Atque per interceſſionem Conceptionis glorioſe Virginis Marie tue matris : tribue nobis perfectum intelligentie decus : timoris obedientiam agere : & mandata tua fidelia omni cuſtodia cordis diligenter explere. ℟. Amen. Quia tu es vera pax noſtra & charitas indiſrupta : vivens tecum & regnans cum Spiritu Sancto unus Deus in ſecula ſeculorum. ℟. Chorus. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt : omnipotens Pater : tibi in honorem Conceptionis glorioſe Virginis Marie gratias agere : per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Ater to quidem & glorioſior Virgo Maria celi petivit intimum : dum celi & terre ſola viſceribus ſacris portavit Deum & Dominum. O ineffabilis caſtitas : o immaculata virginitas : que novo ineffabili modo : adſumta in ſuperna meruit ſede : viſura cum Angelis ibidem perpetim Deum : cujus Verbo in terra factum effecta

eſt

eſt templum. Cui nullo modo clauderem incomprehenſibilis ſtruxerat ſedem: ſicut incomprehenſibilem partus non denegatur in terra. Ita tum eſt enim a vinculis abſcondiſſe: quatenus in ipſa Virgine partu hoc ſimilem non everteſſe. Quod vero verius dicitur ante legi hanc Chriſtus elegit, a quo natus eſt: hoc ſic etiam voluit manifeſtare. Merito denique merito eidem gratulans ſunt per cunctos: dum merito ſemperque digno dignatus annunciaturus eſt ei Salvator. Hinc te Domine comprecantes, qui omnia quæ vides facis, & de nullo indigeam venerare. Quem quoque tremunt Poteſtates, orbis celique contremiſcunt (?). Cui in ſuperna ac multa Angelorum ſive catervæ, quæ Sanctorum omnium Virginum Mariæ ſemper cantant, ſive terreſtres incolarum multitudo in hac Conceptione glorioſæ Virginis ſuæ non ceſſant clamare, ita dicentes: ℟. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus, vere benedictus, eterne omnipotens Deus miſericors & pius: qui dextera tua eterna glorificas juſtos, & ſine opere juſtificas peccatores. Qui confitentes in mundo beatificas: & conſiſtentes in cælo glorificas. Tribue nobis interventu Conceptionis tuæ, cujus hodierna celebratur ſolio Dominum conſiteri pro cunctis aſſiſtis. Ut propria pondere peccata, videre (?) mereamur Chriſto Domino ac redemptori eterno.

Poſt pridie.

Virgo Dei Genitrix Maria, cujus hodie veram Conceptionem celebramus: quæſumus indigni & peccatores: ubi eſt novi miraculi gloria, liberantur quandoque mereamur attolli, precemque tua dictis (?). Roges quæſumus eidem pro nobis dignetur tuo precibus (?): qui te de terra mirabiliter ſumpſit in cælum, & poſt longeum (?) quietis & curſum conſummatum vitæ temporalis; adde ingenuos (?) eidem pro nobis indignis plebe tua ſemper ſuffragatrix. Quatenus hoc per eam obtinere ab omnibus facinorum contagiis, mereamur Angelorum comparere eſſe in celeſtibus regnis. ℟. Amen. *Ad orationem Dominicam.*

Domine Jeſu Chriſte, qui ſic Virginem matrem honorificaſti, quæſumus Conceptionem ejus grata tam coram te ſuffragatricem incomparabilem invenimus indigni quæſumus (?) inveniat tuæ clementiam: quatenus per obtentum iſtius beatiſſimæ Genitricis emundati ab univerſis contagiis: audeamus exclamare & dicere e terris: Pater noſter qui es in cælis. ℟. Amen.

Benedictio.

Exorata Virginis ſacræ Mariæ, veſtra Deus merita radicem coram Chriſto: & abluat peccata. ℟. Amen. Et ſicut illa conſtituitur in ſede ſuperna cum Angelis ſanctis: ſic vos gaudere adipiſci paradiſum eterne faciatis (?). ℟. Amen. Quo anima ſimul & corpore ſani & integri hoc erumnis adventum bene (?) & dignum perveniatis ſedem: quo ipſa mediante ab eo dono in vita eterna poſſitis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus:* Guſtate & videte.

Poſt communionem Oratio.

Beata Dei Genitrix & Virgo Maria, cujus Conceptionem hodie celebramus: quæ in Syon glorioſa conſtitiſti, quanto ipſa in dilectione reſideris (?): & ex quo tibi non receſſeram (?) ulterius miſericordiam poſceremus de actibus meritis tuis: ut amore divino flagrantes in futuro judicio inveniamur intendentes (?). ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solennia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN SANCTE LEOCADIE VIRGINIS ET MARTYRIS.

Ad Miſſam Officium.

IN omni opere ſuo dedit confeſſionem ſancto: alleluia. P. Verbum gloriæ. De omni corde ſuo laudavit Dominum: alleluia. ℣. Confitebor tibi Domine in toto corde meo: narrabo omnia mirabilia tua. P. Verbum. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. P. Verbum. *Oratio.*

Deus qui ſcelera noſtra ſignanter aperta denudas, quæ incerta dubia & occulta cognoſcis, confeſſa parcere tribuens: ut concerte (?) prodita adipiſcique non tam miſericordiæ & veniam tribuens, da nos correptionem, quæſumus ſacram tuam a peccatis noſtris & omnes iniquitates noſtras dele: ut innovari valeamus noſtra Spiritus tui Sancti infuſione. Quo te inhabitatore gaudentes aperiamus ſemper labia noſtra, ad annunciandum laudem tuam. ℟. Amen. Per miſericor-

cor-

cordium. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Hieremie Prophete.

℟. Deo gratias. Ca. XXXI.

HEC dicit Dominus: Invenit gratiam in deſerto populus qui remanſerat gladio: vadet ad requiem ſuam Iſrael. Longe Dominus apparuit mihi. Et in charitate perpetua dilexi te: ideo attraxi te miſerans. Rurſumque edificabo te: et edificaberis Virgo Iſrael. Adhuc ornaberis tympanis tuis: et egredieris in choro pſallentium. Adhuc plantabis vineas in montibus Samarie. Plantabunt plantantes: et donec tempus veniat: non vindemiabunt: quia erit dies in qua clamabunt cuſtodes in monte Ephraym. Surgite: et aſcendamus in Syon ad Dominum Deum noſtrum. Quia hec dicit Dominus: Exultate in letitia Jacob: et hinnite contra caput gentium. Perſonate et canite: et dicite: Salva Domine populum tuum: reliquias Iſrael. ℟. Amen.

Pſallendo.

CONfitebor tibi Domine in vaſis pſalmorum: veritatem tuam pſallam tibi in cithara Deus *Sanctus Iſrael.* ℣. Sed et lingua mea annuntiabit juſtitiam tuam: tota die laudem tuam. P. Pſallam tibi.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. Ca. X.

CHriſtiani: Hoc eſt verbum fidei: quod predicamus: quia ſi confitearis in ore tuo Dominum Jeſum: et in corde tuo credideris: quod Deus illum ſuſcitavit a mortuis: ſalvus eris. Corde enim creditur ad juſtitiam: ore autem confeſſio fit ad ſalutem. Dicit enim Scriptura: Omnes qui credident in eo: non confundentur. Non enim eſt diſtinctio Judei et Greci. Nam idem Dominus omnium: dives in omnibus: qui invocant illum. Omnis enim quicumque invocaverit nomen Domini: ſalvus erit. ℟. Amen.

Evangelium. Cum eſſet in Bethania in domo Symonis leproſi. *Quere in commune unius Virginis. fo. CCCCLXXVI.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Deus meus es tu et confitebor tibi: Deus meus es tu et exaltabo te. P. Alleluja. *Sacrificium.*

MIſtice accepta erunt ſuper altare tuum: et decimas orationum more honorabuntur: alleluja. ℣. Letetur anima mea in Domino: induit enim me veſte ſalutaris: et tunica jocunditatis circumdedit me: quaſi ſponſo impoſuit mihi mitram: et ut ſponſam decoravit me ornamento. Sicut terra que producit florem ſuum: et ſicut paradiſus germina ſua. P. Et decimas. *Miſſa.*

DIlectique ſe invicem di[illegible] gemitibus: atque eis non pro meis redemeritibus: ſed pro ſua tantum gratia dantibus: et ſuppliciter adpropinquare et valentes precamur: ut hodierni ſacrificii clementer intendas libamina: quibus rite mandatis: [illegible] teſtimoniorum veneramur: venerare dilectiſſime. Talem glorie coronam miſericorditer accepturi: qualem in predicatione laudis tue Leocadie Virginis preſtitiſti: poſtulamus igitur omnipotens Deus: ut orationem ejus pro nobis exaudias: et veniam generalem tuis famulis in hac qua feſtum celebramus concedas. ℟. Amen. *Alia Oratio.*

PRebeatur Domine credentibus populis tuis beate Confeſſoris tue Leocadie fidelis patrona: ut que per eam eſt perſequentibus nomen predicare juſſiſti: coronamque eamque fidelis triumphare [illegible] letam celebrantes: ut [illegible] efficacem inter tribulationum temporalium tentamenta gaudeamus. Auge in ea piiſſimam fidem: dona confeſſionem: tribue charitatem. Atque ita quod corde credimus: ore confiteamur: ut cum tua Confeſſore Leocadia coronam juſtitie feliciter expectemus. ℟. Amen. Concedente diverſitate tua Deus noſter: qui es vita omnium: et corona Sanctorum in eterna ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

HOdie Domine celebramus feſta ſolemnia confeſſionis tue Leocadie: cujus fidei vis omnia ſuperbum contempſit mundum. Ob hoc namque in ſede letatur eterna: et gaudet celo in perpetuo plenitudine. Ipſius meritis concede fidenter quesumus Domine celſi eternam celeſtis patrie ſedem: et hanc de noſtris manibus ſuſcipe placatus oblationem. Ut defunctis patrum fratrum: charorumque noſtrorum commemoratione: eos in eterna digneris beatitudine collocare. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

OMnipotens et eterne Deus: qui Leocadie Virginis tue placatus confeſſione: ad te meritum ejus ſervaſti juſtitie: in pace tu nos et pia placatorum

cuſto-

confeſſione ſalva & lucerna dilectionis unanimitate juſtifica. Quo per hanc Virginem & confeſſionis donum a te mereamur: & plena veritate tua viſione ſatiari poſſimus. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt, omnipotens Pater tibi in honorem confeſſoris tuæ Leocadiæ gratias agere: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum: cujus nec fides neceſſitate fraus variatur: nec virtus teneritudine muliebrium artuum enervata diſſolvitur. Sanctiſſimum enim Eccleſiæ Catholicæ caput: ita ſuis membris ſubrogavit virtutis augmentum: ut non ſolum viros ſui nominis teſtes in certamine victores per patientiam redderet: verum etiam feminis et amphibalum coronam per tolerantiam condonaret. Implacabilis quippe carnificis furor exquiſita ſupplicia membris muliebribus admovebat: ſed virilis in feminis virtus illata cruciamenta temnebat. Nec enim debuit feminarum vires formidare tortoris, quæ intimo pectoris mente preſenti fruebatur præſidio Salvatoris: & quoniam invicti Regis auxilio utebatur in corde: cruciatus fortiter vincebat in corpore. Sed in his omnibus Chriſtus Dominus unigenitus tuus continuis laudibus eſt glorificandus: qui eſt ubique laudabilis ubique mirabilis: qui & Mariam matrem incolumem ab omni corruptione ſervavit: & Leocadiam famulam ſui nominis fideliſſimam teſtem in oratione ſuſcepit. Et ſicut Mariam fecit Virginem permanere poſt partum: ita Leocadiam victricem fecit eſſe poſt tranſitum. Quem collaudant omnes Angeli & Archangeli: ita dicentes. ℟. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Post Sanctus.

Vere ſanctus, & vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: quem collaudat omnis conventus Martyrum: & adtollunt humilium præconia confeſſorum. Qui Virginem ſuam Leocadiam carcerali vinculo retruſam: atque in oratione conſtitutam: in confeſſione ſui nominis ſpiritum emittentem ſuſcepit ad ſe: in gloriam Redemptorem Chriſtum Dominum ac redemptorem æternum.

Miſſ. Mozar.

Post pridie. Oratio.

Precibus confeſſoris tuæ Leocadiæ: omnipotens Deus: hoc tibi oblatum a nobis ſacrificium ſuſcipe: & tua benedictione perfuſa ſanctificatione. Ut dum ex his ſumpſerimus: quicquid in confeſſione popoſcerit lingua: prelargiri dignetur tua miſeratio conforta. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

Accipe Deus noſtrorum confeſſionem laborum: omnemque hujuſmodi ſalve facinorum. Quo hujus Virginis tuæ Leocadiæ prece: & vitiis careamus: & moribus compleamur: cum ad te proclamaverimus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Chriſtus Dei filius, qui in confeſſione ſui nominis ſpiritum ſuſcepit Leocadiæ: veſtram accipiat fidelem remuneraturus devotionem. ℟. Amen. Quique confiſcatur hujus feſtum in cantici confeſſionem attollitis: donis a Deo remunerationis imperitemini. ℟. Amen. Ut illuc remuneranda perveniat devotio veſtra: quo beatiſſimæ Leocadiæ confeſſio prædicta eſt numeranda. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri qui eſt benedictus: & vivit: & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus. Guſtate.

Post communionem. Oratio.

Domine Deus omnipotens qui es vita & ſalus fidelium: quem venturum judicem credimus verum: eſto nobis propitius. Et qui hanc oblationem pro noſtra noſtrorumque ſalute vel pro expiatione noſtrorum peccatorum in honorem Sanctæ Virginis Leocadiæ tibi obtulimus: miſericordiæ tuæ opem in nos diffundi ſentiamus. Ut qui jam refecti ſumus ad menſæ tuæ convivium: dona tui muneris conſequi mereamur præmium ſempiternum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter, qui es benedictus: & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

IN SANCTÆ EUGENIÆ VIRGINIS ET MARTYRIS.

Ad Missam. Officium. Loquebar de testimoniis. Quære in Sanctæ Cæciliæ. fol. CCCCX. *Omnia alia unius Virginis prout Missam cum subsequentibus fol. CCCCXXXVI.*

Missa.

Si quæ de sæculo compunctis placiturum habuerit mutare vitam ut sequeretur viam quæ pervenitur ad vitam. Viam utique ferens relinquendo, perducta est ad viam quæ virginis processit ex utero. Vide quia eadem virgo sic deinceps effecta est Christum ut nunquam repedaret ad sæculum, sed magis sola languorem sui cruoris dignum pro Christo Domino dignosceret susceptis martyrium. Oportet nos in tanti diei venerando festivitate singulare placitum hodie Christum Dominum exorare. Ut qui eam fecit triumphare de mundo: ejus precibus nos efficiat heredes in cælo. ℟. Amen.

Alia.

Domine Jesu Christe pro cujus amore beatissima Eugenia, & affectum parentum, & copias ubique est sæcularium. Cum reliquit domum parentibus fratribus atque famulis refulgentem, evadens deserendo te sequendo adinveniens Christianorum tuorum subsequentes sua culpa subjugare præcepisti in Ecclesia tua pro hoc adoptionis munere atque placabilis: ut ad instar hujus Martyris tuæ relinquamus sæculum, contemnamus vanarum inlecebras voluptatum, affectus parentum atque curas rerum perituarum. Ut ad te diligendum, te sequendum, teque fruendum nullis obstaculis impediamur: ita liberatissime præsentis sæculi evitemus mala: sicut hæc virgo fallacem Melanciæ valuit superare commenta. ℟. Amen.

Post nomina. Oratio.

Domine offerentium vota: & peccatorum sana delictorum. Ac præsta nobis: ut sicut omnem famulam Eugeniam Virginem conjunctionum tui perspicue fluxit non latuit Sacerdotis: ita nomina nostra ex oculis judicii tui æternis jam adnotentur in paginis. Quo in hujus Virginis ac Martyris tuæ solemnitate: & vivis salutem: & quiescentibus præstetur requiem sempiternam. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

VOTI adimplementum tuorum Domine: qui Eugeniam Virginem ad tuum provexisti amorem cum Christianorum contu dignosceret: omnes Deos gentium dæmonia esse: te autem solum Dominum esse sentiret: infunde cordibus nostris ad protectionem & corpora in divina servitute constringat. Pellat quoque a nobis simultatem scandali, & alterutrum societatis consistat incrementa. Quo [illegible] legis tuæ [illegible] ad invicem pacem diligamus: per quam hæc virgo compuncta Sanctæ Trinitatis promeruerit cognoscere mysterium. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & justum est: nos tibi gratias agere: Domine sancte Pater æterne omnipotens Deus. Qui ita Martyrem tuam Eugeniam amore castitatis armasti: ut sexum vestis & parentes infulas contemneret esse mundi. O sanctus Christi amor æternus: per quem & sæcularem pompæ ornatus & parentum carnis contemsit affectus. Fiebat quoque gloriosa Virgo abjectam in sæculo [illegible] illa Davidicum carmen docta. Elegi abjectus esse in domo Domini magis quam habitare in tabernaculis peccatorum. Quam cum ille antiquissimus serpens videret pro coronæ præmio certare, agonitem solitum, tanta per Melanciam ad instar Evæ valuit ergo eam [illegible] molestam. Perfecta quidem decepit [illegible] ad fundendum Evam: sed novissimum nostrum Adam victor in Virginis mente perfectius movere. Ducitur quoque ad supplicium cum suo venerabilis Virgo comitatu: cujus certamen Christus lætus expectaret Sponsus. Introducuntur falsi accusatores: sicut in Stephanum Martyrem dicerent. Claruit continuo falsitas: quia immaculata inventa est sancta [illegible]. Eugenia facta est parentum lætitia: quia de ejus exemplo Virginis [illegible] cælestis meritis. Gloriosa enim Virgo ad hoc concessa sunt temporum spacia: ut ipsa in hoc seculo provocaret ad cælestia regna: quorum pariter castissimas sibi Domino animas in sempiterna conferrerentur munda. Quem in unitate Trinitatis adorant Angeli, venerantur Archangeli, & universis [illegible] potestates: concinunt voce incessabiliter clamantes atque dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Post

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus, vere glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui eſt cuſtos virginitatis: & virginalis decus inmaculati pudoris. Qui & in matre Maria virginitatem ſervavit: & in Martyre Eugenia integritatem virgineam contulit. Cum & illam Virginem ipſa ſua nativitate adſignat: & iſtam per deceptricis accuſantis ſibi aucta verba: Virginem manifeſtat. Ipſe Dominus ac redemptor eternus. *Poſt pridie.* Oratio.

Domine Jeſu Chriſte fili Dei vivi: qui tantam gratiam in Virgine tua Eugenia contuliſti: ut ſicut evidentia ejus geſta declarant: quemcumque in dolore poſitum viſitaſſet: & languoris ab eo peſtis recederet: & optatam ad eum ſanitatem revocaret. Tuum hoc tuis ſacrificium ſibi appoſitum ita tue viſitationis benedictione ſanctifica: ut eo ex ſumentibus: & criminum preſtetur indulgentia: & perpetue ſalutis prerogetur medela. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Videte: videte dilectiſſimi fratres mirabilia operum Dei: qualiter Eugenia Virgo pro nomine Jeſu martyrium ſuſtinuit: nec undis ſubjacuit neque ardoribus concrematur. Hec ſane ſoror angebat: pro qua Dominus noſter predixit: quod in ea ſe rogantibus nihil difficile ſit. Unde hac fide: que per dilectionem operatur: rogemus jam Patris clementiam: ut noſtras [illegible] habeamus dilutas culpas: [illegible] impertiat gratiam: & orent quoque nobis videretur eſſe adverſa. Si enim rogaverimus cum fiducialiter ſpes nobis eſt: quod exaudiat vocem noſtri clamoris: cum ad eum ea que Dominus Jeſus Chriſtus edocuit dixerimus: proclamaverimus e terris. Pater noſter. *Benedictio.*

Deus ſummus atque eternus: in cujus ſervitium Eugenia virtus habuit devotio [illegible] ſerviturum: faciat vos delectis atque [illegible] cum ſeculi: apprehendere vitam immaculatam. ℟. Amen. Quique ejus virginitatem Melantiam ſalientem manifeſtam effecit cunctis populorum oſtendat in vobis donatus miſericordiarum ſuarum. ℟. Amen. Atque cum illa poſt tranſitum mereamini partem habere: que pro Chriſto Domino ſua morum ſervavit crimen. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus: & vivit: & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic datur Chorus. Laudate.

Poſt Communionem. Oratio.

Guſtantes Domine ſuavitatis dulciſſime participationem queſumus: ut ſit nobis hoc: remiſſionem peccatorum: & ſanitatem mentium. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

In Sancte Columbe Virginis & Martyris: omnia dicuntur unius Virginis. Require Miſſa. fol. CCCCXXXVI.

Omnis [illegible] Eccleſie ſancte que ſignificata eſt in columba, de qua dictum eſt. Una eſt columba mea perfecta mea. Una eſt matris ſue [illegible] plenitudine: [illegible] in omni corde. Quoniam poſuiſti [illegible] vocem tuam [illegible] hac Columba Virgo & Martyr: dicentem ſibi audire promeruit. Aperi mihi ſoror mea: amica mea: columba mea [illegible] ſurrexit aperire dilecto: loquenti pulcher es dilecte mi & decorus: lectus noſter floridus ac jucundus. Cujus in accubitu dum delectus conſiſteret: nardus virginis dedit odorem. Cum interrogata imperiali ea voce quem coleret: Chriſtum ſe veſtrum eſt credidiſſe: cum jam vulnerata fuerat charitate. In hujus ergo Virginis feſtum dilectiſſimi fratres & vota pendamus cum gaudiis: & crimina cum lamentis. Ut hec Virgo ſuo ſanctam ſemper precibus tueatur Eccleſiam: que Jeſu Chriſto Domino effecta eſt in virginitate ſponſa. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Deus Pater omnipotens: ſuper baptizatum unigenitum tuum in aquis [illegible] Spiritum Sanctum in columbe ſpecie oſtendiſti: atque per ipſius Sancti Spiritus donum tue Martyris ac Virginis tue Columbe tanto ardore tue dulcedinis inflammaſti: ut uſque ad conſummationem mereretur pervenire martyrii. Effice nos queſumus columbarum ſimplicitate puros: malitia parvulos: & prudentia ſerpentium circumſpectos. Quo ſicut hec Virgo: & ſimplicitate candida: & virginitate munda

do: ac prudentia circumſpecta: columba ſine macula meruit fieri: ſic nos ejus interceſſione perfecti: ac ejuſdem Martyris palma acceſſi, mereamur ad te pervenire: qui es redemptor eternus. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

AUditis nominibus offerentium: petitur Dominum deprecemur: ut per interventum beatiſſime Martyris & Virginis ſue Columbe nobis dignetur orantes aſſiſtere, adeſſe quaeſitus: aperire pulſatus. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

IMpetret quaeſumus Domine fidelibus tuis auxilium oratio juſte Martyris & Virginis tue Columbe: ut in cujus hodie celebritate devoti ſunt: in ejus ſint pace participes. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt, equum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui beatiſſimam Martyrem & Virginem ſuam Columbam diverſis certaminibus dimicantem celeſtibus muneribus cumulavit. Augetur quidem multis tormentis, & corona ipſius diverſis margaritis ornatur in celum. Preſtat enim divinus amor audaciam, que ipſa victrix exiſtit in pugna. In confeſſorem Dei ſcientem mutatur, & dextera eo ſeculo cum Patre: & Filio, & Spiritu Sancto in perpetuum glorificatur. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere in altiſſimis glorioſus: Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui certatricem pro nomine ſuo Columbam: inter ſuprema ſupplicia: emiſſa de celo voce ad ſe vocat: veni quippe mi Columba: aperti ſunt tibi celi. Ecce vox ſit ad Virginem ſimilis: que ſuper baptiſatum Dominum extiterat ſingularis. Singularis plane vox illa: que illum dilectum Dei filium nuncupabat, communis vel ſimilis, que ex pio celi clamore proceſſerat: que precioſam mortem Virginis populo commendabat. Hinc igitur quia noſtris non debentur merita talia, te Deus quaeſumus ut vox quam audivimus ab intus in nobis permaneat. Ut dum appetitum habemus ſilentium & non confundamur in eo: cum manifeſtata cunctis fuerit gloria tua Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

EXcelſentiſſimam tue majeſtatis implorantes potentiam ſancte Deus: qui Virginem tuam Columbam & in amphitheatro ſiſti, ob equorem glorificas, & poſt in conſummatione paſſionis emiſſa de celis voce confirmas. Ut has tibi jubeas propitium oblatas hoſtias intueri, atque celeſtis benedictionis ſanctificare largitate. Ac preſtes ut omnes pro quibus hec offeruntur oblata, & ſacrum tui ſanguinis ſumentes & precium noſtre redemptionis: pleniſſima devotione ſentiamus. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus pater omnipotens: qui in expiatione parturientium: donas tibi offerri pullos pari pro columbarum: ex precibus Columbe Martyris tue, ab omni nos lava ſorde pollutionum. Ut hujus Virginis ſuffragiis: ad te ex parum poſſimus vocem promereri, cum nunc orationem coram te depromſerimus ſic ſui proclamantes atque ita dicentes. Pater noſter.

Benedictio.

UNigenitus Dei filius, qui Virginem Columbam illeſam ſervavit a flammis: ab omnium vitiorum vos impugnationibus reddat illeſos. ℟. Amen. Precibus quoque hujus Columbe Virginis: & columbarum innocentiam retineatis: & zelo Sancti Spiritus ardeatis. ℟. Amen. Quo terra ſtatum unius Columbe: & ſine offenſione permaneatis in ſeculum: & cum fructu bonorum operum perveniatis ad Chriſtum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri, qui eſt benedictus: & vivit: & omnia regit in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus. Guſtate & videte.

Oratio.

REfecti Chriſti corpore & ſanguine: pariterque ſanctificati: Deo Patri omnipotenti gratias referamus: ut nos in eadem refectione & ſanctificatione habeatis hic: & in futuro ſeculo gloriam percipiatis. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

INCIPIT COMMUNE.

In primis officium unius Martyris.

Ad Miſſam Officium.

GLoriam & magnum decorem impones ſuper eum alleluja. & dabis eum in benedictione in ſeculum ſeculi alleluja, alleluja. ℣. Vitam petiit ad te, et tribuiſti ei longitudinem dierum in eternum. ℟. In ſeculum ſeculi alleluja. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. In ſeculum ſeculi alleluja, alleluja.

Dicat Presbiter. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Gloria in excelſis.

In tempore Quadrageſime. Officium.

FAmulo tuo preſtiti & honorem magnum dedit Dominus & amore munerum eum honoravit. & coronam dedit ei. ℣. Prevenisti eum Domine in benedictione dulcedinis: Poſuiſti in capite ejus coronam de lapide pretioſo. ℟. Et omnes homines. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto ſecula ſeculorum amen. ℟. Et omnes homines. *Oratio.*

DEus qui ſanctum nobis hujus diei ſolemnitatem beati tui Martyris tui N. paſſione tribuiſti: adesto familie tue precibus: ut cujus hodie feſta celebramus: ejus meritis & interceſſione ad ea que miniſtrare cupimus appetamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus & vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Eccleſiaſtici Salomonis. ℟. *Deo gratias. Capi. XIIII.*

BEatus vir qui non eſt lapſus verbo ex ore ſuo: & non eſt ſtimulatus in triſticia delicti. Felix qui non habuit animi ſui triſtitiam: & non excidit a ſpe ſua. Beatus vir qui in ſapientia morabitur: & qui in juſtitia ſua meditabitur: & in ſenſu ſuo

C. XV cogitabit circumſpectionem Dei. Qui timet Dominum: faciet bona: & qui continens eſt juſticie apprehendet illam. Et obviabit illi quaſi mater honorificata: & quaſi mulier a virginitate ſuſcipiet illum. Cibavit illum pane vite & intellectus: & aqua ſapientie ſalutaris potavit illum. Et firmabitur in illo & non flectetur. Et continebit illum apud proximos: & in medio Eccleſie aperiet os ejus. Ac implevit illum ſpiritu ſapientie & intellectus: & ſtola glorie veſtiet illum. Jocunditatem & exultationem theſaurizavit ſuper eum: & nomine eterno hereditavit illum. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſalmulo. Poſuiſti ſuper caput ejus coronam de lapide precioſo. ℣. Super ſalutare tuum Domine exultabit vehementer: deſiderium anime ejus dediſti ei: & voluntate labiorum ejus non fraudaſti eum. ℟. Coronam de lapide.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Galathas. ℟. *Deo gratias. Capitulo VI.*

FRatres. Bonum facientes non deficiamus. Tempore enim ſuo metemus non deficientes. Ergo dum tempus habemus: operemur bonum ad omnes homines: maxime autem ad domeſticos fidei. Videte qualibus litteris ſcripſi vobis mea manu. Quicumque volunt placere in carne: hi cogunt vos circumcidi: tantum ut crucis Chriſti perſecutionem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur legem cuſtodiunt: ſed volunt vos circumcidi: ut in veſtra carne glorientur. Mihi autem abſit gloriari: niſi in cruce Domini noſtri Jeſu Chriſti: per quem mihi mundus crucifixus eſt: & ego mundo. In Chriſto enim Jeſu neque circumciſio aliquid valet: neque preputium: ſed nova creatura. Et quicumque hanc regulam ſecuti fuerint: pax ſuper illos: & miſericordia ſuper Iſrael Dei. De cetero nemo mihi moleſtus ſit. Ego autem ſtigmata Domini noſtri Jeſu Chriſti in corpore meo porto. Gratia Domini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpiritu veſtro. ℟. Amen.

Evangelium. Si quis vult poſt me venire abneget. *Quere in natali ſancti Andree fo. XXVII.*

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluja. ℣. Beatus homo quem tu erudiſti Domine: & de lege tua docuiſti eum. ℟. Alleluja.

Sacrificium. Fulgebunt juſti ſicut ſplendor firmamenti. Sicut ſtelle cum docentes claritatem: tanquam ſtella & ſolum ſplendebunt in perpetuas eternitates alleluja. ℣. Fulgebunt & tanquam ſcintille in arundineto diſcurrent: judicabunt nationes: & dominabuntur populis: & regnabunt cum Domino. ℟. In perpetuas.

Miſſa.

LArgitorem eterni muneris Deum fratres chariſſimi ſupplices imploremus: ut ſacrificium quod offerimus hodie in honorem Martyris ſui N. propicius acceptare dignetur: ac ſic preces omnium clementer accipiat: ut omnibus peccata dimittat. Et qui preſtare dignatus eſt eidem martyrio ſuo Deus Pater omnipotens olim victorie palmam: nunc quieſcentibus univerſis poſtulata concedat: & eterne vite premia dignanter attribuat.

℟. Amen.

Alia Oratio.

IN honorem beatiſſimi Martyris tui. N. cujus hodie natalem glorie celebramus: hic majeſtati tue omnipotens Deus laudibus ſervientes: ſolemnia feſta concinimus. ſuppliciter te deprecantes: ut cujus meritis obſequimur: ejus te propicio ac donante: apud clementiam tuam ſemper precibus adjuvemur. ℟. Amen.

Poſt nomina Oratio.

PIetatem tuam petimus: ſempiterna Trinitas Deus: & ſancti tui. N. venerantes agonem: ſupplices imploramus: ut preces omnium clementer accipias: & omnibus peccata dimittas. Atque ita tibi ſit offerentium devotio placita: ut defunctis etiam requies preſtetur eterna. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

REple nos Domine tue pacis & dulcedinis dono: ut qui in hoc die amabiliter Martyris tui. N. veneramur triumphum: martyriali perfecturam affectu. Et qui eidem Sancto tuo impendimus obſequentie honorem: ejus precibus per te fructificemus in charitate.

℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum & ſalutare eſt: te inconfuſa Trinitas: & unius eſſentie indiviſa majeſtas Deum Patrem & Filium & Spiritum Sanctum: fontem beatitudinis eterne laudare: quem ſemper nullius ſervitutis obſequio indigere. Per quem beatiſſimus Martyr tuus. N. errorem ſeculi ſapientia vicit: terrorem patientia ſuperavit: & ideirco tam magnum tamque magnificum eſt quod fecit. Secutus quippe agnum: leonem vicit. Quando perſecutor ſeviebat: leo fremebat. Sed quia agnus ſuſſum adtendebatur: leo deorſum contemnebatur. Ipſe enim intuebatur qui mortem morte deſtruxit: in ligno pependit: ſanguinem fudit: mundum redemit. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie: ita dicentes. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: & vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui hodierno die aeternam ſui teſtis. N. devicto mundo evexit in celum: ut qui fuerat afflictus ſuppliciis: gaudiis frueretur eternis. Et qui dominice imitatrix extiterat paſſionis: celeſtis eſſet particeps regni. Habet proinde meritis Deus ſummus terminum ponere deliſtis: & finem ſcandalis. Ut qui Martyris tui. N. veneratores exiſtimus: remotis adverſitatibus eſſici mereamur. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum.

Poſt pridie Oratio.

HEC tibi Domine tua ſervantes precepta: in altare tuum panis ac vini holocauſta proponimus: & in commemorationem ſancti tui N. ſuſcepta populi tui per has oblationes: te jubente vota deſeramus: non noſtris meritis: ſed obſequio ſolo pii officii. Rogantes profuſiſſimam tue miſericordie pietatem omnipotens Deus: ut eodem Spiritu: quo te in carne virginitas incorrupta concepit: has hoſtias Trinitas indiviſa ſanctificet. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

CUM in Eccleſia tua Domine novimus in memoria eterna eſſe juſtum: non pro illius: ſed pro noſtri commendatione: hunc tibi offerimus holocauſtum. Petentes ut qui ejus animam fecisti in paſſione victricem: noſtrum votum efficias in confeſſione victorem. Quo eodem ſuffragante clamorem noſtre accipias vocis quo jubente dicimus e terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui Martyri ſuo N. patiendi contulit votum: patientiam vobis tribuat contra omnes illecebras viciorum. ℟. Amen. Et qui illi donavit peracta paſſione coronam: vobis conferat peracto inſtantis mundi gaudia repromiſſa. ℟. Amen. Ut qui in hoc die tanti Martyris ovantes ſolemnia celebratis:

cum eodem poſt tranſitum conlocati in celeſtibus ſedibus gaudeamus. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum

Dicat Chorus Laudate. Require in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine: te laudamus Domine: alleluia, alleluja: alleluja. *Oratio.*

FAC nos Domine beatiſſimi Martyris tui N. ſequipedas: ut ejus mereamur ſuffragio: reſpuentes ſeculares devotiones: cujus inſtructi patrocinio: videamus bona Domini in regione vivorum. ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: votum noſtrum ſit acceptum cum pace. Deo gratias.

INCIPIT MISSA UNIUS MARTYRIS PONTIFICIS, VEL SIMPLICIS.

Officium.

HEC dicit Dominus: Ego tribuo te: & ſui tecum alleluja: & interficiam omnes inimicos tuos alleluja. ℣. Faciamque tibi nomen magnum alleluja. ℣. Beatus vir qui timet Dominum: in mandatis ejus cupit nimis. ℣. Faciamque. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum. Amen. ℣. Faciamque.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℞. Amen. Gloria in excelſis.

Iterum dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℞. Amen. *Oratio.*

DOmine Deus preſta propitius: ut beatiſſimus Martyr tuus atque Pontifex N. qui pro te viriliter dimicavit & tuo munere vicit: ita nobis ſuper eo tuo nomine adſit: ut victores eadem viſibilia calcemus peccata: quotidianas abluat culpas: qui tot tantaſque ſuperavit ſuis penas. Ut qui pro Domino in effuſione cruoris triumphator: pro ſervis tuis ſit magnificus interceſſor. ℞. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Prophetia. Tetigit Judeam tentatio. *Requiere in Tranſlatione Sancti Jacobi fratris Domini fo. L.*

Dicat Presbiter Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. *Pſallendo.*

BEatus vir qui non abiit in conſilium impiorum: ſed in lege Domini fuit voluntas ejus. ℣. Et erit tanquam lignum quod plantatum eſt ſecus decurſus aquarum. ℣. Omnia quecunque fecerit proſperabuntur. ℣. Sed in lege Domini.

Dicat Presbiter Silentium facite.

Ep. Pauli Confortamini in gratia. *Et Evangelium.* Vos eſtis. *Quere in feſto ſancti Clementis fo. XXI.*

Dicat Presbiter Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Laudes. Alleluja. Exultabit juſtus in gloria: & gaudebit in letitia ſempiterna. ℣. Alleluja. *Sacrificium.*

EGO ſervus tuus & filius ancille tue: dirupiſti vincula mea: tibi ſacrificabo ſacrificium laudis alleluja. ℣. Precioſa in conſpectu Domini mors Sanctorum ejus: alleluja. *Miſſa.*

BEatiſſimi Martyris tui atque Pontificis N. agonem divina virtute perfectum votis ſolemnibus dilectiſſimi fratres celebremus. Ut qui triumphalem palmam per ſuis monumenta Chriſto opitulante promeruit obtinere: patrociniis ſuis nobis interceſſionem: apud eum cujus preſentia gratulatur: dignetur impendere. Ut ipſe nobis peccatorum tribuat veniam: qui eidem contulit immortalitatis coronam. ℞. Amen. *Alia Oratio.*

ITerata precibus te Domine Deum noſtrum ſuppliciter depoſcimus: cujus honor ſanctitas eſt: quem diligere ſalus eſt: quem amare perfectio eſt. Concede in omnem Eccleſiam tuam Sancti Martyris atque Pontificis N. incertus veſtigia: ut te regente omnium greſſus ea nos via perducat ad vitam: que Martyrem tuum extulit ad coronam. ℞. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

DEus qui Sancto ac beatiſſimo Martyri tuo atque Pontifici N. ad munera contuliſti: ut qui propter te peregit glorioſe paſſionis liberius curſum: bonus quietudinis mereretur occurſum. Preſta nobis: ut ejus ſuffragio offerentium vota ſuſcipias: & requiem defunctis impertias. Dominus omnibus nobis ita tui Martyris imitari virtutem: ut conſimilem a te poſt tranſitum mereamur invenire mercedem. ℞. Amen. *Ad pacem. Oratio.*

DOna nobis omnipotens Deus Martyris tui atque Pontificis N. celebrantibus feſtum: ſincere pacis & charitatis affectum. Ut qui in honorem ejus tibi ſacrificium deferimus laudis: nobis a te impetra-

perpetuum donante clarescat. ℟. Chorus. Amen. *Inlatio*.

Dignum & justum est: omnipotens Deus: ut pro virtutibus Martyris tui atque Pontificis. N. tibi laudes decantemus: & honoremus nomen ſanctum tuum ſtudiis animorum. Qui tantum fidei robur tuo dediſti prædicatori: ut corpori flammæ cederet: & tamen ſuperet in prælio: & ſua vincerentur ejus vulneribus. Tantus enim in eo extitit amor nominis tui: ut non rabies morſus ferarum: non robur urſorum: neconon inſatiabilis furor eorum mortem morti ... Non laceratum ferro corpus animæ inclinavit: non ſciſſum ſaltem latus fidem profeſſe virtutem excluſit: nec ille ſanguinis fluxus angelorum ſtudiore revocavit: vocem ſupplicationis exegit. Hæc eſt corona Martyris tui atque Pontificis. N. Hæc eſt celeſtis palma virtutum. Fortiora ſunt vulnera Martyrum: quam tela carnificum. Rogamus ergo te Deus ne: ut ſicut ejus virtutibus victoriæ perficis triumphum: ita nobis favorem orationis tui perpetuum impertire: & præſtes nobis hunc in ſolatium: quem præbuiſti gratiæ in exemplum. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare: ita dicentes. ℟. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui Martyri ſuo atque Pontifici. N. & dimicandi virtutem: & regnandi tribuit poteſtatem. Quo ibi eſſet conſors in regno: pro quo animam tradidiſſet ſupplicio. Haberetque eum in munere: quem conſortem habuiſſet in paſſione. Vere ſanctus ipſe eſt Dominus & Salvator noſter Chriſtus Jeſus: qui & Sanctis confert præmium: & petentibus fructum. Ipſe Dominus ac redemptor ſempiternus.

Poſt pridie. Oratio.

Oblatas tibi omnipotens Deus ob honorem Martyris tui atque Pontificis. N. victimas propitiatus attende: ut qui juſti tui memoriam facientes: votivum ſacrificium exhibemus: noſtrorum criminum a te indulgentiam conſequi mereamur. ℟. Amen. *Ad orationem Dominicam*.

Beatiſſimi Martyris tui atque Pontificis. N. natalem honore debito venerantes: dexteram tuæ opem exquirimus: & graves delictorum noſtrorum pondere devinctam potentiam tuam expoſcere non meruimus. Quantoque fragilitas noſtra variorum caſibus verberatur: perpendere non valemus: qui recedendo a te & per abrupta gradiendo facinorum retiaculis & peccatorum incurrimus. At te qui verum juſtitiæ lumen es contemplando caremus. Adſiſte quæſumus omnis Trinitas incommutabilis Deus famulis tuis precibus exorantes. Cunctorum in hac ſolemnitate ſuſcipe vota: & cunctorumque crimina lava. Ut omnium facinorum labe deterſa: orationem patris cunctis pectoribus tribuas reponendam. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio*.

Petitiones veſtras ſuperna clementia ſuppleat: & deſideria veſtra Martyris ſui atque Pontificis. N. interceſſione perficiat. ℟. Amen. Omnium petitionum autor adſiſtat: & cunctorum pariter bonitate propitia abluat. ℟. Amen. Semitas veſtras nunc in bonis ſibi adhærere faciat: & in futuro lucrum vos gaudio jungat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate. *Quære in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluia: alleluia alleluia. *Oratio*.

Præſta nobis omnipotens Deus: ut teſtis tui atque Pontificis. N. adeuntes patrocinium: ut ejus quoque per ſectam adhæque mereamur exemplum. Ut ſententiam imperii tui ſuffragantem: liquentem fortitudinem pro nomine. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

In Miſſa unius Martyris ſimplicis.

Officium.

Dabis eum Domine in benedictionem in ſeculum ſeculi: alleluia. Lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo: alleluia: alleluia, alleluia. ℣. Quoniam Rex ſperat in Domino: & in miſericordia Altiſſimi non commovebitur. P. Lætificabis. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio: & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. P. Lætificabis.

Oro-

Oratio.

DEus qui es virtus infirmorum, & Sanctorum inexpugnabile robur: tuam in Martyribus tuis conſtantiam præfer: inter quos & Sanctus Martyr tuus N. patientia victrici inteſcit: tu ergo in ejus agonibus laudantem Eccleſiam ampla felicitate perpetua: ut quæ fideli devotione honorat Martyrem: pariter cum eo te largiente obtineat ſanctitatem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Juſtus ſi morte præoccupatus. *Require in feſto Sancti Clementis. fol. XXI.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo.

IN memoria æterna erit juſtus. ℣. Ab auditu malo non timebit. ℣. *Paratum* eſt cor ejus ſperare in Domino: confirmatum eſt: donec videat inimicos ſuos. ℣. Ab auditu.

Epiſtola. Fratres bonum facientes. *Quære in unius Martyris principal. fol. CCCCXXI.*

Evangelium. Siquis vult poſt me venire. *Quære in feſto Sancti Andreæ. fo. XXVII.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laude. Alleluja. ℣. Ecce ſervus meus: ſuſcipiam eum: electus meus: complacuit ſibi in illo anima mea. alleluja.

Sacrificium.

JUſtitiam tuam Domine non abſcondi in corde meo: veritatem tuam & ſalutare tuum dixi. ℣. Non celavi miſericordiam tuam: & veritatem tuam a congregatione multa alleluja.

DOminum Deum noſtrum fratres chariſſimi: concordi prece & humilitate poſcamus: ut feſtivitatem noſtram: quam in honorem Sancti ac beatiſſimi Martyris ſui N. devotiſſime celebramus: illuſtret. Ut nos Sancti ejus meritis conſortes effectos: propoſitum noſtrum vitamque conſummet. Et cujus ſumus hic noſtra devotione fautores: eſſe mereamur donante Chriſto participes.

Alia Oratio.

DEus qui in Sancti ac beatiſſimi Martyris tui N. certamine gaudens: ejus victoriam uſque ad martyrii gloriam ſuſtuliſti: ut inter ſupplicia conſtitutus: perſecutores ſuos: te vocante deſpiceret. Exaudi Domine preces noſtras per hujus merita: ut nos qui perſecutionibus hujus ſeculi ventilamur: ad ſuperandas earum tentationum moleſtias Sancti Spiritus tui principali virtute confirmes. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

OFferentibus nobis ob honorem Sancti Martyris tui N. par illius dedicetur oblatio. Ille ſuis perſecutionibus obtulit corpus: nos Deo judici probata corda vovemus. Ut cum fuerit in nobis humilitatis proba devotio: ſicut hoſtia illius profuit ad coronam: ita noſtrum ſacrificium proſit ad veniam. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui diſſidentes ad concordiam clementer invitas: & pacificorum mentes inhabitas. Pacem tuam nobis ſupplicantibus præſta: ac nos in ejus confeſſione confirma. Ut eam interceſſione Sancti Martyris tui N. & veraciter habeamus: & invicem nobis fideliter demus.

Inlatio. Dignum & juſtum eſt: æquum & ſalutare & pulchrum eſt. *Quære in prima Miſſa unius Martyris. fol. CCCCXXII.*

Poſt Sanctus. Vere ſanctus et vere benedictus. *Require retro in feſto unius Martyris. fol. CCCCXXII.*

Poſt pridie. Oratio.

INlabere Domine his ſacrificiis ob honorem Martyris tui N. oblatis: donans nobis: ut illius apud tuam clementiam commendemur ſuffragio: cujus hodierno die attollimur de triumpho. ℟. Amen.

Ad orationem. Dominicam.

DEus qui in Sancti tui N. corde flammam accendiſti dilectionis tuæ: da mentibus noſtris eadem fide & charitate fervere: ut cujus gaudemus de triumphis: ejus provocemur exemplis: quoniam ad te proclamamus e terris. Pater noſter qui es in cœlis.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

PRecibus juſti N. vos Dominus ab omni reatu ſanctificet. ℟. Amen. Illius quoque vos efficiat imitari virtutem: ad cujus dedicandam ſolemnitatem veſtram excitavit devotionem. ℟. Amen. Et participes vos ei in illa æternitate reddat in munere: cujus amabiliter vos hic proſpicit celebrare ſolemnitatem. ℟. Amen. Per

miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. *Require in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

Domine Deus omnipotens: qui es vita & ſalus ſidelium: quem venturum jam cum credimus verum: eſto nobis propicius. Et qui hanc oblationem pro noſtra noſtrorumque ſalute: vel pro expiatione noſtrorum peccatorum in honorem Sancti Martyris tui N. tibi obtulimus: miſericordie tue opem in nos diffundi ſentiamus. Ut qui jam refecti ſumus ad menſe tue convivium: dono tui muneris conſequi mereamur premium ſempiternum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

Incipit Officium plurimorum Martyrum ſex capparum vel quatuor.

Ad Miſſam. Officium.

Dabo Sanctis meis primam ſeſſionem: alleluja: in reſurrectione eterna: & exquiram illos in gaudio meo. Et lux perpetua lucebit eis: alleluja. Et eternitas temporum preparata eſt: alleluja. alleluja. ℣. Benedicti vos a Domino: qui fecit celum & terram. P. Et lux. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum amen. P. Et lux.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. Gloria in excelſis Deo.

Oratio.

Beatiſſimorum Martyrum tuorum N. & N. preſidiis animati: ſida ad Dominum noſtrum pergat oratio. Ut quorum in hoc ſeculo glorioſum celebramus triumphum: eorum in eternum precibus adjuvemur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Sapientie Salomonis. C XI. ℟. Deo gratias.

Sancti iter fecerunt per deſerta: que non habitabantur: & in locis ſecretis fixerunt caſtra. Steterunt contra hoſtes: & de inimicis ſe vindicaverunt. Sitierunt & invocaverunt te: & data eſt illis aqua de petra altiſſima: & requies ſitis de lapide duro. Et reddidit juſtis mercedem laborum ſuorum: & deduxit illos in via mirabili. Et fuit illis in velamento diei: & in luce ſtellarum tota nocte. Tranſtulit illos per mare rubrum. & tranſduxit illos per aquam nimiam. Inimicos autem illorum demerſit in mare: & ab altitudine inferorum eduxit illos. Ideo juſti tulerunt ſpolia impiorum: & decantaverunt Domine nomen ſanctum tuum: & victricem manum tuam laudaverunt pariter. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Sancti tui Domine ſicut palma florebunt: plantati in domo tua Domine. ℣. Bonum eſt confiteri Domino: & pſallere nomini tuo Altiſſime. P. Plantati.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. Deo gratias. Ca. V.

Fratres. Si terreſtris domus noſtra hujus habitationis diſſolvatur: quam edificationem habemus ex Deo: domum non manufactam ſed eternam in celis. Nam & hoc ingemiſcimus habitationem noſtram que de celo eſt ſuperindui cupientes: ſi tamen veſtiti & non nudi inveniamur. Nam & qui ſumus in hoc tabernaculo ingemiſcimus gravati: eo quod nolumus expoliari ſed ſupervestiri: ut abſorbeatur quod mortale eſt a vita. Qui autem efficit nos in hoc ipſum: igitur & ſcientes quoniam dum ſumus in hoc corpore: peregrinamur a Domino. Per fidem autem ambulamus: & non per ſpeciem. Audemus autem & bonam voluntatem habemus: magis peregrinari a corpore: & preſentes eſſe ad Deum. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matheum. Ca. X.

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis: dicens. Ecce ego mitto vos ſicut oves in medio luporum. Eſtote ergo prudentes ſicut ſerpentes: & ſimplices ſicut columbe. Cavete ergo ab hominibus. Tradent enim vos in conciliis: & in ſynagogis ſuis flagellabunt vos: & ad preſides & reges ducemini propter me in teſtimonium illis: & gentibus

bus. Cum autem tradent vos: nolite cogitare: quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim vobis in illa hora, quid loquamini. Non enim vos eſtis: qui loquimini: ſed ſpiritus patris veſtri qui loquitur in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem: & pater filium: & inſurgent filii in parentes: & morte eos afficient: & eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum. Qui autem perſeveraverit uſque in finem: hic ſalvus erit. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Ambulabunt ſancti gaudentes: velut agni pleni paſcuntur alleluja.

Sacrificium.

VEnite benedicti Patris mei percipite regnum: quod vobis paratum eſt ab origine mundi: alleluja. ℣. Cum venerit filius hominis in majeſtate ſua: & omnes Angeli cum eo: tunc fulgebunt juſti ſicut Sol in regno Dei: alleluja. P. Quod vobis paratum.

Miſſa.

DEum: qui immortales glorioſiſſimorum Martyrum N. N. palmas triumphali cruore perfudit: & beatam diei hujus ſolemnitatem ſuis pro ſe vincentibus dedicavit: fratres chariſſimi ſuppliciter exoremus. Ut qui dedit nobis diei hujus ſolemnem excurſum: det plenum ſolemnitatis effectum. Quique conſulit quod cultus feſtivitatem ampleƈtitur: donet votum: quod patientia Martyrum imitemur. Ut quicquid Sancti tui hodierno die perceperunt in munere: nobis proficiat ad ſalutem. ℟. Amen.

Alia Oratio.

LAudes tuas Sanƈte omnipotens Deus ob glorioſiſſimas Martyrum paſſiones: ſæculi titulis ampliatas: ſolemni tibi cum devotione perſolvimus: quas triumphum gloriæ tuæ paſſionis evexit: reſurreƈtionis æternitas conſecravit. Qui premium immortalitatis annuente te: ſuſcipientes: & nobis dederunt viam vitæ: & ſibi paraverunt palmam viƈtoriæ. Horum nobis Domine obaudiatione det viƈtoriam. Sit nobis eorum apud te patrona oratio: quorum expeƈtante te judice: felicibus Sanƈtorum choris coronata æternus eſſe confeſſio. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus cui acceptiſſima ac jocundiſſima ſanƈtorum Martyrum tuorum N. & N. fides eſt: atque devotior adeſto ſamilie tue ſupplici per Sanƈtorum tuorum te ſuffragia poſtulantium: offerentium vota amplifica: defunƈtis requiem dona: & da: ut qui te peccatorum ſuorum errore leſerunt: placere tibi tuorum mereantur interceſſione Sanƈtorum. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEum in quo eſt omnium Sanƈtorum requies & pax certa Sanƈtorum Martyrum tuorum N. & N. da nobis queſumus: in tua firmiter charitate ditari. Ut perfeƈtionem pacis: qua tui jam Sanƈti fruuntur in celis: hanc nos jugiter mereamur in terris. ℟. Amen.

Inlatio.

EQuum & juſtum eſt, nos tibi gratias agere Deus Angelorum: Deus Martyrum inæſtimabili gaudio predicare paſſiones: ſervorum tuorum triumphum: feliciam leticiam Angelorum. Quis enim hujus altitudinis digne poſſit enarrare myſterium: ubi de ſupplicio beatitudo naſcitur: de dedecore gloria procreatur, & de morte vita perficitur? O myſticum religionis arcanum: ubi interfici laus eſt: & interfeciſſe damnatio. O ſacratiſſimum bellum: in quo alii videntur occidi: & alter occiditur. O ſpeciale certamen: in quo & percuſſor vulneratorem morte proſternit. Diabolus percutientem ſevitie furore ſuccendit. Chriſtus autem percutiendis patientie virtute ſuccurrit: cum percuſſore diabolus punitur: cum percuſſis Chriſtus exultat. Diabolus miniſtrum ſuum ſecum precipitat in gehennam: Chriſtus autem Martyres ſuos ad regna perducit cæleſtia. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare: ita dicentes. ℟. Sanƈtus. Sanƈtus. Sanƈtus.

Poſt Sanƈtus.

VEre ſanƈtus & pius Domine Deus noſter: qui tam juſtus es ad retribuendum: quam miſericors ad donandum. Dum vis impendere pro meritis premia: merita facis: & dic pro premiis: & nobis digneris deputare quod tribuis: dum invenire deſideras: que corones. Chriſte Domine ac redemptor æterne.

Poſt pridie. Oratio.

AUdi Deus Pater omnipotens preces noſtras: & ſacr ficio a te reſtituto totum caliabere (ac preſtas): ut interventu Martyrum tuorum N. & N. ad deſectionem ſit nobis extemporalis vite potu bone fecunda. Sit mors confeſſione potiſſima: & reſurrectio cum Sanctis omnibus glorioſa. ℟. Amen.

Ad Orationem Dominicam.

DEus bonorum omnium delectatio: & claritas glorioſa Sanctorum: miſericordiam tuam queſumus, ut nobis affectum dilectionis infundas. Atque intercedente Martyrum ſuperna munera conqueſito: voluntati tue ſemper acceptos efficias. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

SAnctorum merita tribuat vobis Dominus benedictionem ſemper: virtutem & pacem. ℟. Amen. Gratia: que illos dedunt ad gloriam: vobis preveniat ad peccatorum omnium indulgentiam. ℟. Amen. Qui dedit eis de ſuperato hoſte victoriam: ipſe vobis tribuat carnalis vitia: & mundi ſuperare contemptionem. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Requere in feſto Corporis Chriſti. folio CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja alleluja.

Oratio.

DOmine Deus omnipotens: qui es vita & ſalus fidelium: quem venturum judicem credimus verum: eſto nobis propitius. Et qui hanc oblationem pro noſtra noſtrorumque ſalute vel pro expiatione noſtrorum peccatorum in honorem Sanctorum Martyrum tuorum tibi obtulimus: miſericordie tue opem in nos diffunde ſervientes: ut qui jam refecti ſumus ad menſe tue convivium: dono tue remunerationiſque mereamur premium ſempiternum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus: & vivis &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

INCIPIT MISSA PLURIMORUM MARTYRUM QUATUOR CAPPARUM.

Ad Miſſam. Officium.

DAbo vos nominatos in gloriam alleluja. ℣. In omnibus diebus vite veſtre: alleluja alleluja. ℣. Benedicti vos a Domino qui fecit celum & terram. ℣. In omnibus. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio: & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum amen. ℣. In omnibus diebus.

Oratio.

GAudium noſtrum & ſalus noſtra: virtus atque juſtitia Domine Deus omnipotens: fac nos queſumus placita tibi Sanctorum Martyrum tuorum N. & N. ſorte gaudere: & illic laudes tuas rectorum numero perpetuo decantare. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri ſapientie Salomonis.

℟. Deo gratias. *Cap. III.*

JUſtorum anime in manu Dei ſunt: & non tanget illos tormentum mortis. Viſi ſunt oculis inſipientium mori: & eſtimata eſt afflictio exitus illorum. Et ab iniquo juſto abierunt in exterminium: & quod a nobis eſt iter exterminium: illi autem ſunt in pace. Et ſi coram hominibus tormenta paſſi ſunt: ſpes illorum immortalitate plena eſt. Et in paucis vexati: & in multis bene diſponentur. Quoniam Deus tentavit illos: & invenit illos dignos ſe. Tanquam aurum in fornace probavit illos, & quaſi holocauſti hoſtiam accepit illos: & in tempore erit reſpectus illorum. Fulgebunt juſti: & tanquam ſcintille in arundineto diſcurrent: judicabunt nationes: & dominabuntur populis: & regnabit illorum Dominus in perpetuum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Pſallendo.

TRanſivimus per ignem & aquam. ℟. Et induxiſti nos in refrigerio. ℣. Probaſti nos Deus ſicut probatur argentum: poſuiſti tribulationes in dorſo noſtro. ℣. Et induxiſti.

Dicat

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Ca. VIII.*

FRatres. Debitores ſumus non carni: ut ſecundum carnem vivamus. Si autem ſecundum carnem vixeritis: moriemini. Si autem ſpiritu facta carnis mortificaveritis: vivetis. Quicumque enim ſpiritu Dei aguntur: hi filii Dei ſunt. Non enim accepiſtis ſpiritum ſervitutis iterum in timore: ſed accepiſtis ſpiritum adoptionis filiorum Dei. In quo clamamus: abba Pater. Ipſe ſpiritus teſtimonium reddidit Spiritui Sancto: quod ſumus filii Dei. Si autem filii: & heredes. Heredes quidem Dei coheredes autem Chriſti. Si autem compatimur ut & glorificemur. Exiſtimo enim quod non ſunt condigne paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam: que revelabitur in nobis. Nam expectatio creature revelationem filiorum Dei expectat. Vanitati autem creatura ſubjecta eſt non volens: ſed propter eum qui ſubjecit eam in ſpem. Quia & ipſa creatura liberabitur a ſervitute corruptionis in libertatem glorie filiorum Dei. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matheum. *Ca. X.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Nihil opertum quod non revelabitur: & occultum quod non ſciatur. Quod dico vobis in tenebris: dicite in lumine. Et quod in aure auditis: predicate ſuper tecta. Et nolite timere eos: qui occidunt corpus: animam autem occidere non poſſunt. Sed potius eum timete: qui poteſt animam & corpus perdere in gehennam. Nonne duo paſſeres aſſe veneunt: & unum ex illis non cadet ſuper terram ſine voluntate patris veſtri. Veſtri autem capilli capitis omnes dinumerati ſunt. Nolite timere: multis paſſeribus meliores eſtis vos. Ubi enim ſunt duo vel tres congregati in nomine meo: ibi ſum in medio eorum. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Laudes. Alleluja. ℣. Gaudete juſti in Domino: rectos decet collaudatio. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

MIrabilis Deus in Sanctis: Deus Iſrael ipſe dabit virtutem & fortitudinem plebi ſue. Benedictus Deus: alleluja: alleluja. ℣. Montem Dei montem uberem: mons coagulatus mons uber: ut quid ſuſpicamini montes coagulatos: montem in quo placuit Deo habitare in eo. ℣. Benedictus Deus.

Miſſa.

ETerne tue virtutis nomen omnipotens Deus rogamus: ut horum Martyrum tuorum N. & N. & omnium Sanctorum meritis ſocios fide: pares devotione: firmos paſſione: ſimiles in reſurrectione felicium nos facias coequari. ℟. Amen.

Alia Oratio.

INnere Domine celebrantes ſolennia Martyrum tuorum N. & N. quorum fiducia fidei ſuperbum contrivit hoſtem. Ideo nunc in ſede letantur eterna: & gaudent felices in patria glorioſa. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

POſt Martyrum preconia: poſt offerentium miniſteria: poſt quieſcentium commercia: pacem tuam Domine poſcimus: pacem impetrari benigniter. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

PAcem tuam Apoſtolis tuis dediſti ſervandam. Preſta Domine: ut pacem: quam in tuo nomine labiis propinamus: eam in cordibus noſtris in perpetuum teneamus. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Quem omnes Martyres omneſque Confeſſores ſerenis vultibus intuentur. Pro cujus nominis confeſſione offerunt colla manibus impiorum: ut jugiter vivant in eternum in congregatione Sanctorum. Vapulant: ſed exultant: ſciunt pro quo patiuntur: ſed pro quo patiuntur Deo adjuvante non ſentiunt. Torquentur in terris: ſed gaudent in celis. Unde merito cuncti illi Angelice congregationis exercitus in hac Martyrum tuorum. N. & N. confeſſione: tuam Domine diebus ac noctibus virtutem magnificare non deſinunt:

ita

ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere Dominus. Quia pleni ſunt celi & terra gloria majeſtatis tue: oſanna in excelſis. Benedictus qui venit in nomine Domini Chriſtus Dominus ac redemptor ſempiternus.

Poſt pridie. Oratio.

FAmuli ergo tui exigui Sacerdotes hanc ſalutiferam hoſtiam tuis coram proponent altaribus. Rogamus: ut de tuis celeſtibus thronis benignus inſpicias placabiles: pius ſuſcipias. Sanctus ſanctificeris benedictus benedicenda reſpicias: ſanctificataque nobis famulis tuis attribuas. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DIvino magiſterio edocti: & ſalutaribus moniti inſtitutis: audeamus & dicere e terris. Pater noſter qui es in celis.

Benedictio.

OMnipotens Deus in cordibus veſtris ſtudium ſue dilectionis operetur. ℟. Amen. Senſuſque veſtros ſibi in veritate jubeat adherere. ℟. Amen. Ut remoti ab omni labe vitiorum: ſanctarum vobis tribuat incrementa virtutum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Alia Miſſa duorum capparum vel novem lectionum.

Ad Miſſam. Officium.

DIgnos eos fecit Deus in parte ſortis Sanctorum: qui eripuit eos de poteſtate tenebrarum: & tranſtulit in regnum filij dilectionis ſue. ℣. Benedicti vos a Domino: qui fecit celum & terram. P. Et tranſtulit. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum: amen. P. Et tranſtulit.

Oratio.

DEus qui es in Sanctorum Martyrum tuorum N. & N. in firmitate mirabilis: impende miſericordiam tuam famulis tuis: & quia humilitas ſervientium tibi ſemper eſt tentationum objecta certamini: eorum meritis premoniti orantes: et nobis infirmis indigentiam largiaris. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri ſapientie Salomonis. ℟. Deo gratias. *Ca. V.*

JUſti in perpetuum vivent: & apud Dominum eſt merces eorum: & cogitatio illorum apud altiſſimum. Ideo accipient regnum decoris: & diadema ſpeciei de manu Domini. Quoniam dextera ſua teget eos: & brachio ſuo defendet illos. Tunc ſtabunt in magna conſtantia adverſus eos qui ſe anguſtiaverunt: & qui abſtulerunt labores eorum. Videntes turbabuntur terrore horribili & mirabuntur in ſubitatione inſperate ſalutis. Dicent inter ſe penitentiam agentes: & pre anguſtia ſpiritus gementes. Hi ſunt quos habuimus aliquando in deriſum: & in ſimilitudinem improperij. Nos inſenſati vitam illorum eſtimabamus inſaniam: & finem illorum ſine honore. Ecce quomodo computati ſunt inter filios Dei: & inter ſanctos ſors illorum inventa eſt. ℟. Amen.

Hic dicat Preſbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Mirabilis Deus in Sanctis ſuis. ℣. Manda Deus virtutem tuam: confirma Deus quod operatus es. P. In Sanctis ſuis.

Dicat Preſbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Epheſios. ℟. Deo gratias. *Ca. I.*

FRatres. Gratia vobis & pax a Deo Patre noſtro: & Domino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus: & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti: qui benedixit nos in omni benedictione ſpirituali in celeſtibus in Chriſto: ſicut elegit nos in ipſo ante mundi conſtitutionem: ut eſſemus ſancti: & immaculati in conſpectu ejus. In charitate predeſtinavit nos in adoptionem filiorum per Jeſum Chriſtum. In ipſo ſecundum propoſitum voluntatis ſue in laudem glorie gratie ſue. In qua gratificavit nos in dilecto filio ſuo. In quo habemus redemptionem per ſanguinem ejus: in remiſſionem peccatorum ſecundum divitias gratie ejus: que ſuperabundavit in nobis. In omni ſapientia & prudentia: ut notum faceret nobis ſacramentum voluntatis ſue: ſecundum beneplacitum ejus: quod propoſuit in eo diſpen-

diſpenſationem plenitudinis temporum inſtaurare omnia in Chriſto: que in celis & que in terra ſunt in ipſo. In quo etiam forte vocati ſumus predeſtinati ſecundum propoſitum ejus: qui omnia operatur ſecundum conſilium voluntatis ſue: ut ſimus in laudem glorie ejus: qui ante ſperavimus in Chriſto. In quo & vos cum audiſtis verbum veritatis evangelium ſalutis veſtre: in quo & credentes ſignati eſtis Spiritu promiſſionis ſancto. Qui eſt pignus hereditatis noſtre: in redemptionem adquiſitionis in laudem glorie ipſius. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. *Ca. IX.*

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus convocatis duodecim Apoſtolis dedit illis virtutem & poteſtatem ſuper omnia demonia: & ut languores curarent. Et miſit illos predicare regnum Dei: & ſanare infirmos. Et ait ad illos: nihil tuleritis in via: neque virgam: neque peram: neque panem: neque pecuniam: neque duas tunicas habeatis. Et in quamcumque domum intraveritis: ibi manete: & inde ne exeatis. Et quicumque non receperint vos: exeuntes de civitate illa: etiam pulverem pedum veſtrorum excutite in teſtimonium ſupra illos. Egreſſi autem circuibant per caſtella evangelizantes & curantes ubique. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluia. ℣. Juſti confitebuntur nomini tuo Deus: & habitabunt recti cum facie tua. P. Alleluia. *Sacrificium.*

Vidi ſub ara Dei animas occiſorum propter verbum Dei: & martyrium ſuum: & magno clamore dicebant: ſalus Deo noſtro: alleluia: alleluia. ℣. Dignus es Domine Deus noſter accipere claritatem & honorem & omnem creaturam: que eſt in celo & in terra & in mari omnes audivi dicentes. P. Salus Deo noſtro.

Miſſa.

Preces noſtras queſumus Domine propitiatus attende: & ut digne ſamulemur altario: Sanctorum Martyrum tuorum N. & N. queſumus nos interceſſione cuſtodire digneris. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Propitiare Domine ſupplicationibus noſtris: & ſuffragantibus Sanctorum Martyrum tuorum N. & N. meritis ac quod non evangelica precepta induant: implere concede. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Deus apud quem perfecta ſunt ſacrificia liberium: pia vota & pure mentis obſequia. Tu ad preces famulie tue placatus intende: atque in ſenſus eorum per inſpirationem tui amoris illabere. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Deus charitatis origo atque concordie: te per interceſſionem Martyrum tuorum. N. & N. pro nos atque ſupplices deprecamur: ut ſicut illis triumphum glorie predixiſti: ita in nobis gloriae quem tui amoris & ſinceritatem cordis ipſis ſuffragantibus largiaris. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: vere equum & ſalutare eſt: nos tibi ſemper hic & ubique gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Per quem gratia tua revelante cognoſcimus: quantum apud te tuorum vita preclara ſit Martyrum: quorum etiam nos mors precioſa letificat & tuetur. Et ideo cum Angelis & Archangelis proclamamus: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus & vere benedictus Dominus Deus noſter. Qui es corona Martyrum & perpetua claritas Angelorum Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

Deus qui Sanctos tuos. N. & N. placata tibi devotione aſpicis: dum eis pro te moriendi ordinem adtribuis: in oblatis tibi ſacrificiis reſpice: & Sanctorum tuorum ſocietatis excolentibus propiciatus indulge. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

Supplices te omnipotens Domine deprecamur: & Sanctorum Martyrum tuorum. N. & N. precibus nos protege: & ab omni malo cuſtodire digneris. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Benedic Domine hos famulos tuos Sanctorum Martyrum tuorum N. & N. paſſione letantes. ℟. Amen. Tribue eis Do-

Domine benedictionum, quibus donare dignatus es legem. ℟. Amen. Ut tibi exhibeant ſacrificium laudis, & illis reddant officium charitatis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Con. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine, alleluja, alleluja, alleluja.

Oratio Domine Deus omnipotens qui. *Quære in I. Miſſa plurimorum Martyrum ſine Epiſcoporum fo. CCCCXXVI.*

ITEM OFFICIUM UNIUS CONFESSORIS PONTIFICIS ET NON PONTIFICIS.

Ad Miſſam. Officium.

IN omni opere ſuo dedit confeſſionem Sancto, alleluja. P. Verbum gloriæ in omni corde ſuo hymnum dixit, alleluja. ℣. Confitebor tibi Domine in toto corde meo, narrabo omnia mirabilia tua. P. Verbum gloriæ. ℣. Gloria & honor Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, in ſecula ſeculorum. Amen. P. Verbum gloriæ.

Dicat Presbyter. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Gloria in excelſis.

In tempore Quadrageſimæ. Officium. Confeſſio & magnificentia opus ejus, & juſtitia ejus manet in ſeculum ſeculi. ℣. Confitebor tibi, *ut ſupra.* *Oratio.*

CONfeſſoris tui beatiſſimi N. annua recurſione Domine memoriam ſolemniter recolentes, ſupernæ gratiæ adeptione locupleta. Ut qui nunc feſta devoto proſequuntur affectu, ejus quoque perpetuum clementer regantur, & protegantur auxilio. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Eſaiæ Prophetæ.

℟. Deo gratias. *Ca. XLII.*

HEC dicit Dominus. Ecce ſervus meus ſuſcipiam eum, electus meus, complacuit ſibi in illo anima mea. Dedi ſpiritum meum ſuper eum, judicium gentibus proferet. Non clamabit, neque accipiet perſonam, neque audietur foris vox ejus. Calamum quaſſatum non conteret, & linum fumigans non extinguet. In veritate educet judicium: non erit triſtis neque turbulentus, donec ponat in terra judicium, & legem ejus inſulæ expectabunt. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. *Pſallenda.*

CONfitebor tibi Domine in vaſis pſalmorum veritatem tuam: pſallam tibi in cithara Deus ſancte Iſrael. ℣. Sed & lingua mea annunciabit juſtitiam tuam, tota die laudem tuam. P. Pſallam tibi.

In tempore Quadrageſimæ pſallenda. Factus eſt in pace locus ejus, & habitatio ejus in Syon. ℣. Notus in Judea Deus, in Iſrael magnum nomen ejus. P. Et habitatio.

Dicat Presb. Sapientiam ſectare.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Timotheum. ℟. Deo gratias. *Ca. 6.*

CHariſſime. Nihil intulimus in hunc mundum, haud dubium, quia nec auferre quid poſſumus. Habentes autem alimenta, & quibus tegamur, his contenti ſimus. Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem & laqueum diaboli, & deſideria multa inutilia & nociva, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Radix omnium malorum eſt cupiditas: Quam quidam appetentes, erraverunt a fide, & inſeruerunt ſe doloribus multis. Tu autem homo Dei hæc fuge. Sectare vero juſtitiam, pietatem, fidem, charitatem, patientiam, manſuetudinem. Certa bonum certamen fidei. Apprehende vitam æternam, in qua vocatus es, & confeſſus es bonam confeſſionem coram multis teſtibus. Præcipio tibi coram Deo, qui vivificat omnia, & Chriſto Jeſu, qui teſtimonium reddidit ſub Pontio Pilato bonam confeſſionem, ut ſerves mandatum ſine macula irreprehenſibile uſque in adventum Domini noſtri Jeſu Chriſti. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum. *Ca. X.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Omnis qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo qui eſt in cœlis. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre meo qui eſt in cœlis. Nolite arbitrari, quia venerim mittere pacem in terram. Non veni pacem mittere, ſed gladium. Veni enim ſeparare hominem adverſus patrem ſuum, & filiam adverſus matrem ſuam, & nurum adverſus ſocrum ſuam: & inimici hominis domeſtici ejus, qui

amat

amat patrem aut matrem pluſquam me : non eſt me dignus. Et qui amat filium aut filiam ſuper me : non eſt me dignus. Et qui non accipit crucem ſuam : & ſequitur me : non eſt me dignus. Qui invenit animam ſuam perdet eam. Et qui perdiderit animam ſuam propter me : in vitam eternam inveniet eam. Qui recipit vos : me recipit. Et qui me recipit : recipit eum qui me miſit. Qui recipit prophetam in nomine prophete : mercedem prophete accipiet. Et qui recipit juſtum in nomine juſti : mercedem juſti accipiet. Et quicunque potum dederit uni ex minimis iſtis : calicem aque frigide tantum in nomine diſcipuli : amen dico vobis : non perdet mercedem ſuam.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Deus meus es tu : confitebor tibi. Deus meus es tu : exaltabo te. Alleluja. ℣. Confitebor tibi Domine in toto corde meo : in conſilio juſtorum & congregatione alleluja.

Sacrificium.

OMnis qui me confeſſus fuerit coram hominibus dicit Dominus : confitebor eum coram Patre meo : alleluja. ℣. Et quicunque perdiderit animam ſuam propter me : in vitam eternam inveniet eam. P. Coram Patre.

Miſſa.

DIem hunc chariſſimi fratres omnibus nobis veneratione digniſſimum : in quo beatiſſimus Confeſſor. N. quod corde credidit : ore profeſſus : ad eternam gloriam vocatus eſt : debitis laudibus honoremus. Omnipotentis Dei clementiam poſtulantes : ut qui eum ſe confitentem hodie ſuſulit celo : nos credentes ac confitentes ſe juſtificet a delictis. Ut qui hodierna die Confeſſoris veneramur ſolemnia : ad confeſſionis mereamur pervenire coronam. ℞. Amen.

Alia oratio.

DEus qui Confeſſorum remunerans fidem : & confitendi tibi preparans voluntatem : oblatas tibi in hoc feſto Confeſſoris tui. N. hoſtias intuere. Ut qui ejus memoriam facientes : noſtra tibi confitemur delicta : Confeſſoris tui obtentu perducamur ad veniam. ℞. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

CHriſte Dei fili : qui non victimis paſceris : ſed pure mentis confeſſione placaris : offerentium fac tibi acceptabile votum : & defunctis dona conſortium beatorum. Quo in hujus Confeſſoris tui. N. commemoratione : & confeſſiones a te accipiantur viventium : & requiem concedatur ſpiritibus ſepulcorum. ℞. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui confitentium es corona : diſſidentium perime jurgia. Dans omnibus nobis ita pacis tue repleri ex munere : ſicut Confeſſor tuus. N. confeſſionis claruit dignitate. ℞. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt : nos tibi gratias agere : Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus : per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui eſt corona juſticie : arbor vite : palma victorie. A quo Confeſſorum directa fides non diſcreta martyrio : ſed una martyriali promeretur decorari victoria. Cum etſi non ſint adepti fuſo ſanguine martyrii necem : non tamen diſcreti ſunt a Martyribus in virtute. Unum hoſtem : quem illi patula dimicatione exuperant : iſti interius calcant. Et quem illi exterius per vulnera aperta devincunt : hunc iſti interius ſpecialiter perimunt. Reſiſtentes & conluctantes adverſus principem tenebrarum : & inlecebras aerearum poteſtatum. Ut temporali tribulatione purgati : quod Martyres ſanguine : hoc iſti mererentur ex confeſſione accipere. Quod etiam hunc virum vere beatum pleniſſime egiſſe devotione credimus & fatemur : te dilexit in vita : tenuit in conſcientia : predicavit doctrina. Confeſſorum retinens gradum : confeſſionis pervenit ad triumphum : laborum ſuorum confeſſione : laudando potentiam tui unigeniti filii tui : quem non erubuit in corpore coram hominibus confiteri : ipſum Dominum & Salvatorem noſtrum : quem conlaudant Angeli & Archangeli ita dicentes. ℞. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus : pius : & admirabilis es Domine Deus noſter. Qui hodierna die & Confeſſoris tui N. Epiſcopi innoxie

gloriam: & conferentium excitas vota. Ut cum eadem que ſibi in confeſſione placita confitentes obſequamur: noſtrum poteris excitemus affectum. Deum quicquid ei ... [illegible] ... noſtre ſit cauſa ſalutis. Hac ergo hodie in tanti viri commemorationem offerentes: precamur ut qui ejus hodie ... in confeſſione tuo nomine inſcripſit: nobis tribuat voluntatem te veraciter confitendi. Chriſte Domine ac redemptor eterne. *Poſt pridie. Oratio.*

CONfeſſione tui Domine memoriam ... [illegible] ... qui te inter adverſa confiteri non deſiit: aſtu placuit oratione quaſiverat perfectione invenit. Te quaſumus & rogamus: ut in hoc ſacrificio tibi in honorem ejus oblato: clementer nobis jubeas: & ex his ſumentibus peccata dimittas: atque in confeſſione gratia glorificandos admittas. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

CHriſte Deus qui per Apoſtolum tuum veram confeſſionem prudenter dixiſti: Confeſſoris tui N. Epiſcopi precibus conſule noſtre ſaluti: ut cum ea que corde credimus, ore profeſſi fuerimus: ad te exaudiri ... mereamur: quo jubente dicamus. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. *Benedictio.*

DOminus Jeſus Chriſtus: qui eſt Confeſſorum remunerator. Confeſſoris ſui N. Epiſcopi ſuffragio vos ſancte confeſſionis muniat dono. ℟. Amen. Deique vobis te confitendi vocem: qui eidem confeſſionis contulit premium. ℟. Amen. Ut tanti Confeſſoris ſui N. veraciter imitando exemplum: ad celeſte tranſitum pervenire promiſſum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. *Dicat Chorus.* Guſtate & videte.

Quere fol. CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine: te laudamus Domine: alleluja: alleluja alleluja. *Oratio.*

TUam clementiſſime Pater ſupplices exoramus clementiam: ut hodierna ſolemnique pro beati ſancti Confeſſoris tui N. veneratione ſuſcepimus: ... [illegible] ... commendes. Et ſicut illi coronam ſancte perfecit ... [illegible] ... nobis ejus interceſſione omnium delictorum veniam ... indulgentiam largiaris. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

INCIPIT MISSA PLURIMORUM CONFESSORUM.

Officium. Dilecto Sanctis meis.

Quere in plurimorum Martyrum folio. CCCLXXI.

Dicat Presbyter. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Gloria in excelſis. *Oratio.*

DEus qui nos Sanctorum Confeſſorum tuorum N. & N. confeſſionibus gloriosis circumdas & protegis: da nobis & eorum imitatione proficere: & interceſſione gaudere. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Juſtorum anime.

Quere in plurimorum Martyrum quartum capparam fo. CCCLXXII.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Pſallendo.*

SAcerdotes ejus induam ſalutari: & Sancti ejus exultatione exultabunt. ℣. Illuc producam cornu David: paravi lucernam Chriſto meo. P. Et Sancti ejus.

Dicat Pre. b. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Hebreos. ℟. Deo gratias. *Ca. VII.*

FRatres. Plures facti ſunt Sacerdotes ſecundum legem: idcirco quod morte prohiberentur permanere. Jeſus autem eo quod maneat in eternum: ſempiternum habet ſacerdotium. Unde & ſalvare in perpetuum poteſt accedens per ſemetipſum ad Deum: ſemper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat ut nobis eſſet Pontifex ſanctus: innocens impollutus: ſegregatus a peccatoribus: & excelſior celis factus: qui non habet quotidie neceſſitatem quemadmodum ſacerdotes, prius pro ſuis delictis hoſtias offerre: deinde pro populo. Hoc enim fecit ſemel ſe offerendo Dominus noſter Jeſus Chriſtus. ℟. Amen.

Lect. e Sancti Evangelio ſecundum Lucam. ℟. Deo gratias. *Ca. XII.*

IN illo tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Sint lumbi veſtri precincti: & lucerne ardentes

dentes in manibus veſtris. Et vos ſimiles hominibus expectantibus Dominum ſuum: quando revertatur a nuptiis: ut cum venerit & pulſaverit: confeſtim aperiant ei. Beati ſervi illi, quos cum venerit Dominus: invenerit vigilantes. Amen dico vobis: quod precinget ſe: & faciet illos diſcumbere: & tranſiens miniſtrabit illis. Et ſi venerit in ſecunda vigilia: & ſi in tertia vigilia venerit: & ita invenerit: beati ſunt ſervi illi. Hoc autem ſcitote: quoniam ſi ſciret paterfamilias qua hora fur veniret: vigilaret utique: & non ſineret perfodi domum ſuam. Itaque & vos eſtote parati: quia qua hora non putatis, filius hominis veniet. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluia. ℣. Sacerdotes tui induantur juſticia: & Sancti tui exultent. ℣. Alleluja.

Sacrificium. Exultabunt Sancti in gloria: letabuntur in cubilibus ſuis: exaltationes Dei in faucibus eorum.

Miſſa.

SAcra Confeſſorum Deoque placentia fratres dilectiſſimi ſolemnia celebrantes: omnipotenti Deo vota ſolvamus. Precantes ut hos quos ſui nominis eſſe voluit Confeſſores: propicius apud ſe interventores placatus accipiat. Quo eorum preces nos peccatorum ſolvant a nexibus: quorum lingue ſunt in veritate confeſſe. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui laus es Confeſſorum: & corona certantium: prebe nobis quicquid te noſtrorum poſtulaverit confeſſio labiorum. Ut lingua noſtra: & Confeſſorum prepolleat laude: & confeſſionis ſancte fructificet opere. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

COnfeſſorum oſſerentium: vel quieſcentium recitatis vocabulis: te Deum immenſe expoſcimus pietatis: ut Confeſſorum exoratus ſuffragiis: & gratiam vivis: & refrigerium jubeas largiri defunctis. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

INeffabilis bonitas auctor & Domine: qui Confeſſorum tuorum linguam imples confeſſione: & cor tua remuneras charitate. Dona nobis eorum meritis: ut tuum confitentes nomen in terris: pacem habeamus in diebus noſtris. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui verbum caro factum eſt: ut habitaret in nobis. Ille quippe cum verbum ſit Dei Patris: linguam noſtre admovens carnis: ad confeſſionem ſui nominis verba format in nobis. Nam ſicut ex illo datur Martyribus dimicandi fiducia: ita per illum Confeſſoribus confeſſionis conceditur gratia. Ut qui non habeant ex ſanguinis effuſione victoriam: habeant ſaltim ex confeſſione coronam. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui et Martyrum vita: & Confeſſorum corona. Confeſſionis collator & Confeſſorum remunerator. Quique eorum animas in ſui nominis confeſſione ſuſcepit: quos ante conſtitutionem mundi ad eternam gloriam predeſtinavit: Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

SIngularis victime oblatione te Deus: ut placeres expoſcimus: quem Confeſſorum remuneratorem ore fatemur. Ut eorum obtentu hec oblata ſanctifices: quorum lingua te in veritate confeſſa eſt. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

OMnipotens Deus: qui diverſitates gratiarum in Eccleſia tua diſtribuens: alios martyrii: excellentia conſecras: alios gratia confeſſionis exornas. Dona nobis: ut qui Confeſſorum tuorum hodie ſolemnia celebramus: tibi placere ex confeſſione noſtrorum actuum mereamur. Ut rogantes ea que filio tuo docente didicimus: exaudiamur: cum clamaverimus. Pater noſter qui es in celis.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

CHriſtus Dominus qui juſtificatorum decorem preventium confeſſione induitur: Confeſſorum ſuorum concedat vobis

bis: ita per confeſſionem male geſta deſtere: ut juſtificationis fulgeatis decore. ℟. Amen. Quoque ſe conſitentem juſtificationes per penitentiam provehat ad coronam. ℟. Amen. Ut qui nunc in Confeſſorum recordatione & vota promittitis: & lamenta in tribulatione: cum eis gaudia obtineatis perpetua. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus Guſtate. *Quere in feſto Corporis Chriſti fo.CCLXIII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

DOmine Deus omnipotens qui es vita & ſalus fidelium: quem venturum Judicem credimus verum eſto nobis propicius. Et qui hanc oblationem: pro noſtra noſtrorumque ſalute: vel pro expiatione noſtrorum peccatorum: in honorem Sanctorum Confeſſorum tuorum N. & N. tibi obtulimus: miſericordie tue opem in nos diffundi ſentiamus. Ut qui jam refecti ſumus ad menſe tue convivium: dono tui muneris conſequi mereamur premium ſempiternum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: perficiamus cum pace. ℟. Deo gratias.

INCIPIT MISSA UNIUS VIRGINIS.

Ad Miſſam. Officium.

INter medios cleros penne columbe deargentate: alleluja. ℣. Et ſupra ſcapulas ſuas in viriditate auri: alleluja: alleluja: alleluja. ℣. Specie tua & pulchritudine tua intende: proſpere procede & regna. ℣. Et ſupra. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio: & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum: amen. ℣. Et ſupra.

Dicat Presbiter. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Gloria in excelſis.

Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte: qui caſtimoniam diligis & virginitatem amplecteris: Sancta Virgine tua N. intercedente pro nobis noſtris ignoſce peccatis. Et nobis ita in preſenti bonum tribue caſtitatis: ut letemur in futuro cum Angelis Sanctis. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Hieremie Prophete. ℟. Deo gratias. *Ca.XXXI.*

LOnge Dominus apparuit mihi: & dixit. In charitate perpetua dilexi te: ideo attraxi te miſerans: rurſumque edificabo te: & edificaberis virgo Iſrael. Adhuc ornaberis tympanis tuis: & egredieris in choro pſallentium. Adhuc plantabis vineam in montibus Samarie: plantabunt plantantes: & donec tempus veniat non vindemiabunt. Quia erit dies: in qua clamabunt cuſtodes in monte Effraim: ſurgite & aſcendamus in Syon ad Dominum Deum noſtrum. Quia hec dicit Dominus. Exultate in leticia Jacob: & inite contra caput gentium. Perſonate: canite: & dicite. Salva Domine populum tuum reliquias Iſrael. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo.

SPecie tua & pulchritudine tua. Intende: proſpere procede & regna. ℣. Propter veritatem & manſuetudinem & juſticiam: & deducet te mirabiliter dextera tua. ℣. Intende.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *Ca.VII.*

FRatres. Qui ſtatuit in corde ſuo firmus: non habens neceſſitatem: poteſtatem autem habens ſue voluntatis: & hoc judicavit in corde ſuo ſervare virginem ſuam: bene facit. Igitur & qui matrimonio jungit virginem ſuam: bene facit. Et qui non jungit: melius facit. Mulier alligata eſt quanto tempore vir ejus vivit. Quod ſi dormierit vir ejus: liberata eſt a lege viri. Cui vult nubat: tantum in Domino. Beatior enim erit ſi ſic permanſerit ſecundum meum conſilium. Cogito autem quod ego ſpiritum Dei habeam: qui eſt in Chriſto Jeſu Domino noſtro. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Marcum. *Ca.XIV.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus cum eſſet Bethanie in domo Symonis lepreſi: & recumberet: venit mulier habens alabaſtrum unguenti nardi pi-

eſt precioſi. Et fracto alabaſtro effudit ſuper caput ejus. Erant autem quidam indigne ferentes intra ſemetipſos: & dicentes. Ut quid perditio iſta unguenti facta eſt? Poterat enim unguentum illud vendi pluſquam trecentis denariis: & dari pauperibus? Et fremebant in eam. Jeſus autem dixit. Sinite eam. Quid illi moleſti eſtis? Bonum opus operata eſt in me. Semper enim pauperes habebitis vobiſcum: & cum volueritis poteſtis illis benefacere: me autem non ſemper habebitis. Quod habuit: hec fecit prevenit ungere corpus meum in ſepulturam. Amen dico vobis. Ubicumque predicatum fuerit hoc evangelium in univerſum mundum: & quod fecit hec: narrabitur in memoriam ejus. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Lauda. Alleluja. ℣ Lauda filia Hieruſalem. ℣. Alleluja.

Sacrificium.

SIcut turris David edificata es: & reprehenſio non eſt in te: quam ſpecioſa & decora facta es in ornamento tuo: & odor unguentorum tuorum ſicut odor Libani: ſuper omnia aromata: alleluja.

Incipit Miſſa.

DEus qui Sanctam Virginem tuam. N. igne ſuccenſam lumen prebere omnibus nationibus oblatione proprii corporis voluiſti: concede queſumus nobis: ut devictis viciorum criminibus: perfecta cordium puritate tibi ſemper placere mereamur. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DEus qui ſalutem tuam tribuis Sanctis: preſta: ut qui Martyris & Virginis tue N. celebramus ſolemnia feſta: ejus queſumus interventu liberemur ab omnibus malis. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

AUditis nominibus offerentium: pietatis Dominum deprecemur: ut per interventum beatiſſime Martyris & Virginis N. nobis dignetur oratus aſſiſtere: adeſſe queſitus: aperire pulſantibus. ℟. *Chorus.* Amen.

Ad pacem. Oratio.

IMpetret queſumus Domine fidelibus tuis auxilium oratio Juſte Martyris & Virginis tue N. ut in cujus hodie celebritate devoti ſunt: in ejus ſiant pace participes. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere. Domine Sancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui beatiſſimam Martyrem: & Virginem ſuam N. diverſis certaminibus dimicantem celeſtibus muneribus cumulavit. Arguitur quidem multis tormentis: & corona ipſius diverſis margaritis ornatur in celum. Preſtat enim divinus amor audaciam qua ipſa victrix extitit in pugna: in Confeſſorem Dei ſententia mutatur: & devicto ſeculo cum Patre: & Filio & Spiritu Sancto in perpetuum gloriatur. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctificavere benedictus in excelſis: tu Domine Deus noſter. Qui Sancte tue N. archana poſſidens es: & Virginitatis pudorem: & paſſionis tribuiſti roborem. Dum & pudica in ſecretos & invicta in foro: & alic manet ut te promereatur. & hic vicit: ut a te coronetur: annue precibus ejus: atque conſcientiam noſtram pudor poſſideat: nec deſerat fortitudo: Chriſte Domine ac Redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

ROgamus te omnipotens Deus per interceſſum beatiſſime Martyris & Virginis tue N. ut his ſacrificiis oblatis: tue benedictionis infundas gratiam: plebi quoque tue benignam tribuas opulentiam. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

NON agnoſcentes Domine meritum: ſed preceptum: audemus dicere: te jubente e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

DOminus Jeſus Chriſtus qui Martyrem ſuam N. coronavit poſt flammam: ipſe in vobis male cupiditatis extinguat incendia. ℟. Amen. Et qui ejus corpuſculum nivei candoris velavit amictu: ipſe vos purificet a delictis. ℟. Amen. Queque ſpiritum celeſti locata in regno: premium

nium vobis tribuat ſempiternum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte

Require in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.

Com. Repleti Chriſti corpore & ſanguine: te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

DEus largitor divitiarum celeſtium: & mirabilis parator munerum eternorum: qui beat ſimam. N. in ſeculo pauperem egiſti: ſed pro te certando eternis operibus ſibi meriti: paupertatem ſpiritus nos ſequi ſemper attribue: que poſſimus tue majeſtati per omnia complacere. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Incipit officium plurimarum Virginum.

Ad Miſſam. Officium.

AFferentur Regi virgines poſt eam: proxime ejus afferentur in leticia: & exultatione. P. Adducentur in templum Regi Domino. ℣. Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea Regi. P. Adducentur. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum: amen. P. Adducentur.

Dicat Presbiter. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Gloria in excelſis Deo.

Oratio.

DEus qui virginalem pudicitiam & titulo ſacre paſſionis: & vexillo beatas Virgines & Martyres tuas N. & N. glorificaſti: da nobis ut ſacre caſtitatis floribus exornari: ut cum fructu bonorum: ſuperno beatitudinis conſortium aſſi agamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Aliud officium.

DAbo vos nominatos in gloria: alleluja. In omnibus diebus vite veſtre: alleluja. ℣. Cantate Domino canticum novum: quia mirabilia fecit. P. In omnibus diebus. ℣. Gloria & honor Patri &c. P. In omnibus.

Lectio libri Eccleſiaſtici. ℟. Deo gratias. *Ca. XXXIX.*

AUdite me divini fructus: & quaſi roſa plantata ſuper rivos aquarum fructificate. Quaſi Libanus odorem ſuavitatis habete: florete flores quaſi lilium: date odorem & frondete in gratia: & collaudate canticum: & benedicite Dominum in operibus ſuis. Date nomini ejus magnificentiam: & confitemini illi in voce labiorum veſtrorum. In canticis labiorum & citharis: & ſic dicetis in confeſſione. Opera Domini univerſa bona valde. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Laus tua Deus in fines terre. Juſticia plena eſt dextera tua. ℣. Letetur mons Syon: & exultent filie Jude propter judicia tua Domine. P. Juſticia.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Corinthios. ℟. Deo gratias. *I. Ca. VII.*

FRatres. De virginibus preceptum Domini non habeo: conſilium autem do. Tanquam miſericordiam conſecutus a Domino: ut ſim fidelis. Exiſtimo ergo hoc bonum eſſe propter inſtantem neceſſitatem. Quoniam bonum eſt homini ſic eſſe. Alligatus es uxori: noli querere ſolutionem. Solutus es ab uxore: noli querere uxorem. Si autem acceperis uxorem: non peccaſti. Et ſi nupſerit virgo: non peccavit. Tribulationem tamen carnis habebunt hujuſmodi. Ego autem vobis parco. Hoc itaque dico fratres: tempus breve eſt: reliquum eſt: ut qui habent uxores: tanquam non habentes ſint. Et qui flent: tanquam non flentes. Et qui gaudent: tanquam non gaudentes. Et qui emunt: tanquam non poſſidentes. Et qui utuntur hoc mundo: tanquam non utantur. Preterit enim figura hujus mundi. Volo autem vos ſine ſollicitudine eſſe. Qui ſine uxore eſt: ſollicitus eſt: que Domini ſunt: quomodo placeat Deo. Qui autem cum uxore eſt: ſollicitus eſt que ſunt mundi: quomodo placeat uxori: & diviſus eſt. Et mulier innupta & virgo cogitat: que Domini ſunt: ut ſit ſancta corpore & ſpiritu. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matheum. *Ca. XXV.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis in parabolis dicens. Simile erit regnum celorum

runt decem virginibus: que accipientes lampades ſuas exierunt obviam ſponſo & ſponſe. Quinque autem ex eis erant fatue & quinque prudentes. Sed quinque fatue acceptis lampadibus non ſumpſerunt oleum ſecum. Prudentes vero acceperunt oleum in vaſis ſuis cum lampadibus. Moram autem faciente ſponſo: dormitaverunt omnes & dormierunt. Media autem nocte clamor factus eſt: ecce ſponſus venit: exite obviam ei. Tunc ſurrexerunt omnes virgines ille: & ornaverunt lampades ſuas. Fatue autem ſapientibus dixerunt. Date nobis de oleo veſtro quia lampades noſtre extinguuntur. Reſponderunt prudentes dicentes. Ne forte non ſufficiat nobis & vobis: ite potius ad vendentes: & emite vobis. Dum irent emere venit ſponſus: & que parate erant intraverunt cum eo ad nuptias. & clauſa eſt janua. Noviſſime veniunt relique virgines dicentes. Domine Domine: aperi nobis. At ille reſpondens ait. Amen dico vobis: neſcio vos. Vigilate itaque & orate: neſcitis diem neque horam. Quia filius hominis veniet in majeſtate ſua. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ...

Laudes. Alleluja. ℣. Letentur filie Syon & exultent filie Iheruſalem: ℣. Alleluja.

Sacrificium.

SUſcepimus Deus miſericordiam tuam in medio templi tui. Secundum nomen tuum Deus: ita & laus tua in fines terre: alleluja: alleluja. ℣. Juſticia plena eſt dextera tua: letetur mons Syon & exultent filie Jude: alleluja: alleluja.

Miſſa.

INter beatiſſimorum Martyrum glorioſas & admirabiles paſſiones: maximum tenere locum ſacras Virgines Dei. N. & N. fratres dilectiſſimi gaudeamus ob honorem nominis Chriſti: veneremur: excolamus: atque laudemus: que fragili ſexu inimici potentiam ſuperantes: confeſſionis & virginitatis geminam rapuere coronam. Dum non minus hoſtem pudicitie: quam etiam perfidie ſuperantes: ſummum apud Deum: & virginitatis donum obtinuerunt: & certaminis premium. Unde nunc hodierna die in earum feſtivitate exultantes ſupplices deprecamur: ut hi pro nob: ſuffragantibus petitioni noſtre: & fidei adhibeant meritum. Quo & fidem exemplis erigant: & petitionem beneficio ſupplcant. Ut non immemores in Eccleſia Dei quid ferrint: ſpecialem obtineant virginibus ſanctimoniam: conjugatis caſtimoniam: viduis perſeverantiam: atque omni fideli populo generalem favorem impertiant: dum pro omnibus Chriſto Domino acceptabiles preces offerre non ceſſant. ℟. Amen.

Alia Oratio.

OMnipotens unigenite Chriſte fili Dei Patris: qui tam viris quam feminis tropheo das triumphari certaminis. Cum & in illis virile robur in certamine adjuvas: & in his minus valentem corporum fragilitatem exaltas. Ut hoc per te validius ſexus valeat: quod infirmus. Preſta nobis humillimis ſervis tuis: ut he virgines que ſibi apud te obtinuerunt victorie palmam: delictorum nobis impetrent veniam. Ut que jam ſuo ſunt candidate martyrio: delinquentes muniant niveo caſtitatis umbraculo. Et que tuo ſunt indiſſolubiliter copulate amori: indirupta ſoliditate non tibi copulent fidei. Ut qui earum paſſionis diem integra devotione ſuſcepimus: ipſarum obtentu: inter mundi hujus procelloſas turbines gubernemur. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

JEſu redemptor noſter & Domine: qui virgo ex virgine natus: virginitatem in virginibus remuneras incorruptis: in hoc feſto tuarum Virginum: acceptabile tibi facito quod offertur. Acceptiſque viventium votis: defunctos in pace refrigera. Ut qui tuarum Virginum obſequimur patrociniis: earum non ſentiamus adjuvari ſuffragiis. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus: qui virginitatem diligis: ut tamen virginitatem oderis in qua non fuerit integritas charitatis. Da nobis ſic obtinere mundiciam carnis: ut repleri poſſimus abundantia pacis. Quo tuarum virginum obtentu: & pax in nobis vera permaneat: & caſtitatis mundicia convaleſcat. ℟. Amen.

Inla-

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: æquum vere & ſalutare eſt: nos tibi ſemper laudes & gratias agere Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus: per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum unigenitum filium tuum. Cujus munere poſtquam virgo de virgine prodiit: ſexus fragilis ſit virtus: fragilis effectus fortis. Ut in quo fuit peccandi facultas, in eo ſit vincendi felicitas. Et ſumat coronam: quæ meruit pœnam: ſumat recipe in progenie: quod perdidit in radice, ut captiva ſerpentis conterat nunc ſerpentem. Et nunc victrix triumphet: quæ dudum victa ſuccubuit: dum ſexum imbecillem inimicus non ſuperat bellicoſus: dum fragile corpuſculum quod non tormentis cederet: ſed magis vinceret gemit: ſeſeque totum victum: victor antiquiſſimus obſtupeſcit. Ob hoc Domine dum elatum adverſarium ita proſternis: redemptum populum conſolare. Cum inter numeroſas ſacratiſſimas Virgines has: etiam Virgines & Martyres tuas N. & N. de quarum triumpho gaudet Eccleſia: apud te habeamus in omnibus adjutrices: quas de diabolo pariter & ſæculo voluiſti eſſe victrices. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere benedictus & Rex Regum eſt Dominus Jeſus Chriſtus filius tuus: cui obtulit Virgines placere de pudoris integritate: de operis conſummatione: de paſſionis certamine: de dilectionis integritate. Ille quippe & virginitatis conditor: & Virginum remunerator eſt. Qui Virgo de Maria ſemper Virgine natus, & Virginum integritatem remuneret: & corruptorum vulnera crucis ſuæ vulnere ſanat. Ipſe Dominus ac redemptor æternus.

Poſt pridie Oratio.

SAcrarum Virginum excolentes ſolemnia: hæc tibi Domine offerimus holocauſta: tuam poſtulantes clementiam. Ut qui ſeptus Virginum choris inter lilia paſceris, per hæc libamina: ſpiritum tuæ dirigas ſanctitatis. Ut quod a nobis ob honorem Virginum tuarum N. & N. accepiſti: hoc nobis ſumendum ad æternorum criminum indulgentiam largiaris. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus qui Virginum agmine ſeptus: quocumque ieris ab eiſdem ſolis proſequeris conlaudandusque te illo virginitatis cantico laudant: quo dilecti ceteri audire nequeunt: te votis ſupplicibus imploramus: ut ſic per ea quæ nos te exorare docuiſti emundes: ut cantici ipſius canentis numeroſitati adſocies. Ut per compunctionem hoc deflendo quod geſſimus: per dilectionem quoque te Patrem invocemus: atque dicamus. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio

CHriſtus Dominus qui Martyres ſuas N. & N. cælo tibi deſponſavit amore: indiſſolubiliter vos ſibi per ſuam charitatem adſociet. ℟. Amen. Quique in illis virginitatis contulit donum: conferat in vobis ſuæ gratiæ complementum. *Reſpond.* Amen. Ut qui virginitatis decore nunc claretis in meritis: Virginum ſuarum intercesſu potiamini gaudiis. ℟. Amen. Quo etſi ſint vobis diſcretæ manſiones per meritum: una tamen vos habeat beatitudo poſt tranſitum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. *Quære in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja.

Oratio.

DEus: qui omnem Virginum gloriam ſibi earumque Regis intrinſecus eſſe vis ut teſtimonium eterne laudis non appetant: quas virtus interna lætificat: annue nobis harum Virginum precibus: & humanas laudes fugere: & bona opera intra nos teſtimonium reportare. Quo & virgines perſiſtamus in fide: & incorruptam ex hoc capiamus hereditatem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Solemnia completa ſunt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Chorus. Deo gratias.

Incip

Incipit Miſſa votiva omnimoda. In primus faciat confeſſionem: & facta accedat ad altare & dicat. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo. *Et poſtea dicat chorus.*

Ad Miſſam. Officium.

MIſerere nobis Domine: alleluja: miſerere nobis: alleluja: alleluja. ℣. Ad te levamus oculos noſtros qui habitas in celis. ℙ. Miſerere nobis. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio: & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum amen. ℙ. Miſerere.

In Quadrageſima dicat Officium ut ſupra ſine alleluja.

Oratio.

MIſerere nobis Domine: miſerere nobis: & quia tu inſpiras bonum quod petimus: tribue propicius miſericordiam quam a te ſemper rogamus. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Eſaje Prophete.

℟. Deo gratias. *Ca. XXXIII.*

IN illis diebus. Oravit Eſajas Dominum dicens: Domine miſerere noſtri: te enim expectavimus. Eſto brachium noſtrum in mane: & ſalus noſtra in tempore tribulationis. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Convertere aliquantulum. ℙ. Domine. ℣. Et repropiciare ſuper ſervos tuos. ℙ. Domine.

Dicat Presbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Romanos.

℟. Deo gratias. *Ca. XV.*

FRatres. Deus ſpei repleat vos omni gaudio: & pace in ſe credendo: ut abundetis in ſpe & virtute Spiritus Sancti. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Matheum. *Ca. VII.*

ILlo in tempore. Dominus Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Petite: & dabitur vobis. Querite: & invenietis. Pulſate: & aperietur vobis. Omnis enim qui petit: accipit & qui querit: invenit: & pulſanti aperietur. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Miſſ. Mozar.

Laude. Alleluja. ℣. Domine exaudi orationem noſtram: & clamor meus ad te perveniat.

In Quadrageſima. Laudabo nomen Dei mei cum cantico: magnificabo eum in laude. *Sacrificium.*

ELevavit Sacerdos munera ſuper altare dicens: ſuſcipe Deus ſacrificium pro populo tuo. Sanctifica hereditatem tuam: alleluja.

In Quadrageſima. Sacrificium. Offerte Domino: mundum ſacrificium. ℣. Offerte Domino gloriam & honorem. ℣. Gloria: & honor Patri. & Filio: & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum: amen. ℙ. Mundum.

Dicat Presbiter. Kyrieleyſon.

Et Chorus reſpondeat. Chriſteleyſon. Kyrieleyſon.

Poſt hec flectat genua Sacerdos & dicat.

Miſſa.

OMnipotens ſempiterne Deus: tue glorie maieſtati ſupplici devotione depoſco: ut omnium malorum meorum vincula ſolvas: cunctiſque meis criminibus clementer ignoſcas. Et quia me indignum & peccatorem ad miniſterium tuum vocare dignatus es: ſic me idoneum tibi miniſtrum efficias: ut ſacrificium de manibus meis placide ac benigne ſuſcipias. Electorumque Sacerdotum tuorum me participem facias: & de preceptis tuis in nullo me oberrare permittas. ℟. Amen.

Alia Oratio.

ATtende Domine propicius mee ſervitutis obſequium: & miſerere viventium famulorum tuorum: vel omnium Chriſtianorum: ut cunctis eorum ſceleribus amputatis ita ſint tue miſerationis defenſione protecti: ut in obſervatione mandatorum tuorum mereantur eſſe perfecti. Quatenus & in hac vita univerſo ſint more carentes & in conſpectum glorie tue quandoque ſine confuſione perveniant. ℟. Amen.

Poſt nomina Oratio.

DEus tuorum ſupplicum vota: & nomina que tuo coram altario conſpicis recenſere: in eterne vite libro conſcribe. Miſerere etiam indigno mihi & peccatori Domine: vel omnibus pro quibus te ſupplex expoſtulo: perpetuamque requiem tribue defunctis famulis tuis N. ut in Abrae gremio collocati: & nunc penas evadant inferorum: & reſurrectionis tue tempore

ercibus non ſociati jubeas Angelorum. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui charitatis es auctor, & pure pacis es dil[ector] & amator: Suſcipe offerentium oblationes & infirmorum omnium fidelium ſana languores. Quo te mediante, & plene medicinam ſalutis recipiant: & tuis ſemper ſanctis juſſionibus parentes denique ubi [illegible] ut omnes mortis terrores: [illegible] afflictiones, tribulationes, vexationes morbi: [illegible] confitentium ſupplicum [illegible] debiti: [illegible] vel quolibet merore contriſtatos: [illegible] tua potestate abſolvas: morum emendatione releves, & miſericordia quotidiana conſoleris. ℟. Amen.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt, equum vere, & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Verum Pontificem: & ſolum ſine peccati macula Sacerdotem. Qui lavit nos a peccatis noſtris: & fecit nos regnum: & Sacerdotes tibi Deo Patri ſuo: ut juſtificati in ſanguine ejus ſalvi ſimus ab ira per ipſum. Qui peccata noſtra portavit in corpore ſuo ſuper lignum: ut a malis omnibus ſeparati: cum juſtitia vivamus: cujus livore ſanati ſumus. Quique pacificavit omnia per ſanguinem crucis ſue: ſive que in celis ſive que in terris ſunt: ut in nomine ejus omne genu flectatur celeſtium terreſtrium & infernorum. Et omnis lingua confiteatur: quia ipſe eſt in gloria Dei Patris. Per quem te eterne Pater & Domine [illegible] interventione depoſco: per ipſum qui pependit in ligno propter ſalutem noſtram: qui ſolus eſt mediator tuus & noſter: ut nos ad te perduceret. Quique nos commendavit tibi per ſanguinem crucis ſue: [illegible] qui nobis hanc fiduciam dedit: ut omne quod peteremus a te Patre in nomine ſuo: [illegible]. In ipſius dilecti filii tui [illegible] tibi per omnia: & [illegible] Domini noſtri Jeſu Chriſti nomine te invocamus [illegible] macular criminum meorum abſtergere [illegible] ab omnibus tentationibus ſordidi [illegible] atque ſpiritualibus donis repleas: & hanc oblationem quam tibi offero: ego indignus propter remedia animarum fidelium & pro converſione infidelium: atque pro Eccleſia tua Sancta Catholica: que eſt in oriente uſque in occidentem. Septentrionem & meridiem: per univerſum orbem terrarum in pace & [illegible] ſuſcipe. Jam tandem Domine [illegible] clementer: cuſtodiens eam in periculis: protege in adverſis: & moderare in proſperis. Ut nihil contra eam prevaleat [illegible] dum in conſilio te meruit habere propitium. [illegible] famulorum tuorum N. vel omnium Chriſtianorum [illegible] perducere jubeas. [illegible] tuis N. ac omnibus fidelibus Chriſtianis infirmis medicinam [illegible]. [illegible] locum ut refrigerii [illegible] tuorum N. vel omnium fidelium Chriſtianorum defunctorum [illegible]. Noſtrumque omnium [illegible] placatus attendas: & ubique nos te protegente cuſtodias. Ut eruti ab adverſitatibus [illegible] & hic & in eternum ſanctificati [illegible] cum Angelis & Archangelis [illegible] ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus, vere benedictus es tu Domine Deus [illegible] noſtris [illegible] ut ideo tua [illegible] & hanc tibi [illegible]. Ut noſtras [illegible] crimina [illegible] & peccata [illegible]. [illegible] quicquid a te ſecundum tuam voluntatem [illegible] & clementer impertias. Quatenus nos a malis [illegible] & bonis repleri [illegible]. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

CRedimus te Domine Jeſu Chriſte: noſtrum eſſe ſalvatorem: noſtramque redemptionem. Oramus te pro ſancta Patris ut hanc oblationem accipias: atque ſanctifices: eamque apud tuam clementiam [illegible] digneris concedere: & [illegible] cordis [illegible] a malo omnibus placatus emunda. Aufer a nobis Domine cuncta que geſſimus mala: & concede nobis tempora quieta & pacifica. [illegible] & [illegible] & omnem egritudinem populo tuo ſuſpende. Mentes [illegible]: captivos revoca: [illegible]

[illegible]

ſua reintegra. Navigantes omnes ac peregrinantes ſalva. Iter agentes in proſperitatem & ſalutem dirigere digneris. frugum abundantiam tribue: aerem proſperum concede: & iram tuam: ob id quod nobis in aliquantum tribuiſti, ut pius pater procul eſſicere jube. Ut in unum omnes ſcientes beneficia tua: & agnoſcentes mirabilia tua: impavido animo collaudare poſſimus gloriam tuam. Quo mereamur hic tibi Domine inceſſabiliter ſine offenſione ſervire: & vitæ æternæ hereditatem percipere ſine fine. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Suſcipiatur Domine ſacrificium noſtrum in conſpectu tuo: ut placeat tibi ſicut ſperavimus in te.

Ad orationem Dominicam.

IGnoſce Domine: qui dum pro aliis rogare te compellor, & per immunda labia mea tuam ſanctam commemorationem adſumo. Miſerere mihi Domine myſterii tui ſecreta tractanti: nec indignum me miſericordia tua judices: dum pro aliis interpellare permittis: ut abſolutus a meis delictis: & viventium famulorum tuorum. N. vel omnium fidelium Chriſtianorum in bonis tribuere digneris. Pater noſter.

Poſtea dicat Presb. Erue. Libera. Protege. Muni. Salva. Ac defende nos ab operibus malis: ſtabilire fac in conſilio bono. Da ſancta pectora noſtris: & requiem omnibus fidelibus defunctis: medelam infirmis: ſanitatem ægrotis: pacem & ſecuritatem omnibus fidelibus Chriſtianis in hoc ſæculo & in omni tempore. Quia tuum eſt imperium & regnum: qui vivis & omnia ergo in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

BEnedicat vos Dominus noſter Jeſus Chriſtus: qui conſiliorum eſt auctor mirificus. ℟. Amen. Precibus veſtris occurrat placatus: & bona quæ poſcitis: de ſede majeſtatis ſuæ conferat pius. ℟. Amen. Vobis vel famulis ſuis: qui vivis: veniam tribuat: in veſtris & in eorum peccatis: & defunctis fidelibus impertire dignetur locum lucis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. *Require in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

In Quadrag. ℣. Qui venit ad me. *Quære Repetitum eſt fo. LXXXVIII*

Com. Benedicti Chriſti corpore & ſanguine: te laudamus Domine: alleluja, alleluja, alleluja. *Oratio.*

COrpus Domini noſtri Jeſu Chriſti quod accepimus: & ſanctus ſanguis: quem potavimus: adhæreat viſceribus noſtris æterne omnipotens Deus. Ut non nobis veniat ad judicium neque ad condemnationem: ſed proficiat ad ſalutem: & ad remedium animarum noſtrarum in vitam æternam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. Miſſa acta eſt in nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti. Votum noſtrum ſit acceptum cum pace. ℟. Deo gratias.

Item Miſſa pro ſe ipſo Sacerdote.

Officium.

REſpice in me Deus: & miſerere mei: alleluja: alleluja. ℣. Da poteſtatem puero tuo: & ſalvum fac filium ancillæ tuæ. ℟. Et miſerere. ℣. Gloria & honor Patri. ℟. Et miſerere.

Oratio.

VEniat ſuper me Domine donum miſericordiæ tuæ: & ne in me ira tua deſerviat: habeam te in remedium ſalvatorem: quem pro placitis meis metuo habere judicem. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

In Quadrageſimo. Officium.

INclina Domine aurem tuam: & exaudi verba mea: accelera ut eripias me. ℣. Eſto mihi in Deum protectorem: & in domum refugii: ut ſalvum me facias. ℟. Et exaudi. ℣. Gloria & honor. ℟. Et. *Oratio ut ſupra.*

Lectio libri Thobiæ. ℟. Deo gratias. *Ca. III.*

IN illis diebus. Oravit Thobias Dominum dicens. Juſtus es Domine: & omnia judicia tua juſta ſunt: & omnes viæ tuæ miſericordia & veritas & judicium. Et nunc Domine memor eſto mei: ne vindictam ſumas de peccatis meis: neque reminiſcaris delicta mea: aut parentum meorum. Quoniam non obedivimus præceptis tuis: & traditi ſumus in direptionem & mortem: & improperium omnibus nationibus. Magna judicia tua. Quia non egimus ſecundum præcepta tua: & non ambulavimus ſinceriter coram te. Et nunc Do-

mini ſecundum voluntatem tuam fac mecum: & præcipe in pace recipere ſpiritum meum. Quia cum iratus fueris, miſericordiam facis. Et in tempore tribulationis: ſibi qui invocant te peccata dimittis. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallenda. Delicta juventutis meæ Deus & ignorantias: ne memineris Domine. ℣. Secundum magnam miſericordiam tuam memor eſto mei Domine. ℣. Et ignorantias.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Cap. XV.*

FRatres. Obſecro vos per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, & per charitatem Spiritus Sancti: ut adjuvetis me in orationibus pro me ad Deum: ut eruar ab infidelibus qui ſunt in Judæa, & oblatio obſequii mei accepta fiat Hieroſolymis ſanctis. Et ut veniam ad vos cum gaudio per voluntatem Dei: & refrigerer vobiſcum. Deus autem pacis ſit vobiſcum: & cum omnibus vobis. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Cap. XV.*

ILlo in tempore Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Ego ſum vitis vera: & Pater meus agricola eſt. Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet eum: & omnem qui fert fructum, purgabit eum: ut fructum plus afferat. Jam vos mundi eſtis propter ſermonem, quem locutus ſum vobis. Manete in me: & ego in vobis. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluja. ℣. Miſerere mei Domine: miſerere mei: quoniam in te confidit anima mea alleluja.

In Quadrageſima. Laudabo nomen Dei cum cantico: & magnificabo eum in laude.

Sacrificium. Quid dignum offeram Domino? curva genua Deo excelſo alleluja.

In Quadrageſima. *Sacrificium.* Sacrificium Deo ſpiritus contribulatus: cor contritum: & humiliatum non deſpicies Deus.

Miſſa.

AD tuum altare concurro exorare omnipotens Deus: & precor quæ valeo: quam ſatis remedium pro me ac pro populo tuo ſalutem expoſco: uſ eruo hoc ſacrificium majeſtatis tuæ: quod gratanter dignare ipſe ſuſcipere: cujus in reverentia: quam parvæ petitioni meæ eſt. ſicut concede: Da mihi Domine peccatori contritionem: quæ tibi ſit placita. Parturiat in corde meo inenarrabiles gemitus qui aures poſſint pulſare tuas. Da mentis intentionem: quo ſuſcipiam profundam bonitatem tuam. Da ſic petere pro populo tuo: ut tuo ſit gratus adtentus muneris præſidio. Da mihi catharmam ex tuo affectu interiuſque peccatorum excludere viſcera: & adipiſcere gratiam poſtulatam. ℟. Amen.

Alia Oratio.

AUdi Deus meus: audi lumen oculorum meorum: audi quæ peto, & da quæ petam: ut audias. Audi me precantem pro populo tuo: & hoc munus oblatum ſuſcipere dignare placido vultu. Concede mihi: & pro quibus te peto N. remedium ſuſceptum. Nam ſi deſpicis: pereo: ſi reſpexeris: vivo. Si juſtitiam meam attenderis, mortuus fœtor. Si miſericordiam reſpexeris, ſuſcitatum me Judicas de ſepulchro. Suſcipe ergo precem quam tibi deferro: & tribue remedium: quod a te capio. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

PRecanti mihi aurem adpone tuam omnipotens Deus: & ſacrificium accipe muneris hujus. Corripe me in miſericordia, & non in ira. Quod odis in me: procul facito me, & in tua voluntate corrobora me. Hodiernum abluiſſe expelle a me: & caſtitatis ſpiritum infunde in me. Omnes vitiorum mortifica in me, & animam meam vivifica in te. Hoc da populo tuo petere: ut per tuo impleatis, omnique ſit apud te. Hoc præſta quod ſemper ipſe tu ſuadeas. Offerentium munera ſint oculis tuis placita, eorumque vota ipſe gratanter accipias: defunctis famulis tuis N. requiem tribue: ut judicii tempore ſibimet ad conſpectum gloriæ tuæ valeant pervenire. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DEus qui es pacis auctor: & charitatis magnificus & ſpeculator: intende cor meum, cunctique populi ignem charitatis & pacis: qua cunctos nexus peccatorum abluas. Non exardeſcat cor ſtatum in me: ſed refrigeretur in te. Totum tolle quod nocet: ipſum præſta quod docet. Tolle occaſum

omnia conſiſta dona perſeverent a bona. Sanae tibi reformetur mens: & vetus ſuſcitetur anima mea. Ut dictante dono tuo: mereatur ſocium electorum tuorum conſortio. ℟. Chorus. Amen. *Inlatio.*

Dignum & juſtum eſt, nos tibi gratias agere omnipotens Deus. Qui cum Domino noſtro Jeſu Chriſto Sanctoque Spiritu verus in Trinitate permanes unus. Qui humanas mentes ita gratiae tuae amore accendis ut [illegible] a cunctis [illegible]. Dona me Domine patientiam ad ſuſtinendum cuncta adverſa. Dona me Domine ſcientiam [illegible] ut ſic [illegible] ne ſuperbiam: ſic [illegible] ne [illegible]. Sic contine ut non cadam: ſic conſtringe ut nunquam [illegible]. Placitum tibi ſunt hoc ſacrificium [illegible] Angelus tuus ipſe ſanctificet. Populum tuum Deus ut [illegible] N. [illegible] peccatorum [illegible]. Atque [illegible] peccatorum [illegible]. Cum [illegible] Angeli & Archangeli: non ceſſant clamare una voce dicentes. ℟. Sanctus, Sanctus, Sanctus. *Poſt Sanctus.*

Vere Sanctus, vere benedictus es tu Domine Jeſu Chriſte: qui & ſolus [illegible] peccatorum [illegible] per [illegible]. [illegible] Ipſud [illegible] Ipſud eſt [illegible] Infuſione Sancti Spiritus tui [illegible] ſacrificio. Tu es Deus meus [illegible] & redemptor aeternus.

Poſt pridie. Oratio.

Hec hoſtia [illegible] omnipotens Deus [illegible] & benedic per manus Angeli [illegible] ſacrificio acceptabile [illegible] quo nulla ambiguitas de [illegible] ſem: quam ſemper [illegible] Ad [illegible] eſt: ſic cum ſubito: Quod perveniat ad te. Credam noſtram [illegible] de pectore meo: & [illegible] nos [illegible] adverſum me. Ut [illegible] per gratiam tuam mereat tibi laudes perſolvere placitas. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antifona. Domine ne ponas mala mea coram oculis tuis. Quia gravia ſunt omnia mea: propter te Domine miſerere mei.

Ad orationem Dominicam.

Agnoſcens omnipotens Deus [illegible] corde contrito [illegible] ſi [illegible] me commutare [illegible] corruptibilem creatura: & quod non bonum [illegible] creator [illegible] Credo de [illegible] figurare in melius. Quaeſo [illegible] potens Deus [illegible] cum fide: populo tuo [illegible] clamare libera voce. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

Dominus Jeſus Chriſtus qui eſt omnium conſolator: ipſe nos benedictione ſua repleat divina. ℟. Amen. Et qui [illegible] ipſe nobis concedat gratiam [illegible] poſtulamus. ℟. Amen. Quique nos [illegible] ipſe nos purget a [illegible] poſt multa [illegible] nos attrahat in regno ſuperno. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte.

Require in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXXII.

Com. Repleti Chriſti corpore & ſanguine [illegible] Domine: alleluja, alleluja, alleluja.

In Quadrageſima. Qui venit ad me.

Com. Repletum eſt gaudio os noſtrum. *Quere in primo Dominico Quadrageſime. fo. LXXXXVIII.*

Oratio. Corpus Domini noſtri Jeſu Chriſti. *Quere in prima Miſſa omnium communis. fo. CCCCXLIIII.*

Dom

Item Miſſa votiva ſingularis.

Ad Miſſam. Officium.

MIſerere mihi Domine alleluja. Miſerere mihi alleluja. ℣. Reſpice in me Deus & miſerere mei. P. Miſerere mihi. ℣. Gloria & honor Patri & P. Miſerere.

In Quadrageſima Officium. Veniat ſuper me Domine miſericordia tua: & ſalutare tuum ſecundum eloquium tuum. ℣. *Et omnia alia ut ſupra.*

Oratio. Miſerere mihi Domine: miſerere mei: & quia tibi ſoli peccavi: indulgentiam criminum & remiſſionem peccatorum a te conſequi merear. ℟. Amen.

Dicat Presbyter Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Lectio libri Regum III.

℟. Deo gratias. *Ca. VIII.*

IN illis diebus: oravit Salomon Dominum dicens. Domine omnis homo qui cognoverit plagam cordis ſui: & expanderit manus ſuas in domo hac: tu exaudies in cælo: loco habitationis tuæ. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Diſrumpe Domine vincula peccatorum meorum. ℣. Colloca eum Domine in loco beatorum tuorum.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Hebræos. ℟. Deo gratias. *Ca. XIII.*

FRatres. Offeramus hoſtiam laudis ſemper Deo: id eſt fructum labiorum noſtrorum confitentium nomini ejus. Beneficentiæ autem & communionis nolite oblivisci: talibus enim hoſtiis promeretur Deus.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. XV.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Si manſeritis in me: & verba mea in vobis manſerint, quodcumque petieritis Patrem in nomine meo: petite & fiet vobis. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudes. Alleluja. ℣. Miſerere mei Domine: miſerere mei: quoniam in te confidit anima mea.

In Quadrageſima Laudes. Confitebor tibi nimis in ore meo: in medio multorum laudabo eum.

Sacrificium. Averte Domine faciem tuam a peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

In Quadrageſima Sacrificium. Sacrificium Deo ſpiritus contribulatus: cor contritum: & humiliatum non deſpicies Deus.

Miſſa.

AUrem miſericordiæ tuæ pande pulſanti famulo tuo N. æterne omnipotens Deus: & ejus precibus aditus propitius. Auge ei Domine ſapientiam & omnia peccata dimitte. Accepta ſint in oculis tuis Domine vota hujus: & oblationem quam tibi offert ſuſcipe: & per interceſſionem Sanctorum tuorum N. imple petitiones ejus: & omnes ipſius exaudi orationes.

℟. Amen. *Alia Oratio.*

PIE Domine ad majeſtatis tuæ concurrimus clementiam preces fundentes ſupplicantes: ut deleantur ſcelera atque univerſa peccata famuli tui N. per hanc votivam oblationem fruatur indulgentiæ tuæ donum: ut per interceſſionem Sanctorum tuorum: beneficium conſequatur æternum.

℟. Amen. *Poſt nomina. Oratio.*

OFferimus Domine hæc munera famuli tui N. ut in tuo glorietur nomine: & ejus vota propitius ſuſcipias peccata dimittas: ſanitatem corporis & animæ concedas: requiem defunctis tribuas: & cæleſti regno conſortes efficias. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

DOmine Deus omnipotens: qui dixiſti per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum: pacem meam do vobis: pacem meam commendo vobis. Petimus Domine Deus noſter: ut pacem quam in tuo nomine propoſuimus: ſtatum in cordibus noſtris in perpetuum teneamus. Et hanc votivam oblationem quam tibi offert famulus tuus N. ſuſcipere digneris. Et propitius peccata dimittas: ſalutem concedas: ejus languores placatus ſemper abſtergas.

℟. Amen. *Inlatio.*

DIgnum & juſtum eſt: æquum vere & ſalutare eſt nos tibi gratias agere & laudes: ſacrificia ſpiritualia celebrare: Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum. Qui factus mundi ſacrificium expiavit effuſione ſanguinis ſui peccata hominum. Ob hoc te deprecamur omnipotens Pater per ipſum quem pependit in ligno propter ſalutem noſtram: ut hanc oblationem

que

que pro famulo tuo N. nobis offertur ſanctificare digneris. Ut ſicut Sanctis prevenit ad coronam: ita ei occurrat ad veniam. Ut mereatur per hoc ſacrificium a cunctis emundari ſorde ſuorum peccatorum, & reconciliatum tibi per Jeſum: ſereno vultu reſpicias: atque ei omnia peccata dimittas. Severitatem judicii tui ab eo ſuſpendas: & miſerationis tui clementiam ſuper eum infundas. Preſta Pater perpetue per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum: quem collaudant Angeli atque Archangeli non ceſſant clamare quotidie una voce dicentes. ℞. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus: unigenitus tuus: primogenitus noſter. Primogenitus in gratia: unigenitus in natura. Primogenitus: quia nemo ante ipſum. Unigenitus: quia nemo poſt ipſum. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

REſpicientes Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus, perceptio tuo precamur inclinam tue clementie majeſtatem, & myſterium paſſionis Jeſu Chriſti filii tui Domini noſtri: ut hic panis: quem lignum crucis coxit: & hic calix quem torcular paſſionis expreſſit: benedictionem tue divinitatis accipiant: veramque ſalutem ſumentibus preſtent: ut quicumque eundem ſumpſerimus: ſpecialem gratiam conſequi mereamur. ℞. Amen.

Ad confractionem panis. Ant. Paternitatem habeo in me Domine: quia tu feciſti me: poſuiſti mihi ſortem meam: & dixiſti mihi: vade & revertere velociter: quia pulvis es & in pulverem reverteris.

Ad orationem Dominicam.

EXaltetur in te Domine animus noſter: & placabili oratione ſuſcipiantur a te vota noſtra: quatenus reſurrectio unigeniti tui gaudium mentibus noſtris tribuat: & triſticiam de cordibus noſtris expellat: ut cum jocunditate & voce exultationis [illegible] deferamus in conſpectu majeſtatis tue. Ut orationem quam Dominus noſter Jeſus Chriſtus diſcipulos ſuos orare precepit: ſic dicere mereamur e terris. Pater noſter.

Dicat Preſbiter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Benedictio.

VOce veſtra atque ſacrificia clementia Dei gratiam benigne ſuſcipiant. ℞. Amen. Orationem veſtram exaudiat: & veſtra peccata dimittat. ℞. Amen. Auferat a vobis omnia mala que geſſiſtis: & tribuat gratiam quam ab eo depoſcitis. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri: qui eſt benedictus &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Dicat Chorus Graduale. Quere in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine alleluia, alleluia, alleluia.

In Quadrageſima. Qui venit ad me.

Com. Repletum eſt gaudio. *Quere in I. hebd. Quadrageſime fo. XCVIII.*

Oratio. Corpus Domini noſtri Jeſu Chriſti. *Quere in prima miſſa votiva communicanda & omnia alia fo. CCCCXLIIII.*

Item Miſſa de Itinerantibus.

Ad Miſſam. Officium.

ANgelus Domini bonus comitetur tecum alleluia: & omnia bona preparet itineri tuo: & iterum cum gaudio revertaris ad nos alleluia. ℣. Mittat tibi auxilium de ſancto: & de Syon tueatur te. ℣. Et omnia. ℣. Gloria & honor Patri &c. ℣. Et omnia.

Oratio.

VIam iniquitatis amove a nobis Domine: & de lege tua miſerere nobis: ut & peccandi a nobis conſuetudinem tollas: & recte vivendi perſeverantiam tribuas. ℞. Amen. Per rector cordium noſtrorum Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Lectio libri Jeremie Prophete.

℞. Deo gratias. *Ca. VI.*

HEC dicit Dominus. State ſuper vias & videte: & interrogate de ſemitis antiquis: que ſit via bona: & ambulate in ea: invenietis requiem animabus veſtris ait Dominus omnipotens. ℞. Amen.

Dicat Preſb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Pſallendo. Jacta in Domino cogitatum tuum: & ipſe te enutriet. ℣. Revela Domino viam tuam: ſpera in eum. ℣. Et ipſe te.

Dicat Preſbiter. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Epheſios. ℞. Deo gratias. *Ca. V.*

FRatres. Eratis enim aliquando tenebre: nunc autem lux in Domino: ſicut filii lucis ambulate in dilectione: ſicut & Chriſtus

ſua dilexit nos. Et tradidit ſemetipſum pro nobis oblationem & hoſtiam Deo in odorem ſuavitatis. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum. *Cap. VII.*

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens: Petite & dabitur vobis: quærite & invenietis: pulſate & aperietur vobis. Omnis enim qui petit accipit: & qui quærit invenit: & pulſanti aperietur. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Eduxit Dominus populum ſuum in exultatione: & electos ſuos in lætitia. ℣. Alleluja.

Sacrificium. Deprecatus eſt populus [illegible] Dei: & exaudivit eum Dominus: & dedit ei [illegible]: & immolavit Sacerdos holocauſtum matutinum in odorem ſuavitatis alleluja.

Miſſa.

Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum: qui directa itinerantium viis: & commorantium ſecum eſt [illegible]: fratres chariſſimi precem ſupplicem [illegible]: ut hunc famulum ſuum N. qui egreditur viam & corporali [illegible] [illegible]: & ſpiritualibus conſiliis efficiat fortiorem. Quo & divino munere protegat: & egreſſum ejus cum proſperitate expediat. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Adeſto Domine precibus noſtris: & iter famulorum tuorum N. in pace [illegible] dirige. Comitetur eis gratia tua: [illegible] non accedat proſpera: adverſitas eis non impediat iter. Sed eis in comitatu [illegible] Angelus: qui eos a delicto [illegible] & ab adverſis cuſtodiat. Quo in omnibus tuo roboret auxilio: gratia a te [illegible] quod agunt per te [illegible] perficiant: deſiderata impleant: ad deſtinata perveniant: ad propria iterum cum proſperitate ſuccedant. ℟. Amen.

Poſt nomina Oratio.

Precare ſupplicationibus noſtris: & iter famulorum tuorum N. precedat gratia tua: & ſubſequatur tua pietas eis comitare. Ut de actu atque itu [illegible] [illegible] miſerationis tuæ pariter gaudeamus. Defunctorum ſpiritus & animas in requie colloces: conſtitue: & nobis ſervis tuis N. indulgentiam tribue omnium peccatorum. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Domine Deus patrum noſtrorum Abraham: dirige viam famulorum tuorum N. in pace: & duo charitatis dirige eos igne accende: quo per ſe ad deſtinata perveniant: per pacem cuncta diſponant: & ad deſiderata pacem cum ſuis animo pergant. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt nos tibi ſemper gratias agere Domine ſancte Pater æterne omnipotens Deus: cujus habitatio in charitate: & locus in pace eſt: per quem nec corporali abſentia: catena dilectionis hic ſolvitur: nec ſancti amoris [illegible] [illegible] dum deeſt: fraternæ dilectionis extinguitur: ſed potius in deſiderio recordationis augetur. Pro quo te petimus & rogamus: ut in nobis maneat vera pariter ſimul & ſancta dilectio: quæ fraternæ dilectione mutuo ſemper commendet abſentes: & de corde non excludat longe abeuntes. Digneris Domine proſperum facere iter famulorum tuorum N. ſicut proſperaſti iter Thobiæ: cui deputaſti Angelum Raphaelem Cuſtodiendum ac defendendum ab omnibus inſidiis inimicorum: ſicut Joſeph a fraternis muſcipulis erueris in conſpectu Regis gratiam conciliaſti: & miſeratione donaſti. Per quem collaudant te Domine Angeli atque Archangeli: ita dicentes. ℟. Sanctus Sanctus Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus vere benedictus es Domine Deus noſter: qui nec per ſpatia locorum: nec per intervalla temporum ab his quos tueris diſcedis. Adeſto quæſumus famulo tuo N. [illegible] & ubique ſis [illegible] & per omnem quam iturus ſunt viam: dux eis atque protector eſſe digneris. Nihil adverſitatis eis noceat: cuncta eis ſint proſpera: ut ſub opere tuo [illegible] quod ſolo [illegible] deſiderio: celeriter conſequantur effectum. Chriſto Domino ac redemptore æterno.

Poſt pridie. Oratio.

Acceptiſſima ſit tibi famulorum tuorum N. [illegible] ſecuritate ubique protege manu tua: & quia tu es via: veritas & vita: [illegible] in veritate tua facias eos ambulare: & a via recta nullo modo declinare. Tribue eis manſionem [illegible] & detentionem [illegible] effectum [illegible]: & proſpectum bone deliberationis [illegible] mundi huius ſeculi impedimentis [illegible] adverſitatibus inimicorum ſtrangantur: ſed in tranquillitate omni

mente-

[illegible]: perveniant ad locum quem deſiderant. Angelis tuo ſancto protegente & procedente. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. *Antiph.* [illegible] ſue juſto [illegible] eos: & libera nos de manu inimicorum noſtrorum.

Ad orationem Dominicam.

ADeſto Domine noſtram propitius precem: & nos famulorum tuorum in proſperitate & ſalute jube dirigere. Quo & illis & nobis proſpera impetremus: cum ad te omni proclamaverimus de terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

DIrigat Dominus viam famulorum ſuorum N. atque pro eis [illegible] ſupplicantes: ut habeant nos [illegible] in Domino [illegible]. ℟. Amen. Deſiderata bona cum proſperitate expleant: & ubicumque pervenerint, gratiam inveniant. ℟. Amen. Ut nos quod nunc [illegible] & in [illegible] cum proſperitate [illegible] Domino [illegible]. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Dicat Chorus* Gustate. *Quære in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXXII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine [illegible] alleluia, alleluia. *Oratio.* Corpus Domini noſtri Jeſu Chriſti. *Et omnia alia require in I. Miſſa omnimoda. fo. CCCCXLI.*

Item Miſſa de tribulationibus. Officium.

ALatere iniquo & a lingua doloſa libera nos Domine. alleluia. ℣. Memento congregationis tuæ, quam creaſti ab initio. P. Et a lingua. ℣. Gloria & honor Patri. P. Et a lingua. *Oratio.*

LIbera nos Domine a labiis iniquis & a lingua doloſa: & perſequentes pectoris adverſitas nobiſcum perbeat: neq[illegible] [illegible] adquiratur: nec [illegible] ſuggeſtio in [illegible] commoveat. Sed [illegible] [illegible] humanum genus [illegible] [illegible]: & [illegible] proſperum committe [illegible]. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio [illegible] ℟. Deo gratias. *XIV.*

IN diebus illis oravit Ezechias Dominum dicens. Memento Domine & adtende noſtri in tempore tribulationis noſtræ. Et da nobis fiduciam Rex Deorum, & univerſæ Dominationis poteſtatum. Tribue ſermonem compoſitum in ore meo in conſpectu leonis: & tranſfer cor illius in odium bellantis noſtri. Nos autem libera a manu tua: & adjuva nos, nullum alium habentes auxiliatorem, niſi te Domine. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Da nobis Deus auxilium in tribulatione. Quia vana eſt ſalus hominum. ℣. In Deo faciemus virtutem: & ipſe ad nihilum deducet tribulantes nos. P. Quia vana eſt. *Dicat Presb.* Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Corinthios. II. ℟. Deo gratias. *Ca. I.*

FRatres: Benedictus Deus & Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, Pater miſericordiarum & Deus totius conſolationis: qui conſolatur nos in omni tribulatione noſtra: ut poſſimus & ipſi conſolari eos, qui in omni preſſura ſunt: Per exhortationem qua exhortamur & ipſi a Deo. Quoniam ſicut abundant paſſiones Chriſti in nobis: ita per Jeſum abundat conſolatio noſtra. Sive autem tribulamur pro veſtra exhortatione, quæ operatur in tolerantia earundem paſſionum, quas & nos patimur, & ſpes noſtra firma pro vobis. Scientes quoniam ſicut ſocii paſſionum eſtis, ſic eritis & conſolationis. Non enim volumus ignorare vos fratres de tribulatione noſtra quæ facta eſt in Aſia. Quoniam ſupra modum gravati ſumus ſupra virtutem, ita ut tæderet nos etiam vivere. Sed ipſi in nobis reſponſum mortis habuimus: ut non ſimus fidentes in nobis, ſed in Deo qui ſuſcitat mortuos: qui de tantis periculis eripuit nos, & eruit: in quem ſperamus. Quoniam & adhuc eripiet: adjuvantibus vobis pro nobis, quæ eſt in Chriſto Jeſu Domino noſtro. ℟. Amen.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Johannem. Ca. XVI.

IN illo tempore: Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Amen amen dico vobis: triſtitia veſtra vertetur in gaudium. Mulier cum parit, triſtitiam habet, quia venit hora ejus. Cum autem pepererit puerum, jam non meminit preſſuræ propter gaudium, quia natus eſt homo in mundum. Et vos igitur nunc quidem triſtitiam habetis: iterum autem videbo vos, & gaudebit cor veſtrum: &

[illegible] nostrum [illegible] tollet a nobis. ℟. Amen. *Dicat Presb.* Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum [illegible]. Alleluja. ℣. Convertere Domine [illegible] nostram [illegible] nostras in [illegible] alleluja. *Sacrificium.* Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum & humiliatum Deus non despicies.

Missa.

Deus qui contritorum non despicis [illegible] [illegible] ad [illegible] supplicamus, ut hanc singularem [illegible] pro tribulatione famuli tui N. [illegible] gratiam [illegible] tribulationes [illegible] adversitas ad [illegible] de adversis [illegible] mereantur [illegible] ℟. Amen.

Alia oratio.

Domine Jesu Christe, qui nos per multas tribulationes [illegible] regnum tuum [illegible] adversitatum [illegible] adversitatum [illegible] famulum N. [illegible] Non [illegible] Non [illegible] Non [illegible] adversitas [illegible] [illegible] Ut te [illegible] adversa [illegible] ℟. Amen.

Post nomina. Oratio.

Offerimus [illegible] nomina [illegible] famuli tui N. [illegible] Non [illegible] [illegible] [illegible] ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Caritas [illegible] Spiritum Sanctum [illegible] Deum Patrem [illegible] famuli tui N. ab omni [illegible] vel [illegible] tranquillitate & pace semper [illegible] ℟. Christe. Amen.

Inlatio.

Dignum & justum est, [illegible] gratias agere Domine sancte Pater, aeterne omnipotens Deus: per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum: qui [illegible] nostras [illegible] [illegible] Ut [illegible] Ne [illegible] in prosperis, ne [illegible] in adversis. Ne [illegible] adversitatum [illegible] Ut [illegible] ad aeternam [illegible] gloriam [illegible] Per quem te summe Deus rogamus, ut [illegible] dignemur ad hoc [illegible] pro [illegible] N. adversitas. Jam jam Domine respice super eum vultu placabili & misericordiae [illegible] Remove ab eo, quod [illegible] quod [illegible] Quod [illegible] quod [illegible] Quod [illegible] Non [illegible] sed [illegible] Non [illegible] sed per [illegible] Quod per te [illegible] [illegible] ℟. Sanctus, Sanctus, Sanctus.

Post Sanctus.

Vere sanctus, vere benedictus Dominus noster Jesus Christus, qui [illegible] adversitatum [illegible] ut post [illegible] venturus

nimus ad requiem: poſt laborem: inveniamus mercedem: hec tibi Pater omnipotens hec ſacrificia reddat: hec noſtris precibus faveat: hec ſervos tuos N. pro quibus hec tibi offerimus dona: ab omnibus preſſuris abſolvat: ac redimat: & gratie tue eiſdem quantocius multiplex ſolamen impertiat. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus. *Poſt pridie. Oratio.*

Deus qui tribulatos corde ſanas: & mortificatos vita juſtificas: hanc propterea hoſtiam dignanter accede: quam tibi pro ſervorum tuorum N. offerimus liberatione. Tu & hec benignus accepta: & illorum pro quibus offertur: ſana diſcrimina. Tribulationum eorum attende miſeriam: & anguſtiarum diverum intuere preſſuras: ut eruti ab omnibus quibus quatiuntur malis: in tuis ſemper delectentur exultare judiciis. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Domine non ponas mala mea coram oculis tuis: quia gravia ſunt onera mea: propter te Domine: miſerere mei.

Ad orationem Dominicam.

Dimitte Deus peccata noſtra & tribue nobis miſericordiam tuam. Quo oratu noſtri alloquio de peccatorum ſervorum tuorum N. humilitatem attendas: & vincula ſolvas: delicta deleas: tribulationem inſpicias: adverſitatem repellas: affectum petitionis noſtre largiaris effectum: & exaudias cum ad te nunc proclamaverimus e terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et.

Benedictio.

Chriſtus Dominus qui vos preceptis ſuis obedientes: pro ſervis ſuis liberationem eorum ſe ſupplices gemere faciat: & vos ſolatio tribulationibus non privet. ℟. Amen. Frangat inimicorum veſtrorum audaciam: & tribulationem atque adverſitate: pollicitam vos perducat ad celeſtia regna. ℟. Amen. Ut preſſuram ſeculi cum illo careatis: & hic & in futuro mereamini eſſe ſecuri. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate.

Quere in feſto Corporis Chriſti. fo. CCXXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine: alleluja: alleluja alleluja.

In Quadrageſima. Qui venit ad me.

Com. Repletum eſt gaudium. *Quere in prima hebdomada Quadrag. fo. LXXXVIII.*

Oratio. Corpus Domini noſtri Jeſu Chriſti. *Quere in prima Miſſa votiva communi: & ſimiliter omnia alia. fo. CCCXLIII.*

Item Miſſa quam Sacerdos mandat pro alio Sacerdote fratre ſuo vivo.

Ad Miſſam offerendo: & omnia alia dicantur de Miſſa quam Sacerdos pro ſe dicit ſolus. CCCCXLIV. excepto Miſſa.

Miſſa.

Divina ad te Domine fratres mei precepta nos commonent: ut nos diligamus ſicut proximos noſtros: ut nos ipſos diligimus alternatim: famulum tuum N. Sacerdotem fratrem noſtrum te Domine cum prece poſtulare debemus: ut qui votivis obtutibus eum tibi propiciari confidimus noſtris precibus in omnibus adjuvetur. ℟. Amen. *Alia Oratio.*

Suſcipe Deus ſupplicantem famulum tuum N. fratrem noſtrum Sacerdotem: qui votum tibi munere ob eum eſt: multiplica ob hoc eum locupleta honore graciarum. Ut qui te his honorat: in ſpontaneis votis te largiente dictetur premiis maximis. ℟. Chorus Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Fave Deus famuli tui N. pro fratre meo fideliſſima vota: & eum ab omnibus abſterge peccatis. Qui hujus ſacri ſed oblatione placatus: & illius pro quo te poſcimus vota accepteris & defunctos fidelis in pace refrigeres. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Deus qui votivis ſemper precibus delectaris: devotum famulum tuum Presbyterum fratrem meum N. locupleta honore pacis: ut per hoc id quod offert tibi ſit acceptum: quod perpetue pacis fuerit vinculo premunitum. ℟. Amen.

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt: nos tibi omnipotenti Deo vota reddere: quo placere inſpirans: votiva nos inſpiratione commoveris. Te ob hoc rogamus ſupplici prece: ob hanc ſervi tui N. pro fratre meo oblationem Domine dignanter intendas: & peccata deleas: orationem accipias. Ut liberatus ab omni adverſitate: & hic & in eternum ſit ſanctificatus cum Angelis: qui te ſine fine conlaudant ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

Vere ſanctus, vere benedictus es Domine Deus omnipotens: qui ſalubres inſpiras ... votis: acceptor es ſacrificii: Chriſtus Dominus ac redemptor æternus.

Poſt pridie. Oratio.

Sanctifica Deus oblationem ſervi tui fratris mei N. tibi hoc ſacrificium delibantis Domine: ut remiſſionem ſcelerum accipere criminum: indeſinenter tibi votis ſupplicibus famuletur. ℞. Amen.

Ad confractionem panis. Antiphona. Domine quæ geſſi mala mea coram oculis tuis: quia gravia ſunt opera mea: precor te Domine: miſerere mei.

Ad orationem Dominicam.

Orationem fratres chariſſimi Dominicam: propter hoc votivis petitionibus poſtulare convenit ſacrificia: ut divina bonitas oblationem famuli ſui N. Presbyterum fratrem meum famulum ſuum ubique: perveniat in benedictione ſuſcipere: nos quoque ſequenter exaudiat ad ſe proclamantes e terris. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum. *Benedictio.*

Fideli ſermone ſervi ſui N. pro fratre ſuo coram Domino clementer acceptet: & ab omnibus ſuis peccatis juſtificet. ℞. Amen. Vota ejus ſacrificando multiplicet: & orationes ejus jubeat exaudire. ℞. Amen. Quo cum univerſitate electorum: & per ſacrificium ſuum Domino reddat: & ſe in omnibus eidem placentem exhibeat. ℞. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Dicat Clerus Guſtate. Quære in feſto Corporis Chriſti fo. CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine: te laudamus Domine: alleluia: alleluia: alleluia. *Oratio.* Corpus Domini noſtri. *Quære in Miſſa omnimoda & ſimiliter* [illegible] *fo. CCCCXLIII.*

Miſſa de uno infirmo. Officium. Miſerere mihi Domine: alleluia. ℣. Quoniam infirmus ſum. Sana me Domine: alleluia: alleluia. ℣. Et anima mea turbata eſt valde: ſed tu Domine uſquequo. P. Quoniam infirmus.

In Quadrageſima. Officium. Miſerere mihi Domine: miſerere mihi. ℣. Quia tempus eſt: ut miſerearis mihi.

Omnia alia ut ſupra. Oratio.

Miſerere mihi Domine quoniam infirmus ſum: ne me nimietas aſſiciat in mortem: ſana me Domine: ut anima turbata per corpus ſit tranquilla per gratiam: effunde medicinam ægroto: & veniam preſta delicto. ℞. Chorus. Amen.

Dicat Presbyter. Per miſericordiam tuam Deus noſter: qui es benedictus: & vivis: & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℞. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum ſpiritu tuo.

Lectio libri Iſaiæ Prophetæ. ℞. Deo gratias. *Ca. XXXVIII.*

In diebus illis. Ægrotavit Ezechias Rex uſque ad mortem: & introivit ad eum Iſaias filius Amos propheta & dixit. Hæc dicit Dominus Deus. Præcipe domui tuæ: quia morieris tu: & non vives. Qui convertit faciem ad parietem: & oravit Dominum dicens. Obſecro Domine: memento mei: quomodo ambulaverim coram te in veritate: & in corde perfecto: & quod placitum eſt coram te fecerim. Flevit itaque Ezechias fletu magno. Et antequam egrederetur Iſaias mediam partem atrii: factus eſt ſermo Domini ad eum dicens. Revertere & dic Ezechiæ duci populi mei: Hæc dicit Dominus Deus David patris tui. Audivi orationem tuam: & vidi lacrymam tuam: & ecce ſanavi te: & adjiciam ſuper dies tuos quindecim annos: & ſalvabo te: & de manu Aſſyriorum protegam te: dicit Dominus exercituum. ℞. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum ſpiritu tuo.

Pſallendo. Exaltabo te Domine: quoniam ſuſcepiſti me. Nec delectaſti inimicos meos ſuper me. ℣. Domine Deus meus clamavi ad te: & ſanaſti me: & eduxiſti ab inferno animam meam: ſalvaſti me a deſcendentibus in lacum.

Dicat Presbiter Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Jacobi Apoſtoli ad duodecim tribus.

℞. Deo gratias. *Ca. V.*

Chariſſimi. Infirmatur aliquis in vobis: oret æquo animo & pſallat. Infirmatur quis in vobis: inducat Presbyteros Eccleſiæ: & orent ſuper eum: ungentes eum oleo ſancto in nomine Domini: & oratio fidei ſalvabit infirmum: & allevabit eum Dominus. Et ſi in peccatis ſit: remittentur ei. ℞. Amen.

Ir-

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum. *Cap. VIII.*

Illo in tempore. Cum veniſſet Jeſus in domum Petri: vidit ſocrum ejus jacentem: & febricitantem. Et tetigit manum ejus: & dimiſit eam febris. Et ſurrexit: & miniſtrabat ei. Veſpere autem facto obtulerunt ei multos dæmonia habentes: & ejiciebat ſpiritus verbo: & omnes male habentes curavit. ℟. *Chorus.* Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Lauda. Alleluja. ℣. Veniat ſuper me miſericordia tua Domine: ſalutare tuum ſecundum eloquium tuum. ℟. Alleluja.

In Quadrageſima. Lauda. Laudabo nomen Dei mei cum cantico: & magnificabo eum in laude.

Sacrificium. Deprecatus eſt populus faciem Dei: & exaudivit illum Dominus: & dedit ei ſalutem: & immolavit Sacerdos holocauſtum matutinum in odorem ſuavitatis: alleluja.

In Quadrageſima. Sacrificium. Sacrificium Deo ſpiritus contribulatus: cor contritum & humiliatum Deus non deſpiciet.

Miſſa.

Valde quidem paveſcimus Domine ne illata nobis temporalis ad purgationem non expiet ultio: dum murmurare non pertimeſcimus in flagello. Sed quia peccatis ingruentibus obcæcamur: tu corda noſtra irradia afflatu intimæ viſionis: quo & juſte nobis a te credamus pœnas infligi: & cruciatione illati ſupplicii ab omnibus careamus criminibus expiari. Specialiter quoque te quæſumus omnipotens Deus pro famulo tuo N. ut quia culpas atque errata ſua ante altare tuum aperit: criminis beneficium ſentiat corrigendi. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Jeſu Salvator humani generis: qui corpus in te ſuſcipiens noſtræ mortalitatis: alios ad purgationem feriendo caſtigas: alios ad damnationem flagellando reſervas. Te ſuppliciter quæſumus: & humili devotione precamur: ut famulum tuum N. quem ægritudinis moleſtia quaſſat: pietatis tuæ miſeratio referatum abſolvat. Da ei Domine: quicquid pietati tuæ deliquit in ſeculo: totum in eo puniat illata correptio. Dolorem ejus ac febrium: ita ſana diſcrimina: ut cum his etiam ejus aboleantur piacula. Non indurando pœna coerceat reum: ſed abſolvat miſeratio jam proſtratum. Mitiga in eo Pater & Domine ejus febrium: putredines ulcerum: contractiones nervorum: atque cunctarum cruciationes infirmitatum. Sit in eo quæſumus ita reſpectus piæ parcentis: ut nec infirmitatum ulterius ſaucietur ſtimulis: nec pœnam poſt tranſitum ſentiat de commiſſis. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Deus in cujus libro ſunt vocabula renotata mortalium: concede nobis omnibus veniam delictorum. Et præſta nobis famulis tuis: ut famulum tuum N. quem immenſus languor excruciat miſeratio tua reparet ad medelam. Et cui ambitio piaculi addidit dolorem, adducat etiam confeſſio ſalutis optabilem ſanitatem. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Pacem tuam quæſumus Domine infunde viſceribus noſtris: quam diſcipulis tuis commendaſti aſcenſurus in cælos. Quo ita cor noſtrum ſatietate tuæ abundet dulcedinis: ut charitate Sancti Spiritus affluentes: tolerabiliter ſuſtineamus in hoc corpore pro noſtris criminibus illata flagella: cum te recogitaverimus ſuſtinuiſſe pro impiis crucis dura [illegible]. ℟. Amen.

Illatio.

Dignum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere: Domine ſancte Pater omnipotens Deus: qui ſic humanum genus & in hoc corpore tribulationis cenſura conteris: ut in exitio: in patria cæleſti: nec ſecurus habeat quod remordeat: nec aliud quod contendat. Non tribulatio quod exurat: non infirmitas quod excoquat. Non ægritudo quod deprimat, non moleſtia quod conſumat. Non periculum quod perimat. Non adverſitas quod diſtendat. Non caſus quod dirimat: non coanguſtiatio quod obſtrudat. Quod hic diverſis eſt adverſitatibus contuſus: atque expiatus homo erroribus: merito jam ibi purus: purum videat Deum. Quo ornamenta civitatis ipſius mereatur aſſigi poſt tranſitum

tum: habens ſecum ſic a Deo ſalvat gloriæ præparatum. Pro quo te poſcimus ſancte Pater omnipotens Deus: ut famulo tuo N. corporum valetudines expurges: & cunctas ægritudinum moleſtias expellas. Removeantur ab eo ... corporis ad ſalutem: & mereatur in eo voluntates propriæ ad libidinis exercendum permittam. Repelle ab eo ſeviſſimos corporum morbos: ægritudinum ... pervade: contractiones ſolvens: atque univerſorum morborum ... deterrens. Itaque eum ... miſericordia contineas: ut & his diem ... ſpiritus ... purges: & reparatio ... corroborent ad ſanitatem. ... flagella: & ... Da ei Domine: ut quicquid temporaliter flagellatur in corpore: perpetuum proficiat ad ſalutem. Da ei tolerandi tua ... perfectionibus ... ut tolerantiæ ſuæ percipiat fructum. Itaque ... pro admiſſis ... in carne ſua vere pœnitentiam: dum hic ... ad ... Ut feliciter peragens hujus vitæ curriculum: ad te perveniat in ablutione peccatorum ſuorum: ſortemque capiat in terra viventium. Præſtans ... laudum: cum omni militia Angelorum ... proclamare atque dicere. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus. *Poſt Sanctus.*

Vere ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui ... delinquentium ... tribuit corrigendi: ut non ſit in eo quod poſſit ... Ob hoc te per ipſum pie Pater expoſcimus: ut hanc accipias pro ſacrificio laudis: quod famulus tuus N. ... Chriſto Domino ac redemptore æterno.

Poſt pridie. Oratio.

Sana quæſumus Domine vulnera famuli tui N. ægritudinem ... & ſic eum flagella in ſeculo: ut poſt tranſitum ſanctorum mereatur ... conſortio. ℟. Amen.

Ad confractionem panis Ant. Domine ſi vis potes me ſalvare.

Ad orationem Dominicam.

Deus in cujus manu eſt correctionis judicium: & ſalvationis ... omnium quoque ſingulorum peccatorum ut videant: & conſilium ... ne recedant. Præſta nobis quæſumus ſupplicibus tuis: ut ... famulo tuo N. ... ſalutem a te ... e cœlo: quo dicitur: quo ... terra. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

O Miſericors Deus: qui debiliſſimum famulum ſuum N. corporali corruptum vulnere ... pie vos & ... corporis ... ægritudinibus ... ℟. Amen. Quique ... in ſe ... ipſe vobis & illi tribuat tolerantiam ... ℟. Amen. Itaque omnes in commune ... ut nos correptiones noſtra ... deſperationis ... ſuccumbat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat chorus. Guſtate. Require in feſto corporis Chriſti fo. CCLXVII.

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine: te laudamus Domine alleluia: alleluia: alleluia. *In Quadrageſima.* Qui venit ad me.

Com. Repletum eſt gaudio. *Quære in ſabb. Quadrageſimæ fo. XCVII.*

Oratio. Corpus Domini noſtri. *Quære in ſ. Miſſa omnimoda ... fo. CCCXLIII.*

Miſſa pro Infirmo. Officium.

Salvos nos faciat dextera tua: alleluia: & exaudi nos Domine Deus noſter: alleluia: alleluia. ℣. Ad te levamus oculos noſtros: qui habitas in cœlis. ℣. Et exaudi. ℣. Gloria & honor Patri. ℣. Et exaudi.

Oratio.

Miſerere nobis Domine miſerere nobis: & quia tibi ſoli peccavimus: indulgentiam criminum & remiſſionem omnium peccatorum a te conſequi mereamur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio Libri Hieremiæ Prophetæ. ℟. Deo gratias. *Ca. XXIX.*

Hec dicit Dominus: Ecce ego viſitabo vos: & ſuſcitabo ſuper vos verbum meum bonum: ut reducam vos ad locum iſtum.

ſtum. Ego enim ſcio cogitat. quas ego cogito ſuper vos, ait Dominus. Cogitationes pacis, & non afflictionis, ut dem vobis finem & patientiam. Et invocabitis me, & ibitis, & orabitis me: & exaudiam vos. Quæretis me, & invenietis, cum quæſieritis me in toto corde veſtro: & inveniar a vobis ait Dominus omnipotens. ℞. Chorus. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Chorus. Et cum.

Pſallendo. Salva plebem tuam & benedicito hereditatem tuam Domine. ℣. Et rege eam & extolle uſque in eternum.

Dicat Presb. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum. ℞. Deo gratias. *Cap. V.*

IN diebus illis: augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum: ita ut in plateas ejicerent infirmos: & ponerent in lectulis & grabatis: ut veniente Petro ſaltem umbra illius obumbraret quempiam eorum. Concurrebat autem & multitudo vicinarum civitatum in Hieruſalem, afferentes egros & vexatos ab ſpiritibus immundis: qui curabantur omnes. ℞. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Matthæum. *Cap. IV.*

ILlo in tempore Dominus noſter Jeſus Chriſtus circuibat civitates & omnia caſtella: docens in Synagogis eorum: & prædicans Evangelium regni: & curans omnem languorem, & omnem infirmitatem in populo. ℞. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℞. Et cum.

Laudo. Alleluja. ℣. O Domine ſalvum me fac: o Domine bene proſperare.

Sacrificium. Ut ſupra notatum eſt. *Quære in Miſſa de uno infirmo fo. CCCCLII.*

Miſſa.

DOmine Jeſu Chriſte, qui es verus medicus, & medicina cœleſtis propitiare nobis: & ſuccurre nobis. Sana Domine omnem languorem, & omnem infirmitatem in populo. Aufer a nobis & animarum & corporum morbos, peſtes & valetudines univerſas abſterge: cunctiſque etiam vulnerum propitiatus occurre. Ut dum ubiquæ ſanitates avertis: ſpiritualiter cures. ℞. Amen. *Alia Oratio.*

COrripe nos Domine in miſericordia: & non in furore: qui & corripere non pergis: & parcendo remittis: & miſerando convertere. Ut & correctione tua corrigamur: & indulgentia conſolemur: ut & diſciplina erudiamur: & medicina ſanemur. Ut & terrore caſtigemur, & pietate ſalvemur. Placeat ergo tibi Domine liberare hos famulos tuos N. & parcendo corrigere: ac corripere non perdere eos.

℞. Chorus. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

REcenſis nominibus offerentium fratres dilectiſſimi preces fundamus ad Dominum: ut oblatio quæ offertur in ſanctis proficiat ad ſalutem infirmis: baptiſmate recreatis. Tuam vero Domine clementiam exoramus: ut omnes metu territos, morbis afflictos, tribulatione vexatos, morbo obrutos, ſuppliciis deditos: debitis obligatos indulgentia tuæ pietatis abſolvat.

℞. Chorus. Amen.

Ad pacem. Oratio.

MIſerere nobis Domine: miſerere nobis: dum non meritis miſeros conſtituere: ſed miſericordia liberare feſtinas. Nec dum delicta abſorbere: ſed capere peccatores intendas. Sentiamus Domine manum tuam medentem potius quam percutientem. Foventem magis quam ferientem: ut ſic preſenti adhibeas flagella: ut ſupplicia arceas ſempiterna. Atque famulos tuos N. pietate paterna corripias: non abjicias: erudias: non extinguas. Tribuaſque propitius cunctis peccatorum ac temporum pacem: & egris integerrimam ac pleniſſimam ſanitatem. ℞. Chorus. Amen.

Infatio.

DIgnum & juſtum eſt: æquum vere & ſalutare eſt: nos tibi gratias agere Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui peccata noſtra portavit in corpore ſuo ſuper lignum: cujus vulnere ſanati ſumus. Cujus adtactu vis febrium mox receſſit: cujus ſermone conſeſtim ſurdus audivit: cujus juſſu mutus fari non diſtulit: cujus adventu cæci lucem viſu reperiunt: relevantur debiles: cecus ſicut corde credit: ſanguinis fluxus æqualis ſiccatur: hydropicus & homo in quo ſacrilege deruit paralyticus vel juvenis morti & quatriduanus. Per ipſum te ergo Domine, ex ſacrario noſtro ſemotæ ſuſcipe hujus oblationem placatus accepto

pienti portare ſuos venisti, & languentibus inſulſiſti medicamen. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus, vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus. Qui languores noſtros ipſe portavit: & medicamentum nobis ex cruce ſue conditionis adhibuit. Quique ſicut valet levare languidis, exhilarare triſtes & ſanare infirmos. Chriſtus Dominus ac redemptor noſter eternus. *Poſt pridie. Oratio.*

CHriſtum Jeſu Chriſte te eſſe omnium ſalvatorem. Ob hoc petimus: ut ſacrificia noſtra placatus accipias. Et egritudinem morbus propitiatus medicans repellas. ℟. Amen.

Ad confractionem panis. Ant. Vere noſter Dominus eſto firmamentum infirmis: eſto refugium & dextrum oppreſſis.

Ad orationem Dominicam.

CHriſte Dominus qui es medicus ſalutaris: erigas languentis famulos tuos ſubſidium medicine celeſtis. Ut dum corde vel corpore valentes manifeſtentur cum ſanctis tuis proclamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

SAlutiferam vobis Dominus de regno celeſtium dirigat medicinam. ℟. Amen. Precibus veſtris optatum ſuffragium occurrat: vobiſque deſiderata pius in bono ſuſcipiat. ℟. Amen. Omnia mala a vobis auferat: & quecumque ſunt bona, vobis undique concedat. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus Guſtate. *Quere in feſto corporis Chriſti fo. CCLXVII.*

Com. Refecti Chriſti corpore & ſanguine te laudamus Domine alleluia, alleluia, alleluia. *In Quadrageſima.* Qui venit ad me.

Com. Repletum eſt gaudio. *Quere in 2. hebd. Quadrageſime fo. LXXXVIII.*

Com. Corpus Domini accepimus. *Quere in 2. Miſſa votiva communi. fo. CCCCXLIII.*

Miſſa defunctorum et pro Epiſcopo. Antequam dicat Chorus officium faciat Presbyter confeſſionem: & facta confeſſione aſcendat ad Altare: & dicat alta voce in medium altaris. Erigite vos. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Et tunc incipit Chorus officium modo et forma. Officium.

TU es portio mea, Domine, alleluia. In terra viventium alleluia alleluia. ℣. Educ de carcere animam meam ad confitendum nomini tuo. P. In terra. ℣. Gloria & honor Patri. P. In terra.

In Quadrageſima. Officium. Clamavi ad te Domine, & dixi: tu es ſpes mea et portio mea in terra viventium. ℣. Educ de carcere animam meam ad confitendum nomini tuo. P. Portio mea. ℣. Gloria & honor Patri.

Dicat Presbyter. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen. *Oratio.*

COnſolare Domine animam famuli tui Epiſcopi N. patris noſtri, pro cuius memoria oblationis munera tibi ſacrificamus. Ut ſicut Chriſto tuo unito Domino noſtro mereatur in carne, cum ipſo ſine fine reſurgat in gloriam ſempiternam. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Job. ℟. Deo gratias. *Cap. VII.*

IN diebus illis. Locutus eſt Job dicens. Induta eſt caro mea putredine: & ſordibus pulveris cutis mea aruit, & contracta eſt. Dies mei velocius tranſierunt, quam a texente tela ſucciditur: & conſumpti ſunt abſque ulla ſpe. Memento quia ventus eſt vita mea: nec revertetur oculus meus ut videat bona: nec aſpiciet me viſus hominis. Breves dies hominis ſunt: numerus menſium eius apud te eſt: conſtituiſti terminos eius qui preteriri non poterunt. Quis mihi tribuat ut in inferno protegas me: & abſcondas me donec pertranſeat furor tuus: & conſtituas mihi tempus in quo recorderis mei: & erit uſque modo. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Pſallendo.*

DOmine exaudi me in tua iuſtitia. P. Et ne intres in iudicium cum ſervo tuo. ℣. Expandi manus meas ad te Domine: anima mea velut terra ſine aqua: cito exaudi me Domine. P. Et ne intres.

Dicat Presb. Silentium facite.

Lectio Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Theſſalonicenſes. ℟. Deo gratias. *Cap. IV.*

FRatres. Nolumus vos ignorare de dormientibus: ut non contriſtemini ſicut & ceteri qui ſpem non habent. Si enim

enim credimus quod Jeſus mortuus eſt: & reſurrexit: ita & Deus eos qui dormierunt per Jeſum adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini: quia nos qui reſidui ſumus in adventum Domini: non preveniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipſe Dominus in jussu & in voce Archangeli & in tuba Dei deſcendet de celo: & mortui qui in Chriſto ſunt reſurgent primi. Deinde nos qui vivimus qui relinquimur: ſimul rapiemur cum illis obviam Chriſto in aera: & ſic ſemper cum Domino erimus. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. XI.*

Illo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Amen amen dico vobis. Ego ſum reſurrectio & vita: qui vivit & credit in me: etſi mortuus fuerit: vivet. Et omnis qui vivit & credit in me: non morietur in eternum. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudo. Alleluja. ℣. Animam quieſcentem de inferno erue Deus: paradiſo reſtitue alleluja.

Sacrificium. Averte Domine faciem tuam a peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele alleluja.

In Quadrageſima. Laudo. Laudabo nomen Dei mei cum cantico: magnificabo eum in laude.

Sacrificium. Sacrificium Deo ſpiritus contribulatus: cor contritum: & humiliatum Deus non deſpicies.

Miſſa. Kyrieleiſon. *Chorus reſpondeat.* Chriſteleiſon. Kyrieleiſon. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Oratio.

Omnipotens ſempiterne Deus: tuam clementiam flagitamus propter animam famuli tui Epiſcopi N. qui catholicam tenuit fidem: & tibi miniſtravit: quem de hoc ſeculo ad eterna ſecula vocaſti: ejus dimitte peccata vicia ſolita: ut pietate tua ad immarceſcibilem coronam inter Sanctos tuos jubeas eum collocare. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c.

Alia Oratio.

Deum in cujus poteſtate animas omnium eſſe credimus: deprecamur ſanctam clementiam tuam: ut animam famuli tui Epiſcopi N. in locum Patriarcharum ac Sanctorum virorum aſſocies: & nos pro eo tuam majeſtatem humiliter exoramus: propitius exaudias: ut adjutus pietatis tue ſuffragio: tribuas ei requiem. Nobiſque famulis tuis remiſſionem peccatorum cum eo concedas. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

Ineffabilem clementiſſime Pater tuam deprecamur clementiam & pietatem ut animam famuli tui Epiſcopi N. pro quo hodierna die ante tuum venerabile altare exoramus: ut digneris eum in libris celeſtibus adſcribere: & ſi qua ſunt ab eo contracta vicia: ab oculis abſterge: ſimulque noſtrorum defunctorum animabus requiem tribue: & cum Sanctis omnibus dona capere permitte. Ut cum dies ille clementiſſimus in gratiam filius tuus Dominus noſter Jeſus Chriſtus venerit: eum ab omni ſcelere criminum purificatum inveniat. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

Te ſupplices deprecamur omnipotens Deus pro anima famuli tui Epiſcopi N. qui in dominica pace predeceſſit: ut anime de ſeculo cedenti lucida pax tribuatur. Beatis quoque ordinibus Sacerdotum & gaudiis intereſſe mereatur continuo: & cum illis videre Domini noſtri Jeſu Chriſti majeſtatem. ℟. Amen.

Dicat Presb. Quia tu es vera pax noſtra: & charitas indiſrupta: qui vivis tecum & regnas cum Spiritu Sancto unus Deus in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Hic Sacerdos ponat manus ſuper calicem & dicat. Aures ad Dominum. *Chorus reſpondeat.* Habemus ad Dominum. *Elevet manus de ſuper calice & dicat.* Surſum corda. ℟. *Chorus.* Levemus ad Dominum. *Statim dicat.* Deo ac Domino noſtro Jeſu Chriſto. *modo ut ſcriptum eſt in Dominica Offerentium. fo. CCXXVII.*

Inlatio.

Dignum & juſtum eſt omnipotens Deus: nos tibi gratias agere: ſpiritaliaque ſacrificia celebrare in omni tempore: vel in hoc die quod tibi offerimus pro anima famuli tui Epiſcopi N. qui es Sacerdos verus & Pontifex ſempiternus. Qui auxilium fidelibus tribuis & ſpei premium donas. Qui firmas dubios, & penetras obſcura. Qui per unigenitum tuum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum hec omnia operaris: & ab inferno inferiori animas omnium ad lucem eternam adire-

hoc: per ipſum te obſecramus omnipotens Deus: ut Epiſcopum tuum N. habeat veniam delictorum & dimitte crimina & ejus peccatorum juſtitiae induatur coronam. Ut mundatus ab omni crimine dierum judicii cum gaudio ſubire mereatur interpoſitus. Preſta Domine quas recommendant Angeli atque Archangeli non ceſſant clamare ita dicentes ℟. Sanctus Sanctus Sanctus.

Poſt Sanctus dicat Presbiter alta voce.

O Sanctus in excelſis. Vere ſanctus: vere benedictus, & glorioſus Dominus noſter Jeſus Chriſtus. Qui promiſſionum ſuarum bona: eternorum nobis gaudia patefacit & vivere poſt obitum animas ſtatuerit protectorem Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Dicat Presb. poſt preſsa alta voce. *Oratio.*
Suſcipe & ſanctifica omnipotens hanc hoſtiam: quam pro anima Sacerdotis tui Epiſcopi N. tibi offerimus ut ſacrificii oblatio ad refrigerium anime ejus & gaudium: in multitudine proveniat. ℟. Amen.

Hic Presb. diſcooperiat calicem: & accipiat corpus Domini & ponat ſuper calicem & dicat Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Et ſtatim oſtendat populo corpus Domini. Et chorus reſpondeat.* ℟. *Scilicet* Requiem eternam.

Ad confractionem panis ℟. Requiem eternam det tibi Dominus lux perpetua luceat tibi: & repleatur ſplendoribus anima tua: & oſſa tua revireſcant de loco ſuo.

Ad orationem Dominicam.

PRecamur Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus pro famulo tuo Epiſcopo N. Sacerdote tuo defuncto ut quem ab omnibus peccatis liberatum in illa tibi placentium Sacerdotum numeroſitate adſcribas & eorum illic coram te ſocietate letetur quem hic pari cura regiminis habuit. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

ADſit miſericordia tua precibus noſtris ut ex more ſolito Sacerdotem tuum Epiſcopum N. cariſque animam: petatur tua reſpiciens vere perſſundas. ℟. Amen. Donetur paradiſi amenitate queritur opacis atque amenis vegetetur in loca nemoribus laureatis. ℟. Amen. Ut nidum te honorabant vera regimenta diuturnitas apparetur cum caterva Angelorum. ℟. Amen.

Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Hic dicat Chorus. Qui venit ad me non eſuriet: qui credit in me: non ſitiet unquam. ℣. Ego ſum lux mundi: & qui ſequitur me: non ambulat in tenebris ſed habebit lucem vite. ℟. Qui venit ad me. ℣. Qui manducat meam carnem: & bibit meum ſanguinem: in me manet: & ego in illo. ℟. Qui venit ad me. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℟. Qui vivit & credit in me non morietur in eternum.

Cum Repletum eſt gaudio os noſtrum & lingua noſtra in exultatione. *Oratio.*

PIetatis immenſe Pater & Domine: preſta ſupplicantibus nobis ut ſamulus tuus Epiſcopus N. pater noſter cujus hodie in hoc ſacrificio memoriam agimus: ab omni culpa nexu exoneratus indulgentiam accipiat gratiam percipiat pro gratia futurorum. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti Anima ejus per miſericordiam Dei ſine fine requieſcat in pace. ℟. Deo gratias.

Miſſa pro uno Sacerdote defuncto.

Officium. Tu es portio mea. *Require retro in Miſſa de Epiſcopo. fo.CCCCLVI. Hic ſacerdos Presb. ut dictum eſt retro in Miſſa pro Epiſcopo ſcilicet antequam dicat Chorus Officium.* *Oratio.*

DEus eterne quem in veritate ſideſſunt animae noſtre ſitientes: velut terra animam famuli tui Sacerdotis N. celeſtis roris perfuſione refrigera quo terreſtre loci habitatione mutata ſuperne regionis mereatur jocunditate & letari in patria. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum ℟. Et cum.

Lectio libri Job ℟. Deo gratias. *Ca. XIX.*

IN diebus illis: locutus eſt Job dicens. Scio enim quod redemptor meus vivit & in noviſſimo die de terra ſurrecturus ſum. Et rurſus circumdabor pelle mea: & in carne mea videbo Dominum. Quem viſurus ſum ego ipſe & oculi mei conſpecturi ſunt & non alius: repoſita eſt hec ſpes mea in ſinu meo. & hereditas mea in Deo meo. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſal-

Pſallendo. Domine exaudi me in tua juſtitia. ℣. Et ne intres in judicio cum ſervo tuo. ℣. Expandi manus meas ad te Domine: anima mea velut terra ſine aqua: cito exaudi me Domine. ℣. Et ne intres.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *Ca. XIV.*

FRatres. Nemo veſtrum ſibi vivit: & nemo ſibi moritur. Sive enim vivimus: Domino vivimus. Sive enim morimur: Domino morimur. Sive enim vivimus ſive morimur: Domini ſumus. In hoc enim Chriſtus mortuus eſt: & reſurrexit: ut vivorum & mortuorum dominetur.

℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. V.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Amen amen dico vobis. Quia qui verbum meum audit: & credit ei qui me miſit: habet vitam eternam: & in judicium non veniet: ſed tranſiet de morte ad vitam. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Laudu. Allelaja. ℣. Animam quieſcentem.

Sacrificium. Averte Domine.

In Quadrageſima. *Lauda*. Laudibo nomen Dei.

Quere retro in Miſſa de Epiſcopo. folio CCCCLVI.

Hic Presbiter dicat. Kyrieleiſon.

Et Chorus reſpondeat. Chriſteleiſon. Kyrieleiſon. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Miſſa*.

OMnipotens ſempiterne Deus cui numquam ſine ſpe ſempiterne miſericordie ſupplicatur: propiciare anime famuli tui Sacerdotis N. pro qua tibi ſupplicamus: ut eum qui de hac vita in tui nominis confeſſione deceſſit: Sanctorum tuorum numero facias adgregari. ℟. Amen.

Alia Oratio.

PRopiciare queſumus Domine anime famuli tui Sacerdotis N. pro qua tibi ſupplicamus: & hoſtias placationis offerimus. Et quia in hac luce fidei manſit catholice: eſus retributio condonetur in vita futura. ℟. Amen. *Poſt nomina. Oratio*.

DEus vite dator & humanorum corporum qui te a peccatoribus exorari voluiſti: exaudi preces noſtras: quas ſpeciali devotione propter animam famuli tui Sacerdotis N. tibi lachrymabiliter fundimus. Ut liberare eam ab inferorum cruciatibus: & collocare inter agmina Sanctorum tuorum digneris. Veſte quoque celeſti & ſtola immortalitatis indui: ac Paradiſi tui amenitate: eum jubeas confoveri. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

OBſecramus miſericordiam tuam eterne omnipotens Deus qui hominem ad imaginem tuam creare dignatus es: ut ſpiritum & animam famuli tui Sacerdotis N. quem rebus humanis exemptum: ad te accerſiri juſſiſti: blande & miſericorditer ſuſceptum in pacis regione jubeas collocari. Quo omni labe purgatus peccaminum: beatorum perfruatur ſine fine conſortio. ℟. Amen.

Hic faciat Presb. ſecundum quod dictum eſt in I. Miſſa de Epiſcopo. fo. CCCCLVI.

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt omnipotens eterne Deus: in omnibus judiciis tuis exultare: teque in univerſis operibus collaudare. Quamvis etenim humano generi mortis ſit inlata conditio: pectora noſtra animoſque conturbet: clementie tue dono ſpe future immortalitatis erigimur: ac memores eterne ſalutis non timemus lucis hujus ſuſtinere jacturam. Quoniam beneficio gratie tue: fidelibus vita non tollitur: ſed mutatur. Et anime corporeo ergaſtulo liberate: horrent mortalia dum immortalia conſequuntur. Unde quęſumus ut famulus tuus ſacerdos N. in beatorum tabernaculis conſtitutus: evaſiſſe carnales anguſtias glorietur: diemque judicii fiducia: voto glorificationis expectet: proclamans & dicens. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt ſanctus: faciat Presbiter modo ut dictum eſt in prima Miſſa de Epiſcopo. folio CCCCLVIII.

SAncte Deus cui omnia vivunt: & cui non pereunt moriendo corpora noſtra: ſed mutantur in melius. Te ſupplices deprecamur: ut in adventu unigeniti tui: cum germinam juſſeris ſidere plebem: jubeas famulum tuum Sacerdotem N. a numero diſſegregare malorum: & evadere eternos cruciamenta inferorum. Ut juſte indeptus premia vite: ſemper beatitudinem mereatur eternam luminis poſſidere. Ac de

ublivione ſecurus: placidus letetur in eternum ſemper victurus: ſemperque in luce futurus. Per Chriſtum Dominum ac redemptorem eternum. *Poſt pridie. Oratio.*

TIbi Domine commendamus animam famuli tui Sacerdotis N. ut defunctus ſeculo tibi vivat: & ſi qua per fragilitatem mundane converſationis peccata admiſit: tu miſericordiſſime Deus venia pietatis abſterge. ℟. Amen. ℟. Ne recordaveris peccata ejus Domine, quando veneris judicare ſeculum per ignem.

Ad orationem Dominicam.

HAnc igitur oblationem quam tibi pro requie famuli tui Sacerdotis N. offerimus Domine, queſumus: ut placatus accipias: & tua pietate concedas: ut mortalitatis nexibus abſolutus in cathalogo electorum reſuſcitari mereatur ad vitam. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum. *Benedictio.*

CHriſtus Dominus oblatam a vobis ob remedium famuli ſui Sacerdotis N. ſuſcipiat precem: & vobis poſt tranſitum eternam preparet manſionem. ℟. Amen. Qui que morte ſua mortis deſtruxit imperium: ſecunde mortis ab eo auferat dominatum. ℟. Amen. Ut in die Judicii ab omni malo ſalvatus: cum electis omnibus regnum adipiſcere mereatur ſecurus. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Qui venit ad me.

Com. Repletum eſt gaudio os noſtrum: & lingua noſtra in exultatione.

Oratio.

PRecamur te Deus omnipotens ut defuncti animam intercedentem: ac de tua pietate miſericordiam ſperantem: ſic a delictis omnibus abſolvas: ut nullam in eterna confuſione ob noxam teneatur. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: anima ejus per miſericordiam Dei ſine fine requieſcat in pace.

Dicat Chorus. Deo gratias.

Miſſa pro Diacono vel Subdiacono. Officium.

Hic dicat Sacerdos confeſſionem & omnia alia antequam chorus incipiat officium ut dictum eſt in Miſſa de Epiſcopo defuncto. folio. CCCCLII. Officium.

TU es portio mea Domine: alleluja: in terra viventium: alleluja alleluja. ℣. Educ de carcere animam meam ad confitendum nomini tuo. P. In terra. ℣. Gloria & honor Patri. P. In terra.

In Quadrageſima. Officium. Clamavi ad te Domine: & dixi tu ſpes mea es: portio mea in terra viventium. ℣. Educ de carcere. P. In terra.

Oratio. Deus eterne.

Quere in Miſſa de uno Sacerdote defuncto. fo. CCCCLVIII.

Lectio libri Job. ℟. Deo gratias.

HEC dicit Dominus. Audi me Job et confortare in me ſemper: & non derelinquam te. Et dixit Job. Tu es Domine Deus meus & nomen tuum invocatum eſt ſuper me. Reſpice Domine: ne derelinquas me. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Pſallendo. Domine exaudi.

Quere retro in Miſſa de Epiſcopo. folio. CCCCLVI

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtole Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias.

FRatres. Omnia autem in charitate fiant. & Deus pacis & dilectionis erit vobiſcum. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Johannem. *Ca. V.*

ILlo in tempore. Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis dicens. Amen amen dico vobis. Quoniam qui audit verbum meum & credit ei: habet vitam eternam & in judicium non veniet ſed tranſiet de morte ad vitam. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Animam querentem de inferno erue: Deus paradiſo reſtituet alleluja.

Sacrificium. Quid dignum offeram Domino. Curva genua Deo excelſo alleluja.

In Quadrageſima. Lauda. Laudabo nomen Dei mei cum cantico: & magnificabo eum in laude.

Sacrificium. Offerte Domino mundum ſacrificium: offerte Domino gloriam & honorem. P. Mundum ſacrificium. ℣. Glo-

ria

ris & honor Patri. ℟. Mundum sacrificium.

Dicat Presb. Kyrieleison.

Chorus respondeat. Christeleison. Kyrieleison. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Missa.*

DEus vere potens: & pie veritas: invicta clementia: & bonitas. Qui non a morte voluisti eripere: Dominum nostrum Jesum Christum mortem fecisti subire: ut illum usque ad infernum descensus noster esset ad celum ascensus. Te suppliciter postulamus: ut spiritum famuli tui N. quem de hujus seculi erumnis et peregrinatione precepisti vocari: universis delictorum contagiis exutum in Abrahe gremio jubeas collocare. ℟. Amen. *Alia Oratio.*

OMnipotens piissime Pater: ut famulum tuum N. quem superne lucis gaudium abluit: unda ... non audeat contingere flamma. Et quem exigentis ... crimen tremendum efficiant: non sinatur vertinis ... perpetuae. Sed celesti agmine deductione precedente ... transgrediatur incolas: & paradisi tui potiatur hereditate secura. ℟. Amen. *Post nomina. Oratio.*

OFferentium muneribus recensitis: te Dominum summe poscimus potestatem: ut hec oblata nostra benigne suscipiens: & sincere pacis ... tribuere vivis: & requiem libens prestare defunctis. ℟. Amen. *Ad pacem. Oratio.*

DEus qui es omnium spirituum requies: & per preciosa Sanctorum ... quesumus ... potentiam tuam: ut remissio famulo tuo N. omni absoluto reatuum: plenam pacis tue gratiam consequatur. ℟. Amen.

Hic fiant Secreta ut in I. Missa de Episcopo. fo. CCCCLVI. Inlatio.

DIgnum & justum est: equum vere & salutare est: omnipotens Deus receptor animarum & inductor omnium ... tibi in commemorationem famuli tui N. tibi gratias agere: hostiam laudis offerre. Unde tremendam maiestatem tuam: indeficientemque quesumus pietatem: ut famuli tui N. quorum hodie sic nos commemorationem: non tartareas tenebras: aut tetrum chaos habitationem incurrat. Sed hoc tabernaculis celestibus quibus gratiarum libertas jocunda splendore collocetur: eternam beatitudinem possideat: ac Sanctorum omnium sortitus: futuri judicii diem cum vero gratie ... expectet: & cum omnibus Sanctis: hymnum celestis modulationis persolvat: & dicat. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Post sanctus alta voce.

OSanna in excelsis. Vere Sanctus: vere benedictus Dominus noster Jesus Christus filius tuus: qui mortem moriens superavit: & resurgendo nobis salutem patefecit: Christus Dominus ac redemptor eternus. *Post pridie. Oratio.*

TE Jesu bone venisse jam credimus: te venturum quoque fideliter predicamus: unde precamur & rogamus: ut famulus tuus N. ob cujus memoriam hec sacrificia veneranda litamus: quando superni examinis tempore angelicam tubam concusserit: eundem corpus quod corruptibile deposuit perspicax incorruptum: & quod mortalitate vestitum glorificate carnis trophaeum revehens: Domino venienti letus occurrat: & inter victricium turmarum triumphales catervas coronatus incedat: a dextris quoque famulus tuus misericordie inveniatur adstare: & Sanctorum tuorum N. consortio deputatus regnum celeste sine fine possideat. ℟. Amen.

Hic Presb. faciat ut scriptum est in I. Missa de Episcopo. fo. CCCCLVI. Et Chorus respondeat ad confractionem panis. ℟. Ne recordaveris peccatum ejus Domine: quando veneris judicare seculum per ignem.

Ad orationem Dominicam.

HOstiam tibi Domine placationis pro famulo tuo N. offerimus: obsecrantes ... hujus Sancte intervenire: propicius ... & refrigerium beate quietis indulgeas: nos quoque ad te proclamantes exaudias. Pater noster.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum. *Benedictio.*

DOminus Jesus Christus: qui a peccatoribus ... precepit ... quod ... Et in hac ... famulum suum N. ab eternorum cruciatibus liberet. ℟. Amen. Illum paradisi amenitate confovet. Et vos morum probitate componat. ℟. Amen. Illi post omnia carnis locum beatitudinis conferat: & vobis in longevitate peregrinationis indulgentiam tribuat criminum. ℟. Amen. Per misericordiam ipsius Dei nostri. &c. Dominus sit semper vobiscum. ℟. Et cum.

Com-

Com. Repletum eſt gaudio. *Require retro in primo Miſſa de Epiſcopo. folio CCCCLVIII.*

Oratio.

SUſcipe Domine animam famuli tui N. veſtem cœleſtem indue eam, & lava eam in fonte vitæ æternæ. Et inter gaudentes gaudeat, & inter ſapientes ſapiat: & inter Martyres ſedeat, & inter Prophetas & Apoſtolos. Chriſtum eum colloquatur, & inter Angelos & Archangelos claritatem Dei provideat: & notitiam ſuſcipiens agnoſcat. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti anima ejus per miſericordiam Dei ſine fine requieſcat in pace. ℟. Deo gratias.

Incipit Miſſa de uno Defuncto. Faciat Presbyter confeſſionem antequam Chorus incipiat officium, & poſtea aſcendat in medium altaris: & dicat. Et iterum. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Et ſtatim Chorus incipiat officium. Tu es portio mea. *Require retro in Miſſa de Epiſcopo fo. CCCCLVI. in Quadrageſima officium.*

VEniat ſuper nos Domine miſericordia tua: & ſalutare tuum ſecundum eloquium tuum. ℣. Educ de carcere animam meam ad confitendum nomini tuo. P. Secundum eloquium tuum. ℣. Gloria & honor Patri: & Filio & Spiritui Sancto: in ſecula ſeculorum: amen. P. Secundum.

Dicat Presb. Per omnia ſemper ſecula ſecul.

Oratio.

SUſcipe propitius orationem noſtram: qui ſedes ad dexteram Dei Patris omnipotentis: quia tu ſolus es invocatus e cœlis: pro ſalute noſtra Patrem interpella pro nobis. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Prophetia. Locutus eſt Job dicens. *Quære retro in Miſſa de uno Sacerdote defuncto. fo. CCCCLIX. Dicat Presb.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Pſallendo.* Domine exaudi me. *Require retro in Miſſa de uno Sacerdote defuncto. fo. CCCCLVIII.*

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Corinthios II. ℟. Deo gratias. *Ca. XV.*

FRatres: Ecce myſterium vobis dico. Omnes quidem reſurgemus: ſed non omnes immutabimur. In momento in ictu oculi in noviſſima tuba. Canet enim tuba: & mortui reſurgent incorrupti: & nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem: & mortale hoc induere immortalitatem. Cum autem mortale hoc induerit immortalitatem: tunc fiet ſermo qui ſcriptus eſt. Abſorpta eſt mors in victoria. Ubi eſt mors victoria tua? ubi eſt mors ſtimulus tuus? Aculeus enim mortis peccatum eſt. Virtus vero peccati lex. Gratias autem Deo qui dedit nobis victoriam. Per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum. ℟. Amen.

Evangelium. Quoniam qui audit verbum meum. *Quære in Miſſa de Diacono vel Subdiacono. fo. CCCCLX.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda & Sacrificium. Quære in Miſſa de Epiſcopo. fo. CCCCLVI. Hic dicat Presbyter. Kyrieleiſon. *Chorus reſpondeat.* Chriſteleiſon. Kyrieleiſon. *Et Presbyter dicat.* Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Miſſa.

ETernam Dei Patris omnipotentis miſericordiam fratres chariſſimi unanimi oratione deprecemur: pro ſpiritu & anima famuli vel e ſui vel ... ut ſi quid in hoc ſeculo carnis fragilitate ſeducente delinquendo peccavit: pietas Domini noſtri reſolvere & condonare dignetur: ut in locum lucis ac refrigerii eum vel am transferre & collocare præcipiat. ℟. Amen.

Alia Oratio.

DOmine Deus omnipotens cujus benignitatem inæſtimabilem humili prece poſcimus ut animam & ſpiritum famuli vel e tui vel e cujus hodie commemorationem facimus: in lege juſtitiæ tuæ pia majeſtate corroborare. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

OBſecrantes omnibus precibus te Deum ſummum poſcimus precatu: ut hanc oblationem noſtram benignus ſuſcipias: & ſancte pacis dulcedinem tribuere velis: & requiem jubeas præſtare defuncto. ℟. Amen.

Ad panem. Oratio.

INvocantes nomen ſanctum tuum Domine deprecamur: ut animam famuli vel e tui vel e in pace collocare digneris: cui ſolo hoc ſuperare meritis ...ſit jugo.

gia: & donare peccata. ℟. Amen. Quia tu es vera pax noſtra &c.

Hic faciat Presb. ſicut ſcriptum eſt in I. Miſſa de Epiſcopo defuncto. fo.CCCCLVI.

Inlatio.

Equum & juſtum eſt: nos tibi ſemper gratias agere: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Per quem te petimus infinita trinitas Deus, ut animam famuli vel e tui vel e in pagina libri viventium adſcribas. Non eum vel eam torqueat gehenne calamitas: non includat carcer horrificus inferorum. Sed ad vicem Abrae & Eleazari patriarcharum ſeniorum: receptos cum ad judicandum veneris recepto corpore: obviam venienti Domino cum Sanctis omnibus gratuletur. Cui merito omnes Angeli & Archangeli non ceſſant clamare quotidie: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus. Dicat Presb. alta voce.

Osanna in excelſis. Vere ſanctus: vere benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus, qui es rector animarum: & indultor omnium peccatorum: tibi enim in commemoratione famuli vel e tui vel e N. has offerimus hoſtias: ut adſcribas in libro Sanctorum: & ſortem prime reſurrectionis obtineat. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus. *Poſt pridie. Oratio.*

Obtemperantes talibus inſtitutis: te poſcimus omnipotens Pater: ut ad ſanctificationem hujus hoſtie ſpiritualis Spiritum Sanctum: quem filius tuus repromiſit, immittas: ut per eum ſanctificati: unius divinitatis mereamur percipere trinitatem: ut cum juſtus advenerit judex: eos in nobis fructus: quibus gloria preparatur: inveniat. ℟. Amen.

Hic faciat Presb. ut ſcriptum eſt in prima Miſſa de Epiſcopo. fo.CCCCLVI. Et chorus canet. ℟. Deus plaſmator animarum libera eum.

Ad orationem Dominicam.

Te deprecamur omnipotens Deus: ut propicius reſpicias vota oblationum noſtrarum: & famulo vel e tuo vel e N. refrigerium miſerationis infundas: per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum filium tuum: qui nos docuit orare: & dicere e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Benedictio.

Summus excelſus Dominus: qui vitam & mortis poteſtatem diſpenſat: ipſe & vivis converſationem corrigat: & defuncto vel a pro quo vel a cum ſupplicamus requiem tribuat. ℟. Amen. Illis in carne contracta omnia peccata dimittat: illi autem inſpiramine ſuo viam ſalutis aperiat. ℟. Amen. Illis in reſurrectione concedat gloriam: illi etiam ſuam ſine confuſione preſentiam. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Dicat Chorus. Qui venit ad me: non eſuriet. *& omnia alia. Require in Miſſa de Epiſcopo. fo.CCCCLVIII.*

Com. Repletum eſt gaudio os noſtrum & lingua noſtra in exultatione.

Oratio.

Oramus te Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: pro ſpiritu & anima famuli vel e tui vel e N. ut ei tribuas requiem ſempiternam. Ut cum dies ille reſurrectionis ac remunerationis advenerit: per hanc ſacroſanctam communionem: non cum impiis & peccatoribus: ſed cum ſanctis & electis tuis eum vel am adſtare precipias. ℟. Amen. Quia tuum eſt imperium: qui vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti: anima ejus per miſericordiam Dei ſine fine requieſcat in pace. ℟. Deo gratias.

Item Miſſa parvulorum defunctorum. Hic facit Presb. ut in prima Miſſa de Epiſcopo. fo.CCCLVI. Oratio prophetia & pſallendo: & omnia alia dicantur de Omnium fidelium defunctorum. fo.CCCCLXVI. excepta Miſſa.

Miſſa.

Omnipotens eterne Deus: & conditor omnium elementorum: & perpetua claritas Angelorum: attende propicius: & reſpice miſeratus & noſtras orationes exaudi placatus. Et hanc oblationem: quam tibi offerimus in commemorationem famulorum tuorum quos poſt ſacri

bapti-

baptiſmatis undam a te innovata ſunt: eundem acceſſere ſuſcipe pius et benignus: acceptis utriſque delens facinora: a malis abſolutos placatus remitte. ℟. Amen.

Alia Oratio.

TUA ſunt Domine omnia: qui animas ſalvas: qui innocentia parvulos ad te vocas: & peccatores juſtificas. Tuam ergo clementiam imploramus: ut eis qui tibi placuerunt: eorum nos conſortes efficias. Ut animarum ad te venientium imperpetuum quietem: & nobis precantibus a te venia concedatur & gratia. ℟. *Chorus.* Amen.

Poſt nomina. Oratio.

INlabere Domine his hoſtiis tibi oblatis: & ſuſcipe fidelium vota: & requiem jube prerogare defunctis. ℟. Chorus. Amen. *Ad pacem. Oratio.*

PAcem tuam Domine: quam tenendam tuis commendaſti Apoſtolis: nobis concede ſervandam miſeris ſervis tuis. Ut eorum nos jungas conſortiis: quos ad te acceſſiſſe juſſiſti: cum omnibus Sanctis illis glorientur in paradiſi amenitate: & nos quandoque ad te mereamur pervenire in pace. ℟. Amen.

Hic faciat Presb. ut dictum eſt retro in prima Miſſa de Epiſcopo.

Illatio.

DIgnum & juſtum eſt: equum vere & ſalutare eſt: nos tibi ſemper gratias agere: Domine ſancte Pater eterne omnipotens Deus: per Jeſum filium tuum Dominum noſtrum. Qui nos ſui ſanguinis precio redemit: & ab antiqui hoſtis imperio liberavit. Qui volens ſalvum facere quod perierat: humanam non eſt dedignatus adſumere formam. Qui per lacri baptiſmatis undam generari & dimitti omnia dixit peccata per penitentiam ergo mundari promiſit ex proprio. Per ipſum ergo te Pater invocamus omnipotens: ut nobis ſemper invocatus adſiſtas: & hoc ſacrificium propiciatus accipias. Sit in conſpectu oratio quod a nobis indignis: & in conſpectu eſſe oblatum. Animas quoque parvulorum tuorumque e ſeculo accerſendo & vocari juſſiſti: illorum Bethlemiticorum conſortio jungas: qui pro Jeſu Chriſto filio tuo Domino noſtro occiſi: cum quocunque ire ſequuntur in albis. Ut cum nos tibi eorum ſpiritus commendamus: noſtrorum criminum apud te veniam impetremus. Per ipſum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum: quem collaudant Angeli atque Archangeli: & non ceſſant clamare ita dicentes. ℟. Sanctus Sanctus Sanctus.

Poſt ſanctus dicat Presbiter.

OSanna in excelſis. Vere ſanctus, & vere benedictus tu Deus: Pater omnipotens: & Jeſus Chriſtus filius tuus Dominus noſter. qui nobis ſalutaria hec gratuita tribuit. & gloriam eterne beatitatis indulſit: atque a diaboli laqueis exemptos innocentes ſuis conſpectibus reddit. Chriſtus Dominus ac redemptor eternus.

Poſt pridie. Oratio.

FAcientes commemorationem paſſionis mortis & reſurrectionis tue Chriſte Domine redemptor omnipotens precamur: ut has hoſtias in commemorationem parvulorum defunctorum tuorum N. ſuis altario tuo impoſitas: intendas propicius ſanctifices & benedicas. Que & pro quibus offeruntur: impetremus quietem: & nobis proficiant ad ſalutem. ℟. Amen.

Hic faciat Presbiter ut ſcriptum eſt in prima Miſſa de Epiſcopo. fo. CCCCLVI. *& Chorus reſpondeat.* ℟. Hieruſalem civitas ſancta ſuſcipe quos non nobis tandem deſunt nec perpetraverunt malum: de ventre matris noſtre continuo non eluctas: in eternum laborem & dolorem.

Ad orationem Dominicam. Oratio.

DEus protector converſionis: & remunerator qui innocentes coronas: & peccatores juſtificas: preſta ut ab oculis noſtris mundemur: & cum fiducia tibi proclamemus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et

Benedictio.

OB recordationem defunctorum parvulorum ſuorum N. benedicat vos omnipotens Dominus: & propicietur in omnibus. ℟. Amen. Illos paradiſi amenitate conſoletur: & vos ſua protectione cuſtodiat. ℟. Amen. Illis tribuat conſortium beatorum: & vobis omnibus indulgentiam peccatorum. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum

Dicat Chorus. Qui venit ad me. *folio. LXXXXVIII.*

Com. Repletum eſt gaudio.

Oratio. Oramus te Domine. *Quere in Miſſa de Communibus fidelibus defunctis.* *folio. CCCCLXVI.*

Miſſa

Miſſa de omnibus Fidelibus Defunctis, his factis Sacerdos Confeſſionem, & poſtea aſcendat medium altaris, & dicat alta voce. Erigite vos. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. *Et ſtatim Chorus incipiat officium.* *Officium.*

FAc cum ſervis tuis Domine miſericordiam, alleluja, alleluja. ℣. Ad te levamus oculos noſtros, qui habitas in cœlo. ℟. Miſericordiam. ℣. Gloria & honor &c. ℟. Miſericordiam.

In Quadrageſima Officium.

VEniat ſuper nos Domine miſericordia tua, ſalutare tuum & eloquium tuum. ℣. Et reſpondebo exprobrantibus mihi verbum, quia ſperavi in ſermonibus tuis. ℟. Salutare tuum. ℣. Gloria & honor. ℟. Salutare. *Oratio.*

FAc quæſumus Domine hanc cum ſervis tuis omnibus fidelibus defunctis miſericordiam, ut factorum ſuorum in pœnis non recipiant vicem, qui tuam in votis tenuerunt fidei veritatem. Ut ſicut hic vera fides eos adjunxit fidelium turmis, ita eos illuc tua miſeratio ſociet Angelicis choris. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio libri Eſaiæ Prophetæ. ℟. Deo gratias. *Cap. LVIII.*

HÆc dicit Dominus. Orietur in tenebris lumen veſtrum, & tenebræ veſtræ erunt ſicut meridies: & requiem dabit vobis Dominus ſemper. Et replebit ſplendoribus animas veſtras, & oſſa veſtra liberabit. Et eritis quaſi hortus irriguus, & ſicut fons aquarum, cui non deficient aquæ. Ait Dominus omnipotens. ℟. Amen.

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Pſallendo. Dona Domine requiem famulis tuis. ℣. Colloca eos Domine in loco beatorum tuorum.

Dicat Presb. Silentium facite.

Sequentia Epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Romanos. ℟. Deo gratias. *XIIII.*

FRatres. Nemo veſtrum ſibi vivit: & nemo ſibi moritur. Sive enim vivimus, Domino vivimus. Sive enim morimur, Domino morimur. Sive enim vivimus ſive morimur, Domini ſumus. In hoc enim Chriſtus mortuus eſt & reſurrexit, ut vivorum & mortuorum dominetur. Tu autem qui judicas fratrem tuum? aut quare ſpernis fratrem tuum? Omnes enim ſtabimus ante tribunal Chriſti. Scriptum eſt enim. Vivo ego dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne genu: & omnis lingua confitebitur Deo. ℟. Amen.

Evangelium. Dominus noſter Ieſus Chriſtus loquebatur diſcipulis ſuis. *Quære in Miſſa de uno Sacerdote defuncto fo. CCCLIX.*

Dicat Presb. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Alleluja. ℣. Animas quieſcentes de inferno eruet Deus: paradiſo reſtituet alleluja. *Sacrificium.*

OFferimus tibi Domine ſacrificium pro peccatis eorum, qui cum pietate dormitionem acceperunt, ut optimam habeant repoſitam apud te gratiam, alleluja.

In tempore Quadr. Lauda. Laudate Dominum qui timetis eum, in medio Eccleſiæ laudabunt Dominum qui requirunt eum. ℟. In medio Eccleſiæ. *Sacrificium.* Offerte Domino mundum ſacrificium, offerte Domino gloriam & honorem. ℟. Mundum ſacrificium. ℣. Gloria & honor Patri. ℟. Mundum. *Dicat Presbyter.* Kyrieleiſon. *Chorus* ℟. Chriſte eleiſon. Kyrieleiſon. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Miſſa.

DOmine Ieſu Chriſte, qui pro reparatione humani generis in hunc mundum a Deo Patre venire dignatus es, deprecamur ſanctam clementiam tuam, per hoc ſanctum ſacrificium quod tibi a nobis offerri decrevisti, ut animas & ſpiritus famulorum tuorum N. & N. ut eos ab æternæ pœnæ interitu eruas commendamus. Et ſiquis in hoc corpore delictorum ſunt lapſibus maculati, pietate ſolita eis indulgeas, & in requie electorum tuorum manere eos præcipias, & omni propitio tuo placatus veniam peccatorum concedas. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus &c.

Dicat Presb. Oremus, *elevando manus. Et Chorus non reſpondeat. Agnoſcitur iſta Miſſa ut in aliis Miſſis de defunctis, ſed ſtatim dicat Presb.* Eccleſiam ſanctam catholicam &c.

Alia Oratio.

OMnipotentiam tuam Domine Ieſu Chriſte, apud quem multæ ſunt manſiones, imploramus ut animas & ſpiritus famulorum tuorum N. & N. ab æternis ignis ardoribus eruas, atque in locum lucis & refrigerii poſt diuturna crimina heredes conſtituas. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

MIſerator & miſericors Domine Jeſu Chriſte: qui cum Deo Patre in ſempiterna gloria permanes: gloriam tuam per hujus ſacrificii interventum depoſcimus: ut animas & ſpiritus famulorum tuorum N. & N. Sancti Spiritus conſolatione reficias: & omnibus defunctis in pace tua quieſcentibus requiem largiaris eternam. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

PAx eterna Domine Deus noſter: pacis nobis copiam placatus concede: atque fructum etiam ſempiterne tradas: et famulis tuis N. N. & omnibus fidelibus defunctis, pro quibus hodie hanc tibi hoſtiam immolantes offerimus: conſolationis tue beneficia conferas: noſtrorumque omnium peccata deleas: & pacis concordiam nobis attribuas. ℟. Amen.

Dicat Presb. Quia tu es vera pax noſtra. *Non detur pax, ſed ſtatim Presbyter elevet manus ſuper calicem & dicat.* Aures ad Dominum. *Et omnia alia ut in I. Miſſa. folio CCCCXLI.*

Inlatio.

DIgnum & juſtum eſt: nos tibi gratias agere: & ſpiritualia ſacrificia celebrare Domine Sancte Pater omnipotens Deus: per Jeſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum. Qui pietate formam humanitatis preſtitit mundo. & morti extitit morſus: & multorum animas eruit de inferno. Per ipſum te Pater omnipotens deprecamur: ut hoc ſacrificium quod pro remedio famulorum tuorum N. & N. tibi offerimus: ſuſcipere digneris propicius. Ut per interceſſionem Sancte Marie Virginis & omnium Sanctorum tuorum: N. & N. conſtituere jubeas in dextere tue partem. & nos omnes qui te Deum unum confitemur in Trinitate: miſerationis tue ſentiamus opem: quia tibi omnes Angeli non ceſſant clamare: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus

Poſt Sanctus.

Dicat Presb. Oſanna in excelſis.

VEre ſanctus: vere benedictus es Domine Jeſu Chriſte. Qui vivis preſtas ſalutem: & defunctos perducis ad requiem. Te ergo poſcimus mentis intentione: ut hoc ſacrificium acceptans digneris ſanctificare: & famulorum tuorum N. & N. pro quibus tibi hoc holocauſtum offerimus: locum lucis eterne tribuas poſſidere: nobis quoque te orantibus preſentis temporis concedas ſalutem: & defunctis fidelibus eterna fac perfrui luce. Chriſte Domine ac redemptor eterne.

Poſt pridie. Oratio.

CRedimus te Domine Jeſu Chriſte omnium eſſe virtutem: rogamus te Deus piiſſime: ut preces noſtras jubeas exaudiri propicius: & omnibus in te credentibus peccata jubeas dimitti: & hujus ſacrificii munera per manus Angeli tui jubeas ſanctificari. Defunctorum quoque famulorum tuorum N. & N. qui in te credentes ab hac diſceſſerunt luce: locum tribue electorum in regione vivorum.

℟. Amen. *Hic dicat Presbyter ut ſcriptum eſt in prima Miſſa de Epiſcopo. fol. CCCCLVI. Et Chorus* ℟. Memento congregationis tue Domine: quam creaſti ab initio.

Ad orationem Dominicam.

Oremus.

DEum te ſcimus vitam eſſe viventium: & requiem fidelium defunctorum: preces noſtras placatus ſuſcipe: & cunctis nobis peccata dimitte: defunctis famulis tuis N. & N. requiem tribue: & nos ad te conlaudandum idoneos effice. Pater noſter.

Dicat Presbyter. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu.

Benedictio.

BEnedicat nos Dominus noſter Jeſus Chriſtus: qui cunctorum eſt auctor mirificus. ℟. Amen. Precibus veſtris occurrat placatus: & bona que poſcitis de ſede majeſtatis ſue conferat pius. ℟. Amen. Vobis vivis veniam tribuat pro veſtris peccatis: & defunctis fidelibus imperiti largiatur locum perpetue lucis. ℟. Amen. Per miſericordiam ipſius Dei noſtri &c.

Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Dicat Chorus. Qui venit ad me. Com. Repletum eſt gaudio os noſtrum: & lingua noſtra in exultatione.

Oratio.

ORamus te Domine Sancte Pater eterne omnipotens Deus: pro ſpiritibus & animabus famulorum tuorum N. & N. ut eis tribuas requiem ſempiternam. Ut cum dies ille reſurrectionis ac remunerationis advenerit per hanc ſacroſanctam commu-

rionem non cum impiis : & peccatoribus : ſed cum Sanctis & electis tuis eos adſtare precipias. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus noſter &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti anime eorum & omnium fidelium defunctorum per miſericordiam Dei ſine fine requieſcant in pace. ℟. Deo gratias.

Miſſa Beate Marie Virginis. ad introitum. Orate pro Alfonſo Ortis Doctore : & Canonico Toletano.

AVE Virginum ſpecioſa virgo. ℣. Inleſo pudore Deum enixa. ℣. Te Angelorum hominumque caterve Dei venerantur parentem & conlaudant. ℣. Inleſo pudore Deum enixa. ℣. Gloria & honor Patri & Filio & Spiritui Sancto in ſecula ſeculorum amen. ℣. Inleſo pudore Deum enixa.

Oratio.

MAgnificent te Deus cuncte creature: quarum conditor tam inſignem hominis fabricam : ejuſdem carnis aſſumptione in alvo virgineo Beate Marie recumbens illuſtrare dignatus es : ejus queſumus interventu nobis mentis & corporis tribue pudicitiam : qui ejus nivei pudoris clauſtra illibata ſervaſti poſt partum. Qui cum Patre : & Spiritu Sancto vivis perenniter in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lectio Eſaye Prophete. ℟. Deo gratias. *Capitulo. VII.*

IN illis diebus. Locutus eſt Dominus ad Achas dicens : pete tibi ſignum a Domino Deo tuo in profundum inferni : ſive in excelſum ſupra. Et dixit Achas : non petam : & non tentabo Dominum. Et dixit : audite ergo domus David : numquid parum vobis eſt : moleſtos eſſe hominibus : quia moleſti eſtis Deo meo. Propter hoc dabit vobis Dominus ipſe ſignum. Ecce virgo concipiet : & pariet filium : & vocabitur nomen ejus Emanuel. Butirum & mel comedet : ut ſciat reprobare malum : & eligere bonum. ℟. Amen. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Pſallendo. Intemerata viſcera Marie digna celeſti conſortio. ℣. Ex qua in terra Deus carnem induit. ℣. Et in celis regiam aulam ſibi Mariam fabricatam eſt. ℣. Ex qua in terris Deus carnem induit.

Dicat Presb. Silentium facite.

Lectio libri Actuum Apoſtolorum. I. Capitulo.

IN illis diebus. Diſcipuli Domini noſtri Jeſu Chriſti reverſi ſunt Hieroſolymam a monte qui vocatur Oliveti : qui eſt juxta Hieruſalem ſabbati habens iter. Et cum introiſſent in cenaculum : aſcenderunt ubi manebat Petrus : & Johannes : & Jacobus : & Andreas : Philippus : & Thomas : Bartholomeus : & Mattheus : Jacobus Alphei : & Simon Zelotes : & Judas Jacobi. Hi omnes erant perſeverantes unanimiter in oratione cum mulieribus : & Maria matre Jeſu : & fratribus ejus. ℟. Amen.

Lectio ſancti Evangelii ſecundum Lucam. Capitulo. II.

IN illo tempore. Dixit Maria mater Domini ad Jeſum : fili quid feciſti nobis? Ecce pater tuus : & ego dolentes querebamus te. Et ait ad illos. Quid eſt quod me querebatis? Neſciebatis : quia in his que Patris mei ſunt : oportet me eſſe? Et ipſi non intellexerunt verbum quod locutus eſt ad eos. Et aſcendit cum illis. & venit Nazareth. Et erat ſubditus illis. Et mater ejus conſervabat omnia verba hec in corde ſuo. ℟. Amen.

Dicat Presbiter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum.

Lauda. Concinat Dei genitricis laudes lingua pudica. Que inviolabilis pudoris virgo peperit. ℣. Virgo poſt partum Dei gratiſſima conjux : gaude cunctorum mater fidelium.

Sacrificium.

TIbi ſancte Pater omnipotens eterne Deus : hoſtias immolamus filii tui Domini noſtri Jeſu Chriſti : matris munera recolentes. Cujus interceſſione placatus noſtrorum ablue ſordes delictorum : ut que immaculata concepit virgoque peperit fidelium reatus intemerata precibus emundet.

Miſſa.

TEndamus ad omnipotentis Dei miſericordiam ſupplices palmas. Qui Virginis Marie pudici decoris thalamum prelegit : que unigenitum Filium ſuum mundi ſalutem pareret. Preſtet beatiſſima Virgo & parens nobis protectionis auxilium. Ad cujus labia mellifluæ facile pius inclinat aures filius : immenſe clementie auctor. O ſponſa Dei Maria auditum pulſa clementem : Patris

ac grata: ut noſtras miſeratus ruinas pia lumina miſericorditer flectas: quo prec[...]s mundet, & crimina laxet: & culparum pondera relevet jacentium, penarumque ſarcinas tollat. Eva pudoris alma Virgo fecunda funde preces ad filium: ut nobis preſtet auxilium. Labimur ſine te ſuffragante Maria: mergimur profunda ſcelerum abiſſo abſque filii tui remigio ſalutari: porrige ergo pias lapſis manus. Confirma labantes, languidos refove: ac tibi laudum vota reddentes propicius exaudire digneris. ℟. Amen.

Alia Oratio.

OMnipotens adorande tremendeque Deus qui providentia ineffabili rerum diriges curſum cunctarum & pondere libras aquarum gurgites: elementaque locis aptas: quorum mixtione corpora ſubſiſtere jubes: ut mirabilium tuorum non modo in magnis: ſed in parvis inſignia oſtendas. At majeſtati tue parum erat condidiſſe omnia quibus leges imponeres: niſi hominis lapſum, cui ſervirent, reparando reformares. Quippe cecidiſſe Evam lactus noſtri parentem: quid poſteris miſerius nobis? Verum gratie plenitudine te Domine obumbraſſe Mariam quid felicius? Genuit illa flebiles & perituros concepit iſta Deum hominem priſtine ruine reparatorem. Cecidit homo infelicis culpe reus: ſuſcepit ex Maria hominem qui nos redimeret Deus. Speciosa Dei Patris ſponſa: atque filium Dei paritura a ſeculis preelecta: oret pro nobis pia interventrix: ut piaculis expiati Patrem cum Filio & SpirituSancto vocibus ſinceris cum Maria laudemus: atque ſine fine eternos unum in Trinitate Deum adoremus in ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Poſt nomina. Oratio.

TE Deum filium Dei ſummis gratiarum muneribus excolimus: licet incarnationis tue ſacratiſſime myſteria recenſere dignis clamoribus non ſufficimus: cum Virginis matris tue in alvo ad ſalutem humani generis federa ſunt inita: ejus ergo interventu: nos celo dignos efficere digneris: qui ejus clauſtrum pudicitie decorum ſubire non dedignatus hominem: commercium celeſtium ſpirituum conſortium mirabili providentia inire feciſti per cujus ſanctiſſima merita te ſupplices poſtulamus: ut a contagiis terrene ſeditatis corda tuorum emacules: & gratia tua mentes noſtras viſitando refundas: quo pauſantium animabus requiem: & vivis pacem largiaris. ℟. Amen.

Ad pacem. Oratio.

MIſerere plebis tue Domine: miſerere: qui eximie charitatis tue clementia noſtre carnis mortalitatem ſumere: atque crucis eculeum ſubire voluiſti: quique Virgineam matrem pro noſtris tentibus pendens in ligno: Virgini diſcipulo commendaſti: placare queſumus ob noſtra facinora iniquoſus: ut tue propiciationis abundantia pacis tue commendatione mereamur in hac peregrinatione & adverſa pati patienter: & ſecunda ſobria pace gaudere: quia tu es vera pax Domine redemptor eterne. ℟. Amen.

Inlatio.

VEre dignum & equum eſt: ſummo immortalique Deo gratias immortales omni conatu agere: & Jeſu Chriſto eterno filio ſuo ex Virgine glorioſa beata Maria Spiritus Sancti obumbratione concepto: atque denuo pro noſtra ſalute nato: qui ex ſemine David ſecundum carnem Virginem mundiſſimam: de qua naſceretur: propheticis oraculis ſe prefatam retroactorum elegerat. Virgo nempe regia non alta ſapiens: ſed humilia reſpiciens: ab Angelo nunciante ſalutata: ſed non corde exaltata: que ad laudes proprias turbata eſt non gaudio effuſa: que prior fide in mente genuit: quam in ventre Deum: quem natum adorat creatorem: quem Angelorum obſequia pluſquam hominem teſtantur: qui palam fit paſtoribus: quem ſapientium obtuſa corda non noverant: aſtrum jubaris inſoliti Reges docet: & antecedit ducatum prebens ad Salvatorem: qui vagiens in preſepe Regum ſceptra corruit: & qui matri non intulit faſtidia ventris: ejus ſuffudit mirabili jubilo mentem. In partu Virginem ſe leta miratur: in Filio ſe matrem Altiſſimi letatur: lactabat prolem Virgo: per quam paſcitur homo. Te igitur

omnia

omnipotentem mirabilia opera exaltant: quia majora feceris redimendo: quam creando. Condidiſti nos in ſapientia: redemiſti in miſericordia: quem decet hymnus: quem merito Angelorum laudat exercitus: & unanimiter ſpiritus Juſtorum laudantes adorant: ita dicentes. ℟. Sanctus. Sanctus. Sanctus.

Poſt Sanctus.

VEre ſanctus: vere beatus Dominus noſter Jeſus Chriſtus: qui matris ſanctiſſime miſertus: virginali ejus pudicitie virginem cuſtodem deſtinavit: que in terris celebris hominibus: ab Angelis celebrior in celis colitur. Illa myſteriorum divinorum conſcia parens: Apoſtolorum non ignara mali conſolabatur erumnas: & filii archana fidelis: & myſtica diſcipulis revelabat. Cujus ex ore melle dulcior fluebat oratio: cooperante Domini matre filii ejus affluentia. qui vivit & omnia regit cum Patre & Spiritu Sancto.

Poſt pridie. Oratio.

INluſtratione tua Chriſte Jeſu mentium noſtrarum tolle caliginem: nam Virginis matris tue meritis poſſimus adjuvari: oramuſque: ut ejus patrocinio: hec oblata ſanctifices: & ſanctificata noſtrorum tergant ſcelerum maculas & ad tua promiſſa nos dirigere digneris. ℟. Amen.

Ad orationem Dominicam.

DEus virtutum ſponſe tue Eccleſie indeficiens conſervator: quam per glorioſiſſimam Virginem matrem tuam gratiarum donis vivificas: ejus queſumus pia interceſſione: ad mandatorum tuorum obſervantiam nos dirigere digneris: & preſta ut puro corde quod precipis oremus e terris. Pater noſter.

Dicat Presb. Humiliate vos benedictioni. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

MIſericors Deus: per illam charitatem quam habuit erga Virginem matrem ſuam. vobis conferat auxilium ad vitam eternam. ℟. Amen. Fons ille gratiarum inſpiret vobis dona: que vos gratiores ſibi reddat. ℟. Amen. Donet & pacis dulcedinem: que vos concorditer foveat in gremio matris Eccleſie. ℟. Amen. Per miſericordiam Dei &c. Dominus ſit ſemper vobiſcum.

℟. Et cum.

Dicat Chorus. Guſtate & videte. *Quere in feſto Corporis Chriſti. fo. CCLXVII.*

Oratio.

SUmpſimus Domine tui corporis & ſanguinis ſalutarem refectionem. queſumus ut interventu glorioſe Virginis Marie: adſit nobis mentis & corporis robur per hoc ſacramentum: ut ad vitam eternam ſit viaticum ſempiternum: qui vivis & omnia regis in ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Perennitatis noſtre ſumpſimus Verbi incarnati myſterium: quod in utero Virginis Marie noſtre carnis commercium aſſumere dignatus eſt: ea igitur interveniente patrona: eterne in nobis vite gratiam operare bone Jeſu. ℟. Amen. Per miſericordiam tuam Deus &c. In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti myſteria cum pace peracta ſint: & votum veſtrum ab eo acceptum ſit. ℟. Deo gratias.

TA-

TABULA

Ad inveniendum quæ continentur in isto Missali: & primo Tabella Dominicarum cum singulis Feriis sequentibus.

Kalendarium.
Benedictio aquæ.
Dominica prima Adventus Domini. folio. 1.
Dominica II. Adventus Domini. folio. 7.
Dominica III. Adventus Domini. folio 10.
Dominica IV. Adventus Domini. folio 13.
Dominica V. Adventus Domini. folio. 16.
Dominica VI. Adventus Domini. folio. 18.
Clementis Papæ folio 20.
Saturnini Episcopi & Martyris. folio 23.
Andreæ Apostoli folio 26.
Eulaliæ Virginis folio. 29.
Annunciatio Beatæ Mariæ Virginis quæ dicitur de [illegible]. folio 31.
Thomæ Apostoli. folio. 35.
In Nativitate Domini. folio. 37.
Stephani Levitæ Protomartyris. folio. 41.
Johannis Apostoli, & Evangelistæ. folio 44.
Sanctorum Innocentium folio 48.
In Translatione Jacobi Zebedæi. folio. 50.
In Circumcisione Domini. folio 51.
Dominica ante Epiphaniam. folio 53.
In Vigilia Epiphaniæ. folio 58.
In Epiphania Domini. folio 59.
Dominica I. post Octavam Epiphaniæ. folio. 64.
Dominica II. post Octavam Epiphaniæ. folio 67.
Dominica III. post Octavam Epiphaniæ. folio 69.
Dominica IV. post Octavam Epiphaniæ folio 71.
Dominica V. post Octavam Epiphaniæ folio. 74.
Dominica VI. post Octavam Epiphaniæ folio. 77.
Dominica VII. post Octavam Epiphaniæ. folio 80.
Dominica VIII. post Octavam Epiphaniæ. folio 83.
Dominica ante diem Cinerum folio 8[illegible].
Feria IV. in capite Jejunii. folio. 89.
Dominica I. Quadragesimæ. folio. 93.
Feria IV. primæ hebdomadæ Quadr. folio 98.
Feria VI. primæ hebdomadæ Quadr. folio 100.
Dominica II. in Quadragesima folio 104.
Feria IV. secundæ Dominicæ. Quadr. folio 109.
Feria VI. secundæ Dominicæ Quadr. folio. 110.
Dominica III. in Quadragesima folio. 113.
Feria IV. Dominicæ III. in Quadragesima. folio. 117.
Feria VI. Dominicæ III. in Quadragesima. folio 121.
Dominica IV. in Quadragesima. folio. 127.
Feria IV. Dominicæ IV. Quadr. folio 131.
Feria VI. Dominicæ IV. Quadr. folio. 134.
Dominica V. in Quadragesima folio 138.
Feria IV. Dominicæ V. Quadr. folio 140.
Feria VI. Dominicæ V. in Quadragesima. folio. 146.
Dominica in Ramis Palmarum. folio. 148.
Feria IV. post Ramos Palmarum. folio. 154.
Feria V. in Cœna Domini. folio 157.
Feria VI. in Parasceve. folio 167.
In Sabbato Sancto Paschæ. folio 174.
In die Resurrectionis Domini folio 184.
Feria II. post Resurrectionem folio. 196.
Feria III. post Resurrectionem. folio 201.
Feria IV. post Resurrectionem. folio 204.
Feria V. post Resurrectionem. folio 207.
Feria VI. post Resurrectionem. folio 210.
Sabbato post Pascha folio 214.
Angelo ad præparandum se Sacerdos ad Missam celebrandam. folio 219.
Ordinarium Officiorum in quo de [illegible] folio 220.
Hymnus Angelorum hoc est, Gloria in excelsis Deo. folio 222.
Verba consecrationis. folio 229.
Symbolum hoc est Credimus. folio 230.
Oratio Dominicalis id est Pater noster. folio 231.
Dominica in Octava Paschæ. folio 236.
Dominica III. post Pascha. folio 237.
Dominica IV. post Pascha. folio 240.
Dominica V. post Pascha. folio 243.
Dominica VI. post Pascha. folio 246.
In Ascensione Domini. folio 248.
Dominica post Ascensionem Domini. folio 250.
In vigilia Pentecostes. folio 252.
In die Sancto Pentecostes folio. 258.
Dominica prima post Pentecosten. folio 262.
In festo Corporis Christi folio 265.
Dominica II. post Pentecosten. folio 267.
Dominica III. post Pentecosten. folio. 269.
Dominica IV. post Pentecosten. folio 271.
Dominica V. post Pentecosten. folio 273.
Dominica VI. post Pentecosten. folio 275.
Dominica VII. post Pentecosten. folio 276.
Dominica ante primam Kalendarum Novembrium. folio 279.
In primis Kalendarum Novembrium. folio 280.

FESTA MENSIS JANUARII.

JUliani, & Basilissæ. folio. 282.
Luciani Presbyteri. Pauli primi Eremitæ. Quadraginta Martyrum. Octava Epiphaniæ. Hilarii Episcopi. Felicis in Pincis Martyris. Mauri Abbatis. Marcelli Papæ & Martyris. Antonii Abbatis. folio 285.
Priscæ Virginis & Martyris. Juliani Episcopi & Confessoris. Fabiani & Sebastiani & cum ceteris folio 288.
Luciani Presbyteri & Martyris. folio 290.
Agnetis Virginis & Martyris. folio 290.
Vincentii Martyris. folio 291.
Ildefonsi Archiepiscopi Toletani. Sanctæ Mariæ de Pace. Babilæ Episcopi & Martyris & trium puerorum. folio 2[illegible].
Timothei Episcopi Discipuli Pauli. Conversio Sancti Pauli. Proiecti Martyris. Tirsi Martyris &c. folio. 2[illegible].
Polycarpi Episcopi & Martyris. Johannis Chrysostomi Episcopi. Agnetis secundo. Valerii Episcopi & Martyris. Octava Sancti Ildefonsi. Batildis Reginæ. Cyri & Johannis Martyrum. folio. 300.

FESTA

FESTA MENSIS FEBRUARII.

IGnatii Epiſcopi & Martyris. Brigide Virginis. Purificatione Beate Marie Virginis. folio 300.
Blaſii Epiſcopi & Martyris. Gilberti Confeſſoris. Agathe Virginis & Martyris. folio 303.
Vedaſti & Amandi Epiſcoporum. Dorothee Virginis. folio 306.
Apolonie Virginis & Martyris. Scholaſtice Virginis. Eulalie Virginis & Martyris Barchinonenſis. fo. 308.
Fruſtuoſi Augurii & Eulogii Martyrum, & eius comitum. folio 310.
Valentini Martyris. Juliane Virginis. Fauſtini Martyris. Columbani Abbatis. Cathedra Sancti Petri. folio 312.
Mathie Apoſtoli. folio 313.

FESTA MENSIS MARTII.

ADriani Martyris. Donati Martyris. Emeterii & Celidonii. folio 317.
Thome de Aquino. Perpetue & Felicitatis Martyrum. Apoloniae Virginis & Martyris. Faceoli & Firmiani Martyrum. Gregorii Pape. Leandri Epiſcopi & Confeſſoris. Leonis Pape & Martyris. Patricii Epiſcopi. Gabrielis Archangeli. Eduardi Regis & Martyris. Joſeph Confeſſoris. Cuthberti Epiſcopi & Confeſſoris. Benedicti Abbatis. Pauli Epiſcopi & Confeſſoris. Annunciatione Beate Marie. Marcelli Pape & Confeſſoris. folio 319.

FESTA MENSIS APRILIS.

THeodoſie Virginis. Ambroſii Epiſcopi & Confeſſoris. Iſidori Epiſcopi & Confeſſoris. Fructuoſi Epiſcopi Bracharenſis. folio 319.
Tiburtii Confeſſoris. Elentherii Epiſcopi & Martyris. Victoris Bracharenſis Martyris. Euphemie Virginis & Martyris. Tiburtii & Valeriani Martyrum. Vitalis Martyris. Georgii Martyris. Felicis & Fortunati Martyrum. Prudi Martyris. Marci Evangeliſte. Cleti Martyris. Marcellini & Petri Martyrum. Georgii Martyris. Vitalis Martyris. Petri Martyris de Ordine Predicatorum. folio 320.

FESTA MENSIS MADII.

PHilippi & Jacobi Apoſtolorum. Torquati & comitum eius Epiſcoporum. folio 320.
Athanaſii Epiſcopi & Confeſſoris. Inventio Sancte Crucis. folio 321.
Alexandri Eventii Martyrum. Quiriaci Epiſcopi & Martyris. Johannis ante Portam Latinam. Tripetis Virginis. Domitille Virginis. Revelatio Sancti Michaelis. Iſidori Militis. Gregorii Nazianzeni. Tranſlatio Sancti Nicolai. Gordiani & Epimachi Martyrum. Pontii Martyris. Nerei & Achilei atque Pancratii Martyrum. Victoris & Corone Martyrum. Bonifacii Confeſſoris. Potentiane Virginis & Martyris. folio 324.
Tranſlatio Sancti Dominici. Urbani Pape & Martyris. Tranſlatio Sancti Franciſci. Auguſtini Epiſcopi Anglorum. Germani Epiſcopi & Confeſſoris. Petronille Virginis. folio 325.

FESTA MENSIS JUNII.

MArcellini & Petri Martyrum. Medardi & Geraldi Epiſcoporum. Primi & Feliciani Martyrum. Barnabe Apoſtoli. Eſcolii Confeſſoris. Baſilidis Cirini Naboris Martyrum. Antonii de Padua Confeſſoris. Baſilii Epiſcopi & Confeſſoris. Viti & Modeſti Martyrum. Cirici & Julite Martyrum. Adriani atque Natalie Martyrum. fo. 333.
Marci & Marcelliani Martyrum. Gervaſii & Prothaſii Martyrum. Florentie Virginis. Silveſtri Pape & Martyris. Conſortie Virginis. cum undecim millibus Martyrum. Dominica pre Adventu Sancti Johannis. folio 327.
Nativitas Johannis Baptiſte. folio 330.
Tranſlatio Sancti Eligii Epiſcopi & Confeſſoris. Johannis & Pauli. Leonis Pape & Confeſſoris. Petri & Pauli Apoſtolorum. folio 334.
Commemoratio Sancti Pauli. folio 337.

FESTA MENSIS JULII.

OCtava Sancti Johannis Baptiſte. Viſitatio Sancte Eliſabeth. Proceſſi & Martiniani Martyrum. Octava Apoſtolorum Petri & Pauli. Marcialis Epiſcopi. folio 337.
Octava Viſitationis. Septem fratrum Martyrum. Tranſlatio Sancti Benedicti. Marciane Virginis & Martyris. folio 338.
Margarete Virginis. Quirici Martyris. Triumphus Sancte Crucis. Alexii Confeſſoris. Juſte & Rufine Martyrum & Virginum. folio 341.
Ruffine Virginis. folio 344.
Marine Virginis. Margarete Virginis & Martyris. Praxedis Virginis. Marie Magdalene. folio 346.
Apolinaris Epiſcopi & Martyris. Chriſtine Virginis & Martyris. folio 348.
Jacobi Apoſtoli. Anne Matris Sancte Marie. Chriſtofori & Cucufati. folio 349.
Septem Dormientium. Nazarii & Celſi & Pantaleonis. Felicis Martyris. folio 353.
Simplicii Fauſtini & Beatricis. Martha hoſpita Chriſti. Abdon & Sennen Martyrum. Germani Epiſcopi & Confeſſoris. folio 354.

FESTA MENSIS AUGUSTI.

VIncula Sancti Petri. Machabeorum Martyrum. Stephani Pape & Martyris. Inventio Sancti Stephani Martyris. folio 354.
Petri Exorcizate. Dominici de Ordine Predicatorum. Marie de Nivibus. Transfiguratio Domini. Juſti & Paſtoris. folio 355.
Sixti Pape. Feliciſſimi & Agapiti Martyrum. fo. 356.
Donati Epiſcopi & Martyris. Mammetis Martyris. Cirici & Largi cum ſociis. Laurentii Martyris. folio 357.
Tiburtii Martyris. Clare Virginis. Hipoliti ſociorumque eius. Euſebii Presbyteri. Aſſumptionis Beate Marie. folio 361.
Octava Sancti Laurentii. Agapiti Martyris. Bernardi Abbatis. Octava Aſſumptionis. Timothei & Simphoriani. Bartholomei Apoſtoli. folio 365.
Genesii Martyris. folio 367.
Gerontii Epiſcopi & Confeſſoris. folio 369.
Ruffi Martyris. Viſtoris Epiſcopi. Auguſtini Epiſcopi. Decollatione Johannis Baptiſte. folio 370.
Sabine Martyris. Felicis & Audacti Martyrum. folio 372.

FESTA

FESTA MENSIS SEPTEMBRIS.

EGidii Abbatis, Vincentii & Leti. Antonii Martyris. Marte Martyris. Obdulie Virginis. In Nativitate Glorioſe Virginis Marie. folio. 373.
In Exaltatione Sancti Crucis. folio. 375.
Octava Beate Marie Virginis. folio. 376.
In Inventione Sancti Cipriani. folio. 376.
Cipriani Epiſcopi. folio 379.
Nicomedis Martyris. Vincentii. Eufemie Virginis. Lamberti Epiſcopi. Matthei Apoſtol. folio. 382.
Mauritii & Sociorum. Tecle Virginis. folio 384.
Fortunati Epiſcopi & Confeſſoris. Coſme & Damiani Martyrum. folio. 385.
Fauſti, Januarii & Marcialis. folio 387.
Michaelis Archangeli. folio. 389.
Hieronymi Presbyteri & Confeſſoris. folio 394.

FESTA MENSIS OCTOBRIS.

VEriſſimi Maximi & Sociorum ipſorum. Leodegarii Epiſcopi & Martyris. Franciſci Confeſſoris. Marci Epiſcopi & Confeſſoris. Sergii & Bachi & Marcelli Martyrum. Dionyſii Sociorumque ejus Martyrum. Gerardi Confeſſoris. Caliſti Pape & Martyris. Ulfrani Epiſcopi. Victoris Martyris. Lupi Epiſcopi & Confeſſoris. Luce Evangeliſte. Herene Virginis & Martyris. Caprasii Martyris. Urſule & undecim millium Virginum. Servandi & Germani. folio. 394.
Fructi Confeſſoris. Criſpini & Criſpiniani Martyrum. Vedaſti & Amandi Epiſcoporum. Vincentii Sabine & Criſtete. Simonis & Jude Apoſtolorum. folio 396.
Euſtachii Sociorumque ejus Martyrum. Rellum de Beamaria. Claudii Sociorumque ejus Martyrum. Quintini Martyris. folio. 399.

FESTA MENSIS NOVEMBRIS.

FEſtum Omnium Sanctorum. folio 399.
Octava Omnium Sanctorum. Quatuor Coronatorum Martyrum. Theodori Martyris. Menne Martyris. Martini Epiſcopi. folio. 401.
Emiliani Abbatis. Bricii Epiſcopi & Confeſſoris. Clementis & Theodori Martyrum. Eugenii Archiepiſcopi Toletani. Sperati & ejus comitum. folio. 404.
Aciſcli & Victorie Martyrum. folio. 406.
Octava Sancti Martini. Romani Martyris. fo. 408.
Criſpini Confeſſoris. Cecilie Virginis. folio. 410.
Chriſogoni Martyris. Catharine Virginis & Martyris. Vitalis & Agricole & Facundi & Primitive Martyrum. folio. 413.

FESTA MENSIS DECEMBRIS.

ELigii Epiſcopi & Confeſſoris. Barbare Virginis & Martyris. Nicolai Epiſcopi & Confeſſoris. Octava Sancti Andree. In Conceptione Beate Marie Virginis. folio. 413.
Leocadie Virginis. folio 415.
Eugenie Virginis & Martyris. folio 418.
Columbe Virginis & Martyris. folio. 419.

COMMUNE OMNIUM SANCTORUM.

MIſſa unius Martyris. folio. 421.
Miſſa unius Martyris Pontificis, vel Simplicis. folio. 425.
Miſſa unius Martyris Simplicis. folio 424.
Miſſa plurimorum Martyrum ſex capparum fo. 426.
Miſſa plurimorum Martyrum IV. capparum. fo. 428.
Miſſa plurimorum Martyrum duarum capparum. folio. 430.
Miſſa unius Confeſſoris Pontificis, & non Pontificis. folio 432.
Miſſa plurimorum Confeſſorum. folio. 434.
Miſſa unius Virginis. folio. 435.
Miſſa plurimarum Virginum folio. 438.

INCIPIUNT MISSE VOTIVE.

MIſſa votiva omnimoda. folio. 441.
Miſſa pro ſe ipſo Sacerdote. folio 443.
Miſſa votiva ſingularis. folio 446.
Miſſa pro iter agentibus. folio. 447.
Miſſa de tribulationibus. folio. 449.
Miſſa pro Sacerdote vivo. folio. 45.
Miſſa pro uno Infirmo. folio 452.
Miſſa pro Infirmis. folio. 454.
Miſſa Defunctorum, & pro Epiſcopo. folio. 456.
Miſſa pro uno Sacerdote Defuncto. folio. 458.
Miſſa pro Diacono, vel Subdiacono. folio. 460.
Miſſa pro uno Defuncto. folio. 461.
Miſſa parvulorum Defunctorum. folio. 463.
Miſſa pro fidelibus Defunctis. folio. 465.
Miſſa Beate Marie Virginis. folio. 467.

EXPLICIT TABULA.

BENEDICTIO PANIS.

℣. ADjutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit celum & terram. ℣. Sit nomen Domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc & uſque in ſeculum. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus. *Oratio*.

BEnedic Domine creaturam iſtam panis: ſicut benedixiſti quinque panes in deſerto: ut omnes qui ex eo guſtaverint: tam corporis quam anime recipiant ſanitatem. Per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia ſemper ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Dicat Presbyter. Dominus ſit ſemper vobiſcum. *Reſpondeat Chorus*. Et cum ſpiritu tuo.

Benedictio.

BEnedictio Dei Patris omnipotentis ✠ & Filii ✠ & Spiritus San✠cti deſcendat & maneat ſuper hanc creaturam panis. ℟. Amen.

Et ſtatim aſpergat aquam benedictam.

Ad laudem omnipotentis Dei: necnon Virginis Marie matris ejus: omnium Sanctorum: Sanctarumque. Expletum eſt Miſſale Mixtum ſecundum regulam Beati Iſidori dictum Mozarabes: maxima cum diligentia perlectum & emmendatum per Reverendiſſimum in utroque jure Doctorem Dominum Alphonſum Ortiz Canonicum Toletanum. Impreſſum in regali Civitate Toleti. Juſſu Reverendiſſimi in Chriſto Patris Domini D. Franciſci Ximenes: ejuſdem Civitatis Archieſpicopi. Impenſis Nobilis Melchioris Gorricij Novarienſis. Per Magiſtrum Petrum Bagembach Alemanum. Anno ſalutis noſtre milleſimo quingenteſimo: die vero nona menſis Januarij.

NOTA

NOTÆ

AD MISSALE MOZARABUM.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

minica de paſſione ſcribitur; & ſic in Gregoriano Menardi, Pamelii, Muratorii, & Rocca, in Antiphonario Gregoriano Thomaſii, & in Calendario Marteni & Durandi in Tomo V. Theſauri novi anecdotorum col. 71. legitur. In Miſſali Ambroſiano anno 1548 edito eſt *Dominica quarta Quadrageſimæ de Lazaro*, & in veteri Capitulari Epiſtolarum Ambroſiano Em. Thomaſii ſimpliciter *de Dominica IV.* Mediolanenſes enim quinque tantummodo Dominicas in Quadrageſima numerabant. In antiquioribus Gothicis ſignatur *Dominica poſt vigeſimam*. Illud vero illud animadvertendum quod Gothohiſpani hac quarta Dominica Evangelium de Lazaro legebant, quam modo Dominica II. legunt, hoc autem Evangelium de bono paſtore, & ovibus, quæ nihil ad Evangelium pertinent, Mozarabes hoc tenuerunt ad numerum Miſſarum quadrageſimalium ſupplendum, quibus una deerat, obſeciam . V. Cinerum adjectam, quemadmodum ante premonui.

Pag. 138. lin. 12. *Cap. XLVII.* v. 24. ad 30. & cap. 48. v. 21. ad 25.

Pag. 138. lin. 16. *& repararit* ita in Græco Vulg. legit *& ſparſit* habuit Salomon.

Pag. 138. lin. [illegible] *valde*: a. in Græco & in Vulgata idem *valde* pertinet ad verſiculum ſequentem.

Pag. 138. lin. 33. *uſque ſunt* verba quibus ſiniſtris imperabatur lectioni, deſumpta ex Eccleſiaſtico *cap. 47. v. 31*

Pag. 138. lin. 38. *Cap. XXVI.* v. 1. ad 11.

Pag. 138. lin. 41. *Achille* Vulg. *Achilla* Hebr. Chachilah.

Pag. 138. lin. 42. *in via* deeſt Hebr. LXX. & Vulg.

Pag. 138. lin. 57. *Carbaum* ita LXX. Hebr. Chibbom Vulg. *Herbaum*

Pag. 138. lin. 71. *in inferiorem* Vulg. LXX. & Hebr. *in proximo deſcendens*.

Pag. 139. lin. 22. *Pſallendo* v. 22. ſ. 18. 20.

Pag. 139. lin. 28. *terram meam* ita S. Auguſtinus & ſtiti Em. Thomaſii Vulg. *ſumbi mei*.

Pag. 139. lin. 31. *gladio uno* [illegible] ſed gladius per totum hoc loco ſumitur.

Pag. 139. lin. 73. *Cap. I.* v. 1. ad 8.

Pag. 139. lin. 74. *quod erat* ita in Græco, & in S. Auguſtino Vulg. *quod fuit*

Pag. 139. lin. 78. *manifeſtum eſt nobis* ita Syriac. illud *et* ei deeſt Vulgat. & Græc.

Pag. 139. lin. [illegible] *eum* in Vulg. & Gr. *ad invicem*, & ſic legit S. Auguſtinus

Pag. 140. lin. 27. *Cap. X.* v. 1. ad 27.

Pag. 140. lin. 31. *Lunde* pſ. 130. v. 1. ad 6.

Pag. 140. lin. 41. *Sacrificium* ex Levitico cap. 23. v. 4. 5. & ibid. v. 42. 43. hoc *Sacrificium* attulit ad proximam feſtivitatem Paſchæ, quæ poſt dies quindecim, & ad Dominicam palmarum quæ oſtava die ſupera erat.

Pag. 140. lin. 47. *In menſe* lege *Immenſe*.

Pag. 140. lin. 74. *poſt nomina* abſoluta una oratione & dicta *per miſericordiam tuam Deus noſter &c.* Diaconus diptycha, ſive ut loquebantur, nomina recitabat, Sanctorum ſcilicet, & vivorum (inter quæ nomina offerentium) & defunctorum; quibus recitatis, Sacerdos orationem ſundebat, quæ poſt nomina tam in Miſſali noſtro, quam in libris liturgicis Gallicanis, nuncupatur appellatur, hac autem oratione orant pro abſolutionibus, ut Deus benigne eas acceptare dignetur, pro offerentibus, & pro defunctis. S. Iſidorus *eſt.* [illegible] *tertia inquit oratio effunditur pro offerentibus, ſive pro defunctis fidelibus, ut per idem ſacrificium veniam conſequantur*. Sunt quidem, ſed admodum pauce, orationes *poſt nomina* in quibus non ſit aperta mentio defunctorum, harum una hæc eſt, in aliis quandoque pro oblatoribus non orant, ſed in omnibus vel eſt commendatio oblationum, vel petitio pro offerentibus, vel ſupplicatio pro defunctis.

Pag. 141. lin. 20. *Sanctificat* hinc clare patet Gothohiſpanos pro dono conſecratam credidiſſe ut Deus illis ſanctitatem infunderet conferendam vim ſuſcipientibus.

Pag. 141. lin. 7. *Cap. XXIII.* v. 1. ad 13. omiſſis verſiculis a verſ. 8. ad 12.

Pag. 142. lin. 32. *Cap. XIII.* v. 14. ad finem ſequentis capitis XIV.

Pag. 142. lin. 42. *Amnon.* Lege *Ammon*.

Pag. 142. lin. 43. *Amnon* Lege *Ammon*.

Pag. 142. lin. 46. *ſilios Regis* in Vulgata additur *ſtatimque Abſalon convivium quaſi convivium Regis* quod in Hebraico, & in noſtro deficit.

Pag. 142. lin. 48. *Amnon* lege *Ammon*.

Pag. 142. lin. 53. *Amiur.* Vulg. *Amiu.* LXX. deeſt Hebr. *Hammuhud*.

Pag. 142. lin. 64. *multis diebus* ita Syr. & Arab. at Vulgata cum Hebr. legit *multis diebus*.

Pag. 143. lin. 12. *in domo* Vulg. *in domum*.

Pag. 143. lin. 67. *hoc ſunt* ita in LXX. at in Vulgata Hebr. Syr. & Arab. deſunt. Imo Paralipom. 2. cap. 13. v. 2. in vulgata legit. Abia, ille qui poſt Jeroboam regnavit, dicitur matrem habuiſſe Michaiam filiam Uriel de Gaba, quod etiam in LXX. legitur.

Pag. 144. lin. 12. *Cap. II.* v. 7. ad 13.

Pag. 144. lin. 29. *in nobis* vulg. & S. Auguſtinus *in nobis*.

Pag. 144. lin. 42. *Cap. X.* v. 17. ad 30.

Pag. 144. lin. 59. *In porticum* lege *In porticu*.

Pag. 145. lin. 74. *Sanctificet* hoc eſt acceptum habe, idem enim Deo eſt ſacrificium accipere, atque illud ſanctificare.

Pag. 146. lin. 9. *Rawis* lege *Ramis*.

Pag. 146. lin. 15. *Cap. XLIV.* hæc prophetia contexta eſt ex fragmentis Eccleſiaſtici cap. 44., 46., & 47.

Pag. 146. lin. 17. *ſuis* Eccl. cap. 44. v. 1.

Pag. 146. lin. 28. *decoſſet* ibid. cap. 46. v. 16.

Pag. 146. lin. 33. *& poſt hoc* ibid. v. 23

Pag. 146. lin. 43. *poſt hoc*. ibid. cap. 47. v. 1. ad 5.

Pag. 146. lin. 38. *cum hædis* ita in Græco in Vulgata legitur *quaſi cum agnis*

Pag. 146. lin. 39. *ubi invenerit* ibid. v. 6.

Pag. 146. lin. 52. *de manu* ibid. v. 10.

Pag. 146. lin. 54. *laudavit* ibid v. 11. ad 15.

Pag. 146. lin. 56. *Chriſtus*. Vulg. *Dominus*.

Pag. 146. lin. 72. *Cap. I.* v. 18. ad cap. 2. v. 13.

Pag. 146. lin. 80. *Lather* Vulg. *ſether*.

Pag. 147. lin. 20. *Cap. IV.* v. 1. ad cap. 5. v. 13.

Pag. 147. lin. 23. *Et Deus*. Vulg. *ſi ſit Deus*. S. Auguſtinus *ita Deus*.

Pag. 147. lin. 29. *de Spiritu Sancto*. Vulg. & Gr. *de Spiritu ſuo*.

Pag. 147. lin. 32. *ab eo* ita Gr. Syr. S. Auguſt. *ab ipſo* Vulg. *a Deo*.

Pag. 147. lin. 40. *Cap. XII.* v. 35. ad 50.

Pag. 147. lin. 48. *& abſcondit*. Vulg. Gr. Syr. & *abiit & abſcondit ſe ab eis*.

Pag. 147. lin. 74. *excaecavit* Syr. *obcaecati ſunt* oculi eorum, & *tenebris obſita ſunt* corda eorum. Vulg. & Gr. *Induravit* cor eorum.

Pag. 147. lin. 84. *qui miſit me*. Vulg. Gr. Syr. addunt *& qui videt me, videt eum qui miſit me*.

Pag. 148.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Pag.266. lin.101. *Initio*: eadem initio eſt ſextæ VI. poſt Dominicam tertiam Quadrageſimæ. Mozarabes porro admodum Miſſas, poſt eversum [illegible] & Regnum Gothorum, Miſſale ſua adornarunt, earum autem orationes ipſi de ſuo non componebant, ſed a Gotho-hiſpanis antea compoſitas, aliquando integras, aliquando paucis mutatis, aut decurtatas, adhibebant, quaſdam etiam orationes e Miſſali Romano ſumpſerunt, quare facile eſt ex [illegible] adjecta ſunt dignoſcere.

Pag.267. lin.1. *aſcenenendus*: adde [illegible].

Pag.267. lin.11. *computentur* eſt verbatim deſumpta a Dominica ante primam Kalendarum Novembrium pag.281. lin.13.

Pag.267. lin.88. *Cap.XXVII.* v.1. ad 13.

Pag.268. lin.15. *Pſallendo*: Pſ.9. v.1. ℣. ibid. v.3.

Pag.268. lin.23. *Cap.XIV.* v.11. ad finem capitis.

Pag.268. lin.24. *[illegible]* Vulg. & Gr. [illegible].

Pag.268. lin.37. *Cap.IV.* v.10. ad 23.

Pag.268. lin.85. *Laudo* Pſ.147. v.1.

Pag.268. lin.86. *Sacrificium* ex Ezechiele cap.43. v.27. ℣. ibid. cap.44. v.15. 16.

Pag.269. lin.21. *Cap.XXXIII.* v.3. ad 11.

Pag.269. lin.32. *quae* lege *quae*.

Pag.269. lin.41. *Pſallendo* Pſal.9. v.20. ℣. ibid. v.23.

Pag.269. lin.72. *Cap.III.* v.4. ad cap.IV. v.7.

Pag.270. lin.3. *deſpiciens*, Vulg. Gr. non deſpicimus.

Pag.270. lin.32. *Cap.VIII.* v.13. ad 18.

Pag.270. lin.58. *Laudo.* Pſ.97. v.2.

Pag.270. lin.61. *Sacrificium*, Ezech. cap.43. v.27. ℣. ibid. v.26. 27.

Pag.271. lin.33. *Cap.XLIII.* v.11. ad 18.

Pag.271. lin.41. *factum* Vulg. LXX. *facio*.

Pag.271. lin.44. *glorificandi* lege *glorificabis*.

Pag.271. lin.45. *[illegible]*, lege *[illegible]*.

Pag.271. lin.48. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag.271. lin.64. *Pſallendo* Pſ.19. v.2. ℣. ibid. v.

Pag.271. lin.71. *Cap.III.* v.13. ad 20.

Pag.271. lin.83. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag.272. lin.2. *Cap.XII.* v.30. ad finem capitis.

Pag.272. lin.8. *Spiritus autem blaſphemia* Vulg. & Gr. *Spiritus autem blaſphemia*, Syr. *Blaſphemia in ſpiritum*.

Pag.272. lin.49. *Laudo* Pſ.74. v.1.

Pag.272. *Sacrificium*, ex Levit. cap.7. v.3.

Pag.273. lin.1. *[illegible]*, [illegible] quicumque [illegible] unde Christo *[illegible]*, *ſuſcipiens* [illegible] & [illegible] quod ſanctis Deus Pater dicitur unigenitum ſuum, humana [illegible], dedit Vicarium, ut eorum [illegible] ſuſcipiens, pro eo, divinum [illegible].

Pag.273. lin.47. *Cap.XL.* v.16. ad finem capitis.

Pag.273. lin.70. *Pſallendo* Pſalm.18. v.13. ℣. ibid. v.14.

Pag.273. lin.77. *Cap.II.* v.3. ad 19.

Pag.274. lin.14. *Cap.VIII.* v.8. ad cap.9. v.9.

Pag.274. lin.41. *Laudo* Pſ.113. v.1.

Pag.274. lin. *Sacrificium* Deuteronom. [illegible] ℣. ibid. cap.27. v.9.

Pag.274. lin.93. *[illegible]*: [illegible]

Pag.275. lin.10. *Cap.XXV.* v.12. ad cap.26. v.5. deinde a capite XXV. v.4. ad 7.

Pag.275. lin.11. *compoſitiones*: Vulg. *compoſitis*.

Pag.275. lin.30. *per portas domus*, Vulg. LXX. *per portas domus* [illegible].

Pag.275. lin.48. *hoc enim dicit Dominus*, Vulg. [illegible] Gr. LXX. [illegible].

Pag.275. lin.56. *[illegible]* [illegible].

Pag.275. lin.61. *Pſallendo*. Pſalm.24. v.5. ℣. ibid. v.8.

Pag.275. lin.73. *Cap.III.* v.18. ad cap.IV. v.6.

Pag.275. lin.93. *Cap.XIII.* v.3. ad 23. omiſſis [illegible] a 11. ad 16. [illegible].

Pag.276. lin.17. *[illegible]*.

Pag.276. lin.66. *per quem* [illegible] in [illegible] Miſſæ Romanæ [illegible].

Pag.276. lin.83. *divine* [illegible] oratio ante [illegible] Dominicam [illegible] in Miſſali Gallo-gothico pag.197. [illegible].

Pag.276. lin.103. *Cap.XXVI* v.13. ad 16. & cap.15. v.1. ad 5.

Pag.276. lin.107. *in* [illegible] lege *in* [illegible].

Pag.277. lin.33. *Pſallendo* Pſ.[illegible] ℣. ibid. [illegible].

Pag.277. lin.[illegible] [illegible] Vulg. & LXX. in quibus legitur [illegible].

Pag.277. lin.39. *Cap.I.* v.8. ad cap.2. v.10.

Pag.277. lin.47. *non* [illegible] Vulg. & Gr. [illegible], Primaſius, &c. legunt [illegible] in [illegible] Deum.

Pag.277. lin.79. *[illegible]* lege *in* [illegible].

Pag.277. lin.87. *non* [illegible] Gr. & Vulg. non legunt.

Pag.277. lin.89. [illegible] lege [illegible].

Pag.277. lin.99. cap.XIII. v.19. ad 43.

Pag.278. lin.49. *Laudo*: Pſ.147. v.16.

Pag.278. lin.51. *Sacrificium* ex Exod. cap.29. v.41. ℣. Exod. cap.30. v.4.

Pag.278. lin.69. [illegible].

Pag.278. lin.71. [illegible].

Pag.278. lin.93. [illegible].

Pag.279. lin.9. *proximus* S. Gregorius Papa [illegible] [illegible] Hom.1. & 5. in Evang. Ante S. Ambroſius lib.10. in Lucam [illegible] cap.21. v.9. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], & [illegible] [illegible] per universum orbem [illegible] Evangelium, jam Gentes [illegible] *& Armeni* [illegible] & *alios* [illegible] Barbarorum [illegible] Romanum [illegible] argumentum S. Cyprianus ad Demetrianum [illegible] prosequitur, [illegible] tempore Apoſtolorum [illegible] ad Theſſal. cap.2. [illegible].

Pag.279. lin.31 *celebrante* [illegible].

Pag.279. lin.53 *Offerimus* Pſ.92. v.1.

Pag.279. lin.102. *Pſallendo* Pſ.78. v.8. [illegible] Vulg. & Pſalt. Mozar. [illegible].

Pag.279. lin.103. *appropinquavit* Vulg. [illegible] Pſalt. Mozar. [illegible].

INCIPIT SANCTORALE.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

INCIPIT COMMUNIS.

[illegible]

[illegible]

[illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]

Pag. 447. lin. [illegible] *de [illegible]* [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] *Miſſa* [illegible], & [illegible] [illegible] *[illegible]* [illegible], [illegible] *de [illegible]* [illegible]

Pag. 447. lin. 70. *Offerenn.* cap. [illegible] v. 17. ℣. Pſ. [illegible] v. [illegible]

Pag. 447. lin. 91. *[illegible]* lege [illegible].

Pag. 447. lin. 95. *Cap. VI.* v. 16. In [illegible] & [illegible] [illegible] *Miſſa* [illegible] [illegible]

Pag. 447. lin. 100. *Pſallendo.* Pſ. [illegible] v. 13. ℣. Pſ. [illegible] [illegible]

Pag. 447. lin. 103. *Cap. V.* v. 8. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad Ephesios cap. 5. v. 13. [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] In [illegible] *[illegible]* [illegible] ad *Tim.* cap. [illegible] v. [illegible] *ad [illegible]* [illegible] *de [illegible]* [illegible] [illegible] in Epiſtola ad Romanos cap. 11. v. 17. ad [illegible]

Pag. 447. lin. 104. *[illegible]* Vulg. Gr. & [illegible]

Pag. 448. lin. 3. *Cap. VII.* v. 7. & [illegible] In [illegible] Evangelium [illegible] in Matthæi cap. 20. v. [illegible] ad 16. In [illegible] *[illegible]* [illegible] in Luca cap. [illegible] v. 31. ad 11. & *de [illegible]* [illegible] [illegible] *[illegible]* cap. 4. v. 41. *ad [illegible]*

Pag. 448. lin. 14. *Laudes.* Pſ. 104. v. 41.

Pag. 448. lin. 19. *Sacrificium.* [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Pag. 448. lin. 28. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag. 448. lin. 29. *[illegible]* *[illegible]* lege *[illegible]*

Pag. 448. lin. 33. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag. 448. lin. 35. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag. 448. lin. 37. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag. 449. lin. 31. *de [illegible]* [illegible] [illegible] [illegible]

Pag. 449. lin. 33. *Offerenn.* Pſ. 119. v. 5. ℣. Pſ. [illegible]

Pag. 449. lin. [illegible] *[illegible]* [illegible] [illegible] In [illegible] Gothico pag. 84. [illegible] & in [illegible] fol. 137. col. 4.

Pag. 449. lin. 41. *[illegible]* Cr. Goth. [illegible].

Pag. 449. lin. 42. *[illegible]* Cr. Goth. [illegible] [illegible]

Pag. 449. lin. 44. *[illegible]* Cr. Goth. [illegible].

Pag. 449. lin. 47. *[illegible]* Cr. Goth. *[illegible]* [illegible] lege [illegible].

Pag. 449. lin. 48. *[illegible]* Cr. Goth. [illegible]

Pag. 449. lin. 51. *Cap. XIV.* v. 14. ad 23. [illegible] [illegible] [illegible]

Pag. 449. lin. 63. *Pſallendo.* Pſ. 30. 13. ℣. Pſ. 30. 14.

Pag. 449. lin. 71. *Cap. I.* v. 4. ad 11.

Pag. 449. lin. 80. *[illegible]* Vulg. & Gr. *[illegible]* [illegible] Vulg. & Gr. [illegible] *[illegible]* [illegible] [illegible] *[illegible]* [illegible], [illegible] *Miſſa*, & [illegible] [illegible]

Pag. 449. lin. 82. *[illegible]* [illegible] Græco. Vulgata lege [illegible]

Pag. 449. lin. [illegible] [illegible] Vulg. & Gr. [illegible] [illegible]

Pag. 449. lin. 83. *[illegible]* Vulg. & Gr. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Pag. 449. lin. 98. *Cap. XVI.* v. 20. ad 23.

Pag. 450. lin. 5. *Laudes.* [illegible] v. 15. v. 10.

Pag. 450. lin. 8. *Sacrificium.* Pſ. [illegible]

Pag. 450. lin. 15. *ad [illegible]* lege *ad [illegible]*

Pag. 450. lin. 24. *[illegible]* [illegible].

Pag. 450. lin. [illegible] *[illegible]* [illegible] [illegible] *Miſſa* [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] *[illegible]*.

Pag. 450. lin. [illegible] [illegible] lege [illegible]

Pag. 451. lin. [illegible] [illegible]

Pag. 451. lin. [illegible] [illegible] lege [illegible] [illegible] [illegible]

Pag. 451. lin. 17. *ad [illegible]* [illegible].

Pag. 451. lin. 20. *[illegible]* lege ℣. *[illegible]*

Pag. 451. lin. [illegible] *[illegible]* lege *[illegible]* [illegible] [illegible]

Pag. 451. lin. 58. *[illegible]* lege [illegible], [illegible] ℣.

Pag. 451. lin. 69. *[illegible]* lege [illegible] [illegible]

Pag. 451. lin. [illegible] [illegible] lege [illegible]

Pag. 451. lin. [illegible] *[illegible]* lege [illegible].

Pag. 452. lin. 4. *[illegible]* lege *[illegible]* ℣. *[illegible]*.

Pag. 452. lin. 7. *[illegible]* [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ℣.

Pag. 452. lin. 35. *[illegible]* [illegible], [illegible]

Pag. 452. lin. 40. *de [illegible]* In *Miſſale* [illegible] [illegible] *Miſſa* [illegible].

Pag. 452. lin. 49. *Offerenn.* Pſ. [illegible] ℣. [illegible]

Pag. 452. lin. 53. *Offerenn.* Pſ. [illegible] ℣. [illegible] Pſ. [illegible]

Pag. 452. lin. 80. *Iſtius Prophetæ* cap. 18. lege IV. Regum cap. 18. [illegible]

Pag. 452. lin. 81. *Prophetæ.* Vulg. [illegible].

Pag. 452. lin. 83. *[illegible]* [illegible] Vulgata [illegible] [illegible] *Domino*

Pag. 452. lin. 85. ℣ *[illegible]* In Vulgata [illegible] [illegible], & [illegible] [illegible] [illegible]

Pag. 452. lin. 87. *[illegible]*, [illegible] [illegible]

Pag. 452. lin. 91. *Pſallendo.* Pſ. 19. v. 4. ℣. [illegible] v. [illegible]

Pag. 452. lin. 100. *Cap. V.* v. 19. ad 16.

Pag. 452. lin. 103. *[illegible]* [illegible] Vulg. & Gr. [illegible]

Pag. 453. lin. 1. *Cap. XIII.* v. 14. ad 15.

Pag. 453. lin. 14. *Laudes.* Pſ. 118. v. 41.

Pag. 453. lin. 17. *Laudes.* Pſ. 49. v. 31.

Pag. 453. lin. 20. *Sacrificium.* Pſ. 50. v. 19.

Pag. 453. lin. [illegible] *[illegible]* [illegible] *[illegible]*, [illegible] [illegible].

Pag. 453. lin. 106. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag. 454. lin. 13. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag. 454. lin. 15. *[illegible]* lege *[illegible]*.

Pag. 454. lin. 24. [illegible] *[illegible]* [illegible] [illegible] *Miſſa* [illegible], & [illegible] *Miſſa* [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] in Missa [illegible] Gotho-hispanæ [illegible] Missa [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] Dominum nostrum Jesum Christum [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] Corpus Domini [illegible] in Missa [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] S. Paulum [illegible] Sanctæ Mariæ [illegible] in Paradiso [illegible]

Pag. [illegible] lin. 37. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] pro Episcopis.

Pag. [illegible] lin. [illegible] Cap. XIV. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] Pſ. [illegible] ibid. verſ. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] Cap. XIV. [illegible] in Missa pro Defunctis.

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] Cap. V. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] Prophetia [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] ad Romanos [illegible] ex Epiſtola ad Romanos [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] Cap. V. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] Pſ. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. 37. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] Pſ. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] ad Corinthios [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] Cap. XV. [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] Christum Dominum [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible] in Missa [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] [illegible]

Pag. [illegible] lin. [illegible] Missæ [illegible]

[illegible]

ſemper fieri die ſecunda Novembris, quam S. Odilo Ab. Cluniacenſis a. 998. in ſuis Monaſteriis inſtituit. Amalarius, qui ſub Ludovico Pio floruit, in libro de ordinatione Antiphonarii cap. 65. fatetur ſe, *poſt Officium omnium Sanctorum, Officium pro mortuis conſociaſſe*, at inde non probatur quod poſt feſtum omnium Sanctorum, aevo Amalarii, commemoratio omnium defunctorum ageretur, neque S. Auguſtini aevo agebatur, quamvis S. Doctor *lib. de cura pro mortuis c.* [illegible] ſcripſerit ſupplicationes pro ſpiritibus mortuorum *[illegible] non eſſe* [illegible] *quas faciendas pro omnibus in Chriſtiana, & Catholica ſocietate defunctis, etiam tacitis nominibus, ſub generali ſuſcepit Eccleſia, ut quibus ad iſta deſunt parentes, aut filii, aut quicumque cognati, aut amici, ab una eis exhibeatur pia matre Eccleſia*: nam hoc loco de illa commemoratione defunctorum ſermo eſt, quae ad Altare fit, quoties Miſſa celebratur, de qua S. Cyrillus Hieroſolymitanus *Cath. Myſt.* 5. & Patres & Liturgiae paſſim loquuntur, quamque, in illa oratione, quae *poſt nomina* inſcribitur, Goth-hiſpani facere ſolebant, apud quos uſu recepta non fuit commemoratio omnium Defunctorum die ſecunda Novembris, aliove certo die facere, quare nec de ea ulla fit mentio in Miſſali noſtro. A [illegible] Mozarabes hanc ſolemnitatem mortuorum ſuſcepiſſe tandem ſunt [illegible], ex eorum [illegible] Calendario, Miſſae praefixo, die 4. Non. Nov. ſignatur, qua die hanc Miſſam cantabant, et [illegible], quae revera non eſt Miſſa omnium fidelium defunctorum, ſed plurium tantum defunctorum, quos in orationibus nominatim compellabant. In Sacramentario Bobiano extat *Miſſa pro defunctis*, & in Gelaſiano plures ſunt ejuſmodi Miſſae.

Pag. 464. lin. 6. *Officium*: Pſ. 138. v. 24. & Pſ. 122. verſ. 1.

Pag. 464. lin. 12. *Officium*: Pſ. 118. verſ. 42. & *ibid.* verſ. 43.

Pag. 464. lin. 25. *Illus* lege *Illic*.

Pag. 464. lin. 30. *Cap. LVIII.* v. 10. ad 12. In Bobiano nulla legitur Prophetia in *Miſſa pro defunctis*.

Pag. 464. lin. 45. *Cap. XIII.* v. 7. ad 12. Eadem Epiſtola in Bobiano legitur, ſed in [illegible] eſt.

Pag. 464. lin. 60. *Evangelium*: in Bobiano Evangelium legitur ex *Joh. cap.* 6. v. 39. & 40.

Pag. 464. lin. 67. *Sacrificium*: ex libr. 2. Maccab. cap. 12. v. 43.

Pag. 464. lin. 72. *Lauda*: eſt cento conſutus ex verbis Pſalmi 21. v. 14. & 27.

Pag. 464. lin. 75. *Sacrificium*: Pſ. 28. v. 1. & 2. pars prima ſenſum tantum Scripturae exhibet, ſecunda etiam verba.

Pag. 464. lin. 80. *et animas* lege *et animae*, & *ſpiritu. ſamulorum tuorum N. N. quos tibi commendamur, ab aeterna poena correctio* [illegible].

Pag. 466. lin. 41. *Et per interceſſionem*: in Sacramentario S. Leonis pag. 50. in defunctorum Miſſa, per interceſſionem S. Laurentii venia pro illis poſtulatur, & in Sacramentario Gelaſiano *lib.* 3. n. 95. extat *Miſſa in natale Sanctorum ſive in agenda mortuorum*: in iis autem Miſſis ad veniam defunctis obtinendam preces Sanctorum triumphantis Eccleſiae cum militantis Eccleſiae precibus conjungere ſolent. Vide utrumque Sacramentarium.

Pag. 467. lin. 10. *Miſſa Beatae Mariae*: eſt haec Miſſa communis Beatae Virginis, quam Mozarabes diebus Sabbati recitare ſolent. In Bibliotheca Eccleſiae Toletanae inter antiquos MSS. Codices Liturgicos unus eſt *Miſſas continens Beatae Mariae Virginis omni anno a S. Ildefonſo compoſitas*: teſte D. Petro Camino Velaſco, apud Pinium *Tract. Hiſt. Chron. de Liturg. antiq. Hiſp. cap. XI. ſect.* 2. n. 343. an haec Miſſa una ſit ex illis me penitus latet.

Pag. 467. lin. 14. *orate*: hac rubrica Mozarabum prece hunc ſe commendat Alfonſus Ortiz, J. U. Doctor & Canonicus Toletanus, cui Cardinalis Ximenius operam dederat emendandi & edendi Miſſale & Breviarium Mozarabum, quod ille magna diligentia, & religione perfecit.

Pag. 467. lin. 20. *[illegible]*, Mozarabes, & Gothi-hiſpani *Officium ad Miſſam* vocabant, caeterum *Officium* hoc e Scriptura non eſt.

Pag. 467. lin. 30. *[illegible] quaeſumus*: ſcilicet Beata Maria.

Pag. 467. lin. 33. *Cap. VII.* v. 11. ad 14.

Pag. 467. lin. 50. *Pſallendo*: neque hoc Pſallendum eſt e Scriptura Sacra, quemadmodum nec *Lauda* neque *Sacrificium*.

Pag. 467. lin. 56. *Cap. I.* v. 48. ad 50.

Pag. 467. lin. 71. *Cap. II.* v. 49. ad 52.

Pag. 467. lin. 73. *& aſcendens*: Vulg. & Gr. *& deſcendit*.

Pag. 468. lin. 26. *hominem ipſum*: lege *ut hominem ipſum devicto inimico, cui ſerviebat reparando reformaret*.

Pag. 468. lin. 47. *quippe cecidiſſe*: forte *quam cecidiſſe in Evam* [illegible]. *quid poſtmea miſeriae unde accidere potuit?*

Pag. 469. lin. 20. *Domini Mater?* forte *Domini Mater, filii* [illegible] *affluente gratia &c.*

Pag. 469. lin. 31. *Sancte*: adde *Chriſtus Dominus ac Redemptor aeternus qui pridie &c.*

APPEN-

APPENDIX PRIMA.

Miſſa S. Pelagii Martyris a Mozarabibus circa annum DCCCCXXX. *compoſitam*.

Prudentius de Sandoval Epiſcopus Tudenſis in libro quem *de Antiquitatibus Civitatis & Eccleſiæ Tudenſis* Hiſpanice ſcripſit, partem præcipuam Officii, (a) & Miſſam S. Pelagii Martyris e vetuſto ſuæ Eccleſiæ codice edidit: eandem Miſſam ſocii Bolandiani (b) actis S. Pelagii adjecerunt: ſed cum opus Sandovalii non mihi obvium ſit, & Bolandiani Miſſam S. Pelagii, in partes ſectam, & Miſſæ S. Jacobi Apoſtoli, & ſanctæ Eulaliæ interpolatam, ediderint, & pleraque ad laudes matutinas pertinentia Miſſæ Sancti Pelagii attribuerint, aliaque nonnulla, extra locum ſuum, collocaverint. Operæ pretium duxi Miſſam S. Pelagii, a Sandovallio editam, Miſſali Mozarabum, pro Appendice, adducere, ea enim, ut alia omittam, plane demonſtrat Mozarabes, defluente ſæculo decimo, in Miſſarum celebratione, formam liturgiæ gotho-hiſpanæ conſtanter retinuiſſe.

Officium ad Miſſam. (c)

„ Beatus vir Alleluja, qui implevit
„ alleluja, deſiderium ſuum Alle-
„ luja. (d)

Oratio. (e)

„ Deus qui ſanctam nobis diei hujus
„ ſolemnitatem Beatiſſimi Marty-
„ ris tui illuſtrem paſſione feciſti, ade-
„ ſto familiæ tuæ precibus ut cujus hodie
„ feſta celebramus, ejus meritis, & in-
„ terceſſione, ad ea quæ imitari capimus
„ applicemur.

Lectio libri Sapientiæ Salomonis. (f)

„ Fili in omni tempore crede ex fide
„ Animæ tuæ hoc enim eſt conſer-
„ vatio mandatorum qui credit Deo at-
„ tendit mandatis, & qui confidit in illum
„ non minorabitur, timenti Dominum
„ non occurrent mala, ſed in tentatione
„ Deus illum conſervabit, & liberabit,
„ a malis.

Pſallendo. (g)

„ Salvum me fac Deus quoniam ingreſ-
„ ſæ ſunt aquæ uſque ad animam
„ meam infixus ſum in limo profundi, &
„ non eſt ſubſtantia, deveni in altitudi-
„ nem maris, & tempeſtas demerſit me,
„ exaudi me Domine quoniam benigna
„ eſt miſericordia tua ſuper me. Deo
„ gratias, (h) intende mihi & libera me
„ quia tribulor uſque ad animam.

Epiſtola

(a) Edidit enim integras Veſperas, horas nocturnas, & laudes matutinas, & Miſſam, reliqua e communi unius Martyris petenda cum ſint; in quibus magnâ ſui parte Paſſio S. Pelagii a Raguele ſcripta legitur.

(b) Tom. V. Junii pag. 218.

(c) Hunc titulum, & reliqua quæ in Codice Sandovalii deſiderabantur, diſtinctionis gratia, caracteribus italicis, appoſui.

(d) Bolandiani titulum hujus Miſſæ non agnoverunt. Nam partem haud exiguam matutinarum laudum pro *Officio ad Miſſam* aſſignarunt.

(e) Hæc oratio verbatim deſumpta eſt e Miſſa communi unius Martyris pag. 42. lin. 14. Bolandiani pro ea perperam ſubſtituerunt orationem matutinarum laudum [illegible] *Oremus &c.*

(f) Scilicet Eccleſiaſtici cap. XXXII. a ver. 27. ad cap. XXXIII. ver. 1.

(g) Pſal. LXVIII. v. 2. ad 20. hoc Pſallendo, e Miſſa S. Clementis Papæ, & Martyris, pag. 20. lin. 80. magna ex parte deſumptum eſt.

(h) Illud *Deo gratias* locum non ſuum occupat, debetque reponi poſt ea verba *Epiſtola Pauli Apoſtoli &c.*

Epiſtola Pauli Apoſtoli ad Corinthios. (a)

„ CHariſſime Dominus mihi aſtitit, & confortavit me, ut per me prædicatio impleretur, & ut audiant omnes gentes, & liberatus ſum de ore Leonis. Liberavit me Dominus ab omni opere malo, & ſalvum faciet in Regnum ſuum cæleſte, cui gloria in ſæcula ſæculorum.

Lectio Sancti Evangelii ſecundum Johannem. (b)

„ IN illo tempore Dominus noſter Jeſus Chriſtus loquebatur Diſcipulis ſuis dicens, quis putas eſt fidelis ſervus & prudens, quem conſtituit Dominus ſupra familiam ſuam, ut det illis cibum in tempore? beatus ſervus ille, quem cum venerit Dominus ejus, invenerit ſic facientem, Amen dico vobis, quoniam ſupra omnia bona ſua conſtituet eum.

Lauda.

„ ALleluja, Ecce ſervus meus ſuſcepi eum, electus meus complacuit ſibi in illo anima mea. (c)

SPICM *Sacrificium.* (d)

„ EGO Dominus creavi te, & dixi tibi, puer meus es tu, noli timere, egeni, & pauperes quærunt te, & tu exaltabis eos, in Domino Deo tuo. (e) vocavit te Dominus ad juſtitiam, & tenens manum tuam (f) exaltavit te, & conſtituit te in lucem gentium, ut (g) aperias oculos cæcorum, ut populus (h) directi, & vaſtatus invocans me, (i) & tu exaltabis eos in Domino Deo tuo Alleluja. (k)

Miſſa in die S. Pelagii. (l)

„ PRæclarum, præcelſumque diem, quem ſancti Martyris Pelagii nobilis cruor conſecravit, paſſio [illegible] meritum ſublimavit, fratres Chariſſimi,

Il Ora, eſt enim id quod Populus reſpondebat, poſtquam [illegible] Lectionis audierat.

(a) Corrige, ad Thimotheum II. cap. 4. v. 17. ad 19.

(b) Corrige, Secundum Matthæum cap. 24. v. 45. ad 48.

(c) Hæc verba deſumpta ex Iſaia cap 43. v. 1. pro lauda canuntur in Miſſa communi unius Martyris Simplicis, pag. 425 lin. 2.

(d) Bolandiani hæc ſigna minime attendentes, quæ procul dubio *Sacrificium* ſignificant, verba [illegible] ſubjecta *Laude* attribuunt, nec etiam de *Sacrificio* mentionem faciunt: porro Sacrificium hoc e Miſſa propria S. Laurentii Martyris deſumptum eſt pag. 358. num. 15. verba autem ex Iſaia cap. 41. v. 13. 14. 15. & cap. 42. v. 6. & 7. deſumpta ſunt.

(e) Hic opponi debet Sigla ℣

(f) *Exaltavit te* in Miſſali eſt *confortavit te*

(g) *Ut aperias* in Miſſali *aperire.*

(h) *Directi*, in Miſſali *ut populus dirigatur & vaſtatus invocans me*

(i) Hic opponi debet Sigla ℟.

(k) Illud *alleluja* abundare videtur, & aliunde [illegible].

(l) Pelagius natione Hiſpanus, in Galæcia nobilibus, & Chriſtianis parentibus natus, Avunculum habuit Hermogium Tudenſem Epiſcopum, qui Ordonium I. Regem, in acie, ad Vallem Juncariam ſecutus, a Mauris captus, & Cordubam ductus, carcere clauſus eſt, paſſo autem libertatis pretio, dum pecunia colligitur, Pelagium, è Sorore Nepotem, Obſidem dedit, puerum decennem, [illegible] domi cuſto, pieque inſtitutum, nec, pro ætate, litterarum expertem, Cordubæ in cuſtodia, annis tribus cum dimidio, ita vixit, ut conſtat, qui eum noverant, admirationi eſſet. Illi enim, præter eximiam corporis formam, vultuſque venuſtatem, aderat pietas in Deum ſingularis, prudentia ſupra ætatem, modeſtia rara. apud Habdarrahmanum V. Cordubenſium Tyrannum, ob præſtantem pulchritudinem, ſæpius, multumque laudatus, ejus juſſu, è cuſtodia in Aulam vocatur, ſplendide induitur, Tyranno ſiſtitur, cui cum placuiſſet, (& erat jam pubertati proximus) inter Ephæbos aulicos [illegible] adſcribendus, jubetur Chriſtum ejurare, & Mahometem Dei Prophetam agnoſcere. exhorruit Pelagius, ſe Chriſtianum eſſe dixit, ejuſque nomine [illegible] gloriari: ipſum quoque Tyrannum qui, quaſi blandiendo, eum [illegible] agreſſus fuerat, verbis graviter increpuit, [illegible] quæ, animique conſtantia [illegible] obſtaret, quibus blandimentis [illegible] ad obſequendum Regi barbaro, [illegible] & [illegible] ad impietatem impellere [illegible] reſpondebat ſibi pro Chriſto ludibria, tormenta, & mortem pati, Optatum eſſe, [illegible] decorum; illa vero, Regis [illegible], opeſque oblatas, [illegible], [illegible] contemnere atque reſpuere. Veſtemque [illegible] exuens, ut carcere ſuo [illegible]. Hæc cum Habdarrahmano fuiſſent relata, Immanis Tyrannus, quem

majeſtate votis evehamus, ac virtutum plauſibus extollamus, in quo quidem iſte beatiſſimus Martyr carnis depoſuit tunicam, & cæli adeptus eſt gloriam, ſicque de numero accitus fidelium, propagine gentilis Chriſtianorum, pro Chriſto moriens, ſupernum aſcendit Thronum. Hic namque carceris anguſtias perpeſſus, ferri compeditus oneribus, non adhæſit ſeculi blanditiis, ſed pro hoc mercatus eſt Regnum, nullis unquam finiendum ſeculis. perierat autem ab eo appetitus ſeculi, ceſſerat amor mundi, quia nullis pœnis ſuccumbere adquievit fragilitatibus ſeculi humani, nam ergaſtulis concluſus, cum ejus ſodales voluptuoſe viverent, iſte uno eodemque modo, corpus ſervabat intactum, ſolique Deo, ſuum indeficienter mentis dirigebat obtutum. hunc igitur apud Deum, dilectiſſimi, advocemus in auxilium, ut ſuis mereamur precibus, quæ noſtra nobis ſubtrahunt merita, ac ſcelera abjiciant confecta. deponamus namque quæ ipſi male ingeſſimus vivendo diabolo ſuadente, ac divinis decidendo a præceptis. & quæ noſtris non confidimus meritis, hujus precemur ſuffragium Martyris qui, gladio defectus, ſempiternæ gloriam obtinet beatitudinis, opitulante ipſius miſericordia Domini noſtri, qui vivit ac regnat in ſecula ſeculorum.

Alia Oratio.

ÆTerne omnipotens Deus, qui nullis abſque præcedentibus meritis, vocas ad te peccatores, ac tuam miſericorditer vitas famulos, tu nobis hunc teſtem tuum Beatiſſimum Pelagium prorogas Patronum, (a) qui pro

[illegible]

(a) Cordubenſem, more notiſſo, Martyrem, [illegible]

„ pro te Sanguine fuſo, incomparabile „ meruit pervenire ad præmium: habeat „ te concedente, ſiculis curam gregis, „ qui ſupplicium non renuit ſubire paſſio- „ [illegible] [illegible] perfido, qui veritatem non „ [illegible] Regi, nomine ſolummodo glo- „ [illegible] genitricis, indefeſſe pro nobis „ [illegible] receſſor accedat tibi, ut inter æra- „ [illegible] ſæculi careamus vitiis, [illegible] „ [illegible] deceptionum illecebris, „ [illegible], per hunc Martyrem tuum, te „ [illegible] habeamus propitium, quo „ offerentium fructus multiplices, & ube- „ res [illegible] reductos efficere ſolita pie- „ [illegible] digneris, nul [illegible] a te præci- „ [illegible] lapſibus, nullis evocemur ſcan- „ [illegible], qui propriis emergere a pejori- „ [illegible] nequeamus omnino viribus: qua- „ [illegible] rogamus eſſe nobis placi- „ [illegible], qui nos ad tuum feciſti Imagi- „ nem, & per baptiſmatis reformaſti ſanc- „ [illegible]. Amen, te Auxiliante.

Poſt nomina.

„ LArgire propitius immenſe Deus „ votis Eccleſiæ tuæ, tui Martyris „ Pelagii ſuffragium ſupplicantis, quam „ alacriter ad tuum altare munera deferre „ conſpicis propriam. Etenim alter tacite „ fundit [illegible], alter in lachrymas pro- „ rumpit mente compunctus, ille quoque „ ſimpliciter orat, [illegible] pavimentum „ barride (*a*) non deſinit. Sed tu Deus „ noſter inſpicis mentes, ac probas ſin- „ gulorum conſcientias, ideo quæſumus „ tuis oculis effice placidum quod huma- „ na miſeria utcumque offert compuncta. „ revera nova conſcientia, te coram quis „ noſtrum ſtare poterit? quem ſancti tre- „ munt, ac multiplices Beatorum con- „ ventus expaveſcunt, quapropter, vel „ acclines rogamus, ut nos tua præve- „ niat miſericordia, & nobis ad te redi- „ tum conferendo, & defunctis fidelibus „ requiem largiendo, ut utrumque (*b*) „ habea

&c, S. Eulogius haud obſcure indicat, nam, de Martyrio Floræ, & Mariæ Virginum, ad [illegible] Cordubenſem [illegible], *ipſa, inquit, die qua gra-* [illegible] *nobis [illegible] eſt, ſub confeſſione nominis Chriſti, [illegible]*, [illegible] *Nonam in Dei laude per* [illegible], *ac [illegible] Vesperas, [illegible], & Miſſale Sacrificium, ad honorem & [illegible] Virginum celebrantes*, [illegible] patronum [illegible]. Unde apparet Eulogium, [illegible], qui, cum [illegible] & Mariæ, carcere clauſi fuerint, pro Virginibus [illegible], cum eas ad locum Martyrii duci cognoviſſent, et poſtquam cognoverunt eaſdem, pro Chriſti nomine, gladio caeſas eſſe, non pro illis [illegible] eſſe, ſed eas ſtatim inter Martyres [illegible], præter Eccleſiaſticum, & Miſſam in honorem earum celebraſſe, & ſe illarum patrocinio [illegible] [illegible] hanc, in Hiſpania [illegible], ambigendum non videtur quin Cordubenſes S. Martyrem Pelagium, [illegible] morte, venerati ſint: id certe ex Sandovalio conſtat *Hiſt. Eccl. & Crypt. Tu- dens.* (*b*) nomen Pelagii apud Hiſpanos adeo celebre fuiſſe [illegible] a paſſione [illegible] Eccleſias illi in Caſtella, & in Galecia [illegible] dicatum fuerunt [illegible], Cordubenſes autem non [illegible] cum inter Martyres [illegible], in quem Saraceni, [illegible] in regem [illegible] animadverterunt, eadem ratione probare poſſunt, poſt [illegible] nullos Martyres [illegible], ſatis [illegible] poſſunt, quod [illegible] eſt. [illegible] S. Eulogius, [illegible] dicebant, [illegible] Cordubenſes Martyres [illegible], neque [illegible] tum Saracenis, [illegible]. Vitabant Saraceni, Cordubenſes, corpora Martyrum in domum propriam cum honore, ut ſolemni Eccleſia [illegible], propterque ſtatim converſo, ac Eccleſias, & Cœmeteria, ſepelienda deſerre, non tantum ſpiendentes [illegible], ſed noctu etiam, & quandoque magno hominum capite, & inſignes frequentia Martyrum ſuorum [illegible], ut S. Eulogius in *Apologetico Martyrum*, in *Memoriali Sanctorum* [illegible] & alibi paſſim docet, nec [illegible] Saraceni hos honores, non [illegible] fidelium cadaveribus, ſed eorum dumtaxat perſonis qui ſidei cauſa mortem obierant, hæc [illegible] Saraceni cadavera eorum, quos fidei cauſa, [illegible], in flumen, Sæpius [illegible], demergebant, [illegible] comburebant, & cineres influmen [illegible], ne Chriſtiani Reliquias poſſiderent [illegible] ut S. Eulogius, in Apologetico Martyrum [illegible], *accenſis a turba Gentilium* (ita Saraceni [illegible]) *fumantur lapillis flammis, qui contra Martyrum erant conſpectus, & ſpurius [illegible], [illegible] in Palacio, ut Chriſtiani [illegible] ad emolumentum [illegible].* Cum itaque Saraceni novum [illegible] cultum Martyrum [illegible], quos ipſi, [illegible] cauſa, interfecerant, neque hunc Chriſtianorum proprium lege ſua prohiberent, non videtur dubitandum quin S. Pelagii, ſtatim a morte, tanquam Martyri, [illegible] officium [illegible], ac deinde Officium proprium, in quo, de more, acta paſſionis ejus referuntur, a Raguele, Presbytero Cordubenſi, compoſitum.

(*a*) Forte legendum *Barrum* non deſinit. *Barrer* Hiſpanice idem ſonat quod Latine *Verrere*, [illegible] terram *Barrere*, [illegible] dici poſſunt, [illegible] ad orantes, tactu ac genu Eccleſiæ pavimentum [illegible] comprimunt.

(*b*) [illegible], forte, ut utrique habeant gratum [illegible], [illegible] &c.

habeat gratia indefessa, quam tremulos ante te propria esse cernis conscientia. Amen.

Ad Pacem.

ACcedentes ad te Domine Sacerdotes, quos ex officio debitum cunctis cogit commendare fideles, non recurramus merita quomodo propria, sed, te præstante crimina mereamur evadere patrata. exaudi qualiumque precem hæc esse Tuda, (a) quam, tuis nutibus, in honore Martyris sui Pelagii delibat, ac singulorum nec tæ peccatoribus, qui hunc Martyrem in inventis repugnantem digne tuis sæculis esse conspicit hac, deferat nostram coram te quæcumque obsequelam, quæ tibi placuit pro passione, succurrat miseris preces, erigat prostratos adjutor, qui te fidelis confessus est coram Principe, quia noluit unde ad te facere quod fixit oculos ergo quod tibi conscientia premit, lapsus rei... [illegible] ... sed, quod præstat... [illegible] ... adesto ergo te rogamus omnibus in communione addis Patronus, quo ter, te propitio, dissidentes ad pacem, & pacifici indesessum caritatis retineant unitatem. Amen, per te qui es.

INLATIO.

GRatias tibi omnipotens Deus agere dignum est, pulchrumque satis ac sanctum est, valde congruum, ac nobis semper commodum esse convenit, per Jesum Christum filium tuum Dominum nostrum, per quem atque hic Martyr Pelagius nec vitiorum inhæsit gurgitibus, nec delictorum cessit flagitiis, sed tibi semper extitit intrepidus, cui ante passionem fortiter famulabatur unanimis. Hic a occidentali plaga oriundus Galleciam patruum (b) habuit fundum, sed Cordubæ, dante Deo, perspicuum suscepit Martyrium. & quia variis, occulto, arcanoque Dei consilio, [illegible] occasionibus ac casibus rapiuntur, patula extitit procul dubio causa actionis, qua, hunc nostrum patronum Martyrem tuum, corpore passum Cordubæ, Tuda suscepit [illegible], erat quidem hujus Pelagii Patruus (c) Hermogius Episcopus Cordubæ carcere tentus, qui ut evaderet crudelis periculum, pro se hunc dedit puerum (d), testemque Alumnum, unde, illo evadente, Pelagius obses susceptus est in carcere: ubi vero ferri onere præpeditus, futurum quodammodo præmeditabatur Martyrium, cujus sæpe animus intente penetrabat cælum, & licet ad Patriam adhuc humanitus redire disponeret, a proposita sibi vigore haud quaquam movebatur, quia carcerem arduus pro pœnitentia esse cogitabat: nam psallendi quotidie modum adhibuerat, cui tanta Christi gratia [illegible] aderat (e): verum & jam præcordia abdita maiore sorteras, audi [illegible], &

(a) S. Pelagium in Gallæcia natum esse Raguel [illegible] ... Tudæ ... [illegible]

(b) Patruum i. Patrum. Sollicet in Gallæcia Patrum, [illegible] ... Pelagii [illegible]

(c) Hermogius ... [illegible] ... Raguel ... S. Pelagii ... Hermogius Episcopus ... [illegible]

(d) [illegible] ... Episcopus ... [illegible]

... [illegible] ... Hermogius Tudensis ... [illegible] ... Hermogio Episcopo ... Pelagius ... [illegible] ... S. Pelagii ... [illegible] ... Tudæ ... [illegible]

(e) Pelagius, teste Raguel, [illegible] ... [illegible]

vide quia contempſerat Rex ſpectra, [illegible] tamen hunc ſuppedite Tyrannus audebat redamare, putans eum ſuis aptum votis fore. Sed ſtetit intrepidus, cui te non deeras omnino intus, qui nunque advocatus veniens, ac perſuaſus (a) ut Chriſtum negare mallet, a deinde illico cuncta ſibi ſprevit Regna (b) data, eundem Chriſtum Dominum noſtrum, voce prædicans libera. Habeto, inquit, o Rex, tuiſque cum pereas, ſolus muneres, nam me tibi acquieſcere (c) non poſſe intus manet qui dixit: nam ego Deum habeo, quem tu celer ignoras, cui omnia genuflectunt, qui ſanctis Regnum, ac perditis promiſit ſupplicium: verum quia per multas nos tribulationes pervenire oportet ad Regnum, ideo paratus ſum, qualem vis pande interitum. Cui Rex, o inquit, Puer aut Chriſtum nega, aut membra gladium ſuſcipere, ac duriter inter pœnas animam exhalabis. (d) unde Pelagius ſanctus, Chriſtianus ſum, ac fui, & ero, ideo mori non timeo. quem fortiter ſtantem, poſt multas pœnas . . . . membratum gladius diſcreſſit, atque inde cælum ſpiritus petiit, qui inter ſupplicia Chriſtum confiteri non deſtitit . . . . o vere Martyr in cælo, quia teſtis fuiſti in terris, clementiſſime fautor occurre votis noſtris, per te lapſus veniat ad pœnitentiam, ignarus ad Doctrinam, æger ad ſalutem, defunctus ad requiem. quare acclines petimus æterne Deus, per hunc Martyrem tuum, nobis ſave propitius, clemens occurre interpellatus, noſtris tibi oblatis muneribus ſemper adeſto pius, cui merito.

PS. SCS. Poſt Sanctus.

Ille Hymnus, Domine, in excelſis ab Angelis, iſte Hymnus a ſanctis præcinitur (e) . . . . omnibus vere eſt ſanctus, vere eſt benedictus Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius tuus, a quo eſt roboratus Pelagius, ut nec mori timeret, neque veritatem interrogatus taceret, perſuaſus namque a Præſide, ut copiola Regni munera acciperet, & Chriſtum negaret, & ita Regis corpus ſervet horandum . . . (f) unde petimus, per hujus interventum,

et

(a) Auctor hujus Miſſæ [illegible] pro amore, perſuaſus quo ſuaſus, & mallet pro vellet.

(b) Regna: forte legendum cuncta ſibi ſprevit Regna [illegible] data, [illegible] poſt ſanctus, [illegible]

(c) Raguel [illegible] S. Pelagium [illegible] Pelagio [illegible] Chriſtus [illegible] Pelagium Martyrem [illegible] Raguel [illegible] Pelagium [illegible] Tyrannum [illegible]

(d) Raguel refert [illegible] Pelagium [illegible] Chriſti [illegible] Chriſtum eſſe Dominum [illegible] ſupplicium [illegible] Raguel, quod ſupplicium hunc Pelagius [illegible] pro Chriſto [illegible] Chriſtum [illegible] ad Deum [illegible] Pelagium [illegible] Pelagium [illegible] Tyrannum [illegible] Pelagius [illegible] Pelagium [illegible] Tyranni [illegible] Regum [illegible]

(e) Præcinitur, forte iſte Hymnus a ſanctis præcinitur [illegible] in cælo.

(f) [illegible] corporis Regum Sarracenorum in Hiſpania [illegible] Epiſcopis [illegible] Regis, & Tyranni Regis [illegible], quos [illegible] in palatio, [illegible].

ut hæc ſanctificentur munera data, ac multiplicis ditentur (a) tuo altari ſacrificia impoſita, qualiter omnes qui ex his libaverit muneribus per te . . . . , ator (b) ab adverſis, qui .

Poſt pridie.

VBi ſancte Spiritus, & in laud. . . . . Sacrificiis que omnis (c) . . . . Eccleſia in honorem Martyris tui Pelagii ſacratiſſimæ paſſionis, quique a te adjutus, pœnas ſuperavit, terrores vicit, gladium non timuit perferre, quo tecum ſine fine regnare meruit: iſte tuus eſt, Domine famulus, in agone præcipuus, in vita cautus, in doctrina ſtrenuus in morte laudabilis, in Regno ſublimis: per quem te petimus habere propitium, quo nos & de manu eruas diaboli, & conſortes efficias Regni tui: noſti igitur Domine quantum nos hoſtis inſidiatur antiquus, & ideo nullum de nobis habeat quem lucretur, quos una Mater Eccl. per regenerationis undam ablutos eſſe gloriatur: floreat in nobis gratia doni æterni a quo hæc munera ſanctificentur, & per quem ſanctificata ſumantur: redundet quidem in viſceribus noſtris oblatio tua, ſicut multiplicium ſanct. Martyris tui profuit ad coronam.

Ante Orationem Dominicam.

SUſcipe omnipotens Deus hujus preces fideliſſimi conventus, qui ſe tuis cotidie acclinis commendat conſpectibus, quo hunc Beatiſſimum Martyrem tuum Pelagium, quem prompta celebrat obſequela apud te habeat interventorem, cujus tu largire dignatus es martyrii palmam . . . . reſcinde quæſumus dura noſtræ mentis præcordia, & ariditatem irriga benedictionis ubertate gratuita, quatenus, te favente libera noſtra tibi ſerviat vita, quæque malæ conſuetudinis more, in . . . . er labitur ad illicita . . . . . de manu inſidiantis, ac tuis ſemper ſerva in caſtris, cui nos abjicias a facie . . . . . quos conſueta bonitate, e terris docuiſti orare . . . . ere . . . .

Benedictio.

. . . . qui vos de ſupplicio eruit mortis, communicare faciat Pelagii meritis beatiſſimi Martyris. Amen . . . . ut per quem ille paſſus cælorum . . . . . . Regnum . . . . atque . . . . . per pac . . . . ſuſ . . . . ex . . . . cia teſtis . . . . . magna eſt . . . . . tis tui, co . . . . . tionis, o Beate qui ſui . . . . . nos quos carni in me . . . . tate aſpicies fragiles . . . . & opere juſtifices, & gratia votorum exortes . . . . & qui non habemus bonorum operum fiduciam ſuſceptione ejus feſtivitatis remiſſionem criminum capiamus obtentam . . . .

Poſt Communionem.

DEus omnium ſanctorum ſplendor mirabilis qui præſentem honorabilemque Martyrem tuum prædicare juſſiſti: da populo tuo erudit omnium gaudiorum, ut qui hunc colimus diem, & voces pſallimus verbis (d), munera capiamus Regni cæleſtis. Amen. Dominator Domine mitiſſime. Kyrie eleiſon (e) . . . fons, origo lucis perpetuæ . . . .

 APPEN-

(a) *Ditentur, forte de multiplici ſpiritus benedictione ditentur tuo altari Sacrificia impoſita.*

(b) Forte, *per te tueatur.*

(c) Hic locus ſuppleri poteſt, & *intelligi Sacrificiis, quæ omnis offert Toletana Eccleſia.*

(d) Forte legendum, *& voces pſallimus verbo.*

(e) Sunt hæ preces diaconicæ, poſitæ extra locum ſuum.

APPENDIX SECUNDA.

QUamvis fragmentum vetuſti Calendarii Hiſpani, quod Franciſcus de Piſa, anno 1595, Toleti ediderat, a Johanne Pinio, in ſuo tractatu Hiſtorico-Chronologico *de Liturgia Hiſpanica cap. 9. ſect. 4.* iterum editum ſit, tamen, quia ad notitiam Feſtivitatum, & Jejuniorum Eccleſiarum Hiſpaniæ multum confert; illud hoc loco adjicere placuit, eique ſubjicere Calendarium integrum, e Miſſali, & Breviario Mozarabum, ex laudato fragmento, atque ex orationali Gothico collectum, quod, donec Calendarium Gotho Hiſpanum e Bibliothecarum latebris prodeat, ejus vices utcumque ſupplere poſſit.

Fragmentum vetuſti Calendarii a Franciſco de Piſa editi.

MENSIS JANUARIUS.

Dies xxxi. ... dies habet horas x. Nox xiiii.

KAL.	Circumciſio Domini noſtri Jeſu Chriſti
IIII. Non.	Sanctæ Columbæ virg. Senonas.
III.	Jejunium obſervatur tribus diebus.
II.	
Nonæ	
VIII.	Idus Apparitio, quod eſt Epiph.
VII.	S. Juliani, vel comitum Mar. Antiochiæ.
VI.	Sancti Luciani* presb. Mar. Elenopoli
V.	Sanctorum XL. Mar. Conſtantinop.
IIII.	Sanctæ Serenæ Virg. Mar.
III.	
II.	
Idus	
XVIIII.	Kal. Febr. Sancti Felicis Nolæ.
XVIII.	
XVII.	
XVI.	Policarpi, & Antonii.
XV.	
XIIII.	S. Sebaſtiani, & Comitum Romæ.
XIII.	Sanctarum Agnetis, & Emerentianæ, Romæ.
XII.	Sanctorum Fructuoſi Epi. & Eulogii Diaconorum Terracona Mar.
XI.	Vincentii Levitæ Mar. Valentia
X.	Obitum Dni Ildefonſi Epi. Toleto.
VIIII.	S. Babilæ Epi, & trium Puerorum Antiochiæ.
VIII.	
VII.	Caput Februarii apud Ægiptios.
VI.	
V.	Scti Tyrſi, vel comitum, Mar. Græcia.
IIII.	
III.	
II.	

MENSIS FEBRUARII.

Dies xxviii. ... dies habet horas x. Nox xiii.

KAL.	
IIII. Non.	
III.	
II.	
Nonæ.	Sanctæ Agatæ Virg. Mar. Catania.
VIII.	Idus
VII.	Sanctæ Dorotheæ, vel comitum Mar. Capadocia
VI.	Sancti Marci ... Evange. Mar.
V.	
IIII.	
III.	
II.	
Idus.	
XVI.	Kalend.
XV	
XIIII.	
XIII.	Sancti Pantaleonis.
XII.	
XI.	
X.	
IX.	
VIII.	Cathedra S. Petri Apoſtoli.
VII.	
VI.	S. Julianæ Virg. & Mar.
V.	
IIII.	
III.	
II.	

* *Luciani, Elenopoli* lege *Helenopoli*: nam S. Lucianus Drepani ſepultus eſt, quem locum Conſtantinus, a matris ſuæ nomine, Helenopolim appellavit. Vide notas pag. 556.

Calen-

Calendarium Gotho-Hiſpanum collectum e fragmento Calendarii Franciſci de Piſa, ex orationali Gothico, & e Miſſali, & Breviario Mozarabum.

MENSIS JANUARII.

I. KALEND. Circumciſio Domini.
II. IV Non.
III. III. Jejunium
IIII. pr. Non. Jejunium.
V. Nonis Jejunium.
VI. VIII. Id. Apparitio Domini.
VII. VII. Juliani & Baſiliſſae Mar.
VIII. VI.
IX. V. Sanctorum quadraginta Martyrum.
X. IV. Sanctae Serenae Virg. Mart.
XI. III.
XII. pr. Id.
XIII. Idibus.
XIV. XIX. Kal. Feb. S. Felicis Nolani.
XV. XVIII.
XVI. XVII.
XVII. XVI. Policarpi & Antonii.
XVIII. XV.
XIX. XIV. Sebaſtiani & Comitum. Mar.
XX. XIII. Luciani presbiteri Mar.
XXI. XII. Agnetis Virg. & Mar.
XXII. XI. Vincentii Levitae. Mar.
XXIII. X.
XXIV. IX. Babilae Epiſc. & trium Puerorum, Mart.
XXV. VIII.
XXVI. VII.
XXVII. VI.
XXVIII. V. Tyrſi Mart.
XXIX. IV.
XXX. III.
XXXI. pr. Kal. Feb.

MENSIS FEBRUARII.

I. KALEND.
II. IIII. Nonas.
III. III.
IIII. prid.
V. Non. Agathae Virg. Mar.
VI. VIII. Id.
VII. VII. Dorotheae Virg. Mar.
VIII. VI. Marc. Evangeliſtae. Mar.
IX. V.
X. IIII.
XI. III.
XII. pr. Id. Eulaliae Barcinonenſis. V. M.
XIII. Idib. Fructuoſi Ep. Augurii & Eulogii Diaconorum. Mart.
XIV. XVI. Kal.
XV. XV.
XVI. XIV.
XVII. XIII.
XVIII. XII. Pantaleonis.
XIX. XI.
XX. X.
XXI. IX.
XXII. VIII. Cathedra S. Petri Apoſtoli.
XXIII. VII.
XXIV. VI. Matthiae Apoſtoli, & Julianae Virg. & Mart.
XXV. V.
XXVI. IIII.
XXVII. III.
XXVIII. prid.

Sanctorum quadraginta Martyrum, horum meminere Breviarium Mozarabum, & fragmentum Calendarii a Franciſco de Piſa editum, in quo *Conſtantinae*, id eſt, Cirtae in Numidia, aut paſſi, aut ſepulti perhibentur.

Serenae hanc e citato fragmento Piſano habemus.

Luciani hunc hac die ſignavi Miſſale noſtrum fecerat.

Agnetis orationale Gothicum, & fragmentum Piſanum hanc XIII. Kalend. Februarii ſignant, ut locum S. Fructuoſo facerent. Vide notas pag. 559. col. 1.

Fructuoſi &c. cur hac die ſignetur dixi in notis pag. 568. col. 2.

Pantaleonis hanc, e fragmento Piſano, deſumpſi, cujus caput ex Africa in Galliam delatum fuit. Vide pag. 602. b

Cathedra de hac feſtivitate fragmentum Piſanum & orationalem Gothicum agunt.

MENSIS MARTII.

I. KALEND.
II. VI. Non.
III. V. Emiterii & Celedonii Mar.
IIII. IIII.
V. III. &c.

MENSIS APRILIS.

MENSIS MAII.

I. KALEND. Torquati & Comitum
II. VI. Non. Confeſſ.
III. V. Inventio ſanctæ Crucis.
IIII. IIII.
V. III.
VI. prid.
VII. Nonis.
VIII. VIII. Idibus &c.
Dominicæ Pentecoſtes præmittitur Jejunium quatuor dierum.

MENSIS JUNII.

I. KALEND.
II. IIII. Non.
III. III.
IIII. prid.
V. Nonis.
VI. VIII. Id.
VII. VII.
VIII. VI.
IX. V.
X. IIII.
XI. III.
XII. prid.
XIII. Idib.
XIV. XXVIII. Kal. Jul.
XV. XVII.
XVI. XVI. Adriani, & Nataliæ Mart.
XVII. XV.
XVIII. XIIII.
XIX. XIII.
XX. XII.
XXI. XI.
XXII. X.
XXIII. IX.
XXIV. VIII. Nativitas S. Johannis Baptiſtæ.
XXV. VII.
XXVI. VI. Pelagii Mart.
XXVII. V. Zoyli Mart.
XXVIII. IIII.
XXIX. III. Petri & Pauli Apoſtolorum.
XXX. prid.

Tempore Quadrageſimæ, & tempore Paſcali nullæ a Gotho-hiſpanis feſtivitates ſanctorum celebrabantur; quare feſtivitas ſanctorum Emiterii & Celedonii quæ contingit Martio, & feſtivitates ſanctorum Torquati & Comitum, & inventionis ſanctæ Crucis quæ ineunte majo ſignantur, aliis diebus celebrabantur, quotieſcumque in tempus Paſchale, aut quadrageſimale incidebant.

Pelagii in ſua perſecutione Arabes paſſus proprie ad Mozarabes pertinet.

Zoyli hunc Breviarium Mozarabum, & Prudentius Hym. 4. de coron. inter martyres Cordubenſes commemorarunt. Prudentius *Zoellum* nominat.

MENSIS

MENSIS JULII.

I. KALEND.
II. VI. Non.
III. V.
IIII. IIII.
V. III.
VI. prid.
VII. Nonis
VIII. VIII. id.
IX. VII.
X. VI.
XI. V.
XII. IIII. Marcianæ Virg. Mar.
XIII. III.
XIV. prid.
XV. idibus.
XVI. XVII. Kal. Aug.
XVII. XVI. Juſtæ, & Ruffinæ Virg. Mart.
XVIII. XV.
XIX. XIV.
XX. XIII.
XXI. XII.
XXII. XI. Mariæ Magdalenæ.
XXIII. X.
XXIV. IX. Criſtinæ Virg. Mart.
XXV. VIII. Jacobi Apoſt.
XXVI. VII. Chriſtophori & Comitum Mart.
XXVII. VI. Cucufatis Mart.
XXVIII. V
XXIX. IIII. Felicis gerundenſis Mart.
XXX. III.
XXXI. prid.

Jacobi non ſatis conſtat quo die Gotho-hiſpani hunc Apoſtolum coluerint.

Chriſtophori dies ejus certus Miſſali noſtro non conſtat, niſi quod ejus Miſſa inter Miſſam ſanctæ Chriſtinæ, & Miſſam S. Felicis ponatur.

Cucufatis de eo Breviarium Mozarabum, & Prudentius, Hymn. 4. de coron, agunt.

MENSIS AUGUSTI.

I KALEND. Machabæorum Mart.
II. IV. Non.
III. III
IIII. prid.
V Nonis.
VI. id.
VIII. id. Juſti & Paſtoris Mart.
VII. VII
VIII. VI.
IX. V.
X. IIII. Sixti Papæ, & Laurentii Mart.
XI. III. Hippolyti Mart.
XII. prid.
XIII. idib.
XIV XIX. Kal. Sept.
XV. XVIII. Aſſumptio B. Mariæ Virginis.
XVI. XVII.
XVII. XVI.
XVIII. XV.
XIX. XIV.
XX. XIII.
XXI. XII.
XX.I. XI.
XXIII X.
XXIV. IX. Bartholomæi Apoſtoli.
XXV. VIII. Geneſii Mart.
XXVI. VII. Gerontii Conf.
XXVII. VI.
XXVIII V.
XXIX. IV.
XXX. III
XXXI. prid.

Felicis hunc Miſſale noſtrum exeunte Julio, orationale Gothicum Kalendis Auguſti, una cum Machabæis martyribus, colit.

Sixti Miſſale noſtrum una eademque Miſſa S. Sixtum Papam, & S. Laurentium commemorat.

Aſſumptio de hac feſtivitate vide notas pag. 387.

MENSIS

MENSIS SEPTEMBRIS.

I. KALEND.
II. IV. Non.
III. III.
IIII. prid.
V. Nonis.
VI. VIII. id.
VII. VII.
VIII. VI.
IX. V.
X. IIII.
XI. III. Jejun.
XII. prid. Jejunium.
XIII. idib. Jejunium.
XIV. XVIII. Kal. oct. Cypriani Ep. Mart.
XV. XVII.
XVI. XVI. Euphemiæ Virg. Mart.
XVII. XV.
XVIII. XIIII.
XIX. XIII.
XX. XII.
XXI. XI. Matthæi Apoſt. & Evangel.
XXII. X.
XXIII. IX.
XXIV. VIII. Decolatio S. Johannis Baptiſtæ.
XXV. VII.
XXVI. VI.
XXVII. V. Coſmæ & Damiani Mart.
XXVIII. IIII. Fauſti Januar. & Martialis.
XXIX. III. Michaelis Archangeli.
XXX. prid.

Euphemiæ de ea meminit Breviarium Mozarabum.

Decolatio hac die Decolationem S. Johannis ſignat Orationale Gothicum, cui ſubſcribit Pſeudo Auguſtinus [illegible] in Epiſtola ad B[illegible]. Vide notas p. 589. In Miſſali noſtro Miſſa Decolationis ſancti Johannis Baptiſtæ exeunte Auguſto locum obtinet.

MENSIS OCTOBRIS.

I. KALEND.
II. VI. Non.
III. V.
IIII. IIII.
V. III.
VI. prid.
VII. Nonis.
VIII. VIII. id.
IX. VII.
X. VI.
XI. V.
XII. IIII.
XIII. III.
XIV. prid.
XV. idibus.
XVI. XVII. Kal. Novemb.
XVII. XVI.
XVIII. XV. Lucæ Evangeliſtæ.
XIX. XIV.
XX. XIII.
XXI. XII.
XXII. XI.
XXIII. X. Servandi, & Germani Mart.
XXIV. IX.
XXV. VIII.
XXVI. VII.
XXVII. VI.
XXVIII. V. Simonis & Judæ Apoſtolorum.
XXIX. IIII.
XXX. III. Marcelli Mart.
XXXI. prid.

Michaelis de hac feſtivitate vide notas pag. 595.

Lucæ de eo Breviarium Mozarabum meminit.

Marcelli Prudentius Hymn. 4. de Coron. de S. Caſſiano cecinit: *ingerit regis ſui Caſſianum feſta &c.* nam olim Mauritania Tingitana ad Hiſpaniam pertinebat. de eodem Martyre agit Miſſale Mozarabum.

MENSIS NOVEMBRIS.

I. KALEND. Omnium Sanctorum.
II. IV. Non.
III. III.
IIII. prid.
V. Nonis.
VI. VIII. Id.
VII. VII.
VIII. VI. Jejunium.
IX. V. Jejunium.
X. IIII. Jejunium.
XI. III. Martini Epiſcopi Confeſs.
XII. prid. Emiliani Abbat.
XIII. idib.
XIV. XVIII. Kal. Dec.
XV. XVII.
XVI. XVI. Sperati, & Comitum Mart.
XVII. XV. Aciſcli, & Victoriæ Mart.
XVIII. XIIII. Romani, & Theodoti Mart.
XIX. XIII.
XX. XII.
XXI. XI. Criſpini Ep. Conf.
XXII. X. Cæciliæ Virg. Mart.
XXIII. IX. Clementis Papæ Mart.
XXIV. VIII.
XXV. VII.
XXVI. VI.
XXVII. V.
XXVIII. IIII.
XXIX. III. Saturnini Epiſc. Mart.
XXX. prid. Andreæ Apoſt. Mart.

MENSIS DECEMBRIS.

I. KALEND.
II. IV. Non.
III. III.
IIII. prid.
V. Nonis.
VI. VIII. Id.
VII. VII.
VIII. VI.
IX. V. Leocadiæ Virg.
X. IIII. Eulaliæ Emeritenſ. Virg. Mart.
XI. III.
XII. prid. Eugeniæ Virg. Mart.
XIII. idibus.
XIV. XIX. Kal. Jan.
XV. XVIII.
XVI. XVII.
XVII. XVI.
XVIII. XV. Feſtivitas glorioſæ ſanctæ M. Virg.
XIX. XIV.
XX. XIII.
XXI. XII. Thomæ Apoſtoli.
XXII. XI.
XXIII. X.
XXIV. IX.
XXV. VIII. Nativitas Domini noſtri J. Chriſti.
XXVI. VII. S. Stephani Protomart.
XXVII. VI. Johannis Apoſt. Evangel.
XXVIII. V. Innocentum Mart.
XXIX. IIII.
XXX. III. Jacobi fratris Domini.
XXXI. prid. Columbæ Virg. Mart.

Omnium Sanctorum. de his vide notas pag. 508.

Emiliani cognomine *Cucullati*. ejus vitam ſcripſit S. Braulio, cujus tempore coli cœptus eſt. de eo agit Breviarium Mozarabum.

Sperati hi Martyres in Breviario Mozarabum coluntur xiv. Kal. Jul. vide notas pag. 400. & *ſeq*.

Eugeniæ. hanc Orationale Gothicum vi. Kal. Jan. ſignat.

Johannis. aliter Orationale Gothicum vi. Kal. Jan. S. Eugeniam, iv. Kal. Jan. S. Johannem Apoſtolum, & Innocentes Martyres menſis Januarii, tertio die ſignat.

Jacobi. vide notas pag. 491.

Columbæ fragmentum Pithœanum hanc iv. Non. Januarii ſignat, quæ in Orationali Gothico, & in Miſſali noſtro prid. Kal. Januarii colitur.

INDEX RERUM.

Numerus arabicus paginam indicat, littera a, *&* b *columnam primam, & ſecundam, littera* P *Præfationem, &* *numerus ſubſequens numerum ejus marginalem.*

A

A*bdo urbs* [illegible] 171. a [illegible] S. Secundus. *ibid.*

A[illegible] [illegible] Epiphania. [illegible] a

Acisclus Martyr [illegible]. [illegible] b [illegible] a ejus Missa [illegible] a Gothohispani [illegible] S. Aciscli [illegible] [illegible] 471. a

Adia [illegible] in Missa Gothohispanis [illegible] P [illegible]

Adrianus Martyr. 174. b [illegible] *ibid.* ejus Missa. 175. a [illegible] Natalis [illegible] *ibid.*

Adventus Domini, in Missali & Breviario Mozarabum, [illegible] Dominicas. 471. a

Aequus [illegible] 471. a

A[illegible] pro defunctis [illegible] [illegible] b

A[illegible] die Dominica celebrabatur. 497. b

Agatha Virgo & Martyr. [illegible] b ejus [illegible] 161. a ejus Missa 171. b

Agnes Virgo & Martyr. [illegible] b [illegible] 110. a [illegible] 190. bis quotannis apud Romanos celebrabatur [illegible] die 21. Januarii, quo passa est, & die 28. Januarii [illegible] 111. a

Agnus in Paſcate benedicitur. 167. a

Alexander II. Papa, in Concilio Mantuano, Liturgiam, & libros Liturgicos Mozarabum approbavit. P [illegible]

Alfonſus Martinez, Parochus Eccleſiæ Mozarabicæ [illegible] Toletanum Miſſalis & Breviarii Mozarabum [illegible] P 14.

Alfonſus [illegible] Eccleſiæ Toletanæ [illegible] Toletanum Miſſalis & Breviarii Mozarabum. P 14.

A[illegible] [illegible] a

A[illegible] in Miſſa Defunctorum [illegible]. [illegible] a apud Græcos, tempore quadrageſimæ. *ibid.*

A[illegible] 124. a P [illegible]

A[illegible] Apoſtolus. 481. a ejus Miſſa [illegible] b

A[illegible] 74. a 112. b [illegible] [illegible] a P [illegible] [illegible] ſuper Albam. [illegible] a

Angeli Cuſtodes hominum [illegible] a 100. a 103. a 111. b [illegible] 107. a

Angelica Salutatio in Liturgia [illegible]. 114. a

A[illegible] 478. a

Annunciatio B. Mariæ Virginis die [illegible] Decembris celebrabatur. 481. a Feſtum S. Mariæ Virginis [illegible] *ibid.* [illegible] Miſſa. 11. a

A[illegible] Parochus Eccleſiæ Mozarabicæ [illegible] P [illegible] Miſſalis & Breviarii Mozarabum [illegible] *ibid.*

Apologiæ Sacerdotis. 112. b [illegible] *ibid.* [illegible] forma antiqua. 72. 226.

Apoſtolus, in Miſſa, [illegible] a Diacono. 501.

Apoſtoli in Hiſpania Evangelium prædicaverunt. P [illegible] & ſeq.

Aqua aſperſionis [illegible] antiqua. *ibid.* ejus benedicendi formula. *ibid.*

A[illegible] Dei [illegible] 114. a

Aſcenſio Domini. 311. b ejus Miſſa. 145. b

A[illegible] 481. a

Aſſumptio B. Virginis. 184. [illegible] *ibid.* ejus Miſſa. 185. a

Auguſtus Martyr. 166. b

B

B*abilas* Epiſcopus Antiochenus Martyr. 161. b [illegible] 161. a [illegible] 161. b [illegible] 162. a b [illegible] 161. b 162. a ejus Miſſa. 156. b

Baptiſmus Chriſti [illegible], quod in Jordane [illegible]. 481. b

Baptiſmus [illegible] die Dominica [illegible] quadrageſimæ [illegible] 174. b

Baptizandi [illegible] 184. b

Bartholomæus Apoſtolus. 187. b [illegible] 188. a [illegible] Romam [illegible]. 187. a [illegible] *ibid.* ejus Miſſa. 161. a

Baſilica [illegible] 481. a [illegible] S. Andreæ Apoſtoli Deo conſecrata. *ibid.*

Benedictio Agni Paſchalis. 167. a

Benedictio aquæ aſperſionis. [illegible]

Benedictio Candelarum die Purificationis. 100. b 164. a P 31.

Benedictio Cerei Paſchalis. 171. b 177. b 118. b 119. a b

Benedictio Fontis Baptiſmalis. 180. b. 114. 121.

Benedictio [illegible] Paſcha. 171. a 179. b

Benedictio Palmarum, & Olivarum. 132. a

Benedictio Panis. 471. a b

Benedictio Populi in Miſſa. 111. a [illegible] *ibid.* & 425. b [illegible] formula ab Epiſcopo, & a Presbytero [illegible]. 111. b

B[illegible] 161. a

B[illegible]. 111. a

C

C*apitularium*. 112. a

Catechumeni. 106. b [illegible] *ibid.* [illegible] Symbolum [illegible] 110. a [illegible] Dominica Palmarum Symbolum ſolemniter [illegible] 111. a [illegible] Symbolum [illegible]. 111. b

Catho-

Cathedra S. Petri ſolebat antiqua. 588. a cur inſtituta. 570. a

Catherina Virgo Alexandrina, an eadem Dorothea appellata. 534. a

Celedonius Martyr. 571. a

Cereus Paſchalis in Sacrario ab Epiſcopo accendebatur. 319. b accenſus in Eccleſiam deferebatur. 320. a b cujus particulae populo diſtribuebantur die Dominica in *Albis*. 330. a in agnus contra Daemonum praeſtigias, contra fulgura, & ventorum turbines. 144. a

Chriſma conficiebatur feria v. *in Coena Domini*. 315. a mixtum oleo Baptiſmatis Fonti infundebatur. 382. a

Chriſtina Virgo, & Martyr. 561. a

Chriſtophorus Martyr. 582. b ejus acta vitiata. *ibid.* cujus fuit. 581. a

Chriſtus Euchariſtiae Sacrificium inſtituit. 498. a praecepit ut Sacerdotes id Sacrificium offerrent. *ibid.* plura, circa ritum celebrandi Euchariſtiae Sacrificium, inſtituit. 125. b

Chriſtus Sacerdos idem & Sacer Agnus. 191. a inter veneranda altaris myſteria commendatur. 503. b

Circumciſio Domini. 491. a quo tempore in Hiſpania inſtituta. *ibid.*

Clerici quinam. 114. b ad gradum Presbiteri non promovebantur. *ibid.*

Clemens Papa & Martyr. 478. a

Cineres publicae poenitentiae agentibus impoſiti. 384. a

Communicandi ritus. 469. b 547. b

Communio quotidiana Romae, & in Hiſpania. P 368.

Communio Orientis in Hiſpania ſaeculo ſeptimo. 500. a ſponte a communione abſtinentes poenitentiam agere cogebantur. 519. a

Conceptio B. Mariae Virginis. 424. a ejus Miſſa. 411. b P 31.

Confeſſio Sacerdotis in Miſſa. 117. b ritus eſt vetuſtus. *ibid.* in diverſis Miſſis varie habet. *ibid.*

Confeſſio Sacerdotis dicta eſt *Apologia Sacerdotis*. 318. b ejus plures formulae. 114. b

Confeſſor quis. 502. b in eum qui plaſtes. 149. b

Conſecratio Panis & Vini. 541. a ejus forma Gotho-hiſpana. *ibid.* an clara voce prolata. 540. a

Circumſtantes, idem atque adſtantes. 541. a Miſſae Sacrificium intererant, quin communicarent. *ibid.*

Coopertorium quid. 108. b

Corporalis. 115. a 118. b

Corpus Domini e Sacrario ad altare, ante oblationem pope.. deferebatur. 308. b

Coſmas, & *Damianus* medici Martyres. 534. a eorum veneratio aut quo. 544. b eorum Miſſa a ſancto Ildefonſo compoſita. 533. a

Crux in ara olim collocata. 535. a a Sacerdote, ad aram accedente, ſalutabatur. *ibid.* ſolemniter adorabatur in occidente feria vi. in paraſceve. 317. a P 119. apud Graecos Dominica quarta Quadrageſimae. 337. a

D

D*Efuncti*, *paſſionis*, & *quieſcentes* dicti. 559. b pro illis orabant. 358. b 417. b eorum corpora cum luminibus, & cantu ad ſepulchrum deferebantur. *ibid.* in Eccleſia non ſepeliebantur. *ibid.*

Diaconus prorex. 538. a

Diaconus tunica alba, & ſtola induebantur. 561. a pallium ab altari amovebant. 308. b corporalia ſuper menſam altaris extendebant. *ibid.* Euchariſtiam e Sacrario ad aram deferebant. *ibid.* oblationes accipiebant. 309. a 371. a. Aquam lavandis manibus Sacerdoti afferebant. *ibid.* calicem elevabant. 541. b 541. a calicem communicantibus porrigebant. 489. a & quandoque etiam corpus Domini. *ibid.*

Diaconi Apoſtolum, & Evangelium legebant. 501. b diptycha recitabant. 528. b Lucernam, & Cerei Paſchalis ſolemnem benedictionem proferebant. 311. a monebant cum orandum erat. 544. b, nec non genua ſlectenda. *ibid.* preces recitabant. 501. a Poenitentes & catechumenos dimittebant. 306. b Agnum ſecundum parandum. 542. a & ipſi prius panem ſumebant. *ibid.* ſilentium indicebant. 501. b voce clara *Aures ad Dominum* dicebant. 540. a & abſoluta Miſſa, populum dimittebant. 547. b

Dies Dominicae quadrageſimales. 305. b

Diptycha ſacra. 538. b eorum uſus, & ſeis quis. *ibid.* nomina deſcribantur. *ibid.* in Hiſpania, & in Gallia ante conſecrationem nomina recitabantur. *ibid.* mos apud Graecorum erat antiquus, et modo diptycha paralla conſecrationem recitant. *ibid.* Romae diptycha vivorum ante conſecrationem, diptycha vero mortuorum poſt conſecrationem recitantur. *ibid.*

Dominica Adventus S. Johannis Baptiſtae. 176. b

Dominica prima quadrageſimae. 304. a eadem Dominica in *Albis*, & Dominica *in carnes tollendas* dicta eſt. *ibid.*

Dominica Palmarum. 311. a

Dominicus dies. 497. a ex variis nominibus, cultus, & obſervatio apud Chriſtianos. *ibid.*

Dorothea Virgo & Martyr. 565. b ejus acta vindicantur. *ibid.*

E

E*Ccleſia Catholica* eſt *confeſſione una*, *diſtributione numeroſa*, eſt *diffuſa non diviſa*. 70. b eſt *fundamentum veritatis*. 180. b, eſt *virtutum noſtrorum mater*, atque *virtutum*. 70. b

Ecclis a Agno Crucis, eorum ſanctificat. 174. a b

Eccleſia Hiſpana ab Apoſtolis, & a viris Apoſtolicis fundata. P 147. & ſeq.

Emeterius & *Celedonius* Martyres. 571. a quo tempore paſſi. 571. b

Epiphania. 494. b appellata eſt *Apparitio Domini*, & *feſtivitas Luminum*. *ibid.* item *Acceptio*, & *ſolium acceptionis*. 490. a & *ſecunda Chriſti nativitas*. 49. a

Epiſcopus etiam & Papa, & Pontifex, & ſummus Sacerdos denominabatur. 403. b

Epiſcopus Cereum, & Lampadem Paſchalem accendebat. 319. b

Evangelium a Diacono legebatur. 501. b

Evangelii legendi ritus, & caeremoniae. *ibid.*

Euchariſtia, eſt *caelo ignea*. 181. a 195. b eſt duplici *natura cocta*. *ibid.* eſt Agnus Dei qui nunquam moritur immolatus, & ſemper vivus occiſus. 507. a eſt alimonia quae non deficit. 93. a eſt panis verus, qui cum manducatur, vitam reddit. 501. a eſt *panis conficiens medelae ſalutis*. 89. a in Euchariſtia Corpus Domini accipitur, & Sanguis ejus potatur. 135. a illud idem corpus accipitur quod ſurrexit de ſepulchro. 507. a & quod pependit

dit in Cruce. ibid. & 225. b 226. a & licet verum Corpus edatur, & Sanguinis manifestissime bibatur, nullus tamen horum sentitur, sed sub aliena specie in sacramentis, & panis ministratur. 48. b

Eucharistia [illegible] 199. b quomodo intelligenda. 196. b

Eucharistiæ effectus. 169. a b. 191. b 225. a. 226. b

Eugenia Virgo & Martyr. 616. a ejus acta antiquam [illegible] 616. b ejus Basilica propre Urbem Romam inter viam latinam, & Appiam, [illegible] 616. a

Eugenius de Rebus [illegible] ibid. P 122. & seq.

Eulalia Virgo & Martyr Barcinonensis. 306 b distinguenda est ab Eulalia Emeritensi. 588. a b 587. a [illegible] 588. b

Eulalia Virgo & Martyr Emeritensis. 581. b ejus acta interpolata. 582. a

Eulalia [illegible] in Martyrologio leguntur. 581. b [illegible] Eulaliam Emeritensem Prudentius celebrat, 580. a eique quædam tribuit quæ Eulaliæ Barcinonensis [illegible]. ibid.

Eulogia 117. b 118. a

Eulogius Martyr. 582. b

Eutyches [illegible] Servum in Catholicos [illegible] P 111.

Exorcismus in benedicenda aqua [illegible]. pag. 151. & in benedicendo fonte Baptismatis adhibebatur. 117. b

Exaltatio Crucis. 115. a ejus Missa a recentioribus Mozarabibus composita. 14. b 331. a

F

F*Abianus* Papa & Martyr. 157. b

Felix Martyr Gerundensis. 191. b [illegible] 524. a a [illegible] ibid.

Festivitatis Sanctorum ante [illegible] Christiane celebrabantur. 612. a [illegible] Apostolorum celebrabantur. ibid.

Fidelium [illegible] in [illegible] 191. a [illegible] Sacrificium [illegible], & populus communicabat. 612. b

Festum Corporis Christi. 316. b ejus Missa. 614. b a Mozarabibus composita. P 63.

Festum omnium Sanctorum. 611. a

Forcipes ferrei, quibus tormenti genus. 114. a b

Franciscus Cardinalis Ximenius Archiepiscopus Toletanus Missale & Breviarium Mozarabum Toleti imprimendi [illegible]. P 11 Collegium Sacerdotum instituit, qui Missas, & officia Divina, ritu Mozarabum, celebrarent. P 13. Missale Mozarabicum [illegible] inferre permisit quibus sua tempore Mozarabes utebantur. P 124. Missale Mozarabicum typis editum cum Liturgia Gotho-hispana quam veteri Gallicanæ confudit. P 124.

Fructuosus Episcopus Tarraconensis Martyr. 568. & Catechumenum e carcere [illegible] 569. a quædam sua [illegible] Liturgia Gotho-hispana antiquitatem [illegible] P 314.

Fugere, in persecutione, licitum esse, Evangelium, & Patres docent. 558. a

Funera Christianorum [illegible]. 612. a

Faustus, Januarius, & Martialis Martyres Cordubenses. 593. a eorum acta. ibid.

G

G*Allicius*, & Aquilinus milites, Martyres. 185. b in veteri officio S. Christophori Mulieres [illegible] dicuntur. ibid.

Gentilis Martyres [illegible]. 585. a

Genesius Arelatensis Martyr. 588. b ejus acta. ibid.

Geruntius Martyr. 586. 587. a

Geruntius Episcopus & Confessor. 592. a temporibus Apostolorum in Hispania prædicasse traditur. ibid. [illegible] in carcere obiit. ibid. unde & Martyr dicitur. P 45.

Gratia Christi [illegible] ab [illegible] P 191. b gratia [illegible] 174. b

Gothi [illegible] Christi amplectuntur. P 171. in [illegible] Arianam [illegible] ibid. Linguæ propria in [illegible] ibid. eorum Liturgia quomodo [illegible] ibid.

Gregorius [illegible] in Italia Episcopus. P 166. [illegible] Missale Hispanum compilasse. ibid.

H

H*Ostiæ* [illegible]. P 141.

Hermogenes Episcopus Toletanus. 615. [illegible] S. Felix Martyris. ibid. [illegible] Toletanis [illegible] ibid. b

Hostia, seu Corpus Christi, in Missa frangitur. 141. b [illegible] frangendi panem consecratum a Christo institutus. 141. a ab omnibus Occidentis, & Orientis Ecclesiis [illegible], ibid. Mozarabes Hostiam in novem partes frangunt, quibus singulis proprium nomen imponunt. ibid. & 142. b dum Sacerdos Hostiam frangit canitur a Mozarabibus Ant. [illegible] ad confractionem panis. ibid.

Hostiæ pars in Calicem [illegible] mittitur. 143. b [illegible] omnibus [illegible] Liturgiis communis est. ibid. [illegible] Romanus Pontifex [illegible] in Calicem partem Hostiæ [illegible] 144. b [illegible] partem Hostiæ in Calicem non dimittunt. 147. a [illegible], sua modo, [illegible], seu commixtionem Corporis & Sanguinis Domini. ibid.

Hymnus gloria in excelsis Deo. 115. b [illegible] ibid. [illegible] P 106. a Gothis [illegible] in Missis diebus Dominicis & festivis. 115. [illegible] a Gallis. P 75.

Hymnus gloria Laus & Honor. 312. b [illegible] Theodulphus Aurelianensis Episcopus. ibid. a Mozarabibus die Palmarum canitur. 142. b P 106.

Hymnus [illegible] Canticum [illegible] 116. a [illegible] ibid.

Hymnus Prudentii, [illegible] Cathemerinon, in [illegible] Paschalis [illegible]. P 112

Hymnus Puerorum [illegible] 91. b 111. b 572. a [illegible] Missarum [illegible] Gotho-hispanis [illegible] ibid. [illegible] ibid.

Hymnus sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus Immortalis. 117. b a Petro [illegible] ibid.

Hymnus Salve Regina a Mozarabibus [illegible] Missis [illegible]. 146. a

Ima-

I

JAcobus Alphæi Apoſtolus an idem atque Jacobus frater Domini. 399. *b* 391. *a*

Jacobus Frater Domini. 491. *a b* cur dictus Frater Domini. 491. *b* cur dictus eſt Juſtus. 491. *a* fuit primus Hieroſolimorum Epiſcopus. 491. *a* an a Chriſto Domino, ab Apoſtolis inſtitutus. 491. *b* ei ſoli conceſſum fuit ſancta ſanctorum ingredi. 491. *b* an unus fuit e duodecim Apoſtolis. 491. *b* 491. *a* quo mortis genere martyrium fecit. 491. *b* diem paſſionis ejus Gotho-hiſpani die 29. Decembris celebrabant. 491. *b*

Jacobus Zebedæi Apoſtolus in Hiſpania prædicavit. P 130. ejus Miſſa. 220. *a* P 41. an epiſtolam canonicam ſcripſerit. 336. *a*

Januarius Martyr Cordubenſis. 185. *a*

Jejunium Epiphaniæ. 36. *a* 454. *a*

Jejunium Kalendarum Januarii. *ibid.*

Jejunium Kalendarum Novembris. 156. *a* ejus locum occupavit Jejunium S. Martini. *ibid.* ejus Miſſa. 151. *b*

Jejunium Kalendarum Septembris. 193. *a* idem quod Jejunium S. Cypriani. *ibid.* ejus Miſſa. 174. *b*

Jejunium Pentecoſtes. 331. *a* olim poſt Pentecoſten, poſtea ante Pentecoſten celebrabatur. *ibid.* ejus Miſſa. 336. *a*

Jejunium Quadrageſimæ Gotho-hiſpani inchoabant feria ſecunda poſt primam Dominicam Quadrageſimæ. 309. *b* dies initium Reguli anni, die Natalis Domini, indicebatur. 487. *a*

Jejunium Sabbati. P 161. an apud Romanos inceperit a concertatione Apoſtoli Petri cum Simone Mago. 127. *a*

Jejunium Rationum feria quarta, & ſexta apud Hiſpanos celebratum. 309. *a*

Ignis novus a Sacerdote excuſſus e ſilice. 309. *b* etiam cultrſtis ſolis radiis accendebatur. *ibid.*

Incenſum Cereo Paſcali Gotho-hiſpano non infigebatur. 391. *a*

Inlatio. 131. *a* ejus variæ appellationes. *ibid.* ejus antiquitas. *ibid.* Regulis Miſſæ Mozarabicæ ſua eſt inlatio. *ibid.*

Innocentes Martyres. 490. *a* eorum feſtivitas. *ibid.* & 491. *a*

Inſufflatio. 519. *a* hujus ritus origo, & antiquitas. *ibid.* adhibetur ad dona Sancti Spiritus conferenda, & ad malos dæmones pellendos. *ibid.*

Introitus in Miſſa Gotho-hiſpana ſemel tantum dicebatur, ſcilicet ante illationem. P 25. & 540. *a* in Miſſa Mozarabica bis dicitur P 25. ſemel more romano in initio Miſſæ, & iterum more Gotho-hiſpano ante illationem. P *ibid.*

Inventio Sanctæ Crucis. 171. *a* ejus Miſſa. 111. *a* a Mozarabibus vitiata. P 38.

Johannes Apoſtolus & Evangeliſta. 489. *b* an martirio ſit defunctus. 489. *a* ejus feſtivitas in occidente die 27. Decembris celebratur. 489. *b* incertum eſt quo die obierit. *ibid.* dies ejus emortualis *Aſſumptio S. Johannes* dicta. 490. *a*

Johannes Baptiſta Præcurſor Domini. 190. *a* feſtum Nativitatis ejus. 191. *b* ejus Paſſionis feſtum. 584. *b* diverſis diebus celebratur. *ibid.* ſepultus traditur Sebaſte in Paleſtina. 590. *a*

Irenæus Lugdunenſis Epiſcopus Liturgiam Gallicanam Gallos docuiſſe traditur. P 138.

Iſidorus Hiſpalenſis non fuit auctor Liturgiæ Gotho-Hiſpanæ. P 188. & *ſeq.* atque compoſuit Breviarium aut Miſſale Mozarabum. P 263. & *ſeq.*

Julianus Martyr. 130. *b* ejus uxor Baſiliſſa. 137. *a* ejus acta. *ibid.* dies, & locus Martyrii diverſimode indicantur. *ibid.*

Julianus Epiſcopus Toletanus libros Liturgicos Toletanos recognovit, & emendavit. P 174. ei potius quam S. Iſidoro tribuenda ſunt Miſſale & Breviarium Mozarabum. P 175. is tamen habendus non eſt compoſitor Miſſalis Mozarabici. P 176. 177.

Juſta, & Ruffina Virgines & Martyres Hiſpalenſes. 180. *b*

Juſtus, & *Paſtor* Martyres complutenſes. 137. *a* & tenera ætate paſſi. 180. *a* eorum feſtivitas quo die celebranda. 184. *b* eorum acta. *ibid.* eorum Baſilica, a S. Aſterio conſtructa, duas habebat aras. *ibid.* eorum reliquiæ circa annum 1000 Chriſtianæ, 588. delatæ. *ibid.*

K

KAlendis Januarii Hiſpani & Galli olim jejunabant. P 17. 482. *a*

Kyrie eleiſon Gotho-hiſpani in precibus diaconicis ſæpius dicebant. P 81. 97. Mozarabes in Miſſis defunctorum *Kyrie eleiſon* dicunt. 618. *b* & etiam in Miſſa votiva omnimoda. 619. *b* 618. *b*

L

LAc & Mel Neophytis data. 496. *a b*

Lapis unus quo percuſſus eſt S. Steph., a fideli quodam, qui Martyrio ejus interfuit, Anconam in Piceno delatus, in Theſauro Eccleſiæ Anconitanæ, cum aliis reliquiis, conſervatur. 487. *b* 488. *b*

Laudes. 391. *a* 338. *a*

Laurentius, Levita & Martyr. 185. *a* una cum Xiſto Papa & Martyre colitur. 118. *b* 119. *a* 169. *b* 185. *b*

Leander Hiſpalenſis Epiſcopus non fuit auctor Liturgiæ Gotho-hiſpanæ. P 174. & *ſeq.* neque compoſitor Miſſalis Mozarabici. P 131. & *ſeq.*

Lectionarium Gallicanum Luxovienſe an ad ordinem romanum referendum ſit. P 30.

Lectiones Ser plures tres plerumque in Miſſa Mozarabica leguntur. 491. *a* quandoque quatuor leguntur. *ibid.*

Lectiones Sabbati Sancti. 131. *a* earum numerus varius. *ibid.*

Leuvigildus Viſigothorum Rex Catholicorum perſecutor. P 189.

Liber Apocalypſis in Miſſa legitur a Paſcate ad Pentecoſten. P 41. 117. *b*

Liber omnium offerentium. 220. 111. *b*

Liber Miſſalis Gallicanus plura habens deſumpta e veteribus Sacramentariis gotho-hiſpanis, e quo compoſitum fuit Miſſale Mozarabum. P 281. 282.

Litania, ante quadrageſimam, triduo celebrabantur. 373. *a*

Liturgia Africana nonnullis peculiaribus ritibus a Romana diverſa habetur. P 137.

Liturgia Gallicana eadem fuit atque Gotho-hiſpana, atque Mozarabica. P 71. & *ſeq.* 78. & *ſeq.* ejus antiquitas. P 144. & *ſeq.* ejus auctor. P 138. & *ſeq.* an e Galliis in Hiſpaniam, an ex Hiſpania in Galliam

Galliam propagata fuerit. P 150. 162. 163.

Liturgia Gotho-hiſpana a primis fidei Christianæ prædicatoribus Hiſpaniis tradita. P 154. & ſeq. nullas tamen a Græcis & Orientalibus accepit. P 183. & ſeq. S. Iſidorus, in libris de Eccleſiaſticis officiis hanc illuſtravit. P 176.

Liturgia Hiſpana ab Apoſtolis eriſque Apoſtolicis inſtituta. P 149. 150. 160. 162. 166. & ſeq. cur dicatur *Gothica* & *Gotho-hiſpana*, & *Iſidoriana*, & *Mozarabica*. 174.

Liturgia Mediolanenſis *Ambroſiana* denominatur. P 157. eſt ſancto Ambroſio antiquior. *ibid.* a Liturgia Romana in multis differt. *ibid.*

Liturgia Mozarabica eadem eſt atque Gallicana. P 71. & ſeq. 79. & ſeq. eadem quoque eſt atque Gotho-hiſpana. P 82. & ſeq. 91. & ſeq. P 226.

Liturgia Romana an ab Apoſtolis, aut a viris Apoſtolicis Hiſpaniæ olim tradita fuerit. P 150. & ſeq. an a Concilio I. Bracarenſi ſuſcepta fuerit. P 228. & ſeq.

Liturgia Romana Galliæ a S. Trophimo tradita fuit. P 158.

Liturgiæ primis Eccleſiæ ſeculis ſcriptæ habebantur. P 2. 3.

Lucianus Presbyter & Martyr. 318. a

Lucernæ & Cerei ab Hiſpanis olim in Paſchate ſolemniter accendebantur. P 184.

Lupercia 375. a

Lux agens in Jordane circumfulſit cum Christus a Johanne baptizaretur. 433. b

M

Manipulus, veſtis ſacra. 334. a

Manus ad altare lavantur. 309. b 327. b

Martialis Martyr. 383. a

Martina Virgo & Martyr. 374. b ejus Miſſa. 328. a ejus aſſa ... 373. b 387. a

Maria Magdalena. 191. b conſeſſor 167. a [illegible] ... paſſa eſt. *ibid.*

Martinus Turonenſis Epiſcopus. 328. b ſtatim a morte, inter Sanctos venerari cœpit. 394. a ejus Miſſa. ... quo tempore compoſita. P 313. & ſeq.

Martyres a perſecutione Arabica ... ſtatim a morte celebrantur. ...

Martyrum reliquiæ. 380. b 381. a in Eccleſia Catholica Venerantur. 383. a per eas Deus miracula operatur. 382. b

Martyrum ſolemnitates ævo Apoſtolico celebratæ. 433. a b

Maſtrota 318. a

Matthias Apoſtolus. 370. b ejus Miſſa. 365. b

Matthæus Apoſtolus, & Evangeliſta. 383. b an prædicaverit in Macedonia. 394. a

Memoria Mortuorum. 7. a 232. b 344. b 357. b Mozarabes recentiores hic faciunt *Memoriam mortuorum*. P 59.

Memoria Viventum. 6. a 231. a 344. b Mozarabes recentiores hic faciunt *Memoriam Viventum*. P 58.

Michael Archangelus. 333. b ejus cultus in Eccleſia vetuſtus. *ibid.* ejus Miſſa. 334. b

Miſſa. 308. b 427. b

Miſſa Gallicana Canonem proprie dictum non habet. P 89.

Miſſa hiſpana an a S. Petro inſtituta. P 137. & ſeq. 148. Canonem non habebat. P 82.

Miſſa Mozarabica, Miſſa Gallicana ſimillima. P 8.

Miſſa præſanctificatorum. 327. b 328. a

Miſſa privata ritus quoſdam diverſos habet a Miſſa ſolemni. 540. a P 84.

Miſſa Rumenſeque. P 183.

Miſſa Sabbato Sancto nocte celebrabatur. 326. a

Miſſa diebus Dominicis & ſingulis feriis quartis & ſextis quadrageſimæ celebrabatur. 301. b

Miſſæ communes ſanctorum. 411. a 421. b

Miſſæ Defunctorum. 434. a

Miſſæ Votivæ. 441. a 613. b

Miſſale Gallicanum vetus. P 181. quo tempore compoſitum. P 180.

Miſſale Gothicum. P 181. cur ſic denominatum. *ibid.* an in Eccleſia aliqua Galliæ Gothicæ ejus uſus fuerit. P 111. 181. plura habet e veteribus Miſſis Hiſpanis deſumpta. P 187.

Miſſale Francorum. P 184. quo tempore compoſitum. P 182.

Miſſale Mixtum idem ſonat atque *plenarium*. P 20.

Miſſale Mozarabicum eſt *plenarium*, ſive omnino perfectum. P 20. 171. Miſſalibus omnibus Gallicanis præſtat. P 101. non ſuevit error hoc ſancto, & Elipando. P 170. & ſeq. non eſt unius auctoris opus. P 172. 171. 172. S. Iſidorus non fuit ejus compoſitor. P 165. 170. 171. neque S. Julianus. P 172. neque S. Leander. P 164. plures ſancti videntur ejus compoſitores, ſique incerti. P 177.

Miſſale Mozarabum uſu Franciſci Cardinalis Ximenez in tum Rubricas quaſdam recentiores habet. P 42. & ſeq. has Mozarabes ante Epiſcopatum Cardinalis Ximenez Miſſis ſuis addiderant.

N

Natale dictum eſt quilibet dies feſtivus. 383. a

Natale calicis dicta eſt feria quinta in cœna Domini. 317. a

Nativitas Christi, in Occidente 8. Kal. Januarii. 466. a in Ægypto, & in Oriente viii. Idus Januarii celebrata. 431. b die Natalis Domini unica Miſſa ſolebat in Hiſpania olim & in Gallia. P 24. 427. a

Nativitas B. Virginis Mariæ. 390. b ejus Miſſa. 371. b a Mozarabibus compoſita. P 92.

Neophyti albis veſtibus induebantur. 318. a circa altare, intra cancellos collocabantur. 323. b Infantes denominabantur. 321. a inſtar & mellis commixtionem guſtabant. 436. a b poſt ſuſceptum Baptiſmum, in Eccleſiam a baptiſterio, dictis Miſſæ introitus, offerebant, & communicabant. 325. a ſtoreſam, per aliquot dies, poſt Baptiſmum, habebantur. 333. b

Nomina Apoſtolorum, Martyrum, Patriarcharum, & Prophetarum in Miſſa Gotho-hiſpana & Gallicana, e diptychis legebantur. 327. b

O

Oblatio panis & vini. 308. b ejus virtus, & cæremoniæ. 388. a

Oblatio pecuniæ, veſtis, & aliarum rerum. 327. a

Oſſe-

Offertorium, vas ad recipiendas oblationes panis. 508. *b* item Syndon ad panem oblatum recipiendum. *ibid.* eo cali[illegible] apud Romanos tegebatur. 541. *a*

Officium ad Miſſam. 496. *a*

Officium precum 503. *a*

Officium Sabbati Sancti, olim poſt ſolis occaſum inchoabatur. 518. deinde poſt nonam. *ibid.*

Oratio ad Agnum benedicendum. 109. *b* 537. *a* ad albam 218. *a* ad amictum. 217 *b* ad caſulam. 218. *a* ad cingulum. 218. *a* ad extendenda corporalia. 219. *a* 507. *b* 537. *a* ad manipulum. 218. *a* ad manus lavandas. 218. *b* ad orationem Dominicam. 146. *a* 551 *a* ad pacem. 551. *a*

Oratio alia 510. *a* 538. *a*

Oratio Dominica. 550. *b* 551. *a*

Oratio Miſſæ. 509. *b*

Oratio poſt communionem. 547. *b* poſt Hymnum Angelicum. 533. *b* poſt nomina. 511. *a* poſt pridie. 511. *b* poſt ſanctus. 552. *a*

Oratio pro Eccleſia. 538. *a*

Orationes Sabbati Sancti. 522. *a*

Ordo antiquus Miſſarum Dominicarum Quadrageſimæ a Mozarabibus perturbatus. P 32. quomodo reſtituendus ſit. P 38.

Oremus raro in Miſſis Mozarabicis dicitur. 544. *b*

P

P*Agi*, ſive vici, circa Urbem Romam plures olim numerabantur, qui magnitudine urbibus pares erant. 608. *a*

Palla corporalis. 508. *b* 509. *a*

Panis fermentatus a Gotho-hiſpanis offerebatur.

Panis, & *calix* quandoque pro Corpore & Sanguine Chriſti accipiuntur 528 *b*

Paraſceve, feria ſexta majoris Hebdomadæ. 526. *a* hac die Miſſa non celebrabatur apud Gotho-hiſpanos. *ibid.* apud mozarabes miſſa præſanctificatorum celebrabatur 517 *b*

Paſcha, olim a die Reſurrectionis Domini diſtinguebatur. 527. *a*

Patena 509. *a*

Patena vitrea. 517. *b*

Paulus Apoſtolus in Hiſpania Evangelium prædicavit. P 148. ejus feſtivitas. 576. *a* 577. *a*. Romæ eodem die paſſus quo Petrus Apoſtolus. 578. eodemque anno. *ibid.*

Pax in Miſſa data. 540. *a* pacis dandæ ceremoniæ. *ibid.*

Pedum lotio, & conſolatio, feria v. in Cœna Domini. 516. *a*

Pelagius Martyr . . . . . ejus feſta . . . . . . ejus Miſſa . . . . . ejus cultus per omnem Hiſpaniam ... propagatus . . . . .

Petrus Apoſtolorum Princeps. 570. *a* Romæ paſſus, eodem die, eodemque anno quo Paulus paſſus eſt. 576. *b* 579. *a* ejus cum Simone Mago concertatio 578. *b* die feſtivitatis ejus olim Pontifex Romanus duas Miſſas celebrabat. 577. *b*

Petrus Hagembach Miſſale Mozarabum Toleti impreſſit 474.

Piſcis, Chriſti Symbolum. 531. *b*, & etiam Chriſtianorum *ibid.*

Pœnitentia publica. 506. quandoque pro peccatis occultis ſuſcipiebatur. 500. *a*

Præparatio Sacerdotis ad Miſſam celebrandam. 533. *b*

Preces Diaconicæ Gotho-hiſpanorum numero, & ordine differunt a precibus Diaconicis Græcorum. P 187.

Priſcillianiſtæ Miſſas Defunctorum feria v. in Cœna Domini celebrabant. 515. *a*

Proceſſio 519. *a* die Palmarum. 513. *a* Sabbato Sancto 519. *b*

Publice Pœnitentes peccata occulta palam non confitebantur 500. *a* abſolvebantur die Veneris Sancto. 515. *b*

Publice Pœnitentes ab Eccleſia cum Catechumenis ejiciebantur. 500. *b* 503. *b* ad manus impoſitionem accedebant 506. *b* 508. *b*

Purificatio B. Virginis. 563. *b* ejus Miſſa. 503. *a*. A Mozarabibus compoſita. P 51.

Q

Q*Uadrageſima* initium Populo nuntiabatur, die Natalis Domini. 487. *a*

Quadrageſimæ tempore, demptis diebus Dominicis, Miſſa Veſpere celebrabatur. 551. *a*

Quinquageſima a Gotho-hiſpanis non celebrabatur. 495. *a* P 30.

R

R*Abertus*, Caroli Magni legatus, corpora Sanctorum Cypriani & Sperati Carthagine in Galliam detulit 602. *b*

Romanus martyr Antiochenus. 603. *a* abſciſſa radicitus lingua diſtincte loquebatur. 607. an duo fuerit Romanus Martyr Antiochenus, an plures 604. *a* ejus cultus in Gallia, & in Hiſpania vetuſtus. 603. *a*

Romenſis ordo quis. P 283.

S

S*Acramentarium* Bobienſe. P 281. ad ritum Gallicanum ſtricte non pertinet. P 282.

Sacrificium idem ſignificat atque *cantilena ad offerendum*. 505 *b*

Sancta ſanctis. 543. *a* in Liturgia Gotho-hiſpana diverſum eſt ab eo quod in Liturgiis Græcorum & Orientalium proclamatur. P 187.

Saturninus Epiſcopus Toloſanus & Martyr. 480. *a* diverſus ab eo qui Romæ colitur. *ibid.* incertus eſt annus Martyrii S. Saturnini Toloſani. 480. *a* ejus Miſſa. 73. *a*

Scilitani Martyres. 602. *a* 605. *b* cur ita dicti. 602. *a* ſtarum Baſilica Carthagine. *ibid.*

Sebaſtianus Martyr 557. *b* ejus feſta. *ibid.*

Septuageſima, Hiſpanis & Gallis olim non obſervabatur. 495. *a* P 30.

Servandus, & Germanus Martyres. 594 *b* 597. *a*

Sexageſimam Hiſpani & Galli non celebrabant. 495. *a* P 30.

Simon & Judas Apoſtoli. 592. *a* *b*

Simon Magus Romæ, ab Apoſtolo Petro deviſtus, ex aere d[illegible] capſus perit 578. *b*

Simplicius Papa Baſilicam Sic[illegible], in honorem S. Andreæ, Deo dedicavit 481. *a* idem Eccleſiam S. Stephani, in Monte Cœlio dedicavit. 487. *a*

Sifennius, & Theodora ejus uxor. 479. *a* Galli in Miſſa S. Clementis Papæ pro illis ſingulis annis orabant. *ibid.*

Sixtus II. Papa & Martyr. 3[illegible], an gladio martyrium conſummaverit.

Speratus & Socii Martyres. 600.
Martyres Scillitani. 601. *a b* an Speratus fuerit Epiſcopus. 601. *a* ejus reliquiæ in Gallias delatæ. 601. *b* miraculorum gloria Carthagine notiſſimus fuit. 602. *a*

Stephanus Protomartyr. 487. *a* ejus cultus Anconæ vetuſtiſſimus. 487. *b* ubi ejus erat memoria in qua Deus multa operabatur miracula. *ibid.* ejus feſtivitas VII. Kal. Januarii celebrata. 488. *b* ejus Miſſa. 41. *a*

Symbolum Conſtantinopolitanum Hiſpani omnium primi Occidentalium in Miſſa cantarunt. 183. *b* eorum ritus recitandi Symboli diſcrepat a ritu Græcorum & Orientalium. P 184. 185. an Galli in Miſſa Symbolum recitaverint. P 84.

T

Terra Ebulitio ad Sepulchrum S. Johannis Apoſtoli. 490. *b*

Theodericus II. Viſigothorum Rex Arianorum Sacerdotum ſuorum cœtus frequentabat. P 178. grandi fidelitate Deum venerabatur. *ibid.*

Theodulphus Aurelianenſis Epiſcopus auctor hymni *Gloria, Laus, & Honor &c.* 572. *b*

Theophilus Martyr gladio cæſus. 566. *a*

Thomas Apoſtolus. 488. *b* ejus ſolemnitas antiqua. *ibid.* ejus nomen *Judas.* 485. *a*

Thomas Apoſtolus Martyr obiit. 486. *a* ejus reliquiæ Edeſſam translatæ. 487. *a* & in Italiam. 483. *a* ejus Miſſa. 33. *a*

Thus, vetuſtiſſima conſuetudine in Eccleſia accenditur. 535. *a* in Oriente, Mediolani, & in aliis Eccleſiis altari admovebatur. *ibid.* at Romæ, in Hiſpania, & fortaſſe etiam in Gallia Thus ad altare non inferebant. 537. *a*

Toga, pro frequentia civium ; accepta. 560. *b*

Torquatus, ejuſque ſocii. 171. *b* primi poſt Apoſtolos Evangelium in Hiſpania prædicaverunt. *ibid.* P 145.

Tractus, quid. 505. *a*

Trecenum, quid. 545. *a*

Trinitatis adorandæ feſtum ſero inſtitutum. 554. *b* ejus Miſſa. 263. *b* a Mozarabibus antepoſita. P 47.

Tyrſus Martyr. 563. *a* ejus cultus in Hiſpania vetuſtus. *ibid.*

V

Varietas librorum Liturgicorum concordiam Liturgicam non excludit. P 87. & ſeq.

Veſtes candidæ, a fidelibus, tempore Paſcali induebantur. 528. *a*

Veſtes Sacræ. 514. *a* earum appellationes. *ibid.*

Vigilius Papa decretalem Epiſtolam ad Profuturum Bracarenſem miſit. P 221. quo tempore ſcripta fuit hæc Epiſtola. P 222. eidem Profuturo miſit canonem romanum, & Miſſam Paſcalem. P 222. 223. & quare. P 241.

Vimpla, quid. 516. *a*

Vincentii Martyres plures. 570. *b*

Vincentius Cæſaraugustanus Levita & Martyr. 580. *a* ejus acta. *ibid.* ejus Miſſa. 291. *b* ejus tunica. 380. *b* an in Galliam delata. 381. *a* ejus veneratio longe, lateque propagata. 380. *a*

Vinum non conſecratum ex contactu ſpecierum panis conſecrati in Sanguinem Chriſti convertatur. 318. *a*

Urbanus Papa, ille de quo in actis Sanctæ Ceciliæ an fuerit Romanus Pontifex, an Pagi ſuburbani Epiſcopus. 608. *a b*

Urbanus Papa II. decrevit ut, feria quarta in capite jejunii, Cineres omnibus fidelibus indiſcriminatim imponerentur. 503. *a* 504. *a*

F I N I S.

Z.
M-1.96
(4) 2601

Digitized by Google

00565181

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google